Materialet er digitaliseret af

ARBEJDER MUSEET

The Workers Museum

Titel: Typograf-Tidende
Udgiver: Dansk typograf Forbund
Udgivelsesår: 1924-1924

BRUG OG OPHAVSRET

Hele eller dele af materialet kan være beskyttet af ophavsretsloven og må kun benyttes til personlig brug. Har alle ophavere været døde i mere end 70 år, er materialet i public domain og kan anvendes frit. Husk at kreditere ophaverne.

USAGE AND COPYRIGHT

This document, or parts of this document may be copyrighted with usage limited to personal use. If all authors have been dead for at least 70 years, the document is in the public domain and may be used freely. Remember to credit the authors.

VIL DU VIDE MERE OM ARBEJDERHISTORIEN?

Besøg os på Arbejdermuseet

Søg i vores biblioteks- og arkivsamling

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

FESTNUMER KØBENHAVN DEN 2 JANUAR 1924 51. AARGANG

ARKIV ROSENGRVS ALLÉ 12 KØBENHAVN V.

HILSEN TIL TYPOGRAFERNE

PAA TYPOGRAF-TIDENDE'S 50-AARSDAG

I

AMERIKA ruster« —
»Tyskland lider Nød«.
»Englands Valgkamp« —
»En Konges Død«.
»Nyt fra Amundsens Togt imod Nord« ...
— Alle de vidtforskellige Røster
rettes imod det samme Centrum,
— og Centeret er: TYPOGRAFENS Bord!

Medens de natlige Lamper brænder,
samler han kyndigt med flittige Hænder,
hvad Døgnbølgen opskylled til ham i Hast.
Og føler han end, at Verden svingler,
at selv hvad man mente fornaglet dingler,
— han blir paa sin Post og staar fast!

Reporteren standser sin Motor ved Bladet
og tager Trapperne i et Spring.
... Hans Eversharp nedkrasser Overskriften:
»Jim Johnsson med Glans slaaet ud af King«.
Snart er han ovre i Trykkeriet:
Kan det sættes op i en lynende Hast?
Redaktøren skumler, Reporteren tripper,
— men TYPOGRAFEN tar fat og staar fast!

Hvad Telegrafen feberhedt tikked,
de sylspidse Ord en Kritiker prikked,
de Lydbølger, som gennem Rummet blev sendt:
Han samler hastigt de adskilte Dele
og støber i Bladets Ramme et Hele:
Han sætter Verdensorkestret paa Prent!

II

Sangen om Livet og Sangen om Døden
— begge er gemt i de smaabitte Kasser,
som SÆTTEREN passer.
Og af hans Greb er det da afhængigt,
om man skal skue Fattigmands Stue,
eller — ved Greb i de selvsamme Kasser —
Livet i Rigmandspaladser.
Sætteren, Troldmanden — altid »i Morgen«
skaber han med sine smaa Kolonner
Fryden for nogle, for andre Sorgen.
Typer, som brugtes i Gaar til at græde
i Dag raaber Glæde.
Døgnliv og Evighed vaages der over,
mens Borgerne sover,
— nogle til Vemod og andre til Gammen.
Dagen i Morgen slaar SÆTTEREN sammen!

III

»Rotationen« dundrer
og ryster Husets Grund.
Dag- og Fagblad flyver
af Pressens brede Mund.

Fortrolig med Maskinen
staar TYPOGRAFEN dér,
saa saglig-støt i Larmen;
hans Smil man sjældent ser.

Men Mand skal netop kendes
paa Minen, som han bær,
og dem, hvem Fjant er fremmed,
de gør den bedste Hær!

Bogtrykken dundrer ogsaa
og har saa svær en Hast,
men TRYKKEREN er Værner
for Bogens rige Last.

Nogle skriver Ordet,
og andre bær det frem:
Vær hilset, I, som drager
jer Del til Aandens Hjem!

FREDRIK NYGAARD

HYMNE

Kære gamle Typtidende!

Da jeg hørte om din Mærkedag, gik der sælsomme Tanker gennem mit Sind, og jeg satte mig hen, som jeg somme Tider kan gøre, og skuede tilbage, som den, for hvem Tiden er løbet hurtigt.

Thi at kende dig, er tillige et Kendskab til Tid og Aar og forskellige Vilkaar.

Vi er mange, der kender dig — vel nok hver paa sin Maade. Du er jo et Stykke af os, mer eller mindre naturligvis, men mere jo længere vi gik i fag-organisk Spand.

Thi det blev jo vor Opgave.

Som Læredrenge i Faget tog vi dig og du tog os. Vi fulgtes ad, og du var med til at drage os op.

Du var det Lys, der tændtes — atter og atter, som du er blevet ved Uge for Uge i de mange Aar. I dig prentedes Tanken, som fængede og holdt fast — selv efter at du var blevet til *porte-aux-pages.*

I det typografiske Liv var du den Saamand, der spredte ud og lærte os at sanke. Thi du var af den høje Byrd, der tog og gav af Livets Væld. Du var vor aandelige Føde, som nærede os Bevidstheden om vor Tilværelse og vort daglige Brød.

Kær blev du os.

Det blev du, naar du vejledede os, naar du talte vor Sag og naar du revsede os og søgte vor Harme. Vi har harmedes med dig, vi har været begejstrede med dig, og du har indgivet os Mod. Du skærpede vore Tanker og klarede vor Bevidsthed.

Under dit Vingefang gaves der Plads. Til dig kom vi med vore Ve og Ak. Til dig kom vi med vor Alvor og Gammen. Til dig kom vi med det sublime og med det jævne.

Og kedede du os, rakte vi ligefuldt Haanden ud efter dig, og vore Øjne gled søgende gennem dine Spalter. Du er jo som den, vi vil tilgive og holde af. Og ogsaa du lønner jo vort Misbrug med Taalmodighed.

Som en Fakkel, der skal lyse, maa du ogsaa knitre og ose og dit Lys faa Skygger. Det er Arbejdet, som blev dig givet og som du søger og som skal blive ved, blive ved — —

Som *semper ardens*, denne evige Ild, skal langt og længe du lyse, selv efter at vi gamle Læredrenge er graanede, mens dit Baal er stadigt luende.

Som det hvide Fyr skal du vejlede og blinke, Uge for Uge paa vor lange Vej!

I smaat og i stort, fra Dag til Dag og Aar til Aar skal du være vor Vard, og vi skal allesammen vogte med dig!

***

F. K. MADSEN

JUL. SCHRØDER

CARL NIELSEN

FR. NIELSEN

HALVTREDSINDSTYVE AAR

Den 2. Januar var det 50 Aar siden det første Numer af *Typograf-Tidende* udkom. Det var R. P. Jensen, som, med et Tilskud paa 35 Rd. halvaarligt, for hvilket Beløb Redaktøren skulde optage Den typ. Forenings Kundgørelser, Regnskaber, Medlemslister, paabegyndte den ugentlige Udgivelse, og efter forholdsvis kort Tids Forløb lykkedes det ham at samle 200 Abonnenter. I 1875 bliver Udgivelsen overtaget af Den typografiske Forening; herefter faar hvert Medlem tilsendt Bladet gratis.

Forud herfor var de typografiske Anliggender behandlet af *Concordia*, udgivet af Claudius Rosenhoff i 1835, i *Skandinavisk Bogtrykkertidende*, hvis første Numer udkom den 24. April 1869 under Redaktion af Frederik Klüglein, men denne, som havde et vist socialt Blik for Typografernes økonomiske Forhold, sluttede tidligt af — i Februar 1870 — og en kort Tid udkommer en ny Udgave paa Immanuel Rées Forlag under Ledelse af R. P. Jensen, P. Keller, M. Lazarus og Olavesen, hvilken sidste var Den typ. Forenings Formand. Fra 1. Januar 1871 udgives Bladet af Professor C. Nyrop, som særligt behandler historiske Æmner, men som med Hensyn til de økonomiske Spørgsmaal væsentligst staar paa Principalernes Side. Stor Interesse var der heller ikke for Bladet blandt Den typografiske Forenings Medlemmer, thi kun 30 af Foreningens Medlemmer benyttede sig af Retten til at erhverve Bladet for 8 Sk. pr. Numer.

Det er først da Lønspørgsmaalet sættes paa Dagsordenen, at Interessen begynder at vise sig, en Interesse, som selvfølgelig i betydelig Grad svækkes efter den tabte Strejke i 1876. R. P. Jensen forsvinder fra den typografiske Skueplads, og det blev i de følgende Aar en haard Kamp at bestaa for Datidens typografiske Arbejdere, en Kamp, som den nulevende Slægt ikke let kan danne sig nogen Forestilling om. Det er under A. F. Decher og Rud. Bøhm at denne Kamp føres, og først i 1880 kan det siges, at Stormen saa nogenlunde er redet af. I 1882 faar Provinstypografernes Organisation, Dansk typografisk Forening Andel i *Typograf-Tidendes* Udgivelse, og efterat der nu er skabt Basis for en større Aktionsmulighed, synes det at gaa fremad. Atter udgik Bladet nu hver Uge, efter at det i længere Tid har været indskrænket til kun at udgaa hver anden Uge. Men atter trækker der Skyer op. Den Bevægelse, der er rejst, gaaende ud paa at slutte sig til den socialdemokratiske Arbejderbevægelse, har et Frafald af den konservative Del af Typograferne til Følge, og derved svækkes Stillingen i kendelig Grad. I et halvt Aars Tid udgaar Bladet atter kun hver 14. Dag. I 1889 træder Rud. Bøhm tilbage fra Formands- og Redaktørposten, hvorefter disse to Stillinger adskilles. O. Barnewitz vælges til Redaktør. I denne Periode er det ligesom Arbejderne vaagner til nyt Liv. Det er Spørgsmaalet om den forkortede Arbejdstid, som fanger Sindene, og med dette som Baggrund udfoldes der en voldsom Agitation, som giver stærk Genlyd i Bladets Spalter. Imidlertid skér der et Redaktørskifte paa Grund af en af Redaktøren skrevet ironiserende Artikel over Majdemonstrationen i 1891, hvor man ikke fandt det opportunt at stanse Arbejdet i Modsætning til forrige Aar, og Thorvald Nielsen valgtes i Stedet for. Efter dennes Død i 1893 bliver Gustav Clausen Redaktør, og under hans Ledelse slutter saa de første 25 Aar.

Til Redaktør valgtes derefter F. K. Madsen, som i fremtrædende Grad havde deltaget i Typografernes organisatoriske Liv. Det var ikke nogen let Periode at komme igennem. Organisationstilstanden var paa Grund af de mange, forviklede Forhold paa alle Omraader — saa vel paa det understøttende som faglig

Typograf-Tidende.

Udgaar hver Fredag. Abonnement overtaget paa alle Posttentaer.

Organ for de typografiske Arbejderes Interesser.

Pris 1 Kr. 25 Øre kjøbingaantig. Kundgørelser 10 Øre pr. Petitlinie.

Nr. 1. Kobenhavn, den 2. Januar. 1874.

Vort Program.

Den forlængst bestaaende Overbevisning om, hvor nødvendigt for Varetagelsen af Typografernes Interesser et Organ er, der ved regelmæssig Fremkomst og klar Fremstilling af Forholdene tilbyder alle Vedkommende et sikkert Holdepunkt for Dannelsen af en Mening, har ført til Grundlæggelsen af det foreliggende Blad. Der behøves intet stort Bevis for, hvor paatrængende nødvendigt dette Skridt var. Ved at kaste et Tilbageblik paa den sidste Tids Bevægelser, bersøes den typografiske Arbejder paa en pinlig Maade, idet det skal formenes ham at have et Ord med at sige for at tilvejebringe en tidssvarende Ordning af de Forhold, hvorunder han daglig er henvist til at leve og virke. At denne Tilfredsstellelse ikke vedblivende kan være heldbringende og føre til en for alle Parter tilfredsstillende Løsning af den mangelfulde Ordning, som endnu er til Stede i de typografiske Arbejdsforhold, tør anses som hævet over enhver Tvivl, og det er derfor vel berettiget, at Typograferne for sig havde, at deres Stemme bliver hørt, naar den har den Hensigt at virke forklarende og beroligende indadtil, imødegaaende og berigtigende udadtil, og naar den fremtræder som en aaben Udtalelse fra alle Typografer.

Vort Blad vil først og fremmest have at sørge for, at „den typografiske Forening" vinder i Fasthed og Omfang, ligesom ogsaa, at dens Medlemmer understøttes med Raad og Daad af Foreningen. Endnu er dens Udbredelse og Deltagelse indskrænket til København, men Foreningen bør udvides til at omfatte alle danske Typografer, og til Opnaaelsen heraf er den livligste Deltagelse nødvendig hos alle Kolleger, hvis egne Interesser ogsaa i Øvrigt gør dette til en Pligt for dem. Hvor meget her en alsidig Understøttelse synes paatrængende nødvendig, bevises daglig af de glimrende Resultater, der opnaas paa andre Omraader ved samdrægtige Fremgangsmaader. „Enighed gør stærk!" Under dette prøvede Valgsprog vil forhaabenlig ogsaa „Typograf-Tidende" indtræde i sin Virksomhed til Beskyttelse for de Enkeltes trøede Interesser. Men alle Kolleger maa hjælpes om Foreningen og saaledes sætte den i Stand til at optræde som de danske Typografers vel bevidste og berettigede Hjælpemiddel.

Men vort Blad vil ikke indskrænke sig til at virke for Foreningen, det vil ogsaa indenfor Omraadet af sin Fremstilling optage Alt, hvad der i teknisk Henseende er værd at vide for Bogtrykkunstens Udøvere, saa at det i denne Henseende kan blive værdigt til at indtage en befleden Plads som Fagblad.

Ogsaa det sociale Spørgsmaal ville vi have vort Øje henvendt paa, dog kun for saa vidt vort Fags Interesser berøres deraf.

Stadig vil Bladet beredvillig aabne sine Spalter for enhver Udtalelse, enten den er for eller imod os, og vi opfordre alle Kolleger — baade i og udenfor Hovedstaden — til at række os en hjælpsom Haand ved at glæde os med Bidrag til vort Blad. Uden en saaban Deltagelse fra Kollegers Side kunne vi næppe opfylde det Hverv, vi her have paataget os.

Vort Blad vil vel indtræde i Diskussionen til Beskyttelse for Typografernes Interesser, men det vil ikke staa fjendtlig overfor de Herrer Principaler; snarere vil det søge at virke forsonende og udjævnende paa de modstræbende Interesser. Vi ville holde paa vor Mening, og naar vi ikke have i Sinde at gaa fra den uden at være overbeviste, saa tro vi dog at turde vente af vore Modstandere, at de ligesom vi holde sig til Sagen og se bort fra Personligheder.

Idet vi hos Alle, der kunne have Interesse af vort Blad, anbefale det til virksom Under-

økonomiske — uhyre kompliceret, og der fordredes et roligt Overblik samtidigt med det bestemte Maal for Øje, en Elasticitet i Opfattelsen, som betingede udpræget Viljekraft. Den typografiske Lønbevægelse i 1898 havde vel givet Typograferne væsenlige Lønforhøjelser, men endnu var det ikke lykkedes at sammensvejse Typograferne i én Organisation paa Grund af Ny typografisk Forenings stadige Modstand mod at slaa Følge med de øvrige organiserede Arbejdere. I 1899 udbrød den store Lock-out, som varede ca. 19 Uger, men som bragte det Resultat, at man fremtidigt forhandlede med Modparten som *ligeberettiget* Faktor. Dertil kom Særinteresserne indenfor Forbundet selv. I April Maaned gav dette sig Udslag i Udgivelsen af *Typografisk Trykker-Tidende*, et Forhold, som heldigvis kun kom til at strække sig over et forholdsvis kort Tidsrum, thi paa et ekstraordinært Delegeretmøde i Forbundet besluttedes det at lade Forbundet udgive *Typograf-Tidende*, hvorved Typografisk Trykker-Tidende ophørte med at udkomme fra 1. Januar 1900.

Flittigt Myrearbejde udfoldedes i de følgende Aar for at opnaa den samlede Centralisation af alle Landets Typografer samtidigt med a Lønkonflikter af betydeligt Omfang klaredes. Den 2. Januar 1906 skabes en ny Tarif for København med en væsenlig Forkortelse af Arbejdstiden, som fastsættes til 8½ Time samtidigt med at det tarifmæssigt fastslaas en yderligere Indskrænkning til 8 Timer fra 1. Januar 1910. Selv om den ringe Lønforhøjelse, som fulgte med, gav stor Anledning til Misfornøjelse, var Gennemførelsen af 8-Timersdagen i det typografiske Fag til Hæder for Typograferne, der som det første Fag i Indland som Udland *ved egen Kraft* var i Stand til at gennemføre dette for Arbejderstanden betydende Spørgsmaal. I de følgende Aar var der stadigt en gærende Uro, dels paa Grund af de stadige urolige Forhold indenfor Faget, dels foranlediget ved Arbejdsgiverforeningens Lock-out overfor Litograffaget, og dermed sinkedes Bestræbelserne for definitivt at samle alle Typografer indenfor den fælles Ramme, men endelig lykkedes det dog paa Forbundets Delegeretmøde i 1908 at overvinde Ny typografisk Forenings Betænkeligheder. Den fuldstændige Sammenslutning fandt derefter Sted den 1. April 1909.

Den 1. Januar 1909 traadte F. K. Madsen tilbage som Redaktør efter en 10-aarig Virksomhed, som vel kan siges at have hørt til den mest bevægede indenfor Typografernes Kreds. Sikkert og støt havde han røgtet sit Hværv; han havde til alle Tider været midt i Brændingen, men med den usvigelige Tro paa, at Arbejdernes Sammenslutningsbevægelser maatte og skulde naa det Maal, som der styredes efter, var han i Følge hele sin Natur den rette Mand paa den rette Plads.

Efter ham fulgte Julius Schrøder. Det var forsaavidt en lettere Arv at løfte, som Typografernes Magtstilling efter at alle Grupper var samlet i en Organisation var blevet betydelig forøget, men Arbejdsløsheden indenfor Faget var i Tiltagende og skabte med de Bestræbelser, som udfoldedes for at faa dette Samfundsspørgsmaal løst ad organisatorisk Vej, en vis Uro i Rækkerne. Ellers var det forholdsvis rolige Aar, som imidlertid brat afløstes af en Periode som begyndte ved Verdenskrigens Udbrud. Aldrig vil den Tids nerveopslidende Forhandlinger kunne gaa dem, der har deltaget heri, af Glemme. Ved Julius Schrøders Overgang til Formand i den københavnske Afdeling, valgtes Carl Nielsen til Redaktør fra 1. April 1915, og det blev saaledes denne, i hvis Lod det faldt at fortsætte dette vældige Arbejde. Det var en Periode, fuld af Kamp og Spænding, som afbrødes i 1917 ved nyt Valg af Redaktør, hvorved Fr. Nielsen, Køge, valgtes, og saaledes blev det hans Hverv at afslutte *Typograf-Tidendes* 50 Aars Periode.

Det er andre Forhold, der kæmpes under nu end for 50 Aar siden. Der henrandt 25 Aars ihærdigt organisatorisk Arbejde, førend det lykkedes Typograferne at faa *alle* Fagfæller til at forstaa, at kun en tæt sammensluttet Organisation er i Stand til at løse Nutidens og Fremtidens Opgaver, og at dette maa være Modermælken for alle Organisationens Medlemmer. Hvad det samtidigt gælder om er at udvikle *Ansvarsfølelsen*, dels fordi denne bidrager til at udvikle Forstaaelsen af, at alle Fremskridt afhænger af, om de er i Forbindelse med det Trin, som Samfundets økonomiske Udvikling har naaet, og dels fordi den enkeltes Individualitet derved udvikler sine intellektuelle Ævner. Organisationslivet er i Virkeligheden ét med Menneskelivets Udvikling.

For de Fleste vil denne Udvikling synes urimelig lang. I vor nervøse Tid vil man ikke kunne forstaa, at det kan tage saa lang Tid, men sikkert er det dog, at jo mere støt en Udvikling kan foregaa, jo bedre Betingelser er der for, at de Fremskridt, der opnaaes, ogsaa kan bevares i Fremtiden.

Enhver organisk Udvikling fordrer sin Tid.

Victor Petersen.

Festnumer — København den 2 Januar 1899 — XXV Aargang

OPSANG FOR TYPOGRAFER

Der staar de ordnet geledvis, stramt
paa Skibets Dæk, de blaagraa Typer,
som smaa Soldater de lystrer tamt,
men snart de flyver ud som Ryper;
en Del faar Tjeneste i Aandens Hær,
mod Dumhed hvæsses deres Næb til Sværd,
Andre maa snart
dale i Fart
til Død paa meget grimme Steder

Og nogle synger af fulde Bryst
som Skovens frie, fagre Fugle,
og andre løfter Basuners Røst
og skræmmer mangen gammel Ugle.
Men der er dem, der, lig Harpyer graa,
besudler alting, hvad de støder paa,
Hellig og Sagn
udspyr de Løgn
i alle Smudsavisers Pøle

Men lige meget! I gode Mænd,
som maa haandtere hele Massen,
til Gigten jager i Ryg og Lænd,
og Øjet flimrer under Gassen;
I strider ærligt: Af hin Fugleflok,
I slipper løs, I véd, der findes nok
ædeligt Vildt
bringende snildt
et Friheds Herrebud til Folket.

Hæng i med Arbejd ved Nat, ved Dag,
Korister i Oplysningskoret!
I Tankelivet I ta'r et Tag,
og I Herolder er for Ordet.
Se paa det Billed dèr paa Salens Væg:
den gamle Mainzer med det store Skæg —
aldrig hans Æt
tør blive træt —
det ægte Adelsblod forpligter!

S. Schandorph

JUBILÆUM

Typograf-Tidende møder i Dag i Festskrud. Og udover det Jubilæum, som sædvanligvis et kvart Aarhundredes Virksomhed giver Lejlighed til at festligholde, har vi yderligere Aarsag til at møde i Festons, fordi vi samtidig med den ny Æra, Bladet gaar i Møde, paabegynder en tarifmæssig Tilværelse, som ved punktlig og organiseret Overholdelse byder bedre Vilkaar end nogensinde før, og som Bladet i sin henrundne Virksomhed vel nok kan siges at have en Del af Æren for. Lad ogsaa de 25 Aar have været en lang Tid, lad ogsaa enkelte af Aarene være gledne forbi os som døde Tids- og Virksomhedsmaalere, saa bør vi ikke i Dag glemme alle de Vanskeligheder, der har været at kæmpe med, og den altomfattende Ængstelse for at røre sig, som et 76 maatte medføre, og som først et 98 for en Del har paavist Udryddelsen af.

Og naar vi lader Minderne herom drage forbi os, erindrer al den Modstand og Uforstand, nye og friske Impulser som Regel mødtes med, den kolde Ligegyldighed, der blev fremsatte gavnlige og let løselige Problemer til Del, saa staar Lignelsen om Regndryppet, der til Slut udhuler Stenen, som et levende Billede af vort Fagblads Virksomhed. Hvor mange Ord skal der dog ikke skrives, inden Fordom og gammel Vane udryddes og Forstaaelse og Overbevisning om det, der tjener til vort Bedste, bryder frem? Og hvor længe varer det ikke, inden den opnaaede Virkning kan konstateres?

Et lungt Arbejde ligger bag, men forhaabenlig et lettere foran. Betydningen af Organisationen er fastslaaet som Kendsgærning; Begrebet om Solidaritetens og Enhedens mægtige Indflydelse paa vort økonomiske Vel saa afklaret, at man kun kan vente at finde Snæversynet som Spindel og Støv i Loftskrogene, hvor en let Haand vil kunne føre det bort med Kosten. Og den med alle andre Arbejdere skete Sammenslutning, som Landet over træder i Kraft i Dag, er ogsaa Vidnesbyrd om, at enhver Modstand kan overvindes, naar Sagen er god, Taalmodigheden stærk og Arbejdet utrættelig. Er der en Sag, hvis Forløb de 25 Aar er lærerige for, er det denne. Hvilke mangfoldige og utrættelige Forsøg skulde der ikke til, for Gennembrudet skete og før vi kunde notere det overvældende Flertal paa den Side, der ser Fremtidens hurtigste og lykkeligste Løsning af de økonomiske Spørgsmaal i en af *alle* Arbejdere samlet klassebevidst Varetagen af Interesserne? Tænk paa Begyndelsen og langt op mod Bladets halve I eve-

JOURNALISTER OG TYPOGRAFER

Paa Redaktionens Opfordring har d'Hrr. *Harald Tandrup* og *Frejlif Olsen* velvilligst sendt os nedenstaaende Linjer til vort Jubilæumsnumer.

JEG lærte Journalistik ved et Provinsblad, hvor de to Tredjedele af Kunsten bestod i et klogt Samarbejde med Sætteriet, saa vi fik de rigtige Ting frem. Siden den Tid har jeg altid følt Duften af Sværte og Papir som noget hyggeligt.

Derefter var jeg ved »Verden og Vi« i den Tid, da Poul Hertz gjorde Bladet til et Mønster paa smukt grafisk Arbejde. Uge efter Uge skabte vi det efter hans Anvisning ved et nøje Samarbejde mellem Sætteri og Redaktion. Naar man gennemblader disse Aargange, finder man en Mængde nye typografiske Tanker.

Atter kom jeg i Forbindelse med Typografien, da jeg en kort Tid ombrød »Dagens Nyheder«. Jeg *saa* da, hvad jeg maa kalde et virtuost Kunststykke, den forbløffende Hurtighed og Færdighed som Ombryderne under Faktor Schmidts Ledelse arbejdede med. Jeg bruger Ordet virtuost, fordi jeg sammenstiller dette Arbejde med noget, der ligner det kgl. Kapels Præstationer eller artistiske Ydelser. Der var (saa vidt jeg kunde se) ingen Skribent ved Bladet, der kom paa Højde med disse Mænd, naar man sammenholder Fag med Fag.

Saaledes har mit Liv lært mig at respektere det grafiske Arbejde og dets Udøvere (bortset fra, at jeg paa saa mange Punkter ikke er Deres Meningsfælle), men det er ingen tom Frase, naar jeg siger, at for mig er Pressens Gentlemen ikke indskrænkede til at omfatte d'Herrer, der *skriver* Bladet, jeg udvider Begrebet ogsaa til dem, der *sætter* og *trykker* det. Det er bedrøveligt, at Tiderne og en Udvikling, som ingen af os er Herrer over, uddyber Skellet mellem Mennesker i Stedet for at forene dem i et virkeligt Kammeratskab. Gid den grafiske Kunst og dens Udøvere maa gaa en lykkelig Fremtid imøde, og dertil hører, haaber jeg, at *vi*, der støber Kuglerne, og *De*, der skyder dem ud, maa finde og forstaa hinanden i de mange Tilfælde, hvor vi personligt arbejder Haand i Haand. Thi det er denne Kanonade, der skyder *den* Bresche i Sløvhedens og Fordummelsens Fæstningsmure, som Fremskridtet marscherer igennem, ligemeget hvilken Kulør dets Fane har.

HARALD TANDRUP.

MIT Forhold til Typograferne har fra første Færd været præget af den Omstændighed, at jeg som 16 Aars Dreng blev jaget ud af et lovligt tidligt indledet journalistisk Liv for at blive anbragt foran en Sætterkasse i fire, fem Aar. Disse Aar var mit Livs største Trængsel og Ydmygelse, og lidet kunde jeg den Gang ane, at jeg en Dag vilde takke Gud for den Skæbne, der saaledes ramte mig. Men jeg takker! Jeg blev en beskeden Deltager i Bog- og Avisfremstillingens Teknik og kendt og fortrolig med en Del af dens Udøvere, Ven med adskillige af dem. Den Dag idag mindes jeg med Vemod mange Ansigter og Skikkelser fra hine fjerne Tider paa et temmelig uhyggeligt Bogtrykkeri i en Baggaard i Gothersgade, den Dag idag fornemmer jeg Trykkeriets kvalme Luft og hører Maskinernes Duren og Arbejdernes Tale og Latter og de unge Kvinders Kvidren, mens Papiret raslede under deres Hænder. Senere har jeg haft mest med Typograferne at bestille i Form af Trykfejl og anden Djævelskab, men altid er vi kommen godt ud af det med hverandre. Men de kom jo ganske vist efterhaanden til at se noget anderledes ud end hin Tids blege Mænd, der stod i deres blaa Bluser og listede Typerne op af en Kasse: de blev til hele Maskinister, der sidder og klaprer ved elektrisk drevne Maskiner. Dog, Gærningen er den samme: den er uforandret i Tjeneste for de samme Kræfter, der udfolder sig for at sprede Efterretninger eller Forkyndelse. Og er der Trykfejl og anden Djævelskab i det, Typograferne laver, saa er der jo, maa jeg tilstaa, ikke mindre deraf i det, vi andre udretter, vi har ikke stort at lade hinanden høre, men vi gør det heller ikke, vi er Venner, og vi vil vedblive at være det.

FREJLIF OLSEN.

MINDER FRA DE SIDSTE 25 AAR

Hr. Redaktør!

DE beder mig sende Dem et lille Bidrag til *Typograf-Tidende* i Anledning af vort Fagblads 50-Aars Fødselsdag. Er det virkelig muligt, at *Typograf-Tidende* er 50 Aar? For at være sikker paa, at De ikke havde taget Fejl, undersøgte jeg øjeblikkelig Arkivet. Det *var* ingen Fejltagelse.

Det er altsaa 25 Aar siden, at mine gamle Kolleger overdrog mig det ærefulde Hværv, at være *Typograf-Tidendes* Redaktør. Kun lidet anede jeg den Gang, at denne Virksomhed skulde vare ved i Aar. Det gik heller ikke saa glat for mig at blive Redaktør. Mit Navn var godt kendt blandt Kollegerne baade i København og Provinserne, idet jeg indtil da havde haft Sæde i Ledelsen i 10 Aar, hvad der betød, at ikke alle Kollegerne elskede mig. Dette skyldtes dog navnlig min Optræden ved de bevægede Generalforsamlinger, som Den typ. Forening i de Perioder lod afholde. Det var nemlig bleven en staaende Regel, at »F. K.« skulde være Dirigent, og navnlig naar der var Udsigt til »Ballade«, thi vi havde i de Tider forfærdelig meget at rette paa for blot at skaffe nogenlunde taalelige Arbejdsvilkaar for Kollegerne.

Jeg indrømmer gerne, at jeg som Dirigent førte en haard Haand, og de, som det gik ud over, kunde jeg selvfølgelig ikke forlange særligt Venskab af. Dog tror jeg, at de københavnske Kolleger — det vil sige de fra »den gamle Forening« — holdt en Klat af mig. Et Bevis herfor fik jeg en Gang paa en meget stærkt besøgt Generalforsamling, hvor Bølgerne gik meget højt. Jeg husker ikke længere, hvor Generalforsamlingen blev afholdt eller hvad Forhandlingerne drejede sig om, rimeligvis har det været Lønspørgsmaal. Men pludselig kom jeg paa Kant med hele Forsamlingen, og et Øjeblik efter havde man sat mig fra Bestillingen og valgt en anden Dirigent. Der gik imidlertid kun en halv Snes Minutter, saa smed man ogsaa den ny Dirigent ned fra »Forhøjningen« — og saa valgte man mig paany saa godt som enstemmigt. Derefter forløb Resten af Generalforsamlingen i Ro. Men Kamp stod der lige godt om Redaktøren, thi Hovedbestyrelsen i Kolding havde udstedt den Parole, at min Modkandidat, forlængst afdøde JOHAN MØLLER, var Manden, som i det mindste Provinskollegerne skulde stemme paa. Jeg havde vistnok den Gang luftet mine radikale Anskuelser lidt for meget indenfor Ledelsen.

Resultatet blev, at jeg valgtes med meget stor Majoritet — og saa gik jeg ind til min 10-aarige Redaktør-Periode, kun lidet anende, hvilken Trængselstid

det skulde blive — en Trængselstid, som jeg dog nu med Glæde tænker paa.

Paa det Tidspunkt stod vor Organisation i den aller bitreste Kamp med »Ny typ. Forening«, som vi for enhver Pris maatte have ud af Verden, idet den ikke alene virkede hæmmende — den virkede rent ødelæggende for Fagets Udøvere ved alle Lønbevægelser. Jeg husker saaledes en Gang, da Kollegerne i Lunos Trykkeri, hvor jeg en Tid var Tillidsmand, havde truet med Nedlæggelse af Arbejdet, hvis vi skulde sætte norsk Skruebrækkerarbejde. Begge Foreninger holdt Møde samme Aften. Vi i »Kalkeballen« og »Ny typ. Forening« i »Dana«s Have, hvor man havde indbudt mig til at forelægge Sagen. Jeg var dog knapt kommen indenfor før jeg blev smidt ud. Slukøret vandrede jeg tilbage til »Kalkeballen«, hvor jeg fortalte om min Debut i »Ny typ. Forening«.

Vi vedtog at nedlægge Arbejdet, hvis ikke vort Krav blev opfyldt — og vi sejrede! »De Ny« vedtog at udføre Skruebrækkerarbejdet — og de tabte. Men saadanne Tilstande var utaalelige. I *Typograf-Tidendes* Spalter førtes derfor med stor Lidenskab en vældig Fejde mod »Ny typ. Forening«. Den skaffede mig bl. a. et Par Injuriesager paa Halsen. Men jeg havde dog den Glæde under min lange Redaktør-Virksomhed at se »Ny typ. Forening« og »Den typ. Forening« gaa op i en højere Enhed. Den bitre Kamp havde ikke været omsonst. Om »Trykkerforeningen«s »Selvstændighed« stod der ogsaa Kamp — dog mindre lidenskabelig — indtil vor afdøde Ven, den prægtige og bedste Kammerat blandt os alle, indsaa det ufornuftige i at staa delte, og derfor med fuld Honnør marscherede ind under Rammerne.

Mange Kampe stod der den Gang som nu i *Typograf-Tidende*, men altid var jeg overbevist om, at der kun blev kæmpet i den inderlige Overbevisning at det var til Gavn for vort Fag og for alle de Kolleger, der virkede i Typografiens Tjeneste.

I mange Aar har jeg været lidt paa Afstand af *Typograf-Tidendes* Spalter, men det er mit Haab, at vort kære Fagblad ogsaa i Fremtiden maa være det gode Bindeled mellem alle Typografer, saaledes som det har været det i de svundne 50 Aar.

Til Lykke med Jubilæet! Og Tak, fordi jeg fik Lov til i en Del af den svundne Periode at være *Typograf-Tidendes* Redaktør. F. K. Madsen.

Redaktøren har anmodet mig om at skrive nogle Linier i Anledning af vort Fagblads 50 Aars Jubilæum, og Redaktørens Anmodning er for mig naturligvis en Befaling.

Som jeg opfatter »Anmodningen«, skal jeg vel skrive noget om de Aar, der er gaaet siden 25 Aars Festdagen; thi hvad der er gaaet forud, kender jeg ikke meget til. Jeg hører jo til den yngre Generation — endnu!

2. Januar 1899 var jeg Discipel i »Den sorte Kunst«, og jeg synes dette kan være et passende Udgangspunkt.

Unge Kollega! Du, som med Ungdommens Begejstring og Krav til Livet paa Generalforsamlinger og paa Arbejdsstedet optræder, radikalt, *Du handler ret!* Hvorledes skulde Du ellers være. Tidsnok bliver Du *overvejende, beregnende, snusfornuftig, moderat.* — Der maa være noget at slaa af paa!

Forsaavidt er Du paa den rigtige Side, naar Du bryder Staven over »de Gamles« *Moderation.* Men tillad mig at sige det ved denne festlige Lejlighed: Alting skal have sin Grænse! Du har i Dig den nye Tid, som ikke skal tages fra Dig; men se ikke overlegent paa Pionererne, som byggede den Bro, Du i Stormskridt iler over.

De har kæmpet *deres* Kamp, som Du skal kæmpe *din.* De har gjort, hvad de formaaede. Gør det bedre, om Du kan; men det er din *Pligt* ikke at gøre det daarligere.

Hvad var saa for godt 25 Aar siden en ung Arbejders Kaar?

Arbejdstiden var fra Kl. 7 Morgen til Kl. 7 Aften, en halv Times Frokost, halvanden Time Middag — *officielt.* I Praksis var det ikke helt saaledes.

Lokalet skulde være opvarmet, naar »Svendene« kom. Det stod ikke i Tarifen, men i egen Interesse indrettede Mester det saaledes, og for at naa dette Maal maatte »Drengene« naturligvis møde mindst en halv Time tidligere.

Værkstedet skulde jo dog fejes! Hvem skulde besørge det? »Rengøringskone« var endnu et ukendt Begreb. Det maatte Drengen eller Drengene besørge. — Man antog den Gang lige saa mange Lærlinge, man havde Lyst til, der var ingen Lærlingeskala. — Det betød atter en Times Forlængelse af Arbejdstiden.

Spisepavserne blev iøvrigt benyttet til forskellige Smaaærinder »paa Vejen«. Det kneb tidt med at faa Maden slugt i den tilmaalte Tid.

Dog maa jeg her bekende, at der fandtes den Gang, ligesom nu, *humane* Principaler med aabent Blik for Fagets Tarv. De forstod, at dette ikke gik an for de ældre Lærlinges Vedkommende. Disse maatte lære noget, de maatte paa Fagskole! De ovennævnte Forretninger blev da læsset over paa de »yngre«. Fagskoleundervisningen var fra Kl. 7 til Kl. 10 Aften. Altsaa en Arbejdstid fra Kl. 7 Morgen til Kl. 10 Aften med sammenlagte 2 Timers — højst problematisk — Pavse.

Der var ingen Tid til Adspredelser af nogen Art. Men det gjorde nu ikke stort. Lønniveauet i Arbejderklassen tillod ikke mange Lommepenge til »Drengen«. En Krone om Ugen til en 18—19 Aars Discipel i Kulturspredernes Kunst hørte ikke til Sjældenhederne.

»Svendene«s Kaar var ikke stort bedre, men da jeg antager, at andre vil skrive om dette, har jeg holdt mig til mine egne Erindringer fra »for 25 Aar siden«, og jeg har ikke malet for sort.

Saa kom 1898. Det straalende Gennembruddets Aar for Københavns og dermed for Danmarks Typografer. De trange Baand, hvori man hidtil havde bastet de typografiske Arbejdere, sprængtes, og *Typograf-Tidendes* 50 Aars Jubilæum falder sammen med 25 Aars Dagen for Typografernes Ophøjelse til *Menneskekaar.*

1. Januar 1899 traadte den saakaldte »98-Tarif« i Kraft. Den indeholdt foruden mange Goder, som min begrænsede Plads i Festnummeret ikke tillader mig at skildre, en Forkortelse af Arbejdstiden til 9 Timer. Den gennemførte Typografernes Medbestemmelsesret om deres Arbejdsforhold. Et helt nyt Arbejdssystem.

Meget er sket i de Aar, der er gaaet siden da. De 9 Timers Arbejdstid er blevet til 8 Timer. »Den hellige Otte-Timersdag«, som vore Modstandere spottende betegner den. Nuvel! De har selv sagt det, den er *hellig* og *ukrænkelig.* Gudskelov i alle Fag! Og ethvert Angreb paa den — direkte eller indirekte — skal strande. Her vover vi selv *de yderste Midler*!

Ikke alene her, men paa alle Omraader kan noteres store Fremskridt siden da. Snart i Fremstød, snart i Forsvar, har vi naaet Arbejdsvilkaar, der overfor Fortidens staar som Dag til Nat. — *Altsammen i Kraft af vor Organisation!*

Dette være sagt til Dig — unge Kollega — som

undertiden spotter Organisationen, maaske uden at mene noget ondt dermed.

Ja, det hænder, at en eller anden ældre Kollega istemmer de samme Toner; men da man trøstigt kan gaa ud fra, at det er En, der har mistet *Hukommelsen*, skal jeg ikke beskæftige mig med ham.

I denne Forandring fra Nat til Dag har *Typograf-Tidende* haft sin store Mission. »Bladet er dyrt«, siger den tænksomme, sparsommelige Kollega. Tænk, saa og saa mange Kroner pr. Aar! Det er skidt redigeret, siger andre under de vekslende Redaktører, og det vil de blive ved med at sige, hvem der saa faar med det at gøre.

Hvem kan gøre 5000 forskelligt tænkende Mennesker til Pas? Jo mere intelligente de er, jo vanskeligere bliver det.

Lige meget! *Typograf-Tidende* er den ugentlige Meddeler af alt, hvad der foregaar indenfor Kollegernes Kreds. Opildneren til nye Fremskridt. Stedet, hvor nye Tanker fremsættes. Hvis vi ikke havde den. Ja, tænk Tanken ud!

Typograf-Tidende har lige fra Begyndelsen fulgt Parolen: Frit Ordskifte. Og den Linje skal følges — for saa vidt den, der skriver, har Organisationens Trivsel og Vækst til Hensigt — og denne Linje har i det store og hele været fulgt.

Skulde der engang imellem, under *samtlige* Redaktører, have indsneget sig et og andet, som strengt taget ikke burde staaet der, er danske Typografer — heldigvis — i Stand til at skille »Klinten fra Hveden«.

Hermed ønskes *Typograf-Tidende* — vort Bindeled indadtil, vort Vaaben udadtil — Lykke og Held i de kommende Aar.

JUL. SCHRØDER.

FØRST Tak fordi der gives mig Lejlighed til at skrive til *Typograf-Tidende's* Jubilæumsnumer. Som vistnok den, der i de mange Aar kan henvise til den korteste Redaktørtid, har jeg vel haft de mindste Betingelser for at øve Indflydelse paa Bladets mange Læsere. Jeg havde jo den Fornøjelse at være med i Organisationslivet paa en Tid, hvor Brydningerne var stærke og hvor de Mænd, der havde sine grundfæstede Anskuelser om Veje og Midler, maatte staa for Skud; længe før jeg blev Redaktør af *Typograf-Tidende*, nød jeg *den* Lykke, saa da Typograferne betroede mig dette Tillidshverv, var jeg ikke uforberedt. Da jeg to Aar senere blev sat ned af Stolen igen, kom det mig derfor ikke uventet.

Kære Læsere! Jeg siger ikke dette i Bitterhed over min Medfart — den Slags Tildragelser indenfor vore Organisationer er og maa være saa selvfølgelige, at hverken det personlige eller det, vi stræber mod, tager Skade eller sinkes, men jeg nævner det netop for at pege paa *Typograf-Tidendes* evige Mission, der uvægerlig fortsættes i samme Spor: at lære sine Læsere den rette Forstaaelse af vor Organisation, saa de efterhaanden alle forstaar at bruge denne paa en Maade, der kan blive til Støtte for de flest mulige af Medlemmerne — hvilke og hvormange Tillidsmænd, der saa gennem Aarene køres bagud, er en ringe Ting.

Det, jeg som Redaktør af *Typograf-Tidende* vilde, var det samme, jeg overalt indenfor Organisationen har stræbt henimod, at skabe Sammenhold og Solidaritet mellem Fagets Folk og øvrige organiserede Arbejdere og tillige at bringe de mest iltre og utaalmodige til at forstaa, at man med Fornuft og Klogskab al Tid kommer længere frem mod sit Maal, end ved mindre veloverlagte Handlinger.

Alle vi, der gennem Aarene har skrevet i *Typograf-Tidende*, hvad enten vi har været Indsendere eller Redaktører, har vistnok haft nogenlunde de samme Idéer om, hvor vi som Arbejderklasse skal gaa henimod, men det, som vi har ført Strid om — og Strid har vi haft — har været om Maaden, vi skulde naa frem paa. Vort Fagblad har altid været et Fristed for de, der var i Opposition til det gamle — har ogsaa været Fristedet for dem, der vilde svare paa Angreb — har al Tid været Tumleplads for Pennens Kæmper. Og godt var det saaledes, thi det skabte en Interesse for vort Blad, der var større end for noget andet tilsvarende. Baade gamle og unge Typografer længtes hver Fredag efter det og havde ikke megen Ro over sig, før det var læst alt, og saa længtes han allerede efter næste Numer. Men derved skabtes Indflydelse paa Typografernes organisatoriske Opdragelse — en Opdragelse, der nu er om ikke fuldkommen saa dog rodfæstet.

Jeg husker fra min Ungdom, da Kampen stod mellem gammel konservativ Opfattelse af Organisation og saa den ny Tids Krav. Jeg husker »Ny typ. Forening«s fortvivlede Kamp gennem Aarene for at holde sine Medlemmer fri for »Fagforening og Socialisme«. Masser af Skribenter har i vort Blad ofret utalte af skrevne Artikler paa den Sag — jeg selv bidrog adskillige Favne — og da endelig Forslaget om den »Nye«s Ophævelse kunde forelægges, var Grunden ikke mindst *Typograf-Tidendes* ihærdige Kamp, der gennem Uge for Uge havde øvet sin Indflydelse paa Typografen ude paa Arbejdspladsen.

Alle vi, der gennem Aarene har haft rig Lejlighed til at følge Fødselsdagsbarnet paa sin ofte haarde Vej, nærer vist ikke nogen Tvivl om de kommende Tider og hvad *Typograf-Tidende* fortsat er i Stand til at udrette. Og skal jeg sige noget kønt i Dagens Anledning skal det være dette, at jeg vil ønske, vi alle vil være i Stand til at længes efter at læse, hvad *Typograf-Tidende* har til os i næste Uge. Jeg kan ogsaa godt ønske *Typograf-Tidende* en lang Levetid, men det er overflødigt, thi saalænge Typografer bestaar — selv om vort Fag stadig er i Udvikling, saa skal man enten paa den ene eller anden Maade alligevel bruge Typografer — saa længe vil der ogsaa være en Organisation for disse, og det, der sidst kan undværes, er en *Typograf-Tidende*, hvor de ogsaa en Gang imellem kan skælde hverandre lidt ud — og det er til Tider saa rart.

17. December 1923. CARL NIELSEN.

ET halvglemt Minde, som ligger snart 30 Aar tilbage i Tiden. Det var i Begyndelsen af 1895. Typograferne i Provinserne havde da ingen Overenskomst med Principalerne, som alene bestemte, hvad der skulde betales i Arbejdsløn og var eneraadende i Arbejdsforholdet overhovedet. Vilde man forsøge at hæve sin Løn, maatte man allernaadigst hver især bede derom, og hvis man ikke stod i Kridthuset, var der intet Haab.

Saa kom 1895 med det første Forsøg paa at indføre tarifmæssige Forhold i Provinstrykkerierne. Jeg husker, at senere Redaktør Oscar Jørgensen just den Gang drog fra By til By og ruskede Arbejderne op.

En skønne Dag modtog Formanden for Typografernes Lokalafdeling i den lille By, hvor jeg den Gang arbejdede, en Skrivelse fra vor Hovedbestyrelse med Opfordring til at indlede Forhand-

linger med vore Principaler om en tarifmæssig Ordning af Arbejdsforholdene.

Denne Skrivelse kom som et Glædesbudskab, som en Forjættelse om en ny Tid med rigere og lysere Kaar for os. Og særlig vi unge, som var i overvejende Flertal indenfor Afdelingen, var naturligvis begejstrede og ivrige efter at »faa fat« i Principalerne.

Der blev hurtigst muligt indkaldt til Generalforsamling. Jeg maa her indskyde den Bemærkning, at jeg er ikke sikker paa, om vi forinden havde faaet Afslag fra Bogtrykkerne paa en Henvendelse om Forhandling. Det havde vi formentlig. Men jeg erindrer særlig den nævnte Generalforsamling, thi her blev der efter en lang Diskussion, hvorunder de ældre Kolleger var lidt betænkelige, opstillet og vedtaget de Krav, som vi fandt burde opfyldes, og hvis ikke dette skete inden en bestemt fastsat Dag — ja, saa vilde Arbejdet blive nedlagt! Altsaa et Ultimatum, som ikke var til at tage fejl af.

En Skrivelse blev affattet paa Stedet og forsynet med samtlige Medlemmers Underskrifter og afsendt til Principalerne. Et Par Dage efter modtog vi et Svar, som gik ud paa, at de ønskede en Forhandling med Afdelingen.

Den paafølgende Søndag mødtes vi med de Herrer paa Byens fineste Hotel. Afdelingens Medlemmer in pleno. Principalerne udviklede for os deres Betænkeligheder og søgte at paavise det umulige i at efterkomme vore Krav.

Fra vor Side skortede det i høj Grad paa Ordførere. Som nævnt var de ældre Kolleger ikke særlig varme paa den hele Aktion, og den Veltalenhed, som vi unge havde udfoldet paa Generalforsamlingen, vilde ikke komme over os her. Vi havde jo aldrig før »holdt Taler« i Overværelse af Principalerne, overfor hvem vi havde en medfødt Respekt. Der sad vi altsaa kønt i det. Det hele truede med at blive en ren Fiasko. Endelig fik jeg taget mig saa meget sammen, at jeg med nogle faa Ord mindede om, at vi alle paa Generalforsamlingen havde været enige om de stillede Krav, og at vi nu ikke kunde være bekendt at løbe derfra. Det hjalp. Flere Kolleger udtalte sig i samme Retning, og Resultatet blev, at vi holdt fast ved vort Standpunkt, hvorefter Mødet sluttede uden noget Forlig.

Nogle Dage senere kom vor Forretningsfører (det var ikke Karl) til Byen for at klare Situationen. Efter nogle Timers Forhandling mellem ham og Bogtrykkerne, blev *de* enige om en Overenskomst, som blev forelagt for Afdelingens Medlemmer paa den Maade, at Forretningsføreren og det respektive Trykkeris Overhoved gik rundt paa Arbejdspladsen og forklarede hver enkelt Mand, hvad Overenskomsten gik ud paa, med det Spørgsmaal, om vi havde noget at indvende.

Det var der ingen, der havde — og saa var den »Tarif« i Orden.

Jeg husker ikke mere, hvad den indeholdt, men den maa jo ikke have været særlig værdifuld for os. Thi saa snart vor Forretningsfører var draget af By, kom den stormægtige Faktor ind til os med følgende Hilsen:

Saa mine Herrer! Det eneste, I har opnaaet ved den hele Aktion, er, at jeg nu kan afskedige en Typograf og antage en Lærling i Stedet for!

Vi modtog »Budskabet« med Tavshed.

Men om Aftenen efter at vi havde faaet denne Salut, gik jeg hjem og skrev min første Artikel til *Typograf-Tidende*. Det var en fnysende Protest imod Overenskomsten og ikke mindst imod den Maade, hvorpaa den var bleven til. Artiklen blev læst og underskreven af flere af mine nærmeste Kolleger.

Hvad Grunden nu kan have været, om det skyldes Frygt for Følgerne eller anden Indblanding, mindes jeg ikke, men det endte i hvert Fald med, *at Artiklen aldrig blev afsendt*. Og vor daværende Redaktør slap derved for at skulle skønne over, om den var værdig til Optagelse.

Kort Tid efter maatte jeg pakke mit Kluns.

Jeg maa tilføje, at der i min Fremdragen af dette Minde absolut ingen Bebrejdelser skal ligge mod vor daværende Forretningsfører. Alt var jo nyt og uprøvet og vi var — unge Mennesker.

— — — Ja, det er i al sin Simpelhed Historien om mit første Forsøg paa at skrive i vort Fagblad. Det faldt uheldigt ud, men Historien fortæller os alligevel *noget*.

Den viser os for det første, at Forholdene i de ca. tredive Aar har forandret sig betydeligt til Fordel for os — selv om de endnu ikke er ideelle. Men dernæst er den et Vidnesbyrd om, at man den Gang — lige som nu — vendte sin Tanke mod vort Fagblad, naar man troede sig forurettet. Og deri er der, synes jeg, slet intet forkert. Det er kun godt, at vort Forbunds Medlemmer betragter Bladet som et Organ, der er rede til at gaa i Breschen for dem — et Organ, hvori de kan fremkomme med, hvad de har paa Hjærte om dette eller hint Spørgsmaal, vort Forbund angaaende. At opretholde dette Forhold, er ikke den mindste af Redaktørens Opgaver. Men den er ikke let. Ja, her er det egentlig, de største Vanskeligheder ligger. Thi det er jo ikke alt, hvad der undfanges i en Kollegas Hjerne, der egner sig til Offentliggørelse. Og desuden — selv om det var Visdom altsammen, saa er der Hensynet til den knappe Plads. Nødvendigheden byder derfor Redaktøren at stryge eller tilbagesende adskilligt mellem Aar og Dag. Og saa har vi Misstemningen.

Naa, det er jo imidlertid Medlemmerne selv, der bestemmer, *hvem* der skal bruge den blaa Blyant. Der findes maaske ikke noget Blad i hele Danmark, der har en friere »Forfatning« end den, der gælder for *Typograf-Tidende*. Det gælder om ikke at forskertse denne Frihed ved utidig Kritik. Der er intet at sige til, at Medlemmerne søger at sætte Vognen i stærkere Fart, hvis den truer med at gaa i Staa, eller at de rusker lidt i Kusken, hvis han synes at være falden i Søvn. Men én Ting maa ikke glemmes, den nemlig, at man kan ogsaa gøre Livet *for* surt for de Kolleger, der staar i Spidsen for vor Organisation. Og vi har heller ikke Lov at overse den Kendsgerning, at vore Talsmænd staar overfor en Stab af Mænd, hvis Opgave det er ikke alene at holde os tilbage, men at trykke os yderligere ned.

Hvis Kollegerne har den rette Forstaaelse af, at med Friheden og Adgangen til at øve Kritik følger et vist Ansvar, da nærer jeg ingen Tvivl om, at *Typograf-Tidende* ogsaa i Fremtiden kan blive det Forum, hvor de forskellige Anskuelser brydes — til Styrkelse af Interessen for vort Forbund.

Fr. Nielsen.

Redaktør: Fr. Nielsen, Bygaardsstræde 8, Køge. Ekspeditør: Karl Sørensen, Vestergade 5, 1. Sal, Kbhvn. B.

Trykt hos F. E. Bording (V. Petersen), København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 2 KØBENHAVN DEN 11. JANUAR 1924 51. AARGANG

PENGE

Under denne Overskrift forsøger Hr. Bogtr. Harald Jensen i »Dansk Bogtr.-Tid.« for December at docere Begrebet Penge, især hvorledes disse vanrøgtes, og henviser i denne Forbindelse ganske rigtig til Landmandsbanken og Internationale Assurance Co. Efter at have kritiseret Samfundets Vanrøgt af Penge, f. Eks. ved Ottetimersdagens almindelige Gennemførelse, de mange og dyre humanitære Love om Arbejdsløshed, Invaliditet, Alderdom o. s. v. gaar H. J. over til at behandle det mere faglige, idet han hævder, at Arbejdsløsheden har sin Grund i for høje Fremstillingsomkostninger, og at en høj Løn med mange arbejdsløse er naturstridigt, hvis en lavere Løn kan bringe de arbejdsløse Beskæftigelse.

Her kan jeg vel give H. J. Ret i, at høje Udsalgspriser forringer Købelysten og forøger derigennem Arbejdsløsheden. Men den høje Udsalgspris er, som H. J. synes at mene, ikke afhængig af Arbejdslønnen alene, men i endnu højere Grad af ublu Avance, daarlige Dispositioner og hvor, kort sagt, teknisk og forretningsmæssig Indsigt mangler. Det er til Trivialitet blevet dokumenteret, at den Forretning, der bliver ledet paa en moderne og fornuftig Maade, ikke alene kan give sine Arbejdere en højere Løn, bedre Arbejdsvilkaar og kortere Arbejdstid end Konkurrenterne, men, trods et rimeligt Udbytte, ogsaa kan sælge Varerne billigere.

Men for at skjule sin Uformuenhed til at øge sin Forretnings Omsætning og for at dække over de høje Avancer, ligger det saa nær at hyle op om de »høje« Lønninger til Arbejderne.

Endvidere skriver H. J.: »For den enkelte vil der ved Flid og Intelligens være Lejlighed nok til at højne Lønnen, og uden Flid og Intelligens har man vel heller intet Krav paa en høj Løn.« Jo, Godmorgen! Vel har jeg Respekt for saavel Flid som Intelligens, men H. J. er jo ikke uvidende om, at disse to Egenskaber kun sjældent belønnes, men til Tider kun benyttes til yderligere at stille Krav om Merydelse over hele Linien, uden Merfortjeneste.

Derefter kritiserer H. J. nogle Udtalelser i min Artikel »Gift Dem aldrig«, og skriver bl. a.: »Et Eksistensminimum er vist en variabel Ting. For de arbejdsløse bl. a. naar det næppe saa højt, og maa saaledes kunne være mindre end 5000 Kr. Det er iøvrigt heroisk af en arbejdsløs at vedblive at være det, for at hans arbejdende Kolleger kan faa saa meget mere, men det er dumt. Han faar ikke engang Tak for det. Det er paa sin Vis ogsaa Vanrøgt af Penge.«

Her kaster H. J. endelig Masken. Det, han har til Hensigt, er at sætte Splid mellem de arbejdsløse og arbejdende Kolleger, for derigennem at naa sit Maal at faa trykket Sultelønnen yderligere ned, for selv at profitere deraf. Det kalder jeg Vanrøgt af Penge. Men H. J. kan spare sig sin Ulejlighed, de arbejdsløse Kolleger lader sig ikke lokke af disse Sirene-Toner, idet de er klar over, at dette vilde ikke alene være at udlevere sig selv som Arbejdsgivernes lydige Slave, men at være med til at undergrave de Rettigheder, Organisationen gennem Aar har bygget op.

H. J. mener, at et Eksistensminimum er meget variabelt, idet han tænker paa de mange arbejdsløse, som maa friste Livet paa umenneskelig Vis. Men det er ikke af Medlidenhed til de ulykkelig stillede, men snarere en Brutalitet overfor Arbejderne i Almindelighed ved at benytte en saadan eksceptionel Nød-Tilstand som Skræmmebillede overfor de Arbejdere, som med fuld Ret mener at have Krav paa saa meget Udbytte af deres Arbejde, at de kan eksistere nogenlunde menneskeværdigt deraf. I modsat Fald er det forbryderisk Vanrøgt af Penge.

Naar H. J. derefter raillerer over, at jeg sidestiller Typografer med Bankfolk, og spørger ironisk, hvorfor jeg ikke sidestiller dem med nogle, der har endnu højere Løn (ja f. Eks. H. J.), skal jeg dertil svare, at jeg aldeles ikke indser, at Bankfolk behøver at føle sig krænket over en saadan Sidestilling, da jeg er saa arrogant at tro, at Forskellen i Intelligens næppe er saa stor, men derimod er der den Forskel, at Typograferne tidlig indsaa Betydningen af at organisere sig for at værge sig mod Udbytning, hvad derimod Bankfolkene endnu ikke har faaet Øjnene op for. Disse har i Kraft af, at de tilsyneladende laa ovenpaa, været for fine til at organisere sig, og Resultatet er, at de er blevet udbyttet og, trods Krav om høj Uddannelse, er sunket ned til en Pariakaste (atter et Bevis for, hvorledes Flid og Intelligens belønnes, naar d'Hrr. Arbejdsgivere alene skal bestemme det). Er dette ikke Vanrøgt af Penge?

Overklassen og dem, der render i Hælene paa disse, maa nu engang revidere deres Trosbekendelse, at det absolut er nødvendigt, at Arbejderne altid holdes nede paa en Levefod, som kun giver dem det allernødvendigste til Livets Ophold.

Altid er det Arbejderne, der appelleres til, naar der er Tale om at bære Byrderne: »Indser I ikke, at Samfundet er i Fare, hvis ikke Lønnen gaar ned.« Og knap er Lønreduktionen sket, før man hører om Fordyrelser af forskellige Livsfornødenheder, og Talen om at bringe de arbejdsløse Beskæftigelse forstummer. Nej, bevis først, at Priserne paa Livsfornødenhederne er gaaet ned, før der stilles Krav om Lønreduktion til Arbejderne.

Otto Rundberg.

DOGMER

De Godtfolk, hvis Opgave det er blevet at gøre Livet saa trælsomt som muligt for de daarligst stillede Samfundsklasser, ynder jo at fremstille Kravet om Ottetimers Dagen som et Dogme, en Troslære, ved hvilken der ikke kan pilles.

Og deri er der egentlig ikke noget galt. Thi der er slet ingen Tvivl om, at den Produktion, som skal til, for at Verden kan gaa sin Gang, saa udmærket kan fremstilles ved en Arbejdstid paa otte Timer, naar blot Forholdene var saaledes, at *alle* tog Del i dette Arbejde. Men saadan er det desværre ikke. Tværtimod er Udviklingen gaaet i den Retning, at flere og flere holdes ude fra Deltagelse i Arbejdet for at tilfredsstille Verdensbehovet. Paa den ene Side en voksende Overklasse, der lever af andres Slid, og paa den anden en Hær af arbejdsløse, som truer med at blive konstant. Den egenlige Grund til dette Misforhold er vel nok den, at de uhyre tekniske Fremskridt og Opfindelser, der har fundet Sted i det sidste Aarhundrede, i Stedet for at komme hele Menneskeheden til Gode, kun er blevet til Fordel for et lille Mindretal, der ved deres monopoliserede Stilling har Haands- og Halsret over alle os andre — trods Alverdens Regeringer og Parlamenter.

Mange Nationaløkonomer har brudt deres Hjerne med at finde en Vej ud af Mørket. Med Rette føler man det meningsløse i, at de tekniske Fremskridt, som skulde lette det menneskelige Arbejde, gaar Haand i Haand med Fattigdommen.

Der var blandt disse Mænd en — Malthus hed han — som søgte at faa Verden til at tro, at Fattigdommens Aarsag var Overbefolkning. Det var saadan en rar gammeldags Lære at slaa sig til Ro med. Man skulde bare have Taalmodighedhed og vente, til Pest, Krig og anden Djævelskab kom over os. Saa vilde det blive bedre. Efter denne Lære skulde man tro, at alt vilde trække sig i Lave nu, da Verdenskrigen har ryddet mindst en Snes Millioner af Vejen, foruden alle de utalte Ofre, der bag efter som Følge af denne Katastrofe er gaaet ad undas.

Kendsgerningerne fortæller os noget ganske andet.

Nu melder der sig nye Vismænd, som spaar, at naar blot vi faar en længere Arbejdstid og Lønnen bliver sat ned til det halve, da vil Arbejdsløsheden blive en saga blott. For at tage et Par af dem, som staar os nærmest, skal vi nævne Formanden og Næstformanden for Københavns Bogtrykkerforening, der i deres respektive Organer drager til Felts mod de nuværende Lønninger og for den førstes Vedkommende tillige imod Ottetimers Dagen i Bogtrykfaget.

Talen om en Forlængelse af Arbejdstiden indenfor vort Fag kan dog næppe opfattes som andet end en — ganske vist ilde anbragt — Spøg. Ottetimers Dagens Indførelse i Bogtrykfaget gaar jo saa langt tilbage som til 1910, da Københavns Typografer opnaaede dette Gode, og den kan saaledes ikke henregnes til de saakaldte »Krigsblomster«. Den er for Typografernes Vedkommende ikke alene en Trossag, et Dogme, men den er en Livssag, fordi vi véd, at der til et Menneskeliv hører andet og mere end de tre Ting: at arbejde, æde og sove.

»Dansk Bogtrykker-Tidende« skriver i sit sidste Numer bl. a.:

»Det er let at forstaa, at den enkelte holder paa saa høj en Løn som muligt, men samfunds- og pengemæssigt og ogsaa forenings- og forbundsmæssigt set er det simpelthen uforsvarligt ved en høj Minimalløn plus Omkostninger til de arbejdsløse at fremstille et vist Kvantum Arbejde, naar dette Kvantum ved en Sænkning af Lønnen kunde forøges saa stærkt, at Omkostningerne til de arbejdsløse faldt bort. Regnestykket er ligetil. Det er Vanrøgt af Penge at blive ved.«

Paastanden om, at Arbejdsløsheden vil ophøre, naar Lønnen bare bliver sat ned, er fremsat saa tidt — saa tidt, at den er gaaet over til at blive et Dogme for en Del af vore Arbejdsgivere. Men hvor er Garantien for Paastandens Rigtighed? Det er — synes jeg — langt lettere at bevise det modsatte.

Hvorledes ser det f. Eks. ud i Tyskland, hvor Arbejdernes Løn nu forholdsvis kun er Halvdelen af, hvad den udgjorde før Krigen? Vi véd, at der dernede hersker en meget stor Arbejdsløshed. Efter det opstillede Dogme skulde Arbejdsløsheden jo være som blæst bort, thi den Lønreduktion, de tyske Arbejdere har bøjet Nakken ind under, er dog af den Beskaffenhed, at vi vægrer os ved at tro, at vore hjemlige Arbejdsgivere selv i Drømme har kunnet tænke sig noget lignende gennemført her.

Nej, med Garantien er det smaat bevendt — ganske simpelt fordi Paastanden hviler paa et falsk Grundlag. Arbejdsløsheden har ganske andre Aarsager. Den har først og fremmest sin Rod i den Meningsløshed, at den allerstørste Del af Menneskeheden er berøvet Adgangen til deres Hjem: Jorden med alle dens Rigdomskilder. *Fr. N.*

TARIFFORHANDLINGERNE I KØBENHAVN

Onsdag den 2. Januar samledes den af Forbundet nedsatte Tarifkommission i Nationals Lokaler. Kommissionen, hvis Medlemmer alle var mødte, bestaar af følgende:

Fra *Forbundsstyrelsen:* Jul. Schrøder, Karl Sørensen, Jul. Samuelsen, Har. Jensen og Fr. Nielsen.

Bog- og Akcidenssættere: Carl F. Hansen, Emil Frederiksen, P. Berendt og Sigvald Hellberg.

Maskinsættere: N. Th. Svendsen.

Dagbladssættere: Magnus Søndergaard.

Stereotypører: Frantz Dupont.

Trykkere: Nygaard og Aksel Jensen.

Mandlige Hjælpearbejdere: E. Nilsson.

Kvindelige Hjælpearbejdere: H. Crone og Amalie Gram-Petersen.

Kommissionen gjordes bekendt med et fra Principalerne oversendt meget vidtgaaende Forslag. Derefter udarbejdedes Forslag til Ændringer fra Forbundets Side, som oversendtes til Københavns Bogtrykkerforening, og formentlig finder Forhandlingerne med Principalerne Sted i de nærmeste Dage.

ET GODT RAAD

Bogtrykker *Poul Hertz* har i sit Blad »Dansk Bogtryk« skrevet et Nytaarsdigt, hvori han henvender sig til »Bogtrykkerfolk« i følgende Vendinger:

For Arbejdsfred
og Fremskridtsfjed
et Ord jeg véd:
Fordragelighed!

Vi skulde tage meget fejl, om ikke Hr. Poul Hertz, da han skrev disse Ord, har haft sin Tanke henvendt paa Københavns Bogtrykkerforenings Ledelse og ikke mindst paa dens Formand.

KONTINGENTET I KØBENHAVN

Da Skattelovene tillader et Fradrag af indtil 400 Kr. i Forsikringskontingent, fremkommer nedenstaaende Tabel til Vejledning for Kollegerne ved Opgivelsen af Indtægten for 1923. Det anbefales Inkassatorerne at klippe Tabellen ud og klæbe den ind i de smaa Inkassationshæfter.

Fuldt Kontingent paa 5,75 Kr.		
Arbejdsløshedskassen	155	Øre
do. Hjælpekassen	150	»
Sygekassen	75	»
Reservefonden	80	»
Sygehjælpekassen	15	»
Begravelseskassen	20	»
Særlige Fond*)	20	»
Lokalkassen	50	»
Invalidefonden	10	»
Kontingent for Hustruen 70 Øre.		
Sygekassen	45	Øre
Begravelseskassen	10	»
Invalidefonden	10	»
Lokalkassen	5	»
Kontingent til faglig Afdeling 4,30 Kr.		
Arbejdsløshedskassen	155	Øre
do. Hjælpekassen	150	»
Reservefonden	80	»
Lokalkassen	45	»
Halvt Kontingent 2,15 Kr.		
Arbejdsløshedskassen	80	Øre
do. Hjælpekassen	75	»
Reservefonden	40	»
Lokalkassen	20	»

*) Særlige Fond er en Sygehjælpekasse.

SVENDEPRØVERNE

Organisationen af Bladudgivere i Provinsen behandlede paa sin Generalforsamling i December bl. a. Spørgsmaalet om Foreningens Stilling til det af Dansk Provinsbogtrykkerforening vedtagne nye Regulativ ved Svendeprøvers Aflæggelse. Vi bringer her et lille sammentrængt Uddrag af Forhandlingen:

Formanden: Spørgsmaalet om Forslaget til det det ny Svendeprøveregulativ har været drøftet i Bestyrelsen, hvor der ikke kunde opnaas Enighed om at anbefale det. Man enedes om at henstille Spørgsmaalet til Generalforsamlingens Afgørelse.

Faktor *Fich*, Odense: Allerede for 12 Aar siden rejste jeg i Odense Bogtrykkerforening de heromhandlede Spørgsmaal. Alle er interesserede i, at Lærlingene faar en fyldigere Uddannelse, ikke blot den nuværende Principal, men ogsaa de fremtidige. Den under Krigen slappede Moral gav Spørgsmaalet ny Interesse; Forslaget blev vedtaget i Provins-Bogtrykkerforeningen, og jeg haaber, det ogsaa vedtages her.

Ejlersgaard, Bertelsen, Viborg, og *Aaberg*, Thisted, talte mod Regulativets Indførelse, medens *Petersen*, Nykøbing F., *Sophus Sørensen, Johs. Nielsen*, Odense, *Westphal* og *Busch*, Aarhus, anbefalede det nye Regulativ. Forhandlingen sluttede med Vedtagelsen af en af *Petersen*, Nykøbing, stillet Resolution, der havde følgende Ordlyd:

»Generalforsamlingen anbefaler Medlemmerne at benytte det foreliggende Regulativ ved Aflæggelse af Svendeprøver i Fremtiden.«

Det er altsaa en frivillig Sag, om Medlemmerne af Bladudgiverorganisationen vil benytte de gamle eller de nye Regler.

I Henhold til Anvisningskontorets Regulativ, Punkt 6, gøres opmærksom paa, at ingen maa slutte bindende Aftale om Pladstilbud, før Henvendelse er sket til Lokalkassereren i den paagældende By eller i København til Anvisningskontorets Bestyrer. Undladelse heraf medfører Karantæne.

ARBEJDSLØSE I BOGTRYKFAGET

Tilmeldte Ledige ved Centralarbejdsanvisningskontoret i København.

Branche	1. Jan. 1924	1. Dec. 1923	1. Jan. 1923	1. Jan 1922	1. Jan. 1921
Haandsættere	218	163	255	302	268
Maskinsættere.....	23	18	24	16	15
Trykkere.....	49	47	76	92	64
Stereotypører m. fl.	3	2	1	4	4
Mandl. Hjælpearb.	32	27	34	48	23
Kvindel. —	96	72	104	228	163
Ialt...	421	329	494	690	537

Ved den offentlige Arbejdsanvisnings Kontorer fandtes der ved Maanedens Begyndelse tilmeldt ialt 679 Medlemmer af Bogtrykfagets Arbejdsløshedskasse, heraf ved Provinskontorer paa Øerne 106, i Jylland 152.

GENERALFORSAMLINGER OG MØDER

NÆSTVED LOKALAFDELING

holdt Lørdag den 15. December Generalforsamling paa »Jernbanehotellet«, hvor Formanden, *Chr. Jensen Petersen* valgtes til Ordstyrer. *C. A. Gullberg* oplæste Protokollen fra Bestyrelsens Møder, som godkendtes med en lille Ændring. — Formandens Løn fastsattes som hidtil til 80 Kr. Kvartalet, da han samtidig er Kasserer. Til Bestyrelsen valgtes fra »Tidende«: *C. A. Gullberg*, »Avisen«: *Thorvald Sørensen*, »Venstrebladet«: *Sigurd Christensen*, og »Soc.-Dem.«: *Vilh. Andersen*. Som Formand genvalgtes *Chr. Jensen Petersen*. Revisorer: *J. P. Christensen* og *Chr. Dideriksen*. Fanebærer: *M. Sølberg;* Reservefanebærer: *Sigurd Christensen;* Fanejunkere: *Robert Lauritzen, Birkedal, Sv. Dideriksen* og *Emil Hansen*. Skuemestre: Sættere: *H. L. Christiansen*, Suppleant: *J. P. Christensen;* Trykkere: *Em. Petersen*, Suppleant: *Sigurd Christensen*. Repræsentanter til Fællesorganisationen: *Formanden* og *J. P. Hansen*. Repræsentant til Lærlingeafdelingen: *Joh. L. Christiansen*.

Under Eventuelt meddelte *Formanden*, at han atter i Aar havde udarbejdet en lokal Lønningsliste, og det var nu vedtaget i Bestyrelsen at sende den rundt til de øvrige Lokalafdelinger i Haab om, at der maatte tilflyde os en tilsvarende fra disse. — *Formanden* gav en Omtale af det Forhold, at saa mange Tryksager udførtes paa Trykkerier, der ikke beskæftiger organiseret Arbejdskraft, og foreslog en Resolution, der tog Sigte paa dette Forhold; men efter nogen Forhandling toges Resolutionen tilbage, indtil man gennem Forbundet havde faaet un-

dersøgt disse Trykkeriers Forhold i det hele taget, og saa tage Spørgsmaalet op paa Nytaarsgeneralforamlingen, da man fandt, der maatte gøres noget for eventuelt at faa nogle af vore mange arbejdsløse i Arbejde og ikke roligt se paa, at Arbejdet udføres ved Hjælp af uorganiserede og Lærlinge. Efter at der endnu var behandlet et Par mindre Spørgsmaal, sluttede Generalforsamlingen. —*n.*

NÆR OG FJÆRN

TIL INKASSATORERNE. Kontingentet for Trykkeriarbejderne i København er fra 1. Januar Kr. 2,15.

BREV henligger til Joh. M. Collatz.

TRYKKERNES BEGRAVELSESKASSE. Kontingent for 1923 maa indbetales paa Kontoret senest Mandag Aften.

MASKINSÆTTERNES Opmærksomhed henledes paa Klubbens ordinære Generalforsamling Søndag den 20., der paa Grund af »Typ.-Tid.«s Festnumer bekendtgøres med kort Varsel. Man bedes møde talrigt.

TYPOGRAFERNES SYGE-HJÆLPEKASSE. Til Juletræsfesten modtog vi endvidere følgende Gaver: F. E. Bordings Bogtr. (Victor Petersen): En Pakke Skrivemateriale; Hasselbalchs Forlag: En Pakke Bøger; Gyldendalske Boghandel: En Pakke Bøger og Carlsberg Bryggerier: 20 Kr. — Hermed sluttes Listen med Tak.

Angaaende Lodtrækningen henvises til omstaaende Annonce.

TYPOGRAFERNES SPORTSKLUB. Lørdag den 19. Januar Kl. 8 afholder Klubben selskabelig Sammenkomst i Sct. Andreas Ordenen, Frederiksberg Allé. Der er store Overraskelser. — Billetter à 1 Kr. for Medlemmer og 1,50 for besøgende, Kaffebilletter 1,25 faas i Gymnastiklokalet samt hos Medlemmerne.

DEN TYPOGRAFISKE FORENING I AALBORG. Begravelseskassens udenbys Medlemmer erindres om, at Kontingentet for 1924 (5 Kr. 20 Øre for enkelt Person, 7 Kr. 80 Øre for Ægtepar) skal være indsendt til Typograf B. Nielsen, Borgergade 29 2, Aalborg, inden Udgangen af Aarets første Maaned.

KAMPEN OM OTTETIMERS DAGEN. Ogsaa i Belgien bliver Angrebene paa Ottetimers Dagen stadig hæftigere; af den Grund har den faglige Landscentralisation næsten fuldstændig helliget det sidst udkomne Nummer af sit Medlemsblad til dette Spørgsmaal, og Medlemmerne opfordres til at være paa deres Post og ikke lade sig frarive de engang opnaaede Rettigheder. (I. F. C.)

DØDSFALD. Chr. Emil Stahl, der i mange Herrens Aar, vistnok siden 1883, har arbejdet hos Nielsen & Lydicke, er afgaaet ved Døden, efter at han i de sidste 1½ Aar havde trukket sig tilbage, delvis udslidt som han var. Stahl, der havde lært først hos Salomon, dernæst hos Oettinger, blev 67 Aar gammel. Han var en sjælden punktlig og pligtopfyldende Mand af den gamle Skoles Sind og Hæderlighed.

Da Stahl, saavidt vides, ingen Slægtninge efterlader sig, overtager Forbundsafdelingen Begravelsen, angaaende hvilken Kollegerne vil være henvist til Dagspressen.

BEDRIFTSRAADSSPØRGSMAALET. Fagforeningerne og det socialdemokratiske Parti i Holland beskæftiger sig siden længeere Tid tilbage med Bedriftsraadsspørgsmaalet. En fælles Studiekommission har foretaget Undersøgelser i Tyskland, Østrig, Czekoslovakiet og England og har nu udsendt en Beretning, som er bleven offentliggjort i »Het Volk«. Beretningen og de i Forbindelse hermed udarbejdede Forslag er af saa stor Interesse, ikke blot for Holland, men for alle Lande, at det er til at beklage, at den kun foreligger paa Hollandsk, navnlig i Betragtning af, at der fremføres helt nye Synspunkter, som hidtil ingen Steder har været fremme til Diskussion. Forslagene og Beretningen vil om kort Tid udkomme i Form af en Brochure. (I. F. C.)

ODENSE LÆRLINGEAFDELING afholdt Lørdag den 29. December sin 3-aarige Stiftelsesfest med Fællesspisning og Underholdning paa Kafé »Albani«. Ved Bordet talte Formanden for Svendenes Afdeling, *Magnus Hansen,* om Foreningens Tilblivelse og om Kammeratskab. En i Dagens Anledning forfattet Sang gjorde megen Lykke. *Alb.*

LITOGRAFERNES nye Overenskomst indeholder bl. a. følgende Bestemmelser:

Minimallønnen for det første Aar efter Læretidens Udløb forhøjes fra Kr. 44,82 til Kr. 56,00, for det andet Aar fra Kr. 50,47 til Kr. 62,00, for det tredie Aar fra Kr. 56,14 til Kr. 67,50. Endvidere forhøjes Lønnen med 2 Kr. pr. Uge for Lønninger paa 70 Kr. eller derunder og med 1 Kr. for Lønninger mellem 70 og 75 Kr.

TIL TYSKERNE har jeg modtaget følgende Bidrag:

Aarhus 300,00, Sønderborg 12,00; tilsammen *Kr. 312,00.*

København, 8. Januar 1924.

Karl Sørensen.

TIL JULEUDDELINGEN har jeg modtaget følgende Bidrag:

Aarhus: Amtstidende 25,00, Personalet 86,00, W. & J. 10,00, Reklametrykkeriets Pers. 29,00, Faktor Mariager 5,00, Demokraten 50,00, Pers. 125,00, Landstingsmand Har. Jensen 10,00, De forenede Bogtr.: Mads Hansen 100,00, Pers. 107,00, Alfred Hansen 10,00, Thrues Bogtr. 10,00, Pers. 41,00, Stiftsbogtr. Pers. 225,00, Bogtr. Funch Thomsen 100,00, Windeløws Pers. 10,00, Clemenstr. Pers. 18,00, Fru Hornbech 3,00, Jydsk Centraltr. Pers. 49,00, Sigrid Sorts Pers. 20,00, V. Krüger Jørgensen 5,00, Jyllands Papirværk A/S 25,00, Pers. 71,00, Zeuners Bogtr. Pers. 21,00, Bogtr. Geertsen 25,00, Pers. 10,00, Ludvig Hansen 5,00, Nationaltr. 5,00, J. Chr. Nielsen 5,00, Bogtr. Lic. Nielsen 25,00, Pers. 10,00, Jyllandspostens Pers. 125,00, N. 100,00, Chr. Møllers Pers. 13,00, Ejner Jensen 5,00, Handelstr. 10,00, Pers. 13,00, Bogtr. S. Jensen Sort 3,00, Pers. 10,00, Knudsen Sort 2,00, Bogtr. Chr. Olsen 10,00, Pers. 7,00, Bogtr. V. Frederiksen 10,00, Aage Pedersen 5,00, Kongsvang Bogtr. Pers. 12,00, Fenger Lassen 3,00, Sigfred Petersen 5,00, ialt 1573,00; *Esbjerg II:* Et Medlem 4,00; *Grenaa:* 6 Medlemmer 18,00, Grenaa Folketid. 5,00, Klixbül 3,00, Djurslands Venstrebl. 5,00, ialt 31,00; *Herning:* Avisens Personale 23,00, Folkebl.s Personale 35,00, Faktor S. Christensen 10,00, Faktor P. Christensen 5,00, Herning Folkebl. 10,00, Forretningsfører Bendixsen 5,00, Journalist Bendixsen 5,00, Redaktør Stampe 5,00, Redaktør Hæwig 2,00, ialt 100,00; *Nyborg II:* Reklametr. 5,00, Ørbæk Bogtr. 2,00, ialt 7,00; *Ringsted:* En Del af Afdelingens Medlemmer 72,00, H. K. Hækkerup 30,00, Venstres Folkebl. 20,00, K. Kristiansen 10,00, Red. Abildtrup 10,00, H. P. Jensen 5,00, Folketid. 20,00, J. V. Pedersen 10,00, Red. I. V. Christensen 5,00, Ahrent Flensborg 5,00, J. A. Siesing 5,00, Chr. Hansen 2,00, Venstres Folkebl., Sorø, 10,00, R. Krogh 5,00, A. Nielsen 5,00, Sorø Bogtr. 10,00, Fred. Martin 5,00, B. Bendixen 5,00, ialt 234,00; tilsammen Kr. 1949,00. — Ialt med det tidligere indkomne *Kr. 10.331,03.*

København, 8. Januar 1924.

Karl Sørensen.

TIL JULEUDDELINGEN har jeg modtaget følgende Bidrag:

Faktor Dahrup (Berl. Tid.) 10,00, Faktor Alfr. Christensen 20,00, Oskar Johansen 10,00, Aug. Christensens Pers. 10,00, Aug. Christensen 10,00, »Absalon«s Pers. 7,00, Ranje & Svendsen 27,00, Rasmussen & Rugh 44,00, G. Nielsen & Co. 10,50, Gyldendal 50,00, H. H. Thiele 165,00, Harald Jensens Pers. 36,00, Dyva & Jeppesen (Sølvgade) 194,00, »Ugens Nyheder«s Pers. 20,00, Ferslew & Co. 64,00, Hertz' Pers. 17,50, Anton M. Jensens Pers. 87,00, Chr. Andersens Pers. (2. B.) 6,75, Frederiksberg Bogtr. 94,00, Arnskows Pers. 14,00, W. J. Christensen 79,00, L. A. Jørgensen 66,00, Jarmers Pers. 18,00, Aug. Olsens Pers. 25,00, Kgl. Hof Bogtr. Bagges Pers. 53,50, Kgl. Hof Bogtr. Egm. H. Petersens Pers. 371,00, Anthonsen 5,00, Ihrichs Pers. 60,00, Schultz' Pers. 111,00, Det grafiske Institut 34,00, Overskud fra Novemberfesten 10,00, Allers Pers. 51,00, O. C. Olsen 411,00, Schultz (Rest) 5,00, Fischer 10,00; tilsammen Kr. 2562,75. — Ialt med tidligere indkomne Bidrag *Kr. 14.057,25.*

København, 8. Januar 1924.

O. A. Lundin.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND BOGTRYKFAGETS ARBEJDSLØSHEDSKASSE

VESTERGADE 5, 1. SAL
KØBENHAVN B.

KONTORERNE er aabne for Ind- og Udbetaling fra 1—3 undtagen *Lørdag (11—1)* samt *Fredag* og *Mandag Aften Kl. 5—6½.* Telefon *4331.*

FORMANDEN træffes som Regel til samme Tider. Telefon 13,331.

ANVISNINGSKONTORET. Telefon 4331. Før Kl. 9 Form. og efter 6 Aften gennem Str. 1683. Telegramadr.: Typforbundet, Kbhvn.

FORENINGSMEDDELELSER

TILSKUD FRA HOVEDKASSEN er efter lovformelig Begæring tilsendt følgende Afdelinger: 22. December: Ringsted 234,00. 2. Januar: Lyngby 200,00. 8. Januar: Ringsted 145,00; Silkeborg 300,00.

København, 8. Januar 1924.

Forretningsudvalget.

LÆGERNE I KØBENHAVN

Dr. Starcke, der er ansat paa Vesterbro i Stedet for afdøde Dr. Bentzon, praktiserer fra 1. Januar fra sin Bopæl Ny Carlsbergvej 28 1.

LOKALFORMÆNDENE

Holstebro: Fra 1. Januar 1924 er Formandens Adresse: H. Fuglsang, Allégade 25. Træffes 12—1 Middag.

Roskilde: Formand: Wm. Villumsen, Ringstedgade 2. Kasserer: Typ. A. Rost, »Vestervang«, Maglegaardsvej. Træffes paa »Roskilde Avis« Kl. 12 og 5½ Eftmd.

NYE MEDLEMMER

København: Paal. Rigmor Hendriksen, udl. 1. 1. 24 hos Hartvig Hansen (arb. s. St.). Paal. Valborg Skovstad, udl. 10. 12. 23 hos R. Stenbeck (arb. s. St.). Paal. Edith Frandsen, udl. 29. 12. 23 hos Kihl (arb. s. St.). Paal. Karen Berg, udl. 26. 12. 23 hos Philipsen & Co. (arb. s .St.). 426 Albert Jacobsen (Syge- og Begravelseskassen). 1440 Frederiksens Hustru Esther (Syge- og Begravelseskassen). 221 Jensens Hustru Emma (Syge- og Begravelseskassen). 170 Madsens Hustru Jenny (Syge- og Begravelseskassen). 395 Jensens Hustru Maren (Syge- og Begravelseskassen).

Aalborg: Trykker Valdemar Hans Nielsen, udl. 1. 1. 24 i Aalborg Stiftstid. Aarhus: Sætter Anton Larsen, udl. 1. 1. 24 i Lic. Nielsens Bogtr. Stege: Sætter Carl Farsøe Nielsen, udl. 1. 1. 24 i Møens Dagblad.

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedkommende Lokalafd.

TILTRAADTE

København: 6565 Esben Hansen fra Rejse i Pl. 7024 Herløv Rasmussen fra Rejse (arbl.). 7329 Erik Clemmensen fra Løgstør i Pl. 3048 Karl Brøckner fra Silkeborg (arbl.). 1663 Louis Olesen fra Roskilde (arbl.). 3402 Rasmus Rasmussen fra Nakskov (arbl.). Ove Bech fra Bogbinderforb. i Pl. Gustav Lindner fra Udlandet i Pl.

Aalborg: 3799 Alfred Schou (Dagbladet »Nordjylland«). Aarhus: 3350 Rich. Christensen, overfl. fra Oliemøllerne (Hornslet Bogtr.). Esbjerg: 3377 Aage Sørensen i Pl. Frederikshavn: 7284 Kristian H. Sørensen (Sæby Folkebl.). Horsens: 7284 Kristian Sørensen (arbl.). Køge: 4420 Richard Elm Jensen (arbl.). Middelfart: 6961 H. H. Løvgreen Larsen (arbl.). Næstved: 7152 Erhard Andersen (arbl.). Odder: 6923 Axel Frederiksen (Grønning). Roskilde: 6247 Olaf Ove Jensen (arbl.). Slagelse: 3751 Oluf Wismann (arbl.) og 3470 Karl Frede Hansen (arbl.). Viborg: 4206 Ejner Steffensen (arbl.).

FRATRAADTE

København: 374 Mortensen paa Rejse. 1192 J. Andersen til Arbejdsmandsforb. 1462 Henry Madsen til Pianofortearb. Forb. 2681 Hugo Schønfeldt til Udlandet. 1034 Carl Christensen til

Struer. 3470 Karl F. Hansen til Slagelse. 1353 Otto W. Hein paa Rejse. 6565 Esben Hansen til Roskilde (arbl.).

Aalborg: 6961 H. H. L. Larsen til Middelfart (arbl.). Aarhus: 3799 Alfred Schou til Aalborg i Pl., 6319 Viggo Andersen til Grenaa (arbl.) og 4257 Einar G. Rasmussen paa Rejse. Fredericia: 7310 Chr. Lorentzen paa Rejse. Frederikshavn: 5751 Oluf Wismann til Slagelse (arbl.). Horsens: 6968 Th. Petersen paa Rejse og 7284 Kristian Sørensen til Sæby i Pl. Løgstør: 7329 Erik Clemmensen til Kbhvn. i Pl. Nyborg: 7288 Birkedal Steffensen til Helsingør (Højskole). Odense: 2639 Sofus V. Sørensen paa Rejse og 7289 Viggo Christensen til Svendborg (arbl.). Roskilde: 1663 Louis Olesen til Kbhvn. (arbl.) og 2445 Viola Nielsen til Kbhvn. (arbl.). Silkeborg: 3048 Karl Brøckner til Kbhvn. (arbl.) og 3477 Aage Sørensen til Esbjerg i Pl. Skive: 4420 Richard E. Jensen til Køge (arbl.). Vejle: 6029 Albert Haagensen paa Skole. Viborg: 6620 Karl E. Fischer paa Rejse.

UDSLETTET PAA GRUND AF RESTANCE

København: 2022 E. Willadsen (Egm. H. Petersen).

UDMELDTE

København: 2759 E. Frederiksen (Bogtrykker). 622 Carl Halsteen.

Aalborg: 5069 Berthe Pedersen (fratr. Faget) og 6237 Elisabeth Spolum (fratr. Faget). Kolding: 4895 Charlotte Lund (fratr. Faget). Nyborg: 5156 Laura Knudsen (fratr. Faget). Odense: 3416 Gertrud Andersen (fratr. Faget) og 7082 Carsten Dähnert (fratr. Faget). Tønder: 4398 Hermann Hartkopf (til Amerika).

DØDE

København: 329 L. Hansen. 1016 Enkefru Christensen.

Typografernes Syge-Hjælpekasse.

Alle Restancer og alt Regnskab vedrørende Juletræsfesten bedes af Hensyn til Aarsregnskabets Afslutning indbetalt senest Fredag den 18. ds. Kl. 7—9.

Følgende Nr. blev udtrukne ved Juletræsfestens Lotteri: 23, 133, 154, 191, 412, 442, 454, 461, 485, 550, 609, 635, 656, 685, 693, 820, 822, 862, 901, 918, 973, 981, 1134, 1182, 1246, 1316, 1343, 1344, 1444, 1528, 1594, 1614, 1660, 1680, 1704, 1735, 1740, 1775, 1830, 1907, 2061, 2137, 2140, 2176, 2291, 2305, 2312, 2314, 2359, 2503, 2671, 2822, 2836, 2837, 2960, 3022, 3051, 3120, 3171, 3200, 3377, 3444, 3452, 3524, 3536, 3818, 3877, 3925, 4043, 4100, 4196, 4200, 4201, 4222, 4282, 4295, 4309, 4310, 4339, 4372, 4436, 4513, 4536, 4565, 4590, 4695, 4937, 4961, 4962, 5029, 5036, 5065, 5173, 5591, 5601, 5635, 5688, 5699, 5866, 5995. — Desuden erholder alle Numre, der ender med 88, en Bog som Gevinst.

Gevinsterne udleveres hos Kassereren, A. Andreasen, Vølundsgade 3 A, Fredagene den 11. og 18. ds. Kl. 7—9, samt Mandag den 14., Onsdag den 16. og Mandag den 21. ds. Kl. 7—8. Gevinster, der ikke er afhentede senest den 21. ds., tilfalder Foreningen. (13)

afholder **ordinær aarlig Generalforsamling** Søndag den 20. Januar Kl. 10½ i Nationals Selskabslokaler, Jernbanegade.

Dagsorden: 1) Protokol og Beretning, 2) Regnskabet, 3) Valg af Formand, 1 Styrelsesmedlem, 1 Revisor og Suppleanter, 4) Eventuelt. — Desuden Valg af 2 Kredsrepræsentanter til Landssammenslutningen.

Efter Generalforsamlingen Frokost: Koldt Bord med varm Ret, Øl og Kaffe. Pris 6 Kr., hvoraf Klubben betaler Halvdelen. — Anmeldelse om Deltagelse modtager Form., N. Th. Svendsen, Lyongade 20 5, Telefon Amager 2999 v, inden Torsdag den 17.

Ledige Medlemmer deltager uden Vederlag. *Styrelsen.* (18)

Ren Luft i Maskinsætteriet samt andre betydelige Fordele opnaas ved Brug af det bedste elektriske Varmeapparat

„Irlbeck“

anvendelig til alle Sættemaskin-Typer. Første System, hvor Opvarmning af Støbemunden kan reguleres paa det nøjagtigste ved en Regulator uden Omskiftning eller Forskydning af Elementerne. — Forlang udførligt Prospekt og Tilbud.

Eneforhandling for Danmark:

Grafiske Artikler en Gros. **Erik Levison,** Vestre Boulevard 36, Kbhvn. B.

Telefoner: Central 8018 og Central 14828. (20)

Skal et Arbejde fremskyndes.
Brug DRUBIN Siccativet Rapido.

Telefon 9090 Telegr.-Adr.: DRUBIN, Valby.

(14)

T. S. Herreholdenes Opmærksomhed henledes paa de nye Tider for Gymnastikken:

Motionshold: Søndag fra 9½—10½ og Onsdag fra 8—9½.

Træningshold: Søndag fra 10½—12, Onsdag fra 8—9½ og Fredag fra 8¼—9½.

Fredagsgymnastikken finder ogsaa Sted paa Forchhammersvej, og der klædes om ovenover Salen. *Styrelsen.*

Søndag d. 13. Jan. Kl. 4½: **Vinterfest** med Fællesspisning (Fisk, Steg, Dessert, Kaffe à 5 Kr) i Sct. Andreas-Ordenens elegante Selskabslokaler, Frederiksberg Allé 11. — Tegningen slutter **i Aften** (Fredag). Telefon Nora 5263. (3)

ANNONCER

I Henhold til Anvisningskontorets Regulativ, Punkt 6, gøres opmærksom paa, at ingen maa slutte bindende Aftale om Pladstilbud, før Henvendelse er sket til Lokalkassereren i den paagældende By eller i København til Anvisningskontorets Bestyrer. Undladelse heraf medfører Karantæne.

Maskinsætter.

En ung, dygtig Maskinsætter med prima Anbefalinger søger Plads straks eller senere. — Billet mrkt. »26« modtager Ekspeditionskontoret.

Trykkerielev.

Ung, flink Pige, der grundet paa indtrufne Forhold bliver ledig, søger Plads for Resten af Læretiden, 6½ Md. Er kendt med Diegel og Hurtigpressepaalægning.

Billet mrkt. »32« modtager Ekspeditionskontoret.

Typograf-Maskinsætter

søger Plads straks eller senere. Billet mrkt. »30« modtager Ekspeditionskontoret.

Trykker

søger Plads snarest ved Avis eller Akcidens. — Billet mrkt. »29« modtager Ekspeditionskontoret.

Gift Rotationstrykker

søger Plads straks eller senere. Bill. mrkt. »27« modtager Ekspeditionskontoret.

Ung, dygtig Trykker

(Provins) søger Plads straks eller senere, hvor som helst, kendt med alt forefaldende Arbejde. — Billet mrkt. »31« modt. Ekspeditionskontoret.

Maskinsætter

til Linotype eller Intertype søger Plads. Billet mrkt. »28« modt. Ekspeditionskont.

F. L. BIE A/S **Gothersgade 28, København.**

Telefon Central 8062 og Palæ 1556.

Samtlige Maskiner og Artikler for **Bogtrykkerier, Bogbinderier, Litho-Etablissementer, Klichéfabriker** og beslægtede Brancher.

Kulante Betingelser

Stadigt stort Lager. (10)

J. G. A. Eickhoff, København B

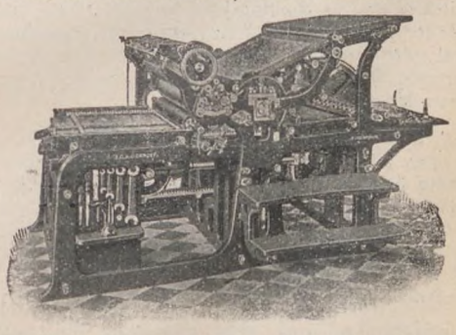

Vesterbrogade 97 · Telf. 12078-79.

ADOLPH WULFF
fører alle Artikler for Bogtrykkere.
Maskiner · Skrifter · Farver
fra de bedste Fabrikker
Valsemassefabrik og Valsestøberi.
Brugte Maskiner haves altid paa Lager.
Gothersgade 8. Kjøbenhavn K.
Telefon Central 39 og 5539. (6)

PARITZ GOTTSHALCK
KONGENS NYTORV 8 · TELEFON 8378
Nye og brugte Maskiner haves paa Lager.
Stort Lager af alle Utensilier. (11)

Tandlæge Edv. Møller,
Købmagergade 30, 2.
udfører enhver Tandbehandling til smaa Priser. Samvittighedsfuldt Arbejde. Bedøvelse hele Dagen. Konsultationstid 10—3½ 6—7 Efterm. Telefon 8181. (12)

Redaktør: Fr. Nielsen, Bygaardsstræde 8, Køge. Ekspeditør: Karl Sørensen, Vestergade 5, 1. Sal, Kbhvn. B.
Abonnem. gennem Postkontorerne: 1 Kr. 50 Øre Kv. Annoncer: 35 Øre pr. Petitlinje (pladss. Medl. 25 Øre). 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. Bording (V. Petersen), København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 3 KØBENHAVN DEN 18. JANUAR 1924 51. AARGANG

NYTAAR 1924

Det er Skik, at der paa denne Plads staar en Nytaarsartikel. Nytaarsnumret var jo optaget af Jubilæumsstof, og Nytaaret kunde forsaavidt være overstaaet. Men der er — i København — i de senere Aar kommet et andet Nytaar, et fagligt, der udskilte sig fra Almanakens i 1922, og som har den 1. Februar som Mærkedag.

Derfor bliver det faglige Aars Historie ikke ringere og kan skrives i god Tid endnu.

1923 har ogsaa haft sit Særpræg, selv om Begivenhederne ikke har været saa store, forholdsmæssigt set, som en Aarrække nu har bragt os dem.

Efter Skik og Brug vil vi først mindes de døde af vore Kolleger, som var mere end almindeligt kendte. Der var den gamle *R. P. Jensen,* som i 1872 valgtes til Formand for Den typografiske Forening. For ikke saa længe siden fulgte dernæst *P. Aug. Pedersen* sin Forgænger som Formand for Den typografiske Trykkerforening. Og dernæst var der gamle *Guldbrandsen.* Han var ikke Typograf, men flere Slægtled af Typograferne véd, hvem han var, og disse tre Mænds Minde skal holdes i Ære.

Af historiske Begivenheder skal nævnes Kvindeafdelingens 25 Aars Jubilæum, som faldt omtrent samtidig med De samvirkende Fagforbunds.

Dernæst er der — forbundsmæssigt set — den Begivenhed, der fandt Sted sidste Sommer, vor treaarige Generalforsamling — Delegeretmødet i Aarhus. Det var ikke store Ting, der blev Resultatet af dette Møde, og der har altsaa ikke været nogen særlig Trang til store Ting, vil man vel sige. Det er jo rigtigt nok, at man fra visse Sider havde travlt som en Mus i Barselseng med Forslag om Reformer, men som i mangt og meget var uforeneligt med vor Organisation. Delegeretmødets sunde Omdømme var den Faktor, der satte Tingene paa Plads. Det er Tiden ogsaa til, og dette Stævne har derfor ikke været forgæves.

Tiden har i de senere Aar været en haard Læremester og ikke mindst i det sidste. Mange af den vedvarende Arbejdsløsheds Ofre har maattet fortsætte Tilværelsen uden nogen Hjælp. Det er uforstaaeligt, at det har kunnet gaa, og ubesvaret bliver Spørgsmaalet: Hvordan? Men om Sult, Savn og Elendighed er der ingen Tvivl.

Og den kolde Verden har regnet med dette. I de Hundredvis af Sager, som foregaar i Organisationen, men uden om Medlemmernes direkte Kontrol, er der desværre kun altfor mange, i hvilke denne eller hin Principal med eller uden sin Organisations Medhold forsøger at slippe uden om Tarifens Bestemmelser, uden om hvad der er Lov og Ret. At det sjældent eller overhovedet ikke lykkes, er vor Organisation imidlertid Værnet for. Det gaar her, som det gaar i det store og hele, at Arbejderpartiets Magtstilling staar afgjort hindrende i Vejen for, at Arbejdsgiverne kan gøre, hvad de vil. Ellers skulde vi se Arbejderne blive trykket ned, ned i Slavetilstand, hvorfra den nuværende Stilling nok skulde blive attraaværdig. Det er denne Magtstilling og vor Hævdelse af Rettighederne, der nu af Modparten kaldes for Overorganisation. Men samtidig tømrer Modparten sin Bygning sammen, mere og mere, men med langt mere haardhændede Midler, end hvad Arbejderne benytter.

Saaledes med disse nysnævnte Sager er Aaret gaaet ret slideligt. Voldgiftsretten har ogsaa været i Arbejde, og store Erstatninger er tilkendt Dansk Typograf-Forbund, mens paa den anden Side K. B.s Forsøg paa at tilrettelægge noget lignende overfor Forbundet er totalt mislykket. Der ymtes noget om, at det vistnok er et Par skrappe Herre, de to Mæglingsmænd, hos hvem alle Sager begynder. Men der er det at sige, at naar den ene er det, maa den anden ogsaa være det. Saa maa det blive Retsafgørelsen, der hænger den op, der har været for langt ude.

Endnu en Ting, som fødtes i det gamle Aar, skal her nævnes: Typografernes Sommerhus, et lille Hjertebarn, som vi haaber skal vokse sig stort og smukt.

Det stunder nu mod det faglige Nytaar, som staar i Tarifens Tegn. Forbundet har forlængst haft Æren fra Københavns Bogtrykkerforening at modtage Forslag til Ændringer af Tarifen. Man skulde ikke tro, at det kun er to Aar siden, Københavns Bogtrykkerforening lavede mislykket Lockout, saa ukyndigt og saa langt borte fra sin Tid er disse Forslag. Mere skal vi ikke sige. Thi der forhandles i disse Dage. Det er Mandag, da disse Linjer skrives og sættes, og der kan være sket noget til i Dag, da det er Fredag.

Lad os haabe, at hvad der er sket, i sig selv maa indeholde Spiren til noget godt, selv om det kun er lidt, naar det blot er *fremad,* bevidst fremad i Typografernes og Organisationens Historie. ***

TIL TRYKKERIARBEJDERNE I KØBENHAVN

Ærede Kolleger! Som det vil være Kollegerne bekendt, vedtog Kongressen i Aarhus at sætte Trykkeriarbejderne ned paa halvt Kontingent, imod deres eget Ønske; men for ikke at blive stillet alt for ugunstigt under Arbejdsløshed eller i en Kamp, har Trykkeriarbejdernes Klub vedtaget nye Love og dermed bragt Understøttelserne op til samme Højde, som Forbundet betalte i 1923. Endvidere giver den ogsaa en god Hjælp i Sygdomstilfælde for et Kontingent af 1 Kr. pr. Uge. Det vil derfor være ønskeligt, om alle Trykkeriarbejdere vilde melde sig ind i Klubben, saa at vi blev i Stand til at hjælpe de Kolleger, som maatte blive arbejdsløse, for ikke at tale om, hvis vi blev tvunget ud i en Kamp paa en saa lille Understøttelse, at vi ikke kunde faa det allernødvendigste for den.

Derfor, Kolleger, meld eder ind i Trykkeriarbejdernes Klub alle som én. Indmeldelser modtages hver Fredag Aften fra Kl. 5—7 hos Klubbens Kasserer, Alfred Hansen, Nansensgade 50, St., hvor ogsaa enhver Kollega kan hente et Eksemplar af Lovene.

Med kollegial Hilsen *E. Nilsson.*

DEN INTERNATIONALE HØJSKOLE

I denne Tid, hvor Kolleger i Hundredvis maa friste Tilværelsen som arbejdsløse, vil jeg gerne have Lov til at henlede Opmærksomheden paa den internationale Højskole i Helsingør. Et Kursus paa denne vil absolut være den bedste Anvendelse af en saadan ufrivillig Ferie og vil ikke stille store Krav til Kollegernes økonomiske Evner, idet Arbejdere, der er Medlemmer af statsanerkendte Arbejdsløshedskasser, hvori der er ekstraordinær Arbejdsløshed, kan faa et Beløb, der svarer til deres vedtægtsmæssige Understøttelse, udbetalt under Ophold paa Skolen. Andragende om dette maa indsendes til: »Arbejdsdirektoratet, Amaliegade 25, København K.«

Alene den Lejlighed, der her bydes til at lære to saa vigtige Sprog som Engelsk og Tysk, gør Kursuset af stor Betydning for unge Arbejdere; desuden underviser Skolen i Esperanto, Sociologi, Fysik og Sundhedslære. Fag, som de moderne Kulturlandes Historie og Samfundsforhold, den kooperative Bevægelse, Socialismens Historie og internationale Problemer har en fremtrædende Plads paa Timeplanen.

Højskolens Formaal er ikke blot at samle Elever fra forskellige Nationer, for at de kan tilegne sig fælles Kundskaber, men i særlig Grad ved, at de lever og arbejder sammen, at lære dem at forstaa hverandre. Derigennem vil den søge at danne Grundvolden for den mellemfolkelige Forstaaelse, der er Betingelsen for et sundt internationalt Liv i Fremtiden.

Da der endnu er nogle Pladser ledige paa indeværende Kursus, der varer til 1. August, maa de, der kunne ønske Optagelse, straks henvende sig til Forstanderen, cand. mag. C. Mannicke, Helsingør, hvor alle Oplysninger om Skolen samt Ansøgningsskema om Understøttelsens Udbetaling paa Højskole kan erholdes.

Edwin A. Hansen,
Nyborg.

†

ALBERT SØRENSEN

Atter har Trykkerforeningen mistet en af sine gode Mænd, idet »Social-Demokraten«s Trykkerfaktor *Albert Sørensen* er afgaaet ved Døden i Fredags. Albert Sørensen hørte til sin Organisations Pionerer og tog sit Tag, da det var vanskeligere end nu og paa en Tid, hvor ikke alle Kollegerne forstod Nødvendigheden af at

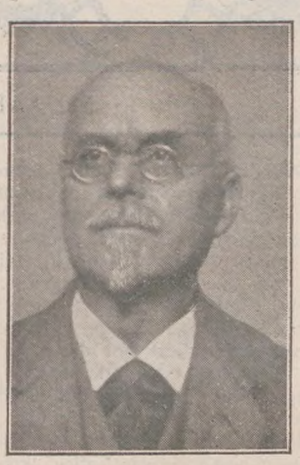

tilhøre Organisationen. Allerede i Slutningen af 80'erne sad han i sin Afdelings Styrelse, og sammen med Laur. Jensen har Sørensen gentagne Gange været sine Kollegers Tillidsmand overfor Bogtrykkerne. I Forbundsstyrelsen var han gennem mange Aar sin Afdelings Repræsentant, og gentagne Gange har han indenfor Voldgiftsretten maattet give Bidrag til Oplysning af særlig vanskelige tekniske Spørgsmaal.

Som Fagmand stod Albert Sørensen højt, ikke alene fordi han vistnok var den første herhjemme, der kom til at arbejde ved Rotationsmaskine, men ogsaa fordi, han var en meget dygtig Rotationstrykker, der foruden at kunne trykke en Avis ogsaa var i Besiddelse af Evner, der gjorde ham det let at arbejde med og til mindste Enkeltheder at forstaa selv den mest komplicerede Maskine. Han lærte som ganske ung Bladtrykmaskine at kende hos sin Fader, den i sin Tid kendte *Ferdinand Sørensen*, der trykkede »Søndagsposten« hos Carl Lund i Klareboderne; herfra gik han til »Familie-Journalen«, hvis Maskiner stod paa et mere moderne Trin, for til sidst at havne hos Nicolaj Cohn i Raadhusstræde, der da var begyndt at trykke »Social-Demokraten«, først paa almindelig Blad-Hurtigpresse, men ret snart ved Rotation, i et noget mindre Format end de nu moderne Maskiner ved store Blade.

I over 40 Aar har han været »Social-Demokraten«s første Mand i Trykkeriet, og adskillige Kolleger fra andre Virksomheder har af og til hentet et lille Raad i Farimagsgade — og de fik det gerne. Albert Sørensen var en hjælpsom Mand og en god Mand at arbejde under, og alle paa Arbejdspladsen staar uforstaaende overfor dette, at han ikke mere skal færdes imellem dem. Han blev 67 Aar gammel, hvilket jo ikke er nogen ringe Alder, i Særdeleshed for en Mand i en stærkt nerveopslidende Gerning, men Sørensen var en i sit Væsen, og ogsaa legemligt, meget ungdommelig Mand, der i sit Arbejde godt kunde tage Luven fra de langt yngre Kolleger. Naar saa hertil kan føjes, at han var et muntert og gemytligt Menneske, vil man kunne forstaa, at han overalt, hvor han færdedes, ikke mindst paa sin Arbejdsplads, var en afholdt og skattet Mand.

Indtil for 6 Uger siden passede han sin daglige Gerning, rask som hidtil; en Svulst indvendig i Hovedet tvang ham paa Hospitalet, og her døde han efter en Operation. Ingen tænkte, af det saa hurtigt skulde blive Døden, mindst han selv; da han forlod Arbejdet, gav han Ordrer, som viste, at han selv kun regnede med et kortere Fravær.

Ikke alene hans Arbejdsfæller vil savne ham, men den Forretning, hvis udmærkede Støtte han har været gennem den lange Række af Aar, vil ogsaa føle det som et smerteligt Tab, der vanskeligt erstattes.

Ære være hans Minde.

AKTION OG REAKTION

»De grafiske Fag« bringer i sit sidste Numer en Omtale af »Typograf-Tidende«s Jubilæum og skriver bl. a.:

En Kreds af Typograf-Forbundets forhenværende og nuværende ledende Mænd har i den Anledning bragt Bladet deres Hyldest i et Festnumer, der udkom paa 50-Aars Dagen.

Det er ikke uden Grund, at alle disse Mænd med Stolthed peger paa de store Resultater, Typograferne har naaet i Løbet af disse 50 Aar, for en Del ved det Arbejde, »Typograf-Tidende« har udført.

Det er blot et Spørgsmaal, om ikke Resultaterne har været *for* store, i hvert Tilfælde i de senere Aar. Hvis dette Spørgsmaal maa besvares bekræftende, vil det ikke kunne undgaas, at en vis Reaktion gør sig gældende. Aktion volder Reaktion, og det er ikke nogen lige Sag at forstaa dette og tage Følgerne deraf.

I Slutningen af sin Artikel lægger Bladet ikke Skjul paa sin Opfattelse af Spørgsmaalet om, hvorvidt de Fremskridt, vort Forbund har gjort, har været *for* store. Der henvises nemlig til, at de Ændringsforslag, Københavns Bogtrykkerforening har stillet ved Tarifkommissionen i København, »har til Formaal at bringe Forbindelse tilveje med det Trin, som Samfundets økonomiske Udvikling har naaet«.

Disse Ændringsforslag betød nemlig et meget stort Tilbageskridt for Typograferne i økonomisk Henseende.

Vi er enige med »De grafiske Fag« i, at en stærk Aktion avler Reaktion. Det er kun altfor sandt. Men hvad er Aarsagen, naar en stærk Aktion sættes ind? Er det ikke som Regel dette, at Modstanden mod en fornuftig og retfærdig Udvikling er for stor? Var det ikke netop en saadan Modstand, som Arbejdsgiverne gjorde sig skyldige i fra 1914—17? Og var det ikke den Bitterhed, som disse Trængselsaar avlede, der satte sit Præg paa den Tid, som kom efter?

Dette vil vi have Lov til at minde om i denne Forbindelse. Thi disse Spørgsmaal har sin store Betydning, naar Talen er om de stærke Fremskridt, Typograferne har gjort i de senere Aar. At de har været *for* store, i Forhold til vor hele økonomiske Udvikling, kan kun bevises, naar man fra anden Side lægger Kortene paa Bordet, og vi faar at se, hvor stor en Del af Varernes Pris der skyldes den Avance, de forskellige Mellemled oppebærer. *Fr. N.*

OTTETIMERS DAGEN

Hr. Redaktør! I Anledning af Deres fortræffelige Artikel i »Typograf-Tidende« Nr. 2 anmoder jeg om Plads for følgende:

Det er overraskende, at Arbejdsgiverne kan tænke paa at foreslaa forlænget Arbejdstid i Bogtrykfaget; men egentlig ikke saa forbavsende, naar man betænker, hvor lidt vi selv gør for at bevare det Gode, vi med stor tarifmæssig Bekostning erhvervede i 1910.

Sagen er den, at 8-Timers Dagen for Københavnerne er ved at blive en Illusion. I Køge og lignende Byer kan man vel nok mærke, at der er noget, som hedder 8 Timers *Frihed;* men i de større Byer er Arbejderne henvist til Byernes Periferi, og de allerfleste har baade halve og hele Timer til Arbejdsstedet.

Det er *ikke* Frihed, naar man stakaandet halser til og fra Arbejdsstedet, om det end skulde være gavnligt for Helbredet. Der findes næppe mange Kolleger i Storbyerne, som ikke paa denne Maade faar deres Fritid beskaaret — men aldrig har der indenfor Forbundsledelsen været Blik for dette Forhold, ligesom man gladelig tolererer Overarbejde i udstrakt Grad.

Alle Bygningshaandværkere o. a., hvis Beskæftigelse i langt højere Grad kunde tillade en lang Arbejdsdag, har naaet de tre 8-Tal som Maksimum og har endda kortere Arbejdstid i Vinterhalvaaret; men Typograferne finder, at Idealet er naaet, naar Arbejdstidens *Minimum* er 8 Timer.

Man siger: »Mange Kokke fordærver Maden«, og det er vel ogsaa det, der ødelægger vore Tarifer, at saa mange forskellige Brancheinteresser skal tilfredsstilles. Derfor bliver Maskinsætternes Krav om Afkortning i deres lange Arbejdstid stadig slaaet ned af vore egne Forbundsfæller, og derfor er vel de smaa Branchers (specielt Blad- og Maskinsætteres) Arbejdsvilkaar stadig forringet for at faa lavet en Tarifsuppe, tilpas tynd til at kunne glide ned i alle Halse.

Skal vi bevare vore erhvervede Goder og gaa fremad i den Retning, er det nødvendigt, at vi samles om Hovedkravene og sætter noget ind paa dem, selv om det i første Omgang kun bliver en lille Branche, der høster Fordel deraf.

Det er jo ikke ulogisk, naar Principalerne ræsonnerer saaledes: Kan Maskinsætterne udholde deres forcerede Arbejde i 8 Timer, saa maa de mere »satte« Brancher kunne tage 9 eller mere, som de jo ogsaa har kunnet i Fortiden. *F. Traugott Nielsen.*

— — —

Traugott Nielsen vover sig for langt ud, naar han skriver, at Forbundsledelsen *gladelig* tolererer Overarbejdet. Selvfølgelig ønsker Ledelsen saa lidt Overarbejde som muligt, helst slet intet. Men der er ogsaa her to Parter til at bestemme Farten, og det er jo ingen Hemmelighed, at Kravet om Overarbejdets Afskaffelse møder afgjort Modstand hos Principalerne. Det er altsaa et Magtspørgsmaal, som intet har med Ledelsens Tolerance at gøre. Man kan vist med lige saa stor Ret bebrejde de arbejdende Kolleger, at Overarbejdet finder Sted i saa stor Udstrækning. Der findes jo Kolleger — ogsaa blandt Maskinsætterne — som ikke kan faa *for meget* Overarbejde og derved modarbejder Kravet om en kortere Arbejdstid for dem med det forcerede Arbejde. *Red.*

GENERALFORSAMLINGER OG MØDER

HOLSTEBRO AFDELING

Lørdag den 8. December 1923 afholdtes ordinær Generalforsamling paa Knudsens Hotel. 18 Medlemmer var mødt. *Formanden* bød Velkommen, hvorefter *Fuglsang* valgtes til Dirigent. Dagsordenens 2 Punkter, Valg af Bestyrelse m. m., oplæstes, hvorefter følgende Valg foretoges: Til Formand valgtes *H. Fuglsang*, Næstformand *P. Lunding*, Sekretær *A. Sørensen*, Suppleanter *D. Rasmussen* og *Aavold*, til Revisorer valgtes *Rosenkilde* og *Gullander*, til Kontrahenter valgtes *Jensen* og *Olsen*, Suppleant *A. Sørensen*. Under sidste Punkt forespurgtes angaaende Albert Jacobsens Forhold med Hensyn til det Beløb, han var Afdelingen skyldig. Efter en Del Drøftelse henstilledes det til Formanden at tilskrive ham endnu engang, forinden videre foretoges. Det vedtoges dernæst at blive staaende ved den vedtagne Understøttelse, 5 Kr., indtil videre. Derefter holdt Forfatteren *Andr. Lund Drosvad* et fortrinligt Fordrag om Grønlands Folkeliv, Sæder og Skikke og fremdrog mange

interessante Træk af deres Levevis, hvorefter Dirigenten takkede for Foredraget og sluttede Generalforsamlingen med en Tak til de mødte.

A. S.

NYKØBING M. UNDERAFDELING

afholdt Onsdag den 9. Januar ordinær Generalforsamling. Til Formand genvalgtes *Kai Fønss Bach* og til Kasserer *Alfred Bach*. Til Revisor genvalgtes *Jens Boll*. — Regnskabet balancerede med en Kassebeholdning paa — 1 Kr. 17 Øre, hvorfor der ikke kunde blive Raad til noget ekstra i Anledning af Afdelingens *3-aarige Fødselsdag*.

K—i—s.

Karneval i China

TYPOGRAFERNES KARNEVAL
16. FEBRUAR 1924 I IDRÆTSHUSET

Uafbrudt Dans fra Kl. 8 til Kl. 4 Morgen.

Musiken under Ledelse af Direktør *Vald. Nielsen.*

Storslaaede Dekorationer

i original Udførelse af en ung Kunstner.

Fra Kl. 9—2 er der uafbrudt Underholdning overalt i Lokalerne.

„Den er gul, den er gal, Mongol"

Petri og Clay, Klovnentre og komisk Jonglør.
Peppi Briol, Abeimitator.
Bill og Brown.
Harris Trio eller De forrykte Musikanter.
Jørgen og Jeppe.
Vores egen Juel-Pedersen.

Kl. 11 falder Masken.

Kun kostumerede maa opholde sig i Salen før Kl. 11.

Lokalerne bliver udmærket opvarmet.

Tilskuere kan efter Kl. 11 løse Baltegn à Kr. 3,00 ved A-Indgangen til Salen.

Billetpriserne: Deltagerne 5 Kr., Tilskuerne 2 Kr. (begge inklusive Garderobe). Billetten skal bæres synligt: Kuponen, saavel paa Deltager- som paa Tilskuerbilletter, afleveres ved Indgangen.

Billetter faas hos Inkassatoren paa Trykkeriet, og der sælges kun Billetter til Medlemmer.

Balbaand sælges ved A-Indgangen.

Pistoler og andre Skydevaaben maa ikke medtages.

Absolut intet Billet-Salg ved Indgangen.

NÆR OG FJÆRN

TYPOGRAFERNES SYGE-HJÆLPEKASSE. Af Hensyn til Aarsregnskabets Afslutning bedes alle Restancer og Regnskab vedrørende Juletræsfesten indbetalt i Dag, Fredag, Kl. 7—9.

ARBEJDERNES OPLYSNINGS-FORBUND. Denne nye Institution indenfor den danske Arbejderbevægelse har nu konstitueret sig og valgt Landstingsmand *C. V. Bramsnæs* til Formand og Medlem af vort Forbunds Hovedbestyrelse *Harald Jensen, København*, til Sekretær. Det er et ikke ubetydeligt Arbejde, vor Kollega her gaar ind til, men vi har al Grund til at tro, at Harald Jensen vil magte den Opgave, der stilles ham, og vi ønsker ham Held og Lykke med Arbejdet i sin nye Stilling.

MOD LYSERE TIDER? I sin Aarsberetning udtaler Statistisk Departement, at 1923 har været et Fremgangens Aar efter det dybe Fald 1920—22. Og der er god Grund til at vente, at Fremgangen vil fortsættes i 1924.

EN AVANCESLUGER. Man raaber stadig op om, at det er Arbejdslønnen, der foraarsager de høje Varepriser, og at disse igen er Skyld i den lave Kronekurs. Men om den Avance, som vore Mellemhandlere eller Mellemled stikker i Lommen, tales der ikke højt om. Det hviskes der kun om i Krogene. Det er dog ingen Hemmelighed, at Avancen udgør en ikke ringe Del af Varens endelige Pris.

Et lille Eksempel: En Købmand i Provinsen havde købt et Parti Silkebaand for 200 Kroner. Med Løfte om en »pæn Skilling« gik en af hans Lærlinge ind paa at søge Partiet afsat i København. Lærlingen, hvis Forældre boede i København, benyttede otte Dage til sin Mission, og i den Tid boede og spiste han hos Forældrene. Da han havde solgt det sidste Baand, kunde han rejse hjem med ca. tusind Kroner til sin Principal — altsaa en pæn lille Avance paa 800 Kroner. Den »pæne Skilling«, som »Avanceslugeren« fandt det passende at give den ihærdige unge Mand, beløb sig til — seks Kroner! Og saa havde Købmanden endda sparet Kosten i de otte Dage.

STYRELSESMØDER

DEN KØBENHAVNSKE STYRELSE

Mødet den 3. December 1923.

Protokollen fra forrige Møde oplæstes og godkendtes. — Et Medlem, der var udøvende Bogtrykker og samtidig Lønarbejder hos et andet Firma, var til Stede og modsagde, at han stilledes Valget af den ene af de to Næringsveje. Sagen gaar til Forretningsudvalget. — Afskedigelsessag af kvindelig Hjælpearbejder med paafølgende Erstatningskrav, som var opfyldt, refereredes af Formanden. Godkendtes. — Opstaaet Strid om Betaling i medhjælpsvis Arbejde var endt med Forlig, som forelagdes af Formanden. Godkendtes. — Tidligere behandlet Sag angaaende K. B.s Efterladenhed med at offentliggøre Dommen i Kontrolsagen fra Hasselbalch gaaet i Orden. Til Efterretning. — Tidligere forelagt Sag om Tillidsmandsunderstøttelse indsendes til Forretningsudvalget med Anmodning om saadan. — Et K. B.-Medlem havde for Søndagsarbejde kun udbetalt 50 pCt. i Godtgørelse. Gaaet i Orden efter Formandens Indgriben. Til Efterretning. — En ung Mand havde meldt sig til Optagelse som Trykker, men efter de nærmere Omstændigheder var Sagen om hans Udlæring henvist til voldgiftsretlig Behandling i Henhold til Lærlingeloven. Spørgsmaalet om Optagelsen udsættes, til Resultatet foreligger. — Kvindelig Hjælpearbejder klager over ikke at have erholdt Arbejdsløshedsunderstøttelse. Styrelsen tager Administrationens Stilling til Efterretning og henviser vedkommende til eventuelt at klage videre til Hovedbestyrelsen eller Direktoratet. — Indehaver af Stereotyperingsanstalt som udøvende Erhverv var tillige Lønarbejder i andet Firma. Tilbyder fra kommende Nytaar at ophøre med det sidste. Til Efterretning. — Udøvende Bogtrykker med irregulær Arbejdskraft var tillige Lønarbejder i andet Firma. Tilbyder fra kommende Nytaar at ophøre med det sidste, hvorved Personaleforholdet bliver tarifmæssigt. Tilbudet sikres. — Fra Københavns Bogtrykkerforening forelaa Skrivelse om en Del Ændringer, som ønskedes fremført af Principalerne ved de kommende Tarif-Forhandlinger, medens flere Ændringer stilledes i Udsigt. Til Efterretning. — Anmodning om Landophold paa Sygekasselægens Anbefaling bevilgedes. — Kvindeligt Medlem var afgaaet ved Døden, hvorefter de efterladte anmoder om en Hjælp til Begravelsesomkostninger. 50 Kr. bevilgedes af Karnevalsoverskudet. — Et Medlem anmoder om 3dje Tilskud til Lysbadebehandling. Da vedkommende for Tiden har Syge- og Hjælpekasseunderstøttelse, kan saadant ikke bevilges. — Anmodning om Ekstrahjælp. Nægtedes. — Hos et Firma var antaget en Hjælper, uden at Bestemmelserne i Tarifens § 105 første Stykke var iagttaget, hvorover fremføres Klage. Da det er et halvt Aar siden, Antagelsen fandt Sted, maa Styrelsen nøjes med at indskærpe nævnte Paragraf og forlange Klager over Brud herpaa fremført straks, naar saadant sker. — Anmodninger om hvilende Ret behandledes. — Mødet hævet.

TIL TYSKERNE har jeg modtaget følgende Bidrag:

K. M. L. 3,00, Social-Demokraten 85,00, Politikens Pers. 65,00, Kristensen og Mikkelsen 3,00, P. Andr. Andersen 16,50, Ritzaus Bureau 4,00; tilsammen *Kr. 176,00.*

København, 15. Januar 1924.

O. A. Lundin.

TIL TYSKERNE har jeg modtaget følgende Bidrag:

Nykøbing M. 13,00, Hjørring 20,00, Næstved 50,00, Skanderborg 12,00, Helsingør 25,00, Maribo 8,50, Haslev 4,00; tilsammen Kr. 132,50. — Ialt med det tidligere indkomne *Kr. 444,50.*

København, 15. Januar 1924.

Karl Sørensen.

TIL JULEUDDELINGEN har jeg modtaget følgende Bidrag:

Hertz 10,00, Chr. Christensen 17,00; tilsammen Kr. 27,00. — Ialt med tidligere indkomne Bidrag *Kr. 14.084,25.*

København, 15. Januar 1924.

O. A. Lundin.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND BOGTRYKFAGETS ARBEJDSLØSHEDSKASSE

VESTERGADE 5, 1. SAL
KØBENHAVN B.

KONTORERNE er aabne for Ind- og Udbetaling fra 1—3 undtagen *Lørdag (11—1)* samt *Fredag* og *Mandag Aften Kl. 5—6½*. Telefon *4331.*

FORMANDEN træffes som Regel til samme Tider. Telefon 13,331.

ANVISNINGSKONTORET. Telefon 4331. Før Kl. 9 Form. og efter 6 Aften gennem Str. 1683. Telegramadr.: Typforbundet, Kbhvn.

FORENINGSMEDDELELSER

KVITTERING FOR MODTAGNE OKTOBER KVARTALS REGNSKABER. 8. Januar: Tønder pr. Bl. 350,00. 9. Januar: Nykøbing M. pr. Bl. 103,40. 10. Januar: Rudkøbing 197,25. 12. Januar: Sønderborg pr. Bl. 220,00. 14. Januar: Helsingør pr. Bl. 1534,50; Rønne pr. Bl. 50,00; Stubbekøbing 300,00; Viborg pr. Bl. 400,00, Kt. 191,00, ialt 591,00; Slagelse pr. Bl. 300,00, Kt. 350,00, ialt 650,00. 15. Januar: Aabenraa pr. Bl. 200,00, Kt. 400,00, ialt 600,00; Assens pr. Bl. 288,95; Esbjerg pr. Bl. 200,00; Haslev pr. Bl. 50,00; Kalundborg pr. Bl. 100,00, Kt. 114,30, ialt 214,30; Køge pr. Bl. 100,00, Kt. 408,15, ialt 508,15; Nakskov 953,00; Næstved 1182,30; Silkeborg pr. Bl. 220,00; Skanderborg pr. Bl. 150,00, Kt. 395,20, ialt 545,20; Skive 755,20; Vejle 3150,00; Ringsted intet at indsende.

København, 15. Januar 1924.

Forretningsudvalget.

TILSKUD FRA HOVEDKASSEN er efter lovformelig Begæring tilsendt følgende Afdelinger: 8. Januar: Tønder i St. f. Oktober Kv. Overskud 350,00. 9. Januar: Nykøbing M. 300,00. 12. Januar: Sønderborg i St. f. Oktober Kv. Overskud 220,00. 14. Januar: Helsingør i St. f. Oktober Kv. Overskud 1534,50; Rønne i St. f. Oktober Kv. Overskud 50,00; Viborg i St. f. en Del af Oktober Kv. Overskud 400,00; Slagelse i St. f. en Del af Oktober Kv. Overskud 300,00. 15. Januar: Aabenraa i St. f. en Del af Oktober Kv. Overskud 200,00; Assens i St. f. Oktober Kv. Overskud 288,95; Esbjerg i St. f. Oktober Kv. Overskud 200,00; Haslev i St. f. Oktober Kv. Overskud 50,00; Kalundborg i St. f. en Del af Oktober Kv.

Overskud 100,00; Køge i St. f. en Del af Oktober Kv. Overskud 100,00; Silkeborg i St. f. Oktober Kv. Overskud 220,00; Skanderborg i St. f. en Del af Oktober Kv. Overskud 150,00.

København, 15. Januar 1924.

Forretningsudvalget.

LÆGERNE

København: Dr. Starcke har forandret sin Konsultationstid fra 12—1 til 1—2. Fredag Aften fra 6—7.

NY LOKALFORMAND

Assens: Typograf A. Hansen-Møller, Jerichausgade 5.

NY LOKALKASSERER

Sønderborg: Typograf Willy Sprenger, Humletorvet 6. Træffes 2½—4. — Der modtages ikke rejsende paa Trykkeriet.

NYE MEDLEMMER

København: Trykker Svend Aage Engberg, udl. 16. 12. 23 hos I. Knudsen (arb. s. St.). Trykker Grant Knud Karon, udl. 17. 12. 23 hos Calberg (arb. s. St.). Trykker Kai Aage Stiedl, udl. 1. 1. 24 hos August Olsen (arb. s. St.). Paal. Karen Vogelius, udl. 1. 6. 22 hos Stender, tidligere Medlem (arb. s. St.). Paal. Erna Rosendahl Jacobsen, udl. 9. 1. 24 hos Brockmann & Svendsen (arb. s. St.). 3639 Christiansens Hustru Lilly (Syge- og Begravelseskassen). 194 Mortensens Hustru Poula (Syge- og Begravelseskassen). Lærling Paul Lund (Syge- og Begravelseskassen).

Aarhus: Trykker Thor Thorsen, udl. 15. 1. 24 i Handelstrykkeriet. Brønderslev: Sætter Axel Mikkelsen, udl. 1. 1. 24 i Vends. Folkebl. Kolding: Trykker Carl From, udl. 6. 1. 24 i Fr. Lumbyes Bogtr. Nakskov: Paal. Emmy Christensen, Centraltrykkeriet. Roskilde: Paal. Ida Christophersen, Roskilde Tidende. Svendborg: Paal. Alvilda Hansen (overfl. fra Tekstilarb.).

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedkommende Lokalafd.

TILTRAADTE

København: 2882 Johan Weiss fra Kolding i Pl. 944 Aksel Jørgensen fra Farveriarb. Forb. (arbl.). 7253 Jens Møller fra Grenaa (arbl.). Sætter Adolf Klein, Sætter Gustav Hausèr, Sætter Josef Kovauès, Sætter Julius Ziegler, Sætter Gabriel Gyiko, Sætter Josef Baranyi og Sætter Norbert Allerhand (alle fra det ungarske Bogtrykkeriarbejderforbund) i Pl.

Aarhus: 7226 Jens Chr. Nielsen (syg) og 3466 Vilh. Juul Hansen (arbl.). Kolding: 4341 Chr. Lykke (arbl.). Viborg: 6981 Peter Stick (syg).

FRATRAADTE

København: 4265 A. Rasmussen til Hillerød i Pl. 3296 S. Nørdgaard til Udlandet i Pl.

Kolding: 2882 Chr. Weiss til Kbhvn. i Pl. Køge: 3423 Svend Frantzen paa Rejse. Vejle: 4341 Chr. Lykke til Kolding (arbl.).

UDMELDTE

København: 1725 Frithiof Jørgensen. 163 Fru Landahl (Syge- og Begravelseskassen).

UDSLETTET MED RESTANCE

Aarhus: 7298 Asgar F. Jensen. Odense: 3475 Svend Rasmussen.

afholder **ordinær aarlig Generalforsamling** Søndag den 20 Januar Kl. 10½ i Nationals Selskabslokaler, Jernbanegade.

Dagsorden: 1) Protokol og Beretning, 2) Regnskabet, 3) Valg af Formand, 1 Styrelsesmedlem, 1 Revisor og Suppleanter, 4) Eventuelt. — Desuden Valg af 2 Kredsrepræsentanter til Landssammenslutningen.

Typografernes Syge-Hjælpekasse.

Alle Restancer og alt Regnskab vedrørende Juletræsfesten bedes indbetalt **i Dag Fredag** Kl. 7—9. *Kassereren.* (13a)

·ERIK·LEVISON·
GRAFISKE ARTIKLER
EN GROS
VESTRE BOULEVARD 36-38 KØBENHAVN B
Stort Udvalg i alle grafiske Utensilier, Træmaterialer samt nye og brugte Maskiner
BESØG DE BETYDELIGT UDVIDEDE UDSTILLINGSLOKALER

Brug ikke det første det bedste.
Anvend altid DRUBIN Tørringspasta 9090.
Telefon 9090 Telegr.-Adr.: DRUBIN, Valby.
(14)

Trykkeriarbejdernes Klub

afholder ordinær Generalforsamling Fredag den 18. Januar Kl. 8 i Rømersgade 22, 1. Sal til Gaden.

Dagsorden: 1. Protokol. 2. Beretning. 3. Regnskab. 4. Valg af Næstformand, Kasserer, et Styrelsesmedlem samt en Revisor. 5 Eventuelt.

Det er ethvert Medlems Pligt at give Møde og Indmeldelser modtages samme Aften. *Styrelsen.*

Gutenberg-Koret.

Ordinær halvaarlig Generalforsamling afholdes Fredag den 1. Februar Kl. 10 Aften i Café »Sjølund«, Gyldenløvesgade 4.

Dagsorden: Beretning, Regnskab, Valg af Formand, Forslag og Eventuelt.

For eventuelle Forslag, der bedes sendt i Løbet af 8 Dage, er Formandens Adresse: Fossing, Øster Allé 2, Valby. Tlf. Valby 569. (4)

Typografernes Sangforening.

Foreningens 78. Aarsfest afholdes Søndag den 27. Januar Kl. 6½ paa »Gimle«. Koret ledes af Komponisten, Hr. *Mich. Braager.* Program er udsendt til Trykkerierne. Kolleger, der paa Grund af ukendt Adresse ikke har modtaget Program, kan faa saadanne udleveret ved Henvendelse til Formanden, N. Nielsen, Fælledvej 22 B⁴. (1)

ANNONCER

I Henhold til Anvisningskontorets Regulativ, Punkt 6, gøres opmærksom paa, at ingen maa slutte bindende Aftale om Pladstilbud, før Henvendelse er sket til Lokalkassereren i den paagældende By eller i København til Anvisningskontorets Bestyrer. Undladelse heraf medfører Karantæne.

Maskinsætter
til Linotype eller Intertype søger Plads. Billet mrkt. »28« modt. Ekspeditionskont.

Gift Rotationstrykker
søger Plads straks eller senere. Bill. mrkt. »27« modtager Ekspeditionskontoret.

Trykker
søger Plads snarest ved Avis eller Akcidens. — Billet mrkt. »29« modtager Ekspeditionskontoret.

Ung, dygtig Trykker
(Provins) søger Plads straks eller senere hvor som helst, kendt med alt forefaldende Arbejde. — Billet mrkt. »31« modt. Ekspeditionskontoret.

Sætter-Trykker.
Yngre, alsidig uddannet Sætter-Trykker søger Plads snarest, helst i et mindre Bogtrykkeri. Billet mrkt. »35« modtager Ekspeditionskontoret.

Ung Trykker
søger Plads straks eller senere ved Akcidens eller Avis. Eventuelt som **Sætter-Trykker.** — Billet mrkt. »34« modt. Ekspeditionskontoret.

En Stereotypør og en Medhjælper
kan faa Beskæftigelse i
(36) **Carl Allers Etabl.**

Alsidig uddannet Fagmand
(Sætter) i Fyrrerne, ønsker at overtage mindre Bogtrykeri, eventuelt indtræde som Parthaver. Bill. mrkt »17« modtager *Nordisk Annoncebureau, Købmagergade 38.*

Bogtrykkeri til Salg.
Middelstort Bogtrykkeri med stor Kundekreds er grundet paa Bortrejse meget billig til Salg. Der kan paaregnes en Aarsfortjeneste af 12—15,000 Kroner netto. Beliggende i stærkt befærdet Gade i København. Forsikringssum Kr. 20,000. Anskaffelsespris Kr. 30,000. Sælges, naar Handel sker hurtigt, for Kr. 15,000. — Billet mrkt. »91« modtager *Sylvester Hvid, Nygade 7, København K.* (33)

F. L. BIE A/S Gothersgade 28, København.
Telefon Central 8062 og Palæ 1556.
Grafisk Fagforretning
leverer bedst og billigst fra Lager **Tænger,** forniklede som uforniklede, til forskellige Priser, **Aale, Vinkelhager** og alt andet Tilbehør for Trykkeriet og Sætteriet. (9)

PARITZ GOTTSHALCK
KONGENS NYTORV 8 · TELEFON 8878
Nye og brugte Maskiner haves paa Lager.
Stort Lager af alle Utensilier. (11)

Tandlæge Edv. Møller,
Købmagergade 30, 2.
udfører enhver Tandbehandling til smaa Priser. Samvittighedsfuldt Arbejde. Bedøvelse hele Dagen. Konsultationstid 10—3½ 6—7 Efterm. Telefon 8181. (12)

Redaktør: Fr. Nielsen, Bygaardsstræde 8, Køge. Ekspeditør: Karl Sørensen, Vestergade 5, 1. Sal, Kbhvn. B.
Abonnem. gennem Postkontorerne: 1 Kr. 50 Øre Kv. Annoncer: 35 Øre pr. Petitlinje (pladss. Medl. 25 Øre). 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. Bording (V. Petersen). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 4 KØBENHAVN DEN 25. JANUAR 1924 51. AARGANG

BLOKADE

—

Bogtrykker *P. H. Schmidt*, Rødding, har nægtet at underskrive den gældende Tarif, og da han søger at antage uorganiseret Arbejdskraft, maa ingen af Dansk Typograf-Forbunds Medlemmer tiltræde Plads hos nævnte Bogtrykker.

København, 23. Januar 1924.

Forretningsudvalget.

»PRÆSTATION« OG FORSØRGERTILLÆG

—

Det kapitalistiske Systems Begreber om den hellige »Ejendomsret« har — rigtignok uden at ville det — været en væsentlig medvirkende Aarsag til, at revolutionære Tænkere er gaaet i Gang med at anstille en mere gennemgribende Undersøgelse af dette Spørgsmaal, herunder ogsaa det ikke uvigtige Punkt: *»den rette Værdimaaler«*.

Man er foreløbig naaet dertil, at Arbejdet — nærmere bestemt: *Produktionen* — er den eneste sande, ægte og uforfalskede *»Værdi«*, og derfor mere end alt andet maa være specielt egnet som Maalestok ved den retfærdige Bedømmelse af saadanne Stridsspørgsmaal som *Løn, Andel i Udbyttet* m. m.

Ensidigt bedømt — ligegyldigt, om det sker fra et altædende Kapitalistsynspunkt eller fra Lønslavens — har denne Betragtning ved første Blik overmaade meget for sig.

Men Livet selv er nu engang mindre ensidigt, end som saa; det er rent ud sagt forbløffende *alsidigt*. Det tager det hele med, glemmer intet af alt det, de Herrer Reformatorer har saa let ved at overse.

Hvert enkelt lille »Liv« kommer og gør sig gældende, møder frem med sine Krav og spørger ligeud: *Maa vi være her!*

Og end ikke Bogtrykker *Langkjær* tør vove at bestride denne Ret. — Eller — *tør han?*

Ikke destomindre: Vi maa og skal være her, hver og én — om vi overhovedet *gider*. Ingen Mo'rs Sjæl har blot Skygge af Ret til at bestride dette.

Det virker da ret underligt, ikke mindst blandt Arbejdere, naar der føres alenlange Diskussioner om »Berettigelsen« af Forsørgertillæget. (Denne Sag er paa Tapetet nu igen, baade her og andetsteds; og den skrider *med Nødvendighedens Logik* imod sin Løsning.) Jeg erindrer »Diskussionen« i »Typ.-Tid.« i sin Tid angaaende Forsørgernes *»Dyrtidstillæg«*. Man gjorde ensidigt »Præstationen« til »den eneste sande Maalestok og Norm for, hvad den enkelte kunde tilkomme til sig og sine. At dette Argument blev gjort gældende fra Arbejdernes Lejr, er ikke saa mærkeligt; thi hele »Ordningen« af Spørgsmaalet var saa skeløjet som vel muligt.

Naturligvis *kan* ikke »Præstationen« lægges til Grund for Afgørelsen af dette Spørgsmaal — derfor nemlig, at det drejer sig om helt *andre Værdier* og tilmed af *højere* Rang, end »Præstationen« nogensinde kan drømme om at opnaa. Det drejer sig om smaa *Mennesker* — de bedste, der findes, oven i Købet, nemlig *Børnene*.

Det er jo en kendt Sag, at *Husværter* og andre Kapitalister gennemsnitlig benægter Børns Ret til at eksistere; men en *Nægtelse*, hvor raa, hensynsløs og dum den end monne være, er dog ikke noget *Bevis!* —

Som om ikke *Børnene* havde Ret til at trække Vejret — og til de fornødne Subsidier i det hele taget!

Som om ikke enhver af os, uden mindste Undtagelse fra Reglen, engang har været Børn — selv om en hel Del synes at have mistet Erindringen derom!

Statsmæssigt set og almenmenneskeligt set er her slet ingenting at strides om. Det er hverken en »Naturfejl« eller en Statsforbrydelse at være *»Forældre«* — at det fra et kapitalistisk eller et socialistisk Synspunkt er en Forbrydelse, *det* maa vedkommende System eller »Samfund« selv staa til Ansvar for.

Et Forsørgertillæg for ethvert arbejdende Menneske, som har flere end sig selv at sørge for, er saa ganske paa sin Plads, naar den blotte Arbejdsfortjeneste er utilstrækkelig; *saa* selvfølgelig, at det skulde synes utænkeligt, at nogen vilde bestride Berettigelsen heraf.

Naar dette alligevel sker, maa Grunden hertil være den, at Værdimaaleren, der anvendes, er ganske inkommensurabel med den Værdi, der i Virkeligheden er Tale om — nemlig *Børnene*.

Børnenes Ret til at leve og udvikle sig bør ikke være afhængig af uvedkommende Synspunkter og kronisk Begrebsforvirring.

I et Samfund, der tillader — mere eller mindre uforbeholdent —, at *alt* kapitaliseres; hvor den opvoksende Slægt af Arbejdere finder »alt optaget« ved sin Indtræden paa Skuepladsen — eller rettere: *Kampladsen — dèr* maa *Staten* paa alles Vegne søge at gøre Uretten god igen; thi *Barnet* er ret egentlig den *Værdi*, Staten først og fremmest bør have sin Opmærksomhed henvendt paa — og navnlig, *naar Retten til Arbejde gøres afhængig af private »Kapitalistinteresser«*, eller af *Partihensyn*, som det jo ogsaa sker.

Arbejdskøberen og Arbejdssælgeren som saadan er principielt uinteresseret, juridisk uansvarlig for Børnenes Ret. De interesserede Parter er *Staten* og *Forsørgeren*, med hver *sit* Ansvar. Men den *første* Ansvarhavende er *Staten*, saasandt som *Statsretten* maa staa til Ansvar overfor *Naturretten* — in casu: Familieretten. —

»Forsørgertillæget« er et endnu uskrevet Kapitel i Sociallovgivningen.

Det er paa høje Tid, at dets Forfatter melder sig. *Viggo Nielsen.*

OM TYPOGRAFERNES LØNFORHOLD I »DE GODE GAMLE DAGE«

Nogle Undersøgelser af L. Chr. Nielsen.

IX.

I Danmark har Lønforholdene i Bogtrykfaget sikkert udviklet sig paa lignende Maade som i Tyskland. Skønt jeg i Øjeblikket ikke ligger inde med Beviser herfor, har jeg dog al Grund til at tro, at der ikke i ældre Tid har været nævneværdig Forskel paa de danske og de tyske Bogtrykkerforhold. Det var for en væsenlig Del tyske Svende — og ogsaa ofte Principaler, — der fandtes i Danmark, og disse arbejdede næppe under andre Forhold, end de var vant til, — de medførte deres Skikke og Brug, og disse krævedes respekterede. Og de blev det ogsaa, hvilket bl. a. fremgaar af den Strid, der førtes imellem Professor *Joh. Cl. Tode* i København og Bogtrykker *Chr. Iversen* i Odense i Aarene 1782—83[1]). Det vilde imidlertid her føre for vidt at gengive denne Strid, saa meget mere som det i det væsenlige var en Strid om Postulationen, skønt den ogsaa — uden dog egentlig at komme ind paa Lønspørgsmaalet — ydede visse Bidrag til Forstaaelse af det økonomiske Livs Genvordigheder i den Tid.

Den af mig her fremsatte Paastand om, at Lønforholdene i Danmark og Tyskland sikkert var nogenlunde ens, støtter jeg i det væsenlige paa nogle Original-Regninger, stammende fra *Schultz'* Bogtrykkeri i København fra Aarene 1801 (August—September—Oktober Maaneder) og 1804 (Februar og Marts Maaneder). Jeg modtog i sin Tid disse Original-Regninger fra en Interesseret Kollega, der havde fundet dem anvendte som Kassefoer i Skriftkasser, og jeg har tidligere omtalt dem i en Artikel[2]). (Med den ærede Redaktions Tilladelse tilføjer jeg her den Oplysning, at jeg altid med Taknemmelighed modtager lignende Bidrag til Fagets Historie, dels for at benytte dem til oplysende Artikler om vort Fags Historie og dels for en Gang at lade dem havne i det Musæum, hvor de nu rettelig hører hjemme.) Pladsen i »Typ.-Tid«. tillader desværre ikke at gengive de her nævnte Regninger, de vilde nemlig fylde ca. en Side.

De her omtalte Regninger fra Aarene 1801 og 1804 viser, at der ingen Steder er opført

[1]) *L. Chr. Nielsen:* Fra Johan Snell til vore Dage. Skildringer af Bogtrykkerkunstens Historie i Odense. Pag. 109—111. Odense 1908.

[2]) I »Nordisk Papir- & grafisk Tidende, Fagblad for Papirindustrien og samtlige grafiske Fag«. Redigeret af *L. Chr. Nielsen*. Nr. 3, December 1910. Aarhus.

enkelte Kolumner eller Pris for enkelte saadanne. Posterne lyder paa hele, halve eller kvart Ark — altsaa ligesom i Tyskland. Endelig er der to Poster, som nu ikke mere findes i nogen Trykkers eller Sætters Ugeregning, nemlig: *Messepenge* (2 Rigsdaler) og *Lysepenge* (1 Rdlr. 3 Mark), — to Poster, der ogsaa er udpræget tyske. *Lysegilder* fejredes ganske vist ogsaa i andre Haandværk i Danmark (f. Eks. i Skomagerfaget), men da de falder ind under de almindelige — fra Tyskland stammende — Skikke og Brug i Laugstiden, maa Skikken nærmest regnes som tysk. Og *»Messepengene«* er saa udpræget tysk og ejendommelig for vort Fag, at der ikke er eller kan være Spor af Tvivl om deres tyske Oprindelse, saa meget mere som Begrebet *»Messe«* overhovedet ikke findes eller fandtes her i Landet, men *kun* i Tyskland.

Vi ser altsaa af disse Regninger, at Lønnen udbetaltes maanedsvis. For at kunne jævnføre den Tids Løn med Nutidens — efter 1000 Bogstavers Betalingen — vilde udkræves, at det var muligt at beregne hvert enkelt Arbejde, — men da jeg selvfølgelig savner Materialet hertil, kan dette ikke lade sig gøre. Men derfor kan man jo nok drage Sammenligninger ved at se, hvad der gennemsnitligt fortjentes i disse 5 Maaneder, Regningerne omfatter, af vedkommende Sætter, hvis Navn var *A. Lund*.

Regningerne lyder paa følgende Summer i danske Rigsdaler, Mark og Skilling:

August 1801	13 Rdlr.	1 Mk.	Sk.
September 1801	15 »	3 »	4 »
Oktober 1801	12 »	4 »	12 »
Februar 1804	17 »	2 »	»
Marts 1804	15 »	2 »	8 »
	74 Rdlr.	1 Mk.	8 Sk.

I Nutidens Penge giver denne Sum for 21 Uger: 7 Kr. 7 Øre pr. Uge. Men da Vedkommende sikkert ikke kunde leve af dette alene, tør man vel formode, at Kost og Logi — eller i ethvert Fald Kosten — paa en eller anden Maade har været kombineret med Lønnen. Det er dog langtfra sikkert. Men hvorledes det nu end forholder sig hermed, saa har Lønnen været lille. Regningsskriveren, Typograf *A. Lund*, undertegner sig dog bestandig efter Tidens Brug: »Til Takke betalt. A. Lund.« Der har næppe — jævnført med vor Tids Forhold — været synderligt at takke for. Men denne ydmyge Tak maa vel ogsaa i nogen Grad skrives paa det allerede omtalte patriarkalske Forhold, der da som Regel herskede imellem Mestre og Svende.

Muligvis vil nogle sige, at det er en Vandalisme, der er begaaet ved at benytte saadanne Regninger, der egentlig er kulturhistoriske Dokumenter af stor Betydning, til Kassefoer — og Regningerne bærer selvfølgelig tydelige Spor efter Anvendelsen —; men man maa dog være glad ved, at disse uomstødelige Beviser paa den Tids Lønforhold er bevarede for Nutid og Fremtid. Der findes maaske flere lignende i gamle Trykkerier.

TYPOGRAFLÆRLINGENE

Som bekendt er der rundt i Typograf-Forbundets Lokalafdelinger oprettet Underafdelinger, hvor Lærlingene mod et ugentligt Kontingent af 10 Øre ved Optagelse i Forbundets Arbejdsløshedskasse bliver fritaget for at betale det sædvanlige Indskud. Men ikke alle Steder er der saadanne Underafdelinger, og hvor disse findes, bliver der i de fleste lavet — ja, lad os være ærlige — ikke Spor til Nytte.

Hvorfor?

Der kan findes forskellige Aarsager. De, der staar som Medlemmer af en saadan Underafdeling, har ofte slet ingen Interesse for Sagen og betaler — ofte nølende — deres ugentlige 10 Øre og faar »Typ.-Tid.«, som puttes i Lommen, og naar de kommer hjem bliver den — ofte ulæst — smidt væk.

Lederne af en Underafdeling har ofte Mas med at faa de udenforstaaende Kammerater til at melde sig ind. Mange Typograflærlinge er fra deres første Læreaar meget mere interesseret i f. Eks. de kristelige Ungdomsforeningers Kaffe- og Chokoladegilder, andre er for »store« paa det til at være Medlem af en Typograflærlingeforening.

Og hvad kan der gøres?

De ældre Typografer maa ikke vise en fuldstændig ligegyldig Interesse. Paa Arbejdspladserne maa de ældre »Typer« søge at paavirke de udenforstaaende. Det vil hjælpe meget bedre.

Lærlingeorganisationerne er ikke længere en hel ny Idé. Vi bør snart være over det Trin, da man skulde prædike Nødvendigheden af Solidaritet og fortælle om, hvilke Resultater der kan naas, naar vi staar samlede og løfter i Flok.

Nykøbing M., 10. Januar 1924.

Kai Fønss Bach.

Husk paa Søndag Typografernes Sangforenings Aarsfest paa Gimle. — Korsang — Hye-Knudsen — Fru Hagbo-Petersen — Carlo Sundberg. — Bal til Kl. 2. (1a)

SJÆLLANDSKE MASKINSÆTTERE

bør saa vidt gørligt alle deltage i Instruktionskursus'et i Slagelse Søndag den 27. Januar, da der samtidig skal vedtages Love og vælges Tillidsmænd for den sjællandske Kreds. Instruktionsmødet holdes paa »Sorø Amtstidende«, i hvis Maskinsætteri staar 4 Intertype-Maskiner (A, B og 2 C), og paa den ene er indsat elektrisk Ophedningsapparat. Naar dertil kommer, at *P. Pedersen*, Kolding, vil lede Kursus'et, der særlig vil omhandle Matricernes Behandling, og demonstrere en Matricerensningsmaskine, er man sikker paa en interessant og lærerig Dag. Efter Instruktionsmødet er alle Deltagerne Slagelse Maskinsætterklubs Gæster ved en Kop Kaffe.

Der begyndes paa »Sorø Amtstidende« Kl. 10½ Formiddag. Velmødt alle sjællandske Maskinsættere!

C. N.

GENERALFORSAMLINGER OG MØDER

TØNDER LOKALAFDELING

Lørdag den 5. Januar holdt Tønder Lokalafdeling Kvartalsmøde. Der var mødt 4 Medlemmer. Tønder Afdeling, som for 2 Aar siden havde 30 Medlemmer, tæller nu kun 10, deraf er 4 arbejdsløse. Dagsordenen, som kun omfattede Regnskab, Bestyrelsesvalg og Eventuelt, var snart udtømt. Kun ved sidste Punkt dvælede vi over de vanskelige Forhold her i Afdelingen, som næsten lyder utroligt. Da det maaske kunde interesse, vil vi gerne give nogle Oplysninger om de nuværende Forhold i Byens 7 Bogtrykkerier. Hos L. Andresen, som indtil for nogle Aar tilbage var Medlem af T.-F., arbejder en Typograf, som ogsaa var Medlem, for 15 Kr. om Ugen + Bolig og Forplejning. Desuden hjælper en skolepligtig Søn af L. Andresen i Trykkeriet. P. Andresen (Centraltrykkeriet) arbejder med 1 Typograf og 2 Lærlinge. P. Christiansen arbejder alene i Trykkeriet. V. Kielers Bogtrykkeri ligger stille. I »Neue Tondernsche Zeitung« er 4 Typografer og en Lærling beskæftiget. G. Rothe arbejder med en Søn, som har aflagt Svendeprøve for nogle stedlige Haandværksmestre, 2 Lærlinge, deraf den ene ogsaa en Søn, og en ung Mand, som Hr. Rothe sidste Foraar har antaget som Lærling, men paa Grund af, at Lærlingeantallet er overskredet, paastaar Hr. Rothe, at han kun er Huskarl, til Trods for, at han er beskæftiget ved Kassen. Tilbage er kun »Vestslesvigs Tidende«, som kun besæftiger 1 Lærling ved Sætning og Trykning i de sidste 3 Maaneder, men trods alt har dette Bogtrykkeri i denne korte Tid trykt en hel Række af *Chr. Erichsens Børnebøger*, og de fleste af dem paa over 200 Sider. Det lyder utroligt, men naar det oplyses, at Bøgerne med Trykkerstedet »Vestslesvigs Tidendes Trykkeri, Tønder«, trykkes i *Flensborg*, saa vil man nok kunne forstaa det.

Bestyrelsen.

SØNDERBORG LOKALAFDELING

afholdt Generalforsamling Lørdag den 5. Januar i Forsamlingslokalet Vester-Aaby. Formanden, *Helmke*, gav et Tilbageblik over det henrundne Aar og konstaterede, at Aaret havde været temmelig uheldigt for Afdelingen. Vi begyndte med 29 arbejdende Medlemmer og sluttede med 16. Desuden har vi flere arbejdsløse. Dette daarlige Forhold skyldes til Dels Lærlingeuvæsenet, som efterhaanden begynder at brede sig, idet der er ikke mindre end 8 Lærlinge i vor lille By. Desuden udtalte Formanden sin Tak til Kassereren og Kollegerne for Arbejdet i det forløbne Aar og haabede paa godt Samarbejde i det kommende og opfordrede til at møde talrigt til Forsamling og være præcis med Betalingen af Kontingentet. *Kassereren* forelagde det reviderede Regnskab, hvilket godkendtes. — Bestyrelsesvalget viste følgende Resultat: Formanden og Sekretæren genvalgtes. Som Kasserer valgtes *Sprenger*, Green ønskede ikke Genvalg. Til Revisorer valgtes *Thomsen* og *Green* og som Repræsentant i Fællesorganisationen blev *Petersen* genvalgt. — Under Forskelligt vedtoges at bibeholde det forhøjede Bidrag indtil videre. *Sprenger* stillede Forslag om at oprette en Julesparekasse, til hvilken der skulde betales 25 Øre om Ugen. Kontingentet tænktes saa forhøjet til 6 Kr. Forslaget mødte dog ikke megen Velvilje og blev forkastet. Endvidere drøftede man Forslagene om at oprette en Lærlinge-Afdeling og en Typografisk Klub. *Formanden* vil gøre det indledende Arbejde for Dannelsen af de to Foreninger og vil i næste Møde afgive Beretning.

NYKØBING M. LOKALAFDELING

afholdt ordinær Generalforsamling Mandag den 7. Januar. Til Stede var 7 Medlemmer. Regnskaberne oplæstes og godkendtes. Hovedkasseregnskabet balancerede med 1455,00; Kassebeholdning ved Kvartalets Slutning 50,00. Lokalkasseregnskabet balancerede med 165,00; Kassebeholdning ved Kvartalets Slutning 32,00. — Derefter foretoges de forskellige Valg. Formanden og Næstformanden — henholdsvis *Ebbesen* og *Frederiksen* — genvalgtes. Til Medlemmer af Bestyrelsen valgtes *Hviid-Jensen* og *Chr. Andersen*. Revisorerne — *O. Petersen* og *Jensen* — genvalgtes. Som Sekretær valgtes *Holger Søndergaard*. Som Repræsentanter til »Soc.-Dem.« valgtes *Frederiksen* og *Søndergaard*. Til Repræsentant for Bygningen valgtes *Einar Christensen*. — Til Svendehjemmet bevilgedes 10 Kr. — Til de tyske Kolleger vedtoges det at yde 1 Kr. pr. Medlem. — Under »Eventuelt« fremdrog et Medlem det kedelige i, at ikke alle Lærlinge indenfor Bogtrykfaget her i Byen var Medlemmer af Underafdelingen.

H. S.

KALUNDBORG LOKALAFDELING

afholdt ordinær Generalforsamling paa Højskolehjemmet den 11. ds. 12 Medlemmer var mødt. *Formanden* aflagde Beretning og Regnskaber. Hovedkassens Regnskab balancerede med Kr. 1287,55, Lokalkassens med Kr. 111,75. Regnskaberne godkendtes.

Paa samtlige tilstedeværende Medlemmers kraftige Opfordring indvilligede *Sophus Andersen* i at modtage Genvalg til Formandsposten. — Følgende genvalgtes alle: Bestyrelsen: *Chr. Olesen* (Næstformand), *Vald. Nielsen*, *Rosenkvist* og *Asger Nielsen*. Suppleanter: *E. Andersen* og *J. Jørgensen*. Revisorer: *Henriksen* og *Rosenkvist*. Suppleanter: *Carlsen* og *V. Nielsen*. Repræsentanter til Fællesorganisationen: *Formanden* og *Næstformanden*. Fanebærer: *A. Jørgensen*. — Til Biblioteket bevilgedes 25 Kr., som opkræves med 2 Kr. pr. arbejdende Medlem. — Det vedtoges fremtidig at holde Generalforsamling paa »Grand Hotel«.

A. N.

NÆSTVED LOKALAFDELING

holdt Fredag den 11. Januar Generalforsamling paa »Jernbanehotellet«. Efter at Formanden, *Chr. Jensen Petersen*, havde indledet med et »Glædeligt Nytaar«, oplæste Sekretæren, *C. A. Gullberg*, Forhandlingsprotokollen fra Bestyrelsens Møde, hvoraf bl. a. fremgik, at Formanden

nu havde udsendt Lønningslisterne til samtlige Afdelinger; ved Juleindsamlingen var indsendt 302 Kr. og senere modtaget til arbejdsløse og Enker 224 Kr., hvorfor han fra disse var anmodet om at bringe en Tak; endvidere var fremsendt Hilsen og Tak fra Jubilarerne: »Sydsjællands Social-Demokrat«, Red. A. M. Kristensen og Typ. P. M. Christensen, for udvist Opmærksomhed. — *Formanden* oplæste derefter de reviderede Regnskaber, der alle godkendtes. — Til Ordning af den aarlige Fastelavnsfest valgtes *Formanden, Henry Hansen, Rob. Birck, Thorv. Sørensen* og *Emil Hansen*. — Det vedtoges at yde 50 Kr. til Hjælp for det tyske Typograf-Forbund. — Efter at et Svar fra Forretningsfører Karl Sørensen angaaende et Par Trykkerier, der ikke beskæftiger organiseret Arbejdskraft, var drøftet, vedtoges at rette Henvendelse til Forbundsstyrelsen om at faa afholdt et lokalt Møde til Drøftelse af Organisationsforholdene samt til Redaktør af »Dansk Bogtryk«, Hr. Poul Hertz, om at komme til Stede for at afholde et Foredrag om fagtekniske Spørgsmaal i Tilknytning til de Tanker, som har fremkaldt og underbygger Bladet »Dansk Bogtryk«, der for Tiden har 18 Abonnenter i Næstved, og som er det eneste grafiske Fagblad i Danmark. *C. J. P.*

NAKSKOV LOKALAFDELING

afholdt den 12. Januar sin ordinære Generalforsamling. Regnskaberne for saavel Hoved- som Lokalkassen oplæstes og godkendtes; for sidstnævnte Kasses Vedkommende var Stillingen mere end sørgelig, idet den nu, trods forhøjet Kontingent, havde opbrugt hele sin opsparede Kapital og nu stod paa bar Bund. *Formanden* oplyste, at han havde ført Korrespondance med Sydfynske Dampskibsselskab for at faa en Nedsættelse i Billettaksterne for vore rejsende til Langeland, men Resultatet var blevet et Afslag. Derefter foretoges Valg af Tillidsmænd, som fik følgende Udfald: *Carl Due* genvalgtes til Formand og *Ludv. Kragh* til Næstformand. Bestyrelsen: *Abrahamsen, Herm. Jørgensen, Sørensen* og *Magnus Jensen*. Revisorer: *C. Nyborg* og *Alb. Hansen*. Repræsentanter til Fællesorganisationen: *C. Due* og *Huggert;* Fællesbageriet: *Alb. Hansen*. Kontrahenter: *C. Due* og *Magnus Jensen*. Arbejdernes Byggeselskab: *Abrahamsen*. — Der førtes en ret saglig Diskussion om, hvad man skulde gøre for at skaffe Balance i Lokalkassen, og Resultatet af denne blev følgende: Rejsende faar fremtidig i *privat Understøttelse 5 Kr. til Langeland og rejsende til Maribo 3 Kr. Dette Forslag træder i Kraft fra 1. Februar.* *M.—n.*

SILKEBORG LOKALAFDELING

afholdt ordinær Generalforsamling Lørdag den 12. Januar paa »Royal«. Til Dirigent valgtes *Gaardsted*. — Formanden, *Rasmus Bindslev*, oplæste de reviderede Regnskaber, der enstemmigt godkendtes. Hovedregnskabet balancerede med Kr. 3658,10. Lokalkasseregnskabet balancerede med Kr. 503,55. — Til Formand genvalgtes *Rasmus Bindslev* med Akklamation. Til Medlemmer af Styrelsen genvalgtes: *Peter Gaardsted, L. Chr. Nielsen, Julius Haug* og *Rudolf Jensen*. Til Revisorer genvalgtes *Ejnar Nielsen* og nyvalgtes *Mathiesen*. Til Fanebærer genvalgtes *Rudolf Jensen*. Til Repræsentanter til »Social-Demokraten« genvalgtes *Chr. Ørvad* og *Rudolf Jensen*. Til Repræsentant ved Arbejdernes Fællesbageri genvalgtes *J. Chr. Agerskov* og til Repræsentant for Lærlingeafdelingen genvalgtes *Ernst Christensen*.

Paa Foranledning af en fra Næstved Lokalafdeling fremkommen Lønstatistik vedtoges det — i Lighed med denne — at faa udarbejdet en Lønstatistik over Medlemmernes Lønninger her i Afdelingen. — Under Eventuelt drøftedes forskellige lokale Forhold af mindre Betydning. — Tilstede var 13 Medlemmer. *R. J.*

SKIVE LOKALAFDELING

afholdt Lørdag den 12. Januar Generalforsamling paa Landmandshotellet. Formanden, *Chr. Mortensen*, mindedes det i Kvartalets Løb afdøde Medlem *Peder Pedersen*. Derefter aflagde *Formanden* en meget udførlig Beretning og oplæste Hoved- og Lokalkassens Regnskaber, der balancerede med henholdsvis Kr. 1956,70 og Kr. 629,80. Aarsregnskabet for Lokalkassen balancerede med Kr. 1239,00, ligesom en foretagen Statusopgørelse viste, at Afdelingens Aktiver overstiger Passiver med Kr. 834,75. Beretning og Regnskaber godkendtes enstemmigt.

Til Formand genvalgtes *Chr. Mortensen*. Til Bestyrelsen genvalgtes *Leo Wiborg, Georg Christoffersen* og *M. O. Brøndum*, medens *Leonhard Sørensen* nyvalgtes i Stedet for Har. Nielsen, der ikke ønskede Genvalg. Revisorer: *Laur. Pedersen* (Genvalg), *J. P. Jensen* (Nyvalg). Suppl.: *N. C. Bedsted*. Fanebærer og Suppl.: *W. Madsen* og *Aage Christensen*. Repr. til Lærlingeafd.: *Formanden*. Repr. til Arb. Fællesbageri: *Bedsted*. — Ved 2. Behandling vedtoges Love for Lokalafdelingen, der nu gaar til Forretningsudvalgets Godkendelse. Endvidere vedtoges det at iværksætte en Tysklandsindsamling i Tilslutning til Forretningsudvalgets Henvendelse, ligesom man fortsat bevilgede 10 Kr. pr. Kvartal til Arb. Byggefond i Skive. I Vinterens Løb vil der blive afholdt en Festlighed, eventuelt i Forbindelse med et Lysbilledforedrag af Red. L. B. Hendil. Sluttelig gav *Formanden* Oplysninger om det Beløb af Kontingentet, der kunde fradrages paa Selvangivelserne. *m.*

HELSINGØR LOKALAFDELING

afholdt ordinær Generalforsamling Lørdag den 12. Januar. Formanden, *Birn*, aflagde Kvartalsberetning. Af denne fremgik bl. a., at af Afdelingens 28 Medlemmer var kun 12 normalt beskæftigede. — Derefter oplæstes Regnskabet, som balancerede med 2930,95 Kr. Lokalkassens Regnskab for Kvartalet balancerede med 244,71 Kr., Aarsregnskabet med 660,04 Kr. — Der bevilgedes 25 Kr. til de tyske Kolleger.

Til Bestyrelse genvalgtes til Lokalformand og Kasserer *Alb. D. Birn, L. P. Rasmussen* (Næstformand og *Emil Petersen*. Suppleant *B. Mikkelsen*. Revisorerne, *Ad. Petersen* og *Poul Jørgensen*, genvalgtes.

Derefter drøftedes Forholdene i »den lille Sygekasse«. Denne var nu godt paa Vej til at blive et værdifuldt Aktiv for Medlemmerne. Der nedsattes et Lovudvalg, som skal revidere Kassens Love, der havde vist sig mindre heldige. *adb.*

SLAGELSE AFDELING

afholdt Lørdag den 12. Januar Generalforsamling. Protokollen oplæstes, og *Formanden* takkede de afgaaende Bestyrelsesmedlemmer for godt Samarbejde, aflagde en udførlig Beretning for det forløbne Aar og ankede særlig over Overarbejdsspørgsmaalet med Henblik paa Centraltrykkeriet og opfordrede Medlemmerne til ikke at udføre Overarbejde under den nuværende daarlige Periode. Protokol og Beretning godkendtes. — Derefter aflagdes Forbundsregnskabet, der balancerede med 3318 Kr. 35 Øre, Beholdning ved Kvartalets Slutning 9 Kr. 35 Øre, og Privatkasseregnskabet med en Balance paa 729 Kr. 49 Øre, Beholdning ved Kvartalets Slutning 129 Kr. 49 Øre. — Som Hjælp til de tyske Typografer ydedes 25 Kr. — Om den paatænkte Vinterfest diskuteredes en Del og opfordredes til stærk Tilslutning.

Derefter afholdtes Generalforsamling i Hjælpekassen, hvor Formanden aflagde Regnskabet, der viste en Balance paa 1553 Kr. 54 Øre og en Kassebeholdning ved Halvaarets Slutning paa 1087 Kr. 54 Øre. Dette godkendtes. — Paragraf 5 i Lovene vedtoges ændret fra 6 til 13 Uger. *—d.*

NÆR OG FJÆRN

KØBENHAVNS STYRELSE holder Møde førstkommende Mandag Kl. 7 i Vestergade 5. *Formanden.*

REJSENDE GENNEM NYBORG gøres opmærksom paa, at der af hver rejsende kun kan hæves Privatkasse-Understøttelse én Gang pr. Kvartal. — Lokalformanden, *Carl Pelck*, træffes *kun* paa sin Bopæl, Vognmandsvej 10; Henvendelse paa Trykkeriet kan ikke finde Sted.

BETALINGEN FOR LÆGEATTESTER. Efter modtagen Meddelelse fra Forretningsudvalget er der med Den alm. danske Lægeforening afsluttet ny Overenskomst, hvorefter bl. a. Betalingen for Udstedelse af Lægeattester under Medlemmers Sygdom er fastsat til 4 Kr. og for Optagelsesattester til 5 Kr. Angaaende Optagelsesattesterne skal jeg ikke udtale mig, da det maaske kan være en passende Betaling, naar Undersøgelsen skal være grundig. Men 4 Kr. for at skrive et Medlems Navn og et Par Data paa en trykt Blanket synes mig at være vel meget. For ikke saa mange Aar siden var Prisen 1 Kr., under Krigen blev det 2 Kr. — men nu, da vi skal spare paa alle Omraader, sætter man Prisen op til 4 Kr. *Den* maa have en nærmere Forklaring! *C. J. P.*

25-AARS JUBILÆUM. Onsdag den 23. Januar havde Sætter *Jens Madsen Lund* arbejdet i 25 Aar i F. E. Bordings Bogtrykkeri. Jubilaren er en dygtig og pligtopfyldende Arbejder, der altid siger sin Mening; han har i mange Aar arbejdet med videnskabelige Afhandlinger, som han har klaret som ingen anden, da han er en dygtig og skarpsindig Manuskriptlæser.

Held og Lykke med de næste 25.

LOTTERIET TIL FORDEL FOR TYPOGRAFERNES STIFTELSE I ODENSE er nu trukket, og følgende Nr. blev de heldige: 4017: Spisestel, 4295: Maleri, 388: Tiger, 4208: Likørstel, 381: Cigaretæske, 2046: Sukkerbøsse, 3380: Cigarbæger, 2980: Papirkniv, 1286: Flaske, 2100: Cigarbæger, 3265: De Vises Sten. Desuden faar alle Nr., der ender med 17, »Fynbobogen«.

Ved Indsendelse af Lodsedlen til Typ. *Th. Andersen*, Sdr. Boulevard 98, Odense, vil Gevinsten uden Omkostninger blive tilsendt Vinderen.

NORGE. Overenskomsten i Bogtrykfaget i Norge er fornyet derved, at ingen af Parterne har opsagt den til den fastsatte Termin. Den løber videre indtil 31. Marts 1925.

ENGLANDS NYE PARLAMENT. I »Manchester Guardian« offentliggør Harold Laski nogle Oplysninger angaaende det nye Parlaments Sammensætning og konstaterer herved, at Arbejderpartiets nye Parlamentsfraktion hovedsagelig sammensætter sig af Fagforeningsrepræsentanter. Af de 192 Arbejdermedlemmer i det nye Parlament er ikke mindre end 136 eller 70 pCt. Fagforeningsfolk. Laski siger i denne Forbindelse: »Koncentreringen af Arbejdernes Kræfter i Bjergværksdistrikterne er saa stor, at en Femtedel af Fagforeningernes Medlemmer har kunnet indvælge en Trediedel af alle Fagforeningsrepræsentanterne i det nye Underhus.« Af de 158 Liberale i det nye Parlament repræsenterer 74 Kapitalen og kun én er Arbejder. Af de 250 Konservative repræsenterer 101 Kapitalen, mens det britiske Arbejdsgiverforbund har 59 Repræsentanter i Underhuset og 70 i Overhuset. (I. F. C.)

TAK

Da det er mig umuligt personligt at takke hver enkelt, beder jeg Dem gennem disse Linier modtage min dybtfølte Tak for den store Deltagelse ved min kære Mand Albert Otto Sørensens Død og Begravelse. *Nicoline Sørensen.*

TIL TYSKERNE har jeg modtaget følgende Bidrag:

Assens 7,00, Hobro 6,00, Holbæk 20,00, Holstebro 17,00, Roskilde 26,00, Rønne 40,00, Slagelse 25,00, Thisted 23,00; tilsammen Kr. 164,00. — Ialt med det tidligere indkomne *Kr. 608,50.*

København, 22. Januar 1924.

Karl Sørensen.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND BOGTRYKFAGETS ARBEJDSLØSHEDSKASSE

VESTERGADE 5, 1. SAL
KØBENHAVN B.

KONTORERNE er aabne for Ind- og Udbetaling fra 1—3 undtagen *Lørdag (11—1)* samt *Fredag* og *Mandag Aften Kl. 5—6½*. Telefon *4331*.

FORMANDEN træffes som Regel til samme Tider. Telefon 13,331.

ANVISNINGSKONTORET. Telefon 4331. Før Kl. 9 Form. og efter 6 Aften gennem Str. 1683. Telegramadr.: Typforbundet, Kbhvn.

FORENINGSMEDDELELSER

KVITTERING FOR MODTAGNE OKTOBER KVARTALS REGNSKABER. 16. Januar: Lyngby pr. Bl. 200,00; Thisted pr. Bl. 100,00, Kt. 650,00, ialt 750,00. 17. Januar: Svendborg 1000,00. 18. Januar: Haderslev 314,25; Horsens pr. Bl. 266,50, Kt. 1000,00, ialt 1266,50; Roskilde pr. Bl. 531,20. 19. Januar: Hobro pr. Bl. 92,50. 21. Januar: Fredericia 1049,85; Løgstør pr. Bl. 28,50; Middelfart pr. Bl. 300,00, Kt. 385,00, ialt 685,00; Nykøbing F. 2169,20. 22. Januar: Herning 650,00; Holstebro pr. Bl. 697,30, Kt. 500,00, ialt 1197,30; Maribo 111,35; Randers pr. Bl. 800,00, Kt. 750,00, ialt 1550,00; Varde 600,00; Hillerød pr. Bl. 200,00, Kt. 1400,00, ialt 1600,00; Nyborg pr. Bl. 130,00, Kt. 600,00, ialt 730,00.

København, 22. Januar 1924.

Forretningsudvalget.

TILSKUD FRA HOVEDKASSEN er efter lovformelig Begæring tilsendt følgende Afdelinger: 16. Januar: Lyngby i St. f. Oktober Kv. Overskud 200,00; Thisted i St. f. en Del af Oktober Kv. Overskud 100,00. 18. Januar: Horsens i St. f. en Del af Oktober Kv. Overskud 266,50; Roskilde i St. f. Oktober Kv. Overskud 531,20. 19. Januar: Hobro i St. f. Oktober Kv. Overskud 92,50. 21. Januar: Løgstør i St. f. Oktober Kv. Overskud 28,50; Middelfart i St. f. en Del af Oktober Kv. Overskud 300,00; Tønder 500,00. 22. Januar: Holstebro i St. f. en Del af Oktober Kv. Overskud 697,30; Randers i St. f. en Del af Oktober Kv. Overskud 800,00; Hillerød i St. f. en Del af Oktober Kv. Overskud 200,00; Nyborg i St. f. en Del af Oktober Kv. Overskud 130,00.

København, 22. Januar 1924.

Forretningsudvalget.

NY LOKALFORMAND

Maribo: A. V. Rasmussen, Østergade 35. Kasserer: P. M. Lindhardtsen, Musæumsgade 7. Træffes kun 1—1½ og 6—7. Der modtages ingen rejsende paa Trykkeriet.

NY LOKALKASSERER

Hillerød: Typograf Oscar Jensen, Lille Gasværksvej 3.

NYE MEDLEMMER

København: Sætter William Jørgensen, tidligere Medlem (J. Jørgensen & Co.). 998 Muncks Hustru Inger (Syge- og Begravelseskassen). 3376 Nielsens Hustru Elna (Syge- og Begravelseskassen). 3175 A. Mørch-Petersen og Hustru (Syge- og Begravelseskassen).

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedkommende Lokalafd.

TILTRAADTE

København: 1353 Otto Hein fra Rejse (arbl.). 6815 Henry Jørgensen fra Aarhus (arbl.). 1281 Jens Jørgensen fra Rejse (arbl.). 4205 Einar Gade fra Odense i Pl. 4192 Th. Nielsen fra Rejse (arbl.). 1767 Einar Christensen fra Rejse i Pl. 4030 Aage Nielsen fra Nakskov (arbl.). 2635 Peter S. Petersen fra Rejse (arbl.).

Haderslev: 610 Echardt Petersen (A/S Modersmaalet). Hobro: 7025 Chr. Juul Jensen (arbl.). Kolding: 7315 Frithiof Stecher (Sjot & Weiss). Nykøbing F.: 960 Robert K. E. Jensen (A/S Centraltrykkeriet). Randers: 6710 J. P. Faaborg (arbl.). Svendborg: 6029 Albert Haagensen (paa Skole).

FRATRAADTE

København: 2406 Valborg Danielsen (Kvindeligt Arbejderforb.). 602 Samsøe (Skibsværftsarbejderne).

Aarhus: 6815 Henry Jørgensen til Kbhvn. (arbl.). Hobro: 3888 Harald Thomsen til Vejen. Kolding: 4327 Evald Larsen paa Rejse, 4962 Karen Damm (overfl. til Tekstilarb.) og 3965 Andr. H. Hansen til Aabenraa i Pl. Nykøbing F.: 3952 Carl Johan Hansen til Randers (arbl.) og 7237 Ove Christensen til Nakskov i Pl. Odense: 4205 Einar Gade til Kbhvn. i Pl.

UDMELDTE

København: 2627 I. Meyer. 2501 C. G. Nielsen. 1533 S. Petersen. 695 Einer Christensens Hustru (Syge- og Begravelseskassen). 4805 Asta Fritzche.

·ERIK·LEVISON·
GRAFISKE ARTIKLER
EN GROS
VESTRE BOULEVARD 36-38 KØBENHAVN B
Stort Udvalg i alle grafiske Utensilier, Træmaterialer
samt nye og brugte Maskiner
BESØG DE BETYDELIGT UDVIDEDE UDSTILLINGSLOKALER

Telefon 9090 DRUBIN Telegr.-Adr.: DRUBIN, Valby.
Lurmærket for grafiske Farver. (14)

ANNULLERET UDSLETTELSE

Aarhus: 7298 Asger Jensen. Odense: 3475 Sv. Rasmussen. (Restancen betalt indenfor den fastsatte Tidsfrist.)

SLETTET PAA GRUND AF RESTANCE

København: 4015 Hans Andreasen (Berl. Tid.).

DØDE

København: 1707 Albert Sørensen. 666 Chr. Stahl.

ANNONCER

I Henhold til Anvisningskontorets Regulativ, Punkt 6, gøres opmærksom paa, at ingen maa slutte bindende Aftale om Pladstilbud, før Henvendelse er sket til Lokalkassereren i den paagældende By eller i København til Anvisningskontorets Bestyrer. Undladelse heraf medfører Karantæne.

Ung Akcidenssætter,
hjemvendt fra en 4 Aars Uddannelse i Amerika, praktisk, hurtig og med Kendskab til Monotype-Maskinen, søger Plads. Tlf. Vester 1951 v eller Billet mrkt. »39« modtager Ekspeditionskontoret.

Sætter-Trykker.
Paa sjælland-k Avistrykkeri kan en ung, *dyglig* Sætter-Trykker faa *fast* Plads. Vedkommende skal væsentligst arbejde med Akcidens, men skal i givet Tilfælde ogsaa kunne passe Avis-Hurtigpressen. — Billet mrkt. U. 67 med fyldige Oplysninger til *Wolffs Box, København K.* (38)

Maskinsætter.
En ung, dygtig Maskinsætter med prima Anbefalinger søger Plads straks eller senere. — Billet mrkt. »26« modtager Ekspeditionskontoret.

Ung Trykker
søger Plads straks eller senere ved Akcidens eller Avis. Eventuelt som **Sætter-Trykker.** — Billet mrkt. »34« modt. Ekspeditionskontoret.

Bogtrykmateriel,
2 Hurtigpresser (db. Median og db. Postil, 2 Diegeltrykpresser, 1 Haandpresse, 1 Skæremaskine, Skrifter, Udslutningsmateriale, Reoler og alt Inventar til komplet Trykkeri, sælges samlet eller delvis. Lokale kan erholdes. — Billet mrkt. »40« modtager Ekspeditionskontoret.

Ung, dygtig Trykker
(Provins) søger Plads straks eller senere, hvor som helst, kendt med alt forefaldende Arbejde. — Billet mrkt. »31« modt. Ekspeditionskontoret.

Maskinsætter
til Linotype eller Intertype søger Plads. Billet mrkt. »28« modt. Ekspeditionskont.

F. L. BIE A/S Gothersgade 28, København.
Telefon Central 8062 og Palæ 1556.
Samtlige Maskiner og Artikler for **Bogtrykkerier, Bogbinderier, Litho-Etablissementer, Klichéfabriker** og beslægtede Brancher.
Kulante Betingelser
Stadigt stort Lager. (10)

ADOLPH WULFF
fører alle Artikler for Bogtrykkere.
Maskiner · Skrifter · Farver
fra de bedste Fabrikker
Valsemassefabrik og Valsestøberi.
Brugte Maskiner haves altid paa Lager.
Gothersgade 8. Kjøbenhavn K.
Telefon Central 39 og 5539. (6)

PARITZ GOTTSHALCK
KONGENS NYTORV 8 · TELEFON 8878
Nye og brugte Maskiner haves paa Lager.
Stort Lager af alle Utensilier. (11)

Tandlæge Edv. Møller,
Købmagergade 30, 2.
udfører enhver Tandbehandling til smaa Priser. Samvittighedsfuldt Arbejde. Bedøvelse hele Dagen. Konsultationstid 10—3½ 6—7 Efterm. Telefon 8181. (12)

Ønsker De at sikre Deres Hustru og Børn en Sum, hvis De dør ung, eller Dem selv en Nødskilling til Støtte paa de gamle Dage, sker dette bedst ved at henvende Dem til **Arbejdernes Livsforsikring,** der i sin Afdeling med Lægeundersøgelse, som betales af Selskabet, er det billigste danske Folkeforsikrings-Selskab med ugentlige Præmier.
Konfirmationsforsikringer tegnes paa særlig fordelagtige Vilkaar, saaledes at den ugentlige Præmie **bortfalder** ved Forsørgerens Død **uden** Afkortning i Summen til Konfirmationen.
Alle Forsikringer ere genforsikrede i Statsanstalten for Livsforsikring.
Ugentlige Præmier **fra 10 Øre.**
Forlang Oplysninger hos
ANTON JENSEN,
(24) Sundbyøster Boulevard 4².

Redaktør: FR. NIELSEN, Bygaardsstræde 8, Køge. Ekspeditør: KARL SØRENSEN, Vestergade 5, 1. Sal, Kbhvn. B.
Abonnem. gennem Postkontorerne: 1 Kr. 50 Øre Kv. Annoncer: 35 Øre pr. Petitlinje (pladss. Medl. 25 Øre). 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 5 KØBENHAVN DEN 1. FEBRUAR 1924 51. AARGANG

KAMPEN OM ARBEJDSTIDEN

TYSKLAND

Arbejdsgiverne i de forskellige Lande udenfor Tyskland ynder i deres egne Lande at vække den Forestilling, at de tyske Arbejdere med let Hjerte giver Afkald paa 8-Timersdagen og i den nationale Genrejsnings Interesse er rede til at arbejde 9, 10 eller flere Timer daglig. I hvor høj Grad de tyske Arbejdere end i deres egen Interesse ønsker deres Lands økonomiske Genrejsning, da deres eget Vel og Ve er afhængig heraf, modsætter de sig dog afgørende Arbejdsgivernes Planer om at prisgive 8-Timersdagen, som de fleste tyske Arbejdere gennem deres faglige Kamp allerede før Krigen var kommen meget nær. Hvor man er gaaet med til en længere Arbejdstid, var Sulten og Elendigheden Aarsagen, ikke den frie Vilje eller Arbejderklassens Eftergivenhed. Overalt i Tyskland udkæmpes heftige Kampe om Bevarelsen af 8-Timersdagen, og der vilde i den Retning kunne gøres betydeligt mere, hvis ikke Fagforeningernes Kasser var tomme som en Følge af Pengenes Værdiforringelse. Et er sikkert: Saasnart de tyske Fagforeninger atter er i Besiddelse af deres fulde Aktionsdygtighed, vil en af deres første Bestræbelser være at fjerne den af Nøden paatvungne Forlængelse af Arbejdstiden.

SCHWEIZ

Den 17. Februar skal en Folkeafstemning afgøre, hvorvidt den lovfæstede 48-Timers Arbejdsuge skal erstattes med den 54-Timers Arbejdsuge. Kampen er meget haard. Arbejderne, Handels- og Kontormedhjælperne og de private og offentlige Tjenestemænd af alle Partiretninger er enstemmig for 8-Timersdagens Bevarelse, medens Arbejdsgiverne og Bønderne ligesaa enstemmig er for Afskaffelsen.

De politiske Partier frembyder et broget Billede. Arbejderpartierne — Socialdemokrater, Kommunister og Grütlianere — modsætter sig enhver Ændring af Loven, medens Bonde- og Borgerpartierne anbefaler en saadan Ændring. I det frisindede og konservative Parti er Stemningen delt.

Afstemningskampagnens Udfald vil sikkert være af stor Interesse, ogsaa for Udlandet. For den schweiziske Arbejderklasse er det af stor Betydning, at Arbejderklassen i alle Lande til det yderste holder fast ved den 48-Timers Arbejdsuge, og, naar dens Kraft i enkelte Tilfælde ikke er tilstrækkelig hertil, hellere foretrækker at arbejde uden Overenskomst end at gaa med til en overenskomstmæssig Forlængelse af Arbejdstiden.

(I. F. C.)

SAM FYLDER HALVTREDS

I Dag, den 1ste Februar, bliver *Julius Samuelsen* 50 Aar.

Selv om der ikke i dette (at fylde 50) er noget særlig mærkbart for andre end vedkommende selv — det hænder jo for alle dem, der lever længe nok — er det dog alligevel en saa alvorlig Begivenhed i et Menneskes Liv at dreje om »det skarpe Hjørne«, at der nok kan være Grund til at dvæle et Øjeblik ved dette Sporskifte.

For fem Aar siden bragte »Typ.-Tid.« en kort Biografi af *Sam* i Anledning af hans 25-Aars Svendejubilæum, og de vigtigste Data i hans Liv

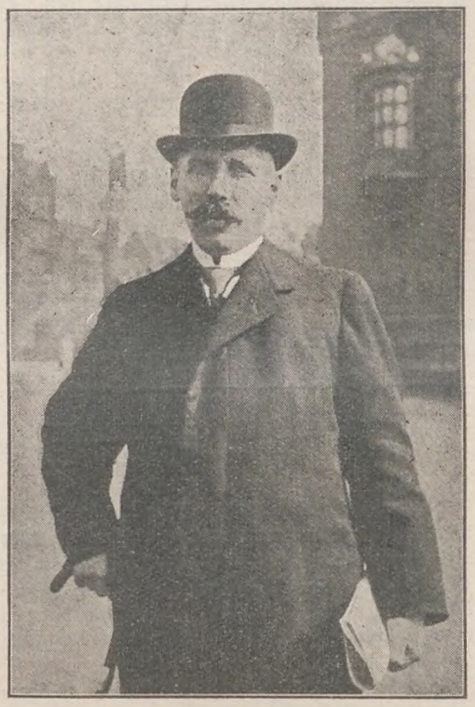

blev da fremdraget. Hvad der her skal siges om ham, bliver da nærmest at betragte som et Supplement.

Sam er født i en straatakt Hytte paa Utterslev Mark ved København. Han er altsaa ikke Københavner med K. I sin grønne Ungdom flakkede han — som de fleste af Datidens Svende — det halve Europa rundt. Under sit Ophold i det fremmede blev han »vakt« for Tidens politiske og sociale Rørelser, og da han kom hjem, slog hans Hjerte for Anarkismen. Senere, da han kom i vort Forbunds Ledelse, gled Idealerne noget i Skyggen, og han indsaa — som han en Gang har udtrykt sig — den opportune Fagforeningspolitiks Nødvendighed af Hensyn til Helheden. Den Udvikling er jo ikke usædvanlig og antydes ikke her for at laste ham. De Mennesker, der deres Liv igennem har interesseret sig for og beskæftiget sig med Tidens store Spørgsmaal, er dog langt at foretrække for dem, der gaar ligegyldige eller sovende gennem Livet.

Sam er en stor Dyreven og Blomsterelsker. Han har ved sit Hjem i Ordrup en velholdt Hønsegaard og en stor Have, hvori han dyrker alskens Blomster. Naar paa Forsommeren den første Rosenknop aabner sine Blade, bryder han den med nænsom Haand og sætter den i sit Knaphul, og saadan gør han hver Morgen Sommeren igennem, til han plukker den sidste hen paa Efteraaret.

Guds fri Natur er for *Sam* en Livsbetingelse; den har han lært at kende paa sine Rejser mellem Norges barske Fjelde, langs Rhinens bugtende Bred og under Italiens blaa Himmel. Intet er ham kærere end at vandre under Skovens Kroner eller langs Strandens Bred, og at han er en udmærket Iagttager, derom vidner hans Meddelelser til Vennerne, naar Talen falder paa dette Felt.

Da Jul. Samuelsen for seks Aar siden blev valgt til Formand for Dansk Typograf-Forbunds største Afdeling, var der en Kollega, som i »Typ.-Tid.« fremsatte den Spaadom, at »hans Lys vil hurtig brænde ud«. *Sams* Genvalg for nogle Maaneder siden viste, at Lyset endnu er langt fra Stagen.

Vi skal ikke ved denne Lejlighed hverken rose eller laste *Sam* for hans Virksomhed som Formand. Men vi véd, at Formandsstillingen er vanskelig og ofte brydsom. Der er mange Hoveder at samle under én Hat. At han af og til kan være lidt »trekantet« eller skal vi sige respektløs og sarkastisk — ja, det indrømmer han sikkert selv. Men saadan er han. De, der kender ham nøjere, véd, at han ogsaa har andre og bedre Sider.

Indenfor den ydre Skal, som af nogle maaske af og til kan synes haard og uigennemtrængelig, banker et godt Hjerte og findes en sund Dømmekraft. *Sam* lefler ikke for nogen — han siger sin Mening rent ud til Ven som til Fjende; thi at han har Fjender — eller Modstandere — er en Følge af den Stilling, han indtager.

I sit daglige Arbejde for at varetage Typografernes Interesser og værge dem mod Overgreb er det ikke lykkedes ham at vinde Principalernes Gunst — i hvert Fald ikke disses Lederes. *Sam* holder ikke af, at de træder over Skaglerne. Saa skal de »rettes«. Og K. B.s Ledelse har i den senere Tid været saa uheldig med Hævdelsen af Tarifen, at den snart har samme Skræk for Voldgiftsretten som en vis Person for det hellige Kors. Formentlig er en saadan Gunst fra K. B.s Side ingen Livsbetingelse for Afdelingsformanden i København, og det bringer sikkert ikke *Sam* ud af Ligevægten, at Hr. *Levison* skælder ham ud i »De grafiske Fag«, eller at hans »Dusbroder« fra Svendeaarene, Hr. *Aslaksen*, mener, at hans Bukseben er for brede!

Vi har Lov til at haabe, at han klarer sig i Striden — selv om han ogsaa nu er kommen paa den forkerte Side af de Halvtreds.

Og dermed: Til Lykke, *Sam!*

E. Fr. & Fr. N.

SYGEKASSEN I KØBENHAVN

I Slutningen af 1922 tog De samv. Sygekasser Initiativet til en Omordning af Lægeforholdene i Københavns Yderdistrikter. I den Anledning førtes der Forhandlinger med Københavns Lægeforening, og disse resulterede i Oprettelse af fælles Yderkredse for samtlige Sygekasser i København. Om disse Forandringer blev der givet Meddelelse her i »Typ.-Tid.« i Januar i Fjor.

Der har imidlertid i 1923 vist sig visse Mang-

ler ved den trufne Ordning, og der er derfor atter ført Forhandlinger med Lægeforeningen. Resultatet af disse er blevet, at man fra 1. Januar 1924 har oprettet 4 nye Lægekredse, saaledes at der nu er fælles Kredse fra Kalvebod Strand omkring hele Byen ud til Øresund, og Lægerne i disse er pligtige til at tage helt ud til Byens Grænse ogsaa til de mange Haveboligforeninger. De fire nye Kredse er følgende:

Kvarteret mellem Kvægtorvsgade, Sdr. Boulevard, Enghavevej, Vejen til Statsb. Tjenesteboliger og Kalvebodstrand: Læge *Helge Vedsmand*, Ingerslevgade 114, tr. Hverdage 3—4 samt Mandag 7—8.

Husum indenfor en Linie fra Utterslev Mose, Øst for Havdrupvejs Forlængelse og Havdrupvej, ad Jægersprisvej, Højstrupvej, Viksøvej, Nordrupvej til Stadens Grænse ved Islevbro Vandværk og videre langs Stadens Grænse til Utterslev Mose: Læge *A. Kyed Nielsen*, Frederikssundsvej 215, tr. Hverdage 12—1 samt Fredag 6—7.

Kvarteret inden for en Linie ad Lyngbyvej, Jagtvej, Mygindsvej forlænget til Slangerupbanen, langs denne til Stadens Grænse: Læge *H. P. Henriksen*, Lyngbyvej 1, tr. Hverdage 1—2 samt Fredag 6—7.

Kvarteret mellem Lyngbyvej, Jagtvej, Vennemindevej, Nordbanelinien samt en Linie Nord for Ingeniørregimentets Øvelsesplads til Stadens Grænse: Læge *E. Winsløv*, Jagtvej 193, tr. Hverdage 1—2 samt Fredag 6—7.

Medlemmer, der bor i ovennævnte Kredse, kan ved at indsende det gamle Kort faa tilstillet nye.

ARBEJDERNES OPLYSNINGSFORBUND

Fra Bestyrelsen for ovennævnte Forbund har vi modtaget:

Fra 1. Januar er *Arbejdernes Oplysningsforbund* traadt i Virksomhed, og Bestræbelserne for at organisere Oplysningsarbejdet indenfor den danske Arbejderklasse har dermed fundet sin Form. Forbundet er stiftet af den samlede Arbejderklasse, af Fagbevægelsen, Socialdemokratiet, Ungdomsbevægelsen og Kooperationen, og dets Formaal er at udvikle Arbejdernes kulturelle, økonomiske, faglige og politiske Oplysning og Dannelse.

Forbundet er et *Fællesorgan* for de altbestaaende Organisationer, og det har ingen selvstændige faglige eller politiske Opgaver. Dets Omraade omfatter udelukkende Oplysningsarbejdet.

Denne Side af Arbejderbevægelsens forgrenede Virksomhed har hidtil savnet et særligt Organ, der kunde forene de spredte Kræfter, frugtbargøre de bestaaende Oplysningsinstitutioner og skabe nye Former for Arbejderoplysning.

Med Arbejdernes Oplysningsforbund er Begyndelsen gjort. Og paa Arbejderne selv beror det, hvilken kulturel Betydning og praktisk Nytte, Forbundet skal faa. Kun paa den enkeltes Interesse, Aarvaagenhed og Dygtighed kan Oplysningsvirksomheden bygges. Derfor henvender Oplysningsforbundet sig til alle Fag, til alle Medlemmer i politiske og kooperative Organisationer.

Vel er alle Fremskridt i Arbejderbevægelsen naaet gennem den organiserede Fællesvilje, gennem Solidariteten; men det er ikke derfor af mindre Betydning, hvorledes den enkelte Arbejder er rustet til Livets og Arbejderklassens Opgaver. Paa den enkeltes *Forstaaelse*, hans *Kendskab* til Tingene, hans *Vurdering* af Situationerne, afhænger i Virkeligheden hele Arbejderklassens Stilling.

Oplysningsforbundets Opgave bliver at vække og tilfredsstille Arbejdernes Trang til *positive Kundskaber* i Historie, Økonomi, Samfundslære, socialistisk Teori, Fagbevægelsens Grundsætninger, overhovedet alle Emner med Tilknytning til Arbejderbevægelsen, Tiden og Fremtiden.

Denne Trang til Oplysning er sikkert til Stede i Arbejderklassen. Det raske Fremskridtstempo i 1918—20, de senere Nedgangsaar, Samfundssvindelen, som efterhaanden afsløres, Begivenhederne i den store Verden — alt har det grebet ind i Arbejderens Levevis, hans Tankesæt og klassemæssige Stilling. Og nye Problemer er rejst, forøget Ansvar lagt paa Arbejderklassens Skuldre — paa alle Omraader trænges til Klaring og Afklaring, til sikker Viden og fast Tro.

Gennem en udvidet *Skole-* og *Foredragsvirksomhed* vil Oplysningsforbundet søge at organisere sit Arbejde, og gennem *Studiekredse* vil Spørgsmaal som Fagbevægelsens Retsstilling, Lønningsprincipper, Bedriftsraad og Socialisering blive taget op.

Som denne Virksomhed stiller Krav til den enkeltes Flid og Interesse, vil den naturligvis ogsaa stille Krav til Arbejderbevægelsens økonomiske Ydeevne. Men det er en kendt Regel, at naar der løftes i Flok, kan der naas store Ting. Og det er Bestyrelsens Haab, at den samlede Arbejderklasse ogsaa i Fællesskab vil kunne magte denne Side af Opgaven.

Til Formand for Arbejdernes Oplysningsforbund er valgt Lektor, Landstingsmand *C. V. Bramsnæs*, og til Leder af det daglige Arbejde Typograf *Harald Jensen*. Forbundets Kontor er Rømersgade 22, 4. Sal Sidebygn. Telf. Byen 6906. Sekretæren er til Raadighed med alle Oplysninger vedrørende Forbundets Organisation og kommende Virksomhed.

FORENING FOR BOGHAANDVÆRK

Da kun et mindre Antal af Foreningens halvtbetalende Medlemmer har afhentet den for 1923 udgivne Publikation, Boghistoriske Studier af Dr. Lauritz Nielsen, anmodes man om at afhente Bogen inden Udgangen af denne Maaned mod Erlæggelsen af Aarskontingentet for 1923, som er 5 Kr.

Nye Medlemmer kan mod Erlæggelse af Aarskontingentet for 1923, 5 Kr., samt et Indskud af 3 Kr. ligeledes erholde Publikationen. Indmeldelse kan ske gennem Forbundskontoret.

HVER MASKINSÆTTER SIN MASKINE

Et gammelt Ord siger: Man maa smede, mens Jernet er varmt. Og dette er ganske rigtigt, men derfor kan man særdeles godt foretage sine Beregninger over Jernets Behandling, inden det bliver gloende. Det er gerne op til Tarifperiodens Udløb, at Heden er stærkest med Hensyn til de mange forskellige Krav og Ønsker, der fremkommer fra Principaler og Arbejdere; men dette forhindrer ikke, at man i god Tid kan belyse og forhandle et enkelt Spørgsmaal, der sikkert vil have alle faginteresseredes fulde Interesse.

Jeg tænker her paa Løsningen af Spørgsmaalet: Hver Maskinsætter faar tildelt sin Maskine! Gennem Aarene har salgsivrige Agenter blæst Principalerne Ørerne fulde om Rentabiliteten af en Sættemaskine, naar der — uden at det for anden teknisk Aarsag krævedes — arbejdedes i $1^1/_2$, 2 eller 3 Hold; det gav et Facit paa Papiret, som kun altfor faa Virksomheder kunde staa for. Uden at være særlig paakrævet anskaffede man mange Steder Sættemaskiner, og i Kraft af Tarifens Godkendelse indførte man flere Holds Drift, som jo ikke direkte var saa kostbar ved Sætterens Aflønning (ved 12 Timers Skifte ca. $2^1/_2$ Kr.s Tillæg pr. Uge og lidt længere Pudsetid). Men at der blev Sættere, der f. Eks. fik Arbejdstid fra 7 Morgen til 1 Middag og fra 5 til 7 Aften, og saaledes blev jaget tidlig op, og inden man om Aftenen kommer hjem og faar spist sin Aftensmad, bliver stærkt hæmmet i at deltage baade i Hjemmelivet og Foreningslivet — ja, det var et nødvendigt Onde, som man nok blev fortrolig med, tænkte Principalerne.

Men her er det, at jeg beder Principalerne og vore Tarifforhandlere om at faa truffet en Ordning, saa hver nødvendig Maskinsætter faar en særlig Maskine, saa Arbejdet kan udføres, f. Eks. de fleste Steder i Provinsen, fra 8 Morgen til senest 6 Aften. Man er da anderledes frisk ved Arbejdet, saa der kan gives Agt paa de mange Ting, som en Maskinsætter maa være vagtsom overfor, naar Maskinen skal virke tilfredsstillende, Manuskriptet »tygges« korrekt igennem og Arbejdet i det hele udføres tilfredsstillende til Kundernes og Principalernes Tilfredshed. Det kan ikke undgaas, selv med den største Paapasselighed og det bedste Samarbejde mellem de skiftende Sættere, at der ved flere Holds Drift gaar en Del i Brokkassen mellem Aar og Dag, som vilde undgaas, hvor man til enhver Tid var fuldt fortrolig med og ene om sin Sættemaskine. At en Reform paa dette Omraade vilde betale sig i det lange Løb, derom er sikkert ingen Tvivl blandt Folk med uhildet Kendskab til Forholdene.

Chr. Jensen Petersen.

Husk Indsamlingen til det tyske Typografforbund.

FOREDRAG FOR TRYKKERFORENINGENS MEDLEMMER

Da der flere Gange paa vore Møder er udtalt Ønsker om Afholdelse af nogle Foredrag, har Styrelsen besluttet at arrangere en Række tekniske Foredrag for Foreningens Medlemmer.

Det første vil finde Sted omkring den 20. Februar, hvor Fabrikant *Eickoff* vil tale om Maskiner (ogsaa Rotationspresser).

Der vil senere blive bekendtgjort Tid og Sted, men vi vil allerede nu opfordre Kollegerne til at omfatte disse Foredrag med Interesse, da disse sikkert vil blive baade interessante og lærerige.

P. S. V.
H. Nygaard.

LANDSORGANISATIONEN I NORGE

Spørgsmaalet om den norske Landsorganisations Stilling til Moskva-Internationalen har i nogen Tid været under Overvejelse indenfor Sekretariatet. Dettets Indstilling foreligger nu. Flertallet (9 Medlemmer) foreslaar følgende:

1. Landsorganisationen og de tilsluttede Forbund maa ved enhver Anledning virke for de russiske Fagforbunds Optagelse i sine respektive internationale Fagforbund for derved at konsolidere den internationale Organisation efter Produktionslinjer.
2. Under Henvisning til Kongressens principielle Beslutning i 1920 om Tilslutning til Socialiseringskomitéens Flertalsindstilling, Raadssystemet og Masseaktionen, bemyndiges Sekretariatet til at fortsætte Samarbejdet med R. F. I.

I Overensstemmelse hermed foreslaar Sekretariatet:

3. Samarbejdet med Den røde faglige Internationale fortsættes paa frit Grundlag.

Mindretallet (3 Medlemmer) indstiller:

»Arbejdernes faglige Landsorganisation anbefales indmeldt i Den røde faglige Internationale.«

Spørgsmaalet vil nu blive udsendt til Urafstemning blandt Medlemmerne.

OM TARIFSITUATIONEN

kan der, da Bladet gaar i Trykken, kun siges, at den er ret vanskelig. Hvad der imidlertid end sker eller ikke, gælder den nuværende Tarif foreløbig. Et Møde mellem de nedsatte Underudvalg vil finde eller har fundet Sted, naar disse Linier læses, men om hvis Muligheder intet kan forudsiges.

GENERALFORSAMLINGER OG MØDER

KØGE LOKALAFDELING

afholdt ordinær Generalforsamling paa »Hafnia« Lørdag den 12. Januar 1924. *Formanden* meddelte, at den herværende Borger- og Haandværkerforening fandt, at vort Krav om Repræsentation i Svendeprøvekommissionen var uberettiget, men efter en Forhandling tiltraadtes det af Foreningen. En Bogtrykker havde underskrevet Tarifen. — *Kassereren* oplæste Regnskaberne, Hovedkassen balancerede med 1034 Kr. 90 Øre, Lokalkassen med 134 Kr. 47 Øre — godkendtes. — Derefter foretoges de forskellige aarlige Valg, genvalgt blev Formanden, *V. Jensen*, Næstformanden, *Fr. Nielsen*, Kassereren, *C. C. Andersen*, og Revisorerne, *C. Frederiksen* og *Chr. Petersen*. Til Sekretær nyvalgtes *J. Sørensen*. *Fr. Nielsen* genvalgtes til Repræsentant i De samv. Fagforbund og i Fællesbageriet. *Formanden* genvalgtes ligeledes som Repræsentant i Lærlingenes Underafdeling. — Under Eventuelt drøftedes et Par Smaasager. *J. S.*

THISTED LOKALAFDELING

afholdt Lørdag den 12. Januar ordinær Kvartalsgeneralforsamling. 12 Medlemmer var mødt. — Efter at *Formanden* havde omtalt Virksomheden i det forløbne Kvartal samt Oversigten over Lokalkassen i det forløbne Aar, fremlagdes Hoved- og Lokalkassens Regnskaber. Førstnævnte balancerede med 1352 Kr. 47 Øre og sluttede med en Kassebeholdning paa 21 Kr. 22 Øre. Lokalkassen balancerede med 262 Kr. 94 Øre og sluttede med en Kassebeholdning paa 88 Kr. 63 Øre. — Begge Regnskaber godkendtes.

Derefter foretoges de aarlige Valg. Til Formand og Næstformand genvalgtes *H. Hansen* og *Wilh. Pedersen*. Til Revisorer valgtes, da de fungerende nægtede at modtage Genvalg, *O. Hansen* og *P. Sørensen*. Som Repræsentant til Fællesorganisationen genvalgtes *M. Jensen*. Som Repræsentanter for »Soc.-Dem.« genvalgtes *Birkemose* og nyvalgtes *P. Kjær*. Som Afdelingens Repræsentant i Lærlingeafdelingen nyvalgtes *Svalgaard*. Til Fanebærer nyvalgtes *M. Ubbesen*, Suppleant *Birkemose*. *H. H.*

RØNNE LOKALAFDELING

afholdt ordinær Generalforsamling Lørdag den 12. Januar. Formanden, *Kürstein*, udtalte Haabet om, at det nye Aar vilde blive bedre end de sidste Aar, hvor Forbundet havde haft 700—800 arbejdsløse. — *Blomberg* oplæste derefter Protokollen, som godkendtes. De forskellige Regnskaber og Beretningen godkendtes ligeledes. — For at eventuelle rejsende kunde faa ensartet Hjælp, vedtoges det at lade Lokalkassen afholde disse Udgifter, og da den paabegyndte Undervisning af Lærlingene ogsaa kostede noget, vedtoges det at forhøje Lokalkassekontingentet med 40 Øre. Forslag om at yde de tyske Kolleger 40 Kr. og den faglige Internationale 20 Kr. af Lokalkassen vedtoges ogsaa. — Under Eventuelt drøftedes den udløbende Tarif. Det henstilledes til Formanden som Hovedbestyrelsesmedlem at have Opmærksomheden henvendt paa Lærlingeskalaen.

Den Selskabeliges Vinterfest vedtoges det at afholde 16. Februar. *w. w.*

ESBJERG LOKALAFDELING

afholdt ordinær kvartaarlig Generalforsamling den 12. Januar paa »Børsen«. 18 Medlemmer til Stede. Formanden, *J. Chr. Petersen*, ønskede de mødte Medlemmer et godt Nytaar med Haabet om fortsat godt Samarbejde. — Dirigent: *L. Eickhardt*. — *Munch* oplæste Forhandlingsprotokollen. — *Formanden* aflagde en udførlig Beretning for det forløbne Aar, omtalte de i Afdelingen forefaldne Begivenheder samt Lokalkassens Virksomhed. — *Eickhardt* og *Thorup* takkede Formanden for den udmærkede Beretning, og Protokol og Beretning godkendtes. — *Thorup* aflagde Beretning fra de kooperative Virksomheder, der ligeledes godkendtes. — *Formanden* oplæste de reviderede Regnskaber; godkendtes. — Til Bestyrelsen genvalgtes *Vald. Nielsen* og *Edv. Munch*. — *Formanden* omtalte Programmet for Festen den 26. Januar, hvortil arbejdsløse og Medlemmer paa Højskolen har gratis Adgang. — Det vedtoges at tiltræde en Forhøjelse af Kontingentet til Fællesorganisationen fra 40 til 80 Øre aarlig pr. Medlem. *Em.*

FORRETNINGSUDVALGS-MØDER

20. December 1923:

1. Til Juleuddelingen er indgaaet eller meddelt som indsamlet, men endnu ikke indgaaet:

Fra København	ca. Kr.	12.500,00
Fra Provinserne	» »	10.000,00
I Beholdning fra forrige Aar	»	990,16
	Ialt Kr.	23.490,16

Fra København er indkommet ca. 555 Ansøgere og fra Provinserne 455. Portionernes Størrelse fastsattes til et Gennemsnitsbeløb af 23 Kr. — Det overlodes som sædvanlig til Kontoret at foretage Fordelingen.

14. Januar 1924:

1. Fra Aalborg Lokalafdeling forelaa Indberetning angaaende Medlem Nr. 6648 Alfred Christensen, der paa forskellig Maade havde udvist Pligtforsømmelse. — Vedkommendes Medlemsbog tilbageholdes, indtil han ved egen Hjælp har skaffet sig Arbejde og betalt sin Gæld.

2. 4 Medlemmer af den københavnske Sygekasse anmoder dels om Hjælp til Specialbehandling og dels om Hjælp til Anskaffelse af Bandager. — Der ydedes Hjælp i de tre Tilfælde, det ene nægtedes.

3. Fra det internationale Sekretariat forelaa Meddelelse om, at den 9. internationale Bogtrykkerkongres vil blive afholdt i September 1924. Forslag, der ønskes behandledes, skal være indsendt inden 15. Marts. — Til Efterretning.

4. Norsk Centralforening for Bogtrykkere meddeler, at man ikke har opsagt Tarifen i Aar. — Til Efterretning.

5. 4 Medlemmer, henholdsvis i Rønne, Hjørring, Slagelse og Viborg tilstodes hvilende Ret for et Aar.

6. Fra De samvirkende Fagforbund forelaa et Cirkulære i Anledning af den forestaaende Revision af Lærlingeloven. — Til Efterretning.

7. En ledig Portion af Berlings Legat tildeltes Enkefru Grauleff.

NÆR OG FJÆRN

STEREO- OG ELEKTROTYPØRERNES KLUB. Mandag den 4. Februar Kl. 7 Aften i Rømersgade 22, 1. Sal til Gaden, Indbetaling af Kontingent.

MASKINSÆTTERMØDET I SLAGELSE i Søndags, der var besøgt af ca. 40 Maskinsættere fra Sjællands Byer og fra Odense, resulterede i Dannelsen af en Sjællands-Kreds under Landssammenslutningen. Til Bestyrelse for Kredsen valgtes: *Vald. Pedersen*, Ringsted (Formand), *Christiansen*, Næstved, og *Schmidt Nielsen*, Holbæk. — Under Instruktionen, der afholdtes paa »Sorø Amtstidende«s Maskinsætteri og ledede af *P. Pedersen*, Kolding, blev Deltagerne af Faktor *Enggaard* paa »Sorø Amtstidende«s Vegne inviteret paa Frokost paa et af Byens Hoteller. *S. N.*

ZOOLOGISK FÆNOMEN. I sit Blad ser Bogtrykker Harald Jensen i »Aanden Københavns Afdelings Formand, ikke paa Ræveklør, men med Bjørne*lapper!*« Stakkels Aand.

BEDRIFTSRAADSSPØRGSMAALET. Fagforeningerne og det socialdemokratiske Parti i Holland har i længere Tid beskæftiget sig med Bedriftsraadsspørgsmaalet. En fælles Studiekommission har foretaget Undersøgelser i Tyskland, Østrig, Czekoslovakiet og England og har nu udsendt en Beretning, som er blevet offentliggjort i »Het Volk«. Beretningen og de i Forbindelse hermed udarbejdede Forslag er af saa stor Interesse, ikke blot for Holland, men for alle Lande, at det er at beklage, at den kun foreligger paa Hollandsk, navnlig i Betragtning af, at der fremføres helt nye Synspunkter, som hidtil ingen Steder har været fremme til Diskussion. (I. F. C.)

ANTI-KRIGS-DAGEN 1924. Bestyrelsen for den socialistiske Ungdoms-Internationale, som var samlet til Møde i Hannover den 8. og 9. Januar, vedtog enstemmig at understøtte den Anti-Krigs-Demonstration, som Fagforenings-Internationalen paatænker at afholde den tredie Søndag i September. Den 31. Juli, Dagen for Krigserklæringen, skal der overalt afholdes Ungdomsmøder, paa hvilke der skal føres Propaganda for den internationale Anti-Krigs-Dag.

ARBEJDSRETTER. Et Lovudkast er under Forberedelse i det czekoslovakiske Justitsministerium, i Henhold til hvilket de nuværende Industriretters Myndighed skal gives en videre Udstrækning. For Fremtiden vil disse faa Navn af Arbejdsretter, og de vil behandle Konflikter af enhver Art vedrørende kollektive Overenskomster mellem Arbejdsgivere og Arbejdere. Det foreslaas at oprette Arbejdsretter i alle Distrikter, hvor der maatte være Brug for dem. De skal bestaa af en Præsident og en Substitut, som begge skal være Dommere af Profession, tilligemed et vist Antal Assessorer, hvoraf den ene Halvdel skal være Arbejdsgivere og den anden Halvdel Arbejdere. Arbejdsretterne skal have Kompetence til at behandle alle Konflikter, der vedrører følgende Spørgsmaal: Fradrag i Løn, Bøder etc.; Spørgsmaal vedrørende Tiltrædelse, Fratrædelse og Fortsættelse af en Ansættelse; Krav vedrørende Pensioner og andre Hjælpefonds; Udstedelse og Ordlyd af Anbefalinger etc.; Spørgsmaal vedrørende Opsigelse af Lejemaal og Leje af Huse, som af Arbejdsgiveren er udlejet til hans Arbejdere; Konflikter mellem Personalet i et Foretagende vedrørende Arbejde, som man har paataget sig at udføre i Fællesskab.

TIL TYSKERNE har jeg modtaget følgende Bidrag:

Aabenraa 24,00, Aalborg 25,00, Fredericia 33,00, Horsens 50,00, Nakskov 11,00, Randers 78,00, Rudkøbing 14,00, Skive 22,00; tilsammen Kr. 257,00. — Ialt med det tidligere indkomne *Kr. 865,50.*

København, 29. Januar 1924.

Karl Sørensen.

TIL TYSKERNE har jeg modtaget følgende Bidrag:

Bianco Lunos Pers. 80,00, Allers Pers. 43,00; tilsammen Kr. 123,00. — Ialt med tidligere indkomne Bidrag *Kr. 299,00.*

København, 30. Januar 1924.

O. A. Lundin.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND BOGTRYKFAGETS ARBEJDSLØSHEDSKASSE

VESTERGADE 5, 1. SAL

KØBENHAVN B.

KONTORERNE er aabne for Ind- og Udbetaling fra 1—3 undtagen *Lørdag (11—1)* samt *Fredag* og *Mandag Aften Kl. 5—6½*. Telefon *4331*.

FORMANDEN træffes som Regel til samme Tider. Telefon 13,331.

ANVISNINGSKONTORET. Telefon 4331. Før Kl. 9 Form. og efter 6 Aften gennem Str. 1683. Telegramadr.: Typforbundet, Kbhvn.

FORENINGSMEDDELELSER

KVITTERING FOR MODTAGNE OKTOBER KVARTALS REGNSKABER. 23. Januar: Kolding pr. Bl. 800,00, Kt. 1560,60, ialt 2360,60; Marstal

190,00; Stege pr. Bl. 50,00, Kt. 250,00, ialt 300,00. 24. Januar: Faaborg 139,90; Hjørring pr. Bl. 575,00; Korsør pr. Bl. 163,25. 25. Januar: Brønderslev pr. Bl. 421,40. 26. Januar: Frederikshavn pr. Bl. 75,00, Kt. 325,00, ialt 400,00. 28. Januar: Aalborg 2100,00; Ringkøbing pr. Bl. 320,00; Skjern 252,20. 29. Januar: Aarhus pr. Bl. 1000,00, Kt. 4365,35, ialt 5365,35; Ribe pr. Bl. 75,00, Kt. 381,00, ialt 456,00; Odense 6758,75.

København, 29. Januar 1924.

Forretningsudvalget.

TILSKUD FRA HOVEDKASSEN er efter lovformelig Begæring tilsendt følgende Afdelinger: 23. Januar: Kolding i St. f. en Del af Oktober Kv. Overskud 800,00; Stege i St. f. en Del af Oktober Kv. Overskud 50,00; Viborg 500,00. 24. Januar: Sønderborg 300,00; Hjørring i St. f. Oktober Kv. Overskud 575,00; Korsør i St. f. Oktober Kv. Overskud 163,25. 25. Januar: Brønderslev i St. f. Oktober Kv. Overskud 421,40. 26. Januar: Frederikshavn i St. f. en Del af Oktober Kv. Overskud 75,00. 28. Januar: Ringkøbing i St. f. Oktober Kv. Overskud 320,00. 29. Januar: Aarhus i St. f. en Del af Oktober Kv. Overskud 1000,00; Ribe i St. f. en Del af Oktober Kv. Overskud 75,00.

København, 29. Januar 1924.

Forretningsudvalget.

NYE MEDLEMMER

København: Sætter William Jørgensen, tidligere Medl. (J. Jørgensen & Co.). Paal. Gerda Weidicksen, udl. 20. 1. 24 hos Philipsen & Co. (arb. s. St.). 4064 Robert Lynge (Brdr. Marker), tidligere Medl. 519 Meyers Hustru Dagmar (Syge- og Begravelseskassen). 1634 Flindts Hustru Nama (Syge- og Begravelseskassen). 1736 Christensens Hustru Agda (Syge- og Begravelseskassen).

Aarhus: Sætter Axel Lubich, udl. 1. 2. 24 i Sigrid Sorts Bogtrykkeri.

TILTRAADTE

København: 610 Erhardt Petersen fra Haderslev (arbl.). 3066 Viggo Nielsen fra Rejse (Christensen, Pustervig). 4205 Einer Gade fra Odense (Jarmer). 1354 Hans Hansen fra Aabenraa (Fraenckel). 4206 Einar Steffensen fra Viborg (arbl.). 3780 Axel Andersen fra Kolding (Ranje & Svendsen). 1281 Jens Jørgensen fra Rejse (arbl.). 7176 Carl Christensen fra Aarhus (arbl.).

Aarhus: 7231 Svend Anker Johansen (arbl.), 6815 Henry Jørgensen (arbl.) og 2569 Niels Jensen (arbl.). Fredericia: 7310 Chr. Lorentzen (Fredericia Avis). Haderslev: 2711 Peter Bøttker (arbl.). Kolding: 4327 Evald Lørsen (arbl.). Randers: 3952 C. J. Hansen (arbl.). Ringkøbing: 7213 Aksel Olesen (arbl.). Rudkøbing: 3757 Alfred Sørensen (arbl.). Skive: 4420 Rich. E. Jensen (arbl.). Vejle: 6067 Henrik Nielsen (arbl.).

FRATRAADTE

København: 1281 Jens Jørgensen paa Rejse. 4796 Margrethe Nielsen til Svendborg i Pl.

Aarhus: 7226 Jens Chr. Nielsen paa Rejse og 7176 Carl Christensen paa Rejse. Brønderslev: 7345 Axel Mikkelsen til Viborg (arbl.). Haderslev: 610 Echardt Petersen til Kbhvn. (arbl.). Kolding: 3780 Aksel Andersen til Kbhvn. i Pl. og 6480 Ejner Petersen til Aabenraa i Pl. Køge: 4420 Rich. Elm-Jensen til Skive (arbl.).

UDMELDTE

København: 684 Hans Bjarnum til Udlandet. 32 Emil Bastrup. 781 Henriette Skou (Syge- og Begravelseskassen).

Aalborg: 6146 Holger Søndergaard (Bogtrykker i Nibe).

ANNULLERET UDSLETTELSE

København: 4015 Hans Andreasen (Berl. Tid.). Restancen betalt inden 24 Timer.

Gutenberg-Koret.

I Aften begynder Sangøvelsen Kl. 8 prc. Kl. 10 afholdes ordinær halvaarlig Generalforsamling, Café »Sjølund«, Gyldenløvesgade 4. (4a)

·ERIK·LEVISON·
GRAFISKE ARTIKLER
EN GROS
VESTRE BOULEVARD 36-38 KØBENHAVN B
Stort Udvalg i alle grafiske Utensilier, Træmaterialer
samt nye og brugte Maskiner
BESØG DE BETYDELIGT UDVIDEDE UDSTILLINGSLOKALER

Modarbejd Arbejdsløsheden.
Brug DRUBINS Danske Trykfarver.
Telefon 9090 Telegr.-Adr.: DRUBIN, Valby.
(14)

Generalforsamling afholdes Mandag den 4. Februar Kl. 8 i Rømersgade 22, lange Værelse o. G. Dagsorden: 1. Beretning. 2. Regnskab. 3. Valg af Styrelse. 4. Eventuelt.

Enhver Haandsætter bør møde.

Styrelsen.

Typografernes Sangforening.

Næste Sangøvelse finder Sted Fredag den 8. Februar.

Alle Sangerne bedes møde. (1b)

ANNONCER

I Henhold til Anvisningskontorets Regulativ, Punkt 6, gøres opmærksom paa, at ingen maa slutte bindende Aftale om Pladstilbud, før Henvendelse er sket til Lokalkassereren i den paagældende By eller i København til Anvisningskontorets Bestyrer. Undladelse heraf medfører Karantæne.

Ung Sætter

søger Plads ved Akcidens eller Avis i København eller Provinsen.

Billet mrkt. »44« modtager Ekspeditionskontoret.

Maskinsætter

(Linotype) ønsker Plads snarest. — Billet mrkt. »43« modt. Ekspeditionskontoret.

Som Sætter- eller Trykkerlærling

søges Plads til en Dreng paa 15 Aar.

Billet mrkt. »45« modtager Ekspeditionskontoret.

En Trykkerforbundter,

der har staaet 3 Aar i Lære, søger Plads straks i København.

Billet mrkt. »46« modtager Ekspeditionskontoret.

Sætter-Trykker.

Til et mindre Akcidenstrykkeri søges en absolut perfekt og paalidelig Sætter-Trykker, der lejlighedsvis — under Principalens Fraværelse — kan lede Driften. Uden gode Referencer er Ansøgning unødvendig.

Billet mrkt. »47« modtager Ekspeditionskontoret.

Typografforbundter,

Sætter-Trykker, søger Plads straks for Resten af sin Læretid, ca. 2 Aar. Bill. mrkt. »48« modtager Ekspeditionskontoret.

Ung Akcidenssætter,

hjemvendt fra en 4 Aars Uddannelse i Amerika, praktisk, hurtig og med Kendskab til Monotype-Maskinen, søger Plads. Tlf. Vester 1951 v eller Billet mrkt. »39« modtager Ekspeditionskontoret.

Ung Trykker

søger Plads straks eller senere ved Akcidens eller Avis. Eventuelt som **Sætter-Trykker.** — Billet mrkt. »34« modt. Ekspeditionskontoret.

Maskinsætter

til Linotype eller Intertype søger Plads. Billet mrkt. »28« modt. Ekspeditionskont.

Plads ledig.

For en ung, ugift Mand, der har Lyst til at overtage Ledelsen af et Trykkeri paa Færøerne, er Plads ledig. Henvendelse straks til *Lundin*, Forbundskontoret.

Mit moderne Atelier for

Amatør Foto-Arbejde

bringes i Kollegernes velvillige Erindring. Films og Plader fremkaldes og kopieres 25 % under almindelig Pris.

Specialitet: **Forstørrelser.**

Otto H. Pedersen, Schønbergsg. 10[8] (42)

Staaltryk-Anstalt sælges.

3 moderne Presser med Tilbehør. Lille Udbetaling. Kunder medfølger. *A. Jensen, St. Kongensgade 75. Telf. 5464.* (41)

F. L. BIE A/S

Gothersgade 28, København.

Telefon Central 8062 og Palæ 1556.

Grafisk Fagforretning

leverer bedst og billigst fra Lager **Tænger,** forniklede som uforniklede, til forskellige Priser, **Aale, Vinkelhager** og alt andet Tilbehør for Trykkeriet og Sætteriet. (9)

PARITZ GOTTSHALCK

KONGENS NYTORV 8 · TELEFON 8378

Nye og brugte Maskiner haves paa Lager.

Stort Lager af alle Utensilier. (11)

Tandlæge Edv. Møller,

Købmagergade 30, 2.

udfører enhver Tandbehandling til smaa Priser. Samvittighedsfuldt Arbejde. Bedøvelse hele Dagen. Konsultationstid 10—3½, 6—7 Efterm. Telefon 8181. (12)

Redaktør: Fr. Nielsen, Bygaardsstræde 8, Køge. Ekspeditør: Karl Sørensen, Vestergade 5, 1. Sal, Kbhvn. B.
Abonnem. gennem Postkontorerne: 1 Kr. 50 Øre Kv. Annoncer: 35 Øre pr. Petitlinje (pladss. Medl. 25 Øre). 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. Bording (V. Petersen), København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 6 KØBENHAVN DEN 8. FEBRUAR 1924 51. AARGANG

Dansk Typograf-Forbunds Københavns Afdeling.

Ekstraordin. Generalforsamling

for alle Afdelingens Medlemmer
afholdes
Søndag den 10. Februar 1924 Kl. 10½ prc.
i Rømersgade 22 (Festsalen).

Dagsorden: Forslag om Fornyelse af den gældende Tarif.

Medlemskort skal forevises ved Indgangen.
Lokalstyrelsen.

TARIFEN

Tarifkommissionen har sluttet sit Arbejde for denne Gang.

Da Opsigelsen af Tarifen i Efteraaret var til Behandling, var der delte Meninger om Formaalstjenligheden deraf. Imidlertid blev Opsigelsen vedtaget. Man vilde ikke lade Lejligheden til at forsøge sig gaa tabt. Selv om man ikke ventede sig store Ting af Opsigelsen og de deraf følgende Forhandlinger, var der Ønsker, hvis Opfyldelse man ikke ansaa for udelukket. Der var bl. a. Sommerferiespørgsmaalet, for hvilket Argumentationen er saare klar og ligetil.

Allerede kort Tid efter begyndte Københavns Bogtrykkerforening at oversende Ændringsforslag til Tarifen. Vi skal ikke gaa nærmere i Enkeltheder om disse. Men der var mange. Og fælles for dem alle var, at de var saa ødelæggende for Typografernes Kaar som vel muligt. Der krævedes Lønnedsættelser, idet saavel Dyrtidstillæg som Reguleringer skulde bortfalde.

Det var saaledes ikke under videre hyggelige Kaar, Tarifforhandlingerne indledes. Vore Repræsentanter i Tarifkommissionen lod sig imidlertid ikke imponere af de mange Krav. Upaavirket heraf udarbejdede man sine Ændringer med Maadehold og tagende Sigte paa, hvad der virkelig var forældet i den gamle Tarif. Sommerferiespørgsmaalet var det fornemste af de fremsatte Ønsker. Men iøvrigt stilledes der ikke Krav af økonomisk Natur, naar undtages uvæsentlige Smaating. Man erkendte Tidernes Vanskeligheder og ønskede ikke at opføre Paradenumre og følte sig saaledes i Kontakt med de Udtalelser, der faldt paa »Gimle«, da Vedtagelsen af Opsigelsen fandt Sted.

Forhandlingerne har som sædvanlig været vanskelige. Stædigt og stejlt har hver Part holdt paa sit, og de modsatte Anskuelser og Interesser kunde paa intet Punkt forenes. I Sommerferiespørgsmaalet stod vor Modpart bestemt afvisende. Man argumenterede med de daarlige Tider og det »uheldige Indtryk«, Indrømmelsen af tariferet Ferie vilde gøre baade paa det købende Publikum og paa Fagets Aftagere.

Paa den anden Side maatte vi lige saa bestemt tage Afstand fra K. B.s Krav om Lønnedgang og andre Forringelser.

Der har været argumenteret op ad Stolper og ned ad Vægge — altsammen til liden Nytte.

Under disse Omstændigheder er omsider et Forslag om Tarifens Fornyelse blevet til. Det maatte vel gaa saaledes, naar man ingen Vegne kunde komme. Allerede Retspraksis har udviklet det saaledes, at den gamle Overenskomst gælder, saalænge der ikke foreligger en ny, eller til en af Parterne har frigjort sig ved et Varsel til Kamp.

Nu er Spørgsmaalet, om Medlemmerne vil bekræfte Fornyelsen. Og vi vil ganske ærligt sige: hvad andet er der vel at gøre? Thi en Kamp maa forudsætte ganske andre Krav end dem, Typograferne har rejst. Der maa dog være et vist Forhold i det, man vil opnaa paa denne Maade, det maa være Kampen værd. Rigtignok vil alle Indrømmelser altid bero paa Magt. Til Magtens Udfoldelse tror vi bare ikke, at Tiden egner sig. Under andre Forhold tror vi, at de opstillede Krav kan gennemføres. Tarifkommissionen maa selv have haft en Anelse om Tidernes Ugunst ved Udarbejdelsen af dens Forslag. Og skal man dernæst se dette Forslag paa Baggrund af Principalernes glubske Krav, har vore Repræsentanters Stilling været klog.

Nu har Medlemmerne Ordet. Konsekvensen af en Forkastelse af Forslaget om Fornyelse maa blive Kamp. Dertil vil vi ikke give vor Anbefaling. Vi vil anbefale, at man vedtager Forslaget om Fornyelse. Og vi vil anbefale, at alle afgiver deres Stemme i Overensstemmelse med deres virkelige Opfattelse af dette for os alle saare vigtige Spørgsmaal.

LIVSLØGNEN

»Dansk Bogtrykker-Tidende« har i sit sidste Numer taget til Genmæle over for Rundbergs og min Artikel i dette Blads Nr. 2. Bladet lægger ikke Skjul paa, at det har Afsky for alt, hvad der hedder Organisation, hvilket dog ingenlunde forhindrer Bladets Redaktør i at beklæde Posten som Næstformand i Københavns Bogtrykkerforening.

Naar man nærer den Anskuelse, at vi lever i en Tidsalder med en ligefrem »kinesisk Mani for Organisation«, og man offenligt fremsætter denne sin Mening, var det da ikke rimeligt, om vedkommende havde Mod til at vise sin Foragt i Gerning? Og kunde man ikke forlange af den, som *bebrejdende* forekaster andre, at Organisationerne har ført os ud i en »haabløs Skyttegravskamp«, at han selv var den første, der krøb op af sin Dækstilling i Skyttegraven?

Det er jo god Moral ikke at forlange af andre, hvad man ikke selv vil gøre!

»Dansk Bogtrykker-Tidende« slutter med at stille følgende direkte Spørgsmaal til os:

»Vil det nogensinde for en Fagorganisation eller dens politiske Baggrund være muligt at forøge de forhaandenværende Værdier, det være nu Varer eller Kapital, eller vilde en anden, bedre Fordeling af disse Værdier højne den enkeltes Del heraf med mere end smaa Decimaler?

Og hvis ikke, hvorfor saa vedblivende putte sig selv og andre Blaar i Øjnene?

Eller er det Livsløgnen, der ligger i ens Baglomme, man ikke vil give Slip paa?«

Jeg nærer ikke den mindste Tvivl om, at hvis Menneskene forstod at indrette sig *fornuftmæssigt* efter Naturens enkle Love, da vilde det være muligt at fremstille langt flere af de Værdier, der skal til for at tilfredsstille det menneskelige Behov. Men den nuværende Tingenes Tilstand er en Hindring for en Forøgelse af disse Værdier. Vor ærede Modpart vil vel ikke paastaa, at Grænsen for Jordens Ydeevne er naaet med »de forhaandenværende Værdier«? Hvis der ikke rundt om paa Jordkloden sad en Række samvittighedsløse Snyltere, der gennem Pengenes Magt med visse Mellemrum skabte kunstig Arbejdsløshed og dito Dyrtid, skulde der saamænd nok blive Raad til ved »en bedre Fordeling« at yde den enkelte mere end »smaa Decimaler«. Og lad mig føje til: De Herrer Ledere af Skyttegravskampen i vore Modstanderes Lejr vilde ikke behøve at beskæftige sig med »Decimalerne« ved Fastsættelse af vore Lønninger!

Saa er der Livsløgnen. Bladet sigter formentlig hermed til Troen paa Organisationens Betydning. Indtil nu har den dog baaret os oppe, og »Dansk Bogtrykker-Tidende« lever i et falsk Haab, hvis Bladet tror, vi slipper denne Tro, *saa længe den er en Nødvendighed.*

Men der er ogsaa andre Livsløgne. Efter alt at dømme er »Dansk Bogtrykker-Tidende«s Redaktør tilfreds med den kapitalistiske Samfundsordning med de frie Kræfters frie Spil — kun volder Typografernes *høje* Lønninger og *korte* Arbejdstid ham lidt Bekymring. Han lever aabenbart i den Tro, at det er en Nødvendighed, at der findes Udbyttere og udbyttede, Undertrykkere og undertrykte, og at det er i sin Orden, at Millioner Mennesker dør af Sult midt i Overfloden.

Skønt det maa være en trist Tro at leve paa, vil jeg dog ikke forsøge at rokke ved den. Thi

der er vel nok en god Del Sandhed i, hvad Henrik Ibsen en Gang skrev: »Tager man *Livsløgnen* fra et Gennemsnitsmenneske, saa tager man *Lykken* fra ham med det samme.«

Og det vil jeg ikke være med til.

Fr. N.

ARBEJDSLØSE I BOGTRYKFAGET

Tilmeldte Ledige ved Centralarbejdsanvisningskontoret i København.

Branche	1. Febr. 1924	1. Jan. 1924	1. Febr 1923	1. Febr. 1922	1. Febr. 1921
Haandsættere	224	218	266	326	271
Maskinsættere.....	21	23	29	19	11
Trykkere.....	60	49	100	131	80
Stereotypører m. fl.	2	3	1	5	4
Mandl. Hjælpearb.	32	32	40	49	34
Kvindel. —	78	96	102	229	193
Ialt...	417	421	538	759	593

Ved den offentlige Arbejdsanvisnings Kontorer fandtes der ved Maanedens Begyndelse tilmeldt ialt 701 Medlemmer af Bogtrykfagets Arbejdsløshedskasse, heraf ved Provinskontorer paa Øerne 122, i Jylland 162.

Karnevalsbilletter kan endnu faas ved Henvendelse paa Kontoret.

Intet Salg ved Indgangen.

FRA TYSKLAND

Hovedbestyrelsen for den tyske Landsorganisation har i sit sidste Møde ogsaa taget Stilling til Arbejdsgivernes Angreb paa 8-Timers Dagen og vedtaget en Resolution, i hvilken der paany protesteres mod Bestemmelsen i den nye Arbejdstidsforordning, som stiller Arbejdsgiverne frit med Hensyn til at benytte sig af talrige Undtagelsesbestemmelser fra den lovfæstede 8-Timers Dag. Fagforeningerne ser i Ophævelsen af Arbejdernes Medbestemmelsesret et Brud paa Forfatningen, der udtrykkelig garanterer Arbejdernes Medvirkning ved Fastsættelsen af Løn- og Arbejdsbetingelserne.

Hovedbestyrelsen forpligter Forbundene til af alle Kræfter at holde fast ved Forordningens § 1, der paany fastsætter den daglige Maksimal-Arbejdstid til 8 Timer. Eventuelle Overskridelser af denne Arbejdstid bør ske i Form af Overtimer.

I den berlinske Fællesorganisations Møde talte Landsorganisationens Formand, *Th. Leipart*, om Kampen mod 8-Timers Dagen. Han gjorde opmærksom paa, at de tyske Arbejdsgivere i 1918 erklærede, at det tyske Erhvervsliv meget vel kunde bære en Forkortelse af Arbejdstiden, saafremt 8-Timers Dagen ogsaa blev gennemført i de andre Lande.

Det første officielle Fremstød mod 8-Timers Dagen paafulgte i Regeringens Note til Reparationskomitéen i November 1922, i hvilken der ogsaa taltes om at forlænge Arbejdstiden for at opnaa en Forhøjelse af Reparationsydelserne. I sin Omtale af de enkelte Bestemmelser i den nye Arbejdstidsforordning pegede Leipart særlig paa, at den i Tariferne fastsatte Arbejdstid stadig har Lovkraft. Den i Arbejdsgiverlejren kolporterede Opfattelse, at Arbejdsgiverne er berettigede til uden Forhandling at anordne en længere Arbejdstid, er aldeles fejlagtig.

Leipart sluttede sin Tale med den Bemærkning, at Arbejdsgivernes Kamp ikke blot var rettet mod 8-Timers Dagen, men mod Overenskomsterne som Helhed. (I. F. C.)

HENRIETTE CRONE

Som en Overraskelse kom det, at Frøken *Crone* i Tirsdags ogsaa havde naaet de 50 Aar. Til Kvindernes Jubilæumsfest forrige Aar knyttedes hendes Data i en Artikel her i »Typ.-Tid.«.

Der kunde siges meget godt om Frøken Crone, og dette blev ogsaa sagt ved hin Lejlighed. Frk.

Crones Stilling, Indsigt og Forstaaelse er saa vel bekendt, at en Gentagelse er unødvendig.

Som Formand for De kvindelige Trykkeriarbejderes Fagforening har man ikke villet give Slip paa Frøken Crone. Med sine rige Evner er hun blevet et med sin Underafdelings Historie, vi kunde ogsaa sige med Forbundets. Skulde vi derfor sige noget i Anledningen, maatte det være, at hun endnu i mange Aar maa kunne gøre disse Evner frugtbringende for dem, fra hvem hun er udgaaet, og som vi véd, staar hendes Hjerte nær.

Selv lidt forsinket maa vi derfor bringe vor hjertelige Lykønskning til Frøken Crone i Anledning af hendes Mærkedag.

TIL EFTERTANKE

I »Dansk Bogtr.-Tid.« for Januar modbeviser Hr. Bogtrykker Harald Jensen Rigtigheden af Paastandene i min Artikel »Penge« i »Typ.-Tid.« Nr. 2 paa en saa eminent dygtig og overbevisende Maade, at jeg fuldstændig overgiver mig. Hans dygtige Forsvar for sig og sine Kolleger er i Korthed følgende:

H. J. mener, at Typograferne bedømmer d'Hrr. Bogtrykkere ud fra et ganske forkert Synspunkt, thi ellers vilde det snart gaa op for dem, hvad for brave og uegennyttige Mennesker d'Hrr. Bogtrykkere egentlig er, som kun vil deres Arbejderes Vel, uden i mindste Maade at tænke paa deres egen Fordel. Begrebet Avance kendes f. Eks. slet ikke blandt Bogtrykkerne. Naar de paatager sig et Arbejde, er de forud klar over, at det betyder Tab for dem, men de udfører det ene og alene af den Grund, at sikre Landet dette Arbejde og derigennem bidrage til at hæmme den store Arbejdsløshed.

Tænk nu alvorlig herover, alle Kolleger Landet over, for hvem det hver Uge, ja hver Dag er en Kamp om det daglige Brød, at disse eders Lidelser kun er Bagateller imod de store Opofrelser og Afsavn, d'Hrr. Bogtrykkere gør i det stille. Enhver Kollega vil da kunne forstaa, at Lønnen maa yderligere ned, thi gaar det videre i samme Spor, vil det ikke vare længe, før den sidste Bogtrykker i Danmark er gaaet Fallit, og Typograferne vil da for sent tænke over de idylliske Tilstande, som de selv var med til at sætte overstyr.

Husk ogsaa paa Kolleger, med hvilken Omhu en Principal stræber at bevare de flittige og intelligente Folk, han har. Et typisk Eksempel paa en saadan brav Principal har jeg endnu i min Erindring. De Krav, vedkommende stillede til den, som søgte Arbejde, var kun minimale: fineste Anbefalinger, Prøver paa selvkomponerede Arbejder og do. Udkast, akademisk uddannet og sprogkyndig o. s. v., o. s. v., men da var den, som blev antaget, ogsaa sikker paa at faa Stedets højeste Minimalløn. At han ofte skiftede med sine flittige og intelligente Folk, var kun et Udslag af vedkommende Principals Omsorg for, at ogsaa andre og yngre Typografer fik Lejlighed til at komme indenfor Kunsttemplet.

Er der en eller anden Kollega, der staar lidt skeptisk overfor det her skrevne, da er det, efter H. J.s Mening kun fordi, vedkommende lader sit Blik tilsløre af en Tyrketro paa sin Organisation. Kast denne Tro væk, og dit Blik vil opklares, du vil da kunne skue ind i en Verden af gode og brave Arbejdsgivere, som kun vil dit Vel.

Honni soit qui mal y pence.

Otto Rundberg.

GENERALFORSAMLINGER OG MØDER

HADERSLEV AFDELING

afholdt Onsdag den 16. Januar sin aarlige Generalforsamling. *Formanden* udtalte Ønsket om et godt Samarbejde inden for Afdelingen i det kommende Aar. Efter Dirigentvalg og Godkendelse af Protokollen fik Kasserer *Flade* Ordet til Regnskaberne. Hovedkassens Regnskab balancerede med Kr. 2108,50; godkendtes. Lokalkassen balancerede for hele Aaret med Kr. 1151,20 og slutter med en Kassebeholdning paa Kr. 177,60; godkendtes. Endelig aflagdes et Regnskab fra Afdelingens Nytaarsfest, og dette godkendtes ligeledes efter en Del Kritik. — Under næste Punkt aflagde *Formanden* er kort Aarsberetning og oplyste herunder, at der i Aarets Løb har været en gennemsnitlig Arbejdsløshed af 6 Medlemmer, og Afdelingen staar ved Aarets Slutning med 2 arbejdsløse. Et Par Uoverensstemmelser med enkelte Principaler havde faaet en for Afdelingen tilfredsstillende Løsning. Ligeledes har vi opnaaet at faa Afdelingen repræsenteret i Kommissionen for Aflæggelse af Svendeprøver. Paa den fornøjelige Side var der i Aarets Løb afholdt 2 Fester med Spisning og 1 Gaasegilde, alt med god Tilslutning fra Medlemmernes Side. De maanedlige Møder har gennemsnitlig været besøgt med over 50 pCt. Sluttelig oplæste Formanden en Lønstatistik over samtlige Afdelingens Medlemmer. Beretningen godkendtes. — Derpaa skred man til Bestyrelsesvalg: *Fr. Flade* genvalgtes med Akklamation som Kosserer og Formand, og Sekretæren, *H. Nissen*, genvalgtes ligeledes med Akklamation. Som Bestyrelsesmedlem nyvalgtes *W. Frandsen*. Revisorerne *H. Pedersen* og *F. Hansen* genvalgtes. Som Repræsentanter til Fællesorganisationen nyvalgtes *F. Andersen* og *Cørner*, som Pressere repræsentanter genvalgtes *Jørg. Møller* og *Cørner*. *Schoemmel* vedblev at være Sygebesøger. — Under næste Punkt, Lokalespørgsmaalet, enedes man om at flytte til Outzens Restauration i Østergade. — Under Eventuelt overlodes til Bestyrelsen at undersøge Arbejdsforholdene i et herværende Trykkeri. Med Hensyn til de halvtbetalende Medlemmer og Medlemmer med hvilende Medlemsret kunde *Formanden* ønske fastsat et bestemt Lokalkassebidrag for disse.

— — —

Afdelingen afholdt Lørdag den 5. Januar en vellykket Nytaarsfest for sine Medlemmer. Om Eftermiddagen var der Juletræ med Chokoladebord for Børnene, og om Aftenen Spisning, Dilettant og Bal for Kollegerne med Damer.

Bror Nis.

HORSENS LOKALAFDELING

afholdt Torsdag den 17. Januar ordinær Generalforsamling i Arbejdernes Forsamlingsbygning. Dirigent: *A. E. Christensen.*

Punkt 1: Forhandlingsbogen. Godkendtes med en lille Rettelse enstemmigt.

Punkt 2: Beretning. *Formanden* oplyste, at de arbejdsløses Tal i Afdelingen nu er stagneret med 10, samt omtalte en Sag angaaende et Medlems Kontingentrestance.

Punkt 3: Regnskaberne. Afdelingsregnskabet balancerede med 3478 Kr. Dette saavel som Lokalkassens og Syge-Hjælpekassens Regnskaber godkendtes enstemmigt.

Punkt 4: Valg af Formand. *C. Christoffersen* genvalgtes med Akklamation.

Punkt 5: Forskellige Valg. Til Bestyrelsen genvalgtes de afgaaende: *Th. Berthelsen, Bønnelycke, A. E. Christensen, Rich. Due, Chr. Jensen* og *Chr. Nielsen.* Suppleant: *Charles Fischer.* — Som Repræsentant til Fællesorganisationen genvalgtes *Rob. Larsen.* Som Revisor genvalgtes *S. Chr. Jensen.* Suppleant: *Alf. Sørensen.* — Som Fanebærer valgtes *Rob. Larsen,* da Rich. Rasmussen bestemt frabad sig Genvalg. — Som Kontrahenter genvalgtes *C. Christoffersen* og *Emil Nielsen.*

Punkt 6: Bevillingssag. Paa Forslag af *Formanden* vedtoges det enstemmigt af Lokalkassen at yde 50 Kr. til det tyske Typ.-Forb.

Punkt 7: Eventuelt. Herunder behandledes nogle lokale Spørgsmaal. *Chr—n.*

VARDE LOKALAFDELING

afholdt ordinær Generalforsamling Lørdag den 19. Januar paa »Vestbanegaardens Hotel«. Efter at Formanden, *P. Kjær,* havde budt Medlemmerne velkommen og *Jul. Nielsen* var valgt til Dirigent, oplæste *Formanden* Regnskaberne. Hovedkassenns Regnskab balacerede med 820 Kr. 78 Øre, Lokalkassens med 194 Kr. 67 Øre. Begge Regnskaber godkendtes enstemmig. — Forhandlingsprotokollen godkendtes ligeledes. — Derefter foretoges Valg af Formand, Næstformand og Sekretær og ved Akklamation genvalgtes *P. Kjær* (Formand), *Jul. Nielsen* (Næstformand) og *G. Fast* (Sekretær). Til Revisorer genvalgtes *Joh. Nielsen* og nyvalgtes *L. Axen.* Til Repræsentanter for »Varde Social-Demokrat« genvalgtes *Jul. Nielsen* og *Joh. Nielsen.* — Under Eventuelt vedtoges at arrangere en Sommerudflugt.

g—f.

FREDERIKSHAVNS LOKALAFDELING

afholdt forleden ordinær Generalforsamling. Formanden, *M. Olsen,* oplæste det reviderede Regnskab, der godkendtes. Om Ekstrakassens Stilling førtes en længere Forhandling, idet Frederikshavn jo som »Endestation« for Rejseruterne besøges af et meget stort Antal rejsende Kolleger, der desværre for største Partens Vedkommende er uden Understøttelse. Forhandlingen resulterede i Nedsættelse af et Udvalg, bestaaende af *S. Larsen, Pedersen* og *A. Nielsen,* som skulde søge arrangeret en Festlighed, der mulig kunne give lidt Penge i den slunkne Ekstrakasse. — Til Bestyrelse valgtes *M. Olsen* (Formand og Kasserer), *Buhl* (Næstformand) og *A. Nielsen* (Sekretær).

NÆR OG FJÆRN

STEMMETÆLLERNE Søby, Ulr. Hansen, Svend Johansen og *N. M. Nielsen* bedes møde til Stemmeoptælling Tirsdag Aften Kl. 5½ eller sende Stedfortræder. *Formanden.*

STEMMESEDLER angaaende Fornyelse af den gældende Tarif udsendes Lørdag Aften. De maa være tilbageleverede paa Kontoret senest førstkommende Tirsdag Aften Kl. 6. Skulde man hist eller her mangle en Stemmeseddel, kan en saadan laves — husk tydeligt Navn, Branche og Arbejdssted. Tillidsmændene anmodes om at drage Omsorg for, at alle afgiver Stemme.

DEN KOLLEGA, som har sendt os en Artikel under Mærket H—n, bedes opgive Navn og Adresse til Redaktionen.

CHR. MADSEN, vor gamle Kollega fra O. C. Olsen & Co., der nogen Tid har ligget paa Kommunehospitalet, er overflyttet til Øresundshospitalet, Pavillon I, 3.

KARNEVALSBILLETTER. Alle bestilte Billetter maa være afhentede i Aften, i modsat Fald sælges de. Senere end førstkommende Mandag tages Billetter ikke tilbage, og alt udestaaende betragtes som solgt. *Formanden.*

SØLVBRYLLUP. Fhv. Maskinsætter *Frants Petersen* (vores allesammens »Pjevs«) og Hustru Dagmar Petersen, Godthaabsvej 10 B 4, fejrer Tirsdag den 12. Februar deres Sølvbryllup.

JUBILÆUM. Typograf *Harald Mossberg* har den 9. Februar arbejdet i 40 Aar i Fr. G. Knudtzons Bogtrykkeri. Mossberg er foruden at være en dygtig Sætter tillige kendt som en habil Nodesætter.

SØLVBRYLLUP. Vi lever i de personlige Begivenheders Tid. Paa Mandag har atter en af vore Forbundsrevisorer Sølvbryllup, nemlig *Carl Schnoor,* Mirabellevej 18, Brønshøj. Schnoor har i mange Aar været beskæftiget ved Bladene, først i »Agrardagbladet« og nu længe i »København«. S. har altid interesseret sig for Organisationsarbejdet, og hans Optræden præges af en saglig og værdig Maade baade at se og tage Sagerne paa. Siden 1918 har vor kendte Kollega været Revisor, og desuden sidder han i Styrelsen for Bladsætterklubben.

Til de sikkert mange Lykønskninger paa Mandag føjer vi ogsaa vor til *Carl Schnoor* og *Hustrus* Sølvbryllup.

EN MÆRKELIG DOM. Ifølge det hollandske Blad »Nieuwe Rotterdamsche Courant«, har en berlinsk Domstol fornylig fældet er »interessant« Dom. En hollandsk Købmand, som en Gang i Aaret 1923 ikke kunde forlade Berlin paa Grund af Jernbanestrejken, anlagde Sag mod Strejkeledelsen og krævede Betaling af sin Hotelregning. Domstolen i Berlin har nu virkelig dømt Strejkeledelsen til Betaling af denne Regning. De anklagede paaberaabte sig den i Loven fastsatte Strejkeret, men Dommerne mente ikke at kunne tage Hensyn hertil.

Der vil stadig findes indskrænkede og egoistiske Mennesker, der saa udelukkende er betænkt paa deres egen Fordel, at de trods deres fyldte Lommer indstævner Arbejdere, som søger at værge sig mod Sulten. Derfor er dette Tilfælde ikke blot interessant paa Grund af selve den rejste Anklage, men nærmest et Bevis for, hvor langt Reaktionen er fremskreden i Tyskland, naar Dommerne i et civiliseret Land kan gaa med til at fornægte Rettigheder, som respekteres i selv de mest tilbagestaaende Lande.

(I. F. C.)

SCHWEIZ' TYPOGRAFFORBUND har ved Urafstemning afskaffet de aarlige Landsmøder. Hidtil afholdtes Forbundets Generalforsamling hver Pinse. Afdelingerne sparede hele Aaret igennem Penge for at saa mange som muligt af Medlemmerne kunde faa et Tilskud til visse Omkostninger. De Medlemmer, som ikke selv deltog, blev repræsenteret ved en delegeret, som afgav saa mange Stemmer, som han repræsenterede, medens de enkelte deltagende Medlemmer selvfølgelig kun havde én Stemme. Men mange Medlemmer misbrugte Anledningen, idet de i Stedet for at deltage i Generalforsamlingen, kun aflagde denne et kort Besøg og benyttede den øvrige Tid til sine private Formaal. Ved Urafstemning er det nu med 2756 mod 621 Stemmer besluttet, at der i Stedet for skal afholdes Konferencer af Afdelingsformændene. Ifølge Urafstemningen skal Generalforsamlingen i Aar for sidste Gang afholdes efter de gamle Regler.

Ved samme Urafstemning blev Oprettelse af Industriforbund forkastet med 2506 mod 840 St.

STYRELSESMØDER

DEN KØBENHAVNSKE STYRELSE

28. December 1923.

Protokollen fra forrige Møde oplæstes og godkendtes. — Formanden gav Meddelelser fra Forretningsudvalget. En udøvende Bogtrykker og samtidig Lønarbejder skulde ophøre med sin Dobbeltstilling pr. 1. April. En Tillidsmand var tilstaaet Understøttelse som saadan. Til Efterretning. — Spørgsmaal om en Annonce forelaa, om hvorvidt den skulde henføres som ny Annonce eller som rettet Annonce. Annoncen maatte anses som Nysats og i al Almindelighed saaledes, naar Rettelserne andrager fra Halvdelen og derover af den gamle Sats. — Fra K. B. forelaa Afslutning paa en lang Række Ændringsforslag til Tarifen. Møde mellem Afdelingens Tarifrepræsentanter fastsattes. — I tidligere behandlet Sag erklærer vedkommende Bogtrykker sig enig med Forbundet. Vedkommende Personale tilskrives. — Tarifspørgsmaal besvaredes. — Et beslægtet Fag udførte typografisk Arbejde. Det vedtoges at undersøge dette nærmere i et Udvalg, som nedsattes i samme Anledning. — Et Personale anmoder om skiftevis at maatte gaa arbejdsløse en Uge og erholde Arbejdsløshedsunderstøttelse. Kan ikke lade sig gøre. — Et Firma havde afskediget en kvindelig Trykkeriarbejder efter Sygdomsforfald uden Opsigelse. Forhandlinger om en Ordning havde været resultatløse. Der rejses Krav om fuld Erstatning. — Et Firma havde antaget en Hjælpearbejder paa utarifmæssige Vilkaar. Sagen ordnet ved Formandens Indgriben. Til Efterretning. — Cirkulære forelaa fra Socialdemokratisk Forbund angaaende Indsamling gennem Køb af Mærker til de nødlidende Organer i Udlandet. Medfølgende mindre Antal Mærker købes, eventuelt videresælges til Medlemmerne. — Børnenes Kontor anmoder om Hjælp. Det sædvanlige Beløb bevilgedes. — Ifølge den nye Lukkelov, der traadte i Kraft forrige Aar, gøres opmærksom paa, at Arbejdet Juleaften slutter senest Kl. 4. Til Efterretning. — Kassereren afgav Beretning om nye Dispensationers Ikrafttræden med Hensyn til Udbetaling af fortsat kommunal Arbejdsløshedshjælp. Til Efterretning. — Klage var indgivet over et Bogtrykkeri, der havde unddraget sig Fabrikslovens Bestemmelser. Til Efterretning. — Dansk litografisk Principalforening fremsender Medlemsfortegnelse. Til Efterretning. — Meddelelse angaaende Vejviserarbejdet forelaa. Til Efterretning. — Udøvende Bogtrykker og tillige Lønarbejder i andet Firma var stillet Betingelsen for hans fortsatte Medlemsskab af Forbundet. Han anmodet om 8 Dages Betænkningstid. Til Efterretning. — Et Par Anmodninger om Refusion for Narkose under Specialbehandling bevilgedes med Halvdelen til hver. — Nogle fornylig tilkomne arbejdsløse anmoder om Juleunderstøttelse. Gaar til Administrationens Afgørelse. — Novemberfestens Regnskab, der var godkendt af Revisionen, forelaa. Til Efterretning. — Anmodning om Laan afsloges. — En paa tidligere Styrelsesmøde vedtagen Beslutning i et Lønforhold indskærpes til omgaaende Ordning. — Mødet hævet.

TAK

For al udvist venlig Opmærksomhed paa min 50-Aarsdag hjertelig Tak. *Jul. Samuelsen.*

TIL TYSKERNE har jeg modtaget følgende Bidrag:

J. Jørgensen & Co. 35,50, Berl. Tid. (Sættere, Trykkere og Stereotypører) 130,00, Forbundskontoret 12,00; tilsammen Kr. 177,50. — Ialt med tidligere indkomne Bidrag *Kr. 476,00.*

København, 5. Februar 1924.

O. A. Lundin.

TIL TYSKERNE har jeg modtaget følgende Bidrag:

Esbjerg 23,00, Haderslev 30,00, Varde 7,00; tilsammen Kr. 60,00. — Ialt med tidligere indkomne Bidrag *Kr. 925,50.*

København, 5. Februar 1924.

Karl Sørensen.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND BOGTRYKFAGETS ARBEJDSLØSHEDSKASSE

VESTERGADE 5, 1. SAL

KØBENHAVN B.

KONTORERNE er aabne for Ind- og Udbetaling fra 1—3 undtagen *Lørdag (11—1)* samt *Fredag* og *Mandag Aften Kl. 5—6½.* Telefon *4331.*

FORMANDEN træffes som Regel til samme Tider. Telefon 13,331.

ANVISNINGSKONTORET. Telefon 4331. Før Kl. 9 Form. og efter 6 Aften gennem Str. 1683. Telegramadr.: Typforbundet, Kbhvn.

FORENINGSMEDDELELSER

KVITTERING FOR MODTAGNE OKTOBER KVARTALS REGNSKABER. 30. Januar: København 50.036,88; Odder pr. Bl. 289,00. 4. Februar:

Holbæk 526,35; Struer pr. Bl. 300,00. 5. Februar: Grenaa 39,65.

Dermed er samtlige Regnskaber indgaaet.

København, 5. Februar 1924.

Forretningsudvalget.

TILSKUD FRA HOVEDKASSEN er efter lovformelig Begæring tilsendt følgende Afdelinger: 30. Januar: Odder i St. f. Oktober Kv. Overskud 289,00; Esbjerg 500,00; Lyngby 200,00. 31. Januar: Hobro 200,00. 1. Februar: Rønne 500,00. 4. Februar: Struer i St. f. Oktober Kv. Overskud 300,00.

København, 5. Februar 1924.

Forretningsudvalget.

NYE MEDLEMMER

København: Paal. Erna Elly Larsen, udl. 3. 2. 24 hos Rasmussen (arb. s. St.). 3459 Svendsens Hustru Vera (Syge- og Begravelseskassen). 4056 Walthers Hustru Rigmor (Syge- og Begravelseskassen).

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedkommende Lokalafd.

TILTRAADTE

København: 374 V. Mortensen fra Rejse (arbl.). 6949 W. Nielsen fra Rønne (arbl.).

Aarhus: 7176 Carl Christensen (arbl.). Esbjerg: 7293 Andr. Frandsen (arbl.). Hillerød: 4329 Ove Holger Pehrson i Pl. Kolding: 6154 Victor Jensen (Vamdrup Bogtr.). Nakskov: 3789 Thorvald Nielsen (arbl.). Nykøbing F.: 4476 Carl Aage Hansen (A/S Centraltr.). Odense: 7232 Aage Clemmensen (Fyns Stiftstid.).

FRATRAADTE

København: 4329 Over Pehrson til Hillerød (arbl.). 3048 Karl Brøckner til Skive (arbl.). 7329 Erik Clemmensen til Løgstør (arbl.). 786 Oluf Sørensen paa Rejse. 250 Paul Olsen (Smede- og Maskinarbejderforb.). 2895 Svend Aage Jensen (Smede- og Maskinarbejderforb.). 953 William Pedersen (Smede- og Maskinarbejderforb.). 6449 Søren Knudsen (Slagteriarbejdernes Fagf.).

Haderslev: 7293 Andr. Frandsen til Esbjerg (arbl.). Hillerød: 4265 Andr. Sv. Rasmussen til Slagelse (arbl.). Kolding: 4289 Johs. Sørensen til Helsingør (Skole) og 4341 Chr. Lykke til Helsingør (Skole). Løgstør: 7232 Aage Clemmensen til Odense i Pl. Nakskov: 7237 Ove Christensen til Nykøbing F. (arbl.). Viborg: 4206 Ejner Steffensen til Kbhvn. (arbl.) og 3763 Carl E. Hellner til Helsingør (Skole).

UDMELDT

København: 3125 Leo Gaardsøe.

UDSLETTET PAA GRUND AF RESTANCE

København: 2634 Carl From (Hertz).

Typografernes Syge-Hjælpekasse

afholder *ordinær Generalforsamling* Torsdag den 28. Februar Kl. 7½, Rømersgade 22, 2. Sal til Gaden. *Styrelsen.* (13b)

Den typografiske Trykkerforening.

Fabrikant Eickhoffs Foredrag om Maskiner finder Sted Tirsdag d. 19. Februar Kl. 7½, Teknologisk Institut (lille Sal).

Styrelsen.

Typografernes Understøttelseskasse for Enker og Efterladte.

Den ordinære aarlige Generalforsamling

afholdes

Søndag den 24. Februar 1924 Kl. 11 prc.,

Rømersgade 22, 1. Sal til Gaden.

med følgende Dagsorden:

1. Aarsberetning og Regnskabets Godkendelse. 2. Beretning fra Legatfonden. 3. Opstilling til Valg af Funktionærer, 2 Styrelsesmedlemmer (afg. Carl Chr. Hansen, N. Chr. Christensen), Kasserer (afg. Carl J. Christoffersen), 1 Revisor (afg. C. O. Petersen) og 1 Revisorsuppleant. 4. Eventuelt. *Bestyrelsen.*

·ERIK·LEVISON·
GRAFISKE ARTIKLER
EN GROS
VESTRE BOULEVARD 36-38 KØBENHAVN B
Stort Udvalg i alle grafiske Utensilier, Træmaterialer
samt nye og brugte Maskiner
BESØG DE BETYDELIGT UDVIDEDE UDSTILLINGSLOKALER

Godt Arbejde kræver godt Værktøj.
Brug DRUBINS Danske Trykfarver.
Telefon 9090 Telegr.-Adr.: DRUBIN, Valby.
(14)

ANNONCER

I Henhold til Anvisningskontorets Regulativ, Punkt 6, gøres opmærksom paa, at ingen maa slutte bindende Aftale om Pladstilbud, før Henvendelse er sket til Lokalkassereren i den paagældende By eller i København til Anvisningskontorets Bestyrer. Undladelse heraf medfører Karantæne.

Maskinsætter

til Linotype eller Intertype søger Plads. Billet mrkt. »28« modt. Ekspeditionskont.

Dygtig Fagmand

kan faa Stilling som arbejdende Leder i københavnsk Bogtrykkeri og eventuel blive Interessent i dette. Der tages kun Hensyn til alsidig Dygtighed og Intelligens. Billet mrkt. 2399 modtager *De Forenede Annoncebureauer*, Amagertorv 23. Kbhvn. K. (54)

Maskinsætter

(Linotype) ønsker Plads snarest. — Billet mrkt. »43« modt. Ekspeditionskontoret.

Ung Akcidenssætter,

hjemvendt fra en 4 Aars Uddannelse i Amerika, praktisk, hurtig og med Kendskab til Monotype-Maskinen, søger Plads. Tlf. Vester 1951 v eller Billet mrkt. »39« modtager Ekspeditionskontoret.

Maskinsætter

(Linotype) søger Plads straks. Eventuelt som Halvdags-Maskinsætter. Billet mrkt. »52« modtager Ekspeditionskontoret.

Maskinsætter.

Yngre Sætter (25—34 Aar), *dyglig Manuskriptlæser*, kan antages til Oplæring som Maskinsætter i et større københavnsk Trykkeri. Fast Plads kan forventes, hvis Vedkommende kan levere tilfredsstillende Arbejde. Bill. mrkt. »50« inds. til Ekspeditionsk.

Flere nye og helt **moderne indrettede**

Akcidenssætterier,

bestaaende af 2 Reoler med 24—30 smaa Skriftkasser og 12 Titelskriftkasser, 2 store Skriftkasser, 1 stor Linjekasse med 20 Kilo Messinglinjer, 3 Vinkelhager, 4 Sætteskibe o. s. v., sælges for 3600 Kr., Fakturapris 4000 Kr. Franko Levering. Her bydes en gunstig Lejlighed for solide Nybegyndere at købe 10—15 % billigere. Ogsaa bekvem Ratebetaling. Virkelige Købere bedes indlægge Billet mrkt. 2389 til *De Forenede Annoncebureauer*, København K. (53)

Ung, gift Sætter-Trykker,

kendt med alt forefaldende Arbejde, søger Plads straks. Anbefaling haves. — Billet mrkt. »49« modt. Ekspeditionskontoret.

Brugt Beskæremaskine

ønskes til Købs.

Ringsted ny Bogtrykkeri,

(51) *Rønnedevej. Telef. 525.*

F. L. BIE A/S Gothersgade 28, København.

Telefon Central 8062 og Palæ 1556.

Samtlige Maskiner og Artikler for **Bogtrykkerier, Bogbinderier, Litho-Etablissementer, Klichéfabriker** og beslægtede Brancher.

Kulante Betingelser

Stadigt stort Lager. (10)

J. G. A. Eickhoff, København B.

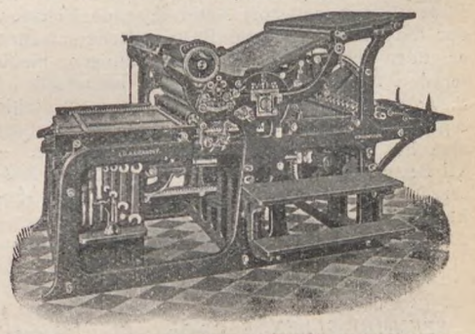

Vesterbrogade 97 · Telf. 12078-79.

ADOLPH WULFF

fører alle Artikler for Bogtrykkere.

Maskiner · Skrifter · Farver

fra de bedste Fabrikker

Valsemassefabrik og Valsestøberi.

Brugte Maskiner haves altid paa Lager.

Gothersgade 8. Kjøbenhavn K.

Telefon Central 39 og 5539. (6)

PARITZ GOTTSHALCK

KONGENS NYTORV 8 · TELEFON 8878

Nye og brugte Maskiner haves paa Lager.

Stort Lager af alle Utensilier. (11)

Tandlæge Edv. Møller,

Købmagergade 30, 2.

udfører enhver Tandbehandling til smaa Priser. Samvittighedsfuldt Arbejde. Bedøvelse hele Dagen. Konsultationstid 10—3½ 6—7 Efterm. Telefon 8181. (12)

Redaktør: Fr. Nielsen, Bygaardsstræde 8, Køge. Ekspeditør: Karl Sørensen, Vestergade 5, 1. Sal, Kbhvn. B.

Abonnem. gennem Postkontorerne: 1 Kr. 50 Øre Kv. Annoncer: 35 Øre pr. Petitlinje (pladss. Medl. 25 Øre). 26 Gange og derover Rabat.

Trykt hos F. E. Bording (V. Petersen). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 7 KØBENHAVN DEN 15. FEBRUAR 1924 51. AARGANG

Dansk Typograf-Forbunds Københavns Afdeling.

Ordin. kvartaarl. Generalforsamling

for alle Afdelingens Medlemmer
afholdes
Søndag den 2. Marts 1924 Kl. 10 præcis
i Rømersgade 22 (Festsalen).

Dagsorden: 1. Beretning. 2. Regnskabet.

Medlemskort skal forevises ved Indgangen.

Lokalstyrelsen.

Derefter afholder samtlige

Underafdelinger ordin. aarl. Generalforsamlinger.

Sætternes Underafdeling

(Den typografiske Forening)
Sættere, Stereotypører, Galvanoplastikere og mandlige Hjælpearbejdere)
i Rømersgade 22 (Festsalen).

Dagsorden: 1. Regnskabet. 2. Opstilling til Valg af 6 Styrelsesmedlemmer, hvoraf den ene skal være en mandlig Hjælpearbejder. 3. Opstilling til Valg af 4 Kontrahenter. 4. Eventuelle Beretninger fra de forskellige kooperative Foretagender. 5. Valg af 1 Repræsentant til Arbejdernes Landsbank. 6. Valg af 2 Repræsentanter til Bryggeriet »Stjernen«. 7. Valg af 4 Repræsentanter til Arbejdernes Fællesorganisations Brændselsforretning. 8. Valg af 7 Repræsentanter til Arbejdernes Livsforsikring. 9. Valg af Stemmetællere. 10. Bevilling til Fagskolen. 11. Eventuelt.

Styrelsen.

Trykkernes Underafdeling

(Den typografiske Trykkerforening)
i Rømersgade 22, 2. Sal til Gaden.

Dagsorden: 1. Beretning. 2. Regnskabet. 3. Eventuelle Beretninger fra Kontrahenten i »Soc.-Dem.«, fra Repræsentanten i Brændselsforretningen og fra Repræsentanten i Bryggeriet »Stjernen«. 4. Indsendte Forslag. 5. Bevillinger. 6. Opstilling til Valg af 2 Styrelsesmedlemmer samt Valg af 1 Kontrahent, 1 Repræsentant til Brændselsforretningen og 1 Repræsentant til Bryggeriet »Stjernen«. 7. Eventuelt.

Forslag, der ønskes behandlede, bedes inden Udgangen af Februar indsendte til Styrelsen. Formandens Adr.: *H. Nygaard*, Rolfsvej 91, F.

Styrelsen.

Kvindernes Underafdeling

(De kvindel. Trykkeriarbejderes Fagforening)
i Rømersgade 22, 1. Sal til Gaden.

Dagsorden: 1. Beretning. 2. Regnskabet. 3. Opstilling til Valg af 2 Styrelsesmedlemmer og 2 Repræsentanter til Arbejdernes Fællesorganisations Brændsesforretning. 4. Eventuelt.

Styrelsen.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND

KØBENHAVN

I Henhold til Tarifens Slutningsbestemmelse angaaende Regulering af Lønnen efter det pr. Februar konstaterede Pristal bekendtgøres herved, at Lønningerne fra og med den 15. Februar vil være at forhøje:

For *faglærte Arbejdere* 96 Øre pr. Uge ved 8 Timers dagligt Arbejde og 84 Øre pr. Uge ved 7 Timers dagligt Arbejde eller 2 Øre pr. Time.

For *mandlige Hjælpearbejdere* bliver Forhøjelsen Kr. 1,00 pr. Uge og for de samme Arbejdere under 21 Aar 94 Øre pr. Uge.

For *kvindelige Hjælpearbejdere* bliver Forhøjelsen 74 Øre pr. Uge og for de to øvrige Kategorier henholdsvis 72 og 70 Øre pr. Uge.

PROVINSERNE

I Henhold til det af Statistisk Departement offentliggjorte Pristal, som udviser en Stigning fra 104 til 109, og med det tilgodehavende ene Point fra August f. A. forhøjes Dyrtidstillæget i Provinserne med 2 Kr. pr. Uge for Typograferne, 1 Kr. 25 Øre for mandlige Trykkeriarbejdere og 1 Kr. for kvindelige Trykkeriarbejdere. For ikke fuldtbeskæftigede kvindelige Trykkeriarbejderes Vedkommende forhøjes Dyrtidstillæget med 2 Øre pr. beskæftiget Time.

Samtlige Forhøjelser gælder fra og med Fredag den 15. ds.

København, 12. Februar 1924.

Forretningsudvalget.

ANNULLERET MEDLEMSBOG

Medlemsbog Nr. 2521, tilhørende Hjælpearbejder Chr. Nielsen, København, angives at være tabt mellem Aarhus og Skanderborg, hvorfor Bogen herved annulleres.

København, 12. Februar 1924.

Forretningsudvalget.

EN RESOLUTION

Den internationale faglige Central i Amsterdam har udsendt følgende:

Spørgsmaalet om Produktionens Forøgelse er:

1) *et tektnisk Problem*, hvis Løsning forudsætter forbedrede Værktøjsmaskiner for Serieproduktionen, endvidere bestemte Arbejdsmetoder og højtkvalificerede Arbejdere og Arbejdsledere;
2) *et moralsk og socialt Problem*, som i sig selv indebærer, at Arbejderne har en vis Medvirknings- og Medbestemmelsesret i Bedrifterne;
3) *et internationalt Problem*, idet Nationerne i finansiel, industriel og kommerciel Henseende kommer i et stadig større gensidigt Afhængighedsforhold, og der i alle Lande ved Siden af nyttige og rationelle ogsaa findes undværlige og urationelle Industrier.

I alle Lande, saavel i dem med daarlig som med god Valuta, er den ødelagte økonomiske og moralske Ligevægt, Salget til Spotpriser, Handelskriserne, Arbejdsløsheden og Fordyrelsen af Leveforholdene en Følge af den almindelige Usikkerhed, Fredstraktatens økonomiske Fejltagelser, den overmægtige Protektionisme, Spekulationen og Tilbageholdelsen af Varer, Forskellen i de forskellige Landes Valuta, de svigtende Budgetter, den endnu ikke paafulgte Løsning af Skadeserstatningsspørgsmaalet og Spørgsmaalet om den interalliierede Gæld.

Alle Nationer bør tilstræbe det størst mulige Udbytte af deres naturlige Rigdomme og agte paa de levedygtige Industriers Velgaaende, endvidere paa Udbygningen og den tekniske Fuldkommengørelse af Produktionsmidlerne, Arbejdsdelingen, Forhøjelsen af den individuelle Produktion gennem en Reform af Oplysningsvæsenet, paa Industriernes Gruppering, Landbrugets Fremme gennem Anvendelsen af de nyeste Metoder og tekniske Fremskridt. Forøgelsen af Transportmidlerne samt endelig paa Opnaaelsen af en international Forstaaelse angaaende den størst mulige Cirkulationsfrihed for Raamaterialer og Varer.

Den nationale Genrejsnings Problem er delvis identisk med den internationale moralske og økonomiske Genrejsnings Problem.

Arbejdsgiverne og Regeringerne, som kun i ringe Grad bekymrer sig om Freden og Arbejdernes Velgaaende, tilstræber en varig Formindskelse af Lønningernes Købeevne, enten gennem en Forøgelse af Seddelfabrikationen eller gennem Afskaffelsen af Loven om 8-Timers Dagen, under det bedrageriske Paaskud, at 8-Timers Dagen er Aarsagen til alle de Vanskeligheder, som Krigen, deres egen Uforsigtighed, Inkompetence, deres Uvirksomhed og Viljeløshed har skabt og forplantet videre.

Angrebene paa 8-Timers Dagen har til Formaal at erstatte den 48-Timers Arbejdsuge med 54- eller 60-Timers Arbejdsugen og er et Bevis for, at Arbejdsgiverne og Regeringerne tilstræber at nedtrykke Arbejderklassens moralske, økonomiske og sociale Niveau og paa ingen Maade — af hvad Art deres gentagne, hykleriske For-

sikringer end maatte være — viser Vilje til at fremme Arbejdernes Velgaaende.

De herskende Klasser viser sig saaledes ude af Stand til at løse de af dem selv fremkaldte og forøgede Vanskeligheder.

Ud fra alle disse Betragtninger paahviler der Arbejderne i alle Lande den dobbelte Pligt, for det første af al Kraft at modsætte sig selv den ringeste Krænkelse af Loven om 8-Timers Dagen, og for det andet uden Tøven at fordre og tilkæmpe sig Medvirknings- og Medbestemmelsesretten i alle industrielle, kommercielle, finansielle og Landbrugs-Virksomheder med det Formaal at organisere den størst mulige Forøgelse af Produktionen og Vareudvekslingen Landene imellem og at modsætte sig Overgevinster, Beskyttelsestolden, Spekulationen og den aageriske Opstabling af Varer.

Arbejderne bør besvare Arbejdsgivernes Offensiv mod 8-Timers Dagen med en Offensiv til Fordel for Arbejdernes Medvirknings- og Medbestemmelsesret. Naar Arbejdsgiverne vil give Beviser for deres mod 8-Timers Dagen rettede Paastande, bør de først og fremmest indrømme Aandens og Haandens Arbejdere Andel i Bedrifternes Ledelse og Kontrol, hvorpaa Arbejderne har et berettiget Krav, som de om fornødent vil vide at tilkæmpe sig.

Husk Indsamlingen til det tyske Forbund.

GENTAGELSENS MAGT

I »De grafiske Fag« for 1. Februar 1924 findes en Artikel: Gentagelsens Magt.

Denne Artikel, der næppe kan tages helt alvorlig, er et ganske interessant og fornøjeligt Dokument som Udtryk for de Tanker og Idéer, som besjæler visse Dele — heldigvis ikke alle — indenfor Arbejdsgiverne. Artiklen drager navnlig til Felts imod den skrækkelige Tanke, at Arbejderne kræver Dækning for Dyrtiden, og mener, at det er en stor Fejl, at dette Krav er blevet yderligere fæstnet officielt ved den Udregning af Pristal, som Statistisk Bureau foretager. Artiklens Forfatter mener, at det er i høj Grad urimeligt, at Arbejderklassen skal være privilegeret med Hensyn til at faa Dækning for Dyrtiden. Det er her, det kniber med Logiken. Arbejderne er nemlig ikke Aarsag til Dyrtiden. Aarsagen maa søges i den modsatte Lejr, hos dem, der ved at lade Varepriserne stige nødvendiggør, at Lønningerne ganske selvfølgeligt ogsaa maa stige. I Slutningen af Artiklen siges der: »Ved at stryge Dyrtidstillæget, hæmmes Købeevnen, og de handlende vil blive tvungne til at sætte Varepriserne ned.« — Det er meget rigtigt, at Købeevnen hæmmes, men at dette skulde gavne Samfundet, er der vist ingen normal Hjerne, der kan indse. Stor Købeevne giver forøget Arbejde, og det er det, vort Samfund i høj Grad trænger til. I Artiklen siges, at det oplyste Bogtrykfag burde vise Vej for de andre Fag ved at stryge Dyrtidstillæget — til Trods for, at Pristallet viser opadgaende Tendens — og at Undladelse heraf vil føre os lige ind i Ruinen. Dette er ogsaa at vende Forholdet om. De mange smaa Hjem vilde netop ruineres, saafremt Lønningerne skulde ned før Varepriserne.

Arbejderne maa med de dem yderst beskedne tildelte Livsforhold i Forvejen bære de fleste og største af Samfundets Byrder. — Det er ikke dem, der spiller paa Børsen og derved ødelægger vor Valuta. Det er dem, der for en beskeden Løn leverer produktivt Arbejde — paa hvilket der lægges en betydelig Avance, der giver en Del Mennesker, som ikke har deltaget direkte i Arbejdet, et anseligt Overskud — og dette produktive Arbejde maa betales efter dets Værd, hvad det desværre ikke altid bliver. Lønnen herfor kan i hvert Fald ikke trykkes ned under et af Staten udregnet officielt Pristal. Det vil nemlig være til ubodelig Skade for Samfundet, om Arbejderklassen kom ned paa et Niveau noget nær Nødstilstand. Den Skade vilde være betydelig større, end om der — efter en Arbejdsgivers Mening — bruges for meget Kaffe og Sukker. —*y.*—

Endnu Onsdag Aften

var der 29 Deltagerbilletter tilbage.

Intet Billetsalg ved Indgangen.

EN SJÆLDEN SMUK BOG

I vor Tid udkommer Masser af Pragtværker — baade med og uden Citationstegn. I det hele taget er det, som om der gaar en fornyet Renæssance gennem dansk Bogtryk, — eller er det den historiske Konsekvens af den omkring 1890 paabegyndte Renæssance? Naar det hele en Gang i Fremtiden bliver mere afklaret, vil man maaske bedre kunne dømme herom end nu. Saa meget kan dog siges allerede nu, at Sættemaskinernes Arbejde, hvor fortrinligt det end kan være — nærmest paa Grund af Hurtigheden i Produktionen — til det moderne Avis-Arbejde, langtfra har hævet Skønheden i Bogarbejdet, hvor det anvendes hertil, — men det maa dog i Sandhedens Interesse hævdes, at der ogsaa findes godt Bogarbejde udført paa Maskine. Men der er dog endnu Arbejder, hvor man holder sig til Haandsatsen, og disse vil — hvor det er korrekt udført Arbejde, — altid bære Prisen hjem og hævde sig i Mængden.

Her skal omtales et stort Bogarbejde, som jeg anbefaler alle Typografer og Bogtrykkere at se og studere Tekniken i, — det vil sikkert, selv fra et stærkt kritisk Synspunkt, kun være faa virkelig begrundede Anker, der kan rettes imod dette Arbejde fra typografisk Side.

Arbejdet er: *Vilhelm Marstrand: Arsenalet i Piræus og Oldtidens Byggeregler.* En teknisk, matematisk, arkitektonisk, skibsbygningsteknisk, topografisk, filologisk, historisk og æstetisk Undersøgelse. København 1922. 288 Sider (foruden Bilag), stort 4°. Rigt illustreret med dels indklæbede Billeder og dels Stregætsninger, trykt i Teksten.

Omslaget er et smukt og godt Bogomslags-Karton i lysegraa Farve med Teksten trykt i 2 Farver: Sort og graa. Titlen er udmærket — selv om man med Rette kan indvende, at Forfatternavnet, paa Grund af den lyse Farve, træder noget for beskedent tilbage, tilmed da det er sat med en Skrift, der er flere Grader mindre end Hovedlinierne. Samme Opsætning er benyttet til Bogens Hovedtitel, men da denne er sort helt igennem, mærkes det ikke saa meget her. Det maa indrømmes, at det har været et vanskeligt Sætterarbejde at faa Titlen saa smukt arrangeret, som den er.

Hele Værket er sat med Korpus Plantin (Noterne med Nonpareille), der paa det udmærkede Antiktryk-Papir tager sig fortræffeligt ud, bred og kraftig som den er. Den er jo ogsaa blevet svært moderne i den senere Tid, om med Rette eller Urette skal jeg ikke her komme ind paa. I dette Tilfælde virker den godt, og det er for denne Bogs Vedkommende Hovedsagen.

Den smalle Sats ved Illustrationerne er et fint Stykke Arbejde i typografisk Henseende. Og det samme gælder i det hele taget Indpasningen og Placeringen af Illustrationerne, der ofte har krævet et stort Taalmodighedsarbejde. Enhver Bogsætter véd, hvad det vil sige at skulle indpasse noget, særlig med en bred Skrift. Man tør dog maaske forudsætte, at Forfatteren har været saa interesseret af Arbejdet, at han i de vanskeligste Tilfælde har medvirket. Men hvorledes det nu end forholder sig med denne Sag, saa er Resultatet udmærket.

Det er et Stykke Arbejde, der helt igennem gør dansk Bogtryk al Ære — det viser bl. a., at vi her hjemme kan udføre videnskabeligt Tryk ligesaa godt som i Udlandet. Men først og fremmest har Firmaet, hvor Arbejdet er udført, Ære af det — og dets Arbejdere ikke mindre. Bogen er trykt i *Egmont H. Petersens kgl. Hof-Bogtrykkeri,* der her atter har præsteret et Arbejde, der er langt udover det sædvanlige.

Sluttelig skal oplyses, at Værkets Pris er 50 Kr. En bibliofil Udgave koster 150 Kr. Det er et Værk, som — af flere Grunde — bør findes bl. a. i Folkebibliotekerne.

Margrethebo, Svendborg, 6. Januar 1924.

L. Chr. Nielsen.

GENERALFORSAMLINGER OG MØDER

HILLERØD AFDELING

afholdt ordinær Generalforsamling Søndag den 20. Januar. Formanden, *A. Rasmussen,* ønskede glædeligt Nytaar. *Harald Olsen* valgtes til Dirigent. — *Formanden* aflagde en kort Beretning, omtalte Juleindsamlingen og Decemberfesten til Fordel for de arbejdsløse, der begge havde givet et tilfredsstillende Resultat. — Kassereren, *Ludvig Jensen,* oplæste Hovedkasseregnskabet, der balancerede med 2824 Kr. 95 Øre. Lokalkasseregnskabet balancerede med 315 Kr. 44 Øre. Regnskaberne godkendtes enstemmigt. — Valg: Ludvig Jensen blev foreslaaet genvalgt, men frabad sig dette bestemt. *Oskar Jensen* valges derefter til Kasserer med 18 St., Folmer Hansen fik 4. Til Medlemmer af Bestyrelsen valgtes *Ludvig Jensen* og *Eyvind Jensen;* Suppleant *Gunnar Petersen.* Til Revisor valgtes *Chr. Tønnesen.* Til Repræsentanter i Fællesorganisationen genvalgtes *Ejner Petersen* og *Julius Christensen;* Suppleant *Folmer Hansen.*

Under Eventuelt vedtog Generalforsamlingen en skarp Misbilligelse af, at Kolleger bliver sendt i Plads i Hillerød fra København uden Paalæg om først at henvende sig til Lokalstyrelsen, og vil Anvisningskontorets Regulativ, Punkt 6, Indstilling til Karantæne, i fremtidige Tilfælde blive anvendt i sin yderste Konsekvens.

Generalforsamlingen var besøgt af 26 Medlemmer. *Jul. C.*

KOLDING LOKALAFDELING

afholdt Generalforsamling Mandag den 21. Januar. — Efter at *Fr. Skov* var valgt til Dirigent og Protokollen oplæst, aflagde Formanden, *Vald. Petersen,* Beretning over Virksomheden. Bl. a. nævnede han, at Arbejdsløsheden i Afdelingen i dette Kvartal havde været meget stor, dog fik en Del Arbejde under Juletravlheden. Ligeledes oplyste han, at Andespillet havde givet et Overskud paa 229,76 Kr., som var fordelt til de arbejdsløse. Beretningen godkendtes.

Kassereren, *Peder Pedersen,* aflagde de forskellige Regnskaber. Hovedkassens balancerede med 4731 Kr. 10 Øre, Ekstrakassens med 2481 Kr. 4 Øre, Sygekassens med 3621 Kr. 17 Øre. Desuden forelaa Teknisk Skoles Trykkeris Regnskab og Lærlingeafdelingens Regnskab. — Alle Regnskaberne godkendtes.

Følgende Bevillinger vedtoges: Det tyske Fagblad 75 Kr., Børnebespisningen 50 Kr., Svendehjemmet 15 Kr.

Til Bestyrelsen genvalgtes følgende med Akklamation: *Søren Sørensen, H. C. Petersen* og *Hans Jensen.* Til Revisor genvalgtes *Fr. Nielsen.*

Det vedtoges at afholde Fastelavnsfest i Lighed med tidligere Aar. Der nedsattes et Udvalg, bestaaende af fire Andersen'er og tre Petersen'er.

Da forskellige Smaasager var drøftet under

Eventuelt, sluttede Dirigenten Generalforsamlingen med en Tak til de mødte ca. 30—40 Medlemmer. *H. J.*

ODENSE LOKALAFDELING

afholdt ordinær Generalforsamling Søndag den 27. Januar med *Møller-Madsen* som Dirigent. — *Formandens* Beretning saavel som *Kassererens* Aflæggelse af Regnskaberne overgik samme Skæbne: at blive godkendt uden Omtale. Iøvrigt balancerede Hovedkassens Regnskab med 12.150 Kr. 50 Øre, Lokalkassens med 5012 Kr. 28 Øre. — Til Kasserer genvalgtes *J. Th. Petersen*. Til Bestyrelsen nyvalgtes Trykker *H. Schmidt* i Stedet for Johansson, der nægtede at modtage Genvalg; endvidere genvalgtes *Laur. Larsen* og *Jul. Nielsen*. — Det vedtoges at bevilge 150 Kr. til »Samaritanen«. — Ekstraunderstøttelsen til de arbejdsløse uden vedtægtsmæssig Understøttelse vedtoges det at fortsætte med i samme Udstrækning i det kommende Kvartal. — Kassereren bevilgedes en Telefon. — Under Eventuelt omtalte *Formanden* et beklageligt Ulykkestilfælde, der var overgaaet Afdelingens Revisor, P. Olsen, der, da han var paa Vej til Kassereren for at revidere, var saa uheldig at falde i det glatte Føre, hvorved han paadrog sig en Hofteskade, der nødvendiggjorde hans Indlæggelse paa Sygehus. Det vedtoges i den Anledning gennem ugentlige Bidrag at søge Midler fremskaffet til Hjælp under hans Sygdom. *—n.*

Den typografiske Trykkerforening.

Fabrikant Eickhoffs Foredrag om Maskiner finder Sted Tirsdag d. 19. Februar Kl. 7½, Teknologisk Institut (Bagsalen).

Indgang: Hagemannsgade 2.

Styrelsen.

AFSTEMNINGSRESULTAT

Ved den Dags Dato foretagne Optælling angaaende Afstemning om Fornyelse af den gældende Tarif var der afgivet 2233 St. Deraf stemte 1757 *Ja* og 455 *Nej*. Blanke var 21.

København, 12. Februar 1924.

N. M. Nielsen. Svend Johansen. A. Søby. Carl Jensen. Arn. Nielsen. Ulrik Hansen.

DYRTIDSTILLÆGET

i København er fremtidig for:

Faglærte (med 8 Tim. Arbejdstid)	Kr.	10,04
do. (med 7 Tim. Arbejdstid)	»	10,16
Mandlige Trykkeriarbejdere	»	9,78
do. under 21 Aar	»	9,81
Kvindelige Trykkeriarbejdere (Minimalløn Kr. 37,00)	»	6,17
(Minimalløn Kr. 36,00)	»	6,18
(Minimalløn Kr. 35,00)	»	6,19

For Overarbejdstimer til 50 pCt. er Dyrtidstillæget:

Faglærte (med 8 Tim. Arbejdstid)	Kr.	0,32
do. (med 7 Tim. Arbejdstid)	»	0,36
Mandlige Trykkeriarbejdere, begge Kategorier	»	0,30
Kvindelige Trykkeriarbejdere, alle 3 Kategorier	»	0,20

For Overarbejdstimer til 100 pCt. er Dyrtidstillæget:

Faglærte (med 8 Tim. Arbejdstid)	Kr.	0,42
do. (med 7 Tim. Arbejdstid)	»	0,48
Mandlige Trykkeriarbejdere, begge Kategorier	»	0,40
Kvindelige Trykkeriarbejdere, alle 3 Kategorier	»	0,26

(Klip dette Stykke ud og klæb det ind paa Bindet af Tarifen.)

LOKALAFDELINGEN I KØBENHAVN

Ekstrakt af Regnskabet for Oktober Kvartal 1923.

INDTÆGT:

Beholdning den 1. Oktbr. 1923:		
Sætternes Privatkasse	50.169,20	
Trykkernes do.	5.267,25	
do. Begravelseskasse	5.758,84	
Kvindernes Privatkasse	742,16	
Lokalkassen	56.649,44	
Det særlige Fond	28.485,76	
		147.072,65
Arbejdsløshedskassen og Reservefonden:		
Kontingent af heltbetalende	121.413,60	
do. af halvtbetalende	13.232,70	
Refunderet fortsat Hjælp	14.685,25	
Ekstra Kontingent	33,00	
Refunderet Understøttelse	50,00	
Indskud	478,00	
		149.892,55
Sygekassen:		
Kontingent	29.932,55	
Administrationstilskud fra Invalidefonden	203,78	
Underskud i Kvartalet	1.432,99	
		31.569,32
Hjælpekassen:		
Kontingent		4.648,05
Begravelseskassen:		
Kontingent		7.705,25
Invalidefonden:		
Kontingent		4.487,80
Lokalkassen:		
Kontingent af heltbetalende	16.138,40	
do. af halvtbetalende	1.360,40	
Administration fra de komm. Hjælpekasser	451,05	
Refunderet Understøttelse	60,00	
Bidrag til Tyskerne	4,00	
Administration fra Arbejdsløshedskassen	2.766,00	
Tilskud fra Sygekassen	450,00	
do. fra Begravelseskassen	200,00	
		21.429,85
Det særlige Fond:		
Kontingent	6.389,50	
Juleuddelingen	13.082,00	
Overskud fra Novemberfesten	1.300,00	
		20.771,50
Sætternes Privatkasse	519,70	
Trykkernes do.	252,75	
do. Begravelseskasse	32,00	
Kvindernes Privatkasse	113,20	
		917,65
Balance		Kr. 388.494,62

UDGIFT:

Arbejdsløshedskassen og Reservefonden:		
Understøttelse p. Stedet à 4,00	23.652,00	
do. à 3,50	19.715,50	
do. à 3,25	341,25	
do. à 3,00	4.845,00	
do. à 2,75	1.768 25	
do. à 2,50	4.155,00	
Hjælpekasseunderstøttelse	27.303.05	
Fortsat Hjælp	23.676,59	
Rejseunderstøttelse à 3,25	91,00	
do. à 2,75	52,25	
Tillidsmandsunderstøttelse	390,00	
Administration t. Lokalkassen	2.766 00	
Tryksager	61,00	
Indsendt til Hovedkassen	41.075,66	
		149.892,55
Sygekassen:		
Pengehjælp i Hjem og paa Hosp.	20.401.20	
Betalt Hospital	1.578.50	
Lægehonorar	6.377,58	
Ekstra Lægehjælp	309.37	
Speciallæge	1.932.37	
Barselhjælp	300.00	
Medicin	30 80	
Kørsel	32 00	
Nationalforeningen	157,50	
Administration	450,00	
		31.569,32
At overføre:		Kr. 181.461,87

Overført:		Kr. 181.461,87
Hjælpekassen:		
Pengehjælp	3.491,00	
Indsendt til Hovedkassen	1.157,05	
		4.648,05
Begravelseskassen:		
Begravelseshjælp	1.740,00	
Administration	200,00	
Indsendt til Hovedkassen	5.765,25	
		7.705,25
Invalidefonden:		
Invaliderente	399,96	
Administration til Sygekassen	203,78	
Overført til Lokalkassen	412,15	
Indsendt til Hovedkassen	3.471,91	
		4.487,80
Lokalkassen:		
Lønninger	2.294,50	
Porto	250,00	
Tryksager	152,50	
Møder, Lokaleleje og Husleje	1.002,30	
Brændsel, Belysn. og Rengør.	597,74	
Telefon og Telegrammer	308,30	
Ekstra Hjælp	678,20	
Budløn	715,00	
Bladhold og Kontorsager	145,31	
Arbejdstab	174,80	
Afdrag paa Sommerhuset	1.000,00	
Assurance	24.94	
Kranse	52,50	
Spisebilletter.	744,50	
Ny Brønd og Kloak ved Sommerhuset	534,20	
Medhjælp	100,00	
Arbejderskolen	150,00	
Banneret til Begravelser	50,00	
Laur. Jensens Enke	75,00	
Kontingent for Styrelsen	4.765,80	
Andre Udgifter	327,25	
Overført til Sætterafdelingen	479,70	
do. til Trykkerafdelingen	232,75	
do. til Kvindeafdelingen	113,20	
		14.968,49
Det særlige Fond:		
Ekstra Hjælp	421,00	
Juleuddelingen	13.175,00	
Sygehjælp	3.571,00	
Lønninger	1.820,00	
Budløn	715,00	
Børnenes Kontor	100,00	
Bidrag til Hjælpearbejdernes Fane	100,00	
Indbetalt til Forbundet	109,13	
		20.011,13
Sætternes Privatkasse	479,70	
Trykkernes do.	232,75	
do. Begravelseskasse	200.00	
Kvindernes Privatkasse	113,20	
		1.025,65
Beholdning den 31. Decbr. 1923:		
Sætternes Privatkasse	50.209,20	
Trykkernes do.	5.287,25	
do. Begravelseskasse	5.590,84	
Kvindernes Privatkasse	742,16	
Lokalkassen	63.110,80	
Det særlige Fond	29.246,13	
		154.186,38
Balance		Kr. 388.494,62

København, 31. Januar 1924.

O. A. Lundin.

Carl J. Christoffersen. Alb. Michelsen. Carl Schnoor. Chr. Østergaard.

NÆR OG FJÆRN

B. JØNSSON har sendt os en meget lang Imødegaaelse af William Andersens »Graa Teori«. Saasnart vi kommer igennem Afdelings-Referaterne, skal Jønsson faa Ordet.

KARNEVALET. Uden Spor af Reklame ud over Progammets Udsendelse er Karnevalsbilletterne udsolgt — saa godt som. Maaske Fredag Aften og Lørdag Formiddag, at der vil være ganske enkelte Returer, som kan faas hos Formanden.

DØDSFALD. Trykker *Michael Cramer*, Aalborg, døde pludselig Torsdag den 7. Februar. Dødsaarsagen var Hjerneapopleksi. Cramer blev

født i Hvirring pr. Horsens 16. August 1865 og fik udlært hos Bachhausen i Aarhus 1885. I Foraaret 1890 drog han til Tyskland, hvor han arbejdede i 7 Aar, bl. a. i Aachen og Erfurt. Cramer droges dog atter mod de hjemlige Strande i Efteraaret 1897, da han kom til Aalborg hos Bogtrykker Leander Nielsen (senere W. Burmester), og her blev han, til Døden saa brat indhentede ham.

M. C., der var en dygtig Trykker, var ikke Foreningsmand. Literære Sysler optog al hans Fritid, og adskillige Historier, Romaner og Skuespil foreligger fra hans Haand. Skuespillene fik han ikke frem. »Man hører jo ikke til Kliken,« sagde Cramer. Det var ikke Dilettanteri, vor Kollega præsterede; adskilligt af det stod paa Højde med meget af det, som nu nyder Anerkendelse.

Michael Cramer var — trods alt — en lun, gemytlig Mand, og de Kolleger, som kendte ham, vil beundre hans Taalmodighed og vil savne ham, thi han var et elskværdigt Menneske, som kun havde Venner. *J. G.*

HJÆLPEN til de tyske Fagforeninger beløb sig indtil den 18. Januar til 150.000 Dollars. Fra Danmark var indkommet 101.800 Kr.

ANTI-KRIGSDAGEN. Fra den internationale faglige Central (I. F. C.) vil der i Tiden indtil Anti-Krigsdagens Afholdelse blive udsendt en Række Artikler af bekendte Arbejderførere i de forskellige Lande. Hvis Pladsen tillader det, skal vi gengive de bedste af disse her i Bladet.

FØRSTKOMMENDE INTERNATIONALE TYPOGRAFKONGRES skal ifølge Ønske af det internationale Bogtrykkersekretariat afholdes i Hamborg i Forbindelse med det tyske Typografforbunds Landsmøde.

TAK

For al den Glæde, som gode Venner og Kolleger beredte os ved paa saa mangfoldig Vis at mindes vort Sølvbryllup, bringes herved vor hjerteligste Tak. *Carl og Gudrun Schnoor.*

En hjertelig Tak til Kolleger og Venner, som paa forskellig Maade viste mig Opmærksomhed i Anledning af Jubilæet. *H. Mossberg.*

Alle, som viste mig venlig Opmærksomhed i Anledning af min 50-Aars Fødselsdag, bedes modtage min hjerteligste Tak.

Henriette Crone.

TIL TYSKERNE har jeg modtaget følgende Bidrag:

Hillerød 22,50, Kolding 75,00, Nyborg 10,00, Svendborg 37,00; tilsammen Kr. 144,50. — Ialt med det tidligere indkomne *Kr. 1070,00.*

København, 12. Februar 1924.

Karl Sørensen.

TIL TYSKERNE har jeg modtaget følgende Bidrag:

Ugens Nyheder 4,00, Spuhr & Siebuhr 8,00; tilsammen Kr. 12,00. — Ialt med tidligere indkomne Bidrag *Kr. 488,00.*

København, 12. Februar 1924.

O. A. Lundin.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND BOGTRYKFAGETS ARBEJDSLØSHEDSKASSE

VESTERGADE 5, 1. SAL
KØBENHAVN B.

KONTORERNE er aabne for Ind- og Udbetaling fra 1—3 undtagen *Lørdag (11—1)* samt *Fredag* og *Mandag Aften Kl. 5—6½.* Telefon *4331.*

FORMANDEN træffes som Regel til samme Tider. Telefon 13,331.

·ERIK·LEVISON·
GRAFISKE ARTIKLER
EN GROS
VESTRE BOULEVARD 36-38 KØBENHAVN B
Stort Udvalg i alle grafiske Utensilier, Træmaterialer
samt nye og brugte Maskiner
BESØG DE BETYDELIGT UDVIDEDE UDSTILLINGSLOKALER

Er det koldt i Trykkeriet.
Brug DRUBINAL Tinktur.
Telefon 9090 Telegr.-Adr.: DRUBIN, Vølby.
(14)

ANVISNINGSKONTORET. Telefon 4331. Før Kl. 9 Form. og efter 6 Aften gennem Str. 1683. Telegramadr.: Typforbundet, Kbhvn.

FORENINGSMEDDELELSER

TILSKUD FRA HOVEDKASSEN er efter lovformelig Begæring tilsendt følgende Afdelinger: 5. Februar: Helsingør 400,00; Roskilde 400,00. 6. Februar: Varde 125,00. 11. Februar: Assens 400,00. 12. Februar: Hjørring 300,00; Randers 500,00; Tønder 500,00.

København, 12. Februar 1924.

Forretningsudvalget.

NYE MEDLEMMER

København: Agnes Petersen, tidligere Medlem (Kihl).

Fredericia: Sætter Poul Arthur Brinck Gravesen, udl. 1. 2. 24 i Fred. Bogtr. Slagelse: Paal. Zenia Hansen (overfl. fra Kvdl. Arbejderforb.).

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedkommende Lokalafd.

TILTRAADTE

København: 786 O. Sørensen fra Rejse (arbl.). 2639 Sofus Sørensen fra Rejse (arbl.). 2521 Christian Nielsen fra Rejse (arbl.). Hj.arb. Mogens Dabelstein fra Elektrikerforb. (Dyva & Jeppesen).

Aalborg: 1237 Thorvald Hansen (udenfor Faget). Aarhus: 7226 Jens Chr. Nielsen (syg). Fredericia: 7290 Henry Nielsen (Fred. Soc.-Dem.). Helsingør: 7288 Birkedal Steffensen, 6195 Johs. M. Collatz, 3763 Carl Emil Hellner, 3147 Wilh. Ch. Krogh, 4289 Johs. Sørensen og 4341 Chr. S. Lykke (alle paa Skole). Køge: 3423 Svend Frantzen (arbl.). og 4420 Richard Elm-Jensen (arbl.). Nyborg: 3206 Vilh. F. Sørensen (arbl.). Nykøbing F.: 1281 Jens Chr. Jørgensen (A/S Centraltr.). Odense: 651 Orla Reimer Hansen (Stiftstidende) og 5008 Rigmor Hein (arbl.). Skive: 3048 Karl Brøchner (Skive Folkebl.). Slagelse: 4265 Svend Rasmussen (arbl.).

FRATRAADTE

København: 7040 Ølgaard-Jensen til Roskilde (arbl.). 3206 V. Sørensen til Nyborg (arbl.). 1954 O. Rasmussen til Haderslev (arbl.). 1662 C. Rasmussen til Haderslev (arbl.). 4744 Lilly Christensen til Fakse i Pl.

Faaborg: 5008 Rigmor Hein til Odense (arbl.). Kolding: 7290 Henry Nielsen til Fredericia i Pl. og 6154 Victor Jensen paa Rejse. Ringsted: 3789 Thorvald Nielsen til Nakskov (arbl.). Skive: 4420 Rich. E. Jensen til Køge (arbl.).

UDMELDTE

Horsens: 6571 Harry Nielsen (til Amerika). Kolding: 3883 Har. Thomsen.

UDSLETTET PAA GRUND AF RESTANCE

København: 1385 Alfred Andersen (Fraenckel & Co.).

DØDE

København: 526 Nordlundes Hustru Augusta. Aalborg: 4414 Michael Cramer.

Typografernes Syge-Hjælpekasse afholder **ordin. Generalforsamling** Torsdag den 28. Februar Kl. 7½, Rømersgade 22, 2. Sal til Gaden. — Dagsorden: 1. Beretning; 2. Regnskabet; 3. Juletræsfesten 1924; 4. Valg af Formand, 1 Styrer og 1 Revisor; 5. Eventuelt. *Styrelsen.*

(13c)

ANNONCER

I Henhold til Anvisningskontorets Regulativ, Punkt 6, gøres opmærksom paa, at ingen maa slutte bindende Aftale om Pladstilbud, før Henvendelse er sket til Lokalkassereren i den paagældende By eller i København til Anvisningskontorets Bestyrer. Undladelse heraf medfører Karantæne.

Sætter-Trykker!
Alsidig uddannet Sætter-Trykker søger Plads snarest i et Avis- eller Akcidenstrykkeri i Provinsen. Prima Referencer. Billet mrkt. »56« modtager Ekspeditionskontoret.

Maskinsætter
til Linotype eller Intertype søger Plads. Billet mrkt. »28« modt. Ekspeditionskont.

Ung, gift Sætter-Trykker,
kendt med alt forefaldende Arbejde, søger Plads straks. Anbefaling haves. — Billet mrkt. »49« modt. Ekspeditionskontoret.

Bogtrykkeri
(med eller uden Avis) ønskes til Købs. — Billet mrkt. »57« modtager Ekspeditionskontoret.

F. L. BIE A/S Gothersgade 28, København.
Telefon Central 8062 og Palæ 1556.
Grafisk Fagforretning
leverer bedst og billigst fra Lager **Tænger**, forniklede som uforniklede, til forskellige Priser, **Aale, Vinkelhager** og alt andet Tilbehør for Trykkeriet og Sætteriet. (9)

PARITZ GOTTSHALCK
KONGENS NYTORV 8 · TELEFON 8878
Nye og brugte Maskiner haves paa Lager.
Stort Lager af alle Utensilier. (11)

Tandlæge Edv. Møller,
Købmagergade 30, 2.
udfører enhver Tandbehandling til smaa Priser. Samvittighedsfuldt Arbejde. Bedøvelse hele Dagen. Konsultationstid 10—3½ 6—7 Efterm. Telefon 8181. (12)

Redaktør: Fr. Nielsen, Bygaardsstræde 8, Køge. Ekspeditør: Karl Sørensen, Vestergade 5, 1. Sal, Kbhvn. B.
Abonnem. gennem Postkontorerne: 1 Kr. 50 Øre Kv. Annoncer: 35 Øre pr. Petitlinje (pladss. Medl. 25 Øre). 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. Bording (V. Petersen). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 8 KØBENHAVN DEN 22. FEBRUAR 1924 51. AARGANG

LÆGMANDS-LOGIK

Skønt den københavnske Tarifs Skæbne jo nu er afgjort for denne Gang, idet begge Parter har ment det formaalstjenligst at bevare Freden, og det saaledes ikke har nogen øjeblikkelig Betydning, *hvad* der er skrevet umiddelbart forinden Overenskomstens Fornyelse, bør en Artikel i »Dansk Bogtrykker-Tidende«s sidste Numer dog ikke staa uimodsagt, fordi dens Indhold er vildledende og skadelig.

Artiklens Formaal er at bevise, at det er ganske samfundsødelæggende, hvis de nuværende Arbejdslønninger opretholdes. Derfor maa vi — mener Bladet— bort fra den Prisreguleringspolitik, der giver Arbejderne og Funktionærerne »Dækning for Dyrtiden«. I modsat Fald vil den danske Krone uvægerlig lide samme Skæbne som Østrigs og Tysklands Valuta.

Jeg skal ikke her komme ind paa en Kritik eller en Undersøgelse af, om denne »Dækning af Dyrtiden« svarer til den virkelige Prisstigning — alene af den Grund, at jeg har den Opfattelse, at det er klog Fagforeningspolitik i Øjeblikket at holde fast ved Pristalsreguleringen. Kun skal jeg i Forbigaaende bemærke, at der saamænd ingen særlig Grund er til at misunde os den Lønforbedring, der i disse Dage er tilflydt os. Den ugenlige Merfortjeneste formaar nemlig ikke en Gang at dække, hvad f. Eks. en Hektoliter Koks er steget i de sidste Maaneder!

Men det lader vi altsaa staa hen.

Hvad der her skal protesteres imod, er Paastanden om, at det er *Lønningerne, der ødelægger vor Krone.* Naar »Dansk Bogtrykker-Tidende« kalder Paastanden herom for Lægmands-Logik, vil jeg have Lov til at pege paa, at der i den Udredning, Bladet fremkommer med for at underbygge Paastanden, findes en udpræget Mangel paa Logik.

Thi hvor findes det logiske i Bladets Sammenligning mellem vore hjemlige Forhold og de tyske og østrigske? Der er vel ingen Steder i hele Verden, hvor Arbejdslønnen har været og endnu er længere nede end netop i Mellemeuropa, og alligevel gik Marken nedenom. Det var altsaa ikke de høje Arbejdslønninger, der foraarsagede *den* Katastrofe. Men hvor kan Bladet da finde paa at drage en Sammenligning og spaa, at det vil gaa den danske Krone paa samme Maade, *hvis vi opretholder vort nuværende Løn-Niveau.*

Da vi nu er kommen ind paa at berøre de tyske Forhold, skal jeg tillade mig at fremkomme med nogle Tal, hentede fra »Korrespondent«, og som fortæller os lidt om Forholdet mellem Avance og Arbejdsløn:

De tyske Bogtrykkeres Priskurant blev nylig nedsat med 25 pCt., men endnu staar den 32,3 pCt. *over* Stigningen af Prisindekstallet, 110 pCt. over Stigningen af Svendelønnen, 37,5 pCt. over Stigningen af det offentlige engros Handelstal og 65 pCt. over Stigningen af Dollarskursen. Selv om man regner med, at Lønkontoen paa Grund af Arbejdstidens Forkortelse fra 53 til 48 Timer er steget med 10 pCt. og paa Grund af Ferien med 5 pCt., saa ligger Bogtrykkernes Priskurant endnu 95 pCt. over Stigningen af Lønkontoen. Mens Lønnen før Krigen udgjorde 40 pCt. af Produktionsomkostningerne, beløber den sig nu kun til 19 pCt.

Saaledes er Forholdet indenfor vort Fag i Tyskland. Kommentarer er her overflødige. Hvorledes Forholdet stiller sig her hjemme, skal jeg ikke komme ind paa. Men var det ikke en Opgave for »Dansk Bogtrykker-Tidende«?

Jeg skal kun sige, at saa længe man ikke med Tal beviser, at den arbejdende Klasses Løn er steget mere end de øvrige Klassers Fortjeneste, saa længe har man ingen som helst Ret til at udkaste den Paastand, at det er Arbejdernes Lønninger, der ødelægger den danske Krone — selv om denne Paastand fremsættes foran en Tarifrevision!

For det er jo ganske andre Ting, der har bragt vor Krone saa langt ned.

Hvem er det f. Eks., der har foraarsaget, at Landet er blevet overfyldt med *Luksusbiler*, hvis Import maa betyde et større Minus i vor Handelsbalance? Er det Arbejderne?

Og hvem er det, som har fostret og næret en Glückstadt, en Ballin og hvad de nu hedder alle disse Spillere, som har været knyttet til Landmandsbank-Orgierne og sat Landets Velfærd overstyr og bragt os i Miskredit? Har Arbejderne nogen Lod eller Del heri?

Og man vil vel heller ikke paastaa, at det er Arbejderklassen, der befolker Børsen?

Tror »Dansk Bogtrykker-Tidende« ikke, at meget vilde have været anderledes — og bedre — i vort lille Land, hvis vi havde været fri for den »Røverborg«, som kaldes Børsen? Kristian den fjerde vilde sikkert vende sig i sin Grav, hvis han kunde se, hvilke forfærdende Følger det har faaet, at han oprettede denne Institution.

»Dansk Bogtrykker-Tidende« vilde uden Tvivl gøre sit Land en større Tjeneste, om Bladet rettede sit svære Skyts imod denne Spillebule og benyttede sin gode Pen til at oplyse sin Samtid om, at det er en uhæderlig Haandtering at være Børsspekulant, at denne Haandtering er landsskadelig og valutaødelæggende, og at det vilde være en fortjenstfuld Gerning at faa dette Uvæsen afskaffet og »Røverne drevet ud af Templet« — i Stedet for at arbejde hen til at skabe en forarmet Arbejderklasse.

Fr. N.

GENTAGELSENS MAGT

Under denne Overskrift skriver »De grafiske Fag« bl. a. følgende:

»Hovedaarsagen til Kronens forringede Værdi er formentlig Statshusholdningens Underskud. Aarsagen til Underskudet er ikke vanskeligere at forstaa for Statshusholdningens Vedkommende end for vore egne smaa Husholdninger: Hvis vi bruger mere, end vi tjener, kommer der Underskud, og Følgen bliver svækket Kredit. Det er denne Mistillid, der giver sig Udslag i den danske Valutas Vurdering.«

Jeg vil benytte et Eksempel med den lille Husholdning, der sikkert giver et mere troværdigt Billede af Tilstanden. I en Husstand tjener Manden Pengene, og Hustruen skal forvalte den Del af dem, der skal benyttes til Hjemmets nødvendige Behov. Naar Manden nu, i Stedet for at bringe Pengene hjem, ødsler og svirer dem op, bliver Hustruen tvunget til at tage paa Kredit for at skaffe det fornødne til Husholdningen; men da det stadig skorter med Betalingsevnen, lukkes Krediten, og Kreditorerne har Part i Hjemmet. Hjemmets Værdi forringes. Dette Tilfælde kan passende sammenlignes med Krigsaarene, hvor Virksomheder, Aktieselskaber og Banker skovlede Penge ind. I Stedet for at benytte Kapitalen til Landets Velstand og Lykke, og dermed ogsaa Virksomhedernes, saa de dem gale, naar en Arbejder fik lidt Daasemand paa Fedtebrødet, eller en af hans Døtre gik med Silkestrømper om Søndagen.

Arbejdernes Løn maatte skæres ned.

Men for at skjule deres egen kolossale Profit, blev Fortjenesten bortødslet paa de mest utrolige Maader: Banken strøede Millioner ud til Venner og bekendte, Aktiekapitalerne blev udvandede, svimlende Gager og Tantièmer blev udbetalt til Direktører, Bestyrelsesmedlemmer og andre Driverter, og saa fremdeles. Og da det endelig var besørget ganske grundigt, mødte de med Ansigterne lagt i betænkelige Folder, og Hr. Langkjær kaldte de fedeste Aar, Industrien havde oplevet, for de syv magre Aar.

De samme Herrer vil nu prædike Moral for Arbejderne. Vi er meget rørt over deres gode Hensigt!

Artiklen slutter saaledes:

Det vil blive en haard Tid for os alle, men vi maa bort fra den Fejltagelse, Gentagelsen har bragt ind i manges Bevidsthed, at Lønnen fremdeles bør reguleres efter Pristallet, naar dette viser Opgang.«

Lønnen bør altsaa ikke reguleres efter Pristallet, naar det viser *Opgang.* Det bliver ikke omtalt, hvad der skal foretages under en eventuel Nedgang; men det kan vi jo altid tale om til den Tid — ikke sandt?

Tiden har jo vist, at Arbejderne hopper paa den værste. Det tror d'Herrer da. Men der behøves ingen fint udviklet Næse for at lugte, hvor Stanken kommer fra. Der ventes kun paa et Signal, thi Skarnkassen er tung at bære ud, den

er rustet fast paa sine forgyldte Hængsler, der maa løftes i Flok. Dersom d'Herrer ikke selv i deres Overmod giver Signalet, vil Valgdagen sikkert skaffe den Udrensning, der er nødvendig.

H—n.

TILLIDSMÆNDENE I KØBENHAVN

For at faa en Afslutning paa Indsamlingen til vort tyske Broderforbund bedes Tillidsmændene dèr, hvor man endnu ikke har udsendt Cirkulære til Kollegerne, sætte sig i Bevægelse i den kommende Uge. Det tyske Forbund har haft overordentlige Vanskeligheder at overvinde. Men det vil formentlig lykkes at overvinde disse ved Hjælp af den internationale Solidaritet, der bør forpligte og engang vil sætte Mærkepæle i Arbejdernes og dermed i Verdens Historie.

VICTOR PETERSENS MINDELEGAT

Ifølge Fundatsen for »Victor Petersens Mindelegat« vil Legatets aarlige Renter være at anvende til Fremme af unge Typografers faglige Uddannelse. De nærmere Betingelser for at erholde en Legatportion er, at vedkommende forpligter sig til at anvende Legatet til videre Uddannelse paa Fagskolen for Boghaandværk eller til selvstændigt Studium ved Rejser i Udland eller Indland eller ved at tilegne sig en Specialuddannelse paa et af Bogtrykfagets særlige Omraader. (Legatet vil dog ikke blive uddelt til Ansøgere, der ønsker at lade sig oplære som Maskinsættere.)

Legatet er paa 500 Kr. og kan uddeles samlet eller delt.

I Ansøgningerne maa oplyses, til hvilket af ovennævnte Formaal vedkommende vil anvende Legatet, samt paa hvilket Sted, man ønsker at foretage selvstændig Studium.

Legatet vil i Aar blive uddelt i April Maaned, og Ansøgninger maa derfor være Legatets Bestyrelse, Adr.: Dansk Typograf-Forbund, Vestergade 5, København B., i Hænde *inden 31. Marts d. A.*

København, 19. Februar 1924.

Bestyrelsen.

F. U. F.

FORAARSEMESTER 1924

4 Foredragsrækker, hver paa 6 Foredrag med efterfølgende Spørgetime. Kl. 8¼—10 Aften.

1. »Oldsager og Mindesmærker, Omrids af Danmarks Oldtidskultur« (med Lysbilleder) af Inspektør ved Nationalmuseet Hans Kjær. — Tirsdag den 4. Marts og følgende 5 Tirsdage. Universitetsannekset, Studiestræde 6.

2. »Udnyttelse af indenlandsk Brændsel« (med Lysbilleder) af Professor ved Polyteknisk Læreanstalt, Dr. phil. Erik Schou. — Torsdag den 6. Marts og følgende 4 Torsdage. Universitetsannekset, Studiestræde 6; Torsdag den 10. April — med Tørvefabrikations-Film — paa Polyteknisk Læreanstalt, Sølvgade.

3. »Vulkaner og Jordskælv« (med Lysbilleder) af Direktør for Danmarks geologiske Undersøgelse, Dr. phil. Victor Madsen. — Fredag den 7. Marts og følgende 4 Fredage paa Universitetsannekset, Studiestræde 6; Fredag den 11. April — med Dir. Gunnar Sommerfeldts »Etna«-Film — paa Polyteknisk Læreanstalt, Sølvgade.

4. »Indiens Religioner« (med Lysbilleder) af Mag. art. Frits Pullich. — Mandag den 10. Marts og følgende 5 Mandage. Universitetsannekset, Studiestræde 6.

Adgangskort faas ved at ringe (13,331) eller skrive til Formanden.

VORT KARNEVAL

Typografernes Karneval var et af de smukkeste, der endnu har været afholdt. Dekorationen, Musikken, Holbergs hypermoderne Lysreflektorer — alt havde forenet sig med et Publikum, der frembød en Overdaadighed i Farver og Paafund, som skal ses.

Den rette Stemning raadede, man morede sig. Det var tydeligt at fornemme, at det var *Typograferne*, der førte an og udgjorde Kærnen af de tilstedeværende. Vi skal ikke hæve os i Pathos, thi vi skriver kun for de faa, der ikke var med. Men at Karnevalet var en Begivenhed, blev bekræftet. Ja, det var en Begivenhed, om hvis Sidestykke vi skal lede langt, om vi i det hele taget finder det.

Alt var udsolgt.

Og Karnevalets Sukces derude i Idrætshusets vældige Sal, men desværre med de daarlige Restaurationsforhold, som nok en Gang bliver afhjulpet, er nu fastslaaet. Mere skal ikke siges. Det behøves ikke for dem, der var med. Og for dem, der ikke var med, ligger det store, forjættende: *Typografernes Karneval!*

GENERALFORSAMLINGER OG MØDER

DEN KØBENHAVNSKE AFDELING

afholdt ekstraordinær Generalforsamling Søndag den 10. Februar 1924 i Rømersgade 22 (Festsalen). Dagsorden: Forslag om Fornyelse af den gældende Tarif. Dirigent: *Emil Frederiksen.* Sekretær: *Carl F. Hansen.*

Formanden: Tarifen er blevet til et fast, aarligt Led i det almindelige Arbejde. Omtalte Styrelsens og Forbundsstyrelsens Stilling til Spørgsmaalet om Tarifens Opsigelse og endelig Generalforsamlingen paa »Gimle«, der overraskede ved at det vedtoges, at Tarifen skulde opsiges. Københavns Bogtrykkerforening havde dernæst oversendt en Række Ændringsforslag, af hvilke Taleren fremdrog og belyste de væsentligste. Gik dernæst over til Omtale af Typografernes Ændringsforslag, af hvilke navnlig Kravet om tariferet Sommerferie maatte bemærkes. Taleren beskrev dernæst de omstændelige og vanskelige Forhandlingers Gang, under hvilke Underudvalget paa et senere Tidspunkt maatte anmode om og ogsaa erholdt noget friere Forhandlingsret. Det var imidlertid ikke lykkedes at komme overens om noget som helst. I den 11te Time stod man uden Udsigter til noget andet, end at vi maatte arbejde videre efter den gamle Overenskomst. Mellem Parterne var dernæst opstaaet Spørgsmaalet om, hvorvidt man skulde legalisere dette Forhold som en Fornyelse. Og efter at hver især inden for sin egen Kommissions Ramme havde undersøgt dette, var man sluttelig enedes om at foreslaa Tarifen fornyet i sin nuværende Form. Naar man saaledes ikke havde kunnet opnaa det allermindste, maatte Konsekvensen, ogsaa naar man vilde følge sine Følelser, blive et Strejkevarsel. Vilde imidlertid ønske, at alle Kollegerne havde overværet de førte Forhandlinger fra først til sidst. Taleren vidste ikke, hvilket Indtryk det afgivne Referat havde gjort. Men naar man, som han, havde gennemgaaet det hele Time for Time og Dag for Dag, saa henter man sig en Overbevisning, som er fuldt saa godt om ikke bedre end alt andet. Det var Talerens som det var Tarifkommissionens og Styrelsens Overbevisning, at Kollegerne burde stemme *for* Fornyelsen af den gældende Tarif. I Henhold til Lovene gik Forslaget nu ud til skriftlig Amstemning, hvor Medlemmerne havde det afgørende Ord.

O. Tverskou var noget forbavset over den Artikel i »Typ.-Tid.«, som behandlede Forslaget. Den var temmelig vag. Mente ikke, vi stod saa magtesløse overfor Principalerne. Det var sikkert en stor Fejl, at Medlemmerne ikke var mødt bedre frem paa »Gimle«, hvor Spørgsmaalet om Opsigelse blev behandlet. Der burde have været mødt saa mange, som Tilfældet var i Dag, da havde Kommissionen haft et bedre Rygstød under Forhandlingerne. Mente det forøvrigt klogest, at lade Tarifen løbe videre, da Tiden til Kamp ikke var inde. Anbefalede Forslaget. — *Johs. Ervig* havde anbefalet at sige Tarifen op, selv om han ikke troede, at der kunde opnaas væsentlige Forbedringer. Havde dog ment os i Stand til at faa indført Sommerferie i Tarifen i Lighed med Provinstypograferne. Vi kunde ikke paa et senere Tidspunkt, hvor Lønforbedringer maaske stod paa Dagsordenen, samtidig faa Ferie indført. Havde dog ikke tænkt sig, at Resultatet af Forhandlingerne var blevet saa magert. Man gaar naturligvis ikke ud i Kamp paa et Spørgsmaal om Sommerferie, som jo praktisk talt de fleste Kolleger har i Forvejen. Man vilde intet opnaa ved at forkaste dette Forslag, da Flertallet af Ledelsen og Kommissionen er for det. Det er jo ogsaa tvivlsomt, om Flertallet af Kollegerne vil tage en Kamp paa dette Spørgsmaal. Havde ingen Tro paa Typografernes Offervilje for at gavne andre Fag paa dette Omraade ved at gaa i Spidsen. Foreslog naturligvis ikke Opsigelse for at stemme for den samme Tarif. Vilde afholde sig fra at stemme i denne Sag. — *O. Rundberg:* Det er de færreste Kolleger, der har ventet sig noget af disse Forhandlinger. Det er det klogeste at vedtage Forslaget. Bogtrykkerne gaar principielt ikke med til noget, hvis de ikke tvinges dertil. Kun Forhandlinger, der er støttet af en stor Utilfredshed blandt Medlemmerne, har Betingelse for at skabe Respekt. Anbefalede Forslaget. — *Jul. Schrøder:* Man lader skinne igennem, at det er Ledelsens Stilling til Opsigelsen, der har lammet Forhandlingerne. Vilde protestere derimod. Gennemgik derpaa, hvorledes det hele havde udviklet sig. Ingen havde nogen stor Tro paa, at vi kunde opnaa noget, naar der ingen Magt stod bag. Der er ikke blevet arbejdet med mindre Energi fra de Folks Side, der var mod Opsigelsen. Anbefalede Forslaget. Det havde dog været klogt af Principalerne, om de havde imødekommet os paa Feriespørgsmaalet. — *W. Møller:* Vore Forhandlere har sikkert gjort alt for at faa et godt Resultat. Men vi manglede den Magt, der skulde sættes bag. Det var en Fejl, der ikke var stillet Krav om højere Minimalløn. Vilde anbefale at stemme Forslaget ned. Men Kommissionen maa have Medlemmerne i Ryggen. Vi maa have Sommerferie og Minimallønnen forbedret. Mente ikke, det behøvede at blive Strejke, hvis vi forkastede Forslaget. Man kunde jo forhandle videre. Stem Forslaget ned. — *Sofus Henriksen* kunde ikke anbefale at stemme for Tarifen, da den er en Lønforringelse. Selv med Reguleringerne er det en Forringelse. Vi ligger stadig et halvt Aar bag efter. Og vi véd, at der forestaar store Prisstigninger. Vi kan godt forkaste Forklaget, da Bogtrykkerne ikke staar saa stærkt, som vi tror. — *Jul. Schrøder:* Vi er ikke tjent med at trække Tiden ud eller med Kamp. Jeg gad se det Forbund, der tør tage Kampen paa et Lønspørgsmaal. Det vil ikke blive modtaget vel af det øvrige Samfund, hvis Typograferne bryder Arbejdsfreden. — *Sigvald Hellberg:* Hovedargumentet fra min Side med Hensyn til Opsigelsen var dette, at Arbejderne vilde staa bedre i Forsvaret ved at paabegynde et Angreb. Og det er stadig min Tro, at det var klogt, at vi sagde Tarifen op. Det var ikke alle mine Forslag, der gik igennem i Tarifkommissionen, der arbejder suverænt og bestemmer, hvad der skal nyde Fremme og hvad ikke. Organisationen og Medlemmerne maa passe paa, at det personlige Tillæg ikke forringes. Det vilde ikke bedrøve mig, om det viste sig, at der var en Kampstemning til Stede, men jeg tror ikke derpaa. Det store Flertal vil hellere forny Tarifen end løbe Risiko ved Kamp. Forkaster vi Forslaget, gaar vi ikke til nye Forhandlinger, men ud i Kamp. Anbefalede Forslaget. — Efter at Frk. *Crone, Carl W. Christoffersen, Sofus J. Nielsen* og *Tverskou* havde anbefalet Forslaget, udtalte *Jul. Samuelsen* Ønsket om, at vi mødte fuldtalligt til Efteraaret, naar Spørgsmaalet om Opsigelse skal for igen. — Generalforsamlingen hævet.

SVENDBORG LOKALAFDELING

afholdt ordinær Generalforsamling Tirsdag den 15. Januar i »Rolighed«, hvortil var mødt henved en Snes Medlemmer. Formanden, *Corfitz Madsen*, bød velkommen og oplæste Dagsordenen. Dirigent *C. W. Jensen. Formanden* gav derefter en Oversigt over det svundne Aar. Der

havde været enkelte Smaakonflikter hos et Par Firmaer indenfor Afdelingen, som var bragt til Afslutning ved Formandens Mellemkomst. Arbejdsløsheden var stadig lige stor; derimod havde der i den sidste Tid været stor Efterspørgsel efter Paalæggersker. Taleren omtalte dernæst Svendeprøvernes Bedømmelse og bad sluttelig Kollegerne vise større Interesse for Afdelingens Sager. Beretningen godkendtes. — Regnskaberne aflagdes af Kassereren, *Søren Jensen*. Hovedkassen balancerede med Kr. 2620,16. Tilskud fra Hovedkassen Kr. 200,00. Kassebeholdning Kr. 24,91. Lokalkassens Regnskab balancerede med Kr. 444,38, Kassebeholdning Kr. 104,37. Regnskaberne godkendtes enstemmigt. — Kassererens Løn fastsattes som hidtil til 50 Kr. Kvartalet.

Dirigenten meddelte, at Formanden, hvis Funktionstid udløber 1. Juli, ønskede at afgaa allerede nu, men henstillede til ham paa Styrelsens Vegne at fortsætte. *Formanden* mente, det for Afdelingens Vedkommende var bedst, om hans eventuelle Afløser tog fat fra Nytaar. Den væsentligste Grund til, han ønskede at afgaa, var at søge i Telefonopringningerne til ham paa Arbejdspladsen fra Principalerne, som kom ham meget paa tværs, og han vilde heller ikke benægte, at noget af Lysten til Arbejdet gik tabt, da det blev mødt med en vis Ligegyldighed fra en stor Del Kollegers Side. Da der fra flere Sider rettedes Opfordring til Formanden om at fortsætte, lovede denne at fortsætte i hvert Fald til Juli. — Til Kasserer genvalgtes *Søren Jensen* og som Bestyrelsesmedlem *C. W. Jensen*. Til Revisor genvalgtes *Svend Th. Hansen*. Faktor *M. P. Nielsen* og *Corfitz Madsen* genvalgtes som Kontrahenter til »Sydfyns Social-Demokrat«.

Under Eventuelt drøftede man Tanken om en Vinterfest, som agtes afholdt i Februar. — Sluttelig oplæste Sekretæren, *N. P. Jensen*, Forhandlingsprotokollen, som godkendtes. *N. P. J.*

RANDERS AFDELING

afholdt ordinær Generalforsamling den 19. Januar. *Formanden* udtalte Ønsket om et godt Nytaar ikke blot for Medlemmerne i Almindelighed, men i nok saa høj Grad for vor Organisations indre Sammenhold og Udvikling fremover til mere tidssvarende og kampdygtige Former. Formanden afgav derefter en lang Beretning for det afsluttede Aar og omtalte herunder særlig indgaaende Arbejdsløsheden i Faget og Delegeretmødets Vedtagelser. — Kassereren, *Andrew Jensen*, oplæste Hovedkassens Regnskab, der balancerede med Kr. 6582,26. — *Ed. Larsen* kritiserede stærkt et enkelt Trykkeris Maskinsætteres Overarbejde og mente, Bestyrelsen burde skride kraftigt ind. *Formanden* var enig med Larsen i, at Overarbejde burde stærkt bremses, hvilket Bestyrelsen heller ikke havde forsømt. — Efter endnu et Par Udtalelser godkendtes Beretning og Regnskab med den Tilføjelse, at de særlig overarbejdsivrige Kolleger indkaldes for Bestyrelsen. — Som Formand genvalgtes *Alfr. Andersen*. Til Bestyrelsen genvalgtes *Kr. Knudsen* og nyvalgtes *Holtzmann*, Suppleant *Larsen* og *Jacobi*. Til Revisor genvalgtes *Jens Poulsen*. Fanebærer *Kjeld Petersen*, Suppleant *Sandberg Andersen*.

Formanden fremlagde derefter Lokalkassens Budget for det kommende Aar. Dette var anslaaet til: Indtægt Kr. 2625,00, Udgift Kr. 2360,00, Overskud Kr. 265,00. Regnskabet for det afsluttede Aar viste, at sidste Aars Budget havde holdt i det væsentlige. Indeværende Aars vilde sikkert ogsaa gøre det. Budgettet godkendtes uden Ændringer. Regnskabet for Oktober Kvartal oplæstes og godkendtes.

Efter at et Par Spørgsmaal, bl. a. om Skattefradragene, var behandlet, sluttede Formanden den af 25 Medlemmer besøgte Generalforsamling. *X.*

AARHUS LOKALAFDELING

afholdt Kvartalsgeneralforsamling den 25. Januar. — Formanden, *Marthin Pedersen*, bød velkommen og udtalte de bedste Ønsker for Medlemmerne i det nye Aar. — Til Ordstyrer valgtes *Aksel Andersen* og til Sekretær *H. P. Alb. Jensen*. — Forhandlingsbogen godkendtes.

Formanden gav en Oversigt over Virksomheden i det forløbne Aar. Der havde været afholdt 6 ordinære og 4 ekstraordinære Generalforsamlinger, 18 Styrelsesmøder, 1 Møde med Trykkeriernes Tillidsmænd og 4 Møder med Personaler.

Kassereren, *Chr. Rostgaard*, oplæste de reviderede Regnskaber for Oktober Kvartal. Forbundskassens Balancesum var Kr. 16.468,60 (for Aaret 1923 Kr. 88.775,00), Lokalkassens Kr. 5632,94 med Kassebeholdning Kr. 2976,67 (Aaret 1923 Kr. 12.760,58 som Balancesum). Regnskaberne godkendtes enstemmigt.

Til Elevpræmier i Teknisk Skole bevilgedes 30 Kr.

— — —

Hjælpekassen afholdt derefter Generalforsamling. — Forhandlingsbogen godkendtes. Til 2 ældre Kolleger efterbevilgedes en udbetalt Understøttelse paa 130 Kr. *Rostgaard* oplæste det reviderede Regnskab, som enstemmigt godkendtes. Balancesummen var Kr. 7924,82.

— — —

Bogtrykfagets Lokalsygekasse i Aarhus afholdt til Slut ordinær halvaarlig Generalforsamling. Sekretæren, *Søren Petersen*, aabnede i Formandens Fraværelse Generalforsamlingen og omtalte Kassens Stilling nu som fuldt tilfredsstillende. *Aksel Andersen* valgtes som Dirigent. Forhandlingsbogen godkendtes, hvorefter Kassereren, *Axel Madsen*, oplæste det reviderede Regnskab, der balancerede med Kr. 5265,33; i Kontingent var indbetalt Kr. 2676,70 og i Understøttelse udbetalt Kr. 2449. Kassebeholdning pr. 1. Januar 1924 var Kr. 1384,89. Regnskabet godkendtes. *S. P.*

AALBORG LOKALAFDELING

Kvartals-Generalforsamling afholdtes Lørdag den 26. Januar hos Kjeldstrup. Tilslutningen var ikke særlig overvældende. — Formanden, *Magnus Christensen*, gav en kort Oversigt over det svundne Aar og kom derunder bl. a. ind paa Arbejdsløshedsspørgsmaalet, som han mente for en Del var begrundet i Bogtrykkernes store Avance og ikke mindst i Bladenes høje Annoncepriser, som er fastsat paa en Tid, da alt Materiel og alle Forbrugsartikler til Bladdrift betaltes med de højeste Priser; disse Priser er jo faldet meget, og hvis Bogtrykkerne begrænsede deres Avance tilsvarende, og Bladene nedsatte Priserne i samme Forhold, vilde det sikkert bevirke, at Tryksagernes og Annoncernes Mængde vilde blive forøget og give Arbejde til flere. — Kassereren, *Johan Gerdt*, oplæste Regnskaberne. Hovedkassens Regnskab for afvigte Kvartal balancerede med Kr. 5804,84; i Sygeunderstøttelse var udbetalt 1164 Kr. Lokalkassens Regnskab balancerede med Kr. 614,94. Der er i Øjeblikket 116 Medlemmer i Afdelingen. Beretning og Regnskaber godkendtes. — Til Formand genvalgtes *Magnus Christensen*, til Kasserer *Johan Gerdt*, til Bestyrelsesmedlem *Jens Skov*, til Revisorer *H. P. Pedersen* og *Lars Pedersen*. Som Bladrepræsentant genvalgtes *Magnus Christensen* og nyvalgtes *Lars Pedersen*. Som Repræsentant til Lærlingeafdelingen valgtes *Aasted*. — En Anmodning om Tilskud til Teknisk Skole henlagdes. — Til Tyskerne bevilgedes 25 Kr. — Under Eventuelt holdt *H. C. Andersen* en kraftig Tale, hvori han langede ud efter mangt og meget — bl. a. fik Brancherne deres »Fedt«. Pointet i Andersens Tale var, at man i Stedet for at splitte sig stadig længere og længere ud i Brancher og derved skabe Klassedeling indenfor Faget, hellere maatte slutte sig fastere sammen og løfte i Flok — til Gavn for alle Typografiens Udøvere. *m.*

GUTENBERG-KORET

afholdt ordinær Generalforsamling Fredag den den 1. Februar i Kafé »Sjølund«. — Til Dirigent valgtes *Viggo Andersen*. — Formanden, *Erh. Fossing*, aflagde Beretning for Halvaaret, som begyndte med, at Koret assisterede ved den københavnske Afdelings Stiftelsesfest, der blev fejret i Skodsborg i Juli Maaned. Omtalte Afsløringen af Laur. Jensens Mindesten paa Vestre Kirkegaard, hvor Koret før og efter Afsløringen sang »Solefaldssang« og »Den store, hvide Flok«. Koret havde i Sommerens Løb haft nogle gode Aftener i Pileallé 16, hvor Haven var bleven vældig fikset op. Den regnvejrsfulde Sommer havde tildels ødelagt de planlagte Ture. Mindede i denne Forbindelse om Værløse-Turen, som dog alligevel var bleven til en god Tur, som vil blive gentaget. I Efteraaret afholdtes en Koncert i Olympia, som havde været godt besøgt, og som vil blive gentaget, men i et andet og større Lokale. Ved Novemberfesten sang Koret et godt og lødigt Program, som det havde faaet Anerkendelse for. Sluttede med at omtale Jule-Gildet i December Maaned, hvor vor Vært (Hr. Henriksen) havde vist sig særlig opmærksom.

Regnskabet. Kassereren, *C. Langsted*, oplæste det reviderede Regnskab, som paa Revisionens Anbefaling godkendtes enstemmigt. — Valg af Formand: Til Formand genvalgtes *Erh. Fossing* med Akklamation, hvorefter *Jens Larsen* og *Mich. Schmidt* i velvalgte Ord takkede Fossing og opfordrede ham til stadig at arbejde i det hidtil fulgte Fodspor. *Fossing* takkede og lovede at ville fortsætte. — Valg af Revisor. Hertil valgtes *Chr. Nielsen* og som Suppleant *Chr. Brun*. — Under Forslag fremsatte *Formanden* Forslag om at afholde en selskabelig Aften for aktive og passive Medlemmer i Kafé »Sjølund« i Løbet af Marts Maaned. — Forskellige andre Forslag fremsattes, hvorefter Generalforsamlingen sluttede med et Leve for Gutenberg-Koret. *Nic. M.*

NÆR OG FJÆRN

KØBENHAVNS STYRELSE afholder Møde førstkommende Mandag Kl. 7 i Vestergade 5. *Formanden.*

HUSK ENKEKASSENS Generalforsamling Søndag den 24. Februar. (Se omst. Annonce.)

JUBILÆUMSGAVE. Personalet i *Rud. Bøhms* Bogtrykkeri modtog i sidste Uge et Gratiale paa henholdsvis 100 og 50 Kr. i Anledning af Firmaets 35-aarige Bestaaen.

DEN INTERNATIONALE TYPOGRAF-KONGRES finder Sted fra 1.—7. September d. A. i Hamborg.

ET HAAB, DER BRISTEDE. »Dansk Bogtrykker-Tidende« satte i sit sidste Numer sin Lid til Schweizerne med Hensyn til Gennemførelsen af den forlængede Arbejdstid. Ved Folkeafstemningen i Schweiz forleden blev Forslaget om at gaa bort fra 8-Timersdagen forkastet. Det af Bladet udtalte Haab om, at Schweizerne vilde vise sig som Forgangsmænd paa dette Omraade, er altsaa bristet. Det er ikke saa let at skrue Udviklingen tilbage.

FAGFORENINGERNE OG ARBEJDERREGERINGEN. Følgende 7 Medlemmer af den nye engelske Arbejderregering var ved Regeringens Dannelse fastansatte Fagforeningsfunktionærer: *I. R. Clynes* (Formand for Arbejdsmændenes nationale Forbund), *J. H. Thomas* (Politisk Sekretær i Jernbanemændenes nationale Forbund), *V. Hartshorn* (Distriktsfunktionær for Bjergarbejderne i Syd-Wales), *S. Walsh* (Distriktsfunktionær for Bjergarbejderne i Lancashire), *W. Adamson* (Bjergarbejdersekretær i Distriktet Fife), *H. Gosling* (Formand for Transportarbejdernes og Arbejdsmændenes Forbund) og *F. O. Roberts* (fra Typografforbundet). (I. F. C.)

STYRELSESMØDER

DEN KØBENHAVNSKE STYRELSE

28. Januar 1924 paa »Hafnia«.

Protokollen fra forrige Møde oplæstes og godkendtes. — I tidligere behandlet Sag angaaende Dobbeltvirksomhed var denne nu ophørt. Til Efterretning. — I tidligere behandlet Erstatningssag for Opsigelsesfrist for en kvindelig Hjælpearbejder var nu opnaaet Forlig. Godkendtes. — Et Lønspørgsmaal i et mindre Trykkeri afgjordes derhen, at en Efterbetaling afkræves. — Et andet Forbund, der har Penge til gode hos et K. B.-Medlem, anmoder om vor Assistance. Anmodningen maa rettes gennem vor Hovedorganisation. — I tidligere behandlet Optagelsessag maatte efter det passerede nu kræves bestaaet Svendeprøve som Betingelse for Optagelsen. — I lignende foreliggende Sag kræves det samme. — Klage forelaa over Oplæring til Stereotypør af ungt Menneske under 18 Aar. Efter det oplyste blev vedkommende ikke anvendt ved Stereotypering, før han var fyldt de 18 Aar. Sagen henlægges. — Forskellige Tarifspørgsmaal afgjordes. — Hjælp til Bandager for en arbejds-

løs og en langvarig syg indrømmedes. — I et Trykkeri havde man villet beordre vore Medlemmer utarifmæssig Arbejdstid. Ved Formandens Mellemkomst var Sagen bragt i Orden. Til Efterretning. — En Underfaktor fremsender Udmeldelse. Da vedkommende ikke er Formand i Septemberforligets Forstand, og der foreligger andre Oplysninger, tages Udmeldelsen ikke til Følge. — Hvilende Ret-Sager behandledes. — Derefter afholdtes Møde med Tarifkommissionen.

TAK

Alle, som hædrede os paa vor Sølvbryllupsdag, bedes modtage vor hjerteligste Tak.

Oluf Jensen og Hustru.

TIL TYSKERNE har jeg modtaget følgende Bidrag:

Odense 133,00; Vejle: St. Boesen 2,00, A. C. Arnø 1,00; tilsammen Kr. 136,00. — Ialt med det tidligere indkomne *Kr. 1206,00.*

København, 19. Februar 1924.

Karl Sørensen.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND BOGTRYKFAGETS ARBEJDSLØSHEDSKASSE

VESTERGADE 5, 1. SAL
KØBENHAVN B.

KONTORERNE er aabne for Ind- og Udbetaling fra 1—3 undtagen *Lørdag (11—1)* samt *Fredag og Mandag Aften Kl. 5—6½.* Telefon *4331.*

FORMANDEN træffes som Regel til samme Tider. Telefon 13,331.

ANVISNINGSKONTORET. Telefon 4331. Før Kl. 9 Form. og efter 6 Aften gennem Str. 1683. Telegramadr.: Typforbundet, Kbhvn.

FORENINGSMEDDELELSER

TILSKUD FRA HOVEDKASSEN er efter lovformelig Begæring tilsendt følgende Afdelinger: 13. Februar: Ringsted 250,00. 14. Februar: Lyngby 200,00. 15. Februar: Rudkøbing 300,00.

København, 19. Februar 1924.

Forretningsudvalget.

NYE MEDLEMMER

København: Sætter Ernst Thaarup, udl. 11. 2. 24 hos Larsen (arb. s. St.). Paal. Gudrun Andersen, udl. 15. 2. 24 hos Landschultz (arb. s. St.).

TILTRAADTE

København: 7337 K. Mortensen fra Assens (arbl.). 1662 Carl Rasmussen fra Haderslev (arbl.). 1954 Oscar Rasmussen fra Haderslev (arbl.). 2711 Peter Bødtker fra Haderslev (Qvist & Co.). 7229 Erik Clemmensen fra Løgstør (Centraltrykkeriet).

Haderslev: 1662 Carl Rasmussen (arbl.) og 1954 Oscar Rasmussen (arbl.). Køge: 4744 Lilly Christensen (Faxe Bogtrykkeri). Løgstør: 7329 Erik Clemmensen (arbl.). Nykøbing F.: 7237 Ove Christensen (arbl.). Roskilde: 7040 Hans Øllgaard Jensen (arbl.).

FRATRAADTE

København: 7337 K. Mortensen til Lyngby (arbl.). 6565 E. Hansen til Roskilde (arbl.).

Assens: 7337 Karl Einar Mortensen til Kbhvn. (arbl.). Brønderslev: 7009 Adolf Andersen paa Rejse. Haderslev: 1662 Carl Rasmussen til Kbhvn. (arbl.) og 1954 Oscar Rasmussen til Kbhvn. (arbl.). Helsingør: 3429 Peter Emil Petersen til Hillerød i Pl. Nykøbing F.: 4476 Carl Aage Hansen til Nakskov i Pl. Skive: 3424 Chr. B. Hansen paa Rejse. Vejle: 3349 Chr. V. Qualen til Viborg (arbl.).

UDSLETTET PAA GRUND AF RESTANCE

København: 2809 Carl Jensen (Berl. Tid.).

ANNULLERET UDSLETTELSE

København: 1385 Alfred Andersen (Fraenckel & Co.).

·ERIK·LEVISON·
GRAFISKE ARTIKLER
EN GROS
VESTRE BOULEVARD 36-38 KØBENHAVN B
Stort Udvalg i alle grafiske Utensilier, Træmaterialer
samt nye og brugte Maskiner
BESØG DE BETYDELIGT UDVIDEDE UDSTILLINGSLOKALER

Modarbejd Arbejdsløsheden.
Brug DRUBINS Danske Trykfarver.
Telefon 9090 Telegr.-Adr.: DRUBIN, Valby.
(14)

Typografernes Understøttelseskasse for Enker og Efterladte.

Den ordinære aarlige Generalforsamling afholdes *Søndag den 24. Februar 1924 Kl. 11 prc.,* Rømersgade 22, 1. Sal til Gaden med følgende Dagsorden:

1. Aarsberetning og Regnskabets Godkendelse. 2. Beretning fra Legatfonden. 3. Opstilling til Valg af Funktionærer, 2 Styrelsesmedlemmer (afg. Carl Chr. Hansen, N. Chr. Christensen), Kasserer (afg. Carl J. Christoffersen), 1 Revisor (afg. C. O. Petersen) og 1 Revisorsuppleant. 4. Eventuelt. *Bestyrelsen.*

Møde afholdes Onsdag 27. Februar Kl. 8 i Rømersgade 22¹ til Gaden. — Dagsorden: 1. Hvorledes fremmes Haandsætternes Forhold saavel økonomisk som fagligt. 2. Opstilling til Valg af Afdelingens Styrelse. 3. Eventuelt. *Styrelsen.*

Typografernes Syge-Hjælpekasse

afholder **ordin. Generalforsamling** Torsdag den 28. Februar Kl. 7½, Rømersgade 22, 2. Sal til Gaden. — Dagsorden: 1. Beretning; 2. Regnskabet; 3. Juletræsfesten 1924; 4. Valg af Formand, 1 Styrer og 1 Revisor; 5. Eventuelt. *Styrelsen.*

(13 c)

ANNONCER

I Henhold til Anvisningskontorets Regulativ, Punkt 6, gøres opmærksom paa, at ingen maa slutte bindende Aftale om Pladstilbud, før Henvendelse er sket til Lokalkassereren i den paagældende By eller i København til Anvisningskontorets Bestyrer. Undladelse heraf medfører Karantæne.

Maskinsætter

(Typograph) søger Plads snarest. — Billet mrkt. »62« til Ekspeditionskontoret.

Trykker.

En dygtig Illustrations- og Farvetrykker (ikke for ung) kan faa fast Plads i et større Akcidenstrykkeri i en Provinsby fra 1. Marts. Billet mrkt. »61« modtager Ekspeditionskontoret.

En flink Akcidens-Sætter

(Provinsianer) søger Plads som saadan eller Annoncesætter snarest. Billet mrkt. »64« til Ekspeditionskontoret.

„Typograph"-Sætter

(Provinsianer), 4 Aars Praksis, søger Plads straks eller senere. Billet mrkt. »63« til Ekspeditionskontoret.

Trykkerforbundter

søger Plads; har staaet 4 Aar i Lære. Anbefaling haves. Billet mrkt. »60« modtager Ekspeditionskontoret.

Akcidenssætter,

26 Aar, søger Plads. Kendt med alle forefaldende Akcidensarbejder. — Billet mrkt. »58« modtager Ekspeditionskontoret.

Sætter

søger Plads snarest. Kendt med skematiske Arbejder. Billet mrkt. »59« modtager Ekspeditionskontoret.

Maskinsætter

til Linotype eller Intertype søger Plads. Billet mrkt. »28« modt. Ekspeditionskont.

Bogtrykkeri

(med eller uden Avis) ønskes til Købs. — Billet mrkt. »57« modtager Ekspeditionskontoret.

ADOLPH WULFF
fører alle Artikler for Bogtrykkere.
Maskiner · Skrifter · Farver
fra de bedste Fabrikker
Valsemassefabrik og Valsestøberi.
Brugte Maskiner haves altid paa Lager.
Gothersgade 8. Kjøbenhavn K.
Telefon Central 39 og 5539. (6)

F. L. BIE A/S Gothersgade 28, København.
Telefon Central 8062 og Palæ 1556.
Samtlige Maskiner og Artikler for **Bogtrykkerier, Bogbinderier, Litho-Etablissementer, Klichéfabrikker** og beslægtede Brancher.
Kulante Betingelser
Stadigt stort Lager. (10)

PARITZ GOTTSHALCK
KONGENS NYTORV 8 · TELEFON 8878
Nye og brugte Maskiner haves paa Lager.
Stort Lager af alle Utensilier. (11)

Tandlæge Edv. Møller,
Købmagergade 30, 2.
udfører enhver Tandbehandling til smaa Priser. Samvittighedsfuldt Arbejde. Bedøvelse hele Dagen. Konsultationstid 10—3½ 6—7 Efterm. Telefon 8181. (12)

Redaktør: Fr. Nielsen, Bygaardsstræde 8, Køge. Ekspeditør: Karl Sørensen, Vestergade 5, 1. Sal, Kbhvn. B.
Abonnem. gennem Postkontorerne: 1 Kr. 50 Øre Kv. Annoncer: 35 Øre pr. Petitlinje (pladss. Medl. 25 Øre). 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. Bording (V. Petersen). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 9 KØBENHAVN DEN 29. FEBRUAR 1924 51. AARGANG

Dansk Typograf-Forbunds Københavns Afdeling.

Ordin. kvartaarl. Generalforsamling

for alle Afdelingens Medlemmer
afholdes
Søndag den 2. Marts 1924 Kl 10 præcis
i Rømersgade 22 (Festsalen).

Dagsorden: 1. Beretning. 2. Regnskabet. 3. Anskaffelse af en Afdelingsfane til Begravelser o. l.

Medlemskort skal forevises ved Indgangen.

Lokalstyrelsen.

Derefter afholder samtlige

Underafdelinger ordin. aarl. Generalforsamlinger.

Sætternes Underafdeling

(Den typografiske Forening)
Sættere, Stereotypører, Galvanoplastikere og mandlige Hjælpearbejdere)
i Rømersgade 22 (Festsalen).

Dagsorden: 1. Regnskabet. 2. Opstilling til Valg af 6 Styrelsesmedlemmer, hvoraf den ene skal være en mandlig Hjælpearbejder. 3. Opstilling til Valg af 4 Kontrahenter. 4. Eventuelle Beretninger fra de forskellige kooperative Foretagender. 5. Valg af 1 Repræsentant til Arbejdernes Landsbank. 6. Valg af 2 Repræsentanter til Bryggeriet »Stjernen«. 7. Valg af 4 Repræsentanter til Arbejdernes Fællesorganisations Brændselsforretning. 8. Valg af 7 Repræsentanter til Arbejdernes Livsforsikring. 9. Valg af Stemmetællere. 10. Bevilling til Fagskolen. 11. Eventuelt.

Styrelsen.

Trykkernes Underafdeling

(Den typografiske Trykkerforening)
i Rømersgade 22, 2. Sal til Gaden.

Dagsorden: 1. Beretning. 2. Regnskabet. 3. Eventuelle Beretninger fra Kontrahenten i »Soc.-Dem.«, fra Repræsentanten i Brændselsforretningen og fra Repræsentanten i Bryggeriet »Stjernen«. 4. Indsendte Forslag. 5. Bevillinger. 6. Opstilling til Valg af 2 Styrelsesmedlemmer samt Valg af 1 Kontrahent, 1 Repræsentant til Brændselsforretningen og 1 Repræsentant til Bryggeriet »Stjernen«. 7. Eventuelt.

Styrelsen.

Kvindernes Underafdeling

(De kvindel. Trykkeriarbejderes Fagforening)
i Rømersgade 22, 1. Sal til Gaden.

Dagsorden: 1. Beretning. 2. Regnskabet. 3. Opstilling til Valg af 2 Styrelsesmedlemmer og 2 Repræsentanter til Arbejdernes Fællesorganisations Brændsesforretning. 4. Eventuelt.

Styrelsen.

ANTI-KRIGSDAGEN

Ved *Joh. Sassenbach,* Sekretær i Den internationale faglige Central.

Krigsfarerne kan ikke afvendes derved, at der først i sidste Øjeblik, naar Spændingen er paa sit højeste, foretages fortvivlede Skridt. Vigtigere er bestandigt og uafladeligt at bekæmpe Krigsviljen.

Før Verdenskrigen, som udbrød for 10 Aar siden, vidste Folkene i Europa næppe nok, hvad Krig i Virkeligheden betød. Under Krigen lærte de Krigens Tragik at kende og begyndte at hade Krigen. Dette Had blev endnu stærkere efter Krigen, da man var i Stand til at overse dens Resultater og kaste et Blik bag Kulisserne.

Skal fremtidige Krige undgaas, maa dette Had ikke forsvinde. Det er et helligt Had, som bør holdes vedlige. Folkene maa ikke forglemme de dem af Krigen paaførte Lidelser, Krigsdeltagerne ikke deres Savn og de skændige Handlinger. som de blev tvunget til at udføre imod deres Vilje, Krigsinvaliderne ikke de udstaaede Lidelser og de efterladte ikke deres døde.

Ligesom den enkelte ikke har Ret til med Magt at gennemtvinge sin Vilje og slaa sin Modstander ned, saaledes kan denne Ret heller ikke indrømmes en enkelt Stat; ogsaa her er Vold og Voldsmidler ikke tilladelige, men et Udslag af Barbari og en Forsyndelse mod Menneskeheden. Hvor man ikke er i Stand til ad venskabelig Vej at afgøre Stridsspørgsmaalene, maa det ligesom i det private Liv være muligt at skabe Voldgiftsinstitutioner, som kan sikre den enkeltes Ret bedre end det Menneskeslagteri, som kaldes Krig og hvorved ikke Fornuften og Retten, men den raa Kraft giver Udslaget.

Alle Folkeklasser har Grund til at hade Krigen og arbejde hen til en fredelig Bilæggelse af alle mellemfolkelige Stridigheder. Først og fremmest gælder dette dog for Arbejderklassen, som allerede for længe siden lærte i Klassefællen paa den anden Side Grænsen ikke at se Fjenden, men derimod Vennen, den ligesindede med de samme Interesser.

Det var Arbejderklassen, der først af alle atter mødtes for at vandre de fælles Veje, det er ogsaa den, der for Tiden er den ubønhørligste Modstander af Krigsskraalet og Krigsrustningerne og alt, hvad der kan føre til nye Krige. Utrætteligt hæver den i alle Lande sin Røst imod Krigen, og Tiaarsdagen for Verdenskrigens Udbrud maa være Anledningen til at give særlig højlydt Udtryk for Afskyen mod Krigen.

For at dette kan ske, har Den internationale faglige Central vedtaget at foranstalte en international Anti-Krigsdag den tredje Søndag i September 1924. Gennem denne Demonstration skal Arbejderne i alle Lande sættes i Stand til paa samme Dag at give Udtryk for deres Antipati mod Krigen og for deres Ønsker om et fredeligt Samarbejde Folkene imellem. Der er ikke Tvivl om, at denne Opfordring villigt vil blive fulgt, og at Raabet »Krig mod Krigen« paa denne Dag vil lyde Verden over.

Dog ikke blot den 21. September, men under hele Aaret 1924 skal dette Raab lyde. Dertil skal Forberedelserne for Anti-Krigsdagen, som nu maa paabegyndes i alle Lande, sikkert give tilstrækkelig Lejlighed, og Anti-Krigsdagens Ekko skal endnu genlyde i lang Tid.

HVOR LÆNGE ENDNU?

Økonomi er ikke blot et Spørgsmaal om *Indtægt,* saaledes som det ifølge Forholdenes Natur og Bladets hele Stilling oftest faar Udtryk i »Typ.-Tid.«, men drejer sig i lige saa høj Grad om *Udgift.* Og herunder fæster Blikket sig ofte ved den Post, der hedder *Skat.* I Ny og Næ finder et Nødraab frem fra Provinskolleger, der resigneret beklager sig over den kommunale Skattebyrde, de maa bære, medens Bonden paa den anden Side Bygrænsen gaar paa Børnebillet hvad Skat angaar.

Tillad mig til den overvejende Part af mine Fagfæller at rette et Spørgsmaal om, hvor længe vi *stiltiende* bør finde os i den Flaaning, som de fleste af os er Genstand for gennem Øl- og Spiritusskatten. Den Skatteplyndring, der her foregaar i Humanitetens, Ædruelighedens og Menneskelykkens Navn, vender jo i udpræget Grad den tunge Ende mod alle de Mænd, der har deres Arbejde borte fra Hjemmet og tvinges til at indtage Mad og Drikke paa Arbejdsplads eller Værtshus, hvilket for Haandværkssvendenes Vedkommende vil sige samtlige arbejdende.

Masken, hvorunder Plyndringen foregaar, er af en særlig ækel Art: i Moralens og alle Dyders Navn klemmes den Mand, der ved Arbejde i støvfyldte og ophedede Lokaler føler Trang til Øl, eller som under svært kropsligt Slid ved Hjælp af en Snaps faar de mange tørre Skorper til at glide.

Det er lykkedes en lille Kreds af paagaaende Fanatikere at skabe en Stemning, som har fundet alt for villige Sjæle indenfor Landets Lovgivere til at presse alle os, hvis Legeme eller Sind nu føler Trang til Stimulans af spirituel Art.

Men mon Tiden ikke er inde til at revidere Begreberne om mangt og meget, hvad Spiritus angaar. Et Utal af Annoncer om nervestyrkende Midler og Stimulans af alle Arter tyder paa, at *noget* maa der til for at klare Tilværelsen i vor forjagede Tid.

Den overhaandtagende Kaffedrikning og Brugen af visse giftige Pulvere taler ogsaa et Sprog, vor Tid ikke bør sidde overhørig.

Paa Hundreder af Tungemaal gennem Aartusinder er Vinen, Aquaviten, Livets Vand, prist som det Middel, der baade gav Legemet Sundhed og Sindet Styrke, Fornyelse og Glæde.

At enkelte ikke kan hovmesterere sig selv, er set til alle Tider og bør ingen Berettigelse være til at lægge Tvang paa alle andre.

Jeg synes, vi Haandværkssvende burde røre paa os for at faa vore Skatte-Byrder lettede noget gennem en mindre blodig Øl- og Spiritusskat. *Hans Petersen.*

DEN TYPOGRAFISKE TRYKKERFORENING

Foredraget Tirsdag den 19. Februar havde samlet en stor Del Kolleger, som med Interesse fulgte Ingeniør *A. Eickhoffs* Foredrag.

Efter at Formanden havde budt velkommen og udtalt Haabet om, at den Interesse, som Kollegerne havde vist ved deres Tilstedeværelse, maatte blive efterfulgt af en lignende ved vore Generalforsamlinger, fik Hr. Ingeniør A. Eickhoff Ordet. I et interessant Foredrag skildrede Foredragsholderen Trykmaskinernes Udvikling indtil vore Dage. Omtalte udførligt de nu brugbare Maskiner, Digler, Hurtigpresser med Stopcylinder og En- og Toturmaskiner.

Efter Foredraget havde Kollegerne Lejlighed til at stille Spørgsmaal angaaende de Vanskeligheder, som Maskinerne jo ikke sjældent forvolder Trykkerne. Fabrikant Eickhoff besvarede de fremsatte Spørgsmaal, hvorefter Mødet sluttede med en Tak til Foredragsholderen. *H. N.*

— — —

Kollegernes Opmærksomhed henledes paa Generalforsamlingen paa Søndag. Fra Provinsens Trykkere foreligger et Par Andragender, som vil blive behandlede, hvorfor vi opfordrer Kollegerne til at give Møde. *Styrelsen.*

TYPOGRAFERNES

KARNEVAL

SANGFORENINGEN - SPORTSKLUBBEN
CYKLEKLUBBEN - GUTENBERGKORET

LØRDAG 8. MARTS 1924

GIMLES SELSKABSLOKALER

GRUNDTVIGSVEJ 14

Den store Sal Kl. 8–4:

KARNEVALSFEST

Musiken under Ledelse af
Hr. Musikdirektør *Hjalmar Koefoed.*

Kl. 10: *Danseparret: LES ROSÉS.*
Kl. 11½: *Harmonikavirtuoserne: HERMAN GELLIN og ERNST BORGSTRØM.*

Forskellige grundkomiske Masker optræder i Aftenens Løb

Den røde Sal Kl. 10–4:

JAZZ-ORKESTER

Moderne Danse - Ungdom og Humør.

Den blaa Sal Kl. 10–4:

Bal en famille

Tilskuere kan løse Baltegn efter Kl. 11.

BILLETPRISER: Deltagere Kr. 3.50, Tilskuere Kr. 2.00. — Foreningernes Medlemmer kan erholde Billetter hos N. Nielsen, Fælledvej 22 B⁴, Rud. Jensen, H. C. Ørstedsvej 11 A, Kld., Telf. Vester 5801 y., og V. Faurhøj, Aaboulevard 70¹, Telf. Nora 5263.

Intet Billetsalg ved Indgangen, som aabnes Kl. 7½.

JUL. SCHRØDER

Vi lever i Jubilæernes Tid, stod der forleden Dag her i Bladet.

Nu er det Jul. Schrøder, som har været Svend i 25 Aar ligesom saa mange andre af os, enten vi husker at fejre denne Dag, eller den glider

ubemærket forbi Kollegernes Bevidsthed og maaske ogsaa forbi selve Jubilarens.

Den 1. Marts 1899 udlærtes Jul. Schrøder i det gamle Fjeldsøeske Bogtrykkeri derinde i Kattesundet, hvor det den Gang laa. Trykkeriet var et Trykkeri med Historie. Og til denne hører, at da Julius var Dreng, var der kun lidt, kun særdeles lidt at lære i det den Gang alderstegne Trykkeri, der først senere har faaet en delvis Renaissance. Det fornemste Arbejde, der udførtes, var Højesteretssager — ja, der var overhovedet ikke andet. De sattes med en gammel Fraktur, der var saa slidt paa Legemet, at man stadig maatte anvende sin Omhu paa, at Linierne ikke sprang ved Udslutningen.

Under saadanne Forhold udklækkedes Julius til Typografmagersvend. Skæbnens Veje er ofte underlige. Hvem skulde have troet, at her gik en vordende flink Maskinsætter.

Men saadan gik det.

Om Julius Schrøder er der ikke meget at sige. I de 25 Aar, der er gaaet, siden han udlærtes, har han i mangt og meget tilhørt Forbundets Historie. Snart valgtes han til baade det ene og andet, og han har gennemgaaet alle Tillidshverv indenfor Forbundet, indtil han afløste Victor Petersen som Forbundets Formand.

Derfor er Jul. Schrøder bleven kendt af Typografernе fra Skagen til Gedser. Hans karakteristiske, tætte Skikkelse med Skipperskæget, hans Saglighed og Alvor, naar det gælder, har i skøn Forening gjort ham til et Samlingsmærke, en Fører, til hvem Typografernе har Tillid.

25 Aars Svendejubilæum kan være en stor eller lille Dag — ligesom man vil. Vi vil ønske, at de 25 Aar kun har dannet Indledningen til en stor Arbejdsdag for Julius Schrøder, for hvilken Indledning vi har Grund til at takke ham, idet vi ønsker ham Held og Lykke i kommende femogtyve. ***

GENERALFORSAMLINGER OG MØDER

HOLBÆK LOKALAFDELING

holdt Lørdag den 2. Februar ordinær Generalforsamling paa Jernbanehotellet. 15 Medlemmer havde givet Møde. Formanden, Borgmester *Alfred Hansen*, bød velkommen, ønskede Medlemmerne glædeligt Nytaar, oplæste Forhandlingsprotokollen og meddelte i nogle Bemærkninger hertil, at der havde været foretaget faglig Mægling vedrørende Maskinsætterlønnen paa »Holbæk Amts Avis« — desværre uden at der var opnaaet nogen Lønforbedring for de paagældende Maskinsættere. Endvidere oplæste Formanden Regnskaberne for Oktober Kvartal. Lokalkassens Regnskab balancerede med 2377 Kr. 10 Øre og Ekstrakassens med 767 Kr. 36 Øre. — Saavel Regnskaberne som Forhandlingsprotokollen godkendtes.

Til Formand genvalgtes enstemmigt Borgmester *Alfred Hansen*. Til Styrelsesmedlemmer genvalgtes *Johs. M. Andersen* og nyvalgtes *Schmidt-Nielsen* med *L. M. Rasmussen* som Suppleant. Til Revisor genvalgtes *Ludv. Frederiksen*, og til Revisorsuppleant nyvalgtes *Axel Jensen*. Som Repræsentanter i Arbejdernes Fællesorganisation nyvalgtes *Alf. Christensen* og *Jørg. Hansen*. Som Repræsentant i Arbejdernes Forsamlingsbygning og i Arbejdernes Fællesbageri genvalgtes *L. P. Hansen*.

Efter at endnu et Par Spørgsmaal var behandlet, bød *N. P. Poulsen* under »Eventuelt« Formanden velkommen tilbage til Formandspladsen efter den svære Sygdom, han nylig havde gennemgaaet, og udtalte en Tak, fordi Formanden stadig omfattede Typografernes Fagforening med saa stor Interesse til Trods for, at det var en Del Aar siden, han havde arbejdet ved Faget. — Til disse Udtalelser sluttede Medlemmerne sig ved at rejse sig, og Borgmester *Alfred Hansen* takkede Medlemmerne for de Beviser paa Sympati, han havde modtaget under sin Sygdom. Naar han stadig overtog Formandshvervet, var det fordi, han følte Interesse for Foreningen.

Dermed sluttede Generalforsamlingen. *

Husk Indsamlingen til det tyske Forbund.

SÆTTERAFDELINGEN I KØBENHAVN

REGNSKAB FOR AARET 1923

Indtægt:

Saldo den 1. Januar 1923		48.434,96
Renter af Obligationer og Aktier	1.114,00	
— Sparekassen	604,80	
— Arbejdernes Livsfors.	55,44	
Overført fra Lokalkassen	1.060,40	
		2.834,64
	Balance Kr.	51.269,60

Udgift:

Formandshonorar	200,00	
Lokaleleje og Møder	40,00	
Folkeuniversitetsforeningen	25,00	
Foreningen for Boghaandværk	100,00	
Kontingent til Fællesorganisat.	569,40	
Fagskolen	100,00	
Teknisk Skole	20,00	
Fanen til Reparation	6,00	
		1.060,40
Saldo den 31. December 1923		50.209,20
	Balance Kr.	51.269,60

STATUS DEN 31. DECEMBER 1923

Aktiver:

4 % Obligationer	20.000,00	
3½ % Obligationer	6.000,00	
Oligation i Soc.-Dem.	1.000,00	
		27.000,00
Aktier i Landsbanken	4.000,00	
— »Stjernen«	1.000,00	
— Brændselsforretningen	400,00	
— Arb. Livsforsikring	462,00	
		5862,00
12 Andele i Soc.-Dem.	144,00	
Tilgodehavende Renter i Livsforsikringen	18,48	
		162,48
Indestaaende i Sparekassen		17.347,20
	Balance Kr.	50.371,68

Passiver:

Formue den 31. December 1923		50.371,68
	Balance Kr.	50.371,68

København, 6. Februar 1924.

O. A. Lundin.

Regnskaberne er gennemgaaet og fundet i Overensstemmelse med Bøger og Bilag. De udviser et Overskud af *Kr. 1774,24.*

København, 7. Februar 1924.

Carl Christoffersen. *Alb. Michelsen.*
Carl Schnoor. *Chr. Østergaard.*

KVINDEAFDELINGEN I KØBENHAVN

REGNSKAB FOR AARET 1923

Indtægt:

Saldo den 1. Januar 1923		1.054,13
Renter af Sparekassen	42,03	
— Brændselsforretn.	6,00	
Salg af Fanemærker	650,00	
Overført fra Lokalkassen	433,11	
		1.131,14
Balance Kr.		2.185,27

Udgift:

Formandshonorar	200,00	
En ny Fane	850,00	
Gave	200,00	
Lokaleleje og Møder	93,21	
Kontingent til Fællesorganisat.	80,40	
Tryksager	19,50	
		1.443,11
Saldo den 31. December 1923		742,16
Balance Kr.		2.185,27

STATUS DEN 31. DECEMBER 1923

Aktiver:

Aktie i Arb. Brændselsforretning	200,00
Indestaaende i Sparekassen	542,16
Balance Kr.	742,16

Passiver:

Formue den 31. December 1923	742,16
Balance Kr.	742,16

København, 6. Februar 1924.

O. A. Lundin.

Regnskaberne er gennemgaaet og fundet i Overensstemmelse med Bøger og Bilag. De udviser et Underskud af *Kr. 311,97.*

København, 13. Februar 1924.

Carl Christoffersen. Alb. Michelsen.
Carl Schnoor. Chr. Østergaard.

TRYKKERAFDELINGEN I KØBENHAVN

REGNSKAB FOR AARET 1923

HOVEDKASSEN

Indtægt:

Saldo den 1. Januar 1923		5.191,83
Renter af Sparekassen	165,62	
— Brændselsforretningen	12,00	
— »Stjernen«	20,00	
		197,62
Overført fra Lokalkassen		868,30
Balance Kr.		6.257,75

Udgift:

Formandshonorar	200,00	
Foreningen for Boghaandværk	50,00	
Aug. Hansens Enke	60,00	
Lokaleleje og Møder	162,05	
Repræsentation paa Trykkernes Landsmøde	152,20	
Tryksager	46,25	
Kontingent til Fællesorganisat.	169,50	
Fagskolen	50,00	
Folkeuniversitetsforeningen	9,00	
Andre Udgifter	71,50	
		970,50
Saldo den 31. December 1923		5.287,25
Balance Kr.		6.257,75

EKSTRAKASSEN

Indtægt:

Beholdning den 1. Januar 1923	1.644,55
Renter i Sparekassen	92,82
Balance Kr.	1.737,37

Udgift:

Understøttelse	70,00
Beholdning den 31. December 1923	1.667,37
Balance Kr.	1.737,37

BEGRAVELSESKASSEN

Indtægt:

Saldo den 1. Januar 1923		5.478,86
Kontingent	194,80	
Restancer	20,80	
Renter af Sparekassen	196,38	
		411,98
Balance Kr.		5.890,84

Udgift:

Begravelseshjælp	300,00
Saldo den 31. December 1923	5.590,84
Balance Kr.	5.890,84

STATUS DEN 31. DECEMBER 1923

HOVEDKASSEN

Aktiver:

1 Aktie i »Stjernen«	500,00	
4 Andele i »Soc,-Dem.«	48,00	
1 Aktie i Arb. Brændselsforretn.	100,00	
		648,00
Indestaaende i Sparekassen		4.687,25
Balance Kr.		5.335,25

Passiver:

Formue den 31. December 1923	5.335,25
Balance Kr.	5.335,25

BEGRAVELSESKASSEN

Aktiver:

Indestaaende i Sparekassen	5.590,84
Udestaaende Restancer	136,00
Balance Kr.	5.726,84

Passiver:

Formue den 31. December 1923	5.726,84
Balance Kr.	5.726,84

EKSTRAKASSEN

Aktiver:

Indestaaende i Sparekassen	1.667,37
Balance Kr.	1.667,37

Passiver:

Beholdning den 31. December 1923	1.667,37
Balance Kr.	1.667,37

København, 6. Februar 1924.

O. A. Lundin.

Regnskaberne er gennemgaaet og fundet i Overensstemmelse med Bøger og Bilag. Hovedkassen udviser et Overskud paa *95,42*, Begravelseskassen et Overskud paa *111,98* og Ekstrakassen et Overskud paa *22,82*.

København, 13. Februar 1924.

Carl Christoffersen. Alb. Michelsen.
Carl Schnoor. Chr. Østergaard.

NÆR OG FJÆRN

KARNEVALSBILLETTER bedes indbetalt til Inkassatorerne i denne og senest i kommende Uge. *Formanden.*

MEDLEM NR. 2639, Sofus V. Sørensen, bedes snarest henvende sig til Lokalkassereren i Odense.

BREV henligger paa Kontoret til Maskinsætter Niels Svane fra Bergen.

»DEN MODERNE SOCIALISME« af Gleichen-Russwurm hedder en nylig udkommen Bog, der foreligger i dansk-norsk Oversættelse, og som betyder en værdifuld Forøgelse af den sociale Literatur. Bogen er en ypperlig Indledning til de sociale Teorier førende op til de socialistiske Teoretikere. Forfatteren begynder med St. Simon og dennes Disciple Bayard og Enfantin, gaar over Fourier, August Comtes, Robert Owen, Louis Blanc, giver en Redegørelse for den borgerlige Socialøkonomi, indtil de store Profeter Lassalle og Marx træder frem og holder Dommedag over dem. Med blændende Klarhed har Forfatteren udsondret det, som er værdifuldt, fuldendt og har Livets Ret i Marx's store profetiske Kompleks. Efter denne dybtgaaende Skildring af Lassalle og Marx følger Forfatteren saa den umiddelbare Udvikling af Socialismen efter Marx, tegner et Billede af Tolstoy og ender med en begejstret Karakteristik af den største og originaleste Tænker efter Marx — Jean Jaurès, hvis Liv og Lære er altfor lidt kendt udenfor Frankrig, og som satte Socialismen ind i Menneskelighedens Ramme.

Gleichen-Russwurms Bog er i al sin Knaphed en samlet Indførelse i den socialistiske Tankeverden helt fra de ældste Tider til vore Dage, den giver et grundigt historisk Fodstykke for Marx's Indsats i Socialismens Historie, en helstøbt Bedømmelse af denne og en Udsigt over dens Følger.

Arbejderpartiets Boghandel »Fremad« har Bogen paa Lager. *—n.*

LØNNEN FOR TYPOGRAFERNE i Belgiens Hovedstad Bryssel er for Tiden: Haandsættere i almindelige Trykkerier 155 Francs pr. Uge, Maskinsættere 167, Støbere 170, Trykkere 155—167; i Avistrykkerier, hvor Bladene udkommer hver Dag, er Arbejdslønnen for Haandsættere 171 Francs, Maskinsættere 184, Rotationstrykkere 178 Francs.

ARBEJDSLØSHEDEN. Ved Udgangen af Januar Maaned var der i England 1.284.700 arbejdsløse. Omkring Midten af Januar fandtes der i Tyskland mellem 4 og 5 Millioner Arbejdere uden Beskæftigelse.

STORBRITANNIEN. En Deputation fra det britiske Fagforeningsforbund havde i sidste Uge Foretræde hos den britiske Arbejdsminister Tom Shaw. Deputationen opfordrede den britiske Regering til at ratificere Washingtoner Konventionen om 8-Timersdagen. Sekretæren for de britiske Fagforbunds Generalraad, Bramley, udtalte ved den Lejlighed, at Opretholdelsen af den engelske Standard vilde have tilsvarende Forbedringer af Leveforholdene i andre Lande til Følge. Arbejdsministeren erklærede sig indforstaaet med Deputationens Ønske og lovede, at Regeringen i en nær Fremtid vilde tage hele dette Spørgsmaal op til velvillig Behandling. (I. F. C.)

PAA DAGSORDENEN ved den internationale Fagforeningskongres, som afholdes i Wien i Dagene 2.—7. Juni, staar bl. a.: Den organisatoriske Forbindelse mellem Den internationale faglige Central og de internationale Fagsekretariater. Indleder: J. Oudegeest. I. F. C.s Stilling i den internationale Arbejderbevægelse. Indleder: Th. Leipart. Den internationale Sociallovgivning. Indleder: J. Oudegeest. International Bekæmpelse af Krig og Militarisme. Indleder: L. Jouhaux. Den internationale Kamp om 8-Timers Dagen: a) Arbejdsgivernes og Regeringernes Angreb; b) Arbejderklassens Forsvarsmidler, indbefattet Bedriftsraadsspørgsmaalet. Indleder: C. Mertens.

TIL TYSKERNE har jeg modtaget følgende Bidrag:

Bogtrykker Hamburger 25,00, »Hafnia« 7,50, Bordings Pers. 14,00, Schultz' Pers. 52,00, Weiss' Pers. 9,00; tilsammen Kr. 107,50. — Ialt med tidligere indkomne Bidrag *Kr. 595,50.*

København, 26. Februar 1924.

O. A. Lundin.

TIL TYSKERNE har jeg modtaget følgende Bidrag:

Nykøbing F. 28,00. — Ialt med det tidligere indkomne *Kr. 1234,00.*

København, 26. Februar 1924.

Karl Sørensen.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND BOGTRYKFAGETS ARBEJDSLØSHEDSKASSE

VESTERGADE 5, 1. SAL
KØBENHAVN B.

KONTORERNE er aabne for Ind- og Udbetaling fra 1—3 undtagen *Lørdag (11—1)* samt *Fredag* og *Mandag Aften Kl. 5—6½*. Telefon *4331.*

FORMANDEN træffes som Regel til samme Tider. Telefon 13,331.

ANVISNINGSKONTORET. Telefon 4331. Før Kl. 9 Form. og efter 6 Aften gennem Str. 1683. Telegramadr.: Typforbundet, Kbhvn.

FORENINGSMEDDELELSER

TILSKUD FRA HOVEDKASSEN er efter lovformelig Begæring tilsendt følgende Afdelinger: 25. Februar: Helsingør 500,00; Middelfart 200,00. 26. Februar: Nyborg 150,00; Roskilde 400,00.

København, 26. Februar 1924.

Forretningsudvalget.

NYE MEDLEMMER

Hillerød: Sætter Troels Kristian Kongstad, udl. 7. 10. 17 hos Kr. Kongstad.

TILTRAADTE

København: 4363 Hans Gjernyx fra Skive (arbl.). Paal. Eugenia Nielsen fra Bogbinderforb. (M. Knudsen).

Kolding: 4265 Andr. S. Rasmussen (Sjodt & Weiss). Marstal: 3238 Jens Hansen Knudsen (arbl.). Odense: 4205 Einer Gade (arbl.).

FRATRAADTE

København: 1544 Christiansen til Chaufførerne. 1429 Frantz Pehrsson paa Rejse.

Aarhus: 3590 Wilh. Neess til Vejle i Pl. Haderslev: 2711 Peter Bøttker til Kbhvn. i Pl. og 3238 Jens Knudsen til Marstal (arbl.). Horsens: 6766 Chr. Rasmussen til Fredericia i Pl. Kolding: 7315 Fr. Stecher til Silkeborg. Løgstør: 7392 Erik Clemmensen til Kbhvn. i Pl. Nyborg: 3206 V. F. Sørensen til Kbhvn. (arbl.). Randers: 3326 Johs. P. Larsen til Aalborg i Pl. Skive: 4363 H. J. Gjernyx til Kbhvn. (arbl.). Slagelse: 4265 Svend Rasmussen til Kolding i Pl.

UDMELDTE

København: 2675 A. Bjerregaard. 1306 A. F. Petersen. 1686 H. Mortensen.

ANNULLERET UDSLETTELSE

København: 2809 Hj.arb. Carl Jensen (Berl. Tid.).

DØD

København: 909 Ingeborg Svendsen (Syge- og Begravelseskassen).

Stereo- og Elektrotypørernes Brancheklub

Mandag den 3. Marts Kl. 7 Aften i Rømersgade 22, 1. Sal til Gaden.

Indbetaling af Kontingent. *Styrelsen.*

ANNONCER

I Henhold til Anvisningskontorets Regulativ, Punkt 6, gøres opmærksom paa, at ingen maa slutte bindende Aftale om Pladstilbud, før Henvendelse er sket til Lokalkassereren i den paagældende By eller i København til Anvisningskontorets Bestyrer. Undladelse heraf medfører Karantæne.

Typograf,

hurtig og med Ordenssans, kan faa Stilling ved Annoncekorrektur-Læsning og delvis Oprømning i vort Bladtrykkeri. — Skriftlig Henvendelse til *Dyva & Jeppesen*, Sølvgade 10. (70)

Ledende Stilling

i vor Stereotypi-Anstalt er ledig straks. Kendskab til Flerfarvearbejde og Fornikling nødvendig. — Skriftlig Henvendelse til *Dyva & Jeppesen*, Sølvgade 10. (71)

Sætter

søger Plads snarest. Kendt med skematiske Arbejder. Billet mrkt. »59« modtager Ekspeditionskontoret.

Paalæggerske.

Ung Pige, vant til saavel Hurtigpresse som Diegeltryk, søger en helst varig Plads. Bill. mrkt. »67« modt. Ekspeditionskont.

·ERIK·LEVISON·
GRAFISKE ARTIKLER
EN GROS
VESTRE BOULEVARD 36-38 KØBENHAVN B
Stort Udvalg i alle grafiske Utensilier, Træmaterialer samt nye og brugte Maskiner
BESØG DE BETYDELIGT UDVIDEDE UDSTILLINGSLOKALER

Et Husmiddel er ikke at foragte.
Brug VALFA Tinktur.
Eneste danske Specialfabrik for Bog- og Stentrykfarver.
Telefon 9090 Telegr.-Adr.: DRUBIN, Valby.
(14)

Sætter-Faktor,

rutineret og energisk, med indgaaende Kendskab til Kalkulation, Papir etc., søger Stilling snarest i københavnsk Bogtrykkeri. Fineste Anbefalinger og Referencer. — Billet mrkt. »72« modtager Ekspeditionskontoret.

Dygtig

Illustrationstrykker

antages i betroet selvstændig Stilling som Leder af Hurtigpresserne i større jydsk Trykkeri. Indgaaende Kendskab til Stereotypi nødvendig. — Billet med Angivelse af Lønfordring og Referencer modtager Ekspeditionskontoret under mrkt. »73«.

Akcidenssætter,

26 Aar, søger Plads. Kendt med alle forefaldende Akcidensarbejder. — Billet mrkt. »58« modtager Ekspeditionskontoret.

Maskinsætter,

hurtig, Linotype, ønsker Plads. — Billet mrkt. »74« modt. Ekspeditionskontoret.

Maskinsætter

til Linotype eller Intertype søger Plads. Billet mrkt. »28« modt. Ekspeditionskont.

Typograph-Maskinsætter,

godt kendt med Maskinen, søger Plads straks eller senere. Billet mrkt. »76« modtager Ekspeditionskontoret.

En Trykker,

som kan og vil paatage sig alt i et Trykkeri forefaldende Arbejde, kan faa en fast Plads paa Fyen. — Billet mrkt. »77« modtager Ekspeditionskontoret.

Nielsens Bogtrykkeri, Aaboulevard 29, bortsælger Lørdag den 1. Marts en lille Akcidens-Hurtigpresse (Eickhoff), indv. Rammemaal $40^1/_2 \times 58^1/_2$ ctm., en saa god som ny Diegeltrykpresse, indv. Rammemaal 25×36 ctm. samt et Stereotypi-Apparat $26^1/_2 \times 42$ ctm.

Alt i god Stand til rimelige Priser. (65)

Typograph-Sættemaskine,

komplet og i god, brugbar Stand, med Korpus Antikvamatricer, til Salg. Kan ses i Arbejde. Billet mrkt. »68« modtager Ekspeditionskontoret.

Ung Maskinsætter (Linotype og Intertype) søger Plads. Eventuelt som Halvdagsmaskinsætter eller Haandsætter. Bill. mrkt. »69« modt. Ekspeditionskontoret.

Eickhoffmaskine.

En Eickhoffmaskine med Selvpaalægger, Universal, saa god som ny, Format $72^1/_2 \times 112$ ctm. indvendig Rammevidde, sælges billig. Samt 2 Stkr. Konig Selvpaalæggere. Format henholdsvis 61×85 og 85×110. Billet mrkt. »66« modtager Ekspeditionskontoret.

„DANSK BOGTRYK"

søger en — mulig arbejdsløs — Typograf til at samle Abonnenter hos københavnske Kollegaer. Henvendelse til Bladets Administration, 19, Sct. Pederstræde. (76)

F. L. BIE A/S Gothersgade 28, København.
Telefon Central 8062 og Palæ 1556.
Grafisk Fagforretning
leverer bedst og billigst fra Lager **Tænger,** forniklede som uforniklede, til forskellige Priser, **Aale, Vinkelhager** og alt andet Tilbehør for Trykkeriet og Sætteriet. (9)

S. JOHANSENS BARNEVOGNE
Engelske Modeller 78 Kr.
Ratebetaling kan indrømmes.
AMERIKAVEJ 1. HJ. VESTERBROG.
(75)

PARITZ GOTTSHALCK
KONGENS NYTORV 8 · TELEFON 8878
Nye og brugte Maskiner haves paa Lager.
Stort Lager af alle Utensilier. (11)

Tandlæge Edv. Møller,
Købmagergade 30, 2.
udfører enhver Tandbehandling til smaa Priser. Samvittighedsfuldt Arbejde. Bedøvelse hele Dagen. Konsultationstid 10—$3^1/_2$ 6—7 Efterm. Telefon 8181. (12)

Livsforsikring med eller uden Udbetaling i levende Live, *Konfirmationsforsikring* osv. tegnes bedst og billigst i **Arbejdernes Livsforsikring.** *Restancefrist under Arbejdsløshed.* Ugenlig Opkrævning sammen med Forenings-Kontingentet. *Brand- og Tyveri-Forsikring,* samt *alle Arter af Forsikring* billigt i 1. Klasses danske Selskaber. Forlang Oplysning hos ANTON JENSEN, Sundbyøster Boulevard 4².
(22)

Redaktør: FR. NIELSEN, Bygaardsstræde 8, Køge. Ekspeditør: KARL SØRENSEN, Vestergade 5, 1. Sal, Kbhvn. B.
Abonnem. gennem Postkontorerne: 1 Kr. 50 Øre Kv. Annoncer: 35 Øre pr. Petitlinje (pladss. Medl. 25 Øre). 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 10 KØBENHAVN DEN 7. MARTS 1924 51. AARGANG

DANSK TYPOGRAF-FORBUND

—

TIL REVISORERNE I LOKAL-AFDELINGERNE

I nærværende Numer bringes et Sammendrag af Afdelingernes indsendte Regnskaber. Sammendragets Rubriker er ganske de samme, som findes i Skema V, »Kvartalsopgørelse«, i Kassebogen.

Revisorerne erindres om, at det er deres uafviselige Pligt at forvisse sig om, at de her anførte Summer svarer til Kassebøgerne. Det skal gøres for at kontrollere, at Afdelingskassererne indsender det rigtige Regnskab, og at Hovedkassereren opfører de indsendte Regnskaber.

København, 21. Februar 1924.

Forretningsudvalget.

KUNDGØRELSE

—

Grundet paa, at Norsk Arbejdsgiverforening har udelukket vore norske Kolleger, er al Tilgang til *Norge* forbudt.

I Anledning af Lønforhandlinger i Bogtrykfaget i *Belgien* er Tilgang til dette Land ligeledes forbudt.

København, 4. Marts 1924.

Forretningsudvalget.

BLIVER DET ALVOR?

—

Dansk Arbejdsgiverforenings Formand, Hr. Bogtrykker Langkjær, skrev ved Aarsskiftet en Artikel i »Arbejdsgiveren«, som var alt andet end krigersk. Han ønskede Arbejderne et »glædeligt Nytaar« og føjede til: Gid de vil kunne sige: »Tak i lige Maade!«

Det lød meget kønt, men Ønsket er dog næppe kommet fra Hjertet. Budskabet om Lockout af de mange Tusinde Arbejdere paa Lørdag taler i hvert Fald et andet Sprog. Om Bebudelsen af den store Lockout er andet end den sædvanlige »Søslange«, der viser sig i vore faglige Farvande hvert Foraar, vil de nærmeste Dage bringe Svaret paa, men bliver den ikke til Virkelighed, er det dog næppe Dansk Arbejdsgiverforenings Skyld.

Der er Tegn i Sol og Maane, der tyder paa, at der bestaar et Slags Samarbejde med dem, der arrangerer den norske Lockout. Vore norske Kollegers Medlemsblad skriver saaledes bl. a. følgende:

»Det viser sig forøvrigt, at den Lockout-Kampagne, Norsk Arbejdsgiverforening nu har udstedt, er et Led i en bestemt Aktion. Det er en Løntryks-Offensiv, som vilde have fundet Sted, selv om der ikke havde været nogen ulovlige Strejker. Arbejdsgiverforeningen følger her en Plan, som ikke blot gælder Norge, men som er udklækket i en Sammensværgelse af skandinaviske Arbejdskøberorganisationer.

For en Tid tilbage blev der holdt en skandinavisk Konference af Arbejdsgiverforeningerne her i Kristiania.

Straks efter blev det norske Lockoutvarsel udstedt, og nu er det Danmarks Tur. Dansk Arbejdsgiverforening har dekreteret Lockout over hele Linjen.

I Danmark er der ingen »ulovlige« Strejker, alligevel lader Arbejdsgiverforeningen sin Lockoutbombe springe — efter Konference og i den bedste Forstaaelse med Norsk Arbejdsgiverforening.«

Man vægrer sig dog endnu ved at tro, at Arbejdsgiverne ønsker at styrte Landet ud i en faglig Kamp under de herskende Forhold. Men maaske er det *deres* Indsats i Arbejdet paa at stabilisere Kronen.

Eller er det en *politisk* Manøvre? Haaber man, at Arbejderne skal gøre det næste Skridt og iværksætte Storstrejke, saa man kan faa et andet Grundlag at gaa til Valg paa?

Et Valg alene paa Valuta-Svindelen vil vel nok blive den nuværende Regerings sikre Grav. *Fr. N.*

SKRIFTKASSER OG KLAVIATURER

I.

I. FRA TILPASNINGENS SYNSPUNKT

Graa Teori kalder William Andersen i Nr. 50 og 52 den Sprogtilpasnings-Maalestok, der bl. a. giver den talmæssige Underbygning for den Mening, Maskinsætternes Tarifforhandlere har hævdet, at naar Præstationsnormer overføres fra Lande med sprogtilpassede Klaviaturer til danske Sætterier, for hvis Sprog intet Klaviatur er anlagt, maa der billigvis regnes med et Fradrag svarende til Handikapningen, eller ogsaa maa (hvad vel bør anses for sundest) Klaviaturerne omlægges, saadan at Danskeren stilles paa nogenlunde lige Fod med de udenlandske Sætere. At Svendene, hvis en Handikapning *faktisk* er til Stede, har Interesse i at faa den fastslaaet, behøver ikke Paavisning. Indrømmer Principalerne Handikapningen, vil de ogsaa finde et Fradrag retfærdigt, og kun en overfladisk tænkende Principal kan tro det liggende i sin Interesse at faa sat første Klasses Stempel paa sine Klaviaturer, hvis de *faktisk* er tredje Klasses; thi de unddrager ham da Satslinier hver eneste Dag, hvis ikke Sætteren ved forøget Flid holder ham skadesløs. Her er et rent og skært teknisk Sagforhold, hvor den retsgyldige Sandheds Udfindelse kan forudses for eller senere at blive af aktuel Nødvendighed, og det kan kun kaldes heldigt, at W. A. ved at gøre sig til Advokat for det bestaaende gør det muligt for dem, der har Afgørelsen i Haand, at skønne over, hvad Argumenterne fra hver Side beløber sig til.

SKRIFTKASSERNE kan udmærket belyse Klaviaturforholdene. W. A. maa da lade det staa fast, *at de, der anlagde Skriftkasserne, lededes af Vejbesparelseshensyn ved Bogstavernes Placering.* Hvis W. A. mener, at en Fagplacering, der lod Vejhensynet uænset, havde været lige saa tjenlig, *har han Sætternes store Flertal mod sig.*

Naar »den Indflydelse til Fordel for en øget Præstation, man vil opnaa ved en ændret Kasseinddeling«, hidtil ikke har kunnet paapeges »i Praksis«, ligger Grunden nær: *alle herværende Kassesystemer* (gamle ottedelte og moderne tidelte) *har alt det væsentlige tilfælles.* Ved Vejmaaling vil de udvise temmelig ens Tal og altsaa efter teoretisk Sandsynlighed være lige tjenlige. *At de saa i Praksis viser sig at være det, kan da ikke afkræfte den Teori, der netop forudsagde Jævnbyrdigheden!* — Blev hyppige Bogstaver (*a, d, e, g, i, n, o, r, s, t*) lagt væsentlig længere fra Haanden, *vilde de 99 pCt. af Sættere føle det som en blivende Handikapning,* der ikke forsvinder ved Tilvænning. — Forsøg paa ved Vejlængdemaalings Hjælp at finde en offerværdigt fordelagtigere Fagplacering vil strande paa *den Kendsgerning, at Bogstaverne allerede ligger næsten saa vejbesparende, som det i de paagældende Kasser er muligt.* Ombytning af den fra Frakturtiden (med dens runde og lange *s, st* o. s. v.) arvede Anbringelse af *m, s, t* med henholdsvis *t, m, s* kunde give en Vejforkortning; Vindingen vilde dog kun være Smaatterier og maatte ske paa Bekostning af en *landsgennemført* Stabilitet, der ogsaa har Værdi.

Paa det af W. A. iagttagne Tilfælde, hvor en Sætter, der foretager indirekte Manipulationer (»sære Sving og Kruseduller i Luften«), ikke faar mindre ud af sit Arbejde end en anden, der gaar direkte til Værks, kan der gives en Forklaring, som ikke suspenderer den Naturlov, at naar længere Vej skal tilbagelægges i samme Tid, kræves større Energi. Manden med de sære Sving og Kruseduller i Luften har fra Naturens Side et stort Fond af Arbejdsenergi, men udnytter det ikke fuldt, økonomiserer ikke. Manden med de direkte Bevægelser har et mindre Pund, men ved at økonomisere med det og *borteliminere Svinkeærinder* faar han lige saa meget i Skibet som sin mere energibegavede Kollega. Hvis denne tilegnede sig den omsvøbøfri Arbejders Metode, vilde han sejle ham agterud. Hvis den omsvøbsfri Arbejder beholdt sin Teknik og samtidig, f. Eks. ved Sport, forbedrede sin Fysik, vilde han overfløje Krusedullesætteren.

»Den Indflydelse til Fordel for en øget Præstation, man vil opnaa ved en ændret Kasseinddeling, bortelimineres som Følge af Individets forskellige Arbejdsmetoder«. Lad os følge denne Borteliminerings Skæbne. Vi sætter, at der *kan* foretages en *klækkelig* Vejforkortning ved Omlægning af Bogstavfag. Den omsvøbsfri Arbejder vil skyndsomst drage sig den nye Genvej til Nytte; *hans* Præstation vil den øge, ligesom en Vejforlængelse vilde nedsætte den. Og hans Kontrast med Luftkrusedullerne vil dog ikke gøre disse ekstra store, blot for at Genvejen ikke skal komme til Nytte; ogsaa ham vil den gavne, ligesom en Vejforlængelse vilde sætte ham tilbage. Altsaa: de to *mest forskellige Individer* har det *tilfælles,* at Arbejdet fremmes af Vejforkortning, sinkes af Vejforlængelse (ved uforandret Energiindsats). *Men saa hviler Henvisningen til*

»Individernes Forskellighed«, der skulde bortelimineres Genvejs Nytte og Omvejs Skade, paa samme Slags Logik som hin Kones Henvisning til »Mængden«, der skulde hidføre Profitten, naar hun solgte billigere, end hun købte.

W. A. gør Vejlængdeteorien den Indrømmelse: »For saa vidt vi fra Skaberens Haand kun havde én Finger til Brug ved Tastbordet, vilde det være yderst rimeligt at antage, at Jønssons Teorier holdt Stik«. Men var han principielt overbevist om Rigtigheden af sin Tolkning af Krusedulle-Eksemplet, var der ingen Grund for ham til den gjorte Indrømmelse; thi hvorfor skulde kortere eller længere Vejlængde paavirke en *»enfingret«* Maskinsætters Satsmængde, naar sære Sving overfor direkte Bevægelser ikke paavirker den *»enhaandede«* Haandsætters? *Her svigter W. A. sin egen Ligeværdi-Teori.*

»En Mand kan afkorte en Vejlængde (mellem to Taster) ved at spænde over de to Taster med *to* Fingre paa samme Haand, en anden vil gøre det med *én* Finger paa *hver* Haand«. Men hvorfor skulde den Vejforkortning, Maskinsætteren opnaar ved Brug af flere Fingre (nemlig i hvert givet Tilfælde den ved Tangenten *nærmeste*) være tidsbesparende, naar direkte Haandsætterbevægelser i Sammenligning med Luftkruseduller ikke er det? *Her svigter W. A. atter sin Vejligegyldigheds-Teori.*

Men paa Rigtigheden af sin Tolkning af Luftkrusedulle-Eksemplet (den han selv to Gange prisgiver) bygger W. A. sin Paastand, at Forskellen mellem god og daarlig Kasseindretning og Klaviaturtilpasning bortelimineres ved Individernes forskellige Metoder. *B. Jønsson.*

---

†

LAURITZ SCHOU

Nylig fejrede han sin 70 Aars Fødselsdag, rask og spænstig og ved fuld Arbejdskraft, og nu er hans Øjne lukkede for stedse.

Denne Tanke fylder hans mange Venner med Vemod. Her i Odense, hvor han hele sit Liv har virket, vil han savnes, mest ved de Lejligheder, hvor man samles om Fællesinteresser eller mødes til Fest.

Lauritz Schou var altid rede, naar der blev kaldt paa ham — i Foreningens Tjeneste og til Glædens Forhøjelse ved festlige Sammenkomster. Utallige Sange har han skrevet til os og til andre, og altid tonede de af Skønhed. De kunde tolke Kampens og Smertens Kaar, hilse den gryende Vaar, som hans stadigt ungdommelige Sind elskede, og de kunde lyse af Munterhed og Dagens Friskhed.

Han var Musikens Ven, Teatrets og Sangens Dyrker, og fra sin tidligste Ungdom var han virksom paa Scenen, i Sangkoret og overalt, hvor en velformet Prolog eller en formfærdig Festtale var paa sin Plads.

De 70 Aar, han nylig fyldte, trykkede ikke Lauritz Schou. Paa »Fyns Social-Demokrat« læste han sine Korrekturer ogsaa den sidste Arbejdsdag Torsdag den 28. Februar. Om Natten klagede han over Smerter i Brystet, og faa Timer efter udaandede han.

Saaledes forlod han os efter en lang Kæde af travle Arbejdsaar, og saaledes blev han skaanet for en sen Alders Tusmørke og Resignation.

For hans Hustru, der flere Aar har været bundet til Sygelejet, vil Tabet af Ægtefællen være et uerstatteligt Savn.

Hans mange Venner vil hver Gang, de siden samles, savne ham, den gladeste blandt de glade, og de vil bevare Mindet om Lauritz Schou med Tak for alt det, han har skænket dem. *B.*

DEN »BRUNE« OG DEN »SORTE« BOG

Naar man som Kasserer for en Lokalafdeling jævnlig stilles overfor vore rejsende og arbejdsløse Kolleger og ser, at mange Afdelinger har opbrugt deres Midler i Lokalkasserne, og for de øvriges Vedkommende er Evnerne ikke de bedste, skønt man er oppe paa det Tilskud fra Medlemmerne, som er tilladt ifølge Lovene, saa fristes man til at rette en kraftig Opfordring til Indmeldelse i »Haandværkssvendenes Rejse- og Sygeforening«, som vist har Afdelinger i ca. 40 Byer. Sker Indmeldelsen *senest 14 Dage efter Læretidens Ophør*, da er vedkommende, naar han er paa Rejse for at søge Arbejde, straks understøttelsesberettiget. Understøttelsen, der bestaar i Penge eller Ophold, er et kærkomment Supplement til Ydelserne fra Lokalkasserne, og Kontingentet (1 Kr. maanedlig) vil være fuldt overkommeligt, naar man er i Arbejde. Skulde man ikke selv komme ud paa Rejsen, da gaar Pengene dog til et godt Formaal.

Lad os haabe, at mange vil efterkomme denne Opfordring ved Henvendelse til den stedlige Afdeling, hvor Oplysninger gives og Indmeldelser modtages.

Altsaa: Er man paa Rejse, har man den lille brune Bog ved Siden af den bekendte sorte!

Chr. Jensen Petersen.

REGNSKABS-OVERSIGT
FOR
DANSK TYPOGRAF-FORBUND
OKTOBER KVARTAL 1923

A. Afdelingerne.

Indtægt:

Beholdning den 1. Oktober 1923	1.378,31
Ordinært Kontingent	287.831,20
Ekstra Kontingent	33,00
Andre Indtægter	471,78
Tilskud fra Hovedkassen	23.311,15
Balance Kr.	313.025,44

Udgift:

Rejseunderstøttelse	1.410,20
Understøttelse paa Stedet	93.726,50
Understøttelse af Hjælpekassen	56.435,64
Reservefondsunderstøttelse	390,00
Sygeunderstøttelse	52.383,32
Begravelseshjælp	3.940,00
Andre Udgifter	5.086,24
Indsendt til Hovedkassen	98.183,23
Beholdning den 31. December 1923	1.470,31
Balance Kr.	313.025,44

B. Hovedkassen.

Indtægt:

Beholdning den 1. Oktober 1923	1.486.141,22
Renter	28.119,20
Indsendt fra Afdelingerne	98.183,23
Statstilskud til B. A.	251.683,20
Kommunetilskud til B. A.	1.101,53
Abonnement og Annoncer i Typ.-Tid.	1.550,91
Afdrag paa Prioritetslaan	4.600,00
Balance Kr.	1.871.379,29

Udgift:

Tilskud til Afdelingerne	23.311,15
Overfartsbilletter	169,50
Typograf-Tidende	5.283,55
Legatunderstøttelser	385,00
Afdrag paa Statslaan	10.000,00
Bidrag til Arbejdsløshedsfonden	2.493,28
Bidrag til Fagskolen	1.050,00
do. i Vejle	200,00
Laan til Tyskland	5.000,00
Administrationsbidrag til D. s. F.	1.632,20
Voldgiftsretten i København	317,30
Bogbinder	30,50
Repræsentation	51,00
Husleje, Brændsel, Belysn., Rengør.	1.839,00
Kontorartikler	151,63
Lønninger og Honorarer	5.221,90
Rejseudgifter og Diæter	1.490,60
Porto	444,75
Telegram og Telefon	181,75
Tryksager	1.422,62
Nedskrevne Obligationer	4.600,00
Beholdning den 31. December 1923	1.806.103,56
Balance Kr.	1.871.379,29

København, 21. Februar 1924.

Karl Sørensen.

ARBEJDSLØSE I BOGTRYKFAGET

Tilmeldte Ledige ved Centralarbejdsanvisningskontoret i København.

Branche	1. Marts 1924	1. Febr. 1924	1. Marts 1923	1. Marts 1922	1. Marts 1921
Haandsættere	194	224	252	316	244
Maskinsættere	11	21	23	22	19
Trykkere	58	60	97	140	100
Stereotypører m. fl.	2	2	»	4	1
Mandl. Hjælpearb.	34	32	40	56	36
Kvindel. —	76	78	93	217	220
Ialt	375	417	505	755	620

Ved den offentlige Arbejdsanvisnings Kontorer fandtes der ved Maanedens Begyndelse tilmeldt ialt 653 Medlemmer af Bogtrykfagets Arbejdsløshedskasse, heraf ved Provinskontorer paa Øerne 123, i Jylland 155.

Trykkernes Underafdeling
(Den typografiske Trykkerforening)
afholder
ordin. aarlig Generalforsamling
Fredag den 7. Marts Kl. 7½ (i Aften)
i Rømersgade 22, 1. Sal til Gaden.

Dagsorden: 1. Beretning. 2. Regnskabet. 3. Eventuelle Beretninger fra Kontrahenten i »Soc.-Dem.«, fra Repræsentanten i Brændselsforretningen og fra Repræsentanten i Bryggeriet »Stjernen«. 4. Indsendte Forslag. 5. Bevillinger. 6. Opstilling til Valg af 2 Styrelsesmedlemmer samt Valg af 1 Kontrahent, 1 Repræsentant til Brændselsforretningen og 1 Repræsentant til Bryggeriet »Stjernen«. 7. Eventuelt.

Styrelsen.

GENERALFORSAMLINGER OG MØDER

THISTED LÆRLINGEAFDELING

afholdt Lørdag den 16. Februar ordinær Generalforsamling paa »Grand Hotel« i Thisted, hvor der var mødt 9 af Foreningens 11 Medlemmer. Regnskabet, der udviste en Kassebeholdning paa 82 Kr. 27 Øre, fremlagdes og godkendtes. — Til Formand genvalgtes *Knud Bergquist*. Til Bestyrelsen genvalgtes *Laurids Larsen, Johannes Fuglsang, Aksel Jensen* og *Ingvard Jensen*. Til Revisor nyvalgtes *Aksel Jensen*. Generalforsamlingen sluttede med selskabelig Sammenkomst.

K. B.

NÆSTVED LOKALAFDELING

afholdt Lørdag den 17. Februar, Eftm. Kl. 2½, Møde paa »Jernbanehotellet«, hvor et stort Tal af Afdelingens Medlemmer havde givet Møde. — Da Mødet særlig tog Sigte paa at faa et nærmere Indblik i, hvad der rører sig indenfor vor Organisation, havde Afdelingen indbudt Forretningsfører *Karl Sørensen*, som havde efterkommet Indbydelsen. — Formanden, *Chr. Jensen Petersen*, indledede Mødet, og efter at have modtaget Dirigenthvervet, gav han Ordet til *Karl Sørensen*, som i Løbet af en Times Tid gav en god og interessant Oversigt over Situationen i vort Fag i sin Helhed. — Derefter blev der af flere af Afdelingens Medlemmer rettet Forespørgsler, som Forretningsføreren besvarede paa tilfredsstillende Maade.

Formanden sluttede derefter Mødet med en Tak til Karl Sørensen og et Leve for vor Organisation.

— — Derefter havde Lærlinge-Afdelingen foranstaltet et lille Møde, som Forretningsføreren overværede. Efter en Velkomst af *Jensen Petersen* fremhævede *Karl Sørensen* i en Tale Lærlinge-Afdelingernes Opgaver, der væsentlig er at være Formidler mellem Principaler og Lærlinge. Omtalte Forskellen mellem Lærlingeforhold før og nu og ansporede de unge til at dygtiggøre sig saavel fagligt som organisatorisk for at faa det mest mulige ud af Læretiden, hvortil kræves

REGNSKAB FOR OKTOBER KVARTAL 1923

	Indtægt												Udgift																		Kassebeholdn. ved Kvartalets Slutn.	
	Kassebeholdn. fra forrige Kvartal		Ordinært Kontingent		Ekstra-Kontingent		Andre Indtægter		Tilskud fra Hovedkassen		Ialt		Rejseunder-støttelse		Understøttelse paa Stedet		Hjælpekasse-understøttelse		Reservefonds-understøttelse		Sygeunder-støttelse		Begravelses-hjælp		Andre Udgifter		Indsendt til Hovedkassen		Ialt			
	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø	Kr.	Ø.	Kr.	Ø	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.
Aabenraa	19	95	1477	15	»	»	»	»	200	»	1697	10	»	»	154	»	88	»	»	»	815	»	»	»	14	»	600	»	1671	»	26	10
Aalborg	9	44	5795	40	»	»	»	»	»	»	5804	84	70	50	1346	25	729	»	»	»	1164	»	300	»	59	»	2100	»	5768	75	36	09
Aarhus	»	»	14968	60	»	»	»	»	1500	»	16468	60	55	50	4818	75	2698	»	»	»	2983	»	400	»	148	»	5365	35	16468	60	»	»
Assens	»	35	574	60	»	»	»	»	800	»	1374	95	»	»	705	»	348	»	»	»	»	»	»	»	8	»	288	95	1349	95	25	»
Brønderslev	15	»	436	50	»	»	»	»	289	90	741	40	5	50	255	50	18	»	»	»	20	»	»	»	6	»	421	40	726	40	15	»
Esbjerg	»	»	2015	55	»	»	»	»	600	»	2615	55	»	»	1462	50	288	»	»	»	406	»	200	»	20	»	200	»	2576	50	39	
Faaborg	35	50	722	50	»	»	»	»	190	»	948	»	35	90	449	»	282	»	»	»	»	»	»	»	5	50	139	90	912	30	35	70
Fredericia	35	»	1448	90	»	»	»	»	41	95	1525	85	24	»	186	»	80	»	»	»	126	»	»	»	25	»	1049	85	1490	85	35	»
Frederikshavn	36	71	572	30	»	»	»	»	100	»	709	01	47	75	87	»	88	»	»	»	38	»	»	»	»	»	400	»	660	75	48	26
Grenaa	15	»	322	40	»	»	25	»	»	»	362	40	14	75	168	»	122	»	»	»	»	»	»	»	3	»	39	65	347	40	15	»
Haderslev	»	»	1748	30	»	»	»	»	360	20	2108	50	3	25	987	»	514	»	»	»	271	»	»	»	19	»	314	25	2108	50	»	»
Haslev	20	85	252	20	»	»	»	»	»	»	273	05	»	»	200	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	50	»	250	»	23	05
Helsingør	30	95	970	»	»	»	»	»	1930	»	2930	95	138	75	807	»	404	»	»	»	«	»	»	»	14	»	1534	50	2898	25	32	70
Herning	18	21	944	20	»	»	»	»	375	»	1337	41	»	»	369	»	216	»	»	»	68	»	»	»	9	»	650	»	1312	»	25	41
Hillerød	34	50	2555	45	»	»	35	»	200	»	2824	95	77	25	367	»	226	»	»	»	485	»	»	»	22	50	1600	»	2777	75	47	20
Hjørring	29	49	1278	85	»	»	»	»	200	»	1508	34	5	50	309	»	160	»	«	»	426	»	»	»	13	»	575	»	1488	50	19	84
Hobro	35	»	383	05	»	»	»	»	582	70	1000	75	21	75	357	50	238	»	»	»	252	»	»	»	4	»	92	50	965	75	35	»
Holbæk	35	»	2342	10	»	»	»	»	»	»	2377	10	2	75	1136	50	588	»	»	»	68	»	»	»	20	50	526	35	2342	10	35	»
Holstebro	»	»	1394	45	«	»	»	»	1086	35	2480	80	»	»	931	50	302	»	»	»	36	»	»	»	14	»	1197	30	2480	80	»	»
Horsens	»	»	3211	30	»	»	»	»	266	70	3478	»	43	»	1016	50	578	»	»	»	543	»	»	»	31	»	1266	50	3478	»	»	»
Kalundborg	35	»	1157	95	»	»	»	»	94	60	1287	55	28	25	328	»	210	»	»	»	472	»	»	»	»	»	214	30	1252	55	35	»
Kolding	35	»	4396	10	»	»	»	»	300	»	4731	10	77	75	1106	»	668	»	»	»	445	»	»	»	38	75	2360	60	4696	10	35	»
Korsør	18	85	493	05	»	»	»	»	»	»	511	90	37	15	193	»	52	»	»	»	44	»	»	»	7	50	163	25	496	90	15	»
Køge	15	05	801	70	»	»	»	»	218	15	1034	90	3	25	287	»	166	»	»	»	48	»	»	»	7	50	508	15	1019	90	15	»
Lyngby	40	68	184	30	»	»	»	»	350	»	574	98	25	»	31	50	30	»	»	»	252	»	»	»	3	50	200	»	542	»	32	98
Løgstør	35	»	295	60	»	»	»	»	246	40	577	»	»	»	344	50	166	»	»	»	»	»	»	»	3	»	28	50	542	»	35	»
Maribo	35	»	634	85	»	»	»	»	300	»	969	85	»	»	451	»	218	»	»	»	150	»	»	»	4	50	111	35	934	85	35	»
Marstal	10	65	189	15	»	»	»	»	50	»	249	80	8	50	33	»	4	»	»	»	»	»	»	»	1	»	190	»	236	50	13	30
Middelfart	34	47	817	85	»	»	»	»	200	»	1052	32	21	25	219	»	74	»	»	»	»	»	»	»	19	»	685	»	1018	25	34	07
Nakskov	35	»	1785	15	»	»	»	»	»	»	1820	15	16	15	318	»	150	»	»	»	334	»	»	»	14	»	953	»	1785	15	35	»
Nyborg	32	06	1019	40	»	»	»	»	»	»	1051	46	58	75	188	»	32	»	»	»	»	»	»	»	10	»	730	»	1018	75	32	71
Nykøbing F.	35	»	3050	15	»	»	»	»	200	»	3285	15	10	45	580	»	326	»	»	»	138	»	»	»	26	50	2169	20	3250	15	35	»
Nykøbing M.	50	»	679	40	»	»	»	»	726	»	1455	40	»	»	834	50	460	»	»	»	»	»	»	»	7	50	103	40	1405	40	50	»
Næstved	35	»	2969	80	»	»	13	»	400	»	3417	80	15	»	973	50	576	»	»	»	206	»	400	»	30	»	1182	30	3382	80	35	»
Odder	34	75	606	45	»	»	»	»	»	»	641	20	»	»	246	»	12	»	»	»	54	»	»	»	5	50	289	»	606	50	34	70
Odense	»	»	11650	50	»	»	»	»	500	»	12150	50	52	25	2355	»	1147	25	»	»	1736	»	»	»	101	25	6758	75	12150	50	»	«
Randers	32	96	3949	30	»	»	»	»	2600	»	6582	26	51	25	2281	50	1237	»	»	»	1394	»	»	»	44	»	1550	»	6557	75	24	51
Ribe	32	20	507	70	»	»	»	»	»	»	539	90	»	»	28	»	16	»	»	»	»	»	»	»	5	»	456	»	505	»	34	90
Ringkøbing	34	35	1202	80	»	»	»	»	200	»	1437	15	»	»	570	50	316	»	»	»	188	»	»	»	11	»	320	»	1405	50	31	65
Ringsted	35	»	1601	45	»	»	»	»	629	»	2265	45	»	»	1161	»	680	»	»	»	380	»	»	»	16	50	»	»	2237	50	27	95
Roskilde	»	»	2204	55	»	»	»	»	327	65	2532	20	18	»	1112	»	617	»	»	»	254	»	»	»	»	»	531	20	2532	20	»	»
Rudkøbing	15	»	960	30	»	»	»	»	»	»	975	30	25	05	442	50	246	»	»	»	36	»	»	»	13	50	197	25	960	30	15	»
Rønne	29	16	2002	30	»	»	»	»	»	»	2031	46	«	»	1021	»	570	»	»	»	338	»	»	»	20	»	50	»	1999	»	32	46
Silkeborg	26	55	2001	55	»	»	»	»	1630	»	3658	10	31	»	919	»	542	»	»	»	1398	»	500	»	18	»	220	»	3628	»	30	10
Skanderborg	»	»	655	25	»	»	»	»	298	70	953	95	50	50	189	»	144	»	»	»	20	»	»	»	5	25	545	20	953	95	»	»
Skive	35	»	1921	70	»	»	»	»	»	»	1956	70	»	»	465	50	260	»	»	»	26	»	400	»	15	»	755	20	1921	70	35	»
Skjern	35	»	252	20	»	»	»	»	»	»	287	20	»	»	»	»	»	»	»	»	«	»	»	»	»	»	252	20	252	20	35	»
Slagelse	29	30	2989	05	»	»	»	»	300	»	3318	35	19	»	1408	»	801	»	»	»	404	»	»	»	27	»	650	»	3309	»	9	35
Stege	10	47	414	55	»	»	»	»	70	»	495	02	»	»	172	50	18	»	»	»	»	»	»	»	»	»	300	»	490	50	4	52
Struer	25	86	82	45	»	»	»	»	350	»	458	31	»	»	80	»	40	»	»	»	»	»	»	»	1	»	300	»	421	»	37	31
Stubbekøbing	23	97	315	25	»	»	»	»	»	»	339	22	6	50	»	»	4	»	»	»	»	»	»	»	2	50	300	»	313	»	26	22
Svendborg	9	86	2410	30	»	»	»	»	200	»	2620	16	33	50	1127	»	385	»	»	»	36	«	»	»	13	75	1000	»	2595	25	24	91
Sønderborg	35	»	819	85	»	»	»	»	1254	85	2109	70	48	75	988	»	566	»	»	»	239	»	»	»	12	»	220	»	2073	75	35	95
Thisted	37	17	1315	30	»	»	»	»	»	»	1352	47	3	25	270	»	182	»	»	»	100	»	»	»	26	»	750	»	1331	25	21	22
Tønder	5	50	431	65	»	»	»	»	1900	»	2337	15	»	»	800	»	400	»	»	»	768	»	»	»	11	»	350	»	2329	»	8	15
Varde	15	03	805	75	»	»	»	»	»	»	820	78	»	»	147	50	59	»	»	»	»	»	»	»	8	»	600	»	814	50	6	28
Vejle	22	57	3964	20	»	»	15	»	»	»	4001	77	44	75	392	»	214	»	»	»	148	»	»	»	25	»	3150	»	3973	75	28	02
Viborg	35	90	1522	75	»	»	»	»	1243	»	2801	65	35	50	1073	50	586	»	»	»	464	»	»	»	16	»	591	»	2766	»	35	65
	1378	31	106475	40	»	»	88	»	23311	15	131252	86	1266	95	39249	50	20141	25	»	»	17773	»	2200	»	1005	50	48146	35	129782	55	1470	31
København	»	»	181355	80	33	»	383	78	»	»	181772	58	143	25	51477	»	36294	39	390	»	34610	32	1740	»	4080	74	50036	88	181772	58	»	»
	1378	31	287831	20	33	»	471	78	23311	15	313025	44	1410	20	93726	50	56435	64	390	»	52383	32	3940	»	5086	24	98183	23	311555	13	1470	31

Lyst og Energi samt godt Kammeratskab ved alle Lejligheder. Haabede paa gode Frugter af Lærlingenes Samarbejde i Afdelingen. — Mødet sluttede med en Tak til Forretningsføreren.

C. A. G—g.

NÆR OG FJÆRN

KARNEVALSBILLETTER fra den 16. Februar bedes betalt i denne Uge. *Formanden.*

DET LILLE KARNEVAL, som det saa beskedent hedder, men som har sin egen Tiltrækningskraft, løber af i Morgen Aften paa »Gimle«. Billetter, Deltagere 3,50, Tilskuere 2,00, kan af Medlemmer faas paa Forbundskontoret eller hos: *N. Nielsen*, Fælledvej 22 B 4, *Rud. Jensen*, H. C. Ørstedsvej 11 A, Kld., Telf. Vester 5801 y, og *V. Faurhøj*, Aaboulevard 70 1, Telf. Nora 5263.

BOG- OG AKCIDENSSÆTTERKLUBBENS aarlige Fest med Aftenunderholdning og Bal afholdes Lørdag den 22. Marts. Festen er gratis for Medlemmer med bekendte. Billetter vil senere blive tilsendt Trykkerierne, ligesom Program vil fremkomme her i Bladet. *Styrelsen.*

FASTELAVNSFEST I NÆSTVED. Lørdag den 16. Februar fejrede Næstved-Afdelingen sin aarlige Vinterfest under de sædvanlige fornøjelige Former med »Katten af Tønden«, Kotillon og fælles Kaffebord, Sange og Festavis: »Smørekanden« o. s. v. Saavel Journalister som Lærlinge, der var indbudt til Deltagelse i Festen, havde sammen med de mange deltagende Kolleger en glad Aften, som sikkert vil virke fremmende paa det gode Kammeratskab til Gavn for Forbundet. *—n.*

BREV henligger til Sætter Jørgen Andersen fra Sønderborg og til 6154 Viktor Jensen fra Sparkjær.

AMERIKA. I. W. W. (Industrial Workers of the World), den radikale Arbejderorganisation i De forenede Stater, har fornylig afholdt sin 15. ordentlige Kongres. Denne behandlede bl. a. ogsaa internationale Spørgsmaal og tog Stilling til følgende Forslag: 1) Afsendelse af delegerede til den næste af den Røde Fagforenings-Internationale i Moskva indkaldte Verdenskongres; 2) Tilslutning til den Syndikalistiske Internationale i Berlin; 3) I. W. W.s Konstituering som eneste faglig Internationale. Alle disse tre Forslag forkastedes. Spørgsmaalet om den internationale Forbindelse blev saaledes uløst, og I. W. W. forbliver neutral. (I. F. C.)

LOCKOUTEN I NORGE omfatter ca. 1000 Typografer. Arbejdsgiverforeningen har ikke fundet det formaalstjenligt at medtage Arbejderne paa Bladene. »Typp. Medd.« mener, at Arbejdsgiverne havde regnet med, at der vilde blive erklæret Sympatistrejke paa Bladene. Dette har vore norske Kolleger dog ingen Anledning fundet til, men i Stedet for bliver der udskrevet et Ekstrakontingent af 10 pCt. hos alle de Bogtrykarbejdere, der ikke kommer ind under Lockouten.

SOCIAL-ATTACHEER. Efter et Forlydende paatænker den nye engelske Arbejderregering at udnævne Attacheer for Arbejderanliggender ved alle britiske Gesandtskaber i Udlandet. Spørgsmaalet om Social-Attacher, som umiddelbart efter Krigen blev taget op af Tyskland, Norge og Sverige og efterhaanden syntes at gaa lidt i Forglemmelse, vilde derigennem vaagne op til nyt Liv. Det vilde sikkert være paa sin Plads, om den internationale Fagforeningskongres i Wien tog dette Spørgsmaal op til Behandling.

OTTE-TIMERSDAGEN. Den sidste Uge vil være af særlig Betydning i 8-Timersdagens Historie. Torsdag den 14. Februar forkastede det belgiske Parlament med 137 mod 20 Stemmer og 12 blanke enhver Ændring af Loven om 8-Timersdagen. Et af Regeringen stillet Kompromisforslag forkastedes med 97 mod 67 Stemmer, medens 6 Repræsentanter undlod at stemme. Søndag den 17. Februar har det schweiziske Folk ved Folkeafstemning med 433.589 mod 317.598 Stemmer forkastet den foreslaaede Forlængelse af den lovlige Arbejdstid.

Disse Begivenheder vil for Arbejdere i alle Lande være en yderligere Spore til af al Magt at modsætte sig ethvert Forsøg fra Reaktionens

Side paa at afskaffe 8-Timersdagen, og der, hvor man til Dels har maattet give efter, af yderste Evne søge at generobre det tabte Terræn. Ligeledes maa det antages, at Presset paa Regeringerne med Hensyn til Ratificeringen af Washingtoner Overenskomsten vil blive forstærket.

Polen har nu ogsaa tiltraadt Overenskomsten om 8-Timersdagen.

STYRELSESMØDER

KØBENHAVNS AFDELING

4. Februar 1924.

Protokollen oplæstes og godkendtes. — Et Spørgsmaal om Godtgørelse for Overarbejde afgjordes og Krav rejses til K. B. — Et Medlem fremsender Forslag til Generalforsamlingen om skriftlig Afstemning ved Tarifopsigelse. Kan kun færdigbehandles paa Delegeretmøde. — Anmodning om Refusion for Narkose. Halvdelen bevilgedes. — De unges Idræt anmoder om Hjælp. 25 Kr. bevilgedes. — Et Par Anmodninger om Ekstrahjælp indrømmedes. — Tarifspørgsmaal besvaredes. — Derefter afholdtes Møde med Tarifkommissionen.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND BOGTRYKFAGETS ARBEJDSLØSHEDSKASSE

VESTERGADE 5, 1. SAL

KØBENHAVN B.

KONTORERNE er aabne for Ind- og Udbetaling fra 1—3 undtagen *Lørdag (11—1)* samt *Fredag* og *Mandag Aften Kl. 5—6½*. Telefon *4331*.

FORMANDEN træffes som Regel til samme Tider. Telefon 13,331.

ANVISNINGSKONTORET. Telefon 4331. Før Kl. 9 Form. og efter 6 Aften gennem Str. 1683. Telegramadr.: Typforbundet, Kbhvn.

FORENINGSMEDDELELSER

TILSKUD FRA HOVEDKASSEN er efter lovformelig Begæring tilsendt følgende Afdelinger: 1. Marts: Helsingør 200,00. 3. Marts: Holstebro 300,00. 4. Marts: Ringkøbing 300,00; Tønder 500,00.

København, 4. Marts 1924.

Forretningsudvalget.

NYE MEDLEMMER

København: Sætter Karl Jensen, udl. 22. 2. 24 hos Sørensen (arb. s. St.). Trykker Hans Eliasen, udl. 1. 2. 24 hos Egm. H. Petersen (arb. s. St.). Trykker Johan Søndergaard, udl. 1. 3. 24 hos Hertz (arb. s. St.). Trykker Henry Petersen, udl. 29. 2. 24 hos C. L. Nielsen (arb. s. St.). 1167 Wulffs Hustru Elly (Syge- og Begravelseskassen). Lærling Oscar Staunsager (Syge- og Begravelseskassen).

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedkommende Lokalafd.

TILTRAADTE

København: Skriftstøber Martin Linck fra Tyskland (Grafisk Kompagni). 4257 E. Rasmussen fra Rejse (arbl.). 6851 E. Holm fra Køge (arbl.). 3937 V. Nielsen fra Kolding (Ranje & Svendsen).

Herning: 7209 N. C. Rasmussen (Bogtrykker). Køge: 7228 Gunnar Hansen (Østsj. Avis). Nykøbing F.: 7268 Alfred Chr. Holm (arbl.). Vejle: 3590 Wilh. Neess i Pl.

FRATRAADTE

København: 7268 A. Holm til Nykøbing F. (arbl.). 3181 Kaj Bjerregaard til Amerika. 1775 Orla Sørensen til Aalborg i Pl. 3492 Bernhard Hansen til Faaborg (arbl.).

Aarhus: 7226 J. Chr. Nielsen paa Rejse. Esbjerg: 3375 Søren Møller til Haderslev i Pl. Haderslev: 7336 Knud Larsen paa Rejse. Helsingør: 7209 N. C. Rasmussen til Herning. Kolding: 3937 Fr. V. Nielsen til Kbhvn. (Bogtrykker). Køge: 6851 Erik Holm til Kbhvn. (arbl.). Nykøbing F.: 1281 Jens Chr. Jørgensen paa Rejse. Slagelse: 6903 Emil Andersen paa Rejse, 6765 Karl Johan Andersen paa Rejse og 4903 Fernanda Christiansen til Helsingør. Thisted: 7228 Gunnar Hansen til Køge i Pl.

UDMELDTE

København: 2207 Karen Hansen. 2394 Caisa Schütt.

Aarhus: 5039 Karen Nielsen (fratr. Faget).

DØDE

København: 724 Frederik Nielsens Hustru.

Odense: 6542 Lauritz Schou.

afholder Møde i *Rømersgade 22, 1. Sal til Gaden*, Mandag den 17. Marts Kl. 8 Aften. Dagsordenen bekendtgøres paa Mødet.

Styrelsen.

Skal et Arbejde fremskyndes.
Brug DRUBIN Siccativet Rapido.
Eneste danske Specialfabrik for Bog- og Stentrykfarver.

Telefon 9090 Telegr.-Adr.: DRUBIN, Vølby.

(14)

ANNONCER

Trykkerforbundter

søger Plads snarest i København paa et større Akcidenstrykkeri. Har staaet 2 Aar i Lære i et større Akcidenstrykkeri i Provinsen. Anbefaling haves. Billet mrkt. »83« modtager Ekspeditionskontoret.

Linotype-Maskinsætter

søger Arbejde 1. Maj. — Billet mrkt. »80« modtager Ekspeditionskontoret.

Maskinsætter

(Linotype) søger Plads snarest. — Billet mrkt. »81« modt. Ekspeditionskontoret.

En „Typographsætter"

kan faa Plads som delvis Maskinsætter og delvis Akcidenssætter. — Billet mrkt. »82« indlægges paa Ekspeditionskontoret.

Ung, energisk Typograf,

Sætter, søger Plads i Provinsen. — Billet mrkt. »78« modt. Ekspeditionskontoret.

Akcidenssætter,

26 Aar, søger Plads. Kendt med alle forefaldende Akcidensarbejder. — Billet mrkt. »58« modtager Ekspeditionskontoret.

Maskinsætter,

hurtig, Linotype, ønsker Plads. — Billet mrkt. »74« modt. Ekspeditionskontoret.

Sætter

søger Plads snarest. Kendt med skematiske Arbejder. Billet mrkt. »59« modtager Ekspeditionskontoret.

Eickhoffmaskine.

En Eickhoffmaskine med Selvpaalægger, Universal, saa god som ny, Format 72½ × 112 ctm. indvendig Rammevidde, sælges billig. Samt 2 Stkr. Konig Selvpaalæggere. Format henholdsvis 61 × 85 og 85 × 110 Billet mrkt. »66« modtager Ekspeditionskontoret.

Husk A. E.s Rabat.

Største Besparelse

for Foreningens Medlemmer er at benytte **A. E.s Rabatkort.** Kortene udleveres gratis paa Foreningens Kontor. (16)

Ung Maskinsætter (Linotype og Intertype) søger Plads. Eventuelt som Halvdagsmaskinsætter eller Haandsætter. Bill. mrkt. »69« modt. Ekspeditionskontoret.

Typograph-Sættemaskine,

komplet og i god, brugbar Stand, med Korpus Antikvamatricer, til Salg. Kan ses i Arbejde. Billet mrkt. »68« modtager Ekspeditionskontoret.

Bogtrykkeri til Salg.

Et i god Gang værende Bogtrykkeri, godt beliggende, med moderne Maskiner og Materiale, er meget billigt til Salg. Stor Omsætning. Fin Levevej. Mod kontant Betaling og meget hurtig Handel Kr. 10,500. — Billet mrkt. 429 modtager *Sylvester Hvid*, Nygade 7, Kbhvn. K. (79)

F. L. BIE A/S Gothersgade 28, København.

Telefon Central 8062 og Palæ 1556.

Samtlige Maskiner og Artikler for **Bogtrykkerier, Bogbinderier, Litho-Etablissementer, Klichéfabriker** og beslægtede Brancher.

Kulante Betingelser

Stadigt stort Lager. (10)

S. JOHANSENS BARNEVOGNE

Engelske Modeller 78 Kr.
Ratebetaling kan indrømmes.

AMERIKAVEJ 1. HJ. VESTERBROG.

(75)

ADOLPH WULFF

fører alle Artikler for Bogtrykkere.

Maskiner • Skrifter • Farver

fra de bedste Fabrikker

Valsemassefabrik og Valsestøberi.

Brugte Maskiner haves altid paa Lager.

Gothersgade 8. Kjøbenhavn K.

Telefon Central 39 og 5539. (6)

PARITZ GOTTSHALCK

KONGENS NYTORV 8 • TELEFON 8378

Nye og brugte Maskiner haves paa Lager.

Stort Lager af alle Utensilier. (11)

Tandlæge Edv. Møller,

Købmagergade 30, 2.

udfører enhver Tandbehandling til smaa Priser. Samvittighedsfuldt Arbejde. Bedøvelse hele Dagen. Konsultationstid 10—3½ 6—7 Efterm. Telefon 8181. (12)

Redaktør: Fr. Nielsen, Bygaardsstræde 8, Køge. Ekspeditør: Karl Sørensen, Vestergade 5, 1. Sal, Kbhvn. B.

Abonnem. gennem Postkontorerne: 1 Kr. 50 Øre Kv. Annoncer: 35 Øre pr. Petitlinje (pladss. Medl. 25 Øre). 26 Gange og derover Rabat.

Trykt hos F. E. Bording (V. Petersen). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 11 KØBENHAVN DEN 14. MARTS 1924 51. AARGANG

BEGREBSFORVIRRING

—

Det er vanskeligt, for ikke at sige umuligt for den jævne Mand at fatte, hvad det er der foregaar med vor gamle Krone. Før Krigen var der ikke noget, der hed Valutapolitik. Da var en Krone en Krone og et Pd. Sterling — ja, det var noget mere, nemlig 18 Kr. 16 Øre. Saadan lærte vi, da vi gik i Skole, og saadan var det lige indtil for faa Aar tilbage.

Men nu er det pludselig blevet helt anderledes. Nu handler man med Kroner ligesom f. Eks. med Buksekuapper. Pengene er blevet en Handelsvare, som stiger og falder — dog mest det sidste — ligesom Barometret.

Til en Begyndelse troede vel nok de fleste af os, at den stedfindende Forringelse af Pengenes Værdi var en Sygdom, der fulgte i Krigens Fodspor som Hunger og Pest, og kun hjemsøgte de krigshærgede Lande. Nu er der snart gaaet seks Aar, siden Krigen hørte op, men endnu er der ingen Udsigt til Sygdommens Begrænsning. Tværtimod har den bredt sig i en uhyggelig Grad ogsaa til Lande, der har været forskaanet for Krigens Rædsler.

Forgæves spørger man om Grunden hertil. Ingen synes at kunne svare eller pege paa Midlet, der kan bringe Helse. Dog mangler det ingenlunde paa gode Raad. Der er Godtfolk nok, som *tror* at kende Midlet. Med Arbejdsgiverforeningen i Spidsen raabte man først paa mere Produktion, længere Arbejdstid, lavere Løn. Det var Smaakaarsfolket, der skulde bøde for, hvad de store Spillere og Svindlere havde forbrudt. Saa forlangte man mere Toldbeskyttelse, mere Skat paa Luksus. Begrebet »Luksus« blev pludselig udvidet. Af »Snapsen« og Tobakken kunde man ikke presse mere. Saa kastede man sine gridske Blikke paa Kaffe, The og Sukker! Og der er vist ingen Tvivl om, at hvis vi ikke havde staaet umiddelbart *foran Valget*, da havde vi faaet en klækkelig Told paa disse for Befolkningen, og ikke mindst Arbejderklassen, saa nyttige Forbrugsartikler — altsammen under det falske Foregivende at frelse den syge Krone. Af alle hidtil paapegede Midler er Toldforhøjelser vel nok det mest forløjede.

Jo, det gælder om — siger man — at indskrænke Indførslen af udenlandske Varer og til Gengæld at udføre saa meget som muligt af vore hjemlige Produkter, og derfor skal der halvsultes og derfor skal der arbejdes længere og til mindre Betaling.

Men den samme Tale lyder ogsaa rundt omkring i Udlandet. Ligesom man her hjemme holder paa at forhindre og besværliggøre de udenlandske Produkters Indførsel her til Landet ved at kræve rejst endnu højere Toldmure, end vi alt har, saa gøres akkurat det samme gældende fra Udlandets Side overfor os. At der ingen Frelse vil findes i saadanne Foranstaltninger, behøver man ikke at være Professor i Nationaløkonomi for at se. Det eneste, der opnaas ad den Vej, er naturligvis kun *at gøre alle Varer dyrere* for de ubemidlede, end de alt er. Og hvor vilde det hele ende, hvis en saadan Kinerserpolitik blev gennemført i højeste Potens?

Som en Lysstraale i alt Mørket kom for et Par Maaneder siden de engelske Valg, der utvetydigt afviste Kineseriet for Storbritanniens Vedkommende og hævdede Frihandelens sunde Principer. Og glædeligt er det at kunne konstatere, at det danske Arbejderparti nu ogsaa har afvist Tanken om yderligere Toldforhøjelser.

Men for at komme tilbage til Udgangspunktet for denne lille Opsats: Om Aarsagen til Kronens Fald synes der at herske den syndigste Begrebsforvirring blandt vore »vise« Mænd. Men naar det er saadan fat med de kloge — hvorledes skal det saa se ud med os andre, der kun synes skabt til at vildledes?

Trods alt har den Opfattelse dog fæstet Rod i almindelige Menneskers Bevidsthed, at hele Elendigheden stammer fra, at der er gaaet *Spekulation* i den faldende Krone, og at denne Spekulation er gjort mulig derved, at Landets Hovedbank har faaet Ret til at lave Pengesedler, som man vel ikke har Lov til at betegne som *falske*, men som bærer den misvisende Paategning, at de kan indløses i Guld til Trods for, at denne Forpligtelse er ophævet.

Og denne Opfattelse gør »de kloge« klogt i at regne med.

Fr. N.

SKRIFTKASSER OG KLAVIATURER

II.

Nu til KLAVIATURET! W. A. maa lade det staa fast, at *baade det engelske og det tyske Tastbords Anlæggere og det engelskes danske Modifikatører har været ledet af Sprogtilpasningshensyn, og at Tilpasningen var saaledes knyttet til Afstandsforhold, at de Bogstaver, der i det paagældende Sprog hyppigst bruges sammen, lagdes saa nær hinanden som muligt; the* og *that* paa engelsk, *der* og *den* paa tysk, og Flytningen af *e* og *n* til Naboskab med *d* paa fordansket engelsk Klaviatur staar som de almenfatteligste Eksempler herpaa. Med dem som Grundlag uddannede jeg min Vejmaalingsmetode for at erfare, paa hvilket af de i Danmark installerede udenlandske Klaviaturer Sammentrængningens Princip i højest Grad var gennemført, *set fra dansk Sprogs Synspunkt*. For 4 lige store Tekster var Tallene paa engelsk: 1653, 1644, 1675, 1636; paa fordansket engelsk: 1415, 1376, 1410, 1409; paa tysk: 1430, 1307, 1348, 1385. *Efter dette synes det tyske at ligge gunstigst.*

Et andet Kendetegn er »Etskridts-Procenten«: jo flere Tilfælde af springfri Tangentskiftning og jo færre Spring, des bedre Klaviatur. Etskridtene udgør paa engelsk 26,6 pCt., modificeret engelsk 35,4 pCt., tysk 40,1 pCt. af Smaabogstavs-Skiftningerne. *Ogsaa herefter synes det tyske hidtil at have Fordelen.* (Forslag B: 42,0 pCt.).

Det tyske har *i Hjørnet nærmest Kiletangenten og Manuskriptet* samlet *e* med de tre Konsonanter, det i Dansk forbindes med langt hyppigere end med nogen andre. En Tælling i 250 Avislinier viste de-ed 277, er-re 239, en-ne 220 (et-te 180, es-se 67, ch-he 30). Ifølge Analyse af en Tekst paa 18936 Skrifttegn falder paa *e* 14,7 pCt. af samtlige Matriceanslag, paa *n* 7,3, *r* 7,9, *d* 5,8, *paa e-n-r-d altsaa 35,7 pCt. — over Tredjedelen af Maskinsætterens Tastearbejde — hvem skulde troet det!* Mange af vore Ord *(de, den, denne, der, er, en, dernede, rene* o. s. v.), Endelser *(-en, -ene, -ende, -ender, -enderne, -er, -ere, -eren, -erne, -erede, -erer, -erere, -ereren, -erende, -ede)* og Ordhaler *(uden, under, andre, allerede, mindre* o. s. v.) spiller udelukkende paa de fire Tangenter. (Paa *t* falder 5,8, *s* 5,4, *h* 1,2, *e-t-s-h* 27,1 pCt.). Næsten *hver femte Tangent-Skiftning* sker fra et til et andet af de fire Bogstaver *e-n-r-d*. Dem har man paa tysk Klaviatur — takket være den *tætte* Gruppering — Mulighed for at beherske uden Øjets Hjælp *og bruge den derved vundne Tid til Manuskriptlæsning*. Indenfor det engelske Hjørne *e-t-s-h* falder kun *hver fjortende Tangentskiftning*. Forspringet ved det tyske Spækhjørne synes haandgribeligt, og det kan ikke »meget vel tænkes«, at den engelske stærkt *spredte* Anbringelse af *e, n, r* og *d* for *noget* Individ vil være en *Lettelse* til blikfravendt Beherskelse af de fire for vort Sprog saa vigtige Bogstaver; for alle er den en Vanskeliggørelse.

Enhver tilkaldt Energetiker tør da ventes at stille sig paa det Standpunkt, at den teoretiske Forhaandssandsynlighed er for en Tjenlighedsforskel i tysk Klaviaturs Favør. Hvorvidt Forskellen er *stor nok* til at mærkes i Praksis, herom vil han overlade Dommen til de Praktikere, der har Erfaringer fra begge Systemer. Siger *de* enstemmigt, at de ikke mærker Forskel ved lige Tilvænningsgrad, nuvel, da er Fordelen en *quantité négligeable*. Men hvis de alle eller Flertallet, ja selv om blot et Mindretal føler det tyske som fordelagtigst, medens de øvrige ikke føler Tjenlighedsforskel, saa vil en Videnskabsmand næppe derfor anse Mindretallets Skøn for beroende paa Synsbedrag; thi det bekræftes af alle teoretiske Kriterier.

Og nu *siger* de klaviaturomtumlede Sættere netop, at de føler Tjenlighedsforskel. En Afstemning Landet over blandt Maskinsættere med mindst et halvt Aars Praksis paa begge Systemer vil vise utvetydigt Fortrin for det tyske. I samme Retning har jeg hørt en Kollega udtale sig, der selv kun er fortrolig med det engelske. Blandt Stemmerne for det tyske vil der være Folk, som først efter flere Aars Praksis han lært det at kende, og som i Øjeblikket sidder ved et engelsk. Deres Motiv er selvfølgelig ikke Tyskerbegejstring; fremfor *engelsk* foretrækker de tysk *i Mangel af et, der kommer os nærmere.*

De Kolleger, der har givet min Teori deres Tilslutning, er fortrinsvis de omtumlede. Næppe en eneste af dem sætter enfingret, og de ved, at de bruger Fingrene noget forskelligt; men de mener at have erfaret, at Nytten af Tilpasning for et givet Sprog *ikke* bortelimineres af Individernes forskellige Fingerbrug, endsige ved Brug af *flere* Fingre. Tilpasningen er jo netop gaaet ud paa at tilrettelægge for *bekvem* Udnyttelse af

flere Fingre til Tastning af det for Øje hafte Sprogs Ord. Og naar de, skønt Maalestokken formelt er »baseret paa én Fingers Bevægelse over Tastbordet«, faar Tillid til den, er det, *fordi dens Udvisender af forskellige Klaviaturers Rangfølge stemmer med de Karakterer, de selv i deres stille Sind har givet de paagældende Systemer.* NB. De to Udkast, der er udarbejdet af Kolleger, inden min Teori blev dem bekendt, viser for »Vort Modersmaal« Vejlænderne 1309 og 1413; de har altsaa begge lavere Tal end det tyskes 1430 og det engelskes 1653. Omend ikke udformet til Teori, har *Sammentrængningens Princip* været virksomt hos begge Kollegerne, og for »graa Teori« har de ikke anset det.

B. Jønsson.

ARBEJDSLØSHEDSLOVEN

Den af Rigsdagen forleden vedtagne Lov om Arbejdsløshedsforsikring og Arbejdsanvisning indeholder en Del nye Bestemmelser, hvoraf vi her kortelig skal pege paa de vigtigste.

Det af saa vel Arbejdsgivere som Arbejdere saa foragtede Arbejdsløshedskort bortfalder for den vedtægtsmæssige Understøttelses Vedkommende og skal fremtidig kun udstedes til dem, der oppebærer ekstraordinær Understøttelse. Kontrollen af de vedtægtsmæssigt understøttede føres af Arbejdsløshedskasserne alene.

Adgangen til at nyde vedtægtsmæssig Understøttelse i Fag, hvor der har hersket langvarig Arbejdsløshed, udvides.

Begrebet ekstraordinær Arbejdsløshed faar en fast Udformning, idet Grænsen mellem ordinær og ekstraordinær Arbejdsløshed sættes ved 50 pCt. over Gennemsnittet af vedkommende Arbejdsløshedskasses Ledighedsprocent i de nærmest foregaaende 14 Aar med en Udskyden af de 2 højeste Ledighedsprocenter og med et Minimum paa 7,5 pCt.

Arbejdsløshedskasserne skal fremtidig ikke yde Bidrag til Arbejdsløshedsfonden, men Staten tilskyder til denne Fond ud over sin hidtidige Ydelse ($^1/_3$ af Fondens Udgifter) et Beløb, som svarer til 10 pCt. af det samlede ordinære Medlemsbidrag. Den ekstraordinære Arbejdsløshedsunderstøttelse skal ikke som hidtil udbetales af Hjælpekasserne, men af Kommunerne, som med Arbejdsdirektørens Godkendelse kan overlade Udbetalingen til Arbejdsanvisningskontoret eller Hjælpekassen.

Hvis en Arbejder urigtigt nægter at være i Besiddelse af det Arbejdsløshedskort, der udstedes under ekstraordinær Arbejdsløshed, eller undlader at kræve det paategnet eller vægrer sig ved at afgive det til Paategning, mister han Retten til ekstraordinær Understøttelse i mindst 2 Dage. Disse Arbejdsløshedskort udstedes fremtidig af den af Kommunalbestyrelsen bemyndigede Udbetalingsinstitution, som ogsaa skal udføre Kontrollen.

Arbejdsgivere, som undlader at paategne Arbejdsløshedskortene, straffes som hidtil med Bøder.

En almindelig Nedsættelse af saavel Arbejdsgivernes som Statens Bidrag til Arbejdsløshedsfonden skal foretages, naar Fonden har naaet en Størrelse af 30 Millioner Kr. I den gamle Lov var det tilsvarende Beløb som bekendt 50 Millioner Kr.

Arbejdsgivernes Bidrag til Arbejdsløshedsfonden nedsættes til ca. Halvdelen af nuværende Bidrag. Dette menes at ville spare Arbejdsgiverne for ca. 2 Millioner Kr. om Aaret.

Statens og Kommunernes Bidrag til de anerkendte Arbejdsløshedskasser nedsættes — Statens fra 50 pCt. til 35 pCt. af Medlemsbidraget, Kommunernes fra $33^1/_3$ til 30 pCt., hvilken Nedsættelse vil betyde en Forhøjelse af Medlemmernes Kontingent saaledes, at dette vil beløbe sig til omkring 62 pCt. af Arbejdsløshedskassernes samlede Indtægt.

Staten og Kommunerne skal fremtidig yde Bidrag til Arbejdsløshedsfonden for deres løse Arbejdere.

FAGFORENINGS-INTERNATIONALENS NYE ANTI-KRIGSPLAKAT

Den internationale faglige Central i Amsterdam har udsendt en ny Anti-Krigsplakat betitlet: De overlevende — Krig mod Krigen! og tegnet af den bekendte tyske Kunstnerinde Käthe Kollwitz. Tegningen har et Format af 70—80 cm og er trykt paa godt Papir.

»Social-Demokraten«, København, skrev følgende om denne Plakat:

»Plakaten illustrerer paa gribende Maade Krigens forfærdelige Virkninger. Man ser de overlevende: Enken, Børnene, de krigsblinde og de sultende gamle samlet i en virkningsfuld Komposition. Tegningen udstraaler den krasseste og uhyggeligste Realisme, men er samtidig præget af en kunstnerisk Overlegenhed, der hæver den op i et højt Plan. Plakaten er en af de bedste kunstneriske Protester mod Krigsvanviddet, som vi nogensinde har set.«

Vi gør opmærksom paa, at Käthe Kollwitz Tegning kan købes i Boghandelen »Fremad«, Frederiksborggade 33, København K.- til en Pris af Kr. 2,50 pr. Eksemplar.

KAMPEN OM ARBEJDSTIDEN

Det første Anslag mod 8-Timersdagen i Østrig er fornylig planlagt af »Alpinen Montangesellschaft« (Stinnes), som ved de stedfundne Forhandlinger med Fagforeningernes Repræsentanter afviste Arbejdernes Fordring om en generel Lønforhøjelse under den Motivering, at en Lønforhøjelse kun kunde komme i Betragtning, naar Arbejdernes Repræsentanter vilde indtræde i Forhandlinger angaaende en Forlængelse af Arbejdstiden. Denne Opfattelse blev opretholdt af Arbejdsgiverrepræsentanten tiltrods for, at han var vidende om, at Loven om 8-Timersdagen udenlukker enhver Forlængelse af Arbejdstiden, og at der kun i Undtagelsestilfælde tillades et begrænset Antal Overtimer, som da maa betales med et Tillæg af 50 pCt. Forhandlingerne endte da ogsaa uden Resultat.

Dermed er Kampen om 8-Timers Arbejdsdagen paabegyndt i Østrig. Arbejderbedriftsraadene ved »Alpinen Montangesellschaft«s forskellige Virksomheder har allerede været samlet til Konference, og hele den østrigske Arbejderklasse vil understøtte dem i deres Kamp om Bevarelsen af 8-Timersdagen. »Der Bergmann«, de østrigske Bjergarbejderes Organ, skriver i denne Forbindelse: »Den østrigske Arbejderklasse maa nu regne med, at Kampen vil udbryde i nær Fremtid. Thi den Metode, at besvare Arbejdernes Krav om Lønforhøjelse, som er en Følge af den af Regeringens Skattepolitik fremkaldte Dyrtid, med Fordringen om Ophævelse af 8-Timersdagen, maa ubetinget føre til sociale Kampe. Vi bør slutte Rækkerne og opbyde al vor Kraft for at forhindre, at det gaar tabt, som vi med den største Offervillighed har kæmpet for i over 30 Aar.«

Ogsaa de østrigske Fagforbund har afholdt en Bestyrelseskonference, hvor der vedtoges en Resolution, der giver Udtryk for Fagforeningernes Vilje til med alle til Raadighed staaende Midler at afværge dette Attentat paa Arbejdernes Livsinteresser. Fagforeningerne opfordres til at træffe alle Forberedelser for at kunne yde kraftig Modstand mod Arbejdsgivernes Bestræbelser.

(I. F. C.)

VICTOR PETERSENS MINDELEGAT

Ifølge Fundatsen for »Victor Petersens Mindelegat« vil Legatets aarlige Renter være at anvende til Fremme af unge Typografers faglige Uddannelse. De nærmere Betingelser for at erholde en Legatportion er, at vedkommende forpligter sig til at anvende Legatet til videre Uddannelse paa Fagskolen for Boghaandværk eller til selvstændigt Studium ved Rejser i Udland eller Indland eller ved at tilegne sig en Specialuddannelse paa et af Bogtrykfagets særlige Omraader. (Legatet vil dog ikke blive uddelt til Ansøgere, der ønsker at lade sig oplære som Maskinsættere.)

Legatet er paa 500 Kr. og kan uddeles samlet eller delt.

I Ansøgningerne maa oplyses, til hvilket af ovennævnte Formaal vedkommende vil anvende Legatet, samt paa hvilket Sted, man ønsker at foretage selvstændig Studium.

Legatet vil i Aar blive uddelt i April Maaned, og Ansøgninger maa derfor være Legatets Bestyrelse, Adr.: Dansk Typograf-Forbund, Vestergade 5, København B., i Hænde *inden 31. Marts d. A.*

København, 19. Februar 1924.

Bestyrelsen.

GENERALFORSAMLINGER OG MØDER

TYPOGRAFERNES UNDERSTØTTELSESKASSE FOR ENKER OG EFTERLADTE

holdt Søndag den 24. Februar ordinær Generalforsamling i Rømersgade. Dirigent: *A. Andreasen*, Sekretær: *Carl O. Petersen.* — Formanden, *Anthon Larsen*, aflagde Beretning for det forløbne Aar. Det var Formanden en Glæde Aar efter Aar at aflægge Beretning, eftersom Kassens Formue øgedes. Dog var der et mørkt Punkt i Beretningen: der var slettet 42 Medlemmer. Formanden mindede om Bestemmelsen i Lovene, hvorefter disse Medlemmer igen kan faa deres Rettigheder ved at henvende sig til Bestyrelsen eller til Kassereren, Hillerødgade 139. Medlemsantallet var nu 832. — Kassereren, *Carl J. Christoffersen*, oplæste det reviderede Regnskab, der balancerede med Kr. 80.464,67. Aarets Overskud havde været Kr. 4780,36. Legatfondens Regnskab balancerede med Kr. 4323,88. Der var, i Lighed med tidligere Aar, uddelt Understøttelse til 4 trængende Medlemmer. — Beretning og Regnskab godkendtes.

De afgaaende Bestyrelsemedlemmer *Carl Chr. Hansen, N. Chr. Christensen* og *Carl J. Christoffersen* genvalgtes. Ligeledes genvalgtes som Revisor *Carl O. Petersen* og som Revisorsuppleant *N. Christensen.*

Kassereren bad Medlemmerne virke for Tilgang af nye Medlemmer, særlig blandt de unge og nyudlærte; bad Inkassatorerne rundt om paa Trykkerierne at melde Af- og Tilgang og anføre Forbogstaver, hvilket havde sin Betydning i denne Tid, hvor der mange Steder skiftedes ofte. Mindede sluttelig ogsaa om Lovene, hvorefter de 42, der var slettede, atter kunde genindtræde.

C. O. P.

TYPOGRAFERNES SYGE-HJÆLPEKASSE

afholdt ordinær Generalforsamling Torsdag den 28. Februar i Rømersgade 22. Dirigent: *Carl J. Christoffersen*, Sekretær: *M. Jensen.*

Punkt 1. *Formanden* aflagde Beretning om Virksomheden i Aarets Løb, det havde været et godt Aar for Kassen. 2 Kolleger, der havde søgt Optagelse, men givet forkerte Oplysninger, var nægtet Optagelse. Julefesten var forløbet godt, men havde givet et Underskud paa Kr. 99,91; da det var andet Aar, den gav Underskud, var det sat som særligt Punkt paa Dagsordenen, om man vedblivende skulde afholde Juletræ. Medlemsantallet er 1002, men der burde være mange flere. — Beretningen godkendtes.

Punst 2. Regnskabet, *Kassereren* gennemgik forskellige Poster, Formuefremgangen var ca. 1300 Kr. 26 Medlemmer er slettet for Restance, 4 Medlemmer er afgaaet ved Døden. — Regnskabet godkendtes.

Punkt 3. Juletræsfesten 1924. *M. Jensen* foreslog, at Juletræsfesten blev afholdt, men helst Nytaarsaften. Efter Udtalelser af *Kassereren, M. Jensen, Juul Sørensen* og *Formanden* vedtoges det at give Bestyrelsen Bemyndigelse til at arrangere Festen.

Punkt 4. Valg. Til Formand genvalgtes *Carl J. Christoffersen*. Da Alb. Hansen ikke ønskede Genvalg, valgtes *C. Petersen* til Styrelsesmedlem. Suppleant *Alb. Hansen*. Til Revisor genvalgtes *Sophus Andersen*.

Formanden bragte Alb. Hansen er hjertelig Tak for hans Arbejde i Foreningen og Styrelsen lige fra dens Stiftelse.

Derefter hævedes Generalforsamlingen.

M. J.

DEN TYPOGRAFISKE FORENING I AALBORG og Typografernes Hjælpekasse afholdt den 22. Februar 1924 ordinær Generalforsamling, der indledes af *Formanden* med et Par Mindeord over de i Aarets Løb afdøde Medlemmer, Aug. Bang og Hustru samt Joh. V. Møller. Formanden oplæste dernæst Begnskaberne for 1923 og gav en Oversigt over Virksomheden, herunder ogsaa den for Tiden herskende Strid med Lægerne. Sygekassen har i Statstilskud modtaget 2031 Kr. og i Kommunetilskud 222 Kr. Medlemsantallet var 31. December 84 Mænd og 54 Kvinder. Af Hjælpekassen er der udbetalt 103 Kr. 20 Øre i ekstra Understøttelser, og Kassen har udbetalt 169 Laan til et samlet Beløb af 8300 Kr. — Efter at Regnskaberne og Virksomheden var godkendt, gik man over til Valg, der resulterede i, at *B. Nielsen, S. P. Petersen* og *M. Wadum* genvalgtes til Bestyrelsen, *Emil Eskildsen* til Revisor og *B. Nielsen* til Formand. — Der vedtoges en Ændring i Sygekassens Vedtægter, hvorefter Maksimumsgrænsen for Pengehjælp til Personer under 18 Aar sættes op til 1 Kr. og for Personer over 18 Aar til Læretidens Udløb til 2 Kr. En anden af Styrelsen foreslaaet Ændring om Forhøjelse af Formandens Løn til 150 Kr. for Sygekassens Vedkommende vedtoges ligeledes, dog først efter at have affødt en længere Diskussion om Spørgsmaalet Løn — Gratiale. — Generalforsamlingen gav sin Tilslutning til den af Bestyrelsen foretagne Udbetaling af Sygepenge uden Lægens Attestering paa Sygesedlen, og ligeledes fik Bestyrelsen Bemyndigelse til at afslutte Overenskomster med Speciallægerne og Tandlægerne samt for Tandplejens Vedkommende at tage Børnene med. — Ekstrakontingentet til Tandplejen vedtoges det at lade ophøre fra førstkommende April Kvartal. — Til for Aaret 1924 at yde Hjælp i saadanne Tilfælde, hvor Sygekassens Vedtægter ikke hjemler Ret dertil, blev der givet Bestyrelsen Bemyndigelse til at disponere over et Beløb af indtil 100 Kr. af Hjælpekassens Midler. — Centralforeningens Plan om Oprettelse af et Rekonvalescenthjem i Sæby vandt Tilslutning; om Planen kan føres ud i Livet, vil vise sig, naar den økonomiske Side af Sagen er tilstrækkelig undersøgt. — Til Slut diskuteredes Jubilæumsfesten til Efteraaret, og det overlodes til Bestyrelsen at sondere Terrænet og senere fremlægge Resultat af sit Arbejde. — Generalforsamlingen var ikke talrigt besøgt, men var ellers livlig og interessant.

C. F. C.

FORRETNINGSUDVALGS-MØDER

28. Februar 1923.

1. Forretningsføreren aflagde Beretning fra et Besøg i Næstved. — Til Efterretning.

2. Odense Lokalafdeling indstiller et ældre Medlem til Kontingentfrihed. — Tilstodes fra 1. Februar d. A.

3. To Medlemmer af den københavnske Sygekasse anmoder om Refusion for betalte Speciallægeregninger. — Bevilgedes.

4. Et Medlem i Slagelse anmoder om hvilende Medlemsret for et Aar, fra 20. Januar d. A. at regne. — Tilstodes.

5. Et Medlem i København, der har faaet tilstaaet Tillidsmandsunderstøttelse, har været 6 Uger i Arbejde og forespørger af den Grund, om han ved den paany indtraadte Ledighed atter kan erholde Tillidsmandsunderstøttelse. — Der kan ydes Tillidsmandsunderstøttelse indenfor et Tidsrum af 13 Uger fra den Dag at regne, vedkommende er blevet afskediget som Tillidsmand.

6. Fra Arbejdernes Oplysningsforbund forelaa et Cirkulære med Oplysninger angaaende Forbundets Formaal samt Opfordring om Indmeldelse. — Henvistes til Forbundsstyrelsen.

7. Fra det internationale Sekretariat forelaa yderligere Meddelelser angaaende Indsamlingen til det tyske Forbund samt Beretning om Sekretariatskommissionens Møde den 14. Februar og endvidere Indbydelse til Deltagelse i det tyske Forbunds Kongres, der afholdes i Hamborg den 1.—7. September d. A. — Til Efterretning.

8. Et Medlem i Korsør anmoder om hvilende Medlemsret for et Aar, fra 1. Marts d. A. at regne. — Tilstodes.

9. Skive Lokalafdeling havde indsendt Lokallove til Godkendelse. — Godkendtes.

10. Et Medlem i Nykøbing M. anmoder om hvilende Medlemsret for et Aar, fra 1. Marts d. A. at regne. — Tilstodes.

11. Et Medlem i København, der er overgaaet til andet Erhverv og af den Grund udmelder sig af faglig Afdeling og endvidere er overflyttet til Sygeforsikringen »Danmark«, forespørger, om han kan bevare sit Medlemsskab i Begravelseskassen. — Kan ikke lade sig gøre.

NÆR OG FJÆRN

STEMMESEDLER er i denne Uge udsendt til samtlige Københavns Afdelings Medlemmer undtagen de kvindelige Hjælpearbejdere angaaende Styrelsesvalg. Maa være *indleverede i Aften* senest Kl. 6½. *Formanden.*

STEMMETÆLLERNE, saavel Sætternes som Trykkernes, bedes møde til Optælling i Aften Kl. 6½. *Formanden.*

TYPOGRAFERNES SPORTSKLUB. Medlemmernes Opmærksomhed henledes paa, at der ingen Gymnastik finder Sted Onsdag den 19. Marts paa Grund af Turneringen.

KØBENHAVNS MASKINSÆTTERE. Tiden kræver, at vi er vagtsomme overfor vore Fag-Interesser; derfor afholdes Møde for Maskinsættere i København Mandag den 17. ds. Der rettes tillige en kraftig Appel om at møde talrigt frem, og der bør i alle Tilfælde komme Repræsentanter fra ethvert Maskinsætteri i København. — Se omstaaende Bekendtgørelse.

EN GOD BOG. Alle dem, som ønsker at faa Forstaaelsen af, *hvorfor* den danske Krone har mistet sin gamle Værdi, anbefales det at købe Seminarieforstander *J. Byskovs* lille Bog »En ærlig Krone«, som er udkommet i andet Oplag i Boghandelen. Paa en letfattelig Maade og uden Parti- eller Klassehensyn gives her en Fremstilling af de Aarsager, der har ført vor Krone saa langt ned. Bogen koster kun en Krone.

SVENSK OG DANSK BOGUDSTYRELSE. Paa Foranledning af Dansk Typograf-Forbunds Odense-Afdeling, Odense Bogbinderlaug og Odense Amts Bogtrykkerforening holder *L. Chr. Nielsen*, Svendborg, Foredrag om ovennævnte Emne Søndag den 16. Marts paa Industrihotellet i Odense. Til Foredraget, hvortil Adgangen er gratis, indbydes alle interesserede: Bogtrykkere, Bogbindere, Litografer og Kemigrafer — Lærlinge indbefattede.

I. F. C.S INTERNATIONALE SOMMERSKOLER. Da den Tid snart nærmer sig, hvor der træffes Forberedelser og Bestemmelser for indeværende Aars Sommerferie, henledes Opmærksomheden paany paa de fra de 21. Juli til 2. August paa Slottet Schönbrunn ved Wien og fra de 18. til 30. August i Ruskin College i Oxford stedfindende internationale Sommerskoler. Der foreligger allerede nu talrige Anmeldelser, og interesserede anmodes om snarest muligt at indsende deres Anmeldelser.

GENSIDIGHED. Efter Meddelelser i schweiziske Blade er der fornylig afsluttet en Overenskomst mellem Schweiz og Østrig, der forpligter disse Lande til at tilstaa de arbejdsløse fra det andet Land de samme Rettigheder og Krav som Landets egne Borgere.

NORSK BOGTRYKKALENDERS 7. Aargang er udkommet. Den udgives af Den typografiske Forenings Fagkomité i Kristiania og koster 5 norske Kroner. Kalenderen indeholder bl. a. en Beretning af *M. Bosnes* fra et Besøg paa Fagskolerne i Stockholm, Kristiania og København. *Thorvald Hannaas* skriver om det ældste Trykkeri i Bergen, *B. A. Wium* om gamle Dages Haandværkerliv. *B. A. Melby* fortæller i en rigt illustreret Artikel om Papirtilvirkningen, medens *Halfdan Arneberg* behandler Bogudstyrelsen før og nu. Endvidere er der Bidrag af *Poul Heegaard:* »Fra Tallenes Verden«, *Jakob Dreyer:* »Bogtryk — Litografi — Offsettryk«, *Arthur Nelson:* »Avis-Udstyr«, *Haakon Engebretsen:* »De forskellige Diegelkonstruktioner« og *B. Fagerström:* »Lidt om Forarbejde ved Trykning«.

Trykkernes Begravelseskasse.

Ordinær Generalforsamling

Onsdag den 19. Marts Kl. 7½

i Rømersgade 22 (1. Sal til Gaden).

Dagsorden: 1. Beretning. 2. Regnskabet. 3. Valg af Styrelse og 1 Revisor. 4. Eventuelt. *Styrelsen.*

TIL TYSKERNE har jeg modtaget følgende Bidrag:

Ekspestrykkeriet 6,00, Centraltrykkeriet 15,00, Krohns Pers. 11,50, H. H. Thiele 14,00; tilsammen Kr. 46,50. — Ialt med tidligere indkomne Bidrag *Kr. 642,00.*

København, 11. Marts 1924.

O. A. Lundin.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND BOGTRYKFAGETS ARBEJDSLØSHEDSKASSE

VESTERGADE 5, 1. SAL

KØBENHAVN B.

KONTORERNE er aabne for Ind- og Udbetaling fra 1—3 undtagen *Lørdag (11—1)* samt *Fredag* og *Mandag Aften Kl. 5—6½.* Telefon 4331.

FORMANDEN træffes som Regel til samme Tider. Telefon 13,331.

ANVISNINGSKONTORET. Telefon 4331. Før Kl. 9 Form. og efter 6 Aften gennem Str. 1683. Telegramadr.: Typforbundet, Kbhvn.

FORENINGSMEDDELELSER

TILSKUD FRA HOVEDKASSEN er efter lovformelig Begæring tilsendt følgende Afdelinger:

8. Marts: Esbjerg 500,00; Hjørring 300,00.
11. Marts: Rudkøbing 300,00.

København, 11. Marts 1924.

Forretningsudvalget.

NYE MEDLEMMER

København: Sætter Edvin Krogh, udl. 1. 3. 24 hos Nielsen & Lydicke (arb. s. St.). Sætter Viktor Petersen, tidl. Medlem (J. Jørgensen & Co.). Paal. Anna Andersen, tidl. Medlem (Aage Hansen). 3942 Furlands Hustru Oda (Syge- og Begravelseskassen). Lærl. Arnold Nielsen (Syge- og Begravelseskassen). 161 Bidstrups Hustru Agnes (Syge- og Begravelseskassen).

Hjørring: Sætter Jacob Christiansen, udl. 1. 3. 24 i Nordj. Dagblad. Nyborg: Sætter-Trykker Hans Albert Johs. Frederiksen, udl. 1. 4. 14 i Nyborg Avis (tidl. Medlem) og Paal. Mary Andersen. Næstved: Trykker Hans Anker Larsen, udl. 1. 3. 24 i M. A. Larsens Bogtr. Slagelse: Sætter Aksel Marius Petersen, udl. 29. 2. 24 i Sorø Amts Dagblad.

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedkommende Lokalafd.

TILTRAADTE

København: 7336 Knud Larsen fra Rejse (arbl.). 6072 Otto Knudsen fra Norge (arbl.). 3008 Aksel

Rasmussen fra Rejse (arbl.). 3311 Niels Peder Pedersen fra Holbæk.

Aalborg: 1775 Orla Sørensen (P. Hansens Eftfl.). Aarhus: 7226 J. Chr. Nielsen (arbl.). Faaborg: 3492 Bernhard Hansen (arbl.). Haderslev: 3375 Søren Møller (A/S Modersmaalet). Helsingør: 4903 Fernanda Christiansen (arbl.). Silkeborg: 7315 Frithiof Stecker (arbl.). Skive: 3424 Chr. B. Hansen (syg). Struer: 3775 Henry Sørensen (Lemvig Bogtrykkeri) og 1034 Carl P. Nørbøll (Bogtrykker).

FRATRAADTE

København: 3311 Niels Peder Pedersen (overfl. til Lager- og Pakhusarb. Forb.). 295 M. Dabelsten (overfl. til Elektrikernes Forb.).

Holbæk: 3311 Niels P. Pedersen til Kbhvn. i Pl.

UDMELDTE

København: 589 Louis Pio Petersen. 2089 Ingeborg Jensen.

Faaborg: 4914 Mary Nielsen (fratr. Faget). Thisted: 7258 Harald Jensen (fratr. Faget).

SLETTET PAA GRUND AF RESTANCE

København: 151 N. C. Jacobsen (Rasmussen & Rugh). 2561 Carl Eriksen (Rasmussen & Rugh). 1398 Carl Andersen (Schultz).

DØD

København: Jens Thomsen.

afholder Møde i *Rømersgade 22, 1. Sal til Gaden*, Mandag den 17. Marts Kl. 8 Aften. Dagsordenen bekendtgøres paa Mødet.

Styrelsen.

Typografernes Understøttelseskasse for Enker og Efterladte.

I Henhold til Fundats for Legatfonden vil der i April Maaned blive uddelt 2 Legatportioner à 45 Kr. Motiverede Ansøgninger fra trængende ældre Medlemmer eller Enker efter Medlemmer modtages indtil 1. April af Formanden, Anthon Larsen, Dronningensgade 48².

Tidligere Ansøgere behøver ikke paany at andrage. *Bestyrelsen.*

(21 a)

Københavns Trykkerklub.

Ordin. Generalforsamling afholdes Fredag d. 21. Marts i Eksportkaféen, Havnegade 35.

Dagsorden 1. Beretning. 2. Regnskabet. 3. Eventuelle Forslag. 4. Valg af a) Formand, b) 2 Styrelsesmedlemmer, c) Revisorer. 5. Eventuelt. *Styrelsen.*

(15)

ANNONCER

I Henhold til Anvisningskontorets Regulativ, Punkt 6, gøres opmærksom paa, at ingen maa slutte bindende Aftale om Pladstilbud, før Henvendelse er sket til Lokalkassereren i den paagældende By eller i København til Anvisningskontorets Bestyrer. Undladelse heraf medfører Karantæne.

Forbundter,

Sætter-Trykker, 3½ Aar i Lære, søger Plads 1. Maj. Trykker selvst. Avis. — Billet mrkt. »85« modtager Ekspeditionskontoret.

Paalidelig Trykker,

godt kendt med alle Bogtrykmaskiner og muligt med Evner som daglig Arbejdsleder, kan antages til Provinsbogtrykkeri. Billet mrkt. »90« modtager Ekspeditionskontoret.

·ERIK·LEVISON·
GRAFISKE ARTIKLER
EN GROS
VESTRE BOULEVARD 36-38 KØBENHAVN B
Stort Udvalg i alle grafiske Utensilier, Træmaterialer
samt nye og brugte Maskiner
BESØG DE BETYDELIGT UDVIDEDE UDSTILLINGSLOKALER
(20)

Brug ikke det første det bedste.
Anvend altid DRUBIN Tørringspasta 9090.
Eneste danske Specialfabrik for Bog- og Stentrykfarver.
Telefon 9090 Telegr.-Adr.: DRUBIN, Valby.
(14)

Yngre, absolut paalidelig

Trykkeriarbejder

til Offsetmaskine antages straks. Kendskab til Rotary-Apparat ønskes.

F. E. Bording,
Nybrogade 12.
(94)

Typograph-Maskinsætter,

godt kendt med Maskinen, søger Plads. Eventuelt som Halvdags-Maskinsætter. — Billet mrkt. »92« modtager Ekspeditionskontoret.

Kompagnon.

Som saadan ønsker en dygtig Typograf sig optaget i et mindre i god Drift værende Bogtrykkeri i Provinsen. Helst hvor jeg med Tiden kan overtage hele Trykkeriet. Billet mrkt. »91« til Ekspeditionskontoret.

Linotype-Maskinsætter

søger Arbejde 1. Maj. — Billet mrkt. »80« modtager Ekspeditionskontoret.

Maskinsætter

søger Plads,

fuldt fortrolig med Maskinen (Linotype og Intertype). Gode Anbefalinger. — Billet mrkt. »93« modt. Ekspeditionskontoret.

Rotationstrykker.

Erfaren Rotationstrykker kan faa Plads til 1. April.

(84) **Randers Amtsavis.**

Kompagnon søges

til at indskyde ca. 10,000 Kr. i et udmærket og i god Drift værende Bogtrykkeri i en stor Provinsby i Jylland. Billet mrkt. »88« modtager Ekspeditionskontoret.

Brugt Hurtigpresse,

Augsburger, til at træde, god Maskine med Bordfarveapparat, indv. Rammevidde 41 × 57 cm, staar til Salg for 900 Kr. paa Sæby Bogtrykkeri.

(87) **Chr. L. Andreassen.**

Bogtrykkeri til Salg.

Et i udmærket Drift værende Bogtrykkeri er til Salg paa meget gunstige Vilkaar, naar Overtagelse kan ske hurtig. Nødvendig Kapital mindst 10,000 Kr. Bill. mrkt. »89« modt. Ekspeditionskontoret.

Eickhoff Hurtigpresse.

En god, brugt Hurtigpresse, passende for 7 Sp. Avis, sælges, naar Handel kan ske snarest, for *Kr. 2000.00.* Maskinen kan ses i Drift. Billet mrkt. »86« modtager Ekspeditionskontoret.

PARITZ GOTTSHALCK
KONGENS NYTORV 8 · TELEFON 8878
Nye og brugte Maskiner haves paa Lager.
Stort Lager af alle Utensilier. (11)

J. G. A. Eickhoff, København B.

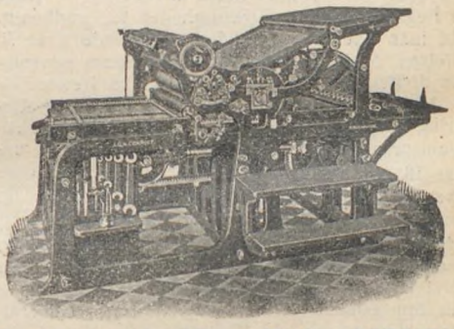

Vesterbrogade 97 · Telf. 12078-79.

Husk A. E.s Rabat.
Største Besparelse
for Foreningens Medlemmer er at benytte **A. E.s Rabatkort.** Kortene udleveres gratis paa Foreningens Kontor. (16)

S. JOHANSENS BARNEVOGNE
Engelske Modeller 78 Kr.
Ratebetaling kan indrømmes.
AMERIKAVEJ 1. HJ. VESTERBROG.
(75)

F. L. BIE A/S **Gothersgade 28, København.**
Telefon Central 8062 og Palæ 1556.
Grafisk Fagforretning
leverer bedst og billigst fra Lager **Tænger,** forniklede som uforniklede, til forskellige Priser, **Aale, Vinkelhager** og alt andet Tilbehør for Trykkeriet og Sætteriet. (9)

Tandlæge Edv. Møller,
Købmagergade 30, 2.
udfører enhver Tandbehandling til smaa Priser. Samvittighedsfuldt Arbejde. Bedøvelse hele Dagen. Konsultationstid 10—3½, 6—7 Efterm. Telefon 8181. (12)

Redaktør: Fr. Nielsen, Bygaardsstræde 8, Køge. Ekspeditør: Karl Sørensen, Vestergade 5, 1. Sal, Kbhvn. B.
Abonnem. gennem Postkontorerne: 1 Kr. 50 Øre Kv. Annoncer: 35 Øre pr. Petitlinje (pladss. Medl. 25 Øre). 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. Bording (V. Petersen). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 12 KØBENHAVN DEN 21. MARTS 1924 51. AARGANG

PRISTAL — GULDLØN

Det hænder for os alle ved at spekulere over de mange forskellige Problemer, som Forskydningen af Pengenes Værdi i de nuværende abnorme Tider er underkastet, at vi gør den Erfaring, at Arbejderklassen her flaaes efter alle Kunstens Regler. Pengenes Værdi svinder hen. Vor Ugeløn bliver mindre og mindre — uden nogen Virkning i Pristallet. I alt Fald gaar der baade Aar og Dag, inden Virkningen i Praksis omsættes i nogle faa skaldede Kroner.

Man kan spekulere sig rundtosset over disse abnorme Tilstande. Her har man troet, at vi havde fundet »de vises Sten« i vor Tarifbestemmelse om, at vi ved Op- eller Nedgang i Pristallet af 3 Points skal have 1 Kr. — eller af med en.

Hvad er det da, der er galt? Der er det skæve Forhold til Stede, at vor Krones (Ugeløns) Købekraft svinder nedefter for hver Fredag, der oprinder. Vi kender alle Symptomerne fra Prisstigningerne i 1914—1919. Det er de samme, der nu nærmer sig. Det begynder langsomt for til Slut at tage paa med en Fart, der gør alle Lønaftaler illusoriske, derved — at Dækningen først opnaas længe efter.

Skal vor Krone samme Vej som de mellemeuropæiske Staters Valuta? Skal den indhente den norske Krone eller den franske Franc? Ingen véd det. Ingen kan eller vil oplyse Arbejderne om de sande Aarsager eller udrede Problemet for os — i alt Fald ikke saaledes, at vi forstaar det tilbunds. Men én Ting forstaar jeg, og det er, at Arbejderklassen herhjemme ikke maa følge de valutasvage Landes Arbejdere ned i det Uføre, i hvilket de i Øjeblikket befinder sig. Man har i de paagældende Lande kun haft Øjet aabent for at søge Dækning i Papir. Man har ganske overset, at den Dækning, man fik i Papirpenge, Dagen efter var bortvejret ved, at disses Værdi stadig sank.

Der er den Undskyldning for de paagældende Landes Arbejdere, at de ikke kunde forudse, hvor det bar hen. Den Undskyldning har vi ikke. Erfaringerne fra de mellemeuropæiske Lande, Italien, Frankrig og flere Lande har vi liggende foran os. Fejlene, der her er begaaet, maa vi have lært saa meget af, at vi maa og skal gardere os imod at gentage dem.

Vi maa søge bort fra den nuværende Form for Lønregulering efter Pristallet. Erfaringerne lærer os, at det ikke er tilstrækkeligt med et Pristal, idet vi kommer meget langt bagefter med Reguleringerne. Der er ingen Plan i at søge opnaaet Lønforbedringer, der udtrykkes i Seddelpenge, naar det Dagen efter kan forflygtiges ved, at Kronen rasler nedad — Købeevnen derfor mindre.

Hvad dernæst ogsaa har Betydning, er dette, at vi ikke har den fjerneste Kontrol med, hvorledes og hvordan det danske Pristal fremstilles. Uden at spørge Arbejderne til Raads har nu Statens statistiske Departement udarbejdet et nyt Grundlag for Udregning af Pristallet. Tallet regnet efter den nye Udregningsmaade giver samme Pristal, hvis man havde benyttet den gamle Udregningsmaade, føjer man forklarende og undskyldende til.

Vi maa, hvis vi ikke vil dele Skæbne med vore tyske Brødre, gøre et Stykke Arbejde for at bevare Værdien af vor Ugeløn. Vi vil ikke den Vej, at vi faar en meget høj Løn i Sedler, medens den reelle Værdi for hvert »Fremskridt« gaar nedad.

Der maa kunne findes en Form, efter hvilken vi ikke tages ved Næsen, saa Vandet løber af os. Spørgsmaalet maa tages op til Drøftelse, inden de kommende Tarifforhandlinger i Provinsen stunder til, saa vi i hvert Fald bliver klare over, hvilken Stilling Typograferne tager til Problemet: *Dækning i Guld.*

Ser vi Sagen i Forbindelse med den nuværende Arbejdssituation, forekommer det komplet meningsløst, at der i Dage trækkes Tov om en 2 à 3 Øre mere i Timen, uden at der fra Arbejdernes Side er rejst Krav om, at Guldværdien maatte bevares. Hvis Kravet har været fremme, har man forstaaet at skjule det godt. Det var, skønner jeg, paa Tide, at Kravet rejses. Som det nu er, er der intet til Hinder for, at Organisationer, der i Dag opnaar en Lønstigning, allerede i Morgen vil have sat den til.

Ja, siger man saa for at trøste os, det giver sig saa i Pristallet. Men dette Tal giver ikke det rette Billede af Arbejdernes Liv og Virke. Om Aarsagen er, at hele Prisudregningsgrundlaget er forfejlet, skal jeg lade være usagt. Men det er jo lige saa afgjort, at adskillige Priser paa Arbejdernes Fornødenheder ikke fastsættes i Henhold til det officielle Pristal, men ganske uafhængigt heraf fastsættes efter Varens Guldværdi i Henhold til Verdensmarkedets Priser. Jeg tænker her paa Mælk, Kød (Flæsk), Æg, Smør, Beklædning, Fodtøj og mange Hundrede andre Ting, som Verdensmarkedet sætter Prisen paa herhjemme.

Selv de Ting, vi selv producerer, er underkastet Verdensmarkedets Pris — navnlig i opadgaaende Retning. Og hvad har vi ikke at glæde os til, hvis de sidste af Huslejelovens regulerende Bestemmelser ophæves?

Hvad der derfor gælder for mig, er at faa rejst Spørgsmaalet, saaledes at vi i Tide kan værge os: *Dækning i Guld.* Sikkerhed for, at vor Løn efter en Tarifforhandlinger ikke forsvinder til et Minimum, saa Krigsaarenes trange Aar igen opstaar. Herimod maa vi værge os, og alle Kræfter maa sættes ind paa, at denne Skændsel ikke overgaar os.

Arbejderne maa derfor kræve Løn i Guld, eller ogsaa maa vi afslutte Overenskomster for et betydeligt kortere Tidsrum: 3 Maaneder eller højst et halvt Aar.

Eller findes der nogen anden Udvej?

De nuværende mørke Tilstande, der er en Følge af vor Krones Fald, fastslaar med stor Tydelighed, at vi ikke uden Sikkerhed paa anden Maade kan bygge videre paa Pristallet.

Esbjerg, 12. Marts 1924.

J. Chr. Petersen.

SKRIFTKASSER OG KLAVIATURER

III.

(Sidste Artikel.)

II. FRA STANDARDISERINGENS SYNSPUNKT

William Andersen anser Klaviaturlægningen *i og for sig* for betydningsløs, men regner Sætterens *»gennem længere Tid«* erhvervede Vane og *»efterhaanden«* antagne Indstilling for en desto væsentligere Faktor. Han skulde da fremfor alle andre ventes at finde det tilstræbelsesværdigt at naa til en Tilstand, hvor alle Sætterier samarbejder i Udnyttelse af den Faktor, Vanen er, i Stedet for at de nu modarbejder hinanden. Men om denne Side finder man udover Bemærkningen med »den megen Tale om . . . Standard-Klaviatur« kun den Passus: »Og notorisk er det jo, at man til Trods for vor ædle Kunsts mangeaarige Levetid endnu ikke har fastslaaet den ubetingede Nødvendighed af en Standard-Inddeling af Sættekasserne«. En saadan har, fastslaar han, kunnet undværes i 400 Aar, og hvis det ikke var Meningen, at Læseren derfra skulde drage Slutninger til Standardiserings lige saa store Undværlighed paa Klaviaturerne, var Skriftkassernes Inddragelse i Diskussionen aldeles formaalsløs.

For at faa et fast Grunndlag har jeg opgjort Bogstavforbruget i hele Sportssiden i »Politiken« for 2. Januar 1924, ialt 18936 Skrifttegn, hvis procentvise Fordeling er: e 14,7; r 7,9; n 7,3; a 7,1; t 5,8; d 5,8; s 5,4; i 5,0; l 4,6; o 4,0; g 3,9; m 2,8; k 2,4; v 2,2; f 1,6; u 1,3; h 1,2; b 1,2; æ 1,1; p 1,1; ø 0,9; y 0,6; j 0,6; c 0,2; q, w, z, ö, é, è ialt 0,1; store Bogstaver ialt 6,4; Tal ialt 0,6; Komma 1,3; Punktum 1,1; Bindetegn 1,2; andre Tegn ialt 0,6 pCt.

Skriftkasserne i Danmark er af forskellige Systemer; *men visse Ting har Fagets Praksis dog fastslaaet Nødvendigheden af at standardisere,* og skal Standardiseringens Ikke-Gennemførthed i periferiske Dele gælde som Bevis for dens Undværlighed her, *saa maa dens faktiske Gennemførthed i de centrale Dele ogsaa gælde som Bevis for dens ubetingede Nødvendighed for disse Deles Vedkommende.*

Jeg beder enhver Fagmand svare paa, om det ikke vilde være en kostbar Ekstravagance for Bogtrykkerstanden at have Bogstaver som *a, d, e, i, n, o, r, s, t, u* og *v* liggende højst forskelligt i forskellige Trykkeriers Kasser. Hvert af de nævnte Bogstaver samt *m* har sin urokkelige Plads i samtlige Kasser i Danmark og dermed i

alle danske Haandsætteres Bevidsthed; *p* ligger altid ved øverste højre Hjørne af *o; b* og *c* har deres Fagpar, indenfor hvilket de kan være byttede, *f* og *g* deres; *k, l* og *y* har deres snævre Spillerum. De eneste vagabonderende danske Bogstaver er *h, j, æ* og *ø*, tilsammen kun 3,8 pCt. af Sættergrebene.

De tolv paa fast Plads liggende Bogstaver repræsenterer ifølge Listen 69,3 pCt. af Skrifttegns-Sættergrebene i Dansk.

Ens liggende paa alle Linotype-Klaviaturer i Danmark er k og m, tilsammen kun 5,2 pCt. af Anslagene; alt andet ligger forskelligt fra tysk til engelsk Klaviatur; *e*, der paa begge oprindelig laa ens, er omlagt paa fordansket engelsk.

Gennemføres mit Forslag B, vil Danmarks Maskinsætterier ved lejlighedsvis Fornyelse af 25 pCt. af Matriceforraadet stige fra det nuværende Standardiseringstrin (5,2 pCt.) op til 95,1 pCt., idet der paa de Tegn og Tal, Forslaget lader ustandardiseret, kun falder 4,9 pCt. af Anslagene. Et Overgangstrin, hvor der ved Anskaffelse til gennemsnitlig 7 Kanaler pr. Sæt opnaas Standardisering af 76,0 pCt. af Anslagene (omtrentlig Skriftkassernes nuværende Standardiseringstrin), skal jeg andetsteds beskrive.

Intet i Arbejdets Natur gør Ensartethed mindre paakrævet paa Maskinerne end i Kasserne. Haandsætteren har til Aflægning af hvert Bogstav mere Tid, end Maskinsætteren til Anslaget. Et galt anslaaet Bogstav, der redresseres i Samleren, tager ikke mindre Tid end en Aflæggerfejls Redressering i Vinkelhagen. Og slipper det fejle Bogstav med i Støbningen, maa hele Linien sættes op paany!

Henvisningen til Skriftkasserne er absolut ikke egnet til at slaa koldt Vand i Blodet paa Standard-Klaviaturets Tilhængere.

— — »Og selv om man giver ham nok saa fint udregnede Standard-Klaviaturer, gør jeg det til et Spørgsmaal, om han derfor kan fremstille mere Sats.« For at være sikker paa Læsermedhold tager W. A. den barokke Virkning af Flertalsformen »Standard-Klaviaturer« i sin Tjeneste. Dette vilde være fuldt berettiget, *hvis* nogen havde anbefalet Klaviaturer (altsaa *divergerende* Klaviaturer) som Vejen for Maskinsætteren til at fremstille mere Sats. Det modsatte har stedse været Tilfældet. Maskinsætternes Talsmænd har anført den *abnorme* Tilstand, *Mangelen* af fast Landsklaviatur som en Faktor, der bevirker, at Maskinsætterstaben fremstiller *mindre* Sats. Deri kan de ikke have Ret, hvis det ikke tillige bliver sandt, at naar den *normale* Tilstand, *Tilstedeværelsen* af ét fast Landsklaviatur, indtræder og har virket i nogen Tid, vil Staben fremstille *mere* Sats. Jeg forbigaar »Omlærings-Ugerne«, om hvilke alle er enige; jeg gaar til Manden, der »er kommet efter det«. Og uden at kunne føre eksakt Bevis vil jeg paastaa: *den Mand, der nu sætter 90 Linjer i Timen paa et Klaviatur, der er det andet, tredje eller fjerde i hans syvaarige Praksis, vilde med samme Energiindsats sætte mere paa det samme Klaviatur, hvis det havde været det eneste, han i de syv Aar havde arbejdet med.* Han kender det *godt* nu, men han vilde have kendt det *bedre* — baade ved den længere Tid og ved Indtrykkets Uforkvaklethed —, hvis det havde været hans *eneste*, — — og der er nu *mange* Grader af Klaviaturfortrolighed. Jeg er vis paa, at det bliver yderst faa Maskinsættere, der ikke med sig selv føler Rigtigheden af min Paastand, og meget faa Principaler, der benægter dens Sandsynlighed. W. A. gaar da heller ikke saa vidt som til at »benægte«, men nøjes med at »gøre det til et Spørgsmaal«.

Har W. A. for Sprogtilpasningens Vedkommende Ret i sin Bortelimineringsteori og for Standardiseringens i sin »Gøren til Spørgsmaal«, saa maa Sætternes Handikap-Argumentation *uden videre* forstumme ved fremtidige Tarifforhandlinger. Om han kan sandsynliggøre sine Meningers Rigtighed ved Fremførelse af *nye* Momenter, skal jeg lade være usagt, men jeg tror, enhver nøgtern Dommer vil give de Svende og Principaler Ret, der ikke kan anse de af W. A. *hidtil* fremførte Betragtninger over Individ, Individualitet og individuel Metode for vægtigere Indicier end de *praktiske Erfaringer* og *talmæssige Bevisligheder*, der danner Grundvolden for Tilhængerne af *det sprogtilpassede, landsgennemførte Linotype-Klaviatur.* *B. Jønsson.*

KØB ET VALGFONDSMÆRKE

Folketingsvalget staar for Døren. Valgkampen genlyder allerede over det ganske Land; der kæmpes nu om den politiske Magt for de kommende 4 Aar.

Socialdemokratiet har til dette Valg opstillet Kandidater i saa godt som samtlige Kredse. Der vil overalt blive udført et stort og energisk Arbejde for at fremtvinge et politisk Systemskifte. Hvis der skal skabes ordnede Forhold paa Erhvervslivets Omraader og skaffes Beskæftigelse til de mange ledige Mennesker, der hungrer efter Arbejde, saa maa den kapitalistiske-agrariske Regeringskoalition sprænges.

Alle, som ønsker en Ændring i de herskende politiske Forhold, og som vil Socialdemokratiets Fremgang og Sejr, maa være med i denne Kamp og være med til at bringe de økonomiske Ofre, som er nødvendige for Kampens heldige Udfald.

Støt derfor Indsamlingen til Valgfondet. Køb et eller flere Mærker à 50 Øre pr. Stk.

I København kan Valgfondsmærkerne købes paa Afdelingskontoret eller hos Anton Jensen.

GENERALFORSAMLINGER OG MØDER

KØBENHAVNS AFDELING

afholdt ordinær kvartaarlig Generalforsamling den 2. Marts Kl. 10 i Rømersgade 22. *Emil Frederiksen* valgtes til Dirigent og *C. F. Hansen* til Sekretær.

1. Beretning. *Formanden:* Det vigtigste i Kvartalet foregangne havde været Tarifen og det dermed forbundne Arbejde. Dette var altsammen refereret for 3 Uger siden fra denne Plads. Det nye, der forelaa siden da, var Afgørelsen, af hvilken Taleren haabede, at vi maatte drage Erfaring. Hvorledes Situationen vilde forme sig til sin Tid, kan ikke forudsiges. Men hvad enten vi, naar vi atter skal tage Stilling, bestemmer os til det ene eller det andet, bør man søge alt i alt at faa den *rette* Bedømmelse af Situationen. Foreløbig var vi nu udenfor den store optrækkende Konflikt. Det maatte siges at være med Rette, at de daarligst lønnede i Fagene krævede Forhøjelse, men til samlet Fremstød for videregaaende Krav manede Situationen til Forsigtighed. Med Dansk litografisk Principalforening var der paany sluttet Overenskomst om den gamle Tarif. I Kvartalet havde vi haft ikke mindre end 4 Dobbeltgængere, der samtidig var Principaler og Lønarbejdere for andre Principaler, og som vi havde haft Anledning til at anmode om at holde sig til det ene af de tre Ting, hvilket ogsaa var sket. Man maatte imidlertid i disse arbejdsfattige Tider forundres over disse Tilfældes Forekomst, der i Aarets Løb havde andraget adskillige. Omtalte paa given Foranledning Lærlingeforholdene. Naar en Lærling enten manglede Evnen eller Betingelser for hans Uddannelse, maatte han hellere afskediges jo før jo heller. Den nye Lærlingelov var ikke stort bedre end den gamle, naar Mesteren skulde drages til Ansvar. Om Misbrug af Lærlinge o. l. Tilsidesættelse af Mesterens Pligter bør man give Organisationen Oplysninger, som da vil søge at raade Bod eller søge Kontrakten ophævet. Taleren havde i nogle Tilfælde krævet Elever fjernet, fordi Forudsætningerne for deres Udlæring fuldstændig manglede. Omtalte Helligdagsloven, ifølge hvilken Arbejdet standser senest Kl. 4 Juleaften (ogsaa for forlagt Arbejde) samt nogle Tarifspørgsmaal i et herværende Dagblad. Fra enkelt Side i Styrelsen var der slaaet til Lyd for en Medicinalkasse. Sagen var ikke saa ligetil. Af forskellige Grunde var Spørgsmaalet udsat til Generalforsamlingen i Maj. Uden at Styrelsen havde taget Stilling til Sagen, mente Taleren, at der eventuelt kun kunde blive Tale om en Indstilling til Delegeretmødet. Derimod var der kommet en særdeles billig Tandlægeordning, som til samme Tid ogsaa vilde kunne fremmes og bringes i Funktion straks. Men herom til sin Tid. Omtalte dernæst Hr. Levisons Angreb paa Voldgiftsretten, som nu yderligere havde udviklet sig, men til hvilken Ledelsen havde taget en meget bestemt Holdning.

Emil Frederiksen: Vilde paa Foranledning af, at Formanden havde omtalt den sidste Tarifrevision i Beretningen, kun sige, at han fandt det godt, at Tarifen var blevet sagt op. Gennemgik de forskellige Faser, Spørgsmaalet om Opsigelse var gennemgaaet. Var selv af den Opfattelse, at Tarifen maatte indeholde Bestemmelser om Sommerferien, da han havde set Tilfælde, hvor Principaler vilde unddrage deres Personale denne. Havde derfor stemt for Opsigelse af Tarifen. — *P. Berendt:* Der var en enstemmig Vedtagelse fra Styrelsens Side om at gaa til Hovedbestyrelsen for at høre dens Mening om Opsigelse. Men i Hovedbestyrelsen blev Forslaget modarbejdet af Forretningsudvalget. Bogtrykkerne maatte da faa at kende Forretningsudvalgets Stilling til Spørgsmaalet, og dette maatte da give et Bagslag, saaledes at vi stod som den svageste Part. Kommissionens Medlemmer havde heller ikke faaet Indflydelse paa Forhandlingernes Gang, saaledes som § 45 forudsatte, og han havde da nedlagt sit Mandat i Kommissionen som Protest herimod. Havde stillet Forslag om Lønforhøjelse, men Kommissionen havde forkastet det, og da var han klar over, at der intet Grundlag var for en eventuel Kamp. Mente iøvrigt, at man skulde indkalde Tillidsmændene, hvor der var Spørgsmaal af Betydning, ligesom det snart var paa Tiden, at Brancheklubberne blev legaliserede, saa at der blev bedre Samarbejde mellem disse Klubber og Ledelsen. — *Traugot-Nielsen:* Var utilfreds med Afstemningen. Det Personale, han tilhørte, havde indsendt Forslag til Styrelsen om, at Resultatet maatte blive bekendtgjort Branchevis, saaledes at man i ethvert Tilfælde kunde se, hvorledes de enkelte Brancher havde stemt. Men Ledelsen havde svaret, at man derved vilde komme i Strid med Lovene. Kunde ikke indse, at en saadan Ændring kunde være ulovlig, og vilde da stille Forslag herom til Behandling. — *Sigv. Hellberg:* Fandt det ogsaa rigtigt, at Tarifen var blevet sagt op. Man var jo i Forvejen klar over, at vi ikke paa nogen mulig Maade vilde gaa tilbage, saa Risikoen var jo ikke stor. Mente, man saa smaat skulde begynde paa at faa Fagets Lærlinge organiserede ligesom i Provinsen. Henstillede til Styrelsen, at man tog sig af dette Spørgsmaal. Omtalte derpaa et kvindeligt Medlems Understøttelsesforhold, der var ordnet paa en saadan Maade, at han vilde føre det frem her paa Generalforsamlingen. Man havde efter hans Mening og Kendskab til Forholdene uberettiget frataget hende Arbejdsløshedsunderstøttelsen. — *Christian Hansen:* Havde fundet det godt, at Samuelsen havde omtalt Tarifsituationen. Han havde netop talt, saaledes som en Formand skulde tale. Fejlen var, at man benyttede ikke Tarifen fuldt ud paa Arbejdspladserne, hvor man burde sætte Præstation i nøje Forhold til Løn. Man forhindrede bedst de lave Lønninger ved kun at yde Arbejde, der svarede til denne. Forespurgte, hvorledes Understøttelsesforholdene nu ligger for de arbejdsløse, og om der ikke var nogen Mulighed for at hjælpe dem, hvis Understøttelse var opbrugt. — *Formanden:* Man havde misforstaaet hans Udtalelser om Tarifsituationen. Der var ingen enstemmig Opfattelse i Styrelsen om Tarifens Opsigelse eller Fornyelse. Vi blev da enige om at høre Forbundsstyrelsens Mening om Sagen. I denne blev det med meget stort Flertal vedtaget at sende det tilbage til Afdelingens Styrelse, for at man kunde tage Spørgsmaalet op til fornyet Behandling. Vi vedtog da at anbefale Fornyelse af Tarifen. Forslaget om Brancheafstemning var kommet Styrelsen for sent i Hænde, saaledes at det ikke kunde komme i Betragtning ved den sidste Afstemning. Mente iøvrigt, at en Tilføjelse i Forbundets Love herom var nødvendig, og det var da et Spørgsmaal, som kun kunde løses paa Delegeretmødet. Vi har flere Gange søgt at samle Fagets Lærlinge, men det er endnu ikke lykkedes af Mangel paa Tilslutning. Kunde tildels forstaa dette, da vi her i København i Modsætning til Provinsen havde saa mange andre tillokkende Ungdomsforeninger og Klubber, saasom Sport og desl., at det havde nogen Vanskelighed at faa Ungdommen til at interessere sig for faglige Ting. Vi havde før faaet de arbejdende Kolleger til at samle ind til Fordel for dem, hvis Understøttelse var opbrugt. Mente, man var blevet trætte i det lange Løb. I særlig vanskelige Tilfælde giver vi dog Hjælp af Karnevalets Overskud. Forøvrigt var dette Spørgsmaal saa stort, at vi ikke magtede det.

Svarede derpaa Hellberg med Hensyn til det kvindelige Medlems Understøttelsesforhold. — *P. Berendt:* Kunde ikke gaa med til Brancheafstemning. Skulde ikke have noget af, at Brancherne blev sat op mod hinanden, ved at denne havde stemt saaledes og en anden anderledes. Men man kunde lade de forskellige Brancher holde Møder, hvor de behandlede Sagerne, og man kunde da paa Generalforsamlingen fremkomme med Resultaterne af disse Møder. — Fru *Ingerslev* fremstillede sin Sag om Understøttelsen, der var frataget hende, hvilket hun fandt var uberettiget. — *Sigv. Hellberg:* Vi skal ikke stykkes ud i snævre Brancheinteresser, men slutte os sammen og arbejde i større Linjer. Vilde derfor ikke anbefale Brancheafstemningen. Mente at Understøttelsessagen burde tages op til fornyet Behandling indenfor Ledelsen. — *W. Møller:* Man vil altid faa Brancheinteresser. Det er den naturlige Udvikling. Men derfor kunde Fagets Udøvere jo godt staa samlede. — *Jacobsen:* Vi skulde have indført tvungen Svendeprøve under betryggende Former. — *Formanden:* Der har før været Tale om Svendeprøver, men han fandt, det ikke var betryggende nok. Man skulde helst kunde mere, end hvad der forlanges ved saadanne Svendeprøver. Hvis man saa Tilfælde, hvor Lærlingen intet lærte, da skulde man henvende sig til Forbundet, og man vilde da tage sig af Sagen. I mange Tilfælde bliver der lagt Sag an mod Mesteren, hvor vi da er Lærlingens Forældre eller Værger behjælpelige. — Efter Bemærkninger af Frk. *Crone, Traugot-Nielsen, Løvgreen, Christian Hansen* og *Nilsson* godkendtes Beretningen enstemmigt.

2. Regnskabet. Kassereren, *Lundin*, vilde af Hensyn til den lange Beretning ganske kort gennemgaa Regnskabet, der forøvrigt havde været offentliggjort i »Typ.-Tid.«. Det sidste Cirkulære af 1. Februar har givet saa godt som alle arbejdsløse Understøttelse. Vi havde det sidste Aar faaet dobbelt saa mange Sygekasselæger, end vi hidtil har haft, hvilket maa betragtes som en stor Fordel. — Regnskabet godkendtes enstemmigt.

3. Anskaffelse af en Afdelingsfane til Begravelser o. l. *Formanden:* Dette Punkt indeholder en ren praktisk Foranstaltning, om hvilken der har været talt i det sidste Aars Tid. Med den tiltagende Anvendelse af Bannerne til Begravelser lider disse desværre Overlast. Regn og Blæst har allerede mærket dem, og det er ikke anderledes, end at naar der er bødet og lappet paa dem, er man efter faa Anvendelser lige vidt. Ofte kan det just ikke siges, at Banneret er særlig bidragende til Højtidelighed, naar dets Bærer skal kæmpe sig frem i Blæsten og nærmest giver Anledning til Uro. Man havde derfor tænkt sig at anskaffe en Fane, der med sit mindre Vindfang dog er nogenlunde haandterlig, som kunde anvendes ved disse Lejligheder, medens de gamle Bannere kunde hvile som Relikvier, der kun toges frem ved andre særlige Højtideligheder. Man havde tænkt sig Gutenberg broderet paa den ene Side af en rød Dug og Trykkervaabnet, som det er paa deres Banner, paa den anden Side. Paa den Maade havde samtlige Underafdelinger sin Fane, idet saavel de kvindelige som de mandlige Hjælpearbejdere i Forvejen havde hver sin. Det var som sagt en ren praktisk Foranstaltning, det gjaldt, og hvorom Formanden henstillede til Medlemmernes Overvejelse.

Da ingen begærede Ordet, foreslog *Formanden* Anskaffelsen i Overensstemmelse med det skitserede, hvilket derefter enstemmigt vedtoges.

Generalforsamlingen hævet.

SÆTTERNES UNDERAFDELINGS

aarlige Generalforsamling Søndag den 2. Marts 1924 i Rømersgade 22 (store Sal). Dirigent: *Emil Frederiksen*, Sekretær: *Carl F. Hansen.*

1. Regnskabet. Kassereren, *Lundin*, gennemgik Regnskabet, der godkendtes enstemmig.

2. Opstilling til Valg af 6 Styrelsesmedlemmer, hvoraf den ene skal være Trykkeriarbeder. Der foresloges *E. Frederiksen, Carl F. Hansen, Holmen, O. Rundberg, P. Berendt, E. Nilsson, Sigvald Hellberg, Sofus Henriksen* og *N. Th. Svendsen*, der gaar ud til skriftlig Afstemning.

3. Valg af Kontrahenter til »Soc.-Dem.«. Valgt blev *Emil Frederiksen, Harald Jensen, Th. Holmen* og *Karl Sørensen.*

4. Beretning fra de kooperative Foretagender. Beretning aflagde *Gundorph Sørensen* for »Stjernen«, *W. Møller* for Arbejdernes Livsforsikring, *Aage G. Jensen* for Arbejdernes Landsbank og *Sigv. Hellberg* for Brændselsforretningen. — Alle Beretningerne godkendtes.

5. *Aage G. Jensen* genvalgtes til Repræsentant til Arbejdernes Landsbank.

6. *Gundorph Sørensen* og *Joh. Poulsen* genvalgtes som Repræsentanter til »Stjernen«.

7. *P. Berendt, J. C. Christiansen, Sigv. Hellberg* og *E. Nilsson* genvalgtes som Repræsentanter til Brændselsforretningen.

8. *Anton Jensen, Jul. Rasmussen, E. Nilsson, W. Møller, L. Chr. Nielsen, Carl Eriksen* og *V. Berschke* genvalgtes som Repræsentanter til Arbejdernes Livsforsikringsselskab.

9. Til Stemmetællere genvalgtes: *Gundorph Sørensen, Søby, Ulrik Hansen, Svend Johansen, N. M. Nielsen, Arnold Nielsen, Sofus Henriksen, Carl Eriksen, Aage G. Jensen* og *Nicolaus Wendt.*

10. Til Fagskolen bevilgedes paa Forslag af Formanden 100 Kr.

11. Eventuelt. Da ingen begærede Ordet, hævedes Generalforsamlingen.

TRYKKERNES UNDERAFDELING I KØBENHAVN

afholdt ordinær aarlig Generalforsamling Fredag den 7. Marts Kl. 7½ i Rømersgade 22, 1. Sal til Gaden. — Til Dirigent valgtes *Carl Schmidt* og til Sekretær *O. A. Lundin.*

1. Formanden, *Helge Nygaard*, mindedes de i Aarets Løb afdøde Kolleger *P. Aug. Pedersen, Alb. Sørensen, Wiggo Hansen* og *Ejbye.* De havde alle udført et stort Arbejde indenfor Organisationen, og der var Grund til med Taknemmelighed at mindes dette Arbejde. Aflagde derefter en kort Beretning om Aarets Virksomhed, under hvilken han særlig omtalte Tarifkommissionens Arbejde. Gjorde opmærksom paa enkelte Ting, Trykkerne maatte have deres Opmærksomhed henvendt paa ved kommende Tarifforandringer. Gav til Slut nogle Meddelelser om Forbundsstyrelsens og Afdelingsstyrelsens Møder. — I den paafølgende Diskussion, der væsentlig drejede sig om Tarifen, deltog *F. Bruun, Carl Christoffersen, Løvgreen, Carl Schmidt, Axel Jensen, Viggo Petersen, Lundin* og *Formanden*, der replicerede til de forskellige Talere, hvorefter Beretningen godkendtes.

2. Kassereren, *Lundin*, gjorde nogle Bemærkninger til Regnskabet, hvorefter det godkendtes.

3. *Carl Joh. Christensen* aflagde Beretning fra Kontrahentmøderne, *Axel Jensen* fra Brændselsforretningen og *Carl Schmidt* aflagde i Chr. Sørensens Forfald Beretning fra »Stjernen«.

4. Fra Landssammenslutningen af Trykkerklubber forelaa en Indbydelse til Landsmøde i Kolding. Til at repræsentere valgtes *Nygaard* og *Lundin* med *Carl Christoffersen* som Suppleant.

5. Til »Trykkeren« bevilgedes 100 Kr. til Dækning af Bladets Underskud. — Aug. Hansens Enke bevilgedes som sædvanlig 60 Kr.

6. Til Styrelsen opstilledes *Carl Schmidt, Carl Joh. Christensen, Axel Jensen* og *Lundin.* Til Kontrahent valgtes *Carl Joh. Christensen*, til Repræsentant i »Stjernen« *Carl Schmidt* og til Brændselsforretningen *Axel Jensen.*

Generalforsamlingen hævet.

KVINDEAFDELINGEN

afholdt ordinær Generalforsamling Søndag den 2. Marts. Dirigent: *Ella Nielsen*, Sekretær: *A. Gram-Petersen.*

1 og 2. Beretning og Regnskab godkendtes.

3. Opstilling eventuelt Valg af 2 Styrelsesmedlemmer. De 2 afgaaende Styrelsesmedlemmer, *A. Gram-Petersen* og *Ella Nielsen* genvalgtes, uden at der foresloges nye Navne.

4. Opstilling eventuelt Valg af 2 Repræsentanter til Arbejdernes Brændselsforretning. De 2 afgaaende Repræsentanter, *Henriette Crone* og *A. Gram-Petersen*, genvalgtes ligeledes, uden at der foresloges nye Navne.

5. Eventuelt. Der fremdroges et Trykkeriforhold, som Formanden lovede at undersøge nærmere.

SLAGELSE UNDERAFDELING

afholdt Fredag den 15. Februar ordinær Generalforsamling i »Folkets Hus«. Der var kun mødt faa Medlemmer. Formanden aabnede Generalforsamlingen og aflagde Beretning. Foreningen har siden sidste Møde haft en Tilgang af 4 Lærlinge. Forskellige Sager Lærlingene vedrørende drøftedes. Til Slut foretoges Valg. Den gamle Bestyrelse genvalgtes. —*s*—*n.*

PROGRAM

ved

Bog- og Akcidenssætterklubbens

AARSFEST

Lørdag den 22. Marts Kl. 8 i

Weinolds Selskabslokaler, Nørrevold

(forhen Harmonien).

Operasanger, Hr. **Edgar Hansen.**
Drikkevise af »Konge for en Dag«.
»Flagsangen« af Fini Henriques.
Prolog af »Bajadser«.

Skuespillerinde, Frk. **Anna Madsen.**
Gamle og ny Viser.

Skuespiller, Hr. **Tonny Lehmann.**
Moderne Cabaretviser.

Skuespillerinde, Fru **Sigrid Creutz Hindborg.**
Moderne Cabaretviser af eget originale Repertoire.

Improvisatoren Hr. **Kaj Anker Nielsen.**
Deklamation og Improvisation over Emner opgivet af Publikum.

Derefter Bal til Kl. 3.

Baltegn à Kr. 1.50 løses i Salen.

(96)

NÆR OG FJÆRN

KØBENHAVNS STYRELSE holder Møde førstkommende Mandag Kl. 7 i Vestergade 5 I.

Formanden.

GUTENBERG-KORET afholder sin aarlige Foraarskoncert i Studenterforeningen Søndag den 13. April. Koret har sikret sig fortrinlig Assistance i kgl. Kammermusikus Peder Møllers Medvirken.

HUSK Bog- og Akcidenssætterklubbens Fest i Morgen Aften. Billetter, som uddeles til Medlemmer med Bekendte, faas hos Inkassatorerne paa Trykkerierne. *Styrelsen.*

MEDLEM NR. 6968, Thorvald Pedersen, bedes snarest henvende sig til Bogtrykker Caspersen, Tørring.

80 AAR. Carl Emil Wermund, der vil være mange Kolleger bekendt fra de ca. 50 Aar, han arbejdede som Sætter hos Fr. Bagge, fylder Tirsdag den 25. Marts 80 Aar. Wermund, der stadig følger Faget med Interesse, men hvis Syn desværre er stærkt svækket, bor i De gamles By paa Sygehuset. De Hilsener, der paa Tirsdag finder derud, vil sikkert glæde vor gamle Ven og Kollega.

STANDARD-COMPOSITOR er Navnet paa en ny Sættemaskine, hvis geniale Konstruktion uden Tvivl vil betyde uhyre Fremskridt paa Sættemaskine-Omraadet. Maskinen vil komme i Handelen i Løbet af kort Tid, og Fabrikken har allerede for længere Tid siden overdraget Enerepræsentationen for denne Sættemaskine her i Landet til *Erik Levison*, Vestre Boulevard 36—38, København B.

GLEM ENDELIG IKKE at sikre Dem Billet til vor store Fest i Haandværkerforeningens Selskabslokaler, Kronprinsensgade, Søndag den 30. Marts Kl. 7. Den yndede Skuespillerinde Frk. Agnes Bay-Hansen og den meget populære Skue-

spillerinde Frk. Lis Damaris foruden Vanyie Langemark Duoen for ikke at forglemme Københavnernes egen lille Frederik Buch vil sørge for en baade indholdsrig og uhyre morsom Aften. Derfor raader vi Dem til at sikre Dem en Billet i Tide, da alt meget hurtigt vil blive udsolgt.

ET PINLIGT SPØRGSMAAL. Den amerikanske Hjælpekomité har til sin Udsending i Berlin rettet følgende Spørgsmaal: »Hvad har Stinnes gjort for at lindre Nøden i Tyskland?« Den amerikanske Hjælpekomité, som har udrettet et stort Arbejde for at lindre Nøden i Tyskland, anser sig fuldt berettiget til at stille dette Spørgsmaal. Men Svaret. Hvorledes kommer det til at lyde? Jo, siger det tyske Typografforbunds Organ »Korrespondent«, Svaret maa blive dette: *Absolut ingenting!*

POLITI OG ARBEJDERE. I Anledning af de store Arbejdskonflikter i Norge har Politiforeningen i Kristiania udsendt følgende Skrivelse til Medlemmerne:

I Henhold til Foreningens tidligere Beslutninger vil Styret herved indskærpe Medlemmerne, at Politifunktionærer under Lønkonflikter maa udvise den største Ro og Besindighed, og at man afholder sig fra alt, som kan opfattes som Partitagen. En Nedsættelse af Arbejdernes Lønninger vil ogsaa medføre det samme for Politifunktionærerne. I egen Interesse bør man derfor udvise den største Forsigtighed. Politiets Opgave er Opretholdelsen af Ro og Orden. Alt, hvad der gaar derudover, vil virke udfordrende paa de strejkende og kan foraarsage Optøjer. Det er Politiets Pligt at forrette sin Tjeneste nevtralt og upartisk. (I. F. C.)

I Henhold til Anvisningskontorets Regulativ, Punkt 6, gøres opmærksom paa, at ingen maa slutte bindende Aftale om Pladstilbud, før Henvendelse er sket til Lokalkassereren i den paagældende By eller i København til Anvisningskontorets Bestyrer. Undladelse heraf medfører Karantæne.

AFSTEMNINGSRESULTATER

Ved Valget til *Sætterafdelingens* Styrelse havde: 1. *Emil Frederiksen* 698 St., 2. *Carl F. Hansen* 612 St., 3. *Rundberg* 578 St., 4. *P. Berendt* 555 St., 5. *Th. Holmen* 531 St., 6. *Sigv. Hellberg* 527 St., 7. *Nilsson* 483 St., 8. *N. Th. Svendsen* 387 St. og 9. *Sofus Henriksen* 314 St.

Ifølge Forbundslovene er hermed *de 5 første* og Nr. 7 *E. Nilsson* valgte. Der var afgivet ialt 739 Stemmer, hvoraf 4 ugyldige.

København, 14. Marts 1924.

N. M. Nielsen. Arn. Nielsen. Svend Johansen. N. Wendt. Gundorph Sørensen. A. Søby.

Ved Valget til *Trykkerafdelingens* Styrelse havde: *Lundin* 254 St. og *Carl Schmidt* 200 St., hvilke to er valgte. Derefter havde *Aksel Jensen* 65 St. og *C. J. Christensen* 46 St.

Der var ialt afgivet 281 Stemmer.

København, 14. Marts 1924.

A. Søby. Carl Jensen.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND BOGTRYKFAGETS ARBEJDSLØSHEDSKASSE

VESTERGADE 5, 1. SAL
KØBENHAVN B.

KONTORERNE er aabne for Ind- og Udbetaling fra 1—3 undtagen *Lørdag (11—1)* samt *Fredag* og *Mandag Aften Kl. 5—6½*. Telefon *4331*.

FORMANDEN træffes som Regel til samme Tider. Telefon 13,331.

ANVISNINGSKONTORET. Telefon 4331. Før Kl. 9 Form. og efter 6 Aften gennem Str. 1683. Telegramadr.: Typforbundet, Kbhvn.

FORENINGSMEDDELELSER

TILSKUD FRA HOVEDKASSEN er efter lovformelig Begæring tilsendt følgende Afdelinger: 12. Marts: Nyborg 200,00. 14. Marts: Faaborg 150,00. 17. Marts: Helsingør 700,00.

København, 18. Marts 1924.

Forretningsudvalget.

NYE MEDLEMMER

København: Trykker Knud Duchert, udl. 1. 3. 24 hos Teller (arb. s. St.). Paal. Bergliot Bjørnson, udl. 16. 3. 24 hos Kruckow & Waldorff (arb. s. St.). 2507 Svanes Hustru Theodora (Syge- og Begravelseskassen). 4115 Skousgaards Hustru Esther (Syge- og Begravelseskassen).

Nakskov: Paal. Emmy Sørensen (tidl. Medlem).

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedkommende Lokalafd.

TILTRAADTE

København: 3137 Ove Olsen fra Rejse (arbl.). Aalborg: 4280 Tcherning Mortensen (P. Hansens Eftfl.). Aarhus: 3590 Wilh. Neess (arbl.). Grenaa: 6422 Sofus Bloch (»Djursland«). Holbæk: 3311 N. P. Pedersen (syg). Horsens: 6766 Chr. Rasmussen (arbl.). Kolding: 7290 Henry Nielsen (arbl.) og 14 Emil Burmester (Vamdrup Bogtr.). Maribo: 7246 P. W. Jørgensen (arbl.). Slagelse: 6903 Emil Andersen (arbl.) og 6765 Karl Johan Andersen (arbl.). Svendborg: 4255 Niels E. Andersen (Arnberg).

FRATRAADTE

København: 2560 Ove Henriksen (til Oliemøllerne). 2243 Karen Olsen (til Kvindeligt Arbejderforb.).

Aarhus: 7226 J. Chr. Nielsen til Odder i Pl. Esbjerg: 7155 Chr. M. Hansen til Nykøbing M. (arbl.). Fredericia: 7290 Henry Nielsen til Kolding (arbl.) og 6766 N. Chr. Rasmussen til Horsens (arbl.). Helsingør: 7246 P. W. Jørgensen til Maribo (arbl.). Odense: 651 Orla Reimer Hansen paa Rejse. Ringkøbing: 6691 Ove Jepsen til Viborg i Pl. Silkeborg: 7239 Aage Randløv paa Rejse. Skanderborg: 3835 Edv. Jensen til Udl. og 7206 Rich. Andersen til Udl. Vejle: 3590 Wilh. Neess til Aarhus (arbl.).

UDMELDTE

København: 2484 Yrsa Gummeson (fratr. Faget). Vejle: 4855 Anna Dahl (fratr. Faget).

ANNULLEREDE UDSLETTELSER

København: 151 N. C. Jacobsen (Rasmussen & Rugh). 2561 Carl Eriksen (Rasmussen & Rugh). 1398 Carl Andersen (Schultz).

DØD

Aarhus: 3728 S. Østergaard Christensen.

Typografernes Understøttelseskasse for Enker og Efterladte.

I Henhold til Fundats for Legatfonden vil der i April Maaned blive uddelt 2 Legatportioner à 45 Kr. Motiverede Ansøgninger fra trængende ældre Medlemmer eller Enker efter Medlemmer modtages indtil 1. April af Formanden, Anthon Larsen, Dronningensgade 48².

Tidligere Ansøgere behøver ikke paany at andrage. *Bestyrelsen.*

(21 a)

ANNONCER

Rotationstrykker.

Erfaren Rotationstrykker kan faa Plads til 1. April.
(84) **Randers Amtsavis.**

Maskinsætter
søger Plads,
fuldt fortrolig med Maskinen (Linotype og Intertype). Gode Anbefalinger. — Billet mrkt. »93« modt. Ekspeditionskontoret.

Linotype-Maskinsætter
(fortrolig med Maskinen) søger Plads. Billet mrkt. »95« modtager Ekspeditionskontoret.

Eickhoff Hurtigpresse.

En god, brugt Hurtigpresse, passende for 7 Sp. Avis, sælges, naar Handel kan ske snarest, for *Kr. 2000.00.* Maskinen kan ses i Drift. Billet mrkt. »86« modtager Ekspeditionskontoret.

F. L. BIE A/S Gothersgade 28, København.
Telefon Central 8062 og Palæ 1556.
Samtlige Maskiner og Artikler for **Bogtrykkerier, Bogbinderier, Litho-Etablissementer, Klichéfabriker** og beslægtede Brancher.
Kulante Betingelser
Stadigt stort Lager. (10)

S. JOHANSENS BARNEVOGNE
Engelske Modeller 78 Kr.
Ratebetaling kan indrømmes.
AMERIKAVEJ 1. HJ. VESTERBROG.
(75)

ADOLPH WULFF
fører alle Artikler for Bogtrykkere.
Maskiner · Skrifter · Farver
fra de bedste Fabrikker
Valsemassefabrik og Valsestøberi.
Brugte Maskiner haves altid paa Lager.
Gothersgade 8. Kjøbenhavn K.
Telefon Central 39 og 5539. (6)

PARITZ GOTTSHALCK
KONGENS NYTORV 8 · TELEFON 8878
Nye og brugte Maskiner haves paa Lager.
Stort Lager af alle Utensilier. (11)

Husk A. E.s Rabat.
Største Besparelse
for Foreningens Medlemmer er at benytte **A. E.s Rabatkort.** Kortene udleveres gratis paa Foreningens Kontor. (16)

Tandlæge Edv. Møller,
Købmagergade 30, 2.
udfører enhver Tandbehandling til smaa Priser. Samvittighedsfuldt Arbejde. Bedøvelse hele Dagen. Konsultationstid 10—3½ 6—7 Efterm. Telefon 8181. (12)

Lurmærket for

grafiske Farver.
Telefon 9090 Telegr.-Adr.: DRUBIN, Valby.
Eneste danske Specialfabrik for Bog- og Stentrykfarver.
(14)

Redaktør: Fr. Nielsen, Bygaardsstræde 8, Køge. Ekspeditør: Karl Sørensen, Vestergade 5, 1. Sal, Kbhvn. B.
Abonnem. gennem Postkontorerne: 1 Kr. 50 Øre Kv. Annoncer: 35 Øre pr. Petitlinje (pladss. Medl. 25 Øre). 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. Bording (V. Petersen) København.

DANSK TYPOGRAF-FORBUNDS REGNSKAB FOR 1923

Lokalafdelingerne.

	Indtægt												Udgift																		Kassebeholdning 31. Decbr. 1923	
	Kassebeholdn. 1. Januar 1923		Ordinært Kontingent		Ekstra-Kontingent		Andre Indtægter		Tilskud fra Hovedkassen		Ialt		Rejseunderstøttelse		Understøttelse paa Stedet		Hjælpekasse-understøttelse		Reservefonds-understøttelse		Sygeunderstøttelse		Begravelseshjælp		Andre Udgifter		Indsendt til Hovedkassen		Ialt			
	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.
Aabenraa	21	80	6066	05	»	»	»	»	1300	»	7387	85	153	25	1386	50	816	»	»	»	2100	»	»	»	56	»	2850	»	7361	75	26	10
Aalborg	17	74	24005	60	»	»	5	»	3800	»	27828	34	390	50	10702	25	5954	»	»	»	5406	»	900	»	239	50	4200	»	27792	25	36	09
Aarhus	»	»	61365	30	»	»	55	»	5000	»	66420	30	318	»	21776	75	12012	»	»	»	12950	»	900	»	592	»	17871	55	66420	30	»	»
Assens	25	»	2271	»	»	»	10	»	2131	95	4437	95	51	50	2543	50	1208	»	»	»	»	»	»	»	16	»	593	95	4412	95	25	»
Brønderslev	15	»	1881	40	»	»	»	»	1172	25	3068	65	74	»	875	50	364	50	»	»	522	»	»	»	24	»	1193	65	3053	65	15	»
Esbjerg	»	»	8140	75	»	»	»	»	2700	»	10840	75	97	»	4826	70	1734	»	»	»	1490	»	200	»	80	»	2374	»	10801	70	39	05
Faaborg	35	15	2745	45	»	»	»	»	360	»	3140	60	157	»	1138	50	764	»	»	»	50	»	»	»	20	50	974	90	3104	90	35	70
Fredericia	35	»	6093	05	»	»	»	»	691	95	6820	»	189	25	1565	»	762	»	»	»	1690	»	400	»	100	»	2078	75	6785	»	35	»
Frederikshavn	34	61	2616	65	»	»	»	»	200	»	2851	26	206	50	165	50	154	»	»	»	627	»	»	»	50	»	1600	»	2803	»	48	26
Grenaa	15	»	1211	20	»	»	25	»	1000	80	2252	»	27	75	1049	»	556	»	»	»	»	»	»	»	12	»	592	25	2237	»	15	»
Haderslev	»	»	7350	30	»	»	»	»	2025	55	9375	85	63	50	3716	»	1846	»	»	»	1915	»	400	»	75	50	1359	85	9375	85	»	»
Høslev	22	30	1043	25	»	»	»	»	200	»	1265	55	19	50	500	»	12	»	»	»	118	»	»	»	8	»	585	»	1242	50	23	05
Helsingør	32	95	4100	25	»	»	»	»	12809	60	16942	80	426	50	7581	50	3104	»	»	»	348	»	»	»	56	»	5394	10	16910	10	32	70
Herning	17	51	4035	15	»	»	»	»	1875	»	5927	66	49	25	2131	»	1226	»	»	»	584	»	»	»	37	»	1875	»	5902	25	25	41
Hillerød	27	85	10892	35	»	»	35	»	800	»	11755	20	491	50	1442	»	968	»	»	»	817	»	»	»	89	50	7900	»	11708	»	47	20
Hjørring	30	04	5376	30	»	»	»	»	2460	»	7866	34	91	50	3216	»	1446	»	»	»	796	»	»	»	52	»	2245	»	7846	50	19	84
Hobro	35	»	1625	40	»	»	»	»	1877	80	3538	20	174	50	1359	50	892	»	»	»	252	»	»	»	16	»	809	20	3503	20	35	»
Holbæk	35	»	9420	65	»	»	»	»	»	»	9455	65	114	»	3929	»	2091	»	»	»	806	»	»	»	84	50	2396	15	9420	65	35	»
Holstebro	»	»	5703	70	»	»	»	»	3408	85	9112	55	40	»	3120	»	1306	»	»	»	1470	»	»	»	56	»	3120	55	9112	55	»	»
Horsens	»	»	13211	20	»	»	»	»	2061	»	15272	20	183	»	4178	»	2400	»	»	»	1984	»	400	»	124	»	6003	20	15272	20	»	»
Kalundborg	35	»	4548	55	»	»	»	»	1610	»	6193	55	209	50	2390	50	1348	»	»	»	908	»	»	»	40	»	1262	55	6158	55	35	»
Kolding	35	»	18108	85	»	»	40	»	1600	»	19783	85	439	40	5159	»	2921	»	»	»	2927	»	»	»	146	50	8155	95	19748	85	35	»
Korsør	15	»	1991	»	»	»	»	»	350	»	2356	»	221	40	609	50	368	»	»	»	284	05	»	»	39	»	819	05	2341	»	15	»
Køge	15	»	3130	75	»	»	»	»	1488	15	4633	90	94	50	1497	»	930	»	»	»	292	»	»	»	30	»	1775	40	4618	90	15	»
Lyngby	19	23	991	75	»	»	»	»	2550	»	3560	98	152	»	995	»	618	»	»	»	798	»	»	»	15	»	950	»	3528	»	32	98
Løgstør	35	»	833	»	»	»	»	»	1294	40	2162	40	45	75	1227	»	442	»	»	»	176	»	»	»	12	»	224	65	2127	40	35	»
Maribo	35	»	2608	»	»	»	»	»	605	75	3248	75	15	75	1081	»	424	»	»	»	350	»	»	»	19	50	1323	50	3213	75	35	»
Marstal	12	20	807	60	»	»	»	»	150	»	969	80	8	50	270	»	4	»	»	»	»	»	»	»	4	»	670	»	956	50	13	30
Middelfart	34	32	3181	25	»	»	»	»	676	»	3891	57	183	»	558	»	174	»	»	»	134	»	»	»	71	50	2737	»	3857	50	34	07
Nakskov	35	»	7698	50	»	»	10	»	»	»	7743	50	104	10	1037	50	1448	»	»	»	602	»	»	»	56	»	5460	90	7708	50	35	»
Nyborg	14	16	4203	05	»	»	5	»	875	»	5097	21	244	»	1089	50	504	»	»	»	457	»	»	»	40	»	2730	»	5064	50	32	71
Nykøbing F.	35	»	12938	50	»	»	»	»	400	»	13373	50	57	95	2665	50	1570	»	»	»	481	»	»	»	108	50	8455	55	13338	50	35	»
Nykøbing M.	50	»	2926	55	»	»	»	»	826	»	3802	55	43	50	1633	»	918	»	»	»	56	»	»	»	30	»	1072	05	3752	55	50	»
Næstved	35	»	12463	10	»	»	52	»	1728	05	14278	15	114	50	5292	»	3190	»	»	»	1142	»	1100	»	120	»	3284	65	14243	15	35	»
Odder	34	55	2556	65	»	»	»	»	150	»	2741	20	5	50	396	»	112	»	»	»	392	»	»	»	22	»	1779	»	2706	50	34	70
Odense	»	»	47209	95	»	»	125	»	1000	»	48334	95	284	50	12968	»	6580	50	»	»	6930	»	500	»	403	»	20668	95	48334	95	»	»
Randers	47	11	16453	90	»	»	10	»	9800	»	26311	01	253	»	9181	»	4735	»	»	»	4941	»	»	»	176	50	7000	»	26286	50	24	51
Ribe	34	70	2055	20	»	»	»	»	606	»	2695	90	26	»	501	»	328	»	»	»	734	»	»	»	20	»	1052	»	2661	»	34	90
Ringkøbing	35	»	5030	25	»	»	»	»	750	»	5815	25	40	»	2022	50	1160	»	»	»	762	»	»	»	44	»	1755	10	5783	60	31	65
Ringsted	31	37	6989	10	»	»	»	»	1034	»	8054	47	113	25	3711	50	2156	»	»	»	518	»	»	»	64	»	1463	77	8026	52	27	95
Roskilde	»	»	9286	75	»	»	»	»	1327	65	10614	40	337	»	4026	50	2340	»	»	»	883	»	»	»	100	»	2927	90	10614	40	»	»
Rudkøbing	15	»	3849	90	»	»	»	»	200	»	4064	90	117	15	699	50	396	»	»	»	1564	»	»	»	53	50	1219	75	4049	90	15	»
Rønne	12	01	8485	45	»	»	0	»	300	»	8807	46	»	»	3250	»	1820	»	»	»	1565	»	»	»	80	»	2060	»	8775	»	32	46
Silkeborg	30	35	7911	75	»	»	»	»	3405	»	11347	10	115	»	2875	»	1678	»	»	»	3532	»	500	»	72	»	2545	»	11317	»	30	10
Skanderborg	»	»	2374	65	»	»	»	»	817	30	3191	95	156	75	629	»	464	25	»	»	680	»	100	»	20	25	1141	70	3191	95	»	»
Skive	35	»	7948	90	»	»	»	»	»	»	7983	90	72	»	1775	»	965	»	»	»	134	»	400	»	63	»	4539	90	7948	90	35	»
Skjern	»	»	990	90	»	»	»	»	»	»	990	90	10	75	»	»	6	»	»	»	68	»	»	»	»	»	871	15	955	90	35	»
Slagelse	14	60	12283	»	»	»	»	»	1500	»	13797	60	123	25	5326	»	2954	»	»	»	2192	»	»	»	108	»	3085	»	13788	25	9	35
Stege	7	42	1468	10	»	»	»	»	860	»	2335	52	»	»	631	»	280	»	»	»	310	»	»	»	»	»	1110	»	2331	»	4	52
Struer	42	56	498	75	»	»	»	»	1550	»	2091	31	51	25	600	»	332	»	»	»	»	»	»	»	3	75	1067	»	2054	»	37	31
Stubbekøbing	23	32	1320	15	»	»	»	»	»	»	1343	47	44	25	»	»	22	»	»	»	36	»	»	»	10	»	1205	»	1317	25	26	22
Svendborg	26	61	10291	25	»	»	2	80	1000	»	11321	66	138	25	4635	50	2074	»	»	»	854	»	»	»	55	»	3540	»	11296	75	24	91
Sønderborg	55	65	4728	05	»	»	»	»	2908	70	7692	40	191	25	2880	50	1682	»	»	»	1529	»	»	»	45	»	1328	70	7656	45	35	95
Thisted	38	32	5736	90	»	»	»	»	100	»	5875	22	51	50	1019	50	608	»	»	»	123	»	»	»	52	»	4000	»	5854	»	21	22
Tønder	9	35	2389	55	»	»	»	»	5300	»	7698	90	102	75	3806	»	2022	»	»	»	1170	»	»	»	40	»	550	»	7690	75	8	15
Varde	11	73	3516	05	»	»	»	»	200	»	3727	78	39	»	1407	50	786	»	»	»	54	»	»	»	25	»	1410	»	3721	50	6	28
Vejle	31	22	16280	30	»	»	25	»	»	»	16336	52	272	50	3125	»	1820	»	»	»	1291	»	»	»	100	»	9700	»	16308	50	28	02
Viborg	35	»	6474	»	»	»	10	»	3325	05	9844	05	139	»	3815	»	2100	»	»	»	1020	»	»	»	64	»	2670	40	9808	40	35	65
	1375	73	441714	90	»	»	420	80	96161	80	539673	23	7935	75	171987	70	90895	25	»	»	73814	05	5800	»	4141	50	183628	67	538202	92	1470	31
København	»	»	663014	41	81	15	44052	28	25000	»	732147	84	800	75	283765	75	150280	46	570	»	146952	81	9410	»	11730	45	128617	62	732147	84	»	»
	1375	73	1104729	31	81	15	44473	08	121161	80	1271821	07	8736	50	455753	45	241175	71	570	»	220766	86	15210	»	15891	95	312246	29	1270350	76	1470	31

Arbejdsløshedskassen.

Indtægt.

Beholdning den 1. Januar 1923		Kr. 497038.25
Renter		- 9602.91
Kontingent af heltbetalende	Kr. 375531.00	
— - halvtbetalende	- 31471.05	
		- 407002.05
Kontingent af Lærlinge		- 2412.00
— - bidragydende		- 8348.60
Indskud		- 168.00
Ref. Understøttelse		- 262 50
Statstilskud		- 251683.20
Ref. ifl. § 33		- 399.00
Kommunetilskud		- 84507.10
Balance		Kr. 961423.61

Udgift.

Afdrag paa Statslaan		Kr. 10000.00
Bidrag til Arbejdsløshedsfonden		9441.75
Rejseunderstøttelse: 379 Dage à 3.75	Kr. 1421.25	
1360 — à 3.25	- 4420.00	
911 — à 2.75	- 2505.25	
Overfartspenge i 143 Tilfælde	- 362.10	
Overfartsbilletter i 41 do.	- 286.50	
Rejsebeløb i 2 do.	- 27.90	
		- 9023.00
Understøttelse paa Stedet: 44853 Dage à 4.00	Kr. 179412.00	
— 52889 - à 3.50	- 185111.50	
— 13015 - à 3.00	- 39045.00	
— 710 - à 3.25	- 2307.50	
— 1706 - à 3.00	- 5118.00	
— 5037 - à 2.75	- 13851.75	
— 9907 - à 2.50	- 24767.50	
Afkortet Understøttelse ved delvis Erhverv	- 908.00	
Understøttelse under Højskoleophold	- 4734.70	
23 Omflytningsbidrag	- 497.50	
		- 455753.45
Administrationstilskud til Afdelingerne	Kr. 7300.86	
Husleje, Brændsel, Belysning og Rengøring	- 1349.75	
Lønninger og Honorarer	- 12244.40	
Repræsentant- og Delegeretmøder	- 8980.99	
Tryksager	- 1896.90	
Kontorartikler	- 122.58	
Porto	- 750.91	
Telegram og Telefon	- 378.56	
Bogbinder	- 66.00	
Lovforsikring	- 233.22	
Forskellige Udgifter	- 65.50	
		- 33389.67
Ialt Udgift		Kr. 517607.87
Beholdning den 31. Decbr. 1923		- 443815.74
Balance		Kr. 961423.61

Reservefonden.

Indtægt.

Beholdning den 1. Januar 1923	Kr.	686415.35
Renter	-	26652.31
43703 Ugebidrag à 285 Øre	Kr. 124553.55	
146270 — à 235 -	- 343734.50	
7734 — à 145 -	- 11214.30	
25721 — à 120 -	- 30865.20	
	-	510367.55
Kontingent til Hjælpekassen	-	333840.75
— - Lærlingeafdelingen	-	1720.30
Ekstrakontingent	-	81.15
Indskud	-	168.00
Abonnement paa Typ.-Tid	Kr. 157.29	
Annoncer i Typ.-Tid	- 2637.61	
	-	2794.90
Balance	Kr.	1562040.31

Udgift.

Kontingent til Arbejdsløshedskassen	Kr.	415350.65
Understøttelse af Hjælpekassen	-	241175.71
Reservefondsunderstøttelse	-	570.00
Strejkebidrag til Udlandet	-	49035.80
Tarifforhandlinger	-	3100.71
Voldgiftsretten i København	-	873.45
Den faste Voldgiftsret	-	300.00
Delegeretmødet	-	24568.90
Laan til Randers Lokalafdeling	-	2000.00
Laan til Tyskland	-	5000.00
Kvindeafdelingens Jubilæumsfest	-	614.00
Bidrag til Fagskolen	-	1900.00
Bidrag til Dansk Blindesamfund	-	300.00
Typograf-Tidendes Trykning	Kr 16900.34	
Distribution	- 2790.58	
Redaktionshonorar	- 800.00	
Ekspeditionshonorar	- 250.00	
	-	20740.92
Administrationsbidrag til De samv. Fagforbund	Kr. 3059.00	
— - Det internat. Sekretariat	- 2948.70	
Laan til den tyske Landsorganisation	- 1664.60	
Kontingent til forskellige Institutioner	- 90.30	
	-	7762.60
Administrationstilskud til Afdelingerne	Kr. 2433.64	
Lønninger og Honorarer	- 8251.40	
Husleje	- 750.00	
Brændsel	- 75.20	
Belysning	- 20.05	
Rengøring	- 504.50	
Kontorartikler	- 122.57	
Rejseudgifter og Diæter	- 6141.41	
Repræsentationsudgifter	- 258.25	
Tryksager	- 7557.94	
Porto	- 750.92	
Telegram og Telefon	- 375.57	
Bladhold	- 13.25	
Bogbinder	- 135.50	
Forsikringer	- 263.22	
Forskellige Udgifter	- 33.87	
	-	27687.29
Ialt Udgift	Kr.	800980.03
Beholdning den 31. December 1923	-	761060.28
Balance	Kr.	1562040.31

Syge- og Begravelseskassen samt Grundfonden i Provinserne.

Sygekassen.

Indtægt.

Beholdning den 1. Januar 1923: I Afdelingerne	Kr. 1375.73	
I Hovedkassen	- 41647.19	
	Kr.	43022.92
83581 Ugebidrag à 80 Øre	Kr. 66864 80	
9529 — à 40 -	- 3811.60	
	-	70676.40
Renter	-	1838.44
Andre Indtægter i Afdelingerne	-	420.80
Balance	Kr.	115958.56

Udgift.

Understøttelse à 6 Kr. pr. Dag	Kr. 66744.00	
— à 3 - - -	- 6036.00	
372 Stkr. Lægeattester	- 843 00	
Understøttelse til Medl. paa Sygehus	- 191.05	
	Kr.	73814.05
Beholdning den 31. December 1923: I Afdelingerne	Kr. 1470.31	
I Hovedkassen	- 40674.20	
	-	42144.51
Balance	Kr.	115958.56

Begravelseskassen.

Beholdning den 1. Januar 1923	Kr.	170856.97
Renter	-	6432.48
83581 Ugebidrag à 20 Øre	Kr. 16716.20	
9529 — à 10 -	- 952.90	
	-	17669.10
Aktie i Arbejdernes Landsbank	-	4000.00
Balance	Kr.	198958.55

Begravelseshjælp: 3 à 500, 7 à 400, 2 à 300 og 3 à 200 Kr.	Kr. 5500.00	
Do. ved Hustruers Død: 1 à 200 og 1 à 100 Kr.	- 300 00	
	Kr.	5800.00
Aktie i Arbejdernes Landsbank	-	4000.00
Beholdning den 31. December 1923	-	189158.55
Balance	Kr.	198958.55

Grundfonden.

Beholdning den 1. Januar 1923	Kr.	5708.82
Renter	-	240.74
Balance	Kr.	5949.56

Bidrag til Fagskolen	Kr. 200.00	
— - — i Vejle	- 200.00	
	Kr.	400.00
Beholdning den 31. December 1923	-	5549.56
Balance	Kr.	5949 56

Legatfonden.

Indtægt.

Beholdning den 1. Januar 1923:		
Rolfs Legat	Kr. 8000.00	
Berlings —	- 6000.00	
Cortnums —	- 6000.00	
Eibeschütz' —	- 1000.00	
Schlesingers —	- 15.40	
Victor Petersens Mindelegat	- 13600.00	
do. do. Kontant	- 616.87	
	Kr.	35232.27
Renter i Aaret:		
Rolfs Legat	Kr. 280.00	
Berlings —	- 210.00	
Cortnums —	210.00	
Eibeschütz' —	- 35.00	
Victor Petersens Mindelegat	- 572.06	
		1307.06
Balance	Kr.	36539.33

Udgift.

Udbetalt Legatunderstøttelse:		
Rolfs Legat	Kr. 280.00	
Berlings —	- 210.00	
Cortnums —	- 210.00	
Eibeschütz' —	- 35.00	
Schlesingers —	- 15.40	
Victor Petersens Mindelegat	- 500.00	
	Kr.	1250.40
Beholdning den 31. Decbr. 1923:		
Rolfs Legat	Kr. 8000.00	
Berlings —	- 6000.00	
Cortnums —	- 6000.00	
Eibeschütz' —	- 1000.00	
Victor Petersens Mindelegat	- 13600.00	
do. do. Kontant	- 688.93	
	Kr.	35288.93
Balance	Kr.	36539.33

Hjælpekassen i København.

Indtægt.

Beholdning den 1. Januar 1923	Kr.	14115.35
Renter	-	586.42
Kontingent	-	16712.95
Balance	Kr.	31414.72

Udgift.

Pengehjælp	Kr.	16072.00
Beholdning den 31. Decbr. 1923	-	15342.72
Balance	Kr.	31414.72

Statsanerkendt Sygekasse i København.

Indtægt.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.
Beholdning den 1. Januar 1923	....	..	43887	63
Renter i Sygekassen	1973	13		
— i Invalidefonden	809	65		
			2782	78
Kontingent	....	..	107380	80
Statstilskud	....	..	42636	»
Overført fra Invalidefonden	....	..	817	78
Balance Kr.	....	..	197504	99

Udgift.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.
Pengehjælp i Hjemmet til 621 Medl. i 12077 Dage à 4.00	48308	»		
— — - 10 do. i 308 — à 3.00	924	»		
— — - 311 do. i 9809 — à 2.00	19618	»		
— — - 41 do. i 1353 — à 1.00	1353	»		
			70203	»
— paa Hospital til 96 Medl. i 2550 Dage à 3.40	8670	»		
— — - 3 do. i 103 — à 2.40	247	20		
— — - 42 do. i 1706 — à 2.00	3412	»		
— — - 4 do. i 246 — à 1.40	344	40		
— — - 2 do. i 83 — à 1.00	83	»		
			12756	60
Betalt Hospital for 25 Medl. i 647 Dage à 2.00	1294	»		
— — - 5 do. i 158 — à 1.50	237	»		
— — - 23 do. i 997 — à 1.00	997	»		
— — - 10 do. i 128 — à 0.75	96	»		
— — - 197 do. i 4313 — à 0.60	2587	80		
— — - 4 do. i 344 — à 0.50	172	»		
— — - 1 Barn i 87 — à 0.50	43	50		
— — - 90 Børn i 2119 — à 0.30	635	70		
			6063	»
Sanatorie- og Klinikophold	....	..	358	40
Lægehonorar og ekstra Lægehjælp	27436	50		
Speciallæge	11024	13		
			38460	63
Vagthold etc.	337	13		
Medicin til Arbejdsløse	248	85		
Barselhjælp	1590	»		
			2175	98
Administration	1800	»		
Kontingent til De samvirkende Sygekasser	634	20		
Forsikring	225	»		
Tryksager	4	»		
			2663	20
Beholdning den 31. December 1923	....	..	64824	18
Balance Kr.	....	..	197504	99

Invalidefonden.

Indtægt.	
Beholdning den 1. Januar 1923	Kr. 10863.10
Kontingent	- 16355.61
Balance	Kr. 27218.71

Udgift.	
Renter overført til Sygekassen	Kr. 212.89
Provision til Sygekassen	- 817.78
Udbetalt Invaliderente	- 2739.67
Beholdning den 31. December 1923	- 23448.37
Balance	Kr. 27218.71

Begravelseskassen i København.

Indtægt.	
Beholdning den 1. Januar 1923	Kr. 200356.82
Renter	- 9200.36
Kontingent	- 27593.85
Balance	Kr. 237151.03

Udgift.	
Begravelseshjælp	Kr. 9410.00
Administration	- 800.00
Beholdning den 31. December 1923	- 226941.03
Balance	Kr. 237151.03

Hovedoversigt.

Indtægt.		Kr.	Ø.
Beholdning den 1. Januar 1923: I Afdelingerne	Kr. 1375.73		
I Hovedkassen	- 1406121.75		
		1407497	48
Renter		58430	61
Kontingent		1104729	31
Ekstrakontingent		81	15
Indskud		336	»
Statstilskud til B. A.		251683	20
— - Sygekassen		42636	»
Ekstraordinært Tilskud til B. A.		399	»
Kommunetilskud til B. A.		84507	10
Refunderet Understøttelse		262	50
Abonnement paa og Annoncer i Typ.-Tid.		2794	90
Andre Indtægter i Afdelingerne		420	80
Aktie i Arbejdernes Landsbank		4000	»
Balance Kr.		2957778	05

Udgift.		Kr.	Ø.
Reservefondsunderstøttelse	Kr. 570.00		
Strejkebidrag til Udlandet	- 49035.80		
		49605	80
Understøttelse paa Stedet	Kr. 455753.45		
Rejseunderstøttelse	- 9023.00		
Understøttelse af Hjælpekassen	- 241175.71		
		705952	16
Sygeunderstøttelse: Provinserne	Kr. 73814.05		
— København	- 130017.61		
— Hjælpekassen	- 16072.00		
		219903	66
Begravelseshjælp: Provinserne	Kr. 5800.00		
— København	- 9410.00		
		15210	»
Invaliderenter		2739	67
Legatunderstøttelser		1250	40
Voldgiftsretten i København		873	45
Den faste Voldgiftsret		300	»
Tarifforhandlinger		3100	71
Delegeretmødet		33549	89
Typograf-Tidendes Udgivelse		20740	92
Laan til Randers Afdeling		2000	»
— - Tyskland		5000	»
Kvindeafdelingens Jubilæumslest		614	»
Bidrag til Fagskoler		2300	»
Bidrag til Dansk Blindesamfund		300	»
Bidrag til Arbejdsløshedsfonden		9441	75
Afdrag paa Statslaan		10000	»
Forskellige Kontingenter		8396	80
Administrationstilskud til Afdelingerne	Kr. 12334.50		
Lønninger og Honorarer	- 20435.80		
Husleje, Brændsel, Belysning og Rengøring	- 2699.50		
Kontorartikler	- 245.15		
Rejseudgifter og Diæter	- 6141.41		
Repræsentationsudgifter	- 258.25		
Tryksager	- 9458.84		
Porto	- 1501.83		
Telegram og Telefon	- 754.13		
Bladhold	- 13.25		
Bogbinder	- 201.50		
Forsikringer	- 721.44		
Forsk. Udgifter	- 99.37		
		54924	97
Aktie i Arbejdernes Landsbank		4000	»
Beholdning den 31. Decbr. 1923: I Afdelingerne	Kr. 1470.31		
I Hovedkassen	- 1806103.56		
		1807573	87
Balance Kr.		2957778	05

Samlet Status pr. 31. December 1923.

Aktiver.

Beholdning: Reservefonden: I Sparekassen	Kr. 457327.06		
Prioriteter	- 163901.22		
Obligationer	- 139832.00		
		Kr.	761060.28
Arbejdsløshedskassen: I Sparekassen	Kr. 341815.74		
Statsgældsbeviser	- 102000.00		
		-	443815.74
Sygekassen i Provinserne: I Afdelingerne	Kr. 1470.31		
- Hovedkassen	- 40674.20		
		-	42144.51
Begravelsesk. i Prov.: I Sparekassen	Kr. 119858.55		
Prioriteter	- 33300.00		
Obligationer	- 16000.00		
Aktier	- 20000.00		
		-	189158.55
Grundfonden i Provinserne: I Sparekassen		-	5549.56
Sygeks. i Københ.: I Sparekassen	Kr. 64324.18		
Aktier	- 500.00		
		-	64824.18
Hjælpekassen i København: I Sparekassen		-	15342.72
Begravelsesk. i København: I Sparekassen	Kr. 199941.03		
Prioriteter	- 12000.00		
Obligationer	- 15000.00		
		-	226941.03
Legatfonden: Kreditforenings-Obligationer	Kr. 34600 00		
I Sparekassen	- 688.93		
		-	35288.93
Invalidefonden: I Sparekassen		-	23448.37
Annoncer i Typ.-Tid.	- 353.70		
Statstilskud for 1923 til Sygekassen	- 42045.50		
do. - 1/4—31/12 1923 til B. A.	- 142712.93		
Kommunetilskud til B. A. 1/4—31/12 1923	- 95000.00		
Resj paa Laanet til Finland	- 10557.98		
Laan til Tyskland	- 5000.00		
Inventar og Kontorartikler, brandforsikret for	- 4000.00		
		-	299670.11
Balance		Kr.	2107243.98

Passiver.

Sygekassen i Københ.: Hospitalsophold Oktbr. Kvartal	Kr. 1625.08		
Lægehonorar —	- 10671.72		
		Kr.	12296.80
Arbejdsløshedskassen: Statslaan		-	30000.00
Formue den 31. Decbr. 1923		-	2064947.18
Balance		Kr.	2107243.98

Ejendommen, Vestergade 5.

Indtægt.

Beholdning den 1. Januar 1923	Kr.	4862.64
Renter	-	205.03
Husleje	-	12950.00
Balance	Kr.	18017.67

Udgift.

Renter til Østifterne	Kr. 2290.00		
— - Forbundet	- 6400.00		
Afdrag til Forbundet	- 1000.00		
Renter af Bankhæftelse	- 125.76		
		Kr.	9815.76
Skatter og Afgifter		-	1729.31
Reparationer		-	1187.41
Tilsyn med Ejendommen		-	250.00
Trappevask		-	435.00
Belysning		-	7.40
Forsk. Udgifter		-	10.00
Ialt Udgift		Kr.	13434.88
Beholdning den 31. Decbr. 1923		-	4582 79
Balance		Kr.	18017.67

København, den 8. Marts 1924. KARL SØRENSEN

Beholdningerne efterset og bevidnes at være til Stede.

København, den 29. Marts 1924. JUL. SCHRØDER. JUL. SAMUELSEN. H. CRONE. HELGE NYGAARD.

Revisions-Bemærkninger.

Foranstaaende Regnskaber er gennemgaaede og befundne i Overensstemmelse med Bøger og Bilag.

Samtlige Lokalafdelingers Indtægter og Udgifter sammen med Indtægter og Udgifter i Hovedkassen er fordelte paa Special-Regnskaberne, saa enhver temmelig nøje kan følge disse.

Hovedoversigten er en Sammendragning af alle Special-Regnskaberne, og endelig viser Status Forbundets Formueforhold ved Aarets Udgang.

Hovedresultatet af Forbundets Virksomhed viser, at Understøttelseskassernes samlede Formue den 31. December 1923 var *Kr. 2,064,947.18* mod *Kr. 1,726,787.07* ved Aarets Begyndelse, altsaa en Formuefremgang af Kr. 338,160.11.

København, den 27. Marts 1924. CARL J. CHRISTOFFERSEN. ALB. MICHELSEN. CARL SCHNOOR. CHR. ØSTERGAARD.

F.E.BORDING KØBENHAVN.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 13 KØBENHAVN DEN 28. MARTS 1924 51. AARGANG

HVEM SKAL BETALE GILDET?

Det Problem, som den af Valget den 11. April udgaaende Regering i første Række vil komme til at beskæftige sig med, er *Kronens Genrejsning.* Med dette Spørgsmaals heldige eller uheldige Løsning vil den ny Regering staa eller falde. Der bliver ingen Vej uden om, thi hele Folket er interesseret i en Ordning af vort Pengevæsen — Arbejderklassen ikke mindst.

Men *hvorledes* skal Spørgsmaalet løses? *Hvem* skal betale Højfinansens Svindlerier? *Hvem skal betale Gildet?*

Det er derom, Kampen kommer til at staa den 11. April.

Hvis det nuværende Flertal — hvoraf den største Gruppe, Landmændene, har en ubestridelig Fordel af den lave Kronekurs — bevares, er der ingen Tvivl om, at det bliver *de smaa* i Samfundet, der kommer til at bære *alle* Byrderne.

Ønsker man at forhindre dette, er der næppe anden Vej for Arbejderklassen at gaa end at samle sig om Socialdemokratiets Kandidater. Selv om man ikke tror paa, at Socialdemokratiet, naar dets Mænd kommer til Magten, vil formaa at skabe Jorden om til et Paradis, saa maa det dog indrømmes, at det i Øjeblikket er det eneste Parti, der har Chance for at bryde Reaktionens Magt og værne Arbejdernes Interesser. Og ud fra disse Betragtninger giver vi Plads i vort Fagblad for nedenstaaende Appel fra Socialdemokratisk Forbund om at samle sig om de socialdemokratiske Kandidater ved Valget:

NU ER DAGEN DER!

Endelig har *Arbejdsgiverforeningens Ministerium* givet op.

Neergaard, Kragh, Rytter, Mygdal melder sig for Vælgernes Domstol den 11. April.

Endelig, vil Arbejderne sige, thi det var 4 *lange* Aar for Arbejderklassen. *Men det var fire lærerige Aar.* De viste os tilfulde, *hvad den politiske Magt er værd!*

De arbejdsløse har mærket det. De arbejdende ligesaa. Herremandstonen har lydt fra Regeringen mod Arbejderklassen. *Indenrigsministeren* har hovmodig talt om, at Arbejderne maatte lære at tage Arbejdet for den Betaling, der blev tilbudt. Ellers ingen Understøttelse. *Landbrugsministeren* har erklæret *Krig mod Fagforeningerne.*

Og Arbejdsgiverforeningens Formand, Hr. *Langkjær,* har mere end én Gang slaaet paa sit Glas og hyldet Ministeriet Neergaard i festlige Taler:

Nedad med Arbejdsløshedsunderstøttelsen! *Nedad* med Lønnen! *Nedad* med Aldersrenten! *Nedad* med Erstatningerne ved Ulykkestilfælde! *Nedad* med Sygekassehjælpen! — Og *nedad* med Skatten paa de store Formuer og rige Aktieselskaber! Op med Arbejdstiden! Op med de indirekte Skatter! Op med Huslejen!

Fra alle Verdenshjørner er barske Paamindelser om *Følgerne af Valgdagen i 1920* strøget ind over Arbejderhjemmene. Men nu kan Strømmen vendes!

Den *11. April* er det Valgdag paany. Vi *kan* bryde »Linjen af 1920«, *dersom vi vil!* Omslaget i det politiske Vejrlig er paa Vej! Møderne Landet over viser, at *tusindtallige Reserver* denne Gang vil rykke frem om Socialdemokratiet i By og Sogn.

Det eneste Parti, der har en Chance for at bryde de to konservative Partiers Magtstilling og deres arbejderfjendske Politik, *er Socialdemokratiet!*

Vær da med! Pur alle ud, alle Kvinder og Mænd — gifte og ugifte — som er fyldt *25 Aar senest den 11. April.*

Bær Sammenholdets og Sejrsviljens Fane højt over Landets og Byernes Arbejdere!

Da bliver Valgdagen i 1924 en historisk Dag. Thi da kan den blive Udgangspunktet for en *ny Politik,* en virkelig frisindet og socialt præget Politik, en Politik, der bygger paa Arbejderklassen og de hundredtusind Smaahjem Landet over!

Agitér for *Arbejderklassens Parti:* Socialdemokratiet. Støt Socialdemokratiets *Valgfond! Rejs alle Arbejderhjemmenes Kvinder og Mænd mod* Arbejdsgiverforeningens og Højfinansens Regering, *mod* Kapitalismen, *mod* Militarismen!

Slut op i ubrydelig Enighed om *Socialdemokratiet!*

BRANCHEPOLITIK

Saalænge man indenfor et Samfund — det være sig Folk eller Organisation — har samme Interesser, fælles Kamp mod fælles Fjender, samme Krav og samme Kaar, da bevares Enighed, Fordragelighed og Harmoni som Regel let. Men sker det, at nye Forhold gør sig gældende, at Vanskeligheder af en eller anden Art vokser op og berører den ene mere end den anden, saaledes at én Part faar en væsentlig Del af sine Samfundsinteresser liggende paa ét Sted og en anden Part et andet Sted, da bliver det vanskeligere at bevare Enigheden, og da kræves der kloge Politikere baade som Overledelse og som Tillidsmænd i de forskellige Lejre for at røgte Samfundets Tarv paa retfærdig Vis.

Saaledes ogsaa med Brancherne indenfor en Organisation.

Her i vort Forbund er der snart mange Brancher. Faget specialiserer sig mere og mere, og særlig i de store Byer — eller maaske rettest: den store By — mærkes Gnidningerne. Det er da ikke nok at bede om Ordet og angribe Brancherne, fordi de fører Særpolitik, og forresten mane til Enighed og Hensyn til det fælles Vel. At konservere Udtryk som f. Eks. »Branchepolitiker« for lejlighedsvis at anvende dem som halvvejs Haansord overfor de Folk, der af deres Kolleger er valgt til Tillidsmænd, er heller ikke det bedst egnede Middel til at gavne Sagen. Saa let udjævner man ikke Meningsforskel eller skaber den ønskede Enighed.

Hvis man vil se efter, hvem det er, der korser sig over Branchepolitiken og opfordrer til Samdrægtighed og Fællesfølelse, saa vil man erfare, at det gerne er Folk, hvis Stilling indenfor Organisationen er saadan, at de enten ikke lider under uheldige Særforhold, eller ogsaa at de gennem Repræsentation indenfor Ledelsen har Mulighed for at faa deres egne Forhold ordnet i saa høj eller saa ringe Grad, som Organisationen nu en Gang er i Stand til at gøre det.

Branchepolitiken er blevet til indenfor de forskellige Grupper af Faget, efterhaanden som disse fik Interesser, der ikke længere var fælles for hele Faget, og den næres fortsat, saalænge disse Interesser ikke plejes og disse Krav ikke hjælpes til at opfyldes i den Udstrækning, som man mener, at de bør opfyldes. Men Branchepolitiken blev aldrig til af sportsmæssig Lyst til at være noget for sig eller jonglere med Tarif- og Lovparagrafer paa egen Boldbane.

Det er ogsaa værd at lægge Mærke til, at det gerne er de mindre Grupper indenfor Organisationen, hvor Utilfredsheden er størst, og hvor Branchepolitiken som Følge deraf rører sig stærkest. De store Grupper har altid Overtaget; de vil enten gennem den Overvægt, deres Repræsentation har i Flokken, kunne hævde deres egne Stillinger bedst, eller ogsaa vil de i mange og maaske flest Tilfælde, hvor de Krav, der stilles, ikke indfries, have den bedste Afleder for Misfornøjelse og Utilfredshed i deres egen majoritive Repræsentation.

Hvis man derfor mener — og dette gælder saavel det menige Medlem som Ledelsen — at en stærk, agressiv Branchepolitik er til Skade for Organisationen som Helhed, da er det en gal Vej, man gaar, hvis man vil hæmme eller svække den ved Tvang, ved Trusler, ved Fortielser eller ved personlige Hip. Det ringe Menneske, der som Tillidsmand maaske bliver død i Dag, faar sig en Afløser i Morgen, og saaledes vil det blive ved at gaa, saalænge Misfornøjelse med det nærværende gror indenfor den paagældende Lejr.

Branchepolitiken maa løbe Linen ud. Den skærpes ved Modstand, og den svækkes, naar dens Krav faar Medbør. Den maa have Lov til at stille sine Fordringer og søge at faa dem gennemført. Branchernes Politik er jo netop Organisationens Politik, idet Brancherne udgør de forskellige Afdelinger indenfor det store Forbund.

Derfor skal en klog indre Organisationspolitik ogsaa give Mindretallene Plads, og den skal sætte sig i deres Lag for at vejre Retten. Og det er særdeles uklog Politik at ræsonnere saaledes, at blot Flertallet er reddet, saa er Retfærdigheden sket Fyldest, hvorefter alt videre Vrøvl frabedes.

De to Modsætningsforhold: hvad Brancherne vil have, og hvad Organisationen giver dem, maa forliges. Og den letteste Maade at forlige dem

paa er at give Brancherne Hjælp til Selvhjælp. En forholdsmæssig Repræsentation overalt, hvor deres Interesser behandles, er en udmærket Lynafleder. De ydre Organisationsforhold er ikke altid saa lette at ordne, som den passive drømmer om, og der er maaske ogsaa indenfor Branchepolitiken baade Urimeligheder til den ene Side og Misforstaaelser til den anden, men det jævner sig altsammen, naar man dèr blot faar Lov til at være med og gøre sin Indflydelse gældende, være med til at vinde Sejren eller tage Kløene.

Naar vi kommer dertil, vil Branchepolitiken ophæves af sig selv. Den dør, naar der ingen Næring er for den, og den gror, naar Jordbunden giver den Grøde. Hvad Faggrupperne iøvrigt indbyrdes kan have tilsammen paa det selskabelige eller fagtekniske Omraade vedkommer ikke Organisationen som fagpolitisk Institution.

Men Loyaliteten overfor vor Organisation, Respekten for Ledelsens Afgørelser og den kollegiale Enighed og Offervilje vil vanskelig fremtidig kunne blive større og bedre, end den — glædeligvis — har været, mens Branchepolitiken spirede og slog Rødder indenfor vort Forbund.

København, i Marts 1924.

N. Th. Svendsen.

KØBENHAVNSKE BOGTRYKKERIERS SKRIFTPRØVEBØGER

VI.

Det københavnske Dagblad »*Politiken*« har udsendt en ny *Skriftprøvebog* (Nytaar 1924), trykt i Bladets eget Bogtrykkeri. Hele Værket er paa 160 Sider, 8⁰, helt igennem trykt paa begge Sider og med en Stregeramme i matblaa Farve, medens Teksten er sort.

Omslaget — gultør emiteret Lærredspapir — har paa Forsiden kun Ordet *Politiken*, trykt i Guld og Prægetryk. Paa Bagsiden findes et Billede af »Politiken«s Hus paa Raadhuspladsen. Til hele Værket er forøvrigt anvendt godt, glittet Papir; den grønne Ramme gør sig udmærket paa denne rene hvide Bund.

Det er et baade smukt og stort Udvalg af Skrifter, som findes gengivet her i Bogen, og Opsætningen er god og praktisk. Paa Side VI i Titelarket findes Indholdsfortegnelsen, som er let at slaa op efter.

Ved Skrifternes Gengivelse er en for Aviser og Blade meget praktisk Nyhed indført. Foruden den sædvanlige (og nødvendige) Skriftgradsbetegnelse er der samtidig, i den modsatte Side, en Angivelse af, hvor meget Skriften fylder i Millimeter. Dette er en god Reform og en udmærket Vejledning i en Skriftprøvebog, hvis Skrifter og forskellige Ornament- og Stregemateriale skal anvendes ved Forslag til en Annonce. Men som Haandbog i Sætteriet er den ligesaa vejledende. Ligesom Skriftvalget er stort og godt, saaledes er ogsaa alt Materialet til Rammer, Vignetter etc. I den levende Kolumnetitel over hver Kolumne er angivet Skriftens Navn, som findes paa vedkommende Side.

I Tilslutning til Avismaterialet findes en lille, men smuk Samling Akcidensskrifter, hvorefter der fortsættes med 8 Sider virkelig smukke og kunstsatte Annoncer, trykte i 2 à 3 Farver. Der afsluttes med nogle historiske Oplysninger, som hører med til en virkelig god Skriftprøvebog, for at Ihændehaveren kan faa den nødvendige Forstaaelse af vedkommende Firmas Udvikling.

Detaillerne i *Politikens Skriftprøvebog* er helt igennem korrekte i deres typografiske Udstyrelse — og dette gælder ikke alene Sætningen, men ogsaa Trykningen. Og Totalindtrykket er dette, at der med det forholdsvis enkle Materiale, der anvendes i et Dagblad — ganske vist et stort og omvekslende Materiale — kan skabes (og her er skabt) noget smukt i typografisk Henseende, noget som kan være til Nytte for Faget og til Glæde for Fagmanden. Men først og fremmest til Nytte for Bladet selv og til Ære for dem, som har planlagt og udført det smukke Arbejde.

Margrethebo, Svendborg, Januar 1924.

L. Chr. Nielsen.

TRE SVENDE, DER FEJRER 50-AARS JUBILÆUM

Æres dem, der æres bør!

I den kommende Uge er der ikke færre end tre Kolleger, om hvem vi véd, at de passerer 50-Aarsdagen for deres Virke som Svende i det sorte Fag.

Af de tre Kolleger er *Carl Sophus Hammerich* den ældste, idet han er født i København

den 20. Oktober 1854, er altsaa i sit halvfjerdssindstyvende Aar. Udlærtes hos Bernh. Wennstrøm paa Christianshavn den 4. April 1874, arbejdede derefter hos Valentin & Lund og i »Morgenbladet«, hvor han var Tillidsmand indtil Strejken i 76. Senere arbejdede han hos Bording, hos O. C., i »Dagsavisen« og endelig de sidste 37 Aar i »Politiken«, hvor han nu den 4. April, næste Fredag holder sit 50 Aars Jubilæum.

Dernæst kommer *Alfred Ferdinand Winkelmann*, som samme Dag og samme Sted som den foregaaende Kollega fejrer det samme Jubilæum. Winkelmann, der har været og endnu er kendt indenfor vide Kredse af Typograferne, er født i Roskilde den 12. Februar 1855. Paa Billedet, som er en halv Snes Aar gammelt, ligner han sig selv, som han er den Dag i Dag — kun har han faaet engelsk Skæg. Selvfølgelig! Winkelmann er udlært den 4. April 1874 hos Isack Cohen. Den 30. Juli 1891 kom han til »Politiken«, hvor han siden har virket.

Dagen i Forvejen, Torsdag den 3. ds., fejrer endelig *Christen Madsen* sit 50-Aars Jubilæum ved Faget. Madsen er født i Ringkøbing den 14. September 1855 og udlært paa Amtsavisen. Allerede den Gang overgik der Madsen den Ulykke, at hans ene Ben maatte amputeres. Grundet paa Strejke paa Lærestedet tog Madsen til København og efter at have arbejdet hos Herdahl i Lyngby et Aars Tid, kom han til O. C. Olsen & Co., der siden har været Madsens Arbejdssted, med Undtagelse af 3 mellemliggende Aar i Firserne, da han arbejdede hos S. L. Møller. Desværre har Madsen været syg i længere Tid og henligger for Tiden paa Øresundshospitalet i Pavillon I 3, hvor han sikkert bliver glad, naar en gammel Ven — og dem har han nogle af — kigger ind til ham.

— — —

50-Aars Jubilæerne bliver nu typiske for vor Tid, fordi disse falder sammen med vor Organisations Alder. Vore tre Jubilarer er nogle af dem, der har fulgt vor Organisations Historie som Mennesker og gode Kolleger. De har sikkert Indtrykket af Typografernes Liv og Kaar lige fra Organisationens Barndom og været med i den Udvikling, som er foregaaet, og hvor de har været med til at bære Sten til vor Bygning. Derfor ærer vi dem og skænker dem venlige Tanker og gode Ønsker paa deres Jubilæumsdag.

EN BEDRE FREMTID

Af *Anatole France.*

Vi vil, at Freden ikke mere bliver forstyrret. Og vi tilstræber dette Maal med den største Beslutsomhed. Ansete Mænd og ansete Blade bebrejder os dette med stor Strenghed og overdænger os med Spot og Sarkasme. Og dog er i Grunden de samme Folk lige saa lidt som vi Modstandere af Freden, ønsker lige saa lidt som vi en Krig.

Men de ønsker Bevarelsen af Krigen som en stadig Trusel. De ønsker Faren afvendt, men dog stadig forhaanden. Helvedesmaskinen skal ikke brænde løs, men dog stadig forblive ladt. Derfor de evige alarmerende Krigsrygter, som til Stadighed og med Forsæt holdes vedlige af de reaktionære Partiers Førere og de natnonalistiske og moderate Blade.

De, som sætter disse fordærvelige Rygter i Omløb, tror selv kun halvt eller slet ikke derpaa. Men de ser deres Fordel ved at faa Folket til at tro herpaa. Disse Fordele er enhver bekendt, de er af politisk og finansiel Natur. Et Folk med Krigen og Invasionen for Øje er meget let at regere. Det kræver ingen sociale Reformer, og hvis der dog skulde findes Folk, der er egensindige nok til af Regeringen og Parlamentet at fordre Gennemførelsen af Love vedrørende fagorganisatoriske Friheder eller andre sociale Krav, vilde alle disse vise Mænd, der regerer os, straks have Svaret paa rede Haand: Proletarer! Dette er ikke det rette Øjeblik til at fordre en Forbedring af eders Forhold! Vi maa nu ikke tænke paa andet end at støbe Kanoner.

Og hvad vilde Svaret være herpaa?

Et Folk, der trues af Krigen og Invasionen er meget let at faa i Tale med Hensyn til Rustningsanliggender og Krigsmateriale. Og denne Omstændighed er en fortræffelig Sag for Industrien og Finansen, der gør en udmærket Forretning med Patriotisme.

Verdensfreden vil dog komme, ikke netop fordi Menneskene vil blive saa meget mere fornuftige — dette tør man næppe haabe — men fordi en ny Ordning, en ny Videnskab, nye økonomiske Nødvendigheder vil tvinge Menneskene til et fredeligt Samliv, nøjagtig som tidligere Livsbetingelser tvang dem ud i Krigstilstanden og til Krigens Bevarelse. Og vi kan arbejde hen til at forlænge denne Fredsperiode gennem Udbyggelse og Fuldkommengørelse af Forbindelserne mellem alle Folk og Racer, gennem en rationel Organisering af Arbejdet og gennem Oprettelsen af Verdens forenede Stater.

Og dette er ingenlunde en Drøm, ingen Illusion, der atter vil forsvinde.

Vi kan tværtimod sige, at *de* drømmer og vil blive skuffede, som, fordi de lever af Militaris-

men og af den med Magt gennemførte Kolonisering, vugger sig i den Tro, at den nuværende Ordning eller rettere sagt Uorden vil vare evig.

Men tror de det iøvrigt virkelig selv?

Nej, de er sig vel bevidst, at Krigen ikke vil vare evig, og de véd ogsaa, hvordan den vil blive dræbt, og hvad der vil dræbe den.

De véd, at Folkeproletariaterne i en ikke for fjern Tid vil forene sig og danne et enigt Verdensproletariat, som gennem Opfyldelsen af det store Løsen om den broderlige Forening af alle Arbejdere vil sikre Verden en virkelig Fred.

GUTENBERG-KORET

KONCERT

i Studenterforeningen (Vestre Boulevard)

Søndag den 13. April 1924 Kl. 6½.

Assistance:

Operasanger Hr. **Johs. E. Johansen.**

Kgl. Kammermusikus Hr. **Peder Møller.**

Efter Koncerten **Bal** til Kl. 2.

Billetter til Koncerten à 1 Kr. faas hos Korets Medlemmer, hos Anton Jensen og paa Forbundskontoret. (4b)

EN NIETZSCHE-DISCIPEL

Hin lille Opsats i »Typ.-Tid.« for 29. Februar, hvis Hensigt var at understrege den Skatteplyndring, som Ove Rode og Stauning i sin Tid iværksatte overfor den »fattige Mands Snaps«, og som Neergaard efter dem trolig fulgte, har givet Københavns Bogtrykkerforenings Formand Anledning til nogle Betragtninger i »De grafiske Fag« for 7. ds.

Hr. Levison er enig med mig i, at kan Folk ikke faa Spiritus, søger de Stimulans af endnu værre Art. Men i Stedet for at række Haanden frem og sige: Svende, jeg vil krydse en Klinge for, at vi alle kan faa en Dram til daglig og en Likør og Punsch til Fest, hvad jeres 70—80 Kr. pr. Uge jo ikke kan række til nu, saa har Hr. Levison faaet Svendenes »tørre Skorper« forkert i Halsen.

De er altfor belagte, det er det rene Fraadseri, hvad der slet ikke er Raad til, siger Hr. Levison. Hvorfra han véd, at Paalæget er saa tykt, fortælles ikke. Maaske H. C. Andersens berømte Gryde fra »Svinedrengen« er havnet i Snaregade.

Finder der virkelig et saadant Fraadseri Sted, maa jeg udbryde med min Gespon »Vølund«s gamle Tante: »Gud! hvor faar de Mennesker det fra?«, for det kan ikke være Lønnen som Bogtrykkersvend, der tillader denne Overdaadighed.

Nej, det bedste at drikke er destilleret Vand, siger Hr. Levison.

Nogle fysiologiske Udredninger, som Hr. Levison derefter fremsætter, virker lige saa overbevisende som hin statsunderstøttede Profet Hindhedes Vandgrødsteorier gør, naar man har læst Prof. E. Poulssons Bog: »Om Vitaminer«.

Det er nok muligt, at kommer Hr. Levison til en Mave- eller Nyrespecialist, faar han Ordren: Ingen Spiritus. Men var Nerverne angrebne — det er jo kun et Tankeeksperiment — og Hr. Levison gik til Nervedoktoren, lød Ordren maaske i al Fortrolighed: 25 Draaber Angostura-Essents i en stor Snaps Aalborg til Frokosten.

Lægevidenskabens Forstaaelse af Blodet er vistnok endnu i sin allerførste Begyndelse. Det vil maaske hænde for Hr. Levison, hvis han i en ældre Alder maa søge Raad for en Hjertelidelse, at modtage følgende Besked: Hr. Levison! Deres Blods Sammensætning kræver en ægte hollandsk Genever med en Gammel Carlsberg til to Gange daglig. Synes De, at Carlsbergeren er for stærk, kan De tage et Glas Mælk i Stedet; men en Gammel er bedst. —

Nej, det sidste Ord er ikke sagt om Spiritusen: hverken den danske Stats Brandskatning, Svenskernes Rationering eller Nordmændenes og Amerikanernes Forbud.

— — — Forøvrigt er det ikke saa meget Spiritusen som Tidens blødsødne Humanitet, Hr. Levison har Kig paa. Baade syge og gamle, Hospitaler og Aldersrente faar læst og paaskrevet. Hr. Levison og Konsorter betaler det hele, og vi andre, der slider fra Morgen til Aften, men ingen »guldrandede Papirer« har, faar det hele til givendes. Men det er en Historie for sig og skal trykkes med stor Skrift, saa det faar vente til en anden Gang.

— — —

Jeg sidder efter Gennemlæsningen af Hr. Levisons Artikel og blader i Organet, idet jeg tænker paa, om det er Asketen eller Nationaløkonomen, der har talt. Da standser Øjet paa 6. Side, og det staar klart for mig, at jeg har et Overmenneske foran mig, for hvem der gælder andre Love end for almindelige dødelige. Nu er Hr. Levison selvfølgelig ikke den første, der har forløftet sig paa Nietzsches Filosofi. Men jeg skal indskrænke mig til at gengive, hvad Hr. Levison og hans Bestyrelse indbyder deres Medlemmer til paa nævnte Blads 6. Side. Man høre:

Kogt Torsk.
Bayonne Skinke.
Prinsessebudding.
3 *Slags Vine.*
Kaffe og *Kognak.*
Whisky og Sodavand.

Her er ikke Tale om destilleret Vand. Sodavandet maa mildnes med en Whisky og Kaffen med en Kognak.

Ret af Hjertet ønskes Bogtrykkerne Velbekomme.

Efter Indtagelsen af dette Maaltid med tilhørende diverse vil de sikkert være særdeles oplagte til at nyde Synet af Salon-Akrobaten N. C. Brockmanns Kraftspring i Selskabsdress og paa Parketgulv, hvis da Arbejdet med at pudse Rusten af Maskinerne i Arbejdsgiverforeningens Krone-ødelæggende Trykkeri overhovedet tillader slig tro Tjener af Højfinansen at feste.

Som et Bevis paa Idyllen indenfor K. B. skal sluttelig anføres, at det er K. B.s Styrelse, der arrangerer omtalte Gilde til Ære for K. B.s Tarifudvalg.

Du smiler ironisk, kære Læser.

Mindes du maaske en Bestyrelse, der for et Par Maaneder siden »konstituerede sig som permanent Tarifudvalg«. Eller rinder der dig i Sinde en lille morsom Historie om en Sølvbrudgom, der selv betalte Musiken Festmorgenen og dog følte sig lige smigret derfor.

9. Marts 1924. *Hans Petersen.*

STOR FEST MED BAL

afholdes i Haandværkerforeningens Selskabslokaler, Kronprinsensgade 7, Søndag den 30. Marts Kl. 7.

Den yndede Skuespillerinde Frk. AGNES BAYHANSEN og den meget populære Skuespillerinde Frk. LIS DAMARIS foruden VANYIE LANGEMARK DUOEN for ikke at forglemme Københavnernes egen lille FREDERIK BUCH vil sørge for en baade indholdsrig og uhyre morsom Aften.

Billetter til Festen faas hos alle Trykkeriarbejdere samt paa Forbundskontoret og koster kun 75 Øre, Baltegn 150 Øre.

Et originalt

JAZ-JAZ-ORKESTER

paa 5 Mand vil musicere hele Aftenen. Ballet varer til Kl. 2.

Alle Afdelingens Medlemmer er velkomne.

(97) *Trykkeriarbejdernes Klub.*

NÆR OG FJÆRN

DEN TYPOGRAFISKE LÆRLINGEFORENING AF 1898 afholder Generalforsamling Søndag den 30. Marts Kl. 12 pr. i Rømersgade 22, 1. Sal til Gaden.

NB. Saavel nuværende som tidligere Medlemmer bør betragte det som en Pligt at møde.

Bestyrelsen.

SØLVBRYLLUP. Lokalkassereren for Aarhus Afdeling *Chr. Rostgaard* og Hustru kan den 30. ds. fejre deres Sølvbryllup.

25-AARS JUBILÆUM. Tirsdag den 1. April kan *Andr. Ludv. Bøtcker,* Odense, fejre 25-Aars Jubilæum som Haandsætter.

Bøtcker lærte Faget hos Bogtrykker Louw i Slagelse, arbejdede efter udstaaet Læretid paa »Sorø Amtstidende« og i forskellige Byer — Næstved og Rudkøbing — og kom 1902 til Odense, hvor han siden har virket, saa godt som hele Tiden paa Andelsbogtrykkeriet.

TRYKKERIARBEJDERNES FEST. Opmærksomheden henledes paa omstaaende Annonce. Ved et beklageligt Uheld var Underskriften paa Programmet i forrige Nr. bortfaldet.

JUBILÆER EN MASSE. I den forløbne Uge har ikke mindre end 5 kendte og skattede Kolleger fejret deres 40-Aars Ansættelse i de respektive Forretninger. I »Berl. Tid.« var det i Mandags saaledes d'Herrer *S. Hjorth, H. C. Nielsen* og *H. Stecker* og samme Dag i »Nationaltidende« *P. O. Petersen* og *Victor Rasmussen,* der passerede denne Mærkedag, som det altsaa kun delvis er lykkedes at skjule for »Typ.-Tid.«. Selv *post festum* siger vi: Held og Lykke til den sjældne Dag!

VALUTAFORANSTALTNINGER. Der anvises mangfoldige Raad og Metoder til Ophjælpning af vor Krone. Ved et Møde i Køgekredsen forleden udtalte en københavnsk Grosserer, at *Lockout og Strejke* var en god Foranstaltning mod Kronens Fald.

Ser man det! Saa er det formentlig derfor, at man har lavet Stor-Lockout oppe i Norge, hvor Kronen er endnu daarligere faren end herhjemme!

Ove Rode og Zahle vil ophjælpe Kronen ved at blande Vand i Vinen — nej, Øllet. Rent bortset fra, at det naturligvis ikke vilde forbedre vor Krone med en eneste Øre, vil en saadan Foranstaltning med Rette kunne betegnes for *Vareforfalskning,* thi der er jo ikke Tale om at gøre den omtalte Vare billigere.

Det skorter som sagt ikke paa gode Raad for at hjælpe os — fra Dynen og i Halmen.

DEN RUMÆNSKE FAGBEVÆGELSE. I det forløbne Aar har de rumænske Fagforeninger maattet føre omfattende Lønbevægelser, da de paa Grund af de stigende Priser var tvungen til at stille Lønkrav og desuden maatte afslaa Arbejdsgivernes fortvivlede Angreb paa 8-Timersdagen. I disse Konflikter var næsten alle Fagforeninger inddragne, navnlig dog Jern- og Metalarbejderne. Konflikterne havde til Dels et sejrrigt Forløb, delvis endte de gennem Forlig. 8-Timers Arbejdsdagen kunde dog overalt opretholdes.

Paa den i September 1923 afholdte Fagforeningskongres vedtoges det at tilslutte sig Fagforenings-Internationale i Amsterdam. Landscentralen udgiver nu et eget Organ, som udkommer en Gang om Maaneden paa Rumænsk, Tysk og Ungarsk. I alle Fagforeninger hersker livlig Virksomhed, og det maa haabes, at den rumænske Fagbevægelse maa gaa styrket ud af de sidste Aars Forviklinger. (I. F. C.)

DEN FINSKE FAGBEVÆGELSE I 1923. Fagbevægelsen i Finland har aldrig indtaget den samme dominerende Stilling eller udøvet en saa betydelig Indflydelse som det socialdemokratiske Parti. Ved den finske Landsorganisations Dannelse i 1907 talte den 25.197 Medlemmer. Heraf var der i Aaret 1910 endnu kun 15.346 tilbage. Det højeste Tal naaedes i Revolutionsaaret 1917, da Medlemsantallet var 160.695. Da man i Aaret 1919 efter den kommunistiske Bevægelses Nederlag atter begyndte at bygge Fagbevægelsen op, talte de Landsorganisationen tilsluttede Forbund endnu ca. 40.000 Medlemmer. Ved Udgangen af 1923 var Medlemsantallet 47.633 mod 48.176 ved Udgangen af 1922. I 1923 har der fundet store Lønbevægelser Sted, omfattende ikke mindre end 70.000 Arbejdere. Arbejdsgivernes Lønnedsættelsesforsøg er gennemgaaende mislykkedes, dog har Arbejderne kun i enkelte Tilfælde kunnet gennemtvinge mindre Lønforhøjelser. Arbejdsløsheden er aftaget, saa at Arbejdsløshedsprocenten i 1923 ikke oversteg den før Krigen sædvanlige.

Fagforeningerne staar gennemgaaende under kommunistisk Ledelse, men er dog ikke tilsluttet den Røde Fagforenings-Internationale. I 1922 afholdtes der en Urafstemning angaaende Tilslutning til Moskva, som ogsaa blev vedtaget. Da imidlertid kun en Trediedel af Fagforeningernes Medlemmer deltog i Afstemningen, vedtog Landsorganisationens Ledelse af tage Afstand fra Indmeldelsen, for ikke at hidføre Fagbevægelsens Spaltning.

For de Landsorganisationen tilhørende svenske Arbejdere er der i 1923 blevet oprettet et eget Sekretariat. (I. F. C.)

DANSK TYPOGRAF-FORBUND BOGTRYKFAGETS ARBEJDSLØSHEDSKASSE

VESTERGADE 5, 1. SAL
KØBENHAVN B.

KONTORERNE er aabne for Ind- og Udbetaling fra 1—3 undtagen *Lørdag (11—1)* samt *Fredag* og *Mandag Aften Kl. 5—6½*. Telefon *4331*.

FORMANDEN træffes som Regel til samme Tider. Telefon 13,331.

ANVISNINGSKONTORET. Telefon 4331. Før Kl. 9 Form. og efter 6 Aften gennem Str. 1683. Telegramadr.: Typforbundet, Kbhvn.

FORENINGSMEDDELELSER

TILSKUD FRA HOVEDKASSEN er efter lovformelig Begæring tilsendt følgende Afdelinger: 19. Marts: Roskilde 300,00. 20. Marts: Sønderborg 300,00. 21. Marts: Hobro 200,00. 24. Marts: Herning 600,00.

København, 25. Marts 1924.

Forretningsudvalget.

NYE MEDLEMMER

Rønne: Paal. Asta Bodil Kamper.

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedkommende Lokalafd.

TILTRAADTE

København: 3206 V. Sørensen fra Nyborg (arbl.).

Aalborg: 3697 Niels Henriksen (arbl.). Nakskov: 7237 Ove Christensen (Vestl. Avis). Nyborg: 7288 B. Steffensen (arbl.). Roskilde: 4345 Edwin L. Nielsen (Roskilde Dagbl.). Svendborg: 4341 Chr. S. Lykke (Arnberg). Varde: 3845 Andr. Nicolaj Jensen (Vestj. Folkebl.). Viborg: 6691 Ove Jepsen (Folkebl.).

FRATRAADTE

København: 1130 A. Christoffersen paa Rejse. Esbjerg: 3845 N. Nic. Jensen til Varde i Pl. Helsingør: 4341 Chr. Lykke til Svendborg i Pl. og 7288 Birkedal Steffensen til Nyborg (arbl.). Kolding: 7290 Henry Nielsen til Fredericia i Pl. Nyborg: 3206 V. Sørensen til Kbhvn. (arbl.). Nykøbing F.: 7237 Ove Christensen til Nakskov i Pl. Svendborg: 4255 Niels E. Andersen til Løgstør (arbl.).

UDMELDTE

Herning: 7209 N. C. H. Rasmussen. Slagelse: 3470 Karl Frede Hansen (Amerika).

DØD

Odense: 6524 Lorentz Petersen.

afholder Møde i Polyteknisk Læreanstalt, Sølvgade, Søndag den 6. April Kl. 11 Form. Faktor C. Norland holder Foredrag over Emnet: »Sættemaskinernes Barndomstid, med særligt Henblik paa Danskeren Chr. Sørensens Opfindelse«. — Foredraget ledsages af Lysbilleder og Chr. Sørensens Sættemaskine forevises og forklares. Saavel Haandsættere som Maskinsættere indbydes. *Styrelsen.*

·ERIK·LEVISON·
GRAFISKE ARTIKLER
EN GROS
VESTRE BOULEVARD 36-38 KØBENHAVN B
Stort Udvalg i alle grafiske Utensilier, Træmaterialer
samt nye og brugte Maskiner
BESØG DE BETYDELIGT UDVIDEDE UDSTILLINGSLOKALER
(20)

Modarbejd Arbejdsløsheden.
Brug DRUBINS Danske Trykfarver.
Eneste danske Specialfabrik for Bog- og Stentrykfarver.
Telefon 9090 Telegr.-Adr.: DRUBIN, Valby.
(14)

Trykkeriarbejdernes Klub.

Indbetaling af Kontingent finder Sted Fredag den 28. ds. hos A. Hansen, Nansensgade 50, St, fra 5—8.

Kolleger, som kan opgøre deres Billetregnskab, bedes komme samme Aften.

Styrelsen.

T. S. afholder sin aarlige Mesterskabskonkurrence Søndag den 6. April Kl. 2 i Handelsstandens Gymnastiklokale, Ny Toldbodgade 7, Hjørnet af Sct. Annæ Plads. — Dame- og Herrehold.

Billetter à 75 Øre faas hos Medlemmerne samt i Gymnastiklokalet.

Typografernes Sangforening.

Ordinær Generalforsamling afholdes Tirsdag den 22. April. Forslag bedes indsendt til Styrelsen inden 8 Dage.

Pokalfest Lørdag den 26. April. Liste fremlagt i Lokalet.

Mandag repeteres Sommerprogram. (1 c)

ANNONCER

I Henhold til Anvisningskontorets Regulativ, Punkt 6, gøres opmærksom paa, at ingen maa slutte bindende Aftale om Pladstilbud, før Henvendelse er sket til Lokalkassereren i den paagældende By eller i København til Anvisningskontorets Bestyrer. Undladelse heraf medfører Karantæne.

Linotype-Maskinsætter
(fortrolig med Maskinen) søger Plads. Billet mrkt. »95« modtager Ekspeditionskontoret.

Maskinsætter
søger Plads,
fuldt fortrolig med Maskinen (Linotype og Intertype). Gode Anbefalinger. — Billet mrkt. »93« modt. Ekspeditionskontoret.

Maskinsætter, 23 Aar, til Lino- eller Intertype, søger Plads straks eller senere. Anbefaling haves. Typograf **Emil Andersen,** Bredegade 44 a², Slagelse. (98)

Husk A. E.s Rabat.
Største Besparelse
for Foreningens Medlemmer er at benytte **A. E.s Rabatkort.** Kortene udleveres gratis paa Foreningens Kontor. (16)

Landssammenslutningen af Trykkerklubber

afholder sit aarlige

Landsmøde

Skærtorsdag den 17. April Kl. 10 Formd.

i Kolding (Hotel »Aagaarden«, Søndergade).

Anmeldelse om Deltagelse sendes senest den 12. April til Rudolf Jensen, Jernbanevej 29, Silkeborg.

Alle Trykkere indbydes. *Styrelsen.*

(99)

F. L. BIE A/S Gothersgade 28, København.
Telefon Central 8062 og Palæ 1556.
Grafisk Fagforretning
leverer bedst og billigst fra Lager **Tænger,** forniklede som uforniklede, til forskellige Priser, **Aale, Vinkelhager** og alt andet Tilbehør for Trykkeriet og Sætteriet. (9)

S. JOHANSENS BARNEVOGNE
Engelske Modeller 78 Kr.
Ratebetaling kan indrømmes.
AMERIKAVEJ 1. HJ. VESTERBROG.
(75)

PARITZ GOTTSHALCK
KONGENS NYTORV 8 · TELEFON 8878
Nye og brugte Maskiner haves paa Lager.
Stort Lager af alle Utensilier. (11)

Tandlæge Edv. Møller,
Købmagergade 30, 2.
udfører enhver Tandbehandling til smaa Priser. Samvittighedsfuldt Arbejde. Bedøvelse hele Dagen. Konsultationstid 10—3½ 6—7 Efterm. Telefon 8181. (12)

Arbejdernes Livsforsikring
tegner Livsforsikring med eller uden Udbetaling i levende Live. — **Konfirmationsforsikring** tegnes paa særlig fordelagtige Vilkaar **med Præmiefrihed ved Forsørgerens Død.** — Arbejdernes Livsforsikring er i sin Afdeling med Lægeundersøgelse **betydelig billigere end andre Selskaber** med ugentlige Præmier, ligesom alle Forsikringer er genforsikrede i Statsanstalten. **Restancefrist under Arbejdsløshed eller anden uforskyldt Aarsag.** — Ugenlig Opkrævning sammen med Foreningskontingentet. — Forlang Oplysning hos
ANTON JENSEN,
(23) Sundbyøster Boulevard 4².

Redaktør: FR. NIELSEN, Bygaardsstræde 8, Køge. Ekspeditør: KARL SØRENSEN, Vestergade 5, 1. Sal, Kbhvn. B.
Abonnem. gennem Postkontorerne: 1 Kr. 50 Øre Kv. Annoncer: 35 Øre pr. Petitlinje (pladss. Medl. 25 Øre). 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 14 KØBENHAVN DEN 4. APRIL 1924 51. AARGANG

DANSK TYPOGRAF-FORBUND

KONTINGENTNEDSÆTTELSE

Fra 1. April (14. Uge) nedsættes Kontingentet med **70 Øre** *ugentlig for helbetalende og* **40 Øre** *ugentlig for halvbetalende Medlemmer.*

Nedsættelsen sker paa Ekstrakontingentet til Arbejdsløshedskassen med henholdsvis 45 Øre for helbetalende og 25 Øre for halvbetalende Medlemmer og paa Kontingentet til Hjælpekassen med henholdsvis 25 Øre og 15 Øre.

København, den 1. April 1924.

Forretningsudvalget.

BOGTRYKFAGETS VOLDGIFTSRET

Den højeste Institution indenfor de to modstaaende Organisationer, Bogtrykfagets Voldgiftsret, har ikke kunnet enes om at genvælge Landsdommer Poul Hansen til Retsformand.

Poul Hansen, der i et Decennium har beklædt denne Post, har paa denne Maade maattet vige sit Sæde.

Det er den anden Retsformand, Principalerne, d. v. s. Levison, har kasseret. Og Motivet er det, at Levisons Retsopfattelse ikke falder sammen med Retsformandens i denne eller hin Sag.

Munch-Petersen var den første, som man i Løbet af et kortere Aaremaal fik gjort grundig ked af Gerningen — fordi ogsaa han ikke i alle Tilfælde kunde følge Principalerne. Derfor gik han.

Nu blev det Poul Hansens Tur, dog paa en lidt anden Maade. De Scener, Levison har opført i Retten, havde vel det samme Formaal, som de havde med Munch-Petersen. Poul Hansen lod sig dog ikke anfægte heraf.

Efter sidste Sag var Levison imidlertid saa langt ude med offentligt Angreb paa Retsformanden, hvorved Skandalen var saa fuldkommen, at Levison ikke mere vilde kunne tage Plads ved Poul Hansens Bord.

Derfor kunde Principalerne ikke enes med Svendene om at genvælge denne Retsformand paany.

— — —

Poul Hansen var Dommer. Anderledes kan det ikke udtrykkes. Hans Undersøgelse af Sagerne baade under den skriftlige og den mundtlige Procedure var indgaaende. I de for en udenforstaaende som en Landsdommer ofte vanskelige faglige Sager maatte der ikke være noget, der, hvor ringe det end kunde være og betyde, ikke laa fuldt oplyst. Han kunde blive ved at trække og trække i mere eller mindre synlige Snore, indtil Billedet i alle dets Enkeltheder stod ham klart.

Jeg kender ikke meget til Voteringen af Sagerne. Men ofte kom det dertil, at Sagen efter at være lagt fuldkommen blot kunde samles og sikkert afgøres ved Besvarelsen af ganske enkelte Spørgsmaal.

Poul Hansen var derfor fuldt saa meget Undersøger, som han var Dommer. Hvad dette betyder for de to Lægmænd, der skal »procedere«, men som er mere eller mindre blottet for juridiske Kundskaber, siger sig selv. For saa vidt maatte Parterne vel værdsætte Poul Hansen. Og paa Grundlag af de saaledes fremskaffede Fakta og Kendsgerninger afsagdes Dommen, for hvilken alle vedkommende sig havde at rette.

— — —

Vi skal gerne erkende, at vi ved Voldgiftsretten ikke har været uden Styrke. Men det har sin Forklaring. Hvor vi ikke ligefrem har været tvunget til Voldgiftsretten — det kan jo ske — har vi aldrig betraadt denne Vej eller ladet os indstævne uden i Forvejen saa nøje som muligt at have overvejet vor Stilling, at have undersøgt, hvad vi ikke vidste, at have haft vore Paastande underbygget, kort sagt at have følt os ét med Retten ved Prøvelse og Kritik.

Hvor ganske anderledes er vi ikke kommet til at opfatte vor ærede Modpart.

De Domme, Levison har hentet hjem til sin Forenings Medlemmer, eller hvor hans Paastand ikke er blevet taget til Følge, har derimod været Resultatet af en splittergal Politik. Der begyndtes paa Mæglingsmødet. Forsøg paa Smaafif var for Levison Nøglen til retfærdig Løsen. At aflede Sagen, komme bort fra Kernen og søge at faa noget helt andet ud af den var ofte Maalet. Hertil skulde en kategorisk Optræden, uden Hensyn til Ret, tjene. Modsigelser besvaredes, kun ikke med Indrømmelser. Jævnbyrdigheden eller Ligeberettigelsen mellem de to Parter var for Levison kun et Skin. Og saaledes fortsattes gennem Instanserne lige op i Retten.

Maatte ikke denne Politik som oftest hente Nederlag for sin Udøver?

Saa ganske selvfølgelig!

Saaledes kan man ikke føre Sager, endsige faa dem afgjort i sit Favør.

Men dette forstaar Levison ikke — har i hvert Fald ikke vist det i sine Gerninger.

Og med sin Despekt for Retten, fordi den i en Sag ikke har kunnet følge ham, staar Principalernes Formand daarligt til vor Tids Kultur, hvad angaar Formen og Maaden for Stridigheders Afgørelse.

Under en tredje Retsformand vil det nu formentlig ikke gaa anderledes med Sagerne end hidtil.

Levison vil forhaabentlig aldrig faa »Herremoralen«, der ikke kender Forskel paa Ret og Uret, forenet med den Institution, der hedder Bogtrykfagets Voldgiftsret.

Men selv med dette temmelig sikre Haab beklager Dansk Typograf-Forbund, at Levison bragte først Munch-Petersen og nu Poul Hansen til at vige fra Formandssædet.

Jul. Samuelsen.

FLUGTEN FRA KRONEN

»De grafiske Fag« imødegaar i sit sidste Numer J. Chr. Petersens Atikel i »Typ.-Tid.«s Nr. 12 om Guldlønninger. Bladet er forbavset over, at et saadant Krav kan rejses fra Arbejdernes Side, og mener, det er en Fejltagelse, at den nævnte Artikel har faaet Hædersplads i »Typ.-Tid.«.

For at undgaa enhver Misforstaaelse skal vi bemærke, at vi er enig med »De grafiske Fag« i, at »Arbejderne er Kronens fødte Forkæmpere«, og at vi bør sætte alle Kræfter ind paa at hindre dens Ødelæggelse. Men naar man ser, at de andre Samfundsklasser kun søger at hytte deres eget Skind og lever højt paa den syge Krone, er der vel intet at sige til, om ogsaa Arbejderne ser sig om efter Veje og Midler for at holde sig oven Vande. Ud fra denne Betragtning skal J. Chr. Petersens Artikel naturligvis læses og forstaas.

Forøvrigt skorter det i høj Grad paa virkelig Oplysning om Aarsagerne til Pengenes Værdiforringelse. Men det bliver dog mere og mere indlysende, at det er Inflationen, Pengenes Udvanding, med andre Ord: det »Falskmøntneri«, som vi — ligesom de fleste andre Lande — i de sidste Aar har levet paa. At komme bort fra dette, er altsaa Vejen til bedre Tilstande. Men den vil sikkert blive svær. Man faar et Begreb herom ved at læse J. Byskovs lille Bog om dette Emne. Vi skal — for yderligere overfor »De grafiske Fag« at understrege vor Stilling til Kronen — nedenfor gengive et lille Afsnit af den ovennævnte Bog, der kræver Guldindløseligheden genindført her i Landet:

. . . Det er naturligvis slemt nok, om der skulde gaa en tre, fire Banker fallit endnu — det gaar der jo sikkert alligevel; men det kunde være kedeligt, om vor Forholdsregel (Guldindløseligheden) forhøjede Antallet med et Par Stykker.

Det vilde være værre, om Nationalbanken skulde gaa fallit, men ogsaa det var til at overkomme.

Gaar der nogle Hundrede handlende og Landmænd fallit, kan det ogsaa være trist, selv om det for Samfundet i det hele er godt, at de gaar. Der sker jo da ikke det derved, at vi fremtidig ikke kan faa Varer at købe, som disse handlende førte i deres Butiker, og der sker heller ikke det, at Landet faar øde Gaarde staaende.

Det var værre, om vore Landmænd i det hele skulde ødelægges. Det vilde være en Nationalulykke, men det kan dog siges, at der er Borgergrupper, der er mere vigtige for Landet end Landmændene, selv om ingen vil nægte, at deres Erhverv er det vigtigste i vort Land.

Det vilde være meget værre, om vi ødelagde den Borgergruppe, der kaldes *Sparere*, og det er endda ikke den vigtigste Gruppe.

Det allerværste var, om vi ødelagde den Gruppe, der kaldes *ordenlige Mennesker*. Og det er det, vi er paa Vej til nu. Den opvoksende Slægt bliver til ordenlige Mennesker væsenligst ved at lægge Mærke til, hvorledes dette Begreb opfattes og bestemmes i vort offenlige Liv, i meget ringe Grad sker det ved Hjælp af Prædikener og Taler. Hvert saadant ungt Menneske gaar med Nationalbankens (der for de fleste betyder Statens) Pengesedler i Lommen, og paa Sedlen staar et Løfte med Underskrift og det hele. Nu faar man at vide, at Meningen dermed naturligvis ogsaa er, at det Løfte skal holdes, vel at mærke, hvis man finder, det kan betale sig at holde det; i andet Fald kunde det jo ikke falde fornuftige Folk ind at gøre det.

Hvorledes skal dette unge Menneske i Grunden bære sig ad med at faa ind i sin Bevidsthed, at der gælder en anden Regel for ham! . . .

Man taler om, at Moralen er bleven ringere i de senere Aar. Ja, det er virkelig ikke til at undres over. Eksemplerne fra oven skal nok virke, og de virker stærkere, jo højere oppe fra de kommer, thi de, der staar højest, kan ses af flest.

Det har Betydning, om de unge vokser op i et Samfund, der er præget af Løshed og Uvederhæftighed i alle Forhold, og paa den anden Side er det af Betydning, at der i Samfundet findes noget, der regnes for absolut fast og solidt og sikkert, særlig naar det er noget, der har en saadan Stilling, at det til enhver Tid kan ses af alle. »Saa sikker som Nationalbanken« har været en Talemaade hos os; nu kan man vel blive sagsøgt og straffet, hvis man siger om en Mand, at han er saa solid som Nationalbanken. Sligt øver sin stille og sikre Virkning.

Da Kronen for nogle Dage siden havde sit voldsomme Fald, lyttede naturligvis hele Landet, unge og gamle, efter, hvorledes de styrende stillede sig. Var det mandig Optræden og Daad, vi blev Vidne til, saadan Optræden, som kunde begejstre et ungt Menneske til ogsaa ved given Lejlighed at opføre sig som en Mand og tage imod et Uvejr?

Vi fik at se, at Nationalbankens Direktør sagde: Det kommer ikke mig ved; det er ikke vor Opgave at holde Kronen oppe; det maa Regeringen om. Og Regeringens Chef sagde ganske det samme, nemlig, at det var ikke hans Sag; det maatte Nationalbanken om.

Denne Løben fra *Ansvaret*, som man ellers gaar og pynter sig med, det var den, vi blev Vidne til. De fleste kan vel ikke se, hvem af de to Parter der har Ret til at give den anden Skylden, men de kan indrangere Oplevelsen blandt de mange tidligere Erfaringer, der har vist det samme: en *ansvarlig* Mand betyder en Mand, der render fra sit Ansvar, saa snart dette bliver ubehageligt og tyngende.

Det vilde have virket som en moralsk Løftelse for hele Folket, om Nationalbanken her havde erkendt sine Fejl lige til Bunds, og om Regeringen med fast Haand havde grebet ind og gjort det, som den kan gøre i denne Sag, havde sørget for, at Nationlbanken fremtidig tvinges til at gøre den Pligt, den saa sørgeligt har forsømt i de senere Aar, den at holde vor Krone paa dens gamle hæderlige Standpunkt.

Nu skal vi i Stedet for have et Par Piller til Beroligelse — til Valget er overstaaet; det er saa overmaade ubekvemt at faa denne Valutaskandale nu paa det Tidspunkt. Vi laver saa lidt Luksustold, noget, som ikke nytter, men som maaske kan faa Folk til at tie stille igen.

Saa kan vor Usselhed for øvrigt udvikle sig videre; det er nemlig slet ikke den, det drejer sig om for de styrende. Ja, saa elendigt tror snart de tre Fjerdedele af Befolknigen om disse Styrere. Det, der betyder noget, er at redde sin Person eller sit Parti. Landet er det lige meget med.

Vor Valuta bliver ikke reddet, og vi ender ganske som Tyskland, og som Frankrig desværre ogsaa synes at skulle ende nu — *hvis der ikke kan rejse sig en Folkestemning, der kræver, at Tingen kommer i Orden.*

Vi kan bringe den i Orden nu, Frankrig kan det sikkert ikke, men det har ogsaa næsten saa god en Undskyldning, som noget Land kan have — hvis den Slags da overhovedet kan undskyldes.

Vi gaar til Bunds uden nogen som helst Undskyldning og kommer vel derfor ogsaa blandt Folkene til at bære paa den Foragt, som vi i fuldeste Maal har gjort os fortjente til.

PROVINSTARIFEN

Provinstarifens Opsigelsestermin er udløbet, uden at Tarifen er blevet opsagt fra nogen af Siderne. Tarifen løber derfor uforandret videre endnu et Aar.

ARBEJDSLØSE I BOGTRYKFAGET

Tilmeldte Ledige ved Centralarbejdsanvisningskontoret i København.

Branche	1. April 1924	1. Marts 1924	1. April 1923	1. April 1922	1. April 1921
Haandsættere	173	194	236	307	211
Maskinsættere.....	20	11	17	20	15
Trykkere.....	56	58	90	141	99
Stereotypører m. fl.	2	2	»	4	3
Mandl. Hjælpearb.	29	34	38	57	33
Kvindel. —	75	76	105	221	227
Ialt...	355	375	486	750	588

Ved den offentlige Arbejdsanvisnings Kontorer fandtes der ved Maanedens Begyndelse tilmeldt ialt 621 Medlemmer af Bogtrykfagets Arbejdsløshedskasse, heraf ved Provinskontorer paa Øerne 113, i Jylland 153.

FORBUNDSSTYRELSESMØDE

Mandag den 24. Marts holdt Forbundsstyrelsen Møde i København. Formanden, *Jul. Schrøder*, ledede Forhandlingerne, og *J. Chr. Petersen*, Esbjerg, valgtes til Sekretær.

Formanden aflagde Beretning og berørte herunder bl. a. Tarifforhandlingerne i København og en Sag vedrørende den københavnske Voldgiftsret. — Den aflagde Beretning gav Anledning til en Diskussion, hvori deltog Jul. Samuelsen, P. Berendt, Nygaard, Emil Frederiksen, Carl Schmidt, Karl Sørensen, Frk. Crone og Lundin.

— *Vald. Petersen* omtalte den ublu Betaling, Lægerne fik for Udstedelse af Sygeattester. Der burde sættes en Stopper for Lægernes Udplyndring af den ubemidlede Befolkning.

Karl Sørensen redegjorde for de Forhandlinger, der var ført med Lægerne herom. Det var dog lykkedes at faa Lægernes Krav sat noget ned.

Beretningen godkendtes.

— Der toges Stilling til *Provinstarifens Opsigelse.*

— *Karl Sørensen* meddelte, at vi — under Forudsætning af Arbejdsdirektoratets Sanktion — kunde gaa til en *Nedsættelse af Kontingentet* til Arbejdsløshedskassen og Hjælpekassen med ialt 50 Øre for heltbetalende og 30 Øre for for halvtbetalende. Tiltraadtes. (Efter Forbundsstyrelsesmødet har der været ført Forhandling med Arbejdsdirektoratet dels om en Nedsættelse af det ekstraordinære Kontingent og dels om en Forhøjelse af det ordinære Kontingent, som er paakrævet ifølge den ændrede Lov om Arbejdsløshedsforsikringen, der traadte i Kraft 1. April. Fra vor Side var der stillet Forslag om, at det ordinære Kontingent forhøjedes fra 75 Øre for helbetalende og 40 Øre for halvbetalende Medlemmer til henholdsvis 100 Øre og 50 Øre. Denne Forhøjelse skulde tages fra det ekstraordinære Kontingent, og derudover skulde det ekstraordinære Kontingent yderligere nedsættes med henholdsvis 25 Øre og 15 Øre pr. Uge for hel- og halvbetalende Medlemmer. Det resterende Ekstrakontingent til Arbejdsløshedskassen vilde derefter udgøre henholdsvis 30 Øre og 15 Øre pr. Uge. Under Forhandlingen blev der fra Direktoratets Side udtalt Ønske om, at det ordinære Kontingent for en Sikkerheds Skyld blev fastsat noget højere, og til Gengæld herfor kunde hele Ekstrakontingentet saa bortfalde straks. Dette Forslag blev tiltraadt. Det ordinære Kontingent blev derefter fastsat til 110 Øre for helbetalende og 55 Øre for halvbetalende Medlemmer pr. Uge fra 1. April, og Ekstrakontingentet paa henholdsvis 45 og 25 Øre bortfalder fra samme Dato.)

— Det vedtoges at indmelde Forbundet i *Arbejdernes Oplysningsforbund.* Kontingentet hertil vilde blive 7 à 8 Øre pr. Medlem om Aaret.

— Til Oprettelse af en *Fagskole i Roskilde* vedtoges det at yde 200 Kr. under Forudsætning af, at de i Andragendet bebudede Tilskud fra anden Side blev tilvejebragt.

— Indsamlingen til *det tyske Forbund* havde givet lidt over 1200 Kr. fra Provinsen og godt 600 Kr. fra København. Det henstilles til Københavns Afdeling at runde Beløbet op til 2000 Kr.

— Om et Andragende fra Socialdemokratisk Forbund om et *Bidrag til Valgfonden* førtes nogen Diskussion, som resulterede i, at et Forslag om at yde 500 Kr. vedtoges med 10 St. mod 4.

— *Formanden* oplæste en Skrivelse fra en Kollega i Tønder, hvori Opmærksomheden henledes paa, at en Del tyske Kolleger der i Byen arbejdede paa midlertidig Opholdstilladelse, medens danske Kolleger gik arbejdsløse. Forbundsstyrelsen mente ikke at kunne gøre noget i denne Sag.

— *Harald Jensen* ønskede at høre Forbundsstyrelsens Mening om hans Forbliven i denne Styrelse efter at han var gaaet over til anden Livsstilling. Jensen opfordredes til at blive.

OGSAA ET ULTIMATUM

I Sydjylland eksisterer indenfor Typograferne en saakaldt »Sydjydsk Sammenslutning«. Bortset fra Sammenslutningens egentlige Formaal har den ogsaa faaet den »guddommelige« Idé i adskillige Byer at nægte rejsende Kolleger al Adgang til Besøg paa Trykkerierne, altsaa et beskedens Forsøg paa — i Lighed med, hvad der er alle andre Fags Arbejdere i ret rigelig Grad tilladt paa deres Værksteder — at redde sig en lille Ekstrahjælp til de i Forvejen knap tilmaalte Husholdningspenge.

Naar man nu vil se paa, hvad en rejsende Svend maa betale paa Herbergene nu om Dage, vil enhver vel nok give mig Ret i, at Forsøg paa at redde en lille Ekstra-Geschenk ikke er saa uretfærdig, som enkelte Afdelinger vil give det

Udseende af — Logis, Morgenkaffe, Middag og Aftensmad repræsenterer nemlig nu om Dage i skøn Forening *ca. 5 Kr.* — i enkelte Byer, hvor intet Herberg findes, ikke saa ganske lidt over. Jeg for mit Vedkommende passerede i Slutningen af forrige Maaned (mens »Sneen føg i Flokke«) en af ovennævnte »Sammenslutning«s Byer, hvor man hidindtil har set med forstaaelsesfulde Øjne paa en rejsende Kollegas Kaar. Paa Forespørgsel blev her svaret, at den traditionelle lille Ekstra-Geschenk paa Trykkerierne havde »Sammenslutningen« *forbudt* og Overtrædelse fra en Kollegas Side vilde have til Følge, at Modtageren for Fremtiden fik Karantæne fra Lokalkassens Side. Følgen blev, at jeg maatte give Afkald paa en Hviledag og traske videre i Sneen næste Dags Morgen. Men det er dog trist, at slige Forhold netop nu skal gøre sig gældende indenfor vore Rækker. Fra anden Side faar man en medlidende Skuldertrækning, der formodentlig skal fortolkes som: Stakkels »Arbejdets Pionér«.

Holbæk, 14. Marts 1924. *Th. Kassow,* Medl. 6130.

— — —

Paa ovenstaaende vil rette vedkommende formentlig selv svare. Men vi finder dog Anledning til at gøre opmærksom paa, at Ekstrakasserne oprindelig blev oprettet med det Formaal at komme bort fra, at de rejsende uden Understøttelse skulde gaa »Tiggergang« rundt paa Trykkerierne — ogsaa af Hensyn til de arbejdende Kolleger. *Red.*

GYMNASTIKKONKURRENCE

Paa Søndag — den 6. April — Kl. 2 afholder Typ. Sportsklub sine Mesterskabskampe i Handelsstandens Gymnastiklokale, Ny Toldbodgade 1, Hj. af Sct. Anna Plads. Dameholdet fremføres ved vor forhv. Kollega, Lærer Axel Storm, der efter længere Tids Sygdom atter har overtaget Ledelsen af Holdet, og dette har igen naaet sin høje Standard. Herreholdet fremføres ved Lærer Ove Dannaar, der ogsaa ved energisk Dygtighed har drevet dette betydeligt frem i Vinterhalvaaret, og Holdet vil sikkert blive godt placeret i Turneringen, der finder Sted Søndag den 13. April i Idrætshuset. Blandt Præmierne er bl. a. en smuk Pokal, der velvilligst er udsat af Drubins Farvefabrikker. — Billetter à 75 Øre faas hos Medlemmerne og i Lokalet samt ved Indgangen, der aabnes Kl. 1½.

CHR. SØRENSENS SÆTTEMASKINE

Det er nu snart 25 Aar siden, de første Linotype-Sættemaskiner indførtes her til Landet. De første af disse Maskiner indførtes ved Bladene, og der gik endda flere Aar hen, inden de var indført ved alle Dagbladene i København, og endnu senere kom Provinsen med. Derfor gik det forholdsvis let for sig i denne første Tid at faa uddannet de enkelte Maskinsættere, efterhaanden som der blev Brug for disse. Nu efter disse mange Aars Forløb er der ret naturligt blevet en Stab af dygtige Maskinsættere, der har let ved at klare de højst forskellige Tilfælde, de kan stilles overfor, naar den ellers saa »kære« Maskine faar Griller. I de senere Aar har Udviklingen imidlertid taget stærkere Fart baade i København og Provinsen, saa Tilgangen af Maskinsættere har været meget betydelig. Under en saadan Periode, med stærk Tilgang til Maskinerne, vokser Trangen til teknisk Uddannelse, og dette har bevirket, at man rundt i Provinsen har afholdt Instruktionsmøder med god Tilslutning og godt Udbytte for de mange Deltagere.

Vi har ogsaa her i København afholdt saadanne Instruktionsmøder, men dog ikke med saa god Tilslutning som ude i Provinsen; derfor vil vi nu gøre et Forsøg paa at forene det rent tekniske med det historiske. Paa Polyteknisk Læreanstalt findes den Sættemaskine, der er opfundet og konstrueret af Danskeren Chr. Sørensen. Denne Maskine har ganske vist i sin ydre Skikkelse ikke megen Lighed med de moderne Maskiner, vi nu arbejder ved; men dens ædlere Mekanik viser dog saa megen Lighed med de moderne Maskiners Grundprincip, at man vil have Udbytte af at se den gamle Maskine paa nærmere Hold og høre et Foredrag om Sættemaskinens Udvikling fra dengang og til nu. Københavns Maskinsætterklub har derfor henvendt sig til Hr. Montør *C. Norland,* der beredvilligt indvilligede i at holde et Foredrag for os paa Polyteknisk Læreanstalt, ligesom det blev muligt ved velvillig Imødekommenhed fra Læreanstaltens Side, at Hr. Norland tillige kan forevise og forklare Chr. Sørensens Sættemaskine og ledsage sit Foredrag og Fremvisningen af Maskinen med Lysbilleder. Foredraget holdes paa Søndag den 6. April Kl. 11. Form., og da det sikkert har lige saa megen Interesse for Haandsættere som Maskinsættere, indbydes ogsaa Haandsætterne til dette Møde. — Stor Tilslutning forventes! Iøvrigt henvises til omstaaende Annonce. *W. M.*

INDSAMLINGEN

til det tyske Forbund afsluttes nu og eventuelle indsamlede, men endnu ikke indsendte Beløb bedes indbetalt til Forbundskontoret pr. omgaaende.

FORRETNINGSUDVALGS-MØDER

29. Marts 1924.

1. Forretningsføreren aflagde Beretning om førte Forhandlinger i Esbjerg og Randers. — Til Efterretning.
2. To Medlemmer af den københavnske Sygekasse tilstodes Ekstrahjælp dels til Speciallægebehandling og Insulinkur.
3. Et tidligere norsk Medlem anmodede om Optagelse i Forbundet. — Da vedkommende er over 60 Aar, nægtedes Optagelsen.
4. Varde Lokalafdeling indstiller et tidligere Medlem over 40 Aar til Optagelse. — Optages mod at betale et Indskud af 50 Kr.
5. De unges Idræts Landsforbund anmoder om økonomisk Støtte. — Til Efterretning.
6. Hovedkassereren havde fremsendt det reviderede Regnskab for Aaret 1923 samt Regnskaberne for samme Aar til Sygekasseinspektoratet for den københavnske Sygekasse samt den københavnske og Provinsernes Begravelseskasse.

Beholdningen den 31. Decbr. 1923 var	Kr.	1.806.103,56
I den forløbne Del af 1924 overstiger Udgiften Indtægten med	»	25.738,50
hvorefter Beholdningen i Kassebogen den 29. Marts 24 udgør	Kr.	1.780.365,06
Hertil kommer Beholdningen i Ejendommen	»	7.715,01
samt Beholdningen i Juleuddelingen	»	916,19
og Indsamlingen til det tyske Forbund	»	235,00
Pr. 29. Marts 1924	Kr.	1.789.231,26

hvilken Beholdning fandtes til Stede saaledes:

I Sparekasserne:			
Arbejdsløshedskassen	361.080,65		
De øvrige Kasser	860.054,52		
		Kr.	1.221.135,17
I Prioriteter		»	239.201,22
I Obligationer		»	307.432,00
I Aktier		»	20.500,00
I Depositum (D. F. D. S.)		»	500,00
I Kassebilag		»	120,00
I Kontant		»	342,87
		Kr.	1.789.231,26

Udenfor Beholdningerne forefindes:

Gældsbevis fra Finska Typograf-Forbundet til de tre skandinaviske Typograf-Organisationer, samt Gældsbevis fra det tyske Forbund og Randers Lokalafdeling.

Status pr. 31. Decbr. 1923 udviser

i Aktiver	Kr.	2.107.243,98
i Passiver	»	42.296,80
hvorefter Formuen udgør	Kr.	2.064.947,18

GUTENBERG-KORET

KONCERT

i Studenterforeningen (Vestre Boulevard)

Søndag den 13. April 1924 Kl. 6½.

Assistance:

Operasanger Hr. **Johs. E. Johansen.**

Kgl. Kammermusikus Hr. **Peder Møller.**

Efter Koncerten **Bal** til Kl. 2.

Billetter til Koncerten à 1 Kr. faas hos Korets Medlemmer, hos Anton Jensen og paa Forbundskontoret. (4b)

NÆR OG FJÆRN

ALT MANUSKRIPT til det i Paaskeugen udkommende Numer maa indsendes *senest Lørdag den 12. ds.*

VALG AF TILLIDSMÆND. Ifølge Lovene sker Valg af Tillidsmænd for Trykkerierne i København i April Maaned. Brevkort desangaaende er udsendte i denne Uge og bedes returnerede, naar Valget er foretaget. *Formanden.*

KONTORET er lukket Valgdagen den 11. April.

25-AARS JUBILÆUM. Den 1. April havde Stereotypør *Carl Nielsen* arbejdet i »Social-Demokraten« i 25 Aar. Carl Nielsen, der er en pligtopfyldende Arbejder, vil 1. Paaskedag blive hædret ved en Fest, som Bladets Personale afholder, og her vil han faa Bevis paa den Sympati, han har forstaaet at erhverve sig blandt Kollegerne i de mange Aar.

SOMMERHUSET. I Anledning af flere Forespørgsler til »Typ.-Tid.« angaaende *Typografernes Sommerhus* bedes bemærket, at vi for Tiden maler og hvidter. Men iøvrigt vil der snart fremkomme en Indbydelse, hvori alle stillede Spørgsmaal vil blive besvarede baade rettidigt og udelukkende i de hidtidige Forespørgeres Favør. *Jul. Samuelsen.*

FAGBEVÆGELSENS VOKSENDE INDFLYDELSE. Den britiske Statsminister modtog fornylig en Deputation fra de 112 Fagforeningsledere, som har Sæde i det engelske Underhus. Deputationens Ordfører, Ben Tillet, gjorde Mac Donald opmærksom paa Vigtigheden af at indhente Fagforeningsledernes Udtalelse i alle saadanne Tilfælde, hvor deres rige Erfaringer kunde være til Nytte. Dette kunde ske uden at træde de paagældende Autoriteters Myndighed for nær. Mac Donald svarede, at han skulde tage dette Forslag under nærmere Overvejelse og indlede Forhandlinger mellem Regeringen og de enkelte Departementers Ledere for at fastslaa, om der kunde findes en Form, der tillader at anvende Fagforeningsledernes Erfaringer ved Udarbejdelsen af nye Love for Industrien. (I. F. C.)

STYRELSESMØDER

KØBENHAVNS STYRELSE

25. Februar 1924.

Protokollen fra forrige Møde oplæstes og godkendtes. — En Maskinsatsfabrikant havde holdt sin Datter som Lærling uden at kunne faguddanne hende, hvorfor hun var krævet fjernet af Formanden, hvilket var sket. Godkendtes. — Hos en Bogtrykker var i Strid med Lærlingeskalaen antaget en kvindelig Elev. Vedkommende kræves afskediget. — Dansk litografisk Principalforening fremsender Bekræftelse paa Overenskomstens Forlængelse. Til Efterretning. —

K. B. havde anmodet om Forslag til en ny Retsformand for Bogtrykfagets Voldgiftsret. Der var afsendt Svarskrivelse, i hvilken der fra vor Side modsagdes, at saadant kunde lade sig gøre. Godkendtes. — Overarbejdsbetaling om Aftenen før den ordinære Arbejdstids Begyndelse gaaet i Orden efter Skrivelse til K. B. Til Efterretning. — I et Dagbladstrykkeri var opstaaet et Grænsespørgsmaal. Undersøges nærmere. — I et Dagbladssætteri var en Akkordsætter fradraget Timebetaling for foregivet Forsømmelse. Tilbagebetaling var krævet og opfyldt. Til Efterretning. — I et Trykkeri havde Firmaet krævet Skiftning og Betaling derfor ændret til andre Tider end hidtil. Formanden havde forbudt Personalet at indgaa herpaa. Godkendtes. — Personalet i Dansk Andelstrykkeri anmoder i en foreliggende Skrivelse om branchevis Optælling af Stemmeafgivningen angaaende Tarifen. Ved Etablering af saadan kan Styrelsen ikke føle sig i Overensstemmelse med Lovene og mangeaarig Kotume, hvorfor Sagen eventuelt maa behandles paa Delegeretmødet. — I tidligere behandlet Sag angaaende Bogbindernes Kontrakt om Trykning paa Akkord forelaa nu udtømmende Oplysninger. Sagen henlægges. — Paa given Foranledning oplyses det, at en Paalæggerske ikke kan anvendes baade til Stentrykspaalægning og Bogtrykspaalægning i samme Engagement. — Berendt foreslog at tage Spørgsmaalet op paa den kommende Generalforsamling angaaende en Medicinalkasse. Efter nogen Diskussion enedes man om at tage Spørgsmaalet op til Drøftelse paa Generalforsamlingen i Maj Maaned. — Det vedtoges at lade Generalforsmlingen overveje Spørgsmaalet om Anskaffelse af en Afdelingsfane til Brug ved Begravelser o. lign. — Arbejdernes Idrætsklub anmoder om Afdelingens Indmeldelse som Medlem. Undersøges nærmere. — Hvilende Ret-Sager og andre Sager behandledes og Beslutninger toges. — Mødet hævet.

Hjertelig Tak for udvist Opmærksomhed ved min 80-aarige Fødselsdag.

Carl Emil Vermund.

En hjertelig Tak for al den Opmærksomhed, som vore Venner og Kolleger viste mod os paa vor Sølvbryllupsdag.

Mathilde og Chr. Rostgaard,
Aarhus.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND BOGTRYKFAGETS ARBEJDSLØSHEDSKASSE

VESTERGADE 5, 1. SAL
KØBENHAVN B.

KONTORERNE er aabne for Ind- og Udbetaling fra 1—3 undtagen *Lørdag (11—1)* samt *Fredag* og *Mandag Aften Kl. 5—6½*. Telefon *4331*.

FORMANDEN træffes som Regel til samme Tider. Telefon 13,331.

ANVISNINGSKONTORET. Telefon 4331. Før Kl. 9 Form. og efter 6 Aften gennem Str. 1683. Telegramadr.: Typforbundet, Kbhvn.

FORENINGSMEDDELELSER

NYE MEDLEMMER

København: Sætter Robert Hasløv, udl. 20. 3. 24 hos I. A. Hansen (arb. s. St.). Sætter Aksel Sommer, udl. 15. 3. 24 hos Hartvig-Hansen (arb. s. St.). Trykker Erik Nielsen, udl. 29. 3. 24 hos Schultz (arb. s. St.). Paal. Ellen Petersen, udl. 14. 3. 24 i Frb. Bogtr. (arb. s. St.). Paal. Ebba Malmberg, udl. 24. 3. 24 hos Andreasen & Lachmann (arb. s. St.). 1208 Winthers Hustru Karen (Syge- og Begravelseskassen). 6248 Rasmussens Hustru Ester (Syge- og Begravelseskassen). 1577 Bangsaals Hustru Ella (Syge- og Begravelseskassen).

Nykøbing F.: Sætter Aage Gustav Lundahl, udl. 1. 4. 24 i A/S Centraltr. Nykøbing M.: Sætter Ejner Alfred Bach, udl. 1. 4. 24 i Morsø Folkebl. Næstved: Sætter Niels Aage Jensen, udl. 1. 5. 24 hos N. Th. Jensen & Søn, Præstø.

TILTRAADTE

København: Sætter Kaj Jensen fra Telefonarbejderne (Rom). 3206 Vilh. Sørensen fra Nyborg (arbl.).

Aarhus: 4489 Niels Peter Jensen (arbl.). Brønderslev: 7009 Adolf Andersen (Brønderslev Bogtr.). Horsens: 6968 Thorvald Petersen (Tørring). Kolding: 7213 Aksel Olsen (Højskolebl.) og 6615 Aage Westengaard (Højskolebl.). Løgstør: 3819 Ove Edmund Jensen (syg). Skive: 7203 H. Fledelius (L. Pedersen). Tønder: 4327 Evald Em. Larsen (Tønder Amts Centraltr.).

FRATRAADTE

København: 1214 Harald Petersen til Nyborg (arbl.). 2502 John Baes til Lager- og Pakhusarbejderne. 7052 Foli-Andersen til Farveriarbejderne. 1353 Otto Hein paa Rejse. 3180 Viktor Pettersson til Nykøbing F. i Pl. 1130 A. Christoffersen paa Rejse. 2350 Edith Rose til Kvd. Arbejderforb. 4530 Rigmor Sørensen til Kvd. Arbejderforb. 2900 Chr. Davidsen til Tekstilarbejderne.

Esbjerg: 3646 H. Chr. Jacobsen til Varde i Pl. og 3456 Marinus Andersen til Fredericia i Pl. Kolding: 4327 Evald Larsen til Tønder i Pl. Maribo: 6609 E. E. Pedersen til Fuglebjerg i Pl. Nakskov: 3003 Knud Brathølm paa Rejse. Ringkøbing: 7213 Aksel Olesen paa Rejse. Skive: 7203 H. Fledelius til Viborg (arbl.). Vejle: 3802 S. K. Nothlev til Fredericia i Pl. Viborg: 7203 H. Fledelius til Skive i Pl.

UDMELDTE

København: 4532 Erna Jensen (fratr. Faget).
Odense: 3425 Aksel Andersen (Bogtrykker).

afholder Møde i Polyteknisk Læreanstalt, (»Teknologisk Samling«, Sidebygningen tilvenstre), Sølvgade, Søndag d. 6. April Kl. 11 Form. Montør C. Norland holder Foredrag over Emnet: »Sættemaskinernes Barndomstid, med særligt Henblik paa Danskeren Chr. Sørensens Opfindelse«. — Foredraget ledsages af Lysbilleder og Chr. Sørensens Sættemaskine forevises og forklares. Saavel Haandsættere som Maskinsættere indbydes. *Styrelsen.*

Stereo- og Elektrotypørernes Brancheklub

Mandag den 7. April Kl. 7 Aften i Rømersgade 22, 1. Sal til Gaden. Indbetaling af Kontingent. *Styrelsen.*

Trykkeriarbejdernes Klub.

Medlemsmøde afholdes Fredag den 11. April Kl. 8 præc. i *Kaféen »Standseren«, Nørre Farimagsgade 76.*

Dagsordenen bekendtgøres paa Mødet. Det er ethvert Medlems Pligt at give Møde, da Dagsordenen har stor Betydning for Medlemmerne.

Billetregnskabet fra Festen skal opgøres Fredag den 4. April fra Kl. 5—8 hos Kassereren, A. Hansen, Nansensgade 50, St.

Ordinær Generalforsamling afholdes Søndag den 27. April Kl. 11 Form. i Nørre Central Café. (3a)

ANNONCER

Landssammenslutningen af Trykkerklubber
afholder sit aarlige
Landsmøde
Skærtorsdag den 17. April Kl. 10 Formd.
i Kolding (Hotel »Aagaarden«, Søndergade).

Anmeldelse om Deltagelse sendes senest den 12. April til Rudolf Jensen, Jernbanevej 29, Silkeborg.

Alle Trykkere indbydes. *Styrelsen.* (99)

Linotype-Maskinsætter
(fortrolig med Maskinen) søger Plads. Billet mrkt. »95« modtager Ekspeditionskontoret.

F. L. BIE A/S Gothersgade 28, København.
Telefon Central 8062 og Palæ 1556.
Samtlige Maskiner og Artikler for **Bogtrykkerier, Bogbinderier, Litho-Etablissementer, Klichéfabriker** og beslægtede Brancher.
Kulante Betingelser
Stadigt stort Lager. (10)

S. JOHANSENS BARNEVOGNE
Engelske Modeller 78 Kr.
Ratebetaling kan indrømmes.
AMERIKAVEJ 1. HJ. VESTERBROG.
(75)

PARITZ GOTTSHALCK
KONGENS NYTORV 8 • TELEFON 8878
Nye og brugte Maskiner haves paa Lager.
Stort Lager af alle Utensilier. (11)

ADOLPH WULFF
fører alle Artikler for Bogtrykkere.
Maskiner • Skrifter • Farver
fra de bedste Fabrikker
Valsemassefabrik og Valsestøberi.
Brugte Maskiner haves altid paa Lager.
Gothersgade 8. Kjøbenhavn K.
Telefon Central 39 og 5539. (6)

Tandlæge Edv. Møller,
Købmagergade 30, 2.
udfører enhver Tandbehandling til smaa Priser. Samvittighedsfuldt Arbejde. Bedøvelse hele Dagen. Konsultationstid 10—3½, 6—7 Efterm. Telefon 8181. (12)

Husk A. E.s Rabat.
Største Besparelse
for Foreningens Medlemmer er at benytte **A. E.s Rabatkort.** Kortene udleveres gratis paa Foreningens Kontor. (16)

Godt Arbejde kræver godt Værktøj.
Brug DRUBINS Danske Trykfarver.
Eneste danske Specialfabrik for Bog- og Stentrykfarver.
Telefon 9090 Telegr.-Adr.: DRUBIN, Valby.
(14)

Redaktør: Fr. Nielsen, Bygaardsstræde 8, Køge. Ekspeditør: Karl Sørensen, Vestergade 5, 1. Sal, Kbhvn. B.
Abonnem. gennem Postkontorerne: 1 Kr. 50 Øre Kv. Annoncer: 35 Øre pr. Petitlinje (pladss. Medl. 25 Øre). 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. Bording (V. Petersen). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 15 — KØBENHAVN DEN 11. APRIL 1924 — 51. AARGANG

DANSK TYPOGRAF-FORBUND

Medlemsfortegnelsen er i denne Uge udsendt til samtlige Afdelinger og Filialer.

København, 8. April 1924.

Forretningsudvalget.

FORARGELSE

Uden at føle nogen Forpligtelse til at forsvare det Valgopraab fra Socialdemokratisk Forbund, som vi med Kildeangivelse offenliggjorde i »Typ.-Tid.«s Nr. 13, skal vi dog tillade os at fremkomme med et Par Bemærkninger over for »De grafiske Fag«, som synes ilde berørt af Opraabets Fremkomst i vort Fagblad.

Vi tager næppe fejl, naar vi gaar ud fra, at det særlig er Opraabets *Form*, »De grafiske Fag« er utilfreds med, og vi kan strække os saa vidt at indrømme, at *den* kunde have været anderledes. Men det er jo noksom bekendt, at naar Valgdagen nærmer sig, tager Politikerne det — desværre — ikke saa nøje med Valget af Midler for at vinde frem paa Modstandernes Bekostning. Da gaar det nærmest efter den jesuitiske Læresætning: Hensigten helliger Midlet. Saadan er det i alle Partier, og der er derfor ingen særlig Grund til for »De grafiske Fag« at føle sig moralsk forarget over Opraabet fra Socialdemokratisk Forbund.

»De grafiske Fag« kan ikke lide, at det nuværende Ministerium er bleven betegnet som *Arbejdsgiverforeningens* Ministerium, ej heller, at Arbejdsgiverforeningens Formand beskyldes for at have »slaaet paa sit Glas« og hyldet Ministeriet Neergaard for dettes Bestræbelser i Retning af at forringe Arbejdernes Kaar.

Det er muligt, at Hr. Langkjær ikke »med Glasset i Haand« har sagt, hvad der i Opraabet lægges ham i Munden. Men »De grafiske Fag« kommer dog ikke uden om, at Arbejdsgiverforeningens Formand ved adskillige Lejligheder, saavel gennem Taler som ved Artikler i »Arbejdsgiveren« har opfordret Regeringen til at skære ned paa Statens Udgifter til de sociale Formaal samtidig med, at man har krævet Arbejdstiden forlænget og Lønnen nedsat.

»De grafiske Fag« slutter sine Bebrejdelser mod os med følgende:

Nej, vi forstaar ikke, at »Typograf-Tidende« har villet gengive et Valgopraab, der, bortset fra dets rent parti- og valgpolitiske Hensigter, ikke er andet end et overlagt Forsøg paa Kronemord. Vi har ikke været med i de agrariske Skarer, der beundrer Ministeriet Neergaard, vi bestræber os, ikke mindst vejledet af de Interesser, som vi har fælles med vort Fags Arbejdere, for at se fordomsfrit paa Spørgsmaal, der angaar *alle* Samfundsklassers Velfærd, og derfor er de i sandeste Forstand *nationale* Spørgsmaal. Ingen Politik kunde være os mere utiltalende end den, der vil lade Arbejderne »betale Gildet«. Men paa den anden Side, ingen Politik er forkasteligere, fordærveligere, mere unational end den, der forvrænger de økonomiske Grundsandheder og vil foregøgle Arbejderne, at Kronen kan blive Guld igen paa nogen som helst anden Maade end ved *alles* Samarbejde, *alles* Offervilje, *alles* Tjenersind overfor Fædrelandet.

Vi er lige ved at sige: Det er hørt — hvad det sidste Punktum angaar. Men »De grafiske Fag« synes ganske at overse, at den *Offervilje* og det *Tjenersind*, Bladet forudsætter som Betingelsen for Genrejsningen af vort Pengevæsen, *savnes i allerhøjeste Grad under det nuværende Styre*, hvor tværtimod store Dele af Folket profiterer af den lave Kronekurs, og til disse hører jo netop »de agrariske Skarer«, som støtter Ministeriet Neergaard. Fortsat at lade disse »pleje« den syge Krone, turde dog være det samme som at sætte Ræven til at vogte Gæs.

Vi har derfor fremdeles den Opfattelse, at hvis dette Regimente faar Flertal den 11. April, vil det blive de ubemidlede, der fortrinsvis kommer til at bære Byrderne ved Kronens Stabilisering.

At en kommende socialdemokratisk Regering skulde forsøge sig i yderligere Kronemord, er lidet sandsynligt, thi det vilde jo være ensbetydende med at begaa — Selvmord.

EKSTRAORDINÆR ARBEJDSLØSHEDSUNDERSTØTTELSE

Nedenfor aftrykker vi de fastsatte Regler for Ydelse af ekstraordinær Arbejdsløshedsunderstøttelse i Henhold til Indenrigsministeriets Cirkulære af 29. Marts d. A.:

Til *Medlemmer af anerkendte Arbejdsløshedskasser* vil Understøttelse være at yde efter følgende Regler:

a. Som *fortsat Hjælp efter den vedtægtsmæssige Understøttelses* Ophør ydes der:

til *Forsørgere* et Beløb pr. Dag, svarende til $^2/_3$ af den daglige Understøttelse, som gælder for den vedkommende efter Arbejdsløshedskassens Vedtægter;

til *Ikke-Forsørgere* et Beløb pr. Dag, svarende til $^1/_2$ af den daglige Understøttelse, som gælder for den vedkommende efter Arbejdsløshedskassens Vedtægter.

Hjælpen ydes pr. ledig Dag, dog højst i 6 Dage pr. Uge, og indenfor 12 paa hinanden følgende Maaneder i samme Antal Dage, som gælder for den vedkommende efter Arbejdsløshedskassens Vedtægter.

Fortsat Hjælp, ydet *forud for den 1. April 1924*, medtages *ikke* ved Beregningen af den fortsatte Hjælps Varighed.

Hjælpen maa kun ydes, naar der for Kommunalbestyrelsen eller den Institution, til hvilken Udbetaling er overladt, forevises en af vedkommende Arbejdsløshedskasse udstedt Attest for, at den vedtægtsmæssige Hjælp er opbrugt.

b. Som *Tillægshjælp* til den vedtægtsmæssige Understøttelse eller til den under a. omhandlede fortsatte Hjælp ydes der Familieforsørgere med Børn en Hjælp af 42 Øre pr. hjemmeværende Barn under 15 Aar pr. Dag.

Hjælpen ydes pr. ledig Dag, dog højst i 6 Dage pr. Uge.

Saafremt en af de Personer, overfor hvem vedkommende understøttede er at betragte som Forsørger, eller Ægtefællen har Arbejde eller anden Indtægt, kan det nævnte Børnetillæg efter Kommunalbestyrelsens Skøn nedsættes eller bortfalde, men det skal herved tages i Betragtning, at Fordelen ved, at det paagældende Familiemedlem har Arbejde, ikke ophører. Saafremt begge Ægtefæller er arbejdsløse paa samme Tid, kan kun den ene oppebære det omhandlede Børnetillæg.

Kommunalbestyrelsen *kan* vedtage udover fornævnte Beløb af 42 Øre pr. Barn at yde Familieforsørgere — hvad enten de har Børn eller ej — en Hjælp af indtil 80 Øre pr. Dag til hver Familie. Hjælpen ydes pr. ledig Dag, dog højst i 6 Dage pr. Uge. Saafremt der af Kommunalbestyrelsen som Betingelse for Ydelsen af den i nærværende Stykke omhandlede ekstraordinære Tillægshjælp af indtil 80 Øre pr. ledig Dag opstilles særlige Krav om en vis Tids Ophold i Kommunen, bør dette Tidsrum i Almindelighed ikke sættes til mere end 3 Maaneder.

Adgangen til den under b. omhandlede *Tillægshjælp* til vedtægtsmæssig Understøttelse eller til fortsat Hjælp indtræder, naar den paagældende umiddelbart forud for den Arbejdsløshedsperiode, for hvilken Tillægshjælpen ydes, har været ledig uafbrudt — eller eventuelt afbrudt af midlertidigt Arbejde — i dobbelt saa mange Dage, som Kassens Karensdage udgør, idet der dog højst kan udkræves en Ventetid af 30 Dage.

c. Til Medlemmer, der har *opbrugt deres 3—4-aarige Maksimum*, eller *hvis vedtægtsmæssige Understøttelse er ophørt, fordi vedkommende ikke* i Løbet af de forud for Understøttelsens Udbetaling gaaende 2 Aar *har haft Arbejde i mindst 10 Maaneder;*

til Personer, der *ikke har staaet i Arbejdsløshedskassen i et Tidsrum af 12 Maaneder* og derfor ikke er berettigede til Understøttelse;

til *Lærlinge*, som ved Læretidens Udløb er optaget i Arbejdsløshedskassen, men endnu ikke er understøttelsesberettigede;

til unge *Fabrikarbejdere*, der er optaget i Arbejdsløshedskassen paa den Tid, da de oprykker i en højere Lønklasse i Henhold til en kollektiv Overenskomst om højere Løn i Medfør af Alder, men som endnu ikke er understøttelsesberettigede;

til Personer, der er *overgaaet fra at være kun bidragydende til at være nydende Medlemmer* af Arbejdsløshedskassen, men endnu ikke er berettigede til at oppebære Understøttelse fra Kassen; og

til *værnepligtige*, der efter Indkaldelsens Ophør endnu ikke er understøttelsesberettigede;

kan der *efter Kommunalbestyrelsens Skøn* ydes Understøttelse, der dog ingen Sinde kan overstige den Hjælp, som andre Medlemmer af Kassen oppebærer i Henhold til de under a. og b. omhandlede Bestemmelser.

d. *Den foran under a. til c. omhandlede Hjælp maa ikke ydes, dersom vedkommende bevislig i en Del af de forud for Tidspunktet for Ansøgningen om Understøttelse liggende 12 Maaneder har tjent saa meget, som paa vedkommende Egn maa anses for tilstrækkeligt til at leve af hele Aaret.*

e. Den samlede Understøttelse maa endvidere i intet Tilfælde overstige $^2/_3$ af den paa Stedet almindelige Arbejdsløn, henholdsvis for mandlige og for kvindelige Arbejdere, hvorved den *for ikke-faglærte Arbejdere* almindeligt gældende Løn kommer i Betragtning, i hvilken Henseende det afgørende er den paa Stedet faktisk ydede almindelige Løn.

f. Er flere samboende Familiemedlemmer samtidig berettigede til ekstraordinær Arbejdsløshedsunderstøttelse, kan kun Familieforsørgeren (Manden, eventuelt Hustruen) oppebære *fuld Understøttelse*, medens de øvrige understøttelsesberettigede Familiemedlemmer kun erholder *Halvparten* af den Understøttelse, der ellers vilde blive ydet vedkommende Person.

25-AARS JUBILÆUM

Fredag den 18. April (Langfredag) kan vor Kollega *Hans Jørgen Lindballe* fejre 25-Aars Jubilæum ved »Horsens Social-Demokrat«. Jørgen Lindballe, der for et Par Uger siden fyldte 60 Aar, er født i Fredericia og udlærte i samme By, vil være kendt af en Del Kolleger Landet over; han har arbejdet bl. a. i Ribe, Sorø, Ringsted og flere Steder, inden han 18. April 1899 forankrede i Horsens.

Jubilaren var i en Aarrække Formand for den derværende Afdeling af Typografisk Forbund, indtil denne overgik i Lokalafdelingen, og han hører til den faste Stab af Kolleger, der altid slutter op, naar Foreningen kalder til Møder, og med Glæde gaar han i Skudlinie for at forfægte sin Opfattelse og Overbevisning.

Lindballe har ved sin bramfri og kammeratlige Færden i en sjælden Grad vundet sine Arbejdsfællers Agtelse, og idet vi ønsker ham Helbred til endnu i mange Aar at kunne forestaa »Montage-Afdelingen«, bringer vi ham vor varmeste Lykønskning paa Højtidsdagen. *—n.*

EN FAGKLASSE I HILLERØD

Paa Foranledning af Hillerød Lokalafdeling er der i den herværende Tekniske Skole oprettet en Fagklasse for Typografiærlinge, og den har nu virket i et halvt Aar til stor Gavn for de unge Mennesker.

Søndag den 30. Marts var der Udstilling af Elevernes Arbejde paa Skolen, og de fleste Hillerød-Kolleger benyttede Lejligheden til at tage de fremlagte Bogtrykarbejder i Øjesyn. At alle blev glædelig overrasket ved at se, hvad den dygtige Faglærer, *Eyvind Jensen*, havde lært Typografiærlingene i Vinterens Løb, er ingen Overdrivelse. Der var tegnede Udkast til Bogtitler, Adressekort, Firmaer, Regninger, Anbringelser af Klichéer, Udskydninger o. s. v. i broget Mangfoldighed.

Hr. Bogtrykker *Andersen*, Millnersvej, har velvilligt stillet sit moderne indrettede Akcidenssætteri og Maskiner til Raadighed for Typografiærlingene og Eyvind Jensen. Her er alle de forskellige tegnede Prøver blevet sat op efter hver Typografiærlings personlige Smag af hver enkelt Elev og trykt af Eyvind Jensen, der med Glæde og Dygtighed gaar op i sin Gerning: Dygtiggørelse af Typografiærlingene i Hillerød.

Sætterlærling *Børge Larsen* fik af Skolen en værdifuld Bogpræmie for Flid, Orden og god Opførsel; den var ærlig fortjent for hans gode Arbejder. Trykkerlærling *Robet Petersen* havde frekventeret Malerklassen og udført 4 nydelige Tegninger, den ene i Farver, lige til Indramning. *Jul. C.*

40-AARS JUBILÆUM

I denne Maaned har et af Aarhus Lokalafdelings ældre Medlemmer, Trykker *W. H. Kiene*, været ansat paa »Jyllandsposten«s Trykkeri i 40 Aar, idet han tiltraadte den 21. April 1884.

W. H. Kiene har i 35 Aar uafbrudt været beskæftiget ved Natarbejde, men er for faa Aar siden overgaaet til Dagarbejde. Jubilaren, der er en elskværdig og god Kollega, er ogsaa udenfor Aarhus kendt af adskillige Kolleger, da han har deltaget i flere af Landssammenslutningen af Trykkerklubbers Fagmøder.

Han vil sikkert paa Dagen blive mindet af Kolleger fra fjern og nær. X.

BRANCHEDANNELSEN

I.

I Tilslutning til N. Th. Svendsens Artikel i sidste Nummer af »Typograf-Tidende« kunde jeg ønske Plads for nedenstaaende Betragtninger over den stigende Specialisering og deraf følgende Klubdannelse indenfor Faget, idet jeg formener, at et Overblik over de Forhold, der har medført Branchedannelsen, og Formaalet med de deraf udsprungne Klubber, vil være til Gavn for Forbundet og derfor fortjener Interesse.

Om end Meningerne angaaende Klubbernes Berettigelse er delte, kan vi vel alle være enige om, at de er Børn af deres Tid — Børn, som det, om de end er generende og ildesete, ikke lader sig gøre at aflive. Derfor har det endnu mere Betydning at kende dem.

Enhver Typograf er stolt af sin Organisation, og det er naturligt, at han ugerne ser nogen pille ved dens Sammensætning. I de store Øjeblikke, i Kamptider, hvor vor Organisationsbygning skal staa sin Prøve, er det nødvendigt at hindre en hvilken som helst Nedbrydning af den; men er det Magsvejr — ja, saa er det ikke blot naturligt og nødvendigt, men en Pligt, at se Stenene efter i Fugerne, om de ogsaa ligger saaledes, at de kan bære de skiftende Tiders Tryk.

En umiddelbar Betragtning vil straks finde Forbundets Opbygning mærkelig: Paa den ene Side de mange smaa Provinsafdelinger med deres blandede Medlemsstab af Sættere, Trykkere, mandlige og kvindelige Trykkeriarbejdere, Faktorer, Principaler og Bestyrere, Stereotypører og Galvanoplastikere. Paa den anden Side den store københavnske Lokalafdeling med dens tre Underafdelinger, for Sættere, Trykkere og Kvinder, medens de mandlige Trykkeriarbejdere og Stereotypør-Galvanoplastikerne danner Zirater paa Sætterafdelingen. Man vil navnlig forbavses over, at det er *Sætterne*, de, som før i Tiden bedre end andre forstod Afsondringens Kunst, der har adopteret de to sidstnævnte Grupper. Og man ser straks, at denne Organisationens 22-aarige Struktur — kunstig og uensartet som Gaderne i en gammel By — kan ikke skyldes nogen fast Plan, men maa være Resultat af lange Tiders og vanskelige Forholds Kompromis'er.

Jeg skal belyse dette ved en kort historisk Oversigt: Efter mange Genvordigheder var der allerede i 1874 dannet et »Alm. dansk Typ.-Forb.«, omfattende Sættere i hele Landet. I 1876 sprængtes det paabegyndte Samarbejde, og der fremkommer to Organisationer: Den typ. Forening i København og Jyllands typ. Forening, hvilken sidste senere udvides til ogsaa at omfatte Øerne (undtagen København) under Navnet Dansk typografisk Forening.

Om Trykkernes og Medhjælpernes Forhold hører man ringe Tale, idet den anonyme Forfatter af »Danske Typografers Organisations-Historie« udelader alle andre end Sætternes Data.

Man hører om offentlige Disputer i Datidens Presse om, hvorvidt alene Sætterne eller ogsaa Trykkerne har Patent paa Prædikatet »Kunstnere«. Man hører, at Sætterne betragter sig som en eksklusiv Kaste tiltrods for, at deres Gennemsnitsløn kun er Halvdelen af Trykkernes. — 1890 finder der dog et Samarbejde Sted mellem Sættere og Trykkere i København, og *1892 tvinger Principalerne de samlede Arbejdere til at antage en Tarif*, der vel er vedtaget af Sætternes, men forkastet af Trykkernes Forening. Paa dette Tidspunkt findes der i København allerede en Organisation af kvindelige Trykkeriarbejdere, hvorimod de mandlige dito synes ganske ubemærket at være gledet ind i Samvirket mellem Fagets Hovedbrancher. Da Dansk Typ.-Forb. omkring Aarhundredskiftet faar sin nuværende Skikkelse, faar de mandlige Hjælpearbejdere Ret til en Repræsentant saavel i Københavnernes Styrelse som i Forbundsstyrelsen, og Kvinderne repræsenteres ved Formandinden for den københavnske Kvindeafdeling.

Det fremgaar ikke af min Kilde, »Danske Typografers Organisations-Historie II«, hvornaar Hjælpearbejderrepræsentanten forsvandt som fast Led i Styrelsens Sammensætning. At han paa et eller andet Tidspunkt er gledet ud, viser sig jo ved Vedtagelsen paa sidst afholdte Delegeretmøde, der atter sikrer en særegen Repræsentation for denne Branche, endskønt den organisatorisk er et uselvstændigt Led af Sætternes Underafdeling. *F. Traugott Nielsen.*

»OGSAA ET ULTIMATUM«

Kollega Th. Kassow, der i Provinsen er mere berygtet end just berømt for sin ubehøvlede Optræden overfor Lokalformændene og vore arbejdende Medlemmer, er i sidste Nr. af »Typ.-Tid.« uden med en lille Opsats, der under Overskriften »Ogsaa et Ultimatum« søger at fremstille de sydjyske Byers Samarbejde som inhumant, hvad Behandlingen af vore arbejdsløse uden Understøttelse angaar.

I den Anledning har Formændene i Haderslev, Kolding, Fredericia, Vejle og Horsens anmodet mig om paa samtliges Vegne at give Uskyldighedens og Sandhedsoraklet Kassow et passende Svar.

Først maa jeg minde om, at Kassow er paa den forkerte Side, naar han tillægger de sydjyske Byer Æren for, at vore rejsende ikke maa »gaa rundt paa Trykkerierne«. Det er nemlig en ældgammel Bestemmelse, som ganske vist ikke har været overholdt lige strengt til alle Tider, men som Lokalafdelingerne for Aar og Dag siden har vedtaget af Hensyn til, at den lille Ekstra-Geschenk, som K. saa smukt taler om, ikke blev fordelt saa retfærdigt, som Medlemmerne ønskede, idet — jeg skal bruge et pænt Udtryk — kun de mest »energiske« nød godt af denne Ekstra-Geschenk. Derfor er denne Vedtagelse ikke alene betydelig ældre end de sydjyske Byers Samarbejde i fælles Anliggender, men den er overholdt og gennemført i mange Afdelinger udenfor denne Landsdel.

Men lad den Side af Sagen ligge, thi det er jo ikke den, der interesserer Th. Kassow og flere af hans ligesindede. K. skriver saa smukt, at han af ovennævnte Grund »maatte give Afkald paa en Hviledag og traske videre i Sneen«. Kender man K., saa kan man roligt med den svenske Præst sige: »Græder ikke, Børnlille, det turde være Løgn altsammen«. Og jeg skal bilægge det med et lille Bevis. Hidindtil har vi haft en Ordning i Afdelingen, som gav de rejsende et Døgns Ophold: Morgenkaffe, Middag og Aften + 1 Kr. kontant. Naar man skred til at indføre denne Ordning, har det sin Aarsag i de stadige Beklagelser fra K.s og Fællers Side om, at de ikke kunde spise sig mæt for den Geschenk, Afdelingens Medlemmer gennem Lokalformanden ydede de rejsende. Tro nu ikke, at K. dermed var tilfreds. Ingen rejsende Kollega har som K. vanskeliggjort denne Ordning. Det stadige Vrøvl med de »professionelle« rejsende, til hvilken Kategori K. bevisligt hører, har imidlertid nødvendiggjort, at vi her har givet bl. a. K. det Valg enten at faa 3 Kr. kontant eller et Døgns Ophold + 1 Kr. kontant (den samlede Værdi 4,75 Kr.). Og K. har gentagne taget de 3 Kr. og »trasket videre i Sneen« (sidst bl. a. den 5. Januar i Aar). Han satte ikke Pris paa en Hviledag, mens »Sneen føg i Flokke« — for at bruge hans egne Ord.

Det forekommer mig derfor, at K. ikke alene har gjort sig selv, men desværre ogsaa mange af vore noble og pæne rejsende en meget daarlig Tjeneste med sin lille Opsats. Uviljen mod enkelte af de rejsende skyldes jo desværre K. og ganske enkelte andres slette Optræden overfor de arbejdende, og mere end én Lokalformand kan tale med om, at vi af Hensyn til vore noble rejsende har været med til at dæmpe de oprørte Bølger, naar Uviljen kom til Orde paa Trykkerier og Generalforsamlinger.

Forhaabentlig foranlediger den lille Opsats derfor ikke, at Lokalafdelingerne ikke fortsat ser med Velvillighed paa Flertallet af de af vore Folk, som grundet paa Arbejdsløshed tvinges ud paa Landevejen.

Som et godt Bevis paa, at de sydjyske Afdelinger for deres vedkommende ikke forsømmer at gøre deres Pligt overfor de rejsende, skal jeg anføre, at en Afdeling som Fredericia, der betaler det højeste Lokalkassekontingent 70 Øre, betaler de rejsende $^4/_5$ af samtlige Lokalkassens Midler. I Esbjerg har de rejsende af en Kontingentindtægt paa 1000 Kr. faaet de 600 Kr. Saa Beskyldningen mod os for Karrighed, tager vi os let.

Hvad specielt K. angaar, har han i Løbet af 6 Mndr. modtaget Geschenk af *en* Lokalaldeling paa et Beløb 19,50. Saa heller ikke han for sit vedkommende har Anledning til Beklagelser.

Lad det foreløbig være mine Bemærkninger til Kassow. Han har gjort de rejsende i Almindelighed og sig selv i Særdeleshed en daarlig Tjeneste ved som *»Arbejdets Pionér«* at foranledige ovennævnte fremdraget.

Esbjerg, 6. April 1924. *J. Chr. Petersen.*

GENERALFORSAMLINGER OG MØDER

LÆRLINGEFORENINGEN I AALBORG afholdt Søndag den 23. Marts ordinær Generalforsamling. Beretning og Regnskab godkendtes. — Til Formand, Kasserer og Bestyrelsesmedlemmer samt Revisorer valgtes henholdsvis *Ansgar Jensen, Henry Blaunfeldt* (Genvalg), *Michael Nielsen, Svend Løcke* (Sekretær), *Marinus Hansen* og *Kai Andersen.* — Typograf *Aasted* foreslog, at Foreningen skulde gøre noget mere for sine Medlemmer, bl. a. ved at arrangere Besøg paa forskellige Virksomheder, saasom Klichéfabriken, Litografisk Anstalt og andre Steder. Han havde allerede indhentet Tilladelse paa Aalborg Klichéfabrik til et Besøg dèr i nær Fremtid. Han omtalte tillige forskellige Tidsskrifter, der har Fagets Interesse, og foreslog Foreningen at abonnere paa et af disse. — Kontingentet forhøjedes til 30 Øre ugenlig. — Der blev udtalt en Tak til Hr. Aasted for hans Interesse for Foreningens Arbejde.

Svend Løcke.

FORENING FOR BOGHAANDVÆRK

afholder Generalforsamling med Udstilling Søndag den 27. April 1924 Kl. $1^1/_2$ paa det kgl. Bibliotek.

Dagsorden:

1. Formanden aflægger Beretning.
2. Kassereren aflægger Regnskab.
3. Valg af 3 Bestyrelsesmedlemmer.
4. Valg af Revisorer.
5. Eventuelt.

Adgangskort afhentes paa Forbundets Kontor.

Bestyrelsen.

Husk!

Gutenberg-Korets

KONCERT OG BAL

i Studenterforeningen (Vestre Boulevard)

Søndag den 13. April Kl. $6^1/_2$.

Billetter à 1 Kr. faas paa Forbundskontoret, hos Anton Jensen og Korets Medlemmer. Fredag Aften i Café »Sjølund«, Gyldenløvesgade 4. (4c)

NÆR OG FJÆRN

KØBENHAVNS STYRELSE holder Møde førstkommende Mandag Kl. 7 i Vestergade 5.

Formanden.

KONTORET er aabent *Onsdag Aften* den 16. ds. Kl. 5—$6^1/_2$.

TIL INKASSATORERNE I KØBENHAVN. Alle Restancer indtil 13. Uge 1924 bedes opført paa rød Liste.

KONTINGENTERNE I KØBENHAVN bliver fra *14. Uge* for heltbetalende *5,05 Kr.*, for Medlemmer af faglig Afdeling alene *3,60*, for halvtbetalende *1,75* og som hidtil *70 Øre* for Hustruer.

BREV henligger paa Kontoret til Typ. Knud Møller.

GUTENBERG-KORETS passive Medlemmer, der endnu ikke har modtaget Billetter til Koncerten paa Søndag, grundet paa manglende Adresse, bedes venligst afhente disse i Kafé »Sjølund«, Gyldenløvesgade 4, Kl. $8^1/_2$ Fredag Aften.

DØDSFALD. Atter har Døden hentet en af de ældre Kolleger i Aalborg, idet *Thyge Frandsen* døde den 6. April.

Frandsen er født i Haderslev den 26. Oktober 1865 og udlærte i B. Møllers Bogtrykkeri 1. Februar 1884. Han var i 1886—88 Faktor paa det daværende radikale »Aalborg Folketidende«, der udgaves af »Aalborg Stiftstidende«s afskedigede Redaktør Simonsen. Efter en kort Tids Fraværelse kom han atter til Aalborg i Slutningen af 1889 og fik Plads paa Stiftstidende som Sætter, og hvor han stod, til Sydommen tvang den ellers saa stærke og flittige Mand i Knæ.

Thyge Frandsen, der var bedst kendt af de ældre Kolleger, da han ikke deltog i Organisationslivet, har i flere Aar lidt af Sukkersyge, der i de sidste Par Aar ofte gav sig smertelige Udslag, saa han flere Gange maatte paa Hospitalet; men alligevel holdt han til den sidste Tid Haabet og Modet oppe. Han efterlader sig Hustru og to Døtre.

INGEN OPSIGELSE. Den mellem de svenske Bogtrykkerorganisationer og Svensk Typograf-Forbund gældende Tarif er ikke ved dennes Udløbstid bleven opsagt fra nogen af Siderne, og den løber derfor videre indtil 1. Juli 1925.

BELGIEN. Tiltrods for, at den nye Regering i nogen Grad har taget Lære af det sidste Kabinets Fald og gennem Ministerpræsidenten har ladet erklære i Pressen, at den vil overholde de bestaaende Love, saavel hvad angaar 8-Timersdagen som Foranstaltningerne mod Dyrtiden, forbereder Reaktionen en Modoffensiv. Moyersoen, den tidligere Arbejds- og Indenrigsminister, har endda kort Tid forinden sin Afgang rettet et nyt Slag mod Arbejderklassen, idet han i Amtsbladet har ladet offentliggøre et Dekret angaaende Arbejdsløshedsunderstøttelsen, hvis eneste Formaal er at skyde Fagforeningerne til Side og erstatte dem med rene Forvaltningsorganer. De arbejdsløse skal forpligtes til at antage Arbejde til Betingelser, som i 99 af 100 Tilfælde er uforenelige med de af Fagforeningerne gennemførte Betingelser. Selv Minimalløns-Principet er truet.

KASSEEFTERSYN

Vi foretog Dags Dato et uanmeldt Kasseeftersyn hos Kassereren for den københavnske Afdeling, Hr. O. A. Lundin, og samtidig hos Hovedkassereren for Dansk Typograf-Forbund og Bogtrykfagets Arbejdsløshedskasse, Hr. Karl Sørensen. — Hr. O. A. Lundins Beholdning var Kr. 152.313,41, som fordeler sig saaledes:

Obligationer og Aktier	Kr.	34.462,00
Sparekassen	»	115.017,80
Kassebilag	»	1.398,80
Kontant Beholdning	»	1.434,81
Ialt	Kr.	152.313,41

og hos Kr. Karl Sørensen var Beholdningen Kr. 1.789.868,76, som fordeler sig paa følgende Maade:

Arbejdsløshedskassen:			
Statsgældsbeviser	102.000,00		
I Sparekassen	361.080,65		
		Kr.	463.080,65
De øvrige Kasser:			
Obligationer	205.432,00		
Prioriteter	239.201,22		
Aktier og Depositum i D. F. D. S.	21.000,00		
Sparekassen	860.054,52		
Kassebilag	881,40		
Kontant Beholdning	218,97		
		»	1.326.788,11
		Ialt Kr.	1.789.868,76

Alt var i Overensstemmelse med Bøger og Bilag; Sparekassebøger og Obligationer eftersete og Beholdningernes Tilstedeværelse konstateret.

København, 2. April 1924.

Carl J. Christoffersen. *Alb. Michelsen.*
Carl Schnoor. *Chr. Østergaard.*

TAK

Hjertelig Tak, især til Hr. Trolle og mine Arbejdskammerater, Hr. Græbe og Personale, Direktør Bergenholz og Gutenberg-Koret og til alle, som viste mig Venlighed og glædede mig paa min Jubilæumsdag. *Chr. Madsen.*

For al den Venlighed, der blev udvist overfor os den 4. April, udtaler vi herved vor hjerteligste Tak. *C. Hammerich. A. F. Winkelmann.*

Tak for udvist Opmærksomhed ved mit Jubilæum. *A. L. Bötcher.*
Odense.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND BOGTRYKFAGETS ARBEJDSLØSHEDSKASSE

VESTERGADE 5, 1. SAL
KØBENHAVN B.

KONTORERNE er aabne for Ind- og Udbetaling fra 1—3 undtagen *Lørdag (11—1)* samt *Fredag* og *Mandag Aften Kl. 5—$6^1/_2$.* Telefon *4331.*

FORMANDEN træffes som Regel til samme Tider. Telefon 13,331.

ANVISNINGSKONTORET. Telefon 4331. For Kl. 9 Form. og efter 6 Aften gennem Str. 1683. Telegramadr.: Typforbundet, Kbhvn.

FORENINGSMEDDELELSER

KVITTERING FOR MODTAGNE JANUAR KVARTALS REGNSKABER. 7. April: Assens pr. Bl. 170,35; Slagelse pr. Bl. 300,00, Kt. 450,00, ialt

750,00; Tønder pr. Bl. 300,00. 8. April: Køge 172,05; Sønderborg pr. Bl. 200,00.
København, 8. April 1924.
Forretningsudvalget.

TILSKUD FRA HOVEDKASSEN er efter lovformelig Begæring tilsendt følgende Afdelinger: 3. April: Hobro 300,00. 7. April: Assens i St. f. Januar Kv. Overskud 170,35; Slagelse i St. f. en Del af Januar Kv. Overskud 300,00; Tønder i St. f. Januar Kv. Overskud 300,00; Svendborg 400,00. 8. April: Sønderborg i St. f. Januar Kv. Overskud 200,00.
København, 8. April 1924.
Forretningsudvalget.

NYE MEDLEMMER

København: Sætter Kaj Nielsen, udl. 1. 4. 24 hos Steñbeck (arb. s. St.). Trykker Helmuth Frederiksen, udl. 1. 4. 24 hos Schou & Madsen (arb. s. St.).
Helsingør: Sætter-Trykker Svend Harry Krarup Jensen, udl. 1. 4. 24 hos L. H. Andersen. Odense: Sætter Charles Moegreen, udl. 1. 11. 11 hos S. M. Olsen, Holbæk (tidl. Medl.). Ringkøbing: Trykker Viggo Lindholt, udl. 1. 4. 24 hos Louis Rasmussen. Roskilde: Sætter Carl Krautwald, udl. 1. 4. 24 i Roskilde Avis.
Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedkommende Lokalafd.

TILTRAADTE

København: 6903 Johan Andersen fra Slagelse (arbl.). 3270 Henry Nendel fra Esbjerg (arbl.).
Fredericia: 7290 Henry Nielsen (Soc.-Dem.), 3802 S. K. S. Nothlev (Rs. Ottesen) og 3456 Marinus Andersen (Fredericia Avis). Frederikshavn: 7336 Knud Larsen (arbl.). Helsingør: 3429 Peter Emil Petersen (arbl.). Kolding: 7239 Aage Randløv (Højskolebl.) og 1969 Valentin Christensen (Fr. Lumbye). Løgstør: 4255 N. Edv. Andersen (arbl.). Nykøbing F.: 3180 Victor Pettersson (A/S Centraltr.) og 2599 Chr. Schmidt (Nysted Bogtr.). Randers: 3950 Viggo Jensen (Amtsavisen). Silkeborg: 6785 Thorvald Nielsen (Venstrebl.). Varde: 3646 H. C. A. Jacobsen (Ølgod Bogtr.). Vejle: 6029 Albert Haagensen (arbl.). Viborg: 7203 Henry Fledelius (arbl.) og 3460 Bruno Frederiksen (arbl.).

FRATRAADTE

København: 7336 Knud Larsen paa Rejse. 1767 Einer Christensen paa Rejse. 486 Gustav Hansen til Ungarn. 645 A. Klein til Ungarn. 1743 Carl Christiansen paa Rejse.
Aarhus: 2569 Niels Jensen paa Rejse. Brønderslev: 4269 Aage Olsen paa Rejse. Esbjerg: 7211 Mar. Refsgaard til Nykøbing M. (arbl.) og 3270 Henry Nendel til Kbhvn. (arbl.). Haslev: 3460 Bruno Frederiksen til Viborg (arbl.). Hillerød: 3429 Peter Emil Petersen til Helsingør (arbl.). Køge: 3423 Svend Frantzen paa Rejse og 4420 Rich. Elm-Jensen til Skive (arbl.). Løgstør: 3819 Ove Edmund Jensen paa Rejse. Nakskov: 3789 Th. Nielsen til Ringsted (arbl.). Odense: 7265 Werner Boye Hansen til Svendborg (arbl.). Randers: 1969 Valentin Christensen til Kolding i Pl. og 3952 C. J. Hansen (overfl. til Fabrikarb.). Ribe: 6785 Thorvald Nielsen til Silkeborg i Pl. Silkeborg: 6739 Jørgen Fischer paa Rejse. Slagelse: 6903 Emil Andersen til Kbhvn. i Pl. Tønder: 7127 Paul Krause til Aabenraa i Pl. Varde: 3646 H. C. A. Jacobsen paa Rejse.

UDMELDTE

København: 4423 Ejner Sørensen (fratr. Faget). Brønderslev: 7009 Adolf Andersen (Amerika). Frederikshavn: 7272 Chr. Schomburg (Amerika). Slagelse: 3671 Thorvald Larsen (fratr. Faget).

UDSLETTET MED RESTANCE

København: 2476 Oda Nielsen (Centraltrykkeriet). 4739 Martha Winther (Centraltrykkeriet). Aarhus: 7298 Asgar F. Jensen. Randers: 1271 S. J. Gornitzka.

DØDE

København: 258 Georg Jensen. 1070 Enkefru M. Nielsen (Syge- og Begravelseskassen).
Aalborg: 6844 Thyge Frandsen.

·ERIK·LEVISON·
GRAFISKE ARTIKLER
EN GROS
VESTRE BOULEVARD 36-38 KØBENHAVN B
Stort Udvalg i alle grafiske Utensilier, Træmaterialer samt nye og brugte Maskiner
BESØG DE BETYDELIGT UDVIDEDE UDSTILLINGSLOKALER
(20)

Er det koldt i Trykkeriet.
Brug DRUBINAL Tinktur.
Eneste danske Specialfabrik for Bog- og Stentrykfarver.
Telefon 9090 Telegr.-Adr.: DRUBIN, Valby.
(14)

Trykkeriarbejdernes Klub.

Medlemsmødet den 11. April er udsat til Onsdag den 16. April Kl. 8 i *Kaféen »Standseren«, Nørre Farimagsgade 76.*
Dagsordenen bekendtgøres paa Mødet. Det er ethvert Medlems Pligt at give Møde, da Dagsordenen har stor Betydning for Medlemmerne.

Typografernes Sangforening.

Søndag Kl. 10 Fm. Kantateprøve i Haandværkerforeningens Sal, Kronprinsensg. 7.
1. Paaskedag Fodtur til Jægersborg. — Mødested Tuborg Kl. 9. Frokost medbr.
Tirsdag den 22. April: Generalforsamling. (1 d)

ANNONCER

I Henhold til Anvisningskontorets Regulativ, Punkt 6, gøres opmærksom paa, at ingen maa slutte bindende Aftale om Pladstilbud, før Henvendelse er sket til Lokalkassereren i den paagældende By eller i København til Anvisningskontorets Bestyrer. Undladelse heraf medfører Karantæne.

Maskinsætter,
Linotype, søger Arbejde snarest. — Billet mrkt. »103« modtager Ekspeditionskont.

Typograf
(Sætter), 27 Aar, søger Plads *straks.* Er kendt med alt forefaldende Arbejde i et Bogtrykkeri.
Bruno Frederiksen,
(100) Blichersvej 7, Viborg.

Sætter-Trykker,
kendt med Universal-Paalægningsapparat. antages straks i et københavnsk Bogtryktrykkeri. Billet mrkt. 695 med Lønfordring modtager *Sylvester Hvid,* Nygade 7. København K. (105)

Trykkerforbundter
søger Plads straks paa et større Trykkeri.
Nielsen,
Nyborggade 14.
(102) Strand 382.

Bogtrykkeri til Salg.
Et i København beliggende mindre Bogtrykkeri, bestaaende af 1 omtrent ny enkelt Median-Hurtigpresse, 1 halvautomatisk Diegel, elektrisk Drivkraft, 1 Haandpresse, usædvanlig godt Skriftmateriale i rigelig Mængde, er til Salg. — Meget billig Husleje. — Gode Lokaler i den gamle By. — Billet mrkt. »104« tilsendes Ekspeditionskontoret.

Sætter-Trykker,
22 Aar, søger Plads straks. Kendskab til Maskinsætning. — Billet mrkt. »101« modtager Ekspeditionskontoret.

F. L. BIE A/S Gothersgade 28, København.
Telefon Central 8062 og Palæ 1556.
Grafisk Fagforretning
leverer bedst og billigst fra Lager **Tænger,** forniklede som uforniklede, til forskellige Priser, **Aale, Vinkelhager** og alt andet Tilbehør for Trykkeriet og Sætteriet. (9)

J. G. A. Eickhoff, København B.

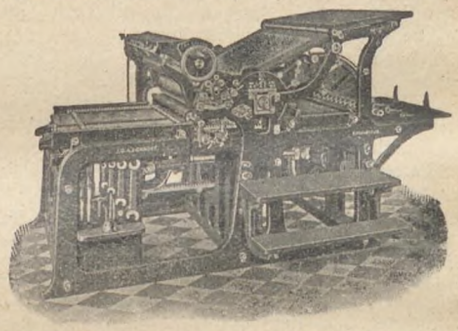

Vesterbrogade 97 · Telf. 12078-79.

S. JOHANSENS BARNEVOGNE
Engelske Modeller 78 Kr.
Ratebetaling kan indrømmes.
AMERIKAVEJ 1. HJ. VESTERBROG.
(75)

PARITZ GOTTSHALCK
KONGENS NYTORV 8 · TELEFON 8878
Nye og brugte Maskiner haves paa Lager.
Stort Lager af alle Utensilier. (11)

Tandlæge Edv. Møller,
Købmagergade 30, 2.
udfører enhver Tandbehandling til smaa Priser. Samvittighedsfuldt Arbejde. Bedøvelse hele Dagen. Konsultationstid 10—3½ 6—7 Efterm. Telefon 8181. (12)

Husk A. E.s Rabat.
Største Besparelse
for Foreningens Medlemmer er at benytte **A. E.s Rabatkort.** Kortene udleveres gratis paa Foreningens Kontor. (16)

Redaktør: Fr. Nielsen, Bygaardsstræde 8, Køge. Ekspeditør: Karl Sørensen, Vestergade 5, 1. Sal, Kbhvn. B.
Abonnem. gennem Postkontorerne: 1 Kr. 50 Øre Kv. Annoncer: 35 Øre pr. Petitlinje (pladss. Medl. 25 Øre). 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. Bording (V. Petersen). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 16 KØBENHAVN DEN 18. APRIL 1924 51. AARGANG

AFKLARING

Resultatet af det politiske Valg den 11. April blev altsaa som ventet, at vi nu staar overfor Dannelsen af den første Arbejder-Regering her i Landet — en Begivenhed, der ogsaa vil faa Betydning for vore faglige Organisationer, al den Stund disse Organisationer — som Forholdene efterhaanden har formet sig — danner Hovedgrundlaget for den nye Regerings Tilblivelse og Eksistens.

Den forandrede politiske Situation har pludselig vakt en politisk Interesse hos mange, hvem den lange Ørkenvandring havde sat Tvivlens Stempel paa. De ligesom rejser Hovedet paany og spejder: Skulde der trods alt alligevel være Haab?

Eksemplet fra England har smittet. De engelske Arbejdere var de første, der brød Efterkrigstidens Reaktion. Danmarks Underklasse blev Numer to. Hvem bliver den næste? — —

Imidlertid er det næppe værd at hengive sig til Illusioner om, at vi nu staar ved Indgangen til det tabte Paradis. Vi skal ikke overse Sejrens Betydning, men fordi Socialdemokraterne er blevet Rigsdagens største Parti og desaarsag skal danne Regering, er Forhindringerne ikke dermed fjernede, ja de var det end ikke, selv om de havde faaet det *absolute* Flertal. Thi vi maa ikke glemme, at Erobringen af den politiske Magt alene er utilstrækkelig, hvis den ikke efterfølges af *den økonomiske Frigørelse.*

At fremholde dette Krav maa være de faglige Organisationers fornemste Opgave.

Men naturligvis skal de Mennesker, som nu stilles paa — skal vi sige — Uriasposter, have Tid til at sunde sig lidt. Der trænges sikkert til nogen Afklaring.

Ved et Vælgermøde forleden fremkom Kommunisternes Kandidat i den paagældende Kreds med et rammende Situationsbillede. Han bebrejdede Partierne, og ikke mindst Socialdemokratiet, at de lovede mere, end de kunde holde. Foran Valgene — sagde han — befinder de sig i en Løfterus, der har det tilfælles med en Spiritusrus, at den efterfølges af *Tømmermænd* og giver ikke *Balance!*

Mon der ikke er al god Grund til netop nu at advare imod at indlulle sig i den Tro, at naar vi faar en socialdemokratisk Arbejder-Regering, saa sørger den for os allesammen, og saa kan vi godt lægge Hænderne i Skødet og leve som Statspensionister? Man møder altfor ofte den Opfattelse, at naar blot det er *Statskassen,* der skal betale, ja, saa gør det ikke noget, hvad det koster.

Det er paa Tiden, at denne Opfattelse bliver revideret.

Det, som Arbejderne først og fremmest skal kræve, er *Arbejde og gode Arbejdsbetingelser,* skabte ved Monopolernes Fjernelse, saa det bliver muligt for alle at leve en menneskeværdig Tilværelse. Understøttelsen maa komme i anden Række som noget, man nødig falder tilbage paa.

Den radikale Folketingsmand Niels Frederiksen sagde en Gang til de sjællandske Husmænd:

»Gaa nu hjem og lær jeres Børn den praktiske Indsigt, den Selvstændighedstrang, der gør dem egnet til personlig Indsats! Saa skaber I en lykkelig Slægt. Det er et Fata morgana, at Staten har Pligt til at ernære alle! Men den har Pligt til at skabe Levevilkaar for alle! Og vi vil opdrage en sund Slægt, der ikke kræver mere af andre, end den selv vil yde, men som saa ogsaa kræver Respekt for sin Indsats!«

Det er gode Ord, som ogsaa har Bud til Arbejdere. *Fr. N.*

SOMMER . . . .

Vinteren har været streng i Aar. Saa hundekoldt som det har været! Og vedholdende!

Er der noget om, at efter en haard Vinter følger en god Sommer, saa maa det vel bekræfte sig i Aar, skulde man synes.

Nu gærer og bryder Kræfterne overalt i Naturen. Ogsaa hos os vækkes Længslerne efter at have staaet indenfor Murene det hele Aar. Og et af disse Længslers Maal er den aarlige Sommerferie — et af disse Maal, der er med til at drive Værket, og som der kan leves videre paa.

Thi saadan er Ferien, der er fortjent og bliver vel benyttet. Med Glæde maa man notere Principalernes Forstaaelse heraf. Og med Glæde maa man notere den vaagnende Forstaaelse af, hvordan man bør benytte sin Ferie og Interessen for at skabe Betingelser derfor.

Her sprang vi lige til det, Artiklen gælder: *Typografernes Sommerhus.*

Sidste Aar var jo nærmest et Prøveaar, hvis Resultater der nu skal bygges videre paa. Ikke alt var, som det skulde være, det véd vi, men nu tager vi dristigt et Skridt frem. Orden og Appel i det store Maskineri bliver i Aar lagt i Opgaven foruden de Forbedringer, der er skudt frem og vil blive fulgt af flere.

Fru Larsen har engageret 3 af Odsherreds kvindelige Beboere til at lave Mad og varte op for de mange Munde. Efter udtalte Ønsker er der lavet om paa Maaltiderne saaledes, at der nu nydes Morgenmad Kl. 8, Frokost med Kaffe Kl. 11 og Middag, to Retter og Dessert, Kl. 5. Og senere Aften-Te. Spisetiderne bliver bestemte.

Betalingen bliver for Mad og for Soveværelse med Seng 5 Kr. pr. Døgn — en lille Stigning, som man vil se, men som alle véd er begrundet i Livsfornødenhedernes Stigen i Pris. Smaa Børn koster 2 Kr. 50 Øre pr. Døgn og større (fra 7—13 Aar) 3 Kr. 50 Øre pr. Døgn. (Eventuelle fremmede maa betale 6 Kr. pr. Døgn og for Børn efter Aftale.)

Ogsaa endnu i Aar kan Provinskolleger foreløbig reservere sig Plads for dem og Familie til samme Priser som for Københavns Afdelings Medlemmer. Man skal ikke, som de tror oppe i Helsingør, have Møbler og Sengklæder med. Vorherre bevar os! Et Sæt Dagligtøj og lidt Badepjus er det hele, der er nødvendigt.

Ølpriserne bliver i Aar 40 Øre, 45 for Luksusøl og 35 Øre for en Aalborg. Kaffe med et Stykke Brød 50 Øre — altsaa naar det er ekstra uden for Maaltiderne.

Vi kan begynde den 15. Maj, og saa varer det saa længe, vi blot kan faa Gæster.

Nu staar Sommerhuset nymalet udvendig og indvendig og nytapetseret og pudset over det hele. Taget er bødet med ny Tang, saa det ikke mere kan regne igennem. Og saa er der gravet en ny Brønd, der giver rent, klart Vand, der ad mekanisk Vej føres ind i Huset. Grisene er døde, formedelst de er slagtede. Men nede i Kælderen hænger der fire dejlige røgede Skinker. Og Hønsene lægger Æg med mørkgule Blommer i.

Formaalet: et godt og billigt Landophold i vort eget Hus — er naaet. Bliver vi Traditionen tro fra i Fjor, hvor man forenede sig i Ferieinteresser og intet andet, og hvor Samværet formede sig behageligt, er vi lige ved Idealet.

Vi skulde da synes, at de Kolleger, der har Ferie med Udbetaling af Ugeløn med lidt god Vilje maa kunne overkomme Udgifterne. Forrige Aar var der flere af de *arbejdsløse,* der klarede disse med Understøttelsen. De fik Lov til at rejse derop i en Uge, mod at de var klar til at komme, naar vi kaldte: Vig 137. Og det gik!

Efterhaanden som man nu bestemmer sig til Ferien, maa man reservere sig hos Formand *Samuelsen,* der omgaaende sender Bekræftelse. En Del har reserveret sig, men der er Plads til mange endnu.

Hermed aabnes altsaa den 2den Sæson, og man behage at melde sig — alle til ovennævnte, for at der ingen Fejltagelser skal ske. ***

»OGSAA ET ULTIMATUM«

I Tilslutning til *Th. Kassows* lille Jeremiade (»Ogsaa et Ultimatum«) her i Bladet for 4. April vil jeg gerne fremdrage en bestemt Side af de arbejdende Kollegers Forhold til de rejsende do., saavel indenfor den nævnte Gruppe (»Sydjyske Sammenslutning«) som og andetsteds i Landet (f. Eks. i Odense). Den specielle Bestemmelse, jeg har for Øje, og som især forekommer mig at være lidt mal-à propos, er den rigoristiske, at der fra de paagældende Afdelinger ydes Hjælp til de rejsende Kolleger — her tæn-

kes navnlig paa de ikke-understøttelsesberettigede — til Naitelogis i vedkommende Bys »Svendehjem«. NB., *hvis det passer Herren!* — Ellers kan han gerne blive fri; og saa »sparer« Lokalafdelingen *de* Penge!

Vilde det ikke være nok saa kollegialt, om Lokalafdelingen *uden Forbehold* ydede sin Skærv (thi andet eller mere end en Skærv er der jo ikke Tale om!) til vedkommende i Forvejen ikke synderligt misundelsesværdige Kollega og lod ham *selv* bestemme, *hvor* han vilde logere den følgende Nat?

Det synes jeg i det mindste!

Og jeg tror nok, at enhver Kollega, som tænker sig en Smule om — og navnlig ikke glemmer at sætte sin egen kære Person i den rejsendes Sted —, uden videre vil give mig Ret i min Kritik.

Derfor henstiller jeg til alle Lokalafdelinger, hvor en saadan *ukollegial* Bestemmelse endnu er gældende, at de ophæver den og for Eftertiden godhedsfuldt overlader det til de rejsende *Kolleger* at bestemme angaaende deres egen Person.

Med kollegial Hilsen *Viggo Nielsen.*

CHR. SØRENSEN OG SKRIVEMASKINEN

Rigsdagsstenograf *Jarris* har i »Gabelsberger-Stenografen« skrevet en længere Artikel om Skrivemaskineproblemets Løsning, hvoraf vi tillader os at gengive et Afsnit, der omhandler Typograf Christian Sørensens Indsats i denne Sag:

Da den grundlovgivende Rigsforsamling blev sammenkaldt i Oktober 1848, fandtes der ikke nogen Stenografi af Betydning her i Landet. Forsamlingen optog da det Spørgsmaal til Overvejelse, hvorledes der kunde skaffes den kommende Rigsdag Stenografer, og Spørgsmaalet blev nærmere behandlet i Udvalget for Forretningsordenen.

Blandt de Henvendelser, Rigsforsamlingen modtog vedrørende denne Sag, var ogsaa følgende:

Høistærede Hr. Præsident!

Jeg har af Bladenes Referat af Rigsdagsforhandlingerne seet, at De i et af de sidste Møder har omtalt Ufuldstændigheden af den Stenographi, som nærværende Rigsforsamling har til sin Raadighed, og henstillet, hvorvidt man nu burde sikkre sig et tilstrækkeligt Antal Stenographer for en paafølgende Rigsforsamling; hvorhos tillige bemærkedes, at Regjeringen ikke vilde være uvillig til at medvirke hertil — jeg formoder ved at understøtte dertil qualificerede Individer til at reise udenlands for at lære det — noget, den allerede havde viist i Gjerning ved at understøtte et Par unge Mennesker i dette Øiemed. Det er dog utvivlsomt, at naar et større Antal Individer først skal understøttes for at lære og senere have en høi Løn for at udøve Stenographien under Rigsforsamlingerne, saa vil Staten i denne Henseende blive bebyrdet med en betydelig Udgift. Jeg tvivler derfor ikke paa, at hvis det kun var muligt at tilvejebringe en stenographisk Methode af en anden Art, der i lige eller endog høiere Grad tilfredsstillede end den nuværende, og som dertil kun vilde blive lidet bekostelig i Forhold til denne, man da vilde gribe den med Begjærlighed. Et saadan Apparat kan jeg for Øieblikket vel ikke paavise, men efter min velbegrundede Formening er der ikke ringe Udsigt til om kortere eller længere Tid at erholde et saadant. Jeg har derfor troet det rigtigt, at meddele Deres Høivelbaarenhed følgende:

Jeg har alt for flere Aar siden udkastet en Plan til et Hurtigskriveapparat eller stenographisk Maskine. De Principer, paa hvilke jeg har bygget denne Maskines Construction og praktiske Mulighed, ere følgende: Hvis det lod sig gjøre, at tilvejebringe et Apparat med Tangenter, ved Tryk paa hvilke man kunde frembringe Tryk af Bogstaver paa Papiir, saaledes at Tryk paa en vis Tangent fremkaldte Tryk paa et vis Bogstav, idet hver Tangent havde sit særegne Bogstav, og disse Bogstaver endvidere kom til at følge i samme Orden i Linier paa Papiret, som de ere slaaede an paa Tangenterne, og man endelig kunde anslaae Tangenterne saa hurtig efter hinanden som man lystede, uden nogetsomhelst Ophold, — saa var det ikke alene vist, at man ved dette Middel vilde være istand til at levere et tydeligere Produkt, men ogsaa i meget kortere Tid, end den hurtigste Skriver, men endog sandsynligt, at man vilde være istand til at følge en langsom Taler og tildeels en hurtig, og det af følgende Grunde: Pianister erklære, at de ere istand til at anslaae 500 enkelte Toner i eet Minut, saaledes at man tydelig hører hver Tone for sig. Naar man læser høit af en Bog i en jevn Tempo i en given Tid og derefter udfinder de læste Bogstavers Antal, faaer man 10—1200 Bogstaver paa hver Minut; hvilken Læsen dog vel maa sammenlignes med en hurtig Taler. Kan man altsaa paa Apparatet, ligesom paa Claveret, anslaae 500 Tangenter i eet Minut, saa vil man ogsaa kunne gjengive omtrent det Halve af de af en hurtig Taler udtalte Bogstaver. Danner man sig nu et System af forkortede Ord og Sætninger, forekommer det mig høist sandsynligt, at man maatte være istand til ganske at følge Taleren. Det synes ogsaa indlysende, at naar hver enkelt Finger ved en høist ubetydelig Bevægelse formaaer at fremkalde Bogstaverne i en uafbrudt Række, dette da maatte kunne skee langt hurtigere, end naar Pennen, og med den Haanden, maa gjøre en Bevægelse for hver enkelt Streg, hvert enkelt Træk.

— Jeg har for længe siden havt Planen til denne Maskine færdig, som efter min Formening maa opfylde de nødvendige Betingelser, og jeg har tænkt mig, at den mulig kunde komme til Anvendelse ved en følgende Rigsforsamling, hvorfor jeg ogsaa nu tænker alvorlig paa at faae den udført. Jeg skal kun endnu gjøre opmærksom paa, at Trykket paa Tangenterne bliver ligesaa let, som paa Claviaturet, og at de faae en for Hurtigheden heldigere Stilling, ligesom at man uden nogensomhelst Afbrydelse vil kunne fortsætte med Arbejdet, indtil et Quantum som et Octavarks Indhold er produceret.

Kjøbenhavn, d. 4. Jan. 1849.

Ærbødigst
C. Sørensen,
Mechaniker og Opfinder af
Sætte- og Sorteermaskinen.
Bopæl: Store Grønnegade 274, 4de Sal.

S. T.
Hr. Etatsraad *I. F. Schouw.*

Typograf Christian Sørensen var født 7. Maj 1819 i København af fattige Forældre. Kort efter, at han i 1833 var kommet i Lære hos Bogtrykker Klein, fik han Idéen til en Maskine, der baade kunde sætte og aflægge, og konstruerede en Model. For bedre at kunne fremstille Maskinen gik han i Mekanikerlære, og nu lykkedes det ham at bygge en udmærket Maskine, som fik højeste Pris paa Udstillingen i Paris. Chr. Sørensen hørte imidlertid til den Kategori af Opfindere, hvis Tankes Frugter Verden tilriver sig og nyder uden at bekymre sig om den, som fostrede Tanken. Undertiden slumper en Mand til at faa en god Idé — med den er han udtømt, men han lever stort paa den alligevel. Ikke saaledes med Chr. Sørensen. Det ligefrem gærede i ham af Opfindelser. Han konstruerede en Skriftstøbemaskine, en Akcidenspresse, et Taksameter, en Maskine til Bearbejdning af Kobberstikplader o. s. v. Ikke desto mindre fik han aldrig det Mammon i Hænde, der kunde gøre Opfindelserne til hans i Praksis og ikke blot paa Papiret. Og nu er hans Navn vel halvvejs glemt. Til Trods for at hans Maskine er Forudsætningen for noget saa betydningsfuldt som den moderne Presse.

At Chr. Sørensen ogsaa har beskæftiget sig med Konstruktion af en Skrivemaskine, har hidtil været ukendt. Nyrop, som i sin Bog af 1869 mener at have behandlet Christian Sørensens Opfindelser udtømmende, har saaledes ikke været vidende derom. I den ovenfor gengivne Skrivelse til Rigsforsamlingens Formand finder man imidlertid den nøjeste Beskrivelse, man kan ønske sig, af Princippet i en moderne Skrivemaskine: »et Apparat med Tangenter, ved Tryk paa hvilke man kunde frembringe Tryk af Bogstaver paa Papir, saaledes at Tryk paa en vis Tangent fremkaldte Tryk af et vis Bogstav, idet hver Tangent havde sigt særegne Bogstav, og disse Bogstaver endvidere kom til at følge i samme Orden i Linier paa Papiret, som de ere slaaede an paa Tangenterne, og man endelig kunde anslaae Tangenterne saa hurtig efter hinanden som man lystede, uden nogetsomhelst Ophold«. Fremgangsmaaden er jo i og for sig den samme, som findes ved Sættemaskinen, og det er derfor forstaaeligt, at Chr. Sørensen er kommet paa den Tanke ogsaa at konstruere en Skrivemaskne, der er en kombineret Sætte- og Trykkemaskine. Da han imidlertid led saa mange Skuffelser med sin Sættemaskine, kan det maaske ikke undre, at der ikke blev gjort noget yderligere ved Skrivemaskinen. Det ses af en Skrivelse i Bureauchef de Conincks Kopibog, at Chr. Sørensens Skrivelse til Etatsraad Schouw Dagen efter Modtagelsen blev tilstillet Udvalget for Forretningsordenen, men der foreligger intet om, at Rigsforsamlingen har indhentet nærmere Oplysninger om den Plan til Maskinen, som Sørensen skriver han alt for Aar tilbage har udkastet. Og nu er den vel gaaet til Bunds i Tidens Strøm.

FORENING FOR BOGHAANDVÆRK

afholder Generalforsamling med Udstilling Søndag den 27. April 1924 Kl. 1½ paa det kgl. Bibliotek.

Dagsorden:

1. Formanden aflægger Beretning.
2. Kassereren aflægger Regnskab.
3. Valg af 3 Bestyrelsesmedlemmer.
4. Valg af Revisorer.
5. Eventuelt.

Adgangskort afhentes paa Forbundets Kontor.

Bestyrelsen.

MOD KRIGEN

Af *Th. Stauning.* Udsendt gennem I. F. C.

Der sker intet i de menneskelige Samfund, der ikke kan føres tilbage til visse Befolkningskredses Interesser. Røverriddernes Plyndringstogter, Kapertogterne til Søs og Byernes Interessekrige var Forløberne for det kapitalistiske Samfunds Udnyttelse af Nationalisme og Krig.

Privatkapitalismen i Vaabenindustrien, i Bygning af Krigsskibe, i Krudtværker og i Flyvemaskner er en væsentlig Betingelse for Opretholdelsen af Rustningvæsenet, og Kapitalmagtens politiske Indflydelse muliggør Opfyldelsen af de privatkapitalistiske Ønsker.

Krigene i det kapitalistiske Samfund er Interessekrige mellem Konkurrenter, der vil beherske Markederne, Raastofferne, Tilførselsvejene o. s. v. Det er en lille Kreds i hvert Land — og naturligvis kun i de store Lande — som har den afgørende Stemme ved Tilrettelægning af Krigen. Der arbejdedes paa langt Sigt, før Krigen udbrød i 1914, og under Tilrettelægningen blev de nationale Stemninger, de statslige Interesser, de udenrigspolitiske Momenter selvfølgelig taget i Betragtning og i Anvendelse.

Ved Hjælp af en af Kapitalismen betalt Presse hypnotiseres Befolkningerne. De fyldes med nationale Fraser med foregivne Kulturopgaver og Befolkningsinteresser, med Tilsagn om Frihed og Fred, men naar Røgen er drevet bort, ser man de kapitalistiske Interessekredse som de eneste, der havde Udbytte af Opgøret. Og saa begynder Forberedelserne til det næste, med »Freds-

Rustninger« og »nationale« Interesser, som vi har kendt det i 30 Aar før Verdenskrigens Udbrud.

Arbejderklassen maa være imod Krigen. Den har ikke Interesser fælles med Kapitalmagten. Det er fortrinsvis Arbejderklassen, der maa bringe Ofrene saavel under Forberedelserne som i Krigen og efter denne. Enhver kan se det af den Tid, vi nu alle kender.

Krigsforberedelserne maa derfor bekæmpes af alle, der ikke har økonomisk Interesse i Krigsrustning og Krig. Og hertil kan en virksom Anti-Krigs-Propaganda bidrage. De store Befolkningskredse: Arbejdere, Embedsmænd, Funktionærer, Videnskabsmænd og Kunstnere, de vældige Masser af jævne Næringsdrivende, Haandværkere, Handlende og Landbrugere, som staar udenfor den store kapitalistiske Interessekreds, bør læres til at forstaa, at Krig og Kristrustning er en storkapitalistisk Operationsbasis, for hvilken de nationale Fraser kun er Forhænget. De bør lære, at den kapitalistiske Presse virker som et brutalt Redskab i kapitalistiske Interessers Tjeneste, og at Socialdemokratiet *alene* er uafhængig af disse Interesser.

Hvis dette Oplysningsarbejde lykkes, kan Storkapitalismens Magt brydes, og saa svækkes ogsaa Mulighederne for de Misbrug af den politiske Magt — i Krigens og Kapitalismens Tjeneste — som Historien har talrige Eksempler paa.

For Arbejderklassen, som vil frigøre Samfundet for Krigsrustning og Krig, nytter det ikke at stole paa ideelle Tankers og Bevægelsers Sejr. Arbejderklassen maa, samlet som en ubrydelig Enhed, nationalt og internationalt, føre én uforsonlig Kamp mod det kapitalistiske System, bidrage til at dets Magt brydes med samtidig Gennemførelse af samfundsmæssige Driftsformer. Og for at naa dertil, maa Arbejderklassen af al Magt stræbe efter politisk Indflydelse. Fast og sikkert, efter en bestemt Linie, maa denne Stræben samles. Erobringen af den politiske Magt, igennem de Kampe, der hvert Sted er fornødne, det er Vejen til Ophævelse af Rustningsvæsenet, til Afskaffelse af Krigen.

BRANCHEDANNELSEN

II.

Ved Aarhundredskiftet vinder Sættemaskinerne Indpas i Landets Avistrykkerier. Og det betyder en ikke ringere Revolution i Faget, end Hurtigpressens Indførelse i sin Tid havde gjort; det kaster Sætteren ned fra hans Kunstner-Parnas' Højde (thi »kun det er Kunst, hvortil Maskiner ej kunne anvendes«, som det hedder i 70'ernes Diskussioner) — og en ny, hastig voksende Branche danner sig indenfor Faget.

I 1903 vedtoges den første Tarif med Specialafsnit for Paalæggersker og mandlige Trykkeriarbejdere, og snart efter gennemføres Regler for Maskinsætningen, idet man i egen velforstaaede Interesse hindrer den paabegyndte Anvendelse af ufaglærte Kvinder. Vel fastsattes der ikke straks detaillerede Bestemmelser for den nye Branches tarifmæssige Forhold, men de, der kom til Maskinerne, havde endda god Grund til at være tilfredse. De daværende Haandsættere saa med Skræk paa den opdukkende Konkurrent til 1000-Præstationen, og man bestræbte sig derfor paa at gøre Anskaffelse og Drift af Sættemaskinerne saa vanskelig og uoverkommelig som mulig. Derfor gennemførtes allerede i den første Maskinsættertarif 8-Timers Arbejdsdagen, og Minimallønnen sattes til 33 Kr. eller næsten et Halvhundred Procent over Haandsætternes.

Men under Viggo Christensens Ægide som Afdelingsformand forsvandt Maskinsætternes Guldalder. Den ellers udmærkede Formand savnede aldeles Forstaaelse af Maskinsætterspørgsmaalets Betydning for Organisationen som Helhed. Han mente, at vi ikke i det lange Løb kunde hindre Anvendelsen af kvindelig Arbejdskraft, og lagde kun ringe Vægt paa at modsætte sig den Udvikling, han selv ansaa for uundgaaelig. Haandsætterens energiske Frygt var veget for en modløs Forsagthed, blandet med et Stænk af Misfornøjelse over den Løndifference, man selv havde fremkaldt mellem de to beslægtede og dog saa forskelligartede Brancher.

Det er bekendt, hvorledes den første Maskinsætterpræstation blev fastsat. En Haandsætter og en Principal (Viggo C. og Bogtr. Truelsen) tog med Uret i Haand »Tid« over én hos samme Principal beskæftiget Maskinsætter, der naturligvis i nervøs Anspændelse knaldede Neglene ned mellem Tangenterne og sendte baade hele og halve »Linier« tilvejrs.

Den ubodelige Synd, der iøvrigt blev gjort ved at oversætte den tyske Tarif og anvende dens Præstationsbestemmelser paa et med dansk Sprog arbejdende engelsk Klaviatur, er først nu bleven grundig belyst af Kollega B. Jønsson, hvis udmærkede Afhandlinger burde læses af alle Kolleger, ogsaa fra andre Brancher.

Den Letsindighed og Usagkundskab, hvormed man indlod sig paa at tarifere et ukendt Omraade, gjorde alle Maskinsættere til Modstandere af en Tarif, hvis eneste Fordel er, at *den er aldeles umulig* og i Praksis ikke har anden Betydning, end Skorstensfejeren har for de smaa Børn.

Det er intet Under, at den saakaldte »Frokostklub«, som de *lykkelige* Maskinsættere tidligt havde stiftet, i stedse højere Grad maatte vie sin Virksomhed til de faglige Spørgsmaal, indtil den nu i Forbindelse med Provinsens Klubber danner et Landet omfattende Sekretariat, der har alt andet end Frokoster paa Programmet. Københavns Maskinsætterklub er en Branchesammenslutning, der aldrig er optraadt splittende eller illoyalt overfor vort fælles Forbund, men som har en Opgave i at sprede Forstaaelse for sine Udøveres Krav og Kaar blandt Kollegerne i de andre Brancher. Maskinsættervirksomhed er ikke noget specielt Kvindearbejde, som Viggo C. mente, det er hverken decideret Mands- eller Kvindearbejde, men et Arbejde af en saa naturstridig Beskaffenhed, at det kan ødelægge sin Udøver paa faa Aar, saafremt hans Velfærd ikke skærmes ved passende Vakancer og en Arbejdstidsbegrænsning, der staar i Forhold til Anspændelsen ved den udkrævede Præstation. For Arbejdsgiveren spiller dette Hensyn ingen Rolle, der er Folk nok at tage af, naar det ene Hold er slidt op. Derfor er Maskinsætternes Organisation en Nødvendighed, thi overfor de øvrige Kollegers Uforstand og Branchens Mangel paa Indflydelse faar Udbytterne for let Spil.

F. Traugott Nielsen.

GENERALFORSAMLINGER OG MØDER

SLAGELSE LOKALAFDELING

afholdt Lørdag den 5. April en kort Generalforsamling, hvor *Formanden* aflagde Beretning for det forløbne Kvartal. Protokollen oplæstes, og Regnskabet viste følgende Balance: Forbundets 3304 Kr. 40 Øre, Beholdning ved Kvartalets Slutning 4 Kr. 40 Øre; Lokalkassens 476 Kr. 39 Øre, Beholdning 148 Kr. 49 Øre. Godkendtes. — Ved en eventuel Majdemonstration vedtoges det at lade Banneret deltage, forudsat at der møder mindst to Kolleger. — Bestyrelsens Forslag om 20 Kr. til Valgfonden vedtoges. —*d.*

NÆR OG FJÆRN

MEDLEMSFORTEGNELSER udbringes i disse Dage i København. Ligeledes erholder Tillidsmændene et Eksemplar af de hidtil utrykte Voldgiftsdomme i Tilslutning til de i 1914 udsendte.

DØDSFALD. Forrige Lørdag afgik vor Kollega Sætter *Georg Jensen* ved Døden paa Bispebjerg Hospital efter et 1 Aars langt Sygeleje; den afdøde blev godt 60 Aar gammel. Han havde i sin Tid arbejdet forskellige Steder her i Byen, bl. a. hos Isak Cohen, Trier, Bagge og nu sidst i over 25 Aar hos Græbe. Georg Jensen var paa sit Arbejdssted en god Kollega og i et glad Lag en gemytlig Svend, hvem Arbejdskammeraterne længe vil mindes. Jordfæstelsen fandt Sted i Fredags paa Assistens Kirkegaard under stor Deltagelse, og Jubilæumsbanneret sænkedes over hans Grav.

DE SAMVIRKENDE FAGFORBUNDS Repræsentantskab holder Møde den 16. og eventuelt den 17. Maj. Den foreløbige Dagsorden ser saaledes ud: Beretning og Regnskab, Valg af Kasserer og eventuelt en Sekretær, Spørgsmaalet om Udgivelse af et Tidsskrift, Arbejdernes Oplysningsforbund, Verdensdemonstrationen den 21. September mod Krig og Militarisme samt Spørgsmaalet om Oprettelse af *et Pensionsfond for Forbundenes Tillidsmænd.*

I DET NYE FOLKETING indtræder som Følge af Socialdemokratiets store Valgsejr to kendte Kolleger, nemlig vort Forbunds Formand, *Jul. Schrøder*, og Sekretær i Oplysningsforbundet *Harald Jensen.*

50-AARS SVENDEJUBILÆUM. Tirsdag den 15. April fejrede Typograf *F. V. Bøttcher*, Helsigør, 50-Aars Svendejubilæum, idet han udlærte denne Dato 1874 i Peter Valentin Grüners & Søns Officin i Helsingør. Paa sin nuværende Arbejdsplads, »Helsingør Dagblad«, har Jubilaren arbejdet siden 1876 under skiftende Principaler, Donatzky, Hjortmose, Simonsen og nu under det Interessentskab, der ejer Bladet. Trods sine snart 70 Aar passer Bøttcher stadig sit Arbejde i Trykkeriet. Siden 1. Oktober 1881 har Jubilaren været Medlem af sin Fagforening.

ad.

AALBORG LÆRLINGEFORENING besøgte Søndag den 6. April Aalborg Klichéfabrik efter venlig Imødekommenhed fra Indehaveren, Hr. Minuths, Side. Lærlingene fulgte med Interesse Hr. Minuths Demonstration af Klichéens Tilblivelse. Han forklarede og viste de forskellige Processer, der skulde gennemgaas, før Produktet kunde godkendes som færdigt.

Efter Forevisningen udtalte Hr. Typograf *Aasted* en Tak paa Foreningens Vegne til Hr. Minuth for hans Venlighed og udmærkede Foredrag. *S. L.*

PRINCIPALERNE I UNGARN har vist megen Forstaaelse ligeoverfor Nøden blandt deres Arbejdere. Den ungarske Krone faldt rent katastrofalt, saa at Arbejdernes Repræsentanter var nødt til at henvende sig til Principalerne om Lønforbedring, som disse indrømmede uden videre. Den Forbedring af 21,6 pCt., som ifølge den sidste Overenskomst skulde udbetales 1. Marts, blev allerede udbetalt 23. Februar, ligesom Standardforbedringen, som lægges paa Forbedringen ifølge Indekstallet, blev forhøjet fra 10 til 20 pCt. Det laveste Minimum for udlærte Arbejdere er nu i Budapest 214,182 Kr., i Provinsen 193,988 Kr.

Foreningskontingentet beløber sig nu til 6000 Kr. pr. Uge, heri ikke medregnet 1 pCt. af Fortjenesten til Reservekassen. $^1/_2$ pCt. opkræves desuden til de Arbejdsledige, som ikke længere har Krav paa Arbejdsløshedskassen. Men i den sidste Tid er Arbejdsmarkedet lidt efter lidt blevet bedre. Naturligvis maa der ogsaa betales højere Understøttelser. Saaledes udgør Arbejdsledighedshjælpen nu 5000 Kr. pr. Dag og Invalideunderstøttelsen indtil 27,000 Kr. pr. Uge.

ARBEJDSLEDIGHEDEN I TYSKLAND I AFTAGENDE. Af det tyske Typografforbunds Medlemmer var den 23. Februar 8228 helt arbejdsledige (mod 11,829 i Januar). Paa indskrænket Tid arbejdede 2014 (mod 4839 i Januar). Antallet af helt arbejdsledige aftog altsaa med 3601, af paa indskrænket Tid arbejdende med 2825.

ARBEJDSTIDEN I STORBRITANNIEN. En af de engelske Fagforeninger for nylig foretagen Undersøgelse angaaende de tilsluttede Fagfor-

eningsmedlemmers Arbejdstid havde følgende Resultat: For over $3^1/_2$ Million Medlemmer gælder den 48-Timers Arbejdsuge, medens 800.000 Medlemmer kun arbejder 42 Timer ugentlig. Af de ialt 15 Millioner engelske Arbejdere arbejder ca. 10 til 12 Millioner 48 eller færre Timer ugentlig. (I. F. C.)

BRITISK ARBEJDERKONFERENCE. Det britiske Arbejderparti har indkaldt til en Konference den 18. August i London, hvor der for første Gang vil fremmøde Repræsentanter for Arbejderpartierne og Fagbevægelsen i England og Kolonilandene. Konferencen skal aabnes af Mac Donald.

Den provisoriske Dagsorden ved denne Konference omfatter følgende Punkter: De gensidige Forbindelser mellem Arbejderpartierne og Fagbevægelsen i England og dets Kolonier. Bevarelsen af Verdensfreden. Emigrationen, Racespørgsmaalet, Industriens Stilling og Lovgivningsarbejdet.

Fagforenings-Internationalen og den socialistiske Arbejder-Internationale i London er indbudt til at lade sig repræsentere ved Konferencen. (I. F. C.)

FERIEOPHOLD FOR ARBEJDERE. Ved vore Bestræbelser til Fordel for Arbejder-Oplysningen og Oprettelsen af Ferieskoler har vi ogsaa taget i Betragtning, at et Ferieophold i Udlandet i de fleste Tilfælde er uoverkommeligt for Arbejderne paa Grund af de dyre Hotelpriser. I denne Forbindelse vil vi henlede Fagforeningsmedlemmernes og de organiserede Arbejderes Rejseforeningers Opmærksomhed paa, at der nu findes Mulighed for mod en forholdsvis billig Pris at tilbringe Ferien i en af de skønneste Dele af Syd-Schweiz, i Tessin. Dr. Mensch i Bern, der ogsaa har henvendt sig til os, vil i Maj Maaned aabne et Hotel i Tessin, og han vil indrømme organiserede Arbejdere en betydelig Reduktion af Pensionsprisen. Saafremt der blandt Gæsterne skulde være saadanne, der trænger til Lægehjælp, er han ogsaa rede til at drage Omsorg herfor. Naturligvis kan haardt syge eller Tuberkulosepatienter ikke faa Ophold paa Hotellet. Dem, som derimod trænger til Ro og Hvile eller ønsker at tilbringe deres Ferie i rolige og smukke Omgivelser, kan, saafremt de er organiserede, for den forholdsvis billige Pris af $7^1/_2$ Schweizer-Franc pr. Dag tilbringe nogle skønne Dage ved de saakaldte italienske Søer ved Alpernes Sydkant.

Nærmere Oplysninger gives ved Henvendelse til Dr. J. Mensch, Schwarzthorstrasse 53 a, Bern, eller til I. F. C., Postbox 1065, Amsterdam. (I. F. C.)

DANSK TYPOGRAF-FORBUND BOGTRYKFAGETS ARBEJDSLØSHEDSKASSE

VESTERGADE 5, 1. SAL
KØBENHAVN B.

KONTORERNE er aabne for Ind- og Udbetaling fra 1—3 undtagen *Lørdag (11—1)* samt *Fredag og Mandag Aften Kl. 5—$6^1/_2$.* Telefon *4331.*

FORMANDEN træffes som Regel til samme Tider. Telefon 13,331.

ANVISNINGSKONTORET. Telefon 4331. For Kl. 9 Form. og efter 6 Aften gennem Str. 1683. Telegramadr.: Typforbundet, Kbhvn.

FORENINGSMEDDELELSER

KVITTERING FOR MODTAGNE JANUAR KVARTALS REGNSKABER. 9. April: Næstved 2198,75. 10. April: Holstebro pr. Bl. 424,70. 12. April: Haslev intet at indsende; Rønne 175,00. 14. April: Helsingør pr. Bl. 1453,50.

København, 14. April 1924.

Forretningsudvalget.

TILSKUD FRA HOVEDKASSEN er efter lovformelig Begæring tilsendt følgende Afdelinger: 10. April: Holstebro i St. f. Januar Kv. Overskud 424,70. 14. April: Helsingør i St. f. Januar Kv. Overskud 1453,50; Tønder 350,00; Helsingør 800,00.

København, 14. April 1924.

Forretningsudvalget.

LOKALFORMÆNDENE

Lokalformanden i Haslev træffes *kun* paa Trykkeriet fra Kl. 11—12. Fremtidig er Besøg paa øvrige Trykkerier ikke tilladt.

NYE MEDLEMMER

København: Sætter Rasmus Jacobsen, udl. 1. 4. 24 hos Fraenckel (arb. s. St.). 1523 Nielsens Hustru Oda (Syge- og Begravelseskassen).

Aalborg: Sætter Robert William Harvest, udl. 5. 4. 24 i Aalborg Stiftstid. og Sætter Kaj Viktor Johansen, udl. 12. 4. 24 i A/S Adolf Holst. Haderslev: Sætter Peter Ohlsen, udl. 1. 4. 24 i A/S Modersmaalet og Sætter Franz Hubert Jørgensen, udl. 4. 4. 24 i A/S Haderslev Stiftstid.

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedkommende Lokalafd.

TILTRAADTE

København: 960 Robert Jensen fra Nykøbing F. (arbl.). 1429 Frantz Persson fra Rejse (arbl.). 1130 Aksel Christoffersen fra Rejse (arbl.). 3003 Knud Bratholm fra Næstved (arbl.). 1767 Einer Christensen fra Rejse (arbl.).

Aalborg: 3327 S. R. Rasmussen (Krogh, Nørresundby). Ringsted: 3789 Thorvald Nielsen (arbl.).

FRATRAADTE

Aalborg: 7144 H. Rasmussen til Sæby (arbl.). Esbjerg: 7300 N. E. Jørgensen til Helsingør (arbl.). Kolding: 7213 Aksel Olsen til Ringkøbing (arbl.) og 7239 Aage Randløv paa Rejse. Ringsted: 3327 Sv. Rich. Rasmussen til Aalborg i Pl.

UDMELDTE

København: 2366 Nanna Bjørn (fratr. Faget). 850 Nordlunde (Syge- og Begravelseskassen).

ANNULLERET UDSLETTELSE

Randers: 1271 S. J. Gornitzka. (Restancen betalt indenfor den fastsatte Tidsfrist.)

Typografernes Sangforening.

1. Paaskedag Fodtur til Jægersborg. — Mødested Tuborg Kl. 9.

Tirsdag den 22. April Kl. $7^1/_2$: Generalforsamling paa »Gimle«, Grundtvigsvej 14. Dagsorden: 1. Beretning. 2. Regnskab. 3. Valg. 4. Eventuelt. (1e)

Ordinær Generalforsamling afholdes Søndag den 27. April Kl. 11 Form. i Nørre Central Café. (3a)

ANNONCER

I Henhold til Anvisningskontorets Regulativ, Punkt 6, gøres opmærksom paa, at ingen maa slutte bindende Aftale om Pladstilbud, før Henvendelse er sket til Lokalkassereren i den paagældende By eller i København til Anvisningskontorets Bestyrer. Undladelse heraf medfører Karantæne.

Maskinsætter,
Linotype, søger Arbejde snarest. — Billet mrkt. »103« modtager Ekspeditionskont.

Ung Maskinsætter
(Intertype), ønsker Plads som hel eller halv Maskinsætter til 1. Maj eller senere. Arbejder for Tiden paa et større Provinsbogtrykkeri.
Typograf Henry Jensen,
Hellig Andersvej 3, 2. Sal.
(107) Slagelse.

En dygtig, yngre Typograf,
der med faglig Dygtighed forener Forretningstalent og Ordenssans, søges som Kompagnon til et middelstort Trykkeri i Provinsen; en Mand, der muligt senere kan overtage hele Trykkeriet foretrækkes. Nødvendig Kapital 6000 Kr. Billet mrkt. »106« modtager Ekspeditionskontoret.

Ung Typograf
(Provinsen), søger Plads straks eller senere enten som Maskinsætter (Linotype, Intertype) eller som Haandsætter. (Ædruelig.) Anbefalinger haves. Billet mrkt. »108« modtager Ekspeditionskontoret.

F. L. BIE A/S Gothersgade 28, København.
Telefon Central 8062 og Palæ 1556.
Samtlige Maskiner og Artikler for **Bogtrykkerier, Bogbinderier, Litho-Etablissementer, Klichéfabriker** og beslægtede Brancher
Kulante Betingelser
Stadigt stort Lager. (10)

ADOLPH WULFF
fører alle Artikler for Bogtrykkere.
Maskiner • Skrifter • Farver
fra de bedste Fabrikker
Valsemassefabrik og Valsestøberi.
Brugte Maskiner haves altid paa Lager.
Gothersgade 8. Kjøbenhavn K.
Telefon Central 39 og 5539. (6)

S. JOHANSENS BARNEVOGNE
Engelske Modeller 78 Kr.
Ratebetaling kan indrømmes.
AMERIKAVEJ 1. HJ. VESTERBROG.
(75)

PARITZ GOTTSHALCK
KONGENS NYTORV 8 • TELEFON 8878
Nye og brugte Maskiner haves paa Lager.
Stort Lager af alle Utensilier. (11)

Husk A. E.s Rabat.
Største Besparelse
for Foreningens Medlemmer er at benytte **A. E.s Rabatkort.** Kortene udleveres gratis paa Foreningens Kontor. (16)

Tandlæge Edv. Møller,
Købmagergade 30, 2.
udfører enhver Tandbehandling til smaa Priser. Samvittighedsfuldt Arbejde. Bedøvelse hele Dagen. Konsultationstid 10—$3^1/_2$ 6—7 Efterm. Telefon 8181. (12)

Modarbejd Arbejdsløsheden.
Brug DRUBINS Danske Trykfarver.
Eneste danske Specialfabrik for Bog- og Stentrykfarver.
Telefon 9090 Telegr.-Adr.: DRUBIN, Valby.
(14)

Redaktør: Fr. Nielsen, Bygaardsstræde 8, Køge. Ekspeditør: Karl Sørensen, Vestergade 5, 1. Sal, Kbhvn. B.
Abonnem. gennem Postkontorerne: 1 Kr. 50 Øre Kv. Annoncer: 35 Øre pr. Petitlinje (pladss. Medl. 25 Øre). 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. Bording (V. Petersen). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 17 KØBENHAVN DEN 25. APRIL 1924 51. AARGANG

MAJ-MANIFEST

I Anledning af den forestaaende 1. Majdag retter Den internationale faglige Central en indtrængende Appel til alle Landsorganisationer om at sætte alle Kræfter ind paa at gøre denne Arbejdets internationale Festdag til en storslaaet og magtfuld Demonstration, saaledes som den nuværende Situation fordrer det.

Forud for alle andre Fordringer bør den internationale organiserede Arbejderklasse stille Kampen for Freden. Mod Krigen og Militarismen maa Kampen først og fremmest føres.

Arbejderklassens Fredsbestræbelser har sin Rod i dens Klassebevidsthed og staar i nøje Sammenhæng med dens Fremskridts- og Frihedsidéer, som, hvilende paa Solidariteten mellem alle Nationer, gør den til en uforsonlig Modstander af Krigen og tvinger den til uløseligt at sammenknytte Frihedens og Retfærdighedens Idé med Fredsidéen.

Proletariatets Fredsvilje danner Udgangspunktet for hele den internationale Arbejderbevægelse. At arbejde for Freden er at arbejde for Proletariatets Befrielse. Denne Sandhed var uomstødelig til alle Tider, den er det i Dag mere end nogensinde.

Hele Verden, og i Særdeleshed Europa, kan kun genrejses af Krigens Elendighed og Ruiner gennem Freden — gennem en Fred, som muliggør et Samarbejde mellem Folkene, der mere end nogensinde maa forene deres Kræfter for at gøre en Ende paa den økonomiske Desorganisation og det finansielle Sammenbrud, som føjer nye Katastrofer til de af Krigen foraarsagede.

Overfor den økonomiske Nationalisme, som hviler paa den værste sociale Reaktion, og hvoraf kun de besiddende drager Fordel, maa Arbejderklassen fordre en international Organisation af Verdensøkonomien, der maa opbygges paa Grundlag af et fredeligt Samarbejde mellem Folkene og Principet om en international Fordeling af Raastofferne.

Højt og tydeligt maa Arbejderklassen hæve sin Røst for Gennemførelse af sine Grundsætninger og Fordringer.

Den maa fordre en virkelig Organisering af Freden gennem almindelig Afrustning, for saaledes at befri Folkene for de utaalelige Byrder, og Oprettelse af en obligatorisk Voldgiftsdomstol til Bilæggelse af internationale Tvister.

Arbejderklassen maa endvidere kræve den sociale Retfærdighed, som med Rette tilkommer den, og stræbe efter en stadig større Udvidelse af Arbejdernes Rettigheder.

Den internationale Arbejderlovgivning maa ikke forblive et dødt Bogstav: Overenskomsterne maa gennem lovfæstede Bestemmelser blive til levende Virkelighed.

De arbejdende, af hvis Arbejde Samfundet lever, kræver deres Andel i Kontrollen og Forvaltningen ved Organiseringen og Fordelingen af Produktionen.

Der maa holdes fast ved de sociale Rettigheder som 8-Timers Arbejdsdagen og Socialforsikrinngen, disse vigtige erobrede Poster, og uafladeligt maa der arbejdes hen til en almindelig Udvidelse af disse Rettigheder.

Erobringen af Arbejdernes Medbestemmelsesret samt Reorganiseringen af Samfundsøkonomien er nødvendigt for en virksom Bekæmpelse og Undertrykkelse af den kapitalistiske Indflydelse og til Forberedelse af en social Ordning, i hvilken Arbejdets Frugter ikke tilfalder de besiddende alene, men derimod hele Samfundet.

Med disse Fordringers Sejr vil Arbejderklassen bringe Beviset for, at den er moden til Opfyldelsen af sin historiske Mission: Arbejdets Befrielse gennem Fred og social Retfærdighed.

Disse Fordringer bør give Majdagen 1924 Indhold og Præg.

Overalt, i alle Lande maa Fagforeningsinternationalens Opraab finde Gehør hos Arbejderne. Proletariatets Masseopbud bør være et overvældende Bevis for dets Kraft, dets vaagnende Bevidsthed, dets Vilje til Sejr.

For Forbedringen af vore Kaar! For social Retfærdighed! For Friheden! For Verdensfreden!

Forretningsudvalget for Den internationale faglige Central:

L. Jouhaux, Th. Leipart, C. Mertens,
Næstformænd.

J. Oudegeest, J. Sassenbach, J. W. Brown,
Sekretærer.

STORKONFLIKTEN I NORGE

Den 4. og 5. April fandt der i København en Konference Sted mellem Repræsentanter fra Landsorganisationerne i Norge, Sverige og Danmark. Ifølge »Arbejderen«s Referat fremkom der paa Mødet følgende Oplysninger om Konfliktens Aarsager:

Det er ganske urigtigt, naar Arbejdsgiverne i Norge erklærer, at Konflikt-Situationen er en Følge af den saakaldte »ulovlige Jernstrejke«.

Sagen er den, at bag Arbejdsgivernes Angreb paa den norske Fagorganisation ligger der ganske andre Interesser skjult end de, som tilkendegives officielt.

Siden 1921 har de norske Arbejdsgivere uafbrudt lagt hele deres Styrke mod den faglige Landsorganisation. Lønafslag og Forringelse af Arbejdsvilkaarene hørte saa at sige til Dagens Orden.

I 1923 tog Fagorganisationen til Genmæle, og det lykkedes at opretholde de gamle Arbejdsvilkaar og endvidere at opnaa adskillige Forbedringer med Hensyn til Arbejdsvilkaarene. Dette er utvivlsomt et medvirkende Motiv til Arbejdsgivernes Angreb.

Naar det nu fra Arbejdsgivernes Side paastaas, at det er den saakaldte ulovlige Arbejdsstandsning i Jernindustrien, som er den egentlige Aarsag til Konflikten, er dette ganske misvisende.

Overenskomsten i Jernindustrien udløb iøvrigt den 1. April, og der bestaar saaledes ingen organisationsmæssige Overenskomstforhold om Løn- og Arbejdsvilkaar i Jernindustrien; men alligevel fortsætter Arbejdsgiverne med deres stejle Modstand, og de forlanger, at vi skal indgaa paa de saakaldte »Garantier«.

Det vil sige, at Fagorganisationen skal stille et Depositum paa 50—100 Kr. pr. Medlem, som skal være til Arbejdsgivernes Raadighed, hvis Arbejderne optræder i Strid med Overenskomsten.

Altsaa: Selv om Organisationen gør alt, hvad den kan, for at overholde de trufne Aftaler, saa skal den hæfte for maaske en enkelt Mands Optræden.

De organiserede Arbejderes Stilling til de norske Arbejdsgiveres Krav om Garantier er imidlertid uden Hensyn til politisk og faglig Opfattelse den at tilbagevise Arbejdsgivernes Krav.

Med Hensyn til Spørgsmaalet om, at Overenskomsterne skal overholdes, er Meningen blandt norske Arbejdere ikke anderledes end blandt Arbejderne i Sverige og Danmark. De er fuldkommen indforstaaet med, at indgaaede Aftaler skal holdes. Strejken i Jernindustrien er kun et spontant Udbrud, som ogsaa kendes i andre Lande, fremkaldt af Harme over, at Arbejdsgiverne gik Arbejdernes Interesser for nær. Men Kravet, som Arbejdsgiverne stiller om »Garantier«, vil det ikke lykkes dem at gennemføre.

Konferencen vedtog enstemmig følgende Udtalelse:

»Den 4. og 5. April afholdtes i København en Konference af Repræsentanter for de faglige Landsorganisationer i Danmark, Sverige og Norge.

Konferencen drøftede indgaaende den Situation, som er opstaaet i Norge, ved at »Norsk Arbejdsgiverforening« har lockoutet 60.000 Arbejdere for at gennemføre et Krav om saakaldte Garantier i Overenskomstforholdet. Konferencen er enig om, at de mellem Arbejdsgiverne og Arbejderne indgaaede Aftaler skal overholdes. Til Grund for denne Opfattelse ligger, at Overenskomsterne virkelig sikrer Arbejderne visse Fordele, og at de Forudsætninger, som er afgørende ved Overenskomsternes Indgaaelse, fremdeles er til Stede. Det afhænger derefter i høj Grad af Arbejdsgivernes Optræden, om saadanne Overenskomster overhovedet skal oprettes.

Det er saaledes Konferencens Opfattelse, at de norske Arbejdsgiveres Forsøg paa at indføre de krævede Garantier, i Arbejderklassens Interesse maa bekæmpes med alle til Raadighed staaende Midler. I denne Kamp stiller de fagorganiserede Arbejdere i Sverige og Danmark sig helt ud paa de norske Arbejderes Side.«

BRANCHEDANNELSEN

III.

(Sidste Artikel.)

Vi har nu i store Træk genlevet Dansk Typograf-Forbunds Tilblivelse og fulgt den Udvikling, der derefter medførte Brancheklubbernes Dannelse. Gør man saa det Tankeeksperiment, at vor Organisation ingen Forhistorie havde, at man først for 25 Aar siden paa bar Bund var begyndt at skabe en Organisation af Bogtrykkeriernes Arbejdere, saa var denne afgjort ikke kommet til at se ud, som den gør nu. Maaske havde den faaet sin naturlige Tredeling i Sættere, Trykkere og ufaglærte. Men stod man *nu*, i dette Øjeblik, overfor Dannelsen af en Sammenslutning, da er der vel ingen Tvivl om, at den vilde faa ligesaa mange Led, som Tarifen indeholder Specialafsnit.

Efter at jeg er kommen ind paa at fordybe mig i det heromhandlede Emne, har jeg ogsaa fundet Anledning til at kigge i Beretningen fra det i Fjor afholdte Delegeretmøde. Det ses deraf, at det, der væsentligst har beskæftiget Mødet, er Stillingen til § 45 i Forbundslovene, der omhandler Tarifkommissionens Sammensætning; og den Uro, der jævnlig hersker om denne Paragraf, viser bedst, *hvor* det er, Tampen brænder. Det er *de gentagne Tarifforringelser*, der begynder at forurolige Medlemmerne. Den *samlede Tarifafstemning*, der, som anført, i 1892 blev paatvunget den daværende Organisation, er i vort nu saa branchefyldte og specialiserede Fag den største Ulykke for os. Gang paa Gang gennemføres en Tarif paa Trods af snart den ene, snart den anden for Afstemningens Udfald betydningsløse Branche. Med de nuværende kortvarige Tarifperioder er det i Stand til hurtigt at gaa ned ad Bakke for os, naar der det ene Aar pilles en Fordel ud af det ene, det næste Aar af det andet af Tarifens 8—9 Afsnit. For den enkelte Gruppe har kun det vedkommende Specialafsnit og Fællesbestemmelserne Interesse, men for Helheden, for det typografiske Fag er det af største Betydning, at vore Arbejdsbetingelser ikke hales igennem ved almindelig Afstemning, at den ene Branches Arbejdskaar og Livsstandard ikke bestemmes af en anden Branches Udøvere.

Ogsaa det staaende Paradenummer om Udmeldelse af De samv. Fagforbund figurerede paa Delegeretmødets Dagsorden, og der var endvidere Forslag om at udvide vort Forbund til et Industriforbund, omfattende Litografer, Bogbindere etc., hvortil Forbundets Formand meget rigtigt ytrede, at vort eget Forbund (paa Baggrund af Brancheinteresserne) trængte til at »svejses sammen« først.

Til denne Udtalelse slutter jeg mig, idet jeg haaber, der vil rejse sig en Stemning inden næste Delegeretmøde, som kan faa dette til at tage fat paa Klinkningen af Skaarene. Efter min Opfattelse opnaar vi ikke noget lydefrit Samarbejde indenfor Forbundet, før enhver Branche, der har et eget Afsnit i Tarifen, ogsaa selv faar Indflydelse paa dettes Udseende, saaledes at der skabes Garanti for, at en Branches Arbejdere ogsaa godkender de for Branchen til enhver Tid vedtagne Arbejdsvilkaar.

Ved branchevis Afstemning, saaledes som af Trykkerafdelingen paa sidste Delegeretmøde foreslaaet, vil der opnaas Sikkerhed for, at en Tarif ikke vedtages uden samtlige Branchers Tilslutning — selv om den almindelige Flertalsafstemning vedbliver at være bestemmende, idet der ikke godt kan tænkes Gennemførelse af et Tarifafsnit, hvormed den paagældende Branches Udøvere har skellig Grund til at være misfornøjede. Det er dette, jeg mener, der fandt Sted ved Vedtagelsen af Maskinsætterafsnittet af 1913, der ganske afgjort ikke vedtoges med Maskinsætternes Stemmer. Og erkender man, at Enighed indenfor Organisationen og Tilfredshed med dens Resultater er grundlæggende for et Forbunds Styrke, da vil ikke blot enkelte Brancher, men hele vort Fag have Gavn af den Modernisering af Forbundsrammerne, der tiltrænges saa haardt, men modstaas saa kraftigt af konservative Elementer indenfor saavel Ledelsens som Medlemmernes Rækker.

F. Traugott Nielsen.

50-AARS JUBILÆUM

En stor Del af Landets Typografer kender sikkert Kollegaen paa nedenstaaende Billede. Det er *Hans Hansen* (Middelfart), som den 1. Maj kan fejre sit 50-Aars Svendejubilæum.

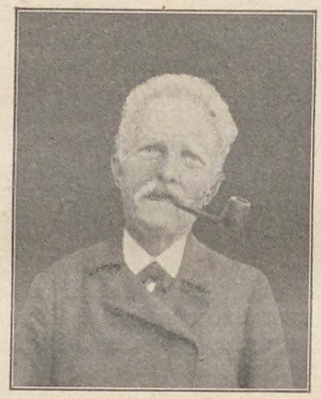

H. H., der er udlært den 1. Maj 1874 hos Kaptajn Claudius Madsen i Middelfart, arbejdede først en lille Tid hos denne, kom derefter til »Randers Dagblad« i April 1875 og har arbejdet der siden. Han har i sin Ungdom deltaget meget i Organisationens Arbejde, saaledes var han Randers Afdelings Repræsentant paa den første Bogtrykkerdag i 1876, i Slutningen af 70erne var han Lokalformand, og han har i Aarene derefter været Bestyrelsesmedlem flere Gange.

H. H. er endnu en rask og rørig Mand, der trods sin Alder — han bliver 71 i Sommer — passer sin Plads ved Kassen og sin Afløsning ved Sættemaskinen. Hans glade Smil og gode Humør, som han er vidt bekendt for, har ikke forladt ham.

Kollegerne Landet over vil nok paa hans Hædersdag sende ham en lille Hilsen.

Vi ønsker ham Held og Lykke med de 50. Gid hans Livsaften maa blive lys og lykkelig, at vi maa beholde ham iblandt os endnu en Tid og se ham stable mange Tusinde Bogstaver op af Kassen.

3707.

BOGTRYKFAGETS VOLDGIFTSRET

I »De grafiske Fag« for 11. April meddeler Formanden for Københavns Bogtrykkerforening, Hr. E. Levison, følgende:

I »Typograf-Tidende« for 4. April meddeler Formanden for Dansk Typograf-Forbunds københavnske Afdeling, Hr. Jul. Samuelsen, at Dommerne i Bogtrykfagets Voldgiftsret ikke har kunnet enes om at genvælge Landsdommer Poul Hansen til Rettens Formand. Der anvendes godt to Spalter af »Typograf-Tidende« til at revse Principalerne, fordi det er den anden Retsformand, som disse har kasseret. Denne to Spalter lange Revselse former sig iøvrigt som en storartet Lovprisning af Landsdommer Poul Hansen som Retsformand, hvorfor Principalerne maa kunne være fritagne for yderligere Begrundelse. Vi minder endvidere om, at Typograferne kasserede Landsdommer Poul Hansens Forgænger i Embedet efter et Aars Funktionstid. Den Gang himlede Bogtrykkerne ikke op i deres Medlemsblad, trods den Omstændighed, at det var deres Overbevisning, at der blev begaaet Uret overfor den kasserede Retsformand.

Den københavnske Afdelingsformand har Vanskelighed ved at forstaa, at hans Ønsker — som Arbejdernes Tillidsformand — ikke i alle Tilfælde er ensbetydende med Lov. Det maa imidlertid holdes ham til Gode som det i saa Henseende forkælede Barn, han er.«

Saaledes skriver og — argumenterer Principalernes Formand, Hr. Levison.

Levison minder om Retsformand Haacks Afgang i sin Tid, hvilken skulde være foranlediget af Typograferne. Dengang »himlede« Bogtrykkerne ikke op i deres Medlemsblad, skriver han saa klædeligt.

Nej!

Og vi skulde i dette Tilfælde med Poul Hansen heller ikke have »himlet« op, men forholdt os ganske tavse, dersom ikke Levison *forinden* ved offentlig Kritik mod den Ret, hvorved han selv er Dommer, ved Skriverier mod Rettens Formand, Skriverier, som vi skal afholde os fra nærmere at karakterisere, og ved ærefornærmende Injurier mod Typografernes Formand, havde givet os Anledning til at — *tale med.*

Men saaledes er Vilkaarene for en Debat med Hr. Levison.

Bogtrykkernes Formand, der har studeret, har vanskelig ved at forstaa, at en Arbejder *taler med*, og endvidere at hans Ønsker — som Principalernes Tillidsformand — ikke i alle Tilfælde er ensbetydende med Lov.

Det forekommer mig dog, at han har haft rig Anledning til at lære det.

Jul. Samuelsen.

OM TYPOGRAFERNES LØNFORHOLD I »DE GODE GAMLE DAGE«

Nogle Undersøgelser af L. Chr. Nielsen.

X.

Som jeg her har paavist, at Forholdene var — ganske vist kun for en enkelt Typografs Vedkommende — i Begyndelsen af forrige Aarhundrede, saaledes vedblev de at være med nogle faa og ret ubetydelige Forbedringer til Aarhundredets Midte, da der kom — under 3-Aars-Krigen med Tyskland — et stærkt Røre, som nærmere skal omtales.

Først maa dog nævnes, at Københavns Typografer den 26. Juli 1835 stiftede en Forening, der havde til Formaal at understøtte Medlemmer og Enker efter saadanne, »ved Enighed og Samvirken at fremme Typografiens og dens Dyrkeres Tarv« samt at udgivec et Ugeblad. Foreningen »virkede« i 4 Aar, men fik ingen Betydning. Den udgav Bladet »Concordia«, som redigeredes af Forfatteren *Claudius Rosenhoff*. Det mest interessante fra Foreningens og Bladets Virksomhed, forekommer det mig, findes i Numret for Juni 1839, der var det sidste, og i hvilket Rosenhoff bl. a. skriver:

». . . Naar jeg nyligen har nævnt, at Typografernes Vilkaar *tilsyneladende* have forbedret sig, saa maa jeg bede, at man ikke misforstaaer mig, som om jeg dermed vilde have sagt, at de var det *i Virkeligheden*. Et bestandigt Afhængigheds-Forhold — uden synderlig Udsigt til engang selv at komme i en selvstændig Stilling, maa vistnok virke høist ubehageligt paa de Mennesker, som have ofret sig Bogtrykkerkunsten, og, som bekjendt, er Antallet af Bogtrykker-Privilegier afsluttet. . . . . Efter Hr. *Nathansons* Formening maa den jo endog være ret gunstig, da Bogtrykkerne, ifølge hans Opgivelse, i Tidsrummet fra 1802—06 erholdt kun 28½ Mark ugentlig, skjøndt en Pot Brændevin kostede 28 Sk., hvorimod de fra 1830—34 erholdt 33 Mark og Brændevinet dog solgtes til 18 Sk. pr. Pot. (1 Pot = ca. 1 Liter). . . .«

Fraset det ret pudsige i at benytte Brændevin som Maaler for Livsværdierne, frembyder disse Oplysninger det reelle Indhold, at de i alt væ-

sentlig passer med de gengivne Regninger fra Typograf *A. Lund*. Men da der her ikke nævnes noget om Kost og Logi, maa man vel formode, at det var en Sag, som vedkommende Arbejder selv maatte skaffe sig og betale af den Løn, her er nævnt. Og selv om man gaar ud fra, at det da var billigt at leve — jævnført med Nutiden! — saa er det dog givet, at den Tids Typografer har været henvist til at leve et Liv i den yderste Nøjsomhed.

Cl. Rosenhoff omtaler i sin Artikel videre, at Typograferne, hvis de havde villet, i Bladet havde haft Lejlighed til at rejse forskellige Krav deres Fag vedrørende, men »d'Hrr. Typographer selv have i saa Henseende ikke yttret nogen Deeltagelse«. Og her laa nok Hunden begravet! Man savnede Interesse for og Forstaaelse af de Forhold, man levede under, ligesom man vel ogsaa savnede Troen paa, at det nyttede at opponere sig.

— — —

Til Trods for den Ligegyldighed, som i Almindelighed prægede 1830'ernes Typografer, maa det dog siges, at der var enkelte, som søgte at føre Liv ind i Rækkerne og at faa sat mere eller mindre vigtige Spørgsmaal paa Dagsordenen. Saaledes søgte Bogtrykker *Jacob Behrend* i 1835 at faa rejst og gennemført Spørgsmaalet om det Antal Lærlinge, som maatte holdes af Principalerne. Paa 96 Supplikanters Vegne indsendte *Behrend* til Kongen et Andragende herom. Fra denne sendtes det til Kancelliet, der lod det gaa videre til Magistraten, som i sin Tur opfordrede de to Universitetsbogtrykkere *Jens Hostrup Schultz* og *Andreas Seidelin* til at udtale sig om Sagen. Disse raadede til at indgaa paa Kravet om en Duelighedsprøve, om Læretidens Fastsættelse til 5 Aar, samt paa at Principalerne skulde sørge for, at Lærlingene, før de udlærtes, kunde lære at tale og skrive nogenlunde godt tysk og dansk Sprog. Derimod fraaraadede de at indgaa paa Lærlingeskalaen, som Forslaget var, og foreslog i Stedet:

1 Presse gav Ret til at holde 1 Sætter- og 1 Trykkerlærling;
2 Presser 2 Sætter- og 1 Trykkerlærling;
3 Presser 3 Sætter- og 1 Trykkerlærling;
4 Presser 4 Sætter- og 2 Trykkerlærlinge.

Udover dette Antal maatte intet Trykkeri have.

Der blev dog intet Hensyn taget til denne Udtalelse af de to Principaler. Magistraten erklærede, at da Bogtrykkerne intet Laug var, men hver især drev Næring efter forud erhvervet kongelig Privilegium, kunde der ikke opstilles Regler eller Grænser for Lærlingeholdet[1]). Sagen døde nu hen til 1836, da *Behrend* fornyede sit Andragende, som syntes at møde lidt mere Forstaaelse til en Begyndelse. Men det endte med, at man gjorde Forsøg paa at tie Sagen ihjel, hvorfor *Behrend* i en Skrivelse af 16. November 1837 atter tog Sagen op. Og nu kom det kongelige Svar: »Efter samtlige fremførte Omstændigheder maa Sagen angaaende Forandringer i Henhold til Bogtrykkerkunstens Udøvelse her i Staden [København] bortfalde.« — Dermed var Sagen slaaet ned.

[1]) [*Victor Petersen*]: Danske Typografers Organisations-Historie. Udgivet i Anledning af Den typografiske Forenings 25-aarige Jubilæum. København 1894. — *Laur. Jensen* og *H. Dahlquist:* Historiske Meddelelser om Den typografiske Trykkerforening og andre Optegnelser. Udg. i Anledning af Femogtyveaars Jubilæet. København 1901.

RADIKALERE MIDLER

Den 30. Marts afholdt den ungarske Landsorganisation en overordentlig Kongres. Som eneste Punkt paa Dagsordenen stod: »Den økonomiske Stilling og Dyrtiden«. Kongressen var besøgt af 366 delegerede. Referenten *Gal*, Landsorganisationens Sekretær, henviste til, at Arbejderklassens Stilling nu var saa elendig som tænkes kunde. Den almindelige Arbejders Gennemsnitsløn udgør 260.000 om Ugen, medens Udgifterne til de nødvendigste Livsfornødenheder er beregnet til 600.000 Kr. pr. Uge. I Tilslutning til Referatet fandt der en udførlig Diskussion Sted, hvori de fleste Talere udtalte sig for Anvendelse af radikalere Kampmidler. Rigsdagsmand *Kabek*, Metalarbejderforbundets Sekretær, udtalte, at de spredte Kampe i Betragtning af den raadende Situation nu var uden Betydning, og at Arbejderklassen maatte gaa over til at forberede Generalstrejken. Denne Udtalelse hilstes med stormende Begejstring. Flere Talere drøftede ogsaa Spørgsmaalet om, hvorvidt det ikke vilde være praktisk, om de socialdemokratiske Rigsdagsmænd som Protest mod de bestaaende Forhold skulde nedlægge deres Mandater. Mod dette Forslag blev der dog fremført, at de 27 socialdemokratiske Rigsdagsmænd vel var magtesløse overfor de 200 borgerlige Rigsdagsmænd, men at de dog var i Stand til fra Rigsdagstribunen offentlig at fremsætte Arbejdernes Krav og Ønsker. (I. F. C.)

Den typ. Trykkerforening
afholder
FOREDRAG
Tirsdag den 29. April Kl. 7½
i Arbejderforeningen af 1860, Nørre Voldg. 92.
Sigvald Christensen:
Moderne Reproduktion.
Efter Foredraget bliver der Adgang til at rette Spørgsmaal til Foredragsholderen.
Styrelsen.

TAK

Beder mine Kolleger hos Bording og andre, der viste mig Venlighed paa min Fødselsdag modtage min hjerteligste Tak.

Mathilde Diderichsen.

NÆR OG FJÆRN

MAJDEMONSTRATIONEN. De samv. Fagforbunds Forretningsudvalg har i Lighed med tidligere Aar udsendt en Opfordring til alle Arbejdere om at fejre 1. Maj-Dagen med almindelig Arbejdshvile i saa stor Udstrækning som muligt samt til Afholdelse af Møder og Processioner gennem Gaderne, for at Interessen for 8-Timers Dagens Bevarelse og Lovfæstelse maa holdes levende i videst mulig Udstrækning.

TRYKKERNES Opmærksomhed henledes paa Foredraget Tirsdag Aften Kl. 7½. (Se Annoncen.)

Sigvald Christensen er jo en gammel Bekendt af Trykkerne, som før har nydt godt af hans Viden, og vi bliver sikkert ikke skuffet denne Gang. Derfor mød op paa Tirsdag Aften.

Formanden.

JUBILÆUM. Den 1. Maj kan Typograf *M. L. Madsen-Angelboe*, Middelfart, fejre 25-Aars Jubilæum som udlært Typograf, idet han udlærte 1899 i Kerteminde hos Bogtrykker L. E. Vergemann og indtraadte samtidig i Forbundet i Næstved-Afdelingen og arbejdede ved »Næstved Tidende«, derefter paa »Løgstør Avis«, i Odense, Varde, Kolding, Holbæk, Nykøbing F., Fredericia og Middelfart og derefter i Næstved. Saa drog Jubilaren paa Rejse og berejste bl. a. Lande Tyskland, Schweiz, Italien, Frankrig, Holland, Belgien og Østrig. Medens Jubilaren var paa Rejse, udgav og redigerede han et Ugeblad »Den farende Svend«, som blev trykt hos Carl Gyth i Odense; det var en Efterligning af det tyske Ugeblad »Der deutsche Arbeidsmarked«. Efter flere Aars Rejse kom Jubilaren igen til sit Fødeland og arbejdede i Aarhus og Odense og kom derefter til Middelfart, hvor han siden har arbejdet paa Avisen dels som Akcidenssætter, Ombryder og nu som Sætter-Trykker. Han har i Aarenes Løb paa Grund af sin Retskaffenhed vundet sig en talrig Vennekreds baade blandt Kolleger og Byens Befolkning. Jubilaren har i sin Tid eksperimenteret meget og bl. a. udtaget Patent paa 4 Dele og sidst konstrueret en Skrivemaskine til Blindeskrift, og i disse Dage er han mest optaget af at eksperimentere med et traadløst Modtager-Apparat, som han til Dels selv har konstrueret. Jubilaren vil sikkert paa Jubilæumsdagen modtage mange Lykønskninger baade fra inden- og udenbys Kolleger. Til Lykke »Mads« med de svundne 25 og Held og Lykke i de kommende 25 Aar. *P.*

GUTENBERG-KORET afholdt forrige Søndag sin aarlige Paaskekoncert i Studenterforeningens hyggelige Lokaler. Programmet udførtes i Hovedsagen af Koret selv, der sang en 12 Numre af sit store Repertoire. Sangene var valgt med skønsom Afveksling, og derimellem fandtes adskillige, som ingenlunde er lette, men som alligevel udførtes med Præcision og Fuldkommenhed. En Sang som »Søndags-Fred«, der dog maaske ikke hører til de svære, indeholdt en overordentlig dejlig Stemning og vakte stærkt Bifald. Saa var der Kammermusikus Peder Møller, der med sin Violin var henrivende, og desuden Operasanger Johs. E. Johansen, der ikke skaanede sig, men sandelig ogsaa viste sig som en Sanger, hvis mindre Fremtrædenhed er os en Gaade. Alt i alt en fin og en god Aften, som det var en Fornøjelse at overvære.

8-TIMERS ARBEJDSDAGEN. Repræsentantskabet for den faglige Landsorganisation i Tyskland vedtog paa sit sidste Møde at indlede en Aktion for Afholdelse af en Folkeafstemning (Referendum) til Fordel for Indførelse af den lovfæstede 8-Timersdag. Der nedsattes et Udvalg paa 5 Mand til at træffe de nødvendige Forberedelser i Sagen.

SVERIGE. I Aaret 1923 kunde de den svenske Landsorganisation tilsluttede Forbund konstatere en Fremgang i Medlemsantallet paa 20.105 eller ca. 7 pCt. De mandlige Medlemmers Antal steg med 18.486 eller 6,9 pCt., de kvindelige Medlemmers med 1619 eller 6,6 pCt. Landsorganisationens samlede Medlemsantal var den 1. Januar 1924 313.000.

PENGEPOLITIKEN OG ARBEJDSLØSHEDEN. Pengepolitikens Indflydelse paa Arbejdsmarkedet har været særlig følelig i Polen og Czekoslovakiet. I Henhold til en Meddelelse i »Industrial and Labour Information«, det internationale Arbejdsbureaus Ugeskrift, har de Foranstaltninger, som man har vedtaget i Polen for en Genoprettelse af Rigets Finanser, medført en omfattende Arbejdsløshed; man har anslaaet Antallet af arbejdsløse indenfor Metalindustrien og den kemiske Industri til henved 40 pCt. Samme Erfaring gjorde man i Czekoslovakiet, da Regeringen begyndte at anvende en Deflationspolitik, men i den senere Tid har man kunnet iagttage en fortsat Bedring af den industrielle Situation, Priser og Arbejdsløn har lidt efter lidt afpasset sig efter den stabiliserede Pengeværdi.

EN TRUENDE STREJKE i Bogtrykfaget i Luxemborg er i sidste Øjeblik bleven undgaaet, idet Principalerne er gaaet med til en Lønforhøjelse af 15 Francs pr. Uge.

»OGSAA ET ULTIMATUM«. Fra *Th. Kassow* har vi modtaget en længere Imødegaaelse af J. Chr. Petersens Artikel. Vi anser imidlertid en fortsat Diskussion om dette Emne for uheldig — ikke mindst for de rejsende Kolleger — hvorfor vi henstiller til Parterne at holde inde med Skydningen og lade Viggo Nielsens lille Opsats i sidste Numer være Afslutning.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND BOGTRYKFAGETS ARBEJDSLØSHEDSKASSE

VESTERGADE 5, 1. SAL
KØBENHAVN B.

KONTORERNE er aabne for Ind- og Udbetaling fra 1—3 undtagen *Lørdag (11—1)* samt *Fredag* og *Mandag Aften Kl. 5—6½*. Telefon *4331*.

FORMANDEN træffes som Regel til samme Tider. Telefon 13,331.

FORENINGSMEDDELELSER

KVITTERING FOR MODTAGNE JANUAR KVARTALS REGNSKABER. 15. April: Maribo pr. Bl. 181,40; Hillerød 2250,00; Skive 685,90; Stubbekøbing 315,00. 16. April: Haderslev pr. Bl. 300,00, Kt. 324,45, ialt 624,45; Thisted pr. Bl. 300,00, Kt. 600,00, ialt 900,00; Holbæk 412,65; Nakskov 1622,30. 19. April: Kalundborg 672,00; Nykøbing F. pr. Bl. 300,00, Kt. 441,90, ialt 741,90; Roskilde pr. Bl. 233,20, Kt. 300,00, ialt 533,20; Svendborg 230,00. 22. April: Randers pr. Bl. 1675,00; Ringsted intet at indsende; Silkeborg pr. Bl. 600,00, Kt. 150,00, ialt 750,00; Vejle 2125,00; Rudkøbing intet at indsende; Viborg pr. Bl. 403,85.

København, 22. April 1924.

Forretningsudvalget.

TILSKUD FRA HOVEDKASSEN er efter lovformelig Begæring tilsendt følgende Afdelinger: 15. April: Maribo i St. f. Januar Kv. Overskud 181,40. 16. April: Haderslev i St. f. en Del af Januar Kv. Overskud 300,00; Thisted i St. f. en Del af Januar Kv. Overskud 300,00. 19. April: Nykøbing F. i St. f. en Del af Januar Kv. Overskud 300,00; Roskilde i St. f. en Del af Januar Kv. Overskud 233,20; Ringsted 200,00. 22. April: Randers i St. f. Januar Kv. Overskud 1675,00; Silkeborg i St. f. en Del af Januar Kv. Overskud 600,00; Viborg i St. f. Januar Kv. Overskud 403,85.

København, 22. April 1924.

Forretningsudvalget.

LÆGERNE

København: Under Dr. Peronards Bortrejse besørges hans Praksis af Dr. Fischer Nielsen og Dr. Buhl, Brønshøj Apotek, træffes mellem 12—1 og Onsdag Aften 6—7.

Under Dr. Eschrichts Bortrejse besørges hans Praksis af Dr. Toft, Nørrebrogade 185 ¹, træffes mellem 12½—2 og Fredag Aften 6—7.

NYE MEDLEMMER

København: Sætter Niels Svendsen, udl. 7. 4. 24 hos S. L. Møller (arb. s. St.). Sætter Hans Peter Jensen, udl. 5. 4. 24 hos Axelholm (arb. s. St.). Sætter Carl Nielsen, udl. 6. 4. 24 hos Dyva & Jeppesen (arb. s. St.). Sætter Jørgen Johannessen, udl. 1. 4. 24 i Eksprestr. (arb. s. St.). Sætter Svend Aage Keller, udl. 29. 3. 24 hos Bagge (arb. s. St.). Trykker Louis Petersen, udl. 1. 4. 24 hos Trier (arb. s. St.). Sætter Poul Andersen, udl. 10. 4. 24 hos Landschultz (arb. s. St.). Sætter Valdemar Sell, udl. 5. 4. 24 hos Bjarnøe (arb. s. St.). 4634 Anna Lilja, tidl. Medl. (Phillipsen & Co.).

Aarhus: Hj.arb. Knud Eduard Nielsen. Kolding: Sætter Albert Chr. Jensen, udl. 4. 4. 24 i Konrad Jørgensens Bogtr., og Trykker Vald. P. Meier, udl. 23. 4. 24 i P. Blichers Bogtr. Odense: Sætter Christian Drue, udl. 1. 4. 24 i »Odense Avis«, Sætter Kuno Jespersen, udl. 1. 4. 24 hos Kr. E. Petersen, og Sætter Henry Lyng, udl. 19. 4. 24 hos Hagen & Sørensen. Ribe: Sætter Johan Lausten, udl. 14. 4. 24 i Ribe Stifts Tidende. Rudkøbing: Sætter Axel Christensen, udl. 5. 4. 24 i Langelands Folkebl. Svendborg: Sætter Gustav G. Carl Lundgreen, udl. 22. 4. 24 i Svendborg Amtstid.

TILTRAADTE

København: 7261 Leopold Petersen fra Aalborg (arbl.). 7303 Carl Olsen fra Nykøbing F. (Egm. H. Petersen).

Aalborg: 3423 Svend Frantzen (syg). Aarhus: 7226 Jens Chr. Nielsen (syg). Frederikshavn: 7144 Harry Rasmussen (arbl.). Odense: 7226 J. C. Nielsen (Midtfyns Dagbl.), 6997 Bernhard Jensen (Søndergaards Bogtr.) og 7119 Friedrich Boysen (Fyns Stiftstid.). Ringsted: 3327 Sv. Rich. Rasmussen (arbl.). Silkeborg: 7239 Aage Randløv (arbl.). Skive: 4420 Rich. E. Jensen (L. Pedersen). Thisted: 4370 Th. L. Carlsen (arbl.). Vejle: 3802 S. K. Nothlev (arbl.).

FRATRAADTE

København: 3003 Knud Bratholm til Aarhus (arbl.). 3137 Ove Olsen paa Rejse. 6053 John. Berthelsen paa Rejse. 2620 Ch. Andersen til Landarbejderforb.

Aalborg: 7261 Leopold Petersen til Kbhvn. (arbl.) og 3327 S. R. Rasmussen til Ringsted (arbl.). Aarhus: 4489 N. P. Jensen paa Rejse. Fredericia: 7290 Henry Nielsen til Kolding (arbl.) og 3802 S. K. S. Nothlev til Vejle (arbl.). Frederikshavn: 7284 Kristian Sørensen til Horsens (arbl.). Nykøbing F.: 960 Robert Jensen til Kbhvn. (arbl.) og 2599 Chr. Schmidt paa Rejse. Odense: 7226 J. C. Nielsen til Aarhus (syg). Randers: 6997 Bernh. Jensen til Odense i Pl. Ringsted: 6050 V. A. Larsen paa Rejse. Tønder: 4370 Theodor Carlsen til Thisted (arbl.). Viborg: 7229 A. Steensen paa Rejse.

UDMELDTE

Aalborg: 5161 Anna Madsen (fratr. Faget). Brønderslev: 7009 Adolf Andersen (Kanada).

Typografernes Syge-Hjælpekasse.

Alle Restancer bedes i Henhold til Lovenes § 5 indbetalt **i Dag Fredag** Kl. 7—9.

(13d) *Kassereren.*

Ordinær halvaarlig Generalforsamling afholdes Søndag den 27. April Kl. 11 Form. i Nørre Central-Café. — Dagsorden: 1) Protokollen, 2) Beretning, 3) Regnskab, 4) Valg, 5) Sommerens Ture, 6) Eventuelt. (3b)

ANNONCER

I Henhold til Anvisningskontorets Regulativ, Punkt 6, gøres opmærksom paa, at ingen maa slutte bindende Aftale om Pladstilbud, før Henvendelse er sket til Lokalkassereren i den paagældende By eller i København til Anvisningskontorets Bestyrer. Undladelse heraf medfører Karantæne.

En yngre, dygtig Trykker
til Akcidens kan faa Plads i Provinsby (Sjælland). Billet med Oplysninger mrk. U. 304 til *Wolffs Box*, Østergade 57 K. (109)

Bogtrykkeri
i en større østjysk Købstad, centralt beliggende tæt op til Hovedstrøget, er til Afstaaelse straks paa billige Overtagelsesvilkaar. En eller to energiske Fagmænd vil her kunne skabe sig en god Livsstilling. Billet mrkt. »111« modtager Ekspeditionskontoret.

·ERIK·LEVISON·
GRAFISKE ARTIKLER
EN GROS
VESTRE BOULEVARD 36-38 KØBENHAVN B
Stort Udvalg i alle grafiske Utensilier, Træmaterialer
samt nye og brugte Maskiner
BESØG DE BETYDELIGT UDVIDEDE UDSTILLINGSLOKALER
(20)

Et Husmiddel er ikke at foragte.
Brug VALFA Tinktur.
Eneste danske Specialfabrik for Bog- og Stentrykfarver.
Telefon 9090 Telegr.-Adr.: DRUBIN, Valby.
(14)

Enk. Postil Hurtigpresse (Johannisberg Trædepresse), 2 Haand-Diegeltrykpresser samt nogle Reol-Skabaraker er til Salg. Billet mrk. 2650 modtager De Forenede Annoncebureauer, Amagertorv 23 K. (110)

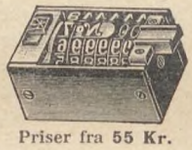
Priser fra 55 Kr.
Numererværker
til Indsætning i Satsen i alle gangbare Udførelser, direkte fra 1. Kl.s Fabrik.

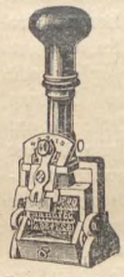
Paginermaskiner
4, 5 og 6-chifrede.
—
Forlang udf. Fabrikspriislister hos
C. A. E. KJELLBERG,
Marstalsgade 33. — København Ø.
Telefon Øbro 4427 x
Priser fra 32 Kr. (25)

F. L. BIE A/S Gothersgade 28, København.
Telefon Central 8062 og Palæ 1556.
Grafisk Fagforretning
leverer bedst og billigst fra Lager **Tænger**, forniklede som uforniklede, til forskellige Priser, **Aale, Vinkelhager** og alt andet Tilbehør for Trykkeriet og Sætteriet. (9)

S. JOHANSENS BARNEVOGNE
Engelske Modeller 78 Kr.
Ratebetaling kan indrømmes.
AMERIKAVEJ 1. HJ. VESTERBROG.
(75)

PARITZ GOTTSHALCK
KONGENS NYTORV 8 · TELEFON 8878
Nye og brugte Maskiner haves paa Lager.
Stort Lager af alle Utensilier. (11)

Tandlæge Edv. Møller,
Købmagergade 30, 2.
udfører enhver Tandbehandling til smaa Priser. Samvittighedsfuldt Arbejde. Bedøvelse hele Dagen. Konsultationstid 10—3½, 6—7 Efterm. Telefon 8181. (12)

Husk A. E.s Rabat.
Største Besparelse
for Foreningens Medlemmer er at benytte **A. E.s Rabatkort.** Kortene udleveres gratis paa Foreningens Kontor. (16)

Redaktør: Fr. Nielsen, Bygaardsstræde 8, Køge. Ekspeditør: Karl Sørensen, Vestergade 5, 1. Sal, Kbhvn. B.
Abonnem. gennem Postkontorerne: 1 Kr. 50 Øre Kv. Annoncer: 35 Øre pr. Petitlinje (pladss. Medl. 25 Øre). 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. Bording (V. Petersen). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 18 KØBENHAVN DEN 2. MAJ 1924 51. AARGANG

Dansk Typograf-Forbunds Københavns Afdeling.

(Samtlige Medlemmer)

afholder

Ordin. kvartaarl. Generalforsamling

Søndag den 18. Maj Kl. 10 præcis

i Rømersgade 22 (Festsalen).

Foreløbig Dagsorden: 1. Beretning. 2. Regnskabet. 3. Valg af Næstformænd. 4. Forslag fra Berendt: Oprettelse af en Medicinalkasse. 5. Aflægning af Beretning fra Landskontrahentmodet.

Medlemskort skal forevises med Indgangen.

Styrelsen.

BRØD, FRIT LIV OG LOV

—

Det er et Spørgsmaal, om Verdenskrigen — den *første* Verdenskrig, som Englænderen Oberst Repington maaske lidt for skarpsindig udtrykker sig — er den dybeste Aarsag til den økonomiske Krise, som nu i Aaringer har hærget Europa. Ganske vist har hin ulyksalige Krig ved Siden af megen Nød og Sorg ogsaa bragt stor Forstyrrelse i Erhvervsforholdene.

Men bundede Krisen kun i det akute, forbigaaende, som en Krig er, vilde Tingene af sig selv før eller senere falde i Lave.

Nej, Grundene ligger sikkert dybere og er af en langt mere kronisk, vedvarende, Beskaffenhed, og jo før vi bliver klar over dette, des bedre for os alle, idet man da i Stedet for en Kamp mod Vejrmøller kan sætte sig positive Maal og langt fastere træde op mod Kræfter, der vil hindre Befolkningen i at betræde Veje, som formentlig vil føre til Ondets Afhjælpning.

Gennem mere end det sidste Hundrede Aar har Europa*) for en stor Del fundet Beskæftigelse for sit Fødselsoverskud ved en Udvikling af Indutstrien: Indførsel af Raavarer og Udførsel af forædlede Produkter; men allerede nogle Aar ind i vort Aarhundrede kulminerede dette Forhold. U. S. A. og Japan havde hver faaet en veludviklet Industri og trængte sig ind paa Markederne, og flere Nybyggerlande, der gennem et Par Menneskealdre havde haft nok med at bryde Jorden, bygge Boliger og anlægge Veje og Jernbaner, begyndte selv industriel Virke.

Europas Afsætningsmarkeder havde naaet deres Toppunkt, og der var snarere Udsigt til Tilbagegang end for Fremstød. Sligt sker imidlertid ikke fra Dag til Dag. Før 1914 tænkte kun faa paa hele dette Forhold; saa kom Krigen og tilslørede Faren samtidig med, at den gav flere oversøiske Landes Industri et Skub fremad. Efterkrigstiden med sit Oprydningsarbejde og stærke sociale Brydninger vendte Tankerne i andre Retninger.

Og nu, den Dag i Dag, staar de europæiske Folkestammer faktisk uden Evne til at kunne forsørge store Dele af deres Befolkning, *hvis Erhvervsforholdene ikke ændres i produktiv og af Hensyn hertil i social Henseende.*

For at sige det mere jævnt: den Arbejdsløshed, som nu fjerde Aar hærger Danmark og andre Lande, er en Krise, som vil vare ved, indtil enten nye erhvervsmæssige (d. v. s. *brødgivende*) Felter indvindes af Menneskesnillet, eller Naturen gennem Nød og Død slaar de overflødige ud, idet Forholdet nu er:

Europas Befolkning kan (med den nuværende Form for Produktion) ikke eksistere uden at forarbejde Varer til Eksport, men Maksimum for Afsætningen er naaet; vi har en stor Stab af ledige Hænder, og kun faa Steder paa Kloden er man villige til at modtage dem, der ønsker at udvandre, rent fraset at kun en Brøkdel af de overflødige vil kunne flyttes.

Saadan ligger Landet. For Kapitalisten som for Aandsarbejeren, for Bonden og Handelsmanden som for Haandværkeren og Arbejderen staar Problemet som det store X, hvis Væsen maa granskes, og hvis Gaade maa løses.

— Som det saa ofte hænder en Menneskesjæl, der i det udvendige og fremmede søger Livets Gaade, men først ved at finde ind til sig selv vinder frem til Forstaaelse, maa Europas Befolkning rent erhvervsmæssig finde sig selv og forstaa, at det er vor egen Muldjord, vore egne Søer og Have, Stofferne i vor Jords Skød, der gennem vor egen Spekulation og vort Slid skal opretholde Slægten rent materielt, medens gyldne Drømme om fra fjerne Riger at kunne hente vort Vareforbrug maa dale til mere jordbundne Luftlag.

Den eneste Redning for Europas Folk bliver da ved en mere rationel Udnyttelse af Have og Vandløb og en intensiv Dyrkning af Jorden, støttet af Kemikeres og Plante- og Ernæringsfysiologers Forskninger, at fremvinde det nødvendige til Livets Behov.

Men dette vil først og fremmest kræve en Omlægning af Arbejds- og Beboelsesforholdene. Den stærke Tilgang til Byerne maa ophøre og følges af en Bevægelse i modsat Retning, blandt andet ved at flytte Industri og Haandværk ud paa Jorden, hvorved muliggøres, at disse Udøvere langt lettere kan faa Jord overladt til Dyrkning som Have o. lign. Ernæringsforholdene vil blive lettere at løse ved en saadan mere spredt Beboelse.

Den stærke Sammenhobning af Mennesker i Byerne har jo sin begyndende Aarsag i Drivkraftens Koncentration (Dampmaskinen), men efter at Kraftens Overføring er muliggjort gennem elektriske Ledninger, og Motoren tillader dens Udnyttelse paa de mest afsidesliggende Steder, og efter at Telefon (Radio) og Motorvogne har mindsket Afstandene, er den stærke Centralisation overflødig, og Menneskene kan begynde deres Vandring tilbage til Skov og Mark og virke med Jordens Dyrkning i Traad med Forarbejdningen af Sten, Træ, Metal, Læder, Ben, Tøj o. s. v.

I denne økonomiske Proces er Arbejderorganisationerne dømte til at spille en aktiv Rolle, og Processens Udvikling vil i nogen Grad afhænge af deres Stilling til Spørgsmaalet, ligesom navnlig den sociale Side af Sagens Løsning i en for Arbejderne heldig Retning betinges af Organisationernes Magt og Midler.

I første Række maa Opgaven for Fagforeningerne være, at Medlemmerne let og skadesløst kan flytte fra Plads til Plads, og Arbejdsløshedskassernes Omflytningsregler og -støtte maa omformes.

Det ligger imidlertid uden for denne Artikels Maal at gaa i Detailler, hvilket heller ikke vil være let. Man kan maaske sige, at den stærke Trang hos Bybefolkningen til at komme ud og gøre sig Moder Jord underdanig, som de Tusinder af Haver i Byernes Omegn er et Udtryk for, er den første Begyndelse til det næste Aarhundredes Form for Erhverslivet.

Som Arbejdsforholdene i vort Fag ligger og har ligget nu paa fjerde Aar, er ogsaa vort Forbund nødt til at være agtsom overfor Bevægelser, der i nogen Maade indebærer Muligheder for en Afhjælpning af den kroniske Arbejdsløshed, der hærger Faget.

Et beskedent Forsøg paa at trække Spørgsmaalet i Forgrunden er disse Liniers Hensigt, idet det er Nedskriverens Overbevisning, hvad ovenfor gentagne Steder er fremhævet, at Tidens knugende Arbejdsløshed er af permanent og ikke af forbigaaende Karakter, og at Helbredelse for dette Samfundsonde kun er mulig ved at følge den Stompil, der viser fra Stenbroen ud mod Sø og Land, og her skabe gode økonomiske Betingelser for Slægtens Trivsel.

Maaske en Fremtidens Digter da vil kunne skrive lige saa vidtfavnende om vor Tid, som Valdemar Rørdam i en Oversættelse af Runeberg skriver om det finske Folk:

Her var det, vore Fædre stred
med Tænke, Sværd og Plov,
her var det, Finner lo og led,
som Lykken faldt, og Skæbnen skred;
her, her vort Folk, paa Fjæld, i Skov,
vandt Brød, frit Liv og Lov.

København, 16. April 1924.

Hans Petersen.

*) Her tænkes særlig paa Vest-, Midt- og Nordeuropa.

ØKONOMISK DEMOKRATI

»Social-Demokraten« har haft en Samtale med Socialminister *Borgbjerg*, der paa Bladets Spørgsmaal om, hvilke Hovedopgaver Ministeren vil kaste sig over, har givet følgende Svar:

Jeg vil følge Børnesagen med levende Opmærksomhed og haaber at faa Tid til at deltage i Børnesagsmødet paa Nyborg Strand, men iøvrigt maa den første Socialministers Hjerte banke for Arbejderklassens store, berettigede Hovedkrav. At formidle de sociale Modsætninger, saa at Klassekampen fritages for alt overflødigt Konfliktstof, er et moderne Samfundsstyres Opgave.

8-Timersdagen bør lovfæstes nu. Det er meningsløst, at der stadig skal staa Strid om et saa selvfølgeligt Kulturgode, der blev Frugten af 50 Aars Stræben. Versailles-Traktaten tilsagde Arbejderklassen dette Gode.

Hvad man end med Rette kan udsætte paa denne Fredstraktat, bør vi i Danmark dog stadig erindre, at den gav os vor nationale Ret. Det giver os en særlig Pligt til at understøtte, hvad den rummer af Ret. Vi kan ikke være bekendt at være blandt de Nationer, som bryder Løftet til Arbejderne. Vi skrev jo under derpaa ved Washingtonkonferencen og bør ratificere Konventionen. De Radikale har paa dette Punkt gennem tidligere Debatter og Afstemninger smukt og klart sluttet sig til os. Der vil altsaa være Flertal i Folketinget for den lovfæstede 8-Timersdag.

Dernæst vil jeg bruge Sommeren til nøje Undersøgelse af Spørgsmaalet om, hvorledes det gennem Lov er muligt paa lempelig Maade at føre Bedriftsraadstanken igennem.

Strejker og Lockouter finder ikke altid Sted, fordi der er uforligelige Modsætninger. At indsnævre Omraadet for Krigsførelse i det økonomiske Liv vil give den sociale Udvikling et for hele det arbejdende Samfund roligere og mindre kostbart Forløb. En af Vejene er at give Parterne Kendskab til hinandens Vilkaar. *Kunde jeg plante Spiren til økonomisk Demokrati, vilde jeg regne det for et af mit Livs største Resultater.* Fra Trældom naaede Arbejderklassen gennem Organisationen at blive respekteret som medbestemmende om egne Arbejdsvilkaar. Det næste Skridt bør være at give dem Indseende med, hvorledes Produktionsmidlerne forvaltes. Begaas der Fejlgreb i det økonomiske Liv, misrøgtes Erhvervet, da er det jo ikke blot Aktionærer og Direktører, som rammes, men Arbejdernes Eksistens, der sættes paa Spil, og Lidelser for Arbejdernes Hjem, som fremkaldes. Det vilde være en klog Handling, dersom andre Samfundsklasser her vilde give Indrømmelser. Ogsaa her regner jeg i Henhold til det radikale Venstres Valgopraab med, at der er et Flertal i Folketinget.

ERFARINGER OG LØFTER

For et Par Uger siden indeholdt »Typ.-Tid.« en Artikel »Mod Krigen«, hvis Forfatter er den nuværende Statsminister Th. Stauning. Artiklen indeholder mange udmærkede og rigtige Betragtninger. Krigens kapitalistiske Interessemotiver paavises, de nationalistiske Løgne om »Frihed« og »Kultur« ligeledes, og det slaas fast, at »de kapitalistiske Interessekredse« er de *eneste*, der har Udbytte af Krigen, hvorfor Arbejderklassen nødvendigvis maa være mod denne og, nationalt og internationalt, føre en *uforsonlig* Kamp mod Krigsrustning og Krig saavel som mod selve det kapitalistiske System. Og i denne Kamp kan Arbejderklassen *alene* stole paa Socialdemokratiet(!).

Rigtigt! udmærket! fortræffeligt! — Men hvem var det, der i 1914 og følgende Aar totalt glemte alt dette? Socialdemokratiet! Hvem var det, der bevilgede de fornødne Midler til Krigens Førelse? Socialdemokratiet! Hvem var det, der indstillede Klassekampen og sluttede Borgfred med Kapitalistklassen? Socialdemokratiet! Hvem var det, der stillede sin Presse og Fagorganisationerne til Raadighed for de krigsførende Regeringer, gjorde dem til Redskaber for Kapitalistinteresserne? Socialdemokratiet! Hvem var det, der »glemte« alle tidligere Vedtagelser om at søge Krig forhindret og paa det skammeligste svigtede de Forpligtelser, de havde paataget sig? Socialdemokratiet! Hvem var det, der lod sig optage i de krigsførende kapitalistiske Regeringer og sammen med dem etablerede Klapjagt paa de Socialister, der blev Idealerne og Forpligtelserne tro? Socialdemokratiet! Hvem var det endelig, der fuldstændig kapitulerede ved Fredsslutningen og fuldstændig overlod til de kapitalistiske Forbrydere selv at forme en »Fred«, der blot var en fortsat Krig? Socialdemokratiet! Og hvem har efter Krigen af alle Kræfter bestræbt sig for at være med i Genopbygningen af dette kapitalistiske System, hvis uvægerlige Konsekvens er nye Krige og Forbrydelser, fortsat Udbytning af Arbejderklassen? Ogsaa Socialdemokratiet! her som i andre Lande.

Er det disse Gerninger, disse uomstødelige historiske Fakta, der repræsenterer den *uforsonlige* Kamp mod Krig og Kapitalisme?

— Der er vel ikke noget at sige til, at Socialdemokratiet paany søger at vinde Arbejderklassens Tillid, nationalt som internationalt, men det skal i hvert Fald ikke ske uden at dem, der kan *huske*, mindes om dets Fortid. Thi det er af *Erfaringerne*, man skal drage Lære, ikke af *Løfterne*.

Paa deres Gerninger skulle I kende dem!

Johs. Erwig.

ANVENDELSEN AF FRITIDEN

I Forbindelse med en af Socialstyrelsen foretagen Enquête angaaende de med Indførelsen af den lovfæstede 8-Timers Arbejdsdag gjorte Erfaringer med Hensyn til Arbejdernes Anvendelse af Fritiden har det svenske Arbejder-Oplysningsforbund foretaget en Undersøgelse om dette Spørgsmaal, som omfattede 95 Byer fordelt over hele Landet. Af de indsendte Besvarelser fremgaar det, at Oplysningsarbejdet siden 8-Timersdagens Indførelse har gjort store Fremskridt, saavel med Hensyn til Antallet af Studiekursus som med Hensyn til Antallet af Deltagere. Medens saaledes Antallet af Studiekursus i Aaret 1916/17 udgjorde 138, steg dette Antal i 1920/21 til 615 og i 1922/23 til 845. Ogsaa Elevantallet i Folkehøjskolerne er steget.

Fra mange Steder meldes, at Selvbyggerbevægelsen har gjort uanede Fremskridt. I Bofors har saaledes ca. 500—600 Arbejdere siden 1920 bygget sit eget Hus, i Hissmofors har Arbejderne i deres Fritid bygget et Forsamlingshus med Bibliotek og Læseværelser. Ogsaa Kolonihavebevægelsen har antaget et stort Omfang. Overalt meldes, at Interessen for Sport, Kunst og Musik er tiltaget.

Ved den foretagne Undersøgelse har man særlig haft Opmærksomheden henledt paa Spørgsmaalet om, hvorvidt der blandt Arbejderne var Tilbøjelighed til at udføre lønnet Arbejde i deres Fritid. Dette Spørgsmaal blev overalt besvaret benægtende. Kun i Undtagelsestilfælde forekom dette.

Beretningen slutter med en Bemærkning om, at Loven om 8-Timersdagen har vist sig at være en vigtig Faktor i Kulturlivet og kan betragtes som en Velsignelse for Lønarbejderne.

(I. F. C.)

GENERALFORSAMLINGER OG MØDER

RØNNE LOKALAFDELING

afholdt Torsdag den 10. April ordinær Generalforsamling i Haandværkerforeningen. Protokollen oplæstes og godkendtes. Regnskabet oplæstes af Formanden, *H. Kürstein*, og godkendtes ligeledes. Hovedkassens Regnskab balancerede med Kr. 2548,51, Lokalkassens med Kr. 338,16. *Formanden* meddelte, at den stedlige Bogtrykkerforening havde ydet et Beløb af 50 Kr. til den af Afdelingen i Vinter oprettede Fagklasse for Lærlinge.

Til Bestyrelsen genvalgtes *Andr. Jensen* og *Parksø*, som Kontrahenter genvalgtes *Kürstein* og *Andr. Jensen*.

Under Eventuelt gav *Formanden* nogle Oplysninger fra sidste Forbundsstyrelsesmøde, hvorefter Generaflorsamlingen, der var meget faatallig besøgt, sluttede. *S. P.*

THISTED LOKALAFDELING

afholdt Lørdag den 12. April ordinær Kvartalsgeneralforsamling paa Hotel »Grand«. 8 Medlemmer var mødt. — Efter *Formandens* Beretning om Virksomheden i det forløbne Kvartal fremlagdes Hovedkassens Regnskab, der balancerede med 1347 Kr. 12 Øre og sluttede med en Kassebeholdning paa 31 Kr. 62 Øre. Lokalkassens Regnskab balancerede med 234 Kr. 63 Øre og sluttede med en Kassebeholdning paa 109 Kr. 43 Øre. Begge Regnskaber godkendtes. — Det vedtoges i Fremtiden at afholde Afdelingens Møder i Kahytten paa Kafé »Snorren«. *H. H.*

HILLERØD LOKALAFDELING

afholdt ordinær Generalforsamling Søndag den 13. April paa Hotel »København«. *Harald Olsen* dirigerede. — Formanden, *A. Rasmussen*, aflagde Beretning og rettede herunder en Tak til Eyvind Jensen for det smukke Resultat, han havde opnaaet i Typograflærlingenes Fagklasse paa Teknisk Skole. — Kassereren, *Oskar Jensen*, oplæste Regnskaberne. Hovedkasseregnskabet balancerede med 2879 Kr. 20 Øre. Lokalkasseregnskabet balancerede med 715 Kr. 81 Øre. — *Harald Olsen* rettede en Tak til Bestyrelsen for Arrangementet af Maskeraden, den havde været vellykket i alle Henseender. — Et af Bestyrelsen stillet Forslag om at yde et Tilskud til Lærlingenes Underafdeling til en Udflugt til Reklame-Udstillingen i København blev enstemmigt vedtaget og 20 Kr. bevilgedes.

Generalforsamlingen var besøgt af 10 Medlemmer. *Jul. C.*

HELSINGØR LOKALAFDELING

Søndag den 13. April Kl. 10 Formiddag afholdtes Generalforsamling. *Formanden* aflagde Beretning og omtalte derunder de to sidste Repræsentantskabsmøder i Fællesorganisationen. — Regnskaberne balancerede i Hovedkassen med 4201,40, indsendt til Hovedkassen 1453,10; i Lokalkassen med 240,98, Kassebeholdning 67,20. Regnskaberne godkendtes. — Ved Generalforsamlingen var mødt 4 Medlemmer, nemlig Formanden, en Revisor og 2 Medlemmer, saaledes at Regnskabet lige akkurat kunde blive underskrevet. *adb.*

RANDERS LOKALAFDELING

afholdt ordinær Generalforsamling Onsdag den 16. April. Kun meget faa Medlemmer var mødt. — *Formanden* afgav Beretning for Virksomheden i Kvartalet, og Kassereren, *Adrew Jensen*, oplæste Regnskabet, der balancerede med Kr. 5221,76, Kassebeholdning Kr. 24,51. Beretning og Regnskab godkendtes enstemmigt. Lokalkassens Regnskab balancerede med Kr. 880,79. Underskudet er nedbragt til Kr. 152,24.

Sophus Hansen og *O. K. Jørgensen* genvalgtes som Repræsentanter til »Social-Demokraten«s Bladmøder. *Otto Birch, Andrew Jensen, O. K. Jørgensen, Kr. Knudsen* og *E. Larsen* genvalgtes som Repræsentanter til Teknisk Skole.

Endelig vedtoges den aarlige Fodtur.

— *Hjælpekassen.* Formanden, *S. Holtzmann*, afgav en kort Beretning for Virksomheden i afvigte Halvaar, og Kassereren, *O. K. Jørgensen*, oplæste det reviderede Regnskab, der balancerede med Kr. 2834,07 og sluttede med en kon-

tant Beholdning paa Kr. 2316,07. I Begravelseskassen har der hidtil kun været Indtægt, hvorfor Balancesummen Kr. 1129,71 forefandtes som kontant Beholdning. Beretning og Regnskab godkendtes enstemmigt. *S. Holtzmann, O. K. Jørgensen, Kr. Knudsen* og *R. Thuesen* genvalgtes henholdsvis som Formand, Kasserer, Styrelsesmedlem og Revisor..

VEJLE LOKALAFDELING

afholdt ordinær Generalforsamling Onsdag den 16. April i Arbejdernes Forsamlingsbygning. Formanden, *Just Rasmussen*, bød velkommen, hvorefter *Johs. Schmidt* valgtes til Dirigent. — Forhandlingsprotokollen oplæstes og godkendtes. *Formanden* aflagde forskellige Beretinger, der ligeledes godkendtes. — Et kvindeligt Medlem, der selv var Skyld i, at hun havde faaet sin Opsigelse, nægtedes Understøttelse. — Det af Bogtrykkerne udarbejdede Reglement for ensartede Svendeprøver drøftedes, hvorefter Sagen toges til Efterretning. — Kassereren, *Ærenlund-Madsen*, oplæste og fremlagde de reviderede Regnskaber, som godkendtes. Forbundsregnskabet balancerede med Kr. 3748,67 og Lokalkassens Regnskab med Kr. 725,69. — Det vedtoges at fejre Afdelingens 50-Aars Jubilæum til næste Aar ved en Fest og Udgivelsen af et Festskrift. — Lovudvalget fremkom med Udkast til Ændring af Lokalkasselovene. Udkastet vedtoges med en enkelt Tilføjelse.

Derefter sluttede Dirigenten den langvarige af en Snes Medlemmer besøgte Generalforsamling.

C. L.

HORSENS LOKALAFDELING

afholdt ordinær Generalforsamling Torsdag den 24. April i Forsamlingsbygningen.

Punkt 1: Forhandlingsbogen. — Oplæstes og godkendtes enstemmigt.

Punkt 2: Beretning. Formanden, *C. Christoffersen*, omtalte den nye Ordning for Arbejdsløshedskasserne og udtalte sin Glæde over, at man nu var bleven af med Arbejdsløshedskortene. Bragte en Hilsen fra Lokalformændene i de sydjyske Byer, som havde været samlet til Møde her i Lokalafdelingen, og refererede de Sager, som var behandlet paa nævnte Møde. Aflagde til Slut en kort Beretning fra det afholdte Kontrahentmøde. — Begge Beretninger godkendtes enstemmigt.

Punkt 3: Regnskaberne. Oplæstes og godkendtes enstemmigt. Afdelingsregnskabet balancerede med Kr. 3383,40.

Punkt 4: Eventuelt. Herunder omtalte *Formanden* Forsamlingsbygningens økonomiske Stilling, som han fandt var god. Mente, at hver Fagforening under Fællesorganisationen vilde blive paalignet ca. 2 Kr. aarlig pr. Medlem i Lokaleleje.

Rich. Rasmussen forespurgte, om der i Aar skulde afholdes Majdemonstration. *Formanden* oplyste, at Fællesorgaisationen havde vedtaget ikke at afholde nogen Demonstration; men at der 1. Maj vil blive afholdt et Aftenmøde med 1 à 2 Talere.

Fra Kommuneskolernes Feriekoloni var der kommen Anmodning om et Bidrag. Der bevilgedes som sædvanlig 25 Kr.

Derpaa bevilgedes der Kaffe med Brød til de mødte 18 Medlemmer, og sluttelig vedtoges det at sende følgende Telegram til tidligere Medlem af Afdelingen, nuværende Forsvarsminister *L. Rasmussen:*

»En Hilsen dig sendes fra gamle Fæller!
Hold Piben varm! Thi først nu det gælder!«

sign. Horsens Typografer.

Chr—n.

NÆR OG FJÆRN

KØBENHAVNS STYRELSE holder Møde førstkommende Mandag Kl. 7 i Vestergade 5.

Formanden.

JUBILÆUM. I indeværende Foraar har to af Holbæk Lokalafdelings Medlemmer fejret 25-Aarsdagen for deres Optagelse i Dansk Typograf-Forbund. Den ene er Trykker *D. V. Jørgensen*, der 1. April havde været Medlem af Forbundet i 25 Aar, den anden Maskinsætter *C. A. Schmidt*, der 1. Maj naaede samme Mærkedag. Jørgensen udlærtes 1. April 1899 i Silkeborg, men har siden 22. Marts 1902 opholdt sig i Holbæk, hvor han først arbejdede i »Holbæk-Posten«s og nu arbejder i »Holbæk Amtstidende«s Trykkeri. Schmidt fik udlært i Hobro 1. Maj 1899 og har foruden i Hobro arbejdet i Hjørring, Viborg og Aarhus, indtil han den 8. September 1911 kom til Holbæk, hvor han siden har haft sin Virksomhed paa »Holbæk Amts Venstreblad«. — Lidt post festum ønskes de to Kolleger til Lykke med de 25 Aar.

BLADSÆTTERNES Opmærksomhed henledes paa Generalforsamlingen paa Søndag. — Se omstaaende Annonce.

BLANDT DE NYE MINISTRE findes to tidligere Kolleger, nemlig Forsvarsminister *L. Rasmussen* og Finansminister *Bramsnæs*, der begge har lært Typografien.

DØDSFALD. Et af Randers Afdelings ældre Medlemmer, *Alex. Jochumsen*, er den 22. April efter en tiltagende Hjertesygdom afgaaet ved Døden, 61½ Aar gl. Jochumsen hørte til de »stille« Medlemmer, hvis Navn ikke har været fremme; men han var en god Kammerat og pligtopfyldende Arbejder, som, indtil Sygdommen tvang ham i Knæ for 4—5 Maaneder siden, ikke veg tilbage for noget Arbejde. Jochumsen kom i Lære 1876 hos Firmaet J. M. Elmenhoff & Søn og har arbejdet der siden, kun afbrudt af Soldatertjeneste. Han var en habil Nodesætter, den eneste, der har været i Randers. Musik og Sang har altid haft hans Interesse, og som Dirigent for forskellige Sangforeninger har han gjort et stort Arbejde. Vi, hans Arbejdskammerater, vil savne ham paa Arbejdsstedet, hvor vi saa op til ham for hans bramfri og retskafne Karakter. — Ære være hans Minde! *A. J.*

DEN GAMLE TYPOGRAFISKE LÆRLINGEFORENING AF 1898 afholder sin Aarsfest Kristi Himmelfartsdag. Nuværende Medlemmer faar nærmere Meddelelse en af de første Dage. — Forhenværende Medlemmer, som kunde ønske at deltage, vil faa alle Oplysninger ved skriftlig at henvende sig til Magnus Søndergaard, Blaagaards Plads 26 3, N.

STYRELSESMØDER

DEN KØBENHAVNSKE STYRELSE

24. Marts 1924.

Protokollen fra forrige Møde oplæstes og godkendtes. — Formanden bød den nyvalgte Styrelse velkommen. — Angaaende K. B.s Krav om Forslag til ny Retsformand forelaa der nu Skrivelse fra Hovedorganisationerne. Der var svaret, at i Henhold til Tarifen maatte der afholdes et Møde mellem de seks Dommere, hvor den opstaaede Divergens da eventuelt kunde blive løst. Til Efterretning. —Hos et Firma, hvor Sætterne skulde arbejde en halv Snes Timer over, havde disse holdt Hvil, efter hvilken Tid Firmaet mente at kunne kræve 4 Timers Arbejde til 50 pCt.s Godtgørelse. I Henhold til Dom i Sag 7/1899 indtræder 100 pCt.s Timerne Kl. 9, hvilket derfor forlangtes respekteret og blev imødekommet. Godkendtes. — Spørgsmaal forelaa angaaende Godtgørelse for 3 Skriftarter. Afgjordes i Henhold til Ordlyden i Dom i Sag 5/1909. — Spørgsmaal om, hvilken Betaling der skulde ydes for Klichéer, forelaa. Disse betales med Værdien af den Skriftart, i hvilken de forekommer, forsaavidt den er mindre end i Brødskriften, ellers med Værdien af denne. — En Sættemaskinmontør var krævet overført til Smede- og Maskinarbejderne. Da Montering af Sættemaskiner er en integrerende Del af Maskinsætterarbejde, kan Dansk Typograf-Forbund ikke gaa med hertil. — Ung Mand havde meldt sig til Optagelse, hvorimod var nedlagt motiveret Indsigelse. Svendeprøve kræves aflagt. — Tidligere forelagt Sag om Afdelingens Indmeldelse som Medlem henlagdes. — En Personaleklage behandledes. — Et Understøttelsesspørgsmaal behandledes paany. Efter det nu foreliggende var der intet ved Sagen at gøre. — Betalingsspørgsmaal for Udførelsen af visse Arbejder besluttedes det at undersøge. — Skitse til den paa Generalforsamlingen vedtagne Anskaffelse af Fane forelaa. Tegning og Tilbud akcepteredes. — Socialdemokratisk Forbund fremsender Regnskab og Beretning. Til Efterretning. — Foreningen til trængende Skolebørns Beklædning fremsender Regnskab og Beretning. De sædvanlige 25 Kr. bevilgedes. — Indsamlingen til de tyske Organer havde i Provinsen givet 1235 Kr. og i København 645 Kr. Det besluttedes at supplere det samlede Beløb op til 2000 Kr. — Refusioner for Speciallægebehandling under Narkose, ekstra Hjælp og hvilende Ret-Sager behandledes. — Der rejstes forskellige Spørgsmaal, som undersøges af Formanden. — Mødet hævet.

TAK

For al venlig Opmærksomhed ved mit Jubilæum takkes hjerteligst. *W. H. Kiene,* Aarhus.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND BOGTRYKFAGETS ARBEJDSLØSHEDSKASSE

VESTERGADE 5, 1. SAL

KØBENHAVN B.

KONTORERNE er aabne for Ind- og Udbetaling fra 1—3 undtagen *Lørdag (11—1)* samt *Fredag* og *Mandag Aften Kl. 5—6½*. Telefon *4331*.

FORMANDEN træffes som Regel til samme Tider. Telefon 13,331.

ANVISNINGSKONTORET. Telefon 4331. Før Kl. 9 Form. og efter 6 Aften gennem Str. 1683. Telegramadr.: Typforbundet, Kbhvn.

FORENINGSMEDDELELSER

KVITTERING FOR MODTAGNE JANUAR KVARTALS REGNSKABER. 23. April: Nykøbing M. pr. Bl. 139,65; Varde 430,00. 24. April: Herning 325,00. 25. April: Marstal pr. Bl. 50,00; Hjørring pr. Bl. 575,00; Horsens pr. Bl. 158,15, Kt. 2000,00, ialt 2158,15; Skanderborg pr. Bl. 69,20. 26. April: Faaborg intet at indsende; Hobro pr. Bl. 76,05; Lyngby pr. Bl. 200,00. 28. April: Aalborg pr. Bl. 500,00, Kt. 1000,00, ialt 1500,00; Brønderslev pr. Bl. 252,65; Korsør 132,00; Middelfart pr. Bl. 380,00, Kt. 200,00, ialt 580,00. 29. April: Aarhus pr. Bl. 1776,75; Fredericia pr. Bl. 200,00, Kt. 229,05, ialt 429,05; Frederikshavn pr. Bl. 250,00, Kt. 400,00, ialt 650,00; Esbjerg pr. Bl. 200,00, Kt. 600,00, ialt 800,00; Kolding pr. Bl. 700,00, Kt. 1555,00, ialt 2255,00; Nyborg pr. Bl. 400,00, Kt. 200,00, ialt 600,00; Odense 3913,85; Ringkøbing pr. Bl. 100,00, Kt. 400,00, ialt 500,00.

København, 29. April 1924.

Forretningsudvalget.

TILSKUD FRA HOVEDKASSEN er efter lovformelig Begæring tilsendt følgende Afdelinger: 23. April: Nykøbing M. i St. f. Januar Kv. Overskud 139,65; Assens 300,00; Svendborg 600,00. 25. April: Marstal i St. f. Januar Kv. Overskud 50,00; Hjørring i St. f. Januar Kv. Overskud 575,00; Horsens i St. f. en Del af Januar Kv. Overskud 158,15; Skanderborg i St. f. Januar Kv. Overskud 69,20; Skanderborg 200,00. 26. April: Hobro i St. f. Januar Kv. Overskud 76,05; Lyngby i St. f. Januar Kv. Overskud 200,00. 28. April: Aalborg i St. f. en Del af Januar Kv. Overskud 500,00; Brønderslev i St. f. Januar Kv. Overskud 252,65; Middelfart i St. f. en Del af Januar Kv. Overskud 380,00; Thisted 500,00. 29. April: Aarhus i St. f. Januar Kv. Overskud 1776,75; Fredericia i St. f. en Del af Januar Kv. Overskud 200,00; Frederikshavn i St. f. en Del af Januar Kv. Overskud 250,00; Esbjerg i St. f. en Del af Januar Kv. Overskud 200,00; Kolding i St. f. en Del af Januar Kv. Overskud 700,00; Nyborg i St. f. en Del af Januar Kv. Overskud 400,00; Ringkøbing i St. f. en Del af Januar Kv. Overskud 100,00; Randers 500,00.

København, 29. April 1924.

Forretningsudvalget.

FLYTTET LOKALFORMAND

Nyborg: Typ: Carl Pelck er flyttet til Wilsonsgade 3; træffes Kl. 12½—1½ og Kl. 4—5. Henvendelse paa Trykkeriet kan ikke finde Sted.

FLYTTET LOKALKASSERER

Viborg: Lokalkassereren er flyttet til Jyllandsgade 5.

NYE MEDLEMMER

København: Sætter Eli Hansen, udl. 10. 4. 24 hos Cato (arb. s. St.). Sætter Hans Henriksen, udl. 18. 4. 24 hos O. Arling (arb. s. St.). Sætter Aage Hansen, udl. 15. 4. 24 hos Chr. Jacobsen (arb. s. St.). Sætter Robert Hansen, udl. 7. 4. 24 hos Hans Jørgensen (arb. s. St.). Sætter Ernst Larsen, udl. 19. 4. 24 hos Krohn (arb. s. St.). Sætter Otto Jensen, udl. 21. 4. 24 hos Gyldendal (arb. s. St.). Sætter Svend Albrechtsen, udl. 1. 4. 24 hos Fraenckel & Co. (arb. s. St.). Trykker Carl Christiansen, udl. 9. 4. 24 hos Hoffensberg (arb. s. St.). Trykker Niels Hillebrandt, udl. 12. 4. 24 hos Egm. H. Petersen (arb. s. St.). 2706 Petersens Hustru Martha (Syge- og Begravelseskassen). Sætter Svend Ystrøm, tidl. Medl. (Egm. H. Petersen). Sætter Frederik Hansen, tidl. Medl. (Nielsen & Lydicke). Trykker Rudolf Ebrecht, tidl. Medl. (Laursen). Trykker Knud Olsen, udl. 18. 4. 24 hos Rom (arb. s. St.). Sætter Eigil Andersen, udl. 22. 4. 24 hos M. Knudsen (arb. s. St.). Sætter Herman Rolsted, udl. 22. 4. 24 hos Chr. Jensen (Bianco Luno). Sætter Frederik Nielsen, tidl. Medl. (Thile). Nielsens Hustru Betty (Syge- og Begravelseskassen). 2882 Weiss' Hustru Emma (Syge- og Begravelseskassen). Paal. Dagmar Senn, udl. 15. 4. 24 hos Furø & Haagensen (arb. s. St.). Paal. Emmy Andersen, tidl. Medl. (Hansen). Paal. Martha Winther, tidl. Medl. (Centraltr.). Paal. Oda Nielsen, tidl. Medl. (Centraltr.).

Aalborg: Trykker Henry Jespersen, udl. 19. 4. 24 hos P. Hansens Eftfl. Aarhus: Paal. Carla Hartmann (Reklametr.). Horsens: Trykker Jens Bækgaard Jensen, udl. 1. 5. 24 hos C. Caspersen, Tørring. Kolding: Sætter Carl Halvorsen, udl. 1. 5. 24 hos Herholdt. Korsør: Sætter Bernhardt Jørgensen, udl. 16. 4. 24 hos Zachariassen. Ringkøbing: Trykker Einar Kirk, udl. 18. 4. 24 hos L. Høier. Slagelse: Sætter Henry Hansen, udl. 15. 4. 24 i Centraltr. Thisted: Sætter Peter Ingvard Jensen, udl. 1. 5. 24 i Thisted Amtsbogtr. Viborg: Trykker Jean Oscar Møller, udl. 1. 4. 24 hos Frederik Møller.

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedkommende Lokalafd.

TILTRAADTE

København: 1743 C. Christiansen fra Rejse (arbl.). 3492 B. Hansen fra Faaborg (arbl.). 7346 Carl Nielsen fra Silkeborg (arbl.). 1353 Otto Hein fra Rejse (arbl.). 2665 Robert Andreasen fra Kolding (V. Petersen). 4859 Ebba Hansen fra Aarhus (arbl.).

Aalborg: 7261 Leopold Petersen (P. Hansens Eftfl.) og 3845 A. Nic. Jensen (arbl.). Aarhus: 3657 Tage Franklin Sørensen (arbl.). Horsens: 7284 Christian Sørensen (arbl.). Kolding: 7290 Henry Nielsen (arbl.). Køge: 4420 Richard Elm-Jensen (arbl.). Nakskov: 6765 Karl J. Andersen (Vestl. Avis). Nykøbing F.: 3952 Carl Johan Hansen (A/S Centraltr.). Skanderborg: 3825 Edv. Jensen og 7206 Rich. E. Andersen. Viborg: 7229 A. Steensen (Stiftstid.).

FRATRAADTE

København: 6450 H. C. Christensen til Kolding (arbl.). 2649 J. Jørgensen paa Rejse.

Aarhus: 4859 Ebba Hansen til Kbhvn. (arbl.) og 3992 Chr. M. Møller (overfl. til Dansk Arbejdsmandsforb.). Faaborg: 3492 Bernhard Hansen til Kbhvn. (arbl.). Fredericia: 7310 Chr. Lorentzen paa Rejse. Holbæk: 3311 Niels P. Pedersen til Kbhvn. (arbl.). Kolding: 4265 Svend Rasmussen til Slagelse (arbl.), 2665 Robert Andreasen til Kbhvn. i Pl. og 6615 Aage Westengaard til Kbhvn. i Pl. Nakskov: 7237 Ove Christensen til Nykøbing (arbl.). Nykøbing F.: 7303 Carl O. Olsen til Kbhvn. i Pl. Odense: 4295 Georg Hansen paa Rejse og 4205 Einer Gade til Kbhvn. i Pl. Silkeborg: 7346 Carl Farsøe Nielsen til Kbhvn. (arbl.), 3657 T. Franklin Sørensen til Aarhus (arbl.) og 7142 Thorvald Petersen paa Rejse. Skive: 4420 Rich. E. Jensen til Køge (arbl.). Slagelse: 6765 Karl Johan Andersen til Nakskov i Pl. Tønder: 7119 Friedrich Boysen til Odense.

UDMELDTE

København: 1919 F. Holm-Carlsen til Amerika. 2454 Edith Larsen.

Aalborg: 7356 R. W. Harvest (Kanada).

DØDE

København: 677 Fru Johanne Jørgensen.

Randers: 3702 Alex. Jochumsen.

Typografernes Understøttelseskasse for Enker og Efterladte.

Legatuddelingen har fundet Sted. De Ansøgere, der er kommen i Betragtning, har erholdt Underretning herom i indeværende Uge. Kassereren træffes hver Mandag Aften Kl. 7—8 i sit Hjem, Hillerødgade 139.

Bestyrelsen.

Stereo- og Elektrotypørernes Brancheklub

Mandag den 5. Maj Kl. 7 Aften i Rømergade 22, 1. Sal til Gaden. Indbetaling af Kontingent. Alle Restancer bedes indbetalt, da Regnskabsaaret slutter.

Bladsætterklubben

afholder *ordinær Generalforsamling* paa Søndag d. 4. Maj Kl. 10½ i Rømersgade 22, 1. Sal til Gaden.

Dagsorden: 1. Beretning. 2. Regnskabet. 3. Valg af Styrelse. 4. Eventuelt.

Styrelsen.

Søndag d. 4. Maj: *Lyngby*. Sct. Hans Torv Kl. 10. (3c)

ANNONCER

I Henhold til Anvisningskontorets Regulativ, Punkt 6, gøres opmærksom paa, at ingen maa slutte bindende Aftale om Pladstilbud, før Henvendelse er sket til Lokalkassereren i den paagældende By eller i København til Anvisningskontorets Bestyrer. Undladelse heraf medfører Karantæne.

Maskinsætter.

Ugift Provinsianer søger Plads som Maskinsætter eller Haandsætter. Anbefaling haves. Billet mrkt. »113« modtager Ekspeditionskontoret.

Ung, rask Nodesætter

og Akcidenssætter søger Plads. Bill. mrkt. »114« modtager Ekspeditionskontoret.

Trykkerforbundter,

har været i Lære 3 Aar, søger Plads straks paa et, helst større Trykkeri. *Nielsen, Nyborggade 14, København. Tlf. Str. 382.* (115)

Bogtrykkeri

i en større østjysk Købstad, centralt beliggende tæt op til Hovedstrøget, er til Afstaaelse straks paa billige Overtagelsesvilkaar. En eller to energiske Fagmænd vil her kunne skabe sig en god Livsstilling. Billet mrkt. »111« modtager Ekspeditionskontoret.

Skrift og Streger

til et mindre Akcidenstrykkeri til Salg. — Billet mrkt. »112« modtager Ekspeditionskontoret.

A/S **F. L. BIE** Gothersgade 28, København K.

Telefoner: Centr. 11,462, 8062 & Palæ 1556.

Grafisk Fagforretning

leverer bedst og billigst fra Lager forniklede **Tænger, Aale, Vinkelhager** og alt andet Tilbehør for Trykkeriet og Sætteriet.

Stort Lager af alle grafiske Maskiner. (9)

ADOLPH WULFF

fører alle Artikler for Bogtrykkere.

Maskiner • Skrifter • Farver

fra de bedste Fabrikker

Valsemassefabrik og Valsestøberi.

Brugte Maskiner haves altid paa Lager.

Gothersgade 8. Kjøbenhavn K.

Telefon Central 39 og 5539. (6)

S. JOHANSENS BARNEVOGNE

Engelske Modeller 78 Kr.
Ratebetaling kan indrømmes.

AMERIKAVEJ 1. HJ. VESTERBROG.

(75)

PARITZ GOTTSHALCK

KONGENS NYTORV 8 • TELEFON 8878

Nye og brugte Maskiner haves paa Lager.

Stort Lager af alle Utensilier. (11)

Tandlæge Edv. Møller,

Købmagergade 30, 2.

udfører enhver Tandbehandling til smaa Priser. Samvittighedsfuldt Arbejde. Bedøvelse hele Dagen. Konsultationstid 10—3½, 6—7 Efterm. Telefon 8181. (12)

Husk A. E.s Rabat.

Største Besparelse

for Foreningens Medlemmer er at benytte **A. E.s Rabatkort.** Kortene udleveres gratis paa Foreningens Kontor. (16)

Ønsker De at sikre Deres Hustru og Børn en Sum, hvis De dør ung, eller Dem selv en Nødskilling til Støtte paa de gamle Dage, sker dette bedst ved at henvende Dem til **Arbejdernes Livsforsikring,** der i sin Afdeling med Lægeundersøgelse, som betales af Selskabet, er det billigste danske Folkeforsikrings-Selskab med ugentlige Præmier.

Konfirmationsforsikringer tegnes paa særlig fordelagtige Vilkaar, saaledes at den ugentlige Præmie **bortfalder** ved Forsørgerens Død **uden** Afkortning i Summen til Konfirmationen.

Alle Forsikringer ere genforsikrede i Statsanstalten for Livsforsikring.

Ugentlige Præmier **fra 10 Øre.**

Forlang Oplysninger hos

ANTON JENSEN,

(24) Sundbyøster Boulevard 4².

Skal et Arbejde fremskyndes.

Brug DRUBIN Siccativet Rapido.

Eneste danske Specialfabrik for Bog- og Stentrykfarver.

Telefon 9090 Telegr.-Adr.: DRUBIN, Valby.

(11)

Redaktør: FR. NIELSEN, Bygaardsstræde 8, Køge. Ekspeditør: KARL SØRENSEN, Vestergade 5, 1. Sal, Kbhvn. B.

Abonnem. gennem Postkontorerne: 1 Kr. 50 Øre Kv. Annoncer: 35 Øre pr. Petitlinje (pladss. Medl. 25 Øre). 26 Gange og derover Rabat.

Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN), København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 19 KØBENHAVN DEN 9. MAJ 1924 51. AARGANG

ANGST FOR FREMTIDEN

»De grafiske Fag« ser med Bekymring Fremtiden i Møde under den socialdemokratiske Regering.

De mange Vanskeligheder, Arbejdsgiverne har at kæmpe med i det daglige Liv, saasom »fordringsfulde Kreditorer, fordringsfulde Statsmyndigheder, fordringsfulde Kunder, fordringsfulde Arbejdere, vil blive forøgede i uoverskuelig Maalestok« — skriver Bladet. Og det ser allerede i Aanden saa fæle Ting virkeliggjorte som Bedriftsraad, Udbyttedeling, Kontrol med Avancen, Prisregulering og Forbud mod Truster. Ja, selv den hellige Ejendomsret anser Bladet for at være i umiddelbar Fare.

Ved at læse om alle disse Bekymringer kommer jeg til at mindes en Tale, som Johan Skjoldborg holdt for godt tyve Aar siden, og hvori han bl. a. skildrede sin første barnlige Forestilling om en Socialist i følgende Vendinger: Det er en vild Mand i rød Bluse og med en stor Røverhat paa Hovedet. Paa Benene har han store Støvler, der kan vade gennem Blod. Om Livet bærer han et Læderbælte med Knive og Pistoler, og i Haanden løfter han en grum Økse. Med Vildskab i Blikket gaar han frem i Landet, higende efter at kløve Menneskers Hoved med sin Økse.

Det er vel overflødigt at tilføje, at Husmændenes Digter naturligvis allerede da forlængst havde forladt denne Forestilling om sine socialistiske Medborgere. Men »De grafiske Fag« synes endnu at nære en uhyggelig Angst for, hvad der skal vederfares særlig Arbejdsgiverne nu, da disse »Vildmænd« er blevne Ministre og skal styre Land og Rige.

Nu er der vel ingen overhængende Fare for, at alle de af »De grafiske Fag« nævnte Reformer vil blive virkeliggjorte lige med det samme — desværre. Ja, jeg siger desværre. Thi hvad var vel naturligere, end at der blev sat en Stopper for den Plyndring af sin Næste, som netop muliggøres bl. a. gennem en ublu Avance paa Menneskenes Livsfornødenheder, hvilket atter er en Følge af de store Truster eller Sammenslutninger af hensynsløse Spekulanter.

Man berømmer en Rockefeller, en Morgan, en Stinnes for deres Storsyn, deres Dygtighed, deres Forretningstalent. Men man glemmer at pege paa alle de Savn og Lidelser, Millioner af Mennesker har maattet gennemgaa for at nære disse »Stormænd«, saa Glansen fra deres Gulddynger kunde flamme over Verden. Er der mon nogen, der tør hævde, at Hugo Stinnes — Manden med Sten-Ansigtet — har gavnet det tyske Folk? Medens man fra Verdens forskellige Egne samlede Midler ind for at lindre den værste Nød i Tyskland, sad han ganske uberørt af alle sine Landsmænds Lidelser og sugede Millioner eller Milliarder til sig i Kraft af Loven om den ukrænkelige Ejendomsret, der tillader den enkelte at gøre sig til Herre over Jordens Rigdomskilder, af hvilke alle skal leve.

Saa er der Spørgsmaalet om Arbejdernes Indseende med og Indflydelse paa Bedrifternes Ledelse og Udbyttedelingen. Jeg har den Opfattelse, at det kun er naive Sjæle og Folk, der lever i Nuet uden Tanke for, hvad der kommer efter, som tror paa Opretholdelsen af den nuværende for Arbejderne uværdige Ordning af Arbejdsforholdene. Der er faldet større Skranker under Verdensudviklingen end dem, Arbejdsgiverne trods nok saa stærke Sammenslutninger formaar at rejse imod en sundere og lykkeligere Tilstand for Lønarbejderne. Der kan gaa fem, ti eller tyve Aar — det afhænger i nogen Grad af Troskaben mod Idealerne hos de Mænd, der fører Arbejdernes Sag frem — men at disse Skranker vil falde, ja, derom har man slet ikke Lov til at tvivle.

Det beror imidlertid paa Arbejdsgivernes Forstaaelse af Tidens Krav, om Overgangen skal blive læmpelig eller ske under mere voldsomme Former.

»De grafiske Fag« synes at savne Blik herfor — at dømme efter Bladets seneste Udtalelser. Husker vi ret, ligger det dog ikke saa langt tilbage i Tiden, at Bladet havde en anden Mening om de nuværende uheldige Forhold mellem Arbejdsgivere og Arbejdere.

Menneskene glemmer hurtigt.

Fr. N.

OTTE TIMERS DAGEN

Polens Statsminister afgav for nylig en Erklæring vedrørende Arbejdstidsspørgsmaalet, som er af stor Interesse for alle, som følger Udviklingen af 8-Timersdagen i de forskellige Lande.

De sidste fire Aar har Polen haft en Lov, som foreskriver Indførelsen af en 8-Timers Arbejdsdag en en 48-Timers Arbejdsuge i Industrien. For nogle Uger siden afholdt imidlertid det nye økonomiske Raad sit første Møde i Warschau, og her fremsatte Arbejdsgivernes Repræsentanter — med Henvisning til de raadende økonomiske Forhold i Polen — Krav paa en Udstrækning af den for Tiden tilladte Arbejdstid. Langt fra at støtte dette Forslag erklærede Statsministeren i sin Svartale, at han var overbevist om, at Bibeholdelsen af 8-Timersdagen var en nødvendig Forudsætning for Industriens Fremgang.

Den polske Regerings Beslutning om at bevare den nugældende Lov, som den er, er særlig bemærkelsesværdig paa Grund af de industrielle og økonomiske Vanskeligheder, som Landet for Tiden har at kæmpe med, og dets Naboskab med Tyskland. Det bør ogsaa understreges, at Polen endnu ikke har ratificeret Washington-Konventionen og saaledes ikke er formelt forpligtet ved nogen international Overenskomst at bibeholde sin nuværende Lovgivning paa dette Omraade.

Paa det i sidste Uge afholdte Møde af Forvaltningsraadet i den Internationale Arbejdsorganisation i Genève kom ogsaa Spørgsmaalet om 8-Timersdagen paa Tale. *Margaret Bondfield*, den engelske Regeringsrepræsentant, meddelte, at den engelske Regering havde udtalt sin Tilslutning til det Forslag angaaende Ratifikation af Washington-Overenskomsten, som en af de kommende Dage vil komme til Behandling i det engelske Parlament.

Jouhaux og *Oudegeest* henledte Raadets Opmærksomhed paa de af Mussolini givne Løfter angaaende Ratificeringen af Konventionerne samt paa den i Øvre-Schlesien paa Grund af Tysklands Forlængelse af Arbejdstiden opstaaede Tilstand. Den tysk-polske Konvention af Aaret 1921 bestemmer, at Arbejderlovgivningen i den tyske og polske Del af Øvre-Schlesien skal tilpasses den tyske Sociallovgivning. Nu har imidlertid Tyskland vedtaget at forlænge Arbejdstiden. *Oudegeest* kritiserede skarpt den tyske Regerings Holdning og henviste til Uholdbarheden af disse Tilstande. Til Slut afgav Arbejdergruppen en Erklæring til Fordel for en international Anvendelse af 8-Timersdagen henholdsvis den 48-Timers Arbejdsuge. (I. F. C.)

BRANCHE-KLUBBERNE

At Maskinsætter-Klubben blev oprettet uden Protest fra Viggo Christensens Side er vist rigtig nok, at det var efter hans Ønske, er mere tvivlsomt.

Naar Traugott Nielsen skriver, at den første Overenskomst vedrørende Maskinerne nærmest havde Tendens af Angst for disse, vil jeg tillade mig at protestere.

Alle Kommissionens Medlemmer, med Formanden, Hr. P. Lauridsen, og mig selv indbefattet, nærede sikkert kun det Ønske ved en lidt højere Løn ved Maskinerne at hindre disses alt for hurtige Indtrængen. Maalet hermed var naturligvis at gøre Overgangen saa let som mulig uden for stor Arbejdsløshed. At dette fuldt ud lykkedes, vil sikkert enhver uhildet Kollega indrømme, særlig naar man ser hen til, hvilken Krise andre Fag har gennemgaaet.

At skabe en privilegeret højere Lønklasse indenfor Faget for *al Fremtid* var der derimod sikkert ingen af Kommissionens Medlemmer, der nærede noget Ønske om. Jeg skal i en offentlig Diskussion ikke komme ind paa, hvilket Led der er af størst Betydning for det færdige Bogtrykarbejde, men kun anføre et Par Arbejdsgiver-Repræsentanters Syn paa Maskinsats.

Under en Forhandling angaaende Maskinsætter-Afsnittet vedrørende Medhjælpernes Løn udtalte:

Witzansky: At han bl. a. ikke forstod vort Krav om højere Løn for Medhjælpere ved Maskinerne, da det at være Maskin-Medhjælper jo væsentlig bestod i, ligesom en Arbejdsmand, at *binde en Snor om en Kasse.*

V. C. Berg (lidt mere forstaaende overfor Arbejdet: At hvis vi stod for stejlt paa vore Fordringer vedrørende Lønnen ved Maskinerne,

vilde Arbejdsgiverne ikke have nogen Overenskomst med os, men saa forbeholde sig deres Ret til at antage *Folk lige fra Gaden.*

Hvor ringe eller hvor stor Vægt man skal tillægge saadanne Udtalelser, faar staa hen.

Jeg vil dog tillade mig i al Beskedenhed at mene, at ingen Arbejdsgiver vil blive taget alvorlig med saadanne Udtalelser, hvor det drejer sig om Haandsættere, beskæftigede ved kompliceret Annonce-, Akcidens-, Tabel- eller Skema-Sats.

At man personlig og ogsaa branchevis har Ret til at handle og tænke *lidt opportunt* under de nuværende kapitalistiske Samfundsforhold, skal jeg indrømme. Der er dog ogsaa et langt Spring herfra og saa til *udelukkende* at handle og tænke *brancheegoistisk* indenfor et Forbund.

Der ofres al for megen Tid og Plads i Bladet, baade af den enkelte og Brancherne, for at skabe et Tillæg paa en eller to Kroner mere om Ugen eller paa Indførelsen af et Standard-Klaviatur.

Derimod burde al denne Tid og disse Kræfter sættes ind paa Gennemførelsen af Socialdemokratiets, efter min Mening, mest betydende Programpunkt, nemlig Indførelsen af retslig og *økonomisk Lighed.*

Og det burde i Praksis søges opnaaet paa den Maade, som Folketingsmand *Wiinblad* og mange andre har fremstillet det: Under et *kapitalistisk* Samfund *lige Løn for lige Arbejde* med Adgang for *alle* til at opnaa dette. Under et *socialistisk* Samfund *lige Løn for alle,* da ethvert Arbejde jo er *lige værdifuldt for et Samfunds Bestaaen.*

Naar andre for en lille Menneskealder siden, hvor Arbejdstiden var 10—14 Timer, har kunnet opstille og fastholde Kravet om 8 Timer, saa maa yngre Arbejds- og Partifæller nok kunne sætte Maalet 6—7 Timer, hvad der med de til Raadighed staaende tekniske Hjælpemidler er mere end nok.

Det samme gælder Kravet om *lige Løn,* der blev opstillet paa et Tidspunkt, da en socialistisk Stat var et fata morgana.

Hvis dette Forhold var gennemført i det danske Samfund i Øjeblikket, er det uden for al Tvivl, at enhver voksen Arbejder vilde være i Stand til at oppebære en Løn af 8—10,000 Kr. aarlig eller Værdier, svarende hertil.

P. Berendt.

ARBEJDERSKOLEN

Hr. Redaktør! De anmodes venligst om at optage følgende Meddelelse i Deres ærede Blad.

Til tidligere Elever i »Den socialistiske Arbejderskole«.

I Erkendelse af, at de gode Kræfter ovennævnte Skole opøver, trænger til et Samlingssted, hvor de kan videreudvikles til Gavn for den enkelte og vort Parti, og i Erkendelse af, at Eleverne i den forholdsvis korte Undervisningstid har lært at vurdere den kammeratlige Aand, der kæder os sammen, har dette Aars Elevement, at en Elevforening, som gennem sin Virksomhed fortsætter den Linie, Skolen anlægger, vilde være paa sin Plads.

En saadan Forening er derfor dannet. Dens Formaal er nærmere udtrykt i Lovens Paragraf 2, der lyder:

»Foreningens Formaal er at være Bindeled mellem Elever fra »Den socialistiske Arbejderskole« og iværksætte Undervisning til Medlemmernes videre Dygtiggørelse, saaledes f. Eks. Sprogundervisning og Arbejde i Studiekredse. Endvidere stiller Medlemmerne sig til Raadighed for »Arbejdernes Oplysningsforbund« til Agitation og Organisation for dette Forbunds Virksomhed.«

For at samle alle interesserede, anmodes tidligere Elever fra Skolen om at tegne sig som Medlemmer. Alle Oplysninger faas ved Henvendelse til Foreningens Formand, *O. Sørensen,* Leifsgade 6 1, Telefon Amager 4246, eller dens Kasserer, *Svend Østerberg,* Borgergade 116 1, Telefon Palæ 254 y.

LOKALAFDELINGEN I KØBENHAVN

Ekstrakt af Regnskabet for Januar Kvartal 1924.

INDTÆGT:

Beholdning den 1. Januar 1924:		
Sætternes Privatkasse	50.209,20	
Trykkernes do.	5.287,25	
do. Begravelseskasse	5.590,84	
Kvindernes Privatkasse	742,16	
Lokalkassen	63.110,80	
Det særlige Fond	29.246,13	
		154.186,38
Arbejdsløshedskassen og Reservefonden:		
Kontingent af heltbetalende	88.380,60	
do. af halvtbetalende	14.379,30	
Refunderet fortsat Hjælp	38.060,86	
Indskud	264,00	
Refunderet Understøttelse	10,00	
		141.094,76
Sygekassen:		
Kontingent	25.765,40	
Administration fra Invalidefonden	204,05	
Refunderede Opholdspenge	15,00	
Tilskud fra Hovedkassen	17.057,18	
		43.041,63
Hjælpekassen:		
Kontingent	3.987,10	
Tilskud fra Hovedkassen	1.746,90	
		5.734,00
Begravelseskassen:		
Kontingent		6.692,40
Invalidefonden:		
Kontingent		4.081,65
Lokalkassen:		
Kontingent af heltbetalende	11.932,40	
do. af halvtbetalende	1.474,60	
Renter af Sparekassen	746,27	
Tilskud fra Sygekassen	450,00	
do. fra Begravelseskassen	200,00	
Administration fra de komm. Hjælpekasser	281,35	
Renter fra Arbejdernes Andelsboligforening	31,85	
Bidrag til Tyskerne	580,50	
Refunderet Understøttelse	120,00	
		15.816,97
Det særlige Fond:		
Kontingent	5.207,30	
Renter	600,00	
Overskud fra Karnevalet	4.560,00	
Juleuddelingen	28,50	
		10.395,80
Sætternes Privatkasse	969,95	
Trykkernes do.	421,77	
do. Begravelseskasse	167,60	
Kvindernes Privatkasse	86,56	
		1.645,88
Balance		Kr. 382.689,47

UDGIFT:

Arbejdsløshedskassen og Reservefonden:		
Understøttelse p. Stedet à 4,00	25.188,00	
do. à 3,50	19.187,00	
do. à 3,25	916,50	
do. à 3,00	6.957,00	
do. à 2,75	2.565,75	
do. à 2,50	6.190,00	
Hjælpekasseunderstøttelse	30.296,78	
Fortsat Hjælp	31.855,15	
Nedsat Understøttelse	194,00	
Rejseunderstøttelse à 3,25	19,50	
do. à 2,75	74,25	
Omflytningsbidrag	57,50	
Tillidsmandsunderstøttelse	45,00	
Indsendt til Hovedkassen	17.548,33	
		141.094,76
At overføre		Kr. 141.094,76
Overført		Kr. 141.094,76
Sygekassen:		
Pengehjælp i Hjem og paa Hospital	28.458,20	
Betalt Hospital	1.902,08	
Lægehonorar	6.632,67	
Speciallæge	4.899,96	
Ekstra Lægehjælp	256,92	
Barselhjælp	300,00	
Medicin til arbejdsløse	27,30	
Administration	450,00	
Nationalforeningen	71,50	
Andre Udgifter	43,00	
		43.041,63
Hjælpekassen:		
Pengehjælp		5.734,00
Begravelseskassen:		
Begravelseshjælp	2.100,00	
Administration	200,00	
Indsendt til Hovedkassen	4.392,40	
		6.692,40
Invalidefonden:		
Invaliderente	2.083,71	
Administration til Sygekassen	204,05	
Indsendt til Hovedkassen	1.793,89	
		4.081,65
Lokalkassen:		
Lønninger	2.679,50	
Porto	310,40	
Tryksager	290,50	
Budløn	715,00	
Møder, Lokaleleje og Husleje	1.704,95	
Brændsel, Belysn. og Rengør.	583,51	
Telefon og Telegram	372,67	
Overført til Sætterafdelingen	120,66	
do. til Trykkerafdelingen	341,46	
do. til Kvindeafdelingen	65,00	
do. til Invalidefonden	339,65	
Ekstra Hjælp	522,30	
Medhjælp	135,00	
Spisebilletter	437,40	
Laur. Jensens Enke	75,00	
Kontrol ved Generalforsamlingerne	16,00	
Banneret til Begravelser	70,00	
Folkeuniversitetsforeningen	9,00	
Arbejdstab	58,00	
Refunderet Københavns Kommunes Hjælpekasse	159,48	
Assurance og Skatter af Sommerhuset	652,48	
Andre Udgifter	314,04	
		9.972,00
Det særlige Fond:		
Sygehjælp	6.262,00	
Ekstra Hjælp	1.117,00	
Lønninger	2.184,00	
Folkeuniversitetsforeningen	43,50	
De Unges Idræt	25,00	
Budløn	715,00	
Til Tyskerne	85,00	
		10.431,50
Sætternes Privatkasse	120,66	
Trykkernes do.	341,46	
do. Begravelseskasse	100,00	
Kvindernes Privatkasse	65,00	
		627,12
Beholdning den 31. Marts 1924:		
Sætternes Privatkasse	51.058,49	
Trykkernes do.	5.367,56	
do. Begravelseskasse	5.658,44	
Kvindernes Privatkasse	763,72	
Lokalkassen	68.955,77	
Det særlige Fond	29.210,43	
		161.014,41
Balance		Kr. 382.689,47

København, 3. Maj 1924. *O. A. Lundin.*

Carl J. Christoffersen. Alb. Michelsen.
Carl Schnoor. Chr. Østergaard.

GENERALFORSAMLINGER OG MØDER

TYPOGRAFERNES SANGFORENING afholdt Tirsdag den 24. April sin halvaarlige Generalforsamling. Til Dirigent valgtes *Jul. Andersen. Formanden* indledede Mødet med en Mindetale over P. Aug. Petersen, som var afgaaet ved Døden. Den afdøde, der blev revet bort i sin bedste Alder, havde altid vist Lyst og In-

teresse for Sangen, ligesom han i organisatorisk Henseende havde ydet sit bedste. Vi vil ære hans Minde. Medlemmerne sluttede sig til Formandens Udtalelser ved at rejse sig.

Derefter aflagde *Formanden* Halvaarsberetning. Virksomheden i den forløbne Sæson havde været ganske jævn og normal. Vi havde haft Lejlighed til at fejre et Par af vore Medlemmer, som holdt Jubilæum. En munter Nytaarsfest sluttede det gamle Aar, og vor Stiftelsesfest i Januar fandt Sted under de bedste Betingelser. Der var udmærket Besøg baade til Koncerten og Ballet, og om Korets Præstationer under vor ny, dygtige Dirigent havde vi kun hørt Lovord. Med en Omtale af Centralerens Program for den tilstundende Sommer sluttede Formanden Beretningen, der enstemmig godkendtes.

Derefter var Regnskabet til Behandling. Efter at have oplæst og udførligt motiveret de forskellige Poster indstillede *Kassereren* dette til Godkendelse. Paa Forslag af *Brandt*, der som Revisor havde gennemgaaet Regnskabet, vedtoges dette enstemmigt.

Styrelsesvalg var næste Sag paa Dagsordenen. Da ingen nye foresloges, genvalgtes begge de afgaaende, Kassereren, *N. Juel Jensen*, og Næstformanden, *Rud. Th. Jensen*, enstemmigt.

Under Eventuelt gav *Formanden* Meddelelser om Sommerens Program, og efter at have besvaret forskellige Forespørgsler fra Medlemmerne hævedes Generalforsamlingen. *L. J.*

TYPOGRAFLÆRLINGENES UNDERAFDELING i Roskilde holdt Mandag den 28. April Generalforsamling. Da Bestyrelsesmedlemmerne Heinrich Andersen, Marius Nielsen og Vald. Petersen bliver Svende, valgtes ny Bestyrelse, der kom til at bestaa af *Gunnar Jensen, Otto Sørensen, Herluf Petersen* og *Frede Marking*.

Ved det fælles Kaffebord efter Generalforsamlingen blev der holdt en lille Tale til de unge Svende, hvoraf den ene, Marius Nielsen, havde opnaaet Karakteren ug og Broncemedaille for sit Svendestykke.

I Henhold til Anvisningskontorets Regulativ, Punkt 6, gøres opmærksom paa, at ingen maa slutte bindende Aftale om Pladstilbud, før Henvendelse er sket til Lokalkassereren i den paagældende By eller i København til Anvisningskontorets Bestyrer. Undladelse heraf medfører Karantæne.

FORRETNINGSUDVALGS-MØDER

30. April 1924.

1. Fra Bogbinderforbundet forelaa en Skrivelse angaaende den for Tiden verserende Konflikt i Bogbinderfaget. — Til Efterretning.

2. Fra det internationale Sekretariat forelaa yderligere Meddelelser om Lockouten i Norge og om en Strejke i Ungarn samt Beretning fra Sekretariatskommissionens Møder den 27., 29. og 30. Marts. — Til Efterretning.

3. To Medlemmer af den københavnske Sygekasse anmoder om Hjælp til Anskaffelse af Bandager. — Halvdelen af Anskaffelsessummen bevilgedes.

4. En nyudlært Sætter i København, der kun havde staaet 4 Aar i Lære, anmodede om Optagelse i Forbundet. — Efter en foreliggende Svendeprøve var der intet at indvende mod vedkommendes faglige Kvalifikationer, og Optagelse kan derfor finde Sted.

5. 6 Medlemmer i Provinserne fik tilstaaet hvilende Medlemsret for et Aar, og et Medlem fik sin hvilende Medlemsret forlænget et Aar.

6. De samvirkende Fagforbund havde fremsendt Cirkulære angaaende Lockouten i Norge. — Til Efterretning.

7. Odense Lokalafdelingsstyrelse havde indstillet 2 Medlemmer til Karantæne for Overtrædelse af Arbejdsanvisningsregulativets Pkt. 6. — De paagældende idømtes hver 3 Maaneders Karantæne.

8. Det vedtoges at rette en Henvendelse til Sygekasseinspektoratet om Indførelse af Tandlægebehandling i den københavnske Sygekasse.

NÆR OG FJÆRN

50-AARS JUBILÆUM. Mandag den 12. Maj d. A. kan Firmaet *J. Jørgensen & Co.*, Krystalgade 16, fejre sin 50-aarige Bestaaen. Det grundlagdes af *J. Jørgensen*, der optog cand. polyt. *M. A. Hannover* som Kompagnon. Jørgensen døde nogle Aar efter; men Forretningen fortsattes af Hannover, der forøvrigt var en af de Bogtrykkere, som under Konflikten i 1898 brød ud af Bogtrykkerforeningen og derved medvirkede til, at Typograferne fik en efter Datidens Forhold god Løn. For 12—13 Aar siden solgte Hannover Bogtrykkeriet til Ing. *Ivar Jantzen*.

Det gamle, velrenommerede Bogtrykkeri er i de senere Aar udvidet betydeligt, og utallige er de Værker, baade videnskabelige og skønlitterære, der i de forløbne 50 Aar er udgaaet derfra. Det beskæftiger for Tiden ca. 60—70 Arbejdere. —*n.*

JUBILÆUM. Den 12. Maj kan *Christian Georg Larsen*, Hillerød, fejre 25-Aarsdagen for sin Indtræden i Dansk Typ.-Forbund. Christian G. har lært paa »Frederiksborg Amts Avis« i Hillerød, hvor han endnu er beskæftiget som Ombryder. Jubilaren, der har beklædt Formandsposten i Afdelingen og i en lang Aarrække har været samvittighedsfuld Revisor, er meget afholdt blandt Kollegerne for sit gode, kammeratlige Forhold. Paa Jubilæumsdagen vil der blive overrakt Chr. G. en Mindegave, indkøbt for Bidrag fra Afdelingens Medlemmer, og han vil blive indbudt som Æresgæst til — en Fodtur til Asminderød Kro med efterfølgende Fællesspisning Store Bededag. Hjertelig til Lykke Chr. G.! *Jul. C.*

DEN UDVIDEDE TRYKKEFRIHED. Den sidste Uge i April steg den cirkulerende Penge-Seddelmængde med ca. 42 Millioner Kr. Man holder altsaa her i Landet fremdeles paa, at Trykkefriheden ogsaa skal omfatte Nationalbankens Pengesedler.

Anderledes i Frankrig. Dér vedtog man den 12. Marts d. A. at standse Seddelpressen, og det har givet til Resultat, at den franske Franc siden da er steget med ca. 90 pCt.

DE SAMVIRKENDE. Af De samvirkende Fagforbunds Aarsregnskab fremgaar det, at der i Aarets Løb er ydet 115.497 Kr. til Strejker og Lockouter. Til de tyske Fagforbund er der ydet et Laan paa 100.000 Kr. og en Gave paa 10.000 Kr. Desuden er udbetalt til de tyske Børns Underhold 153.130 Kr., som er indkommet ved Indsamling indenfor Arbejderorganisationerne. Til Lønninger og Honorarer er medgaaet 58.604 Kr. Forbundene har købt 30 Aktier i Arbejdernes Landsbank til et Beløb af 120.000 Kr. Administrationstilskudet fra de forskellige Forbund beløber sig til 123.611 Kr. Ved Regnskabsaarets Slutning var der en Kassebeholdning paa 164.447 Kr. samt i Forskudsfonden et Beløb paa 650.000 Kr.

ET STORT APPARAT er Det internationale Arbejdsbureau i Genève. Det bestaar af 320 Funktionærer. Heraf er 98 fra Schweiz, 85 fra Frankrig, 75 fra England, 8 fra Rusland, 7 fra Tyskland, 6 fra Italien, 5 fra Østrig, 5 fra Polen, 4 fra Belgien, 3 fra Kanada, Holland, Irland og Spanien, 2 fra Czekoslovakiet og Ungarn og 1 fra Landene Danmark, Norge, Sverige, Finland, Lithauen, Rumænien, Serbien, Brasilien, Chile og Sydafrika. Bureauets Aarsbudget andrager over $7^1/_2$ Million Francs.

INTERNATIONAL TYPOGRAFKONGRES. Bestyrelsen for det Internationale Typograf-Forbund har vedtaget at afholde den 9. internationale Typografkongres i Tilslutning til det tyske Typograf-Forbunds Kongres, som afholdes den 8. September og følgende Dage i Hamborg.

De vigtigste Punkter paa Dagsordenen er: Behandling af Spørgsmaalet om Gensidighedsoverenskomsten, 8-Timers Arbejdsdagen og Ofsetspørgsmaalet.

SVENSK TYPOGRAF-FORBUND holder Delegeretmøde i Dagene 4de, 5te, 6te og 7de August i Stockholm.

ANTI-KRIGSDAGEN OG RADIO. Den internationale faglige Central har indledet Underhandlinger om den 21. September d. A. at stille den traadløse Telegrafi i Anti-Krigspropagandaens Tjeneste.

FRA DEN UNGARSKE FAGBEVÆGELSE. Bestyrelsen for det socialdemokratiske Parti i Ungarn behandlede paa det fornylig afholdte Møde bl. a. ogsaa Partiets Stilling til Saneringsforslagene og vedtog, at den socialdemokratiske Parlamentsgruppe skulde bekæmpe disse Forslag paa det skarpeste.

I det samme Møde blev ogsaa den af Grev Bethlen fremsatte Trusel, »at han nok skulde tage Forholdsregler imod Fagforeningernes politiske Terror«, drøftet. Denne Trusel opfattes almindeligt saaledes, at Bethlen vil gaa frem imod Fagforeningerne, saafremt Socialdemokratiet vil berede ham Vanskeligheder ved Behandling af Saneringsforslagene i Parlamentet. Det vedtoges at ignorere den fremsatte Trusel og benytte alle Kampmidler for at umuliggøre eller i det mindste vaskeliggøre Befæstelsen og Udbygningen af Diktaturet Bethlen. (I. F. C.)

KASSEEFTERSYN

Ved et Dags Dato foretaget uventet Eftersyn hos Kassereren for *Typografernes Stiftelser*, Hr. P. Jensen, fandtes en Beholdning af Kr. 51.045,47 til Stede saaledes:

Obligationer	Kr.	20.100,00
Sparekassebeholdning	»	30.132,19
Kassebilag	»	114,30
Kontant Beholdning	»	698,98
Ialt	Kr.	51.045,47

Alt i Overensstemmelse med Bøger og Bilag.

København, 1. Maj 1924.

Carl J. Christoffersen. *Chr. Østergaard.*

TAK

For al Opmærksomhed i Anledning af mit 25-Aars Jubilæum takkes herved paa det hjerteligste.

Middelfart, i Maj 1924.

M. L. Madsen Angelbo.

De mange Kolleger Landet over, som viste mig Opmærksomhed paa min 50-Aars Jubilæumsdag, bedes modtage min inderligste Tak.

Hans Hansen,
»Randers Dagblad«.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND BOGTRYKFAGETS ARBEJDSLØSHEDSKASSE

VESTERGADE 5, 1. SAL
KØBENHAVN B.

KONTORERNE er aabne for Ind- og Udbetaling fra 1—3 undtagen *Lørdag (11—1)* samt *Fredag* og *Mandag Aften Kl. 5—6$^1/_2$*. Telefon *4331*.

FORMANDEN træffes som Regel til samme Tider. Telefon 13,331.

ANVISNINGSKONTORET. Telefon 4331. Før Kl. 9 Form. og efter 6 Aften gennem Str. 1683. Telegramadr.: Typforbundet, Kbhvn.

FORENINGSMEDDELELSER

KVITTERING FOR MODTAGNE JANUAR KVARTALS REGNSKABER. 30. April: Skjern 72,80. 1. Maj: Aabenraa pr. Bl. 200,00, Kt. 1350,00, ialt 1550,00; Løgstør pr. Bl. 100,00, Kt. 64,50, ialt 164,50; Struer pr. Bl. 300,00, Kt. 130,00, ialt 430,00. 2. Maj: Ribe 200,00. 5. Maj: Stege 300,00. 6. Maj: Odder pr. Bl. 210,00.

Grenaa mangler.

København, 6. Maj 1924.

Forretningsudvalget.

TILSKUD FRA HOVEDKASSEN er efter lovformelig Begæring tilsendt følgende Afdelinger:

1. Maj: Aabenraa i St. f. en Del af Januar Kv. Overskud 200,00; Løgstør i St. f. en Del af Januar

Kv. Overskud 100,00. 5. Maj: Roskilde 500,00. 6. Maj: Odder i St. f. Januar Kv. Overskud 210,00.
København, 6. Maj 1924.

Forretningsudvalget.

FLYTTET LOKALFORMAND

Aabenraa: C. Boldt (Hejmdal). Privat Adresse: Søndertorv 3.

NYE MEDLEMMER

København: Sætter Axel Corell, udl. 1. 5. 24 hos Athene (arb. s. St.). Sætter Orla Schmidt, udl. 1. 5. 24 hos Bernh. Schmidt (arb. s. St.). Sætter Aage Petersen, udl. 26. 4. 24 hos Kihl (arb. s. St.). Sætter Henry Jørgensen, udl. 1. 4. 24 hos Th. Jensen *(arbl.)*. Sætter Karl Berg, udl. 15. 4. 24 hos H. H. Thiele (arb. s. St.). Trykker Aksel Grundsøe, udl. 1. 5. 24 hos Aage Hansen (arb. s. St.). Trykker Max Meyer, udl. 3. 5. 24 hos Knudtzon *(arbl.)*. Trykker Niels Jørgensen, udl. 22. 4. 24 i Kr. Dagblad (arb. s. St.). Trykker Niels Svensson, udl. 19. 4. 24 hos H. H. Thiele (arb. s. St.). 1985 Zimmerdahls Hustru Vera (Syge- og Begravelseskassen). 3937 Nielsens Hustru Emma (Syge- og Begravelseskassen). Paal. Ellen Hansen, udl. 5. 5. 24 hos Egm. H. Petersen (arb. s. St.). Paal. Vanda Hendel, udl. 5. 5. 24 hos Egm. H. Petersen (arb. s. St.). Paal. Ketty Houmann, udl. 15. 4. 24 hos Erbs (arb. s. St.). 2022 Else Willadsen, tidl. Medl. (Egm. H. Petersen).

Aabenraa: Sætter Carl Bertelsen, udl. 18. 4. 24 i Hejmdal. Aalborg: Sætter Aage Jensen, udl. 1. 5. 24 i Aalborg Venstrebl. og Sætter-Trykker Viggo Emanuel Lindholm, udl. 1. 5. 24 hos H. Søndergaard, Nibe. Aarhus: Sætter Christian Jordahl, udl. 1. 5. 24 hos C. Reimann. Fredericia: Sætter Hans Vilhelm Olsen, udl. 1. 5. 24 i Fredericia Dagbl. Horsens: Sætter Ernst Hoffmann, udl. 1. 5. 24 hos J. A. Kloster. Nyborg: Sætter-Trykker Viggo Knackstredt, udl. 22. 4. 24 i Nyborg Bogtr. Odense: Sætter Chr. Rs. Madsen, udl. 19. 4. 24 i Bogense Bogtr. og Sætter Harry Henrik Andersen, udl. 1. 5. 24 i Johs. Rasmussens Bogtr. Randers: Trykker Jens Kyhnell Rasmussen, udl. 1. 5. 24 hos J. M. Elmenhoff & Søn og Sætter Jens Drachmann Krag, udl. 1. 5. 24 hos J. M. Elmenhoff & Søn. Roskilde: Sætter Marius Svend Regnholdt Nielsen, udl. 1. 5. 24 hos F. Møller. Rudkøbing: Sætter Aug. Marius Kristian Petersen, udl. 19. 4. 24 i Langelands Avis. Varde: Sætter Ove Nielsen Horup, udl. 1. 5. 24 i Ribe Amtstid. og Sætter Olaf Charles Olsen, udl. 24. 6. 94 (tidl. Medl.). Vejle: Trykker Niels Jensen, udl. 1. 5. 24 i Vejle Amts Avis. Viborg: Sætter Harry Sigurd Weble, udl. 1. 5. 24 i A/S Stiftstidende.

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedkommende Lokalafd.

TILTRAADTE

København: 7246 Peter Jørgensen fra Maribo (arbl.). 3381 Carl Olsen fra Slagelse. 3657 Tage Franklin Sørensen fra Silkeborg (arbl.). 6615 Aage Westengaard fra Kolding (Jarmer). 7322 Henry Jensen fra Slagelse (M. Knudsen). 4205 Einar Gade fra Odense i Pl.

Aarhus: 1179 K. P. A. Thomsen (arbl.). Esbjerg: 6544 H. S. Egholm (Schrøder). Haderslev: 4479 Vald. P. Meier (arbl.). Løgstør: 7329 Erik Clemmensen (arbl.). Nykøbing F.: 7237 Ove Christensen (arbl.). Odense: 7211 Marinus Nielsen Refsgaard (arbl.). Roskilde: 3380 Knud Petersen (arbl.). Slagelse: 4265 Svend Rasmussen (arbl.). Struer: 3646 Albert Jacobsen (arbl.) og 7300 A. Jørgensen (M. Christensen). Tønder: 7127 Paul Krause (arbl.). Varde: 4489 Niels Peter Jensen (Ribe Amtstid.).

FRATRAADTE

København: 3381 Carl Olsen til Dansk Arbejdsmandsforb. 7261 Leopold Petersen til Aalborg i Pl. 1927 N. Ljungstrøm paa Rejse. 1179 Carl Thomsen til Aarhus (arbl.). 425 Georg Møller til Smede- og Maskinarbejderne.

Aarhus: 3657 Tage Franklin Sørensen til Kbhvn. (arbl.) og 561 Laur. A. Nielsen til Kbhvn. (arbl.). Esbjerg: 7340 Johan Harrits til Grenaa (arbl.). Horsens: 6968 Thorvald Petersen paa Rejse. Kolding: 4479 Vald. P. Meier til Haderslev (arbl.). Maribo: 7246 P. W. Jørgensen til Kbhvn. (arbl.). Randers: 3453 J. Nic. Vissing (overfl. til Dansk Arbejdsmandsforb.). Skive: 6538 Otto Pedersen (overfl. til Dansk Arbejdsmandsforb.). Slagelse: 3381 Georg Olsen til Kbhvn. (udenfor Faget), 7322 Henry Jensen til Kbhvn. i Pl. og 4265 Svend Rasmussen paa Rejse. Struer: 6055 Martin A. Holm til Viborg i Pl.

UDMELDTE

Nykøbing F.: 3952 Carl Johan Hansen (fratr. Faget). Svendborg: 3931 Sigfr. Høgfeldt (Bogtrykker). Vejle: 4966 Mary Nielsen (fratr. Faget).

DØD

København: 648 F. Hansens Hustru Olga.

Typografernes Sangforening.

Torsdag d. 15. (St. Bededags Aften) Kl. 8 Møde med Damer paa »Gimle«. Kaffe og Dans.

Næste Kantateprøve Kristi Himmelfartsdag (29. Maj) Kl. 10, Haandværkerforen. (1f)

Søndag den 11. Maj: *Bøndernes Hegn.* Sct. Hans Torv Kl. 10. (3d)

ANNONCER

I Henhold til Anvisningskontorets Regulativ, Punkt 6, gøres opmærksom paa, at ingen maa slutte bindende Aftale om Pladstilbud, før Henvendelse er sket til Lokalkassereren i den paagældende By eller i København til Anvisningskontorets Bestyrer. Undladelse heraf medfører Karantæne.

Maskinsætter

(Linotype) søger Plads snarest. Gerne som Vikar i Sommerferien. Billet mrkt. »116« modtager Ekspeditionskontoret.

En Typograph-Sættemaskine

er til Salg. — Billet mrkt. »117« modtager Ekspeditionskontoret.

Sætter-Forbundter

kan faa Plads i Svendborg. Billet mrkt. »118« modtager Ekspeditionskontoret.

Tandlæge Edv. Møller,

Købmagergade 30, 2.

udfører enhver Tandbehandling til smaa Priser. Samvittighedsfuldt Arbejde. Bedøvelse hele Dagen. Konsultationstid 10—3½ 6—7 Efterm. Telefon 8181. (12)

Husk A. E.s Rabat.

Største Besparelse

for Foreningens Medlemmer er at benytte **A. E.s Rabatkort.** Kortene udleveres gratis paa Foreningens Kontor. (16)

·ERIK·LEVISON·
GRAFISKE ARTIKLER
EN GROS
VESTRE BOULEVARD 36-38 KØBENHAVN B
Stort Udvalg i alle grafiske Utensilier, Træmaterialer samt nye og brugte Maskiner
BESØG DE BETYDELIGT UDVIDEDE UDSTILLINGSLOKALER (20)

Brug ikke det første det bedste.
Anvend altid DRUBIN Tørringspasta 9090.
Eneste danske Specialfabrik for Bog- og Stentrykfarver.
Telefon 9090 Telegr.-Adr.: DRUBIN, Valby. (14)

A/S **F. L. BIE** Gothersgade 28, København K.
Telefoner: Centr. 11,462, 8062 & Palæ 1556.
Samtlige Maskiner og Artikler for **Bogtrykkerier, Bogbinderier, Litho-Etablissementer, Klichéfabriker** og beslægtede Brancher.
Kulante Betingelser.
Stadigt stort Lager. (10)

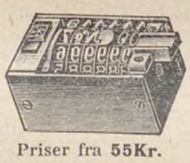

Numererværker

til Indsætning i Satsen i alle gangbare Udførelser, direkte fra 1. Kl.s Fabrik.

Priser fra 55Kr.

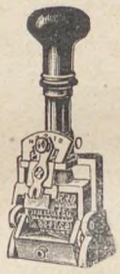

Paginermaskiner

4, 5 og 6-chifrede.

Forlang udf. Fabriksprislister hos
C. A. E. KJELLBERG,
Marstalsgade 33. — København Ø.
Telefon Øbro 4427 x

Priser fra 32 Kr. (25)

J. G. A. Eickhoff, København B.

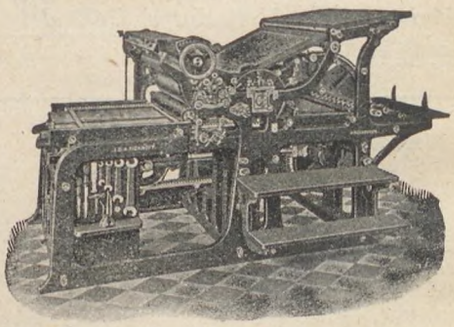

Vesterbrogade 97 · Telf. 12078-79.

S. JOHANSENS BARNEVOGNE

Engelske Modeller 78 Kr.
Ratebetaling kan indrømmes.

AMERIKAVEJ 1. HJ. VESTERBROG. (75)

PARITZ GOTTSHALCK
KONGENS NYTORV 8 · TELEFON 8878
Nye og brugte Maskiner haves paa Lager.
Stort Lager af alle Utensilier. (11)

Redaktør: Fr. Nielsen, Bygaardsstræde 8, Køge. Ekspeditør: Karl Sørensen, Vestergade 5, 1. Sal, Kbhvn. B.
Abonnem. gennem Postkontorerne: 1 Kr. 50 Øre Kv. Annoncer: 35 Øre pr. Petitlinje (pladss. Medl. 25 Øre). 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. Bording (V. Petersen). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 20 KØBENHAVN DEN 16. MAJ 1924 51. AARGANG

Dansk Typograf-Forbunds Københavns Afdeling.

(Samtlige Medlemmer)

afholder

Ordin. kvartaarl. Generalforsamling

Søndag den 18. Maj Kl. 10 præcis

i Rømersgade 22 (Festsalen).

Dagsorden: 1. Beretning. 2. Regnskabet. 3. Valg af Næstformand. 4. Forslag fra Berendt: Oprettelse af en Medicinalkasse. 5. Aflægning af Beretning fra Landskontrahentmødet.

Medlemskort skal forevises med Indgangen.

Styrelsen.

BOLIGNØDENS AFHJÆLPNING

Til et velordnet moderne Samfund, hvor Profitjageriets vilde Drifter har frit Spillerum, hører — foruden en tusindtallig Skare af arbejdsløse — ogsaa dette, at Tusinder af Samfundets Individer er boligløse eller sammenstuvede i usle Rum, der ikke en Gang kommer paa Højde med de primitive Folkeslags Boliger.

Man behøver blot at stille de to Begreber: *arbejdsløs* og *boligløs* overfor hinanden for at se og fatte hele Meningsløsheden i et saakaldt civiliseret Samfund.

Naar der ikke bliver bygget flere Boliger, er Grunden altsaa ikke den, at der er Mangel paa Arbejdskraft. Tværtimod er der nok af ledige Hænder, som hellere end gerne tog fat.

Hvad er da Aarsagen?

Jo, siger nogle, det er fordi, Arbejdslønningerne er saa høje, at det ikke kan betale sig at bygge. Men det er falsk Tale. Da man i sin Tid — det var den Gang, et Par almindelige Støvler kostede omkring 40 Kroner — foretog en Undersøgelse af Fremstillingsomkostningerne ved det danske Fodtøj, viste det sig, at Arbejdslønnen kun androg ca. 5 Kr. pr. Par!

En Undersøgelse af Arbejdslønningernes Indflydelse paa Priserne i andre Industrier skal nok vise sig at give et lignende Resultat — ogsaa i Byggeindustrien.

Men hvad *er* da Grunden til, at der ikke bygges mere?

Man behøver kun at pege paa *de høje Jordpriser* for at finde en af Grundene, og maaske den væsenligste. Nu om Dage koster en Byggegrund alene lige saa meget, som man tidligere gav for Jord og Bygninger tilsammen, ja, i mange Tilfælde endog betydelig mere.

Vi har her i Landet i god Tro til, at vi gjorde noget godt, i en Del Aar ydet Statstilskud til Husmandsbrug og Statslaan til Fremme af Byggeriet i Købstæderne. Men i Virkeligheden er disse Tilskud fra Staten gaaet i de private Jordejeres Lommer i Form af højere Priser paa den solgte Jord. Og de Mennesker, vi vilde gavne, ja, de har ganske vist faaet dem et Hjem, men der har fulgt lange Aars trælsomme Kaar efter.

Og alt imens vokser de hjemløses Tal.

— — —

I Amerika har man begyndt at gaa en anden Vej for at fremme og opmuntre Byggeriet. I New York har man gennemført en Bestemmelse om, at Nybygninger til en Værdi af højst 5000 Dollars pr. Lejlighed er fritaget for Skat, medens der stadig betales ca. $2^3/_4$ pCt. Grundskyld. Denne tilsyneladende ubetydelige Reform, der ikke direkte har kostet Kommune eller Stat noget, har haft vældige Virkninger. Loven traadte i Kraft 18. Februar 1921, og allerede samme Aar steg Byggevirksomheden til det tredobbelte. Denne Stigning er imidlertid i 1922 og 1923 fortsat saa stærkt, at det burde opmuntre os til at gennemføre lignende Reformer.

Ifølge Beretning fra National City Bank i New York byggedes der for henholdsvis 604 og 785 Mill. Dollars i de to Aar. Ialt er der altsaa bygget for 1389 Mill. Dollars eller omkring 7 Milliarder Kr.

Hvad dette vældige Tal betyder, kan man gøre sig en Forestilling om, naar man hører, at den samlede Bygningsværdi i København med Frederiksberg i 1920 kun er vurderet til 1,8 Milliard, skriver »Det frie Blad«.

Regner man en Lejligheds Værdi til 25.000 Kr., skulde der i de to Aar være bygget omkring 280.000 Lejligheder eller Boliger til over 1 Mill. Mennesker.

I Hovedstaden blev der i Tidsrummet April 1921 til April 1923 kun byggget 6245 Lejligheder.

Selv om New York er ti Gange saa stor som vor Hovedstad, er det let at se, at man dér er godt i Gang med at løse Boligspørgsmaalet. Det meddeles da ogsaa, at Huslejen er nedadgaaende.

At denne livlige Byggevirksomhed har givet gode Tider for Haandværkerne siger sig selv. Arbejdsløsheden er meget ringe i Byggefagene, og Lønnen har for de faglærte nærmet sig stærkt til de 2 Dollars i Timen eller 16 Dollars om Dagen i den bedste Tid om Sommeren.

— — —

Var der ikke god Grund til for vor nye Regering, hvis Tilblivelse ikke mindst skyldes de mange Lejeres Stemmer, at have sin Opmærksomhed henvendt paa, hvad de praktiske Amerikanere foretager sig for at afhjælpe et af vor Tids værste Onder?

Fr. N.

BRANCHE-KLUBBERNE

Nu fik Berendt da endelig en Anledning til at udøse sin Galde over Maskinsætterne. Paa Generalforsamlingerne har han ofte med mere eller mindre forblommede Udtalelser vist sit Sindelag, der hos ham og enkelte andre Kolleger bunder i Misundelse over, at vi har en halv Snes Kroner mere om Ugen end Haandsætterne. Hans Udgydelser kan jo nemlig ikke være en Følge af, at han er Modstander af Klub-Dannelserne, da han selv har siddet som Formand for en af disse Udvækster. Havde han været det, kunde man tildels have forstaaet ham.

At Berendt som Haandsætter føler sig højt hævet over en Maskinsætter, er der jo ingen Tvivl om, og han illustrerer dette yderligere ved at citere en Udtalelse af Hr. Witzansky; men for dem, som har kendt lidt til Hr. Witzansky, siger en saadan Udtalelse ikke ret meget, da han som Ikke-Fagmand hverken forstod Haandsætternes eller Maskinsætternes Krav, og som Berendts allierede imod Maskinsætterne har han altsaa ikke stor Betydning. Men af Principalerne vil Berendt sikkert faa en rosende Omtale i »De grafiske Fag«.

Naar Lønnen for Arbejdet ved Maskinerne i sin Tid blev sat højere end Haandsætternes, var det dog vist næppe grundet i den Tanke at hindre Maskinernes for hurtige Indtrængen, men derimod i Ønsket om at sikre de paagældende Arbejdere en lille Smule af den Profit, som Indførelsen af Maskinerne vilde give Bogtrykkerne.

Mon Berendt virkelig er saa naiv at tro paa Gennemførelsen af lige Løn for alle under et *socialistisk Samfund*. Det var en stor og ædel Opgave for dig, Berendt, at arbejde for denne Idés Virkeliggørelse indenfor de nuværende politiske og faglige Ledere, der jo *i Ord* siger os saa overordentlig meget smukt om Lighedsprincippet, men *i Handling* sjældent viser det. Jeg er bange for, at du vil blive grundigt til Grin blandt de *ærede Partifæller* — rent bortset fra, at en dygtig Arbejder eller i det hele taget et Menneske, der har ofret sin Tid og sine Evner paa at dygtiggøre sig, altid vil forlange og ogsaa fortjener mere for sit Arbejde, end den mindre dygtige kan faa.

Berendt anbefaler de unge iblandt os (hvorfor for Resten ikke ogsaa de ældre) at arbejde for Indførelsen af en kortere Arbejdstid. Det ser jo meget bestikkende ud, men hvorfor var Berendt da som Styrelsesmedlem med til at anbefale Tarifen af 1921, hvor Maskinsætterne fik *forlænget Arbejdstiden* efter 2 Nat fra $6^1/_2$ til 7 Timer og ved en tidligere Tarifrevision fik strøget Fridagene i Dagbladene. Som sagt, Berendt, hvorfor opponerede du ikke den Gang? — Naa, det er sandt, det var jo kun Maskinsætterne, det gik ud over. Efter dine Ord at dømme, er du jo endnu lige saa ungdommelig som Kruschen-Manden, saa du skulde selv prøve paa at stille et saadant Krav til den næste Tarifrevision — du sidder jo selv i Styrelsen og maa derfor med saa megen mere Vægt kunne arbejde derfor.

Til Slut skal jeg blot bemærke, at Hr. Viggo Christensen ikke var Formand for Københavns Afdeling, da Maskinsætter-Klubben blev stiftet, saa han har som saadan hverken kunnet give sit Mishag eller Bifald til Kende i den Anledning.

H. C. Jørgensen.

Af alle de mange Billeder, der er taget af vore Medlemmer oppe omkring Sommerhuset, er her et, som er karakteristisk. Det er taget ud for Høve Skov imod Stranden og gengiver Partiet i al sin Vildsomhed. Et lille Stykke til højre, nærmere mod Sommerhuset, er der den herligste Badestrand, hvor vore 2 Badehuse er opstillet paa vor egen Grund. Se, hvor glade de smiler i Klyngen, baade store og smaa! Gid blot, at det maa blive rigtig mange forundt at kunne være med. Tegningen gaar rask for Haanden, men endnu er der Plads, navnlig i Juni.

FAGSKOLEN FOR BOGHAANDVÆRK I KØBENHAVN

—

SOMMERKURSUS 1924

Saafremt et tilstrækkeligt Antal Deltagere melder sig, afholder Fagskolen Sommerkursus fra Mandag den 20. Juli til Lørdag den 30. August.

Undervisningen finder Sted alle Hverdage fra Kl. 8—5 og omfatter for *Sættere:* Bog- og Akcidenssats m. m., for *Trykkere:* Værk-, Billed- og Farvetryk, samt for *Bogbindere:* Haandforgyldning (med Fagtegning), Presseforgyldning, Snitforgyldning og Marmorering.

Betalingen er 40 Kr. (for Udlændinge 80 Kr.), som erlægges ved Kursusets Begyndelse.

Anmeldelse om Deltagelse sendes til Fagskolen for Boghaandværk, Hagemannsgade 2, København B., inden den 25. Juni.

Statsunderstøttelse søges henholdsvis gennem Dansk Provins-Bogtrykkerforening og Centralforeningen af Bogbindermestre i Provinserne.

C. Lembek,
Inspektør.

MASKINSÆTTER-INSTRUKTIONSMØDE I HOLBÆK

—

Maskinsætternes Sjællandskreds afholder *Søndag den 1. Juni et Instruktionsmøde i Holbæk,* hvortil Kollegerne venligst indbydes.

Formanden for Landssammenslutningen, *P. Petersen,* Kolding, har lovet at lede Instruktionen, der vil foregaa fra Kl. 10½—12 og 1½—3. Emnet bliver: »Friktionskoblingen og andre Detailler«.

Endvidere vil en 3 Magasins Litotype med Sidemagasin, der blev opstillet paa »Holbæk Amtstidende« sidst i Februar Maaned, kunne beses ved samme Lejlighed. Masknen, der er den første i sin Slags her i Landet, vil sikkert kunne paaregne almindelig Interesse; den vil blive demonstreret af *Viktor Henriksen,* Holbæk.

Demonstrationerne vil foregaa dels paa »Holbæk Amts Venstreblad«, dels paa »Holbæk Amtstidende«; men da vi forventer stor Tilslutning til dette Instruktionskursus, og det gælder om, at de *flest* mulige kan se *bedst* muligt, har vi tænkt eventuelt at dele de mødte i to Hold, saaledes at Formiddagens Demonstration gentages samme Sted om Eftermiddagen, hvorved alle Deltagere kan faa det størst mulige Udbytte.

I den Anledning beder vi de forskellige Maskinsætterklubber senest den 20. Maj meddele Schmidt-Nielsen, Riffelvænget 14, Holbæk, hvor mange Deltagere de sender til Holbæk den 1. Juni, saaledes at vi forud kan lægge et fast Program for Dagen.

Johs. M.

NOTITSER FRA UDLANDET

(I. F. C.)

—

Paa den fornylig i Ayr afholdte *skotske Fagforeningskongres* drøftedes hovedsagelig Spørgsmaalet om Industriorganisationer. Der blev herunder henvist til det store Antal uorganiserede, særlig blandt Arbejdsmændene, endvidere til de bestaaende primitive Organisationsformer i forskellige mindre Fag, samt endelig til Vigtigheden af at danne Føderationer, at gennemføre en Sammenslutning af Fagorganisationerne og skabe fastere Forbindelser med de britiske Fagforeningers Generalraad, hvis Kompetence burde udvides. Der blev vedtaget Resolutioner til Fordel for Ratificeringen af Konventionen om 8-Timersdagen og Nedsættelsen af en Kommission til Indledning af en *Undersøgelse af Bankvæsenet og Kontrolleringen af Kreditgivningen.*

*

Ved Dannelsen af den nye Regering i Belgien var denne tvungen til at garantere Overholdelsen af *Loven om 8-Timers Arbejdsdagen* af 14. Juni 1921. Samtidig blev det bekendtgjort, at Regeringen vilde foretage en Undersøgelse af Lovens Virkninger. Det belgiske Regeringsblad bringer nu en Meddelelse om, at der til dette Formaal er nedsat en af 41 Medlemmer bestaaende Kommission. Ved den forestaaende Undersøgelse skal der særlig tages Hensyn til følgende Spørgsmaal: 1) Den nationale Produktion, bedømt efter Kvaliteten; 2) Den enkelte Arbejders Arbejdsydelse; 3) Arbejdsløsheden; 4) Ind- og Udvandring; 5) Den tekniske Indretning i Fabrikker og Værksteder; 6) Arbejderklassens moralske og aandelige Forhold.

Kommissionens Medlemmer bestaar af Universitetsprofessorer, højere Statsembedsmænd, Repræsentanter for Industrien og de forskellige Retninger indenfor Arbejderbevægelsen o. s. v. Embedsmændene har kun raadgivende Stemme i Kommissionen.

*

De australske Arbejdere, som hidtil har kunnet opretholde deres forholdsvis gode Arbejdsbetingelser, er i den senere Tid udsat for *mange Angreb fra Arbejdsgivernes Side.* Først forsøgte Arbejdsgiverne at svække Fagforeningernes Indflydelse ved at foranledige talrige arbejdsløse i Storbritannien til at udvandre til Australien. Da Fagforeningernes Modstand tilsidst tvang dem til at opgive denne Manøvre eller i hvert Fald til en vis Begrænsning, gik Arbejdsgiverne over til Anvendelse af andre Midler, blandt andet aabnede man Fagskoler, hvor de ufaglærte Arbejdere i nogle Uger faar den første Undervisning i Udøvelsen af visse Fag, medens de under dette Kursus erholder en vis Understøttelse udbetalt. Herefter udlæres disse Arbejdere i selve Virksomhederne, hvorved de erholder en Løn, der ligger langt under de sædvanlige Lønninger. Særlig Bygningsarbejderne lider under disse Forhold, skønt der netop i disse Fag for Tiden findes ca. 100.000 eller omtrent 8 pCt. arbejdsløse.

GRAFISK FAGLITERATUR

—

Vi har i de senere Aar her i Danmark faaet en forholdsvis god og omfattende Fagliteratur. Men vi mangler dog endnu altfor meget, — men dette kommer jo nok efterhaanden som Kravet til denne Gren af Literaturen vokser. Man har da i hvert Fald Ret — og nogen Grund — til at haabe dette. Thi der er en voksende Interesse herfor i Danmark.

I Sverige er man noget bedre med — den grafiske Fagliteratur dèr er større og har en bredere Basis at arbejde paa, hvilket muliggøres af Antallet af Udøvere af Faget. Maaske er Interessen dèr ogsaa noget større, d. v. s. den er bleven det i de senere Aar, — jeg kunde fristes til at sige: Tak være Brødrene Fagerströms 25-aarige Arbejde gennem deres »Nordisk Boktryckarekonst«.

Jeg paapeger dette, fordi der i denne Tid er udkommet et lille historisk Arbejde, trykt og udgivet af Svensk Typograf-Forbunds Bogtrykkeri i Oskarshamn (Oskarshamnsbladets Bogtrykkeri). Arbejdets Titel er: *»Gutenberg,* hans liv, hans verk och förutsättningarna därför«. Af *Axel A. Carlson.* Bogen giver paa sine 96 Sider (8°) en Skildring af Gutenbergs Liv og Virke, men noget egentligt nyt bringer den ikke for de, som har noget Kendskab til Gutenbergs Historie. Men den er godt og livligt fortalt og, som Følge af Emnet, ogsaa belærende.

Det mest interessante ved Værket forekommer mig at være det lille Værks typografiske Udstyr. Papiret er jævnt og godt, men man forstaar jo, at man har villet holde Prisen (2 Kr. svensk) saa lavt nede som muligt. Det er dog upaaklageligt, træfrit Papir, der er anvendt. Omslagspapiret har en smuk gul Farve, trykt i Sort og Rødt (en meget smuk rød Farve), og da Sætningen viser en korrekt sat Titel, er denne Begyndelse helt festlig — og i hvert Fald meget tiltalende. Værket er sat med en smuk Korpus Antiqua, Klichéerne er godt indpassede i Teksten, og Trykningen er god, ligesom Sætningen viser et godt Stykke Sætterarbejde. Værket afsluttes med et 4-sidet Tillæg om Bogtrykkervaabnet (sat med Petit). — Det hele er et smukt typografisk Arbejde.

Margrethebo, i April 1924.

L. Chr. Nielsen.

GENERALFORSAMLINGER OG MØDER

—

SVENDBORG LOKALAFDELING

afholdt ordinær Generalforsamling i »Rolighed« den 15. April. Efter at *C. W. Jensen* var valgt til Dirigent, aflagde Formanden, *Corfitz Madsen,* Beretning for det forløbne Kvartal. Vinterfesten

paa Hotel »Svendborg« den 29. Marts var meget vellykket, og det var Talerens Haab, at Kollegerne, naar man ad Aare igen indvarslede til Fest, vilde møde lige saa fuldtalligt. Formanden henstillede til Medlemmerne at melde sig til Kassereren eller Formanden, naar de gik i Arbejde; Undladelse deraf vilde medføre Karantæne, Omtalte derefter det politiske Systemskifte, som Taleren haabede maatte blive til Gavn for Arbejderklassen. Derefter drøftedes en lokal Sag, hvor foruden Formanden flere Medlemmer havde Ordet. Styrelsens Afgørelse tiltraadtes. — Kassereren, *Søren Jensen*, oplæste Regnskaberne. Hovedkassen balancerede med Kr. 2536,11, Kassebeholdning Kr. 23,11. Privatkassen balancerede med Kr. 483,72, Kassebeholdning Kr. 109,91. Godkendtes. — *Bernhard Hansen* aflagde Beretning fra Arbejdernes Fællesbageri. Efter at Protokollen var oplæst og godkendt, hævedes Mødet, som var besøgt af henved en Snes Medlemmer.

N. P. J.

TYPOGRAFERNES STIFTELSE I ODENSE

afholdt den 6. April Generalforsamling. Formanden, *Fr. Larsen*, gav et Overblik over Stiftelsens første Aar og det Arbejde, der var udført for at naa Maalet: Opførelsen eller Erhvervelsen af en Stiftelsesbygning i Odense, og rettede sluttelig en Tak til alle, der havde taget Del i dette Arbejde. Efter forskellige Udtalelser om det fremtidige Arbejde godkendtes Beretningen enstemmigt.

Kassereren, *Thorv. Andersen*, oplæste Regnskabet, der balancerede med 3896 Kr. 66 Øre. Godkendtes.

Forskellige Lovændringer, deriblandt Udvidelse af Bestyrelsen, vedtoges. Derefter genvalgtes den afgaaende Bestyrelse og nyvalgtes *Jul. Nielsen* og *H. Schmidt*.

Under Eventuelt gav *Formanden* Meddelelse om, at der var planlagt en stor Sommerfest i Fruens Bøge den 21. Juli med Optræden af Gutenberg-Koret og en Førsteklasses Solist.

—n.

AARHUS LOKALAFDELING

afholdt en faatallig besøgt Kvartalsgeneralforsamling Fredag den 25. April. — Formanden, *Marthin Pedersen*, mindedes vor siden sidst afholdte Møde afdøde Kollega S. Østergaard Christensen. — *Aage Larsen* valgtes som Dirigent, *P. Christiansen* som Sekretær. Forhandlingsbogen godkendtes enstemmigt.

Formanden omtalte under »Meddelelser« en Lærlingesag, som foreløbig var gaaet til Erklæring hos Provinsbogtrykkerforeningens Formand, Hr. P. Busch, og gav derefter en lille Karakteristik af den nu for Bedragerisigtelse arresterede Bogtr. A. K. Jensen, som i Tidens Løb havde givet Afdelingsstyrelsen en hel Del Arbejde og Bryderi, vel noget foranlediget af, at et vist Mundheld vilde udtrykke, at der skulde mindst 7 Sagførere til for at hamle op med ham.

Kassereren, *Chr. Rostgaard*, oplæste de reviderede Regnskaber for Januar Kvartal, som enstemmig godkendtes. Forbundskassens Balancesum var Kr. 15.444,50 og Lokalkassens Kr. 4475,51 med Kr. 3000,08 i Kassebeholdning.

Angaaende Afdelingens Deltagelse med Banneret i Majdemonstrationstogets Procession førtes en længere Diskussion mellem *Formanden* og Medlem af Styrelsen *Thomas Pedersen*. — *Formanden* vilde paa et Styrelsesflertals Vegne anbefale Generalforsamlingen at vedtage Deltagelse, medens *Thomas Pedersen* anbefalede, at Banneret skulde blive hængende i sit Skab den 1. Maj. Der var, sagde Th. P., i Arbejdernes Fællesorganisation for kort Tid siden fra 2 Fagorganisationers Side stillet Forslag (et Forslag, som blev forkastet med vældig Majoritet — Ref.) om Afholdelse af en fælles Majfest for socialistiske og kommunistiske Foreninger, da de socialdemokratiske Foreningers Medlemmer maatte kunne forstaa, at der her var et Punkt (et eneste — Ref.), hvor Interesserne var fælles. Og Th. P. refererede videre med Indignation i Stemmen, at Formanden (som ogsaa er Formand for Fællesorganisationen) havde imødegaaet denne Sag med en Udtalelse om, at de socialdemokratiske Arbejdere absolut intet havde tilfælles med de kommunistiske, samt at Th. P. endnu skyldte Bevis for, at han i sin Organisation havde udrettet noget som helst til særlig Gavn for Arbejderklassen. Imod denne Udtalelse vilde Taleren protestere. *Formanden* replicerede til Thomas Pedersen, hvis egne Ord tydeligt nok understregede, at der var Arbejdere blandt os, som ved deres Standpunkt gavnede vore Modstandere, der her kunde pege paa, at der var Splittelse indenfor Arbejdernes egne Rækker. Den nævnte Udtalelse, som der protesteredes imod, vilde Formanden staa ved. Den gik ud paa, at Th. P. havde manglet Støtte for at udrette noget særligt i den Organisation, han tilhører, og en saadan Støtte vilde det forhaabentlig vedblivende skorte paa, da det er Samling og ikke Splittelse, som maa være Arbejdernes bedste Værge. *Dirigenten* meddelte, at der vilde være at stemme for eller imod Styrelsesflertallets Forslag. — For dette blev afgivet 16 St., imod 7 St.

Angaaende Arrangementet af en Sommerudflugt vedtoges det, at Styrelsen udsender Lister til Paategning, samt at en Tur til længere borte liggende Udflugtssteder maa kræve mindst 150 Deltagere og til Udflugtssteder i Omegnen mindst 100 Deltagere. Ligeledes vedtoges enstemmigt, at der af Lokalkassens Midler maa ydes indtil 2 Kr. pr. Medlem (Antal i Afd.) som Tilskud til Udflugten.

Som Bannerbærer nyvalgtes *Viggo Clausen* og som Assistance genvalgtes *Peter Nielsen* og nyvalgtes *Helander Pedersen*.

Som Repræsentanter til efternævnte Institutioner skete følgende Genvalg: Arbejdernes Brugsforening *Aage Andersen*, Arbejdernes Produktionsforening *Chr. Lehmann* og *Aksel Andersen*, »Demokraten«s Kontrahentmøder *Marthin Pedersen* og *Søren Petersen*.

— — —

Derefter afholdt *Hjælpekassen* Generalforsamling. — Forhandlingsbogen og det reviderede Regnskab godkendtes enstemmigt. Regnskabets Balancesum var Kr. 7240,81.

KOLDING LOKALAFDELING

afholdt ordinær Generalforsamling den 26. April. Efter at Formanden, *Vald. Petersen*, havde budt velkommen, valgtes *P. Møller Jensen* til Dirigent.

Formanden aflagde Beretning over Virksomheden i Kvartalets Løb, hvorunder han bl. a. berørte Lærlingeforholdene paa et enkelt Trykkeri og Fagklassen paa Teknisk Skole. Ligeledes aflagde han Beretning fra Fællesorganisationens Styrelsesmøde.

Kassereren, *P. Pedersen*, aflagde de forskellige Regnskaber, Hovedkassens balancerede med 5138 Kr. 25 Øre, Ekstrakassens med 1614 Kr. 25 Øre. Kassebeholdning 649 Kr. 83 Øre. Sygekassens Kassebeholdning 3080 Kr. 27 Øre. — Begge Beretninger og Regnskaberne godkendtes.

Efter at man havde drøftet forskellige indre lokale Forhold, sluttede Dirigenten Generalforsamlingen.

TYPOGRAFERNES CYKLEKLUB

har afholdt sin ordinære Foraarsgeneralforsamling, hvor Regnskabet fremlagdes og godkendtes og forskellige Genvalg foretoges. Hovedpunktet paa Dagsordenen, Sommerens Program, vedtoges efter Bestyrelsens Udkast. Der var mange gode Ture paa Programmet, og Medlemmerne vil kunne gøre sig bekendt med disse bl. a. gennem den ugentlige Annonce i »Typ.-Tid.«. Vi skal blot nævne, at Pinseturen i Aar gaar over Slangerup, Frederikssund, Skibby i Horns Herred og Roskilde (der overnattes i Skibby).

— Klubben lagde ud den 4. Maj med en lille vellykket Tur til Lyngby. Sidste Søndag var der trods det mindre gode Vejr en ret godt besøgt Tur til Bøndernes Hegn. Paa Søndag fejrer Klubben sig Fødselsdag — efter de senere Aars Traditioner i Nærum Skovløberhus.

M. L.

NÆR OG FJÆRN

KØBENHAVNS STYRELSE holder Møde førstkommende Mandag Kl. 7 i Vestergade 5.

Formanden.

HUSK, at Indtegningen til Lærlingeforeningens Aarsfest Kristi Himmelfartsdag slutter paa Lørdag hos *Magnus Søndergaard*, Blaagaards Plads 26 3.

VICTOR PETERSENS MINDELEGAT er for indeværende Aar tildelt Sætter *Aksel H. Rasmussen*, Horsens, og Sætter *Thorvald Emil Fog*, Ringkøbing, med 250 Kr. til hver til Deltagelse i Fagskolen for Boghaandværks Sommerkursus i København.

SØLVBRYLLUP kan Tirsdag den 20. Maj fejres af Faktor *L. Kamper* og Hustru, Byledsgade 51, Rønne.

AFDELINGSREFERATERNE. Formentlig foranlediget ved, at vi ofte har maattet lade Referaterne fra Afdelingernes Generalforsamlinger vente paa Optagelse, synes man nu rundt i Afdelingerne at ville benytte den Fremgangsmaade at tilbageholde Referaterne, gaaende ud fra, at man lige saa godt selv kan have dem liggende som Redaktionen. Dette fører imidlertid kun til, at *alle* Referater kommer sent i Bladet. Send derfor Referaterne ind saa snart Generalforsamlingerne er afholdt. Det er dog ikke *altid*, »Typ.-Tid.« har Forstoppelse.

STOR SCT. HANSFEST. Den typografiske Forenings Stiftelsesfest faar i Aar et storstilet Præg derved, at den afholdes i Idrætshuset med Faneindvielse o. s. v. Søndag den 29. Juni. Nærmere med det første.

I Henhold til Anvisningskontorets Regulativ, Punkt 6, gøres opmærksom paa, at ingen maa slutte bindende Aftale om Pladstilbud, før Henvendelse er sket til Lokalkassereren i den paagældende By eller i København til Anvisningskontorets Bestyrer. Undladelse heraf medfører Karantæne.

STYRELSESMØDER

KØBENHAVNS STYRELSE

5. Maj 1924.

Protokollen fra forrige Møde oplæstes og godkendtes. — Et Spørgsmaal angaaende Lærlingeskalaen afgjortes. — Arbejdende Kollega, der var Indehaver af et Bogtrykkeri, havde paa given Foranledning afgivet tilfredsstillende Forklaring med Hensyn til hans Sysselsættelse. Til Efterretning. — En Kollega, der ikke holdt sig Tarifens Bestemmelser efterrettelig, tildeltes en Advarsel. — I et Trykkeri havde Firmaet uberettiget antaget en kvindelig Elev, som paa Formandens Anmodning atter var afskediget. Til Efterretning. — Lønningerne i et Trykkeri forelaa udregnede. Beslutning toges. — Et Lærlinge-Antagelsesforhold refereredes. — Det vedtoges at sende et Banner til 1. Maj-Festen og at købe Festtegn til de arbejdsløse Kolleger. — Ikke-faglært Aftrækker anmoder om at maatte blive heltbetalende. Da vedkommende var halvtbetalende før 1920, kan det ikke lade sig gøre. — I Anledning af et Grænsespørgsmaal afsendes en Skrivelse til Smede- og Maskinarbejdernes Fagforening. — Fornyet Klage over Forholdene i et Bogtrykkeri, der nu viser sig at være blevet værre, afsendes til Fabriksinspektoratet. — Betalingsspørgsmaal for Overarbejde forelaa og toges, hvad Betalingsformen angik, til Efterretning. — Det overlodes til Festudvalget at fremkomme med Forslag til en Sommerfest i Idrætshuset og eventuelt paa Stadion. — Karnevalsregnskabet forelaa. Til Efterretning. Anmodning om ekstra Hjælp i et særligt Sygdomstilfælde behandledes. — Beretninger og Regnskaber forelaa fra Boserup Minde, De samvirkende Fagforbund og Arbejdernes Fællesorganisation, der alle toges til Efterretning. En Optagelsessag behandledes. Svendeprøve maa aflægges, hvorefter Sagen gaar til Forretningsudvalget. — Forespørgsel om medhjælpsvis Arbejde besvaredes. — Et Par Anmodninger om Refusioner for Bandager forelaa. Gaar med Anbefaling til Sygekassens Bestyrelse. — Klage over Afskedigelse inden Opsigelsesfristens Udløb forelaa. Undersøges nærmere. — Refusioner for Narkoser, ekstra Hjælp og hvilende Ret-Sager behandledes. — Mødet hævet.

TAK

Hjertelig Tak i Anledning af udvist Opmærksomhed ved mit Jubilæum. *Aagaard*, Aarhus.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND BOGTRYKFAGETS ARBEJDSLØSHEDSKASSE

VESTERGADE 5, 1. SAL

KØBENHAVN B.

KONTORERNE er aabne for Ind- og Udbetaling fra 1—3 undtagen *Lørdag (11—1)* samt *Fredag og Mandag Aften Kl. 5—6½*. Telefon *4331*.

FORMANDEN træffes som Regel til samme Tider. Telefon 13,331.

ANVISNINGSKONTORET. Telefon 4331. Før Kl. 9 Form. og efter 6 Aften gennem Str. 1683. Telegramadr.: Typforbundet, Kbhvn.

FORENINGSMEDDELELSER

KVITTERING FOR MODTAGNE JANUAR KVARTALS REGNSKABER. 7. Maj: København 4930,54. 8. Maj: Grenaa 361,00.

Dermed er samtlige Regnskaber indgaaet.

København, 13. Maj 1924.

Forretningsudvalget.

TILSKUD FRA HOVEDKASSEN er efter lovformelig Begæring tilsendt følgende Afdelinger: 6. Maj: Viborg 500,00. 8. Maj: Hjørring 300,00; Nyborg 100,00. 9. Maj: Marstal 150,00; Sønderborg 340,00. 13. Maj: Hobro 300,00; Skanderborg 200,00.

København, 13. Maj 1924.

Forretningsudvalget.

NYE MEDLEMMER

København: Trykker Harry Talleruphus, udl. 1. 5. 24 hos S. L. Møller (arb. s. St.). Lærling Eigil Hansen (Syge- og Begravelseskassen). 197 Rasmussens Hustru Helga (Syge- og Begravelseskassen). Paal. Inger Jensen, udl. 12. 5. 24 hos Krohn (arb. s. St.).

Esbjerg: Sætter Christian Rexen, udl. 1. 5. 24 hos Harder Mikkelsen, og Sætter Lauritz Strand, udl. 5. 5. 24 hos Poul Schrøder. Hillerød: Sætter Svend Aage Peter Olsen, udl. 1. 4. 21 i Frederikssund Bogtr. Løgstør: Sætter Gunder Valdemar Jensen, udl. 1. 5. 24 i Løgstør Avis. Næstved: Sætter Hans Michael Claudius Hansen, udl. 1. 5. 24 hos Wm. Larsen & Teilmann-Ibsen, Skelskør. Odense: Sætter Gotthilf Petersen, udl. 1. 5. 24 i H. Hansens Bogtr. Roskilde: Sætter N. Waldemar Petersen, udl. 1. 5. 24 i Roskilde Dagblad. Rønne: Sætter Carl Edvard Petersen, udl. 7. 5. 24 i Bornholms Avis.

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedkommende Lokalafd.

TILTRAADTE

København: 3380 Knud Petersen fra Roskilde (Hasselbalch). 1237 Thorvald Hansen fra Aalborg (arbl.). 678 Harald Seidelin Jensen fra Norge (arbl.).

Aarhus: 561 Laur. A. Nielsen (arbl.). og 4285 N. A. Andersen (Militær). Fredericia: 7219 O. P. Christensen (Militær). Haslev: 6356 Robert E. Lauritzen (C. Bagger). Holbæk: 6195 Johs. Collatz (arbl.). Holstebro: 7017 Marius Jakobsen (Dagbladet). Kolding: 651 O. R. Hansen (Fr. Lumbye). Nykøbing F.: 1236 Aksel Hansen (A/S Centraltr.). Næstved: 6609 Edvin Ekstrøm Petersen (Fuglebjerg). Odense: 4429 Hermann Rasmussen (Militær), 7227 Verner Carstensen (Militær) og 6789 Aage Petersen (arbl.). Slagelse: 7326 Johannes Sørensen (Militær).

FRATRAADTE

København: 1236 Aksel Hansen til Nykøbing F. (arbl.). 1406 F. Bruun paa Rejse. 1259 R. Hasløv til Roskilde (Militær).

Aalborg: 1237 Th. Hansen til Kbhvn. (arbl.). Haderslev: 7139 P. E. Damgaard til Sønderborg (Militær) og 3689 Andr. Pankoke til Sønderborg (Militær). Helsingør: 6195 Johs. M. Collatz til Silkeborg. Holstebro: 7343 Poul Becken til Sønderborg (Militær). Horsens: 7219 Oluf Christensen til Fredericia (Militær). Maribo: 7277 K. L. Larsen til Vordingborg (Militær). Nakskov: 7188 Anthon Andersen til Vordingborg (Militær). Næstved: 4281 H. Anker Larsen paa Rejse. Odense: 7211 Mar. Nielsen Refsgaard paa Rejse. Randers: 7282 Chr. Mårtensson til Aalborg (Militær). Ringsted: 3789 Thorvald Nielsen paa Rejse og 7326 Johannes Sørensen til Slagelse (Militær). Roskilde: 3380 Knud Petersen til Kbhvn. i Pl. Svendborg: 7227 Verner Carstensen til Odense (Militær), 6789 Aage L. Petersen til Odense (arbl.) og 4429 Hermann Rasmussen til Odense (Militær). Varde: 3880 H. C. Knudsen til Tønder (Militær). Viborg: 3349 Chr. V. Qualen (overfl. til Dansk Arbejdsmandsforb.) og 7229 Alfred Steensen paa Rejse.

UDMELDTE

København: 1184 Osvald Mortensen. 2827 V. Christensen (Bogtrykker).

DØD

København: 388 Valdemar Hansen.

T. S. Den aarlige Generalforsamling afholdes Lørdag d. 31. Maj Kl. 8 paa Søpavillonen.

NB. For Herreholdet er der for Fremtiden kun Gymnastik om *Onsdagen fra Kl. 8—9½*. *Styrelsen.*

Søndag den 18. Maj (Klubbens Fødselsdag): *Nærum Skovløberhus.* Sct. Hans Torv Kl. 10. — Husk Tegningen til Pinseturen. (3e)

ANNONCER

I Henhold til Anvisningskontorets Regulativ, Punkt 6, gøres opmærksom paa, at ingen maa slutte bindende Aftale om Pladstilbud, før Henvendelse er sket til Lokalkassereren i den paagældende By eller i København til Anvisningskontorets Bestyrer. Undladelse heraf medfører Karantæne.

Maskinsætter

(Monotype), gift, der uden egen Skyld er bleven ledig, søger Plads straks eller senere i København eller Provinsen. Billet mrkt. »119« modt. Ekspeditionskontoret.

Forbundter

søger Plads *straks* som Sætter i et Akcidenstrykkeri, har staaet 2½ Aar i Lære. Billet mrkt. »120« modt. Ekspeditionskont.

Som Linotypesætter

(hel- eller halvdags) søges Plads i Provinsen af en flittig og paapasselig yngre Mand. Billet mrkt. »123« til Ekspeditionskontoret.

Maskinsætter

(Linotype) søger Plads snarest. Gerne som Vikar i Sommerferien. Billet mrkt. »116« modtager Ekspeditionskontoret.

Linotype-Sætter

i København søger Plads, eventuelt som Ferieafløser. Har Anbefaling fra Avissætterplads i Tyskland. — Billet mrkt. »121« modtager Ekspeditionskontoret.

Maskinsætter.

Ugift Provinsianer søger Plads som Maskinsætter eller Haandsætter. Anbefaling haves. Billet mrkt. »113« modtager Ekspeditionskontoret.

Bogtrykkeri til Salg.

Gammelt, godt beliggende, mindre Bogtrykkeri er billigt til Salg, naar Handel kan ske snarest. Billet mrkt. »122« modtager Ekspeditionskontoret.

Bogtrykkeri.

Et i god Gang værende Bogtrykkeri i København med moderne Maskiner og Materialer (dobbelt Median Hurtigpresse, stor Diegel med Motor, Haandpresse og udmærket Skæremaskine) er *billigt* til Salg paa gode Betingelser, naar Handel kan ske hurtigt. God, solid Kundekreds.

Billet mrkt. »124« modt. Ekspeditionskontoret.

A/S F. L. BIE Gothersgade 28, København K.
Telefoner: Centr. 11,462, 8062 & Palæ 1556.
Grafisk Fagforretning
leverer bedst og billigst fra Lager forniklede **Tænger, Aale, Vinkelhager** og alt andet Tilbehør for Trykkeriet og Sætteriet.
Stort Lager af alle grafiske Maskiner. (9)

ADOLPH WULFF
fører alle Artikler for Bogtrykkere.
Maskiner · Skrifter · Farver
fra de bedste Fabrikker
Valsemassefabrik og Valsestøberi.
Brugte Maskiner haves altid paa Lager.
Gothersgade 8. Kjøbenhavn K.
Telefon Central 39 og 5539. (6)

S. JOHANSENS BARNEVOGNE
Engelske Modeller 78 Kr.
Ratebetaling kan indrømmes.
AMERIKAVEJ 1. HJ. VESTERBROG.
(75)

PARITZ GOTTSHALCK
KONGENS NYTORV 8 · TELEFON 8878
Nye og brugte Maskiner haves paa Lager.
Stort Lager af alle Utensilier. (11)

Husk A. E.s Rabat.
Største Besparelse
for Foreningens Medlemmer er at benytte **A. E.s Rabatkort.** Kortene udleveres gratis paa Foreningens Kontor. (16)

Tandlæge Edv. Møller,
Købmagergade 30, 2.
udfører enhver Tandbehandling til smaa Priser. Samvittighedsfuldt Arbejde. Bedøvelse hele Dagen. Konsultationstid 10—3½ 6—7 Efterm. Telefon 8181. (12)

Lurmærket for

grafiske Farver.
Telefon 9090
Telegr.-Adr.: DRUBIN, Valby.
Eneste danske Specialfabrik for Bog- og Stentrykfarver. (14)

Redaktør: Fr. Nielsen, Bygaardsstræde 8, Køge. Ekspeditør: Karl Sørensen, Vestergade 5, 1. Sal, Kbhvn. B.
Abonnem. gennem Postkontorerne: 1 Kr. 50 Øre Kv. Annoncer: 35 Øre pr. Petitlinje (pladss. Medl. 25 Øre). 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. Bording (V. Petersen). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 21 KØBENHAVN DEN 23. MAJ 1924 51. AARGANG

DER ER FORSKEL

I »Arbejdsgiveren« finder vi følgende Udtalelse, som en Husmand i Næstved-Kredsen fremsatte paa et Vælgermøde før Valget:

»En Smaamand paa Landet kan aldrig have Fordel af, at Socialdemokratiet kommer til Roret. Der er aldrig et Husmandsbrug, der er drevet op ved 8-Timers Arbejdsdag. Nej, der maa baade 10, 12 og 14 Timers Arbejdsdag til.«

Spørgsmaalet om, hvorvidt Smaamanden paa Landet har nogen Fordel af, at Socialdemokratiet er kommet til Roret, skal vi lade ligge. Det vil den kommende Tid vel nok give Svaret paa. Derimod kan der være god Grund til at se lidt paa den lange Arbejdstid, som denne Husmand — til Glæde bl. a. for Arbejdsgiverforeningens Medlemsblad — opstiller som en Modsætning til Lønarbejdernes 8-Timers Arbejdsdag.

Vi vil nødig tro, at den paagældende Husmand lever i den Vildfarelse, at det er ganske i sin Orden, at han slider 12—14 Timer i Døgnet for at faa det daglige Brød. Den sunde Fornuft maa dog vel sige ham, at her er noget galt, og at der et eller andet skjult Sted sidder en Røver, som suger en meget stor Del af hans Fortjeneste til sig og lever af hans trælsomme Slid. I Stedet for at se skævt til Lønarbejderens kortere Arbejdstid vilde det eneste fornuftige for den gode Husmand naturligvis være dette: at stræbe hen til at uskadeliggøre Røveren, som stjæler Udbyttet af hans Arbejde i Kraft af det private Jordmonopol, der hviler som en Forbandelse paa det arbejdende Folk.

Men selv om man ser bort fra det meningsløse i, at en Mand for at skabe sig et Hjem skal arbejde indtil fjorten Timer i Døgnet, bliver der alligevel tilbage en væsenlig Forskel paa de Vilkaar, hvorunder Husmanden og Løn- eller Industriarbejderen lever eller tilbringer sin Arbejdsdag.

For det første foregaar Husmandens Arbejde for Størstedelen i den fri Natur, i Mark og Eng, hvor Himlen danner Loftet og kun Horisonten begrænser hans Udsyn. Industriarbejderen derimod maa — i hvert Fald for den overvejende Del — øve sin Gerning bag blændede Ruder og mellem graa Mure, under et evigt Spektakel fra klingrende Værktøj, buldrende og klaprende Maskiner og sydende Kedler. Hvad er vel naturligere, end at den sidstes Arbejdstid ikke er længere, end at der gives ham Lejlighed til i sin Fritid at se Livet fra en anden Side og styrke sig til den næste Dags Slid i Trædemøllen.

Dernæst er der for Husmanden et Lyspunkt, et stille Haab, som bærer ham oppe gennem den lange Arbejdsdag, nemlig Haabet om, at han en Gang vil naa den Dag, da han kan se Frugterne af sit Arbejde i Form af et lille selvstændigt Hjem, om hvilket han med Rette kan sige: *Det er mit — dèr har jeg mit Udkomme.*

Men i den Retning er den egenlige Lønarbejders Kaar lutter Haabløshed. Og det er dette, der gør hans Stræb saa trælsomt.

Hvis man ikke med Flid vil søge at lukke Øjnene for de her paapegede Forhold, er der ingen Grund til for Arbejdsgiverforeningens Organ at opstille den citerede Udtalelse som et Argument mod den Ottetimers Arbejdsdag i Industrien. Men det er dog mere uforstaaeligt, at den paagældende Husmand — i Stedet for at vende sig imod dem, der rider paa hans Ryg — kan staa frem og pege paa sin lange Arbejdstid som noget efterfølgelsesværdigt. Det vidner i for høj Grad om, at Trællesindet endnu sidder ham i Kroppen. *Fr. N.*

BRANCHE-KLUBBERNE

Det er naturligt, at P. Berendt melder sig som 1ste Opponent imod min Fremstilling af Branchedannelsen; som fast ansat Tarifkommissær og Hovedbestyrelsesmedlem er han blandt dem, der i første Række bærer Ansvaret for den stedfundne Udvikling eller rettere sagt: for det Forhold, at den fag-organisatoriske Udvikling er blevet hindret i at holde Skridt med den tekniske dito.

P. Berendts faglige Anskuelser har ikke fjernet sig stort fra Gutenbergs Tidsalder. Han gaar endnu med Bogtrykkerkaarden under Kittelen og betragter med »Kunstnerens« Sorg Industriens Fremrykning paa sit Gebet. Jeg skal derfor føje Berendt i ikke at diskutere Maskinsætternes Betydning for Faget, men kun fremhæve det besynderlige i, at Berendt i sit Indlæg hovedsagelig beskæftiger sig med en forlængst aflivet Branche, Maskin-Medhjælperne, hvis faglige Hendøen netop udgør et Eksempel paa de af mig paatalte Tarifforringelser.

Noget umotiveret fortæller Berendt, at det ikke var den paagældende Tarifkommissions Hensigt for bestandig at skabe en højere Lønklasse indenfor Faget. Nej — der er sikkert ingen, der nærer Mistanke i saa Henseende; men det kunde dog tænkes — med Fradrag af Peter Berendt, — at et og andet Kommissionsmedlem har haft Øje for, at det hurtigere Arbejdstempo ved den snurrende Maskine, i det af Gas og Blydamp forurenede Arbejdsrum, kunde give Udøverne Krav paa bedre Arbejdsbetingelser end de, Fortidens Typografer havde kendt. At dette har været Tilfældet, derpaa tyder den Kendsgerning, at Arbejdstiden ansattes til 8 Timer, endskønt 9-Timers Dagen var gældende i de øvrige Brancher.

Men forøvrigt er det jo slet ikke herom, Sagen drejer sig. Vækker de forskellige Lønsatser lignende Mishag hos Flertallet indenfor Forbundet, som de gør hos P. Berendt, saa maa de væk, og havde Berendt blot haft et nævneværdigt Antal Tilhængere for sin Opfattelse af »Socialdemokratiets Programpunkter«, saa havde der vel ogsaa nu været en ringere Forskel paa mandlige og kvindelige Trykkeriarbejderes Lønninger og de faglærtes. Jeg behøver ikke at fortælle Berendt, at det er langt lettere at nivellere Lønningerne i nedadgaaende end i opadgaaende Retning, og i den Henseende bør Maskinsætterne sikkert takke deres Skæbne, at der — med en enkelt Undtagelse — siden Viggo C.s Dage stadig har siddet Maskinsættere paa Formandsposterne, baade i Forbundet og i Københavns Afdeling. Det, der er Kærnepunktet ved Branchernes Klubdannelser, er den Omstændighed, at Fagets Specialisering er foregaaet *efter*, at dets Udøvere var organiserede i Dansk Typ.-Forbund, og Spørgsmaalet er, om Medlemmerne efter Branchedelingen er tjent med den Organisationsform, der var dannet *forinden*.

Som paavist i mine Artikler tyder Klubdannelsen i sig selv ikke paa Medlemmernes Tilfredshed med den nedarvede Organisationsform, og Berendts Indlæg med dets Uvilje mod Branchernes Selvhævdelse (Standard-Klaviaturet) er et yderligere Bevis paa Samarbejdets Uholdbarhed i dets nuværende Form.

Derimod vil alle mine Branchefæller glæde sig over Berendts Anvisning paa at arbejde for en 6—7 Timers Arbejdsdag, hvad der formentlig er ensbetydende med hans fremtidige Støtte af Maskinsætternes Krav i den Retning — — — saafremt Berendts socialistiske Opfattelse da tillader, at den ene Arbejder har en kortere Arbejdstid end andre. *F. Traugott Nielsen.*

DE SAMV. FAGFORBUND

Repræsentantskabsmøde afholdtes den 16. og 17. Maj i Rømersgade i København. *Vilh. Nygaard* og *Jul. Schrøder* ledede Forhandlingerne. Af *Formandens Beretning* fremgik, at der til den nuværende Storkonflikt i Norge af De samvirkende Fagforbunds Kasse er ydet 316.000 Kr. En foretagen Indsamling har desuden givet ca. 50.000 Kr. til samme Formaal. Men Hovedmassen af det Beløb, der fra Danmark er sendt til Norge i Anledning af Storkonflikten, hidrører fra den Række af Forbund, der har interskandinaviske Aftaler om økonomisk Støtte under Konflikter, og som Uge for Uge sender deres Bidrag derop. Hvor meget dette tilsammen udgør, kan ikke siges; men naar Konflikten engang er afsluttet, vil en Opgørelse blive foretaget ogsaa over disse Bidrag.

Arbejdsgiverforeningen har i det forløbne Aar afholdt sig fra Angreb paa 8-Timersdagen.

Formanden omtalte det Møde, som afholdtes mellem de to Hovedorganisationer den 8. Maj. De siden da førte nye Forhandlinger har bragt Forlig i de fleste af de Konflikter, som efterhaanden var opstaaet, ligesom der er opnaaet Forlig og de fleste af de Uoverensstemmelser, som havde ført til Varsling af Strejke eller Lockout. De Overenskomster, som endnu er uløste, vedrører særlig Dansk Arbejdsmandsforbund og

Kvindeligt Arbejderforbund. Dertil kommer Gartnerstrejken, som ogsaa er uløst endnu. Formanden omtalte nærmere de ved Lønbevægelsen naaede Resultater og sluttede saaledes: Naar henses til de vanskelige Forhold, som i denne Periode har været tilstede, en haard og lang Vinter, megen Arbejdsløshed, en dalende Valuta og — indtil 11. April — en arbejderfjendsk Regering, maa de opnaaede Resultater betegnes som et betydningsfuldt og værdifuldt Fremskridt.

I Anledning af, at Forbundets mangeaarige Hovedkasserer, *E. Svendsen*, var valgt til Bestyrer for Bryggeriet »Stjernen«, foretoges Valg af Hovedkasserer. Hertil valgtes Næstformanden *Alfred Christiansen* og til Næstformand *Vilh. Nygaard*. Til Sekretær i Stedet for sidstnævnte valgtes *Vilh. Christensen* fra Dansk Smede- og Maskinarbejderforbund.

Følgende Resolutioner vedtoges:

Om Tilslutning til *Arbejdernes Oplysnings-Forbund:*

Idet Repræsentantskabet tager de om Oplysningsforbundet givne Meddelelser til Efterretning, vedtager det, at De samvirkende Fagforbund slutter sig til nævnte Forbund og til dette af Kassens Midler indbetaler 4 Øre pr. Medlem samt foreslaar Generalforsamlingen i 1925 at vedtage en Forhøjelse af Kontingentet til Administrationsfonden og deraf fremtidig betaler Bidragene til Oplysningsforbundet.

Om den internationale *Anti-Krigsdag:*

Repræsentantskabet tiltræder fuldt ud den af Hovedbestyrelsen for Den internationale faglige Central tagne Beslutning om, at der i September d. A. iværksættes en Verdensdemonstration imod Krig og Militarisme, og vedtager at virke for, at denne Beslutning bringes til Udførelse bl. a. ved Afholdelse af Møder i de forskellige Byer, og at disse faar den størst mulige Tilslutning.

Om *Oprettelse af en Pensionsfond for Tillidsmændene* i de faglige Organisationer:

Repræsentantskabet tiltræder i Princippet Tanken om Oprettelse af et Pensionsfond for Fagforeningsfunktionærerne.

Repræsentantskabet vedtager derfor at paalægge Forretningsudvalget at udarbejde Regler for et saadant Fond, baade med Hensyn til Forbundenes Ydelse til Fondet som Reglerne for Udbetalingen af Fondet.

Forslag herom forelægges for førstkommende Generalforsamling i De samvirkende Fagforbund.

Sluttelig vedtoges et af Forretningsudvalget stillet Forslag om, at De samv. Fagforbund i Forening med Arbejdernes Fællesorganisation i København m. fl. skulde opføre *en ny Bygning* til Indrettelse af Kontorer.

— — —

Ovenstaaende er et Udpluk af »Social-Demokraten«s Referat. Som tidligere antydet her i Bladet er Repræsentantskabets Myndighed efter de nye Love betydelig udvidet, men vi tvivler dog om, at denne Myndighed udstrækker sig til ogsaa at omfatte Valg af D. s. F.s Funktionærer. Dette være sagt uden Uvilje mod de paagældende Personer.

STIFTELSESFESTEN

Festen i Idrætshuset den 29. Juni bliver noget i Retning af Jubilæumsfesten i 1919. Det vil sige: den bliver meget bedre!

Nu er Stiftelsesfesten i en Aarrække bleven fejret ved Udflugter. Men trods alle Anstrengelser for iøvrigt at faa gjort dem vellykkede, har disse stadig været forfulgt af et meget uheldigt Vejr. Det kan naturligvis ikke lægges nogen til Last. Men et andet Spørgsmaal er, om ikke vor Forening ligesom er vokset fra disse Udflugter, der kun blev benyttet af et mindre Antal af Kollegerne til Samvær og Fornøjelse.

Styrelsen for Afdelingen mener, at det turde være saa.

Men da man paa den anden Side næppe vil kunne forsone sig med at skulle opgive Stiftelsesfesten, den Fest, der nu er fejret paa den ene eller anden Maade i mere end en Menneskealder, har Styrelsen besluttet at forsøge i Idrætshuset, hvor vi i sin Tid afholdt den halvhundredaarige Jubilæumsfest, og hvorom alle var enige, at den var vellykket.

Derfor lægger vi den 29. i næste Maaned ud paa samme Sted, hvor vi iøvrigt var den første Fagforening, der afholdt Fest, og hvor siden mange er fulgt efter.

Vi kan i Dag ikke meddele det fuldt færdige Program, saaledes som det kommer til at se ud. Men kender vi vort Festudvalg ret, véd vi, at det forstaar at vælge sine Ting med Smag og saaledes, at det bliver en virkelig Fornøjelse.

Festtale og Faneindvielse kommer til at danne Indledningen. Heri ligger allerede noget forjættende. Men dernæst følger et langt Program, hvilket som sagt ikke kan overses endnu. Sangforeningen med nogle til Lejligheden passende Sange er et af Punkterne, medens andre vil blive udfyldt af Kunstnere, der som sædvanligt for første Gang bliver præsenteret *Typograferne* ved deres Fester.

Vi kan ogsaa nævne noget om, at der vil blive foretaget en Fordeling af Gavekort i større Stil, lydende paa op til 50 Kr. og det ganske gratis. Kortene vil blive til et af vore store Magasiner. Under Festen vil der blive foretaget Lodtrækning, og ved Sammenligning med Numret paa Billetten vil man erfare, om man hører til de heldige. Man maa lade, at Festudvalget kender lidt til sine Medmenneskers Tilbøjeligheder.

Sportsklubben træder ogsaa denne Gang frem for det typografiske Publikum, idet Klubben giver en Opvisning ude paa selve Stadion som Finale paa Festens første Del.

Festfyrværkeri, saaledes som sidst, bliver der ikke noget af denne Gang, det er for dyrt, og vi skal more os for smaa Penge.

Derimod bliver der naturligvis Sct. Hansbal, lige til Solen staar op, det er givet.

Ja, more os skal vi, gamle og unge! Derfor er Prisen sat saa lavt, at alle Københavns Typografer kan komme med. 1 Kr. — tænk: een Krone! Og saa er der i denne Entré endda indbefattet Garderobeafgift, som afholdes af Foreningen.

Hvori ligger denne store Kunst?

Jo, se: Her er ikke Tale om Afholdelse af nogen Fest til Formaal — ja til Formaal for hvad? Nej, Formaalet skal være at more sig, og at more sig for næsten ingen Ting. Det skal være den store Deltagelse, der skal gøre det umulige muligt.

Derfor: glæd dig, københavnske Kollega, baade mandlig og kvindelig, til det færdige Program kommer, og saa til den 29. Juni.

Kl. 5 præcis!

FAMILIETILLÆG I FRANKRIG

Det System, i Henhold til hvilket Principet »Lige Løn for lige Arbejde« finder Anvendelse, siger Professor *Roger Picard* i en Artikel i »International Labour Review«, kan let give Anledning til en Favorisering af visse Kategorier af Arbejdere, medens andre derved stilles mere uheldigt. Hvis Arbejderens Løn beregnes i Forhold til hans Arbejdes Kvantitet og Kvalitet, vil Følgen heraf blive, at en gift Mand med Børn vil tjene den samme Løn som en ugift Mand, der udfører samme Arbejde; den ene vil sidde med en god Indtægt, medens den anden ikke kan tjene tilstrækkeligt til at underholde Kone og Børn. Den Ulighed, der saaledes opstaar, er traadt mere og mere tydelig frem som Følge af den fortsatte Stigning i Leveomkostningerne, som har fundet Sted i de senere Aar i mange Lande.

I Frankrig og i visse andre Lande har man nu indført et System, i Henhold til hvilket der tilstaas gifte Arbejdere med Børn et vist Tillæg til deres almindelige Løn; dette Tillæg benævnes i Almindelighed »Familietillæg«. Artiklen i »International Labour Review«, kaldet »Familietillæg i den franske Industri«, indeholder en Beretning om Systemet, saaledes som det i de senere Aar hastigt har udviklet sig i Frankrig.

Siden 1916 har et stadig voksende Antal industrielle Foretagender udbetalt Familietillæg til deres Arbejdere. For at udjævne den derved paaløbende Udgift, har de oprettet specielle Fonds, hvortil de betaler Kontingent i Forhold til deres Personale eller deres Lønlister. Familietillæget bliver da betalt ud af disse Fonds.

Familietillægets Størrelse er forskellig i de forskellige Distrikter. Nogle Fonds følger en progressiv Skala, i Henhold til hvilken Arbejderen faar mindre for det andet Barn end for det første og mindre for det tredje end for det andet. Men de fleste Fonds søger at opmuntre til en øget Fødselsprocent og følger en progressiv Skala, i Henhold til hvilken det Beløb, der betales pr. Barn, stiger med Antallet af Børn, og nogle betaler samme Beløb for alle Børn.

FAGSKOLEN FOR BOGHAANDVÆRK

UDSTILLING AF ELEVARBEJDER

I Skolens Lokaler, Hagemannsgade 2 (Teknologisk Institut), er den aarlige Udstilling af Elevarbejder aaben Lørdag den 31. ds. Kl. 7—9 Aften og Søndag den 1. Juni Kl. 10—12 Form.

Der er gratis Adgang for alle.

OM TYPOGRAFERNES LØNFORHOLD I »DE GODE GAMLE DAGE«

Nogle Undersøgelser af *L. Chr. Nielsen.*

XI.

Dels som Dønninger fra Revolutionerne ude i Verden, dels som en Følge af de hjemlige Forhold i det hele taget blev der i Tiden ved 1848 en Del Bevægelse særlig i den københavnske Arbejderverden — Provinserne laa den Gang endnu nogle Kilometer bagefter. Murerne, Tømrerne, Stenhuggerne og Snedkerne retter Henvendelse til deres Principaler om, at Mesterprøverne maa blive lettere tilgængelige end hidtil. Snedkerne kræver desuden en bestemt Arbejdstid — fra Kl. 6 Morgen til Kl. 7 Aften med 2 Timers Spisetid —, en Dagløn paa 1 Rdlr. og Andel i Oldermandsvalget. Men det bliver dog Typograferne, der kommer til at gaa i Spidsen med klart formulerede Krav fra Fagets Arbejdere og med en almindelig Strejke for at gennemføre disse Krav. Der var Alvor i Sagen fra Typografernes Side, og der var ogsaa god Mening i det, der krævedes, — men der var ikke nok af Sammenhold eller økonomisk Rygstød, hvilket vel heller knapt var at vente i 1848. I Korthed skal her refereres Kravene og Gangen i den hele Strid[1]).

Det var Typograf *William Dau*, der nylig var hjemkommen fra Udlandet, og som arbejdede i »Berlingske Tidende«, der stod i Spidsen for Bevægelsen blandt Typograferne. Den 10. November 1848 indbød han, sammen med 37 Kolleger, til et Møde for at diskutere Typografernes Livsforhold. Der var Klarhed i Tankegangen, og Kravene var retfærdige. Ved Mødet den 28. November 1848 stillede 212 Typografer følgende Krav til Principalerne (jævnfør her Nationalforsamlingens Krav i Mainz s. A., se Artikel VII i »Typ.-Tid.«).

1) En Arbejdstid paa 12 Timer (om Sommeren fra 7—7, om Vinteren fra 8—8 med 2 Middagstimer).

[1]) *Victor Petersen:* l. c.

2) 50 pCt.s Godtgørelse for Søndags-, Helligdags- og Natarbejde.

3) For Forsømmelse og Venten paa Arbejde: den første Dag intet, derefter 3 Mrk. pr. Dag.

4) Ubetinget ugenlig Udbetaling af Lønnen om Fredagen.

5) Nedsættelse af en Voldgiftsret, bestaaende af 2 Principaler, 3 Sættere og 3 Trykkere.

6) Lærlingenes Antal beregnes i Forhold til Presserne:

1—3	Presser	1	Lærling
4—5	—	2	—
6	—	3	—

og derefter 1 Lærling for hver tredje Presse. En Hurtigpresse (Maskine) sættes lig med 3 Haandpresser og Lærlingenes Læretid til mindst 4 Aar.

7) Satsprisen sættes til 12 Sk. pr. 1000 n fra Petet til Cicero, 16 Sk. for Nonpareille og 2 Sk. mere for 1000 n for Avissats.

8) Forhøjet Betaling efter Overenskomst for slet Manuskript, fremmede Sprog, blandet, tabellarisk og matematisk Sats.

9) 12 Sk. i Timen for enhver uforskyldt Korrektur.

10) Mindst 7 Rdlr. om Ugen for Sættere paa visse Penge.

Trykkernes »visse Penge« fastsattes til det samme som Sætternes, og stod de ikke paa fast Løn, skulde Lønnen bestemmes efter en nærmere angivet Beregning efter Oplagets og Formatets Størrelse; dog saaledes, at der for Trykningen af Pragt- og illustrerede Værker skulde betales en fast Dagløn af 1 Rdlr. 2 Mk. I Trykkerier, som udelukkende arbejdede med Maskiner, maatte ingen Trykkerlærling holdes.

Saa langt gik Kravene fra Typografernes Side. Det er ikke svært at se, at Mainzer-Nationalforsamlingens Krav danner Forbilledet, — men dette gør dem jo ikke mindre berettigede.

I Begyndelsen stillede Principalerne sig tilsyneladende velvilligt overfor dem. Men Velviljen forsvandt hurtigt. Ved Bogtrykker *Louis Kleins* Paavirkning dannedes der en Art Koalition mellem Principalerne, og man blev enige om ikke at gaa ind paa Typografernes Krav.

Den 23. December 1848 nedlægger Typografernes Arbejdet i København — og dermed fik Danmark sin første virkelig organiserede Strejke, just som Laugsvæsenet sang paa sit sidste Vers. Typograferne tabte Strejken, og i Midten af Januar 1849 er Strejken tabt over hele Linjen, men allerede i Slutningen af samme Maaned er de atter i Arbejde. Kun en, Strejkens Leder, Typograf *William Dau*, faar ikke Arbejde; han rejser til Amerika, hvor han senere dør i New York.

Strejken tabtes, — javel! Men ud af denne tabte Strejke spirede gode Tanker, store Handlinger. Og resultatløs var den langt fra. Helt op til vore Dage har man kunnet spore Virkningerne af den, selv om disse vel som Regel fortaber sig i det, som man nu kalder den moderne Arbejderbevægelse. Til de daværende Principalers Ros skal det siges, at mange efter Strejken forbedrede Typografernes den Gang saa daarlige Kaar.

ARBEJDSTIDEN I HOLLAND

Rapport fra Det internationale Arbejdsbureau.

Paa Grund af den store Interesse, som i alle Industrilande helliges Spørgsmaalet om Arbejdstidens Længde, besluttede det internationale Arbejdsbureau i Fjor at lade udarbejde en Serie af Specialmonografier indeholdende Beretning om de Love og administrative Forskrifter samt Kollektivaftaler, som regulerer Arbejdstiden i de forskellige Lande.

Det sidst udkomne Nummer i denne Serie behandler Arbejdstidsforholdene i Holland. I dette Land er Arbejdstiden reguleret ved den almindelige Lov af 1. November 1919 (modificeret den 20. Maj 1920), vedrørende Arbejdstiden og Arbejdet i sundhedsfarlige Professioner. 1919-Aars Loven, som traadte i Kraft den 24. Oktober 1920, begrænsede Arbejdstiden til 8 Timer om Dagen og 45 Timer om Ugen. Ved Lovændring af 20. Maj 1920 udstraktes den tilladte Arbejdstid til $8^1/_2$ Time om Dagen og 48 Timer om Ugen; denne Ændring traadte i Kraft fra og med den 18. Juni 1922.

Loven finder i Almindelighed Anvendelse paa alt Arbejde, som udføres i et Foretagende. Visse Slags Arbejde, saasom Landbrugsarbejde og husligt Arbejde kommer dog ikke ind under Loven.

Visse permanente Undtagelser kan bevilges. Saaledes kan for Eksempel Maksimumsarbejdstiden i et Foretagende med regelmæssig Skiftinddeling udstrækkes til 54 Timer om Ugen og 144 Timer i tre paa hinanden følgende Uger.

Bestemmelserne i Kollektivaftalerne udgør en værdifuld Komplettering af Lovens Forskrifter, ikke blot med Hensyn til Fordelingen af Arbejdstiden, men ogsaa vedrørende Begrænsningen af Overtiden og Betalingen for Overarbejde. Anvendelsen af Kollektivaftaler har gjort store Fremskridt i Holland, særlig efter 1918. I Henhold til sidste aarlige Rapport fra det statistiske Centralbureau var der ved Begyndelsen af 1922 indgaaet 702 Kollektivaftaler, omfattende 20.867 Foretagender og 287.552 Arbejdere.

I Henhold til Anvisningskontorets Regulativ, Punkt 6, gøres opmærksom paa, at ingen maa slutte bindende Aftale om Pladstilbud, før Henvendelse er sket til Lokalkassereren i den paagældende By eller i København til Anvisningskontorets Bestyrer. Undladelse heraf medfører Karantæne.

GENERALFORSAMLINGER OG MØDER

TYPOGRAFLÆRLINGENES UNDERAFDELING I SILKEBORG

afholdt ordinær Generalforsamling Lørdag den 3. Maj. *Formanden* bød velkommen, og *Kassereren* oplæste det reviderede Regnskab, der godkendtes. Efter en Del Diskussion vedtoges det at afholde Sommerudflugt til Hvide-Sande (Vesterhavet) paa en senere fastsat Dag. Derefter sluttede Generalforsamlingen med det traditionelle Chokoladebord. *Bob.*

ODENSE LOKALAFDELING

afholdt ordinær Generalforsamling Søndag den 27. April. Formanden, *Magnus Hansen*, aflagde — efter at have udtalt nogle Mindeord over de afdøde Medlemmer, Laur. Schou og Lorentz Petersen — Beretning og omtalte herunder, at Bestyrelsen paa given Foranledning havde besluttet fremtidig og uden Undtagelse at indstille alle, der ikke overholder Arbejdsanvisningskontorets Regulativ, Punkt 6 (Henvendelse til Lokalkassereren forinden bindende Aftale om Plads er sluttet), til Karantæne. Beretningen godkendtes. Aarsstatistiken fik samme Skæbne. — Kassereren, *Jens Th. Petersen*, oplæste Regnskaberne, hvorefter Hovedkassens Regnskab balancerede med Kr. 11.100,10, indsendt Kr. 3913,85. Lokalkassens Regnskab balancerede med Kr. 4844,14, i Sparekassen Kr. 3091,26. Godkendtes. — Nye Regler vedtoges for Medlemmer uden vedtægtsmæssig Understøttelse. — Som Repræsentant til Arbejdernes Aktiebageri genvalgtes *Jul. Nielsen*, som Kontrahenter til »Fyns Social-Demokrat« genvalgtes *Jul. Schmidt* og nyvalgtes *H. Schmidt*, som Repræsentanter til Arbejdernes Brændselsforsyning genvalgtes *Møller Madsen* og *Wilh. Johansson*, og endelig genvalgtes som Repræsentanter til Folkets Hus *Møller Madsen* og *H. Schmidt*. — Det vedtoges i Aar som sædvanlig at afholde Vaartur til Stige. — Bestyrelsen fik Bemyndigelse til at anvende et Beløb paa 350 Kr. til en Sommerfest i Forbindelse med Gutenbergkorets Besøg. *Roe, Gammelmark, Ant. Nielsen* og *Løfqvist* valgtes sammen med Bestyrelsen som Festudvalg. — Som Gefrejdere valgtes *Roe* og *Gammelmark*.

Efter forskellige Udtalelser under Eventuelt kunde Dirigenten, *Møller Madsen*, slutte Generalforsamlingen. *—n.*

NÆR OG FJÆRN

70 AAR. Lørdag den 24. fylder Maskintrykker *Magnus Strøm* 70 Aar. I henved 50 Aar har Strøm arbejdet i Bianco Lunos Bogtrykkeri og har igennem den lange Række Aar erhvervet sig en Mængde Venner, som har lært at sætte Pris paa Strøm som den gode Kammerat, han altid har været.

Organisationen har Strøm altid omfattet med Interesse og hører med til den lille Kreds, der for snart 50 Aar siden dannede Den typografiske Trykkerforening, af hvilken han siden har været Medlem. *H. N.*

JUBILÆUM. Firmaet *J. Jørgensen & Co. (Ivar Jantzen)* havde Mandag den 12. Maj bestaaet i 50 Aar. Sættere og Trykkere fik i Anledning af Jubilæet hver tildelt 100 Kr., de, som havde været i Firmaet over 25 Aar, yderligere 50 Kr., Trykkeriarbejdere og Paalæggersker hver 50 Kr., Lærlinge 20 Kr. Det udelukkede Bogbinderpersonale blev kaldt op og fik deres Gratiale.

Ved en Sammenkomst om Eftermiddagen udtalte Indehaveren, Ingeniør *Ivar Jantzen*, blandt andet Ønsket om, at det gode Forhold, der altid havde været mellem Personale og Ledelse, stadig maatte vedvare, saaledes at de fælles Interesser, alle Firmaets Medarbejdere havde, kunde finde en Form til Gavn og Glæde for begge Parter. Selv om Ordet Bedriftsraad ikke blev nævnt, fremgik det dog tilstrækkelig klart, at det nærmest var under denne Form, han ansaa de fælles Interesser varetaget ved godt Samarbejde.

Om Aftenen var der Middag i Tivoli for Kontorpersonalet, de ældste i hver af Trykkeriets Afdelinger, Faktorer samt Tillidsmand og en Del af Firmaets Kunder.

Det blev en helt igennem vellykket Dag, som sikkert vil bidrage sit til at fremme et godt Forhold mellem Ledelse og Personale. Det glæder altid, naar man hos sin Chef finder Forstaaelse af Tidens nye Tanker og Krav. *A.*

SOMMERHUSET. Paa given Foranledning gøres opmærksom paa, at *alle* Henvendelser om Ophold paa Sommerhuset bør gaa gennem *Jul. Samuelsen*, for at der kan holdes Rede paa Tingene.

DØDEN I HURTIGPRESSEN. Svensk Typ.-Tid. meddeler: Om Morgenen den 10. April indtraf en Ulykke i Norrmalmtrykkeriet i Stockholm. Trykkeren Johan Herman Lundquist, 63 Aar gammel, var sysselsat med Farvetryk i en Hurtigpresse, en saakaldt Kredsgænger, og menes at være bleven trukket ind i denne og massakreret. Hvorledes Ulykken er foregaaet, vides ikke, da ingen af det øvrige Personale var til Stede. Lundquist blev imidlertid uhyggelig tilredt. Hovedet var slidt fra Kroppen og Brystet knust. Det ejendommelige er, at Ulykken skete i samme Maskine, i hvilken den tidligere Indehaver af Trykkeriet, Bogtrykker Axel Wallén, i 1914 begik Selvmord ved at stikke Hovedet ind mellem Tandhjulene i Kredsvandringen.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND
BOGTRYKFAGETS ARBEJDSLØSHEDSKASSE

VESTERGADE 5, 1. SAL
KØBENHAVN B.

KONTORERNE er aabne for Ind- og Udbetaling fra 1—3 undtagen *Lørdag (11—1)* samt *Fredag* og *Mandag Aften Kl. 5—$6^1/_2$*. Telefon *4331*.

FORMANDEN træffes som Regel til samme Tider. Telefon 13,331.

ANVISNINGSKONTORET. Telefon 4331. Før Kl. 9 Form. og efter 6 Aften gennem Str. 1683. Telegramadr.: Typforbundet, Kbhvn.

FORENINGSMEDDELELSER

TILSKUD FRA HOVEDKASSEN er efter lovformelig Begæring tilsendt følgende Afdelinger: 20. Maj: Kolding 600,00.

København, 20. Maj 1924.

Forretningsudvalget.

NYE MEDLEMMER

København: Sætter Albert Pettersson, udl. 3. 5. 24 hos Dyva & Jeppesen (arb. s. St.). Sætter Edwin Krogh, udl. 1. 3. 24 hos Nielsen & Lydicke (arb. s. St.). Trykker Martin Rasmussen, tidl. Medl. (J. Jørgensen & Co.). Paal. Lilly Persson, udl. 5. 5. 24 hos P. Hansen (arb. s. St.). Paal. Eleonora Mortensen, udl. 15. 5. 24 hos Cato (arb. s. St.). 929 Hansens Hustru Valborg (Syge- og Begravelseskassen).

Holstebro: Trykker Henry Henriksen, udl. 1. 5. 24 hos Bogtr. Thomsen. Nyborg: Trykker Jens Petersen, udl. 1. 5. 24 hos C. Schönemann. Odense: Sætter Hedobald Petersen, udl. 1. 5. 24 hos Steen Andersens Eftfl.

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedkommende Lokalafd.

TILTRAADTE

København: 2649 J. Jørgensen fra Rejse (arbl.). 7211 M. Refsgaard fra Rejse (arbl.). 2620 C. Andersen fra Landarbejderne (syg). 3137 Ove Olsen fra Rejse (arbl.).

Aalborg: 7282 Chr. A. Mårtensson (Militær) og 2569 Niels Jensen (syg). Brønderslev: 4269 Aage Olsen (arbl.). Kolding: 4323 Ejner Christiansen (Blicher). Nakskov: 7266 C. Henry Jensen (Centraltr.). Næstved: 7188 Anthon Alex. Andresen (Militær). Sønderborg: 7320 H. P. A. Hansen (Militær), 7139 P. E. Damgaard (Militær), 3689 A. Pankoke (Militær) og 7208 Ernst Christensen (Militær). Viborg: 3758 Tage Thomsen (Bogtr. Rasmussen).

FRATRAADTE

København: 2956 J. Jørgensen til Asfaltarbejderne. 390 C. Helms paa Rejse.

Aalborg: 3697 Niels Henriksen til Hjørring (arbl.) og 3423 Sv. Frantzen paa Rejse. Aarhus: 4300 Bruno Sv. Aage Petersen til Odense (arbl.) og 7226 J. Chr. Nielsen paa Rejse. Næstved: 6356 Robert Lauritzen til Haslev i Pl. Odense: 6612 Harry Larsen til Svendborg i Pl. Svendborg: 7266 Charles Jensen til Nakskov i Pl og 4266 Thorkild Dous Hansen til Ærøskøbing i Pl.

UDMELDT

København: 1316 Leo Nielsen til Amerika.

DØD

Hillerød: 6406 Jakob Larsen.

Stereo- og Elektrotypørernes Brancheklub.

Den ordinære Generalforsamling afholdes Søndag d. 25. Maj Kl. 11 Form. i Pilealléen 16. Efter Generalforsamlingen nydes den medbragte Frokost, hvortil Klubben giver Snaps og Øl, og derefter Kaffe med Cognak.

Da der er vigtige Ting paa Dagsordenen, saasom Lovændringer, bedes Medlemmerne møde fuldtalligt. *Bestyrelsen.*

T. S. Paa Grund af Eksamen er der ingen Gymnastik i Ugen fra den 25.—31. Maj. *Styrelsen.*

Gutenberg-Koret.

Torsdag den 29. ds. (Kristi Himmelfartsdag): Herretur til Nærum Skovløberhus, hvor Frokosten indtages Kl. ca. 11. Tog afgaar fra Hovedbg. Kl. 9,51 og fra Nørreport Kl. 9,56. — Det anbefales alle passive Medlemmer at deltage i denne fornøjelige Udflugt. (4d)

Typografernes Sangforening.

Lørdag Kl. 8: Pilealléen 16. (1g)

·ERIK·LEVISON·
GRAFISKE ARTIKLER
EN GROS
VESTRE BOULEVARD 36-38 KØBENHAVN B
Stort Udvalg i alle grafiske Utensilier, Træmaterialer
samt nye og brugte Maskiner
BESØG DE BETYDELIGT UDVIDEDE UDSTILLINGSLOKALER
(20)

Modarbejd Arbejdsløsheden.
Brug DRUBINS Danske Trykfarver.
Eneste danske Specialfabrik for Bog- og Stentrykfarver.
Telefon 9090 Telegr.-Adr.: DRUBIN, Valby.
(14)

Søndag den 25. Maj: *Høsterkøb—Rude Skov.* Sct. Hans Torv Kl. 9. — Tegningen til Pinseturen slutter 1. Juni. (3f)

ANNONCER

I Henhold til Anvisningskontorets Regulativ, Punkt 6, gøres opmærksom paa, at ingen maa slutte bindende Aftale om Pladstilbud, før Henvendelse er sket til Lokalkassereren i den paagældende By eller i København til Anvisningskontorets Bestyrer. Undladelse heraf medfører Karantæne.

Maskinsætter!

Maskinsætter i fast Plads i København ønsker at komme til Provinsen og søger derfor Forbindelse med Provinskollega, som eventuelt kunde ønske at bytte Plads med ham. Indsend Billet mrkt. »127« til Ekspeditionskontoret.

Sætter-Trykker,

perfekt i saavel Sætning som Trykning, søger Plads snarest. Vant til at arbejde selvstændigt. — Billet mrkt. »125« modtager Ekspeditionskontoret.

Dygtig Trykker søger Plads i København eller Sjælland. Bill. mrkt. »129« til Eksped.

Maskinsætter

(Linotype) søger Plads snarest. Gerne som Vikar i Sommerferien. Billet mrkt. »116« modtager Ekspeditionskontoret.

Forbundter søges.

I et mindre Trykkeri, hvor der udføres korrekt Arbejde, er der straks eller senere Plads ledig for en Sætter-Trykker-Forbundter, der har været ca. 2 Aar ved Faget. Billet mrkt. »126« modtager Ekspeditionskontoret.

Dygtig Sætter-Trykker,

med Kendskab til Fladtryksrotationen »Duplex« samt alt i et Avis- eller Akcidenstrykkeri forefaldende Arbejde, søger Plads snarest. Billet mrkt. »128« tilsendes Ekspeditionskontoret.

Som Linotypesætter

(hel- eller halvdags) søges Plads i Provinsen af en flittig og paapasselig yngre Mand. Billet mrkt. »123« til Ekspeditionskontoret.

Maskinsætter

(Linotype), gift, der uden egen Skyld er bleven ledig, søger Plads straks eller senere i København eller Provinsen. Billet mrkt. »119« modt. Ekspeditionskontoret.

Forniklede Pincetter
faas atter hos
Anton Jensen.

A/S F. L. BIE Gothersgade 28, København K.
Telefoner: Centr. 11,462, 8062 & Palæ 1556.
Samtlige Maskiner og Artikler for Bogtrykkerier, Bogbinderier, Litho-Etablissementer, Klichéfabriker og beslægtede Brancher.
Kulante Betingelser.
Stadigt stort Lager. (10)

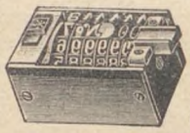
Numererværker
til Indsætning i Satsen i alle gangbare Udførelser, direkte fra 1. Kl.s Fabrik.
Priser fra 55 Kr.

Paginermaskiner
4, 5 og 6-chifrede.
Forlang udf. Fabrikspriislister hos
C. A. E. KJELLBERG,
Marstalsgade 33. — København Ø.
Telefon Øbro 4427 x
Priser fra 32 Kr. (25)

S. JOHANSENS BARNEVOGNE
Engelske Modeller 78 Kr.
Ratebetaling kan indrømmes.
AMERIKAVEJ 1. HJ. VESTERBROG.
(75)

PARITZ GOTTSHALCK
KONGENS NYTORV 8 · TELEFON 8878
Nye og brugte Maskiner haves paa Lager.
Stort Lager af alle Utensilier. (11)

Tandlæge Edv. Møller,
Købmagergade 30, 2.
udfører enhver Tandbehandling til smaa Priser. Samvittighedsfuldt Arbejde. Bedøvelse hele Dagen. Konsultationstid 10—3½ 6—7 Efterm. Telefon 8181. (12)

Husk A. E.s Rabat.
Største Besparelse
for Foreningens Medlemmer er at benytte A. E.s Rabatkort. Kortene udleveres gratis paa Foreningens Kontor. (16

Redaktør: Fr. Nielsen, Bygaardsstræde 8, Køge. Ekspeditør: Karl Sørensen, Vestergade 5, 1. Sal, Kbhvn. B.
Abonnem. gennem Postkontorerne: 1 Kr. 50 Øre Kv. Annoncer: 35 Øre pr. Petitlinje (pladss. Medl. 25 Øre). 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. Bording (V. Petersen). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 22 KØBENHAVN DEN 30. MAJ 1924 51. AARGANG

VORE UDGIFTER

En Kollega tog for nogen Tid tilbage her i Bladet Ordet for, at vi noget mere skulde arbejde for at bringe vore *Udgifter ned*, idet han mente, vi ikke stiltiende burde finde os i den Skatteplyndring, vi er Genstand for. En anden Kollega har antydet, at vi ofrede alt for meget Arbejde paa at opnaa en Tokrone mere i Ugeløn i Stedet for at vie vore Kræfter til Gennemførelse af de store Spørgsmaal.

Jeg tror, der er nogen Mening i den Tale. Skattebyrden — baade den direkte og den indirekte — er jo efterhaanden bleven saa tyngende, at det er meget vanskeligt for en Arbejder at udrede de paaliggende Beløb. Det uretfærdige Skattesystem, vi har, rammer i særlig Grad *de fastlønnede*, og de Love, hvorpaa dette System hviler, kan derfor med Rette betegnes for *Undtagelseslove*, idet de aabner Mulighed til for en stor Del af vore Medborgere at unddrage sig deres Forpligtelser, medens alle dem, hvis Indtægter kan kontrolleres, klemmes for den sidste Hvid.

De nugældende Skattelove med Selvangivelse og Tvangsangivelse af de fastlønnedes Indtægter er jo Bøndernes Værk. Da ved Aarhundredets Begyndelse Landbo-Venstre sejrede over By-Højre og Godsejerne, var Kravet om en Omlægning af Skatterne noget af det første, der gennemførtes. Bønderne vilde bl. a. af med Tiende-Skatten, der mindede dem for meget om deres Fornedrelsestid under Herremændenes Pisk. Resultatet blev det nugældende System, der siden er blevet »forbedret«, særlig i Retning af at ramme de fastlønnede, og altsaa har indført en ny Uretfærdighed — kun med den Forskel, at denne nu hviler paa andre og svagere Skuldre.

Nu har Arbejderpartiet her i Landet, tildels ganske vist, sejret over Bonde-Venstre, og denne Sejr skyldes for en stor Del de Klasser med de faste Indtægter. Hvad var da naturligere, end at disse lod røre paa sig for at faa fjernet den Uretfærdighed, som de tiendeafløste og skatteunddragende Bønders Repræsentanter med Alberti i Spidsen gennemførte?

Formentlig i Erkendelse af det uretfærdige i det nuværende Skattesystem, der ikke alene muliggør et ret udbredt Snyderi, men ogsaa er af den Beskaffenhed, at de velhavende i stor Stil kan vælte Skattebyrden over paa Forbruget og saaledes ingen Ting betaler, har vor nye Finansminister bebudet en Omlægning af vore Skattelove. Hvorledes denne Omlægning bliver, er vel indtil videre Hr. Bramsnæs' Hemmelighed. Men var det ikke paa sin Plads, at der fra Arbejdernes Side blev fremsat en Slags *Ønskeseddel* — for ikke at sige Krav?

De andre Samfundsklassers faglige Sammenslutninger — Industriens, Handelens, Haandværkets, det større Landbrugs og Husmændenes o. s. v. — forsømmer ingen Lejlighed til at fremsætte *deres* Krav og Ønsker overfor Regering og Rigsdag, naar der er Love i Anmarsch, som berører deres Interesser. De allerfleste af ovennævnte Sammenslutninger har jo for ganske nylig ladet høre fra sig i Anledning af Valutaforslaget. De organiserede Arbejdere bør følge disses Eksempel. Det betaler sig ikke her i Verden at holde sig beskedent tilbage, thi den Tid er desværre forbi, da der falder Manna ned fra Himlen, eller hvor stegte Duer kommer flyvende ind i sultne Munde.

Forleden holdt en af vore faglige Organisationers repræsentative Forsamlinger — De samvirkende Fagforbunds Repræsentantskab — Møde i et Par Dage i København. Hvad om man dèr havde taget et saa aktuelt Emne op til Drøftelse som Skattespørgsmaalet maa siges at være? Det er nemlig ikke mere nogen underordnet Sag, hvad vi skal bløde for i Skat, thi det er som sagt ikke Smaapenge, det drejer sig om, og Arbejderne hører jo i første Linie til de Samfundsklasser, der ikke formaar at vælte Skattebyrden over paa andre. For os gør det ondt hver Gang, Skattens Mønt skal klinge. Det havde ikke været uden Betydning, om der fra De samv. Fagforbunds Side var blevet fremsat et Ønske om et Skattesystem, der udelukker Overvæltningen af Skatten fra det ene Samfundslag til det andet.

Og det vilde desuden have pyntet lidt paa den Dagsorden, som var til Behandling paa Mødet. Nægtes kan det jo ikke, at denne Dagsorden saa langt fra tog Sigte paa en *Indskrænkning af Udgifterne* for Medlemmerne af De samvirkende Fagforbund, som den vel nærmest maa betegnes som en Forberedelse til en *Afmagringskur*.

Naa, jeg skal ikke her komme ind paa en Kritik af de skete Vedtagelser. Der er maaske ikke noget at sige til, at De samvirkendes Funktionærer ønsker sig en ny Bygning, hvor de kan sidde lunt og rart og gøre deres Arbejde. Og det er vel ogsaa menneskeligt, at vore Tillidsmænd tænker paa at sikre sig mod at lide Nød, naar de bliver til Aars, og Kræfterne svigter, ved Oprettelse af en Pensionsfond. Men — ja, undskyld, at jeg føjer dette lille »men« til — det havde ogsaa pyntet betydeligt paa Mødets Forhandlingsemner, hvis man ved Siden af Pensionsspørgsmaalet havde drøftet og vedtaget en Henvendelse til vore lovgivende Myndigheder om en bedre Alderdomsforsikring for alle Arbejdere og ubemidlede.

For dem kommer der jo ogsaa en Tid, hvor Kræfterne svigter. *Fr. N.*

DE »FEDTEDE« AFDELINGER

Der kom forleden Dag til en lille By en rejsende Kollega, hvilket jo er noget, der hænder ikke saa sjældent i denne Tid, og der er for saa vidt intet mærkeligt i, at den unge Mand — thi han var nemlig ung — kom og hævede sin Understøttelse af Lokalkassen.

Den paagældende Kollega syntes imidlertid ikke at være tilfreds med det Beløb, der blev ham udbetalt. I hvert Fald fandt han sig foranlediget til overfor Kassereren at holde et lille Foredrag om de »fedtede« Afdelinger og de »gode« dito, og Klassificeringen fandt naturligvis Sted i Henhold til det Beløb, der af Afdelingerne udbetaltes de rejsende.

Nu er det vel ikke af Vejen at minde om, at den Understøttelse, der ydes af Lokalkasserne, er en *frivillig* Understøttelse, som hverken de rejsende eller vort Forbund har nogen Ret til at fastsætte Størrelsen paa. Men selv om man ser bort herfra og betragter det som en Selvfølge, at der ydes den arbejdsløse rejsende Kollega en Hjælp, er der en anden Ting, der kan være Grund til at henlede Opmærksomheden paa, naar der tales om *fedtede* Afdelinger.

Det skulde synes ganske indlysende, at en Afdeling paa f. Eks. en halv Snes Medlemmer ikke kan yde den Hjælp, som Afdelinger paa 50, 100 eller 200 og mere ser sig i Stand til at udrede. Deraf følger naturligvis, at det er de smaa Afdelinger, som kommer ind under, hvad den unge rejsende fandt Anledning til at betegne som fedtede. Betegnelsen er dog ovenud uretfærdig. En Opgørelse over, hvad der *forholdsvis* udbetales fra de forskellige Afdelinger til de rejsende uden Understøttelse, vilde tilfulde bevise dette, idet en saadan Opgørelse tværtimod vilde fortælle os, at de smaa, saakaldte »fedtede« Afdelinger yder forholdsvis langt mere pr. Medlem end de større.

Dette Forhold er imidlertid næppe til at ændre, og det er da heller ikke disse Liniers Hensigt at slaa til Lyd herfor, da — som nævnt — den Understøttelse, hvorom her er Tale, er en frivillig Sag. Men de rejsende kan jo selv i nogen Grad udjævne Forskellen mellem Understøttelserne i de forskellige Byer derved, at de gemmer lidt af, hvad de faar i de »fede« Byer, saa de har noget at staa imod med, naar de kommer til de »magre«. *Argus.*

EMIL SELMAR FYLDER 70 AAR

Den 3. Juni fylder *Emil Selmar* 70 Aar. Faa har som han været opfyldt af Fagets Interesser. De spændte ikke over det organisatoriske eller sociale Omraade, men koncentreredes i udpræget Grad om de faglige og kunstneriske Interessesfærer.

Emil Selmar kom i Lære hos Bogtrykker Sally B. Salomon og gik samtidigt i de Massmannske Søndagsskoler. Maaske det kan interessere at se, hvorledes man paa den Tid belønnede de dygtige Elever. Selmar opnaaede at faa 2 Sølvmedaljer; det andet Diplom lyder saaledes:

»..... i Lære hos Bogtrykker Sally B. Salomon, har benyttet sig af den Undervisning, som gives i benævnte Skoler, og saavel ved sin Fremgang i Skjønskrivning, Retskrivning, Regningers Affatning og Brevstiil, samt Tavle- og Hoved-Regning, som ved sin gode Opførsel gjort sig fortjent til at erholde som Belønning Selskabets anden Præmie, der bestaaer i en Sølvmedaille, med Inscription: »Kundskab forædler. Flid belønner. Kjøbenhavns Søndagsskoler.«

Til Bekræftelse under Directionens Haand og Selskabets Segl

Kjøbenhavn, i Directionen for de massmannske Søndagsskoler, den 4de Mai 1873.

B. J. Fog.«

Naturligvis — han gør Halvfjerdsernes Felttog med i de meniges Rækker efter at have staaet sin Læretid ud. Faar saa Plads hos Nielsen & Lydiche og bliver der en af Husets mest betroede Sættere, staar i en Række af Aar støt ved sin Kasse. Allerede da var Selmar — eller Sørensen, som han den Gang hed — stærkt optaget af de rent faglige Spørgsmaal, helligede sig i sin Fritid til Studier i denne Literatur og tilegner sig paa egen Haand og ved ukuelig Flid stor Viden. Man erindre, hvor alt laa hen som udyrket Land. Den tyske Smagsretning med alt sit forfærdelige Materiale prægede Perioden, Tempelbygninger og Stregekonstruktioner i den uhyrligste »Kunststil« satte de hæsligste Blomster. Skrifter af de forskelligste Snit blandedes mellem hinanden, selv den senere navnkundige Forfatter, Emil Hannover, bragte Boghaandværk til Verden, saaledes som det afspejler sig i hans Bog om Emile Watteau — et sørgeligt Mindesmærke om Boghaandværkets Forfald. I Firserne i det forrige Aarhundrede lærer man for første Gang gennem Selmars faglige Artikler nye Synspunkter at kende. Forstaaelsen blandt Arbejderne var ikke stor, men hvor skulde den ogsaa komme fra efter hele den Vanrøgt, som var udvist overfor

den faglige Udvikling. Først efter at *F. Hendriksen* i Slutningen af 1884 i en Kritik i »Politiken« havde hudflettet Boghaandværkets Tilstand og Bøgernes Udstyr, havde der vist sig Tegn til vaagnende Interesse for Samarbejde mellem Kunstnerne og Haandværkerne. Da Forening for Boghaandværk stiftedes i 1888, øgedes Interessen, og det var en Glæde at se, med hvilken Modtagelighed Arbejderne mødte de nye Bestræbelser.

Der er ingen Tvivl om, at ogsaa Selmars hele Udvikling er blevet befrugtet heraf. Da Fagskolen for Boghaandværk stiftes i 1893, er han selvskreven Lærer i Sætterklassen, først i Lokalerne ved Nørrevold, senere i Kunstindustrimuseet. Det Arbejde, der her gøres, har været grundlæggende for den senere Udvikling af dansk Boghaandværk i Slutningen af forrige og Begyndelsen af dette Aarhundrede. Selmar var en forstaaende Lærer og har til alle Tider omfattet Boghaandværket med den varmeste Interesse. Stor Indflydelse har han ogsaa haft paa den *enkelte* Elev, som han forstod at aabne Øjnene for Bogkunstens Skønhedsværdier.

Ogsaa som Forfatter har Selmar gjort en Indsats, som ikke kan vurderes højt nok. Hans Hovedværk »Vejledning i praktisk Typografi«, omfattende to Bind, udkom i 1891 og efterfulgtes senere af en ny Udgave. Det er et højst betydningsfuldt Værk, som søger sin Lige paa det faglige Omraade i hele den internationale Literatur. Ved Siden heraf har Selmar udgivet en stor Del mindre Skrifter, delvis belysende visse kulturhistoriske Epoker paa det boghaandværksmæssige Omraade; alle Publikationerne bærer Vidnesbyrd om hans omfattende Viden og store Kyndighed.

Selmar blev, efter i nogle Aar at have været Faktor hos Egmont H. Petersen, ansat i det Berlingske Bogtrykkeri som Tilsynsførende med Bladets tekniske Udstyr og specielt med alle Spørgsmaal vedrørende Sættemaskintekniken. Selmars hele Opfattelse af Boghaandværk har ogsaa paa dette Omraade præget Bladets Udseende, selv om just ikke alle Metarmofoserne er Udtryk for den Selmar'ske Aand.

For nogle Aar siden udtraadte han af det Berlingske Bogtrykkeri efter at være blevet tilsikret en mindre aarlig Sum af Bladets Udgivere og er endnu i sin høje Alder beskæftiget med Korrekturlæsning og yder ved visse Lejligheder sit Bidrag til teknisk Undervisning, ligesom han altid er til Rede med Oplysninger for enhver Faginteresseret.

Der er da Grund til at ønske denne Fagets Veteran til Lykke med den Gerning, der her er øvet i forstaaelsesfuld Kærlighed til den Kunst, hele hans Tilværelse har baaret Vidnesbyrd om. Vi haaber, at denne beskedne og trofaste Dyrker af Gutenbergs Kunst endnu i mange Aar maa kunne fryde sig ved Livet og glæde sig over den Skønhed, som er beskaaret den fremragende Forsker af Boghaandværkets skønne Kunst.

V. P.

KRIG MOD KRIGEN

Tiaarsdagen for Verdenskrigens Udbrud nærmer sig, den skæbnesvangre Augustdag, hvor den første Kanontorden indledede Verdenskrigens grufulde Massemord og som Menneskeheden altid vil mindes med Rædsel.

I fire Aar hængte truende Uvejrsskyer over den med Blod og Taarer gødede Jord. I fire Aar sønderrev Folkene hinanden lig vilde Dyr. Tusindevis af unge Mennesker, Nationens Blomst, beruset af de af Storhedsvanvid lidende Kapitalistklassers Slagord, maatte lade Livet for den Løgn, at de kæmpede for Demokratiet og for Menneskehedens endelige Befrielse for Krigens Svøbe.

Saa kom Freden, som ikke er nogen Fred, som med bidende Ironi har tilintetgjort alle Illusioner, som saa mange velmenende Optimister nærede og næsten troede virkeliggjort.

Og allerede ruster Staterne paany til nye Kampe.

I Mellemtiden søger Videnskaben i Laboratorierne efter nye, endnu langt skrækkeligere Midler til at dræbe og tilintetgøre Menneskene. Hver og een véd, at en ny Krig med Hensyn til Grusomhed og Rædsler langt vil overgaa alle tidligere Krige. En ny Krig vil fremmane en Kamp, hvor hvert Vindpust vil føre Død og Fordærvelse med sig, en Kamp med giftige Gasarter og Bakterier, som ikke vil give Rum for personlige Heltegerninger, og i hvilken Menneskene vil blive udryddet lig Utøj.

Tiden læger mange Saar. Bitterheden, Hadet og Hævnfølelsen kan i Aarenes Løb udviskes og ophøre. Et Had bør dog leve videre i Menneskets Hjerte, et Had, som kun forbryderisk Letsindighed kan udslette: Det hellige Had mod Krigen!

En Magt findes i Verden, som er en Borgen for, at dette Had ikke forsvinder.

Da Menneskeheden i Betragtningen af den gennem Krigen opstaaede Ruinhob var ved at overvældes af Fortvivlelse, da var det Arbejderklassen, der som den første atter hejste Internationalens Fane. Det var den internationale Arbejderklasse, det internationale Proletariat, som først lod Raabet lyde: Ned med Krigen! Proletariatet er den Magt, som kan umuliggøre Krigen. Naar denne Fredens Armé vil — og den maa ville — da vil dens Masseopbud lig en advarende Trusel dundre dem i Ørene, som i kold Beregning og af skamløs Vindesyge paany søger at tilrettelægge Krige, som for Aar frem i Tiden vilde styrte Menneskeheden ud i Elendighed og Sorg.

Arbejdere! Kammerater i alle Lande! Den tredie Søndag i September i indeværende Aar organiserer Den internationale faglige Central en international Anti-Krigsdag. Den socialistiske Arbejder-Internationale, Den kooperative Internationale og Ungdoms-Internationalen vil deltage i denne Demonstration.

Denne Dag bør være en Mønstringsdag for den internationale Fredsarmé. Endnu mere: den maa blive et advarende Signal for alle de Magter, som tror ustraffet at kunne haane Folkenes ubøjelige Fredsvilje.

Kammerater! Demonstrer i Tusindevis paa vor internationale Anti-Krigsdag!

Krig mod Krigen! Leve Verdensfreden!

Den internationale faglige Central.

GENERALFORSAMLINGER OG MØDER

KØBENHAVNS AFDELING

afholdt ordinær Generalforsamling Søndag den 18. Maj. Dirigent: *H. Nygaard*, Sekretær: *H. Crone*.

1. Beretning. *Formanden (Samuelsen):* Havde paa sidste Generalforsamling omtalt Tildragel-

serne med Voldgiftsretten, som nu havde faaet sit Afløb derved, at man var enedes om at tilbyde Birkedommer Goll Hvervet. Et Medlems Forslag om skriftlig Afstemning ved Tarifopsigelse havde Styrelsen ikke kunnet lade nyde Fremme. For det første var det en Lovændring, der skal behandles paa Delegeretmødet. Men dernæst maatte det vel anses for rigtigst, at hver betræffende Generalforsamling tog Stilling til Afgørelsesmaaden, enten man saa tog skriftlig Afstemning i Almindelighed eller paa Generalforsamlingen alene. Omtalte et Grænsespørgsmaal angaaende nogle Smede og Maskinarbejdere samt Montører ved Sættemaskinerne, som ifølge deres almindelige Arbejde maatte anses for at høre hjemme hos os i organisatorisk Henseende, men om hvilket der var Strid. Sagen var nu gaaet til De samvirkende Fagforbunds Afgørelse i Grænseudvalget. Omtalte en Del forskellige Tarifsager af almindelig Interesse. Hos et Firma havde man saaledes ønsket noget Overarbejde udført en enkelt Aften og Nat. I den Anledning havde man holdt Hvil efter Kl. 5, hvorefter Firmaet havde krævet 4 Timers Overarbejde à 50 pCt. 50 pCt.s Timerne var imidlertid tidsbegrænsede til Kl. 9, efter den Tid var Godtgørelsen 100 pCt. Omtalte i en lignende Sag, hvor Hvil var nægtet, at et Par Timers Hvil senest Kl. 7 maatte anses for passende, dersom man skulde paatage sig saadant Overarbejde, i hvilken Anledning denne Ordre var givet til vedkommende. Refererede en Sag, der var rejst paa forrige Generalforsamling angaaende Lønningerne paa et Trykkeri, der havde vist sig at se noget anderledes ud end foregivet. Sagen var imidlertid ikke færdigbehandlet. Refererede andre Tarifsager, der var under Overvejelse. Byens Bogtrykkeri, der paa given Foranledning var anmodet om at underskrive Tarifen, havde nægtet dette, hvorfor Trykkeriet nu var blokeret. Et Medlem havde gennem Henvendelse til Arbejdsdirektoratet erholdt Understøttelse som Forsørger, tiltrods for at Børnene opholdt sig hos hans fraseparerede Hustru, og det altid har været Regel kun at regne den som Forsørger, hos hvem de eventuelle Børn opholdt sig. Afgørelsen i Sagen var imidlertid holdt saa svævende, at det vilde blive nødvendigt at lade Direktoratet foreløbig faa eventuelle Krav til Afgørelse, indtil der forelaa en Rettesnor, Kassen kunde følge. Bogbinderstrejken havde naturligvis berørt os i nogen Grad. Taleren udtalte sin Glæde over den ret fornuftige Maade, hvorpaa man rundt omkring havde taget paa Sagerne, der viste Skolethed. Omtalte forskellige Tilfælde, hvor det havde været nødvendigt for Organisationen at gribe ind og tage Ansvaret for de givne Instruktioner. Angaaende Arbejdsforholdene i Tyskland havde Taleren foretaget en Undersøgelse, da Landene vel engang maatte aabne sig for hinanden. I de mellemstore Byer var der godt at bestille i Faget og alle Mand i Arbejde. I de store, Berlin f. Eks., var der 2000 uden Kondition. Disse var imidlertid væsentlig Trykkere, og Grunden til dette Fænomen maatte søges i Offsetmaskinens Fremtrængen. Naturligvis vilde den gøre sig mest mærkbar i de store Sprog, men man kunde ikke slaa sig til Ro hermed. Den vilde ogsaa gøre sig mærkbar hos os. Her laa en Opgave for Trykkerne, der havde mere Betydning end alt andet. Antydede visse Muligheder, der kunde indeholde noget af en Løsning. Men iøvrigt vilde Spørgsmaalet komme frem paa den internationale Kongres i Sommer, og formentlig vilde der derfra fremkomme Fingerpeg, i hvilken Retning Bestræbelserne burde gaa.

Efter Bemærkninger af *H. C. Jørgensen, Aksel Jensen* og *Berendt*, til hvilke *Formanden* replicerede, godkendtes Beretningen enstemmigt.

2. Regnskabet. *Kassereren (Lundin)* kom under dette Punkt ind paa en Omtale af den nye Arbejdsløshedslov, som han i Praksis betegnede som et Fremskridt, selv om den paa nogle Punkter bærer Præg af at være blevet til ved et Kompromis imellem forskelige politiske Partier. — Regnskabet godkendtes enstemmigt.

3. Valg af Næstformand. Efter Anbefaling af *Formanden* genvalgtes *Th. Holmen* enstemmigt.

4. Oprettelse af en Medicinalkasse. Forslagsstilleren, *P. Berendt:* Tanken om en Medicinalkasse er en gammel Kending. Allerede i 1904 var der nedsat en Kommission om Sagen, og denne afgav Betænkning i 1905. Man frygtede dengang for, at Ordningen vilde blive for dyr, idet der let vilde finde Misbrug Sted. Man foreslog derfor, at Medlemmerne selv skulde betale $^1/_4$ af Medicinen. En Ordning, som imidlertid stødte paa Modstand hos Apotekerne. Denne Hindring er nu ryddet til Side og er gældende Ordning for andre Kasser. I Aarene efter Kommissionens Arbejde blev Sagen mindre aktuel, idet Befolkningen syntes at vende sig til andre Helbredelses- og Sundhedsmidler end Medikamenter. Der er imidlertid i de senere Aar sket en Strømkæntring paa dette Omraade, idet Lægevidenskaben har opfundet nye Medikamenter til Helbredelse af flere meget udbredte Sygdomme. Disse Medikamenter er imidlertid dyre, og Medlemmerne har derfor vanskeligt ved at anskaffe dem. Dette er Grunden til, at jeg har ment, at Tiden er inde til paany at tage Tanken op. Stillede derefter følgende Resolution:

Generalforsamlingen vedtager:

1. at anbefale Oprettelsen af en Medicinalkasse,
2. at Spørgsmaalet udsendes til skriftlig Afstemning,
3. opfordrer Forbundsstyrelsen til at godkende Oprettelsen af Medicinalkassen, samt derefter at rette en Henvendelse til Sygekasseinspektøren om ligeledes at godkende denne, samt en Kontingentforhøjelse af ca. 10 Øre pr. Medlem pr. Uge.

Chr. Clausen havde Sympati for Tanken, men vilde dog gerne vide, hvorledes Styrelsen stillede sig til Sagen, thi der er jo længe til næste Delegeretmøde. Tvivlede om, at de foreslaaede 10 Øre ugentlig var økonomisk holdbart. — Forbundsformanden, *Schrøder:* Som Lovene er, skal Sagen behandles paa et Delegeretmøde. Det, som det først og fremmest kommer an paa, er om Typograferne selv ønsker Sagen fremmet. Spørgsmaalet har jo været behandlet adskillige Gange igennem Aarene, men det har hver Gang vist sig, at der ingen Stemning har været imellem Typograferne for at realisere Tanken. Tvivlede ligesom den forrige Taler om, at 10 Øre kunde holde. Til Slut udkastede Taleren den Tanke til Overvejelse, om ikke Forholdene havde udviklet sig saaledes, at Fagsygekassen havde udspillet sin Rolle. — *Lundin* havde aldrig i det daglige Arbejde mærket, at der hos Medlemmerne føltes noget udpræget Savn af en Medicinalkasse, og Generalforsamlingen her er for lille til at rejse den almindelige Stemning hos Typograferne. Henviste til Lovenes § 90, der udtrykkelig siger, hvorledes Sagen skal behandles. — *Erwig* havde Sympati for Tanken, men mente ogsaa, at Generalforsamlingen var for lille til at være et Udtryk for Typografernes Mening. Optog iøvrigt Schrøders Tanke om at overveje, om man ikke snarere maatte gaa til en Ophævelse af Sygekassen, da dette i Virkeligheden var et Omraade, som laa udenfor Fagorganisationens Opgave. — *Crone* henstillede til Berendt at tage Resolutionen tilbage, da vi dog ikke kommer udenom Lovene, og det jo nu oven i Købet viser sig, at der er vidt forskellige Synspunkter, der gør sig gældende overfor Sygekassen i det hele. — Formanden, *Samuelsen:* Da Berendt ikke kan indse det formaalstjenlige i at tage sin Resolution tilbage, maa jeg anbefale at stemme imod. — Efter endnu nogle Bemærkninger af *Chr. Clausen, Spetzler, Kluge, Schnoor* og *Forslagsstilleren* vedtoges Resolutionen med 10 St. imod 8.

Sidste Punkt paa Dagsordenen: Beretning fra Kontrahentmøderne, udsattes til en senere Lejlighed. *C.*

NÆR OG FJÆRN

NÆSTE NUMER af »Typograf-Tidende« trykkes Onsdag den 4. Juni af Hensyn til Grundlovsdagen. Manuskript og Annoncer maa være Bladet i Hænde senest Mandag.

DEN TRAADLØSE. Blandt Typografer, der er i Besiddelse af en Radio eller har Adgang til en saadan, vil det sikkert interessere og glæde, at Gutenberg-Koret synger fra Ryvangen Militærstation Onsdag den 4. Juni ved 8-Tiden om Aftenen.

DØDSFALD. Typograf *Jakob Larsen*, Hillerød, er efter længere Tids Hjertesygdom afgaaet ved Døden paa Finsens Klinik i en Alder af 42 Aar. Afdøde, der havde lært paa »Frederiksborg Amts Avis« og efter nogen Tids Arbejde i Ringkøbing vendte tilbage til Lærestedet, hvor han arbejdede uafbrudt, til Sygdommen tog Overhaand, var meget afholdt blandt Kolleger i Hillerød og efterlader sig kun gode Venner samt en sørgende Hustru og lille Søn.

ARBEJDSKONFLIKTER I STORBRITANNIEN. I de første tre Maaneder af indeværende Aar har ialt 288.000 Arbejdere været indviklede i Strejker mod 125.000 i samme Tidsrum i Fjor. Antallet tabte Arbejdsdage udgjorde omtrent 2.100.000 mod 1.200.000 i Aaret 1923.

DET INTERNATIONALE ARBEJDSBUREAU yder et vigtigt Arbejde ved at skaffe Oplysninger vedrørende Arbejds- og industrielle Spørgsmaal som Svar paa indløbne Forespørgsler. I Løbet af 1923 sendte Bureauet udførlige Svar paa 323 Anmodninger om Oplysninger, hvoriblandt flere vedrørende mere end een Sag. Dette Tal er det højeste, man hidtil er naaet til i Organisationens Historie. Man har modtaget Anmodninger fra Regeringer, Arbejdsgiverorganisationer, Fagforeninger, Universiteter, Biblioteker, filantropiske og andre Institutioner i henved tredive Lande. Det største Antal Anmodninger kom fra England (50), Schweiz (37), Belgien (34), Frankrig (33), Tyskland (20), Italien (20) og Czekoslovakiet (16). Blandt de Emner, vedrørende hvilke Oplysninger ønskedes, var: Arbejdsvilkaar, heri indbefattet Arbejdstid og Løn, teknisk Uddannelse, Lærlingespørgsmaalet, Faguddannelse, Socialforsikring, heri indbefattet Arbejdsforsikring, industriel Hygiejne og Sikkerhed, Bedriftsraadsspørgsmaalet og Emigration. De til Regeringerne indsendte Oplysninger er af særlig Betydning, da de ofte skal tjene til Grundlag for Affattelsen af nye nationale Love eller administrative Forordninger.

STYRELSESMØDER

KØBENHAVNS STYRELSE

5. Maj 1924.

Protokollen fra forrige Møde oplæstes og godkendtes. — Formanden berettede om forskellige Sager, der havde været behandlede i Forretningsudvalgsmøde. Til Efterretning. — I Byens Bogtrykkeri herskede der utarifmæssige Tilstande, idet en kvindelig Hjælpearbejder var ansat paa Timebetaling. Firmaet havde dernæst nægtet at underskrive Tarifen under Henvisning til, at man vilde indmelde sig i Københavns Bogtrykkerforening. Det vedtoges at anmode K. B. om tarifmæssige Tilstandes Indførelse. — Et Firma havde krævet forholdsvis langt Overarbejde uden Hvil, hvorfor Formanden havde givet visse Instruktioner, der godkendtes. — Tidligere behandlet Afskedigelsessag forelaa atter. Efter den foretagne Vidneafhøring vedtoges det at henlægge Sagen. — Et Lønspørgsmaal behandledes. — I Anledning af Bogbinderstrejken var opstaaet en Del Spørgsmaal og Sager, i hvilke Beslutninger toges og Dispositioner godkendtes. — Et Understøttelsesspørgsmaal som Forsørger, der var afgjort af Arbejdsdirektoratet stik imod al hidtidig Kotume, refereredes. Da Afgørelsen ikke giver nogen almindelig Rettesnor, maa mulig fremkommende Tilfælde gaa til Direktoratets Afgørelse. — Generalforsamling afholdes den 18. Maj. — Udmeldelsessag af en Kvartfaktor refereredes. Motiveringen for Udmeldelsen kunde ikke godkendes. — Nogle Opsigelsessager refereredes. — Arbejdende Sætter og Bogtrykkeriejer havde klaret for sig med Hensyn til sin Sysselsættelse. Til Efterretning. — Voldgiftsrettens Partsmedlemmer var nu enedes om en Henvendelse til Birkedommer Goll om dennes Tilsagn til at overtage Sædet som Voldgiftsrettens Formand. Til Efterretning. — Det vedtoges paa Festudvalgets Forslag at afholde Stiftelsesfesten i Idrætshuset den 29. Juni. — Arbejdsforholdene i Tyskland refereredes af Formanden. — Forskellige Regnskaber og Beretninger forelaa og toges til Efterretning. — Refusioner for Narkoser og Anmodninger om Hjælp behandledes. — Et Lærlingeforhold, hvorover der var klaget, var nu undersøgt. Det viste sig, at Forholdet var lovligt. Til Efterretning. — Et Par Tarif- og Be-

talingsspørgsmaal forelaa. Gaar til nærmere Undersøgelse og Forhandling. — En Opsigelsessag refereredes. Vedkommende var krævet forblivende i Arbejdet, hvilket var indrømmet. Til Efterretning. — Hvilende Ret-Sager behandledes. — Mødet hævet.

REGNSKABS-OVERSIGT
FOR
DANSK TYPOGRAF-FORBUND
JANUAR KVARTAL 1924

A. Afdelingerne.

Indtægt:

Beholdning den 1. Januar 1924	1.470,31
Ordinært Kontingent	247.128,45
Andre Indtægter	432,05
Tilskud fra Hovedkassen	24.753,10
Balance Kr.	273.783,91

Udgift:

Rejseunderstøttelse	697,50
Understøttelse paa Stedet	102.240,25
Understøttelse af Hjælpekassen	43.574,57
Reservefondsunderstøttelse	45,00
Sygeunderstøttelse	72.229,38
Begravelseshjælp	3.900,00
Invaliderenter	2.083,71
Andre Udgifter	1.930,80
Indsendt til Hovedkassen	45.598,19
Beholdning den 31. Marts 1924	1.484,51
Balance Kr.	273.783,91

B. Hovedkassen.

Indtægt:

Beholdning den 1. Januar 1924	1.806.103,56
Renter	5.275,72
Indsendt fra Afdelingerne	45.598,19
Ref. Understøttelse	0,50
Kommunetilskud	17.416,21
Tilskud ifølge § 33	2.348,70
Abonnement og Annoncer	196,91
Prioritet i Typografernes Stiftelse	30.000,00
Balance Kr.	1.906.939,79

Udgift:

Tilskud til Afdelingerne	24.753,10
Overfartsbilletter	90,00
Typograf-Tidende	4.883,09
Bidrag til Arbejdsløshedsfonden	2.249,42
Strejkebidrag til Norge	10.293,30
Tarifforhandlinger	1.971,34
Repræsentationsudgifter	55,00
Kontingent til Forening af Fagblade	20,30
Brændsel, Belysning og Rengøring	317,00
Kontorartikler	83,69
Lønninger og Honorarer	5.017,50
Rejseudgifter og Diæter	1.474,30
Porto	249,50
Telegram og Telefon	245,15
Tryksager	2.945,00
Nytaarsducører	31,00
Bladhold	3,50
Bogbinder	52,25
Prioritetslaan til Typograf. Stiftelse	30.000,00
Beholdning den 31. Marts 1924	1.822.205,35
Balance Kr.	1.906.939,79

København, 23. Maj 1924.

Karl Sørensen.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND
BOGTRYKFAGETS ARBEJDSLØSHEDSKASSE
VESTERGADE 5, 1. SAL
KØBENHAVN B.

KONTORERNE er aabne for Ind- og Udbetaling fra 1—3 undtagen *Lørdag (11—1)* samt *Fredag* og *Mandag Aften Kl. 5—6½*. Telefon *4331*.

FORMANDEN træffes som Regel til samme Tider. Telefon 13,331.

ANVISNINGSKONTORET. Telefon 4331. Før Kl. 9 Form. og efter 6 Aften gennem Str. 1683. Telegramadr.: Typforbundet, Kbhvn.

FORENINGSMEDDELELSER

TILSKUD FRA HOVEDKASSEN er efter lovformelig Begæring tilsendt følgende Afdelinger: 21. Maj: Aarhus 1000,00; Frederikshavn 100,00.

København, 26. Maj 1924.

Forretningsudvalget.

NYE MEDLEMMER

København: Trykker Carl Hertz Christensen, udl. 22. 4.-24 hos Bording (arb. s. St.). Lærling Christian Mortensen (Syge- og Begravelseskassen).

Aalborg: Paal. Agnes Berthelsen. Rønne: Sætter Johannes Haagensen, udl. 17. 5. 24 i Bh. Avis. Thisted: Sætter Henry Emil Pedersen, udl. 1. 6. 24 i Thisted Amts Tidende.

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedkommende Lokalafd.

TILTRAADTE

København: Peter Ohlsen fra Haderslev (arbl.).

Kolding: Dagmar Beuckert (overfl. fra Tekstilarb.). Næstved: 4281 Hans Anker Larsen (arbl.). Svendborg: 6612 Harry W. K. Larsen (Svendborg Avis). Tønder: 3880 Hans Knudsen (Militær).

FRATRAADTE

København: 1130 Carl Christoffersen paa Rejse. 7246 P. Jørgensen til Maribo (arbl.). 3105 P. Godiksen til Aalborg (arbl.). 6072 O. Knudsen til Norge. 6602 L. Svendsen til Skibsværftsarbejderne. 1429 F. Persson paa Rejse.

Haderslev: 7361 Peter Ohlsen til Kbhvn. (arbl.). Hobro: 3616 N. P. Rask paa Rejse. Kolding: 14 Emil Burmester paa Rejse.

UDMELDT

København: 2100 Iris Jønsson.

DØD

København: 5667 Klara Møller.

Søndag den 1. Juni: *Kongekilden*. Sct. Hans Torv Kl. 9. Tegningen til Pinseturen slutter Søndag den 1. Juni. (3 g)

ANNONCER

I Henhold til Anvisningskontorets Regulativ, Punkt 6, gøres opmærksom paa, at ingen maa slutte bindende Aftale om Pladstilbud, før Henvendelse er sket til Lokalkassereren i den paagældende By eller i København til Anvisningskontorets Bestyrer. Undladelse heraf medfører Karantæne.

En dygtig Forbundter
(Sætter-Trykker) søger Plads i København, eventuelt Provinsen. Har staaet 4 Aar i Lære. Fineste Anbefalinger.
Ejner Pedersen,
(131) *Adamsgade 39¹, Odense.*

Kompagnon.
Af specielle, ikke økonomiske, Grunde søger herværende mindre, men moderne indrettet Bogtrykkeri en Kompagnon. Billet mrkt. »134« med Oplysning ang. Uddannelse, Evner, Kapital, tidligere Stillinger m. m. modtager Ekspeditionskontoret.

Akcidens- og Illustrationstrykker
søger Plads snarest. Billet mrkt. »132« modtager Ekspeditionskontoret.

Linotype-Sætter
med 4 Aars Praksis (Avis, Bog, Akcidens) søger Plads, eventuelt Ferieplads, i København. Bill. mrkt. »133« modt. Ekspeditionsk.

Akcidenssætter.
Ung, gift, Provins-Typograf søger Plads straks. Kendt med alt forefaldende Arbejde, ogsaa Avis og Annoncer. Billet mrkt. »130« bedes sendt til Ekspeditionskontoret.

Forbundter søges.
I et mindre Trykkeri, hvor der udføres korrekt Arbejde, er der straks eller senere Plads ledig for en Sætter-Trykker-Forbundter, der har været ca. 2 Aar ved Faget. Billet mrkt. »126« modtager Ekspeditionskontoret.

A/S F. L. BIE Gothersgade 28, København K.
Telefoner: Centr. 11,462, 8062 & Palæ 1556.
Grafisk Fagforretning
leverer bedst og billigst fra Lager forniklede **Tænger, Aale, Vinkelhager** og alt andet Tilbehør for Trykkeriet og Sætteriet.
Stort Lager af alle grafiske Maskiner. (9)

ADOLPH WULFF
fører alle Artikler for Bogtrykkere.
Maskiner • Skrifter • Farver
fra de bedste Fabrikker
Valsemassefabrik og Valsestøberi.
Brugte Maskiner haves altid paa Lager.
Gothersgade 8. Kjøbenhavn K.
Telefon Central 39 og 5539. (6)

S. JOHANSENS BARNEVOGNE
Engelske Modeller 78 Kr.
Ratebetaling kan indrømmes.
AMERIKAVEJ 1. HJ. VESTERBROG.
(75)

PARITZ GOTTSHALCK
KONGENS NYTORV 8 • TELEFON 8878
Nye og brugte Maskiner haves paa Lager.
Stort Lager af alle Utensilier. (11)

Tandlæge Edv. Møller,
Købmagergade 30, 2.
udfører enhver Tandbehandling til smaa Priser. Samvittighedsfuldt Arbejde. Bedøvelse hele Dagen. Konsultationstid 10—3½ 6—7 Efterm. Telefon 8181. (12)

Husk A. E.s Rabat.
Største Besparelse
for Foreningens Medlemmer er at benytte **A. E.s Rabatkort.** Kortene udleveres gratis paa Foreningens Kontor. (16)

Godt Arbejde kræver godt Værktøj.
Brug DRUBINS Danske Trykfarver.
Eneste danske Specialfabrik for Bog- og Stentrykfarver.
Telefon 9090 Telegr.-Adr.: DRUBIN, Valby.
(14)

Redaktør: Fr. Nielsen, Bygaardsstræde 8, Køge. Ekspeditør: Karl Sørensen, Vestergade 5, 1. Sal, Kbhvn. B.
Abonnem. gennem Postkontorerne: 1 Kr. 50 Øre Kv. Annoncer: 35 Øre pr. Petitlinje (pladss. Medl. 25 Øre). 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. Bording (V. Petersen). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 23 KØBENHAVN DEN 6. JUNI 1924 51. AARGANG

DANSK TYPOGRAF-FORBUND

TIL REVISORERNE I LOKAL-AFDELINGERNE

I nærværende Numer bringes et Sammendrag af Afdelingernes indsendte Regnskaber. Sammendragets Rubriker er ganske de samme, som findes i Skema V, »Kvartalsopgørelse«, i Kassebogen.

Revisorerne erindres om, at det er deres uafviselige Pligt at forvisse sig om, at de her anførte Summer svarer til Kassebøgerne. Det skal gøres for at kontrollere, at Afdelingskassererne indsender det rigtige Regnskab, og at Hovedkassereren opfører de indsendte Regnskaber.

København, 2. Juni 1924.

Forretningsudvalget.

MORALSKE ANFÆGTELSER

»De grafiske Fag« bringer en Artikel om *Samfundsmoralen.* Udgangspunktet for sine moralske Betragtninger har Bladet taget fra den norske Storkamp, som nys har fundet sin Afslutning.

Man forstaar saa godt, at slige moralske Anfægtelser kan fremkomme. Der menes jo, at den nævnte Kamp har kostet Norge omkring ved halvandet Hundrede Millioner Kroner, og en saadan Sum, som Nordmændene faktisk har kastet i Havet, kan jo nok give Anledning til en alvorlig Tanke, selv i vore Dage, hvor man ikke er vant til at regne med Smaapenge.

»De grafiske Fag«s Betragtninger er imidlertid lidt ensidige, idet Bladets moralske Forargelse udelukkende er rettet imod Arbejderne, som naturligvis skal bære hele Skylden for Storkonflikten.

Det er vel rigtigt, at Begyndelsen til Konflikten skyldes en af de saakaldte »ulovlige« Strejker. Men lige saa rigtigt er det dog, at naar Kampen i Norge fik et saa stort Omfang og blev saa landsødelæggende, da er Skylden herfor Arbejdsgivernes. Thi fordi der er Konflikt i et enkelt Fag, har disse dog ingen som helst *moralsk* Ret — og det er jo Moralen, »De grafiske Fag« her beskæftiger sig med — til at kaste Tusinder af andre Fags fredelige Arbejdere paa Gaden. Men de Herrer Ledere af de »samfundsbevarende« Arbejdsgiverforeninger synes at gaa ud fra det gamle Ord: Skal der være Gilde, saa lad der være Gilde, lige meget hvad det koster.

Hvis f. Eks. en enkelt Arbejder forlader sin Arbejdsplads i Utide, er der dog ingen Principal, der finder paa at jage samtlige sine Arbejdere ud af den Grund — det vilde nemlig være stridende imod Moralen. Men sker det samme i udvidet Form, ja, saa er det moralsk forsvarligt.

Det er ganske analogt med den Moral, der straffer med Døden den, som slaar et enkelt Menneske ihjel, men som tillader den eller de, der er Skyld i Tusinder eller Millioner Menneskers Død, at gaa frank og fri iblandt os og blive tiljublet som *Helte!*

Ja, de menneskelige Moralbegreber er i Sandhed mærkelige.

»De grafiske Fag« bebrejder De samvirkende Fagforbund, at de har ydet pekuniær Støtte til »de ulovlige strejkende norske Arbejdere« og »saaledes ikke blot vist deres Sympati for Ulovlighed i Arbejdsforholdet, men endog ydet denne positiv Støtte«.

Dette er naturligvis ganske misvisende Tale. Sandheden er jo den, at De samvirkende Fagforbund saavel som de enkelte Fag først traadte hjælpende til, da den norske Arbejdsgiverforening havde lavet den lille Konflikt om til en landsomfattende Storkamp. Hvilket med andre Ord vil sige, at hvis man oppe i Norge havde begrænset Kampen til kun at omfatte den »ulovlige« Strejke i Jernindustrien, havde de danske Arbejdere slet ikke blandet sig i Striden.

»De grafiske Fag«s moralske Forargelse er derfor ikke ganske ægte. *Fr. N.*

BRANCHE-KLUBBERNE

Hvis de skrivende Herrer Maskinsættere ikke havde været saa *højt oppe* om den *organisationsmæssige Uret,* der var udvist imod denne Branche, havde jeg ikke offentlig blandet mig i Diskussionen.

Naar jeg citerede et Par Arbejdsgiver-Repræsentanters Forsøg paa at forringe Maskinsætternes Arbejdsvilkaar, var det for at bevise, at Tilløb i saa Henseende har det ikke manglet paa.

Ligesaa sikkert er det ogsaa, at *alle Branchers* Repræsentanter har vist fuld Enighed om at tilbagevise disse Angreb. En lille Smule Paaskønnelse heraf kunde maaske være paa sin Plads.

At der under Tarif-*Forhandlinger* »sælges« en eller anden lille Fordel (maaske opnaaet ved en »Fidus«) for at opnaa en bedre, er mig ikke ubekendt.

Derimod bør der naturligvis aldrig godvilligt finde noget *Tilbageskridt* Sted, hverken for den enkelte Branche eller paa Tarif- eller Lønomraadet i Almindelighed.

Ingen enkelt almindelig Arbejder eller Branche (naturligvis heller ikke Maskinsætterne) har naaet saadanne Arbejdsvilkaar, at man med god Samvittighed kan stemme for nogen Forringelse. Derfor stemte jeg ogsaa saavel i Tarifkommissionen, i Styrelsen og paa min Stemmeseddel imod den Overenskomst, der blev paatvungen os ved Lockouten.

Naar jeg berørte Spørgsmaalet om højere *Branche-Lønninger,* var det ud fra mit Synspunkt om, at man ikke *udelukkende* skal bedømme sin økonomiske Stilling efter, om man ligger saa og saa mange Kroner over andre Grupper i samme Forbund, men derimod i første Instans, om ens Løn staar i rimeligt Forhold til, hvad en anstændig Levefod kræver.

Forbundet har naturligvis ogsaa Pligt til at skaffe *lavere* Løngrupper Eksistensmulighed. Det er desværre i Øjeblikket smaat bevendt hermed, takket være Tarifen efter Lockouten.

Maa jeg i denne Forbindelse trøste eller maaske mistrøste d'Hrr. med, at der indenfor saavel Hovedbestyrelsen, Lokalstyrelsen samt Tarifkommission har været og findes Maskinsætter-Repræsentanter, der har stillet sig paa det Standpunkt, at selv om de ikke opnaaede noget videre positivt Udbytte for deres egen Branche, var de villige til at støtte mere berettigede Krav fra andre Brancher. Og saaledes bør det naturligvis ogsaa være.

Man skal næsten bruge Lup for at finde noget *sagligt Argument* iblandt H. C. Jørgensens mange *personlige.* Men ogsaa at tillægge mig Æren af Definationen af Ligeløns-Princippet i den sociale Stat er dog at være lidt for langt ude. Her nævnede jeg dog udtrykkelig Folketingsmand Wiinblad som Kilde.

H. C. Jørgensen er jo ikke yngre, end han maa kunne huske den Diskussion, der fandt Sted om dette Spørgsmaal mellem Wiinblad og afdøde Redaktør Fred. Hansen ved »Avisen«.

Fred Hansen spurgte bekymret Wiinblad om, hvorledes kan under et saadant Ligeløns-System vilde være i Stand til at faa Pladserne som Renovations-Arbejdere besatte. Den Gang havde de jo daarlig Løn (saavidt jeg erindrer 18 Kr.) og lang Arbejdstid.

Hertil svarede Wiinblad, at da man jo ikke længere skulde ansættes efter økonomiske Hensyn, men udelukkende efter *Evner,* saa mente han nok, at Fred. Hansen under disse Forhold egnede sig godt hertil.

Hvis Wiinblad (hvad jeg vil haabe) lever saa længe, til denne Statsform bliver indført, saa kan H. C. J. altsaa trygt henvende sig til ham. Som det fremgaar af foranstaaende, er Wiinblad sikkert den rette Mand til at faa Folk anbragt efter deres *Evner.*

I Modsætning til H. C. J. skriver Traugott-Nielsen (hvad jeg iøvrigt ogsaa havde ventet, da jeg skrev et Svar til ham) ret sagligt.

Jeg skal derfor ogsaa tillade mig at svare lidt herpaa.

Efter min Opfattelse er lidt Fagstolthed og personlig Selvvurdering ingen Skade til. Dog maa det i ingen af Forholdene blive til *Overvurdering.*

At jeg ikke har noget imod, at man ved mere sundhedsnedbrydende Arbejde faar kortere Ar-

bejdstid og mindre forceret Arbejdstempo, maa jo være selvindlysende. Jeg har jo selv lige fra Maskinernes Indførelse stillet mig paa dette Standpunkt. Ogsaa i en socialistisk ligelønnet Stat vil noget saadant naturligvis være nødvendigt for at faa alle Pladser besat.

Jeg kan trøste Tg.-N. med, at jeg ikke agter at lade mig indvælge i nogen Tarifkommission, saa længe man opretholder det nuværende *Grundlag* for Forhandlingsmaade, hvor en eller maaske to *afgør hele Tarifen* og saa bagefter forlanger, at *hele Kommissionen* skal tage det *fulde Medansvar*. Denne Fremgangsmaade har jeg alle Tider været og er en bestemt Modstander af. Som Protest herimod nedlagde jeg jo ogsaa mit Mandat ved sidste Tarif-Forhandling. Under saadanne Forhold foretrækker jeg at staa frit. *P. Berendt.*

TYPOGRAFERNES MIDSOMMERSTÆVNE

Søndag den 29. Juni 1924 Kl. 5—3

i Idrætshuset og paa Stadion.

PROGRAM:

Kl. 4½ aabnes Indgangen og Kl. 5 spiller Musiken op (20 Mand under Hr. Schultz' Ledelse), hvorefter bydes Velkommen.

Festtale af Forbundets Formand, *Jul. Schrøder.*

Afsløring af Fællesfane for Københavns Afdeling.

Sang for Fanen, afsynges af Deltagerne. (Melodien spilles først en Gang igennem af Musiken.)

Gjellin og Borgstrøm, Harmonikakunstnere.

Typografernes Sangforening.

»Culla«, Folkedans, ca. 40 Deltagere.

Operasanger Johs. E. Johansen.

Trækning af Numre til **10 Gavekort.**

Opvisning af Typografernes Sportsklub.

I Tilfælde af gunstigt Vejr foregaar Opvisningen paa Stadion, hvor der tillige finder Servering Sted for Enden af Idrætsbygningen.

Den ene Halvdel af Billetten bedes opbevaret, bag paa denne findes paastemplet et Tal, der angiver det eventuelt vindende Nr. paa et af de ti Gavekort. De vindende Numre bekendtgøres fra Tribunen og eventuelt i »Typ.-Tid.«, og Gavekortene kan straks afhentes paa Idrætshusets Kontor mod Aflevering af Billetten og mod personlig Legitimation. Første udtrukne Numer vinder et Gavekort til 10 Kr., andet et til 25 Kr., tredje et til 10 Kr., fjerde et til 25 Kr., femte et til 10 Kr., sjette et til 25 Kr., syvende et til 10 Kr., ottende et til 25 Kr., niende et til 10 Kr. og det tiende og sidste udtrukne Numer et til 50 Kr.

Efter Sportsklubbens Opsvisning ryddes den store Sal, hvorefter

Midsommerbal
til den lyse Morgen.

Imedens vil Sangforeningen hist og her underholde Kollegerne.

Prisen for Billetter, der er numererede baade som anført med Hensyn til Trækning, men ogsaa med Hensyn til Pladserne, er 1 Kr. pr. Stk. og faas hos Inkassatorerne paa Trykkerierne og hos *Anton Jensen* samt paa Forbundskontoret. Et forholdsvis Faatal af ekstra reserverede Pladser faas à 1 Kr. 25 Øre pr. Stk. Der sælges kun til Medlemmer og ved Indgangen intet, husk det, intet — absolut intet Salg.

Balbilletter faas ved Indgangene til Salen à Kr. 2,00.

Garderobe og Program er gratis. Der betales intet ekstra for Deltagelsen i Gevinstfordelingen.

ARBEJDSLØSE I BOGTRYKFAGET

Tilmeldte Ledige ved Centralarbejdsanvisningskontoret i København.

Branche	1. Juni 1924	1. Maj 1924	1. Juni 1923	1. Juni 1922	1. Juni 1921
Haandsættere	175	181	202	203	275
Maskinsættere.....	16	19	5	2	13
Trykkere.....	49	65	73	104	73
Stereotypører m. fl.	1	2	2	»	4
Mandl. Hjælpearb.	22	24	35	40	36
Kvindel. —	52	66	86	143	220
Ialt...	316	357	403	492	621

Ved den offentlige Arbejdsanvisnings Kontorer fandtes der ved Maanedens Begyndelse tilmeldt ialt 565 Medlemmer af Bogtrykfagets Arbejdsløshedskasse, heraf ved Provinskontorer paa Øerne 100, i Jylland 149.

DE SAMV. FAGFORBUND

Paa De samv. Fagforbunds Repræsentantskabsmøde forleden udspandt der sig en længere Diskussion om Formandens Beretning. Da denne Meningsudveksling, der var foranlediget af en Protestskrivelse fra Dansk Arbejdsmandsforbund imod Smedenes tidligt afsluttede Overenskomst, har Interesse for alle Fag, gengiver vi denne ret udførligt efter »Arbejderen«s Referat:

Chr. Sørensen (Dansk Arbejdsmandsforbund): Det Brev fra Dansk Arbejdsmandsforbund, som Formanden har omtalt, var foranlediget af, at Smedenes Overenskomst kun gik ud paa almindelig Forlængelse med Prisreguleringer. Vi mente, at Formandsmødet havde vist Stemning for at tilstræbe Forbedringer. Det kunde ikke undgaas, at dette indvirkede paa andre Fags Resultater. Smedene kunde med deres Minimalløn og Løfteparagraf bedre slutte paa uforandrede Vilkaar end andre. Man burde have taget Hensyn til de Fag, der ikke har denne Lønordning. Mange Fag var enig med os heri. Det er rigtigt, at vi har reageret imod, at De samvirkende Fagforbund kunde slutte Overenskomster paa Organisationernes Vegne, og her staar vi stadig, men vi ønsker noget mere Samvirke. Smedene kunde godt have ventet. Men trods dette har andre Fag dog naaet betydeligt mere, men under større Besvær, og man kunde være naaet længere, hvis nogle Fag ikke havde sluttet saa tidligt. De samlede Resultater giver os Ret i vor Kritik overfor Smedeforbundet. Det er Kampene i 1921 og 22, der nu har virket og skabt Respekt for vore Organisationer.

A. Johansen (Dansk Smede- og Maskinarbejderforbund): Chr. Sørensens Kritik kalder mig frem. Efter sidste Generalforsamlings Beslutning maa vi have Lov til at afgøre vor Sager selv og benytte et gunstigt Øjeblik. Hvor længe skulde vi have ventet, maaske til det stod saaledes som saa ofte før, at Dansk Arbejdsmandsforbund havde drevet Situationen til det yderste. Vi maatte tage Hensyn til de daarlige Resultater fra de sidste Lockouter. Nogle maatte begynde at slutte for at forhindre en ny Lockoutsituation. Hvis Dansk Arbejdsmandsforbund havde indskrænket sig til sin skriftlige Protest til De samvirkende Fagforbund, var det sin Sag; men nogle Artikler i deres Fagblad om denne Sag er med Rette kritiseret paa et Formandsmøde. Vort Overenskomstsystem er 24 Aar gammelt, og var det ikke godt, var det sikkert ikke saa levedygtigt. Jeg tror, at mange er enige om, at Dansk Arbejdsmandsforbunds Konfliktpolitik ikke altid er heldig, men maaske kan de ikke arbejde paa anden Maade; men dette kan vi ikke lade os bestemme af. Vi har ved vor Taktik bidraget til at undgaa den tredie resultatløse Lockout.

V. S. Petersen (Træindustriarbejderforbundet): Vi sluttede ogsaa paa Augustreguleringen tidligt. Chr. Sørensen var ikke heldig med sin Kritik, men Opgaven var ogsaa vanskelig. Dansk Arbejdsmandsforbunds Stilling til Myndighedsspørgsmaalet kan ikke forliges med den fremførte Kritik. Vi har 80 pCt. paa Timeløn med Løfteparagraf, og i det halve Aar efter, at vi sluttede, har vi kunnet udnytte dette stærkt. Jeg tror ikke, det kan skade Fag, der har Normallønninger, at de Fag med Minimalløn og Løfteparagraf sluttede tidligere.

Chr. Sørensen (Dansk Arbejdsmandsforbund): Vi er enige om, at vi maa ro til samme Side, naar vi er i samme Baad, men det er ikke os, der har roet forkert. Vi har ikke søgt at forandre De samvirkende Fagforbunds Myndighed, det har aldrig været Hensigten, at De samvirkende Fagforbund kunde slutte Lønoverenskomster paa Organisationernes Vegne; det var dette, der søgtes gennemført, og herimod reagerede vi. Vi kritiserer ikke, at der er Frihed for de enkelte Fag, men den Maade, Smedene brugte Friheden paa. Vore mange Overenskomster betinger, at nogle kommer paa Spidsen; og Arbejdsgiverforeningen bruger sin Myndighed til at forhindre, at vi saa vidt muligt opnaar gode Resultater i de enkelte Industrier, da vi naturligvis udnytter dette overfor andre.

Em. Svendsen: De samvirkende Fagforbund har helt siden 1899 haft Myndighed til at slutte og forhindre Konflikter med Dansk Arbejdsmandsforbunds Tilslutning, og dette er sket bl. a. i 1902—05—08—11 og senere. Nu er der søgt noget andet fastslaaet og desværre med Held og til Gavn for Arbejdsgiverne. Naar nu Lovens Forandring er en Kendsgerning, er Dansk Arbejdsmandsforbunds Kritik uberettiget. 1922 vilde Dansk Arbejdsmandsforbund ikke slutte sammen med de øvrige Fag og vilde ogsaa have sluttet tidligere i Aar, hvis det havde passet dem.

Leonhard Hansen (Dansk Smede- og Maskinarbejderforbund): Jeg er ikke enig med A. Johansen. Vi havde Lov til at slutte, men burde ikke have gjort det af Hensyn til andre, der har lidt derunder. Dansk Arbejdsmandsforbunds Medlemmer har en lav Løn, og Smedene er Skyld i, at den ikke er hævet mere, end Tilfældet er. Intet Forbund bør slutte paa Forliget af 4. April 1922. At følge Pristallet skaber Sløvhed i Organisationerne. Dansk Arbejdsmandsforbund fører en klog Taktik, som jeg anerkender, og som vi alle brugte førend Opfindelsen af Pristalspolitiken. Vor Mindsteløn er nu 95 Øre, men jeg frygter, at det i Løbet af faa Aar bliver vor Normalløn, betydelig under de ufaglærtes. Den kommende Tid vil belære Smedenes Ledelse om, at vi ikke fremtidig kan slutte paa Pristallet.

A. Johansen (Dansk Smede- og Maskinarbejderforbund): Er man i samme Baad, skal man først og fremmest have samme Maal og søge at undgaa Skærene.

Naar Leonhard Hansen, Aarhus, her i Dag omtaler Forholdene indenfor Smedeforbundet, skal blot bemærkes, at Overenskomsten er vedtaget i Aarhus, først paa et senere Tidspunkt opfandt han Idéen om Pristallet; men det er vistnok Forhold, der bør ordnes indenfor vore egne Rammer.

G. Schou (Guld-, Sølv- og Elektropletarbejdernes Forbund): Det burde være saaledes, at De samvirkende Fagforbund havde Kompetence; men det er saaledes, at man indenfor De samvirkende Fagforbund særlig bygger paa de store Organisationer. Dette er uheldigt. Organisationerne bør behandles under samme Synsvinkel, enten det er smaa eller store.

Chr. Sørensen (Dansk Arbejdsmandsforbund): Vilde hævde, at hans Argumenter i Formiddagsmødet var holdt i en saa saglig Tone, at de ikke kunde skabe Bitterhed mellem Organisationerne. Det har altid været min Opgave at arbejde for det bedst mulige Samarbejde. Naar vi har stillet os, som vi har overfor De samvirkende Fagforbund, saa var det fordi, vi saa en Fare for Organisationernes Samarbejde i de Beslutninger, vi var ved at tage indenfor Hovedorganisationen. Det, vi ikke kunde gaa med til, var at gøre De

REGNSKAB FOR JANUAR KVARTAL 1924

	Indtægt												Udgift																		Kassebeholdn. ved Kvartalets Slutn.	
	Kassebeholdn. fra forrige Kvartal		Ordinært Kontingent		Ekstra-Kontingent		Andre Indtægter		Tilskud fra Hovedkassen		Ialt		Rejseunder-støttelse		Understøttelse paa Stedet		Hjælpekasse-understøttelse		Reservefonds-understøttelse		Sygeunder-støttelse		Begravelses-hjælp		Andre Udgifter		Indsendt til Hovedkassen		Ialt			
	Kr.	Ø	Kr.	Ø.	Kr.	Ø	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.
Aabenraa	26	10	1518	70	»	»	»	»	200	»	1744	80	»	»	»	»	»	»	»	»	164	»	»	»	14	50	1550	»	1728	50	16	30
Aalborg	36	09	5754	30	»	»	»	»	»	»	5790	39	»	»	773	25	392	»	»	»	2547	»	500	»	55	»	1500	»	5767	25	23	14
Aarhus	»	»	14444	50	»	»	»	»	1000	»	15444	50	27	50	6583	»	3525	»	»	»	2989	»	400	»	143	25	1776	75	15444	50	»	»
Assens	25	»	455	90	»	»	»	»	688	95	1169	85	7	50	687	»	276	»	»	»	»	»	»	»	4	»	170	35	1144	85	25	»
Brønderslev	15	»	375	75	»	»	»	»	421	40	812	15	»	»	357	50	182	»	»	»	»	»	»	»	5	»	252	65	797	15	15	»
Esbjerg	39	05	2104	30	»	»	»	»	1200	»	3343	35	19	25	1593	50	144	»	»	»	742	»	»	»	20	»	800	»	3318	75	24	60
Faaborg	35	70	649	35	»	»	»	»	150	»	835	05	5	50	518	»	280	»	»	»	»	»	»	»	5	50	»	»	809	»	26	05
Fredericia	35	»	1523	05	»	»	»	»	»	»	1558	05	24	75	21	»	30	»	»	»	994	»	»	»	24	25	429	05	1523	05	35	»
Frederikshavn	48	26	674	15	»	»	»	»	75	»	797	41	8	25	39	»	26	»	»	»	»	»	»	»	25	»	650	»	748	25	49	16
Grenaa	15	»	388	»	»	»	»	»	»	»	403	»	»	»	16	»	8	»	»	»	»	»	»	»	3	»	361	»	388	»	15	»
Haderslev	»	»	1685	95	»	»	»	»	»	»	1685	95	5	50	403	»	206	»	»	»	428	»	»	»	19	»	624	45	1685	95	»	»
Haslev	23	05	252	20	»	»	»	»	50	»	325	25	»	»	300	»	»	»	»	»	»	»	»	»	10	»	»	»	310	»	15	25
Helsingør	32	70	851	20	»	»	»	»	3334	50	4218	40	53	»	2128	50	459	»	»	»	66	»	»	»	20	»	1453	50	4180	»	38	40
Herning	25	41	968	45	»	»	»	»	600	»	1593	86	2	75	234	50	134	»	»	»	856	»	»	»	9	»	325	»	1561	25	32	61
Hillerød	47	20	2632	»	»	»	»	»	200	»	2879	20	42	»	219	»	140	»	»	»	156	75	»	»	22	50	2250	»	2830	25	48	95
Hjørring	19	84	1232	65	»	»	»	»	1175	»	2427	49	»	»	1032	»	542	»	»	»	242	»	»	»	14	»	575	»	2405	»	22	49
Hobro	35	»	402	55	»	»	»	»	492	50	930	05	38	50	388	50	196	»	»	»	191	»	»	»	5	»	76	05	895	05	35	»
Holbæk	35	»	2202	15	»	»	»	»	»	»	2237	15	»	»	717	»	416	»	»	»	636	»	»	»	20	50	412	65	2202	15	35	»
Holstebro	»	»	1312	90	»	»	»	»	997	0	2310	20	5	50	1221	»	516	»	»	»	129	»	»	»	14	»	424	70	2310	20	»	»
Horsens	»	»	3116	90	»	»	»	»	266	50	3383	40	19	25	478	»	256	»	»	»	441	»	»	»	31	»	2158	15	3383	40	»	»
Kalundborg	35	»	1146	»	»	»	»	»	100	»	1281	»	6	»	138	»	82	»	»	»	308	»	»	»	40	»	672	»	1246	»	35	»
Kolding	35	»	4253	25	»	»	50	»	800	»	5138	25	49	50	820	»	506	»	»	»	1434	»	»	»	38	75	2255	»	5103	25	35	»
Korsør	15	»	471	25	»	»	»	»	163	25	649	50	8	»	357	»	120	»	»	»	»	»	»	»	17	50	132	»	634	50	15	»
Køge	15	»	762	30	»	»	»	»	100	»	877	30	19	25	473	50	160	»	»	»	30	»	»	»	7	50	172	05	862	30	15	»
Lyngby	32	98	150	35	»	»	»	»	800	»	983	33	»	»	261	50	84	»	»	»	388	»	»	»	3	50	200	»	937	»	46	33
Løgstør	35	»	242	50	»	»	»	»	28	50	306	»	»	»	87	»	»	»	»	»	16	»	»	»	3	50	164	50	271	»	35	»
Maribo	35	»	654	40	»	»	»	»	»	»	689	40	»	»	220	50	126	»	»	»	122	»	»	»	4	50	181	40	654	40	35	»
Marstal	13	30	189	15	»	»	»	»	»	»	202	45	»	»	91	»	52	»	»	»	»	»	»	»	1	»	50	»	194	»	8	45
Middelfart	34	07	826	15	»	»	»	»	500	»	1360	22	27	50	523	»	176	»	»	»	»	»	»	»	19	»	580	»	1325	50	34	72
Nakskov	35	»	1916	30	»	»	5	»	»	»	1956	30	»	»	21	»	12	»	»	»	252	»	»	»	14	»	1622	30	1921	30	35	»
Nyborg	32	71	936	80	»	»	15	»	480	»	1514	51	5	50	443	50	230	»	»	»	198	»	»	»	10	»	600	»	1487	»	27	51
Nykøbing F.	35	»	2908	90	»	»	»	»	»	»	2943	90	»	»	1016	50	560	»	»	»	564	»	»	»	26	50	741	90	2908	90	35	»
Nykøbing M.	50	»	663	65	»	»	»	»	300	»	1013	65	6	»	525	50	286	»	»	»	»	»	»	»	6	50	139	65	963	65	50	»
Næstved	35	»	3004	75	»	»	13	»	»	»	3052	75	11	»	448	»	256	»	»	»	74	»	»	»	30	»	2198	75	3017	75	35	»
Odder	34	70	553	10	»	»	»	»	289	»	876	80	»	»	412	»	182	»	»	»	32	»	»	»	6	25	210	»	842	25	34	55
Odense	»	»	11100	10	»	»	»	»	»	»	11100	10	5	50	2502	»	1057	50	»	»	2620	»	900	»	101	25	3913	85	11100	10	»	»
Randers	24	51	3897	25	»	»	»	»	1300	»	5221	76	55	»	1467	25	787	»	»	»	1169	»	»	»	44	»	1675	»	5197	25	24	51
Ribe	34	90	517	40	»	»	»	»	75	»	627	30	»	»	245	»	140	»	»	»	»	»	»	»	5	»	200	»	590	»	37	30
Ringkøbing	31	65	1186	15	»	»	»	»	620	»	1837	80	11	»	700	50	414	»	»	»	168	»	»	»	11	»	500	»	1804	50	33	30
Ringsted	27	95	1493	10	»	»	»	»	450	»	1971	05	2	75	1240	50	702	»	»	»	»	»	»	»	16	50	»	»	1961	75	9	30
Roskilde	»	»	2039	25	»	»	»	»	1631	20	3670	45	24	75	1852	50	1078	»	»	»	182	»	»	»	»	»	533	20	3670	45	»	»
Rudkøbing	15	»	931	20	»	»	»	»	600	»	1546	20	»	»	356	50	194	»	»	»	982	»	»	»	13	50	»	»	1546	»	»	20
Rønne	32	46	1966	05	»	»	»	»	550	»	2548	51	»	»	777	50	442	»	»	»	1106	»	»	»	20	»	175	»	2520	50	28	01
Silkeborg	30	10	1889	35	»	»	»	»	520	»	2439	45	8	25	906	»	517	»	»	»	210	»	»	»	18	»	750	»	2409	25	30	20
Skanderborg	»	»	567	95	»	»	»	»	150	»	717	95	11	»	380	»	252	»	»	»	»	»	»	»	5	75	69	20	717	95	»	»
Skive	35	»	1713	90	»	»	»	»	»	»	1748	90	5	50	416	50	238	»	»	»	353	»	»	»	15	»	685	90	1713	90	35	»
Skjern	35	»	232	80	»	»	»	»	»	»	267	80	»	»	»	»	»	»	»	»	152	»	»	»	8	»	72	80	232	80	35	»
Slagelse	9	35	2995	05	»	»	»	»	300	»	3304	40	5	50	1258	»	706	»	»	»	552	»	»	»	28	50	750	»	3300	»	4	40
Stege	4	52	388	20	»	»	»	»	50	»	442	72	»	»	129	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	300	»	429	»	13	72
Struer	37	31	184	30	»	»	»	»	300	»	521	61	»	»	»	»	»	»	»	»	59	»	»	»	1	50	430	»	490	50	31	11
Stubbekøbing	26	22	315	25	»	»	»	»	»	»	341	47	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	2	50	315	»	317	50	23	97
Svendborg	24	91	2511	20	»	»	»	»	»	»	2536	11	5	50	1544	50	554	»	»	»	164	»	»	»	15	»	230	»	2513	»	23	11
Sønderborg	35	95	801	45	»	»	»	»	820	»	1657	40	»	»	787	50	422	»	»	»	164	»	»	»	12	»	200	»	1585	50	71	90
Thisted	21	22	1225	90	»	»	»	»	100	»	1347	12	5	50	124	»	62	»	»	»	224	»	»	»	»	»	900	»	1315	50	31	62
Tønder	8	15	421	95	»	»	»	»	1850	»	2280	10	»	»	1028	»	514	»	»	»	400	»	»	»	11	»	300	»	2253	»	27	10
Varde	6	28	796	05	»	»	»	»	125	»	927	33	8	25	»	»	»	»	»	»	468	»	»	»	8	»	430	»	914	25	13	08
Vejle	28	02	3720	65	»	»	»	»	»	»	3748	67	19	25	668	50	400	»	»	»	461	»	»	»	31	75	2125	»	3705	50	43	17
Viborg	35	65	1529	70	»	»	»	»	900	»	2465	35	44	»	1053	»	444	»	»	»	470	»	»	»	15	50	403	85	2430	35	35	»
	1470	31	103698	»	»	»	83	»	24753	10	130004	41	603	75	40984	50	19483	50	»	»	23903	75	1800	»	1076	75	40667	65	128519	90	1484	51
København	»	»	143430	45	»	»	349	05	»	»	143779	50	93	75	61255	75	24091	07	45	»	48325	63	2100	»	2937	76	4930	54	143779	50	»	»
	1470	31	247128	45	»	»	432	05	24753	10	273783	91	697	50	102240	25	43574	57	45	»	72229	38	3900	»	4014	51	45598	19	272299	40	1484	51

samvirkende Fagforbund til øverste Institution indenfor Organisationerne, og det skete i Grunden for at bevare Samarbejdet mellem Organisationerne. Dansk Arbejdsmandsforbund har aldrig modsat sig Samarbejde, og der er sikkert mange Organisationer repræsenterede her, der vil indrømme, at vi med de Organisationer, vi har en vis Tilknytning til, har henstillet, at der fandt et Samarbejde Sted. Vi har her i Danmark altid haft et glimrende Samarbejde, og jeg maa fraraade, at her optages en Diskussion, der kan skade dette Samarbejde og skabe Bitterhed imellem Organisationerne.

Hans Nielsen, Aalborg (Dansk Arbejdsmandsforbund): Naar jeg har forlangt Ordet, er det Formandens og V. S. Petersens Udtalelser, der foranlediger det. Det er muligt, at vi Arbejdsmænd mange Gange maa indtage et Standpunkt, som de andre Organisationer ikke kan forstaa. At Arbejdsgiverne ikke kan forstaa os, er uden Interesse, men jeg vilde gerne, at Repræsentanterne fra Organisationerne forstaar os. Det er almindelig bekendt, at Organisationerne hver for sig fraraader Tilgang til dette eller hint Fag. Dette medfører, at Arbejdsmændene staar overfor en Tilgang af Arbejdskraft, som Tid efter anden virker uheldig for os. Det er blevet sagt saa ofte, at hver Gang Staten foretog sin Undersøgelse af Levnedsmidlernes Priser, da viser det sig, at kort forinden Undersøgelsen falder Priserne, for saa, saa snart denne er afsluttet, atter at stige. Vi kan ikke vedblive at rette os efter dette Pristal. Hvis vi ikke havde staaet overfor Valget, var Forligsforslaget af 12. Marts ikke blevet vedtaget. Det kan ikke være urimeligt, at Arbejdsmændene har søgt at tilkæmpe sig en Forhøjelse af 6 Øre pr. Time. Paa et Tidspunkt, hvor Lønningerne er steget 2 til 3 Gange, betyder en Forhøjelse af 2 pCt. eller 144 Øre ugentlig ikke ret meget. Vi kan ikke finde os i, at Arbejdsgiverne frækt kommer og tilbyder os 3 Øre i Timen. De maa kunne forstaa, at vi Arbejdsmænd ikke, forinden vi tvinges dertil, gaar med til at modtage et saadant Tilbud fra Arbejdsgiverne, og vi mener dermed at have handlet i de samlede Arbejderklasses Interesser.

Formanden: Mine Bemærkninger under Beretningens Aflæggelse om det naturlige i, efter at det var besluttet, at De samvirkende Fagforbund ikke havde Kompetence til at afslutte Lønoverenskomster, at de enkelte Forbund søgte at afslutte Overenskomst i et for dem belejligt Øjeblik, har fremkaldt denne Diskussion, og dette er i og for sig kun godt; thi her er Stedet, hvor Meningerne bør udveksles i Stedet for bag efter at gaa og bære Nag til hverandre. Paa Formandsmødet var der Enighed om at tiltræde Overenskomsten mellem Arbejdsgiverforeningen og De samvirkende Fagforbund af 11. September, og derfor kan der kun være Tale om, hvorvidt Centralorganisationen indenfor Metalindustrien har sluttet Overenskomsten 14 Dage eller 3 Uger for tidligt. En hel Række af Fag har senere gjort det samme. Dette kan ikke bebrejdes de paagældende Organisationer, men det var ønskeligt, om det skete kunde medvirke til, at der atter blev etableret et virkeligt Samarbejde Organisationerne imellem. Med Hensyn til Leonhard Hansens Bemærkninger om, at vi skal bort fra Pristallet, skal jeg ikke undlade at gøre opmærksom paa, at vore Modstandere ogsaa arbejder for at komme bort fra Pristallet, og det mener jeg er bemærkelsesværdigt, og man kan ikke paa det nuværende Tidspunkt tiltræde en saadan Tankegang.

NÆR OG FJÆRN

KØBENHAVNS STYRELSE HOLDER MØDE FØRSTKOMMENDE ONSDAG KL. 7 PAA FORBUNDSKONTORET. *FORMANDEN.*

TIL INKASSATORERNE. Billetter til Midsommerstævnet udsendes i den kommende Uge og kan fra i Dag købes paa Forbundskontoret. Prisen er 1 Kr. pr. Stk. for numererede Pladser (inklusive Garderobe). Et Faatal af ekstra reserverede Pladser faas à 1,25 pr. Stk. Inkassatorerne bedes udsende en Liste til Tegning af Billetter, saaledes at der ikke aftages flere Billetter, end der sælges, en Forholdsregel, som er nødvendig af Hensyn til Gevinstfordelingen, der kun kan foregaa indenfor Antallet af de udleverede, men ogsaa solgte Billetter.

REJSENDE GENNEM AALBORG indskærpes, at Kassereren paa »Social-Demokraten«s Sætteri kun træffes Kl. 3½. — Understøttelse udbetales kun med 3 Maaneders Mellemrum.

BREV henligger paa Kontoret til 3444 Chr. A. Nielsen.

EXCELSIORTRYKKERIET A/S er det nye Firmanavn for »Fyrtaarnet«s Bogtrykkeri A/S, der uforandret føres videre med P. Benche som Forretningsfører og Viggo Hansen som Faktor.

FORENINGEN FOR BOGHAANDVÆRK. Paa Kontoret henligger endnu enkelte Eksemplarer af Foreningens Værk for 1923. Disse bedes afhentet senest *Onsdag den 11. Juni.*

DANSK TYPOGRAF-FORBUND BOGTRYKFAGETS ARBEJDSLØSHEDSKASSE

VESTERGADE 5, 1. SAL

KØBENHAVN B.

KONTORERNE er aabne for Ind- og Udbetaling fra 1—3 undtagen *Lørdag (11—1)* samt *Fredag* og *Mandag Aften Kl. 5—6½.* Telefon *4331.*

FORMANDEN træffes som Regel til samme Tider. Telefon 13,331.

ANVISNINGSKONTORET. Telefon 4331. Før Kl. 9 Form. og efter 6 Aften gennem Str. 1683. Telegramadr.: Typforbundet, Kbhvn.

FORENINGSMEDDELELSER

LOKALFORMÆNDENE

Lokalkassereren i Kolding er flyttet til Stejlbjergallé 10, St.

NYE MEDLEMMER

København: Trykker Georg Jensen, udl. 10. 5. 24 hos Dyva & Jeppesen (arb. s. St.). Paal. Ingeborg Petersen, udl. 26. 5. 24 hos Rom (arb. s. St.). 3040 Jørgensens Hustru Ermuth (Syge- og Begravelseskassen).

Aarhus: Paal. Poula Guldborg og Sætter Knud Ewald Sehested, udl. 15. 5. 24 hos Bredahl, Rønde. Herning: Sætter N. C. H. F. Rasmussen, udl. 1. 7. 22 hos Boye & Pagh (tidl. Medlem). Odense: Sætter Ejner Lehd-Petersen, udl. 1. 6. 24 i Fyns Stiftsbogtr.

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedkommende Lokalafd.

TILTRAADTE

København: 7263 Lauridts Olsen fra Varde (arbl.). 4476 Carl Hansen fra Rejse (arbl.). 6053 J. Berthelsen fra Herning (arbl.).

Aalborg: 3105 P. Godiksen (arbl.). Faaborg: 7265 Werner Boye Hansen (Eksprestr.). Maribo: 7246 P. W. Jørgensen (arbl.). Marstal: 4266 Thorkild Dons Hansen. Odense: 4300 Bruno Petersen (arbl.). Ringsted: 6050 V. A. Larsen (Venstres Folkebl.). Svendborg: 3831 Tage A. Andersen (Arnberg).

FRATRAADTE

København: 1544 L. Christiansen til Chaufførerne. 7263 L. Olsen til Varde i Pl.

Aalborg: 2569 Niels Jensen paa Rejse. Aarhus: 7158 Henry Ørby Jensen (overfl. til Jord- og Betonarb.) og 3136 Evan Kværndrup til Esbjerg (Brørup) i Pl. Holbæk: 5011 Poula Nielsen til Kbhvn. Horsens: 3831 Tage Andersen til Svendborg i Pl. Skanderborg: 3738 Tage Thomsen til Viborg i Pl. Svendborg: 7265 Werner B. Hansen til Faaborg i Pl. Varde: 4489 Niels Peter Jensen paa Rejse og 7263 Laurids Olsen til Kbhvn. (arbl.).

UDMELDTE

København: 1414 A. Hansen.

Faaborg: 3090 Johs. M. Jensen (fratr. Faget). Marstal: 7294 Vilh. Carl Hansen (fratr. Faget).

Typografernes Sangforening.

Søndag den 22. Juni: Udflugt. Nærmere i næste Numer af »Typ.-Tid.«. (1 h)

·ERIK·LEVISON·
GRAFISKE ARTIKLER
EN GROS
VESTRE BOULEVARD 36-38 KØBENHAVN B
Stort Udvalg i alle grafiske Utensilier, Træmaterialer
samt nye og brugte Maskiner
BESØG DE BETYDELIGT UDVIDEDE UDSTILLINGSLOKALER
(20)

Er det koldt i Trykkeriet.
Brug DRUBINAL Tinktur.
Eneste danske Specialfabrik for Bog- og Stentrykfarver.
Telefon 9090 Telegr.-Adr.: DRUBIN, Valby.
(14)

Søndag den 8.—9. Juni: *Slangerup—Skibby—Roskilde.* Sct. Hans Torv Kl. 7. Husk Lygten. (3 h)

ANNONCER

Maskinsætter,

Linotype, søger Plads snarest, eventuelt som Haand- og Maskinsætter i Ferieperioden. Billet mrkt. »141« bedes sendt Ekspeditionskontoret.

Dygtig Trykker, kendt med Rotation, søger Plads i København eller Sjælland. Bill. mrkt. »135« modt. Ekspeditionsk.

Akcidenssætter.

Ung, gift, Provins-Typograf søger Plads straks. Kendt med alt forefaldende Arbejde, ogsaa Avis og Annoncer. Billet mrkt. »130« bedes sendt til Ekspeditionskontoret.

En dygtig Stereotypist,

kendt med al Slags Stereotypering og Fornikling, kan faa Plads hos

Dyva & Jeppesen,
Frederiksborggade 1.
(138)

Ideal-Linotypesætter

kan straks faa Plads i større vestjydsk By. Fuld Kendskab til Maskinen nødvendig. Uden virkelig Dygtighed nytter det ikke at søge. Bill. mrkt. »140« til Ekspeditionskontoret. Svarporto bedes vedlagt.

Linotype-Sætter,

hurtig og akkurat, velanbefalet, søger Plads straks eller senere, event. Vikarplads. Bill. mrkt. »136« modt. Ekspeditionskontoret.

Forbundter søges.

I et mindre Trykkeri, hvor der udfører korrekt Arbejde, er der straks eller senere Plads ledig for en Sætter-Trykker-Forbundter, der har været ca. 2 Aar ved Faget. Billet mrkt. »126« modtager Ekspeditionskontoret.

Sætter-Trykker.

Ugift, dygtig Sætter-Trykker, som eventuelt kan paatage sig Ledelsen af et mindre Bogtrykkeri, kan straks faa Plads. Billet mrkt. »137« indl. paa Ekspeditionskontoret.

2 brugte Kassereoler

og nogle brugte Brædderecoler ønskes til Kobs. Bill. mrkt. »139« modt. Ekspeditionsk.

Bogtrykkeri til Salg.

Nyt Materiale. Faste Arbejder til Forrentning, Afdrag og Husleje. Lille Udbetaling ved hurtigt Salg. Det rette Trykkeri for en energisk Sætter-Trykker. Bill. mrkt. »143« modt. Ekspeditionskontoret.

KILESPATIER
Nøjagtige. — Solide. — Billige.
Videreforhandlere Rabat.
C. A. E. Kjellberg, Marstalsgade 33.
København Ø. Telf. Øbro 4427 x. (142)

A/S F. L. BIE Gothersgade 28, København K.
Telefoner: Centr. 11,462, 8062 & Palæ 1556.
Samtlige Maskiner og Artikler for **Bogtrykkerier, Bogbinderier, Litho-Etablissementer, Klichéfabriker** og beslægtede Brancher.
Kulante Betingelser.
Stadigt stort Lager. (10)

S. JOHANSENS BARNEVOGNE
Engelske Modeller 78 Kr.
Ratebetaling kan indrømmes.
AMERIKAVEJ 1. HJ. VESTERBROG.
(75)

PARITZ GOTTSHALCK
KONGENS NYTORV 8 • TELEFON 8878
Nye og brugte Maskiner haves paa Lager.
Stort Lager af alle Utensilier. (11)

Tandlæge Edv. Møller,
Købmagergade 30, 2.
udfører enhver Tandbehandling til smaa Priser. Samvittighedsfuldt Arbejde. Bedøvelse hele Dagen. Konsultationstid 10—3½ 6—7 Efterm. Telefon 8181. (12)

Husk A. E.s Rabat.
Største Besparelse
for Foreningens Medlemmer er at benytte **A. E.s Rabatkort.** Kortene udleveres gratis paa Foreningens Kontor. (16)

Livsforsikring med eller uden Udbetaling i levende Live, *Konfirmationsforsikring* osv. tegnes bedst og billigst i **Arbejdernes Livsforsikring.** *Restancefrist under Arbejdsløshed.* Ugenlig Opkrævning sammen med Forenings-Kontingentet. *Brand- og Tyveri-Forsikring,* samt *alle Arter af Forsikring* billigt i 1. Klasses danske Selskaber. Forlang Oplysning hos ANTON JENSEN, Sundbyøster Boulevard 4².
(22)

Redaktør: FR. NIELSEN, Bygaardsstræde 8, Køge. Ekspeditør: KARL SØRENSEN, Vestergade 5, 1. Sal, Kbhvn. B.
Abonnem. gennem Postkontorerne: 1 Kr. 50 Øre Kv. Annoncer: 35 Øre pr. Petitlinje (pladss. Medl. 25 Øre). 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 24 KØBENHAVN DEN 13. JUNI 1924 51. AARGANG

EJENDOMSRETTEN

»De grafiske Fag« skriver i Numret for den 30. Maj i en længere Artikel bl. a. følgende:

»»Typ.-Tid.« bekender Kulør. Arbejderne *vil* Ejendomsretten, den private Ejendomsret til Livs, enten med det gode eller med det onde. Det er en Betingelse for, at Begrebet »Lighed« i Socialdemokraternes Valgsprog kan blive gennemført.«

Vi forstaar ærlig talt ikke, med hvilken Berettigelse »De grafiske Fag« kan beskylde »Typ.-Tid.« for sligt. I den Artikel, Bladet imødegaar, skrev vi jo kun, at der er faldet større Skranker under Verdensudviklingen end dem, Arbejdsgivernes Sammenslutning vil formaa at rejse imod en lykkeligere Tilværelse for Lønarbejderne. Og det staar vi fremdeles ved.

Nej, vi vil saa langt fra Ejendomsretten til Livs. Vi vil det saa meget mindre, som vi netop ønsker en yderligere Betryggelse eller Befæstelse af Retten til at eje, hvad enhver har skabt gennem sit Arbejde. Men det er muligt, at vort Begreb om, hvad man kan kalde for retmæssig Ejendom, ikke ganske falder sammen med »De grafiske Fag«s.

Ved Bedømmelsen af, *hvad* der kommer ind under Begrebet sand Ejendomsret, spiller det efter vor Mening en ikke ringe Rolle, *hvorledes* man er kommen i Besiddelse af det, man kalder sit.

De Love, som vore moderne Samfund har konstrueret til Beskyttelse af Ejendomsretten, er i høj Grad mangelfulde, idet de nærmest kun tager Sigte paa at forhindre, at nogen ved Vold eller Indbrud sætter sig i Besiddelse af anden Mands Gods.

Men der er jo mange andre Maader at stjæle og røve paa end just denne mere iøjnefaldende, som der er fastsat endog meget strenge Straffe for. Denne Maade at tilegne sig Næstens Gods paa er da ogsaa det rene Dilettanteri og for intet at regne mod, hvad der stjæles *i Ly af Loven.*

Det er derfor ikke nok, at Lovene forbyder den førstnævnte Form for Angreb paa Ejendomsretten. De maa ogsaa indeholde Bestemmelser, som sætter en Stopper for den sidste. At arbejde herfor, er ikke, som »De grafiske Fag« synes at mene, det samme som at *angribe* Ejendomsretten. Det er tværtimod at udvide Beskyttelsen til at omfatte *alle* i Stedet for som nu kun et Mindretal, der begunstiges gennem Særrettigheder og Monopoler.

Og det er *den* Lighed, vi ønsker indført — Lighed for Loven og Lighed i *Betingelserne* for at kunne leve paa Jorden — vort fælles Hjem.

Men denne Lighed har intet at gøre med det saakaldte Ligeløns-System, for saa vidt som man dermed mener, at alle Mennesker skal tildeles lige store Rationer, som man fodrer en Flok Kreaturer. Naturligvis bør det altid være saaledes, at den flittige og stræbsomme belønnes i Modsætning til den, der intet vil. Paa anden Maade kan et Samfund selvfølgelig ikke bestaa.

»De grafiske Fag« udtrykker sit Syn paa Ejendomsretten saaledes:

»Ejendomsretten er en af de vigtigste Grundpiller i den Samfundsbygning, hvori vi alle bor, de mindst begunstigede nærmest Jorden, de mere velstillede højere oppe. Det er kun naturligt, om de førstnævnte ønsker sig højere til Vejrs, hvor der er mere Lys og Luft. Pladsen i Solen skaffer man sig imidlertid ved gennem Flid og Dygtighed at arbejde sig op og ikke ved at bortrive Grundpillerne, saa at Huset synker i Grus. Det gaar da som med Samson, der væltede Søjlerne, som bar Templets Tag; han knuste Filistrene, men begravedes selv under Ruinerne.«

Formentlig uden selv at ville det, kommer »De grafiske Fag« her til at pege paa Skavankerne ved den nuværende Form for beskyttet Ejendomsret. *De mindst begunstigede* nærmest Jorden. Ja, det er rigtigt, saadan er det. Dem, der ikke enten fra Fødslen eller senere hen begunstiges med en eller anden Særrettighed, som gør, at han er et Hestehoved eller to foran ved Starten, de er for Størstepartens Vedkommende henviste til en Skyggetilværelse og naar aldrig frem i Solen.

Billedet med Samson, der river Søjlerne ned og dræber Filistrene og sig selv, er heller ikke uelfent. Det karakteriserer til fulde den nuværende Tingenes Tilstand.

Samson er Symbolet paa det arbejdende Folk. Lumskelig berøvet sin Kraft og med udstukne Øjne er han fordømt til Trældom. Er det da at undres over, at han en Dag, da Filistrene fester og kun har Haan tilovers for ham, gør en Ende paa sine Lidelser ved at rive Templet ned over sig selv og sine Plageaander.

Noget i den Retning var det, der nys skete i Rusland, da Folket var pint til det yderste.

Og det vil saamænd ogsaa gentages andre Steder, hvis man — i Stedet for at tage Lære af Tidens Tegn — fortsætter den nuværende Udvikling, hvor Rigdommene ophobes hos de enkelte, medens flere og flere trykkes ned i Armod, berøvet Arbejde og Hjem, fordi de ved Monopolernes og Særrettighedernes Opretholdelse og Udvidelse er berøvet enhver Betingelse for selv at skaffe det nødvendige til Livets Opretholdelse.

Dertil har den nugældende Form for Ejendomsret ført os — den, som »De grafiske Fag« er saa angst for, at nogen skal pille ved. *Fr. N.*

ERHVERVSKRISEN

De ekstraordinære Forhold i Verden kommer alle af, at Staterne vil værne sig mod Udlandet og leve paa deres Hjemmemarkeder. Det er et Slagsmaal, som medfører en almindelig økonomisk Nedgang og i stor Stil beviser, at Staterne ikke kan lede Erhvervslivet. Og Spørgsmaalet for os bliver da, om vi staar os bedst i at holde os fjernt fra alle disse Dumheder, eller om vi maa tude med de Ulve, vi er iblandt.

Er det sandt, at vi ikke kan komme ud af Arbejdsløsheden uden at følge Trup og lade Staten paa den ene eller anden Maade skabe kunstige Arbejdsmuligheder, saa er Stillingen vanskelig; men hvad vi saa gør, vil det da betyde Dyrtid og Fattigdom. Gennem Skatter og Dyrtid vil vort Landbrug hæmmes, vore Indtægtskilder fortørre og vor Handel stagnere. Men det er ikke sandt, at vi ikke har Erhvervsmuligheder nok. Vore smaa Landbrug er en økonomisk Fordel, Husmanden faar mere ud af sit Brug end Godsejeren. Men nu er Forholdet det, at vore 212.000 Husmænd kun har et Areal paa lidt over 700.000 Tdr. Land, vore 75.000 Gaardmænd med op til 100 Tdr. Land kun har lidt over 4 Mill. Tdr. Land, medens 920 Storgodser har lige saa meget som Husmændene, nemlig 700.000 Tdr. Land af den bedste Jord, og 5800 Storejendomme over 120 Tdr. Land har omtrent 2 Mill. Tdr. Land. Paa det Areal, disse Storejendomme har, kunde der rigelig være Plads til det Overskud, der nu gaar til Byerne, og mere til. Fordelt med 15 Tdr. Land pr. Husstand vilde der blive Plads til henved 150.000 Husstande eller ca. 600.000 Individer, og de 20 000 Mennesker, som nu aarlig gaar til Byerne, vilde da rigelig kunne optages af Landbruget selv. Hjemmemarkedet vilde da blive større, og Byerhvervene gaa en stor Trivsel i Møde. Af Industriens Produktionsværdi falder omtrent Halvdelen paa Nærings- og Nydelsesmiddelindustrien, der er saa nøje knyttet til Landbruget. Dertil kommer, at Byggehaandværket og alle de Industrier, som leverer, hvad Hjemmene bruger, vilde faa nok at bestille. Medens Staten nu hæmmer Byggeriet ved at finansiere det, men sam-

tidig ved at spærre for det lille private Byggeri holder os i en kronisk Bolignød og ved sine Indgreb er Hovedaarsagen til Arbejdsløsheden, vilde alt trække sig til Rette, hvis en hensigtsmæssig Jordlov aabnede Arbejdsmulighederne, og Friheden i Erhvervene fremmede Individernes Dygtighed og Foretagsomhed.

Men ganske vist vilde man ad den Vej tilintetgøre hele den Spekulationssvindel, som nu har skabt enkelte uhyre Formuer, bragt Ruin over talløse Smaahjem og draget Penge og Interesse fra Erhvervene til Hasard og Spil. Det er et Hovedled i disse Interesser at hindre den frie Adgang til Jord ved at modsætte sig en Jordskyld og bevare Statens Indgreb for at bevare Storvirksomheder, den naturlige Udvikling ellers vilde opløse i en Række mindre, beskednere, men friere og selvstændigere Virksomheder, og Arbejderne, der ganske imod deres egne velforstaaede Interesser er blevet gjort til Storflokke i disse Storindustriers Tjeneste, er blevet draget med ind i Forvildelsen. I 1907 vakte Borgbjerg Skræk i Toldbeskytternes Lejr ved den Voldsomhed, hvormed han kastede sig i Ilden for Frihandelen. . . . Kan alt dette end særdeles vel forklare den drabelige Kamp, som nu føres for Beskyttelsen, er det dog ude af Stand til at begrunde, at denne Kamp føres for Samfundets samlede Erhvervslivs Skyld. Den er og bliver en Kamp for at bevare visse særlige Erhvervsformer, selv om de kun kan bevares ved at lægge store og i Løbet af kort Tid uoverkommelige Byrder paa det øvrige Erhvervsliv. (Dr. Starcke i »Det frie Blad«.)

ØKONOMISKE RAAD

Den Kendsgerning, at de økonomiske Spørgsmaal, d. v. s. Produktions- og Fordelingsproblemet, spiller en stadig større Rolle i Samfundslivet, og det ikke mere er tilstrækkeligt, at de regerende Herrer blot spiller Statsmandens Rolle og indskrænker sig til at føre en ren patriotisk Prestige-Politik, er i den seneste Tid bleven saa øjensynlig, at vi allerede nu kan betragte den ny — ganske vist ligesaa ensidige — Orientering som en Selvfølgelighed. I Lande som Tyskland, England og Amerika taler man nu i Forbindelse med Politik overhovedet kun om Industrigrupper.

I Frankrig træder de nye Foreteelser ikke helt saa skarpt frem. Vel er enkelte særlige Industrigrupper stærkt repræsenterede i Regeringen, men Følelsespolitikerne og de rene Parlamentarikere af den gamle Skole har endnu et Ord at sige, og mange kun merkantilt tænkende Elementer kommer ikke til deres fulde Ret ved de enkelte Spørgsmaals Løsning.

Derfor er Fordringen om Dannelse af et »Økonomisk Raad« heller ikke ny, og for at hjælpe med til dettes Gennemførelse taler Folk som den borgerlige Politiker Senator *H. de Jouvenel*, i Erkendelse af, at man ved Dannelsen af en saadan økonomisk Interesserepræsentation heller ikke kan forbigaa Arbejderne, da ogsaa om den »teoretiske« Vigtighed af en Fagforeningsrepræsentation. Saaledes holdt han fornylig en Tale, i hvilken han henviste til de bestaaende Organisationer for Arbejdere, Købmænd, Industridrivende og Landmænd og udtalte, »at en fagligorganisatorisk Repræsentation i Parlamentet er en Forudsætning for et frugtbringende parlamentarisk Arbejde«.

Nu er Oprettelsen af et saadant økonomisk Raad endelig vedtaget. Dermed virkeliggøres en Idé, som den franske Landsorganisation i en Aarrække har krævet gennemført, selv om det stillede dette Krav ud fra andre Synspunkter. Det er imidlertid ikke Arbejdernes Forslag, som blev gennemført, men derimod Arbejdsgivernes, som har taget denne Sag op. Naturligvis tænker disse sig Sagen saaledes, at det i Raadet vil lykkes dem at trænge Arbejdernes, Funktionærernes og Forbrugernes Repræsentanter i Baggrunden.

I en ledende Artikel i »Peuple« skriver vor Partifælle *Jouhaux* i denne Forbindelse bl. a.: »Vi véd endnu ikke, hvordan det økonomiske Raad vil blive sammensat. Vil Regeringen tage Arbejdernes eller Arbejdsgivernes Forslag som Grundlag? . . . Vi kan slaa fast, at et saadant økonomisk Raad er blevet en Nødvendighed for Gennemførelse af de Opgaver, som der i den kommende Tid vil være at løse!«

Udfaldet af de franske Valg berettiger til den Antagelse, at der med Oprettelsen af et saadant Raad vil blive dannet en nyttig Institution.

(I. F. C.)

Husk

Typografernes

Midsommerstævne

den 29. Juni i Idrætshuset.

— Billetter à 1.00. —

ARBEJDSFORHOLDENE I SOVJET-RUSLAND

(Rapport fra Det internationale Arbejdsbureau.)

Det internationale Arbejdsbureau har lige udsendt en Publikation vedrørende »Udviklingen af Arbejdsforholdene i Sovjet-Rusland«. Denne Bog, som giver en almindelig Oversigt over de Resultater, man har naaet ikke blot med Hensyn til Lovgivningen, men ogsaa hvad angaar de faktiske Arbejdsforhold, viser tydeligt den fundamentale Forskel paa det nuværende System og det System, der eksisterede før 1921, en Forskel, som er Resultatet af den Forvandlingsproces, der er ved at foregaa i Rusland.

I Bogens første Kapitel gives en Beretning om Arbejdskommissariatets Stilling og Funktioner. De følgende Kapitler er helligede Lønningspolitiken, baade før og efter Indførelsen af den »nye økonomiske Politik«, Kollektivaftaler, Metoder for Løsning af Arbejdstvister, Regulering af Arbejdsmarkedet, Socialforsikring og Fabriksinspektion. Det sidste Afsnit omhandler Fagforeninger, deres Retsstilling, deres Funktioner, Forholdet mellem Ledelsen af industrielle Foretagender og Fagforeningerne etc. Bogen indeholder ogsaa en Del statistiske Data vedrørende de ovenfor nævnte Spørgsmaal og en Fortegnelse over den anvendte Literatur.

De almindelige Slutninger, der kan drages af denne Rapport viser de vigtige Forandringer, der har fundet Sted, ikke blot indenfor Arbejdsforholdene, men den russiske Arbejderklasses hele materielle Stilling.

Arbejdslovgivningen er bleven helt lagt om. Den nye »Arbejdslov« er bygget paa ganske andre Principer end de, der laa til Grund for det tidligere System. Arbejdspligten er saa at sige ganske ophævet. Antagelse og Afskedigelse af Arbejdere er blevet erklæret fri. Arbejdsvilkaarene fastsættes i Henhold til frivillige Overenskomster mellem Parterne, og Arbejdskraftens Værdi bestemmes i Henhold til Loven om Tilgang og Efterspørgsel. Centralmyndighederne indskrænker sig til at fastsætte en Minimumsløn, men overlader det til Parterne selv at bestemme den faktiske Løn gennem Kollektivaftaler.

Tiltrods for de Forandringer, der saaledes har fundet Sted i Sovjetregeringens almindelige Politik i Særdeleshed med Hensyn til Arbejdslovgivningen, maa det siges, at Udviklingen vedrørende de faktiske Arbejdsforhold endnu blot befinder sig paa allerførste Stadium. Der er endnu en stor Margin mellem Lovbestemmelserne og deres Tillempning.

FAGSKOLEN FOR BOGHAANDVÆRK I KØBENHAVN

SOMMERKURSUS 1924

Saafremt et tilstrækkeligt Antal Deltagere melder sig, afholder Fagskolen Sommerkursus fra Mandag den 20. Juli til Lørdag den 30. August.

Undervisningen finder Sted alle Hverdage fra Kl. 8—5 og omfatter for *Sættere:* Bog- og Akcidenssats m. m., for *Trykkere:* Værk-, Billed- og Farvetryk, samt for *Bogbindere:* Haandforgyldning (med Fagtegning), Presseforgyldning, Snitforgyldning og Marmorering.

Betalingen er 40 Kr. (for Udlændinge 80 Kr.), som erlægges ved Kursusets Begyndelse.

Anmeldelse om Deltagelse sendes til Fagskolen for Boghaandværk, Hagemannsgade 2, København B., inden den 25. Juni.

Statsunderstøttelse søges henholdsvis gennem Dansk Provins-Bogtrykkerforening og Centralforeningen af Bogbindermestre i Provinserne.

C. Lembek,
Inspektør.

I Henhold til Anvisningskontorets Regulativ, Punkt 6, gøres opmærksom paa, at ingen maa slutte bindende Aftale om Pladstilbud, før Henvendelse er sket til Lokalkassereren i den paagældende By eller i København til Anvisningskontorets Bestyrer. Undladelse heraf medfører Karantæne.

HAD KRIGEN!

Et Brev fra Anatole France.

Anatole France har sendt nedenstaaende Brev til en amerikansk Kvindeforening, som var paa et Besøg i Frankrig for at overrække et i Amerika indsamlet Pengebeløb som Hjælp til Genopbygningen af de krigshærgede Egne:

»Man har sagt mig, at De ikke vil afvise en Hilsen fra en Olding, som efter at have gennemlevet alle sin Tids politiske Fejltagelser sluttelig er kommen til den Overbevisning, at Sandheden ligger i en Regering gennem Folket for Folket. De kommer fra et rigt og arbejdsomt Land til et Land, hvilket nedtrykkes af en skæbnesvanger Berømmelse, og som lider mere under sin Ulykke end dets Stolthed vil tilstaa. De kommer for at medvirke ved Genrejsningen af vore ødelagte Provinser. Deres Arbejdsiver tilsammen med Deres Ordenssans vil bevirke Mirakler.

Jeg hilser Dem velkommen!

Med Fjernelsen af Krigens Ruiner er imidlertid ikke alt gjort. De er Kvinder, og Kvinderne er taprere end Mændene. Red De Menneskeheden. Kvinderne maa angribe det Uhyre, som truer med at opsluge dem. I maa føre Krig mod Krigen indtil Døden. Had Krigen med et uudslukkeligt Had. Had den og vær Eder dens Forbrydelser bevidst. Had den i dens Triumfs højeste Glans, med Sejrspalmerne. Eders

Had bringe den Døden. Dræb den! Sig ikke, at dette vil være umuligt, at der har fundet Krige Sted, saa længe der har levet Mennesker, og at Folkene altid vil staa fjendtlige overfor hverandre. De vil maaske gøre det saa længe, der findes Nationer. Men Nationerne er ikke uforgængelige.

O, Kvinder, Mødre! Vore Børnebørn vil opleve Europas forenede Stater, Verdensrepubliken! Ædelmodige Kvinder, gaa gennem Landene, besjælet af denne Tanke. Da vil I redde Europa og bringe Verden Lykken.« (I. F. C.)

Det kan betale sig

at købe en Billet til Typografernes Midsommerstævne og tage en Gevinst hjem.

SVENSK BOGKUNST

Undertegnede har tidligere haft Lejlighed til at omtale kunstnerisk udført Bogarbejde fra Bogtrykker *Oscar L. Isacsson* i Gøteborg. Nu er der atter kommet mig et Værk i Hænde fra dette velrenommerede Bogtrykkeri.

I Anledning af, at det 10. Maj i Aar var Isacssons 50-aarige Fødselsdag, har han med Tak og »som Bevis paa Venskab og erindringsgod Hukommelse« til Venner, der har lykønsket ham, udsendt et bibliofilt Bogarbejde. Værket er skrevet af Forfatteren *Sigurd Dahllöf*, og dets Titel er: »Göteborgs-Bilder«. Den bibliofile Udgave — der foreligger ogsaa en ordinær Udgave — er trykt paa et smukt haandgjort Papir, som er holdt i en let gulagtig Tone, og Værket er forsynet med Tegninger af Kunstneren *Albert Eldh*. Sats og Tryk af de udmærkede Billeder samt Teksten er et fint Stykke Bogtrykarbejde. Hele Bogen er paa 112 Sider, 8⁰, og dens væsentligste Del er Poesi (72 Sider), Resten Prosa-Digtning, — men i begge Dele er smukke Tanker og Skildringer af Byen. Det er en Bog, man læser med Glæde, og det er ogsaa, som det vel fremgaar af det foregaaende, en Bog, som det er en Fornøjelse at se.

— Det er en Bog, som gør Forfatter, Tegner, Bogtrykker og typografiske Arbejdere al Ære.

Margrethebo, Svendborg, 25. Maj 1924.

L. Chr. Nielsen.

NOTITSER FRA UDLANDET

(I. F. C.)

Af den *hollandske Landsorganisations* Beretning for 1922—23 gengiver vi følgende Enkeltheder: Den 1. Januar 1922 tilhørte ialt 29 Forbund med tilsammen 217.348 Medlemmer Landsorganisationen, den 1. Januar 1924 talte Landsorganisationen derimod 26 Forbund med 179.929 Medlemmer. I 1922 gik Medlemsantallet tilbage med 20.628, i 1923 med 16.791. I Aaret 1922 opløstes Husassistenternes Organisation og Forbundet for Personalet i Forlystelsesetablissementer, medens Jord- og Betonarbejdernes Forbund blev ekskluderet. Antallet af lokale Fællesorganisationer steg med 2 og udgør nu 148. I 1922 udbetalte Forbundene i Strejkeunderstøttelse ialt Fl. 1.150.000, i 1923 Fl. 900.000. Af Landsorganisationens Strejkefond, der den 1. Januar d. A. var paa Fl. 588.016, udbetaltes i Aaret 1923 Fl. 300.000. Den 1. Januar 1923 var Forbundenes Totalformue Fl. 6.200.000, den 1. Januar 1924 6½ Million. I Arbejdsløshedsunderstøttelse udbetaltes i 1922 ialt 6 Millioner Gylden, i 1923 3.830.000 Gylden.

*

Lokomotivførerforbundet »International Association of Machinists« har udarbejdet en Plan tilsigtende at give Arbejderne ved det kanadiske Jernbaneselskabs Værksteder en vis Medbestemmelsesret ved den daglige Ledelse. Planen indeholder praktiske Forslag angaaende *Værkstedarbejdernes Medbestemmelsesret* og oplyser Arbejderne om alle Enkeltheder vedrørende Industrien. For at skabe bedre Forbindelser mellem Ledelsen og Arbejderne foreslaas Oprettelse af Arbejderudvalg. Ligeledes skulde Arbejderne have Ret til at vælge deres egen Driftsingeniør. En lignende Plan er fornylig vedtaget ved Baltimore and Ohio Railroad Co. Det paastaas, at dette Selskab siden den Tid arbejder langt mere rationelt. Arbejdsbetingelserne er bleven forbedrede, og Spildet af Materiale er blevet betydelig begrænset.

*

Paa en Lørdag den 3. Maj i Helsingfors af Transport- og Fabriksarbejder-, Træarbejder-, Maler-, Stenarbejder- og Murerforbundets Bygningsarbejderafdelinger afholdt Kongres vedtoges det at oprette et alle Bygningsarbejdere omfattende *Industriforbund*. For at bevare den faglige Enhed vedtoges Forbundets politiske Neutralitet.

EN SVINDLER

For en Maaneds Tid siden kom en meget flink, ung Kollega og fortalte, at han var Medlem Nr. 7159, *Chr. Viggo Nielsen fra Næstved*, hvor han havde faaet Arbejde, men havde ikke en Øre at rejse hjem for. Saa godt Indtryk gjorde han, at han fik 20 Kr. til Rejsen.

Jeg er imidlertid blevet »klippet«.

Næstved vil gerne »hilse« paa ham — og det er der flere, som vil, bl. a. Politiet, der eftersøger ham for Plattenslagerier.

Da det kan tænkes, at Hr. Nielsen stadig trænger til Rejsepenge, vil jeg hermed advare mod Fyren. Denne Kollega har absolut selv bedst af at blive stoppet hurtigst muligt, inden Synderegistret bliver altfor stort.

Men herefter vil det blive vanskeligt at faa »Rejselaan« hos *Johan Gerdt*,

Aalborg Afdeling.

— — —

I Køge har den unge Mand »laant« 16 Kr. hos Kassereren »til Billet til Aarhus, hvor han skulde tiltræde Plads«. *Red.*

FORRETNINGSUDVALGS-MØDER

26. Maj 1924.

1. Efter Forhandling med Sygekasseinspektoratet er der opnaaet Tilladelse til at optage Tandlægebehandlingen i den københavnske Sygekasses Vedtægter paa nærmere fastsatte Vilkaar. — Sagen udsendes til Afstemning blandt Forbundsstyrelsens Medlemmer.

2. Resolutionen fra den københavnske Sygekasses Generalforsamling angaaende Oprettelse af en Medicinalkasse forelaa til Behandling. — Sagen gaar til Sygekasseinspektoratets Erklæring.

3. Kolding Lokalafdelingsstyrelse indstiller et Medlem til 3 Maaneders Karantæne for Overtrædelse af Arbejdsanvisningsregulativets Pkt. 6. — Tiltraadtes.

4. 3 Medlemmer, henholdsvis i Skanderborg, Middelfart og Holstebro, tilstodes hvilende Medlemsret for et Aar, fra 1. Maj d. A. at regne.

5. Et Medlem af den københavnske Sygekasse anmoder om Hjælp til Anskaffelse af en Bandage. — 15 Kr. bevilgedes.

6. Fra Borups Højskole forelaa der Anmodning om økonomisk Støtte. — Henlagdes.

7. 2 Medlemmer i Aarhus anmoder om forlænget hvilende Medlemsret for et Aar. — Tilstodes.

8. Et Medlem i Esbjerg ansøger i Henhold til Lovenes §§ 125 og 133 om Tilladelse til at udtræde af faglig Afdeling, men bevare sit Medlemsskab i Syge- og Begravelseskassen. — Bevilgedes.

9. Fra det internationale Sekretariat forelaa forskellige Meddelelser og Forespørgsler vedrørende den 9. internationale Bogtrykkerkongres. — Som Forbundets Repræsentant til Kongressen, der afholdes i Hamborg den 8. September og følgende Dage, valgtes Jul. Samuelsen.

TAK

Min hjerteligste Tak til alle Kaldsfæller, som venligt mindedes min 70-Aarsdag.

Emil Selmar.

NÆR OG FJÆRN

MIDSOMMERSTÆVNET. Prisen for Billetter, der er numererede baade med Hensyn til Trækningen af Gavekortene, men ogsaa med Hensyn til Pladserne, er 1 Kr. pr. Stk. og faas hos Inkassatorerne paa Trykkerierne og hos *Anton Jensen* samt paa Forbundskontoret. Et forholdsvis Faatal af ekstra reserverede Pladser faas à 1 Kr. 25 Øre pr. Stk. Der sælges kun til Medlemmer og ved Indgangen intet, husk det, intet — absolut intet Salg.

Den ene Halvdel af Billetten bedes opbevaret, bag paa denne findes paastemplet et Tal, der angiver det eventuelt vindende Nr. paa et af de ti Gavekort. De vindende Numre bekendtgøres fra Tribunen og eventuelt i »Typ.-Tid.«, og Gavekortene kan straks afhentes paa Idrætshusets Kontor mod Aflevering af Billetten og mod personlig Legitimation. Første udtrukne Numer vinder et Gavekort til 10 Kr., andet et til 25 Kr., tredje et til 10 Kr., fjerde et til 25 Kr., femte et til 10 Kr., sjette et til 25 Kr., syvende et til 10 Kr., ottende et til 25 Kr., niende et til 10 Kr. og det tiende og sidste udtrukne Numer et til 50 Kr.

Garberobe og Program er gratis. Der betales intet ekstra for Deltagelsen i Gevinstfordelingen.

TYPOGRAFERNES CYKLEKLUB. Af Hensyn til Den typografiske Forenings Stiftelsesfest den 29. Juni paa »Stadion« køres den til denne Dato berammede Tur Sletten—Helsingør allerede Søndag den 22. — Turen Søndag den 29. annulleres. — Opmærksomheden henledes iøvrigt paa Annoncerne.

JUBILÆUM. Odense Amts Bogtrykkerforening fejrer den 22. Juni sit 25 Aars Jubilæum. Foreningen vil i den Anledning udgive et Supplement til det i 1908 udkomne Værk »Fra Johan Snell til vore Dage«. Dette Værk, hvis Forfatter er *L. Chr. Nielsen*, Svendborg, vil af denne blive ført op til vore Dage. Foreningens første Formand var *Chr. Milo*, Odense, der afløstes af *P. Søndergaard*. Da denne i 1920 trak sig tilbage, efterfulgtes han af den nuværende Formand, Direktør for Andelstrykkeriet i Odense, *Anthon Petersen*.

DØDSFALD. Onsdag den 4. Juni afgik Faktor *Fr. Leth-Steensen* ved Døden i Rønne i en Alder af 63 Aar. Afdøde, der havde lært Faget paa »Vejle Amts Avis« og var født i Aarhus, kom til Rønne omkring 1890 som Faktor ved »Bornh. Tidende«, men flyttede senere til »Bornh. Avis«, hvis tekniske Leder han har været i alle disse Aar, indtil Apopleksi for et Par Aar siden gjorde ham delvis uarbejdsdygtig og en Mavesygdom nu gjorde Ende paa hans Liv. Han var en dygtig og interesseret Kollega. *X.*

EFTERLYSNING. Medlem Nr. 2639 *S. V. Sørensen* bedes snarest henvende sig til Bogtrykker P. Pagh, Herning.

SØLVBRYLLUP. Onsdag den 18. Juni fejrer vor Kollega Maskinsætter *N. Th. Svendsen* og Hustru, Lyongade 20, København S., deres Sølvbryllup. Det er ikke for meget sagt, at der blandt hele Landets Maskinsættere ikke findes ret mange, der ikke kender dette Navn, og adskillige Kolleger vil sikkert glæde Svendsen og hans Hustru med en Hilsen paa deres Sølvbryllupsdag. *W.*

MASKINSÆTTERNES INSTRUKTIONSKURSUS i Holbæk den 1. Juni havde vundet god Tilslutning fra næsten samtlige sjællandske Byer, og Deltagernes Antal var oppe paa ca. 50. — *P. Pedersen*, Kolding, demonstrerede for Deltagerne Friktionskoblingen, der jo ellers for mange Maskinsættere ser saa hemmelighedsfuld og urørlig ud, hvad dog ikke var Tilfældet under P. Pedersens rutinerede Behandling. — *Victor Henriksen*, Holbæk, foreviste imens paa »Holbæk Amtstidende« Bladets nye Sættemaskine, som var

Genstand for almindelig Beundring, og som blev iagttaget paa alle Leder og Kanter. — Deltagerne blev af »Holbæk Amtstidende« inviteret til en Frokost paa »Dannevirke«. Derefter aflagde man efter Indbydelse Besøg paa Folkebiblioteket, hvorefter man fortsatte Kursus'et i omvendt Orden. Sluttelig samledes Deltagerne ved et fælles Kaffebord, hvor »Holbæk Amts Venstreblad« var Vært. — Alt i alt en vellykket og interessant Dag.

S. N.

OTTE-TIMERSDAGEN. Det synes, som om Arbejdsgiverne i De forenede Stater mere og mere begynder at antage 8-Timersdagsprincipet. I »Industrial and Laborur Information«, det internationale Arbejdsbureaus Ugeskrift, finder man en Redegørelse over de Resultater, som er opnaaede i den amerikanske Staalindustri gennem den gradvise Afkortning af den tidligere herskende 12-Timersdag. Præsidenten for »Bethlehem Steel Company« erklærer, at ved Begyndelsen af 1924 var der ikke mere end 2 pCt. af Personalet ved Selskabets Værksteder, som arbejdede mere end 10 Timer om Dagen. Der arbejdes af fuld Kraft paa Ombygningen og Forandringen af Værkstederne for at gøre det muligt at indføre det nye System saa snart som muligt. »United States Steel Corporation« har afskaffet 12-Timers Skiftsystemet ved alle sine Fabrikker i Nærheden af Chicago. I Pittsburg Distriktet, i Ohio og i Kentucky er 12-Timers Systemet ogsaa ved at forsvinde, og 80 pCt. af Foretagenderne i disse Distrikter har allerede indført 8-Timers Skiftsystemet. Dette gælder ogsaa for Cleveland og Buffalo.

STORBRITANNIEN. Forretningssituationen er blevet noget bedre, særlig i de store Trykkericentrer. Trods de store Uroligheder i mange andre Industrier er Trykkerierne aabenbart altfor meget beskæftigede til at fremkalde nye Dissonanser i sine Bedrifter. For Tiden lider England ligefrem af en Epidemi af Strejker og Lockouter i mange vigtige Industrier. Men i Bogindustrien har der hersket Fred i de sidste to Aar. Situationen i Faget er bedre, end den har været længe. Antallet af arbejdsledige er blevet mindre, særlig for Sætternes Vedkommende.

FAGBEVÆGELSEN I PALÆSTINA blev hidtil næsten udelukkende baaren oppe af de jødiske Arbejdere. Nu begynder imidlertid ogsaa de arabiske Arbejdere at røre paa sig. Saaledes afholdtes i Begyndelsen af Marts i Haifa en Fælleskonference af jødiske og arabiske Jernbanearbejdere for at raadslaa om Muligheden for et Samarbejde. Konferencen valgte en Komité til videre Behandling af dette Spørgsmaal.

SAMMENSLUTNING AF ENGELSKE FAGFORENINGER. Den første Juli vil tre Organisationer i England, nemlig »National Amalgamated Union af Labourers« (Arbejdsmænd), »Municipal Employees« (Kommunalarbejdere) og »National Union of General Workers« (Arbejdsmænd) slutte sig sammen i et Forbund, som vil tælle over 400.000 Medlemmer.

I andre Fag tager Sammenslutningsbestræbelserne et tilfredsstillende Forløb, saaledes Formerne og Jernstøberne (med Amalgamated Engeneering Union) og blandt Teglværksarbejderne, Bygningssnedkerne og Uldtekstilarbejderne. Tendensen til Sammenslutning af nærbeslægtede Fagforeninger træder hovedsagelig som Følge af Generalraadets Bestræbelser stadig stærkere frem.

(I. F. C.)

DANSK TYPOGRAF-FORBUND BOGTRYKFAGETS ARBEJDSLØSHEDSKASSE

VESTERGADE 5, 1. SAL

KØBENHAVN B.

KONTORERNE er aabne for Ind- og Udbetaling fra 1—3 undtagen *Lørdag (11—1)* samt *Fredag* og *Mandag Aften Kl. 5—6½*. Telefon *4331*.

FORMANDEN træffes som Regel til samme Tider. Telefon 13,331.

FORENINGSMEDDELELSER

TILSKUD FRA HOVEDKASSEN er efter lovformelig Begæring tilsendt følgende Afdelinger: 3. Juni: Løgstør 150,00; Randers 500,00; Rudkøbing 200,00. 6. Juni: Roskilde 400,00; Hobro 300,00; Middelfart 200,00; Struer 200,00. 7. Juni: Helsingør 500,00. 10. Juni: Grenaa 50,00.

København, 10. Juni 1924.

Forretningsudvalget.

LÆGERNE

København: Under Dr. Neumanns Fraværelse fra 5. Juni til 5. Juli besørges hans Praksis af Dr. C. Riis, Nørrebrogade 40; træffes 11—12 samt Fredag Aften 6—7. — Under Dr. S. Feldings Fraværelse fra 9. til 30. Juni besørges hans Praksis af Dr. Dahl-Iversen i Dr. Feldings Bolig. — Under Dr. Eilschou-Holms Fraværelse fra 16. ds. i ca. 3 Uger besørges hans Praksis af Dr. Oswald, I. E. Ohlsensgade 3; træffes 1—2, Torsdag Aften 6—7.

NYE MEDLEMMER

København: Trykker Willy Lundqwist, udl. 31. 5. 24 hos Gyldendal (arb. s. St.). Paal. Margrethe Hansen, udl. 5. 6. 24 hos Schow & Co. (arb. s. St.). 4134 Jensens Hustru Jenny (Syge- og Begravelseskassen).

Helsingør: Sætter Carl Charles Christiansen, udl. 1. 6. 24 i Helsingør Dagblad. Hjørring: Sætter Thorvald Petersen, udl. 1. 6. 24 i Vendsyssel Tid.

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedkommende Lokalafd.

TILTRAADTE

København: 1927 N. Ljungstrøm fra Rejse (arbl.).

Hjørring: 3697 N. Henriksen (arbl.). Holbæk: 3311 Niels P. Pedersen (arbl.). Kolding: 6615 Aage Westengaard (Højskolebladet). Nyborg: 3966 Hans Chr. Berg (Nyborg Avis). Rudkøbing: 4265 A. S. Rasmussen (syg). Slagelse: 1986 Ernst Nielsen (Sorø Amtstidende). Sønderborg: 7343 Poul Johan Becker (Militær). Viborg: 6055 Martin Holm (Næser) og 7229 Alfred Steensen (arbl.).

FRATRAADTE

København: 2620 Ch. Andersen til Landarbejderne.

Hjørring: 6998 P. E. Christensen til Thisted (arbl.). Kolding: 6450 H. C. Christensen til Esbjerg i Pl. Marstal: 4266 Thorkild Dons Hansen til Svendborg (arbl.). Odense: 6161 Charles Moegreen paa Rejse. Roskilde: 3733 Olga Christoffersen til Ringsted (udenfor Faget). Viborg: 7345 Axel Mikkelsen paa Rejse.

UDMELDT

Odense: 6687 Charles Conradsen (fratr. Faget).

UDSLETTET PAA GRUND AF RESTANCE

København: 1385 Alfred Andersen (Fraenckel). 1824 Charles Andersen (Anton Jensen).

DØD

Rønne: 6367 Frederik Leth-Steensen.

Typografernes Sangforening.

Alle Sangerne bedes møde i Morgen *Lørdag* Kl. 7½ ved Linie 6's Endestation paa Lyngbyvej (Have-Invitation).

Søndag den 22. Juni: Skovtur med Middag paa Taarbæk Hotel. Afgang med Skib fra Havnegade (ved Herl. Trollesg.) Kl. 12 Middag til Klampenborg. — Tegning senest *Onsdag* hos Formanden, N. Nielsen, Fælledvej 22 B⁴. (1i)

Søndag den 15. Juni: *Kastruplund.* Glyptotheket Kl. 10. (3i)

ANNONCER

I Henhold til Anvisningskontorets Regulativ, Punkt 6, gøres opmærksom paa, at ingen maa slutte bindende Aftale om Pladstilbud, før Henvendelse er sket til Lokalkassereren i den paagældende By eller i København til Anvisningskontorets Bestyrer. Undladelse heraf medfører Karantæne.

Ung Provinsianer,

Annonce- og Akcidenssætter, flink og korrekt, søger Plads straks eller senere. Bill. mrkt. »145« modt. Ekspeditionskontoret.

Typograph-Sætter

søger Plads, eventuelt som hel eller delvis Haandsætter, kendt med alt forefaldende Arbejde i mindre Avis- og Akcidenstrykkeri. Billet mrkt. »144« modtager Ekspeditionskontoret.

PARITZ GOTTSHALCK

KONGENS NYTORV 8 · TELEFON 8878

Nye og brugte Maskiner haves paa Lager.

Stort Lager af alle Utensilier. (11)

S. JOHANSENS BARNEVOGNE

Engelske Modeller 78 Kr.
Ratebetaling kan indrømmes.

AMERIKAVEJ 1. HJ. VESTERBROG.

(75)

A/S F. L. BIE Gothersgade 28, København K.

Telefoner: Centr. 11,462, 8062 & Palæ 1556.

Grafisk Fagforretning

leverer bedst og billigst fra Lager forniklede **Tænger, Aale, Vinkelhager** og alt andet Tilbehør for Trykkeriet og Sætteriet.

Stort Lager af alle grafiske Maskiner. (9)

ADOLPH WULFF

fører alle Artikler for Bogtrykkere.

Maskiner · Skrifter · Farver

fra de bedste Fabrikker.

Valsemassefabrik og Valsestøberi.

Brugte Maskiner haves altid paa Lager.

Gothersgade 8. Kjøbenhavn K.

Telefon Central 39 og 5539. (6)

Husk A. E.s Rabat.

Største Besparelse

for Foreningens Medlemmer er at benytte **A. E.s Rabatkort.** Kortene udleveres gratis paa Foreningens Kontor. (16)

Tandlæge Edv. Møller,

Købmagergade 30, 2.

udfører enhver Tandbehandling til smaa Priser. Samvittighedsfuldt Arbejde. Bedøvelse hele Dagen. Konsultationstid 10—3½, 6—7 Efterm. Telefon 8181. (12)

Modarbejd Arbejdsløsheden.

Brug DRUBINS Danske Trykfarver.

Eneste danske Specialfabrik for Bog- og Stentrykfarver.

Telefon 9090 Telegr.-Adr.: DRUBIN, Valby.

(14)

Redaktør: Fr. Nielsen, Bygaardsstræde 8, Køge. Ekspeditør: Karl Sørensen, Vestergade 5, 1. Sal, Kbhvn. B.

Abonnem. gennem Postkontorerne: 1 Kr. 50 Øre Kv. Annoncer: 35 Øre pr. Petitlinje (pladss. Medl. 25 Øre). 26 Gange og derover Rabat.

Trykt hos F. E. Bording (V. Petersen), København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 25 KØBENHAVN DEN 20. JUNI 1924 51. AARGANG

HVEM ØDELÆGGER SAMFUNDET?

Naar der skal fortælles den jævne Mand i Danmark noget særlig slemt fra det sociale Overdrev, køres der altid frem med en Historie om Sovjet-Rusland.

Sidst har den bekendte Formand for Hovedstadens Bogtrykkere tegnet et Billede af det store Rige mod Øst. I et Forsvar for den hellige Ejendomsret fortæller nævnte Herre, at der nu arbejdes meget stærkere i Rusland (ganske vist under en vældig Tvang), men der produceres kun 35 pCt. af Varemængden fra før Krigen. Der gives ingen Forklaring herpaa, hvad man skulde synes maatte være nærliggende for en udi Logikken og Filosofien oplært Candidatus.

Det er aabenbart ikke den megen Tvang, der fremmer Arbejdsydelsen. Skade at disse Forhold ikke er kommen til Hr. Levisons Kendskab for et lille Aars Tid siden. Den skarpe Strid fra Hasselbalch om Kontrolbogstaverne kunde da være undgaaet. Vi maa bede Samuelsen erindre dette, hvis K. B. ved næste Tarifrevision kommer med den sædvanlige Buket af Tvangsparagrafer.

Men det er altsaa Ejendomsretten, det er galt med, og hvis Afskaffelse Hr. Levison mener vil vælte os alle i Grøften.

Hr. Levison kan dog være ganske rolig for Seng og Bord. Kunde han endvidere udvikle sig fra *Chef* til en fornuftig Haandværksmester, hvis Stræben var Stoffets Forarbejdning, vilde heller ingen finde paa at antaste ham Hus og Redskaber. Tværtimod.

Nej, den Ejendomsret, Millioner af Struber ivrer imod, er udtrykt med det ene Ord: *Rente.*

I den evige Strid mellem dem, der sidder paa Flæsket, og dem, der lægger Ryg til, er i vor Tid et Væsen af en særlig ondartet Natur vokset frem til en Magtstilling af ganske overvældende Dimensioner. Fænomenet kaldes i Fagsproget *den internationale Højfinans.* Dets Veje er mange og dets Skikkelser flere, men Maalet er kun ett: *Udbytte, Rente.*

Nu er det jo ganske vist saadan, at gennem Aartusinder har paagaaende Folkestammer brandskattet mere stillestaaende Folkesamfund, og det ene Befolkningselement har ladet det andet trælle for sig, men et Udbytningssystem af en saa omfattende Art som den internationale Højfinans er det blevet vor Tid forbeholdt at fostre og taale. Hundreder af Millioner Mennesker maa trælle for faa Titusinder Individer, der ganske *farefrit* for deres Personer suger Renter til sig fra hele Kloden.

Og alle gaar under Aaget.

Landbrug, Haandværk, Industri og Handel gennem Prioritering, Diskonto, Drifts- og Varelaan; Kommune og Stat gennem deres Obligationslaan.

Man spørger, om denne Udbytning skal vare, til Kloden engang er udbrændt.

Og Svaret vil sagtens lyde:

Ethvert Samfund maa for at trives sætte en Præmie for Dygtighed, Flid og Sparsommelighed, og Udygtighed, Magelighed og Ødselhed maa hæmmes.

Men den Plyndring, det arbejdende Samfund i Øjeblikket er Genstand for, er af en saa voldsom Beskaffenhed, at den ligger langt paa den anden Side, hvad Hensynet til Folkenes Trivsel kræver, og det er paatrængende nødvendigt, at Penge fra at være Herrer for snart sagt alt paa Kloden vises tilbage til Stillingen som Tjenere for det økonomiske Liv.

Vil Kapital-Indehaverne ikke indtage denne tjenende Stilling og vise Resignation, som netop disse Mennesker er de første til at kræve af andre, vil Folkene gaa til Grunde økonomisk og forbløde i sociale Kampe.

Faren for, at Europa gaar ind i et Tidehverv som de Aarhundreder, der fulgte efter Romerrigets Forfald, er maaske større, end nogen herhjemme tænker.

Og hvor kan det være andet. For dem, der maa tage Slidet og Skrubbet, er Lønnen kun Foragt og en stadig Kamp for de mest primitive Fornødenheder. »Jeg er ikke Arbejder,« som Hr. Levison engang svarede paa et Spørgsmaal om, hvorledes han kunde klare sig med de omstridte Lønninger.

Denne Ytring refereres ikke som en Frase til Brug for Tribunen, men den viser som i et Lynskud hele den Tankegang, der raader blandt de af Erhvervenes Mænd, som staar i første Række.

For den Slags Mennesker er det først og sidst Overskudet, det gælder, og Glæden og Tilfredsheden over at se Materialet omformes kender de kun i Festtaler, ligesom den Fællesfølelse for Slægten, for Stammens Vel, som er et saa fremtrædende Karaktertræk hos orientalske Folkeslag, er disse Stræbere ganske fremmed.

Det er ingen Tilfældighed, at Fællesskabets Evangelium i vore Dage er udgaaet fra Russerne med deres stærke orientalske Islæt i Folkekarakteren.

Ogsaa vi nord- og vesteuropæiske Folk har vor Slægts Arv at løfte og vel baade Lov og Pligt og Lyst til at værge og udbygge det bedste i vor Races Traditioner. Men Øksen ligger ved Træets Rod i Skikkelse af den Begærlighedens og Egennyttens Aand, som magttager saa mange iblandt os.

Det er denne ublufærdige Gridskhed, der er ved at faa de Skruer til at gaa over Gevind, som holder Samfundet sammen.

Og det sker i den hellige Ejendomsrets Navn.

København, 5. Juni 1924.

Hans Petersen.

ER LÆRLINGESKALAEN FOR LAV?

Københavns Bogtrykkerforenings Medlemsblad »De grafiske Fag« behandler i sit sidste Numer ret indgaaende ovenstaaende Spørgsmaal. Artiklen er ganske vist undertegnet med et Mærke *(Petit),* men vi tager næppe fejl, naar vi siger, at under dette Pseudonym skjuler sig selve Redaktøren, Bogtrykkerforeningens Formand, Hr. Levison. Anbringelsen af Artiklen i Spidsen af Bladet med tospaltet Overskrift berettiger til denne Antagelse, og vi gaar derfor ud fra, at Artiklens Forfatter forudsætter at blive taget alvorlig. Vi skal saa vidt muligt bestræbe os herfor.

Artiklen søger at bevise, at Paragrafen i den københavnske Tarif om Antagelse af Lærlinge ikke mere er tidssvarende. Retten til at uddanne Lærlinge bør udvides til ogsaa at omfatte Dagbladene, hvis »Format og Sidetal er mangedoblet, hvad der nødvendiggør en Hærskare af Typografer til at forfærdige disse Kæmpeblade«.

Videre skriver Hr. *Petit:* »Den rivende Udvikling, som Dagspressen har taget baade med Hensyn til Stof- og Annoncemængde, har bevirket, at i Stedet for (som ved Sættemaskinernes Indførelse) at *afgive* overflødig Arbejdskraft, *optager* Bladene nu en stadig større og større Mængde af Typografer *uden* at medvirke til den naturlige Tilgang til Faget ved Uddannelse af Lærlinge. Som Følge af dette for vort Fag særegne Forhold er det klart, at den nuværende Lærlingeskala for hele Faget er *for lav.*«

Dette Ræsonnement ser jo ret bestikkende ud. Men Hr. *Petit* overser enkelte ret væsenlige Ting, som spiller en ikke ringe Rolle, naar der skal tales alvorligt om Tilgangen af Lærlinge til vort Fag.

Han synes saaledes at gaa ud fra, at København er hele Danmark. Ja, han lever aabenbart i en lykkelig Uvidenhed om, at der rundt om i vort lille Kongerige findes

en Række Provinsbyer, hvor Gutenbergs ædle Kunst blomstrer frodigt, og hvor der hvert Aar i Dagbladene udlæres en »Hærskare« — for at bruge Hr. *Petits* eget Udtryk — af unge Typografer, som er parat til at rekruttere de københavnske Bogtrykkerier, fordi Provinsen umuligt kan *bruge* alle disse unge Gutenbergsønner.

Og vi Typografer er jo et frisindet Folkefærd, der ikke lægger nogen som helst Hindring, hverken aabenbar eller skjult, i Vejen for en Tilgang til Hovedstaden fra Provinsen. Saa længe denne Kilde springer, er der ingen Fare for, at de københavnske Bogtrykkerier skal »udtørres« eller mangle Arbejdskraft.

Der er ogsaa en anden Side af Sagen, som Hr. *Petit* ganske vist løselig berører, men afviser med en flot Haandbevægelse, nemlig den Kendsgerning, at der i vort Fag i flere Aar har hersket og fremdeles findes en ganske ekstraordinær Arbejdsløshed.

I samme Blad, hvori han skriver sin lange Klagesang om den lave Lærlingeskala, findes en Opgørelse over Arbejdsløsheden i Faget for Københavns Vedkommende, og den ser saaledes ud: 176 Haandsættere, 16 Maskinsættere, 49 Trykkere, 1 Stereotypør, 22 mandlige Trykkeriarbejdere og 52 kvindelige dito — ialt 316. Paa samme Tidspunkt var der i Provinsen 246 arbejdsløse Bogtrykarbejdere, hvilket tilsammen bliver 562.

Fem Hundrede to og tres arbejdsløse i et Fag, som kun tæller godt fem Tusinde Sjæle! Skulde det ikke være et tilstrækkeligt stort Udvalg for de Herrer Bogtrykkere? Vi kan være uenige om mangt og meget, men om én Ting maa vi alle kunne opnaa Enighed, den nemlig, at al Tale om Mangel paa brugbar Arbejdskraft i vort Fag er ugrundet og Kravet om Oprettelse af flere Lærlingefabrikker for at øge Tilgangen derfor ganske urimelig.

Fr. N.

BRANCHE-KLUBBERNE

Det er ikke rigtigt, hvis P. Berendt mener, at *jeg* har »været højt oppe« om den organisationsmæssige Uret, der udvises imod Maskinsætterne. Grundlaget for mine Artikler var en Paavisning af Branche*klub*-Dannelsens Nødvendighed under den stedfundne faglige Udvikling, der, som Berendt selv indrømmer, har bevirket, at der under Tarifforhandlingerne *sjakres* med Branchernes opnaaede Fordele — følgelig ogsaa med deres begrundede Krav —, og at paapege de uheldige Følger for hele Faget, *for os alle*, som denne Handel med Arbejdsbetingelserne frembyder.

I det formelle vil det nok altid knibe for Berendt at opnaa Enighed med mig, derimod synes vi at være enige i det reelle: At der maa findes en anden Tariffrembringelsesmaade end den, hvor, som Berendt siger, én eller to afgør det hele, eller hvor — som jeg vil udtrykke det — en enkelt Branche baade gennem Sammensætningen af Tarifkommissionerne og ved den endelige Afstemning faar en dominerende Indflydelse paa Tarifens Udseende.

Men medens B. øjensynlig tror at kunne modvirke Tarifernes Forringelsestendens ved at frasige sig Deltagelse i Tarifkommissionsarbejdet, mener jeg, at det vilde være til større Gavn for vor Organisation, om man beredte Jordbunden for Gennemførelse af Trykkernes paa sidste Delegeretmøde forkastede Forslag om branchevis Afstemning. Der er jo ikke Spor af Mening i at lade Trykkeriarbejdere stemme over Sætternes Løn- og Arbejdsforhold og omvendt; ligesaa lidt som at lade Haandsætterne bestemme, om den rette Præstation paa en Sættemaskine er 5—6 eller 7000 Bogstaver. Der er noget kinesisk i denne Ordning, idet man ganske ser bort fra, at kun den, der bærer Skoene, kan vide, hvor de trykker.

Der er for mig ingen Tvivl om, at Fremtiden vil kræve en branchedelt Afstemning over hvert enkelt af Tarifens Specialafsnit, men det forunderlige er — som før antydet — at de ivrigste Modstandere mod Brancheorganisations-Bevægelsen (f. Eks. P. Berendt), samtidig med at støtte Flertals-Absolutismen indenfor Dansk Typ.-Forb. bekæmper den, naar den findes i De samv. Fagforbund.

Man burde vide, at Selvstændighed ikke er nogen Hindring for Samarbejde, men undertiden kan være Betingelse derfor.

F. Traugott-Nielsen.

FAGSKOLEN FOR BOGHAANDVÆRK I KØBENHAVN

SOMMERKURSUS 1924

Saafremt et tilstrækkeligt Antal Deltagere melder sig, afholder Fagskolen Sommerkursus fra Mandag den 20. Juli til Lørdag den 30. August.

Undervisningen finder Sted alle Hverdage fra Kl. 8—5 og omfatter for *Sættere:* Bog- og Akcidenssats m. m., for *Trykkere:* Værk-, Billed- og Farvetryk, samt for *Bogbindere:* Haandforgyldning (med Fagtegning), Presseforgyldning, Snitforgyldning og Marmorering.

Betalingen er 40 Kr. (for Udlændinge 80 Kr.), som erlægges ved Kursusets Begyndelse.

Anmeldelse om Deltagelse sendes til Fagskolen for Boghaandværk, Hagemannsgade 2, København B., inden den 25. Juni.

Statsunderstøttelse søges henholdsvis gennem Dansk Provins-Bogtrykkerforening og Centralforeningen af Bogbindermestre i Provinserne.

C. Lembek,
Inspektør.

FRA HOLLAND

I Maj Maaned afholdt den hollandske Landsorganisation sin 12. ordentlige Kongres i Amsterdam, som overværedes af forskellige udenlandske Gæster og af Sekretær J. Oudegeest som Repræsentant for den internationale faglige Central.

Virksomhedsberetningen og Regnskabsoversigten for Aarene 1922—1923 godkendtes. Kongressen vedtog Nedsættelse af en Kommission til Undersøgelse af Spørgsmaalet om Muligheden for Oprettelse af en Arbejderbank i Holland; endvidere vedtoges Oprettelse af et Dokumentationsbureau (Arkiv) for de Landorganisationen tilsluttede Forbund samt tiltraadtes i Principet Dannelse af et Fond til Bekæmpelse af Tuberkulosen.

Angaaende Samarbejder med Socialdemokratiet med Hensyn til Spørgsmaalet vedrørende Bedriftsraad og Proplemet om Arbejdernes Medbestemmelsesret ved Bedrifternes Ledelse blev det vedtaget at indlede en kraftig Propaganda for Gennemførelsen af Medbestemmelsesretten paa Grundlag af en Kongressen forelagt Beretning, som er udarbejdet af et af Landsorganisationen og Partiet nedsat Fællesudvalg.

Endvidere behandledes en Beretning om Arbejderoplysningsspørgsmaalet, som ligeledes var udarbejdet af et Fællesudvalg. Kongressen tiltraadte de i denne Beretning fremsatte Forslag. Den tagne Beslutning vil sikkert blive af største Betydning for Oplysningsvirksomheden i Fremtiden.

Til Slut talte Sekretær *van der Walle* om midlertidig Beskyttelse af Industrien mod Konkurrencen fra Udlandet. Kongressen, som fandt Sted paa et Tidspunkt, hvor det internationalt set atter tegner til lysere Tider for Arbejderbevægelsen, tog et godt Forløb, og det maa haabes, at Kongressens Beslutninger vil bidrage til at styrke den hollandske Fagbevægelse. (I. F. C.)

OM TYPOGRAFERNES LØNFORHOLD I »DE GODE GAMLE DAGE«

Nogle Undersøgelser af L. Chr. Nielsen.

XII.

Hvad jeg forud har paapeget om Lønforholdene i Danmark i ældre Tid, gælder sikkert med lige saa stor Ret om Forholdene for Bogtrykfaget i *Sverige*. Hele det tyske System var ganske sikkert fulgt med Faget ogsaa til dette Land — og vel ogsaa i alt væsentligt til *Finland*.

I Begyndelsen af 1800-Tallet synes der dog at være en stærkere Bevægelse for at naa frem til noget bedre — i ethvert Fald for Principalernes Vedkommende. Tilsyneladende er det nemlig fra disse (i Stockholm), at Bevægelsen udgaar, og den er nærmest rettet imod Maalet at faa en *Maksimaltarif*. Som en Modsætning hertil fremtræder Nutidens Tarifer, der er *Minimaltarifer*.

Det var i Boktryckeri-Societeten (Principalernes Forening), at Tarifspørgsmaalet først for Alvor kom paa Tale. Ved Mødet den 4. Juli 1804 fremsatte Direktør *Carlbohm* skriftligt Spørgsmaalet, om det ikke »till mera ordnings vinnande« var praktisk, at alle Societetens Medlemmer hvert Aar blev enige om en bestemt Takst for Udførelsen af det typografiske Arbejde, saaledes at Lønnen, der betaltes, var ens.[1]) Spørgsmaalet diskuteredes, og man var enige om, at 500 Gevierter burde sættes som Norm for Betalingen. Derimod var man ikke enige om, hvor meget der burde betales for disse 500 Gevierter. Forslagene var forskellige: fra 3 Skilling 6 Rundstykker til 2 Skilling 6 Rundstykker. Ved et senere Møde enedes man om 3 Sk. Banko for 500 Gevierter, ligesom man enedes om Betaling til Trykkerne, nemlig: Oplag paa 500 Eksemplarer skulde betales efter 16 Sk. for 1000, Oplag paa 1000—1500 Ekspl. efter 13 Sk. 4 Rundst. for 1000, men Oplag paa 2000 Ekspl. og derover efter 12 Sk. pr. 1000. Fordelsarbejder betales efter 12 Sk. pr. 1000, men sværere Arbejder og saakaldte »Pasarbejder« efter særlig Overenskomst. I »Messepenge« (eller Huslejehjælp) skulde Typograferne have 4 Sk. for hver Rigsdaler, han havde fortjent, ligesom der betaltes 10 Sk. 8 Rundst. Banko om Dagen i Ventepenge, 13 Sk. under andre Forhold. Men hvis Typografen forsømte sit Arbejde, skulde han bøde 21 Sk. 8 Rundst. daglig. For at undgaa Stridigheder skulde der oprettes Kontrakter imellem Principalerne og Typograferne.

Den 9. Januar 1805 afgav Direktør *Carlbohm* en Reservation imod de 3 Sk. for Sætning af 500 Gevierter. Han mente, at $2^1/_2$ Sk. banko var passende. Desuden foreslog han en Specialtarif for Akcidenstrykkerne: For en Form eller saakaldt Akcidens med et Oplag af 500 eller derunder 8 Sk., for et Oplag af 1000—1500 10 Sk. 8 Rundst., for 2000 og derover, ligegyldigt om det var i Folio, Kvart, Oktav eller kort 12vo Format paa ordinært Tryk- eller Skrivepapir, paa 10 Sk. 8 Rundst., i lang 12vo Format 13 Sk. 4 Rundst., samt for det, som trykkes paa Royal-, Skrive- og Trykpapir, 16 Sk. for 1000, alt i Banko. — Denne Takst skulde være som Forsøg og blot for 1 Aar, samt for Stockholm. — Desuden foreslog Direktør *Carlbohm*, at Forslaget skulde overgives til Typograferne for at høre deres Mening.

[1]) *G. E. Klemming* och *J. G. Nordin:* Svensk boktryckeri-historia 1483—1883. Stockholm 1883. — *Nils Wessel:* Svenska typografernas historia. Minnesskrift utgiven med anledning av Svenska Typografförbundets 30-års-jubileum. Oskarshamn 1916.

Dette skete ved, at 2 af Typografernes Tillidsmænd modtog en Afskrift med Forpligtelse til at give de øvrige Typografer de nødvendige Oplysninger. Typografernes Vedtagelse kom ligeledes til Principalerne gennem de to Tillidsmænd — Faktor *Sundström* og Typograf *Hjelmerus* — og det lød kort og godt paa, at de godkendte Forslaget, naar dette blot maatte tilføjes, at de nævnte Lønninger ikke indbefattede ulæseligt Manuskript eller meget svære Korrekturer, der ikke var Sætternes egne.

Ugelønnen for Sættere og Trykkere var i Stockholm i Aarene 1800—1820 3 Rigsdaler Banko i Ugen. I Provinsen var den lavere. Siden forhøjedes Beregningsprisen og i Overensstemmelse dermed den faste Løn. I 1830'erne var Prisen for Beregning 18 Sk. pr. 1000 Gevierter. Henimod 1840 øgedes dette til 20 Skilling.

Beregningen efter 1000 Gevierter beholdt man i Sverige, til man 1. Juli 1872 — paa Forslag af Den typografiske Forening i Stockholm — gik over til Beregning efter 1000 n. Fra Aaret 1829 til Aaret 1872 behøvede denne lille Reform for at naa til Gennemførelse fra Frankfurt a. M. til Stockholm! *Saa langsomt* kan vor højt priste Kultur virke i Praksis! Og saa var det hele dog kun en Skin-Reform! Hvilket man nu overalt har indrømmet, ved at gaa over til Beregning efter 1000 Bogstaver Alfabet.

HUSMANDEN OG LØNARBEJDEREN

I et af sine sidste Numre søger »De grafiske Fag« at udjævne den Forskel, som vi her i Bladet har hævdet findes mellem en Industriarbejders og en landlig Husmands Arbejdsvilkaar.

Da vi føler os overbevist om det haabløse i ved en yderligere Meningsudveksling om dette Emne at komme til en Forstaaelse med vor ærede Modpart, skal vi ikke komme dybere ind derpaa. Kun vil vi fastslaa, at Bladet i sin Argumentation bevæger sig helt uden om det centrale eller Kærnepunkterne lige som Katten om den varme Grød.

Vi bestred og bestrider fremdeles Nødvendigheden af, at Husmanden skal arbejde over Halvdelen af Døgnets Timer for at kunne leve og skabe sig et Hjem — hvis ikke andre berøvede ham en stor Del af hans Fortjeneste. Dette forsøger »De grafiske Fag« slet ikke at modbevise.

Vi skrev endvidere, at Lønarbejdernes Slid havde Haabløsheden over sig, fordi han ikke — som Husmanden — kunde vente at blive selvstændig. Heller ikke dette har Bladet formaaet at rokke ved, thi Bladets Henvisning til, at Timelønnen er større for Industriarbejderen end for Husmanden, har jo intet med Selvstændigheden at gøre.

Men Bladet gør dog den Indrømmelse, at for Eksempel Typografernes Arbejde er mindre sundt og slider mere paa Nerverne end Husmandens, hvorfor Typografernes Arbejdstid fornuftigvis skal være kortere.

GENERALFORSAMLINGER OG MØDER

FREDERICIA LÆRLINGEAFDELING afholdt forleden sin halvaarlige Generalforsamling. Formanden, *Eyvind Andersen*, aflagde Beretning. Foreningen har i to Vintre haft Fagklasser paa Teknisk Skole under Ledelse af Faktor *Petersen*, som fortjener Tak for det store Arbejde, han har gjort i disse Aar, og som har været til stor Gavn for Lærlingene. — Regnskabet balancerede med 100 Kr. 40 Øre og godkendtes. Til Formand valgtes *Erik Andersen* og til Sekretær *Hjalmar Nissen*. Suppleant blev *Otto Hoffmann*. Til en Sommerudflugt, som det overlodes Bestyrelsen at arrangere, vedtoges det at invitere Kolding og Vejle Afdelinger.

TOGET TIL SOMMERHUSET

De ferierende bedes bemærke, at Togtiderne, som staar paa Slutsedlen, er forandrede, saaledes at Toget 8,14 om Morgenen gaar *Kl. 8,20* til Holbæk (Kalundborgbanen) og fra Holbæk *Kl. 10,15* til Asnæs (med Nykøbing Sjælland-Banen).

Husk

Typografernes

Midsommerstævne

den 29. Juni i Idrætshuset.

— Billetter à 1.00. —

NÆR OG FJÆRN

25-AARS FORRETNINGSJUBILÆUM. Lørdag den 7. Juni fejrede Bogtrykker *Holger Meyer* sit 25-Aars Forretningsjubilæum. Kl. 2 lukkedes Forretningen, og Principal og Personale samledes om et festligt dækket Bord ved et Glas Vin og Kager. I Dagens Anledning fik hele Personalet et ekstra Gratiale til Sommerferien, som er begyndt.

25-AARS JUBILÆUM. I Morgen, Lørdag, har Fru *Ida Jensen* været ansat i »Politiken«s Rotationstrykkeri som Hjælpearbejderske i 25 Aar. Fru Jensen har et godt Lov paa sig som Kollega, der i de mange Aar har virket med Flid og Pligttroskab i sin Stilling.

SOMMERFERIE. Firmaet *N. C. Rom* har i Lighed med tidligere Aar bevilget sit Personale en Uges Ferie med Løn. Ferien er paabegyndt.

GULDBRYLLUP. Trykker *A. Andreasen* og Hustru, Schousgade 1, Randers, fejrede Lørdag den 14. ds. deres Guldbryllup. Vor gamle Kollega uddannedes først i 70'erne egentlig som Stentrykker i Randers, men fik snart efter Arbejde i et Bogtrykkeri i Sønderborg. Her vies da 14. Juni 1874 disse to, der saaledes i Lørdags kunde se tilbage paa 50 Aars i Glæde og Sorg stedse trofaste Samliv. Kort efter Brylluppet udvistes Andreasen af Prøjserne, rejste til København, hvor han arbejdede nogle Aar, kom derefter til »Koldingposten« i Kolding, og da dette i 1896 gik ind, og hele Trykkeriet solgtes til »Randers Venstreblad«, der da startedes, fulgte Andreasen med hertil. Her virkede han uafbrudt til 20. Marts 1922, da Generalstrejken satte et knaldende Punktum for Venstrebladets Tilværelse.

Andreasen er en af dem, der har været med til at bygge vor Organisation op. Interesseret og aktivt har han gennem Aarene ydet et solidt og støt Arbejde for dens Udvikling.

Guldbrudeparret var Genstand for megen Opmærksomhed, dels fra Afdelingens og dels fra anden Side, og Festdagen vil staa som et uforglemmeligt Minde for de gamle Mennesker.

A.

BREV OG KORT henligger paa Kontoret til Typ. Ragnar Wormsen fra Norge.

DØDSFALD. Maskintrykker *Thorvald Laurits Carlsen* er Lørdag den 7. Juni død paa Sygehuset i Thisted, 64 Aar gl.

C. er født i København 1860, udlært i O. C. Olsens Bogtrykkeri den 1. Oktober 1880, har arbejdet i København, Roskilde, Maribo, Brønderslev og sidst i Thisted, hvor han blev arbejdsløs i 1922. I Maj 1923 flyttede C. og Familie til Tønder, men kom i April 1924 atter tilbage til Thisted. Carlsen har i længere Tid været plaget med Sygdom, og man saa jo nu, hvor det bar hen. I Fredags lod han sig indlægge til Undersøgelse paa Sygehuset i Thisted, og den paafølgende Dag, Lørdag den 7. Juni, afgik han ved Døden. Carlsen var en god Kollega, men hørte ellers til de Mennesker, der i Stilhed passede sin Gerning.

H. H.

EN SVINDLER. I Tilslutning til Joh. Gerdts lille Opsats med samme Overskrift i »Typ.-Tid.« Nr. 24 kan vi oplyse, at ogsaa vi har været Genstand for den samme elskværdige unge Mands Opmærksomhed, kun med den Forskel, at han her opgav at være Medlem med hvilende Medlemsret fra Aarhus og skulde tiltræde Plads i Aalborg, hvisaarsag han fik 15 Kr. til Rejsen. Som Legitimation havde han et Kort, adresseret poste restante, Middelfart, som han angav var fra en Søster i København, og hvori denne oplyste, at der var kommen Brev fra Gerdt i Aalborg med en Opfordring til den unge Mand om hurtigst at indfinde sig, da Plads kunde tiltrædes.

Jens P. Jacobsen,
Middelfart Afdeling.

FRA ENEVÆLDE TIL FOLKESTYRE er Titlen paa en Bog paa 112 Sider, som er udkommet, og hvis Forfatter er Lærer *S. Wiskinge*. Bogen indeholder en Række nyttige Oplysninger for politisk interesserede og giver bl. a. korte Forklaringer om Liberalisme, Aanarkisme, Socialisme, Syndikalisme, Kommunisme og Georgeisme. Der findes tillige en Række gode Billeder af kendte politiske Personligheder lige fra Enevældens Tid og op til vore Dage.

TAK

For al udvist Opmærksomhed ved vort Guldbryllup takker vi herved paa det hjerteligste.

Randers, 16. Juni 1924.

A. Andreasen og Hustru.

STYRELSESMØDER

DEN KØBENHAVNSKE STYRELSE

19. Maj 1924.

Protokollen fra forrige Møde oplæstes og godkendtes. — Tidligere behandlet Sag om Betaling for anordnet Fridag var gaaet i Orden efter Henvendelse fra Formanden. Til Efterretning. — En Kollega var tilbudt en Faktorplads med bl. a. Gratialeudbetaling. Da vedkommende ikke er Faktor i Septemberforligets Forstand, kan Vilkaarene ikke modtages. Disse var nu ændrede i tarifmæssig Retning. Til Efterretning. — Det var tilfældigt kommet for Dagen, at et Par Kolleger havde indladt sig paa at betale Erstatning for paastaaet Makulatur uden at raadføre sig med Orgnisationen. Beløbet kræves tilbage gennem K. B. Der udtales en Misbilligelse til de to Kolleger. — I tidligere behandlet Sag i Anledning af Bogbinderkonflikten havde D. L. P. krævet et af vore Medlemmer i Arbejde igen, hvilket af os var nægtet. Sagen var nu ordnet med en almindelig Erstatning, der indbetaltes til Børnenes Kontor. Godkendtes. — K. B. havde i en foreliggende Skrivelse afvist vor Begæring om tarifmæssige Tilstande i Byens Bogtrykkeri. Firmaet blokeres. — I en tidligere behandlet Grænsestrid nægtede Smede- og Maskinarbejdernes Fagforening i en foreliggende Skrivelse at lade de betræffende tre Mand overføre til os. Sagen sendes til De samvirkende Fagforbund. — K. B. havde for et af sine Medlemmer søgt Dispensation fra Maskinsættertarifens Bestemmelse om Godtgørelse for svensk Linotypesats, hvilket Formanden havde besvaret benægtende, da svensk ikke kan sættes lige saa hurtigt som dansk. Godkendtes. — Formanden refererede nogle Annoncesager fra et herværende Dagbladstrykkeri, som var bragt i Orden. Til Efterretning. — Lønforholdene i et Bogtrykkeri drøftedes. Beslutning toges. — Tidligere behandlet Sag om Krav om Forlægningsbetaling til Akkordsættere paa mellemliggende Helligdage besluttedes det at søge fremmet. — Tidligere behandlet Optagelsessag gjordes færdig. — Tarifspørgsmaal afgjordes. — Klage forelaa over et Lærlingeforhold. Undersøges nærmere. — Et Medlem, der havde anmodet om Refusion for Bandage, havde anmodet under urigtige Forudsætninger og erholdt for meget. Delvis Tilbagebetaling kræves. — Ekstra Hjælp og hvilende Ret-Sager behandledes. — Fra Arbejdsraadet forelaa en længere Skrivelse i Anledning af en Anmodning om Dispensation fra Regulativet for Bogtrykkerier. Svarskrivelse formuleres, ifølge hvilken en Indrømmelse af Anmodningen fraraades. — Mødet hævet.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND BOGTRYKFAGETS ARBEJDSLØSHEDSKASSE

VESTERGADE 5, 1. SAL
KØBENHAVN B.

KONTORERNE er aabne for Ind- og Udbetaling fra 1—3 undtagen *Lørdag (11—1)* samt *Fredag* og *Mandag Aften Kl. 5—6½*. Telefon *4331*.

FORMANDEN træffes som Regel til samme Tider. Telefon 13,331.

ANVISNINGSKONTORET. Telefon 4331. Før Kl. 9 Form. og efter 6 Aften gennem Str. 1683. Telegramadr.: Typforbundet, Kbhvn.

FORENINGSMEDDELELSER

TILSKUD FRA HOVEDKASSEN er efter lovformelig Begæring tilsendt følgende Afdelinger: 13. Juni: Svendborg 200,00; Thisted 1000,00. 14. Juni: Kalundborg 500,00. 16. Juni: Holstebro 300,00.

København, 17. Juni 1924.

Forretningsudvalget.

NYE MEDLEMMER

København: Sætter Ejnar Larsen, udl. 6. 6. 24 hos Egm. H. Petersen (arb. s. St.). Sætter Leonhardt Bruun, udl. 24. 5. 24 hos Ihrich (arb. s. St.). Trykker Frank Hansen, udl. 1. 6. 24 hos Hasselbalch (arb. s. St.). 2683 Østeds Hustru Asta (Syge- og Begravelseskassen). Paal. Elisabeth Hoffenblad, udl. 7. 6. 24 hos Backhausen (arb. s. St.). Paal. Anna Coops, udl. 7. 6. 24 hos Hjort (arb. s. St.). Paal. Sara Christensen, tidl. Medlem, (Skou & Madsen).

TILTRAADTE

København: R. Linke fra Berlin (Egm. H. Petersen). W. Barkholty fra Berlin (Egm. H. Petersen). 6161 C. Moegreen fra Rejse (arbl.). 7332 A. Rasmussen fra Horsens (arbl.). 7250 F. Petersen fra Odense (arbl.).

Haderslev: 3831 Tage Andersen (Toftlund). Helsingør: 3409 Anker Nielsen (arbl.) og 6544 Hans Egholm (arbl.). Lyngby: 3311 Niels Peder Pedersen (Krøyer). Nakskov: 1429 Franz Persson (Vestl. Avis), 14 E. Burmester (Centraltr.) og 3003 Knud Bratholm (Centraltr.). Odense: 4295 Georg Hansen (arbl.). Roskilde: 3380 Knud Petersen (arbl.). Silkeborg: 3676 H. L. Andreasen (Venstrebl.). Thisted: 6998 Peter Emil Christensen (arbl.). Vejle: 3304 Christian Sehested (Bogtrykker).

FRATRAADTE

København: 2887 H. Jørgensen til Sukkerhusarbejderne. 3380 H. Petersen til Roskilde (arbl.). 446 K. Sørensen til Fabriksarbejderne. 4140 Aage Grumstrup paa Rejse. 104 G. Jeppesen paa Rejse.

Aarhus: 6338 Chr. M. Madsen til Horsens i Pl. Haslev: 6356 Robert E. Lauritzen til Næstved i Pl. Hobro: 7312 Aage Johs. Sørensen til Fredericia (arbl.). Holbæk: 3311 Niels P. Pedersen til Lyngby i Pl. Lyngby: 7010 Holger Krøyer paa Rejse og 7083 Svend Nielsen til Frederiksværk i Pl. Odense: 7250 Fr. E. Petersen til Kbhvn. (arbl.). Randers: 3676 H. L. Andreasen til Silkeborg i Pl. Slagelse: 3383 Sigfred Nielsen til Kbhvn. i Pl. og 3807 Osvald Barchager (overfl. til Sølvsmedenes Fagforening).

UDMELDTE

København: 1687 Alma Lange (Syge- og Begravelseskassen).

Odense: 3272 L. Jacobsen (fratr. Faget). Randers: 3784 Johannes Vissing (fratr. Faget).

UDSLETTET MED RESTANCE

København: 1264 Knud Eickert (Københavns Bogtrykkeri).

Odense: 3475 Svend Rasmussen. Randers: 1271 Sofus J. Gornitzka.

ANNULLERET UDSLETTELSE

København: 1385 Alfr. Andersen (Fraenckel).

DØDE

Kalundborg: 6259 S. P. Sørensen. Thisted: 4370 Thorvald L. Carlsen.

·ERIK·LEVISON·
GRAFISKE ARTIKLER
EN GROS
VESTRE BOULEVARD 36-38 KØBENHAVN B
Stort Udvalg i alle grafiske Utensilier, Træmaterialer
samt nye og brugte Maskiner
BESØG DE BETYDELIGT UDVIDEDE UDSTILLINGSLOKALER
(20)

Et Husmiddel er Ikke at foragte.
Brug VALFA Tinktur.
Eneste danske Specialfabrik for Bog- og Stentrykfarver.
Telefon 9090 Telegr.-Adr.: DRUBIN, Valby.
(14)

T. S. Alle Gymnasterne maa møde *Mandag den 23.* og Onsdag den 25. Kl. 8 præc. — omklædt.

Med Onsdag den 25. slutter Sæsonen paa Forchhammersvej. I Juli og August benyttes »Hermes«' Lokale paa Svanholmsvej. *Herrerne* hver Onsdag fra 7½—9½, *Damerne* Torsdag fra 7½—9½.

Skovtur afholdes Søndag den 13. Juli. Program følger senere. *Styrelsen.* (2d)

Søndag d. 22. Juni: *Sletten—Helsingør.* Sct. Hans Torv Kl. 8. — Husk Lygten. Næste Søndag ingen Tur. (3j)

Typografernes Sangforening.

Til Deltagerne i Udflugten paa Søndag: Afgangstiden bliver **Kl. 12 45** fra Havnegade. Mød i god Tid ved Damperen. — De, som vil tage tidligere ud eller benytter anden Befordring, kan træffe Selskabet ved Trepilelaagens Skovløberhus Kl. 1 45. Middagen er Kl. 4½ i Taarbæk Hotel.

Tirsdag d. 24. ds. Sangprøve paa »Gimle«. Alle Sangerne bedes møde præcis Kl. 7½. (1j)

ANNONCER

En Forbundter

(Sætter-Trykker) søger en god Plads straks i København, eventuelt Provinsen. Har staaet 4 Aar i Lære, men er bleven ledig paa Grund af Firmaets Ophør. Fineste Anbefalinger haves. Bill. mrkt. »146« modtager Ekspeditionskontoret.

Rotationstrykker søger Plads. Billet mrkt. »149« modt. Ekspeditionskontoret.

Maskinsætter
søger Plads.

Fuldt fortrolig med saavel Intertype som Linotype. Dygtig Manuskriptlæser. Billet mrkt. »148« modt. Ekspeditionskontoret.

Dygtig Trykker til Illustrations- og Farvearbejde søger Plads. Billet mrkt. »150« modtager Ekspeditionskontoret.

Kompagnon.

Som saadan ønsker en dygtig Akcidenssætter sig optaget i et mindre Bogtrykkeri i Provinsen. Billet mrkt. »147« til Ekspeditionskontoret.

Ung Provinsianer,

Annonce- og Akcidenssætter, flink og korrekt, søger Plads straks eller senere. Bill. mrkt. »145« modt. Ekspeditionskontoret.

A/S F. L. BIE Gothersgade 28, København K.
Telefoner: Centr. 11,462, 8062 & Palæ 1556.
Samtlige Maskiner og Artikler for **Bogtrykkerier, Bogbinderier, Litho-Etablissementer, Klichéfabriker** og beslægtede Brancher.
Kulante Betingelser.
Stadigt stort Lager. (10)

J. G. A. Eickhoff, København B.

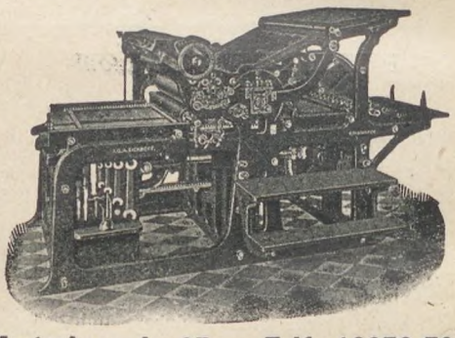

Vesterbrogade 97 · Telf. 12078-79.

PARITZ GOTTSHALCK
KONGENS NYTORV 8 · TELEFON 8878
Nye og brugte Maskiner haves paa Lager.
Stort Lager af alle Utensilier. (11)

S. JOHANSENS BARNEVOGNE
Engelske Modeller 78 Kr.
Ratebetaling kan indrømmes.
AMERIKAVEJ 1. HJ. VESTERBROG.
(75)

KILESPATIER
Nøjagtige. — Solide. — Billige.
Videreforhandlere Rabat.
C. A. E. Kjellberg, Marstalsgade 33.
København Ø. Telf. Øbro 4427 x. (142)

Tandlæge Edv. Møller,
Købmagergade 30, 2.
udfører enhver Tandbehandling til smaa Priser. Samvittighedsfuldt Arbejde. Bedøvelse hele Dagen. Konsultationstid 10—3½, 6—7 Efterm. Telefon 8181. (12)

Husk A. E.s Rabat.
Største Besparelse
for Foreningens Medlemmer er at benytte **A. E.s Rabatkort.** Kortene udleveres gratis paa Foreningens Kontor. (16)

Redaktør: Fr. Nielsen, Bygaardsstræde 8, Køge. Ekspeditør: Karl Sørensen, Vestergade 5, 1. Sal, Kbhvn. B.
Abonnem. gennem Postkontorerne: 1 Kr. 50 Øre Kv. Annoncer: 35 Øre pr. Petitlinje (pladss. Medl. 25 Øre). 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. Bording (V. Petersen). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 26 KØBENHAVN DEN 27. JUNI 1924 51. AARGANG

LOGIKENS MÆND

—

Som »Typ.-Tid.«s Læsere vil have bemærket, hænder det jo af og til, at de bliver præsenteret et og andet »Guldkorn«, hentet fra Hr. Levisons Blad »De grafiske Fag«. I et af sine sidste Numre indleder Bladet en Artikel med følgende Linier:

»Vi finder igen i »Typograf-Tidende« en af disse Artikler, der er skrevne i den bedste Mening og med ærlig Følelse, men om hvilke man desværre maa sige, at de mere tjener Forfatterens Hjerte end hans Logik til Berømmelse.«

Da det er undertegnede, der har skrevet den paagældende Artikel — hvilket Bladet gentagende fremhæver i sin Imødegaaelse — finder jeg Anledning til at fremsætte et Par Bemærkninger om Følelser og Logik i Almindelighed. For mit personlige Vedkommende kun dette: Jeg lægger ikke Skjul paa, at jeg endnu ikke er naaet saa langt i »Udvikling«, at jeg udelukkende lader mig lede af den kolde Beregning uden smaaligt Hensyn til Hjertets Stemme. Dog føler jeg mig ingenlunde *ringere* af den Grund.

Det har imidlertid mindre at betyde, hvorledes en enkelt — i dette Tilfælde Redaktøren af »Typ.-Tid.« — tænker og føler. Langt større Interesse har det derimod at se lidt paa, hvilke Ledemotiver der er de fremherskende blandt dem, der fører an i vort Samfund. Er det Hensynet til Næstens Velfærd, der er det raadende, eller er det den »kloge Beregning«, fostret i en kold egoistisk Hjerne, der har Fortrinet?

Det er ikke vanskeligt at se, at det er den sidste, der har Overtaget, oven i Købet i en temmelig uhyggelig Grad.

Der blev for nylig paa Arbejdsgiverforeningens Generalforsamling af denne »samfundsbevarende« Sammenslutnings fornemste Spidser holdt en Række velformede Taler. Den ene efter den anden stod frem og aflagde Beretning om, hvad deres fine, kloge, kolde, logiske Hjerner havde fostret, siden de sidst var samlet, i Retning af at forbitre Livet for det arbejdende Folk. Og for hver Tale, der blev holdt, vedtog man en Resolution, som gav Udtryk for den Enstemmighed, der raadede i Forsamlingen — naturligvis bør der ikke være delte Meninger om saa ædle Formaal!

Deres logiske Sans havde bl. a. overbevist dem om, at Arbejdstiden her i Landet var alt for kort: *Overalt*, sagde selveste Hr. Langkjær, fjerner man sig fra otte Timers Dagen — kun i Danmark »forbereder man sig paa at iklæde vore Erhverv denne Spændetrøje«. At denne Paastand ikke er i Overensstemmelse med Sandheden om otte Timers Dagen i Udlandet, gør naturligvis intet Indtryk paa »Logikens Mænd«.

Efter Hr. Langkjærs »Nedsabling« af de otte Timer, fremstod den fra sin Norgesfærd om Grønlands-Traktaten lidt uheldige og mindre konsekvente Baron Reedtz-Thott. Han skulde gøre det af med de sociale Udgifter. Vi maatte ikke »alene lade os lede af Hjertet, men ogsaa holde Hovedet klart, naar vi overvejede den sociale Lovgivning«. Den logiske Baron fremkom med en Række Tal, der skulde bevise, hvor kolossalt de sociale Udgifter var steget siden 1913. Han fandt det naturligvis meningsløst, at Arbejdsgiverne skulde betale f. Eks. seks Millioner til de arbejdsløse. Det havde dog været interessant, om den Gaunø-Baron samtidig havde kunnet fremlægge en Opgørelse over, hvor mange Millioner *Arbejderne* indbetaler aarligt til samme Formaal. De seks Millioner vilde da næppe have virket synderligt imponerende. Ogsaa Tilskudet til Sygekasserne befandtes at være i betænkelig Stigning. Men Baronen glemte her at oplyse sine Tilhørere om, hvor meget af denne Stigning der er gaaet i de glubske Lægers Lomme. Og han glemte endvidere at gøre opmærksom paa, at den nuværende gennemhullede Krone ingen Sammenligning taaler med den Krone, der var gældende i 1913. Men saadanne Smaating har naturligvis ingen Betydning, hvor Talen er om *Logik*.

Endelig fremtren Hr. Sophus Agerholm og aflagde sit Vidnesbyrd for de lyttende Skarer. Han mindedes med Vemod de gode gamle Dage, da Arbejdsoverenskomsterne var af en jomfruelig »Renhed«. Ligervis som Astronomerne studerer Solpletterne, havde Direktøren underkastet Overenskomsterne en meget indgaaende Undersøgelse og fundet, at der var kommet adskillige *Pletter* paa dem. Der var saaledes Bestemmelser om Betaling i Sygdomstilfælde, ekstra Ulykkesforsikring, Forpligtelse til at give *Sommerferie* o. s. v. — altsammen Ting, som efter den velmenende Direktørs Mening burde fjernes.

Der kunde nævnes adskilligt flere Eksempler paa, hvilke Slutninger de »kolde Hjerner«s Mænd har draget af deres Overvejelser, som naturligvis udelukkende er foretaget af *samfundsmæssige* Hensyn uden Tanke paa egen Fordel! Men vi skal indskrænke os hertil og kun i Forbigaaende pege paa, at der indenfor Københavns Bogtrykkerforening ogsaa synes at være særdeles ivrige Overenskomst-Forskere, der ofrer megen Tid paa at finde Pletter og Mangler, som er uforenelige med deres logiske Sans. Det sidste »Fund« angaar jo Lærlingeskalaen, hvad vi omtalte i sidste Numer.

Disse »Renhed«s-Bestræbelser er imidlertid ikke ufarlige. De *kan* faa uheldige Følger. Thi det vil næppe lykkes de Herrer »Logikere« at overbevise Arbejderne om, at Samfundets fortsatte Bestaaen er afhængigt af, at de vedblivende resignerer og uden Modstand giver Afkald paa de Menneskerettigheder, de dels har tilkæmpet sig og dels har opnaaet ved forstaaende Imødekommenhed fra de Arbejdsgivere, hvis »Logik« ikke forbyder dem at have et Hjerte i Livet, og som endnu har Mod nok til at vise det i Gerning.

Vil det lykkes disse reaktionære »logiske Forskere«, der lader haant om menneskelig Følelse, hvor Talen er om Arbejdernes Ret til Livets smaa Lyspunkter — vil det lykkes dem efter at skabe Uro i Arbejdsforholdet? Det Spørgsmaal har sin Betydning. Men i bekræftende Fald véd vi da, fra hvem Forargelsen er udgaaet.

Fr. N.

ARBEJDERKLASSENS PLIGT

Ved *L. Jouhaux.*

—

Den internationale Arbejderklasse bør ved alle sine Bestræbelser indrømme Kampen mod Krigen den første Plads.

Det var Jaurès, der engang erklærede, at Proletariatet burde betragte det som sin første Pligt at virke for en almindelig Afrustning.

Og hvordan kunde det ogsaa være anderledes!

Det er ingen Tilfældighed, at Arbejderklassen fra Begyndelsen af har sluttet sig til Fredstanken, thi den nuværende Generation har desværre i alt for høj Grad faaet Bevis for, at Arbejderidealet er uforeneligt med Nationalismen, Militarismen og Krigen.

De frygtelige Erfaringer fra Krigsaarene 1914—1918 har lært Arbejderne, at de er de udsete Ofre for internationale Konflikter og al den Elendighed, som disse har til Følge.

Ikke alene, at Millioner af deres Brødre har maattet udgyde deres Blod paa Slagmarkerne, de har tillige maattet bære alle Efterkrigstidens Lidelser og Savn, og det er ogsaa dem, der maa bøde for Desorganisationen og Ruinerne i alle Lande, dels gennem den herskende Arbejdsløshed,

hvorunder Millioner af Familier lider, og hvis Følger danner en Fare for den kommende Generation, dels gennem de elendige Levebetingelser og Underernæringen. Og alle rammes i samme Grad af de i de sidste Aar foretagne Angreb paa Arbejdsbetingelserne og Arbejdsrettighederne.

Forarmede og med begrænset Kraft og Midler frister Arbejderklassen efter Krigen en kummerlig Tilværelse, medens Kapitalismen har høstet uhyre Fordele af Krigen.

Med ubestridelig Klarhed og Skarphed har Begivenhederne modbevist de fremsatte Paastande om, at det gamle Regimente stod foran sit umiddelbart forestaaende Sammenbrud og sin uundgaaelige Bankerot. Den Reaktionens Bølge, som skyllede over hele Verden, har trængt Arbejderklassen over i en Forsvarsstilling, og selv dette Forsvar er til Tider meget vanskeligt.

Det vilde være til ingen Nytte at ville skjule disse Kendsgerninger og Vanskeligheder, som stiller sig hindrende i Vejen for vor Aktion. Tværtimod bør vi modigt og værdigt betragte Forholdene, som de er, tage Lære af dem og føje dem til de Grunde, som allerede tidligere gjorde os Krige forhadt.

»Ikke Fædrelandet«, sagde engang Digteren Lamartine, »er under Krigen udsat for den største Fare, men Friheden; Krigen betyder næsten altid Diktatur.«

Men dens Misgerninger er ikke udtømt hermed. Altid har Krigen Reaktion og ofte Diktatur i sit Følge. De sidste fem Aar har paa den mest overbevisende Maade belært Menneskeheden herom. De forskelligste Arter af Nationalisme, som gensidigt bidrager til at gøre Hadet og Mistilliden større, som under Paaskud af gensidig Bekæmpelse i Virkeligheden understøtter hinanden, alt dette betyder faktisk Frihedens Ophævelse.

Vi kender desværre kun altfor mange Eksempler paa, og vi véd kun altfor godt, at Nationalismen i alle dens Afspejlinger, enten den optræder i utilsløret Form af Diktatur eller i Form af en hyklerisk maskeret Udnyttelse af patriotiske Følelser, gaar sammen med de kapitalistiske Magter, for forenet at vende sig mod Arbejderklassen, hvis Rejsning den frygter.

Ofte er der med Krigen forbundet den Hensigt og Virkning at aflede Folkene fra deres Frihedsstræben, dog altid fører den til at forhindre Virkeliggørelsen af Frihed og Retfærdighed. Arbejdernes Pligt som Klasse er det derfor at modsætte sig Krigen og bekæmpe alle Krigsaarsager ved at støtte alle de Bestræbelser, der gaar ud paa at muliggøre Menneskehedens Fremskridt og forsvare den mod alle Anslag, som vil besudle den med Blod og Skændsel.

OSCAR RUUD DØD

Umiddelbart før Bladet gaar i Trykning, modtager vi Meddelelse om, at Formanden for det norske Typografforbund *Oscar Ruud* er afgaaet ved Døden Mandag Aften af en Hjertelammelse.

Dette Dødsfald vækker ogsaa her i Danmark den dybeste Deltagelse. Ruud var som Organisationsmand, saavel indenfor den faglige som den politiske Bevægelse, af en retlinet og virksom Karakter, og han var velanskreven indenfor den norske Arbejderbevægelse, der i de senere Aars Brydningstid stod trofast paa Vagt overfor Angrebene mod den gamle, socialistiske Ledelse af Fag- og Partibevægelsen. Ogsaa indenfor det skandinaviske Samarbejde, Typograferne imellem, var Ruud en betydelig Mand, og adskillige Kolleger Landet over vil mindes ham fra hans Deltagelse i vore Delegeretmøder, hvor han ofte deltog i Debatten om Spørgsmaal af mere almenfaglig Interesse.

Med de norske Typografer beklager vi Oscar Ruuds alt for tidlige Bortgang, og ved hans Baare vil vi nedlægge Blomster med Tak for vel udført Arbejde i Typografernes Tjeneste.

MIDSOMMERSTÆVNET

Billetter kan faas endnu i Aften Kl. 5—6½ paa Forbundskontoret à 1 Kr. pr. Stk. og endvidere i Morgen, Lørdag, til Kl. 2. Af Hensyn til Udtrækningen af Gavekortene maa Salget da slutte, og ingen Billet eller Adgang uden saadan vil kunne faas ved Indgangen til Idrætshuset, ligesom alle fra og med i Dag udestaaende Billetter betragtes som solgte.

TIL SORØ 6. JULI!

Arbejderpartiet i Sorø indbyder til Fest Søndag den 6. Juli. Som Talere kommer til Stede Finansminister *Bramsnæs* og Redaktør *Marinus Kristensen*. Om Formiddagen Kl. 10½ afholdes Fagmøde i Hotel Postgaarden. Da der forventes overvældende Tilslutning, har Afdelingen lejet den store Sal. Forretningsfører *Karl Sørensen* har lovet at komme til Stede. Kollegerne med Damer i Omegnens Byer er Afdelingens Gæster ved en Kop Kaffe under Fagmødet. Meddelelse om Antallet af Deltagere bedes sendt til Typograf *C. C. Madsen*, Schaldemosevej, Ringsted, senest Torsdag den 3. Juli.

ARBEJDERFERIER I FORSKELLIGE LANDE

Medens det før Verdenskrigen nærmest var Statens og Kommunens Tjenestemænd og Arbejdere, der kunde glæde sig ved at faa en betalt, aarlig Ferie, og det var en Sjældenhed, at en lignende Ordning ogsaa var gældende for Haandens Arbejdere indenfor en enkelt Virksomhed eller Fag, er efter Krigens Afslutning denne Ordning kommen i Brug i en Del Lande. I enkelte Lande, saaledes Finland, Rusland, Østrig og Polen, er Feriespørgsmaalet ordnet ved Lov, ifølge hvilken Arbejderne i disse Lande har Krav paa Sommerferie med fuld Løn. Af de os foreliggende Oplysninger giver vi en Oversigt over Arbejderferierne i forskellige Lande:

Finland: Ifølge Loven om Arbejdsoverenskomster har hver Arbejder, der i et Aar uafbrudt har været beskæftiget hos samme Arbejdsgiver, Ret til at faa en aarlig Ferie med fuld Løn. Arbejdere med en halvaarlig Beskæftigelsesperiode erholder en Ferie paa 4 Arbejdsdage. Indskrænkende Bestemmelser er ugyldige.

Østrig: Ifølge »Arbejderferieloven« har visse Arbejdergrupper Ret til en aarlig uafbrudt Ferie paa en Uge efter et Aars uafbrudt Beskæftigelse og to Ugers Ferie efter 5 Aars Beskæftigelse.

Rusland: For alle ved Lønarbejde beskæftigede Personer, der uafbrudt har arbejdet mindst 5½ Maaned i samme Stilling, udgør Feriens Varighed mindst 2 Uger, for mindreaarige under 18 Aar mindst en Maaned. Personer, der er beskæftiget ved særligt sundhedsskadeligt eller farligt Arbejde, har foruden denne Ferie Krav paa en Ekstraferie paa mindst yderligere to Uger. For Sæsonarbejdere skal Ferien erstattes med et 6 pCt.s — for sundhedsskadelige Virksomheder 12 pCt.s — Løntillæg.

Polen: Ved Loven af 1. Juli 1922 bestemmes det, at alle Lønarbejdere efter et Aars uafbrudt Arbejde i samme Virksomhed har Ret til 8 Dages Ferie og til 15 Dage efter 3 Aars Arbejde. Unge Mennesker under 18 Aar og Lærlinge i Smaabedrifter eller haandværksmæssige Virksomheder har Ret til 14 Dages Ferie efter et Aars Arbejde i samme Virksomhed. Intellektuelle Arbejdere har Ret til 14 Dages Ferie efter 6 Maaneders Beskæftigelse og til en Maaneds Ferie efter et Aars Beskæftigelse.

I de fleste andre Lande indeholder en stor Del af de oprettede Overenskomster Bestemmelser om en aarlig Ferie med fuld Løn. I *Tyskland* var Forholdet ved Udgangen af 1921 saaledes, at 72 pCt. af alle faglige Overenskomster, omfattende 86 pCt. af det samlede Antal Arbejdere, indeholdt Feriebestemmelser. Feriens gennemsnitlige Længde var 3 Arbejdsdage i 50 pCt. af Overenskomsterne og fra 3 til 6 Dage i 41 pCt.

England: Ifølge de til Arbejdsministeriet indgaaede Beretninger er der i over 100 Overenskomster optaget Feriebestemmelser, der fastsætter en vis aarlig Ferie med fuld Løn. Flertallet af Overenskomsterne bestemmer, at der skal ydes Løn for lovmæssige Helligdage samt desuden for en nærmere bestemt Periode, der varierer fra 3 til 12 Dage hvert Aar. Lønbetalingen for denne Ferietid er i Reglen afhængig af, at den paagældende Arbejder har arbejdet i Virksomheden i 6 eller 12 Maaneder. I enkelte Tilfælde er der fastsat en vis Godtgørelse til de Arbejdere, som forlader Virksomheden forinden, de har taget deres Ferie.

Italien: I de fleste almindelige Industrigrene er der gennemført Ferie med Løn. Længden af den ydede Ferie varierer fra 6 Dage i den kemiske Industri og Metal- og Tekstilindustrien til 12 eller 15 Dage paa Gas- og Elektricitetsværker og i de grafiske Fag. I de fleste Tilfælde har Arbejderne Ret til Ferie efter et Aars Arbejde i samme Virksomhed.

Jugoslavien: Af en af Fabriksinspektøren fremlagt Beretning fremgaar det, at Antallet af Overenskomster, der indeholder Feriebestemmelser, er i jævn Stigning. Til de i denne Henseende begunstigede Fag hører Typograferne og Kommunalarbejderne. Saaledes har Typograferne i Belgrad-Distriktet indtil 15 Dages Ferie med fuld Løn, medens Typograferne i Serajevo-Distriktet har Ret til en betalt Ferie paa 4 Dage efter et Aars Arbejde i samme Virksomhed, stigende til 15 Dage efter 5 Aars Arbejde. I det samme Distrikt erholder Kommunalarbejderne efter et Aars Tjeneste 14 Dages Ferie, stigende til 4 Uger efter 10 Aars Tjeneste.

Norge: De fleste Overenskomster indeholder Feriebestemmelser. Feriens Længde udgjorde tidligere i Reglen 12 Dage. Ved Overenskomsternes Fornyelse i de sidste to Aar blev Antallet af Feriedage nedsat for Arbejderne i de Industrier, som var udsat for Konkurrence fra Udlandets Side, medens Ferien for Arbejderne i Byggeindustrien til Eks. forblev uforandret. I 1923 havde de organiserede Arbejdere gennemsnitlig 9 Dages Ferie. Typograferne har 14 Dage.

Sverige: Af de i 1922 afsluttede Overenskomster indeholdt 996 Overenskomster, omfattende 215.733 eller 77 pCt. af alle i Betragtning kommende Arbejdere Feriebestemmelser, medens 420 Overenskomster, omfattende 64.000 Arbejdere, ikke havde saadanne Bestemmelser. I Overenskomster, omfattende 123.887 Arbejdere, var Feriens Længde fastsat til mindre end en Uge, i de øvrige Overenskomster varierede den fra 6 til 12 eller flere Dage.

Czekoslovakiet: Et Regeringsforslag om en Lov angaaende Arbejderferier blev i sin Tid forelagt Parlamentet, men er endnu ikke vedtaget. For Bjergarbejderne er Ferien dog fastsat ved Lov. Af de i 1921 afsluttede og 8800 Virksomheder omfattende Overenskomster indeholdt 238 Overenskomster, omfattende 7200 Virksomheder, Feriebestemmelser. I de fleste Tilfælde udgjorde Feriens Længde mere end 3 og mindre end 14 Dage.

Ogsaa i andre end i denne Oversigt nævnte Lande, f. Eks. Schweiz, findes der for en Del af Arbejderne overenskomstmæssige Bestemmelser angaaende Ferie med fuld Løn. Fuldstændige, hele Landet omfattende Oplysninger foreligger dog ikke, ligesom overhovedet Oplysningerne om

Ring til 13,331 og bestil Billet til Midsommerfesten. — Pris 1 Kr.

Arbejderferier endnu er meget mangelfulde. Vi skal endnu anføre Feriebestemmelsen i Overenskomsten for Tobaksindustrien i Danmark, ifølge hvilken alle Fabrikker i hele Landet lukkes i en bestemt Uge i Sommermaanederne, saaledes at alle Arbejderne har Ferie samtidigt. (I. F. C.)

A. F.S BRÆNDSELSFORRETNING

Salget til de Klubber og Foreninger, som vil paatage sig Arbejdet og Garantien derfor med Hensyn til Ratebetaling, er paabegyndt. Vi henleder Opmærksomheden paa denne bekvemme Maade at sikre sig Vinterbrændsel paa. Klubformænd kan Sagen vedrørende henvende sig i Arbejdernes Fællesorganisations Brændselsforretning, Frederiksberggade 16, Kl. 9—5 (Lørdag dog kun til Kl. 2). Prima engelske Varer føres, og Priserne er billigste Dagspriser.

DEN INTERNATIONALE KAMP OM 8 TIMERS DAGEN

Den i Dagene 2.—6. Juni 1924 i Wien afholdte internationale Fagforeningskongres godkender den af Mertens fremlagte Beretning til Dagsordenens Punkt 10 »Kampen om 8 Timers Arbejdsdagen« og erklærer sig indforstaaet med den af Forretningsudvalget for I. F. C. den 11. Januar 1924 vedtagne Resolution.

Kongressen betragter denne Resolution som et Program, hvis Gennemførelse maa tilstræbes og erklærer under Hensyntagen til den indeværende Tids Nødvendigheder og Øjeblikkets Muligheder, at den uafbrudte Kamp for 8 Timers Arbejdsdagen og den 48 Timers Arbejdsuge bør staa i første Række blandt I. F. C.s Aktioner. Kongressen vedtager:

1) Der skal forberedes en almindelig international Kampagne med følgende Program: a) Bevarelsen af 8 Timers Arbejdsdagen; b) Generobringen af de Fordele, som er gaaet tabt; c) Erobringen af 8 Timers Arbejdsdagen i alle de Lande, hvor den endnu ikke er indført; d) Ratificeringen af Washington Konventionen; e) Endelig Ordning af Reparationsproblemet.

2) Forretningsudvalget og Bestyrelsen for Fagforenings-Internationalen forbereder og organiserer denne Kampagne samt samarbejder med de forskellige tilsluttede Landsorganisationer i denne Sag for paa den videstgaaende Maade at træffe alle nødvendige Forholdsregler for Aktionen i hvert Land.

3) Med Hensyn til Gennemførelsen af 8 Timers Arbejdsdagen i de Lande, hvor den endnu ikke er indført, skal der indvirkes paa Landsorganisationerne i England og Frankrig, for at disse opbyder hele deres Indflydelse paa at sikre ogsaa Arbejderne i de Lande, som staar under ovennævnte Staters Protektorat, de lovligt fastsatte Fordele.

4) Angaaende Bevarelsen af 8 Timers Arbejdsdagen paahviler der Landsorganisationerne og de disse tilsluttede Fagorganisationer den Forpligtelse, ved Afslutning af Overenskomster at modarbejde Optagelsen af saadanne Bestemmelser, som vilde betyde en Fare for Principet i denne betydningsfulde Reform.

5) Med Hensyn til Ordningen af Reparationsproblemet, hvoraf Europas Genrejsning og Gennemførelsen af en varig Fred er afhængig, paalægger Kongressen Forretningsudvalget for den I. F. C. at gøre alt, hvad der staar i dens Magt for i den endelige Overenskomst at udvirke Optagelsen af en Klausul, som beskytter de tyske Arbejderes Rettigheder.

6) Det paalægges Forretningsudvalget for I. F. C. at fortsætte de med den Socialistiske Internationale indledede Forhandlinger angaaende en fælles Aktion med følgende Formaal: a) Ratificering af Washington Konventionen; b) Indførelse af 8 Timers Arbejdsdagen i alle de Lande, som hidtil har unddraget sig denne Forpligtelse.

Kongressen er af den Opfattelse, at et godt Udfald af disse Bestræbelser i en mer eller mindre fjern Fremtid kun kan forventes gennem en enig Aktion af alle Arbejdere, og retter derfor en indtrængende Appel til Arbejderne i hele Verden om at tilslutte sig den internationale Fagbevægelse, som vil sikre dem den praktiske og fuldkomne Virkeliggørelse af 8 Timers Arbejdsdagen og den 48 Timers Arbejdsuge.

I Henhold til Anvisningskontorets Regulativ, Punkt 6, gøres opmærksom paa, at ingen maa slutte bindende Aftale om Pladstilbud, før Henvendelse er sket til Lokalkassereren i den paagældende By eller i København til Anvisningskontorets Bestyrer. Undladelse heraf medfører Karantæne.

SVENSK GRAFISK AARBOG 1924

Brødrene Lagerströms Forlag, Stockholm.

Den grafiske Industri i Sverige, til hvilken maa henregnes Bog- og Avistrykkerier, litografiske Anstalter, Lys-, Dyb- og Kobbertrykkerier, kemigrafiske Anstalter og Klichéfabrikker samt Bogbinderier og Kartonfabrikker, indtager en betydelig Plads indenfor Landets Næringsliv. Til denne Industri kan ogsaa, i den Betydning, som her er Tale om, regnes Papirforretninger en gros, Trykkeriagenturer, Bog-, Kunst- og Musikforlag, Annonce- og Reklame-Bureauer. Dette store Omfang og den stærke Udvikling, som den grafiske Industri har taget i de sidste Aar, har medført en naturlig Trang til at faa en sammenhængende Oversigt over Virksomhederne indenfor denne Industri. Det Faktum, at Importen til Sverige alene af Sættemaskiner, Typer, Trykmaskiner og Trykfarver i den sidste 10-Aars Periode har udgjort mere end 26 Millioner Kroner, er ligeledes et Bevis paa de grafiske Fags store Betydning og bekræfter Trangen til en Haandbog over Industriens forskellige Grene. Dennes Udøvere staar jo ogsaa i den mest intime Kontakt med alle øvrige Virksomheder i Landet. Paa saa godt som alle Omraader har man Brug for Tryksager under en eller anden Form, og som oftest er det Bogtrykkeren, man først henvender sig til, naar en Forretning skal startes.

En aarlig udkommende Haandbog, som behandler disse Industrigrenes indre Anliggender samt deres tekniske og økonomiske Udvikling, og som indeholder en vederheftig Oversigt over de enkelte Forretninger, bør derfor kunne paaregne Interesse i meget vidtstrakte Kredse.

Den foreliggende Aarbog, som efter Udgiverens Plan skal efterfølges af en ny Udgave hvert Aar, foreligger i en enkel, men tiltalende typografisk Udstyrelse, saaledes som en Bog, der skal benyttes daglig, bør være. Man kan af denne Aarbog faa Oplysning om alt, hvad man behøver at vide om den nuværende svenske Bogindustri og dens Udøvere. Aarbogen er praktisk opstillet, og Oplysningerne er naturligvis stærkt koncentrerede. Enhver Fagmand saa vel som Bestiller af Tryksager har Interesse og Nytte af en saadan Kalender. Bogens Pris er Kr. 4,50 indbundet.

KASSEEFTERSYN

Vi foretog Dags Dato et uanmeldt Kasseeftersyn hos Kassereren for den københavnske Afdeling, Hr. O. A. Lundin, og samtidig hos Hovedkassereren for Dansk Typograf-Forbund og Bogtrykfagets Arbejdsløshedskasse, Hr. Karl Sørensen. — Hr. O. A. Lundins Beholdning var Kr. 206.749,02, som fordeler sig saaledes:

Obligationer og Aktier	Kr.	34.462,00
Sparekassen	»	170.517,80
Kassebilag	»	928,57
Kontant Beholdning	»	840,65
Ialt	Kr.	206.749,02

og hos Hr. Karl Sørensen var Beholdningen Kr. 1.844.296,21, som fordeler sig paa følgende Maade:

Arbejdsløshedskassen:			
Statsgældsbeviser	102.000,00		
I Sparekassen	439.022,86		
		Kr.	541.022,86
De øvrige Kasser:			
Obligationer	205.432,00		
Prioriteter	237.601,22		
Aktier og Depositum i D. F. D. S.	21.000,00		
Sparekassen	834.626,34		
Kassebilag	2.669,95		
Kontant Beholdning	1.943,84		
		»	1.303.273,35
		Ialt Kr.	1.844.296,21

Alt var i Overensstemmelse med Bøger og Bilag; Sparekassebøger og Obligationer eftersete og Beholdningernes Tilstedeværelse konstateret.

København, 18. Juni 1924.

Carl J. Christoffersen. *Alb. Michelsen.*
Carl Schnoor. *Chr. Østergaard.*

TYPOGRAFERNES UNDERSTØTTELSESKASSE FOR ENKER OG EFTERLADTE

Ved et Dags Dato af undertegnede Revisorer foretaget uanmeldt Kasseeftersyn hos Kassereren forefandtes:

I Obligationer	68.000,00
I Sparekassebeholdning	11.255,09
Kontant	311,23
Ialt Kr.	79.566,32
Endvidere i:	
Legatfonden	4.000,00
Sparekassen	146,36
Ialt Kr	4.146,36

hvilket var i Overensstemmelse med Bøger og Bilag.

København, 23. Juni 1924.

E. Hammer. *C. O. Petersen.*

NÆR OG FJÆRN

KØBENHAVNS STYRELSE holder Møde førstkommende Onsdag Kl. 7 Aften i Vestergade 5.

Formanden.

DØDSFALD. Bogtrykker *Harald Jensen*, København, er forleden afgaaet ved Døden efter at have været syg det sidste Aars Tid. Den afdøde, der var Næstformand i Københavns Bogtrykkerforening, udgav og redigerede »Dansk Bogtrykker-Tidende«, hvori han hver Maaned fremsatte sit Syn paa Forholdene indenfor vort Fag. Det gav ikke saa sjældent Anledning til en Meningsudveksling med »Typ.-Tid.«, men denne skete altid under saadanne Former, at Mindet derom ingen Bitterhed har efterladt.

»De grafiske Fag« skriver bl. a. om den afdøde: »Harald Jensen hørte til de faa, der kendte en hel Del til sig selv, der følte sine Mangler og kendte sine Fortrin. Dette kom rigtig frem, naar vigtige Organisationsspørgsmaal drøftedes paa Tomands Hold. Han var da overlegen nok til at vurdere Synspunkter, der faldt naturlige for en anden Livsanskuelse end hans egen.«

FERIEHJEM. Typografiska Föreningen i Stockholm har nu ogsaa købt sig et Feriehjem, nemlig Torsbyholme ude i Skærgaarden, omfattende

6 Tønder Land med derpaa opførte 3 Villaer m. m. for 50.000 Kr. Prisen for Opholdet er baade for voksne og Børn noget billigere end i Høve f. Eks., men det kommer formentlig af, at vi arbejder med de bare Næver, vi har kun betalt to Terminer = 1000 Kr., som var omtrent vor Andel af Indtægten forrige Aar. Med Tiden skal vi nok, hvad Betalingen for Opholdet angaar, indhente vore stockholmske Kolleger.

TAK

For al den Glæde, De gav os den 18. Juni, siger vi en hjertelig Tak.

Niels Th. Svendsen og Hustru.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND BOGTRYKFAGETS ARBEJDSLØSHEDSKASSE

VESTERGADE 5, 1. SAL
KØBENHAVN B.

KONTORERNE er aabne for Ind- og Udbetaling fra 1—3 undtagen *Lørdag (11—1)* samt *Fredag* og *Mandag Aften Kl. 5—6½*. Telefon *4331*.

FORMANDEN træffes som Regel til samme Tider. Telefon 13,331.

ANVISNINGSKONTORET. Telefon 4331. Før Kl. 9 Form. og efter 6 Aften gennem Str. 1683. Telegramadr.: Typforbundet, Kbhvn.

FORENINGSMEDDELELSER

TILSKUD FRA HOVEDKASSEN er efter lovformelig Begæring tilsendt følgende Afdelinger:
18. Juni: Marstal 100,00.
København, 24. Juni 1924.

Forretningsudvalget.

LÆGERNE

København: Under Dr. Larsens Bortrejse fra 29. Juni til 27. Juli besørges hans Praksis af Dr. Bøcher, Torvegade 19, træffes mellem 1—2 og Onsdag Aften 6—7. — Under Dr. Fischer-Nielsens Bortrejse fra 23. Juni til Begyndelsen af August besørges hans Praksis af Dr. Peronard, Frederikssundsvej 5, træffes mellem 12—1 og Fredag Aften 7—8. — Under Dr. Brehms Bortrejse fra 28. Juni til 20. Juli besørges hans Praksis af Dr. d'Auchamp, Falkonerallé 36, træffes 12—1 (Fredag 6—7).

NYE MEDLEMMER

København: Sætter Christian Mortensen, udl. 20. 6. 24 hos Sørensen, Vanløse (arb. s. St.). Lærling Erik Hansen (Syge- og Begravelseskassen).

Aalborg: Sætter Carl Knudsen, udl. 12. 6. 24 i Aalborg Amtstid. Grenaa: Sætter Charles Andersen, udl. 1. 5. 24 i Grenaa Folketid. Hjørring: Sætter Niels Chr. Nielsen, udl. 15. 6. 24 i Vendsyssel Venstrebl. Kolding: Trykker Chr. Jacobsen, udl. 7. 6. 24 i Konrad Jørgensens Bogtr.

TILTRAADTE

København: 7344 Harry Knudsen fra Løgstør (arbl.). 3383 Sigfred Nielsen fra Slagelse (Eilersen). 1115 Bihrmann-Nielsen fra Roskilde (Bording). 6619 Svend Thomsen fra Næstved (Stereotyperings Anstalten). 4280 F. Mortensen fra Rejse (arbl.). 7388 Gunder Jensen fra Løgstør (arbl.). 1544 L. Christiansen fra Chaufførerne (arbl.). 1406 F. Bruun fra Rejse (syg). 3238 J. Knudsen fra Marstal (O. C. Olsen).

Esbjerg: 6450 H. C. Christensen (Vestkysten) og 3136 Evan Kværndrup (Brørup Bogtr.). Horsens: 6338 Chr. Madsen (Schur & Co.). Næstved: 6356 Robert Lauritzen (Soc.-Dem.).

FRATRAADTE

København: 1801 Viggo Petersen til Bryggeriarbejderne. 1998 J. Vallentin til Bryggeriarbejderne. 2313 Edith Petersen til Vaskeriarbejderne. 2109 Sigrid Boesen til Keramikfaget. 4257 E. Rasmussen paa Rejse. 7250 Frederik Petersen til Odense (arbl.). 1353 Otto Hein paa Rejse.

Aalborg: 4280 Tscherning Mortensen til Kbhvn. (arbl.) og 3845 A. Nic. Jensen til Kbhvn. (arbl.). Esbjerg: 3304 Christian Sehested til Vejle (Bogtrykker). Helsingør: 6417 Gerhard Sørensen paa Rejse. Horsens: 7332 Axel H. Rasmussen til Kbhvn. (arbl.). Maribo: 7246 P. W. Jørgensen paa Rejse. Nyborg: 3966 H. C. Berg paa Rejse. Næstved: 6619 Svend G. Thomsen til Kbhvn. i Pl. Ringkøbing: 6325 P. Th. Munch paa Rejse. Roskilde: 1115 Bihrmann-Nielsen til Kbhvn. i Pl. Thisted: 7373 Ingvard Jensen paa Rejse.

UDSLETTET

Kolding: 6234 H. F. A. Jensen (forsvunden).

Søndag den 29. Juni: Ingen Tur. — Kullenturen bliver Søndag d. *17. August*. Bestil Billetter i Tide hos Styrelsen. (3 k)

ANNONCER

I Henhold til Anvisningskontorets Regulativ, Punkt 6, gøres opmærksom paa, at ingen maa slutte bindende Aftale om Pladstilbud, før Henvendelse er sket til Lokalkassereren i den paagældende By eller i København til Anvisningskontorets Bestyrer. Undladelse heraf medfører Karantæne.

Rotationstrykker.
Erfaren Rotationstrykker og Stereotypist, velanbefalet, ønsker Pladsforandring i Løbet af Sommeren. Billet mrkt. »153« bedes indlagt paa Ekspeditionskontoret

Sætter-Trykker.
Dygtig og alsidig uddannet Sætter-Trykker søger Plads snarest paa et mindre Avis- eller Akcidenstrykkeri i Provinsen. Hurtig og perfekt, og vant til at arbejde selvstændigt.
Chr. Nielsen,
Haraldsdade 7, Kongsvang,
(151) Aarhus.

Rotationstrykker søger Plads. Billet mrkt. »149« modt. Ekspeditionskontoret.

Maskinsætter
søger Plads.
Fuldt fortrolig med saavel Intertype som Linotype. Dygtig Manuskriptlæser. Billet mrkt. »148« modt. Ekspeditionskontoret.

Dygtig Trykker til Illustrations- og Farvearbejde søger Plads. Billet mrkt. »150« modtager Ekspeditionskontoret.

A/S **F. L. BIE** Gothersgade 28, København K.
Telefoner: Centr. 11,462, 8062 & Palæ 1556.
Grafisk Fagforretning
leverer bedst og billigst fra Lager forniklede **Tænger, Aale, Vinkelhager** og alt andet Tilbehør for Trykkeriet og Sætteriet.
Stort Lager af alle grafiske Maskiner. (9)

ADOLPH WULFF
fører alle Artikler for Bogtrykkere.
Maskiner · Skrifter · Farver
fra de bedste Fabrikker.
Valsemassefabrik og Valsestøberi.
Brugte Maskiner haves altid paa Lager.
Gothersgade 8. Kjøbenhavn K.
Telefon Central 39 og 5539. (6)

PARITZ GOTTSHALCK
KONGENS NYTORV 8 · TELEFON 8878
Nye og brugte Maskiner haves paa Lager.
Stort Lager af alle Utensilier. (11)

S. JOHANSENS BARNEVOGNE
Engelske Modeller 78 Kr.
Ratebetaling kan indrømmes.
AMERIKAVEJ 1. HJ. VESTERBROG.
(75)

Husk A. E.s Rabat.
Største Besparelse
for Foreningens Medlemmer er at benytte **A. E.s Rabatkort.** Kortene udleveres gratis paa Foreningens Kontor. (16)

Tandlæge Edv. Møller,
Købmagergade 30, 2.
udfører enhver Tandbehandling til smaa Priser. Samvittighedsfuldt Arbejde. Bedøvelse hele Dagen. Konsultationstid 10—3½, 6—7 Efterm. Telefon 8181. (12)

Skal et Arbejde fremskyndes.
Brug DRUBIN Siccativet Rapido.
Eneste danske Specialfabrik for Bog- og Stentrykfarver.
Telefon 9090 Telegr.-Adr.: DRUBIN, Valby.
(14)

(152)
SKRIFTSTØBERI "AMSTERDAM" A/S.
AMSTERDAM · HOLLAND
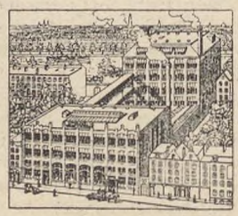

Omgaaende Levering
Største Udvalg i moderne Brød- og Titelskrifter af reneste Raamaterialer. Messinglinier af fineste amerikanske Messing.
AGENTUR OG LAGER:
ERIK LEVISON · VESTRE BOULEVARD 36 · KØBENHAVN B.
TELEFONER: CENTRAL 3018 OG CENTRAL 14823 · FABRIK: VESTER 7982

Sat med: Hollandsk Mediæval og Hollandsk Mediæval Kursiv

Redaktør: Fr. Nielsen, Bygaardsstræde 8, Køge. Ekspeditør: Karl Sørensen, Vestergade 5, 1. Sal, Kbhvn. B.
Abonnem. gennem Postkontorerne: 1 Kr. 50 Øre Kv. Annoncer: 35 Øre pr. Petitlinje (pladss. Medl. 25 Øre). 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. Bording (V. Petersen). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 27 KØBENHAVN DEN 4. JULI 1924 51. AARGANG

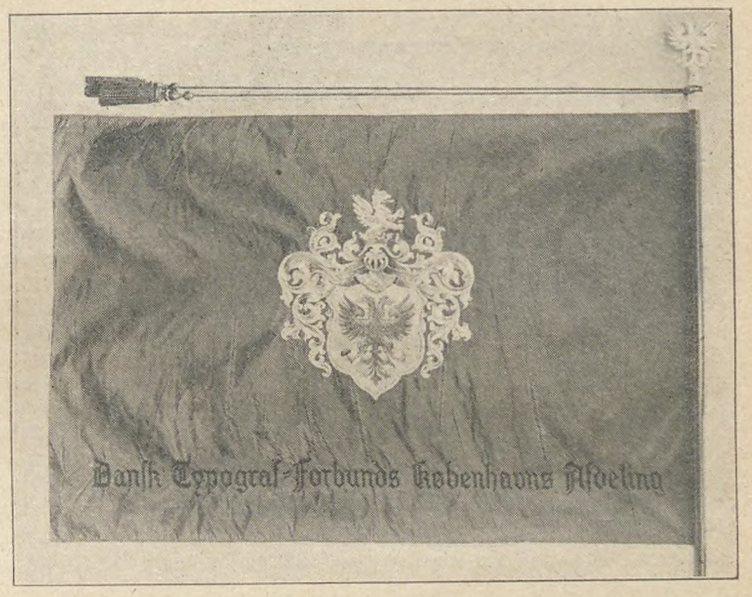

MIDSOMMERSTÆVNET

En saare skøn og fornøjelig Fest, der burde have haft en langt større Tilslutning. En 8—900 Damer og Herrer havde givet Møde. Omkring Tribunen var de gamle Bannere grupperet, og Dirigenten, Hr. Schultz, med sit flinke 20 Mands Orkester indledede Aftenen med et Par Numre. Efter at *Samuelsen* havde budt velkommen, blev Ordet givet til Forbundsformanden, *Jul. Schrøder*, der begyndte med at minde om, at da vi for fem Aar siden var samlede til 50 Aars Jubilæumsfest her i samme Sal, var det just paa en Tid, hvor vi havde begyndt at kræve Erstatning for de forløbne trange Aar, og han erindrede om den Glæde, det havde vakt, da Victor Petersen havde kunnet meddele, at det var lykkedes Provinsernes Tarifkommission at opnaa en Lønforbedring paa ca. 40 pCt. Der var sagt, at Arbejderne ikke havde vist tilstrækkeligt Maadehold i deres Fordringer, da de havde Vinden paa Ryggen. Maaske laa heri noget af Skylden for det politiske Nederlag i 1920, da de store rottede sig sammen for at knuse de svage. 1920 vilde til alle Tider staa som et Mærkeaar i Arbejderbevægelsens Historie. Hele Arbejderklassen kunde alligevel føle sig stolt over den Modstand, den da havde formaaet at yde, og selv Arbejdsgiverforeningens Formand havde maattet erkende, at denne Modstand havde været større end fra den Side ventet. Det var kun i sin Orden, at Lønnen nu var forholdsvis større end i 1914. Trods Bestræbelserne i modsat Retning var Ottetimers Dagen bleven bevaret, og han troede, at vi nu gik lysere Tider i Møde. De senere Aar havde bevist, at Arbejderbevægelsen burde være politisk. Baade i England og Frankrig havde man indset dette. I de fire Aar, Venstre havde haft Magten, havde Hr. Langkjær jævnlig aflagt Besøg hos Minister Kragh, men han vilde næppe faa sin Gang hos den nuværende Socialminister. Man kunde langt snarere tænke sig, at det f. Eks. blev C. F. Madsen.

Taleren omtalte Fanens Betydning. Vi havde jo flere gamle Bannere, som havde overværet mange baade gribende og festlige Lejligheder. Nu havde Afdelingen ment det rigtigst at anskaffe en ny Fane, som skulde være Samlingsmærke for samtlige Brancher.

Den nye Fane, der nu var afsløret, viste sig at være enkel, men meget smuk. Paa den ene Side staar Gutenberg overordentlig kunstfærdig broderet, og paa den anden Side er det skønne Midterparti af Trykkerbanneret ligeledes broderet. Topstykket er Bogtrykkervaabnet i Sølv. Paa langs forneden er broderet: Dansk Typograf-Forbunds Københavns Afdeling. Bogstaverne er gotiske, og som et Symbol paa Faget er de holdt i sort, der er af en egen Virkning paa den blodrøde Bund.

Da Fanen var afsløret, afsang Deltagerne en til Lejligheden skrevet Sang.

Derpaa tog de andre Præstationer Fart. Gellin og Borgstrøm viste sig som et Par gudbenaadede Kunstnere paa deres Harmonikaer. I Stedet for Culla, som i sidste Øjeblik sendte Afbud (heldigvis), optraadte et Par smaa Danserinder, Frøken Grethe Thomsen og Fru Edith Cotta Schönberg, der gjorde Sagerne overordentlig nydeligt. Operasanger Johs. E. Johansen foredrog med sin friske og gode Stemme et passende afstemt Program, som Sangene af »Der var engang —« og Styrmandssang af Op. »Den flyvende Hollænder« og andre vel nok maa kunne siges at være. Sangforeningen med sin nye Dirigent, Hr. Mich. Braager, holdt sig Traditionen tro og afsang sine lødig valgte Sange med vanlig Rutine. Dernæst foretoges Udtrækningen af Gavekortene, som fandt Sted under megen Spænding. De heldige Numre paa 10 Kroners Gavekortene var 671, 708, 149, 888 og 717, paa 25 Kroners Gavekortene 529, 516, 93, 5 og paa 50 Kroneren Nr. 885. Et Par af de heldige Vindere har endnu ikke afhentet deres Kort, der gælder til Crome & Goldschmidt og kan hentes hos Kassereren inden 14 Dage fra Dato.

Derefter fremførte Typografernes Sportsklub en Opvisning, der i ingen Henseende stod tilbage for de tidligere med ofte mange Aars Mellemrum foretagne Opvisninger, og som vidnede om godt Arbejde og Øvelser, der med Liv og Fart underholdt Tilskuerne lige til Klokken var henad 8.

Under Festen indløb et Telegram, der lød: Til Lykke med Dagen, Feriebørnene i Høve.

Vi takker!

Derefter tog Ballet sin Begyndelse, og sjældent har de dansende moret sig saa godt paa den store Plads. Der var kun ca. 200 Par paa Gulvet, og Festudvalget havde regnet med 500 Par. Det var altsaa en Nedskæring!

Men de 900 Deltagere iøvrigt havde en fornøjelig og hyggelig Dag, der vil være et kært Minde.

ET LYSPUNKT

Blandt de Fremskridt, som Arbejderklassen gennem sin Kamp for at naa frem til bedre og sundere og lykkeligere Livsvilkaar har opnaaet, er der næppe noget, der kan sidestilles med den *kortere Arbejdstid*. Vel kan dennes Betydning ikke udmaales eller udregnes i Kroner og Øre, men om dens kulturelle Værd for Arbejderne savnes der ingenlunde Beviser.

Et betydningsfuldt Vidnesbyrd til Fordel for Ottetimers Dagen blev forleden aflagt af den franske Arbejdsminister ved den internationale Arbejdskonference i Genève. Dette Vidnesbyrd bør kendes i saa vid Ud-

strækning som muligt, og vi yder gerne vort Bidrag hertil ved at gengive følgende Meddelelse til »Social-Demokraten« om Ministerens Udtalelser:

Den franske Arbejdsminister Justin Godard har paa den franske Regerings Vegne paa den internationale Arbejdskonference fremsat en Udtalelse om, at Loven om Ottetimers Arbejdsdagen havde givet udmærkede Resultater i Frankrig. Familielivet var blevet paavirket af den i god Retning, Antallet af Kolonihaver for Arbejdere var steget med 45 pCt., og Alkoholismen var aftaget i udpræget Grad. Hvad Udbyttet angik, havde det vist sig, at overalt, hvor Arbejdsgiverne havde indført Ottetimers Arbejdsdagen, var der præsteret Arbejde, fra hvilket alt Sløseri havde været banlyst. Loven om otte Timers dagligt Arbejde havde ikke forhindret Frankrig i at genrejse de ødelagte Egne.

Formentlig vil Arbejdsgiverforeningens energiske Formand skynde sig at bringe denne glædelige Tidende til sine Medlemmers Kundskab for at oplyse dem om, at han ikke var paa den rigtige Side af Sandheden, da han paa den nylig afholdte Generalforsamling i Arbejdsgiverforeningen udtalte, at man *overalt* fjernede sig fra Ottetimers Arbejdsdagen. Den franske Ministers Ord fortæller os, som man vil se, noget andet.

Arbejdsgiverforeningens Formand har nu en Gang forset sig paa den Afvigelse fra Ottetimers Dagen, som i det sidste Aars Tid har fundet Sted i Tyskland, hvor Hr. Langkjærs Meningsfæller har søgt at bilde Arbejderne ind, at Landet vil gaa til Grunde, hvis ikke Arbejdstiden forlænges. I Frankrig er man naturligvis opmærksom paa dette Forhold, og Minister Godard rettede derfor tillige en Appel til det tyske Demokrati om at tilbagekalde den Anordning, der giver Bemyndigelse til at anvende en længere Arbejdstid end de otte Timer.

Den franske Regerings Bestræbelser for at bevare den korte Arbejdstid for Arbejderne er et Lyspunkt, et glædeligt Tidens Tegn, hvis Betydning ikke bør overses i en Tid, hvor stærke Kræfter, baade aabenlyst og i det skjulte, arbejder for at fratage Arbejderne et af deres bedste Goder. Og forhaabentlig bliver der fra den internationale Arbejdersammenslutnings Side gjort, hvad gøres kan, for at støtte disse Bestræbelser og derigennem hjælpe de tyske Arbejdere i deres Kamp for Generhvervelsen af Ottetimers Dagen. *Fr. N.*

EN NY KRIG?

En Tale af Jeppe Aakjær ved et Møde paa Himmelbjerget.

—

Det var en Morgen i Højsommer før den store Krig. Jeg sejlede med Gedserfærgen ind i Kiels Havn. Paa den Tid laa Kielerflaaden i denne Havn: blygraa Kolosser, duvende sagtelig paa Havdønningen, en mægtig Flok af pansrede Jætteøgler. En stor og stolt Nation havde sammenkrystet al Energi og Snille til et mægtigt Ødelæggelsesværk.

For at det kunde virke saa prompte og ødelæggende som muligt, maatte Skatteskruen stadig drejes, nye Toldskatter maatte følge efter, altsammen betød det tyndere Fedt paa Fattigfolks Brød.

For at de sejlende Pragtslotte kunde straale og skinne, maatte Grubearbejdernes Børn gaa med kirtelsvage Øjne og lide Nød.

Saa hovmodig, tryg laa Flaaden dèr i den opgaaende Sols Straaler, mens Bonden begyndte Arbejdet i den dugfyldte Morgen.

Nu ligger hele denne Flaade som gammelt Jern nedsænket et Sted i Verdenshavet, hvor slimet Kryb kravler over de sindrige Maskiner, Tidevandet skvulper om Kommandobroen, Rusten kryber ind til Maskinernes ædleste Dele.

Denne Flaade var en Del af det tyske Kæmpeinstrument, paa hvilket alle Helvedes Melodier kunde spilles. Og det tyske Folk saarede sig dødeligt paa dets eget Vaaben. Den djævelske Haan mod Civilisationen, den tyske U-Baadskrig, sænkede ikke blot »Lusitania«, men den var ved at sænke selve det tyske Rige.

I den menneskelige Barmhjertighed har al Moral sat sin skønneste Blomst! Ingen Stat, der agter sig selv, kan undvære humane Institutioner til legemlig og aandelig Nøds Afhjælpning. Intet Folk fattes helt Organer for menneskelig Retfærdighed og Broderhjælpsomhed.

Fra Kristi Tid har det været Kvintessensen af hele vor ideelle Væren, dette: at det, du vil, Menneskene skal gøre mod dig, det maa du gøre mod dem. Det han straalet over de larmende Menneskehorder, der krydsede sig frem ad de bugtende Veje under Himlens Stjerner.

Krigens Dæmon vilde ætse det ud med Gift og Gas og Djævelskhed. Intet har som Tysklands Opløsning vist den tilbagevirkende Kraft i slige Forsøg paa at udslette guddommelige Morallove.

Selv i vort Lilleputland er der Folk, hvis Livsvirksomhed bestaar i at vifte Hadets Brand i lysen Lue uden Tanke paa Brandens Omfang.

Militarismen kan intet godt fremme, kun ødelægge og tilintetgøre. Den har gjort Kløgt og Videnskab til sin Træl, dens Onde er ved at være grænseløs.

Ikke mindst skæbnesvangert er det, at Militarismen har erobret Luften. Medens de hidtidige Krige dog er ført mellem uddannede Krigere, vil Fremtidens blive ført lige saa meget mod de Civile, det vil blive Ødelæggelsestogter fra Luften, maaske over Storstæder 100 Mile fra Slagfronten. Vi kunde ligge i denne idylliske Dal, og en Flyvemaskine kunde dræbe os alle paa 3 Sekunder. Krigen vil blive ført mod uskyldige Børn, Børnene i Søndagsskolen, Barnet, der henter Brød hos Bageren. Den vil drage os alle ind i sine Hvirvler af Sprængstof og Giftgas. Mødre og Spædbørn vil blive dræbte, Millionbyer, Høst, Avl og Kreaturer paa Marken ødelagt.

Militarismen, der ikke mægter at sætte et Blad paa en Nælde, har lært Ødelæggelsen til Fuldkommenhed.

Edison har udtalt, at der findes intet Middel til at forhindre en Luftflaade i at flyve over London og paa tre Timer dræbe alt Liv i Byen.

Vil Menneskene ikke gøre en Ende paa Krigen, vil Krigen gøre en Ende paa Menneskene!

Nutidens eksakte Videnskab er vort største Haab, men ogsaa vor største Trusel, saa længe den lader sig benytte af Militarismen.

Det meste Barbari i Verden har Militarismen Ansvar for.

Hvor længe skal vi taale, at Krigens vilde Horder truer vort Liv, vort Samfund.

Tænker I unge da aldrig paa, at kommer en Krig, da er I færdige med at springe i Glæde over Grønsværet, da maa I vandre i Flok ind i Krigens Helvede, og jeres Mødre og Søstre vil sidde derhjemme, men de vil ikke alene vente og vente paa Krigens Udfald, Krigen vil komme ogsaa til dem. Naar din rare og skikkelige Mor sidder og malker sin Ko, kan en Bombe komme og dræbe hende og sløjfe Landsbyen.

Maatte vi kunne lære det, at det ikke er gensidigt Fjendskab, men Hjælpsomhed, der gør os til Kulturmennesker.

Nation maa jo hjælpe Nation. End ikke vort Dannebrog kan vi lave uden — billedlig talt — at betle en Traad her, en Traad der, hos fremmede Folk.

Vi er afhængige af hverandre. Hvorfor lyve os til, at vi kan være andre foruden?

En Slyngelstreg er det at rejse Had mod andre Nationer.

I Fortiden saa det ud, som Kvinden var tilfreds med at føde og opdrage de Mænd, som Krigen opslugte.

Den sidste Krig kostede 30 Mill. unge Mænd Livet.

Vil Mødrenes Millioner finde sig i en ny Krig?

Oh! Mødre! Lad jeres Harmraab fylde Landene, før en ny Krig har forvandlet vor Civilisation til en Kirkegaard.

Du danske Kvinde! Naar du endelig har besluttet at rejse Krigen mod Krigen, véd jeg, du kommer i Hjemmets Navn, under bedre Fane kan du ikke kæmpe.

Kigger vi fra en af de jyske Bakkekamme, ser vi milevidt Hjem ved Hjem som lysende Tegn over vort Fædreland, og saaledes er det over den hele Jord. Vil vi gaa gennem Hjemmets Dør, vil vi overalt finde en Kvinde som Hjemmets Centrum. Verdens Kvinder vil ikke længere taale Forberedelserne til nye Krige. De vil rejse sig til Kamp mod Krigen.

OPLYSNINGSARBEJDET I SVERIGE

—

Som særligt Organ for Oplysningsarbejdet indenfor den svenske Arbejderbevægelse finder man *Arbetarnes Bildningsförbund*, der har bestaaet siden 1911—12. Det er en Landssammenslutning af faglige, politiske, kooperative og kulturelle Rigsorganisationer indenfor den svenske Arbejderbevægelse. Forbundets Formaal er at organisere Biblioteks- og Foredragsvirksomhed, Studekredse, Bogindkøb m. v. Til Bestyrelsen udpeger de tilsluttede Organisationer Repræsentanter i Forhold til deres Medlemsantal. Bestyrelsen kan endvidere ved enstemmig Beslutning optage som Medlem af Bestyrelsen Personer, der sidder inde med særlige Kvalifikationer paa Oplysningsvirksomhedens Omraade, og som har vist speciel Interesse for Arbejderoplysningen. Enhver til Bildningsförbundet tilsluttet Rigs-Organisation betaler et aarligt Bidrag af 5 Øre for hvert Medlem, som betaler mere end 5 Øre i aarligt Medlemsbidrag til sin Hovedorganisation.

Til Bildningsförbundet hører for Tiden en Række Rigs-Organisationer med tilsammen 798.000 Medlemmer. Deriblandt er det kooperative Forbund med 255.000 Medlemmer, den faglige Landsorganisation med 252.000 Medlemmer, det socialdemokratiske Parti med 135.000 Medlemmer, det kommunistiske Parti med 12.000 Medlemmer, det ungsocialistiske Parti med 5000 Medlemmer, de forskellige Ungdomsforbund samt en Række store faglige Hovedorganisationer.

Bestyrelsen, som kaldes Repræsentantskabet, vælger en Studieleder, der samtidig er Forstander for Centralkontoret. Desuden vælges Studiekomitéer, som planlægger Forelæsninger, skaffer Foredragsholdere og vejleder Studiekredse m. v. Saadanne Studiekomitéer findes bl. a. om Stats- og Kommunestyre, Nationaløkonomi, Socialismen, filosofiske og religiøse Spørgsmaal og Skønlitteratur.

De tilsluttede Organisationers økonomiske Bidrag til Bildningsförbundet ud-

gjorde i 1921—22 over 45.000 Kr. Desuden har Bildningsförbundet faaet Tilskud fra Staten, Amterne og Kommunerne. Statstilskudet var saaledes 1921—22 til Bogindkøb ca. 27.000, til Forelæsninger 18.500 og til Administration 12.000 Kr., altsaa et samlet Statstilskud for 1921—22 paa ca. 58.000 Kr.

Bildningsförbundet er organiseret i Distrikter med en Instruktør i hvert Distrikt. Under Distrikterne findes Lokalafdelinger, som bestaar af de lokale Afdelinger af de Hovedorganisationer, som er tilsluttet Bildningsförbundet. I 1921—22 har Bildningsförbundet haft Lokalafdelinger, Biblioteker eller Studiekredse paa 670 Pladser. Bibliotekernes Antal udgjorde 620, hvoraf 129 er nyoprettet sidste Aar. Det samlede Medlemsantal er 119,481.

Af Studiekredse fandtes i 1922 under Bildningsförbundet 1627, men hertil maa lægges et stort Antal Studiekredse oprettede af andre Organisationer, navnlig af Ungdomsforbundene.

En fremskudt Plads i Oplysningsvirksomheden indtager Forelæsningerne, der er Foredragsrækker paa mindst 3 Foredrag. I Ti-Aaret 1912—1922 har været arrangeret 5884 saadanne Forelæsninger med 124 forskellige Foredragsholdere. Hvad Virksomheden iøvrigt angaar har Lokalafdelingerne under saavel de politiske som faglige Hovedorganisationer med Assistance af Bildningsförbundet oprettet talrige Studiekredse. Metalarbejderforbundet har vist en ganske særlig Interesse for denne Virksomhed. Saaledes har Forbundet afsat et Beløb paa 5000 Kr. aarlig til Fordeling mellem de Afdelinger, hvor der findes Medlemmer, som ønsker at studere Nationaløkonomi eller andre Spørgsmaal af Betydning for Fagbevægelsen. Det kooperative Forbund har foruden Virksomheden i Forbindelse med Bildningsförbundet udfoldet en omfattende selvstændig Oplysningsvirksomhed.

Af overordentlig Interesse er den forbløffende Udvikling, som er foregaaet i Oplysningsarbejdet baade med Hensyn til Foredragsrækker og Studiekredse siden 8-Timersdagens Indførelse i 1919.

BYPATRIOTISME

Medens der er Folk, som sidder og spekulerer over, hvorledes man bedst naar til en Forøgelse af de arbejdsløses Tal i vort kriseramte Fag, gaar der saa vel i Hovedstaden som rundt om i Landets Købstæder Hundreder af Kolleger, som længes — nej, det er ikke det rette Udtryk, vi vil foretrække at sige: som *hungrer* efter Arbejde. Med aarvaagne Øjne spejder de efter enhver »Tjans« for at faa lidt Beskæftigelse, og man forstaar saa godt, at de kan føle sig ilde berørte over Hændelser, man under almindelige Forhold vilde anse for smaa og ubetydelige.

Vi har saaledes fra et Par Kolleger modtaget en længere Klage over, at et Dagbladstrykkeri i en af vore Provinsbyer har ladet et større Arbejde udføre i en Naboby, og de bebrejder Bladet dets Mangel paa Bypatriotisme — et Begreb, som vedkommende Blad til Stadighed prædiker for sine Medborgere.

Selv om man vel nok kunde forlange lidt mere Overensstemmelse mellem Teori og Praksis, end det her paapegede Forhold lader formode, er det dog efter vor Mening ikke af den Beskaffenhed, at det kan angribes offenligt. Arbejdet er dog udført her i Landet og af Kolleger, som staar i samme Forbund. Sagen vilde jo være lidt anderledes, hvis Arbejdet var bleven sendt til *Udlandet* eller udført paa — *Overarbejde.*

Vi forstaar saa godt, at aarelang Arbejdsløshed kan skabe Bitterhed og foraarsage, at man ser mindre fordomsfrit paa Tingene, men man kan ogsaa blive *for* store Bypatrioter.

GENERALFORSAMLINGER OG MØDER

AARHUS LOKALAFDELING

afholdt en meget godt besøgt ordinær Generalforsamling Fredag den 20. Juni. — *Aksel Andersen* valgtes som Dirigent, *P. Christiansen* som Sekretær. — Forhandlingsprotokollen oplæstes og godkendtes.

Formanden, *Marthin Pedersen,* gav nogle Meddelelser angaaende Arbejdsforhold paa forskellige Pladser. Af forhenværende Bogtrykker A. K. Jensens til Foreningen skyldige Arbejdsløn var hidtil Halvdelen betalt, og Restbeløbet var efter Udtalelser af Bogtrykkerens Sagfører ogsaa lovet os. Fra en Bogtrykker, som havde skyldig Arbejdsløn til en Sætter, forelaa Brev med Løfte om Betaling en bestemt Dato. Formanden anbefalede, og Generalforsamlingen tilsluttede sig den tilbudte Ordning.

Et Beløb paa 50 Kr. til Komitéen for Sabroes Mindestøtte vedtoges enstemmigt.

Et Forslag om Afdelingens Køb af en hos Kassereren beroende Restbeholdning Valgfondsmærker til Beløb 31 Kr. fremkaldte en lille Meningsudveksling, men Købet vedtoges med et meget stort Stemmetal imod 3 St.

Aksel Andersen aflagde Beretning fra Arbejdernes Produktionsforening. Omtalte de til Fagforeningerne udsendte Prospekt angaaende Kulsalg. Formente, at Afdelingen burde tilslutte sig den nævnte Ordning. — *H. P. Alb. Jensen* advarede imod at hæfte Afdelingen økonomisk. — *Harald Jensen* kunde tænke sig, at man her ligesom i København fik indført Salg af Brændselsmærker. — *Formanden* havde intet imod at tage Spørgsmaalet op til Behandling i Styrelsen, saaledes at der kunde foreligge Forslag til den ordinære Generalforsamling i Juli.

Søren Petersen aflagde Beretning fra »Demokraten«s Kontrahentforsamling og fra Arbejdernes Brugsforening. For førstnævntes Vedkommende var som sædvanlig en udmærket Status, og for sidstnævntes Vedkommende var Stillingen bedret betydeligt ved Fagforeningsgarantierne, og Gælden var nu nedbragt med ca. 70.000 Kr. Anbefalede Tilgang af nye Medlemmer, særlig da en Lovændring nu holdt disse fritagne for at hæfte for den gamle Gæld. — Beretningen godkendtes uden Diskussion.

Formandens Løn — 250 Kr. — indstilledes at være som hidtil og vedtoges enstemmigt.

Som Formand genvalgtes *Marthin Pedersen* med Akklamation.

Derefter foretoges Valg af 3 Medlemmer til Styrelsen (afgaaende var Ernst Pedersen, Thomas Pedersen og H. P. Alb. Jensen). — *E. Stecher Christensen* udtalte, at den senere Tid havde vist, at Kommunismen satte en Art Skel imellem Arbejderne indbyrdes, idet de enkelte Kommunister, som hist og her sad i Fagforeningsbestyrelser, gerne vilde give det Udseende af, at denne Omstændighed havde særlig Betydning, og at Indehavelsen af Bestyrelsesmandater ligesom skulde pege paa Kommunismens Fremgang. Noget saadant var ikke Tilfældet og burde heller ikke understøttes, og Taleren vilde derfor foreslaa til vor Styrelse Genvalg af H. P. Alb. Jensen og Nyvalg af Aksel Andersen og Herman Kiene. — *Thomas Pedersen* vilde oplyse, at det ikke var ham eller andre Fagkolleger, som sad indenfor Styrelsen, der havde omtalt i særlig Grad at skulle besidde deres Kollegers Tillid. Var saadant sket, var det uden Impuls fra deres Side. En Udsmidning som den, der her tilsigtedes, kunde give Bagslag, og en lille Klike kunde ved given Lejlighed smide andre bestemte Mænd ud af Styrelsen. — *Hans Madsen* pegede paa de fra Kommunisterne forud for sidste Valg udsendte Opraab og understregede, at bl. a. Thomas Pedersens Navn her var benyttet med Typograferne som Baggrund. Noget saadant maa ikke ske og bør ikke gentage sig, da netop Typograferne er saare langt fra at have kommunistiske Synspunkter. Vilde ogsaa foreslaa de af E. Stecher Christensen nævnte 3 Kolleger. — *Thomas Pedersen* kunde ikke se, at han paa nogen Maade havde forskærtset sine Fagkollegers Tillid. Der var efter hans Formening intet forkert i, at han indenfor Fællesbestyrelsen, hvor han iøvrigt sjældent kom til Møde, havde arbejdet for Afholdelse af en fælles Majfest. — Efter yderligere Meningsudveksling imellem *E. Stecher Christensen, Hans Madsen, Thomas Pedersen* og *Formanden* angaaende Forstaaelse af Tillidsforhold m. m. m. (Formanden for sit Vedkommende iøvrigt stærkt anbefalende Generalforsamlingen at afholde sig fra at indvælge Kommunister i Fagforeningsbestyrelserne), skred man til skriftlig Afstemning, som gav følgende Resultat: *H. P. Alb. Jensen* genvalgtes med 51 St., *Aksel Andersen* nyvalgtes med 47 St. og *Herman Kiene* nyvalgtes med 46 St. Derefter havde Thomas Pedersen 16 og Ernst Pedersen 14 St. 2 Stemmesedler var blanke.

NÆR OG FJÆRN

LÆGERNE. Da Dr. *Starcke, Ny Carlsbergvej 28,* paa Grund af Sygdom er fratraadt sin Stilling som Kredslæge paa Vesterbro fra 1. Juli, er i Stedet blevet ansat Dr. *Capito, Valdemarsgade 83.* Ny Medlemskort vil blive udsendt i den kommende Uge.

TYPOGRAFERNES SPORTSKLUB afholder Skovtur Søndag den 13. ds. til Skodsborg. Se omstaaende Program i Annoncen.

BREV henligger til Maskinsætter Hartvig Meyer.

SØLVBRYLLUP fejres den 8. Juli af Typograf *Alfred Thomsen* og Hustru, Nyborg.

SOMMERFERIE. Egm. H. Petersens Bogtrykkeri har tilstaaet alle sine Arbejdere Sommerferie med fuld Udbetaling af Ugeløn, saaledes at de, der har arbejdet i Firmaet i de sidste 10 Aar, erholder 9 Fridage, de, der har arbejdet i ca. 1 Aar, erholder 1 Uge, og de, der er kommet senest 6. Februar i Aar, erholder 3 Dage.

FRA JOHAN SNELL TIL VORE DAGE, II DEL. Det i Anledning af Odense Amts Bogtrykkerforenings 25 Aars Jubilæum bebudede Festskrift er nu udkommet og indeholder bl. a. en Fortsættelse af *L. Chr. Nielsens* Skildringer af Bogtrykkerkunstens Historie i Odense Amt, som udkom for en Del Aar siden. Vi skal senere bringe en mere udførlig Omtale af Bogen. Dens Pris er 5 Kr. Typografer kan købe den for 4 Kr. mod Indsendelse af Beløbet til Andelsbogtrykkeriet i Odense.

PAPIRFORBRUGET I AMERIKA. De amerikanske Skove falder i et kolossalt Omfang for Skovhuggerens Økse for at dække det uhyre Papirforbrug i den amerikanske Industri. Kopper, Tallerkener og Mælkeflasker af Papir, Vasketøj og Kraver af Papir, ja endog Papirklæder er fuldstændig gledet ind i det borgerlige Liv i Amerika, og som Offer for Maskinsavens Moloch falder de urgamle, susende, skyggefulde Kæmpeskove. Gennem de uhyre Oplag af Blade og Tidsskrifter og de ovennævnte praktiske Tings Papirforbrug er Amerikas Papirmasse uhyre. Paa hvert Hoved i De forenede Stater falder et Forbrug af 150 Pund Papir aarlig. Sammenlignings-vis er Aarsforbruget i Storbritannien kun 76, i Tyskland 45 og i Sverige kun 39 Pund pro persona. Halvdelen af Jordens samlede Papirforbrug falder paa De forenede Stater.

HOLLAND. Ved Juni Maaneds Begyndelse havde det hollandske Bogarbejderforbund 989 arbejdsløse Medlemmer. Af disse var 470 Haandsættere, 12 Maskinsættere, 206 Trykkere, 293 Bogbindere og 8 Kartonarbejdere.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND BOGTRYKFAGETS ARBEJDSLØSHEDSKASSE

VESTERGADE 5, 1. SAL

KØBENHAVN B.

KONTORERNE er aabne for Ind- og Udbetaling fra 1—3 undtagen *Lørdag (11—1)* samt *Fredag* og *Mandag Aften Kl. 5—6½*. Telefon *4331*.

FORMANDEN træffes som Regel til samme Tider. Telefon 13,331.

ANVISNINGSKONTORET. Telefon 4331. Før Kl. 9 Form. og efter 6 Aften gennem Str. 1683. Telegramadr.: Typforbundet, Kbhvn.

FORENINGSMEDDELELSER

TILSKUD FRA HOVEDKASSEN er efter lovformelig Begæring tilsendt følgende Afdelinger: 25. Juni: Rudkøbing 100,00. 26. Juni: Helsingør 200,00.

København, 1. Juli 1924.

Forretningsudvalget.

LÆGERNE

København: Under Dr. Dyhres Bortrejse fra 5. Juli passes hans Praksis af Dr. Lerbech. — Under Dr. Brehms Bortrejse fra 28. Juni til 20. Juli passes hans Praksis af Dr. d'Auchamp, Falkonerallé 36, træffes 12—1, Fredag Aften 6—7. — Under Dr. Johnssens Bortrejse fra 29. Juni til først i August besørges hans Praksis af Dr. Müller, Frederiksberg Allé 23, træffes fra 3—4 og Torsdag Aften fra 6—7, eller af Dr. P. Ernst, Helgolandsgade 11, træffes fra 1½—2½. — Under Dr. Fischer-Nielsens Bortrejse fra 23. Juni til Begyndelsen af August besørges hans Praksis af Dr. Peronard, Frederikssundsvej 5, træffes 12—1, Fredag Aften 7—8.

NYE MEDLEMMER

København: Sætter Hugo Frandsen, udl. 1. 6. 24 hos Dyva & Jeppesen (arb. s. St.). Lærling Poul Jensen (Syge- og Begravelseskassen). Paal. Ellen Holmberg, udl. 14. 6. 24 hos Vallentin & Lund (arb. s. St.). Paal. Gudrun Hansen, udl. 27. 6. 24 hos Rasmussen & Rugh (arb. s. St.). 2850 Kristensens Hustru Anna (Syge- og Begravelseskassen). 1249 Møllers Hustru Agnes (Syge- og Begravelseskassen).

Esbjerg: Sætter P. Gerhard Jensen, udl. 1. 7. 24 hos Rosendahl & Co.

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedkommende Lokalafd.

TILTRAADTE

København: 3845 Anders Jensen fra Rejse (arbl.). 1801 V. Petersen fra Bryggeriarbejderne (arbl.). 3380 K. Petersen fra Roskilde (Kongsgaard & Co.). 1130 Axel Christoffersen fra Rejse (arbl.).

Aalborg: 7373 Peter Ingv. Jensen (arbl.). Aarhus: 4340 Einar Jørgensen i Pl. og 7226 Jens Chr. Nielsen (arbl.). Fredericia: 7312 Aage J. Sørensen (arbl.). Nykøbing F.: 4257 Einar G. Rasmussen (A/S Centraltr.).

FRATRAADTE

København: 3845 Anders Jensen paa Rejse. 3521 R. Nielsen til Odder (arbl.). 7211 M. Repsgaard paa Rejse. 4280 F. Mortensen til Aalborg (arbl.).

Aarhus: 1163 O. Thornblad paa Rejse. Marstal: 3238 J. Knudsen til Kbhvn. i Pl. Roskilde: 3380 Knud Petersen til Kbhvn. i Pl. Rudkøbing: 4265 A. S. Rasmussen til Kbhvn. (syg). Viborg: 4340 Ejner Jørgensen paa Rejse.

UDSLETTET MED RESTANCE

Næstved: 6609 Edwin Ekstrøm Petersen.

DØD

København: 103 N. C. J. Carlsen.

·ERIK·LEVISON·
GRAFISKE ARTIKLER
EN GROS
VESTRE BOULEVARD 36-38 KØBENHAVN B
Stort Udvalg i alle grafiske Utensilier, Træmaterialer
samt nye og brugte Maskiner
BESØG DE BETYDELIGT UDVIDEDE UDSTILLINGSLOKALER
(20)

Brug ikke det første det bedste.
Anvend altid DRUBIN Tørringspasta 9090.
Eneste danske Specialfabrik for Bog- og Stentrykfarver.
Telefon 9090 Telegr.-Adr.: DRUBIN, Valby.
(14)

T. S. afholder Skovtur den 13. ds. — Turen gaar til Skodsborg. Afgang fra Hovedbanegaarden Kl. 8⁵⁹ (Nørrebro 9⁰⁵, Østerbro 9¹¹). Frokost i Skodsborg ved »Kør om«. — Præmieskydning. — Fodbold. — Langbold. *Styrelsen.*

Stereo- og Elektrotypørernes Brancheklub.

Mandag den 7. Juli Kl. 7 Aften i Rømersgade 22, 1. Sal til Gaden. Indbetaling af Kontingent.

Trykkeriarbejdernes Klub

afholder ordinær Generalforsamling Fredag d. 11. Juli Kl. 8 Aften i Kaféen »Standseren«, Nørre Farimagsgade 76, med følgende Dagsorden:

1. Protokollen. 2. Beretning. 3. Regnskab. 4. Valg af Formand, Kasserer og et Styrelsesmedlem. 5. Eventuelt.

Det er ethvert Medlems Pligt at give Møde og Indmeldelser modtages samme Aften. *Styrelsen.*

Søndag den 6. Juli: *Tyskerhuset.* Sct. Hans Torv Kl. 9. (31)

ANNONCER

I Henhold til Anvisningskontorets Regulativ, Punkt 6, gøres opmærksom paa, at ingen maa slutte bindende Aftale om Pladstilbud, før Henvendelse er sket til Lokalkassereren i den paagældende By eller i København til Anvisningskontorets Bestyrer. Undladelse heraf medfører Karantæne.

Rotationstrykker.

Erfaren Rotationstrykker og Stereotypist, velanbefalet, ønsker Pladsforandring i Løbet af Sommeren. Billet mrkt. »153« bedes indlagt paa Ekspeditionskontoret

Maskinsætter
søger Plads.

Fuldt fortrolig med saavel Intertype som Linotype. Dygtig Manuskriptlæser. Billet mrkt. »148« modt. Ekspeditionskontoret.

Stereotypørmedhjælper.

Yngre, gift Sætter søger Plads som Stereotypørmedhjælper. Billet mrkt. »157« modtager Ekspeditionskontoret.

En dygtig Trykker

til Illustrations-, Farve- og Akcidensarbejde, og som kan paatage sig at lede Akcidensafdelingen i et større Bogtrykkeri, kan faa Plads. Billet mrkt. »158« med Oplysninger modtager Ekspeditionskontoret.

Ung Trykker (Provinsianer) søger Plads straks eller senere. Er kendt med Paalægningsapparat og alt forefaldende Arbejde Billet mrkt. »155« modtager Ekspeditionskontoret.

Yngre Trykker

til Akcidens søger Plads snarest. Kendt med Rotary-Paalægger. Eventuelt som Sætter-Trykker. Billet mrkt. »156« modtager Ekspeditionskontoret.

Forbundter søges straks

til fuldt moderne Bladtrykkeri. Skriftlig Henvendelse med Oplysning om Uddannelse, Gagekrav etc. til

»Den sydjyske rad. Venstrepresse«,
(154) *Box 61, Kolding.*

PARITZ GOTTSHALCK
KONGENS NYTORV 8 · TELEFON 8878
Nye og brugte Maskiner haves paa Lager.
Stort Lager af alle Utensilier. (11)

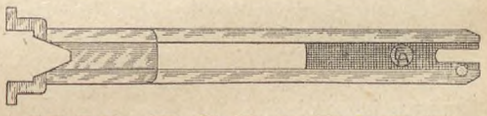

KILESPATIER

Nøjagtige. — Solide. — Billige.
Videreforhandlere Rabat.
C. A. E. Kjellberg, Marstalsgade 33.
København Ø. Telf. Øbro 4427 x. (142)

A/S F. L. BIE **Gothersgade 28, København K.**
Telefoner: Centr. 11,462, 8062 & Palæ 1556.
Samtlige Maskiner og Artikler for **Bogtrykkerier, Bogbinderier, Litho-Etablissementer, Klichéfabriker** og beslægtede Brancher.
Kulante Betingelser.
Stadigt stort Lager. (10)

S. JOHANSENS BARNEVOGNE
Engelske Modeller 78 Kr.
Ratebetaling kan indrømmes.
AMERIKAVEJ 1. HJ. VESTERBROG.
(75)

Tandlæge Edv. Møller,
Købmagergade 30, 2.

udfører enhver Tandbehandling til smaa Priser. Samvittighedsfuldt Arbejde. Bedøvelse hele Dagen. Konsultationstid 10—3½, 6—7 Efterm. Telefon 8181. (12)

Redaktør: Fr. Nielsen, Bygaardsstræde 8, Køge. Ekspeditør: Karl Sørensen, Vestergade 5, 1. Sal, Kbhvn. B.
Abonnem. gennem Postkontorerne: 1 Kr. 50 Øre Kv. Annoncer: 35 Øre pr. Petitlinje (pladss. Medl. 25 Øre). 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. Bording (V. Petersen). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 28 KØBENHAVN DEN 11. JULI 1924 51. AARGANG

DRAG SLØRET TIL SIDE!

—

Referatet fra Arbejdsgiverforeningens Generalforsamling indeholder mange interessante Enkeltheder, som nok er Omtale værd. Vi har allerede berørt adskillige Punkter, men endnu er der et, som bør skænkes lidt Opmærksomhed, forinden Referatet gaar over i Historien.

I sin lange Beretning kom Formanden ogsaa ind paa en Omtale af de Lønforbedringer, der havde fundet Sted i det forløbne Aar. Han misundte ikke Arbejderne Fremgangen — sagde han — »dersom Erhvervslivet kunde bære denne. Men var der Tvivl herom, maatte man *løsrive Lønningerne fra Pristallet.*«

Hvis Erhvervslivet kan bære det! Ja, saadan lyder det stadige Omkvæd, naar der synges om Arbejdernes Løn. Det forekommer os, at der i de høje Herrers Vise mangler en Strofe, der omhandler *Avancen.* Den hører man aldrig noget om, naar der peges paa den betrængte Industri eller Konkurrencen fra Udlandet.

Hvad nytter det, om Arbejdslønningerne sættes aldrig saa meget ned, naar Avanceslugerne uhindret faar Lov at drive deres Virksomhed? Der er talt og skrevet saa meget om de billige udenlandske Varer, men har Forbrugerne egenlig nogensinde nydt godt af disse? Har det ikke hidtil været saadan, at *det billige* er forsvundet i Mellemhandlernes Lomme, saaledes at den billige udenlandske Vare har maattet betales af Forbrugerne med samme Pris som den dyre danske?

Jo, vist har det saa.

Et Eksempel, der er godt at faa Forstand af, stod forleden at læse i et Dagblad, som paaviste, at man i Frankrig kunde købe *amerikanske* Varer for det halve af, hvad vi maatte betale for de samme Varer her i Landet. Men det kan da ikke være den »høje« danske Arbejdsløns Skyld!

Der eksisterer jo overhovedet ikke mere nogen fri Konkurrence, som kan tvinge Priserne ned. Hvorledes gik det hin ulykkelige Barber, der for nogen Tid siden havde sat sine Priser ned? Blev han ikke af sine Kolleger slæbt for Retten og idømt en større Bøde for sit Forsøg paa at skabe billigere Priser i den Branche?

Der kunde nævnes adskillige Eksempler paa, at den fri Konkurrence kun eksisterer i Fantasiens Verden. Vore handlende er forbandet enige om at holde Priserne oppe gennem en ublu Avance. Med et vist Vemod mindes vi den Tid, da den høje Avance blev til. Da de handelsrejsende kom til de handlende og »satte« Prisen paa Varerne, var der hæderlige Folk blandt de handlende, som slog Kors for sig og sagde: »Det kan vi ikke være bekendt at tage.« Denne Blusel er nu overvundet, og uden Skrupler eller Samvittighedsnag skraber man til sig af det gyldne Mammon alt, hvad man formaar.

Men klager nogen over de høje Priser, ja, saa lyder det straks én i Møde: *Det er den høje Arbejdsløn.*

Denne Sang, der er forfattet i Arbejdsgiverforeningens Hovedkvarter, har fundet en ret almindelig Udbredelse i visse Kredse. Bevæggrunden er let at finde. De Herrer Avanceslugere véd, at det er galt fat med deres Forhold til det høje Prisniveau, og derfor gælder det om at aflede Opmærksomheden derfra ved at søge at lægge Skylden over paa andre.

Man skal løsrive Lønningerne fra Pristallet, siger Hr. Langkjær, hvis der blot er Tvivl om, at Industrien kan bære dem. Arbejdsgiverforeningens Formand er i dette Tilfælde nøjsom. Det er for ham nok, naar blot der hersker *Tvivl.* Men her, hvor det gælder store økonomiske Interesser for mange Tusinde — her er Tvivl ikke tilstrækkelig. Her maa vi have *Vished.* Og den kan kun opnaas ved at indføre *Kontrol med Avancen.*

Arbejdernes Fortjeneste kender alle. Den lægges blot hvert Aar, naar Overenskomsterne er til Behandling. Anderledes med Arbejdsgivernes og Mellemhandlernes Indtægter. Over dem hviler der et Slør, som maa drages til Side. Før dette sker, bliver al Snakken om Arbejdernes høje Lønninger og disses Medvirkning til det høje Prisniveau kun sort Tale, som bør afvises.

Saa ofte, som den fremsættes, bør den fra Arbejdernes Side mødes med Kravet om *Kontrol med Avancen.*

Og hvem tør sværge paa, at en saadan Kontrol ikke vilde være en udmærket — Valutaforanstaltning? *Fr. N.*

OSCAR RUUD

—

Om det norske Typograf-Forbunds Formand, *Oscar Ruud,* der som meddelt pludselig er afgaaet ved Døden, skriver *L. Rungstad* i »Typografiske Meddelelser« bl. a.:

. . . At levere en indgaaende Skildring af Ruuds Virke indenfor Centralforeningen, magter jeg ikke i dette Øjeblik; og som hans Arbejdskammerat er jeg vel heller ikke den rette Mand til dette Arbejde. For alle, som har fulgt med i Ruuds Arbejde indenfor vor Organisation, vil Totalindtrykket blive, at han har været i Stand til at overføre paa Organisationen de Egenskaber, som særprægede ham selv: Ærlighed, Retlinethed og Retfærdighed. Der er en Ting, som jeg synes specielt bør nævnes ved Ruuds Bortgang, netop fordi det giver et godt Billede af hans Virksomhed: det stille, udholdende Arbejde. Jeg sigter her til den skandinaviske Overenskomst. Med al Honnør for vore Tillidsmænd i Sverige og Danmark, saa var det dog Ruud, som var Drivkraften i dette Arbejde. Begyndelsen blev gjort ved, at Ruud tog Initiativet til de skandinaviske Konferencer, og disse resulterede til Slut i den Overenskomst, vi nu har.

DEN INTERNATIONALE ARBEJDERBEVÆGELSE

—

Paa den nylig afholdte internationale Fagforeningskongres i Wien vedtoges følgende Udtalelse:

1) Fagforenings-Internationalens Stilling i den internationale Arbejderbevægelse betinges af de tilsluttede Landsorganisationers principielle og taktiske Holdning.

2) Fagforeningernes fælles Maal er Forbedringen af Arbejderklassens økonomiske og sociale Stilling gennem organiseret Selvhjælp. Statlige sociale Reformer og Arbejder-Beskyttelseslove er egnede til at supplere Fagforeningernes Virksomhed, til at befæste deres Fremskridt og lette deres Kamp for Ophævelsen af Lønslaveriet og Kapitalismen.

3) Ved Siden af Kampen for Højnelsen af den økonomiske og sociale Stilling og for Virkeliggørelsen af Medbestemmelsesretten i Samfundsøkonomien maa Arbejderne ogsaa tilkæmpe sig den politiske Frihed og uindskrænket Indflydelse i Statslivet. Førelsen af den politiske Kamp er en Opgave, der paahviler de politiske Arbejderpartier.

4) Som Arbejdernes økonomiske Interesserepræsentanter bør dog Fagforeningerne, for saa vidt Gennemførelsen af de indenfor deres Virksomhedsomraade liggende Opgaver fordrer det, ligeledes indvirke paa Statens Politik paa samme Maade, som Arbejdsgiverforeningerne gør det. De træder dog dermed ikke i et politisk Partis Tjeneste og kan ikke gøre deres Virksomhed afhængig af noget politisk Parti. Fagbevægelsen maa være uafhængig. Af alle politiske Partier har imidlertid hidtil kun de selvstændige Arbejderpartier, som bekender sig til det politiske Demokrati og Socialisme, energisk understøttet Fagforeningernes Fordringer i Parlamenterne. Derfor staar de socialdemokratiske Partier Fagforeningerne nærmest.

6) De kommunistiske Partier tilstræber Herredømmet over Fagforeningerne. De

vil i Henhold til den kommunistiske Internationales Diktat tilrive sig Ledelsen af Fagforeningerne for at benytte de organiserede Arbejdermasser for Partiformaal. De staar afvisende overfor Arbejdernes faglige Kamp, nedsætter Fagbevægelsen og skyr intet Middel i deres Bekæmpelse af Fagbevægelsen. Den i talrige Lande indtraadte Splittelse af Arbejderbevægelsen og den heraf resulterende Styrkelse af den økonomiske og politiske Reaktion er hovedsagelig deres Værk. Den kommunistiske Internationale har oprettet den Røde Fagforenings Internationale for at bekæmpe og tilintetgøre I. F. C.

7) Fagbevægelsen er i alle Lande tvungen til at træffe forebyggende Forholdsregler herimod. Den maa sætte sig til Modværge for at forhindre, at Fagforeningerne ødelægges gennem den kommunistiske Celledannelsesmetode og Spaltningsforsøgene fra Kommunisterne eller andre politiske Partiers Side og Arbejderklassen derigennem berøves sine bedste Vaaben i Kampen mod Reaktionen og Kapitalismen.

8) Den internationale faglige Central har sideordnet med at støtte Fagbevægelsen i Almindelighed den Opgave at understøtte Fagforeningerne i de enkelte Lande i Efterkommelsen af ovenstaaende Grundsætninger. Den skal vaage over og holde i Live den Aand, som bunder i de fælles Interesser, og virke for Gennemførelsen af ensartede ledende Tanker i den almindelige Fagforeningspolitik. Dens særlige Pligt er at virke for Arbejderklassens Enighed i hele Verden. (I. F. C.)

FRA TYSKLAND

Den nye tyske Bogtrykkertarif er nu sanktioneret af Regeringen og traadt i Kraft, skrives der fra Tyskland til »Typ. Meddelelser«. Tarifforhandlingerne varede fra 10. til 25. Maj, og vore Repræsentanter havde en haard Tørn med at afslaa Arbejdsgivernes Fordringer, som gik ud paa at faa en Tarif i Stand efter deres Ønsker, nemlig 30 pCt. daarligere end den gamle var. Men denne Gang maatte de bide paa Jern. Vore Repræsentanter forfægtede deres Fordringer til det yderste. Paa enkelte Punkter af mindre Betydning maatte de vel give Koncessioner, men med Hensyn til 8-Timersdagen, Ferier og Løntillæg firede og svigtede de ikke. 8-Timersdagen er i den nye Tarif fastsat som lovlig Arbejdstid, nødvendige Overtimer i Avistrykkerier maa betales med 12½—25 pCt. Tillæg (hidtil fik vi intet Tillæg). Et andet Hovedpunkt var Lønspørgsmaalet, og i dette opnaaede vi et lille Tillæg af gennemsnitlig 2 Mark pr. Uge — vel magert nok i Henhold til Dyrtiden, som endnu hersker her i Landet paa alle Livsfornødenheder, men naar vi tager Hensyn til, at Modparten satte hele sin Veltalenhed og Kraft ind paa at reducere Lønnen med 30 pCt. og paa at fastlægge 9-Timersdagen, saa er det dog et Fremskridt, og vi maa foreløbig nøjes med det, vi fik. Tariffen gælder fra 31. Maj d. A. til 31. Januar 1925, altsaa 8 Maaneder, men allerede i August skal nye Lønforhandlinger finde Sted. Lønnen i vort Fag udgør nu gennemsnitlig 31,58 Rentemark pr. Uge, i store Byer med 25 pCt. Lokaltillæg (Berlin, Hamborg, Leipzig, Dresden) 33,60 Rentemark.

Kunjunkturen i vort Fag har i de sidste 3 Maaneder været god. Arbejdsledigheden i de grafiske Forbund er gaaet ned fra 27 pCt. i Januar til 6 pCt. i Maj, men nu begynder det atter at sløje af.

GUTENBERG-KORETS SOMMERTUR TIL FYN

Om kort Tid faar Kollegerne paa Fyn Lejlighed til at stifte Bekendtskab med Gutenberg-Koret, idet Koret Søndag den 20. Juli rejser til Odense. Her bliver det modtaget af Odense-Kollegerne, hvis Gæster det skal være paa en Sommerudflugt, der finder Sted samme Dag. Denne gaar til noget, der hedder Otterup, hvor Aftenen slutter med Sang og Dans.

Om Mandagen finder der en stor Koncert Sted ude i Fruens Bøge, et Sted, hvis Navn fremkalder et kært Minde for alle de Kolleger, der deltog i Kongressen for 10 Aar siden. Koncerten finder Sted med Assistance af Kammersanger *Albert Høberg*. Koret vil fremføre en Række af sine kønneste Sange — skal vi nævne i Flæng, saa er der: »Olaf Trygvason«, *Breus* stemningsfulde »Søndags-Fred«, *O. Borgs* »Hav« og Dirigenten, Hr. *Haases* »Til Aftenklokken« og mange andre. Korets Solister vil heller ikke spare sig, der er ikke mindre end tre, nemlig *Alfred Olsen*, *Erh. Fossing* og *Carl Frantzen*, som hver i en af de 3 Afdelinger har sin Solosang.

Efter Koncerten bliver der naturligvis Dans, og et Fyrværkeri, som skal brændes af, betegner, at det ikke bliver nogen helt almindelig Aften i Fruens Bøge. Dernæst en lille Bemærkning: Aftenen har ogsaa en filantropisk Side, idet den bliver til Fordel for en Stiftelse for Typografer i Odense.

Dagen efter tager Koret til Svendborg, hvor det om Aftenen synger paa Kristiansminde.

Det gamle-unge Kor, hvoraf de 4 Sangere har været med fra Tidernes Morgen, medens de øvrige er sukcessive Fornyelser, vil det sikkert glæde vore fynske Kolleger at stifte Bekendtskab med.

Vi ønsker Kollegerne god Fornøjelse og Koret: Lykke paa Turen!

FAGMØDET I SORØ I SØNDAGS

var ikke besøgt af nogen overvældende Mængde Kolleger, men der er jo om Sommeren saa mange andre »Forlystelser«, der kalder paa saavel yngre som ældre, saa det er vel undskyldeligt, at der ikke kan ofres Tid og Penge paa noget saa ligegyldigt som et Samvær af Fagets Udøvere. Der var Deltagere fra Roskilde, Slagelse, Ringsted og Sorø, men deres Tal var som sagt ikke legio.

Formanden for Ringsted-Afdelingen, *C. C. Madsen*, bød velkommen, hvorefter Forretningsfører *Karl Sørensen* holdt et Foredrag om de senere Aars Foreteelser indenfor Faget, bl. a. de sidste Tarif-Opsigelser og Ikke-Opsigelser. Forretningsføreren omtalte ligeledes Statistisk Departements Pristal-Udregning og Lærlingeskalaen samt Arbejdsløsheden indenfor Faget. I den derpaa følgende Diskussion deltog *Vald. Pedersen*, Ringsted, *Villumsen*, Roskilde, og *Chr. Nielsen* og *H. A. Hansen*, Slagelse. Under Mødet var de mødte Ringsted-Afdelingens Gæster ved et Kaffebord.

Efter Mødet deltog man i Festen i Egevang, hvor Red. *Hans Nielsen*, Horsens, og Red. *Marinus Kristensen* talte, den første i Stedet for Bramsnæs. Det var en stor Fest med 7000 Deltagere og ca. 130 Faner. *Vikar.*

EN BOG OM BOGEN

Af Norges flittigste — og tillige en af Nordens flittigste — Forfattere paa det grafiske Omraade, nemlig *H. Scheibler*, er der atter udkommet et baade stort, smukt og udmærket Bogarbejde: *»En bok om boken«*. I Norge er den udkommen i Kommission hos *Fabritius & Sønner* (Kristiania) og i Danmark hos *Levin & Munksgaard* (København).

Som man vil forstaa, er dette Værk en Skildring af, hvorledes en Bog bliver til, hvorledes den bør se ud, hvad en god Bog er, og man kan maaske ogsaa sige: hvorledes en god Bog bør behandles af Ejer og Læsere — nemlig med Kærlighed og Omsorg. Forfatteren skildrer Bogen, som den var før Gutenbergs Opfindelse, han skildrer denne og Virkningen af den, og hvorledes den udvikler sig til Nutiden. Og i særlige Kapitler omtales Typerne, Illustrationer, Papir, Indbinding, Forlag og Boghandel, Bibliofilien, Ex-Libris og en hel Del andet nyttigt og godt, og alt er skrevet i Forfatterens kærnefriske Sprog, letlæst som en spændende Roman, — men alligevel Side efter Side fyldt med og bærende Vidne om Forfatterens store Lærdom paa dette Omraade, samtidig med, at det hele Værk fra først til sidst bærer Vidne om Forfatterens store Kærlighed til Emnet.

Selv om Emnet ikke er nyt — det er i flere forskellige Sprog oftere blevet behandlet af en Mængde fremragende Forfattere — saa virker dette Arbejde dog helt igennem som et selvstændigt, originalt Arbejde, hvad der jo er ganske naturligt for den, der kender Forfatteren. Det er en Bog, som bør læses af alle Bogvenner og ejes af alle Bogelskere, baade for sit Indholds og sin smukke Udstyrelses Skyld.

»En bok om boken« er 176 Sider stor (8°), er trykt paa godt og smukt Papir. Alle Initialer er trykte i rødt, noget som i høj Grad forskønner Bogen. Desuden findes der i Bogen en stor Del Reproduktioner af smukke Bogsider, Titler, Ex-Libris og hvad der ellers egner sig for Emnets Illustrering. Bogen er trykt hos *Fabritius & Sønner* i Kristiania, og den er yderligere en Prøve paa, hvad dette ansete Bogtrykkeri formaar at fremstille.

I et Privatbrev til mig skriver Forfatteren bl. a.: »Dette er mit sidste Arbejde; thi nu er jeg træt og gammel.« Men denne Bog vidner om, at Scheibler, i det mindste i aandelig Henseende, har bevaret sin Manddoms klare Blik for og Forstaaelse af Emnets kulturelle Betydning og hele sit lange Livs usædvanlig store Kærlighed til Bogen og Bogtrykfaget. Det vilde, forekommer det mig — og sikkert mange flere af hans Venner og Beundrere — være trist, hvis denne Bog blev hans sidste. Men *hvis* det er den sidste, — da kan man kun lykønske Forfatteren til, at hans sidste Værk er et saa skønt og aandeligt storslaaet Værk, som det faktisk er. Thi selv om Scheibler ikke forud havde skrevet en halv Snes store og udmærkede grafiske Værker — saa vilde denne Bog dog bære hans Minde frem over Tiden, som en af de Mænd, der havde den sikreste Forstaaelse af og den reneste Kærlighed til Bogen og Bogkunsten.

Margrethebo, Svendborg, 24. Juni 1924.

L. Chr. Nielsen.

ARBEJDSLØSE I BOGTRYKFAGET

Tilmeldte Ledige ved Centralarbejdsanvisningskontoret i København.

Branche	1. Juli 1924	1. Juni 1924	1. Juli 1923	1. Juli 1922	1. Juli 1921
Haandsættere	181	176	211	206	271
Maskinsættere.....	»	16	4	2	8
Trykkere.....	51	49	68	79	73
Stereotypører m. fl.	»	1	»	»	4
Mandl. Hjælpearb.	18	22	29	37	34
Kvindel. —	54	52	93	101	206
Ialt...	304	316	405	425	596

Ved den offentlige Arbejdsanvisnings Kontorer fandtes der ved Maanedens Begyndelse tilmeldt ialt 539 Medlemmer af Bogtrykfagets Arbejdsløshedskasse, heraf ved Provinskontorer paa Øerne 95, i Jylland 140.

STYRELSESMØDER

DEN KØBENHAVNSKE STYRELSE

11. Juni 1924.

Protokollen oplæstes og godkendtes. — En i forrige Møde behandlet Lærlingesag var krævet i Orden derved, at en af Lærlingene maa afskediges. Personalet tilskrives derom. — Spørgsmaalet om Tandlægepleje til Sygekassens Medlemmer uden Kontingentforhøjelse var bekræftende imødekommet af Sygekasseinspektoratet paa nærmere fastsatte Betingelser. Til Efterretning. — Angaaende vore Overenskomstforhold med Det forenede Dampskibsselskab om Trykkearbejdet paa Amerikabaadene forelaa Forslag om Forhøjelse af Kostpengene med tilbagevirkende Kraft til 1. April. Godkendtes. — Tarifspørgsmaal afgjordes i Henhold til denne. — Efter Bogbinderkonfliktens Afslutning var der opstaaet en Del nye Sager, som behandledes og Beslutninger toges. — I »Politiken« havde Firmaet fradraget Forlægningsbetaling for mellemliggende Helligdage for Akkordsættere og motiveret Handlingen med, at det var efter Ordre fra Københavns Bogtrykkerforening. K. B. havde forsigtigt benægtet at have givet en saadan Ordre. Det vedtoges at lade denne Sag behandle sammen med en andetsteds opstaaet Sag. — Københavns Kommunelærerforenings Feriekolonier fremsender Regnskab og Beretning. De sædvanlige 100 Kr. bevilgedes. — De unges Idræt fremsender Regnskab og Beretning. Til Efterretning. — Nogle Feriespørgsmaal behandledes. — Fra Redaktør Wiinblad og fra Emil Selmar forelaa Takkeskrivelser for tilsendte Hilsener i Anledning af deres 70-aarige Fødselsdage. — Det vedtoges som sædvanlig at afholde de arbejdsløses Skovtur i Begyndelsen af August Maaned, men mulig med en efter Omstædighederne praktisk Omlægning. — Anmodninger om Ekstrahjælp behandledes. — Hvilende Ret-Sager ligeledes. — I Anledning af en Optagelse vedtoges det at nedlægge Indsigelse og kræve Svendeprøve aflagt forinden. — Mødet hævet.

FORRETNINGSUDVALGS-MØDER

2. Juli 1924.

1. Forretningsføreren refererede en Mæglingssag fra Odense. — Til Efterretning.

2. Et Medlem i Faaborg og et Medlem i Kolding tilstodes hvilende Medlemsret for et Aar, henholdsvis fra 1. Juni og 10. Juni d. A. at regne.

3. Et Medlem i Esbjerg og et Medlem i Aarhus tilstodes forlænget hvilende Medlemsret for et Aar.

4. Ved en skriftlig Afstemning blandt Forbundsstyrelsens Medlemmer er den foreslaaede Tandlægebehandling for den københavnske Sygekasses Vedkommende blevet tiltraadt enstemmigt. — Til Efterretning.

5. Til den ledige Lægepraksis paa Vesterbro var indkommet 13 Ansøgninger. — Det vedtoges at ansætte Læge Capito, Vesterbrogade 83.

6. Fra et Medlem i Kolding forelaa en Protestskrivelse i Anledning af en ham idømt 3 Maaneders Karantæne for Overtrædelse af Anvisningsregulativets Punkt 6. — Til Efterretning.

7. En Sag fra et københavnsk Firma angaaende ikke betalt Arbejdsløn paa Grund af Konkurs drøftedes, og det vedtoges at lade Sagen gaa til Hovedorganisationerne.

NÆR OG FJÆRN

SOMMERFERIE. Personalet i Triers Bogtrykkeri erholder i Aar 4 Dages Sommerferie med fuld Udbetaling af Ugeløn.

— I Lighed med tidligere Aar er der tilstaaet Personalet i J. H. Schultz A/S, der har været ansat mindst 1 Aar i Forretningen, 1 Uges Ferie, og dem, der er ansat før 1. April i Aar, 3 Dages Ferie, alt med Udbetaling af fuld Løn.

— Firmaet Mohr & Co., Ll. Strandstræde 22, har i Lighed med tidligere Aar tilstaaet Personalet 8 Dages Sommerferie med Løn. Ferien er paabegyndt.

— Firmaet Møller & Landschultz har i Lighed med tidligere Aar tilstaaet hele sit Personale 8 Dages Ferie med fuld Ugeløn.

— C. Hamburgers Bogtrykkeri har i Aar, som tidligere, tilstaaet sit Personale Ferie, saaledes at de, der har arbejdet i Firmaet over $^1/_2$ Aar, faar 1 Uge og Resten 3 Dage.

DET GLÆDER OS at kunne meddele, at det ikke er Københavns Bogtrykkerforenings Formand, Hr. Levison, der er Forfatter til Artiklen »Er Lærlingeskalaen for lav?« For denne Fejltagelse gør vi vor skyldige Afbigt. I sidste Numer af »De grafiske Fag« oplyser Hr. *Petit*, at der under dette Pseudonym skjuler sig et ganske almindeligt »menigt Medlem«. Vi trøster os da med, at dette Medlem formentlig staar saa temmelig alene med sine Anskuelser — og én Svale gør jo ingen Sommer.

ANTI-KRIGSDAGEN. Følgende Resolution vedtoges paa den internationale Fagforeningskongres i Wien:

»Kongressen paalægger Forretningsudvalget for I. F. C. at fortsætte sit Oplysningsarbejde navnlig blandt den arbejdende Ungdom og Kvinderne samt virke for Styrkelsen af de for Fredstankens Virkeliggørelse arbejdende Kræfter Verden over.

Til Gennemførelsen af disse Beslutninger og under højtidelig Bekræftelse af den af Bestyrelsen i sit Møde den 8. og 9. November vedtagne Resolution angaaende Organiseringen af en international Anti-Krigsdag den 21. September d. A., retter Den internationale faglige Central en Opfordring til Arbejderne i alle Lande om at sætte alle Kræfter ind paa, at denne Demonstration faar en Betydning og vækker en Genklang, som svarer til den nuværende Verdenssituation.«

HOLLAND. Efter en forbitret Kamp, der har varet over 8 Maaneder, har Tekstilarbejderne i Twente nu maattet indstille Kampen. Trods Arbejdernes sejge Udholdenhed brød Kampen, som var rettet mod Forsøgene paa at forlænge Arbejdstiden og mod Gennemførelse af en ganske uretfærdig Lønnedsættelse, sluttelig sammen foran Tekstilbaronernes Pengesække. De talrige Arbejdere fra de omliggende Landsbyer, som efterhaanden optog Arbejdet, bidrog ligeledes deres til det ugunstige Forløb. Dertil kom, at Fagforeningerne ogsaa maatte understøtte de uorganiserede.

EN NY INTERNATIONALE. Den provisoriske Bestyrelse for Tjenestemaands-Internationalen, hvis Oprettelse vedtoges i Juli Maaned forrige Aar i Wien, samledes forylig til Møde i Wien. Mødet vedtog at afholde den konstituerende Kongres i Paris den 27.—31. Oktober 1924. I den nye Internationale skal der ogsaa optages Lærerorganisationer. Med I. F. C. er der indledet Forhandlinger angaaende den den 27. og 28. Oktober 1923 i Osnabrück afholdte Konference vedrørende Oprettelse af en særlig Lærer-Internationale. Tjenestemandsorganisationerne i følgende Lande har ansøgt om Optagelse i Internationalen: Østrig, Tyskland, Czekoslovakiet, Frankrig og Holland. Det forventes, at ogsaa England og Belgien vil være repræsenteret paa den konstituerende Kongres. Den nye Internationale vil ligeledes komme til at omfatte 70.000 franske, 5000 østrigske og 7000 tyske Lærere.

BREV henligger paa Kontoret til Hans Egholm fra Ringe.

DØDSFALD. Efter 3 Maaneders Sygdom er en af Helsingørs yngre Typografer, *Rudolf Jensen*, 2. Juli afgaaet ved Døden, kun $24^1/_2$ Aar gl. Afdøde var her i Helsingør en meget kendt Fodboldspiller og meget populær paa Sportspladsen. Ligeledes udnyttede han med Held et Par smaa Talenter som Skuespiller og Revyforfatter, og endnu saa sent som i Marts Maaned skrev har en Revy til en Forening her, i hvilken har selv havde Hovedrollen. Som saa mange andre Typografer maatte R. J. friste Arbejdsløshedens tunge Lod gennem de sidste ca. 4 Aar med kun et Par ganske korte Arbejdsperioder. Det var Tuberkulose, som bortrev denne unge Kollega. *adb.*

SYDJYLLANDS MASKINSÆTTERE afholdt Søndag den 29. Juni Sommermøde i Haderslev, hvortil ogsaa Odense Maskinsætterklub holdt Udflugt samme Dag.

Man samledes paa Højskolehjemmet, hvor man spiste Frokost, hvorefter *Fr. Flade* afholdt Instruktionsmøde i »Modersmaalet«s Trykkeri, hvis Ledelse havde beredt Deltagerne en festlig Modtagelse.

Efter Instruktionsmødet foretoges en Sejltur til Sverdrup, hvor Deltagerne morede sig paa forskellig Vis, og der blev fra Haderslev-Maskinsætternes Side gjort alt for at fornøje Kollegerne. Festen sluttede med en vellykket Fællesspisning paa Hotel »Royal«, og Deltagerne rejste hjem med et godt Minde rigere.

Haderslev-Kollegerne fortjener Tak for det smukke Arrangement af Festen.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND BOGTRYKFAGETS ARBEJDSLØSHEDSKASSE

VESTERGADE 5, 1. SAL

KØBENHAVN B.

KONTORERNE er aabne for Ind- og Udbetaling fra 1—3 undtagen *Lørdag (11—1)* samt *Fredag* og *Mandag Aften Kl. 5—$6^1/_2$*. Telefon *4331*.

FORMANDEN træffes som Regel til samme Tider. Telefon 13,331.

ANVISNINGSKONTORET. Telefon 4331. Før Kl. 9 Form. og efter 6 Aften gennem Str. 1683. Telegramadr.: Typforbundet, Kbhvn.

FORENINGSMEDDELELSER

KVITTERING FOR MODTAGNE APRIL KVARTALS REGNSKABER. 4. Juli: Tønder pr. Bl. 350,00. 7. Juli: Rønne intet at indsende. 8. Juli: Køge 321,10; Nakskov 1241,80.

København, 8. Juli 1924. *Forretningsudvalget.*

TILSKUD FRA HOVEDKASSEN er efter lovformelig Begæring tilsendt følgende Afdelinger: 1. Juli: Frederikshavn 300,00; Tønder i St. f. April Kv. Overskud 350,00. 8. Juli: Helsingør 800,00.

København, 8. Juli 1924.

Forretningsudvalget.

LÆGERNE

København: Under Dr. Heibergs Bortrejse til 31. Juli besørges hans Praksis af Dr. Honore, Rosengaarden 12, træffes fra 1—2. — Under Dr. Halls Bortrejse fra 4 Juli til 15. August besørges hans Praksis af Dr. Licht, Valby Langgade 49. — Under Dr. Kattrup-Lassens Bortrejse fra 9. Juli til først i August besørges hans Praksis af Dr. Fiehn, Kongens Nytorv 18, træffes 12—1.

NYE MEDLEMMER

København: Alfred Westerberg, Lyngby (tidl. Medlem). Paal. Olga Schelling, udl. 1. 12. 22 hos Bruun & Co. (Prior).

Holbæk: Sætter Else Hansen, udl. 1. 7. 24 i Holbæk Amts Venstrebl. Sætter Irma Pehrsson, udl. 1. 7. 24 i Holbæk Amts Venstrebl.

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedkommende Lokalafd.

TILTRAADTE

København: 4295 Georg Hansen fra Odense (arbl.). Sigurd Petersen fra Norge (arbl.). 104 Gustav Jeppesen fra Rejse (arbl.). 446 Kai Sørensen fra Fabriksarbejderne (arbl.).

Aalborg: 4280 Tscherning Mortensen (arbl.). Holbæk: 3311 Niels P. Pedersen (arbl.). Kolding: 7239 Aage Randløv (Højskolebl.) og 3357 Frede Hansen. Køge: 3423 Svend Frantzen (arbl.). Lyngby: 2889 Alfred Westerberg (Eksprestr.) og 7038 Ejnar Jensen (Ballerup). Randers: 3326 P. Johs. Larsen (arbl.). Silkeborg: 6739 Jørgen Fischer (arbl.) og 7142 Thorvald Petersen (arbl.).

FRATRAADTE

København: 7388 Gunder Jensen til Løgstør (arbl.). 1487 Jacob Jensen paa Rejse. 1075 Alfred Jensen til Slagelse (arbl.). 4252 H. Petersen til Silkeborg (arbl.). 7030 Ejnar Jensen til Lyngby. 1351 A. Grejo paa Rejse.

Aalborg: 3326 P. Johs. Larsen til Randers (arbl.), 3410 Regnar Vestergaard til Kbhvn. (arbl.), 4263 Kaj V. Jacobsen til Kbhvn. (Militær) og 7373 P. Ingv. Jensen til Thisted (arbl.). Haderslev: 7181 Hans Bryld til Værløse (Militær). Holbæk: 3690 Viggo Hougaard (overfl. til Handels- og Kontormedhj.). Lyngby: 3311 P. Petersen til Holbæk (arbl.). Nakskov: 7279 H. Jensen (Militær), 1429 Frantz Persson paa Rejse og 7266 Charles H. Jensen paa Rejse. Odense: 4295 Georg Hansen til Kbhvn. (arbl.), 3309 V. Kronvang paa Rejse og 7267 Laur. Jørgensen til Kbhvn. Silkeborg: 7239 Aage Randløv til Kolding i Pl. Tønder: 7116 Peter Kirkeby til Udlandet i Pl. Vejle: 3857 Sophus Neess til Aarhus (arbl.).

UDMELDTE

København: 1887 V. Kyhl. 66 A. Kromann-Andresen.

SLETTET PAA GRUND AF RESTANCE

København: 4176 F. Helmundt.
Ringkøbing: 6528 Eli Petersen.

DØD

Helsingør: 7011 Rudolf Jensen.

Trykkeriarbejdernes Klub

afholder ordinær Generalforsamling Fredag d. 11. Juli Kl. 8 Aften i Kaféen »Standseren«, Nørre Farimagsgade 76, med følgende Dagsorden:

1. Protokollen. 2. Beretning. 3. Regnskab. 4. Valg af Formand, Kasserer og et Styrelsesmedlem. 5. Eventuelt.

Det er ethvert Medlems Pligt at give Møde og Indmeldelser modtages samme Aften.

Styrelsen.

Søndag den 13. Juli: *Kildebrønde—Greve Strand.* Allégade-Krydset Kl. 8. Husk Lygten.

Paa Grund af indtrufne Omstændigheder bliver Kullenturen den 10. August og Sommerfesten den 3. August. Programmet ser herefter saaledes ud:

13. Juli: Kildebrønde—Greve Strand, Allégade-Krydset Kl. 8.
20. — Dragør, Glyptoteket Kl. 9.
27. — Maglemose, St. Hans Torv Kl. 8.
3. Aug.: Sommerfest, Gentofte Kl. 4.
10. — Kullen (med Dampskib).
17. — Næsseslottet, St. Hans Torv Kl. 9.

Resten af Turene efter Programmet.

(Klip Annoncen ud.) (3 m)

Typografernes Sangforening.

Lørdag Kl. 8. Pileallé 16. (1 h)

ANNONCER

I Henhold til Anvisningskontorets Regulativ, Punkt 6, gøres opmærksom paa, at ingen maa slutte bindende Aftale om Pladstilbud, før Henvendelse er sket til Lokalkassereren i den paagældende By eller i København til Anvisningskontorets Bestyrer. Undladelse heraf medfører Karantæne.

Maskinsætter
søger Plads.
Fuldt fortrolig med saavel Intertype som Linotype. Dygtig Manuskriptlæser. Billet mrkt. »148« modt. Ekspeditionskontoret.

A/S **F. L. BIE** Gothersgade 28, København K.
Telefoner: Centr. 11,462, 8062 & Palæ 1556.
Grafisk Fagforretning
leverer bedst og billigst fra Lager forniklede **Tænger, Aale, Vinkelhager** og alt andet Tilbehør for Trykkeriet og Sætteriet.
Stort Lager af alle grafiske Maskiner. (9)

ADOLPH WULFF
fører alle Artikler for Bogtrykkere.
Maskiner · Skrifter · Farver
fra de bedste Fabrikker.
Valsemassefabrik og Valsestøberi.
Brugte Maskiner haves altid paa Lager.
Gothersgade 8. Kjøbenhavn K.
Telefon Central 39 og 5539. (6)

J. G. A. Eickhoff, København B.

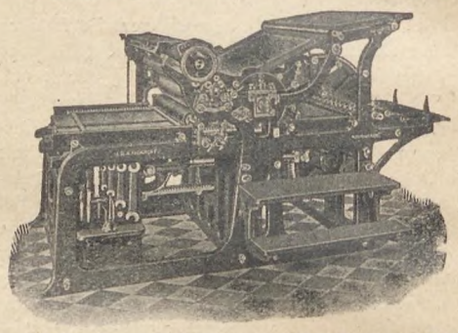

Vesterbrogade 97 · Telf. 12078-79.

PARITZ GOTTSHALCK
KONGENS NYTORV 8 · TELEFON 8878
Nye og brugte Maskiner haves paa Lager.
Stort Lager af alle Utensilier. (11)

S. JOHANSENS BARNEVOGNE
Engelske Modeller 78 Kr.
Ratebetaling kan indrømmes.
AMERIKAVEJ 1. HJ. VESTERBROG.
(75)

Tandlæge Edv. Møller,
Købmagergade 30, 2.
udfører enhver Tandbehandling til smaa Priser. Samvittighedsfuldt Arbejde. Bedøvelse hele Dagen. Konsultationstid 10—3½, 6—7 Efterm. Telefon 8181. (12)

Lurmærket for grafiske Farver.
Telefon 9090 Telegr.-Adr.: DRUBIN, Valby.
Eneste danske Specialfabrik for Bog- og Stentrykfarver. (14)

(152)

SKRIFTSTØBERI "AMSTERDAM" A/S.
AMSTERDAM · HOLLAND

Omgaaende Levering

Største Udvalg i moderne Brød- og Titelskrifter af reneste Raamaterialer. Messinglinier af fineste amerikanske Messing.

AGENTUR OG LAGER:
ERIK LEVISON · VESTRE BOULEVARD 36 · KØBENHAVN B.
TELEFONER: CENTRAL 3018 OG CENTRAL 14823 · FABRIK: VESTER 7982

Sat med: Hollandsk Mediæval og Hollandsk Mediæval Kursiv

Redaktør: Fr. Nielsen, Bygaardsstræde 8, Køge. Ekspeditør: Karl Sørensen, Vestergade 5, 1. Sal, Kbhvn. B.
Abonnem. gennem Postkontorerne: 1 Kr. 50 Øre Kv. Annoncer: 35 Øre pr. Petitlinje (pladss. Medl. 25 Øre). 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. Bording (V. Petersen). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 29 KØBENHAVN DEN 18. JULI 1924 51. AARGANG

ARBEJDERNE OG KRIGEN

Ved Fred. Bramley, Sekretær i den britiske Landsorganisation.

I den sidste store Krig blev over 50 Millioner sunde og kraftige Arbejdere revet bort fra Arbejdet paa Markerne, Fabrikkerne og Arbejdspladserne for at oplæres i videnskabeligt Mord, fordi de herskende Klasser socialt, industrielt og politisk var kommen i Strid med hinanden. Krigen var den tragiske og uundgaaelige Følge af et paa det kapitalistiske Herredømme, den internationale Konkurrence, det hemmelige Diplomati og de militære Alliancer grundet System. Den af en skæbnesvanger Sammenblanding af Forbrydelser og Fejlgreb opstaaede Ulykke havde for utallige Millioner Tabet af deres Fædre, Ægtemænd, Sønner og Brødre til Følge. Over 7½ Millioner kraftige og haabefulde unge Mennesker af alle Nationer mistede Livet paa Slagmarkerne. Desuden var der over 12½ Millioner saarede, af hvilke mange er saa lemlæstede, at de aldrig mere vil genvinde deres legemlige eller aandelige Helbred.

De blodige Tab i denne — som vi alle haaber — sidste kapitalistiske Krig, efterfulgtes af en økonomisk Lammelse, som gjorde sig mærkbar Verden over. Ødelæggelsen af den internationale Handel, den usædvanlige Arbejdsløshed og den dermed følgende Armod maa ligeledes sættes paa Krigens Tabskonto. I de forskellige Lande raser Reaktionen, demokratiske Institutioner undertrykkes, Fagforeningerne opløses, og det økonomiske Slaveris Kæder til Undertrykkelse og Forringelse af Arbejdernes Rettigheder søges gjort stærkere.

I højere Grad end nogen anden Klasse lider Arbejderne under Krigens Eftervirkniger. Men Arbejderne har ogsaa i højere Grad end nogen anden Klasse Midlerne i Hænde til Forhindring af Krigen. Thi de kan nægte at levere det nødvendige »Menneskemateriale« samt at fremstille og transportere Krigsmaterialet. Verdensfreden kan aldrig sikres gennem moralske Betragtninder og Vedtagelse af fromme Resolutioner. Den vil komme, naar Arbejderne nægter at deltage i et Spil, hvori de uhjælpelig altid vil blive de hjælpeløse Ofre for samvittighedsløse Forbrydere, som vil lade dem bløde, arbejde og betale for deres Fejltagelser og Vanvid.

Saafremt Arbejderne ikke organiserer sig for paa afgørende Maade at rydde Krigsfarerne af Vejen, vil disse Farer blive til Virkelighed. Militarismen er ikke bleven ødelagt i den sidste Krig. Den er foreløbig bleven undertrykt i enkelte Lande, men er til Gengæld bleven saa meget mere kraftig i andre. Eksperterne i Regeringsinstitutionerne foretager allerede de nødvendige Skridt for at opfinde nye Ødelæggelsesinstrumenter, som vil stille de i den sidste Krig anvendte i Skyggen. Stater, som kalder sig kristelige, er paa den mest rafinerede Maade bevæbnede til Tænderne.

Vi maa søge at opnaa, at disse Instrumenter til nye Undertrykkelser ikke mere anvendes af Folk, som Arbejderklassens Organisationer ingen Indflydelse har paa eller ikke kan beherske.

I vor Opposition mod Krigen maa vi søge at overvinde Racefordomme. Vor Modstand mod Krigen maa føre os til Fornægtelse af de Grænser, som adskiller Nationerne og ansporer os til henover disse kunstige Skranker at grunde Arbejderklassens internationale Solidaritet. Arbejderne i Europa vil kunne gøre dem selv, Verden og den kommende Generation den største Tjeneste, naar de arbejder for en international Forstaaelse, som vil gøre Krigen umulig.

VORT FAGS FREMTID

Medens det kræver særlige Spaadomsevner at tegne et Fremtidsbillede for det enkelte Individ, kan man for Ting som f. Eks. en Nation, en By, et Fag ved at granske indre og ydre Forhold saa nogenlunde fremstille et Sandsynlighedsbillede for den nærmeste Fremtid, idet man dog altid maa tage Forbehold med sine Betragtninger overfor Begivenheder som Krige, Naturkatastrofer, Epidemier, omvæltende Opfindelser o. desl.

Paa et Tidspunkt, hvor der fra visse Sider lyder Røster om forøget Tilgang til vort Fag, kan det have ikke blot en sportslig, men ogsaa en praktisk Interesse at undersøge de forhaandenværende Betingelser for Fagets hele Stilling med Hensyn til Muligheden for en forøget Beskæftigelsesgrad.

Vort Fag falder i tre Grupper: Aviser, Akcidenser og Bøger (Tidsskrifter).

Med Hensyn til *Aviser* har vi sikkert i det store og hele alt, hvad Landet kan fordøje, trods det at vi vistnok er et meget avislæsende Folkefærd. I Hovedstaden findes saa mange store og smaa Aviser, at Muligheden for Start og Opretholdelse af nye Organer nærmest er negativ. Et moderne Hovedstadsblad, der vil spille med i Orkestret, kræver nuomstunder et stort redaktionelt, administrativt og teknisk Apparat, hvis Samvirken skal foregaa uden Knirken, en velspækket Pung og Mænd med Blik for det centrale i Samfundslivet og Evnen til at servere Maden i en passende Anretning.

Men selv om alle disse Faktorer var samlede, vilde man nok betænke sig to Gange paa at sætte Rotationen i Gang, selv om Lysten var stor.

Sporene skræmmer. Det er jo en ret artig Række af Hovedstadsblade, der i Løbet af de sidste 30 Aar har maattet bide i Græsset: »Danmark«, »Tiden«, »Tidens Krav«, »Samfundet«, »Socialistisk Dagblad« (eller var det Arbejderblad?), »Adresse-Avisen«, »Riget«, »Agrardagbladet«, »Hovedstaden«, »Dannebrog«, »Vort Land« af saakaldte store Blade og »Forposten«, »Middagsposten«, »Klokken 12«, »Dagens Ekko« af Eftermiddagsblade.

Listen er gengivet efter Hukommelsen og vist ikke komplet. Ingenlunde for at lave Sjov med Arbejdsgiverforeningens nu saa ærværdige Formand, men for Fuldstændighedens Skyld bør i denne Sammenhæng Organet »Pressen« ogsaa nævnes. Det var i Sommeren 1908. I Anledning af en Litografstrejke fik det da noget uligevægtige Hovedbestyrelsesmedlem Hr. Langkjær etableret Lockout for Bog- og Akcidensarbejderne, hvilket besvaredes med Strejke i Bladene. Hele Bataillen varede en Uge. Ett Nummer lykkedes det stolt at faa trykt af nævnte Fællesblad for Danmarks Presse, og det maatte bagefter sælges som Makulatur, da ingen vilde bringe det ud.

Paa Baggrund af slig Bedrift maa dobbelt beundres den ¼ Mill. Kr., der af Storpatrioterne i Arbejdsgiverforeningen til Skade for vor stakkels Krone er betalt i Udlandet for det Stykke Legetøj, der hedder Arbejdsgiverforeningens Trykkeri. Jo mere Tanken analyserer denne Anskaffelse, des mere stiger frem for Erindringen hin Buket af ophøjede Egenskaber, hvormed Søren Kierkegaard i Flyveskrifterne »Øjeblikket« betegnede Statskirkens Præster. I Sandhed: de ædles Æt dør aldrig ud!

Flere af de ovennævnte Blade har i Perioder af deres Tilværelser haft en ret stor Læsekreds, f. Eks. »Dannebrog« og »Vort Land«, »Tiden« var særdeles talentfuldt skrevet, »Samfundet« raadede over store Kapitaler, »Adresse-Avisen« havde et lille Hundrede Aar paa Bagen, og »Agrardagbladet« var startet paa Basis af Agrarforeningens 90.000 Medlemmer, men trods alt er de alle gaaet til Bunds i Tidens store Hav.

Ogsaa med Hensyn til Størrelsen er Hovedstadens Aviser naaet en Grænse, som næppe vil blive særlig overskredet. Mulighederne for en Forøgelse af Annoncestoffet er smaa; Handelens og Industriens Budget for Reklamering er overtegnet, og Publikum gaar uden om Aviserne med deres smaa Annoncer om Køb, Salg og Tilleje; gennem Kioskernes Udhængsskabe kommer de i Forbindelse med hverandre for den

halve Pris og mindre af, hvad en Avisannonce koster. Teksten kan heller ikke forøges særlig idet Grænsen her sættes af, hvad Publikum kan overkomme at læse pr. Døgn.

Nogle Smaaforandringer vil sagtens finde Sted. »Politiken«s Kongstanke om Morgen- og Aftennummer kan blive realiseret, men saa gaar »Ekstrabladet« vel ind; Ferslewerne faar da maaske Lyst til at prøve et Middagsblad; Regeringsbladet kan ikke vedblivende lade sig distancere, men maa i Lighed med de andre paa Bjerget have et farvetrykt Søndagstillæg; Forsøgene med et yderliggaaende Arbejderblad vil nok blive gentaget.

Hvad Provinsaviserne angaar, er de enkelte Egne ogsaa forsynet med det fornødne Antal. Her og der vil et nyt Blad blive oprettet, en Aflægger blive selvstændig og et Ugeblad gaa over til Dagblad, men til Gengæld vil andetsteds en Avis dø af Næringssorg og et andet gaa op i et mere levedygtigt Foretagende.

Oprettelsen af nye Provinsaviser, som var saa almindelig i Aarene 1870—1910, vil ikke komme til at præge vor Tid. Aviserne med deres Trykkerier er der; der vil nu kun blive Tale om Udvidelser og Fæstnelse af bestaaende Forhold. De store Provinsaviser vil næppe øge deres Størrelse særlig, i hvert Fald ikke i et hurtigere Tempo end Befolkningens Tilvækst.

Hvad *Akcidenser* angaar er Muligheder for en Forøgelse af Arbejdsmængden vanskelige at finde. Befolkningsforøgelsen vil selvfølgelig medføre en ren proportionel Tilvækst af visse Arbejder, men det er let at pege paa Felter, der betyder Forringelse af Ordrerne. Der er saaledes flere mekaniske Apparater, ved Hjælp af hvilke næsten enhver kan mangfoldiggøre Ting, som tidligere udførtes i Bogtryk. Maaske er Faren ikke saa stor fra denne Kant; slige Maskiner er dyre at anskaffe og vedligeholde, deres Betjening koster Penge, og Resultaterne svarer sjælden til Fabrikkernes gyldne Løfter. Men paa andre Omraader er der en absolut Tilbagegang med Hensyn til Forbrug af Tryksager. Foreningsvæsenet der forhen gav umaadelig meget at bestille, har kulmineret. Forsikringsselskaberne, der tidligere fyldte Brevkassen med Tabeller og Smaaskrifter om et Liv i Herlighed, og hvis Agenter paa jesuitisk Vis lovede en tryg Alderdom, blot man tegnede en Forsikring, har trukket Følehornene til sig; de senere Aars Svindlerier har gjort dem mindre paagaaende med deres store Løfter. Statens og Kommunernes Økonomi byder at spare paa Tryksager. — Paa Indtægtssiden kan nævnes Forbruget af Konfirmationssange, men det er vistnok kun af Interesse for »Fyrtøjerne«.

Endelig har vi *Bøger og Tidsskrifter*. I et Samfund, hvis Befolkning er i Tiltagende, vil der altid være en Chance for Indvindelse af nyt Land særlig paa Faglitteraturens Omraade. Med et voksende Antal Elever i forskellige Discipliner vil snart en snart en anden Bogs Udgivelse være mulig og nødvendig, og med de flere Udøvere skabes ganske automatisk Betingelser for Opretholdelse af Fagskrifter, hvis Udgivelse tidligere var utænkelig paa Grund af Tilslutning fra et saa meget mindre Publikum. Under Krigen er flere Tidsskrifter af speciel Art, men derfor af ikke mindre Betydning, gaaet ind; det vil være en Opgave at faa dem frem igen. Naar et Blad som »Nordisk Tidsskrift for Filologi« af økonomiske Hensyn har maattet standse, medens Skrifter for mindre betydelige Grene af Aandslivet klarer sig stolt, er det som at hæge for Grenene og hugge Rødderne over.

Basis for en Forøgelse af de saakaldte Magasiner er sikkert ogsaa til Stede. Der er vitterlig en stigende Trang hos Publikum til at faa Tidens Spørgsmaal behandlet andre Steder end i den partipolitiske Dagspresse og i et Udstyr, saa det ikke netop er nødvendigt at læse Artiklerne paa Dag og Time, men at de kan gemmes hen og tages frem, naar Tid, Lyst og Nytte kræver det.

Forstaaelsen af Hjælpen og Glæden over en Haandbogsamling i Hjemmet breder sig til stadig større Kredse af Befolkningen, og med en Bedring af Landets Økonomi vil Produktionen af Leksika, Ordbøger, geografiske, politiske og tekniske Haandbøger antagelig stimuleres.

— Foranstaaende Betragtninger kan da sammenfattes i følgende Slutninger: I de Grene af Faget, hvori den langt overvejende Del af Fagets Udøvere beskæftiges, Aviser og Akcidenser, synes Arbejdsmængden langtfra at ville holde Trit med Befolkningstilvæksten; kun for Bogarbejdets Vedkommende, som vel højst beskæftiger 1/6 af Fagets Udøvere, er der Mulighed for en Forøgelse forholdsvis noget stærkere end Befolkningens.

Det vil derfor være samvittighedsløst overfor de unge Mennesker at trække flere til Faget end nu sker, og det vil være skadeligt for Faget i sin Helhed.

Men naar vi saaledes melder Hus forbi med Hensyn til en stærkere Tilgang til Faget, og andre Fag og Brancher gør det samme, maa vi være rede til at besvare det Spørgsmaal, som vist ingen kan forme klarere, end Fr. Paludan-Müller for nu over 80 Aar siden har gjort i »Adam Homo« (1. Bd. I, 1. Sang):

Vort Danmark er et lille fattigt Land,
hvori den ene tynger paa den anden.
Men som et Kar kun fyldes kan til Randen,
saa gaar det og hver Stat og Standen.
Naar ingen Stand kan flere Folk forsørge,
hvor skal man da om Brød til Barnet spørge?

Her er da et af de Spørgsmaal, der trænger sig ind paa Personerne og ikke blot angaar Stat eller Organisation: Hvad skal jeg lade min Søn lære, saa han engang bliver i Stand til at kunne forsørge sig selv og Næstens Datter?

Naar der ikke mere er Plads i de forhaandenværende Næringer, maa Menneskesnillet være paa Vagt efter nye Veje til at optage de overflødige. Og som Jordens Dyrkning og Avl er Fundamentet for alt økonomisk Liv, maa der ogsaa begyndes i denne Ende.

Og i »Typ.-Tid.«s Spalter er ofte fremhævet — ikke mindst under Fr. Nielsens Redaktion —, at en retfærdig Jord- og Skattepolitik fra Samfundets Side er en af Betingelserne for *hele* Næringslivets Blomstring.

Men ifølge Sagens Natur kan et Fagblad for et bestemt Haandværk ikke indgaaende behandle et Problem som dette, kun antydningsvis pege paa den Retning, der bør gaas.

Dog bør det maaske paa dette Sted pointeres, at Spørgsmaal af denne Materie hører til den Art, som Fagforeningerne maa være med til at løse saaledes som Organisationerne nu engang er opstaaet og vokset ud af Befolkningen frem til deres nuværende Magtstilling.

8. Juli 1924. *Hans Petersen.*

HVORFRA FAREN TRUER

Kampen mod Ottetimers Arbejdsdagen har som bekendt faaet en kærkommen og virksom Støtte i de uheldige Forhold i Tyskland, hvor Arbejderne delvis er gaaet bort fra denne Arbejdstid. Betydende Mænd indenfor den internationale Arbejderbevægelse har udtalt sig om dette Forhold og peget paa den Fare, der herigennem truer ikke alene de tyske Arbejdere, men alle Arbejderne Verden over. Vi gengiver efter »Social-Demokraten« et Par af disse Udtalelser. Den engelske Arbejdsminister *Tom Shaw* har nylig i Gent holdt en Tale af følgende Indhold:

Han henviste til, at de engelske Arbejdere vel havde overtaget Regeringen i Storbritannien, men ikke Magten. Af denne Grund kan Arbejderregeringen ikke regere socialistisk, men maa indskrænke sig til at indføre en Række Forholdsregler til Gavn for de arbejdende Klasser, og Tom Shaw kom her ind paa en udførlig Omtale af Regeringens Arbejde for Gennemførelsen af Washington-Konventionen om Arbejdstiden, som baade Koalitionsregeringen og den følgende konservative Regering havde ladet ligge. Derimod vilde Arbejderregeringen i Løbet af nogle Uger indbringe Forslag om Ratifikation af Konventionen.

Tom Shaw udtalte endvidere: Vi ser nu, at der bliver lagt et Pres paa de tyske Arbejdere for at faa dem til arbejde i 10 Timer med den Begrundelse, at det derved vil blive muligt at yde Skadeserstatningerne. Hvis den tyske Arbejder faar 10 Timer, vil Kapitalisterne i andre Lande hævde, at det er dem umuligt at konkurrere med Tyskerne, hvis Arbejdstiden ikke bliver forlænget. Hvis vi tillader en saadan Udvikling, vilde ikke alene de tyske Arbejdere, men ogsaa Arbejderne i England, Frankrig og Belgien være besejret af den forfærdelige Verdenskrig. Derfor vilde en Arbejdstidslovgivning være nødvendig i England. Man kan naturligvis styrte en Arbejderregering, der indbringer et saadant Lovforslag, men der kommer dog atter en Dag. Og dette atter en Dag vil maaske gøre vore Modstandere betænkelige, fordi de bestemt véd, at vel kan Arbejderregeringen styrtes, men at Arbejderne er en blivende Magtfaktor. Arbejderregeringens Maal maa i første Række være rettet mod en Opretholdelse af den internationale Fred. Mac Donald har nu i to Maaneder ydet mere for Freden end halvtreds konservative Regeringer.

Hjalmar Branting har til en Korrespondent i Genève udtalt sig i følgende Vendinger:

I den internationale Forstaaelses og Samarbejdets Aand har den internationale Arbejderkonference taget en Række vigtige Beslutninger, som skal tjene til Arbejderklassens Frigørelse og Bedste.

Englands, Belgiens og Frankrigs Regeringsrepræsentanters Erklæringer giver berettiget Haab om, at Washington-Overenskomsten om 8-Timers Dagen snart vil blive ratificeret af alle store Industrilande i Europa.

Man maa nu haabe, at den tyske Regerings Stilling til dette vigtige Spørgsmaal ikke skal foraarsage alvorlige Vanskeligheder. Arbejdstidens Forlængelse i Tyskland gemmer Faren for svære sociale Konflikter for Arbejderne i hele Europa, idet de industrielle Ledere i andre Lande med Henvisning til den tyske Konkurrence ligeledes vil kræve Overtidsarbejde af deres Arbejdere. Dermed kan man alvorligt skade Opretholdelsen af 8-Timers Arbejdsdagen, der er det værdifuldeste Resultat, som det sociale Fremskridt har givet Arbejderne siden Omvæltningen i 1918.

Man kan ikke motivere et Overtidsarbejde i Tyskland med Hensyn til Krigsskadepræstatio-

nen, thi de Stater, der er interesserede i Skadeserstatningen, har udtrykkelig slaaet fast, at den ikke maa føre til Tilsidesættelse af de tyske Arbejderes retfærdige sociale Krav. Et Overtidsarbejde betyder imidlertid, at de tyske Arbejdere i første Række kommer til at bære Skadeserstatningens Hovedbyrde. De bør værge sig derimod, ligesom deres Arbejdsbrødre i hele Verden med alle deres Kræfter og i alle Tilfælde skal værne om otte Timers Dagen som et Fundament for en retfærdig international Socialpolitik.

Yderligere udtalte Branting sit Haab om, at der ingen alvorlig Hindring var for, at Tyskland nu kunde blive optaget som ligeberettiget Medlem af det store Folkefællesskab, saa meget mere som det siden 1921 har været Medarbejder ved de internationale Arbejderkonferencer.

De tyske Arbejdere bør derfor forstaa, at en længere Tøven med at lade deres Land indtræde i Folkeforbundet vel er i Overensstemmelse med forskellige Særinteresser og egoistiske Ønsker, men aldrig med Europas højere og ideelle Interesser, der kræver, at man nu gaar Vejen til fælles Arbejde med en fortrøstningsfuld og ærlig demokratisk Vilje.

SOMMERHUSET VED HØVE

Grundet paa talrige Forespørgsler meddeles det, at alt er optaget til 25. Juli, derefter er der lidt Plads igen, og i August er der indtil videre rigelig Plads. Fuld Forplejning 5 Kr. Døgnet, Børn mindre i Forhold til Alder.

Henvendelse sker til Formanden i København.

OM TYPOGRAFERNES LØNFORHOLD I »DE GODE GAMLE DAGE«

Nogle Undersøgelser af *L. Chr. Nielsen.*

XIII.

Skønt det — ligesom de i Begyndelsen af denne Artikel nævnte Eksempler fra Tyskland — ligger noget udenfor de egentlige typografiske Lønforhold, maa det dog for Interessens Skyld nævnes, at *Norges* første Bogtrykker, *Tyge Nielsen*, der fra 1632 havde været Bogtrykker i København, i Aaret 1643 begyndte at trykke i Kristiania. Det var den rige Romedalspræst *Christen Staphensøn Bang*, der formaaede ham til at flytte sit Officin op til Norges Hovedstad. Og da der var stillet *Tyge Nielsen* i sikker Udsigt, at han skulde have »200 Rigsdaler for aarlig Rente«, tog han imod Tilbudet. Han blev dog paa Grund af forskellige Forhold narret herfor. Men indrømmes maa det, at det i nogen Grad kaster Lys over den Tids nordiske Bogtrykkerforhold, at en saadan aarlig Sum kunde friste en Bogtrykker til at rejse fra København til Kristiania.

Noget lignende var Tilfældet med Norges anden Bogtrykker. I Aaret 1646 formaaedes den københavnske Universitetsbogtrykker *Melchior Martzan* til at flytte en Filial af sit Trykkeri til Kristiania. Overenskomsten blev sluttet 4. November 1646, og det hedder bl. a. i denne, »at naar til Vaaren tilstundendes efter Eders Løfte et godt Trykkeri med tvende dygtige og flittige Svende, som derpaa god Forstand maatte have, bliver tilskikket, skal Eder til aarlig Pension indtil videre et hundrede Rigsdaler tillægges, og desforuden til Verkets desbedre Fortsættelse et hundrede Rigsdaler efter Begiering blive forstrakt, og ellers belovende Eder at være behjælpelig, at saadan Eders Forehavende Eder til tænkelig Fordel maa erlange lykkelig Fremgang«.

Til Trods for disse Tilbud var det dog en ret kummerlig Eksistens, de fleste af Datidens Bogtrykkere havde i Norge. Og det vedblev at være saaledes et godt Stykke Tid fremad.

De første egentlig bestemte Eksempler paa Løn for norske Typografer har jeg fundet i en Inventarieliste over *N. J. Bergs* Bogtrykkeri, optaget i Anledning af, at Trykkeriet med Privilegier og Inventarier solgtes til Kristiania Waisenhus for 40.000 Rigsdaler. Det hedder heri, at Trykkeriet forestodes af Faktor *A. Jensen*, og 4 Svende og 3 Drenge havde her deres Sysselsættelse. En Svend *(Heide)* havde i Aarslon 416 Spd., en anden *(E. Christophersen)* havde 78 Spd. i Kvartalet. For de to Trykkere *F.* og *G. Reitzel* varierede Kvartalslønnen mellem 91 og 98 Spd. *Noget* Lys kaster disse Tal jo over Datidens Svendeløn i Bogtrykfaget i Norge.[1])

I Anledning af 400-Aarsfesten for Bogtrykkerkunstens Opfindelse, der ogsaa fejredes i Norge, stiftedes den 24. Juni 1840 i Kristiania en »Understøttelseskasse for Bogtrykkere«. I denne Forenings Love gives ogsaa et lille Bidrag til Belysning af de Forhold, Standen levede under i Kristiania paa den Tid. Det hedder nemlig i disse Loves § 11: »Naar en Svend i en Uge ikke fortjener mere end 1 Spd., om han er Ungkarl, eller $1^1/_2$ Spd., om han er Familieforsørger, kan der gives ham Henstand med Kontingenten. Har nogen i 10 — ti— Uger ikke kunnet erlægge Kontingenten, afgør Bestyrelsen, om Arbejdsløsheden er hans egen Skyld eller ikke. I sidste Tilfælde kan den resterende Kontingent af Bestyrelsen eftergives. Ellers afbetales Restancen. . . .«[2])

Det synes jo af den her citerede § at have været ret smaa Forhold, der har hersket i Kristiania paa den Tid. Hvorledes Lønnen i det hele taget var, opgives ikke. Men at man har villet hjælpe efter Evne, hvor der var Nød, synes at fremgaa af den Omstændighed, at man i det hele taget oprettede Kassen eller Foreningen.

Man synes ikke i nævneværdig Grad at have kendt til, hvad man nu til Dags kalder »ordnede Tarifforhold«. Formodenlig har man i det væsenlige — dog vel nok efter Principalens Godtykke — arbejdet med omtrent de samme Lønforhold i Kristiania som i København. Jeg formoder dette ud fra den Kendsgerning, at en stor Del af de i Kristiania arbejdende Typografer sikkert da, ligesom et godt Stykke længere frem i Tiden, har været danske. Og disse har næppe arbejdet for en ringere Løn, end de kunde faa i København, — sandsynligvis har de endogsaa faaet (i ethvert Fald de mere dygtige) et lokalt Tillæg. Jeg støttes i denne Opfattelse ved det Faktum, at Principalforeningens Historiker, *O. A. Øverland*, lige saa lidt som Typografforeningens Historiker, *Niels Jul-Larsen*, ikke nævner noget som helst om Bogtrykker-Tarifer før i Aaret 1855.

Niels Jul-Larsen meddeler[3]) om den Tarif, der fremkom i 1855, at det var efter Samvirken med Principalerne og efter en Opfordring fra 67 Typografer, at den blev til, samt at den findes optrykt i »Typografiske Meddelelser« 1889. Desuden gengives Skrivelsen, der medfulgte Tarifforslaget. Af denne Skrivelse citerer jeg:

»Til d'Hrr. Bogtrykkere og Bogtrykkeri-Ejere i Kristiania!

For nogle Aar tilbage tillod Bogtrykkersvendene i Kristiania sig at indgaa med Forestilling til d'Hrr. Principaler om Gavnligheden af bestemte Priser paa Arbejdet. De ærede Herrer imødekom os og rettede deres Aflønninger tildels efter vort Opgivende til gensidig Tilfredshed.

Det daglige Brød eller Levnedsmidlerne, Husleje o. s. v. kræve, som bekendt, næsten det dobbelte mod før, og med fuld Fortrøstning henstille vi derfor til de ærede Herrer for Fremtiden at indrømme os et Paalæg paa Arbejdet, som, ihvorvel det, efter Dyrtiden af Livsopholdet, ikke kan erstatte os, saa dog noget kan lempe og rette paa Forholdene. . . .«

Det med Skrivelsen følgende Tarifforslag[1]) indeholdt følgende »*Almindelige Bestemmelser, gældende saavel Sættere som Trykkere*«, som her gengives i Korthed:

1) Den almindelige Arbejdstid er: Vinter: fra 8 Morgen til 8 Aften, og Sommer: fra 7 Morgen til 7 Aften, med 2 Timer til Middag. Undtagelser kan finde Sted efter nærmere Overenskomst.
2) For Søndags-, Festdags- og Natarbejde fastsættes Betalingen $^1/_2$ Gang højere. Natarbejde regnes fra Kl. 8 Aften til Dagarbejdet begynder.
3) Der betales ikke Ventepenge for de 4 første Ventedage i en Maaned. For de følgende Dage betales 48 Skilling pr. Dag.
4) $4^1/_2$ Speciesdaler om Ugen — 6 Søgnedage — er det fastsatte Minimum for Arbejdere paa faste Penge; 5 Spd. for Avisarbejdere, der arbejder alle 7 Dage.

For *Sættere* fandtes følgende Bestemmelser:

a) For Petit til Cicero inkl. betales for 1000 n 10 Skilling.
b) For Mittel og større Skriftsorter beregnes efter Korpus Kegel.
c) For Nonpareille pr. 1000 n 12 Sk.
d) De over et fuldt 1000 overskydende Bogstaver indtil 499 beregnes ikke; 500 eller derover regnes fuldt 1000.
e) Hver enkelt Skydelinje gælder for 1 n.
f) Levende Kolumnetitel beregnes for 2 Lin., almindelig Kolumnetitel for 1 Lin.
g) $^1/_4$ Geviert regnes for 1 n.
h) For Sats under 4 staaende Kvadrater beregnes pr. 1000 Bogst. 1 Sk. mere.
i) For slet eller vanskeligt læseligt Manuskript, fremmede Sprog, blandet, tabellarisk og matematisk Sats godtgøres efter Overenskomst.
j) Uforskyldt Korrektur godtgøres med 12 Sk. pr. Time.
k) Arbejder der mere end 2 Sættere i et Værk, kan der med Principalens Bifald vælges en *meteur-en-paes* (Ordner eller Formand), der for Ombrydning og andet uvedkommende Arbejde erholder en vis Godtgørelse.
l) For Vokaler, splendid Sats (Spek) maa ingen Afkortning finde Sted.
m) Noter — ikke altfor ubetydelige — betales efter Beregningen for vedkommende Skriftsort.

Forslaget omfattede ogsaa særlige Bestemmelser for *Trykkere*. *Øverland* meddeler, at dette i sin Tid blev fremdraget, men at det nu er forsvundet.

Det var ikke alt i Forslaget, der godkendtes af Principalerne. Arbejdstiden vedblev paa de fleste Bogtrykkerier at være fra 6 Morgen til 6 Aften med $^1/_2$ Times Frokost, $1^1/_2$ Times Middag og $^1/_4$ Times Vesperkost. Kravet om $4^1/_2$ Spd. — 5 Spd. for Avissættere — blev heller ikke efterkommet. Ugelønnen var i flere Aar 4 Spd. Beregningen forhøjedes fra 9 til 10 Sk. for 1000 n (ens for Antikva og Fraktur). Levende Kolumnetitel regnedes for 1 Lin. Korrektur godtgjordes med 12 Sk. pr. Time.

Efter denne Tarif arbejdedes der saa til 1872, da man fik en ny Tarif, der dog næppe var nogen Forbedring af Tarifen fra 1855. Siden har man fortsat der som andre Steder med Lønreguleringer efter Tidens Krav.

[1]) *O. A. Øverland:* Den norske Bogtrykker-Forening 1884—1909. Med Træk af Boghaandværkets Historie og Arbejdskaar i Norge. Et Festskrift udgivet af Den norske Bogtrykkerforening. Kristiania 1909.

[2]) *O. A. Øverland:* l. c.

[3]) *Niels Jul-Larsen:* Den typografiske Forenings Historie. 23de Juli 1872—23de Juli 1897. Kristiania 1898.

[1]) *O. A. Øverland:* l. c.

GENERALFORSAMLINGER OG MØDER

VEJLE LOKALAFDELING

afholdt ekstraordinær Generalforsamling Lørdag den 28. Juni i Arbejdernes Forsamlingsbygning. Formanden, *Just Rasmussen*, bød velkommen,

hvorefter *Johs Schmidt* valgtes til Dirigent. — Forhandlingsprotokollen oplæstes og godkendtes. — Kassereren, *Ærenlund-Madsen*, samt 2 Bestyrelsesmedlemmer, *Johs. Schmidt* og *Carl Lund*, genvalgtes alle med Akklamation. — Efter at et Par lokale Sager var behandlet, sluttede den daarligt besøgte Generalforsamling. *C. L.*

NÆR OG FJÆRN

KØBENHAVNS STYRELSE afholder Møde førstkommende Mandag Kl. 7 Aften i Vestergade 5.
Formanden.

SOMMERFERIE. Bogtrykkeriet »Absalon« har, i Lighed med tidligere Aar, tilstaaet Personalet 1 Uges Ferie med fuld Løn.

— *Aug. Olsens Bogtrykkeri*, Hellerup, har tilstaaet Personalet 1 Uges Ferie med fuld Udbetaling af Ugeløn.

— Bogtrykker *Emil Kristensen* har i Lighed med tidligere Aar tilstaaet sit Personale 8 Dages Ferie med fuld Ugeløn.

— *Fr. Bagges kgl. Hofbogtrykkeri* har ligesom tidligere Aar uden Opfordring tilstaaet sit Personale 1 Uges Ferie med fuld Løn.

TRYKKERNES BEGRAVELSESKASSE. Kontingent for 1924 bedes indbetalt inden denne Maaneds Udgang.

TYPOGRAFERNES SYGE-HJÆLPEKASSE. Under Kassererens Bortrejse fra den 20.—27. ds. bedes eventuelle Sygemeldinger sendt til Formanden, *C. Christoffersen*, Hillerødgade 139. — Se iøvrigt omstaaende Annonce.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND
BOGTRYKFAGETS ARBEJDSLØSHEDSKASSE
VESTERGADE 5, 1. SAL
KØBENHAVN B.

KONTORERNE er aabne for Ind- og Udbetaling fra 1—3 undtagen *Lørdag (11—1)* samt *Fredag* og *Mandag Aften Kl. 5—6½*. Telefon 4331.

FORMANDEN træffes som Regel til samme Tider. Telefon 13,331.

ANVISNINGSKONTORET. Telefon 4331. Før Kl. 9 Form. og efter 6 Aften gennem Str. 1683. Telegramadr.: Typforbundet, Kbhvn.

FORENINGSMEDDELELSER

KVITTERING FOR MODTAGNE APRIL KVARTALS REGNSKABER. 10. Juli: Viborg pr. Bl. 282,00; Svendborg 310,00; Roskilde pr. Bl. 297,05. 11. Juli: Silkeborg pr. Bl. 400,00, Kt. 310,00, ialt 710,00; Sønderborg pr. Bl. 265,00. 14. Juli: Slagelse pr. Bl. 400,00, Kt. 1000,00, ialt 1400,00; Løgstør 60,65; Esbjerg 850,00. 15. Juli: Haslev 230,00; Kalundborg 70,85; Maribo 85,10; Næstved 1784,85; Helsingør pr. Bl. 1257,50; Ringsted 1005,00; Hillerød 800,00.

København, 15. Juli 1924.
Forretningsudvalget.

TILSKUD FRA HOVEDKASSEN er efter lovformelig Begæring tilsendt følgende Afdelinger: 10. Juli: Viborg i St. f. April Kv. Overskud 282,00; Roskilde i St. f. April Kv. Overskud 297,05. 11. Juli: Silkeborg i St. f. en Del af April Kv. Overskud 400,00; Sønderborg i St. f. April Kv. Overskud 265,00. 14. Juli: Slagelse i St. f. en Del af April Kv. Overskud 400,00. 15. Juli: Helsingør i St. f. April Kv. Overskud 1257,50.

København, 15. Juli 1924.
Forretningsudvalget.

LÆGERNE

København: Under Dr. Wandahls Bortrejse passes hans Praksis af Dr. Windrup fra Dr. Wandahls Bopæl.

NYE MEDLEMMER

København: Lærling Otto Marcussen (Syge- og Begravelseskassen).

Ren Luft i Maskinsætteriet samt andre betydelige Fordele opnaas ved Brug af det bedste elektriske Varmeapparat

„Irlbeck"

anvendelig til alle Sættemaskin-Typer. Første System, hvor Opvarmning af Støbemunden kan reguleres paa det nøjagtigste ved en Regulator uden Omskiftning eller Forskydning af Elementerne. — Forlang udførligt Prospekt og Tilbud.

Eneforhandling for Danmark:
Grafiske Artikler en Gros. **Erik Levison**, Vestre Boulevard 36, Kbhvn. B.
Telefoner: Central 8018 og Central 14828. (20)

Modarbejd Arbejdsløsheden.
Brug DRUBINS Danske Trykfarver.
Eneste danske Specialfabrik for Bog- og Stentrykfarver.
Telefon 9090 Telegr.-Adr.: DRUBIN, Valby.
(14)

TILTRAADTE

København: 4185 K. Hesselholdt fra Rejse (arbl.). 7279 Henning Jensen fra Nakskov (Militær). 7181 Hans Bryld fra Haderslev (Militær). 4489 N. P. Jensen fra Rejse (arbl.). 7267 L. Jørgensen fra Odense (Hasselbalch). 7391 G. Petersen fra Odense (arbl.).

Aalborg: 3410 Regnar Vestergaard (arbl.). Aarhus: 3857 Sophus V. Neess (arbl.), 3070 Ejner Sørensen (arbl.) og 7270 Ejner Jensen (arbl.). Kolding: 7246 P. W. Jørgensen (Avisen). Slagelse: 4329 Ove Holger Pehrson (arbl.). Silkeborg: 4252 Herman Petersen (arbl.). Thisted: 7373 Ingv. Jensen (arbl.). Varde: 3187 Karl Juel Houmarch (Ribe Amtstid.).

FRATRAADTE

København: 26 O. Talleruphus til Norge.

Aalborg: 5029 Jens Clemmensen (overfl. til Dansk Arbejdsmandsforb.). Aarhus: 7270 Ejner Jensen til Skanderborg i Pl. og 3070 Ejner Sørensen til Skanderborg i Pl. Esbjerg: 3187 K. J. Houmarch til Varde i Pl. Haderslev: 3357 Frede O. Hansen til Kolding i Pl. Holbæk: 3311 Niels P. Pedersen til Hillerød (arbl.). Kolding: 3362 Aksel Lemming (overfl. til Handels- og Kontormedhj.). Nakskov: 14 E. L. J. P. Burmester paa Rejse. Odense: 7391 Gothilf Petersen til København (arbl.). Viborg: 3460 Bruno Frederiksen til Middelfart (arbl.).

UDMELDTE

København: 2524 Alfred Linck.

Rudkøbing: 7212 Johs. Peters (fratr. Faget). Vejle: 5002 Bodil Christiansen (fratr. Faget).

ANNULLERET UDSLETTELSE

Ringkøbing: 6528 Eli Petersen. (Restancen betalt indenfor den i Lovene fastsatte Tidsfrist.)

Typografernes Syge-Hjælpekasse.

Alle Restancer bedes af Hensyn til Kvartalsopgørelse indbetalt **senest Mandag d. 28. ds.** Kl. 7—9.

Grundet paa Bortrejse fra 20.—27. træffes Kassereren **Mandag den 28. ds.** Kl. 7—9 i Stedet for Fredag den 25. ds. (131)

Trykkeriarbejdernes Klub.

Ifølge Generalforsamlingens Beslutning afholdes ekstraordinær Generalforsamling Fredag den 25. ds Kl. 8 pr. i Cafe »Standseren«, Farimagsgade 76. Indbetaling af Kontingent samme Aften.

NB. Det er ethvert Medlems Pligt at give Møde. *Styrelsen.*

Søndag den 20. Juli: *Dragør.* Glyptoteket Kl. 9.

Tegning til Sommerfesten i Gentofte den 3. August hos Styrelsesmedlemmerne.

Billetter til Kullenturen den 10. August faas ligeledes hos Styrelsens Medlemmer fra førstkommende Søndag. (3n)

ANNONCER

Dygtig Akcidenssætter
ønsker sig optaget som Kompagnon i et mindre Bogtrykkeri. I Mangel heraf søges Plads som Akcidenssætter. Billet mrkt. »161« til Ekspeditionskontoret.

Velanbefalet
Akcidens- og Annoncesætter
(Provinsianer), 27 Aar, paalidelig og akkurat, søger Plads straks eller senere. — København eller Provins. — Billet mrkt. »159« modtager Ekspeditionskontoret.

En selvstændig arbejdende
absolut 1. Kl. Akcidenssætter
ønsker Pladsforandring medio August. *Egne* Arbejdsprøver tilstilles paa Forlangende. Billet mrkt. »160« modtager Ekspeditionskontoret.

A/S **F. L. BIE** Gothersgade 28, København K.
Telefoner: Centr. 11,462, 8062 & Palæ 1556.
Samtlige Maskiner og Artikler for **Bogtrykkerier, Bogbinderier, Litho-Etablissementer, Klichéfabriker** og beslægtede Brancher.
Kulante Betingelser.
Stadigt stort Lager. (10)

PARITZ GOTTSHALCK
KONGENS NYTORV 8 · TELEFON 8878
Nye og brugte Maskiner haves paa Lager.
Stort Lager af alle Utensilier. (11)

S. JOHANSENS BARNEVOGNE
Engelske Modeller 78 Kr.
Ratebetaling kan indrømmes.
AMERIKAVEJ 1. HJ. VESTERBROG.
(75)

Tandlæge Edv. Møller,
Købmagergade 30, 2.
udfører enhver Tandbehandling til smaa Priser. Samvittighedsfuldt Arbejde. Bedøvelse hele Dagen. Konsultationstid 10—3½, 6—7 Efterm. Telefon 8181. (12)

Redaktør: Fr. Nielsen, Bygaardsstræde 8, Køge. Ekspeditør: Karl Sørensen, Vestergade 5, 1. Sal, Kbhvn. B.
Abonnem. gennem Postkontorerne: 1 Kr. 50 Øre Kv. Annoncer: 35 Øre pr. Petitlinje (pladss. Medl. 25 Øre). 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. Bording (V. Petersen). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 30 KØBENHAVN DEN 25. JULI 1924 51. AARGANG

REFLEXIONER

Da den store Verdenskrig sluttede i 1918 med Centralmagternes Nederlag og Sammenbrud, overtog Arbejderpartierne i de forskellige Lande Ledelsen af de havarerede Skuder, medens de kronede Hoveder og andre mere fremtrædende Ledere, der havde ført Folkene til Død og Fordærvelse, flygtede over alle Bjerge for at redde Pelsen. Det var nu deres Maade at vise »Heltemod« paa.

At skulle overtage et saadant Fallitbo, som de høje Herrer havde efterladt, var naturligvis en uhyre vanskelig Opgave, og efter kortere eller længere Tids Forløb maatte Arbejderpartiernes Førere give op. Grundene hertil skal vi ikke her søge at udrede, men kun bemærke, at for Tysklands Vedkommende var Aarsagen vel nok Nationalisme — Hensynet til Opretholdelsen af Statsenheden. Paa dette Alter ofredes det mægtige tyske socialdemokratiske Parti.

De Reformer til Gavn for Arbejderne, som dette Parti fik gennemført, da det havde Magten, har man nu med delvis Held søgt at ødelægge. Blandt disse Reformer var ogsaa Indførelsen af Ottetimers Arbejdsdagen, som nu er forladt i en Del Fag, men dog ikke i alle.

Vi gengav i sidste Numer nogle Udtalelser af to kendte Mænd indenfor den internationale Arbejderbevægelse om den Fare, der truer Arbejderne Verden over, hvis det lykkes Kapitalisterne at berøve de tyske Arbejdere Ottetimers Dagen. Det er glædeligt, at der nu foreligger Meddelelse om, at Tysklands Arbejderorganisationer vil aabne en Kampagne for at gennemføre en Folkeafstemning om Arbejdstiden. Vi har Lov til at haabe paa et godt Udfald af denne.

En mægtig Støtte i deres Kamp vil Tysklands Arbejdere faa, hvis det lykkes Arbejderregeringen i England at faa lovfæstet Ottetimers Arbejdsdagen ved en Godkendelse af Washington-Konventionen i det engelske Parlament.

Ogsaa her i Landet er der al Grund til med vaagen Interesse at følge det videre Forløb af Kampen om Arbejdstiden i de store Industrilande. Thi selv om vi kan glæde os ved at have gennemført Ottetimers Dagen, saa er den hellige Grav dog ikke dermed forvaret. Vi bliver jo stadig af Arbejdsgiverforeningens Ledelse mindet om, at denne fremdeles omgaas med Tanken om at komme bort fra de otte Timer, naar Lejlighed dertil gives. Vi maa derfor være paa Vagt overfor ethvert Anslag, saavel aabent som maskeret, imod den gældende Arbejdstid.

Den Forstaaelse, der — alle nationale Fraser til trods — er til Stede mellem de forskellige Landes Kapitalister, naar det gælder om at holde Arbejderklassen nede, maa naturnødvendigt medføre, at Arbejderne *mere end hidtil* handler i den internationale Solidaritets Aand. Det fremgaar mere og mere klart af den Udvikling, der finder Sted, at det kun gennem et virksomt Samarbejde mellem Arbejderorganisationerne Verden over vil blive muligt i første Række at bevare de Fremskridt, der er opnaaet, og dernæst at vinde frem til nye.

Fr. N.

UNDERSØGELSE AF ARBEJDSLØSHEDEN

Ved Aabningen af den nu stedfindende internationale Arbejdskonference forelaa Resultaterne af en international Undersøgelse af Arbejdsløsheden, som det internationale Arbejdsbureau har foretaget. Denne Undersøgelse paabegyndtes i 1921 i Overensstemmelse med en Beslutning, vedtaget af dette Aars internationale Arbejdskonference, og i Henhold til hvilken Bureauet blev anmodet om »at foretage en særlig Undersøgelse af de nationale og internationale Sider af Arbejdsløshedskrisen og Midler til dens Bekæmpelse«.

Efter at den internationale Arbejdskonference, der afholdtes i 1922, havde gennemgaaet en foreløbig Rapport, som var affattet i Overensstemmelse med denne Instruks, blev det vedtaget, at Undersøgelsen skulde fortsættes og udvides særlig til at omfatte Undersøgelse af Aarsagerne til Sæsonarbejdsløsheden og Midlerne til Afhjælpning deraf, og til i Samarbejde med den økonomiske og finansielle Afdeling af Folkeforbundet at studere Problemet: periodiske Arbejdsløshedskriser. Bureauet blev desuden anmodet om fra Folkeforbundets økonomiske og finansielle Afdeling at fremskaffe Oplysninger vedrørende de forskellige Landes finansielle og kommercielle Politiks Indflydelse paa Efterspørgslen efter Arbejdere af begge Køn.

Den interessanteste Del af den her foreliggende Rapport er den, som omhandler økonomiske Fluktuationer og periodiske Arbejdsløshedskriser. Efter nogle detaillerede Oplysninger om de Skridt man har taget i Samarbejde med Folkeforbundets økonomiske og finansielle Afdeling til Studie af de forskellige Sider af Problemet, henleder Rapporten Opmærksomheden paa nogle Resultater af en særlig Undersøgelse, foretaget af Bureauet vedrørende de Omstændigheder, under hvilke Arbejdsløsheden opstod og udvikledes i de forskellige Lande i Verden i Tidsrummet fra 1920 til 1923. Det vil være af Interesse at citere den afsluttende Bemærkning i Rapporten:

»I al Almindelighed kan man af Undersøgelsen drage den Slutning — ganske i Modstrid med en ret vidt udbredt Mening, som i Virkeligheden gav den egenlige Anledning til den Konference-Beslutning, i Henhold til hvilken Undersøgelsen skulde foretages — at den akute Arbejdsløshed, hvorunder hele Verden led fra 1920 til 1923, staar i nøje Forbindelse med de periodiske Kriser, som har hjemsøgt Arbejdsklasserne og hele Menneskeheden i et Aarhundrede. Det er ganske vist sandt, at de store Problemer vedrørende internationale Forbindelser, der opstod som et Resultat af Krigen og Fredstraktaterne, har hvilet og vedbliver at hvile tungt paa mange Landes Nationaløkonomi. Resultatet af Undersøgelsen synes imidlertid at tyde paa, at bortset fra visse Undtagelser viser de forhaanden værende Statistiker næppe nogen Forbindelse mellem Forandringerne i Arbejdsløsheden og Svingningerne i Udenrigshandelen. Mange Lande har, selv i Perioder af den mest alvorlige Arbejdsløshed, haft en betydelig større Eksporthandel end til andre Tider, for Eksempel i 1920, da Industrien var meget aktiv og Arbejdsløsheden yderst ringe.«

FERIE-HYMNE

Ferien er begyndt. 14 Dage . . . . 3 Uger fulde af vidunderlig Lediggang og Sorgløshed. Det vil sige . . . . i Virkeligheden er Ferien jo meget længere end de korte Spand af Tid, vi er borte fra Kontorer, Forretninger eller Værkstedet. . . .

Der er først Forventningernes Tid . . . . disse dejlige Dage, da vi er en lille Smule distræte ved vort Arbejde . . . . da vi kigger op fra Maskinen og Protokollen og stirrer tankefulde ud i det blændende Solskin derude: Om en Maaned, om en Uge, saa staar du ikke mere her . . . . saa er du ude i Solen. Saa er den din elskede for en lille Tid.

Og bagefter er der Mindernes Tid . . . .

Bedst som vi sidder, saa synker Pennen af vor Haand . . . . og et Billede fra de glade Dage i Skoven eller ved Havet bliver saa stærkt i vor Bevidsthed, at det helst sprænger det snævre Kontor og forvandler det til Naturens Højenloftshal. Vi synes, at det moderne Liv paa saa mange Maader er saa uhyggeligt forceret, at det i Løbet af faa Aar slider en Mands Nerver i Trevler.

Ak, hvor var de lykkelige i de gamle Dage, siger vi tit, da Tempoet ikke var saa voldsomt. Da hed det: Kommer det ikke i Dag, kommer det i Morgen. Men lad os aldrig glemme, at Ferien er en forholdsvis ny Institution, der tilhører den forbandede moderne Tid. Jo, der var nok en lille heldig og udvalgt Klike, der ogsaa

den Gang kunde tage Ferie, men det store Flertal af den arbejdende Befolkning kendte kun Ferien som en Drøm og et Eventyr, som kun faa, faa af dem kom til at opleve. Var man een Gang sat ved Drejebænken eller paa Kontorstolen, saa sad man der, til man en Dag drattede om.

Og hvem spænder ikke gerne Nerverne den største Del af Aaret for i et Par flygtige Uger at være Konge . . . . Konge over sin Tid og sit Sind?

Det er en Kunst at holde Ferie. Det er ikke alle, der lærer dette: for en Stund at lukke alle Bekymringer, alt Ansvar ud af sit Sind . . . . men for dem, der virkelig lærer det, er Ferien noget mere end bare Lediggang og et gabende Hvil fra den daglige Trummerum. Den er Sindets og Sjælens Fornyelse. Den er en Lykkefølelsens og Livskraftens Næring. Og derfor er der en god Del Sandhed i den Paradoks, at Ferien er den vigtigste Del af en Mands Arbejdstid.

I den hvæsser han nemlig Sværdet til den tunge Kamp for Tilværelsen.

— — —

Vi har ikke kunnet modstaa Fristelsen til at gengive ovenstaaende Hymne til Feriens Pris, som vi har fundet i et af B. T.s Søndags-Numre. Naar vi har optaget det lille Stykke, der indeholder saa gode og sande Ord om Feriens Betydning, er det i Forventning om derved at bidrage til at øve en heldig Indflydelse paa en og anden af vore Principaler, der muligvis endnu ikke har faaet Øjet opladt for Feriens Betydning for hans Personale. Vi forstaar overhovedet ikke den Modstand, der findes indenfor Bogtrykkernes Organisation i København imod en tariferet Sommerferie, idet vi tror, at en saadan Ferie ikke vilde blive nogen reel Udgift. I dette Forhold gælder sikkert det gamle Ord: Det kommer igen, sa'e Bonden, da han gav sin So Flæsk!

EN MOLOK

Som det vil erindres, optog Ministeriet Neergaard, da det bar mod Enden af dets Regeringstid, et Laan paa omkring 125 Millioner Kroner. Der skulde af disse mange Penge dannes et saakaldt Egaliseringsfond til Støtte for den syge danske Krone. Millionerne er nu opslugte, men Kronen er stadig lige daarlig. Nu har man begyndt at snakke højt om, at der til samme Formaal yderligere skal laanes et Par Hundrede Millioner — Penge, som vi, naar der er gaaet et halvt Aars Tid, kun har Mindet tilbage af — ja, og saa naturligvis Smerterne ved Tilbagebetalingen.

Er der mon egenlig snart mere at pantsætte af den lille Plet Jord, som kaldes Danmark? Sagkyndige har regnet ud, at vi nu her i Landet er naaet saa vidt i Stats- og Kommunegæld, at hvert Barn, der fødes, begynder sin Virksomhed i Livet med en Gæld paa ca. 800 Kr. Saa forstaar man bedre Vanskelighederne ved at »slaa sig igennem«.

Nu er der altsaa Tale om en yderligere Forøgelse af denne Byrde. Det gaar saa godt — paa den gamle Manér.

REAKTIONEN LØFTER HOVEDET

Under denne Overskrift skriver »Typografiske Meddelelser« om Forholdene i Norge:

Det lader sig ikke benægte, at der for Tiden blæser en reaktionær, arbejderfjendtlig Vind over vort Land. Det er, kan hænde, flere tilstødende Omstændigheder, som har medført, at Reaktionen nu har faaet Luft under Vingerne. Men mon ikke den dybeste Aarsag er, at den norske Arbejderklasse har haft saa travlt med indre Opgør, at den har glemt sin fælles Fjende. Det ser i alt Fald ud til, at den øverste Repræsentant for den borgerlige politiske Magt her i Landet — Statsminister Berge — mener, at overfor en splittet Arbejderklasse skal han have frit Slag. Herpaa tyder de to Propositioner, som blev fremsat i Statsraadet sidste Lørdag angaaende nye Lovbestemmelser om Beskyttelse for arbejdsvillige og skærpede Straffebestemmelser for ulovlig Arbejdsstandsning.

Ifølge det, som er offentliggjort i Dagspressen, lyder de foreslaaede nye Straffebestemmelser til Beskyttelse af Strejkebrydere saaledes:

»Med Fængsel indtil 3 Aar straffes den, som bevirker eller søger at bevirke, at nogen mister eller opgiver sit Arbejde eller ikke søger eller ikke faar Arbejde:

a) ved at forulempe ham eller hans Husstand ved Trusler eller voldsom, fornærmelig eller paatrængende Adfærd,
b) ved at følge ham fra Sted til Sted.

Paa samme Maade straffes den, som opfordrer eller medvirker til nogen Handling, som nævnt i foregaaende Led.

Med Fængsel indtil 1 Aar straffes den, som giver eller medvirker til, at der gives offentlig Oplysning om, hvem som arbejder eller har arbejdet eller søgt Arbejde under Arbejdsstandsning.

Paatalen bliver offentlig.«

Angaaende de skærpede Straffebestemmelser for ulovlig Strejke er de vigtigste foreslaaede Forandringer følgende:

Der er efter Forslaget aabnet Adgang til — ved Siden af Bøder som efter den nugældende Bestemmelse — at idømme Fængselsstraf indtil 1 Aar. Straffeansvaret for Opfordring og Tilskyndelse til ulovlig Strejke, som nu er begrænset til Organisationernes Styrelsesmedlemmer og Tjenestemænd, er udvidet til at gælde alle Personer, som foretager eller medvirker til saadan Handling. Efter Forslaget straffes ogsaa en ulovlig Arbejdsstandsning, som sættes i Gang uden Medvirkning af Fagforening.

Skulde disse to Forslags Fremkomst ikke være et mene tekel til de fagorganiserede Arbejdere? En Advarsel om, at de nu bør holde op at slaas indbyrdes om golde politiske Teorier og faglige Snurrepiberier og i Stedet anvende den Tid og Arbejdskraft, som ødes paa denne Konto til ingen Nytte, til et opbyggende Arbejde for Fagorganisationen, saa den kan blive i Stand til ikke blot med Snak, men ogsaa i Handling at slaa ethvert yderligere Indgreb i Fagbevægelsens Virksomhed tilbage.

GYLDNE REGLER FOR ARBEJDSGIVERE

Ifølge en Beretning i »Internationale Rundschau der Arbeit« har et amerikansk Arbejdsgiverforbund for sine Medlemmer under Samarbejde med deres Arbejdere udgivet følgende »Gyldne Regler«:

1. Bevar dygtige Arbejdere for Faget ved anstændige Midler.
2. Lønsatserne skal fastsættes paa Grundlag af den højeste Sum, du kan betale og dog være konkurrencedygtig. Lønnen skal ikke alene være tilstrækkelig til Livsopholdet, men ogsaa give et Overskud til Rekreation, videre Uddannelse og Nødstilfælde.
3. Skaf Arbejdsbetingelser og en Omgivelse, som er tjenlig for dine Arbejderes Sundhed og Lykke.
4. Det er din Pligt at forsøge at forstaa det Standpunkt, som dine Arbejdere indtager, og de Spørgsmaal, som de beskæftiger sig med, og at klargøre for dem de økonomiske Principper, efter hvilke vi træffer vore Afgørelser og indretter vore Handlinger.
5. Det er din Pligt at inddele Arbejdet saaledes, at Personalet kan beskæftiges stadig og Overarbejde mest mulig undgaas.
6. Arbejdssparende og Beskyttelses-Indretninger er nødvendige, saavel for de beskæftigedes Sundhed som for Industrien selv.

GENERALFORSAMLINGER OG MØDER

RØNNE LOKALAFDELING

afholdt Lørdag den 5. Juli ordinær Generalforsamling i »Industrien«. Protokollen oplæstes og godkendtes. Regnskabet oplæstes af Formanden, *H. Kürstein*. Hovedkassens Indtægt Kr. 1848,51, Udgift Kr. 1842,50. Lokalkassens Indtægt Kr. 438,58, Udgift Kr. 150,37. Regnskaberne godkendtes.

Paa Forslag af Bestyrelsen vedtoges det at nedsætte Ekstrakontingentet med 30 Øre.

— Den selskabelige afholdt derefter Generalforsamling med Sommerudflugten paa Dagsordenen. Det vedtoges at foretage Turen pr. Biler Søndag den 3. August til Johns Kapel, Hammeren og Gudhjem med Middag paa Hjortbøls Hotel i Sandvig. *S. P.*

SVENDBORG LOKALAFDELING

afholdt ordinær Generalforsamling den 8. Juli i »Rolighed«. Formanden, *Corfitz Madsen*, valgtes til Dirigent.

Kassereren, *Søren Jensen*, oplæste Regnskaberne. Hovedkassen balancerede med 3293 Kr. 21 Øre, Kassebeholdningen 25 Kr. 71 Øre. Lokalkassen balancerede med 475 Kr. 96 Øre, Kassebeholdningen 89 Kr. 98 Øre. Godkendtes enstemmigt.

Formanden stillede paa Styrelsens Vegne Forslag om at ophæve Krone-Understøttelsen, da Lokalkassens Midler var for smaa til at bestride Udgifterne. *S. Jensen* og *C. W. Jensen* anbefalede at stemme for Forslaget. — Forslaget vedtoges enstemmigt.

Næste Punkt var: Sommerudflugt pr. Bil til Korinth. Da der kun var mødt faa Medlemmer, vedtoges det, at Styrelsen udsender Liste til Paategning, forinden Afgørelse træffes.

Valg: Til Formand i Stedet for Corfitz Madsen, som ikke ønskede Genvalg, valgtes Faktor *M. P. Nielsen*, »Sydfyns Soc.-Dem.«. Til Næstformand valgtes Trykker *M. Jørgensen* (afg. Hans Nielsen). Til Sekretær genvalgtes *N. P. Jensen*. Som Revisor genvalgtes *Bernhard Hansen*.

Corfitz Madsen bragte Foreningen en Tak for godt Samarbejde i den forløbne Tid. Den ny Formand, *M. P. Nielsen*, takkede for den udviste Tillid og bragte sluttelig den afgaaede Formand en Tak for hans store og gode Arbejde indenfor Foreningen.

Efter at Protokollen var oplæst og godkendt, hævedes Mødet. *N. P. J.*

SLAGELSE AFDELING

afholdt Lørdag den 12. Juli Generalforsamling paa Hotel »Slagelse«. *Formanden* aflagde Beretning for det forløbne Kvartal og forelagde Forbundsregnskabet, der udviste en Balance paa Kr. 2882,70 og en Beholdning ved Kvartalets Slutning paa Kr. 22,45, og Lokalkassen med Kr. 493,11 og Beholdning Kr. 230,80. — Protokollen oplæstes, og saavel denne som Regnskaberne godkendtes. — Under Eventuelt oplæste *Formanden* et Cirkulære fra Fællesorganisationen angaaende Dannelsen af en Teaterforening, som i kommende Sæson vil byde paa 5 Forestillinger, opført af bedste Kunstnere. Kontingentet bliver 5—10—15 Kr. helaarlig eller 1—2—3 Kr. pr. Forestilling for henholdsvis 3., 2. og 1. Plads. Ved Indmeldelse i Foreningen betales 50—100—150 Øre pr. Medlem i Indskud. Iøvrigt fremsendes Lister til Paategning paa de forskellige Trykkerier. Hvis et tilstrækkeligt Antal Medlemmer tegnes, vil der eventuelt kunne blive et Overskud, som tænkes udlignet paa den sidste Forestillings Billetpriser.

— Derefter afholdtes Generalforsamling i Hjælpekassen, hvor *Formanden* aflagde Regnskabet, der balancerede med Kr. 1555,19 og viste en Beholdning ved Halvaarets Slutning paa Kr. 1051,19, som godkendtes enstemmigt. *—d.*

NÆSTVED LOKALAFDELING

afholdt Lørdag den 12. Juli ordinær Generalforsamling paa »Industribygningen«. — Besøget var ikke stort.

Formanden, *Jensen-Petersen*, aabnede Generalforsamlingen. *Olaf Larsen* valgtes til Dirigent. — Et Underskud fra Grundlovsturen paa 2 Kr. bevilgedes. — Forhandlingsprotokollen oplæstes og godkendtes. — *Formanden* oplæste derefter de forskellige Regnskaber. Hovedkassens Regnskab udviste: Ordinært Kontingent 2691,60; Rejseunderstøttelse 55,25; Hjælpekassens for arbejdsløse 260,00; Understøttelse paa Stedet 536,50; Sygeunderstøttelse 38,00; Administrationstilskud 30,00; Regnskabet balancerede med 2739,60. — Lokalkassens Regnskab balancerede med 365,75; Formue 66,72. — Hjælpekassens Regnskab udviste en Balance paa 210,10; Formue 1137,90. Alle Regnskaberne godkendtes.

Under Eventuelt omtalte *Formanden* de nærmere Omstændigheder ved en Kollega i Fuglebjergs Udslettelse af Forbundet samt ansporede især de yngre Kolleger til at besøge Fagskolen for Boghaandværk i København, hvortil der eventuelt kan opnaas Tilskud fra Staten gennem Provinsbogtrykkerforeningen, ligesom Opmærksomheden blev henledt paa Arbejdsløshedsfondets Hjælpefond, hvortil Ansøgningsskemaer kan erholdes gennem Forbundskontoret til Brug for arbejdsløse Kolleger. *Th. Sørensen* omtalte dette Fond nærmere og anbefalede ligeledes Benyttelsen heraf. — Derefter sluttede Generalforsamlingen, og Deltagerne begav sig i sluttet Trop til Koncert i »Haven«. *S.*

HELSINGØR LOKALAFDELING

Generalforsamling afholdtes Lørdag den 12. Juli. Foruden Lokalformanden var 2 Medlemmer til Stede. Det ene Medlem frekventerer for Tiden Højskolen og blev af Formanden taget med hen til Generalforsamlingen. Det andet Medlem kom en Times Tid efter »Generalforsamlingen«s Begyndelse. Disse to underskrev Regnskabet, hvorefter »Generalforsamlingen« hævedes. *adb.*

ESBJERG LOKALAFDELING

afholdt ordinær kvartaarlig Generalforsamling den 12. Juli 1924 paa »Børsen«. — *J. Chr. Petersen* valgtes til Dirigent. — *Munch* oplæste Forhandlingsbogen, *J. Chr. Petersen* aflagde Beretning for Kvartalet og meddelte, at en paatænkt Udflugt var opgivet paa Grund af manglende Tilslutning, samt oplæste de reviderede Regnskaber. Alt godkendtes. — *L. Eickhardt* og *V. Lange* genvalgtes til Bestyrelsen. — Der bevilgedes Lokaleleje, og Dirigenten sluttede den daarligt besøgte Generalforsamling. *Em.*

THISTED LOKALAFDELING

afholdt Lørdag den 12. Juli ordinær Kvartalsgeneralforsamling paa Kafé »Snorren«. Efter at *Formanden* havde omtalt Ændringen i Arbejdsløshedskasseloven m. m., forelagdes Hoved- og Lokalkassens Regnskaber, der balancerede med 2807 Kr. 82 Øre og 235 Kr. 73 Øre. Førstnævnte sluttede med en Kassebeholdning paa 21 Kr. 82 Øre, sidstnævnte med en do. paa 72 Kr. 20 Øre. Regnskaberne godkendtes. — Det vedtoges at afholde Afdelingens aarlige Sommerudflugt Lørdag den 19. Juli. Turen gaar denne Gang til Klitmøller pr. Lastbil. *H. H.*

NÆR OG FJÆRN

TYPOGRAFERNES SYGE-HJÆLPEKASSE. Alle Restancer bedes af Hensyn til Kvartalsopgørelse betalt senest Mandag den 28. ds. Kl. 7—9.

Kassereren træffes ikke i Dag, Fredag.

REJSENDE GENNEM VEJLE bedes i Kassererens Fraværelse fra 27. ds. i 14 Dage henvende sig til Formanden, *Just Rasmussen*, som træffes paa »Vejle Amts Folkeblad«.

25-AARS JUBILÆUM. Torsdag den 24. Juni fejrede Faktor *A. Lundgren* 25-Aarsdagen for sin Ansættelse i P. A. Nielsens Bogtrykkeri, Ravnsborggade 6.

SOMMERHUSET melder: Alt optaget — til og med 2. August. Derefter atter lidt Luft.

25-AARS JUBILÆUM. Den 1. Juli var det 25 Aar siden, Hobro Lokalafdeling blev oprettet, og alle Afdelingens Medlemmer med Damer fejrede Dagen ved en lille gemytlig Festlighed.

SOMMERFERIE. Bogtrykkeriet »Hafnia« (Carl Kretzschmer), Aabenraa 15, giver i Lighed med tidligere Aar en Uges Ferie med Løn.

— *Valentin & Lunds* Personale har i Lighed med tidligere Aar erholdt 1 Uges Sommerferie.

— *Firmaet Spuhr & Siebuhr* har i Lighed med tidligere Aar tilstaaet sit Personale en Uges Ferie med fuld Udbetaling af Lønnen.

— I Lighed med tidligere Aar er der tilstaaet Personalet i *Bianco Luno's Bogtrykkeri* henholdsvis 3 og 6 Dages Sommerferie med fuld Ugeløn. Ferien er begyndt. — Samtidig blev der tilstaaet Personalet en halv Fridag til en Skovtur, der afholdtes Lørdag den 12.

DANSK PROVINSBOGTRYKKERFORENING holdt den 13. Juli Generalforsamling i Randers. Trykkeribestyrer *Fich*, Odense, blev genvalgt til Bestyrelsen. I Stedet for Redaktør *Sophus Sørensen*, Silkeborg, der efter 21 Aars Arbejde bad sig fritaget for sin Post i Bestyrelsen, valgtes Bogtrykker *N. K. Nielsen*, Randers.

DØDSFALD. Efter nogen Tids Sygdom er Stereotypør *Arvid Hans Sundstrøm* afgaaet ved Døden i en Alder af kun lige ved 32 Aar. Sundstrøm, der var gift, har i de sidste 4—5 Aar arbejdet i »Berlingske Tidende«. Oprindelig havde han lært som Skriftstøber og arbejdet som saadan hos Will. Simmelkjær, hvorfra vi mindes ham som en forstaaelsesfuld Tillidsmand. I Onsdags begravedes han paa Vestre Kirkegaard, hvor den nye Afdelingsfane sænkedes over hans Baare.

— Af Dagspressen vil det fremgaa, at Musikdirektør *Vald. Nielsen* er afgaaet ved Døden under en Rekonvalescens i Gentofte. Vald. Nielsen havde i over 25 Aar været Typografernes Spillemand og Dirigent ved saa godt som alle vore mer eller mindre højtidelige Lejligheder. Hans joviale Væsen, hans Dygtighed i Forbindelse med hans Stilling som Chef for Livgardens Orkester har bidraget meget til den Popularitet, der er skabt om Typografernes Fester. Med Vemod tænker vi paa ham, der paa sin Vis var et Midtpunkt, som nu er borte efter megen Sygdom, men endnu ung af Alder.

BØRNS ARBEJDE. De forenede Stater har vedtaget en Ændring af Forfatningen, i Henhold til hvilken Regeringen bemyndiges til at indskrænke, regulere og forbyde Anvendelse til Arbejde af Børn under 18 Aar, og som tidligere var vedtaget af Repræsentantkammeret. Det skal nu forelægges de enkelte Stater til Ratificering, og to Tredjedele af Staterne skal ratificere den, førend den kan træde i Kraft.

Denne nye Ændring betegner Afslutningen paa en langvarig Kampagne for Indførelsen af Ensartethed indenfor den amerikanske Arbejdslovgivning vedrørende Beskyttelse af Børn og unge Mennesker. For Øjeblikket ligger Kontrollen med Børns og unge Menneskers Arbejde i Hænderne paa de enkelte Stater.

SVENSK TYPOGRAF-FORBUND holder Delegeretmøde i Stockholm i Dagene 4. til 7. August.

STIGENDE ARBEJDSLØSHED I RUSLAND. Siden 1922 har Arbejdsløsheden i Rusland været i stadig Stigning. I Oktober 1922 beløb Antallet af arbejdsløse i 70 af de vigtigste Byer indbefattet Moskva og Petrograd sig til 308.200. Februar 1924 var dette Tal steget til 812.000. Disse Tal er ikke helt fuldstændige i Betragtning af, at de kun omfatter 70 af 90 Byer. I Henhold til Oplysninger indeholdte i »Industrial and Labour Information«, det internationale Arbejdsbureaus Ugeskrift, er Arbejdskommissariatet af den Mening, at Antallet af arbejdsløse indregistreret paa de forskellige Arbejdsanvisningskontorer den 1. Januar 1924 udgjorde 1.230.000. Desuden maa det erindres, at ikke alle arbejdsløse er indregistrerede paa Arbejdsanvisningskontorerne, og det virkelige Antal er saaledes højere end det angivne Tal.

Særlig de intellektuelle Arbejdere lider under Arbejdsløsheden. Derefter kommer Arbejdsmænd og endelig faguddannede Arbejdere. Blandt de intellektuelle Arbejdere er det særlig Sovjetregeringens Funktionærer og Lærerne, der lider under Arbejdsløsheden. Blandt de faguddannede Arbejdere er Arbejdsløsheden størst for Metalarbejdere, Tekstilarbejdere og Murere.

NORDISK BOKTRYCKAREKONST har i Aar naaet sin 25. Aargang. Dets Junihæfte indeholder bl. a. en lang Artikel af Henning Brøckner om den danske Bogtrykker Chr. Christensen og hans Arbejder, samt en Omtale af Emil Selmar i Anledning af dennes 70 Aars Fødselsdag.

I Henhold til Anvisningskontorets Regulativ, Punkt 6, gøres opmærksom paa, at ingen maa slutte bindende Aftale om Pladstilbud, før Henvendelse er sket til Lokalkassereren i den paagældende By eller i København til Anvisningskontorets Bestyrer. Undladelse heraf medfører Karantæne.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND BOGTRYKFAGETS ARBEJDSLØSHEDSKASSE

VESTERGADE 5, 1. SAL
KØBENHAVN B.

KONTORERNE er aabne for Ind- og Udbetaling fra 1—3 undtagen *Lørdag (11—1)* samt *Fredag* og *Mandag Aften Kl. 5—6½*. Telefon 4331.

FORMANDEN træffes som Regel til samme Tider. Telefon 13,331.

ANVISNINGSKONTORET. Telefon 4331. Før Kl. 9 Form. og efter 6 Aften gennem Str. 1683. Telegramadr.: Typforbundet, Kbhvn.

FORENINGSMEDDELELSER

KVITTERING FOR MODTAGNE APRIL KVARTALS REGNSKABER. 16. Juli: Kolding pr. Bl. 600,00, Kt. 465,85, ialt 1065,85; Randers pr. Bl. 700,00, Kt. 500,00, ialt 1200,00; Hadersley 259,00; København 54.286,94; Assens pr. Bl. 140,05; Thisted pr. Bl. 500,00. 17. Juli: Holstebro pr. Bl. 271,55; Hobro pr. Bl. 293,00; Middelfart pr. Bl. 320,00; Varde 545,00. 18. Juli: Odense pr. Bl. 500,00, Kt. 2393,85, ialt 2893,85. 19. Juli: Nykøbing M. 378,95; Stubbekøbing 270,00. 21. Juli: Fredericia pr. Bl. 285,70; Vejle 1750,00; Nykøbing F. pr. Bl. 200,00, Kt. 992,95, ialt 1192,95; Holbæk pr. Bl. 200,00, Kt. 902,75, ialt 1102,75. 22. Juli: Horsens 905,25; Ringkøbing 470,00; Herning 250,00; Stege 300,00; Korsør 380,60; Lyngby pr. Bl. 150,00; Skive 1126,45.

København, 22. Juli 1924.

Forretningsudvalget.

TILSKUD FRA HOVEDKASSEN er efter lovformelig Begæring tilsendt følgende Afdelinger: 16. Juli: Kolding i St. f. en Del af April Kv. Overskud 600,00; Randers i St. f. en Del af April Kv. Overskud 700,00; Assens i St. f. April Kv. Overskud 140,05; Thisted i St. f. April Kv. Overskud 500,00. 17. Juli: Middelfart i St. f. April Kv. Overskud + 80,00, ialt 400,00; Hobro i St. f. April Kv. Overskud 293,00; Holstebro i St. f. April Kv. Overskud 271,55; Viborg 300,00. 18. Juli: Odense i St. f. en Del af April Kv. Overskud 500,00. 21. Juli: Holbæk i St. f. en Del af April Kv. Overskud 200,00; Nykøbing F. i St. f. en Del af April Kv. Overskud 200,00; Fredericia i St. f. April Kv. Overskud 285,70. 22. Juli: Lyngby i St. f. April Kv. Overskud 150,00.

København, 22. Juli 1924.

Forretningsudvalget.

NYE MEDLEMMER

København: Anna Dorthea Jensen, udl. 14. 7. 24 hos Simmelkjær (Grafisk Comp.). Ellen Mar-

GUTENBERG KOMMER! (Se Annoncen i næste Numer) (162)

grethe Bentsen, udl. 14. 7. 24 hos Mohr & Co. Olga Cathrine Rasmussen, udl. 19. 6. 06 hos L. A. Nielsen (tidl. Medl.). 1337 Hansens Hustru Hilda (Syge- og Begravelseskassen). 4107 Nebelungs Hustru Esther (Syge- og Begravelseskassen). Oskar Harald Rosling, udl. 28. 6. 24 hos H. Jensen.

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedkommende Lokalafd.

TILTRAADTE

København: 390 Carl Helms fra Rejse (arbl.). 4140 Aage Grumstrup fra Rejse (arbl.). 7338 Gunder Jensen fra Løgstør (Fagskolen). 7280 Svend Petersen fra Løgstør (Fagskolen).

Esbjerg: 3187 K. Juel Houmarch (arbl.). Herning: 2639 Sofus V. Sørensen (P. Pagh). Holbæk: 3311 Niels P. Pedersen (arbl.). Nyborg: 3309 Wald. Kronvang (Avisen). Odense: 4205 Einer Gade (arbl.). Struer: 6673 D. V. Naae (M. Christensen). Viborg: 3460 Bruno Frederiksen (arbl.).

FRATRAADTE

København: 4476 Aage Hansen paa Rejse.

Frederikshavn: 7336 Knud Larsen. Næstved: 7280 Svend Olaf Petersen til Kbhvn. (Skole). Odense: 7232 Aage Clemmensen til Løgstør (arbl.). Slagelse: 7285 Poul Hansen paa Rejse. Skive: 6293 M. A. Larsen til Lemvig (Bogtrykker). Sønderborg: 3830 Friedrich Hess paa Rejse. Viborg: 6981 Peter Stick paa Rejse.

UDMELDTE

Aarhus: 7154 Lester Jørgensen (til Amerika). Herning: 3445 N. C. Andersen (fratr. Faget) og 6379 H. N. Christensen (fratr. Faget). Roskilde: 6018 Ejnar Nielsen (fratr. Faget). Thisted: 3874 Jens Ubbesen (fratr. Faget).

UDSLETTET

Aarhus: 7159 Chr. Viggo Nielsen (forsvunden).

DØD

København: 3086 Arvid Sundstrøm (Berl. Tid.).

Typografernes Understøttelseskasse for Enker og Efterladte.

Kassereren træffes ikke Mandag den 28. Juli og 4. August paa Grund af Ferie, eventuelle Anmeldelser om Dødsfald bedes sendt til Formanden, Anthon Larsen, Dronningensgade 48 [2].

Carl J. Christoffersen,
Hillerødgade 139.
21)

Typografernes Syge-Hjælpekasse.

Alle Restancer bedes af Hensyn til Kvartalsopgørelse indbetalt senest Mandag den 28. ds. Kl. 7—9.

Kassereren træffes ikke i Dag Fredag. (13f)

Trykkeriarbejdernes Klub.

Ifølge Generalforsamlingens Beslutning afholdes ekstraordinær Generalforsamling Fredag den 25. ds Kl. 8 pr. i Cafe »Standseren«, Farimagsgade 76. Indbetaling af Kontingent samme Aften.

NB. Det er ethvert Medlems Pligt at give Møde. *Styrelsen.*

Typografernes Sangforening.

Lørdag Kl. 8, Pilealléen 16. ((11)

Søndag den 27. Juli: *Maglemose.* Sct. Hans Torv Kl. 8.

Husk Tegningen til **Sommerfesten** Søndag den 3. August i Gentofte Hotel. Spisning (Fisk, Steg, Is og Kaffe à 5 Kr.), derefter Dans.

Kullentur Søndag den 10. August (med Dampskib). 5 Kr. Tur og Retur. — Tegning (som slutter 5. August) hos Styrelsen og ved Telefon Nora 5263 (30)

ANNONCER

Yngre Trykker
(kendt med Sætning) søger Plads i Provinsen. Billet mrkt. »163« modtager Ekspeditionskontoret.

Sætter,
30 Aar, ugift, søger Plads straks eller senere, ligegyldigt hvor, som Akcidens-, Annonce-, Avis- eller Værksætter. Prima Referencer. Provinsianer. Billet mrkt. »164« modtager Ekspeditionskontoret.

Trykkerforbundter.
En flink Trykkerforbundter søger Plads straks eller senere. Har staaet 3½ Aar i Lære. Billet mrkt, »165« modtager Ekspeditionskontoret.

1. Kl.s Akcidenssætter
til moderne Sats søger Plads i København omkring 1. Oktober. Eventuelt ledende Stilling. — Billet mrkt. »167« modt. Ekspeditionskontoret.

Maskinsætter
til Lino- eller Intertype søger Plads straks eller senere. 23 Aar gl. Anbefalinger haves.
Emil Andersen,
Griffenfeldtsgade 50 A II th.
(166) København N.

Tandlæge Viggo Jensen
Klareboderne 2 II,
Hj. af Købmagergade 40.
Konsultationstid fra 10—7. Onsdag og Lørdag fra 10—3½. Telefon 15868. (168)

Dygtig Akcidenssætter
ønsker sig optaget som Kompagnon i et mindre Bogtrykkeri. I Mangel heraf søges Plads som Akcidenssætter. Billet mrkt. »161« til Ekspeditionskontoret.

A/S F. L. BIE Gothersgade 28, København K.
Telefoner: Centr. 11,462, 8062 & Palæ 1556.
Grafisk Fagforretning
leverer bedst og billigst fra Lager forniklede **Tænger, Aale, Vinkelhager** og alt andet Tilbehør for Trykkeriet og Sætteriet.
Stort Lager af alle grafiske Maskiner. (9)

ADOLPH WULFF
fører alle Artikler for Bogtrykkere.
Maskiner · Skrifter · Farver
fra de bedste Fabrikker.
Valsemassefabrik og Valsestøberi.
Brugte Maskiner haves altid paa Lager.
Gothersgade 8. Kjøbenhavn K.
Telefon Central 39 og 5539. (6)

PARITZ GOTTSHALCK
KONGENS NYTORV 8 · TELEFON 8878
Nye og brugte Maskiner haves paa Lager.
Stort Lager af alle Utensilier. (11)

S. JOHANSENS BARNEVOGNE
Engelske Modeller 78 Kr.
Ratebetaling kan indrømmes.
AMERIKAVEJ 1. HJ. VESTERBROG.
(75)

Tandlæge Edv. Møller,
Købmagergade 30, 2.
udfører enhver Tandbehandling til smaa Priser. Samvittighedsfuldt Arbejde. Bedøvelse hele Dagen. Konsultationstid 10—3½, 6—7 Efterm. Telefon 8181. (12)

Godt Arbejde kræver godt Værktøj.
Brug DRUBINS Danske Trykfarver.
Eneste danske Specialfabrik for Bog- og Stentrykfarver.
Telefon 9090 Telegr.-Adr.: DRUBIN, Valby.
(14)

(152)

SKRIFTSTØBERI "AMSTERDAM" A/S.
AMSTERDAM • HOLLAND

Omgaaende Levering

Største Udvalg i moderne Brød- og Titelskrifter af reneste Raamaterialer. Messinglinier af fineste amerikanske Messing.

AGENTUR OG LAGER:
ERIK LEVISON • VESTRE BOULEVARD 36 • KØBENHAVN B.
TELEFONER: CENTRAL 3018 OG CENTRAL 14823 · FABRIK VESTER 7982

Sat med: Hollandsk Mediæval og Hollandsk Mediæval Kursiv

Redaktør: Fr. Nielsen, Bygaardsstræde 8, Køge. Ekspeditør: Karl Sørensen, Vestergade 5, 1. Sal, Kbhvn. B.
Abonnem. gennem Postkontorerne: 1 Kr. 50 Øre Kv. Annoncer: 35 Øre pr. Petitlinje (pladss. Medl. 25 Øre). 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. Bording (V. Petersen). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 31 KØBENHAVN DEN 1. AUGUST 1924 51. AARGANG

Dansk Typograf-Forbunds Københavns Afdeling
(Samtlige Medlemmer)
afholder

ordinær Kvartalsgeneralforsamling

Søndag den 17. August Kl. 10 præcis
i Rømersgade 22 (Festsalen).

Dagsorden: 1. Beretning. 2. Regnskab. 3. Tandlægeordningen. 4. Beretning fra Kontrahentmøderne.

Medlemskort skal forevises ved Indgangen.
Styrelsen.

FAGETS LÆRLINGEFORHOLD

Det var saare karakteristisk, da Københavns Bogtrykkerforening for 2—3 Somre siden fandt det paakrævet, at der sloges til Lyd for Antagelsen af Lærlinge i Typograf-Faget, at dette skete samtidig med, at Faget gennemgik den strengeste Arbejdsløshedsperiode, det nogensinde har haft. Ved store Annoncer i Dagbladene, som skulde være disses Tribut til Lærlingeuddannelse, var K. B.s Kontor blevet den Central, hvorfra Lærlinge østes ud for alle Hjørner, og som det er den Dag i Dag. Vi erindrer, hvorledes Typograferne ved forskellige Lejligheder, naar de var sammen med Københavns Bogtrykkerforening til Forhandlinger, udtalte deres Forundring over dette Forhold, og hvilke forlegne Forklaringer Bogtrykkernes Formand opvartede med.

Men tro dem — hvem der vil!

Troligt har man imidlertid forfulgt sit Maal, hvad det saa end er, og hvor lidt eller hvor meget man end har opnaaet.

Men det skal siges i Dag som for Aar siden: aldrig har Arbejdsløsheden som i disse Aar hærget og ruineret, pint og plaget de Kolleger, som den er gaaet ud over, og som den bestandig gaar ud over. Tag Tallene Uge for Uge paa den arbejdsløse Stab, og se — omkring 300 Stk. i København alene er det sørgelige og nedslaaende Resultat, der holder sig konstant. Ude i Provinsen ligger der arbejdsløse i hver en By. Til Udlandet kan ingen drage bort. Det er, som Arbejdsløsheden har taget sit faste Kvælertag i sine Ofre og siger: du skal — du skal tvinges ned i alt det sørgelige, i al den Skændsel, der kan følge og uvægerligt følger med den tvungne Lediggang. Den, der skriver dette, har i Aarenes Løb set adskillige Menneskeskæbner og Forhold ødelagte og knuste, som var Resultatet, naar Kræfterne slap op. Thi det er netop det Særkende ved Arbejdsløsheden i Bogtrykfaget, at den i alt, alt for mange Tilfælde er ensbetydende med at være arbejdsløs Aaret rundt.

Hvad Typograferne har gjort og gør, skal ikke her tales om. Men det har i alt Fald været Formaalet at bøde og hjælpe, hvor det var muligt og saa meget som muligt.

Men hvad gør nu Principalerne, hvad gør deres Organisation?

Ja, her er man ikke Spor anderledes, end man var for Aar og Dag siden, men ovenikøbet lader det til, at man bliver værre og værre. Med en til Sygelighed grænsende Fanatisme bekymrer man sig for Fagets Tilgang af Lærlinge. Man gør det paa Trods af alle Beklagelser over de uheldige Forhold, paa Trods af alle Forsikringer om Principalernes gode Vilje og deres Haab og Ønsker for Fagets Udøvere.

Mundsvejr det hele!

Nu er det ikke alene nok med at kunne antage Lærlinge og antage lige til Stregen. I adskillige Tilfælde gaar man ogsaa over den. Sjældent er en Uge gaaet hen, uden at Organisationen har maattet gribe ind, snart her, snart der, og kræve en ulovlig antaget Lærling fjernet.

Ikke desto mindre faar man nu at vide, hvor mange Lærlinge Københavns Bogtrykkerforenings Medlemmer har og endvidere, hvor mange flere de endnu *maa* have. Ved Spørgeskemaer søger man at presse Medlemmerne til at interessere sig for, hvad de har Ret til at antage. Vi kender, hvad der ligger af Ordre i saadanne Spørgsmaal og Henstillinger, der kommer fra deres Pave. Om Lovligheden heraf skal vi ikke for nærværende komme ind paa, vi har jo før set vor ærede Modpart paa den forkerte Side af Plankeværket.

Men her har vi kortelig fremført, hvad K. B. yder til Formaalet: at bøde paa Arbejdsløsheden. Tilbage staar saa, hvormeget Værd man skal tillægge dette, og hvad man f. Eks. skal sige til, at en mindre Bogtrykker, der har været lige ved at gaa over Stregen, finder paa nogle nye Opfindelser med Hensyn til Fortolkningen af Lærlingeskalaen, hvori han naturligvis ser sin Interesse. Det har maaske mindre at betyde, end man maatte antage.

Af betydelig mere Interesse er det derimod at se de enkelte Bogtrykkeres Svar paa K. B.s Spørgeskemaer: Høfligt og pænt svares der f. Eks., at »af Hensyn til Uddannelsen ansættes der ikke flere Lærlinge« eller »vil ikke antage flere paa Grund af den store Arbejdsløshed«. Dette er Motiveringer, der baade er sande og sunde, og som saadan virker afsvalende paa de Fantasterier, der udgaar fra Badstuestræde og Omegn, og som kun kan vække en uforsonlig Modstand hos den Part, der baade direkte og indirekte maa tage alle Følgerne af Lysten til at udlære unge Mennesker for lige saa hurtigt at kaste dem paa Gaden.

Naar derfor K. B. eller et Enkeltmedlem i den senere Tid kommer ind paa Lærlingeforholdet med deres Ønsker og deres Forestillinger, saa véd vi, at disse har ikke til Formaal at gavne Faget det allermindste, ikke at hjælpe — men kun at gøre ondt værre.

Og herudfra skal de ene ses og behandles.

***

ARBEJDERREGERINGEN OG GRUNDSKYLDEN

Finansminister *Bramsnæs* har bebudet en Omlægning af vort Skattesystem og lovet, at Forslag herom skal blive fremsat til Efteraaret. Af Udtalelser, som Finansministeren har fremsat, og som vi gengiver nedenfor, fremgaar det, at Regeringen agter at optage i den bebudede Skattereform baade kommunal Grundskyld og en Udvidelse af Statsgrundskylden — altsaa et betydningsfuldt Skridt i Retning af at sætte en Stopper for den voksende Spekulation i Landets Jord, hvoraf saa mange ulykkelige Forhold fremkommer.

Forhaabenlig vil en saadan Grundskyldsbeskatning medføre, at Befolkningen slipper af med en Del af de nuværende Skatter, der saa godt som alle hviler paa et uretfærdigt Grundlag. Dog maa vi være forberedte paa, at en Omlægning af Skatterne i den antydede Retning vil møde stærk Modstand — ja, kan næppe ventes gennemført før vort ærværdige Gammelmandstings Magt er brudt.

Vi giver Finansminister *Bramsnæs* Ordet:

»Regeringen agter at forelægge Forslag om kommunal Grundskyld til Efteraaret.

Endvidere agter vi at forelægge Forslag om Udvidelse og Ændring af Statsgrundskylden og derved tilstræbe at fritage de Bygninger, der ikke kan betegnes som Luksusbygninger, for Skat.

Hvorvidt Finansernes Tilstand og Hensynet til, hvad der overhovedet er gennemførligt, vil tillade, at andre tyngende Byrder og særlig Told paa Livsfornødenheder afløses af Grundskyld, tør jeg ikke udtale mig om endnu, men det er min Opfattelse, at Hensynet til Bolignøden i alt Fald gør det særlig ønskeligt, at Tømmer fritages for Told.

Hvorvidt Forslaget om Statsgrundskylden kan fremsættes samtidig med det om den kommunale Grundskyld, kan ikke afgøres endnu. Det afhænger i nogen Grad af, om det kommer til at indgaa som et Led i den almindelige Skattereform, hvorom Regeringen agter at fremsætte Forslag.

Spørgsmaalet om den tekniske Side af denne agtes behandlet i et Udvalg, men dette kommer næppe til at beskæftige sig stærkt med selve Forslaget om Statsgrundskylden. Dette vil i alle Tilfælde blive udarbejdet og fremsat i den kommende Vintersamling.

Regeringen er ingenlunde blind for de store Vanskeligheder, der vil møde dens Arbejde for Grundskyldens Udvidelse. Men den agter at sætte al sin Kraft ind paa Gennemførelsen, og den stoler paa, at denne Sag har saa dyb en Rod og saa stærk en Klang i Befolkningen, at det skal lykkes at bryde Modstanden.

HVOR LÆNGE ENDNU?

Nu har den danske Overklasse — Mændene med de kolde Hjerner, men uden Moral — atter svindlet et halvt Hundrede Millioner af Folkets Midler bort.

Det er egenlig interessant at lægge Mærke til, hvorledes Offenligheden bliver gjort bekendt med et saadant »Forsvindingsnumer«. Det sker altid i flere Tempi. Man begynder med forholdsvis smaa Summer, men for hver ny Meddelelse, der udsendes fra de indviedes Kreds, lægges der en Del Millioner til for til sidst at ende med et Beløb, om hvis Størrelse og Betydning almindelige dødelige egenlig ikke gør sig noget Begreb.

Men hvad der næsten er værre end selve Svindelen, er den Ligegyldighed, som Folk i Almindelighed efterhaanden har vænnet sig til at lægge for Dagen over for disse kolossale Angreb paa Landets Formue. De allerfleste slaar sig hurtig til Ro med den Tanke: Det er jo ikke mine Penge, og hvad kommer det saa mig ved!

Saaledes har man imidlertid ikke Lov til at tænke, end mindre sige. Thi det kommer i høj Grad os alle ved, at der spilles Hasard med Landets Velfærd.

En samlet Oversigt over, hvor mange Millioner der er spillet og svindlet bort i de senere Aar, vilde ikke være uden Interesse. Det vilde blive en artig Sum, som — omsat i Arbejde — vilde repræsentere et Utal af Sliddage for det arbejdende Folk.

Her maatte jo egenlig ligge en Opgave for Arbejdsgiverforeningens Ledelse! Denne Forening holder jo af at omgive sig med et samfundsbevarende Skær, og naar dens Ledere er saa ivrige i deres Undersøgelser af Industriens Evne til at betale Arbejderne en anstændig Løn, saa er det naturligvis af Hensyn til det samfundsmæssige. Men naar Spillerne og Svindlerne lader Millionerne rulle, saa hører man ikke saa meget som et Grynt fra bemeldte Ledere om den Skade og de Tab, der ad denne *ikke længere usædvanlige Vej* paaføres vor betrængte Industri.

Naar en halv Snes Arbejdsmænd i Smørumovre har nedlagt Arbejdet og paa denne Maade truer Samfundet med Ødelæggelse, sætter Arbejdsgiverforeningens Velfærdskomité hele den tyrkiske Musik i Bevægelse. Over for de Kølleslag, Krak-Mændene retter mod al Foretagsomhed her i Landet, er der lutter Tavshed.

Vi synes ærlig talt, man i det mindste kunde tage sig sammen og udsende en Resolution — en Protest imod en Fortsættelse! Om ikke for andet, saa for at bevare det samfunds- og industribeskyttende Skin.

Og tænk, hvilke herlige Storlockouter der kunde være lavet for de mange Millioner. Fortsættes Svindelen, bliver der jo ikke Raad til disse nyttige Foranstaltninger!

Og der er vist ingen Grund til at tro, vi har naaet Bunden. Det privatkapitalistiske Samfund er raaddent i sin inderste Rod. Aldrig har det vist sin Uformuenhed klarere end nu. Men Folket — det godtroende arbejdende Folk? Hvor længe vil det taalmodigt se paa, at dets Levemuligheder forringes? Hvor længe vil det finde sig i at blive ruineret af en Flok Spillefugle, der lever højt paa dets Arbejde og Sparsommelighed?

Fr. N.

FREDS-DEMONSTRATIONSMØDET

I Anledning af 10-Aaret for Verdenskrigens Udbrud har de internationale faglige og politiske Organisationer besluttet at iværksætte antimilitaristiske Demonstrationer i alle Lande.

I Henhold hertil har De samvirkende Fagforbund, Socialdemokratisk Forbund og Danmarks socialdemokratiske Ungdom arrangeret et Freds-Demonstrationsmøde, der afholdes Søndag den 3. August. Mødet afholdes i Fælledparken Kl. 12½. Fra den naturlige Talerstol (Stenen) vil der blive talt af kendte Fag- og Partifæller, og der vil her blive givet Udtryk for Arbejderbevægelsens Kamp mod Militarismen og Krig samt for Afrustning og Fred.

Som bekendt agter Socialdemokratiet til Efteraaret at fremsætte Afrustningsforslag paa Rigsdagen. Freds-Demonstrationsmødet vil derfor danne en udmærket Indledning til en virksom Propaganda for Gennemførelsen af Forslaget samtidig med, at det udtrykker Arbejdernes Afsky for Krigen og dens Rædsler. Derfor vil Freds-Demonstrationsmødet være sikker paa Tilslutning under de ved saadanne Lejligheder store Former. Søndag den 3. August er Parolen: Til Fælleden!

De i Dagens Anledning trykte Demonstrationstegn og Sange vil blive forhandlet ved Talerstolen i Fælledparken til en Pris af 15 Øre pr. Stk., og et stort Orkester vil underholde Deltagerne fra Kl. 1½.

ARBEJDSTIDEN I ENGLAND OG TYSKLAND

Den engelske Landsorganisation har ved Cirkulærer til de tilsluttede Organisationer fremskaffet Oplysning om, i hvilken Udstrækning Ottetimers Dagen er gennemført i England. Fra 133 Organisationer med 4.688.609 Medlemmer er der indgaaet Svar, som gaar ud paa følgende:

24.300 Medlemmer har 40 Timers Arbejdsuge, 800.000 Medlemmer 42 Timer, 305.687 Medlemmer 44 Timer, 8500 Medlemmer 46 Timer, 11.590 Medlemmer 46½ Timer, 964.224 Medlemmer 47 Timer og 1.409.613 Medlemmer har en Arbejdsuge paa 48 Timer.

3.524.714 eller tre Fjerdedele af de Fagforeningsmedlemmer, som Forespørgslen omfatter, arbejder altsaa 48 Timer eller derunder. Bemærkelsesværdigt er ogsaa den store Procentdel, som kun arbejder i 42 Timer om Ugen.

*

For at fastslaa Omfanget af den Forlængelse af Arbejdstiden, som har fundet Sted i Tyskland paa Grundlag af den af Regeringen udstedte Arbejdstidsforordning, har Landsorganisationen under Medvirkning af de lokale Fællesorganisationer foretaget en Undersøgelse af den virkelige Længde af Arbejdstiden, iberegnet Overtimerne. Undersøgelsen begrænsedes fra Begyndelsen af til at omfatte syv af de vigtigste Fag, og er saaledes en Art Stikprøve, som dog omfatter hele Landet og de mest typiske Fag og saaledes sikkert er et nøje Udtryk for de virkelige Forhold.

Undersøgelsen omfattede ialt 46.122 Virksomheder med 2.453.523 beskæftigede Arbejdere. Af hvert 100 beskæftigede Personer arbejdede i Ugen fra 12. til 17. Maj længere end 48 Timer om Ugen: I Byggefagene 11,0 pCt., Bogtrykfaget 49,4, Kemiske Industri 44,0, Træindustrien 21,4, Metalindustrien 63,5, Skotøjsindustrien 14,5 og Tekstilindustrien 82,4 pCt.

Naar man saaledes kan fastslaa den Kendsgerning, at over Halvdelen af Arbejderne og Funktionærerne arbejder over 48 Timer om Ugen, fristes man til drage Sammenligninger, som just ikke er smigrende for de sociale Tilstande i Tyskland.

(I. F. C.)

SOCIALDEMOKRATISK ARBEJDERSKOLE

Det nye Skoleaar begynder først i Oktober, og Undervisningsplanen, der omfatter 2 Vinterhalvaar, er tilrettelagt med det særlige Formaal at udruste Eleverne til et fagligt, politisk og kooperativt Arbejde indenfor deres Organisationer. Kun Organisationer kan indmelde Elever til Skolen, i hvilken Undervisningen foregaar fra Oktober til April hver Onsdag og Fredag Aften Kl. 7—9 (Østerfarimagsgades Kommuneskole).

Styrelsen for København har vedtaget som sædvanlig at opslaa to Fripladser, om hvilke kan ansøges ved skriftlig Henvendelse til Formanden, og som kan søges af alle Brancher, baade af Kvinder og Mænd, indenfor Afdelingen.

FAGSKOLEN FOR BOGHAANDVÆRK I KØBENHAVN

Den første September fortsættes Undervisningen paa Vinterskolen. Der oprettes nye Klasser for Sættere, Trykkere og Bogbindere. Ansøgningsblanketter til Optagelse paa de nye Hold udleveres paa Fagskolen hver Dag Kl. 8—5, og de maa indleveres i udfyldt Stand samme Sted inden Mandag den 25. August.

Optagelsesprøven for nye Elever finder Sted Mandag den 1. September Kl. 7 Aften. Samme Aften Kl. 7 møder de Elever, som skal fortsætte i de ældste Klasser, for at faa udleveret Timeplan m. m.

Undervisningen begynder *Onsdag den 3. September.*

Samtidig henledes Opmærksomheden paa, at *Lærlinge*, som vil søge Optagelse paa Fagskolen 1925, maa have gennemgaaet teknisk Skoles forberedende Undervisning (1. Halvaar).

C. Lembek,
Inspektør.

GENERALFORSAMLINGER OG MØDER

HILLERØD LOKALAFDELING

afholdt ordinær Generalforsamling Søndag den 13. Juli paa Hotel København. *Edvard Hansen* valgtes til Dirigent. — Formanden, *A. Rasmussen*, aflagde Beretning om Virksomheden og omtalte bl. a. det paatænkte Fællesbageri. — Kassereren, *Oskar Jensen*, oplæste de reviderede Regnskaber. Hovedkasseregnskabet balancerede med 2298 Kr. 98 Øre og Lokalkasseregnskabet med 751 Kr. 88 Øre. Begge Regnskaber godkendtes enstemmigt. — Til Formand genvalgtes *A. Rasmussen* og til Sekretær *Julius Christensen*. Til Revisor valgtes *Gunnar Petersen* og til Sup-

pleant *Carl Frederiksen*. Til Suppleant for Bestyrelsen valgtes *Laur. Rasmussen*. Til Fanebærer genvalgtes *P. Sørensen* med *Aug. Hansen* som Reserve. — Generalforsamligen var besøgt af 18 Medlemmer. *J. C.*

VEJLE LOKALAFDELING

afholdt ordinær Generalforsamling Lørdag den 18. Juli i Arbejdernes Forsamlingsbygning. — Formanden, *Just Rasmussen*, bød velkommen, hvorefter *Johs. Schmidt* valgtes til Dirigent. — Forhandlingsprotokollen oplæstes og godkendtes. Kassereren, *Ærenlund-Madsen*, oplæste og fremlagde de reviderede Regnskaber. Forbundsregnskabet balancerede med 3143 Kr. 17 Øre og sluttede med en Kassebeholdning paa 21 Kr. 22 Øre. Lokalkassens Regnskab balancerede med 775 Kr. 78 Øre og en Kassebeholdning paa 291 Kr. 23 Øre. Begge Regnskaber godkendtes enstemmigt. — Til Repræsentanter til Teknisk Selskab genvalgtes *Johs. Schmidt* og *Carl Lund* og nyvalgtes *Alfr. Berg*. *Johs Schmidt* aflagde en kort Beretning fra Teknisk Selskabs sidste Generalforsamling. — Derefter sluttede Generalforsamlingen, der var besøgt af en Snes Medlemmer. *L.*

NYKØBING M. LOKALAFDELING

afholdt ordinær Generalforsamling Lørdag den 19. April. 10 Medlemmer var mødt. Forhandlingsprotokollen oplæstes og godkendtes. — Regnskaberne udviste: Hovedkasseregnskabet balancerede med 1013,65; Kassebeholdning ved Kvartalets Slutning 50,00. Lokalkasseregnskabet balancerede med 193,75. Regnskaberne godkendtes. — To Lønstatistiker cirkulerede blandt Medlemmerne. — Skrivelse angaaende Majdemonstration oplæstes og toges til Efterretning. — Generalforsamlingen hævet.

— Ordinær Generalforsamling afholdtes Tirsdag den 15. Juli. 9 Medlemmer var til Stede. Protokollen oplæstes og godkendtes. — Regnskaberne: Hovedkasseregnskabet balancerede med 819,95; Kassebeholdning ved Kvartalets Slutning 50,00. Lokalkasseregnskabet balancerede med 295,25. Regnskaberne godkendtes. — Efter Anmodning bevilgedes 15 Kr. til Underafdelingen til Hjælp til en Udflugt. — Et Par Smaasager af udpræget lokal Natur behandledes. — Generalforsamlingen hævet. *H. S.*

HORSENS LOKALAFDELING

afholdt ordinær Generalforsamling Mandag den 21. Juli i Arbejdernes Forsamlingsbygning. Dirigent: *Emil Nielsen*.

Punkt 1: Forhandlingsprotokollen. Oplæstes og godkendtes enstemmigt.

Punkt 2: Beretning. Formanden, *C. Christoffersen*, oplyste, at der omtrent var det samme Antal arbejdsløse i Afdelingen, men mente at spore en lille Bedring, da de arbejdsløse søger at komme i Stilling udenfor Faget. Kom ind paa Spørgsmaalet: Arbejdsløshedskortene, som igen er bleven indført, hvilket han fandt var beklageligt. Omtalte en Klage over Overarbejde, der fandt Sted paa »Folkebladet«. Formanden havde paatalt Sagen overfor Forretningsføreren paa nævnte Blad, der gav Løfte om Antagelse af ekstra Arbejdskraft, naar Bladets Maskinsættere paabegynder Ferien. — Beretningen godkendtes uden Omtale.

Punkt 3: Regnskaberne. *Formanden* oplæste det reviderede Afdelingsregnskab, der balancerede med 2822 Kr. — Regnskabet godkendtes estemmigt, hvilket ogsaa var Tilfældet med Lokalkassens og Hjælpekassens Regnskaber.

Punkt 4: Kontingent til Forsamlingsbygningen. *Formanden* meddelte, at der har været afholdt Repræsentantskabsmøde, hvor det endelige Regnskab over Bygningen var bleven fremlagt. Heraf fremgik, at hele Bygningen med Inventar har kostet ca. 541.000 Kr. at opføre, medens den var budgetteret til ca. 500.000 Kr. Grundet paa betydeligt Kurstab ved Optagelsen af Laan samt forskellige Ekstraarbejder ved Bygninger staar man i Øjeblikket med et betydeligt Underskud. Det bliver derfor sikkert nødvendigt, at alle Medlemmer indenfor Fællesorganisationen bliver paalignet yderligere 8 Kr. en Gang for alle, samt at der aarlig betales ca. 2 Kr. 25 Øre pr. Medlem i Lokaleleje. Da Bestyrelsen endnu ikke har holdt Møde for at tage Stilling til Spørgsmaalet, bad Formanden Medlemmerne om at udtale sig. *Rs. Petersen* henstillede, at Bestyrelsen drøftede Spørgsmaalet og kom med en Indstilling til næste Generalforsamling. — Dette vedtoges enstemmigt.

Punkt 5: Eventuelt. Alf. Rasmassen forespurgte, om der ikke kunde foretages noget, som kunde bevirke, at der ydes fortsat Hjælp til de arbejdsløse indenfor Faget. Paa Forslag af *Formanden* vedtoges det at lade Bestyrelsen undersøge Spørgsmaalet nærmere og saa komme med en Indstilling.

Dermed sluttede Dirigenten den ret godt besøgte Generalforsamling, og man samledes saa til en Kop Kaffe og en »Fedtmule«. — De mest udholdende sluttede Aftenen med at overvære et 100-Meters Løb mellem to af Afdelingens skattede Medlemmer. *Chr.—n.*

NÆR OG FJÆRN

SOMMERFERIE. I Lighed med tidligere har Firmaet *Mayland* tilstaaet sit Personale 1 Uges Ferie med Udbetaling af Ugeløn.

— Firmaet *Ranje & Svendsen* giver i Lighed med tidligere Aar sit Personale en Uges Ferie med fuld Ugeløn. Ferien er begyndt.

— *Ch. Johansens* Personale har i Lighed med tidligere Aar erholdt 1 Uges Ferie med fuld Løn.

— Firmaet *H. H. Thiele* giver i Lighed med tidligere Aar 1 Uges Ferie, naar man har arbejdet i Firmaet 1 Aar, og 3 Dage, naar man har arbejdet fra før 1. Januar.

TYPOGRAFLÆRLINGENE I ROSKILDE var Søndag den 13. Juli paa Udflugt til Kullen. Turen derop foregik med Damperen »Hälsingborg«. Efter Ankomsten spistes den medbragte Frokost, og man lejede to Robaade og sejlede rundt omkring Kysten. Bagefter besaas Kullen.

EN TYPOGRAFISK REVY-SPØG. Der forestaar Typograferne er morsom Aften, idet en veritabel Revy er under Forberedelse og vil komme til Opførelse Søndag den 24. August paa Teatret i Brønshøj Tivoli. Forfatterne er to Kolleger, og uden at røbe noget af Indholdet tør det siges, at der er virkelige Overraskelser, en Mængde Viser og muntre Paafund, behandlende Emner indenfor Faget baade fra Fortid og Nutid. — I Stykket forekommer ikke mindre end 17 Personer, og alle Rollehavende saavelsom Musiken tilhører Typografernes Kreds. — Program med nærmere Oplysninger udsendes til Trykkerierne i den kommende Uge.

LØNNINGER I INDUSTRIEN. Statistisk Departement har udregnet en Oversigt over Lønningerne indenfor Industrifagene ved Begyndelsen af indeværende Aar. Efter denne Oversigt skulde Timefortjenesten for samtlige Arbejdere under ét være 139 Øre. For faglærte Arbejdere var Timefortjenesten 171 Øre, for Arbejdsmænd 136 Øre og for Kvinder 87 Øre. I København var Timelønnen for faglærte 190 Øre, for Arbejdsmænd 149 Øre og for Kvinder 91 Øre; i Provinsen var Timelønnen henholdsvis 150 Øre, 129 Øre og 80 Øre. Den særlige Gruppe, der kaldes »Formænd«, lønnedes i Hovedstaden med 229 Øre, i Provinsen med 178 Øre.

STYRELSESMØDER

DEN KØBENHAVNSKE STYRELSE

2. Juli 1924.

Protokollen oplæstes og godkendtes. — Formanden gav Meddelelser fra det samme Dag afholdte Forretningsudvalgsmøde. Bl. a. var en ny Sag foranlediget fremmet i Henhold til tidligere Beslutning for kommende Tilfælde, idet et Trykkeri ikke havde kunnet betale forfalden Arbejdsløn. Der var nu rejst Sag mod K. B. for Brud paa Tarifens § 7, og denne laa nu i Hovedorganisationens Haand. Godkendtes. — De samvirkende Fagforbund fremsender Regnskab og Beretning. Til Efterretning. — En Bortvisningssag refereredes. Da Bortvisningen maatte anses for uberettiget, var vedkommende Firma afkrævet Erstatning med 2 Ugers Løn, hvilket var imødekommet. Godkendtes. — En Kollega fremfører Klage over at være fortrædiget, ved at en anden Kollega havde tilsendt hans Arbejdsplads og Firma fornærmende Skrivelser angaaende hans Arbejdsforhold. Formanden havde afværget, at disse kom ham til Skade. Styrelsen maa skarpt misbillige vedkommende Kollegas Fremgangsmaade. — Et københavnsk Trykkeri havde overskredet Lærlingeskalaen og forelægger et Forslag til mindelig Ordning gennem Formanden. Af forskellige Grunde maa tarifmæssige Tilstande kræves omgaaende indført gennem K. B. — Kvindelig Hjælpearbejder var efter Raskmelding fra Sygdom demitteret begrundet paa Arbejdsmangel. Ved Formandens Indgriben havde Firmaet stillet Forligstilbud, som ikke kunde modtages. Det vedtoges at stille Forligstilbud om halv Erstatning inden 8 Dage, efter hvilken Tid Kravet vil blive fuld Erstatning, saafremt Tilbudet ikke modtages. — I et Trykkeri havde Paalæggerskerne arbejdet paa forlagt Arbejdstid, men var krævet til Skiftning paa utarifmæssig Maade og til utarifmæssig Betaling. Tilbud om Efterbetaling af en Sum til Deling og fremtidig Ordning forelaa. Modtoges. — Tidligere behandlet Sag angaaende Bogbinderarbejde forelaa atter efter at være bragt i Orden. Til Efterretning. — En Paalæggerske var afskediget efter noget uheldigt udført Gennemskrivningsarbejde. Ved Formandens Indgriben var hun atter krævet i Plads og tarifmæssig Betaling krævet indført, hvilket var indrømmet. Eventuelt Erstatningskrav kan rettes mod Dansk Typograf-Forbund. Godkendtes. — Forbrugernes Værn fremsender Cirkulære. Til Efterretning. — Anmodning om Refusion for Massageregning forelaa. Nægtedes, da Sygekassen har Massagelæger *en masse*. — Refusion for Narkose under Speciallægebehandling indrømmedes med Halvdelen = 15 Kr. — Det besluttedes for Fremtiden ved Bevillinger af Refusioner for Narkoser som Regel kun at bevilge 10 Kr. i Trangstilfælde og efter Anmodning til Styrelsen, dels fordi Tilfældene tager Overhaand, dels fordi Midlerne hertil ikke kan tages af Sygekassen, men maa udredes af Afdelingens private Midler. — Et Medlem anmoder med Sygekasselægens Anbefaling om Landophold i 5 Uger som Rekonvalescent. Bevilgedes. — Hvilende Ret-Sager behandledes. — Mødet hævet.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND
BOGTRYKFAGETS ARBEJDSLØSHEDSKASSE

VESTERGADE 5, 1. SAL
KØBENHAVN B.

KONTORERNE er aabne for Ind- og Udbetaling fra 1—3 undtagen *Lørdag (11—1)* samt *Fredag* og *Mandag Aften Kl. 5—6½*. Telefon 4331.

FORMANDEN træffes som Regel til samme Tider. Telefon 13,331.

ANVISNINGSKONTORET. Telefon 4331. Før Kl. 9 Form. og efter 6 Aften gennem Str. 1683. Telegramadr.: Typforbundet, Kbhvn.

FORENINGSMEDDELELSER

KVITTERING FOR MODTAGNE APRIL KVARTALS REGNSKABER. 24. Juli: Grenaa 88,35; Hjørring pr. Bl. 200,00, Kt. 150,00, ialt 350,00. 25. Juli: Marstal 100,00. 28. Juli: Rudkøbing intet at indsende; Skjern 92,75; Aalborg 1400,00. 29. Juli: Aabenraa 900,00; Aarhus 2076,15; Faaborg 300,00; Frederikshavn pr. Bl. 75,00; Nyborg pr. Bl. 400,00, Kt. 400,00, ialt 800,00; Ribe 415,00; Struer pr. Bl. 200,00, Kt. 100,00, ialt 300,00.

København, 29. Juli 1924.

Forretningsudvalget.

TILSKUD FRA HOVEDKASSEN er efter lovformelig Begæring tilsendt følgende Afdelinger: 24. Juli: Hjørring i St. f. en Del af April Kv. Overskud 200,00. 29. Juli: Frederikshavn i St. f. April Kv. Overskud 75,00; Nyborg i St. f. en Del af April Kv. Overskud 400,00; Struer i St. f. en Del af April Kv. Overskud 200,00; Holstebro 400,00.

København, 29. Juli 1924.

Forretningsudvalget.

LÆGERNE

København: Fra 28. Juli til 14. August inkl. besørges Hr. Dr. d'Auchamps Praksis af Hr. Dr. Brehm, Kong Georgsvej 52. Træffes Hverdage 10—11 og Fredag 6—7.

NYE MEDLEMMER

København: Trykker Carl Alfred Petersen, udl. 25. 7. 24 hos Ch. Petersen *(arbl.)*. Trykker Andreas Mikael Aksel Hesselholdt, tidl. Medlem. Paal. Viola Anna Nielsen, tidl. Medlem (Kruckow). Paal. Ebba Mathilde Jordan, tidl. Medlem (Christensen & Bierring).

Aalborg: Sætter Aksel Borresen Justesen, udl. 22. 7. 24 hos P. Hansens Eftfl.

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedkommende Lokalafd.

TILTRAADTE

København: 1351 Adolf Jens Grejø fra Rejse (arbl.). 4420 Richardt Jensen fra Køge (Fagskolen). 7283 Thorvald Emil Fog fra Ringbøbing (Fagskolen).

Aarhus: 1163 Ove Thørnblad (arbl.). Løgstør: 7232 Aage Clemmensen (arbl.). Struer: 6293 M. A. Larsen til Lemvig (Bogtrykker).

FRATRAADTE

København: 1015 M. Linck til Udlandet. 2267 Lilly Hulda Bjørklund (overfl. til Kvdl. Arbejderforb.). 2804 Edmund Chr. Hansen (overfl. til Dansk Arbejdsmandsforb.).

Aarhus: J. Chr. Nielsen til Horsens i Pl. Helsingør: 3763 Carl Emil Hellner paa Rejse, 4289 Joh. Sørensen paa Rejse og 3147 Wilh. Ch. Krogh paa Rejse. Hobro: 7025 Chr. Juul Jensen paa Rejse og 7184 Chr. V. Nielsen paa Rejse. Køge: 4420 Richardt Elm. Jensen til Kbhvn. (Fagskolen). Løgstør: 7388 Gunder Jensen til Kbhvn. (Fagskolen). Nyborg: 4940 Anna Gregerse til Korsør i Pl. Randers: 4229 Jens K. Rasmussen paa Rejse. Ringkøbing: 7283 Th. Fog til Kbhvn. (Skole). Varde: 3187 K. Juel Houmark til Esbjerg (arbl.).

UDSLETTET MED RESTANCE

Holstebro: 6430 H. Chr. Jensen.

DØD

København: 1095 Fru Scharnowsky (Syge- og Begravelseskassen).

Stereotypørernes Brancheklub.

Mandag den 4. August Kl. 7 Aften i Rømersgade 22, 1. Sal til Gaden. Indbetaling af Kontingent.

Søndag den 3. August: **Sommerfest.** Gentofte Hotel Kl. 4. — Menu: Fisk, Steg, Nucca parfait, Mocca. Derefter Dans. (Linie 15 til Maltegaardsvej.)

Kullentur Søndag den **10.** August. 5 Kr. Tur og Retur. — Tegningen slutter 5. August. Telefon Nora 5263 (3p)

ANNONCER

I Henhold til Anvisningskontorets Regulativ, Punkt 6, gøres opmærksom paa, at ingen maa slutte bindende Aftale om Pladstilbud, før Henvendelse er sket til Lokalkassereren i den paagældende By eller i København til Anvisningskontorets Bestyrer. Undladelse heraf medfører Karantæne.

Trykkerforbundter.

En flink Trykkerforbundter søger Plads straks eller senere. Har staaet 3½ Aar i Lære. Telf. Str. 1594. (177)

Yngre Trykker

(kendt med Sætning) søger Plads i Provinsen. Billet mrkt. »163« modtager Ekspeditionskontoret.

En Forbundter

kan straks eller senere antages paa et større Akcidenstrykkeri i Provinsen. Der vil bl. a. kunne læres Maskinsætning. God Løn. — Billet mrkt. »171« modtager Ekspeditionskontoret.

·ERIK·LEVISON·
GRAFISKE ARTIKLER
EN GROS
VESTRE BOULEVARD 36-38 KØBENHAVN B
Stort Udvalg i alle grafiske Utensilier, Træmaterialer samt nye og brugte Maskiner
BESØG DE BETYDELIGT UDVIDEDE UDSTILLINGSLOKALER (20)

Er det koldt i Trykkeriet.
Brug DRUBINAL Tinktur.
Eneste danske Specialfabrik for Bog- og Stentrykfarver.
Telefon 9090 Telegr.-Adr.: DRUBIN, Valby. (14)

Linotype-Maskinsætter.

Ung Provinsianer søger Plads som Maskinsætter. Gerne som Halvdagsmaskinsætter. Kendt med alt forefaldende Arbejde. Gode Anbefalinger haves. Bill. mrkt. »172« modtager Ekspeditionskontoret.

Dygtig
Akcidens- og Annoncesætter,

27 Aar, som er vant til at arbejde selvstændig, ønsker Pladsforandring til 1. September eller senere. Billet mrkt. »169« modtager Ekspeditionskontoret.

Sætter-Trykker,

Provinsianer, dygtig og hurtig, søger Plads straks eller senere. Kan arbejde selvstændig. — Billet mrkt. »170« modtager Ekspeditionskontoret.

Dygtig Trykker,

der er kendt med Farve- og Illustrationsarbejde og som selvstændigt kan udføre alt forefaldende Arbejde i et middelstort Trykkeri, kan straks faa fast Plads i en østjydsk Provinsby.

Billet mrkt, »173« modtager Ekspeditionskontoret.

Maskinsætter,

Lino- eller Intertype, søger Plads straks eller senere. Anbefalinger haves.

Henry Jensen,
Nansensgade 15 III th.
(174) København K.

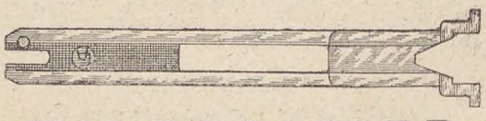

KILESPATIER

Nøjagtige. — Solide. — Billige.
Videreforhandlere Rabat.
C. A. E. Kjellberg, Marstalsgade 33.
København Ø. Telf. Øbro 4427 x. (142)

Tandlæge Edv. Møller,

Købmagergade 30, 2.

udfører enhver Tandbehandling til smaa Priser. Samvittighedsfuldt Arbejde. Bedøvelse hele Dagen. Konsultationstid 10—3½, 6—7 Efterm. Telefon 8181. (12)

1 Fluesmækker og noget brugt, men god Skrift ønskes til Købs. — Billet mrkt. 2705 modt. Annoncebureauet, Vesterbrogade 64. (176)

GUTENBERG-NAALEN

bør bæres af enhver Typograf

Sølvnaal 1,50 Dobb.-forg.-Naal 2,50

Fineste Udførelse - Dansk Arbejde - Prisbillig -

Typ. W. Ammundsen
Østergaardsvej 10¹ Kolding. (175)

A/S **F. L. BIE** Gothersgade 28, København K.
Telefoner: Centr. 11,462, 8062 & Palæ 1556.

Samtlige Maskiner og Artikler for **Bogtrykkerier, Bogbinderier, Litho-Etablissementer, Klichéfabriker** og beslægtede Brancher.

Kulante Betingelser.
Stadigt stort Lager. (10)

PARITZ GOTTSHALCK
KONGENS NYTORV 8 · TELEFON 8878
Nye og brugte Maskiner haves paa Lager.
Stort Lager af alle Utensilier. (11)

S. JOHANSENS BARNEVOGNE
Engelske Modeller 78 Kr.
Ratebetaling kan indrømmes.
AMERIKAVEJ 1. HJ. VESTERBROG.
(75)

Tandlæge Viggo Jensen

Klareboderne 2 II,
Hj. af Købmagergade 40.
Konsultationstid fra 10—7. Onsdag og Lørdag fra 10—3½. Telefon 15868. (168)

Arbejdernes Livsforsikring tegner Livsforsikring med eller uden Udbetaling i levende Live. — **Konfirmationsforsikring** tegnes paa særlig fordelagtige Vilkaar **med Præmiefrihed ved Forsørgerens Død.** — Arbejdernes Livsforsikring er i sin Afdeling med Lægeundersøgelse **betydelig billigere end andre Selskaber** med ugentlige Præmier, ligesom alle Forsikringer er genforsikrede i Statsanstalten. **Restancefrist under Arbejdsløshed eller anden uforskyldt Aarsag.** — Ugenlig Opkrævning sammen med Foreningskontingentet. — Forlang Oplysning hos

ANTON JENSEN,
(23) Sundbyøster Boulevard 4².

Redaktør: FR. NIELSEN, Bygaardsstræde 8, Køge. Ekspeditør: KARL SØRENSEN, Vestergade 5, 1. Sal, Kbhvn. B.
Abonnem. gennem Postkontorerne: 1 Kr. 50 Øre Kv. Annoncer: 35 Øre pr. Petitlinje (pladss. Medl. 25 Øre). 26 Gange og derover Rabat
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN) København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 32 KØBENHAVN DEN 8. AUGUST 1924 51. AARGANG

DU SKAL TRO!

Interessen blandt Arbejderne for deres faglige Organisationer er paa Retur.

Saaledes lød de Ord, som en Kollega sagde til mig forleden. Da jeg ikke uden videre vilde godkende denne Udtalelse, føjede han til:

Det nytter ikke at ville benægte det. Læs f. Eks. Afdelingsreferaterne i vort Fagblad. Bærer de ikke Vidnesbyrd om, at der hersker en sorgløs Ligegladhed blandt Kollegerne. Ingen Sager drøftes paa Møderne, ja, ofte er der mødt saa faa, at Regnskaberne knapt kan blive godkendt og underskrevet.

— Ser du ikke, sagde jeg, at Solen staar højt paa Himlen, og at alt derude i Naturen fortæller os, at det er Sommer. Og naar Dagen er varm og Aftenen lun og stille — ja, saa gaar man ikke til Møder, undtagen man næsten bliver pisket dertil.

Arbejderne nu om Dage har — heldigvis — faaet mere Sans for Naturen end tidligere. De forsømmer ingen Lejlighed til at komme ud og nyde Friluftslivets Herligheder. Og mange af dem drages mod den lille Kolonihave, saa snart Dagens Gerning er endt.

Dette i øvrigt glædelige Forhold har sikkert en meget væsenlig Del af Skylden for den tilsyneladende mindre Interesse, der vises overfor Organisationerne. Jeg sagde *tilsyneladende*. Thi jeg er optimistisk nok til at tro, at Arbejderne i Virkeligheden nærer en stærk Interesse for deres Fagforeninger, saa stærk, at de, naar det gælder, er parat til at værne om disse med alle de Midler, som staar til deres Raadighed.

Og hvorledes skulde det være andet? Har vi andre Midler i vor Kamp mod Undertrykkelsen end dette at være solidarisk og handle i Fællesskab? Er der mon nogen, som tror, at vi vilde kunne klare os bedre i Kampen for Tilværelsen, hvis vi kom til at staa enkeltvis?

Som Forholdene har udviklet sig med en mægtig og fast sammensluttet Arbejdsgiverorganisation, hvis energiske Ledelse ikke viger tilbage for at bruge meget skrappe Midler endog i smaa Situationer, har Arbejderne simpelthen ikke Lov til at være ligeglade. Og de har slet ikke Lov til det i en Tid, hvor Reaktionen Verden over sætter alle Kræfter ind paa at udnytte Efterkrigstidens Elendighed til at slaa os ned og tilintetgøre mange Aars Arbejde for at naa frem til bedre Livsvilkaar.

Arbejderne maa ikke glemme, at ikke mindst *de* er underkastet Livets strenge Lov, som bl. a. kræver en evig Kamp for Tilværelsen. Vil de bevare den Position, de har opnaaet, maa de være paa Vagt og med vaagne Øjne følge de Bestræbelser, der gaar i Retning af at trykke dem tilbage. Og ønsker de, at det saakaldte *Lønslaveri* skal afskaffes og erstattes med andre Former, der bringer dem mere Tilfredshed og Glæde over Arbejdet — ja, da opnaas dette sandelig ikke uden Interesse og Kamp.

Der kan komme Stilstands-Stunder, hvor man maa holde sig til Defensiven, og en saadan er vi vel inde i nu. Men vi maa ikke deraf lade os demoralisere og blive ligegyldige. Det gælder om at bevare Troen paa, at de laadne Sansers onde Tid ogsaa bliver forbi og vil afløses af lysere og lykkeligere Forhold.

Det er heldigvis saadan, at selv om Uretten, Løgnen og Brutaliteten kan sidde i Højsædet en Tid, saa formaar disse Magter dog ikke at kvæle Folkenes Retfærdighedsfølelse, der trods alt gaar som en Understrøm gennem deres Bevidsthed. En Dag vil denne Understrøm bryde frem og skylle bort de Skranker, der hindrer Menneskene i at leve et fornuftmæssigt Liv. Det er min Tro.

Ja, jeg tror endnu paa Menneskene, jeg tror paa det godes Sejr, og at det er sandt, hvad en Digter har skrevet:

Thi alle onde Tanker
smuldrer bort i Jordens Skød,
de faar ej Lov at leve,
naar vi en Gang er død.

Kun det gode, vi gjorde,
de Prøver, vi bestod,
svømmer videre som Svaner
paa Dødens dybe Flod.

Fr. N.

DEN RIGTIGE RÆKKEFØLGE

Økonomiske Spørgsmaal er stærkt i Forgrunden i disse Tider. For »Typ.-Tid.«s Vedkommende fører dette jævnlig til et Ordskifte med Mesterorganet i København.

Som dette Blad er indstillet, har en Udveksling af Synspunkter sine Vanskeligheder. Opfattelse og Udgangspunkt er altid præget af Herremoral og hindrer det i at se almenmenneskeligt paa Tingene. Jævnlig stikker det »Typ.-Tid.«s Skribenter Betragtninger i Skoene, som aldrig har staaet i vort Blad.

Paany er Bladet fremme, og denne Gang gælder det Kapital og Arbejde, som vor Tids Arbejdsgivere med deres Fjernhed fra Værkstedet gerne betragter i modsat Rækkefølge af, hvad god gammel Moral lærte os, at Arbejde var Numer et og Penge en skiden Guldkalv, man vel skulde vogte sig for at dyrke som en Gud.

Selvfølgelig maa den russiske Raads-Republik med sin Stræben efter at sætte Arbejdet i Højsædet holde for. Det er jo slemt, hvis Begrebet »Fars Søn« skulde træde noget mere i Baggrunden. Ifølge Bladet gaar det ret snavs med Landet, og det skyldes Republikens politiske System.

Men nu England, som er Ruslands diametrale Modsætning og Verdenskapitalens Hovedborg. Her gaar 1½ Million Mennesker arbejdsløse, og Korrespondenter fortæller, at en Svend nu kun murer 250 Sten om Dagen mod tidligere 750. Trods en meget lav Løn kan det ikke betale sig at dyrke Jorden, men den maa lægges ud som Græsgange.

Her staar det altsaa ogsaa sløjt til. Skyldes det ligeledes Landets politiske System og dets økonomiske Principer?

Naar Mesterorganet forleden fortalte, at der i Rusland nu arbejdes længere, strengere og mere tvangfuldt, men kun med 35 pCt. af tidligere Ydelse, nærede den uhildede og tænksomme Læser ingen Tvivl om, at Fablen hørte til den Række af Historier, hvis Ophav maa søges andre Steder end mod Øst paa Aastedet, og hvis Hensigt er ganske aabenbar.

Men som smaa beskedne Spørgsmaal øger Talestrømmen i Jæger-Latin og Sømands-Spind, udtalte jeg som Stikord Forundring over denne Mærkværdighed, idet med Vilje blev overset de to Ord *»efter Sigende«*, hvormed Bladet garderede sin Krønike.

Og Stikordet virkede.

Uden Forbehold kaster Bladet sig nu over Emnet ud fra den Betragtning, at naar den statistiske Kamel blev slugt saa let, maa der serveres mere af samme Tønde.

Men her begaar det gode Bogtrykkerorgan flere Kapital-Fejl og vender op og ned paa Aarsag og Virkning.

Det russiske Erhvervsliv brød ikke sammen, da Bolschevikerne kom til Magten. Lige det omvendte var Tilfældet. Czardømmets Sammenbrud og Kerenskis ubeslutsomme (og vel ogsaa uigennemførlige) Rekonstruktions-Forsøg bragte Lenin og hans Medarbejdere til Magten, og disse maatte overtage et Fallitbo, hvis Elendigheds Omfang Menneskehedens Historie vist ikke kender Mage til.

Det er heller ikke korrekt, at Intelligens og Dygtighed overses; de baade anerkendes, honoreres og trives uden den Pengegridskhedens Stimulans, Vestens Udbytningsformer giver.

Principielt ligger Spørgsmaalet jo der: Viser den store Del af Menneskeheden, der hverken ejer Kapital eller Ejendom som

Udbytningsobjekter, større Vilje og Interesse i Arbejdet for den upersonlige Polyp, Storkapitalen har udviklet sig til, end for den upersonlige Stat, der dog i al klassisk og moderne Humanisme staar som den Generalnævner, hvis Velfærd bør være i alles Sind og Stræben.

Og hvorfor kan Ruslands Erhvervsliv ikke trives ved Hjælp af Raad paa samme Maade som Vestens Aktieselskabs- og Andelsformer med deres Direktioner og Bestyrelser? Snarere har hin vel en Fordel frem for denne. Det første Sted gælder Endemaalet alles Vel, det sidste Sted kun Udbytte til en Klike.

I hvert Fald: Styrter Sovjet-Rusland paa dette Punkt, maa Vestens Erhvervsformer uvægerligt ogsaa bryde sammen, saavist som der er Sammenhæng i Tingene. Og i Øst og Vest maa man da se sig om efter andre Driftsformer.

Men ser vi nu bort fra alt principielt og sikrer Kapitalen en »passende Rente«, som Bladet skriver, saa er Kapitalens Krav i Øjeblikket langt ud over Rimelighedens Grænser og i Virkeligheden en Fare for Produktionen. Alt kredser sig jo i Øjeblikket for ret store Kredse om det ene at samle saa mange Pengesedler som muligt *og saa holde op med produktivt Arbejde* og begynde at spekulere i Papirer, i Varer der slet ikke eksisterer, om Ting der i sig selv er værdiløse. Og Arbejdets skabende Kræfter hæmmes i deres Udvikling ved de kolossale Afgifter, Kapitalen lægger paa Erhvervene.

Vi maa forstaa Sammenhængen mellem Kapital og Arbejde, siger Bladet. Aa ja. Men for at der kan være Mening i Tingene, er det omvendte ikke mindre nødvendigt. Og Kapital-Repræsentanters Forstaaelse og Følelse for Arbejdet rækker akkurat saa langt, som Arbejdets Sønner har kunnet enes om at skaffe Respekt for deres Gerning.

Og for os gælder det vedblivende, hvor som helst de to Emner stilles op i Sammenhæng, ikke at glemme den rigtige Rækkefølge af de to Størrelser:

Arbejde — Kapital.

24. Juli 1924. *Hans Petersen.*

LANDSTINGSVALGET FORESTAAR

Efter det for Arbejderklassen saa sejrrige Folketingsvalg af 11. April forestaar nu Landstingsvalg i Halvdelen af Landet, nemlig i følgende Landstingskredse: 1. Kreds: København—Frederiksberg; 4. Kreds: Fyn; 6. Kreds: Nordjylland (Randers, Aalborg, Hjørring, Thisted og Viborg Amter).

De to Maaneders Sommersamling i Maj og Juni viste, at Landstingets konservative Flertal (Venstre og Konservative) vil prøve at trodse det nye demokratiske Folketingsflertal og den socialdemokratiske Regering.

For Arbejderklassen, Husmændene og andre, der ønsker at støtte den nye Regerings sociale Politik, maa det derfor staa klart, at

Sejren maa forfølges.

Landstinget maa belæres om, at det Vælgerflertal, der skabte det nye Folketingsflertal, ønsker sin Vilje respekteret. Der maa beredes Venstre og Konservative et nyt Nederlag ved Landstingsvalget. Men hertil kræves et omfattende Agitationsarbejde, og Partiets Forretningsudvalg har derfor vedtaget at paabegynde en *ekstra Valgfondsindsamling 1. August—23. September.*

Vi henleder Trykkeriernes Tillidsmænds Opmærksomhed herpaa. Mærkerne kan faas hos Anton Jensen.

»HERREMORALEN« i K. B.

Der var engang — naar der opstod en Strid mellem Personale og Principal, og denne Strid ikke kunde bilægges — at Principalen og hans Organisation med Iver, og vi kan ogsaa sige med en vis Ret, pegede paa Udvejen til en Afgørelse, nemlig den voldgiftsretlige Vej. Og det er heller ikke saa længe siden, at Organisationen ofte modtog anbefalede eller ikke-anbefalede Skrivelser om at bringe denne eller hin Standsning, eller hvad det nu kunde være, til Ophør, da det ellers vilde blive til Paastand om Bod og Erstatning o. s. v.

Saaledes var det. Men ak, hvor forandret.

Som Tiden er gaaet, er det nu blevet saadan, at det i det daglige Liv, i de sidste 4—5 Aar, har vist sig umuligt at blive enig med Københavns Bogtrykkerforening om noget som helst. Og Voldgiftsretten har været den lange og ofte besværlige Vej, som Typograferne har maattet benytte.

Til Gengæld har Anstrengelserne ikke været forgæves. De *Films*, som skal forestille K. B.s Rettergang lige fra først til sidst, har faaet den Paaskønnelse, de fortjente.

Er det naturligt, at Typograferne i samme Tidsrum har faaet udviklet deres Retsbevidsthed? At en bedre *Kultur* har trængt sig frem, er i hvert Fald dens Haab og Tro, som skriver dette.

Saaledes virker Tingene ved deres Modsætning.

Men nu Principalerne — K. B.s Ledelse i Særdeleshed — hvad har den lært? Og hvori øver den sig? Pligt, voldgiftsretlig Pligt er det da ikke. Vi erindrer saaledes en Sag, vi anlagde mod afdøde Bogtrykker Harald Jensen. K. B. trak imidlertid Tiden ud og ud i det uendelige, saa da endelig Sagen skulde foretages, endte den med et raaddent Forlig, fordi Sagen havde »faaet en saadan Alder, at den kan blive vanskelig at oplyse«!

Det var Herremoralen fra forrige Aarhundrede, der fejrede en Triumf.

Til Belysning af K. B.s voldgiftsretlige Kultur er det fristende lige at minde om, da Principalerne kasserede Voldgiftsrettens mangeaarige Formand. Og Rettens sidste Dom, som Parterne jo er pligtige til at offenliggøre senest 14 Dage efter Afsigelsen, var det vist ikke Meningen at lade ske Fyldest i saa Henseende. Thi først efter et Par Paamindelser blev denne klare og fornuftige Dom offenliggjort for Principalerne. Men da var der gaaet over en Maaned efter dens Afsigelse.

Men saa kommer det, der er Foranledningen til disse Betragtninger, og som saa smukt supplerer det foranstaaende.

Den 3. Juli beskrev vi og indsendte en Sag imod to københavnske Firmaer. Endnu i Dag, akkurat en Maaned efter, har vi ikke hørt et eneste Ord fra vor Modpart. Det er, som om K. B.s Pligter overfor os er den ligegyldigste Ting af Verden. Vel har vi hørt noget om, at Hr. Levison er i Berlin, eller hvor det er. Men hvor skulde det vel kunne vælte Voldgiftsretten? Der er jo Hans Thomsen og Henius og den vistnok udmærkede Hr. Bagge! Men vi har nok ikke regnet med, at K. B.s Ledelse har sin egen Opfattelse af Pligt. Paa den anden Side er vi ikke et eneste Øjeblik i Tvivl om, hvorledes K. B. vil stille sig til os, dersom det var os, der paa den Maade lavede Kispus.

Vi tvivler ikke om, hvilken Sludder for en Sladder vi skal diverteres med i Anledningen, naar det engang kommer saa vidt. Thi netop saa fattig og alt andet end ophøjet er den Herremoral, der svæver over K. B.s Vande. Hvad om Forbundet tog sig selv til Rette de respektive Arbejdssteder, og det vilde efter Omstændighederne sikkert blive frikendt, om det gjorde det? Saa skulde vi høre et Hyl, ligesom ved den sidste Hasselbalch-Affære, som altsaa ikke har belært K. B.s Herremoral om det allerringeste.

Forbundet regner imidlertid med, at det er et Par ellers fornuftige Firmaer, der af deres Forening er ført ud paa de sædvanlige vilde Veje. Og Tro og Tillid til vor Sag opgiver vi ikke.

Men det maa staa enhver klart, af hvilken Art *Samarbejdet* maa blive, saa sandt som »Herremoralen« er alt Samarbejdes afgjorte Fjende. ***

GENERALFORSAMLINGER

AARHUS LOKALAFDELING

afholdt ordinær Generalforsamling den 25. Juli. — *Søren Petersen* valgtes som Dirigent, *P. Christiansen* som Sekretær. — Forhandlingsbogen oplæstes og godkendtes.

Kassereren, *Chr. Rostgaard*, oplæste de reviderede Regnskaber, som enstemmig godkendtes. Forbundskassens Balancesum var Kr. 15.200,15, Lokalkassen Kr. 4705,10 med Kr. 2634,90 i Kassebeholdning.

Willy Mortensen oplæste Bibliotekets reviderede Regnskab, som enstemmig godkendtes. Balancesum Kr. 248,22. Der havde været 24 Udlaansaftener, 54 Laantagere og 197 Udlaan med 528 Bøger. — Biblioteket har med Tak modtaget forskellige Bøger fra Sagen venligsindede Kolleger. — Som Bibliotekarer genvalgtes med Akklamation *Holger Hansen* og *Willy Mortensen*.

Formanden, *Marthin Pedersen*, forelagde den ved forrige Generalforsamling omtalte Sag angaaende Brændselsindkøb i Arbejdernes Produktionsforening og meddelte Generalforsamlingen, at Styrelsen var enedes om at anbefale, at Personalerne indbyrdes arrangerede sig. Oplyste, at Afdragsbetingelserne var meget moderate. — Tiltraadtes uden Diskussion.

Hjælpekassen afholdt derefter Generalforsamling. Forhandlingsbogen og det reviderede Regnskab godkendtes enstemmigt. Regnskabets Balancesum var Kr. 7443,61. — Til en ældre og arbejdsløs Kollega bevilgedes 25 Kr.

Bogtrykfagets Lokalsygekasse i Aarhus holdt tilslut ordinær halvaarlig Generalforsamling, der aabnedes af Formanden med en kort Beretning. Sekretæren oplæste Forhandlingsbogen, der godkendtes, og Kassereren det reviderede Regnskab, der ligeledes godkendtes. Regnskabet balancerede med Kr. 5472,64; i Kontingent var indbetalt Kr. 2740 og i Understøttelse udbetalt Kr. 2693,30. Kassebeholdning 1. Juli Kr. 1327,89. *S. P.*

AALBORG LOKALAFDELING

afholdt Generalforsamling hos Kjelstrups Efterfølger »Finus« Lørdag den 26. Juli. Herfra skal berettes:

Der er 123 Medlemmer, heraf var 9 arbejdsløse (hvoraf 3 uden Understøttelse). Mens der kun havde været 8 rejsende med Understøttelse, havde der været 40 uden Understøttelse. Der gaves 5 Kr. til hver rejsende; man havde ikke i Sinde at sætte Understøttelsen ned, som det er gjort enkelte Steder. *Men der er lukket for Ekstraunderstøttelse*, hvad de rejsende altsaa maa indrette sig paa. Der kan ikke mere »laves« en Søndag i Aalborg, saaledes som to rejsende gjorde 12.—14. Juli: Først 5 Kr., saa »Ekstra« og derefter Brandskatning af Trykkerierne — disse to har »Karantæne« i Aalborg. Man kan heller ikke mere tage til Vendsyssel og komme tilbage 3 Dage efter og faa »Ekstra«. Herefter altsaa *kun 5 Kr. hver 3. Maaned.* Kassereren vil ikke være »flink« mere! Forhaabentlig vil § 25 snart begynde at virke — desværre kunde maaske ogsaa siges i enkelte Tilfælde.

Bestyrelsen skal forsøge genoprettet en Fagklasse i Teknisk Skole.

Til Bestyrelsen genvalgtes *Aksel Nielsen*, og i

Stedet for H. C. Andersen valgtes *Andr. Aasted;* H. C. A. blev Suppleant.

— Sekretæren foreslog under Eventuelt at lave en »Bierabend«. Til Forklaring tjener, at det var meget varmt den Aften! Foreløbig maa dog vor villige Sekretær (den lange Christensen fra Vejgaard) nøjes med den Urban-Lager, han fik for at føre Protokollen, — men der bliver *maaske* en Anledning.

Generalforsamlingen var lidt bedre besøgt end den i Helsingør, hvor man jo maatte »laane« en Mand for at faa Regnskabet underskrevet. *G.*

LOKALAFDELINGEN I KØBENHAVN

EKSTRAKT AF REGNSKABET FOR APRIL KVARTAL 1924

INDTÆGT:

Beholdning den 1. April 1924:		
Sætternes Privatkasse	51.058,49	
Trykkernes do.	5.367,56	
do. Begravelseskasse	5.658,44	
Kvindernes Privatkasse	763,72	
Lokalkassen	68.955,77	
Det særlige Fond	29.210,43	
		161.014,41
Arbejdsløshedskassen og Reservefonden:		
Kontingent af heltbetalende	78.416,10	
do. af halvtbetalende	11.945,85	
Refunderet fortsat Hjælp	26.478,98	
Indskud	535,00	
Ekstra Kontingent	45,00	
Refunderet Understøttelse	11,00	
		117.431,93
Sygekassen:		
Kontingent	25.419,15	
Statstilskud	41.952,00	
Kommunetilskud	122,00	
Administration fra Invalidefonden	204,05	
		67.697,20
Hjælpekassen:		
Kontingent		3.988,65
Begravelseskassen:		
Kontingent		6.683,40
Invalidefonden:		
Kontingent		4.081,05
Lokalkassen:		
Kontingent af heltbetalende	12.063,60	
do. af halvtbetalende	1.496,20	
Administration fra Kommunernes Hjælpekasser	683,10	
Tilskud fra Sygekassen	450,00	
do. fra Begravelseskassen	200,00	
do. fra Arbejdsløshedskassen	2.766,00	
Refunderet Understøttelse	75,34	
		17.734,24
Det særlige Fond:		
Kontingent	5.313,05	
Overskud fra Karnevalerne	4.215,16	
		9.528,21
Sætternes Privatkasse	435,80	
Trykkernes do.	218,63	
do. Begravelseskasse	60,80	
Kvindernes Privatkasse	90,28	
		805,51
Balance Kr.		388.964,60

UDGIFT:

Arbejdsløshedskassen og Reservefonden:		
Understøttelse p. Stedet à 4,00	22.710,00	
do. à 3,50	13.377,00	
do. à 3,25	409,50	
do. à 3,00	6.489,00	
do. à 2,75	2.458,50	
do. à 2,50	5.077,50	
Rejseunderstøttelse à 3,75	22,50	
do. à 3,25	71,50	
do. à 2,75	115,50	
Hjælpekasseunderstøttelse	24.295,09	
Fortsat Hjælp	25.716,25	
Efterbetalt Forsørgertillæg	261,50	
Omflytningsbidrag	58,50	
Tilskud til Lokalkassen	2.766,00	
Indsendt til Hovedkassen	13.603,59	
		117.431,93
At overføre Kr.		117.431,93
Overført Kr.		117.431,93
Sygekassen:		
Pengehjælp i Hjem og paa Hospital	20.133,60	
Betalt Hospital	1.737,50	
Lægehonorar	6.818,90	
Speciallæge	2.287,06	
Ekstra Lægehjælp	120,96	
Barselhjælp	330,00	
Medicin til arbejdsløse	63,34	
Nationalforeningen	657,40	
Kontingent til De samvirkende Sygekasser	802,75	
Kautionsforsikring	225,00	
Andre Udgifter	218,45	
Administration	450,00	
Indsendt til Hovedkassen	33.852,24	
		67.697,20
Hjælpekassen:		
Pengehjælp	3.903,00	
Indsendt til Hovedkassen	85,65	
		3.988,65
Begravelseskassen:		
Begravelseshjælp	3.015,00	
Administration	200,00	
Indsendt til Hovedkassen	3.468,40	
		6.683,40
Invalidefonden:		
Invaliderente	599,94	
Administration	204,05	
Indsendt til Hovedkassen	3.277,06	
		4.081,05
Lokalkassen:		
Lønninger	2.619,50	
Porto	289,70	
Tryksager	452,65	
Budløn	900,00	
Møder, Lokaleleje og Husleje	652,20	
Brændsel, Belysn. og Rengør.	495,56	
Telefon og Telegrammer	335,03	
Ekstra Rejsehjælp	475,65	
Overført til Sætterafdelingen	315,80	
do. til Trykkerafdelingen	218,63	
do. til Kvindeafdelingen	90,28	
do. til Invalidefonden	309,90	
Kontorsager og Bladhold	129,04	
Sommerhuset	983,70	
Banneret til Begravelser	105,00	
En Skrivemaskine	441,00	
Medhjælp	225,00	
Arbejdstab	51,00	
Laur. Jensens Enke	75,00	
Refunderet Komm. Hjælpekasse	75,33	
Bidrag til Tyskerne	765,00	
Kontingent for Styrelsen	4.002,60	
Andre Udgifter	336,95	
		14.344,52
Det særlige Fond:		
Sygehjælp	4.118,00	
Ekstra Hjælp	1.069,60	
Lønninger	2.184,00	
Budløn	825,00	
Kommunelærernes Feriekoloni	100,00	
Folkebørnehaverne	25,00	
Overskud fra Karnevalerne til Sangforeningen	530,00	
Gutenbergkoret	530,00	
Cykleklubben	530,00	
Sportsklubben	530,00	
		10.441,60
Sætternes Privatkasse	315,80	
Trykkernes do.	422,63	
do. Begravelseskasse	0,00	
Kvindernes Privatkasse	90,28	
		828,71
Beholdning den 31. Juni 1924:		
Sætternes Privatkasse	51.178,49	
Trykkernes do.	5.163,56	
do. Begravelseskasse	5.719,24	
Kvindernes Privatkasse	763,72	
Lokalkassen	72.345,49	
Det særlige Fond	28.297,04	
		163.467,54
Balance Kr.		388.964,60

København, 4. August 1924.

O. A. Lundin.

Carl J. Christoffersen. Alb. Michelsen.
Carl Schnoor. Chr. Østergaard.

NÆR OG FJÆRN

KØBENHAVNS STYRELSE afholder Møde førstkommende Mandag Kl. 7 i Vestergade 5.

Formanden.

BREV henligger til Typ. O. Chr. Sørensen fra O. Knudsen, Christiania.

SOMMERFERIE. I Lighed med tidligere Aar har Firmaet *C. Th. Thomsen* tilstaaet sit Personale 6 Dages Sommerferie med Udbetaling af Løn.

STORBRITANNIEN. Om det vil lykkes at komme til en Overenskomst angaaende Løn- og Arbejdsbetingelser i det engelske Bogtrykfag, er for Tiden et vigtigt Spørgsmaal for Fagets Udøvere. Principielt ønsker saavel Principaler som Svende dette; thi siden Landstariffen er udløben, bestaar ikke mere nogen fast Tarif, og den faglige Situation er derfor usikker og tvivlsom. Men der gives for Tiden endnu et andet Spørgsmaal, som synes at være vigtigere for de engelske Kolleger, vigtigere endog end Tariffen for Løn- og Arbejdsbetingelserne, nemlig Spørgsmaalet, om Principalerne vil anerkende de tekniske Regler, som for ca. 4 Aar siden blev enstemmig vedtaget af Delegeretmødet i Hasting. Disse Regler er af særlig Betydning for Trykkerne, da de handler om Beskæftigelsen ved de moderne Maskiner. Saa længe Landstariffen endnu gjalt, stod disse Regler kun paa Papiret. Nu er det Svendenes Mening at sætte dem i Kraft. Men Principalerne vil intet vide af Regler for Betjening af komplicerede Maskiner. Derfor tilbyder de Tariffens Forlængelse til Aarets Slutning. Den gunstige Forretningssituation i Faget synes at være fordelagtig for Svendene til Gennemførelsen af de opstillede Regler. Beskæftigelsesgraden er for Tiden god, og de arbejdslediges Antal kan næsten kaldes normal, skrives til »Korresp.«

STORE TAL. Lønnen for Annonce-Sættere ved Dagbladene i Wien udgør for Tiden 593.000 Kr. for Dag- og 625.000 Kr. for Natarbejde. For Maskinsættere er Lønnen henholdsvis 637.000 og 709.000 Kr. og for Trykkere, Ombrydere og Korrekturlæsere 653.000 og 725.000 Kr. Haandsætterne har udelukkende Beregning, hvorimod Beregning ikke er tilladt for Maskinsættere. En Haandsætters Præstation beregnes til 60.000 Bogstaver pr. Uge. For Overarbejde betales indtil Kl. 12 Nat et Tillæg af 2800 Kr. pr. Time, efter Kl. 12 4400 Kr. For Hjælpearbejdere udgør Tillæget henholdsvis 1700 og 2200 Kr. pr. Time. Har en Arbejder arbejdet i seks Overtimer, har han Ret til en ekstra Fridag uden Afdrag i Lønnen. Beregningssætterne erholder en Erstatning, som svarer hertil. Desuden skal enhver Natarbejder have en ekstra Fridag om Maaneden uden Afdrag i Lønnen.

De østrigske Typografer har dog, ligesom de tyske, endnu ikke naaet op paa den Realløn, de havde forinden Verdenskrigen. Det er høje Tal, men smaa Lønninger.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND BOGTRYKFAGETS ARBEJDSLØSHEDSKASSE

VESTERGADE 5, 1. SAL
KØBENHAVN B.

KONTORERNE er aabne for Ind- og Udbetaling fra 1—3 undtagen *Lørdag (11—1)* samt *Fredag* og *Mandag Aften Kl. 5—6½*. Telefon 4331.

FORMANDEN træffes som Regel til samme Tider. Telefon 13,331.

ANVISNINGSKONTORET. Telefon 4331. Før Kl. 9 Form. og efter 6 Aften gennem Str. 1683. Telegramadr.: Typforbundet, Kbhvn.

FORENINGSMEDDELELSER

KVITTERING FOR MODTAGNE APRIL KVARTALS REGNSKABER. 2. August: Skanderborg 301,20. 4. August: Brønderslev pr. Bl. 140,55, Kt. 300,00, ialt 440,55.

Odder mangler.

København, 5. August 1924.

Forretningsudvalget.

TILSKUD FRA HOVEDKASSEN er efter lovformelig Begæring tilsendt følgende Afdelinger: 30. Juli: Viborg 300,00. 31. Juli: Løgstør 150,00. 4. August: Brønderslev i St. f. en Del af April Kv. Overskud 140,55. 5. August Helsingør 500,00.

København, 5. August 1924.

Forretningsudvalget.

NYE MEDLEMMER

København: Sætter Henry Calberg, udl. 25. 7. 24 hos H. H. Thiele (arb. s. St.). 1991 Henriksen-Lunds Hustru Ninna (Syge- og Begravelseskassen). Hj.arb. Gunnar Nielsen (Egm. H. Petersen).

Holstebro: Sætter Gunnar Larsen, udl. 4. 8. 24 i Niels P. Thomsens Bogtr.

TILTRAADTE

København: 26 O. Talleruphus fra Norge (arbl.). 4229 Jens Rasmussen fra Rejse (arbl.). 1353 O. Hein fra Rejse (arbl.).

Horsens: 7226 Jens Chr. Nielsen (Tørring). Kolding: 4289 Johs. Sørensen (arbl.). Skanderborg: 6981 Peter Stick fra Rejse og 7285 Poul Hansen (arbl.). Slagelse: 6522 Gustav Thygesen (arbl.).

FRATRAADTE

København: 706 W. Jessen til Horsens (udenfor Faget). 6522 G. Thygesen til Slagelse (arbl.). 949 Aage Hansen til Skotøjsarbejderne.

Aarhus: 6423 Harald Jensen til Kbhvn. (Journalist). Nyborg: 3309 F. V. J. Kronvang til Odense (arbl.). Odense: 7339 Aksel Rs. Hansen til Kbhvn. (arbl.). Vejle: 7297 Thorvald Th. Thorsen til Kbhvn. (arbl.). Viborg: 7229 Alfred Steensen paa Rejse.

UDMELDTE

København: 3043 C. Hitzner.

Aarhus: 5286 Else Mariane Carlsen (fratraadt Faget).

UDSLETTET

Vejle: 7008 Karl P. A. Jørgensen (forsvunden).

ANNULLERET UDSLETTELSE

Holstebro: 6430 H. Chr. Jensen. (Restancen betalt indenfor den fastsatte Tidsfrist.)

Trykkeriarbejdernes Klub.

Medlemsmøde afholdes Fredag den 15. August 1924 i Café »Standseren«, Nørre Farimagsgade. *Styrelsen.*

Gutenberg-Koret.

Ordinær halvaarlig Generalforsamling afholdes Fredag den 22. August Kl. 8 i Pileallé 18.

Dagsorden: 1. Beretning. 2. Regnskab. 3. Regnskab fra Fynsturen. 4. Valg af Næstformand. 5. Valg af Kasserer. 6. Eventuelt.

Forslag, som ønskes behandlet, bedes sendt til Formanden, E. Fossing, Østerallé 2, Valby, inden ovennævnte Dato. (4e)

Typografernes Sangforening.

Lørdag Kl. 8: Pileallé 16. Alle Sangerne bedes møde. Meddelelser gives. (1m)

Søndag den 10. August: **Kullen.** Afgang fra Havnegade (ved Nyhavn) Kl. 7 præcis. (3r)

ANNONCER

I Henhold til Anvisningskontorets Regulativ, Punkt 6, gøres opmærksom paa, at ingen maa slutte bindende Aftale om Pladstilbud, før Henvendelse er sket til Lokalkassereren i den paagældende By eller i København til Anvisningskontorets Bestyrer. Undladelse heraf medfører Karantæne.

Maskinsætter

(Provinsianer), flink og paalidelig, der uden egen Skyld bliver ledig sidst i August, søger Plads i København eller Provinsen. Billet mrkt. »179« modtager Ekspeditionskontoret.

En Typograf, 24 Aar,

1. Kl.s Arbejder, søger Plads i Provinsen. Billet mrkt. 6632 modtager *Th. Holms Annoncebureau, Niels Hemmingsensgade 20, København.* (180)

Typograph-Maskinsætter

søger fast Plads 1. Oktober eller senere, eventuelt som Halvdagsmaskinsætter. Bill. mrkt. »178« modt. Ekspeditionskontoret.

Linotype-Maskinsætter.

Ung Provinsianer søger Plads som Maskinsætter. Gerne som Halvdagsmaskinsætter. Kendt med alt forefaldende Arbejde. Gode Anbefalinger haves. Bill. mrkt. »172« modtager Ekspeditionskontoret.

Dygtig Akcidens- og Annoncesætter,

27 Aar, som er vant til at arbejde selvstændig, ønsker Pladsforandring til 1. September eller senere. Billet mrkt. »169« modtager Ekspeditionskontoret.

Sætter-Trykker,

Provinsianer, dygtig og hurtig, søger Plads straks eller senere. Kan arbejde selvstændig. — Billet mrkt. »170« modtager Ekspeditionskontoret.

En Forbundter

kan straks eller senere antages paa et større Akcidenstrykkeri i Provinsen. Der vil bl. a. kunne læres Maskinsætning. God Løn. — Billet mrkt. »171« modtager Ekspeditionskontoret.

Tandlæge Viggo Jensen

Klareboderne 2 II,

Hj. af Købmagergade 40.

Konsultationstid fra 10—7. Onsdag og Lørdag fra 10—3½. Telefon 15868. (168)

A/S F. L. BIE Gothersgade 28, København K.

Telefoner: Centr. 11,462, 8062 & Palæ 1556.

Grafisk Fagforretning

leverer bedst og billigst fra Lager forniklede **Tænger, Aale, Vinkelhager** og alt andet Tilbehør for Trykkeriet og Sætteriet.

Stort Lager af alle grafiske Maskiner. (9)

GUTENBERG-NAALEN

bør bæres af enhver Typograf

Sølvnaal 1,50 Dobb.-forg.-Naal 2,50

Fineste Udførelse - Dansk Arbejde - Prisbillig -

Typ. W. Ammundsen

Østergaardsvej 10 I Kolding. (175)

ADOLPH WULFF

fører alle Artikler for Bogtrykkere.

Maskiner · Skrifter · Farver

fra de bedste Fabrikker.

Valsemassefabrik og Valsestøberi.

Brugte Maskiner haves altid paa Lager.

Gothersgade 8. Kjøbenhavn K.

Telefon Central 39 og 5539. (6)

S. JOHANSENS BARNEVOGNE

Engelske Modeller 78 Kr.

Ratebetaling kan indrømmes.

AMERIKAVEJ 1. HJ. VESTERBROG.

(75)

PARITZ GOTTSHALCK

KONGENS NYTORV 8 · TELEFON 8878

Nye og brugte Maskiner haves paa Lager.

Stort Lager af alle Utensilier. (11)

Tandlæge Edv. Møller,

Købmagergade 30, 2.

udfører enhver Tandbehandling til smaa Priser. Samvittighedsfuldt Arbejde. Bedøvelse hele Dagen. Konsultationstid 10—3½, 6—7 Efterm. Telefon 8181. (12)

Modarbejd Arbejdsløsheden.

Brug DRUBINS Danske Trykfarver.

Eneste danske Specialfabrik for Bog- og Stentrykfarver.

Telefon 9090 Telegr.-Adr.: DRUBIN, Valby.

(14)

(152)

SKRIFTSTØBERI "AMSTERDAM" A/S.

AMSTERDAM · HOLLAND

Omgaaende Levering

Største Udvalg i moderne Brød- og Titelskrifter af reneste Raamaterialer. Messinglinier af fineste amerikanske Messing.

AGENTUR OG LAGER:

ERIK LEVISON · VESTRE BOULEVARD 36 · KØBENHAVN B.

TELEFONER: CENTRAL 3018 OG CENTRAL 14823 · FABRIK: VESTER 7982

Sat med: Hollandsk Mediæval og Hollandsk Mediæval Kursiv

Redaktør: Fr. Nielsen, Bygaardsstræde 8, Køge. Ekspeditør: Karl Sørensen, Vestergade 5, 1. Sal, Kbhvn. B.

Abonnem. gennem Postkontorerne: 1 Kr. 50 Øre Kv. Annoncer: 35 Øre pr. Petitlinje (pladss. Medl. 25 Øre). 26 Gange og derover Rabat.

Trykt hos F. E. Bording (V. Petersen). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 33 KØBENHAVN DEN 15. AUGUST 1924 51. AARGANG

Dansk Typograf-Forbunds Københavns Afdeling

(Samtlige Medlemmer)

afholder

ordinær Kvartalsgeneralforsamling

Søndag den 17. August Kl. 10 præcis

i Rømersgade 22 (Festsalen).

Dagsorden: 1. Beretning. 2. Regnskab. 3. Tandlægeordningen. 4. Beretning fra Kontrahentmøderne.

Medlemskort skal forevises ved Indgangen.

Styrelsen.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND

—

KØBENHAVN

I Henhold til Tarifens Slutningsbestemmelse angaaende Regulering af Lønnen efter det pr. August konstaterede Pristal bekendtgøres herved, at Lønningerne fra og med den 15. August vil være at forhøje:

For faglærte Arbejdere Kr. 0,96 pr. Uge ved 8 Timers dagligt Arbejde og Kr. 0,84 pr. Uge ved 7 Timers dagligt Arbejde eller 2 Øre pr. Time.

For mandlige Hjælpearbejdere bliver Forhøjelsen Kr. 1,00 pr. Uge og for de samme Arbejdere under 21 Aar Kr. 0,94 pr. Uge.

For kvindelige Hjælpearbejdere bliver Forhøjelsen Kr. 0,74 pr. Uge og for de to øvrige Kategorier henholdsvis Kr. 0,72 og 0,70 pr. Uge.

PROVINSERNE

I Henhold til det af Statistisk Departement offentliggjorte Pristal, som udviser en Stigning fra 109 til 114, forhøjes Dyrtidstillæget med 1 Kr. pr. Uge for Typograferne (2 Points godskrives til næste Regulering), 1 Kr. 25 Øre for mandlige Trykkeriarbejdere og 1 Kr. for kvindelige Trykkeriarbejdere. For ikke fuldtbeskæftigede kvindelige Trykkeriarbejderes Vedkommende forhøjes Dyrtidstillæget med 2 Øre pr. beskæftiget Time.

Samtlige Forhøjelser gælder fra og med Fredag den 15. ds.

København, 12. August 1924.

Forretningsudvalget.

AMSTERDAM OG MOSKVA

—

Bestyrelsen for Den internationale faglige Central i Amsterdam har som Svar paa et Telegram fra Moskva sendt det alrussiske Fagforeningsraad i Moskva følgende Skrivelse:

»Kammerater! Den i Dagene 2.—6. Juni 1924 i Wien afholdte ordentlige internationale Fagforeningskongres har paany behandlet de russiske Fagforeningers Stilling til Den internationale faglige Central i Amsterdam og enstemmigt vedtaget følgende Resolution:

»Efter at være bleven gjort bekendt med Beretningen om de mellem Forretningsudvalget og de russiske Fagforeningers Centralraad førte Forhandlinger udtaler Kongressen sin Beklagelse af, at de russiske Fagforeninger som Følge af deres Vægring ved at anerkende de af de autoriserede Repræsentanter for de betydeligste Fagforeninger i hele Verden vedtagne Love og Forfatningsbestemmelser for Den internationale faglige Central vedblivende staar udenfor Fagforenings-Internationalen.

Kongressen anbefaler Forretningsudvalget, forsaavidt det er muligt og foreneligt med I. F. C.s Værdighed, at fortsætte sine Bestræbelser for paa Grundlag af Den internationale faglige Centrals Love og Kongresbeslutninger at gennemføre de russiske Fagforeningers Indlemmelse i den internationale Fagbevægelse.«

Bestyrelsen for Den internationale faglige Central, der var samlet til Møde den 15. Juli 1924 i Amsterdam, har med Henblik paa det af det al-russiske Fagforeningsraad til Ordstyreren for Fagforeningskongressen i Wien rettede Telegram vedtaget at tilstille Dem ovenstaaende Resolution.

Det skulde glæde os at erfare, om De, i Henhold til denne Resolutions Ordlyd, er rede til at indtræde i Underhandlinger med I. F. C.

I Tilfælde af et imødekommende Svar vilde vi foreslaa en Sammenkomst og anbefale, at det al-russiske Fagforeningsraad hertil udpeger en Delegation paa højst 6 Personer.

Bestyrelsen for Den internationale faglige Central:

A. A. Purcell, Formand.

J. Oudegeest, Sekretær.«

SVENSK TYPOGRAF-FORBUNDS 13. LANDSMØDE

tog sin Begyndelse Mandag den 4. August i »Piperska Muren« i Stockholm og fortsattes med Møder Tirsdag, Onsdag og Torsdag.

Som Gæster havde indfundet sig *Leopold Rungstad* (Norge), *K. F. Hellgren* (Finland) og *Jul. Schrøder* (Danmark). Endvidere repræsenteredes Bogbinderforbundet af *D. Eriksson*, Litografforbundet af *A. Wiik* og Landsorganisationen af *Erik Lange*. Desuden var indbudt den tidligere Forretningsfører *Eduard Wiberg*.

Efter at samtlige Gæster havde fremført Hilsen fra deres respektive Forbund, toges fat paa Dagsordenen.

Svensk parlamentarisk Skik er en Del anderledes end dansk. Saaledes udnævnes der straks ved Mødets Begyndelse en Række Udvalg, som behandler de paa Dagsordenen opførte Punkter. I dette Tilfælde nedsattes 6 Udvalg.

Da Mødet derefter blev afbrudt, for at Udvalgene i Løbet af Eftermiddagen kunde tage fat paa Arbejdet, og Debat om de af Udvalgene afgivne Betænkninger aldeles ikke var udelukket, bliver det dog nærmest en Smagssag, om denne Metode er at foretrække for den danske, hvor man først tager Generaldebat og derefter — *om fornødent* — Udvalgsbehandling.

Det svenske Afstemningssystem er ret kompliceret, og da der kræves absolut Majoritet ved alle Beslutninger og Valg, aabnes Mulighed for talrige »Omröstninger«. Desuden har de forskellige Medlemmer ikke samme Antal Stemmer, det retter sig efter det Antal Medlemmer, de repræsenterer. Saaledes har en Repræsentant fra Lysekil 6 Stemmer, fra Ystad 44, fra Göteborg 66, fra Stockholm 134. Alle valgte Tillidsmænd indenfor Forbundet (Forbundsstyrelse, Revisorer o. s. v.) har kun én Stemme hver. Naar Afstemningen, ved hvilken hver Repræsentant raabes op og afgiver sin Stemme, er tilendebragt, overgives Stemmekassen til et Udvalg, der saa foretager Udregningen efter ovennævnte System.

Om det praktiske eller demokratiske ved dette System skal jeg ikke udtale mig, men maa iøvrigt erkende, at jeg intet Sted i Danmark har været Vidne til den parlamentariske Kultur og Disciplin, som herskede paa dette Forbundsmøde, hvor dog paa adskillige Punkter delte Meninger gjorde sig gældende. Tilraab og Forstyrrelser var absolut udelukket, og der herskede en udpræget Respekt for andres Meninger. Her har vi Danske sikkert noget at lære.

Paa Mødets første Dag meddeltes det, at Stockholmsafdelingens mangeaarige Formand

EMIL SÖDERSTRÖM

var meget alvorlig syg, og det vedtoges at sende en Deputation for at bringe ham Kongressens Hilsen. Dette lykkedes dog ikke. Söderström var saa afkræftet, at han ikke kunde modtage Besøg og afgik om Aftenen ved Døden.

Söderström var kendt ikke alene i sit Hjemland, ogsaa her i Danmark har han skaffet sig adskillige Venner — blandt andet under sit flere Ugers Ophold paa Skodsborg Sanatorium ved København i Fjor Sommer.

Han var Formand for sin Afdeling siden 1903 og har været Ordstyrer ved samtlige Forbunds-Delegeretmøder siden 1898. Ogsaa paa mange andre Omraader har han udført et stort Arbejde, blandt andet var han Medlem af Stockholms Bystyre.

Begravelsen fandt Sted Lørdag Eftermiddag ved en storslilet Højtidelighed. Det Væld af Kranse, Faner samt flere Tusind Deltagere, der var mødt frem, vidnede om, hvor afholdt og populær den afdøde var.

Kranse var sendt fra de nordiske Broderorganisationer, ligesom disses Repræsentanter ved Graven bevidnede de svenske Typografer deres Deltagelse.

TARIFEN

Om Tirsdagen behandledes Forslaget om Opsigelse af Tarifen, ligesom man debatterede de Hovedkrav, der ønskedes fremsat. Disse Krav saavelsom Debatten, forstod jeg af Betænkningen, at man ikke ønskede refereret, og skal kun røbe, at det heraf fremgik, at man nu ønskede og formente Tiden inde til et Fremstød saavel paa Lønomraadet som paa Arbejdstiden. Edvidere foretoges Valg af Forhandlere.

ULOVLIG BLOKADE

I Spørgsmaalet om Strejke og Boykotting vedtog Kongressen følgende:

»Ingen Afdeling eller Gruppe har Ret til uden Forbundsstyrelsens Sanktion i nogen som helst Form at udsende Meddelelse om Blokade eller Boykotting. Forbundets Medlemmer har hverken Pligt eller Ret til at tage Hensyn til nogen Blokade eller Boykotting, som ikke er dekreteret eller godkendt af Forbundsstyrelsen eller udfærdiget i Overensstemmelse med Landsorganisationens Love.«

Endvidere vedtoges paa Forslag af Gøteborg-Afdelingen, at »ved Ændringer af Afdelings- eller Distrikts-Love skal Beslutning herom underkastes Forbundsstyrelsens Prøvelse«.

SUNDHEDSBESTEMMELSERNE

I Anledning af Forslag fra Helsingborg om at undersøge Trykkerilokalernes Beskaffenhed vedtoges det at rette en indtrængende Opfordring til Afdelingsstyrelserne om nøje at paase, at Arbejdslokalerne svarer til Arbejderbeskyttelseslovenes Krav.

STILLINGEN TIL ARBEJDERTRYKKERIERNE

Stockholms Afdeling havde stillet et nærmere motiveret Forslag om Indførelse af Bedriftsraad og »industrielt Demokrati« i Arbejdertrykkerierne samt udarbejdet nærmere Regler herfor.

Fra anden Side blev det hævdet, at det egentlig ikke var paa Arbejdertrykkerierne, saadanne Bedriftsraad var paakrævet, og at man — selv om Tanken gennemførtes ved disse Foretagender — vilde være lige langt fra det industrielle Demokrati.

Til Slut vedtoges det paa Forslag af *Sigv. Cruse* at forhandle med Arbejdertrykkerierne om industrielt Demokrati, men at frafalde de udarbejdede Regler.

KOOPERATIONEN

Et Forslag om at lade Forbundsstyrelsen undersøge Mulighederne for Dannelsen af et Produktionsfond i Samarbejde med det kooperative Forbund og søge fremsat Forslag til næste Landsorganisations-Kongres ændredes derhen, at Forbundsstyrelsen skal foretage en Undersøgelse af Sagen og forelægge Resultatet paa næste *Forbunds*-Kongres.

INDUSTRIFORBUND

Dette Spørgsmaal, som har stor Interesse ogsaa for danske Kolleger, idet det som bekendt vedtoges paa vort sidste Delegeretmøde, at Forbundsstyrelsen skulde undersøge Muligheden for Dannelsen af et saadant indenfor Bog- og Bladindustrien i Danmark, gav ikke Anledning til saa megen Diskussion, som undertegnede havde tænkt sig.

Den religiøse Dogmetro paa en saadan Organisationsform, som for nogle Aar siden vandt saa mange Tilhængere — ogsaa herhjemme — synes at have afklaret sig.

Den svenske Landsorganisation havde paa sin Kongres i 1922 besluttet en Omformning af Organisationsformen, saaledes at Bogindustriforbundet bl. a. skulde bestaa af: Typografer, Litografer, Kemigrafer, Bogbindere, Bladbude m. fl. Denne Organisation skulde være bragt til Virkelighed inden Udgangen af 1925.

I en velskreven og interessant Pjece gør Repræsentanter for Typografer, Bogbindere og Litografer rede for de mange Grunde, der taler for en Fællesoptræden under Konflikter, samt for alle de Vanskeligheder, der stiller sig i Vejen for et *Industriforbund*, bl. a. de forskellige Understøttelsesopgaver, uensartede Kontingenter, Kassebeholdninger, Lønninger og Understøttelser, der er gældende indenfor disse Fag, og slutter med at foreslaa:

»*at* man ikke nu foretager den af Landsorganisationens Kongres besluttede Omorganisation af de grafiske Fagforbund til et grafisk Industriforbund; men

at vedtage vedføjede Forslag til Regler for det grafiske Industrikartel.«

Dette Forslag vedtoges enstemmigt, og man kan vel saaledes betragte Industri*kartellet* som en Kendsgerning indenfor Sveriges grafiske Fag.

KONTROLNÆVNET

Indenfor Svensk Typograf-Forbund har man hidtil haft en Institution, som man kaldte »Kontrolnævnet«. Dette Nævn skulde *kontrollere* Forbundsstyrelsen og overfor denne paase, at intet Medlem blev forurettet, og at Ledelsen ikke overskred sin Myndighed — altsaa virke som en overordentlig Domstol indenfor Forbundet. Dette Nævn afgik efter Indstilling fra det betræffende Lovudvalg ved en stille Død, idet det hævdedes, at det ikke mere havde nogen praktisk Betydning.

FORSKELLIGE FORSLAG

vedtoges: Lønninger til de forskellige Funktionærer, Bidrag til Nødhjælp, Forhøjelse af Medarbejderhonoraret ved Fagbladet, Bidrag til Studier og Fagundervisning. — Med Hensyn til *det skandinaviske Samarbejde* vedtoges det Forslag, som alt er vedtaget paa de norske og danske Delegeretmøder og i Praksis som intim Overenskomst imellem Ledelserne har været gældende de sidste Aar.

REJSEHJÆLPENS OPHØR

Afdelingerne i Gävle og Lund havde foreslaaet Ophævelse af Rejsehjælpekassen. Forbundsstyrelsen sluttede sig til dette Forslag og anmodede om Bemyndigelse til at træde i Forhandling med Broderorganisationerne i Udlandet om at faa Gensidighedskontrakterne erstattet med en Overenskomst om »Udveksling af studieinteresserede Medlemmer«.

Til den internationale Typograf-Kongres i Hamborg i næste Maaned vil der altsaa saavel fra Sverige som fra Frankrig foreligge Forslag, som i høj Grad vil stille sig hindrende overfor den unge Slægts Opdragelse.

Hvis Forslaget vedtages, maa den unge Typograf pænt blive hjemme i det Land, hvor han er født. »Stavnsbaandet« er dermed indført indenfor vort Fag, og det, man i sin Tid pegede paa med Stolthed, at Typografens Fædreland er den hele Verden, er en »saga blott«.

Jeg skal iøvrigt ikke for nærværende udtale mig om Spørgsmaalet. Det vil jo navnlig være af Interesse at se, hvorledes Spørgsmaalet »Udveksling af studieinteresserede Medlemmer« tager sig ud, naar det nærmere udformes.

— I Sammenhæng hermed kan det nævnes, at det samtidig vedtoges at oprette en Arbejdsanvisningscentral i Stockholm med Underbureauer i de forskellige Byer.

— Næste Kongres afholdes i 1927.

STOCKHOLMSAFDELINGENS FERIEHJEM

I Forbindelse med Kongressen foretoges Torsdag Eftermiddag en Udflugt til Typografernes Feriehjem udenfor Stockholm. Stockholm-Kollegerne har ude i Skærgaarden for 50.000 Kr. købt en herligt beliggende Holm, 30.000 Kv.-Meter stor, med Bygninger indrettet til Beboelse for ca. 40 Personer, men med Betingelser for at kunne udvides betydeligt.

Her vistes Kongresdeltagerne rundt, og alle var begejstrede for den smukke Ø, som den lune Sommeraften gjorde endnu mere indtagende.

J. S.

FAGETS LÆRLINGE

Intet Spørgsmaal indenfor vort Fag er vel blevet mere brændende end netop Lærlingene.

Man ser med forholdsvis kort Mellemrum Lærlinge blive antaget, for kort Tid derefter at se en, for det meste ældre, Kollega gaa over i den store Stab af arbejdsløse, som han kun har ringe Haab om at forlade. Selv om man ikke kan bygge en kinesisk Mur om vort Fag for at forhindre Tilgang af Lærlinge, saa skulde man synes, at selv den mest haardhjertede Bogtrykker maatte indrømme, at det er en Skandale og en saa ubarmhjertig Handlemaade at tilføre Faget Lærlinge i en Tid, hvor den store Arbejdsløshed, som nu har varet i mange Aar, har antaget en katastrofal Udvikling.

Er der da ikke en eller anden besindig og klart tænkende Bogtrykker, der har Mod og Hjerte til at raabe Vagt i Gevær til sine Kolleger overfor den sig nærmende Fare, som en stadig Tilførsel af Lærlinge til vort Fag vil afføde?

Naar der fra d'Hrr. Bogtrykkeres Side bliver hævdet, at de overholder vor Tarifs Lærlingeskala, da er det for det første, i en Tid med saa stor en Arbejdsløshed, en i moralsk Henseende meget fattig Undskyldning for en bevidst unfair Handlemaade overfor vort Fags Arbejdere, og for det andet er Forudsætningerne for denne Lærlingeskala faldet bort.

Eksceptionelle Forhold fordrer do. Forholdsregler. Der maa nu søges optaget Forhandlinger med d'Hrr. Bogtrykkere om Ændringer i den nugældende Lærlingeskala, som kun kan have Gyldighed under normale Arbejdsforhold, thi Tanken med Antagelse af Lærlinge er vel hovedsagelig at vedligeholde en Arbejdsstab indenfor et Fag, der til enhver Tid kan tilfredsstille Forbruget, uden at Mangel paa Arbejdskraft gør sig gældende. At give unge Mennesker Lejlighed til at lære dette eller hint Fag vil selvfølgelig ingen fornuftig Arbejder modsætte sig, men det er paa den anden Side ogsaa ethvert Menneskes moralske Pligt at forebygge Misbrug i Antagelser af Lærlinge, naar det, f. Eks. i vort Fag, til Evidens kan bevises, at disse Lærlinge efter udstaaet Læretid kun har Udsigt til at forøge en allerede i Forvejen stor Stab af arbejdsløse.

Vi maa stille Krav om en Løfteparagraf, der regulerer Antagelserne i Forhold til Antallet af arbejdsløse i vort Fag, saaledes at Antagelser af Lærlinge efter en nærmere fastsat Skala overhovedet først kan begynde, naar Antallet af arbejdsløse er gaaet ned til et nærmere fastsat Tal.

Nu maa Tiden snart være inde, hvor der maa handles.

Der Worte sind genug gewechselt,
lasst mich auch endlich Thaten seh'n!
Goethe.

Otto Rundberg.

GUTENBERG-KORET PAA FYN

Lykkelig og vel hjemkommen kan Gutenberg-Koret føje et nyt Blad ind i Mindernes Bog om en virkelig vellykket Ferietur til Fyn, takket være Odense- og Svendborg-Kollegernes store Gæstfrihed og Glæde over den smukke Sang. Gutenberg-Koret har ingensinde sunget bedre end paa Fyn; her var Kræfterne kommet i den friske Luft, saa Stemmerne fik en skøn, ren Klang, der fik Udtryk af den Inspiration, som tog én i den Naturskønhed, Omgivelserne, Festerne og Samværet med de fynske Kolleger. Odense Lokalafdeling havde foranstaltet en Sommerudflugt til Otterup den første Dag. Her blev Koret budt velkommen af Formanden *Magnus Hansen* og en Velkomstsang, »Hilsen til Gutenberg-Koret«, forfattet af *L. Chr. Nielsen* fra Svendborg, som ogsaa var Deltager den Dag. Her sang Koret sine første Sange for de fynske Kolleger og tog selvfølgelig straks dem alle med Storm. Ved Aftensbordet var der yderligere skrevet to Sange, og Taler blev der holdt i en Uendelighed, for Koret, for Odenseanerne, for Sangen, Damerne og Dirigenten, altsammen afsluttet af et Hurra paa otte Takter, komponeret af Hr. *Haase* med Fynsturen for Øje. Det var et Samvær, hvis Hygge og Gemytlighed længe vil mindes paa begge Sider Store Bælt. Efter et rask lille Bal og mere Sang af Gutenbergerne, kørtes tilbage til Odense med Ekstratog.

Var den første Dag god, blev den anden endnu bedre. Der var Sol og Sommer i Luften, da man i syv Biler kørte ad Landevejen ud til Slukefter Kro, hvor Koret havde inviteret deres Værter paa Frokost. Efter et gemytligt Samvær kørtes hjem igen for derefter at samles om Aftenen i Fruens Bøge. Det var en herlig Sommeraften i

Fruens Bøge, stille, sval og Himlen stjerneklar, just den rette Stemning til Korsang, og den fik bragende Bifald af de 3000 Mennesker, der var mødt i spændt Forventning af den megen Forhaandsreklame, og Koret skuffede ingen — tværtimod, som man vil se af nedenstaaende Kritikudklip. Den Aften skylder Koret Faktor *Fr. Larsen* en stor Tak for; det var vel nok den skønneste Koncert, Koret havde sunget til, og den var sat i Scene med megen Risiko. Men takket være det gunstige Vejr fik alle Parter Glæde af Aftenen og ikke mindst Typografernes Stiftelse i Odense, thi den fik Overskudet.

I Svendborg blev Koret vel modtaget af Kasserer *Søren Jensen*, som havde arrangeret alt for Gutenbergerne, saavel Indkvartering som Spisning, og blev af Koret indbudt til at deltage i alt, hvad Koret foretog sig. Efter den Dag at have beset det halve af Taasinge, Troense Badehotel, hvor Frokosten spistes, Valdemars Slot og Brejninge Kirke, stillede Gutenbergerne i deres stive Puds om Aftenen til Koncert paa Kristiansminde og sang sig her for ca. 2000 Mennesker en stor Sejr til og fik paa Tribunen overrakt en stor, smuk Buket Blomster; det var Tak fra Svendborg Typografer. Imellem Sangafdelingerne inviterede Koret deres Værter paa en Bolle Punsch, og her kom et Telegram fra Odense, hvori *Magnus Hansen* rettede en Tak til Koret for de minderige Dage og ønskede et »paa Gensyn ad Aare«, og det blev der ogsaa ønsket ved Punschen i Svendborg. Her tog Formanden, *Corfitz Madsen*, Ordet i en meget morsom Tale for Koret og dets Damer. Dagen efter var der stor Afslutningsmiddag paa Hotel »Hafnia«. Her fik Kasserer *Søren Jensen* overrakt et Billede af Koret i Ramme i Lighed med *Magnus Hansen* og *Fr. Larsen* i Odense.

De fynske Blade var alle enige i en god Kritik til Gutenberg-Koret, og det er jo nok værd at tage med hjem som Bevis for Sejren. I et lille Udklip af »Fyns Stiftstidende« staar om Koncerten i Fruens Bøge:

Besøget var overmaade godt, idet ca. 3000 Mennesker havde givet Møde. Aftenens Program var udsøgt og til Ære for Arrangørerne. Gutenberg-Koret viste sig nemlig at være et fortræffeligt Kor, vel-sammensungne var de, rent og smukt sang de, og der var baade Stil og Kultur over Korets Præstationer, ligesom det ogsaa maa fremhæves, at man her raader over absolut gode Solister.

Det var gode, danske Sange, man fik at høre, mange Ekstra-Numre maatte der synges, og baade kraftigt og hjerteligt var det Bifald, der hilste de flinke Sangere.

Og »Svendborg Avis« skriver om Koncerten paa Kristiansminde:

2000 Mennesker havde i Gaar fundet ud til Kristiansminde til Sangkorets Koncert, og de blev ikke skuffede. Gutenberg-Koret viste sig at være et udmærket sammensunget Kor med baade Stil og Klangskønhed over deres Præstationer. Publikum lønnede deres Sang med kraftigt Bifald og Fremkaldelser. Særlig fortjener Hr. *Fossing* at nævnes for sin smukke Barytonsolo.

For disse fornøjelige Feriedage takker Gutenberg-Koret Kollegerne i Odense og Svendborg med »et paa Gensyn ad Aare«, og saa bliver Glæden stor ved atter at mødes, og hvem véd, om ikke Gutenbergerne har inspireret Odense til at danne et typografisk Kor ogsaa dèr — ja, saa har Besøget ikke været forgæves.

En Gutenberger.

BORUPS HØJSKOLE LÆGGER UD

Torsdag den 18. September Kl. 8 Aften afholdes et offentligt Møde i Hallen i Grundtvigs Hus, hvortil alle og enhver har gratis Adgang, og hvor Forstander Borup vil fremlægge Arbejdsplanen og besvare Forespørgsler.

Den 2. Oktober aabnes saa Skolen med et ligeledes offentligt Møde samme Steds. Dagen efter begynder Undervisningen i Skolens Lokaler, Vestre Boulevard 9.

Undervisningen omfatter danske Fag, fremmede Sprog, Bogholderi, Skrivning og Regning. Gennem Foredrag og i Samtaleform undervises der i Samfundslære, Historie, Naturkundskab, Religionshistorie. Litteratur og Kunst.

Organiserede Arbejdere har følgende Moderation: For den samlede Undervisning betales — foruden 5 Kr. i Indmeldelsespenge — 15 Kr. maanedlig; tages enkelte Fag betales for det første, med to ugentlige Timer, 4 Kr. pr. Maaned, med een Time $2^1/_2$ Kr., de følgende efter nedadgaaende Skala. Indmeldelsen er bindende til Udgangen af April. *Programmet udleveres gratis paa vort Kontor.* Fra 1. September træffes Forstanderen 11—1 og 6—8 V. Boulevard 9.

Sekretær Brandmoses Telefon er Byen 4617 og Byen 8319.

Vil De se Revyen?

bør De sikre Dem Billet i Tide!

DE ARBEJDSLØSES SKOVTUR

I et Antal af 200 Damer og Herrer afholdtes forrige Onsdag den sædvanlige aarlige Skovtur for de arbejdsløse i København. Der toges med Toget til Springforbi og spadseredes Nord paa langs Strandmølledammen, og efter en lille Hjertestyrkning i et Skovløberhus, hvis Navn vi ikke kender, fortsattes til »Udsigten« i Skodsborg. Kl. ca. 3 gik man til Bords, hvor *Emil Frederiksen* præsiderede, mens Formanden og Næstformanden var en Slags tjenende Aander. Man lod sig Maden smage, der baade var god og rigelig. En af *Langreuter* forfattet morsom Sang vekslede med nogle improviserede Taler, og der herskede en udmærket Stemning.

Derpaa besøgtes Bøllemosen i straalende Solskin, og Deltagerne var ogsaa en lille Tur oppe i Kørom, hvorfra de afhentedes og fulgtes op til »Udsigten« af *Schultz'* lille flinke Orkester.

Heroppe var der dækket et festligt Kaffebord, og efter at nogle smaa Overraskelser var overstaaet, traadte vor forhenværende Kollega, Sangeren *Chr. Schouw* frem og assisteredes senere af Fru *Sillasen*. Deres Underholdning af de arbejdsløse varede en lille Time og var udmærket. Derefter optraadte en af Deltagerne, vor Kollega *Hein*, og gav nogle særdeles gode Sangnumre til bedste.

De arbejdsløse havde en god Dag. Da Mørket faldt paa, sluttedes af, og Hjemfarten foregik fra Skodsborg Jernbanestation.

En lille Afveksling, der havde været alle til Glæde, var paa en pænt arrangeret Maade kastet ind i de arbejdsløses som oftest triste Tilværelse.

FORRETNINGSUDVALGS-MØDER

29. Juli 1924.

1. Forretningsføreren aflagde Beretning fra Fagmødet i Sorø. — Til Efterretning.
2. Randers Afdelingsstyrelse anmoder om Tilladelse til at iværksætte Blokade overfor et Trykkeri, der beskæftiger et tidligere Medlem, som er slettet for Restance. — Den begærede Tilladelse kan ikke gives. Paa Dansk Provins-Bogtrykkerforenings Foranledning er Sagen ordnet ved Forhandling med den paagældende Bogtrykker.
3. Et Medlem i Horsens anmoder om hvilende Medlemsret for et Aar, fra 1. August d. A. at regne. — Tilstodes.
4. Et Medlem af den københavnske Sygekasse amoder om Hjælp til Anskaffelse af et kunstigt Ben til sin Søn. — Der bevilgedes 40 Kr.
5. Et Medlem af den københavnske Sygekasse anmoder om Refusion af betalte Transportudgifter ved et Barns Indlæggelse paa Frederiksberg. — Sagen undersøges nærmere.
6. Odense Lokalafdeling indstiller i Henhold til Lovenes § 136 et Medlem til 4 Ugers ekstraordinær Sygehjælp. — Tilstodes.
7. Et Medlem i Ringsted anmoder om et Aars forlænget hvilende Medlemsret. — Tilstodes.
8. Svensk Typograf-Forbund havde fremsendt Indbydelse til Deltagelse i Forbundets 13. Delegeretmøde, der afholdes i Stockholm i Dagene 4.—7. August. — Jul. Schrøder delegeredes.
9. Fra Norsk Centralforening for Bogtrykkere samt Oscar Ruuds Efterladte forelaa Takskrivelse for den udviste Deltagelse ved Ruuds Død. — Til Efterretning.
10. Den københavnske Afdelingsstyrelse nedlægger Indsigelse imod Hugo Ragnholdt Frandsens Optagelse i Forbundet, grundet paa mangelfuld Uddannelse. Frandsen er udlært hos Dyva & Jeppesen 1. Juni d. A. — Det vedtoges, at Frandsen skal aflægge Svendeprøve.

NÆR OG FJÆRN

SOMMERFERIE. Firmaet *J. Jørgensen & Co.* (Indehaver cand. polyt. Ivar Jantzen) giver i Lighed med tidligere Aar 1 Uges Sommerferie med Udbetaling af Ugeløn.

— I Lighed med tidligere Aar erholder *Fjeldsøes* Personale 7 Dages Ferie med fuld Ugeløn.

BREV henligger paa Kontoret til B. M. Thygesen fra Middelfart.

25 AARS JUBILÆUM. Torsdag den 14. August fejrer *Johannes Uhrbrand* 25 Aarsdagen for sin Ansættelse i »De Ferslewske Blade«.

Uhrbrand, der er kendt af en Masse københavnske Kolleger, særlig for sin Virksomhed indenfor Typografernes Cykleklub, vil paa denne Dag paa forskellig Maade modtage sine Arbejdskammeraters varmfølte Tak for den Interesse, han altid har udvist i sit Arbejde for disse og Klubben. Med sit ærlige og hjælpsomme Sindelag er han Typen paa den gode Kammerat.

Dagen vil senere blive mindet ved en festlig og kammeratlig Sammenkomst. *V. H.*

KØB EN NAAL! Som det fremgaar af omstaaende Annonce kan Kollegerne for en billig Penge anskaffe sig en Naal med Gutenbergs Billede ved at skrive til Typograf *W. Ammundsen, Østergaardsvej 10, Kolding.* Man bidrager derved til at bringe en arbejdsløs Kollega en lille Fortjeneste.

DYRTIDSTILLÆGET

i København er fremtidig for:

Faglærte (med 8 Tim. Arbejdstid)	Kr.	11,00
do. (med 7 Tim. Arbejdstid)	»	11,00
Mandlige Trykkeriarbejdere	»	10,78
do. under 21 Aar	»	10,75
Kvindelige Trykkeriarbejdere		
(Minimalløn Kr. 37,00)	»	6,91
(Minimalløn Kr. 36,00)	»	6,90
(Minimalløn Kr. 35,00)	»	6,89

For Overarbejdstimer til 50 pCt. er Dyrtidstillæget:

Faglærte (med 8 Tim. Arbejdstid)	Kr.	0,35
do. (med 7 Tim. Arbejdstid)	»	0,39
Mandlige Trykkeriarbejdere, begge Kategorier	»	0,33
Kvindelige Trykkeriarbejdere, alle 3 Kategorier	»	0,21

For Overarbejdstimer til 100 pCt. er Dyrtidstillæget:

Faglærte (med 8 Tim. Arbejdstid)	Kr.	0,46
do. (med 7 Tim. Arbejdstid)	»	0,52
Mandlige Trykkeriarbejdere, begge Kategorier	»	0,44
Kvindelige Trykkeriarbejdere, alle 3 Kategorier	»	0,28

(Klip dette Stykke ud og klæb det ind paa Bindet af Tarifen.)

DANSK TYPOGRAF-FORBUND BOGTRYKFAGETS ARBEJDSLØSHEDSKASSE

VESTERGADE 5, 1. SAL
KØBENHAVN B.

KONTORERNE er aabne for Ind- og Udbetaling fra 1—3 undtagen *Lørdag (11—1)* samt *Fredag* og *Mandag Aften Kl.* 5—6½. Telefon 4331.

FORMANDEN træffes som Regel til samme Tider. Telefon 13,331.

ANVISNINGSKONTORET. Telefon 4331. Før Kl. 9 Form. og efter 6 Aften gennem Str. 1683. Telegramadr.: Typforbundet, Kbhvn.

FORENINGSMEDDELELSER

KVITTERING FOR MODTAGNE APRIL KVARTALS REGNSKABER. 12. August: Odder pr. Bl. 218,00.

Dermed er samtlige Regnskaber indgaaet.

København, 12. August 1924.

Forretningsudvalget.

TILSKUD FRA HOVEDKASSEN er efter lovformelig Begæring tilsendt følgende Afdelinger: 7. August: Silkeborg 300,00. 8. August: Thisted 500,00. 9. August: Rudkøbing 300,00. 11. August: Middelfart 200,00. 12. August: Odder i St. f. April Kv. Overskud 218,00.

København, 12. August 1924.

Forretningsudvalget.

LOKALFORMÆNDENE

Lokalformanden i *Esbjerg* er flyttet til Norgesgade 35 ².

NYE MEDLEMMER

København: Sætter Orla Hansen, udl. 17. 7. 24 hos Spuhr & Siebuhr (arb. s. St.). Sætter Kai Christiansen, tidl. Medlem (Ferslew & Co.). Sætter Axel Ziegler, udl. 1. 8. 24 i Elektra (arb. s. St.). Trykker Chr. Petersen, udl. 4. 8. 24 hos Bagge (arb. s. St.). Paal. Inger Madsen, udl. 1. 8. 24 i Absalon (arb. s. St.). Trykker Charles Andersen, tidl. Medlem (Anton Jensen). 1605 Schmidts Hustru Ester (Syge- og Begravelseskassen).

Kolding: Paal. Ester Knudsen og Paal. Pauline Stockfleth.

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedkommende Lokalafd.

TILTRAADTE

København: 1429 F. Person fra Rejse (arbl.). 7203 Henry Fledelius fra Viborg (Kousgaard-Petersen). 2956 J. Jørgensen fra Dansk Arbejdsmandsforb. (arbl.). 1998 J. Vallentin fra Bryggeriarbejderne (arbl.). 6423 Harald Jensen fra Aarhus (Journalist). 3857 Sofus Neess fra Aarhus (arbl.). 1034 Carl Nørbøll fra Struer (arbl.). 7339 Aksel Hansen fra Odense (arbl.). 1236 Aksel Hansen fra Nykøbing F. (arbl.). 1075 Alfred Jensen fra Aarhus (arbl.). 7256 Peter Hansen fra Svendborg (Militær).

Esbjerg: 7368 Johan Lausten (Holsted). Grenaa: 7407 Charles Krogh (arbl.). Haderslev: 3357 Frede Hansen (Stiftstidende). Horsens: 706 W. Jessen. Korsør: 4682 Johanne Jensen (Zachariassen). Odense: 3309 Vald. Kronvang (arbl.). Ringsted: 3789 Thorvald Nielsen (arbl.). Slagelse: 4265 Svend Rasmussen (arbl.). Viborg: 3763 C. E. Hellner (arbl.).

FRATRAADTE

København: 1927 Niels Ljungstrøm paa Rejse. 6053 J. Berthelsen paa Rejse. 6385 G. Halberg paa Rejse. 2696 Holger Rasmussen paa Rejse. 489 Max Madsen paa Rejse. 3228 Knud Jensen paa Rejse. 7207 A. Sørensen paa Rejse. 1767 E. Christensen paa Rejse. 1743 C. Christiansen paa Rejse. 4682 Johanne Jensen til Korsør i Pl.

Aalborg: 6801 Ejnar Christensen paa Rejse. Aarhus: 3857 Sophus Neess til Kbhvn. (arbl.). Grenaa: 7340 Johan Harrits paa Rejse. Kolding: 3357 Frede Hansen til Haderslev i Pl. Korsør: 4940 Anna Gregersen til Tønder. Lyngby: 7010 Holger Krøyer paa Rejse. Nykøbing F.: 1236 Axel Hansen til Kbhvn. (arbl.). Roskilde: 7257 Paul Kjærgaard paa Rejse. Slagelse: 6522 Gustav Thygesen til Kbhvn. i Pl. Struer: 1034 Carl Nørbøll til Kbhvn. (arbl.) og 6673 D. V. Naae til Holstebro (arbl.). Svendborg: 7256 Peter M. Hansen til Kbhvn. (Militær). Viborg: 7203 Henry Fledelius til Kbhvn. i Pl.

UDMELDT

København: 782 F. Bidstrup (til Amerika).

Typografernes Sangforening.
Lørdag Kl. 8: Pilealléen 16. Mød alle. (1 n)

Søndag den 17. August: *Næsseslottet.* Sct. Hans Torv Kl. 9. (3 s)

ANNONCER

I Henhold til Anvisningskontorets Regulativ, Punkt 6, gøres opmærksom paa, at ingen maa slutte bindende Aftale om Pladstilbud, før Henvendelse er sket til Lokalkassereren i den paagældende By eller i København til Anvisningskontorets Bestyrer. Undladelse heraf medfører Karantæne.

En Typograf, 24 Aar,
1. Kl.s Arbejder, søger Plads i Provinsen. Billet mrkt. 6632 modtager *Th. Holms Annoncebureau, Niels Hemmingsensgade 20, København.* (180)

Typograph-Maskinsætter
kan faa Plads straks. — Billet mrkt. 1231 modtager *Schierns Annoncebureau, København K.* (182)

Typograf, Jyde, 25 Aar, søger Arbejde som
Akcidens- eller Annoncesætter
snarest. Billet mrkt. »185« modtager Ekspeditionskontoret.

Trykker
kan faa en varig Plads i Provinsen. Billet (med udførlige Oplysninger) mrkt. »184« modtager Ekspeditionskontoret.

Bogtrykkeri søges
i Provinsen. Billet med Oplysninger mrkt. »183« tilsendes Ekspeditionskontoret. Kan ogsaa byttes med god Forretning.

Nogle Sæt **Linotype- og Typograph-Matricer** (Petit, Bourgeois og Korpus med Kursiv) billig til Salg. Billet mrkt. »181« modtager Ekspeditionskontoret.

·ERIK·LEVISON·
GRAFISKE ARTIKLER
EN GROS
VESTRE BOULEVARD 36-38 KØBENHAVN B
Stort Udvalg i alle grafiske Utensilier, Træmaterialer samt nye og brugte Maskiner
BESØG DE BETYDELIGT UDVIDEDE UDSTILLINGSLOKALER (20)

Et Husmiddel er ikke at foragte.
Brug VALFA Tinktur.
Eneste danske Specialfabrik for Bog- og Stentrykfarver.
Telefon 9090 Telegr.-Adr.: DRUBIN, Valby. (14)

A/S **F. L. BIE** Gothersgade 28, København K.
Telefoner: Centr. 11,462, 8062 & Palæ 1556.
Samtlige Maskiner og Artikler for **Bogtrykkerier, Bogbinderier, Litho-Etablissementer, Klichéfabriker** og beslægtede Brancher.
Kulante Betingelser.
Stadigt stort Lager. (10)

GUTENBERG-NAALEN
bør bæres af enhver Typograf
Sølvnaal 1,50 Dobb.-forg.-Naal 2,50
Fineste Udførelse - Dansk Arbejde - Prisbillig -
Typ. W. Ammundsen
Østergaardsvej 10 ¹ Kolding. (175)

PARITZ GOTTSHALCK
KONGENS NYTORV 8 · TELEFON 8878
Nye og brugte Maskiner haves paa Lager.
Stort Lager af alle Utensilier. (11)

KILESPATIER
Nøjagtige. — Solide. — Billige.
Videreforhandlere Rabat.
C. A. E. Kjellberg, Marstalsgade 33.
København Ø. Telf. Øbro 4427 x. (142)

S. JOHANSENS BARNEVOGNE
Engelske Modeller 78 Kr.
Ratebetaling kan indrømmes.
AMERIKAVEJ 1. HJ. VESTERBROG.
(75)

Tandlæge Edv. Møller,
Købmagergade 30, 2.
udfører enhver Tandbehandling til smaa Priser. Samvittighedsfuldt Arbejde. Bedøvelse hele Dagen. Konsultationstid 10—3½, 6—7 Efterm. Telefon 8181. (12)

Tandlæge Viggo Jensen
Klareboderne 2 II,
Hj. af Købmagergade 40.
Konsultationstid fra 10—7. Onsdag og Lørdag fra 10—3½. Telefon 15868. (168)

Redaktør: Fr. Nielsen, Bygaardsstræde 8, Køge. Ekspeditør: Karl Sørensen, Vestergade 5, 1. Sal, Kbhvn. B.
Abonnem. gennem Postkontorerne: 1 Kr. 50 Øre Kv. Annoncer: 35 Øre pr. Petitlinje (pladss. Medl. 25 Øre). 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. Bording (V. Petersen) København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 34 KØBENHAVN DEN 22. AUGUST 1924 51. AARGANG

KAMPEN MOD LANDSTINGET

VALGET DEN 16. SEPTEMBER

—

Der er vel ingen Tvivl om, at Arbejdernes faglige Organisationer i det lange Løb er bedst tjent med — saa vidt muligt — at holde sig uden for *Parti*politiken. I hvert Fald bør den Forbindelse, de indgaar med politiske Partier, ikke være mere intim, end at denne kan hæves, hvis Forholdene skulde udvikle sig saaledes, at en Forbindelse ikke længer er ønskelig eller gavnlig. Fagforeningerne bør med andre Ord i dette Kapitel holde paa »den fri Kærlighed«.

Saa længe vi kun har ét Arbejderparti her i Landet, er der vel ingen Fare. Men selv om det kan siges, at de Tilløb, der hidtil har været gjort for at skabe en ny politisk Bevægelse blandt Arbejderne, ikke har haft Heldet med sig, saa har man dog ingen som helst Garanti for, at den Dag ikke kommer, hvor der indenfor Arbejderklassen findes to Partier, som der maa regnes med. Og saa vil Vanskelighederne komme for Fagforbundene, hvis de ikke staar frit.

Sporene fra Tyskland og Norge skræmmer.

Dermed være dog ikke sagt, at Fagforeningernes Medlemmer ikke skal interessere sig for Politik. Thi det er naturligvis ikke Arbejderne ligegyldigt, i hvilken Retning Landets politiske Udvikling gaar. Derfor kan det ogsaa forsvares *i en given Situation* at støtte et bestemt Parti.

*

Vi staar nu atter foran et politisk Valg, idet Halvdelen af Landstingsmandaterne skal fornyes. Valget foregaar *den 16. September* og omfatter: *1. Kreds (København-Frederiksberg), 2. Kreds (Fyn) og 3. Kreds (Randers, Aalborg, Hjørring, Thisted og Viborg Amter).*

At bryde Landstingets Magt ved dette Valg, er der naturligvis ingen Mulighed for. Men kan det lykkes at berøve de konservative Partier nogle Mandater, vil det dog være et memento mori for de ærværdige Gubber i vort Gammelmandsting, der — at dømme efter deres Gerninger i Sommerens Løb — bryder sig fejl om det Flertal, som skabtes ved Valget til Folketinget den 11. April.

En Kamp mod Landstinget synes derfor uundgaaelig, hvis der skal være nogen som helst Mening i det parlamentariske System. I denne Kamp maa alle Arbejdere kunne deltage. De har ingen som helst Interesse i Bevarelsen af en Institution, som udelukkende staar i Bagstrævets Tjeneste. Det er indlysende, at de for Smaakaarsfolk saa betydningsfulde Spørgsmaal, der staar paa Dagsordenen i den kommende Tid, aldrig vil finde sin Løsning, hvis ikke Landstingets Magt brydes.

Den socialdemokratiske Regering har bebudet at ville fremsætte Forslag om *Afrustning, en Omlægning af vore uretfærdige Skatter, Begrænsning af Kapitalens Udbytning og Svindel, lovfæstet Ottetimers Arbejdsdag, en forbedret Aldersrentelov m. m.*

Lovfæstelsen af Ottetimers Dagen er brændende rundt om i Landene, og inden længe vil forhaabentlig det samme kunne siges om Afrustningen. Arbejderne her hjemme bør da ikke lade nogen Lejlighed gaa spildt, hvor de kan lægge et nok saa lille Lod i Vægtskaalen til Fordel for disse Spørgsmaals Løsning.

Men den værste Hindring for disse Reformers Gennemførelse her i Landet er den konservative Forsamling, der benævnes Landstinget. Enhver Arbejder — Kvinde som Mand — der den 16. September har passeret de 35 Aar, bør derfor den Dag møde frem og give Arbejderpartiets Kandidater sin Stemme.

Derved protesterer vi ikke alene imod det fremskridtsfjendtlige Gammelmandsting, men vi bidrager ogsaa til at gøre det muligt for den siddende Arbejderregering at omsætte sine Løfter i Gerning.

Fr. N.

ARBEJDERE OG ARBEJDSLEDELSE

—

At det kapitalistisk-økonomiske System i sin Almindelighed gør Arbejdet til en Forbandelse for Arbejdets Udøvere, er noget, som ethvert Menneske med Indsigt i praktisk Arbejde og med en Smule social Forstaaelse er fuldt klar over. Man behøver derfor aldeles ikke at undres over, at Arbejdet mangen Gang gaar trægt, og at det bliver dyrt. Anderledes kan det ikke være, naar Arbejdsmodet og Arbejdslysten for hver Minut paa Dagen pines ud af Arbejderne, saa der til sidst ikke er mere tilbage. Vantrivsel og Ulyst griber en. Modstræbende gaar man til sin Gerning. Man finder ikke længere nogen fornuftig Mening i hverken det ene eller det andet. Det hele er jo blot til Forargelse. Og hvorfra skal saa Lysten og Energien hente sin Næring?

Det er ikke blot det, at Lønnen er lille, altfor lille til at kunne sætte Arbejderne i Stand til at leve nogenlunde sorgfrit. Det er ikke blot det, at de økonomiske Bekymringer baade Dag og Døgn piner og plager en, saa en aldrig har et lykkeligt Minut. Det er ikke blot det, at man vel véd og forstaar, at man bliver udsuget til sidste Sveddraabe, at Kapitalismen og det moderne Arbejdskøbervælde holder paa og langsomt fortærer en med Hud og Haar, med Krop og Sjæl. Nej, det er ikke alene det. Det er ogsaa noget mere. Det er Forargelsen over den Maade, Arbejdet ledes paa, og over den mangen Gang fuldstændig uduelige Ledelse, parret med den ofte bureaukratiske Maade, den samme uduelige Ledelse behandler Folk paa.

Arbejderne er i Almindelighed mere interesseret i deres Arbejde, end den kulturelt set meget lavtstaaende Overklasse forstaar. Skabertrangen er en Gave fra Naturen. Og den kræver sin Plads i alt Arbejde — ogsaa i det groveste og enkleste. Baade i den Maade, et Arbejde gribes an paa, og i den Maade, man ordner sig paa Arbejdspladsen, kræver den sin Medvirkning.

Som et Led i Skabertrangen indgaar Sansen for Orden og System, for Metode i Arbejdet. Det rent naturlige Skaberinstinkt oprøres ved Fornemmelsen af Ukyndighed, Mangel paa System, Mangel paa Orden i Tingene. En Arbejdsledelse, som ikke forstaar at træffe de rigtige Anordninger angaaende Arbejdets Udførelse, som ved sin Vankundighed og Dumhed ordner det, saa at Arbejdet sinkes eller bliver besværligere at udføre eller bliver unødig dyrt, og maaske dertil ved sin Optræden virker irriterende — en saadan Arbejdsledelse kan i den Grad tage Humøret fra Folk, at Arbejderne til sidst giver en god Dag i, hvordan det gaar.

Selv om Arbejderne ikke er det mindste økonomisk interesseret, saa føler de sig alligevel forarget over at maatte lade sig dirigere af en Arbejdsledelse, som dirigerer den forkerte Vej. Og til sidst ræsonneres der uvilkaarlig som saa: Naar man har Raad til at sætte Pengene overstyr ved Dumheder og Meningsløsheder, saa gerne for os; men da er der saamænd ingen Grund for os til at anvende Flid og Omtanke. Lad bare staa til.

Og saa gaar Tusinder og i det lange Løb Millioner til Spilde, fordi de uden Sammenligning mest sagkyndige, naar det gælder praktisk Arbejde — Arbejderne — ikke har noget at sige, naar det gælder Arbejdets Ledelse. Det er overladt til Teoretikerne, hvis Kundskab og praktiske Indsigt i alt for mange Tilfælde er for let til at kunne opveje deres Indbildskhed.

Var det muligt at fremlægge en Statistik over alle de Tilfælde, hvor en ukyndig Arbejdsleder har sløset store Værdier bort og ved sin Optræden og sin Forordninger har hindret Arbejdets Gang, saa vilde Folk

blive forfærdede. Arbejderne har saa ofte lagt Mærke til det. De har ikke vidst, enten de skulde le eller græde over Galskaben. Men de havde jo ikke Anledning til at sige noget. Og om de forsøgte paa det, vilde det være ensbetydende med at miste Levebrødet.

Nu maa man ikke tro, at det kun er i private Virksomheder, det gaar for sig paa den Maade. Det forekommer lige saa ofte i offenlige Virksomheder.

I private Virksomheder gaar det som Regel lettere at blive de Personer kvit, som viser sig mindre duelige. I offenlige Virksomheder sidder de som Regel fastere i Sadlen. Naar det ikke længer drejer sig om en Arbejder, men om en Arbejdsleder, da er der saa mange vanskelige Omstændigheder, som stiller sig i Vejen for hans Fjernelse, at det næsten bliver umuligt. . . .

Men enten det nu gælder privat eller offenlig Drift, saa kan det med Tryghed slaas fast, at dersom Arbejderne fik en virkelig Andel i Arbejdets Ledelse, saa vilde det være til størst Nytte for Arbejdsgiverne selv. De vilde uden Tvivl derved spare Millioner af Kroner.

For Arbejderne har denne Sag ikke paa langt nær saa stor økonomisk Betydning som for Arbejdsgiverne. Og Arbejderne har under de nuværende Forhold praktisk talt ingen Interesse af at spare Kapitalisterne paa Pengepungen. Fik Arbejderne en virkelig reel Andel i Arbejdets Ledelse, vilde uden Tvivl Kapitalistrepræsentanterne i de offenlige Forsamlinger blive mere lydhøre for Kravene om Bevillinger til Fagskoler og til teknisk Undervisning for Arbejderne. Fordelene heraf vilde nemlig i første Række tilfalde Bedrifterne.

Naar ikke baade de private og de offenlige Arbejdsgivere er kommet saa langt, at de selv foreslaar, at Arbejderne skal tage direkte Del i Arbejdets Ledelse, men derimod modsætter sig dette, og naar Interessen for Arbejdernes tekniske Undervisning ikke er større paa det Omraade, end den viser sig at være, maa man uvilkaarlig faa det Indtryk, at det, det fremfor alt gælder, det er, at Dumheden og Ukyndigheden for Tid og Evighed skal være bestemmende paa Arbejdslivets Omraade.

(Efter norsk »Arbejderbladet«.)

ET TRANGT AAR

Tysk Typograf-Forbund har udsendt sin Beretning for 1923. Dette Aar har været det sværeste, Forbundet har gennemlevet siden dets Oprettelse, og Beretningen giver, om end i knappe Ord, et tydeligt Billede af de Besværligheder, som Forbundet har haft at kæmpe med under den stadige Formindskelse af Pengenes Værdi.

Redegørelsen for Lønforholdene giver et godt Billede af Tilstandene. Aaret begyndte med en Minimalløn i højeste Klasse af 18.000 Papirmark og klatrede ved Hjælp af 28 Lønunderhandlinger — dels indenfor Centralvoldgiftsdomstolen, dels indenfor Bogtrykfagets Tarifkommissioner og dels gennem Indgreb fra Regeringens Side — saa smaat op ad Papirmarkens svimlende Stige, saa at Minimallønnen den 9. November udgjorde 3.500.000.000.000 Papirmark (3 Billioner 500 Milliarder). Efter den 9. November 1923 blev Guldmarken indført. Minimallønnen sattes ført til 25 Guldmark, derefter til 27 og er for Tiden 33,60 Guldmark. Men endnu er man ikke paa langt nær naaet op paa den Realløn, som de tyske Kolleger havde før Krigen.

Naturligvis har Pengenes faldende Værdi virket i høj Grad forringende eller rent ud tilintetgørende paa Forbundets Finanser. Ved Slutningen af 1922 var Forbundets en Gang saa anselige Formue skrumpet ind til en Sum af 45.088.340 Papirmark, hvilket omregnet i Guldmark ikke var mere end 25.764 Mark. Men i Aarets Løb smeltede Formuen endnu mere sammen, saa at den kun udgjorde 77 Milliarder Papirmark den 30. September eller — 2.030 Guldmark. Ved Slutningen af Aaret forbedredes Stillingen noget. Forbundet ejede da (31. December) noget over 41 Trillioner Papirmark, hvilket omregnet i Guldmark udgjorde 41.446. Forbundets gennem mange Aar opsparede Formue var saaledes næsten tilintetgjort.

Da Stillingen ved Slutningen af tredie Kvartal 1923 var daarligst, udsendte det internationale Typografsekretariat et Opraab til de tilsluttede Typograf-Forbund med Anmodning om at komme de tyske Kolleger til Hjælp. Dette havde til Følge, at man fra alle Sider traadte hjælpende til. Saaledes sendtes der fra Belgien 1100 belgiske Francs, Danmark 2000 danske Kroner, Island 100 islandske Kr., Italien 6500 Lire, Jugoslavien 10.000 Dinorer, Luxemborg 100 belgiske Francs, Norge 3930 norske Kr., Østrig 140 Dollars og 6450 schweiziske Francs, Rumænien 16.104 Lei og 18 Dollars, Sverige 1000 svenske Kr. og 3300 Francs, Czekoslovakiet 45.000 czekoslovakiske Kr., Ungarn 8 Millioner ungarske Kr. og den tyske Afdeling af det nordamerikanske Typografforbund 1000 Dollars. Til alle disse Givere, der hjalp det tyske Forbund i Nødens Stund, udtaler Forbundet sin bedste Tak.

De ugunstige økonomiske Forhold afspejler sig desuden i Nedgangen i Medlemsantallet. Ved Begyndelsen af 1923 var Medlemsantallet i det tyske Forbund 72.976, men ved Slutningen af Aaret var det gaaet ned til 67.477. Størstedelen af disse er overgaaet til andre Fag. Man regner med, at siden Krigens Afslutning har ikke mindre end 20.000 Typografer forladt Faget og søgt over i anden Virksomhed.

De ganske utilstrækkelige Lønninger har adskillige Steder tvunget Arbejderne til gennem Arbejdsnedlæggelse at søge at forbedre Forholdene. Ikke mindre end 27.000 af Forbundets Medlemmer har i Aarets Løb deltaget i Arbejdsstandsninger. Strejkernes Antal har været 67, omfattende 1300 Trykkerier. Af disse Strejker sluttede de 49 med, at Arbejdernes Fordringer helt eller delvis opfyldtes, medens 18 maatte opgives. 2060 Medlemmer blev efter disse mislykkede Strejker ikke genantagne, dels paa Grund af, at Trykkerierne indstillede deres Virksomheder, og dels som Følge af Indblanding fra en Strejkebryderorganisation, som benævnes »Teknischer Nothilfe«, gennem hvilken Myndighederne satte al sin Kraft ind paa at kvæle Strejkebevægelsen.

Beretningen meddeler endvidere, at der er indtruffet 607 Dødsfald, hvoraf ikke mindre end 110 blandt Invaliderne. Af Dødsfaldene skyldes de 155 Lungesvindsot.

DEN INTERNATIONALE HØJSKOLE

ved Helsingør, der modtager Elever fra forskellige Lande, blev oprettet i 1921 som et Led i de Bestræbelser, Verdenskrigen har fremkaldt, for at bygge Bro mellem Nationerne.

Skolen bygger paa de Traditioner, som den grundtvigske Folkehøjskole har skabt. Ved at meddele Kundskab om Skandinaviens og de store Kulturlandes Sprog, Litteratur, Historie, Samfundsforhold og Religion søger den at udvikle Elevernes aandelige Horisont.

Det nye Skoleaar begynder den 3. November 1924 og varer til 20. Marts 1925. I den Tid lægges der stor Vægt paa Undervisningen i Engelsk og Tysk.

Den 20. April 1925 paabegyndes et udvidet Kursus, som varer til den 20. Juli. Hertil modtages der dog kun Elever, som i Forvejen har Kendskab til Engelsk i et Omfang, der omtrent svarer til Fordringerne ved Realeksamen.

Som tidligere Elev paa Skolen vil jeg gerne anbefale arbejdsløse Kolleger at benytte den ufrivillige Arbejdsløshed til et Ophold paa Skolen. I Henhold til Arbejdsløshedsloven kan der faas Arbejdsløshedsunderstøttelse under Højskoleophold ved at indsende Andragende til Arbejdsdirektoratet, Amaliegade 25, København K. Ansøgningsskema hertil samt nærmere Oplysninger om Skolen faas ved Henvendelse til Skolens Forstander, cand. mag. *Peter Mannicke.*

Carl Emil Hellner,
Viborg.

Støt Socialdemokratiets Regering i Kampen mod Landstinget. Valgfondsmærker à 50 Øre faas i alle Fagforeninger!

VORT FERIEHJEM

Odsherred! Ved Tanken paa denne Landsdel har der altid foresvævet mig noget øde og trist, og det er maaske gaaet mange som mig. Hvor overrasket bliver man da ikke, naar man fra Asnæs naar frem til Høve By og paa Toppen af Bakkekammen (100 m) gennem Høve Stræde ser milevidt ud over Landet med Sejrøbugten og Sjællands Odde strækkende sig ud mod Kattegat. »Er her virkelig saa smukt?« udbryder man uvilkaarligt. En Snes Minutter længere ud ad Hovedlandevejen til Nykøbing, og vi staar ved Maalet: vort Feriehjem. Med de mægtige Bakkehæld som Baggrund, Høve Skov mod Syd, Jyderup Skov mod Nord og kun ti Minutter til den herligste Sandbadestrand, kan man vel dristigt sige, at dette er et Stykke »Svinesteg«, Typograferne har faaet fat i. Feriehjem kalder jeg det; ja, man føler sig virkelig hurtigt hjemme, og til at skabe dette hjemlige har vi ogsaa haft Heldet med os ved at faa en dygtig og elskværdig Værtinde. Fru *Larsen* véd, hvad der tjener hver især, og gør sit bedste for alle, ligesom Kunsten at dække et godt Bord og servere veltillavet Mad ikke er hende fremmed. At dette er Tilfældet, forstaar man bedst, naar man hører, hvad en Gæst en Dag ytrede: »Skulde man leve saaledes hjemme, blev der jo kun til Husholdningen.«

Mange Smaaudflugter kan man foretage, bl. a. til Esthershøj med Genforeningsstenen i Nærheden af Høve By, ligesom der i Hjemmet findes baade Kroquet-Spil og Klaver. Af større Udflugter, som godt kan foretages billigt pr. Bil mellem Frokost og Middag, kan nævnes: Turen forbi Klinten, Veddinge Bakker, Lerbjergskoven til Dragsholm med Zytphen-Adelers Gravsted paa Højdedraget der i Nærheden, videre til Vejrhøj, Sjællands højeste Punkt (121 m), derfra til Faarevejle Kirke med Mumien af Jarlen af Bothwell. En anden Tur gaar til Nykøbing, Rørvig, ud til Kattegat og omkring Dybesø. En tredie Tur gælder Sjællands Odde, 5 Mil til den yderste Spids Gniben. Herude findes Willemoes Grav paa Kirkegaarden i Overby.

At feriere ved Høve Strand fortryder man ikke; min Hustru og jeg har tilbragt en af de bedste Ferier der, og det bør komme dertil, at Typograferne selv med deres Familie formaar Sommeren igennem at befolke deres eget Hjem. For os Støvslugere som for vore nærmeste er det Helse for Sjæl og Legeme. *Chrillesen.*

GENERALFORSAMLINGER OG MØDER

DEN KØBENHAVNSKE AFDELING

afholdt ordinær Kvartalsgeneralforsamling Søndag den 17. August 1924 Kl. 10 i Rømersgade 22. Dirigent: *Holmen*, Sekretær: *Nygaard.*

Punkt 1, Beretning. *Formanden:* Det forløbne Kvartal havde væsentligst været optaget af Tarifsager. Af disses Mangfoldighed maatte Taleren nævne et Erstatningsforhold, i hvilket et Par af

vore Medlemmer uden Rimelighed havde indladt sig paa en større Betaling uden at raadføre sig med Organisationen. Denne havde derfor krævet Pengene tilbagebetalte, og dermed havde det vist sig, at Sagen var ude af Verden. Indskærpede, at man aldrig maatte indlade sig paa Erstatninger uden efter forudgaaet Forhandling med Ledelsen. Omtalte det paa sidste Generalforsamling rejste Spørgsmaal om Forlægningsbetaling paa mellemliggende Helligdage for Akkordsættere — et udpræget Dagbladsforhold — der netop var procederet for Voldgiftsretten. I selve Sagen var det nye sket, at Københavns Bogtrykkerforening havde foranlediget, at den i »Politiken« hidtil i Aarevis ydede Godtgørelse var strøget, men at K. B. dog forsigtigt havde benægtet sit Forehavende. Det faktiske var imidlertid, at Tillæget var strøget. Nu vilde imidlertid Voldgiftsretten tale. Der var paa Smaatrykkerierne en Tendens til at antage Lærlinge i Strid med Lærlingeskalaen. Adskillige af disse var blevet fjernet. Taleren troede ikke, at disse mange Ansættelser fandt Sted som et *Offer* for Faget, hvad K. B. vilde bilde Verden ind og nu spekulerede i at ville beskatte de Firmaer, der ikke udlærte Lærlinge. Indskærpede, at Kollegerne holdt Øje med Ansættelserne og holdt Organisationen à jour med disse. Et Trykkeri havde ikke kunnet betale forfalden Arbejdsløn. Vi havde nu valgt den Vej at gøre Københavns Bogtrykkerforening ansvarlig ved Den faste Voldgiftsret, da hverken Forbundet eller dets Medlemmer kunde være tjent med i visse forekommende Tilfælde ikke at kunne erholde forfalden Arbejdsløn, trods Privilegier, og paa den anden Side at skulle være ansvarlig i alle Forhold ligeoverfor K. B. Foruden en Del andre Sager omtalte Taleren en Sag, i hvilken et Firma med Anbefaling af visse Autoriteter søgte Dispensation fra Arbejdsregulativet. Taleren havde imidlertid udarbejdet en Udtalelse til Arbejdsraadet med saa vægtige Grunde til at Dispensationen ikke blev givet, at han haabede, at dette Forsøg, der kun kunde ødelægge Forholdene i Bund og Grund, maatte være afslaaet. Et K. B.-Medlem, der for nogen Tid siden fik 20 Kr. i Bod for Overtrædelse af Arbejdsregulativet, havde for nylig faaet denne Bod ti Gange forstørret, og forhaabentlig maatte det nu snart hjælpe. Gjorde Rede for Afdelingens Engagement i Anledning af Laane- og Diskontobankens Lukning. Angaaende Sommerhuset havde Ledelsen den Glæde at kunne melde om almindelig Tilfredshed fra Medlemmernes Side og en flittig Benyttelse af vor nye Ejendom. Regnskabsmæssigt kunde Kødesummen og de hafte Udlæg forrentes, og endda lidt til Afdrag vilde blive det foreløbige Resultat.

Efter nogle faa Bemærkninger af *H. C. Jørgensen* og *Sophus J. Nielsen* godkendtes den aflagte Beretning enstemmigt.

Punkt 2, Regnskabet. *Kassereren* fremlagde det reviderede Regnskab og knyttede hertil en Del oplysende Bemærkninger. Regnskabet godkendtes enstemmigt.

Punkt 3, Tandlægeordningen. Kasserer *Lundin* fremførte paa Sygekassens Bestyrelses Vegne Sagen. Efter Konference med Inspektoratet havde Kassen faaet Tilladelse til, saafremt der fra Styrelsen skete en enstemmig Indstilling, og en Generalforsamling godkendte denne, at yde Medlemmerne Tandpleje efter den mellem De samv. Sygekasser og Københavns Tandlægeforening godkendte Overenskomst, uden at dette medførte nogen Kontingentforhøjelse. Hvorledes Medlemmerne havde at forholde sig, og til hvilke Priser Tandlægerne skulde praktisere, vilde blive udførligt omtalt i »Typ.-Tid.«. I Anledning af Afstemningen paa sidste Generalforsamling om Medicinalydelse havde Forretningsudvalget haft en ny Konference med Sygekasseinspektoratet. Da Indførelse af en saadan Ordning imidlertid vilde medføre en Kontingentforhøjelse, havde Inspektoratet meddelt, at man ikke kunde forvente en Godkendelse af denne, uden at den var behandlet og afgjort paa den af Lovene foreskrevne Maade, hvorfor dette Spørgsmaal maatte hvile til et Delegeretmøde.

Generalforsamlingen godkendte enstemmigt Sygekassebestyrelsens Stilling.

Punkt 4, Beretning fra Kontrahentmøderne. *Karl Sørensen:* Det, der i særlig Grad har beskæftiget Kontrahentforsamlingen i det forløbne Aar, er de foretagne Udvidelser af saavel »Social-Demokraten« som »Klokken 5«. »Social-Demokraten«s Søndagsnummer fremtræder nu med et saadant Indhold og Udstyr, at det staar fuldt ud paa Højde med de øvrige Blade. »Klokken 5« har faaet et nyt Format og er derved blevet i Stand til at bringe et meget fyldigt og indholdsrigt Læse- og Billedstof. Begge Bladene har knyttet nye Medarbejdere til sig i Anledning af de foretagne Udvidelser. Paa Landskontrahentmødet blev der aflagt Beretning og Regnskab for Aaret 1923. Regnskabet udviste et betydeligt Overskud for den samlede socialdemokratiske Presse. Af Beretningen fremgik det, at Pressen havde en solid Position Landet over, hvorfor der ogsaa i 1923 var foretaget saavel redaktionelle som tekniske Udvidelser i enkelte Byer.

Efter en kort Diskussion godkendtes den aflagte Beretning.

ODENSE LOKALAFDELING

afholdt ordinær Generalforsamling Søndag den 13. Juli. I Formandens Fraværelse aflagde Kassereren, *J. Th. Petersen*, Beretning, der godkendtes. — Regnskabet for Hovedkassen balancerede med 9471 Kr. 60 Øre, indsendt 2893 Kr. 85 Øre, Lokalkassens Regnskab balancerede med 4480 Kr. 37 Øre, Kassebeholdning 3500 Kr. 08 Øre. Disse Regnskaber samt Regnskabet for Vaarturen og for Indsamlingen til P. Olsen godkendtes ligeledes. — Til Formand genvalgtes *Magnus Hansen* og til Bestyrelsen *Alfred Rasmussen* og *K. G. Møller*. *S. Glandrup* genvalgtes som Suppleant. — Det vedtoges at fortsætte Ekstraunderstøttelsen til de arbejdsløse i samme Omfang som sidste Kvartal. — Efter at *W. Johansson* under Eventuelt havde fremdraget et uheldigt Forhold paa et herværende Trykkeri, som Bestyrelsen iøvrigt stadig har sin Opmærksomhed fæstnet ved, sluttede Dirigenten, *Møller Madsen*, Generalforsamlingen.

—n.

I Henhold til Anvisningskontorets Regulativ, Punkt 6, gøres opmærksom paa, at ingen maa slutte bindende Aftale om Pladstilbud, før Henvendelse er sket til Lokalkassereren i den paagældende By eller i København til Anvisningskontorets Bestyrer. Undladelse heraf medfører Karantæne.

NÆR OG FJÆRN

DE DANSKE FAGORGANISATIONER har under den norske Storkonflikt tilstillet de norske Organisationer 1.494.426 Kr. 82 Øre dels som Tilskud og dels som Laan.

DEN FRANSKE ARBEJDSMINISTER har i det franske Kammer indbragt et Lovforslag angaaende Ratificeringen af Washington-Konventionen om Ottetimers Dagen. Lovforslagets Forelæggelse hilstes med stærkt Bifald af Kamrets Flertal.

ORGANISERINGEN AF KVINDERNE. De engelske Fagforeningers Generalraad har for Tiden ganske særlig sin Opmærksomhed henvendt paa Organiseringen af Kvinderne. I Forbindelse med Fagforeningskongressen i Hull i September skal der finde en speciel Kvindedemonstration Sted, og efter Kongressen skal der afholdes en Konference af Repræsentanter (saavidt mulig kvindelige) for Fagorganisationer med mange kvindelige Medlemmer.

I. F. C.S SOMMERSKOLER. Den paa Slottet Schönbrunn ved Wien under Ledelse af *Rennie Smiths* (England) i Juli Maaned afholdte Sommerskole har taget et yderst gunstigt Forløb. Der er bleven holdt Foredrag i det tyske og engelske Sprog.

Den af I. F. C. den 19.—31. August i Ruskin College i Oxford planlagte Sommerskole vil sandsynligvis blive besøgt af ca. 40 Elever. *Rennie Smith* vil ligeledes her overtage Kursusledelsen, og *Spencer Miller* fra Arbejder-Oplysningsbureauet i De forenede Stater og *Engelbert Graf*, det tyske Metalarbejderforbunds Oplysningsekspert, vil holde Foredrag, der delvis ogsaa vil blive oversat til Fransk. Mange af Deltagerne vil ogsaa som delegerede tage Del i den den 15.—17. August i Oxford stedfindende Arbejder-Oplysningskonference.

ARBEJDEROPLYSNINGSKONFERENCE. Den 15.—17. August afholdes under I. F. C.s Auspicium i Ruskin College, Oxford, den anden internationale Arbejder-Oplysningskonference. Lederen af I. F. C.s Arbejder-Oplysningsafdeling, Sekretær *J. W. Brown*, vil repræsentere Fagforeningsinternationalen. Den tiltagende Interesse for Arbejderoplysningen finder sit Udtryk i det store Antal anmeldte delegerede. Mens der i den i August 1922 i Bryssel afholdte internationale Arbejder-Oplysningskonference deltog 34 delegerede fra 10 Lande, vil der paa Konferencen i Oxford fremmøde over 60 delegerede fra 23 forskellige Lande.

Konferencen skal fatte definitive Beslutninger angaaende Dannelsen af en Arbejderoplysnings-Internationale. I Forbindelse med Konferencen vil der blive foranstaltet en Udstilling af Bøger, Diagrammer, Fotografier og andet Materiale, som anvendes i Arbejderoplysningens Tjeneste.

(I. F. C.)

Hvem er med i Revyen?
Der er mægtig Spænding i Byen!

Gaaden løses paa Søndag Kl. 5 i Brønshøj Tivoli. Køb Billet, inden alt er udsolgt!

TAK

Tak for al Opmærksomhed i Anledning af mit 25 Aars Jubilæum. *Johannes Uhrbrand.*

DANSK TYPOGRAF-FORBUND BOGTRYKFAGETS ARBEJDSLØSHEDSKASSE

VESTERGADE 5, 1. SAL
KØBENHAVN B.

KONTORERNE er aabne for Ind- og Udbetaling fra 1—3 undtagen *Lørdag (11—1)* samt *Fredag* og *Mandag Aften Kl. 5—6½*. Telefon 4331.

FORMANDEN træffes som Regel til samme Tider. Telefon 13,331.

ANVISNINGSKONTORET. Telefon 4331. Før Kl. 9 Form. og efter 6 Aften gennem Str. 1683. Telegramadr.: Typforbundet, Kbhvn.

FORENINGSMEDDELELSER

TILSKUD FRA HOVEDKASSEN er efter lovformelig Begæring tilsendt følgende Afdelinger: 13. August: Skanderborg 200,00. 14. August: Struer 200,00.

København, 19. August 1924.

Forretningsudvalget.

NYE MEDLEMMER

København: Sætter Svend Dønbo, udl. 1. 8. 24 hos H. Meyer (arb. s. St.).

Odense: Sætter Svend A. Rasmussen, udl. 15. 10. 15 hos P. M. Meyer, Svendborg (tidl. Medlem).

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedkommende Lokalafd.

TILTRAADTE

København: 4263 Kaj Jacobsen fra Aalborg (Militær). 6522 Gustav Thygesen fra Slagelse (Ferslew & Co.). 7297 Th. Thorsen fra Vejle (arbl.). 7025 Christian Jensen fra Rejse (arbl.).

Aalborg: 6801 Ejner Christensen (arbl.). Haderslev: 2711 Peter Böttker (arbl.). Kolding: 3819 Ove E. Jensen (Højskolebladet). Nykøbing F.: 3697 Niels Henriksen (arbl.). Sønderborg: 3830 Friedrich Hess (arbl.). Varde: 3905 Harald Knudsen (Varde Folkeblad).

FRATRAADTE

København: 2711 Peter Böttker til Haderslev (arbl.). 7279 Henning Jensen til Nakskov (arbl.).

3857 S. Neess til Aarhus (arbl.). 2734 K. Steenbech til Tyskland. 1406 F. Bruun paa Rejse. 786 O. Sørensen paa Rejse.

Fredericia: 7312 Aage J. Sørensen til Hobro (arbl.). Hjørring: 3422 Em. Kinch-Sørensen (overflyttet til Dansk Arbejdsmandsforb.).

Trykkeriarbejdernes Klub.

Indbetaling af Kontingent og Indmeldelse af nye Medlemmer hver Fredag Aften Kl. 5½—6½ i Café »Standseren«, Nørre Farimagsgade 76.

Gutenberg-Koret.

I Aften Kl. 8 Generalforsamling i Pileallé 18. Søndag den 31. August: Udflugt for aktive og passive Medlemmer med Damer til Værløse—Søndersø—Hareskov. Der tages med Tog fra Slangerupbanen Kl. 1,27. (4f)

Søndag den 24. August: *Bloustrød—Donse.* Sct. Hans Torv Kl. 8. (3t)

ANNONCER

I Henhold til Anvisningskontorets Regulativ, Punkt 6, gøres opmærksom paa, at ingen maa slutte bindende Aftale om Pladstilbud, før Henvendelse er sket til Lokalkassereren i den paagældende By eller i København til Anvisningskontorets Bestyrer. Undladelse heraf medfører Karantæne.

En Typograf, 24 Aar,
1. Kl.s Arbejder, søger Plads i Provinsen. Billet mrkt. 6632 modtager *Th. Holms Annoncebureau, Niels Hemmingsensgade 20, København.* (180)

Sætter-Trykker.
Ung Typograf, kendt med alt i et mindre Akcidenstrykkeri forefaldende Arbejde, *søger Plads* snarest. Billet mrkt. »187« modtager Ekspeditionskontoret.

Sætter-Trykker
søger Plads i København eller Provinsen. Billet mrkt. »191« modtager Ekspeditionskontoret.

Maskinsætter
(Typograph) søger Plads 1. Oktober eller senere. Eventuelt som Halvdagsmaskinsætter. Billet mrkt. »189« modtager Ekspeditionskontoret.

Sætter-Trykker.
Yngre, dygtig, alsidig uddannet Sætter-Trykker søger Plads snarest paa et mindre Avis- og Akcidenstrykkeri. Bill. mrkt. »186« modtager Ekspeditionskontoret.

Bogtrykkeri søges
i Provinsen. Billet med Oplysninger mrkt. »183« tilsendes Ekspeditionskontoret. Kan ogsaa byttes med god Forretning.

En brugt Fluesmækker
eller **Trædediegel,** samt eventuelt lidt Skrift og Materiel købes. *Vester 9918.* (188)

Brugte Maskiner købes!
1 Hurtigpresse (Postpapirformat), 1 Skæremaskine samt en Diegel med Cylinderfarveværk, samlet eller enkeltvis. — Billet mrkt. »190« med Pris modt. Ekspeditionskontoret.

A/S **F. L. BIE** Gothersgade 28, København K.
Telefoner: Centr. 11,462, 8062 & Palæ 1556.
Grafisk Fagforretning
leverer bedst og billigst fra Lager forniklede **Tænger, Aale, Vinkelhager** og alt andet Tilbehør for Trykkeriet og Sætteriet.
Stort Lager af alle grafiske Maskiner. (9)

J. G. A. Eickhoff, København B.

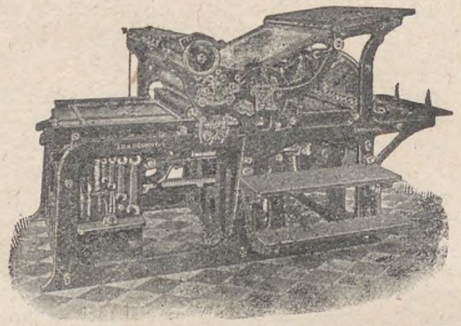

Vesterbrogade 97 · Telf. 12078-79.

GUTENBERG-NAALEN
bør bæres af enhver Typograf
Sølvnaal 1,50 Dobb.-forg.-Naal 2,50
Oxyderet Naal 2,00
Alle Naale er af Sølv
Typ. W. Ammundsen
Østergaardsvej 10¹ Kolding. (175)

PARITZ GOTTSHALCK
KONGENS NYTORV 8 · TELEFON 3378
Nye og brugte Maskiner haves paa Lager.
Stort Lager af alle Utensilier. (11)

ADOLPH WULFF
fører alle Artikler for Bogtrykkere.
Maskiner · Skrifter · Farver
fra de bedste Fabrikker.
Valsemassefabrik og Valsestøberi.
Brugte Maskiner haves altid paa Lager.
Gothersgade 8. Kjøbenhavn K.
Telefon Central 39 og 5539. (6)

S. JOHANSENS BARNEVOGNE
Engelske Modeller 78 Kr.
Ratebetaling kan indrømmes.
AMERIKAVEJ 1. HJ. VESTERBROG.
(75)

Tandlæge Edv. Møller,
Købmagergade 30, 2.
udfører enhver Tandbehandling til smaa Priser. Samvittighedsfuldt Arbejde. Bedøvelse hele Dagen. Konsultationstid 10—3½, 6—7 Efterm. Telefon 8181. (12)

Tandlæge Viggo Jensen
Klareboderne 2 II,
Hj. af Købmagergade 40.
Konsultationstid fra 10—7. Onsdag og Lørdag fra 10—3½. Telefon 15868. (168)

Rotationsfaktor.
Et stort grafisk Firma søger til sin Rotationsafdeling en første Klasses Tekniker, der er kendt med alle en Rotationsmaskines Finesser og som paa egen Haand vil kunne paatage sig Ledelsen af den paagældende Afdeling.
Billet mrk. »192« modtager Ekspeditionskontoret.

Skal et Arbejde fremskyndes.
Brug DRUBIN Siccativet Rapido.
Eneste danske Specialfabrik for Bog- og Stentrykfarver.
Telefon 9090 Telegr.-Adr.: DRUBIN, Valby.
(14)

(152)
SKRIFTSTØBERI "AMSTERDAM" A/S.
AMSTERDAM · HOLLAND

Omgaaende Levering

Største Udvalg i moderne Brød- og Titelskrifter af reneste Raamaterialer. Messinglinier af fineste amerikanske Messing.

AGENTUR OG LAGER:
ERIK LEVISON · VESTRE BOULEVARD 36 · KØBENHAVN B.
TELEFONER: CENTRAL 3018 OG CENTRAL 14823 · FABRIK: VESTER 7982

Sat med: Hollandsk Mediæval og Hollandsk Mediæval Kursiv

Redaktør: Fr. Nielsen, Bygaardsstræde 8, Køge. Ekspeditør: Karl Sørensen, Vestergade 5, 1. Sal, Kbhvn. B.
Abonnem. gennem Postkontorerne: 1 Kr. 50 Øre Kv. Annoncer: 35 Øre pr. Petitlinje (pladss. Medl. 25 Øre). 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. Bording (V. Petersen). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 35 KØBENHAVN DEN 29. AUGUST 1924 51. AARGANG

DANSK TYPOGRAF-FORBUND

TIL REVISORERNE I LOKAL-AFDELINGERNE

I nærværende Numer bringes et Sammendrag af Afdelingernes indsendte Regnskaber. Sammendragets Rubriker er ganske de samme, som findes i Skema V, »Kvartalsopgørelse«, i Kassebogen.

Revisorerne erindres om, at det er deres uafviselige Pligt at forvisse sig om, at de her anførte Summer svarer til Kassebøgerne. Det skal gøres for at kontrollere, at Afdelingskassererne indsender det rigtige Regnskab, og at Hovedkassereren opfører de indsendte Regnskaber.

København, 26. August 1924.

Forretningsudvalget.

EFTER FORLYDENDE —

I de senere Aar, hvor Vanskelighederne ved at skaffe sig Tag over Hovedet stadig er bleven større, har man af og til hørt Røster hæve sig for Indførelsen af en Ordning, hvorefter Beboerne af de gamle Lejligheder skulde paalægges en Afgift til Fordel for dem, der bygger og bebor de nye Huse.

Hidtil har vel de allerfleste ikke tillagt disse Røster nogen Betydning, fordi man mente, at en Virkeliggørelse af dette Krav laa uden for Mulighedernes Grænse. Nu kommer der imidlertid Meddelelse om, at det af Ministeriet nedsatte Udvalg til Undersøgelse af Boligforholdene — ganske vist efter Forlydende — vil indstille til Regeringen, at der paalægges de gamle Huse en Skat, hvis Indtægter skal anvendes i den foran nævnte Retning.

Det lyder utroligt. Og indtil en Lov, der tillader en saadan Skats Opkrævning, foreligger som en Kendsgerning, har man Lov til at tvivle.

Thi hvad vil der ske, hvis en saadan Lov vedtages?

Efter al Sandsynlighed vil Følgen kun blive den, at *alle* Lejligheder bliver *dyre*. Man skulde dog ellers mene, at Opgaven for vore lovgivende Myndigheder var den at stræbe hen til at gøre Leveforholdene *billigere*.

Det kan maaske se meget tiltalende ud og have noget af Retfærdighedens og Solidaritetens Skær over sig, naar man kræver, at de af vore Medmennesker, der har været saa heldige at faa Lov at bo i de gamle Boliger — selv om en Del af dem kommer ind under Begrebet »vaklende Rønner« — skal yde deres Bidrag til Opførelsen af nye Bygninger til dem, der ingen Hjem kan faa.

Men hvis en saadan Afgift lægges paa de gamle Lejligheder under de nu gældende Skatteforhold, hvor Jordspekulationen raser mere end nogensinde, vil de Millioner, der paa denne Maade pumpes ud af Lejernes Lommer, havne i Grundejernes og Jordspekulanternes store dito gennem en Stigning i Jordpriserne. Og man skulde dog synes, at Befolkningen nu har ydet nok paa Spekulations-Kontoen.

Dersom man virkelig paa »højere Steder« skulde omgaas med Tanken om en Straf-Skat paa de gamle Huse, maatte det dog være en uvægerlig Betingelse, at der samtidig vedtoges saadanne Bestemmelser i vor Lovgivning, som forhindrede, at Jordspekulanterne løb af med Kagen — som saa ofte før.

Det er for Resten betegnende, at da de sjællandske Grundejere forleden var samlede i Hillerød til Repræsentantmøde, hvor de kaldte sig selv »de retsløse«, hævede der sig ikke en Stemme imod den bebudede nye Skat paa deres Ejendomme. Og hvorfor skulde de ogsaa protestere herimod? Det bliver jo *Lejerne*, der skal betale Gildet.

Og de kan da heller ikke have noget imod, at Lejerne gennem den *nye* Skat paa de *gamle* Huse bidrager til at sætte Prisen op paa de Byggegrunde, »de retsløse« har liggende.

Nej, det er ikke *nye Skatter*, vi trænger til. Det er derimod en Indskrænkning og en Omlægning af dem, vi allerede har — en Omlægning, som letter *Arbejdet* og begrænser eller umuliggør det omsiggribende »Erhverv«, der med et mildt Ord kaldes *Spekulation*.

Argus.

EN FÆLLES OPGAVE

Under denne Overskrift skriver »Dansk Arbejde« bl. a.:

En god Agitation for danske Varer havde vi ventet af »Den danske Dag«, der hver Fredag holdes i København. Et stort Arbejde er der lagt, for at denne Dag kunde blive en storstilet Reklame for det Arbejde, der er fremstillet her i Landet, derved at alle — selv de, der ellers ikke skænker Sagen en Tanke — paa denne Dag vilde blive stillet overfor Spørgsmaalet »Dansk Arbejde«. . . .

Da vi vedtog at holde en »Dansk Dag« hver Fredag i dette Aar, syntes Vejen at være farbar. De Anbefalinger, Dagen fik ved sin Start af Handelens, Industriens og Haandværkets Repræsentanter, var saa gode, som kunde forlanges for at skabe Interesse for Sagen indenfor de Kredse, vi skulde have til at hjælpe os. Dagbladene i København har hver Fredag henvist til Dagen, og Københavns Kommune har givet Sagen sin Støtte ved om Fredagen at ophænge Plakaterne i alle Sporvognene. Det eneste, der mangler, for at Rammerne for Den danske Dag er i Orden, er Skiltene i Butikerne, men det er rigtignok ogsaa en beklagelig Mangel. Der maa gøres et Arbejde for at faa de handlende, Industridrivende og Haandværkere, der endnu ikke har vist deres Interesse for Sagen, til at hænge Plakaten op, men »Dansk Arbejde« kan ikke alene magte dette. Til de faglige Organisationers Ledere henstiller vi nu, at de siger til deres Medlemmer, der har Butiksudsalg, at de maa hænge Skiltet, som de har faaet sendt, op om Fredagen.

Fabrikanterne, eller deres Repræsentanter, der besøger Detailhandlerne, bør i egen Interesse gøre, hvad de formaar for at faa den Side af Sagen i Orden.

Hvis saa ogsaa Publikum vilde lægge et godt Ord ind for Dagen og opfordre de handlende til at vise Skiltet om Fredagen, skulde det nok hjælpe, saa vilde Rammerne hurtig være i Orden og Betingelser skabte for, at Dagen kom til at svare til sin Hensigt.

DET AFGØRENDE STADIUM

Den tyske Landsorganisations Repræsentantskab behandlede i sit fornylig afholdte Møde hovedsagelig Spørgsmaalet om Arbejdstiden, hvis Løsning med Henblik paa de i den sidste Tid af Regeringerne i England, Frankrig og Belgien afgivne Erklæringer angaaende Ratificeringen af Washington-Overenskomsten nu er indtraadt i et afgørende Stadium. Repræsentantskabet vedtog en Resolution, der opfordrer Fagforeningernes Repræsentanter i den tyske Rigsdag »til at stræbe efter, at Rigsdagen vedtager en Beslutning, der foranlediger Regeringen til at forelægge et Lovforslag angaaende Reguleringen af Arbejdstiden i Tyskland, hvis Antagelse og Gennemførelse indenfor en passende Frist vil muliggøre ogsaa Tysklands Ratifikation af Washington-Overenskomsten«.

Repræsentantskabet blev ogsaa gjort bekendt med den af den nedsatte Kommission til Forberedelse af en Folkeafstemning om 8 Timersdagen forelagte Beretning og Forslag. Disse Forslag skal nu ud til Behandling i de tilsluttede Forbund, og Forbundsstyrelserne skal omgaaende tage Stilling dertil.

Repræsentantskabet forventer ligeledes, at der til den Tid vil foreligge et Resultat af Rigsdagens Forhandlinger angaaende Ratificeringen af Washington-Konventionen, og at de i Udsigt stillede

Ratifikationer i England, Frankrig og Belgien da vil være paafulgt.

Hvad angaar de øvrige Arbejderorganisationers Stilling til Spørgsmaalet om Bevarelse af 8 Timersdagen, da har ogsaa Hovedbestyrelsen for de Hirsch-Dunckerske Fagforeninger taget Stilling hertil og betegnet Sikringen af 8 Timersdagen og Ratifikationen af Washington-Overenskomsten for en absolut Nødvendighed og erklæret at ville arbejde herfor. De kristelige Fagforeninger har under bestemte Forudsætninger ligeledes udtalt sig for Ratifikationen, eventuelt for Afholdelse af en Folkeafstemning. De véd kun altfor godt, at Afskaffelsen af 8 Timersdagen, efter at den havde været i Kraft i 5 Aar, ikke har sin Grund i Ekspertkommissionens Forslag, men derimod i en brutal Udnyttelse af Arbejderklassens Nødstilstand. Særlig de kristelige Arbejdere i Ruhromraadet, som allerede har kæmpet haardt for 8 Timersdagen, er Tilhængere af Ratificeringen.

Efter disse Vedtagelser danner altsaa Arbejdernes, Funktionærernes og Tjenestemændenes Organisationer i Spørgsmaalet om Ottetimersdagen en absolut Enhedsfront, og man kan derfor med Sikkerhed antage, at den planlagte Afstemning vil give et overvældende Flertal for Ratifikation af Konventionen.

Nationalisterne har paa Rigsdagen stillet Forslag om, at Regeringen i Stedet for at ratificere Overenskomsten skulde udtræde af den internationale Arbejdsorganisation.

Arbejdsgivernes Hykleri med Hensyn til den saa ofte erklærede »principielle Anerkendelse« af 8 Timersdagen er nu klart paavist. De er imod Ratificeringen, fordi den nuværende Tilstand giver dem fuldstændig frie Hænder. Thi ifølge Arbejdstidsforordningen, som ligeledes »principielt« anerkender 8 Timersdagen, bestaar den Bestemmelse, at Arbejdsgiverne uden Indhentning af Myndighedernes Tilladelse, uden Tilslutning fra Arbejderne, hvis økonomiske Ligeberettigelse er udtalt i Forfatningen og fastlagt i Bedriftsraadsloven, egenraadig og ensidigt kan forlænge Arbejdstiden til 9 og 10 Timer daglig.

(I. F. C.)

TIL CASINO

kan Medlemmerne hos Kassereren rekvirere Rabatkort, der giver en betydelig Rabat paa Billetter til Forestillingerne Mandag, Tirsdag, Onsdag, Torsdag og Fredag. Angaaende Teatrets Repertoire i Sæsonen oplyser Direktionen, at der vil blive opført følgende: »Caprisiosa«, »Den fortabte Søn«, »De Ulykkelige«, »Tante Cramers Testamente«, »Kejserens Kurer«, »Gøngehøvdingen« og »Kampen om København«.

»EN TUR TIL HØVE«

Ha-ha, ha-ha- ha-ha, hahahaha!
Skrup-spil-ravende-tosset!

Første Akt foregaar udenfor Typografernes Sommerhus i Høve. Ret meget lignede Kulisserne nu ikke, de var for saa vidt ikke originale, som det var nogle, man havde faaet til Laans af Det kongelige Teater. En Pensionærkvartet sætter straks Humøret nogle Grader op med en Morgenserenade. Og inden man véd af det, er det uundgaaelige Elskerpar dèr. Et Utal af Viser og Brandere og Masker gør sig om Samses Hytte, saaledes at første Akt bogstavelig talt løber hen ad Brædderne. Imens er første Suppleant til Styrelsen, der var maskeret som Schrøder og Fader til Pigebarnet, sendt til København for at ordne en Strejke, for at det elskende Par kan være lidt alene.

I København foregaar anden Akt hos en Bogtrykker, der tydeligt ses som en Mellemting af Henriques og Bjarnøe. Trykkeriet flytter. Og da Formanden kommer og spørger Personalet ud om Strejken, erklærer et Par Stykker af dem, at det tager sig noget underligt ud, at de gaar og arbejder, naar der er Strejke. Hvorpaa hele Personalet »glider« til stor Malice for den ulykkelige Bogtrykker. I en dyster Scene viser sig selve Gutenberg for Bogtrykkeren, der er falden hen i Melankoli, og holder en alvorlig Formaningstale til ham. Naturligvis kommer saa Elskeren og klarer den for sin tilkommende Svigerfar. Han faar skrabet Personalet sammen til et Møde paa Trykkeriet, hvor man paa en Gang vedtager og forkaster, og derpaa faar de enkelte af Personalet Ordet. (Herunder maatte de af Tilhørerne gaa ud, der ikke kunde taale at grine for meget). Men imidlertid ender det hele i Fryd og Gammen, og Formanden inviterer saa hele Personalet til Typografernes Sommerhus i Høve.

Tredje Akt overgaar de andre to i Paafund og Viser. En Fødselsdagskvartet er noget af det grinagtigste, vi længe har set og hørt. Det er Forbundsformanden, der holder Fødselsdag. Paa en uforklarlig Melodi synger den:

Her en lille Flok hilser dig, Barok,
Held og Lykke paa din Fødselsda'!
Mens de Fugle smaa muntert hopper paa
Træer og Buske, skal et Kvad du ha'.
Mens vor Mutter stille laa i søden Blund,
listed' vi af Sted i denne Morgenstund,
vi dig hilser, er du glad, op af Sengen, gamle Rad —
sikken en Rad — 4 paa Rad.

Kom og sig hvor mange Aar du har paa Bag,
sikken en Bag.
I vores Kreds — 5te Kreds, munter Kreds —
du gerne ses — du skal ses, silde ses —
vi ønsker, at du faar al Lykke, mens du blandt os gaar,
sikken en Gaard,
Held og Lykke med de halve hundred' Aar —
Aar for Aar.

Kom nu ud, kom ud, hør vort Sangerbud,
oh! kom ud og gi' et lille Glas.
Bort fra Byens Støj, Larm og dens Halløj,
er vi rejst til denne skønne Plads.
Aah! Hvor er der øndigt her ved Strand og Skov'n,
kom nu ud, Barok, nu maa du være vaav'n.
Mens vi synger denne Sang, til en Lærke føles Trang,
sikken en Trang — dejlige Trang —
4 med Trang.

Mens vi staar og kigger her paa Vind og Vær,
sikken et Vær — av, la' vær'!
Vi Triller slaar — sikken vi slaar — triller og slaar,
du mange faar, — sikken et Faar — Mankefaar,
et prægtigt Vennehold, som priser dig, du Kæmpe bold,
sikken en Bold.
Held og Lykke med de halve hundred' Aar!
Aar for Aar!

En Badegæst, der er Navner med Olga Svendsen, kun iført Kikkert og en Petroleums-Romtoddy-Ovn, giver et ret aparte Indtryk af Livet deroppe i Høve. Men sjov er han nu. En nydelig Dame synger paa den smukke Melodi: Hvor Nilen vander o. s. v.:

Naar Sommerferiens Glæder er nær,
og hele Naturen sig fryder,
da strømmer fra Byen de rejsendes Hær,
og Landet velkommen dem byder.
Naar alting er pakket, til Afrejsen klar,
og naar Iltogets Hjul snart skal snurre,
om nogen da spørger, hvorhen vi ta'r?
Ikke til Gurre!
Nej, der har vi fundet et herligt Sted,
her kommer vi gerne tilbage.
Naar hjemad vi drager, har Minder vi med
om glade og solfyldte Dage.
Jo, jo, der er dejligt i Høve!

Der var tre Vers. Det var der for Resten af alle Sangene. Og af disse var der et Utal. Vi vil ikke røbe mer. Typograferne *kan* baade spille og sætte op en god, moderne og gammeldags Revue.

En Masse Blomsterbuketter var Tilskuernes Kvittering for den gode Aften. At det ikke var de samme, der gik igen fra Akt til Akt, kunde ses af de forskellige Kulører.

Revuen overværedes af Hr. og Fru Larsen fra Høve. ***

Revyen gentages Fredag den 5. September paa »Gimle«.

REGNSKABS-OVERSIGT
FOR
DANSK TYPOGRAF-FORBUND
APRIL KVARTAL 1924

A. Afdelingerne.

Indtægt:

Beholdning den 1. April 1924	1.484,51
Ordinært Kontingent	221.473,30
Ekstrakontingent	45,00
Andre Indtægter	42.381,95
Tilskud fra Hovedkassen	26.619,45
Balance Kr.	292.004,21

Udgift:

Rejseunderstøttelse	2.070,65
Understøttelse paa Stedet	85.957,00
Understøttelse af Hjælpekassen	42.572,36
Sygeunderstøttelse	58.945,96
Begravelseshjælp	6.265,00
Andre Udgifter	5.320,64
Indsendt til Hovedkassen	89.515,79
Beholdning den 30. Juni 1924	1.356,81
Balance Kr.	292.004,21

B. Hovedkassen.

Indtægt:

Beholdning den 1. April 1924	1.822.205,35
Renter	32.306,26
Indsendt fra Afdelingerne	89.515,79
Kommunetilskud	112.816,78
Abonnement og Annoncer	601,19
Afdrag paa Prioritetslaan	3.600,00
Udtrukne Obligationer	2.000,00
Balance Kr.	2.063.045,37

Udgift:

Tilskud til Afdelingerne	26.619,45
Overfartsbilletter	68,00
Typograf-Tidende	6.500,14
Strejkebidrag til Norge	43.132,29
Legatunderstøttelser	365,40
Bidrag til Soc. Valgfond	500,00
Administrationsbidrag til D. s. F.	1.391,40
Kontingent til Oplysningsforbundet	206,12
Repræsentationsudgifter	33,00
Lovforsikring	492,56
Belysning og Rengøring	284,50
Kontorartikler	176,73
Lønninger og Honorarer	5.143,70
Rejseudgifter og Diæter	345,90
Porto	132,50
Telegram og Telefon	200,60
Tryksager	3.226,25
Bogbinder	22,00
Nedskrevne Obligationer	5.600,00
Beholdning den 30. Juni 1924	1.968.604,83
Balance Kr.	2.063.045,37

København, 18. August 1924.

Karl Sørensen.

NÆR OG FJÆRN

KØBENHAVNS STYRELSE holder Møde førstkommende Mandag Kl. 7 i Vestergade 5.

Formanden.

MAN BEDES BEMÆRKE omstaaende Annonce fra Typografernes Sangforening.

K. M. K. Maskinsætternes Opmærksomhed henledes paa Tillidsmandsmødet den 4. September. Der bør møde en Repræsentant fra hvert Maskinsætteri i København.

EFTERLYSNING. Medlem Nr. 3521 Reinhardt M. Nielsen fra Odder bedes afhente sin Medlemsbog hos Lokalkassereren i Odense.

REGNSKAB FOR APRIL KVARTAL 1924

	Indtægt												Udgift																		Kassebeholdn. ved Kvartalets Slutn.	
	Kassebeholdn. fra forrige Kvartal		Ordinært Kontingent		Ekstra-Kontingent		Andre Indtægter		Tilskud fra Hovedkassen		Ialt		Rejseunder-støttelse		Understøttelse paa Stedet		Hjælpekasse-understøttelse		Reservefonds-understøttelse		Sygeunder-støttelse		Begravelses-hjælp		Andre Udgifter		Indsendt til Hovedkassen		Ialt			
	Kr.	Ø	Kr.	Ø	Kr.	Ø	Kr.	Ø	Kr.	Ø	Kr.	Ø	Kr.	Ø	Kr.	Ø	Kr.	Ø	Kr.	Ø	Kr.	Ø	Kr.	Ø	Kr.	Ø	Kr.	Ø	Kr.	Ø	Kr.	Ø
Aabenraa	16	30	1364	25	»	»	»	»	200	»	1580	55	68	»	»	»	48	»	»	»	546	»	»	»	14	50	900	»	1576	50	4	05
Aalborg	23	14	5144	40	»	»	»	»	500	»	5667	54	81	75	1637	»	938	»	»	»	1037	»	500	»	55	»	1400	»	5648	75	18	79
Aarhus	»	»	12423	40	»	»	»	»	2776	75	15200	15	77	50	6585	25	3539	»	»	»	2779	»	»	»	143	25	2076	15	15200	15	»	»
Assens	25	»	385	95	»	»	»	»	470	35	881	30	3	25	453	»	256	»	»	»	»	»	»	»	4	»	140	05	856	30	25	»
Brønderslev	15	»	294	65	»	»	»	»	252	65	562	30	13	75	56	»	32	»	»	»	»	»	»	»	5	»	440	55	547	30	15	»
Esbjerg	24	60	1807	15	»	»	»	»	200	»	2031	75	36	75	289	50	176	»	»	»	346	»	300	»	21	»	850	»	2019	25	12	50
Faaborg	26	05	510	20	»	»	»	»	»	»	536	25	34	10	98	»	72	»	»	»	»	»	»	»	5	50	300	»	509	60	26	65
Fredericia	35	»	1333	45	»	»	»	»	200	»	1568	45	65	50	274	»	190	»	»	»	694	»	»	»	24	25	285	70	1533	45	35	»
Frederikshavn	49	16	468	95	»	»	4	90	350	»	873	01	23	»	375	»	254	»	»	»	90	»	»	»	25	»	75	»	842	»	31	01
Grenaa	15	»	422	85	»	»	»	»	50	»	487	85	19	50	210	»	152	»	»	»	»	»	»	»	3	»	88	35	472	85	15	»
Haderslev	»	»	1548	50	»	»	»	»	300	»	1848	50	17	25	783	50	412	»	»	»	359	»	»	»	17	75	259	»	1848	50	»	»
Haslev	15	25	232	40	»	»	»	»	»	»	247	65	6	50	»	»	4	»	»	»	»	»	»	»	»	»	230	»	240	50	7	15
Helsingør	38	40	882	80	»	»	»	»	2953	50	3874	70	65	»	1326	»	208	»	»	»	992	»	»	»	20	»	1257	50	3868	50	6	20
Herning	32	61	862	90	»	»	10	»	»	»	905	51	26	50	199	50	128	»	»	»	268	»	»	»	9	»	250	»	881	»	24	51
Hillerød	48	95	2240	»	»	»	10	»	»	»	2298	95	95	50	322	»	214	»	»	»	334	»	450	»	21	75	800	»	2237	25	61	70
Hjørring	22	49	1169	95	»	»	»	»	875	»	2067	44	28	25	1034	50	542	»	»	»	88	»	»	»	14	»	350	»	2056	75	10	69
Hobro	35	»	325	45	»	»	»	»	976	05	1336	50	25	»	622	50	356	»	»	»	»	»	»	»	5	»	293	»	1301	50	35	»
Holbæk	35	»	1953	50	»	»	»	»	»	»	1988	50	51	75	323	»	192	»	»	»	264	»	»	»	20	»	1102	75	1953	50	35	»
Holstebro	»	»	1092	10	»	»	»	»	724	70	1816	80	10	25	760	»	408	»	»	»	354	»	»	»	13	»	271	55	1816	80	»	»
Horsens	»	»	2663	85	»	»	»	»	158	15	2822	»	41	25	520	50	320	»	»	»	804	»	200	»	31	»	905	25	2822	»	»	»
Kalundborg	35	»	999	10	»	»	»	»	500	»	1534	10	16	25	274	»	118	»	»	»	520	»	500	»	»	»	70	85	1499	10	35	»
Kolding	35	»	3629	35	»	»	»	»	1300	»	4964	35	43	»	2057	75	1171	»	»	»	553	»	»	»	38	75	1065	85	4929	35	35	»
Korsør	15	»	452	10	»	»	»	»	»	»	467	10	50	»	»	»	14	»	»	»	»	»	»	»	7	50	380	60	452	10	15	»
Køge	15	»	654	35	»	»	»	»	»	»	669	35	22	25	209	50	94	»	»	»	»	»	»	»	7	50	321	10	654	35	15	»
Lyngby	46	33	195	05	»	»	»	»	200	»	441	38	42	50	136	50	90	»	»	»	»	»	»	»	3	50	150	»	422	50	18	88
Løgstør	35	»	223	65	»	»	»	»	250	»	508	65	5	50	252	»	152	»	»	»	»	»	»	»	3	50	60	65	473	65	35	»
Maribo	35	»	536	20	»	»	»	»	181	40	752	60	»	»	210	»	120	»	»	»	297	»	»	»	5	50	85	10	717	60	35	»
Marstal	8	45	186	75	»	»	»	»	300	»	495	20	»	»	245	»	140	»	»	»	»	»	»	»	1	»	100	»	486	»	9	20
Middelfart	34	72	670	50	»	»	»	»	580	»	1285	22	69	»	147	»	136	»	»	»	560	»	»	»	18	50	320	»	1250	50	34	72
Nakskov	35	»	1651	05	»	»	»	»	»	»	1686	05	39	25	»	»	18	»	»	»	336	»	»	»	16	»	1241	80	1651	05	35	»
Nyborg	27	51	981	40	»	»	»	»	500	»	1508	91	38	»	122	50	63	»	»	»	440	»	»	»	10	»	800	»	1473	50	35	41
Nykøbing F.	35	»	2531	90	»	»	»	»	300	»	2866	90	3	95	556	»	286	»	»	»	767	»	»	»	26	»	1192	95	2831	90	35	»
Nykøbing M.	50	»	630	30	»	»	»	»	139	65	819	95	41	50	203	»	140	»	»	»	»	»	»	»	6	50	378	95	769	95	50	»
Næstved	35	»	2691	60	»	»	13	»	»	»	2739	60	55	25	536	50	260	»	»	»	38	»	»	»	30	»	1784	85	2704	60	35	»
Odder	34	55	464	10	»	»	»	»	210	»	708	65	7	50	288	»	154	»	»	»	»	»	»	»	6	25	218	»	673	75	34	90
Odense	»	»	9471	60	»	»	»	»	»	»	9471	60	39	50	2895	50	1593	»	»	»	1959	»	»	»	90	75	2893	85	9471	60	»	»
Randers	24	51	3252	65	»	»	»	»	2675	»	5952	16	45	»	1341	75	683	»	»	»	2127	»	500	»	39	50	1200	»	5936	25	15	91
Ribe	37	30	448	30	»	»	»	»	»	»	485	60	19	50	»	»	12	»	»	»	»	»	»	»	5	»	415	»	451	50	34	10
Ringkøbing	33	30	1129	65	»	»	»	»	100	»	1262	95	41	»	426	50	282	»	»	»	»	»	»	»	11	»	470	»	1230	50	32	45
Ringsted	9	30	1346	15	»	»	»	»	»	»	1355	45	24	»	178	»	100	»	»	»	»	»	»	»	14	50	1005	»	1321	50	33	95
Roskilde	»	»	1855	85	»	»	»	»	1133	20	2989	05	21	25	1522	75	838	»	»	»	224	»	»	»	85	»	297	05	2989	05	»	»
Rudkøbing	»	20	920	40	»	»	»	»	300	»	1220	60	54	35	536	»	290	»	»	»	270	»	»	»	14	»	»	»	1164	35	56	25
Rønne	28	01	1820	50	»	»	»	»	»	»	1848	51	»	»	304	50	174	»	»	»	1044	»	300	»	20	»	»	»	1842	50	6	01
Silkeborg	30	20	1586	95	»	»	»	»	600	»	2217	15	9	25	742	50	387	»	»	»	318	»	»	»	18	»	710	»	2184	75	32	40
Skanderborg	»	»	402	75	»	»	»	»	469	20	871	95	68	25	285	»	212	»	»	»	»	»	»	»	5	50	301	20	871	95	»	»
Skive	35	»	1477	95	»	»	»	»	»	»	1512	95	32	50	49	»	40	»	»	»	214	»	»	»	16	»	1126	45	1477	95	35	»
Skjern	35	»	207	50	»	»	»	»	»	»	242	50	16	75	»	»	10	»	»	»	88	»	»	»	»	»	92	75	207	50	35	»
Slagelse	4	40	2578	30	»	»	»	»	300	»	2882	70	21	75	474	»	284	»	»	»	652	»	»	»	28	50	1400	»	2860	25	22	45
Stege	13	72	296	40	»	»	»	»	»	»	310	12	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	300	»	300	»	10	12
Struer	31	11	199	20	»	»	»	»	500	»	730	31	»	»	271	»	146	»	»	»	»	»	»	»	1	25	300	»	718	25	12	06
Stubbekøbing	23	97	269	75	»	»	»	»	»	»	293	72	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	2	50	270	»	272	50	21	22
Svendborg	23	11	2070	10	»	»	»	»	1200	»	3293	21	51	»	1836	50	915	»	»	»	140	»	»	»	15	»	310	»	3267	50	25	71
Sønderborg	71	90	757	60	»	»	»	»	540	»	1369	50	75	»	385	50	248	»	»	»	348	»	»	»	12	»	265	»	1333	50	36	»
Thisted	31	62	976	20	»	»	»	»	1800	»	2807	82	14	50	670	50	334	»	»	»	744	»	500	»	23	»	500	»	2786	»	21	82
Tønder	27	10	448	20	»	»	»	»	650	»	1125	30	32	25	380	»	212	»	»	»	104	»	»	»	11	»	350	»	1089	25	36	05
Varde	13	08	754	20	»	»	»	»	»	»	767	28	16	75	73	50	52	»	»	»	60	»	»	»	8	»	545	»	755	25	12	03
Vejle	43	17	3100	»	»	»	»	»	»	»	3143	17	38	50	543	50	330	»	»	»	428	»	»	»	32	15	1750	»	3122	15	21	02
Viborg	35	»	1464	80	»	»	»	»	903	85	2403	65	15	75	1092	50	500	»	»	»	462	»	»	»	15	50	282	»	2367	75	35	90
	1484	51	90459	10	»	»	37	90	26619	45	118600	96	1861	15	35115	50	19040	»	»	»	21648	»	3250	»	1100	65	35228	85	117244	15	1356	81
København	»	»	131014	20	45	»	42344	05	»	»	173403	25	209	50	50841	50	23532	36	»	»	37297	96	3015	»	4219	99	54286	94	173403	25	»	»
	1484	51	221473	30	45	»	42381	95	26619	45	292004	21	2070	65	85957	»	42572	36	»	»	58945	96	6265	»	5320	64	89515	79	290647	40	1356	81

TYPOGRAFERNES SPORTSKLUB. Fra 1. September begynder Gymnastikken atter paa Forchhammersvej 18 (se omstaaende Annonce). — 1. Oktober begynder Vintersæsonen med Gymnastik 2 Gange ugentlig. Endvidere vil der blive oprettet et Motionshold, paa hvilket er tænkt kun at optage Kolleger, der er over 30 Aar. Herom senere.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND
BOGTRYKFAGETS ARBEJDSLØSHEDSKASSE

VESTERGADE 5, 1. SAL

KØBENHAVN B.

KONTORERNE er aabne for Ind- og Udbetaling fra 1—3 undtagen *Lørdag (11—1)* samt *Fredag* og *Mandag Aften Kl. 5—6½*. Telefon 4331.

FORMANDEN træffes som Regel til samme Tider. Telefon 13,331.

ANVISNINGSKONTORET. Telefon 4331. Før Kl. 9 Form. og efter 6 Aften gennem Str. 1683. Telegramadr.: Typforbundet, Kbhvn.

FORENINGSMEDDELELSER

TILSKUD FRA HOVEDKASSEN er efter lovformelig Begæring tilsendt følgende Afdelinger: 20. August: Roskilde 300,00. 25. August: Viborg 300,00.

København, 26. August 1924.

Forretningsudvalget.

NYE MEDLEMMER

København: 2626 Frederiksens Hustru Marie (Syge- og Begravelseskassen).

Hjørring: Sætter Charles Marius Nielsen Storgaard, udl. 20. 8. 24 i Nordjysk Dagblad.

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedkommende Lokalafd.

TILTRAADTE

København: 2696 Holger Rasmussen fra Rejse (arbl.). 489 Max Madsen fra Rejse (arbl.). 7184 Chr. Nielsen fra Rejse (arbl.). 3228 Knud Jensen fra Rejse (arbl.).

Aarhus: 3857 Sophus Vilh. Neess (arbl.). Frederikshavn: 7336 Knud Larsen (arbl.). Ringkøbing: 6325 P. Th. Munck (arbl.) og 6003 J. L. Hansen (arbl.). Roskilde: 7010 Holger Krøyer (arbl.). Skive: 6070 Ejnar Poulsen (Schou).

FRATRAADTE

København: 1481 Th. Christensen til Odense (arbl.). 256 Svend Albrechtsen paa Rejse. 638 Niels Chr. Nielsen paa Rejse. 7025 Chr. Juul Jensen paa Rejse. 2694 Knud Liliengreen paa Rejse. 4229 Jens Rasmussen paa Rejse. 955 Valdemar Clarin paa Rejse. 856 Aksel Nielsen til Oliemøllerne. 565 Chr. Christensen til Trælastarbejderne. 2659 C. Alleram til Ungarn. 2663 A. Donath til Ungarn. 529 G. Ziegler til Ungarn.

Nykøbing F.: 4253 Frederik Walther paa Rejse, 7237 Ove Christensen paa Rejse og 4257 Einar Rasmussen paa Rejse. Odense: 6997 Bernhardt Jensen til Kolding (arbl.). Ringkøbing: 3905 Harald Knudsen til Varde i Pl. Roskilde: 7247 Bernth Nielsen paa Rejse. Slagelse: 4329 Ove Holger Pehrson paa Rejse. Vejle: 6069 Albert Haagensen paa Rejse.

UDMELDTE

Aalborg: 3172 Holger Nielsen (fratr. Faget) og 3155 Holger G. Petersen (fratr. Faget).

K M K KØBENHAVNS MASKINSÆTTER KLUB

Tillidsmandsmøde afholdes den 4. September Kl. 8 Aften i Rømersgade 22, 1. Sal til Gaden.

T. S. Fra 1. Septbr. er Gymnastikken atter paa Forchhammersvej 18 med følgende Tider:

For Herrer: Onsdag fra 7½—9½
- Damer: Torsdag - 7½—9½

Styrelsen.

Gutenberg-Koret.

Søndag d. 31. August Kl. 1[27] afgaar Tog til Værløse fra Slangerupbanen. Der spadseres fra Værløse til Søndersø og Hareskov Pavillon, hvor medbragt Aftensmad spises. Passive Medlemmer med Damer kan deltage. (4g)

Typografernes Sangforening.

Følgende Numre er udtrukne: 15, 20, 151, 272, 287, 306, 358, 412, 457, 510, 591. Brevduerne: K. Michaelsen Nr. 1, Olga Nielsen Nr. 2, O. Larsen Nr. 3.

Sangene fra Revyen kan faas ved Henvendelse til N. Nielsen, Fælledvej 22 B[4].

Sangerne bedes erindre Centralprøven Onsdag Kl. 8 i Weinolds Lokaler, Nørrevold. (1 r)

Søndag den 31. August: *Jægersborg—Ermelunden.* Sct. Hans Torv Kl. 9. (3 u)

ANNONCER

I Henhold til Anvisningskontorets Regulativ, Punkt 6, gøres opmærksom paa, at ingen maa slutte bindende Aftale om Pladstilbud, før Henvendelse er sket til Lokalkassereren i den paagældende By eller i København til Anvisningskontorets Bestyrer. Undladelse heraf medfører Karantæne.

Ung Maskinsætter

(Lino- og Intertype) søger Plads straks eller senere. Anbefaling haves. Billet mrkt. »199« modtager Ekspeditionskontoret.

Ung, alsidig uddannet Typograf

søger Plads som Akcidens-, Annonce- eller Avissætter. Veluddannet i alle tre Brancher. Billet mrkt. »194« modtager Ekspeditionskontoret.

Sætter-Trykker

søger Plads i København eller Provinsen. Billet mrkt. »191« modtager Ekspeditionskontoret.

Ung Typograf

(25 Aar), som for Tiden staar i Plads, men kunde ønske Forandring, søger fast Plads straks eller senere i København eller i jysk Provinsby; har været ca. 10 Aar i nuværende Plads, hvoraf de sidste 4 Aar som Annoncesætter. — Nærmere gennem Billet mrkt. »196« til Ekspeditionskontoret.

Typograf,

(Sætter) 27 Aar, søger Plads *straks.*

Er kendt med alt forefaldende Arbejde i et Bogtrykkeri.

Bruno Frederiksen,
(207) Blichersvej 7, Viborg.

Sætter-Trykker.

Ung Typograf, kendt med alt i et mindre Akcidenstrykkeri forefaldende Arbejde, *søger Plads* snarest. Billet mrkt. »187« modtager Ekspeditionskontoret.

Forretningsbestyrer.

Til at lede et lille konservativt Provinsdagblad søges en ferm Fagmand, der er veløvet i al journalistisk Gerning. For en dygtig Mand er her Lejlighed til ved et godt og støt Arbejde at skabe en Fremtidsstilling. Billet mrkt. 396 modtager *F. S. Centralen i Odense.* (198)

Trykkerforbundter.

En flink Trykkerforbundter søger Plads straks eller senere. Har staaet 3½ Aar i Lære. Billet mrkt. »200« modtager Ekspeditionskontoret.

·ERIK·LEVISON·
GRAFISKE ARTIKLER
EN GROS
VESTRE BOULEVARD 36-38 KØBENHAVN B
Stort Udvalg i alle grafiske Utensilier, Træmaterialer samt nye og brugte Maskiner
BESØG DE BETYDELIGT UDVIDEDE UDSTILLINGSLOKALER
(20)

Brug ikke det første det bedste.
Anvend altid DRUBIN Tørringspasta 9090.
Eneste danske Specialfabrik for Bog- og Stentrykfarver.
Telefon 9090 Telegr.-Adr.: DRUBIN, Valby.
(11)

1. Kl. Stereotypør og Galvanoplastiker,

med gode Referencer fra større tyske Blade og Kunsttrykkerier, har arbejdet ca. 3 Aar i København, søger ledende Stilling. Gerne ved Dagblad. Billet mrkt. »202« modtager Ekspeditionskontoret.

Et udmærket Akcidenstrykkeri enestaaende billigt til Salg.

Ca. 200 forskellige nye, moderne Skrifter, fransk System, ialt ca. 3000 kg. 11 Reoler med ialt ca. 200 baade store og smaa Haandsamt Titelskriftkasser, foruden Utensilier, Formbrædder og Blystege med Reoler m.m. Endvidere en højmoderne Johannesberger Hurtigpresse, 3 Formvalser, Format: Dobbelt Superroyal, samt Skæremaskine, en Diegel og en Fluesmækker — altsaa et komplet Sætteri og Trykkeri.

Billet mrkt. »Akcidenstrykkeri« modtager *Weber & Sørensens Annoncebureau.* (197)

Akcidenstrykkeri

i Provinsby sælges paa Grund af Bortrejse billigt mod kontant. 1 Hurtigpresse 57×88 cm, 1 Cylinderdiegel 32×42 cm, 1 Bostonpresse, Bogbinderimaskiner (Hjulskæremaskine, Perforér-, Hæfte- og andre Maskiner), ca. 600 kg moderne Skrifter. Billet mrkt. 193 modtager Ekspeditionskontoret.

Ønsker De at sikre Deres Hustru og Børn en Sum, hvis De dør ung, eller Dem selv en Nødskilling til Støtte paa de gamle Dage, sker dette bedst ved at henvende Dem til **Arbejdernes Livsforsikring,** der i sin Afdeling med Lægeundersøgelse, som betales af Selskabet, er det billigste danske Folkeforsikrings-Selskab med ugentlige Præmier.

Konfirmationsforsikringer tegnes paa særlig fordelagtige Vilkaar, saaledes at den ugentlige Præmie **bortfalder** ved Forsørgerens Død **uden** Afkortning i Summen til Konfirmationen.

Alle Forsikringer ere genforsikrede i Statsanstalten for Livsforsikring.

Ugentlige Præmier **fra 10 Øre.**

Forlang Oplysninger hos

ANTON JENSEN,
(24) Sundbyøster Boulevard 4[2].

A/S F. L. BIE Gothersgade 28, København K.
Telefoner: Centr. 11,462, 8062 & Palæ 1556.
Samtlige Maskiner og Artikler for **Bogtrykkerier, Bogbinderier, Litho-Etablissementer, Klichéfabriker** og beslægtede Brancher.
Kulante Betingelser.
Stadigt stort Lager. (10)

PARITZ GOTTSHALCK
KONGENS NYTORV 8 · TELEFON 3378
Nye og brugte Maskiner haves paa Lager.
Stort Lager af alle Utensilier. (11)

BARNE S. JOHANSENS BARNEVOGNSFABRIK VOGNE
RATEBETALING
-- AMERIKAVEJ 1 --
-- TELEFON VESTER 2886 X --
(195)

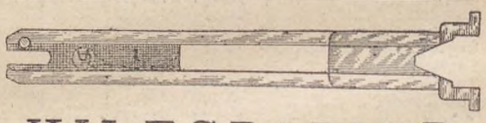

KILESPATIER
Nøjagtige. — Solide. — Billige.
Videreforhandlere Rabat.
C. A. E. Kjellberg, Marstalsgade 33.
København Ø. Telf. Øbro 4427 x. (142)

Tandlæge Edv. Møller,
Købmagergade 30, 2.
udfører enhver Tandbehandling til smaa Priser. Samvittighedsfuldt Arbejde. Bedøvelse hele Dagen. Konsultationstid 10—3½, 6—7 Efterm. Telefon 8181. (12)

Tandlæge Viggo Jensen
Klareboderne 2[II],
Hj. af Købmagergade 40.
Konsultationstid fra 10—7. Onsdag og Lørdag fra 10—3½. Telefon 15868. (168)

Rotationsfaktor.

Et stort grafisk Firma søger til sin Rotationsafdeling en første Klasses Tekniker, der er kendt med alle en Rotationsmaskines Finesser og som paa egen Haand vil kunne paatage sig Ledelsen af den paagældende Afdeling.

Billet mrk. »192« modtager Ekspeditionskontoret.

Redaktør: FR. NIELSEN, Bygaardsstræde 8, Køge. Ekspeditør: KARL SØRENSEN, Vestergade 5, 1. Sal, Kbhvn. B.
Abonnem. gennem Postkontorerne: 1 Kr. 50 Øre Kv. Annoncer: 35 Øre pr. Petitlinje (pladss. Medl. 25 Øre). 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN), København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 36 KØBENHAVN DEN 5. SEPTEMBER 1924 51. AARGANG

ARBEJDER-OPLYSNINGEN

Den 2 internationale Arbejderoplysningskonference, som afholdtes den 15.—17. August i Oxford, vedtog nedenstaaende Resolutioner:

1. Oprettelse af en Arbejderoplysnings-Internationale.

Til Understøttelse af Arbejderoplysnings-Organisationerne i de forskellige Lande samt i Interesse af en Forenkling af disses Arbejde beslutter Konferencen Oprettelsen af en international Føderation af alle Arbejderorganisationer, som beskæftiger sig med Arbejderoplysnings-Problemet. Konferencen nedsætter til dette Formaal en international Oplysningskomité, som faar til Opgave i Indforstaaelse med Fagforenings-Internationalen at udarbejde et Lovudkast for en international Arbejderoplysnings-Føderation samt forelægge dette paa en af Komitéen indkaldt konstituerende Konference. Komitéen skal bestaa af 7 Medlemmer og vælges af Konferencen.

Konferencen anmoder Fagforenings-Internationalen, indtil den effektive Oprettelse af Arbejderoplysnings-Internationalen har fundet Sted, at fortsætte sit Arbejde for Samling af Oplysningsorganisationer i de forskellige Lande.

Konferencen paalægger den indtil da under Fagforenings-Internationalens Auspicium arbejdende internationale Arbejderoplysnings-Komité ved Udarbejdelse af Arbejderoplysnings-Internationalens Love at pleje Samraad med Den socialistiske Arbejder-Internationale, Den socialistiske Internationale for Oplysningsarbejdet blandt Børnene og Ungdommen og Den socialistiske Ungdom-Internationale.

2. International Arbejderoplysningsdag.

Den internationale Arbejderoplysnings-Konference anser det for ønskeligt, at de tilsluttede Organisationer ved Siden af Opfyldelse af de dem paahvilende almindelige Opgaver hvert Aar foranstalter en Propaganda-Dag for Arbejderoplysningsarbejdet samt paa denne Dag foretager en Indsamling af Midler til Udvidelse af dette Arbejde. Den paalægger derfor den internationale Arbejderoplysnings-Komité at sætte sig i Forbindelse med alle interesserede Organisationer (faglige Landsorganisationer, Brugsforeningscentraler, Oplysningscentraler og andre Institutioner) for at fastsætte en bestemt Dag for Indsamling af Midler til Oprettelse af en international Arbejderoplysningsfond.

Denne Fonds Midler skal bl. a. anvendes til følgende Formaal:

1) Indsamling og Sammenstilling af Oplysninger angaaende alle Organisationer, som beskæftiger sig med Arbejderoplysning.
2) Udgivelse af et Tidsskrift og andre Beretninger; Oversættelse af Publikationer, som er af Interesse for Arbejderoplysnings-Organisationerne.
3) Fremme af Udvekslingen af Studenter og Lærere mellem de forskellige Lande.
4) Fremme af Organiseringen af Sommerskoler.
5) Oprettelse af en international Arbejderhøjskole.
6) Afholdelse af de Udgifter, som opstaar i Forbindelse med Gennemførelsen af disse Planer.

Konferencen vender sig til alle Instanser, som interesserer sig for Arbejderoplysnings-Spørgsmaalet, og opfordrer dem til at bidrage det mest mulige til Organiseringen og Gennemførelsen af en saadan Arbejderoplysningsdag.

3. Central for Arbejderpsykologi.

Konferencen betegner det som en Opgave for den Arbejderoplysnings-Internationale, som paatænkes oprettet, i Fællesskab med Fagforenings-Internationalen, Den socialistiske Arbejder-Internationale og i givet Tilfælde ogsaa med andre internationale Institutioner og Organisationer, som har Forbindelse med Arbejderbevægelsen, at undersøge Spørgsmaalet om Muligheden for Oprettelse af en Central for Studiet af Arbejderpsykologi og Arbejderpædagogik. Til denne Centrals Arbejdsomraade skal blandt andet høre:

a) Udgivelse af videnskabelige Publikationer om Arbejderpsykologi og Arbejderpædagogik.
b) Udgivelse af Lærebøger og Skolemateriale for Arbejderopdragelse.
c) Udveksling af Erfaringer indenfor Arbejderoplysningsvæsenet gennem et særligt internationalt Tidsskrift.
d) Udgivelse af en videnskabelig Korrespondance for Arbejderoplysningsspørgsmaal.

Det paalægges den internationale Oplysningskomité paa den næste internationale Arbejderoplysnings-Konference at aflægge Beretning om dette Spørgsmaal og om de Foranstaltninger, der er foretagne til dettes Gennemførelse.

I den internationale Oplysningskomité indvalgtes følgende Medlemmer: *J. W. Bowen, J. W. Brown, C. V. Bramsnæs, M. Jauniaux, C. Mertens, Spencer Miller* og *R. Weimann.*

AMSTERDAM OG MOSKVA

I Henhold til den internationale Fagforeningskongres' Vedtagelse har Bestyrelsen for I. F. C. i en allerede tidligere offenliggjort Skrivelse meddelt det alrussiske Fagforeningsraad, at den i Overensstemmelse med de af Kongressen fattede Beslutninger var rede til at indtræde i Forhandlinger, for paa Grundlag af I. F. C.s Love og Kongresbeslutninger at hidføre de russiske Fagforeningers Indlemmelse i den internationale Fagbevægelse.

Paa denne den 16. Juli afsendte Skrivelse er der den 2. August indløbet følgende Svar fra Alrussisk Fagforeningsraad:

Kammerater! Vi har modtaget Deres Skrivelse af 16. ds. og ser med den største Tilfredshed, at Den internationale faglige Central atter ønsker at genoprette den organisatoriske Enhed indenfor den internationale Fagbevægelse.

Enheden er af den største Vigtighed, og vi er paa det dybeste overbevist om, at den stadig heftigere Kamp mellem Arbejde og Kapital kun kan tage et gunstigt Forløb, saafremt den Proletariatets økonomiske Organisationer indeboende Kraft koncentreres og den internationale Fagbevægelses Enhed genrejses. Det alrussiske Fagforeningsraad er gerne beredt til at træffe alle nødvendige Foranstaltninger til Enhedens Genoprettelse.

Vi ønsker dog ikke at lægge Skjul paa, at De med Deres Forespørgsel angaaende vor Beredvillighed til at indtræde i Underhandlinger paa Grundlag af de i Wiener-Kongressens Resolution nedlagte Principer gaar ud fra urigtige Forudsætninger.

Vort Ønske, at genoprette den internationale Fagbevægelses Enhed og anvende hele vor Energi for Opnaaelsen af dette Maal, fik et klart Udtryk i vort Telegram til Purcell og ligger ogsaa til Grund for denne Skrivelse. Vi tror, at det først og fremmest kommer an paa at forhandle om *Betingelserne* for denne Enhed. Naar Anerkendelsen af Deres Internationales Love forud opstilles som en Betingelse, er dette i Strid med de kommende Forhandlingers Karakter og egentlige Formaal.

Naar De i Betragtning af Wiener-Kongressens Resolution anser Dem som bunden, saa er de russiske Fagforeninger som en Del af den Røde Fagforenings-Internationale ligeledes tvungen til at betragte sig som bunden af den russiske Fagforeningskongres og den Røde Fagforenings-Internationales Beslutninger. Med Henblik paa denne Sagernes Stilling og besjælet af Tanken om at finde et egnet Grundlag for fælles Forhandlinger, som efter vor Mening uden Tvivl vilde føre til en bedre gensidig Forstaaelse og Kontakt imellem de to hidtil adskilte Dele indenfor den internationale Fagbevægelse, betragter vi Behandlingen af begge Internationalers Beslutninger paa Basis af gensidig Ligeberettigelse og gensidig Interesse som et Udgangspunkt for de kommende Forhandlinger.

Idet vi stiller den internationale Fagbevægelses Enhed over formelle Overvejelser og i Troen paa, at Enheden i alle Tilfælde vil blive fremmet gennem vore saglige Forhandlinger, anser vi det for rigtigere og retfærdigere at komme sammen uden i Forvejen at fastsætte bestemte Betingelser.

Vi er efter Ønske villige til at mødes med Dem og ønsker i Betragtning af den Tid, der vil medgaa til Rejsen, kun at foreslaa, at Sammenkomsten ikke fastsættes tidligere end 14 Dage efter Modtagelsen af Deres Svar. Som Stedet for Forhandlingerne foreslaar vi London eller Berlin.

Med revolutionær Hilsen

For det alrussiske Fagforeningsraad:

M. Tomski, Formand. *A. Dogadow,* Sekretær.

DE KØBENHAVNSKE TRYKKERIARBEJDERES KLUB,

hvis Medlemmer danner den ældste Branche-Afdeling indenfor Dansk Typograf-Forbund, fører en ret beskeden og upaaagtet Tilværelse, thi endnu er det ikke gaaet op for *alle* Trykkeriarbejdere, at vi alle som en hører hjemme under dets Banner.

Som bekendt indsatte Delegeretmødet i 1923 den Lovparagraf, at vi Trykkeriarbejdere skulde være halvtbetalende, og dermed fulgte selvsagt, at vor Understøttelse blev halveret. For at raade Bod paa denne Ulempe, der vistnok af de fleste Trykkeriarbejdere ikke var ønsket og kom noget uventet, maatte Styrelsen indenfor Trykkeriarbejderne finde Midler, der kunde imødegaa dette Magtangreb. Der blev da fra 1. Januar 1924 stiftet en Fond, der — ved en ugentlig Indbetaling af en Krone pr. Medlem — nu virker saaledes, at der ydes Trykkeriarbejderne et ugentlig Tillæg, saavel i Tilfælde af Arbejdsløshed, Sygdom, Strejke eller Lockout, der sammenlagt med den retmæssige Understøttelse er i Plan med de heltbetalendes.

De københavnske Trykkeriarbejdere har ogsaa faaet indvalgt en Repræsentant i den københavnske Afdelings Styrelse. Vort Banner, der opbevares paa Forbundets Kontor, møder ved enhver Demonstration, ved enhver Kollegas Jordefærd og iøvrigt, hvor enhver faglig Repræsentation er paakrævet. For at alle kan indbetale Kontingentet rettidigt, er der sørget for, at Kassereren er til Stede hver Fredag Aften i vort Lokale, Kafé Standseren, Nørre Farimagsgade 76; her modtages ligeledes Indmeldelse af nye Medlemmer.

Der findes, som sagt, endnu Kolleger, der ikke er vidende om de Goder, vor Branche-Klub yder for det ringe Ekstrakontingent, og disse faa er vi ikke i Tvivl om, at de nu — ved denne lille Henvendelse — vil slutte sig til os.

København, 1. September 1924.

P. Ulriksen.

EN INTERESSANT GAARD

(Efter »Radikal Ungdom«.)

—

Mange af dem, der rejser med den nye Bane fra Silkeborg til Kjellerup, vil lægge Mærke til en usædvanlig forfalden Gaard, der ligger lige op ad en af de nye Stationsbyer, der synes at have de største Udviklingsmuligheder.

Det ene Hus er faldet omtrent sammen. Straa fra Taget hvirvler over den græsgroede Gaardsplads. Lægterne stikker frem som Ribbenene paa en skindmager Helmis.

Der burde være en Vindfløj over den Gaard med Inskription: Paa Spekulation!

Det er ikke nogen uinteressant Gaard og ikke nogen ligegyldig Gaard.

Den staar i al sin Forfaldenhed som en uigendrivelig Anklage mod vore Dages Skattelovgivning.

Den købtes for Aar tilbage af en Mand, der ikke havde i Sinde at drive den. Jorden betød for ham ikke saa og saa mange Traver Rug, saa og saa mange Skifter Havre. Han havde regnet den ud i Kvadratalen. Det var Alen og ikke Avl, der betød noget for ham.

For faa Aar siden laa Gaarden paa Bymarken og gav godt Udkomme til en Familie, det var en Gaard, som Gaarde er flest, og det er usandsynligt, at dens Jord vurderedes til mere end en halv Snes Øre pr. Alen.

Saa byggedes en Bane lige til Gaardens Dør. Gaarden havde ingen Udgifter til den Bane, men dens Værdi var vokset, vel sagtens fra en halv Snes Øre til henved 1 Krone pr. Alen.

Manden, der købte den gyldne Chance, kærer sig ikke længere om Agrenes Avl, han finder det end ikke Umagen værd at forpagte Gaarden bort. Skønt dens Værdi nu er steget saa stærkt, at der kan forlanges 80.000 Kr. for den, svarer han en Skat af den, der ikke ligger stort over den, Daglejerne i Kommunen betaler.

Han kan under saadanne Forhold med Sindsro vente med at sælge — vente paa, at Stationsbyen skal vokse og give hans Jord endnu større Værd.

Der er kun ét, der vil kunne forstyrre hans Sindsro: Grundskyld!

Den skæmmende Gaard ligger ikke alene som en Anklage, den ligger ogsaa som en Vejviser mod et retfærdigere Samfund.

DEN BELGISKE LANDSORGANISATION

—

Den 2. August aabnedes i Bryssel den belgiske Landsorganisations 23. Kongres. Efter Behandling af Beretningen gik Kongressen straks over til en indgaaende Behandling af Spørgsmaalet om Reaktionen og 8 Timersdagen. Kongressen godkendte den af den internationale Fagforeningskongres i Wien til dette Spørgsmaal vedtagne Resolution og understregede særlig dennes Afsnit 6, i hvilken Bestyrelsen for I. F. C. opfordres til at fortsætte Forhandlingerne med Den socialistiske Arbejder-Internationale for i Fællesskab med de parlamentariske Grupper at tilstræbe Ratificeringen af Washington-Overenskomsten og Vedtagelse af en Lov om 8 Timersdagen i alle de Lande, hvor en saadan endnu ikke er gennemført. I de Afsnit af Resolutionen, der særlig befatter sig med Reaktionen, paavises den klerikal-liberale Regerings Sabotage af Sociallovgivningen. Den foregiver ikke at have Midler tilovers til Gennemførelse af Socialforsikringen og anvender meget lidt for Alderdomsunderstøttelse og Opførelse af Arbejderboliger, men bortødsler derimod 800 Millioner til militære Formaal. Love, som for Aar tilbage skulde have været reviderede, saaledes Loven om Voldgiftsretter og Ulykkesforsikringen, skænker man ingen Opmærksomhed. Endelig protesterer Resolutionen mod den af Regeringen taalte Aager med Levnedsmidler.

Om Søndagen fandt der under hele Fagforeningskongressens Deltagelse en Massedemonstration Sted til Fordel for de under Jernbanestrejken i Maj Maaned 1923 afskedigede Jernbanemænd. Demonstrationstoget talte ca. 20.000 Deltagere med 250 Faner og 20 Musikkorps. *(I. F. C.)*

BORUPS HØJSKOLE

—

Torsdag 18. September Aften Kl. 8 afholdes et offentligt Møde med fri Adgang for alle i Grundtvigs Hus, hvor Forstanderen gør Rede for Højskolens Undervisning og besvarer Forespørgsler.

Aabningsmøde i Grundtvigs Hus Torsdag 2. Oktober Kl. 8 Aften. Fredag den 3. begynder Undervisningen i Skolens Lokale, V. Boulevard 9.

Dagundervisning 2—5, Aftenundervisning 6—10. Indmeldelsen er bindende til Udgangen af April.

Der undervises i: Dansk Retskrivning, Dansk Stil, Mundtlig Stil, Oplæsning, Bogholderi, Regning, Dansk Historie, Verdenshistorie, Religionshistorie, Skrivning, Tysk, Engelsk, Fransk, Russisk, Litteratur, Samfundslære, Naturkundskab, Kunsthistorie.

Ni Shakespeare-Oplæsninger, Grundtvigs Hus Kl. 8 Aften:

Torsdag 6. November, Skuespiller *Jerndorff:* Scener af Sommernatsdrøm, Købmanden af Venedig, Vintereventyr, Richard II. — Fredag 14. November, Skuespillerinde Fru *Clara Pontoppidan:* Romeo og Julie. — Torsdag 20. November, Skuespiller *Johs. Poulsen:* Trold kan tæmmes. — Torsdag 27. November, Censor *P. A. Rosenberg:* Falstaffske Scener. — Torsdag 4. December, Skuespiller *Holger Gabrielsen:* Helligtrekongersaften. — Torsdag 8. Januar, Prof. *Vilh. Andersen:* Julius Cæsar. — Torsdag 15. Januar, Skuespiller *Thorkil Roose:* Hamlet. — Torsdag 22. Januar, Skuespiller *Johs. Poulsen:* Othello. — Torsdag 29. Januar, Skuespillerinde Fru *Bodil Ipsen:* Macbeth.

*

Organiserede Arbejdere har følgende Moderation:

For den samlede Undervisning betales 15 Kr. maanedlig.

Tages enkelte Fag, betales det første, naar det har to ugentlige Timer, 4 Kr. maanedlig, naar det har een ugentlig Time, $2^1/_2$ Kr. maanedlig; for det andet, naar det har to ugentlige Timer, 3 Kr. maanedlig, naar det har een ugentlig Time, 2 Kr. maanedlig; for de følgende, naar de har to ugentlige Timer, 2 Kr. maanedlig, naar de har een ugentlig Time, $1^1/_2$ Kr. maanedlig. Ved Indmeldelsen betales tillige 5 Kr. i Indmeldelsespenge.

Adgangskort à 7 Kr. til Shakespeare-Aftenerne faas hos August Bang, Vesterbrogade 60, V. Tryde, Østergade 3, August Wiene, Østerbrogade 23, C. Frederiksen, Studiestræde 38, Alfred Hassing, Boghallen, Raadhuspladsen 37, Arnold Busck, Købmagergade 49, C. A. Reitzel, Løvstræde 7, Axel Bagger, Gl. Kongevej 142, samt paa Højskolen. Billetter til enkelte af Foredragene faas for $1^1/_2$ Kr. ved Indgangen.

Betalingen er bindende indtil Udgangen af April, den erlægges maanedsvis og forud, første Gang ved Indmeldelsen og derefter i første Uge af de følgende Maaneder.

I Tilfælde af Arbejdsløshed fremviser man sit Arbejdsløshedskort for Sekretæren.

Angaaende Fripladser for ubemidlede, der søger den samlede Undervisning, henvender man sig til Forstanderen.

Forstanderen modtager Indmeldelser 11—1 og 6—8, Vestre Boulevard 9 3.

ARBEJDERHØJSKOLERNE

—

PROGRAM FOR SÆSONEN 1924—25

I hver Højskole undervises 2 Aftener om Ugen, Kl. 8 til Kl. 10. Undervisningen begynder første Uge i Oktober og varer til Marts. Eleverne faar Adgang til i Spørgetimer at diskutere Emnerne med Lærerne.

Fuglevangsvejs Skole, Frederiksberg: Tirsdag 8—9: Finansminister *Bramsnæs:* Kommunal Lovgivning og Politik. Tirsdag 9—10: Adjunkt *Osvald Larsen:* Dansk Literatur. Fredag 8—9: Adjunkt *Joh. Reumert:* Stor-København, geografisk. Fredag 9—10: Magister *G. Nørregaard:* Stor-Københavns Historie.

Værneskolen, Fælledvej 12, Nørrebro: Tirsdag 8—9: Adjunkt *Schiødte:* Stor-Københavns Historie. Tirsdag 9—10: Skoleinspektør *Fr. Bon:* Dansk Literatur. Fredag 8—9: Ingeniør *Buch Andersen:* Husholdnings-Kemi. Fredag 9—10: Redaktør *H. P. Sørensen:* Kommunal Lovgivning og Politik.

Ny Carlsbergvejs Skole, Vesterbro: Tirsdag 8—9: Folketingsmand *Vilhelm Rasmussen:* Udviklingslæren. Tirsdag 9—10: Adjunkt *Joh. Reumert:* Stor-København, geografisk. Fredag 8—9: Adjunkt *Osvald Larsen:* Dansk Literatur. Fredag 9—10: Landstingsmand *P. Hedebol:* Kommunal Lovgivning og Politik.

Randersgades Skole, Østerbro: Mandag 8—9: Rektor *Einer Andersen:* Dansk Literatur. Mandag 9—10: Kommunalbestyrelsesmedlem *Palbo:* Kommunal Lovgivning og Politik. Torsdag 8—9: Magister *G. Nørregaard:* Stor-Københavns Historie. Torsdag 9—10: Adjunkt *Philipsen:* Stor-København, geografisk.

Øresundsvejs Skole, Sundby: Tirsdag 8—9: Adjunkt *Philipsen:* Stor-København, geografisk. Tirsdag 9—10: Borgmesteer *Viggo Christensen:* Kommunal Lovgivning og Politik. Fredag 8—9:

Adjunkt *Schiødte:* Stor-Københavns Historie. Fredag 9—10: Rektor *Einer Andersen:* Dansk Literatur.

Arbejderhøjskolerne indleder Virksomheden med en Fællessammenkomst for alle Elever i Rømersgade 22, Festsalen, Onsdag den 1. Oktober, Aften Kl. 8.

Endvidere afholdes Fællesmøder med Oplæsning, Sang og Musik i Rømersgade 22, Festsalen, den 1. Oktober, 3. November og 19. December 1924 samt den 27. Januar og 27. Februar 1925, Aften Kl. 8, hvortil samtlige Elever har Adgang.

Adgangskort til hver Højskole koster kun Kr. 5,00 og faas ved Henvendelse til Kasserer *Lundin.*

I Aften Kl. 8 gaar Revyen paa »Gimle«. (1 u)

SVENSK TYPOGRAF-FORBUNDS FORMAALSPARAGRAF

Til Svensk Typograf-Forbunds Landsmøde havde Stockholms-Afdelingen stillet Forslag om Forandring i Forbundets Formaal, idet man foreslog følgende Indledning til Paragraf 1:

»Forbundets Formaal er: at samle alle indenfor det grafiske Fag beskæftigede Arbejdere, som har fyldt 16 Aar, i en fælles hele Landet omfattende Organisation for med alle de Midler, som gennem Organisationen kan erholdes og benyttes til at fremme Arbejdernes faglige, økonomiske og sociale Interesser, at virke for det industrielle Demokratis Gennemførelse, samt maalbevidst opdrage Arbejderne i Kampen for Samfundets Omlægning paa socialistisk Grundvold og forberede Arbejdet for Produktionens Socialisering som en af Grundbetingelserne for Lønarbejdets Afskaffelse.«

Til dette Forslag knyttede Forbundsstyrelsen følgende Bemærkninger:

»I Aarenes Løb har de socialistiske Idéer mere og mere gennemsyret Fagets Udøvere; det er let at tælle de Medlemmer, som fremdeles har en borgerlig Opfattelse. Tiden maa saaledes nu være inde til en Reformering af Forbundets Program i Overensstemmelse med vor Tids sociale Opfattelse. Stockholmsafdelingens Forslag til Forandring i Paragraf 1 maa derfor anses for at være et til vor Tid svarende Program, som Forbundet bør slutte sig til.«

Ved Afstemningen viste der sig at være Majoritet for Forslaget; men da dette var en Lovændring, hvortil der i det svenske Forbund udkræves to Tredjedeles Flertal, var Forslaget alligevel ikke vedtaget, og Paragraf 1 kommer saaledes til at bibeholde sin gamle Ordlyd.

GENERALFORSAMLINGER OG MØDER

HOLSTEBRO LOKALAFDELING

afholdt ordinær Generalforsamling Lørdag den 12. Juli d. A. Formanden, *H. Fuglsang,* valgtes til Dirigent og oplæste Dagsordenens 5 Punkter. *Sekretæren* oplæste Forhandlingsprotokollen, der godkendtes. *Formanden* fremlagde de reviderede Regnskaber, der udviste følgende Balancer: Hovedkassens Balance Kr. 1816,80, indsendt til Forbundet Kr. 271,55, Beholdning ingen. Ekstrakassens Balance Kr. 256,57, Beholdning Kr. 39,37. Sygekassens Balance Kr. 234,17, Beholdning Kr. 145,17. Samtlige 3 Regnskaber godkendtes.

Forslaget om en Sommerudflugt henlagdes.

Skrivelse fra Fællesorganisationen om Deltagelse i det store Amts-Arbejderstævne i Holstebro Søndag den 27. Juli d. A., hvor Statsminister Stauning m. fl. vil føre Ordet. Der fremkom Forslag om i nævnte Anledning at lade afholde et Fagmøde og dertil indbyde Afdelingerne fra Byerne i Amtet. *Formanden* beklagede, at Midlerne i Afdelingen for Tiden er smaa, og syntes ikke, vi kunde indbyde Kollegerne i Amtet hertil nævnte Dag uden at vise dem lidt Gæstfrihed, og dette havde vi ikke Raad til, foreslog derfor ikke at afholde Fagmøde. Ved den paafølgende Afstemning vedtoges Formandens Forslag.

Under Eventuelt drøftedes nogle indre Forhold, hvorefter Formanden sluttede Generalforsamlingen. Til Stede var 9 Medlemmer. *A. S.*

ARBEJDSLØSE I BOGTRYKFAGET

Tilmeldte Ledige ved Centralarbejdsanvisningskontoret i København.

Branche	1. Sept 1924	1. Aug. 1924	1. Sept. 1923	1. Sept. 1922	1. Sept. 1921
Haandsættere	243	182	243	215	359
Maskinsættere.....	11	8	16	14	24
Trykkere.....	52	36	69	74	127
Stereotypører m. fl.	»	»	3	»	7
Mandl. Hjælpearb.	18	14	27	37	48
Kvindel. —	61	42	97	102	247
Ialt...	385	282	455	442	812

Ved den offentlige Arbejdsanvisnings Kontorer fandtes der ved Maanedens Begyndelse tilmeldt ialt 632 Medlemmer af Bogtrykfagets Arbejdsløshedskasse, heraf ved Provinskontorer paa Øerne 93, i Jylland 154.

NÆR OG FJÆRN

TRYKKERNES BEGRAVELSESKASSE. Kontingent for 1924 bedes indbetalt paa Kontoret.

SØLVBRYLLUP. Vor Kollega *Charles Lisborg* og Hustru, Husumgade 30, fejrer deres Sølvbryllup førstkommende Mandag. Lisborg har i flere Aar arbejdet hos Græbe.

SOMMERFERIE. Personalet i Rud. Bøhms Bogtrykkeri har i Lighed med tidligere Aar faaet 8 Dages Ferie med Løn.

SVENSK TYPOGRAF-FORBUND valgte paa sit Delegeretmøde: Til Förtroendeman *Sigv. Cruse,* til Ombudsman *Hugo Westerlund* og til Redaktør *Nils Wessel.*

Følgende Lønninger fastsattes: Förtroendemannen og Ombudsmannen hver 7000 Kr. Redaktøren 2000 Kr. Endvidere forhøjedes Medarbejderhonoraret til Fagbladet fra 300 til 500 Kr.

SOCIALFORSIKRING I BULGARIEN. Ved Loven af 6. Marts 1924 vedrørende Indførelsen af et almindeligt Socialforsikringssystem, er Bulgarien indlemmet blandt de Stater, der i større og større Antal, ved Indførelsen af den tvungne Forsikring, beskytter alle Lønarbejdere mod enhver fysisk Risiko.

Den nye Lov organiserer ved et fælles Administrationssystem en almindelig Socialforsikring til Bestridelse af de forsikredes og deres Families Udgifter i Tilfælde af Ulykkestilfælde, Sygdom, Moderskab, Invaliditet og Alderdom.

I »Industrial and Labour Information« vil man finde en fuldstændig Beretning om Lovens Grundprinciper. Som et Eksempel paa disse Principer kan nævnes, at den forsikrede i Tilfælde af Sygdom, der medfører Arbejdsudygtighed, dersom han har indbetalt 8 Ugekontingenter, faar Ret til Lægehjælp og en daglig Pengeydelse.

Dagpengene, som den forsikrede er berettiget til at faa udbetalt i 9 Maaneder, udgør en bestemt Brøkdel af Patientens Dagløn. Denne Brøkdel er for første Lønningsklasse, nemlig den laveste, ansat til mindst 80 pCt. og for den højeste Lønningsklasse, 5te Klasse, til højst 50 pCt. af Daglønnen.

STYRELSESMØDER

DEN KØBENHAVNSKE STYRELSE

21. Juli 1924.

Protokollen fra forrige Møde oplæst og godkendt. — Forligstilbudet i tidligere behandlet Afskedigelsessag var modtaget. Til Efterretning. — Københavns Bogtrykkerforening erklærer i foreliggende Skrivelse at ville bringe Lærlingeforholdene i et Trykkeri i overenskomstmæssig Orden. Personalet instrueres. — En Trykker havde anmodet om Erstatning gennem Forbundet for Afskedigelse uden Opsigelsesfrist. Den foretagne Undersøgelse havde fastslaaet, at Afskedigelsen var selvforskyldt. Sagen henlægges. — Et K. B.-Firma var idømt Bøde ved Retten paa 200 Kr. for Overtrædelse af Arbejdsregulativet. Til Efterretning. — Paa given Foranledning var afsendt en Skrivelse til de kvindelige Hjælpearbejdere i et Trykkeri, i hvilken det indskærpes, at Overarbejde ikke kunde ækvivaleres med Fritid den paafølgende Dag, men at begge Dele skulde betales. Godkendtes. — Spørgsmaal og Besværing af mere personlig Art forelaa fra et Arbejdssted. Sagen motiveres nærmere henvist til Klubben vedkommende Arbejdssted, igennem hvilken den bør have sin Gang. — I tidligere behandlet Sag var Klageren til Stede, idet han var utilfreds med den trufne Afgørelse og dernæst anmodede om juridisk Assistance. Det sidste kan ikke lade sig gøre, iøvrigt henlægges Sagen til næste Møde. — I Anledning af Laane- og Diskontobankens Lukning, hvorved Afdelingen var kommet til at ligge inde med et Par Checks, vedtoges paa Kassererens Forslag visse Beslutninger. — Anmodning om Optagelse forelaa. Den Vedkommende maa først fremskaffe Lærebevis. — Den socialdemokratiske Arbejderskole fremsender Regnskab og Beretning. Til Efterretning. Det vedtoges som sædvanligt at opslaa to Fripladser ledige til Besættelse efter Ansøgning og udrede Midlerne hertil. — Den lille Forening T. B. fremsender Regnskab og Beretning. Til Efterretning. — Arbejdernes Fællesorganisations Brændselsforretning fremsender Regnskab og Beretning. Til Efterretning. — Til »Kl. 5«s Feriedrenge bevilgedes 50 Kr. — Anmodninger om Hjælp og Ekstra Hjælp behandledes. — Hvilende Ret-Sager behandledes. — Anmodning om Optagelse som Trykkeriarbejder forelaa. Da den Vedkommende ikke udfører eller kan udføre almindeligt Trykkeriarbejde, kan Optagelse hos os ikke finde Sted. — Generalforsamling afholdes den 17. August. Dagsordenen udarbejdedes. — Mødet hævet.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND BOGTRYKFAGETS ARBEJDSLØSHEDSKASSE

VESTERGADE 5, 1. SAL

KØBENHAVN B.

KONTORERNE er aabne for Ind- og Udbetaling fra 1—3 undtagen *Lørdag (11—1)* samt *Fredag* og *Mandag Aften Kl. 5—6½.* Telefon 4331.

FORMANDEN træffes som Regel til samme Tider. Telefon 13,331.

ANVISNINGSKONTORET. Telefon 4331. Før Kl. 9 Form. og efter 6 Aften gennem Str. 1683. Telegramadr.: Typforbundet, Kbhvn.

FORENINGSMEDDELELSER

TILSKUD FRA HOVEDKASSEN er efter lovformelig Begæring tilsendt følgende Afdelinger: 29. August: Frederikshavn 100,00. 1. September: Kolding 500,00. 2. September: Haderslev 500,00.

København, 2. September 1924.

Forretningsudvalget.

LÆGERNE

København: Under Dr. Peronards Bortrejse besørges hans Praksis af Dr. Fischer-Nielsen og Dr. Buhl, Brønshøj Apotek; træffes 12—1, Onsdag 6—7. — Under Dr. Paulins Bortrejse besørges hans Praksis af Dr. Fogh fra Dr. Paulins Bopæl.

NYE MEDLEMMER

København: Sætter Johan Juliussen, tidl. Medlem (arb. hos Riberholdt). Lærling Kaj Nielsen (Syge- og Begravelseskassen). 1487 Nielsens Hustru Karoline (Syge- og Begravelseskassen).

Struer: Sætter-Trykker Jens Thorvald Jensen, udl. 1. 9. 24 hos M. Christensen.

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedkommende Lokalafd.

TILTRAADTE

København: 3521 R. Nielsen fra Odder (arbl.). 2711 P. Bøttker fra Haderslev (arbl.). 786 Chr. Sørensen fra Rejse (arbl.). 1447 J. Jensen fra Rejse (arbl.). 7207 A. Sørensen fra Rejse (arbl.).

Rudolf Weiss fra Ungarn (Aller). M. Breuer fra Ungarn (Aller). M. Wallesz fra Ungarn (Aller).

Hobro: 7025 Chr. Juul Jensen (arbl.) og 7312 Aage Johs. Sørensen (arbl.). Horsens: 7219 O. S. Christensen (arbl.). Kolding: 6997 Bernhardt Jensen (Meyers Bogtr.) og 6480 Ejner Petersen (Meyers Bogtr.). Nakskov: 7279 Henning Jensen (arbl.) og 4341 Chr. Lykke (arbl.). Randers: 4229 Jens K. Rasmussen (arbl.) og 4468 Ejnar Hansen (Exprestrykkeriet.) Roskilde: 7247 Bernth Nielsen (arbl.) og 7257 Paul Kjærgaard (arbl.).

FRATRAADTE

København: 99 Carl Søby paa Rejse. 1998 J. Vallentin til Smede- og Maskinarb. 7280 Svend Petersen paa Rejse. 1419 Svend Jensen til Haslev (arbl.).

Aarhus: 4288 Arthur Lenz til Udlandet i Pl., 4468 Ejnar Hansen til Randers i Pl. og 7143 Carl Hornbech til Kbhvn. (arbl.). Fredericia: 7219 P. O. Christensen til Horsens (arbl.). Haderslev: 2711 Peter Bøttker til Kbhvn. i Pl. Kolding: 6105 Vilh. Brundlund paa Rejse. Næstved: 7248 Joh. Gundorff paa Rejse og 6818 Fr. Wollander paa Rejse. Sønderborg: 3830 Friedrich Hess paa Rejse og 4296 Wilhelm Krauel til Udlandet i Pl.

UDMELDTE

København: 2945 Svend Aage Hansen (fratr. Faget).

Horsens: 6014 Ejnar Lund (Bogtrykker). Rønne: 4973 Edith Andreasen (fratr. Faget).

SLETTET PAA GRUND AF RESTANCE

København: 4025 Chr. Callesen (Kandrup & Wunsch).

DØD

København: 346 Peter Petersen.

Gutenberg-Koret.

I Aften Fredag den 5. September genoptages Sangøvelserne i Kafé »Sjølund«, Gyldenløvesgade 4, Kl. 8½.

Da der i Øjeblikket er ledige Pladser i Koret, kan Typografer med gode Stemmer blive optaget efter Prøve. Disse bedes da at møde samme Sted Kl 8 eller henvende sig til E. Fossing, Øster Allé 2, Valby, Telf. Valby 569. (4h)

Typografernes Sangforening.

Sangøvelsen begynder Fredag d. 12. September Kl. 8 i Kafé »Dronning Olga«, Falkonerallé 81. — Ordin. Generalforsamling Fredag den 26. September. Forslag indsendes til Styrelsen inden 8 Dage. (1t)

Søndag den 7. September: *Højnæsbjerget—Kobberdammene.* Sct. Hans Torv Kl. 10. (3v)

ANNONCER

I Henhold til Anvisningskontorets Regulativ, Punkt 6, gøres opmærksom paa, at ingen maa slutte bindende Aftale om Pladstilbud, før Henvendelse er sket til Lokalkassereren i den paagældende By eller i København til Anvisningskontorets Bestyrer. Undladelse heraf medfører Karantæne.

Ung, alsidig uddannet Typograf
søger Plads som Akcidens-, Annonce- eller Avissætter. Veluddannet i alle tre Brancher. Billet mrkt. »194« modtager Ekspeditionskontoret.

Dygtig Forbundter
(Sætter-Trykker) søger Plads straks i København eller Provinsen. Fine Anbefalinger. — Billet mrkt. »205« modtager Ekspeditionskontoret.

Sætter-Trykker.
Ung Typograf, kendt med alt i et mindre Akcidenstrykkeri forefaldende Arbejde, *søger Plads* snarest. Billet mrkt. »187« modtager Ekspeditionskontoret.

Absolut dygtig
Intertype-Maskinsætter
kan faa Plads straks i et af Provinsens største Dagblade. Billet med Lønkrav osv. vedlagt Svarporto mrkt. »206« til Ekspeditionskontoret.

Forbundter.
En flink Sætter-Trykkerforbundter, som paa Grund af Sygdom har maattet fratræde sin Plads, søger Plads straks eller senere. Har staaet 2½ Aar i Lære. Har deltaget i alt forefaldende Arbejde i et mindre Bogtrykkeri. Anbefaling haves.
Georg Jacobsen,
Haslevej, Brabrand.
(203) (Ved Aarhus.)

Honning fra egen Bigaard. 3 kg Sp. 12 Kr. portofrit tilsendt. Typograf Petersen, Kaastrup, Kallundborg. (204)

Husk A. E.s Rabat.
Største Besparelse
for Foreningens Medlemmer er at benytte **A. E.s Rabatkort.** Kortene udleveres gratis paa Foreningens Kontor. (16)

GUTENBERG-NAALEN
bør bæres af enhver Typograf
Sølvnaal 1,50 Dobb.-forg.-Naal 2,50
Oxyderet Naal 2,00
Alle Naale er af Sølv
Typ. W. Ammundsen
Østergaardsvej 10¹ Kolding. (175)

A/S **F. L. BIE** Gothersgade 28, København K.
Telefoner: Centr. 11,462, 8062 & Palæ 1556.
Grafisk Fagforretning
leverer bedst og billigst fra Lager forniklede **Tænger, Aale, Vinkelhager** og alt andet Tilbehør for Trykkeriet og Sætteriet.
Stort Lager af alle grafiske Maskiner. (9)

ADOLPH WULFF
fører alle Artikler for Bogtrykkere.
Maskiner · Skrifter · Farver
fra de bedste Fabrikker.
Valsemassefabrik og Valsestøberi.
Brugte Maskiner haves altid paa Lager.
Gothersgade 8. Kjøbenhavn K.
Telefon Central 39 og 5539. (6)

BARNE VOGNE
S. JOHANSENS
BARNEVOGNSFABRIK
RATEBETALING
-- AMERIKAVEJ 1 --
-- TELEFON VESTER 2886 X --
(195)

PARITZ GOTTSHALCK
KONGENS NYTORV 8 · TELEFON 3378
Nye og brugte Maskiner haves paa Lager.
Stort Lager af alle Utensilier. (11)

Tandlæge Edv. Møller,
Købmagergade 30, 2.
udfører enhver Tandbehandling til smaa Priser. Samvittighedsfuldt Arbejde. Bedøvelse hele Dagen. Konsultationstid 10—3½, 6—7 Efterm. Telefon 8181. (12)

Tandlæge Viggo Jensen
Klareboderne 2 II,
Hj. af Købmagergade 40.
Konsultationstid fra 10—7. Onsdag og Lørdag fra 10—3½. Telefon 15868. (168)

Lurmærket for DRUBIN grafiske Farver.
Telefon 9090 Telegr.-Adr.: DRUBIN, Valby.
Eneste danske Specialfabrik for Bog- og Stentrykfarver.
(14)

(152)
SKRIFTSTØBERI "AMSTERDAM" A/S.
AMSTERDAM • HOLLAND

Omgaaende Levering
Største Udvalg i moderne Brød- og Titelskrifter af reneste Raamaterialer. Messinglinier af fineste amerikanske Messing.
AGENTUR OG LAGER:
ERIK LEVISON • VESTRE BOULEVARD 36 • KØBENHAVN B.
TELEFONER: CENTRAL 3018 OG CENTRAL 14823 • FABRIK: VESTER 7982
Sat med: Hollandsk Mediæval og Hollandsk Mediæval Kursiv

Redaktør: Fr. Nielsen, Bygaardsstræde 8, Køge. Ekspeditør: Karl Sørensen, Vestergade 5, 1. Sal, Kbhvn. B.
Abonnem. gennem Postkontorerne: 1 Kr. 50 Øre Kv. Annoncer: 35 Øre pr. Petitlinje (pladss. Medl. 25 Øre). 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. Bording (V. Petersen). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 37 KØBENHAVN DEN 12. SEPTEMBER 1924 51. AARGANG

DANSK TYPOGRAF-FORBUND

ANNULLERET MEDLEMSBOG

Medlemsbog Nr. 1187, tilhørende Oskar P. L. Honoré, København, opgives at være tabt, hvorfor Bogen herved annulleres.

D'Hrr. Lokalformænd og Kasserere anmodes om at have Opmærksomheden henvendt paa denne Bog.

Medlemsbog Nr. 3757, tilhørende Alfred Sørensen, Rudkøbing, der har været tabt, er fundet og indleveret her til Forbundskontoret.

København, 9. September 1924.

Forretningsudvalget.

HVEM DREJER PAA SKRUEN?

Samtidig med Offenliggørelsen af Pristallet i Dagbladene saa man en Meddelelse om, at den Lønforhøjelse, som vilde blive Følgen af Prisstigningen, vilde andrage omkring tyve Millioner Kroner.

Nu er der jo sikkert ingen, der omgaas med en nok saa svag Mistanke om, at Arbejderne ved den opnaaede Forhøjelse har faaet mere end Dækning for, hvad de forhøjede Varepriser lister ud af deres Lommer. Og saa vidt vides er der heller ikke fra nogen Side fremkommet Anker imod, at de tyve Millioner faar Lov til at aflægge en kortvarig Visit i de arbejdende Klassers Portemonnæer. End ikke fra Arbejdsgiverforeningen har man hørt det traditionelle Suk i den Anledning. Maaske har det sin Grund i, at Vareprisernes Stigning, efter at Pristallet var »taget«, har været saa iøjnefaldende, at enhver Tale om Favorisering af Arbejderne gennem Pristalspolitiken skulde synes udelukket.

Man ynder jo ellers at kalde det »Skruen uden Ende« og fremstille det saaledes, at det er Forhøjelsen af Arbejdslønnen, der foraarsager Prisstigningen paa Varerne — en Paastand, som modbevises af det Faktum, at Lønreguleringen først finder Sted længe efter, at Prisstigningen er begyndt.

Men dette tiltrods er der alligevel noget i Talen om »Skruen uden Ende«. Vi er jo alle paa det rene med, at Betydningen af en Lønforbedring hurtigt bortvejres, at det kun er en stakket Glæde, de tyve Millioner bereder, og at de ingenlunde betyder en *blivende* Fordel. Om en føje Stund er ogsaa *de* rimeligvis som blæst bort.

Det ligger da nær at spørge: Men hvor bliver Pengene da af? Hvor ruller de hen? Og hvem er det, der drejer paa Skruen?

Vi kan ikke blive træt af at pege paa det, som utvivlsomt er en af Hovedaarsagerne til, at Skruen vedbliver at gaa rundt: *Manglende Kontrol med Avancen.*

Med Argusøjne vaages der over, at Arbejderne ikke faar mere end lige akkurat saa meget, at de kan holde sig oven Vande. Der er dannet en stor og mægtig Arbejdsgiverorganisation, hvis fornemste Opgave det er at holde Arbejderne saa nær nede ved Sultegrænsen som muligt. En Mængde ærede Medborgere er beskæftigede med at lave Statistik efter Statistik over Arbejdernes Indtægter og Udgifter. Man understøtter Sultekunstner-Forsøgslaboratorier for at konstatere, hvor *lidt* Føde der behøves for at vedligeholde Livsfunktionerne i en Arbejderkrop. Ja, man har nu ogsaa begyndt at spekulere over, hvorledes Arbejderne skal anvende deres Fritid. Kort sagt: der er snart ikke den Ting, Arbejderne vedrørende, som ikke er Genstand for offenlig Undersøgelse og Kontrol.

Men dem, der ligger inde med Produktionsmidlerne, med vor Klodes rige Afgrøder, med alt det, som er nødvendigt til Menneskenes Eksistens — ja, med dem er der ingen Kontrol. De faar frit Lov at udbytte, aagre og skabe Dyrtid og Elendighed.

Det skal indrømmes, at det var det smukkeste, det mest værdige for os, om vi alle kunde handle i Frihed og under Ansvar. Men med den Samfunds-Moral, der er den herskende i vore Dage, med den Mangel paa Fællesfølelse, som kendetegner den nuværende Slægt, gaar det ikke an at lade de frie Kræfter have frit Spillerum.

Det er ikke nok, at man undersøger de arbejdende Klassers Forhold med Røntgenstraaler; der maa sættes en Stopper for de andres Udskejelser. Hvis ikke dette sker, er vort Arbejde for højere Løn og derigennem bedre Levebetingelser uden Maal.

Fagorganisationerne har hidtil væsenligst beskæftiget sig med den Opgave at hæve Lønnen. Men dette er ikke længere nok. Hvad nyttede det, om vi hver Uge fik en hel Sæk fuld af Pengesedler at vandre hjem med, naar deres Værdi stadig forringedes gennem højere Varepriser? Kræfterne bør derfor fremtidig i højere Grad end hidtil sættes ind paa at gennemføre saadanne Foranstaltninger, at *al Spekulation og Aagren med Livsfornødenhederne udelukkes.*

I Bestræbelserne herfor er vi saa heldige at have en Forbundsfælle i den nuværende Regering. Socialminister *Borgbjerg* har klart udtrykt dette i en Tale, han holdt umiddelbart før Folketingsvalget i April. Han sagde da herom blandt andet:

»Radio, Bio, Motordrift, Flyvning, Idræt og Sport — det er Tidens Udtryk og Aand. Flugt og Fart er Tidens Krav. Tekniken har dynget Vidunder oven paa Vidunder, som Titanerne i Oldtiden Ossa paa Pelion. Vi tøjler Dampen, vi tæmmer Lynet, vi tvinger Æterens Bølger til at være os til Vilje.

Men det menneskelige Samfunds Økonomi overlades endnu til *de blinde Kræfters frie Spil.* Her maa — ifølge *Madsen-Mygdals* forældede Lære — ingen Stat gribe ordnende ind, ingen Lov raade. Det økonomiske Anarki fremstilles som højeste Livsvisdom — ganske som i salig Adam Smiths og Malthus' Dage. . . .

Der blev sagt ved Menneskehedens Vugge: »Gør jer Jorden underdanig.« Hvis Menneskeheden ikke snart lærer at gøre sig Produktion og Omsætning — lige saa godt som Jord, Hav og Luft — underdanig, da stunder den mod sin Grav. Et nyt Braavallaslag, sat i Gang af Kapitalismens og Militarismens vilde Jætter, taaler Europa ikke.«

Saaledes lød Hr. Borgbjergs Ord gennem Radio-Traaden i April. Og der er jo ingen Grund til at tvivle om, at hans Kollega Handelsministeren deler hans Opfattelse.

Fr. N.

ARBEJDERNES FRITID

Den internationale Arbejdsorganisation i Genève har paa dette Aars Møde bl. a. behandlet Spørgsmaalet om Anvendelsen af Arbejdernes Fritid. Resultatet af denne Behandling foreligger i følgende Henstilling til de forskellige Landes Regeringer:

1. Sikringen af Fritiden. Konferencen erkender, at Forholdregler, sigtende til at forbyde Arbejderne at fortsætte deres sædvanlige Arbejde hos samme eller anden Arbejdsgiver, efter at de har arbejdet det lovmæssigt fastsatte Antal Timer, er vanskelige at kontrollere og endogsaa indeholder en Krænkelse af Arbejdernes Ret til frit at disponere over deres Fritid, men anser det alligevel for nyttigt at henlede Opmærksomheden paa de Bestemmelser i anførte Retning, som findes i et vist Antal Lande.

Konferencen anbefaler Regeringerne at opmuntre og lette Oprettelsen af kollektive Overenskomster, som til Gengæld for den lovmæssige Arbejdstid sikrer Arbejderne en normal Levestandard, og som gennem frivillig Aftale mellem Arbejdsgiver og Arbejdere fastsætter Forholdsregler, der hindrer Arbejderne i at skaffe sig betalt Ekstraarbejde. For at give Arbejderne al mulig Lejlighed til paa bedste Maade at drage Nytte af den dem garanterede Fritid anbefaler Konferencen, at enhver Stat under Hensyntagen til Industriens Fornødenheder, lokale Sædvaner og de forskellige Arbejdergruppers særlige Egen-

skaber og Tilbøjeligheder undersøger Muligheden for at lægge Arbejdstiden saa samlet som muligt.

Endvidere anbefaler man, at der for Arbejdernes Transport til og fra Arbejdspladsen ydes Lettelser med Hensyn til Billetpriser og Køreplaner, og at de faglige Organisationer tages paa Raad med Hensyn til Tilrettelæggelsen af dette System.

2. *Fritid og Social-Hygiejne.* Konferencen anbefaler Staterne at opmuntre Udviklingen af den individuelle Hygiejne særlig ved Oprettelsen af offentlige Badeanstalter, Svømmebassiner etc., og at Medlemmerne træffer lovmæssige Forholdsregler eller opmuntrer private Bestræbelser for at bekæmpe Alkoholmisbrug, Tuberkulose, veneriske Sygdomme og Hasardspil.

3. *Boligspørgsmaalet.* Konferencen anbefaler at forøge Antallet af sunde og billige Boliger, Havebyer eller bymæssige Bebyggelser, som opfylder de væsentligste Krav med Hensyn til Hygiejne og Komfort.

4. *Institutioner til Udnyttelse af Fritiden.* Konferencen har ikke villet paapege, hvilke Institutioner der er de bedste, idet dette naturligvis er afhængigt af hvert Lands Sæder og Skikke, men anbefaler Medlemmerne at søge Institutioner oprettet efter en bestemt Plan. Særlig anbefaler man de Institutioner, som har til Formaal: Forbedringen af Arbejdernes økonomiske Forhold i Hjemmet og Familielivet (Arbejderhaver, Jordlodder, Husholdning etc.), Udviklingen af Arbejdernes fysiske Styrke og Helbred ved Hjælp af Sport, Udviklingen af faglig, økonomisk og almindelig Undervisning (Biblioteker, Læsestuer, Foredrag, faglige og almindelig opdragende Forelæsninger etc.).

Konferencen anbefaler iøvrigt Medlemmerne at begunstige saadanne Foretagender gennem Ydelsen af Understøttelse til Organisationer, som beskæftiger sig med Arbejdernes moralske, intellektuelle og fysiske Udvikling.

5. *Fri Benyttelse af Institutioner og Samarbejde mellem disse.* Konferencen lægger Vægt paa, at man ikke maa paatvinge Arbejderne at benytte en eller flere bestemte Institutioner. Man anerkender, at de offentlige Myndigheder eller Arbejdsgivere, som yder økonomisk eller anden Støtte til Arbejderhaver, Sport eller Undervisnings-Institutioner, kan have berettiget Krav paa at deltage i disses Ledelse, men henstiller dog, at der træffes Forholdsregler for at hindre, at der sker noget som helst Indgreb i de Personers Frihed, for hvis Skyld Institutionerne er oprettet. Det anbefales hver Stat at undersøge Muligheden af at danne Distrikts- eller lokale Komitéer bestaaende af Repræsentanter for offentlige Myndigheder, Arbejdsgiver- og Arbejderorganisationer og kooperative Institutioner for at tilvejebringe et Samarbejde mellem de forskellige Institutioner, som tjener til Arbejdernes Fritidsbeskæftigelse. Endelig anbefaler Konferencen under dette Afsnit, at der skal foretages en aktiv og virkningsfuld Propaganda for at skabe Forstaaelse af Nødvendigheden af en fornuftig Udnyttelse af Arbejdernes Fritid.

I Forbindelse med Henstillingen vedtog Konferencen en Resolution, hvori det blev paalagt det internationale Arbejdsbureau at holde sig i Forbindelse med Regeringerne for at indsamle Oplysninger om, hvad der i forannævnte Henseende er blevet gjort, og regelmæssigt offentliggøre Rapporter herom.

EN UHELDIG LÆREMESTER

—

Redaktøren af »De grafiske Fag«, som i den sidste Tid har været travlt beskæftiget med at »hvidte« de gamle Huse og formentlig desaarsag ikke har haft Tid til at læse »Typ.-Tid.«, har nu genoptaget sin Yndlingsbeskæftigelse: at underkaste dette Blads Artikler en kritisk Behandling. Vi byder ham velkommen tilbage til Arbejdet.

Denne Gang er det en Artikel om Landstingsvalget, Redaktøren har følt sig pinligt berørt af. Han kan ikke forsone sig med, at vi vil deltage i Kampen mod Landstinget. Det forstaar vi saa godt og skal heller ikke opholde os derved.

Derimod bliver det nødvendigt at fremkomme med en korrigerende Bemærkning over for en af »De grafiske Fag«s Paastande. Naar Bladet saaledes skriver, at vi har »formanet Typograferne til at holde sig klar af Partierne«, er dette ingen korrekt Gengivelse af, hvad vi skrev. Ikke et Ord har vi skrevet om, at *Typograferne* ikke skal deltage i Partipolitik. Det vil vi naturligvis ganske overlade til hver især at tage Bestemmelse om. Derimod har vi hævdet, at *Fagforeningerne* som saadanne bør holde sig borte fra *Parti*politik, saaledes forstaaet, at de ikke gør sig *afhængig* af noget bestemt Parti.

»De grafiske Fag« vil nok indrømme, at her er en betydelig Forskel.

Bladet skriver blandt andet:

». . . Ikke et Ord staar der i »Typograf-Tidende«s Artikel om det Spørgsmaal, der beherskede hele Folketingsvalget, og som »Typograf-Tidende« dengang, lydig mod Partiparolen, lagde sine Læsere indstændigt paa Sinde. Vi mener Valutaspørgsmaalet, det alt overskyggende Problem for praktisk dansk Politik. Ministeriet Staunings uafviselige Opgave. Vi læser »Typograf-Tidende«s Artikel igennem endnu engang — og sidder tilbage med Klangen af et tomt Valgbrøl i vore Øren. Ikke med en Lyd har dette selvstændighedskære faglige Organ røbet, at Kronen stadig venter paa sin Redningsmand, og at Ministeriets Kløgt og Kraft har svigtet paa det afgørende Punkt.«

Enhver, der følger blot en lille Smule med i dansk Politik, vil sikkert forundres over, at sligt kan skrives. Og Forundringen bliver større, naar vedkommende, som skriver det, samtidig optræder som Læremester og frakender andre Betingelserne for at kunne snakke med om Politik. Det kan da ikke være undgaaet »De grafiske Fag«s Redaktørs Opmærksomhed, at naar der ikke er foretaget noget i Valutaspørgsmaalet, er dette jo netop Landstingets Skyld, idet Ministeriets Valutaplan er blevet standset i dette Ting. Ganske bortset fra Spørgsmaalet, om denne Plan vilde føre til det ønskede Resultat: at stabilisere vor Krone, kan der dog ikke med nogen som helst Ret bebrejdes Ministeriet Stauning, at det ikke har foretaget sig noget. Det er dog for Smed at rette Bager.

Derfor er der heller ikke noget galt i, at Arbejderne den 16. September gaar hen og stemmer imod det nuværende Landstingsflertal. Saa vender de sig netop imod den skyldige Smed. *Fr. N.*

OM TYPOGRAFERNES LØNFORHOLD I »DE GODE GAMLE DAGE«

Nogle Undersøgelser af L. Chr. Nielsen.

XIV.

(Sidste Artikel.)

Med denne Artikel slutter jeg disse Undersøgelser om tidligere Tiders Lønforhold indenfor Bogtrykkerfaget. Man vil sikkert have set, at disse i nogen Grad er fragmentariske. Men dette er en ganske naturlig Følge af Forholdene — Oplysningerne er meget mangelfulde. Det har endda — som de her foreligger — ikke været noget ringe Arbejde at faa dette frem til et samlet hele, saa at Nutidens Fagmænd heraf kan danne sig noget mere end et Skøn over Fortidens Lønforhold i Bogtrykkerierne.

Det kan maaske siges, at disse Artikler paa en Maade danner et Supplement til en Serie Artikler, jeg i Aaret 1909 skrev om en anden Side af Typografernes Lønspørgsmaal, nemlig »Om Bogtrykkerier, der giver sine Arbejdere Andel i Overskudet«[1]). Begge Artikelserier kan imidlertid udmærket læses uafhængigt af hinanden, selv om de ogsaa supplerer hinanden.

Uden i nævneværdig Grad at komme ind paa Kommentarer til de her fra de forskellige Lande givne faktiske Oplysninger, maa det dog være mig tilladt at paapege, at det, som først og fremmest springer i Øjnene ved Gennemlæsningen af denne Artikel, er den *Nøjsomhed*, som karakteriserer Fortidens saavel Bogtrykkere som først og fremmest Typografer. Det var i Almindelighed smaa Forhold, man levede under. Indkomsterne var smaa, — men Udgifterne var vel i Almindelighed derefter. Men der var ogsaa noget andet, der karakteriserede hine, nu paa en vis Maade saa fjerne Tider. Det er Kravene til Livet! Man stillede ikke de store Fordringer til Fornøjelser, Klæder, Bolig og meget andet, som en nyere Tid har ført med sig. — Hermed være ingenlunde i nogen som helst Grad sagt, at Nutidens Krav til Livet er ubeføjede, eller at Fortidens Krav var for beskedne. Jeg har kun i Almindelighed villet pege paa, hvad denne Del af Kulturhistorien lærer os, nemlig: at hver Tid har sine Krav — Krav til Livet, til Løn- og øvrige Arbejdsforhold, og at disse maa løses bestandigt under Hensyn til de for enhver Tid gældende særlige Forhold.

Men jeg har ogsaa med disse Kulturbetragtninger og Kulturoplysninger villet noget andet. Jeg har villet vise Nutiden — maaske først og fremmest Ungdommen i Nutiden —, at Samfundet (heri indberegnet Lønbevægelser til enhver Tid) bygges op paa Fortidens Erfaringer, paa Fortidens Arbejde i den ene eller den anden Retning. Jeg har villet vise, at naar — for at holde mig til Bogtrykfaget (men i den Retning er Forholdene ens i alle Fag) — vi nu arbejder under mere eller mindre gode Tarifer (Arbejdsforhold), da er dette ikke alene en Frugt af Nutidens Arbejde, men disse Forhold er møjsommelig fremkomne gennem mange, mange Aars og Generationers Arbejde i den samme Sags Tjeneste.

Og derfor bør man ikke lade haant om Fortidens Arbejde. Ogsaa i »de gode, gamle Dage« gjorde man efter Evne et intensivt Arbejde for at bringe Faget og Standen opad og fremad! Selv om Fremskridtene — maalt med Nutidens Maal — ofte var smaa, saa *kan* Fremskridtene og det maalbevidste Arbejde for disse dog tydelig følges gennem Historiens Annaler. Og ligesom Arbejderbevægelsen — og alle store Kulturbevægelser — er internationale, saaledes kan man ogsaa i de her gengivne Oplysninger tydelig spore en international Bevægelse, maaske stærkere og stærkere op imod Nutiden.

Men alt dette bevirker — forekommer det mig — at Nutidens kulturelt interesserede Mennesker med Forstaaelse og Tak maa kaste Blikket tilbage paa Fortiden og tidligere Generationers Fagmænd med en Tak for alt, hvad disse Mænd under deres smaa og vanskelige Forhold har udrettet. Thi deres Arbejde er det, som danner det faste, fundamentale Grundlag for Nutidens Arbejde og Nutidens kulturelle Bestræbelser og Liv.

DET NATIONALE ØKONOMISKE RAAD

—

I Frankrig er der nu dannet en »Raadgivende Kommission for Handel og Industri«, der næsten udelukkende skal bestaa af Repræsentanter for Handelskamrene, Arbejdsgiverorganisationerne, Handelen, Industrien og Bankverdenen. Af Kommissionens 80 Medlemmer skal Arbejderne og Konsumenterne kun stille de 2, d. v. s. Brugs-

[1]) *L. Chr. Nielsen:* »Nordisk Papir- & grafisk Tidende«, København 1909. (Se Artikelserien: »Om Bogtrykkerier, der giver sine Arbejdere Andel i Overskudet« Side 57, 65, 73, 89 og 105).

foreningerne skal udpege et og den faglige Landsorganisation ligeledes et Medlem.

Den franske Højfinans har saaledes faaet afgørende Indflydelse paa den franske Handelsministers Beslutninger, og Arbejdsgiverne har nu faaet yderligere et Vaaben i Hænde til at forhindre Dannelsen af det af de franske Fagforeninger og de udenfor de store kapitalistiske Sammenslutninger staaende Elementer fordrede »Nationale økonomiske Raad« eller i hvert Fald til at begrænse dettes Indflydelse. Venstrepressen giver Udtryk for sine Betænkeligheder overfor Dannelsen af denne »Stat i Staten«, og selv den nationalistiske »Action Française« maa indrømme, at »Comité des Forges« Repræsentation i den nye Kommission er altfor stærk.

For i nogen Grad at svække det ugunstige Indtryk og med Henblik paa de tidligere aflagte Løfter angaaende »Organiseringen af Demokratiet« har Herriot, den franske Ministerpræsident, bemyndiget Arbejdsministeren til ufortøvet at forberede Dannelsen af et økonomisk Raad. Han sagde dog vel at mærke »forberede« og ikke »gennemføre«.

Arbejdsminister Godart er altsaa gaaet over til Nedsættelse af en Studiekommission, som først og fremmest har til Opgave at fastslaa, paa hvilken Maade Arbejderne og deres Organisationer skal være repræsenterede i Raadet, og hvad der kan gøres for Sikringen af den offentlige Hygiejne. Endvidere skal Kommissionen udarbejde en Arbejdsplan for det eventuelle økonomiske Raad og herved hovedsagelig tage Hensyn til følgende Problemer, som hører til Arbejdsministeriets Arbejdsomraade, nemlig den offentlige Hygiejne, den sociale Forsorg og de sociale Institutioner. Kommissionen skal bestaa af Repræsentanter for følgende Grupper: Landbruget, Industrien, Fagforeningerne, Arbejder-Produktivforetagender samt af en Repræsentant for Arbejdsdirektoratet, af Fagfolk paa Hygiejnens Omraade og Jurister.

Den franske Landsorganisation er repræsenteret i Kommissionen ved Jouhaux, Lenoir og Million.

Det franske Tidsskrift »Information Sociale« skriver om et saadant Raads Opgaver bl. a. følgende: »Det skal forhindre Sammenbrudet af vor napoleonske Forvaltning, som under et Aarhundrede tilfredsstillede Frankrig, men nu ikke mere er i Overensstemmelse med de Krav, Nutiden stiller, hvor det er lykkedes en sand økonomisk »Feudalisme« at udbygge hele det økonomiske System under Hensyntagen til egne Interesser og paa Bekostning af Arbejderne og Konsumenterne.«

Kommissionen har holdt Møde og vedtaget følgende Udtalelse:

1) Det nationale økonomiske Raad, hvis Oprettelse anbefales, skal være autonom og oprettes i Samarbejde med de forskellige ministerielle Departementer. Det skal studere de store økonomiske Problemer og tilstræbe disses Løsning.

2) Det økonomiske Raad skal have en vis Initiativret overfor Myndighederne. Denne Ret skal finde sit Udtryk gennem Muligheden for at kunne forelægge Regeringen og i Form af Anbefalinger ogsaa begge Kamrene de ved dets Forhandlinger vedtagne Beslutninger.

GENERALFORSAMLINGER OG MØDER

GUTENBERG-KORET

afholdt Fredag den 22. August ordinær halvaarlig Generalforsamling i Pileallé 18. Formanden, *E. Fossing*, meddelte, at han havde modtaget en Tak fra Vald. Nielsens Enke for udvist Deltagelse ved hendes Mands Død.

Derefter aabnede Formanden Generalforsamlingen og bad Medlemmerne vælge en Dirigent, hertil valgtes *Chr. Nielsen*. — *Formanden* aflagde Beretning for Halvaaret og omtalte det store Arbejde, der havde været i Anledning af Fynsturen. Kom derefter ind paa en Redegørelse angaaende det store Karneval, hvor Koret var blevet sat ind i sine gamle Rettigheder. Foraarskoncerten, som hidtil var afholdt i Studenterforeningen, vil til næste Aar blive i Handels- og Kontoristforeningens Sal og paa Skærtorsdag. Formanden havde overrakt vor Afdelings-Formand, Samuelsen, Korets Billede i Ramme, som denne bad Fossing bringe Koret en Tak for. Det havde været en lang Sæson, men Medlemmerne var mødt flittigt til Prøverne, og der var indstuderet 30 Sange. — Beretningen godkendtes.

Kassereren, *C. Langsted*, aflagde det reviderede Regnskab. *G. Kirschner* vilde paa Revisionens Vegne anbefale det vel førte Regnskab til Godkendelse. — Til Kasserer valgtes *Carl Langsted* med Akklamation.

Til Næstformand valgtes *Alfr. Olsen* i Stedet for Nic. Møller, som ønskede at fratræde efter 11 Aars Forløb. — Til Revisor valgtes *Carlsen*. — Under Eventuelt takkede *Jens Larsen* Styrelsen for den vel tilrettelagte Fynstur, han havde glædet sig over den, og det var blevet minderige Dage, det gode Kammeratskab havde vist sig paa hele Turen. Og saa disse brillante Mennesker, man var kommen over til, de udviste en Begejstring for os alle, som man aldrig glemmer. Det havde for ham været helt rørende at tage Afsked med disse næsten til Taarer bevægede Mennesker i Afskedsstunden. Lad os alle rejse os og mindes dem. — Derefter hævedes Generalforsamlingen. *N. M.*

STYRELSESMØDER

DEN KØBENHAVNSKE STYRELSE

11. August 1924.

Protokollen fra forrige Møde oplæstes og godkendtes. — Et Lærlingeforhold behandledes. — Der forelaa Meddelelse fra Københavns Bogtrykkerforening om, at tarifmæssige Tilstande var indført i Byens Bogtrykkeri. Blokaden hæves. — Skrivelse forelaa fra K. B., at Det grafiske Institut og Rosenbergs Bogtrykkeri ikke mere var Medlemmer af deres Forening. Til Efterretning. — Tidligere behandlet Sag angaaende skyldig Arbejdsløn havde været behandlet mellem Hovedorganisationerne uden noget Resultat. Klage formuleres til Den faste Voldgiftsret. — Tarifspørgsmaal vedrørende Maskinsætning besvaredes. — Klage over en Opsigelse forelaa. Der redegjordes for den skete Undersøgelse. Sagen henlægges. — Et Firma havde bebrejdet vore Medlemmer, at de søgte Assistance i Dansk Typograf-Forbund. Bebrejdelsen tilbagevises med, at der i Gentagelsestilfælde vil blive klaget til Den faste Voldgiftsret. — En Rotationsmedhjælper, der arbejdede alle Aarets Dage, havde kun erholdt en Uges Ferie. Ved Formandens Indgriben var der tilstaaet ham en Uge ekstra. Til Efterretning. — Skrivelse angaaende Revisionsbanken refereredes. Til Efterretning. — Et Arbejds- og Understøttelsesforhold havde været behandlet i Forretningsudvalget, der havde krævet en skriftlig Erklæring, hvilken nu foreligger. Til Efterretning. — Angaaende tidligere behandlet Sag forelaa en Skrivelse fra vedkommende Trykkeripersonale, paa hvilken Formanden havde givet et foreløbigt Svar. Det meddeles at Personalet, at Styrelsen henholder sig til den en Gang trufne Afgørelse. — To Kolleger havde indfundet sig paa Kontoret udenfor Kontortiden og lavet grov Uorden. Der foreligger Anmodning om at modtage Undskyldning. Skarp Advarsel gives. — Der sluttes Kontrakt om Lokaleleje til Novemberfest den 15. November og Karneval den 14. Februar. — En Del Sager om Refusioner for Narkoser og Hjælp til Bandager samt Ekstra-Hjælp behandledes. — Hvilende Ret-Sager behandledes. — Mødet hævet.

NÆR OG FJÆRN

JUBILÆUM. Den 6. ds. fejrede Sætter *Carl Kofoed* og de 9. ds. Maskintrykker *Bruun* 25-Aarsdagen for deres Ansættelse i Firmaet J. H. Schultz A/S. Begge Kolleger blev hyldet paa forskellig Vis og fik overrakt Gaver af Kolleger og Firmaet.

VALGDAGEN Tirsdag den 16. er Kontoret lukket.

DØDSFALD. Et af Københavns gamle Medlemmer, *Peter Oluf Petersen* fra »Nationaltidende«, begravedes i Lørdags fra det store Kapel paa Vestre Kirkegaard. Petersen havde i ca. 40 Aar arbejdet i »Natt.«s Ombryderi og var en dygtig og omgængelig Kammerat, der, trods sin absolute Førstemandsstilling i mange Aar i den store Virksomheds Natarbejde, altid følte og betragtede sig som lige med sine Arbejdsfæller. I de sidste Aaringer havde dog de mange Aars Natarbejde taget stærkt paa ham, og den flittige Natur maatte neje sig. — En Del Kolleger, særlig fra Bladene, havde givet Møde ved Begravelsen, hvor Afdelingens nye Gutenbergfane sænkedes over hans Grav. — Petersen blev 68 Aar.

FAGBEVÆGELSEN I JAPAN. Den faglige Landsorganisation i Japan tæller ca. 24.000 Medlemmer. De største tilsluttede Organisationer er Mekaniker- og Maskinistforbundet, der omfatter ca. 20 pCt. af Landsorganisationens samlede Medlemsantal. Skibsværftarbejderne udgør 15 pCt., Bjergarbejderne 12 pCt. Desuden bestaar der Fagforeninger for Typografer, Skibstømrere, Tekstilarbejdere, Urmagere o. s. v. Et betydeligt Forbund er Søfolkenes, som samarbejder med Landsorganisationen og tæller 23.000 Medlemmer. Den talmæssigt største Organisation er dog Landarbejderforbundet med 45.000 Medlemmer. Heller ikke dette tilhører Landsorganisationen.

Antallet af organiserede Arbejdere er i Forhold til det samlede Antal beskæftigede Arbejdere yderst ringe. Saaledes er af de ialt 400.000 Bjergarbejdere kun ca. 3000 organiserede, medens Landbruget sysselsætter ialt $5^1/_2$ Million Familier, hvoraf de 3.800.000 selv har forpagtet Jorden, men til Trods herfor dog maa henregnes til Proletariatet, da de maa kæmpe haardt for at friste Livet.

Landsorganisationens Formaal er: 8 Timersdag og 48 Timersuge, Minimalløn, Afskaffelse af Natarbejde, Indførelse af Forsamlings- og Demonstrationsfrihed, Anerkendelse af Rusland, Anerkendelse af 1. Maj som national Helligdag, Sammenslutning af alle japanske Arbejdere i en økonomisk Bevægelse. (I. F. C.)

TAK

Alle, der viste mig Opmærksomhed paa min Jubilæumsdag, bedes herved modtage min hjertelige Tak. *Carl Fr. Kofoed.*

DANSK TYPOGRAF-FORBUND BOGTRYKFAGETS ARBEJDSLØSHEDSKASSE

VESTERGADE 5, 1. SAL

KØBENHAVN B.

KONTORERNE er aabne for Ind- og Udbetaling fra 1—3 undtagen *Lørdag (11—1)* samt *Fredag* og *Mandag Aften Kl. 5—$6^1/_2$*. Telefon 4331.

FORMANDEN træffes som Regel til samme Tider. Telefon 13,331.

ANVISNINGSKONTORET. Telefon 4331. Før Kl. 9 Form. og efter 6 Aften gennem Str. 1683. Telegramadr.: Typforbundet, Kbhvn.

FORENINGSMEDDELELSER

TILSKUD FRA HOVEDKASSEN er efter lovformelig Begæring tilsendt følgende Afdelinger: 4. September: Struer 200,00. 9. September: Viborg 500,00; Roskilde 200,00.

København, 9. September 1924.

Forretningsudvalget.

NYE MEDLEMMER

København: Hj.arb. Carlo Christensen (Frederiksberg Bogtr.). 1965 Nielsens Hustru Karen (Syge- og Begravelseskassen). 3322 Falckes Hustru Johanne (Syge- og Begravelseskassen). 2566 Rasmussens Hustru Mathilde (Syge- og Begravelseskassen).

Aalborg: Paal. Gerda Kirstine Willadsen. Silkeborg: Sætter-Trykker Else Larsen, udl. 1. 5. 24 hos Bernh. Larsen.

TILTRAADTE

København: 1419 Svend Jensen fra Haslev (Vallentin & Lund). D. Christensen fra Dansk Arbejdsmandsforb. (Egm. H. Petersen). 1986 Ernst Nielsen fra Slagelse (arbl.). 1927 N. Ljungstrøm fra Rejse (arbl.). Oda Nielsen fra Kvindeligt Arbejderforb. i Pl. 955 V. Clarin fra Rejse (Trier).

Aalborg: 4263 Kaj V. Jacobsen (arbl.). Haslev: 1419 Svend Holger Jensen (arbl.). Hillerød: 2873 Edvin Jørgensen (Amts-Avisen). Holbæk: 3195 Johs. Cramer (arbl.). Kolding: 4329 Ove H. Pehrson (arbl.) og 6053 Johannes Berthelsen (arbl.). Kalundborg: 3147 Ch. W. Krogh (arbl.). Næstved: 6818 Fr. Wollander (arbl.). Randers: 3676 H. L. Andreasen (arbl.). Ribe: 7368 Johan Lausten (arbl.). Rønne: 3791 Ejner Spietz (arbl.). Skive: 186 Martin Rasmussen (Folkebladet). Viborg: 256 S. Albrechtsen (arbl.) og 7340 J. Harrits (arbl.).

FRATRAADTE

København: 2873 E. Jørgensen til Hillerød i Pl. 4086 V. Nielsen til Chauffører. 410 Vagn Andersen paa Rejse. 3195 J. Cramer til Holbæk (arbl.). 4263 Kaj Jacobsen til Aalborg (arbl.). 3668 J. Wolther paa Rejse. 1237 Th. Hansen til Smede- og Maskinarbejderforb. 7391 G. Petersen paa Rejse.

Aalborg: 7273 Carl Chr. Andersen til Hjørring (arbl.). Aarhus: 4466 Ejnar Petersen til Kbhvn. (syg). Haslev: 1419 Svend Holger Jensen til Kbhvn. i Pl. Hillerød: 7046 Ernst Christensen paa Rejse. Nykøbing M.: 7333 Walther Sørensen paa Rejse. Slagelse: 1986 Ernst Nielsen til Kbhvn. (arbl.). Svendborg: 4341 S. Chr. Lykke til Nakskov (arbl.).

UDMELDT

København: 2352 Agda Christoffersen (fratr. Faget).

ANNULLERET UDSLETTELSE

København: 4025 Callesen (Kandrup & Wunsch).

Typografernes Sangforening.

Fredag Kl. 8 Sangøvelse i Kafé »Dronning Olga«, Falkonérallé 81. Ny Medlemmer sættes paa Stemme. — Søndag Kl. 4 Typografernes Stiftelse, Viktoriagade 23. — Mandag Kl. 8 Centralprøve, Weinold, Nørrevold 23. v

Søndag den 14. September: *Springforbi.* Sct. Hans Torv Kl. 10. (3x)

ANNONCER

I Henhold til Anvisningskontorets Regulativ, Punkt 6, gøres opmærksom paa, at ingen maa slutte bindende Aftale om Pladstilbud, før Henvendelse er sket til Lokalkassereren i den paagældende By eller i København til Anvisningskontorets Bestyrer. Undladelse heraf medfører Karantæne.

Sætter-Trykker,

22 Aar, søger Arbejde til 1. Oktober, da jeg til den Tid er færdig med Militærtjenesten. Er kendt med alt forefaldende Arbejde i et Bogtrykkeri. — Billet mrkt. »212« modtager Ekspeditionskontoret.

Haandsætter,

23 Aar, Provinsianer, søger Plads straks som Akcidens-, Annonce- eller Avissætter, event. som Ombryder. Anbefalinger haves. Billet mrkt. »208« modt. Ekspeditionskont.

Typograph-Maskinsætter

søger Plads. Billet mrkt. »207« modtager Ekspeditionskontoret.

Plads søges

som Forbundter, helst paa et større Bogtrykkeri. Har staaet 4½ Aar i Lære som Sætter-Trykker. — Billet mrkt. »215« med Løntilbud modtager Ekspeditionskontoret.

·ERIK·LEVISON·
GRAFISKE ARTIKLER
EN GROS
VESTRE BOULEVARD 36-38 KØBENHAVN B
Stort Udvalg i alle grafiske Utensilier, Træmaterialer
samt nye og brugte Maskiner
BESØG DE BETYDELIGT UDVIDEDE UDSTILLINGSLOKALER
(20)

Modarbejd Arbejdsløsheden.
Brug DRUBINS Danske Trykfarver.
Eneste danske Specialfabrik for Bog- og Stentrykfarver.
Telefon 9090 Telegr.-Adr.: DRUBIN, Valby.
(14)

Sætter-Trykker,

Ung Typograf, kendt med alt i et mindre Akcidenstrykkeri forefaldende Arbejde, søger Plads.

Billet mrkt. »213« modtager Ekspeditionskontoret.

Forbundter.

I en af Sjællands største Provinsbyer kan en ung Mand med gode Forkundskaber og Lyst og Interesse for Faget, faa videre Uddannelse saavel i Sætning som Trykning. Gode Betingelser. Antages fra 1. November eller før. Billet mrkt. »210« modtager Ekspeditionskontoret.

Sønderjyde,

20 Aar, som har staaet i Lære i Berlin, søger Plads til 15. Oktober i større Provinsby eller København. Paagældende er vant til hurtigt og rationelt Arbejde, kendt med fineste Farve-, Akcidens- og Illustrationstryk, ligeledes med Universal- og Johannisberger Paalæggeapparat.

Adresse: **Christian Nissen.**
Adr. Frau Leue.
Berlin O. 17.
(211) Caprivistrasse 22 III.

Hurtig

Akcidenssætter,

Provinsianer, 25 Aar, staar i fast Plads, søger Plads i København eller Provinsen.

Billet mrkt. »214« modtager Ekspeditionskontoret.

Forbundter.

En flink Sætter-Trykkerforbundter, som paa Grund af Sygdom har maattet fratræde sin Plads, søger Plads straks eller senere. Har staaet 2½ Aar i Lære. Har deltaget i alt forefaldende Arbejde i et mindre Bogtrykkeri. Anbefaling haves.

Georg Jacobsen,
Haslevej, Brabrand.
(203) (Ved Aarhus.)

Bogtrykkeri til Salg.

Paa Grund af, at Ejeren gerne vil trække sig tilbage efter en mangeaarig Virksomhed, ønskes Akcidens-Bogtrykkeriet, som er i god Drift og holdt i tidssvarende Stand, overdraget til en dygtig og solid Fagmand. Bogtrykkeriet er beliggende i en af Sjællands største Provinsbyer. — Udbetalingen kan rette sig efter en solid Købers Ønske. — Billet mrkt. »209« modtager Ekspeditionskontoret.

„EN TUR TIL HØVE"

14 morsomme Sange fra Revyen
(heftede) faas à 25 Øre.

Til Provinserne sendes 20 Stkr. portofrit, naar Beløbet sendes forud pr. Postanvisning til N. Nielsen, Fælledvej 22 B⁴ N. (1x)

Honning fra egen Bigaard. 3 kg Sp. 12 Kr. portofrit tilsendt. Typograf Petersen, Kaastrup, Kallundborg. (204)

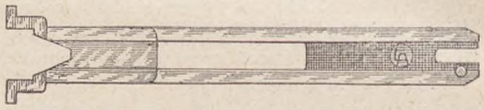

KILESPATIER

Nøjagtige. — Solide. — Billige.
Videreforhandlere Rabat.
C. A. E. Kjellberg, Marstalsgade 33.
København Ø. Telf. Øbro 4427 x. (142)

A/S F. L. BIE **Gothersgade 28, København K.**
Telefoner: Centr. 11,462, 8062 & Palæ 1556.
Samtlige Maskiner og Artikler for **Bogtrykkerier, Bogbinderier, Litho-Etablissementer, Klichéfabriker** og beslægtede Brancher.
Kulante Betingelser.
Stadigt stort Lager. (10)

PARITZ GOTTSHALCK
KONGENS NYTORV 8 · TELEFON 3378
Nye og brugte Maskiner haves paa Lager.
Stort Lager af alle Utensilier. (11)

BARNE VOGNE
S. JOHANSENS
BARNEVOGNSFABRIK
RATEBETALING
AMERIKAVEJ No. 1
TELEFON VESTER 2886X
(195)

Husk A. E.s Rabat.
Største Besparelse
for Foreningens Medlemmer er at benytte **A. E.s Rabatkort.** Kortene udleveres gratis paa Foreningens Kontor. (16)

Tandlæge Edv. Møller,

Købmagergade 30, 2.

udfører enhver Tandbehandling til smaa Priser. Samvittighedsfuldt Arbejde. Bedøvelse hele Dagen. Konsultationstid 10—3½, 6—7 Efterm. Telefon 8181. (12)

Redaktør: Fr. Nielsen, Bygaardsstræde 8, Køge. Ekspeditør: Karl Sørensen, Vestergade 5, 1. Sal, Kbhvn. B.
Abonnem. gennem Postkontorerne: 1 Kr. 50 Øre Kv. Annoncer: 35 Øre pr. Petitlinje (pladss. Medl. 25 Øre). 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. Bording (V. Petersen). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 38 KØBENHAVN DEN 19. SEPTEMBER 1924 51. AARGANG

DANSK TYPOGRAF-FORBUND

—

ANNULLERET MEDLEMSBOG

Medlemsbog Nr. 1743, tilhørende Carl Rich. Christiansen, København, opgives at være tabt, hvorfor Bogen herved annulleres. D'Hrr. Lokalformænd og Kasserere anmodes om at have Opmærksomheden henvendt paa denne Bog.

København, 15. September 1924.

Forretningsudvalget.

NIENDE INTERNATIONALE BOGTRYKKERKONGRES

—

Den 8. September aabnedes den 9. internationale Bogtrykkerkongres i Gewerkschaftshaus i Hamborg. 30 Repræsentanter var til Stede fra følgende Lande: Belgien, Danmark, Tyskland, Frankrig, Holland, Island, Italien, Jugoslavien, Luxemborg, Norge, Østrig, Polen, Rumænien, Sverige, Schweiz, Czekoslovakiet og Ungarn.

Præsidenten for Sekretariatskommissionen *Schlumpf* (Bern) aabnede Kongressen og bød Repræsentanterne velkommen samt fastslog, at de internationale Forbindelser i de sidste Aar havde gjort Fremskridt. I sin Velkomsttale mindede Taleren 3 afdøde Kolleger: Keufer (Frankrig), Ruud (Norge) og Buköeg (Agram). Taleren sluttede dernæst sin Tale med Udraabet: Ingen Race, ingen Landsgrænse skal skille vor Solidaritet, hvorefter han erklærede den niende internationale Bogtrykkerkongres for aabnet.

Seitz bød dernæst paa det tyske Forbunds Vegne de internationale Kolleger velkommen og gav det Haab Udtryk, at denne Kongres yderligere maatte knytte de internationale Forbindelser sammen. Takkede hjerteligt for den internationale Hjælp, der fra Broderorganisationerne var tilflydt den tyske Organisation i den sværeste Tid, denne havde gennemlevet. *Runtzler* bød paa Hamborger-Kollegernes Vegne Kongressens Repræsentanter velkommen.

Til Kongressens Forsæde valgtes dernæst *Schlumpf* (Bern), *Seitz* (Tyskland) og *Waterschoot* (Belgien).

Efter at Kongressen under Henvisning af *Rothenstein* (Ungarn) til Antikrigsdagen den 21. September enstemmig havde vedtaget Tilslutning til en Resolution, der protesterede mod de Bestræbelser, som tog Sigte paa at hidføre en Krig, oplæste den internationale Sekretær en Række Hilsener til Kongressen. Fra Englænderne var indkommet en Skrivelse, der maatte afslaa en Repræsentation til Kongressen, fordi en Sammensmeltning i det internationale Sekretariat ikke stod paa Dagsordenen.

Derefter aflagde *Verdan* Sekretariatskommissionens Beretning for 1921—23: I Aaret 1920 var de internationale Sammenslutninger endnu meget løse. Chauvinisme og Nationalisme havde beredet mange Besværligheder. Men efter 1921 havde Forholdene forbedret sig meget. En Række af Landsforbund havde igen tilsluttet sig. Alle Bestræbelser med at faa bevæget Englænderne til Tilslutning havde dog været forgæves. Som Grund til Afslaget blev angivet det statutmæssige Viatikum. Til en Begyndelse havde de engelske Hjælpearbejdere erklæret sig beredt til Tilslutning, men trak sig senere tilbage med den Begrundelse, at først maatte de tre internationale Sekretariater for de forskellige grafiske Fag være sammensmeltede. Amerikanerne forkastede at være tilsluttede, saalænge de amerikanske Fagforbund ikke tilhørte Amsterdam-Internationalen. Fra det russiske Forbund var der atter indkommet en skriftlig Anmodning om at tillade dets Optagelse i Internationale. Berettede dernæst om de Vanskeligheder, Sekretariatet havde haft og bemærkede herunder, at Viatikum'et var en af vor Internationales vigtigste Opgaver. I Stedet for en Ophævelse af dette, som fra enkelt Side blev forlangt, skulde man bygge videre og udvide det, og Taleren manede Forbundene til i Forholdet til Internationale at yde alsidigt praktisk Arbejde.

Derefter paafulgte en ret interessant Diskussion saavel angaaende den foreliggende trykte Beretning som angaaende det af Sekretæren nærmere fremførte. En lang Række Talere havde Ordet, og adskillige kom ind paa de for Tiden raadende Grænsespærringer, der dels beklagedes, dels forsvaredes, men af andre foresloges ophævede eller kun anvendte i yderste Nødsfald. *Bruno* (Italien) vendte sig imod Russernes Splittelsestaktik. De italienske Fagforeninger var ødelagte gennem de kommunistiske Spaltemetoder. Alene Typografforbundet havde modstaaet Spaltetendenserne og var forblevet enig. *Liochon* (Frankrig) kritiserede Sekretariatet og Sekretariatskommissionen. Det franske Forbund stod paa det Standpunkt, at det ikke kunde yde noget Viatikum uden dog at vilde være Modstander af Gensidighedsoverenskomster. Landsforbundene maatte bevare deres indre Autonomi. Hertil svarede *Rothenstein* (Ungarn), at han maatte anerkende Sekretariatets Bestræbelser for at bevæge alle Landsforbund til at tiltræde vor Internationale. I Modsætning til forrige Taler var han af den Opfattelse, at man skulde tage sig de bedst organiserede Forbund til Forbillede for at skabe en Enhedsbasis i Kampen mod Udbytningssystemet. De enkelte Landsforbunds Autonomi blev derved intetsteds angrebet. Mod en Svækkelse af det internationale Sekretariat gennem det russiske Forbund maatte tages Forbehold. *Seitz* (Tyskland) understregede Rothensteins Udtalelser og slog fast, hvad *Schlumpf* (Bern) senere bevidnede, at Tyskland ingen Hjælp havde forlangt, men stadig havde efterkommet sine Forpligtelser. Og efter at en Række Talere havde haft Ordet, vendte *Verdan* (Bern) sig mod *Liochon* (Frankrig), der tog fejl, naar han tilskrev Sekretariatskommissionen Diktaturlyst. Viatikum'et er fastlagt i Statuterne, følgelig maa Sekretariatet holde fast ved dets Opfyldelse.

Sekretariatets Virksomhed godkendtes enstemmigt.

Paa næste Forhandlingsmøde debatteredes Udkastet til Statuterne, angaaende hvilket *Verdan* (Bern) indledede. Blandt andet bestemmer det nye Udkast, at kun saadanne Forbund maa tilhøre Internationale, der staar paa det internationale Bogtrykker-Sekretariats fagforeningsmæssige Grund. Et Forbund, der bevidst modarbejder de fælles Interesser eller stod til Restance og trods Anmodning ikke betalte, kan af Kongressen eller Sekretariatskommissionen udelukkes. Viatikum'et bliver igen gjort til statutmæssig Pligt.

Angaaende denne Bestemmelse førtes en lang og indgaaende Diskussion, under hvilken man ogsaa kom ind paa andre Spørgsmaal af økonomisk Natur. Af særlig Interesse skal nævnes, at *Geistlinger* (Rumænien) foreslog et stadigt Ekstrabidrag til Understøttelse af økonomiske Kampe, medens *Barkel* (Luxemborg) talte for finansiel Understøttelse ved store Strejker. *Rothenstein* (Ungarn) imødegik Geistlingers Forslag. Ledelsen og Finansieringen af økonomiske Kampe maatte være Landsforbundenes Opgave. En saadan Modstandsfond som foreslaaet vilde nedsætte Landsforbundenes Ansvarsfølelse. Ekstrabidraget kunde ogsaa afstedkomme andre uheldige Omstændigheder for de enkelte Forbund. *Nemecek* (Czekoslovakiet) erklærede, at Geistlingers Forslag vilde nødvendiggøre en fuldstændig Omkalfatring af det internationale Sekretariat. Dertil var Tiden vel endnu ikke kommen. Det Tilfælde kunde let indtræffe, at et Landsforbund uden at være i Stand dertil med egen Kraft, udelukkende i Haab om international Hjælp, vilde forsøge Gennemførelse af en Strejke. Sluttelig forkastedes Forslaget, efter at *Schlumpf* og *Verdan* havde erklæret i Kommissionen at ville overveje Barkels Udtalelser.

Spørgsmaalet om Viatikum'et gav endnu Anledning til en lang Række Udtalelser. Eksempelvis skal nævnes, at *Liochon* (Frankrig) var imod, at Viatikum'et gjordes til en statutmæssig Forpligtelse, men skulde ordnes ved Gensidighedsoverenskomster imellem de enkelte Lande. Ved Afstemningen blev imidlertid Statuternes Bestemmelser angaaende Viatikumsvæsenet,

der genindførte Forholdene fra før Krigen, vedtaget med 13 Stemmer imod 3. Endelig vedtoges et Tillægsforslag af *Theunissens* (Belgien), der gik ud paa, at Krav paa Viatikum havde kun saadanne rejsende Kolleger, der underkastede sig Landsforbundets Kontrol og var beredte til at modtage tilbudt tarifmæssigt Arbejde.

Under disse Forhandlinger helligede *Bruno* (Italien) den myrdede *Matteotti* nogle hjertelige Ord og bad om gennem en kort Afbrydelse at ære den store Arbejderførers Minde. Kongresledelsen sluttede sig til Ønsket, og derefter var Forhandlingerne afbrudt i et Minut, medens de delegerede rejste sig fra deres Pladser.

— — —

I en afsluttende Artikel haaber jeg at kunne sammentrænge de øvrige Begivenheder. *Jul. Samuelsen.*

ENGELSK FAGFORENINGS-KONGRES

Ved den i Dagene 2.—6. September i Hull afholdte engelske Fagforeningskongres dannede Behandlingen af den internationale Tilstand et af de vigtigste Punkter. *C. T. Cramp* (Jernbanemand) fandt vistnok det bedste Udtryk for den herskende Opfattelse, idet han sagde: »Arbejderne maa lære at tænke internationalt. Paa det industrielle Omraade kan vi ikke længere indtage en Stilling af »splendid isolation«, men maa betragte Verden som en stor Enhed.« I denne Sammenhæng henvistes der til den isolerede Stilling, Rusland indtager i den internationale Bevægelse og Nødvendigheden af, at alle Lande er repræsenterede i Amsterdam Fagforenings-Internationale. Den Kendsgerning, at fem Repræsentanter for de russiske Fagforeninger var til Stede paa Kongressen, var ligeledes et Udtryk for den store Interesse, der findes for det russiske Spørgsmaal.

Efter Hilsningstaler af Sekretæren i Fagforenings-Internationalen, *Oudegeest*, og Repræsentanter for Kanada og De forenede Stater, gav Formanden *Pucell* Ordet til den russiske Formand *Tomski*, der bl. a. erklærede, at Russerne ikke fordrede andet end at blive behandlede som ligestillede i Fagbevægelsen. Der bestod selvfølgelig principielle Modsætninger mellem den britiske og russiske Fagbevægelse. Russerne lagde ikke Skjul herpaa, men de russiske Arbejdere kunde ikke afstaa fra Idéer, som de havde betalt med deres Blod. Da Arbejderne Verden over havde fælles Interesse i Kampen mod Kapitalen, skulde de samles paa dette Grundlag og iøvrigt bibeholde deres individuelle Principer. Tomski foreslog til Slut Indledning af Samlings-Forhandlinger uden forud at stille Betingelser i nogen Form. I denne Forbindelse bør dog nævnes, at Tomskis Tale var væsentlig forskellig fra den, han nylig holdt om samme Emne paa Den røde Fagforenings-Internationales Kongres i Moskva.

De to første Dage forsøgte forskellige delegerede paa Grundlag af et Afsnit i Beretningen angaaende de engelske delegeredes Stilling paa Fagforeningskongressen i Wien at foranledige Kongressen til at vedtage en Resolution, der opfordrede Generalraadet til at arbejde for Indkaldelse af en international Fagforeningskongres, hvortil alle Retninger indenfor Fagbevægelsen skulde indbydes, og hvis Opgave skulde være Gennemførelse af Fagbevægelsens Enhed. Dette Forslag forkastedes dog med stort Flertal. Derpaa foreslog *Formanden*, at der skulde henstilles til Generalraadet ved Fagforenings-Internationalens Mellemkomst at arbejde for en Tilnærmelse mellem Parterne.

Dette Forslag er i Overensstemmelse med den Beslutning, som vedtoges paa den internationale Fagforeningskongres i Wien. At det ikke er de engelske Fagforeningers Hensigt at underkaste sig Moskvas Diktat, fremgik ogsaa af den stedfundne Debat. Forskellige Talere henviste til, at Moskvas Kampmaade overfor Amsterdam ikke bidrager til en Forstaaelse. Iøvrigt havde ogsaa Oudegeest i sin Hilsningstale erklæret, at der fra I. F. C.s Side var foretaget forskellige Forsøg paa at vinde de russiske Fagforeninger for Internationalen.

Fredag den 5. September behandledes forskellige andre internationale Spørgsmaal, og Kongressen vedtog enstemmigt en Resolution, der paalægger Generalraadet i Tilfælde af opstaaende Krigsfare øjeblikkelig at indkalde en overordentlig Kongres, saaledes at Fagbevægelsen er i Stand til at drøfte, hvad der kan gøres for at forhindre Krigen.

Hvad angaar de mere indre Spørgsmaal, saa blev Generalraadets Kompetence ved Arbejdskonflikter betydeligt udvidet. Alle Konflikter skal nu indberettes til Generalraadet, og dette er berettiget til at indlede en Undersøgelse og opfordre andre Arbejderkategorier til at understøtte Kampen. Endvidere vedtoges et Antal Resolutioner, som under Navn af »Industriarbejdernes Charter« omfatter Fagforeningernes Fordringer angaaende Maksimalarbejdstid, Mindstelønninger, Foranstaltninger imod Arbejdsløsheden, Opførelse af Boliger, Skolespørgsmaalet, Ulykkes- og Invaliditetsforsikring, Alderdomsunderstøttelse samt Understøttelse af Enker og umyndige Børn. Mange af de opstillede Punkter er ikke nye, dog hilstes det med Glæde, at alle Fordringerne er bleven omskrevne i et fuldstændigt Program. Til dette Program føjedes endnu et Tillægsforslag angaaende gradvis Indførelse af Arbejdernes Medbestemmelsesret i Bedrifterne. (I. F. C.)

EN INDSIGELSE

Vi har modtaget følgende med Anmodning om Optagelse:

I »Typograf-Tidende« Nr. 33, Side 135, 3die Spalte, læses følgende:

»Den københavnske Afdelingsstyrelse nedlægger Indsigelse imod Hugo Ragnholdt Frandsens Optagelse i Forbundet, grundet paa mangelfuld Uddannelse. Frandsen er udlært hos Dyva & Jeppesen 1. Juni d. A. — Det vedtoges, at Frandsen skal aflægge Svendeprøve.«

Den manglende Uddannelse kan og bør ikke lægges Firmaet til Last, og til Forstaaelse heraf tillader jeg mig at oplyse:

I dette Tilfælde saavel som et andet har jeg været uheldig i Valget af Lærlinge. Den 3-Maaneders Prøvetid, Lærlingekontrakten hjemler, er ikke altid nok til at kunne bedømme, om en Drengs Evner ligger for Typografien. For Hugo Frandsens Vedkommende er Forholdet det, at jeg et halvt Aar efter hans Antagelse havde en Samtale med hans Forældre, der blev gjort opmærksom paa, at han ingen Interesse havde for Faget. Alligevel forlangte Forældrene Læren fortsat, og jeg har to Gange senere haft Samtaler med Forældrene med samme Resultat.

Det er jo desværre umuligt at presse Lærdom i unge Mennesker i den Alder, hvis de ikke selv føler Ansvaret og forstaar at tilegne sig Kundskaber i en Virksomhed, hvor der er alle Muligheder for at lære noget. Derfor glæder det mig, at Typograferne i et Tilfælde som dette tager Affære, idet jeg tror, det kan have gavnlige Følger, at det slaas fast, at en Lærling, der selv har forspildt sine Chancer og ikke sørget for at lære noget, naar han har haft Lejlighed dertil (i modsat Fald finder jeg det urigtigt), ikke uden videre Tiltale kan glide ind i Svendenes Kreds.

Livet er en fortsat Lære saavel for Lærling, Svend som Mester, og af ovennævnte Tilfælde har jeg lært i Fremtiden at udvise den største Forsigtighed ved Antagelse af Lærlinge.

Med Tak for Optagelsen.

Ærbødigst

Erik Jeppesen.

ARBEJDERNES FRITID

For rigtig at fatte Omfanget af Problemet: Anvendelsen af Arbejdernes Fritid i de Forenede Stater behøver man blot at notere sig, at der i dette Land findes henved 42.000.000 Lønarbejdere over 10 Aar. Den mere og mere almindelige Indførelse af kortere Arbejdstid har givet Haandens Arbejdere den længere Fritid.

Der findes naturligvis mange forskellige Institutioner, som frembyder Muligheder for Rekreation. Først og fremmest er der dem, hvorved visse kommercielle Foretagender opfylder Offentlighedens Krav. Den mest fremtrædende Type paa disse Institutioner er Biografteatrene; man har beregnet, at en Femtedel af den samlede Befolkning i de Forenede Stater daglig besøger Biografteatrene. Ogsaa Automobilkørsel indtager en fremragende Plads. Bro- og Vejkontoret har meddelt, at der i 1923 fandtes over 13 Millioner Automobiler til Persontransport mod lidt under 11 Millioner i 1922. Brugen af Automobiler er blevet i den Grad almindelig i de Forenede Stater, at man uden Tvivl tør paastaa, at der ikke er mange Arbejderfamilier, i det mindste blandt de faglærte Arbejdere, som for Øjeblikket ikke har deres egen Automobil.

Amerikanerne ynder ogsaa i høj Grad alle Slags Spil og Sport. Blandt de Grene af Sporten, der specielt drives, kan man nævne Gymnastik, »base-ball«, Tennis, Kuglespil og Svømning. Foreningslivet under forskellige Former spiller ligeledes en vigtig Rolle for Anvendelsen af Arbejdernes Fritid; man behøver blot at nævne Betydningen af de forskellige Loger eller hemmelige Selskaber, Klubber, politiske Foreninger og faglige Sammenslutninger.

Spørgsmaalet vedrørende Anvendelsen af Arbejdernes Fritid anses for at være af saa stor Betydning i de Forenede Stater, at Præsident Coolidge den 14. April 1924 udsendte Meddelelse om Oprettelse af en Forbundskommission til Udarbejdelse af en Plan for ensartet Anvendelse af Arbejdernes Fritid.

ESBJERG ARBEJDERHØJSKOLE

Denne Skole, der blev stiftet af Arbejderorganisationer i Esbjerg 1910, opførte i 1916 med Støtte af Organisationer og Enkeltmænd fra hele Landet sin egen store, smukt beliggende Bygning ved Esbjerg Strandskov. Skolen har til Opgave at dygtiggøre dansk Arbejderungdom ved saglig, social Oplysning. Eleverne skal ikke blot opfriske glemte Kundskaber, men skoles til selvstændig Tænkning. Navnlig lægges der Vægt paa, at de faar Forstaaelse af Arbejderbevægelsens Historie og Tidens sociale Problemer. Et godt Kammeratskab og et grundigt Studium er de to Støtter, hvorpaa Skolens Arbejde hviler.

Vinterkursus for mandlige Elever fra 3. Novbr. —27. Marts.

Sommerkursus for Kvinder fra 3. Maj—27. Juli.

Grundfagene er Dansk, Stilskrivning, Regning, Bogføring, Gymnastik og Sprog (Tysk eller En-

gelsk). I Studiekredse og Foredrag med paafølgende Spørgetimer gennemgaas endvidere følgende Fag:

Den nyere Historie: De europæiske Folkeslags politiske og kulturelle Historie i det sidste Aarhundrede.

Arbejderbevægelsens Historie fra den franske Revolution til vore Dage med indgaaende Omtale af de førende Personligheder og de særligt fremtrædende Perioder.

Fagforeningsbevægelsen: Historisk Oversigt over den engelske, tyske, franske og nordiske Fagbevægelse. Gennemgang af faglige Problemer som Arbejdsløn og Arbejdstid, Strejker og Lockouter, Lærlingespørgsmaal, Socialisering og Organisationsformer.

Kooperation: Forbrugsforeningernes Udvikling og Organisation; den danske Andelsbevægelse; Arbejdernes kooperative Virksomheder.

Samfundsøkonomi: Den økonomiske Udvikling fra Oldtidens primitive Kulturformer til Nutidens industrielle Samfund. Arbejde og Kapital. Prisdannelse. Arbejdsdeling. Aktieselskaber. Truster. Store og smaa Landbrug. Pengevæsen og Handel.

Samfundslære: Statsdannelse og Regeringsformer. De politiske Partier. Rigsdagsarbejde og Kommunalkundskab.

Erhvervsgeografi: Enkelte Landes geografiske Forhold med særligt Henblik paa Produktion og Arbejdsliv.

Literaturhistorie: Hovedlinierne i den sociale Skønliteratur.

Arbejdernes Oplysningsbevægelse: Orienterende Foredrag om Bevægelsen i Europa. Praktisk Vejledning i Studiekredsarbejde, Foredragsøvelser og Bibliotekskundskab.

Videregaaende Kursus. For Elever, der besøger Skolen den anden Vinter eller tidligere har fulgt de københavnske, sociale Skolers Undervisning, er der indrettet et videregaaende Kursus, der tilsigter en større Uddybning af de sociale Fag i Studiekredse under Lærernes Vejledning.

Understøttelse. Ubemidlede kan opnaa Amtstilskud, der beløber sig til ca. Halvdelen af Betalingen for et Ophold. Ansøgning herom skrives paa et Skema, der faas paa Borgmesterkontoret eller hos Sogneraadsformanden og indsendes samme Sted for Vinterkursus'ets Vedkommende helst inden 1. Juli, for Sommerkursus'ets helst inden 1. Januar. Dog kan Amtet yde Tilskud, naar Skemaet indsendes senest *en Maaned før Kursus'ets Begyndelse.*

De organiserede Arbejdere, der er arbejdsløse, kan eventuelt — ved Velvilje fra de respektive Fagforbund — faa den vedtægtsmæssige Understøttelse overflyttet til Skolen. I de Fag, hvor der er erklæret ekstraordinær Arbejdsløshed, er det muligt gennem Arbejdsdirektoratet at faa samtlige Udgifter dækkede. Ansøgningen herom maa dog i god Tid indsendes til Fagforbund eller Arbejdsdirektorat.

Undervisningspengene er 30 Kr. mdl.; disse betales efter faldende Skala. For Kosten betales 55 Kr. Desuden betales Lys med 2 Kr. og Værelse med 8 Kr. mdl.

Skolens Forstander: Cand. *J. Bomholt.* Øvrige Lærere: Hr. *Frode Kristensen,* Redaktør *Sundbo,* Forstander *Brændeskov,* Arkitekt *Østerlund,* Cand. jur. *E. Hansen.*

OM AT TALE.

I »Svensk Typograf-Tidning« offenliggør en Kollega nogle Erindringer fra gamle Dage. Heri forekommer følgende, som vi tillader os at gengive:

Inden Arbejderbevægelsen rigtig kom i Gang, var Typograferne og Arbejderne i Almindelighed temmelig ubevandret i Demosthenes' og Ciceros ædle Kunst.

I Tidens Løb og efterhaanden som der kom Fart i Arbejdernes Organisationer, har Arbejderne lært Talens Teknik, og for ikke længe siden, har Pressen konstateret, at Arbejdernes Evne til at udtrykke deres Tanker i Ord, deres Formuleringsfærdighed og deres Evne til at klare sig i en Debat som Helhed taget overgaar Studenternes.

Men — i Særdeleshed ved festlige Lejligheder træffer man en og anden, som vil holde Tale uden at være i Besiddelse af nogen som helst Forudsætning for at kunne fange Tilhørernes Opmærksomhed. De taler kun for at høre deres egen Stemme, og de synes at have glemt den gyldne Regel: Den, som vil tale, maa have noget at sige.

Der findes forskellige Slags Talere, som man helst undgaar at høre. Nogle vrøvler op, er langtrukne, og deres Tale er indholdsløs og kedsommelig. Saa er der dem, som falder i Ekstase og anvender poetiske Udtryk uden Skønsomhed, stiger højt op mod den blaa Æter og anvender taagede Lignelser, som synes ganske urimelige.

Lige saa stor en Nydelse, det kan være at høre en Taler, der véd, hvad han taler om, og som med Klarhed udtrykker sine Tanker, lige saa utaaleligt kan det være Kvarter efter Kvarter at skulle høre paa en ulogisk og vaaset Tale. Den, som besøger f. Eks. Rigsdagen og overværer Forhandlingerne, har muligvis haft Lejlighed til at stifte Bekendtskab med ovennævnte Arter af Talere.

Den gamle Bonde-Rigsdagsmand har jeg altid fundet sympatetisk, han, som kendte sin Begrænsning. Da en yngre nyvalgt Kollega beklagede sig til ham over, at han havde været i Rigsdagen i tre Maaneder, men endnu ikke havde holdt sin Jomfrutale, sagde den gamle Odelsbonde:

»Ge du fa'n i att prata! Votera bara! Jag har varit i rigksdagen i 10 år och jag har inte talat mer än en gång och då tala' jag i sömnen!«

KASSEEFTERSYN

TYPOGRAFERNES STIFTELSER

Ved et i Dag foretaget Kasse-Eftersyn hos Kassereren, Hr. *P. Jensen,* fandtes en Kassebeholdning af Kr. 36.336,89 til Stede saaledes:

Obligationer	Kr.	20.100,00
I Sparekassen	»	15.668,44
Kassebilag	»	205,00
Kontant	»	363,45
	Ialt Kr.	36.336,89

hvilket var i Overensstemmelse med Bøgerne. Obligationer og Sparekassebøger eftersete.

København, 4. September 1924.

Carl J. Christoffersen. *Chr. Østergaard.*

NÆR OG FJÆRN

KØBENHAVNS STYRELSE holder Møde førstkommende Mandag Kl. 7 Aften i Vestergade 5.

Formanden.

DE REJSENDE KOLLEGER gøres herved opmærksom paa, at fra 1. Oktober vil Lokalkassen i Brønderslev være lukket for Udbetalinger; dog vil der stadig som hidtil være gratis Nattelogi og Morgenkaffe paa Byens Svendehjem.

EN FEJLTAGELSE. Direktøren for et stort Bogtrykkeri i New-York kom for nylig ind i Ekspeditionen og opdagede til sin Forargelse, at en af Drengene stod mageligt lænende sig mod en Disk og fløjtede. For at statuere et Eksempel sagde Direktøren: »Hvor meget har du om Ugen?« — »Fem Dollars,« svarede Drengen. — »Her har du fem Dollars. Forsvind øjeblikkelig!«

Drengen tog stiltiende mod Pengene og forsvandt. Saa kommer Kassereren. Direktøren spørger: »Naar engagerede De egenlig den Dreng, der nys stod her og fløjtede?« — »Aah, ham. Det var ikke vor. Det var et Bud, som var her med en Regning fra Meyer & Co.!«

FOR 8 TIMERS ARBEJDSDAGEN. Den czekoslovakiske Socialminister har i et i Pressen offentliggjort Brev udtalt sig mod den Stilling, Tyskland indtager til 8 Timersdagen. Han udtalte sig til Fordel for Washington-Konventionen, som allerede i 1921 traadte i Kraft i Czekoslovakiet, idet han sagde: Siden Krigens Afslutning og Indførelsen af 8 Timersdagen har man hos os kunnet konstatere en Nedgang i Alkoholforbruget, en Forbedring af Forholdene i Hjemmet, en hurtig Stigning af Gymnastikforeningernes, Arbejder-Kulturforeningernes o. a. Medlemsantal. Som Specialpolitiker beklager jeg, at der hos os argumenteres imod 8 Timersdagen under Henvisning til Forholdene i Tyskland. Som Socialist, der stræber efter Folkeforsoning, beklager jeg, at Arbejderklassen i Czekoslovakiet har Indtrykket af, at dens socialpolitiske Rettigheder trues af Tyskland, det Tyskland, som ved sin mønsterværdige Sociallovgivning umiddelbart efter Krigen netop hos os vandt Arbejderbefolkningens Sympati.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND BOGTRYKFAGETS ARBEJDSLØSHEDSKASSE

VESTERGADE 5, 1. SAL

KØBENHAVN B.

KONTORERNE er aabne for Ind- og Udbetaling fra 1—3 undtagen *Lørdag (11—1)* samt *Fredag* og *Mandag Aften Kl. 5—6½.* Telefon 4331.

FORMANDEN træffes som Regel til samme Tider. Telefon 13,331.

ANVISNINGSKONTORET. Telefon 4331. Før Kl. 9 Form. og efter 6 Aften gennem Str. 1683. Telegramadr.: Typforbundet, Kbhvn.

FORENINGSMEDDELELSER

TILSKUD FRA HOVEDKASSEN er efter lovformelig Begæring tilsendt følgende Afdelinger: 15. September: Helsingør 500,00.

København, 15. September 1924.

Forretningsudvalget.

LOKALFORMÆNDENE

Rejsende gennem Roskilde ekspederes paa »Roskilde Avis« Trykkeri *kun* Kl. 12 og Kl. 5½. Efter Kl. 6 Maglegaardsvej 6 1.

NYE MEDLEMMER

København: Paal. Adelheid Nielsen, udl. 11. 9. 24 hos Ranje & Svendsen (arb. s. St.).

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedkommende Lokalafd.

TILTRAADTE

København: 6385 G. Haldberg fra Rejse (syg). 3791 E. Spietz fra Rejse (Hasselbalch). 2109 Sigrid Boesen fra Fajancearbejderne (arbl.). 2694 Knud Liliengreen fra Rejse (arbl.). 4257 E. Rasmussen fra Rejse (arbl.).

Esbjerg: 6053 Johannes Bertelsen i Pl. Haderslev: 7181 Hans Bryld (arbl.).

FRATRAADTE

København: 7184 Chr. Nielsen til Hobro (arbl.). 7388 Gunder Jensen til Løgstør (arbl.). 7181 Hans Bryld til Haderslev (arbl.). 1986 E. Nielsen til Slagelse i Pl.

Esbjerg: 1368 Johan Lausten til Ribe (arbl.) og 3900 Svend G. Madsen til Randers. Herning: 2639 Sofus V. Sørensen paa Rejse og 6016 Hans Nis-Hansen til Struer (Bogtrykker). Roskilde: 7010 Holger Krøyer paa Rejse. Rønne: 3791 Ejner Spietz til Kbhvn. i Pl.

UDMELDTE

København: 1406 Fr. Bruun. 4815 Rosa Petersen (fratr. Faget).

afholder Møde Søndag den 28. September paa Polyteknisk Læreanstalt, Sølvgade. — Hr. Montør *C. Norland* taler om: »Linjestøbemaskinerne, deres Historie og Udvikling«. — Foredraget ledsages af Lysbilleder.

Enhver Typograf er velkommen.

Styrelsen.

Søndag den 21. September: *Sollerød.* Sct. Hans Torv Kl. 10. (3 y)

Typografernes Understøttelseskasse for Enker og Efterladte.

I Henhold til Fundats for Legatfonden vil der i Oktober Maaned blive uddelt 2 Legatportioner à 45 Kr. Motiverede Ansøgninger fra trængende ældre Medlemmer eller Enker efter Medlemmer modtages indtil 1. Oktober af Formanden, Anthon Larsen, Dronningensgade 48².

Tidligere Ansøgere behøver ikke paany at andrage. *Bestyrelsen.* (21 d)

ANNONCER

Ung Maskinsætter,

Lino- og Intertype, søger Plads som Hel- eller Halvdags-Maskinsætter. Billet mrkt. »217» modtager Ekspeditionskontoret.

Dygtig Sætter-Trykker,

kendt med alt forefaldende Arbejde i Avis- eller Akcidens-Trykkeri, søger Plads straks. Billet mrkt. »218« modtager Ekspeditionskontoret.

Stereotypør,

1. Klasses til Rund- og Fladstereotypi (Dagarbejde), søges. Billet mrkt. »216« modtager Ekspeditionskontoret.

National Diegeltrykpresse.

En lidt brugt National, Format indvendig Rammevidde 24×34 ctm. med tilhørende Motor-Modstand og Rem, er til Salg straks for Kr. 700.00, ab Lokale. Billet mrkt. »219« modtager Ekspeditionskontoret.

Forbundter.

I en af Sjællands største Provinsbyer kan en ung Mand med gode Forkundskaber og Lyst og Interesse for Faget, faa videre Uddannelse saavel i Sætning som Trykning. Gode Betingelser. Antages fra 1. November eller før. Billet mrkt. »210« modtager Ekspeditionskontoret.

Sønderjyde,

20 Aar, som har staaet i Lære i Berlin, søger Plads til 15. Oktober i større Provinsby eller København. Paagældende er vant til hurtigt og rationelt Arbejde, kendt med fineste Farve-, Akcidens- og Illustrationstryk, ligeledes med Universal- og Johannisberger Paalæggeapparat.

Adresse: **Christian Nissen.**
Adr. Frau Leue.
Berlin O. 17.
(211) Caprivistrasse 22 III.

Forbundter.

En flink Sætter-Trykkerforbundter, som paa Grund af Sygdom har maattet fratræde sin Plads, søger Plads straks eller senere. Har staaet 2½ Aar i Lære. Har deltaget i alt forefaldende Arbejde i et mindre Bogtrykkeri. Anbefaling haves.

Georg Jacobsen,
Haslevej, Brabrand.
(203) (Ved Aarhus.)

Haandsætter,

23 Aar, Provinsianer, søger Plads straks som Akcidens-, Annonce- eller Avissætter, event. som Ombryder. Anbefalinger haves. Billet mrkt. »208« modt. Ekspeditionskont.

Typograph-Maskinsætter

søger Plads. Billet mrkt. »207« modtager Ekspeditionskontoret.

Bogtrykkeri til Salg.

Paa Grund af, at Ejeren gerne vil trække sig tilbage efter en mangeaarig Virksomhed, ønskes Akcidens-Bogtrykkeriet, som er i god Drift og holdt i tidssvarende Stand, overdraget til en dygtig og solid Fagmand. Bogtrykkeriet er beliggende i en af Sjællands største Provinsbyer. — Udbetalingen kan rette sig efter en solid Købers Ønske. — Billet mrkt. »209« modtager Ekspeditionskontoret.

Husk A. E.s Rabat.

Største Besparelse

for Foreningens Medlemmer er at benytte **A. E.s Rabatkort.** Kortene udleveres gratis paa Foreningens Kontor. (16)

J. G. A. Eickhoff, København B.

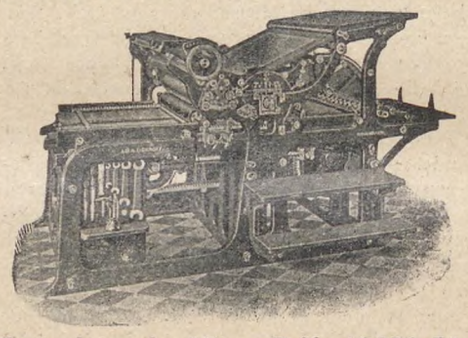

Vesterbrogade 97 · Telf. 12078-79.

Tandlæge Edv. Møller,

Købmagergade 30, 2.

udfører enhver Tandbehandling til smaa Priser. Samvittighedsfuldt Arbejde. Bedøvelse hele Dagen. Konsultationstid 10—3½, 6—7 Efterm. Telefon 8181. (12)

PARITZ GOTTSHALCK

KONGENS NYTORV 8 · TELEFON 3378

Nye og brugte Maskiner haves paa Lager.

Stort Lager af alle Utensilier. (11)

A/S F. L. BIE

Gothersgade 28, København K.

Telefoner: Centr. 11,462, 8062 & Palæ 1556.

Grafisk Fagforretning

leverer bedst og billigst fra Lager forniklede **Tænger, Aale, Vinkelhager** og alt andet Tilbehør for Trykkeriet og Sætteriet.

Stort Lager af alle grafiske Maskiner. (9)

GUTENBERG-NAALEN

bør bæres af enhver Typograf

Sølvnaal 1,50 — Dobb.-forg.-Naal 2,50

Oxyderet Naal 2,00

Alle Naale er af Sølv

Typ. W. Ammundsen
Østergaardsvej 10¹ Kolding. (175)

ADOLPH WULFF

fører alle Artikler for Bogtrykkere.

Maskiner · Skrifter · Farver

fra de bedste Fabrikker.
Valsemassefabrik og Valsestøberi.
Brugte Maskiner haves altid paa Lager.
Gothersgade 8. Kjøbenhavn K.
Telefon Central 39 og 5539. (6)

BARNE VOGNE

S. JOHANSENS BARNEVOGNSFABRIK

RATEBETALING

AMERIKAVEJ No. 1
TELEFON VESTER 2886X

(195)

Tandlæge Viggo Jensen

Klareboderne 2 II,

Hj. af Købmagergade 40.

Konsultationstid fra 10—7. Onsdag og Lørdag fra 10—3½. Telefon 15868. (168)

Godt Arbejde kræver godt Værktøj.
Brug DRUBINS Danske Trykfarver.
Eneste danske Specialfabrik for Bog- og Stentrykfarver.

Telefon 9090 — Telegr.-Adr.: DRUBIN, Valby.

(14)

(152)

SKRIFTSTØBERI "AMSTERDAM" A/S.

AMSTERDAM · HOLLAND

Omgaaende Levering

Største Udvalg i moderne Brød- og Titelskrifter af reneste Raamaterialer. Messinglinier af fineste amerikanske Messing.

AGENTUR OG LAGER:

ERIK LEVISON · VESTRE BOULEVARD 36 · KØBENHAVN B.

TELEFONER: CENTRAL 3018 OG CENTRAL 14823 · FABRIK: VESTER 7982

Sat med: Hollandsk Mediæval og Hollandsk Mediæval Kursiv

Redaktør: Fr. Nielsen, Bygaardsstræde 8, Køge. Ekspeditør: Karl Sørensen, Vestergade 5, 1. Sal, Kbhvn. B.
Abonnem. gennem Postkontorerne: 1 Kr. 50 Øre Kv. Annoncer: 35 Øre pr. Petitlinje (pladss. Medl. 25 Øre). 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. Bording (V. Petersen), København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 39 KØBENHAVN DEN 26. SEPTEMBER 1924 51. AARGANG

DANSK TYPOGRAF-FORBUND

ANNULLERET MEDLEMSBOG

Medlemsbog Nr. 7010, tilhørende Holger Th. Krøyer, Lyngby, opgives at være tabt eller frastjaalet, hvorfor Bogen herved annulleres. D'Hrr. Lokalformænd og Kasserere anmodes om at have Opmærksomheden henvendt paa denne Bog.

København, 23. September 1924.

Forretningsudvalget.

KONKURRENCEN FRA UDLANDET

Der kom forleden fra Genève en Meddelelse, som nok er værd at skænke lidt Opmærksomhed. Den gik ud paa, at Arbejdsministrene fra England, Frankrig, Tyskland og Belgien havde været samlet for at drøfte Spørgsmaalet om Ottetimers Dagens Lovfæstelse.

Ministrene var enige om, at det fremfor alt af kulturelle og sociale Grunde var ønskeligt at naa til en brugbar international Anvendelse af Ottetimers Dagen efter den i Washington-Overenskomsten angivne Linie. Ministrene underkastede denne Overenskomst en indgaaende Prøvelse, og der herskede paa de allerfleste Punkter samme Opfattelse. Det var derfor det almindelige Indtryk af Mødet, at Washington-Overenskomsten vil blive ratiffeeret af de fire Ministres Regeringer.

Saadan var Indholdet af den udsendte officielle Meddelelse. Hvor stor eller hvor liden Betydning, man tør tillægge dette Møde, er naturligvis vanskeligt at dømme om paa nærværende Tidspunkt, hvor Meninger og Stemninger snart sagt skifter fra Dag til Dag.

Vi har imidlertid ingen Grund til at tro andet, end at de fire ministerielle Repræsentanter for de nævnte Lande mener det ærligt med deres Arbejde for at bringe et standende Stridsspørgsmaal ud af Verden. Dog vil det ikke komme til at skorte paa Modstand. Stærke Kræfter er overalt i Bevægelse for at opretholde den nuværende taabelige Tingenes Tilstand, hvor Arbejdstiden er saa uensartet i de forskellige Lande.

Men hvorfor denne Modstand, som vi jo ogsaa kender lidt til her i Landet?

Det er jo ikke saa længe siden, Arbejdsgiverforeningens Formand forsikrede, at han undte de danske Arbejdere alle de Goder, som det af Hensyn til Konkurrencen fra Udlandet var muligt at yde dem, og hertil hørte ogsaa den Ottetimers Arbejdsdag. Men han kunde bare ikke tro paa Muligheden af dens Opretholdelse, naar man i Tyskland arbejdede baade 9 og 10 Timer.

Efter disse Udtalelser skulde man jo vente, at Meddelelsen fra Genève om de fire Ministres Sammenkomst og Enighed om en ensartet Arbejdstid var bleven modtaget med Glæde i Arbejdsgivernes Hovedkvarter. Indtil Dato har man dog ikke mærket noget til en saadan Glæde. Arbejdsgiverforeningens Organ synes slet ikke at have bemærket, at en saadan Begivenhed har fundet Sted. Det er stadig optaget af at meddele, at nu har Arbejdsgiverne i det og i det Land med Held stillet Krav om en *forlænget* Arbejdstid af Hensyn til Konkurrencen og »Dumping« fra Udlandet.

Man kan derfor ikke undgaa at faa en grim Mistanke om, at vore hjemlige »Ludendorfere« saa langt fra ønsker Fred om Arbejdstids-Spørgsmaalet, men tværtimod er ivrige Tilhængere af at opretholde den nuværende Begrebsforvirring, hvor man saa rart kan spille det ene Land ud mod det andet ved den evindelige Henvisning til *Konkurrencen fra Udlandet.*

Trods al Modstand og alle Intriger vil vi dog ikke slippe Haabet om, at Bestræbelserne for at naa frem til en international Forstaaelse og Ordning af Arbejdstids-Spørgsmaalet skal krones med Held.

Men vi er indforstaaet med, at saa længe der findes blot en lille Afkrog af Verden, hvor man har en længere Arbejdstid end otte Timer, vil vore kapitalistiske Spidser ikke opgive deres Bestræbelser for at fratage de danske Arbejdere den opnaaede Ottetimers Arbejdsdag — under Henvisning til den udenlandske Konkurrence!

Fr. N.

NIENDE INTERNATIONALE TYPOGRAFKONGRES

II.

Efter at de nye Statuter for Internationale var vedtaget i den foreslaaede Form og med de i Forvejen besluttede Ændringer, fik *Höhne* (Berlin) Ordet. I et stort anlagt Foredrag over den tekniske Udvikling i Bogtrykindustrien behandlede han særligt Stridsspørgsmaalet mellem Stentrykkere og Bogtrykkere angaaende Betjeningen af Offsetmaskinen. Han erklærede herunder, at til Betjeningen af Offsetmaskinen maatte Bogtrykkeren lige saa godt være i Stand som Stentrykkeren, og den Regel maatte vel kunne følges, at de i Bogtrykkerierne opstillede Offsetmaskiner betjenes af typografiske Trykkere. Heroverfor begrundede *Poels* (Bryssel) Forslaget fra Eksekutivkomitéen for Litografernes og Stentrykkernes Internationale, der gik ud paa, at Offsetmaskinen anerkendes som hørende til Stentryk, og at derfor overalt, hvor der findes en selvstændig Organisation for Stentrykkere, at alene denne tilhører Offsetmaskinen og Arbejdsbetingelserne. I Undtagelsestilfælde kunde dette ogsaa tillades typografiske Trykkere, dog maatte Offsettrykkeren tiltræde Stentrykkerorganisationen. For at kunne opnaa en international Forstaaelse angaaende dette Spørgsmaal, burde denne Kongres ikke fatte nogen ensidig, bindende Beslutning, men oversende Anliggendet til begge Eksekutivkomitéer, som havde at forelægge Landsorganisationen deres Forslag til Spørgsmaalets Løsning. Imellem Udtalelserne blev i Forvejen af flere Talere betonet, at skematisk international Ordning ikke lod sig anbefale, da Forholdene i de enkelte Lande endnu var for forskellige. Men derpaa mødte Stentrykker-Internationalens Forslag almindelig Modsigelse. Paa de tyske Kollegers Vegne erklærede *Kronitz* (Berlin), at dette Forslag laa tilbage for den allerede i nogle Aar bestaaende Overenskomst. Siden dennes Oprettelse med Stentrykkerne havde Offsetspørgsmaalet grundet paa den store Udbredelse af den nye Fremgangsmaade faaet en endnu større Betydning for de tyske Typografer. Det tyske Forbund havde derfor atter fornylig truffet Overenskomster med de tyske Stentrykkere, som afveg stærkt fra Stentrykker-Eksekutivkomitéens Forslag. Saaledes som denne foreslaar, gaar det derfor paa ingen Maade. Dens Forslag vil kun lukke Vejen til en Forstaaelse. Paa Forslag af *Nemecek* (Czekoslovakiet) blev Spørgsmaalet efter en længere Diskussion henvist til en af syv Medlemmer bestaaende Kommission, der straks skulde tage fat paa de indløbne Forslag.

Selve Offset-Foredraget vil til sin Tid faa aktuel Interesse her til Lands, og vi vil da formentlig faa Lejlighed til at fremføre det — helt eller delvis.

Derefter toges fat paa Hjælpearbejderspørgsmaalet, der indledes af *Grundbacher* (Bern). Som Indledning henviste han til den tidligere Beslutning, der kræver alle grafiske Arbejdere sammensluttede i et Industriforbund. Men det har vist sig, at Industriforbundstanken kun har fundet liden Virkeliggørelse. Det vilde derfor være at overveje, om ikke i det mindste en nærmere Sammenslutning mellem Typografer og Hjælpearbejdere vilde kunne opnaas. Sekretariatskommissionen havde indgaaende beskæftiget sig med Spørgsmaalet og var, efter at en Rundskrivelse til Landsforbundene havde givet almindelig Tilslutning til Sekretariatskommissionens Opfattelse, kommet til det Resultat at anbefale

Kongressen visse Retningslinier til Vedtagelse.

For os i Danmark, hvor Hjælpearbejderspørgsmaalet allerede har gennemløbet en tilsvarende Udvikling, har kun en enkelt af disse Retningslinier Interesse, nemlig den, der hedder:

3. Tilslutning af Bogtrykkeri-Hjælpepersonalet til det internationale Bogtrykker-Sekretariat kan kun lade sig gøre indenfor Fagorganisationens Ramme.

Herved sker det, at Hjælpearbejderne i Danmark, der hidtil formelt har været tilsluttet Internationale, for Fremtiden indtager denne Stilling reelt.

Med den noget ejendommelige Parlamentarisme, der behersker vor internationale Kongres, kom nu de forskellige Forslag fra Landsforbundene til Behandling, altsaa ogsaa dem, der greb ind i de allerede færdigbehandlede Statuter.

Imidlertid var den angaaende Offsetspørgsmaalet nedsatte Kommission færdig med *sit* Arbejde, og *Krautz* (Berlin) beretteede herom. Det blev i Beretningen fastslaaet, at Offsettryk ikke udelukkende hører til Stentryk, men var Fællesgebet for typografiske og litografiske Trykkere. Berettiget til Arbejde i Offset og Dybtryk er de Medhjælpere, der har absolveret en regelret Lære som Bog- eller Stentrykker.

Til Udøvelse af denne Faggren maa gennemgaas en dertil svarende Uddannelsestid. Bogtrykkernes og Stentrykkernes Forbund skal (eventuelt i Fællesskab) fremskaffe tilstrækkelig Anledning til Uddannelse af de nødvendige Kræfter.

Arbejds- og Lønbetingelserne for de i Bogtrykkerier staaende Offset- og Dybtrykmaskiner skal efter forud foretagne Forstaaelsesforsøg med Stentrykkerne opstilles af Bogtrykkerforbundene.

Beskæftigelsen ved Offset- og Dybtrykmaskinen maa ikke føre til tvungen Overgang fra en Organisation til en anden.

Til Formaalet for en international Forstaaelse om dette Grundlag anmodes de to Eksekutivkomitéer om snarest muligt at træde sammen. Er en Forstaaelse paa denne Maade ikke at opnaa, saa skal Sekretariatskommissionen efter Overenskomst med de tilsluttede Forbund træffe de dertil egnede Forholdsregler.

(Herefter maa jeg bede om Plads for en sidste Artikel.) *Jul. Samuelsen.*

HR. LEVISON

Paa en Facon, der formentlig skal klæde Principalernes Formand, udøser han sig i sit Blad over mit syndige Hoved i Anledning af et Betalingsspørgsmaal, der har staaet paa Dagsordenen.

Sagen drejer sig om en typografisk Hjælpearbejder, hvis normale Arbejdstid er fra Kl. 9½ Formiddag til Kl. 6 Aften. Denne Mand bliver nu beordret til en Aften at møde igen Kl. 11 og arbejde ud i et Sæt til næste Aften Klokken 6. Betalingen for saadant hyggeligt Arbejde er afgjort i Henhold til Voldgiftsrettens Dom Nr. 2/1923 og bliver: 50 pCt. af Minimallønnen for forlagt Arbejdstid. Dernæst betales efter Udløbet af de første 8 Timer først 4 Timer à 50 pCt. og dernæst 7 Timer à 100 pCt. Heri har Københavns Bogtrykkerforening erklæret sig enig med os.

Ikke destomindre stiller Hr. Levison alligevel i Organet for Københavns Bogtrykkerforening og for Reproduktionsanstalternes Principalforening et Skema op over denne Betaling, der imidlertid er ravruskende forkert, og som Hr. Levison tillægger undertegnede Æren af at have »dikteret«. Jeg takker.

Man kan mene om Betalingsformen, hvad man vil. Det rigtigste vilde vel være, om Dansk Typograf-Forbund forbød sligt meningsløst Overarbejde.

Men naar Hr. Levison dernæst begærer Mægling for at faa lavet om paa Tarifen, saa faar Hr. Levison have os undskyldt.

I sin Tid havde vi Betalingsregler for Overarbejde *før* den normale Arbejdstids Begyndelse. I 1922 glemte Forligsmanden disse i alle de Herligheder, han tilberedte Faget. Da saa Tilfældet indtræffer med Overarbejde før Kl. 7 om Morgenen, saa vilde Hr. Levison paa mit Forslag ikke lade de gamle Regler gælde. Næ, nu skulde der ikke betales mere end — tænk — 50 pCt.! Følgen var Voldgiftsprocedure og Dom, og afdøde Harald Jensen havde dengang faaet en ny Opfindelse ind i Tarifen om en *mindre* Forlægningsgodtgørelse for Arbejde *før* den normale Arbejdstids Begyndelse, der ved denne Lejlighed bestod sin udmærkede Prøve.

Jeg forstaar særdeles godt, at Hr. Levison nu ønsker Tarifen lavet om, selv om det er midt inde i Tarifperioden. Hr. Levison gjorde *aldrig* Typograferne den Tjeneste og maa, som sagt, derfor have os undskyldt! Og navnlig med mit Kendskab til Hr. Levisons Arbejdervenlighed maa jeg beundre hans kolossale Fejltagelse, idet jeg skænker ham hans Fornærmelser.

Jul. Samuelsen.

DEN STORE KAMP I 1899

Der er i Aar forløbet 25 Aar, siden den første store Kamp mellem Arbejdsgivere og Arbejdere fandt Sted her i Landet. Kampen begyndte den 2den Maj og sluttede den 8de September. Da vi gaar ud fra, at »Typ.-Tid.«s Læsere interesserer sig for at høre om Begivenhederne fra det mindeværdige Aar, bringer vi i det følgende en udførlig Skildring, som er taget af De samvirkende Fagforbunds Festskrift, der udkom i Fjor i Anledning af Forbundenes 25 Aars Jubilæum, og hvis Forfatter er Redaktør *Marinus Kristensen.*

Den *store* Lockout — det er Lockouten i 1899. De samvirkende Fagforbund har senere været ude i Kampe, der har overgaaet Lockouten i 1899 i Omfang, og hvorunder lige saa store Interesser har staaet paa Spil. Men Kampen i 1899 vil vedblive at indtage en Særstilling. Den var ikke blot det første gigantiske Sammenstød mellem de to Samfundsklasser, men den blev i sine Virkninger *grundlæggende* for hele den kommende Udvikling.

Lad os da først give et kort Rids af Stillingen før Kampens Udbrud.

Danmark befandt sig under en økonomisk Højkonjunktur, og den faglige Bevægelse havde større Resultater end nogensinde at opvise. I 1896 havde Arbejdsgiverne lidt Nederlag i to Lockouter, den ene rettet mod de københavnske Skotøjsarbejdere, den anden rettet mod Arbejderne paa Jernskibsbyggeriet i Helsingør. Aaret efter gik Arbejderne sejrrige ud af den store Smede-Lockout. Fabrikantforeningen havde forbudt sine Medlemmer at indlade sig i Forhandlinger om Løn og Arbejdstid med Arbejderne paa den enkelte Fabrik og havde forbudt enhver Overenskomst om Minimalløn. Svendene svarede med Oprettelse af »Værkstedsklubber«, gennem hvilke de daarlige Arbejdspladser simpelthen affolkedes. Fabrikanterne gjorde Indsigelse, men vilde dog ikke efterkomme Arbejdernes Opfordring til en virkelig Forhandling. Fabrikanterne skred saa til at lade ophænge »Fælles Værkstedsregler«, der simpelthen indeholdt et *Diktat* af Løn- og Arbejdsvilkaar. Følgen blev Lockout i Provinsen, og det saa ud til, at Kampen skulde brede sig til Hovedstaden. Lockouten blev dog sluttet ved Mægling af Borgmester *H. N. Hansen,* Bankdirektør *Strøm* og Borgerrepræsentant *Gustav Philipsen.*

Imidlertid blev de efterfølgende Forhandlinger om Værkstedsreglerne resultatløse, og da der samtidig udbrød Lønkonflikter i Odense og Slagelse, skred Fabrikanterne til Lockout i hele Landet. Den omfattede op imod 4000 Arbejdere og varede ca. 15 Uger. Mange Mæglingsforsøg var strandede, før det endelig lykkedes Bankdirektør *Heide* at bringe Parterne sammen. Der opnaaedes Forlig mellem *J. Jensen* og Arbejdsgiverforeningens Formand, *N. Andersen.* Forliget vedtoges af Arbejderne, men forkastedes i første Omgang af Arbejdsgiverne, men de maatte kort efter paa Grundlag af nye Forhandlinger antage Forliget uden væsenlige Ændringer. Den vigtigste Bestemmelse i Forliget var, at begge Parter skulde forpligte sig til at arbejde for Oprettelsen af en faglig Voldgiftsdomstol. Værkstedsreglerne blev opgivne, og til Gengæld maatte Arbejderne naturligvis ophæve de Repressalier, der var indført overfor Arbejdsgivernes Vægring ved at forhandle. Kampens Udfald vakte stor Bitterhed i Arbejdsgivernes Lejr og bidrog til at nære Ønsket om Revanche gennem et stort samlet Opgør.

I 1898 fortsattes den livlige Lønbevægelse. 25 Fag gennemførte nye Overenskomster. 23 Fagforbund og 15 Enkeltforeninger med ialt 36.000 Medlemmer havde Halvdelen af Medlemmerne i Lønbevægelse. 12.700 opnaaede Forbedringer uden Kamp. 6250 var i Strejke eller Lockout, og deraf sejrede de 6000 helt eller delvis. Men der var Konflikter imellem, der indeholdt *Forvarsler* om det kommende store Opgør. I Malerfaget og Snedkerfaget optraadte Arbejdsgiverne meget agressive. De ønskede at sætte Arbejdstiden op fra 9½ til 10 Timer i Snedkerfaget, og i Malerfaget ydede de bestemt Modstand mod at nedsætte Arbejdstiden fra 10 til 9½ Timer. I begge Fag opnaaede Arbejderne ganske vist de 9½ Timer, men Fagforbundene havde haft Lejlighed til at føle Arbejdsgiverne paa Pulsen, og den slog stærkt. Saaledes optraadte i Arbejdsgiverforeningens Skrivelser en Vending, der senere skulde blive hyppigere, nemlig Truslen om »Anvendelsen af de yderste Midler«. De to Konflikter førte til Oprettelsen af et »Fællesudvalg til Afgørelse af Arbejdsstridigheder«. Hertil valgtes som De samvirkende Fagforbunds Repræsentanter Landstingsmand *C. C. Andersen,* Murer *H. Rasmussen* og Borgerrepræsentant *Gustav Philipsen.* Arbejdsgiverne valgte Hofdekorationsmaler *Vilh. Hansen,* Entreprenør *Monberg* og *Ludvig Bramsen* (senere Indenrigsminister), og til Formand for Udvalget valgtes Professor *Deuntzer,* som i 1901 blev Chef for det første Venstreministerium.

For hver ny Kamp, Arbejderne kom ud i, blev Modstanden stærkere. Men Højkonjunkturerne gav Arbejderne Kræfter, mens stærk stigende Husleje og Varepriser drev dem til at stille Kravene. Den lille Pavse i 1898 var benyttet til Dannelsen af den nye Ramme. Men næppe var De samvirkende Fagforbund konstitueret, før For-

retningsudvalget fik fuldt op af Arbejdsstof. I Foraaret 1899 var ikke mindre end 10.000 Arbejdere i Lønbevægelse. De samvirkende Fagforbunds Ledelse handlede ud fra en sikker Følelse af, at de gode Tider havde kulmineret. Forretningsudvalgets Protokoller fortæller i deres knappe Sprog om de samfundsmæssige Synspunkter, som her var ledende for Taktiken. Man ønskede at undgaa den store Kamp, som det mere og mere trak op til. Man ønskede det i og for sig ikke, fordi Tidspunktet var særlig ugunstigt for Arbejderne, tværtimod. Ganske vist kunde det være ønskeligt at skaffe den store Landsorganisation Tid til at fæstne sig og samle Kræfter, men Arbejderne stod efter den gode Arbejdsperiode med megen Modstandskraft, de var forholdsvis vel forsynede med Klæder og Bohave og havde ikke som efter en Krise og Arbejdsløshed en Bunke Laanesedler i Stedet. For saa vidt var man klar til at tage Stødet. Men i de faglige Lederes indre Raadslagninger blev det ofte gjort gældende, at den fremrykkende *Storindustri* havde et *dobbelt* Formaal med at fremtvinge Kampen. Den vilde ikke blot Arbejderne til Livs; dens Kamp var ogsaa vendt mod Haandværket og den lille Industri, der skulde anvendes som Kanonføde, og under Højkonjunkturen var mange Virksomheder dukket op, der under rolige Forhold kunde konsolidere sig, men som stod paa saa svage Fødder, at en stor Kamp vilde blæse dem over Ende.

(Fortsættes.)

FAGSKOLEN FOR BOGHAANDVÆRK

Mandag den 1. September afholdt Fagskolen for Boghaandværk Optagelsesprøve for nye Elever til Vinterskolen. Der deltog 32 Sættere, 15 Trykkere og 14 Bogbindere, ialt 61 Lærlinge. Heraf blev til de nye Hold optaget 13 Sættere, 8 Trykkere og 12 Bogbindere, ialt 33 Elever, hvilket desværre kun er lidt over Halvdelen af Ansøgerne.

Vinterskolens samlede Elevantal er i Aar 77.

C. Lembek.

MOTIONSGYMNASTIK

Ærede Kollega! Da vi flere Gange har hørt Kolleger udtale, at de gerne vilde gaa til Motionsgymnastik, men at de ikke brød sig om at være sammen med ganske unge Lærlinge og Sportsgymnaster, saaledes som det nu er Tilfældet indenfor Typografernes Sportsklub — da der altid bliver taget mere Hensyn til disse end til Motionsgymnasten — har Styrelsen tænkt, saafremt der bliver Tilslutning, at oprette et Motionshold, hvor der kun vil blive dyrket god og sund Motionsgymnastik — absolut ingen Sportsgymnastik — og endvidere skulde Deltagerne paa dette Hold være over 30 Aar.

Naar vi sætter denne Aldersgrænse, er det først og fremmest for at Læreren kan vælge det Øvelsesprogram, der netop passer for Folk fra 30 til 50-Aars Alderen, og dernæst tror vi, at Deltagerne vil føle sig bedre hjemme paa et saadant Hold, naar Alderen er mere ensartet.

De indbydes derfor til at overvære en Motionstime i vort Gymnastiklokale, Forchhammersvej 18, Søndag den 28. September Kl. 11 pr.

De vil sikkert, naar De læser dette, udbryde: »Det kan jeg slet ikke være med til!« Men De vil ved denne Lejlighed kunne overbevise Dem om, at enhver vil kunne deltage, idet Holdet, der fremføres nævnte Motionstime, netop bestaar af Deltagere i Alderen fra 30—50, ja endog 55 Aar.

Gymnastiken vil blive ledet af vor fhv. Kollega *Axel Storm*, der, efter et indgaaende Studium af Motionsgymnastik, nu er anerkendt som den fineste Motions-Gymnastiklærer indenfor dansk Gymnastik.

Overvær denne Time — meld Dem ind — og De vil i Løbet af kort Tid sande de gamle Ord: Gymnastiken forynger, giver Sundhed og godt Humør.

Kontingentet vil for to Gange ugentlig Motion — Onsdag fra $7^3/_4$—$8^1/_2$ og Søndag fra 10—11 — kun blive 2 Kr. om Maaneden. For Indskudet, der er 2 Kr., erholdes Sportsklubbens Emblem.

Indmeldelser modtages hos Formanden *Oscar Jensen*, Struensegade 37^2, Telefon Nora 266 u, hos Kassereren *Julius Lund*, Gl. Jernbanevej 41^4, samt i Gymnastiklokalet, Forchhammersvej 18.

Se omstaaende Annonce.

Typografernes Sportsklub.

TIL DE KØBENHAVNSKE TRYKKERIARBEJDERE

Naar jeg tager Ordet i »Typograf-Tidende«, er det for at faa samlet alle københavnske Trykkeriarbejdere under deres eget Banner. Vi har indenfor Brancheklubben faaet en Mand i Bestyrelsen for den københavnske Afdeling, men for at denne Mand skal kunne gøre noget virkeligt Gavn for sine Kolleger, er det enhver Trykkeriarbejders Pligt at melde sig ind i Klubben, saa vi før Forhandlinger og lign. kan samles til Møder og drøfte, hvad der er at gøre. Trykkeriarbejderne vil komme til at staa mere fast, naar denne Mand ved Forhandlingerne véd, at han har alle Kollegerne paa sin Side. Derfor, Trykkeriarbejdere, mød op, naar der i Oktober Maaned indvarsles til Møde (Tid og Sted bekendtgøres senere), og hør, hvad Klubben har at byde Medlemmerne. Er der nogle af Kollegerne, der før den Tid har Lyst til at blive Medlem, finder Indmeldelse Sted hver Fredag Aften fra Kl. $5^1/_2$—$6^1/_2$ i Kafé »Standseren«, Nr. Farimagsgade 76 (Indgang fra Gaarden). Samme Sted og Tid indbetales Kontingent.

Jens Chr. Nielsen,
Kasserer.

NÆR OG FJÆRN

LINJESTØBEMASKINERNE, DERES HISTORIE OG UDVIKLING. Det er paa Søndag, Hr. Montør *C. Norland* under ovenstaaende Titel holder det andet af de 3 Foredrag, som han paa Anmodning af Københavns Maskinsætter-Klub velvillig har lovet at holde. Mødet holdes Kl. $10^1/_2$ paa Polyteknisk Læreanstalt (Sølvtorvet), og vi forventer talrigt Besøg, da Hr. Norlands første Foredrag er en Borgen for et baade lærerigt og underholdende Møde. Foredraget ledsages af Lysbilleder. — Enhver Kollega er velkommen!

Altsaa: Vel mødt paa Søndag. *Wm.*

SOMMERFERIE. Personalet i *Vald. Pedersens* Bogtrykkeri har i Lighed med forrige Aar faaet 8 Dages Ferie med fuld Løn.

SØLVBRYLLUP kan Tirsdag den 7. Oktober fejres af Ombryder paa »Næstved Avis« *Chr. Hansen* og Hustru. Forinden Chr. Hansen for en halv Snes Aar siden kom til Næstved, har han i mange Aar arbejdet i Kalundborg, hvor han i sin Tid har lært i Thortzens Officin.

Til Lykke!

GUTENBERG-KORET afholder sin aarlige »En munter Aften« Søndag den 19. Oktober i Paladsteatret.

ET FINT MEDLEM. Prinsen af Wales har under et Besøg i New-York indmeldt sig i Trykkeriarbejdernes Fagforbund. Hvis han skulde blive arbejdsløs, har han altsaa Ret til at søge Arbejde som Trykkeriarbejder i De forenede Stater. Det er dog altid en lille Chance.

ENGLAND OG 8-TIMERSDAGEN. Teksten til det engelske Lovforslag om 8-Timersdagen er nu bleven offentliggjort. Loven omfatter Arbejdere ved Bjergværkerne og i Skibsbygningsindustrien, Byggefagenes Arbejdere, Transportforetagender, offentlige Virksomheder og den almindelige Industri. Paa Grundlag af Overenskomster kan de 8 Timer overskrides paa visse Dage, dog ikke med mere end en Time. Ved Skiftarbejde kan Timeantallet i en Uge overskrides, dog kun undtagelsesvis. Loven skal ikke gælde for Vagtpersonale, Søfolk, Landarbejdere og Hjemmearbejdere.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND BOGTRYKFAGETS ARBEJDSLØSHEDSKASSE

VESTERGADE 5, 1. SAL
KØBENHAVN B.

KONTORERNE er aabne for Ind- og Udbetaling fra 1—3 undtagen *Lørdag (11—1)* samt *Fredag* og *Mandag Aften Kl. 5—$6^1/_2$*. Telefon 4331.

FORMANDEN træffes som Regel til samme Tider. Telefon 13,331.

ANVISNINGSKONTORET. Telefon 4331. Før Kl. 9 Form. og efter 6 Aften gennem Str. 1683. Telegramadr.: Typforbundet, Kbhvn.

FORENINGSMEDDELELSER

TILSKUD FRA HOVEDKASSEN er efter forformelig Begæring tilsendt følgende Afdelinger: 17. September: Løgstør 250,00; Randers 300,00.

København, 23. September 1924.

Forretningsudvalget.

LOKALKASSERERNE

Nykøbing F.: Kassereren træffes kun i sit Hjem, Vesterskovvej 25, fra Kl. $5^1/_2$.

NYE MEDLEMMER

København: Trykker Johannes Hansen, udl. 17. 9. 24 i Paritas (arb. s. St.). Sætter Niels Lomholdt Sørensen, tidl. Medlem (Berlingske Tidende). Paal. Kirstine Petersen, udl. 10. 9. 24 hos Paltfeldt (arb. s. St.). Paal. Edith Mathiasen, udl. 12. 9. 24 hos Arnskov (arb. s. St.). Paal. Concordia Heisselberg, udl. 11. 9. 24 hos Egm. H. Petersen (arb. s. St.). Paal. Ellen Melholdt, tidl. Medlem (M. Truelsen). 1752 Rasmussens Hustru Karen (Syge- og Begravelseskassen). Lærling Erling Isholm (Syge- og Begravelseskassen).

Aarhus: Sætter Knud Eriksen, udl. 15. 9. 24 hos A. O. Poulsen, og Sætter Poul Leth Nielsen, udl. 16. 9. 24 i Amtstidende. Roskilde: Sætter J. Georg Poulsen, udl. 1. 9. 24 i Roskilde Dagblad.

TILTRAADTE

København: 4205 Einer Gade fra Odense (Jarmer). 3668 Joh. Wolthers fra Rejse (arbl.). 99 Carl Søby fra Rejse (arbl.). 3900 Svend Madsen fra Randers (arbl.). 6629 J. Chr. Nielsen fra Viborg (arbl.). Hj.arb. Bernhard Lund fra Jord- og Betonarb. (Politiken). 7359 Ejner Bach fra Nykøbing M. (arbl.).

Horsens: 1767 Ejner P. V. Christensen (syg). Kolding: 6105 Vilh. Brundlund (arbl.). Næstved: 7248 Joh. Gundorff (arbl.). Randers: 3900 Svend G. Madsen (arbl.). Ringkøbing: 7283 Th. Fog (arbl.). Skive: 7233 Ivar Eriksen (arbl.). Slagelse: 1986 Ernst Nielsen (Sorø Amtstidende). Struer: 6016 Hans Niss Hansen (Bogtrykker). Sønderborg: 3830 Friedrich Hess (arbl.). Vejle: 7297 Thorvald Th. Thorsen (arbl.). Viborg: 7229 Alfred Steensen (arbl.).

FRATRAADTE

København: 390 C. Helms paa Rejse. 2839 Arnold Larsen til Skotøjsarbejderne. 7203 H. Fledelius til Aalborg (arbl.). 7283 Th. Fog til Ringkøbing (arbl.).

Kolding: 6053 Johannes Berthelsen til Esbjerg i Pl. og 4329 Ove Holger Pehrson paa Rejse. Køge: 3423 Svend Frantzen paa Rejse. Odense: 4205 Einer Gade til Kbhvn. i Pl. Randers: 3900 Svend G. Madsen paa Rejse og 4304 Anders Andreasen (overfl. til Jord- og Betonarb.). Skive: 6070 Einar Poulsen til Nykøbing M. (arbl.) og 3424 Chr. B. Hansen til Nykøbing F. (arbl.). Sønderborg: 4166 Gustaf Holm paa Rejse. Viborg: 7340 Johan Harrits paa Rejse, 6629 J. Chr. Nielsen til Kbhvn. (arbl.) og 7165 Holger Nielsen til Aalborg.

Typografernes Understøttelseskasse for Enker og Efterladte.

I Henhold til Fundats for Legatfonden vil der i Oktober Maaned blive uddelt 2 Legatportioner à 45 Kr. Motiverede Ansøgninger fra trængende ældre Medlemmer eller Enker efter Medlemmer modtages indtil 1. Oktober af Formanden, Anthon Larsen, Dronningensgade 48².

Tidligere Ansøgere behøver ikke paany at andrage. *Bestyrelsen.* (21 d)

afholder Møde Søndag d. 28. Sept. Kl. 10½ paa Polyteknisk Læreanstalt, Sølvgade. — Hr. Montør *C. Norland* taler om: »Linjestøbemaskinerne, deres Historie og Udvikling«. — Foredraget ledsages af Lysbilleder. Enhver Typograf er velkommen. *Styrelsen.*

T. S. Fra 1. Oktober begynder Vintersæsonen med følgende Tider:

Damehold: Mandag og Torsdag fra 7½—9½.
Herrehold: Onsdag: 7¾—8½ Motionshold.
Onsdag: 8½—9½ Sportsgymnastik.
Fredag: 8—9½ *Træningshold.*
Søndag: 10—11 Motionshold.
— 11—12 Sportsgymnastik.

Lørdag d. 11. Oktober afholdes selskabelig Sammenkomst paa Gimle Kl. 9. (2 g)

Typografernes Sangforening.

I Aften Fredag Kl. 7½ Generalforsamling i Kafé »Dronning Olga«, Falkonerallé 81. Dagsorden: 1. Beretning. 2. Valg af Formand og 2 Styrere. 3. Valg af Revisorer. 4. Eventuelt. — Derefter Sangøvelse. (1 y)

Søndag den 28. September: *Gentofte.* Sct. Hans Torv Kl. 10. (3 z)

ANNONCER

Ung Typograf,

Sætter-Trykker, kendt med saavel Avis- som Akcidensarbejde, søger Plads straks. Anbefalinger haves. — Billet mrkt. »225« modtager Ekspeditionskontoret.

Sønderjyde,

20 Aar, som har staaet i Lære i Berlin, søger Plads til 15. Oktober i større Provinsby eller København. Paagældende er vant til hurtigt og rationelt Arbejde, kendt med fineste Farve-, Akcidens- og Illustrationstryk, ligeledes med Universal- og Johannisberger Paalæggeapparat.

Adresse: **Christian Nissen.**
Adr. Frau Leue.
Berlin O. 17.
(211) Caprivistrasse 22 III.

Ung Trykker,

med stor Interesse for sit Fag, søger efter udstaaet Læretid (15. Okt.) Arbejde paa et Trykkeri, hvor der er Mulighed for videre Uddannelse. — Billet mrkt. 224« modtager Ekspeditionskontoret.

En Sætter-Forbundter,

der har staaet 3½ Aar i Lære i Akcidenstrykkeri, ønsker straks Plads i København. — Billet mrkt. »222« modtager Ekspeditionskontoret.

·ERIK·LEVISON·
GRAFISKE ARTIKLER EN GROS
VESTRE BOULEVARD 36-38 KØBENHAVN B
Stort Udvalg i alle grafiske Utensilier, Træmateriaier samt nye og brugte Maskiner
BESØG DE BETYDELIGT UDVIDEDE UDSTILLINGSLOKALER (20)

Er det koldt i Trykkeriet.
Brug DRUBINAL Tinktur.
Eneste danske Specialfabrik for Bog- og Stentrykfarver.
Telefon 9090 Telegr.-Adr.: DRUBIN, Valby. (14)

Dygtig Sætter-Trykker,

kendt med alt forefaldende Arbejde i Avis- eller Akcidens-Trykkeri, søger Plads straks. Billet mrkt. »218« modtager Ekspeditionskontoret.

Sætter-Trykker, kendt med alt forefaldende Arbejde i Avis- og Akcidenstrykkeri, søger Plads straks. — Bill. mrkt. »223« modtager Ekspeditionskontoret.

Sætter-Trykker,

22 Aar, søger Arbejde til 1. Oktober, da jeg til den Tid er færdig med Militærtjenesten. Er kendt med alt forefaldende Arbejde i et Bogtrykkeri. — Billet mrkt. »212« modtager Ekspeditionskontoret.

Et lille Akcidenstrykkeri

er billigt til Salg straks eller til Foraaret. Solid Køber lille Udbetaling. Billet mrkt. »226« modtager Ekspeditionskontoret.

National Diegeltrykpresse.

En lidt brugt National, Format indvendig Rammevidde 24 × 34 ctm. med tilhørende Motor-Modstand og Rem, er til Salg straks for Kr. 700.00, ab Lokale. Billet mrkt. »219« modtager Ekspeditionskontoret.

Et mindre Trykkeri

med nyt Skriftmateriale er meget billigt til Salg paa meget favorable Betalingsvilkaar. — Billet mrkt. »227« modtager Ekspeditionskontoret.

Husk A. E.s Rabat.
Største Besparelse
for Foreningens Medlemmer er at benytte **A. E.s Rabatkort.** Kortene udleveres gratis paa Foreningens Kontor. (16)

Tandlæge Edv. Møller,
Købmagergade 30, 2.
udfører enhver Tandbehandling til smaa Priser. Samvittighedsfuldt Arbejde. Bedøvelse hele Dagen. Konsultationstid 10—3½, 6—7 Efterm. Telefon 8181. (12)

PARITZ GOTTSHALCK
KONGENS NYTORV 8 · TELEFON 3378
Nye og brugte Maskiner haves paa Lager.
Stort Lager af alle Utensilier. (11)

A/S F. L. BIE Gothersgade 28, København K.
Telefoner: Centr. 11,462, 8062 & Palæ 1556.
Samtlige Maskiner og Artikler for **Bogtrykkerier, Bogbinderier, Litho-Etablissementer, Klichéfabriker** og beslægtede Brancher.
Kulante Betingelser.
Stadigt stort Lager. (10)

GUTENBERG-NAALEN
bør bæres af enhver Typograf
Sølvnaal 1,50 Dobb.-forg.-Naal 2,50
Oxyderet Naal 2,00
Alle Naale er af Sølv
Typ. W. Ammundsen
Østergaardsvej 10¹ Kolding. (175)

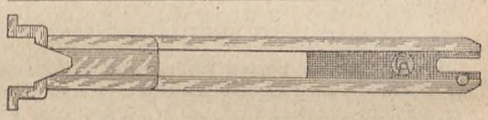

KILESPATIER
Nøjagtige. — Solide. — Billige.
Videreforhandlere Rabat.
C. A. E. Kjellberg, Marstalsgade 33.
København Ø. Telf. Øbro 4427 x. (142)

BARNE VOGNE
S. JOHANSENS BARNEVOGNSFABRIK
RATEBETALING
AMERIKAVEJ No. 1
TELEFON VESTER 2886X
(195)

Tandlæge Viggo Jensen
Klareboderne 2 II,
Hj. af Købmagergade 40.
Konsultationstid fra 10—7. Onsdag og Lørdag fra 10—3½. Telefon 15868. (168)

Linotype-Sættemaskine

brugt, men godt vedligeholdt, ønskes straks til Købs. Tilbud med nærmere Oplysninger bedes sendt til

H. GEISEL
Bog- og Stentrykkeri, Flensburg
(Tyskland)
(221)

Redaktør: Fr. Nielsen, Bygaardsstræde 8, Køge. Ekspeditør: Karl Sørensen, Vestergade 5, 1. Sal, Kbhvn. B.
Abonnem. gennem Postkontorerne: 1 Kr. 50 Øre Kv. Annoncer: 35 Øre pr. Petitlinje (pladss. Medl. 25 Øre). 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. Bording (V. Petersen). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 40 KØBENHAVN DEN 3. OKTOBER 1924 51. AARGANG

NIENDE INTERNATIONALE TYPOGRAFKONGRES

III.

Af de almindelige Forslag, der var indløbne, blev *Islands*, som gik ud paa, at Rejseunderstøttelsen udbetaltes af en international Fond, som førte Regnskab med de enkelte Lande, overgivet til Sekretariatskommissionens Prøvelse. *Luxemborg* foreslog Oprettelse af et internationalt Bogtrykker-Rekreations- og Invalidehjem i Schweiz og redegjorde for de nærmere Omstændigheder, hvorunder det skulde blive til. Af flere Talere blev paapeget adskillige praktiske Grunde, der umuliggjorde Forslaget og dets Gennemførelse, og Kongressen fulgte Kommissionen, der anbefalede Forslagets Forkastelse. *Østrig* stillede Forslag om, at Arbejdsløshedsunderstøttelse som Regel udredes til Medlemmet af vedkommende Forbund, hvor han sidst har arbejdet og erhvervet sig Ret dertil ved Bidragsydelser og som Følge af Gensidighedsoverenskomster. Begrundelsen for Forslaget var Udvisningen af saadanne arbejdsløse, der i et Land havde erhvervet sig Rettigheder, men som grundet paa Udvisningen mistede deres Rettigheder og faldt Moderorganisationen til Byrde. *Schlumpf* (Bern) erklærede sig indforstaaet med Forslaget, men bad, om man vilde tage Forslaget tilbage. Udformningen af det opstaaede Spørgsmaal kunde Kongressen ikke foretage; den maatte foregaa mellem de enkelte Lande. Efter at de østrigske Repræsentanter havde taget Forslaget tilbage under denne Forudsætning, erklærede Kongressen derpaa, at den maatte anbefale de tilsluttede Forbund Forstaaelsen af det foreslaaede.

Til Punktet »Ottetimersdagen« forelaa et Referat af *van der Wal* (Holland) og dertil svarende Beslutning. I Diskussionen skildrede *Chalupka* Forholdene i Polen og førte en Opfordring frem, i hvilken de tyske Arbejdere blev ansporet til med alle Kræfter at kæmpe for Genindførelsen af Ottetimersdagen i Tyskland, thi deraf vilde Ottetimersdagens Skæbne afhænge i Polen. *Seitz* (Berlin) betonede, at denne Opfordring ikke var nødvendig, de tyske Arbejdere sætter allerede alle Kræfter ind paa Sagen. Taleren udtrykte sig endvidere derhen, at man ogsaa maatte undgaa Overdrivelser om Omfanget af Arbejdstidsforlængelse i Tyskland. Saaledes var Ottetimersdagen i det tyske Bogtrykfag opretholdt for de fire Femtedeles Vedkommende. Flere Talere havde Ordet, hvoraf *Della-Negra* (Schweiz) talte for en Tilføjelse til den foreslaaede Beslutning, og som angik en snarlig Ratifikation af Washington-Overenskomsten. Ved Afstemningen vedtoges enstemmigt Beslutningen (med Tilføjelsen), som bl. a. udtrykker, at Ottetimersdagen ikke hindrer den normale Produktions Udvikling, og at Argumentet om, at Forlængelse af Arbejdstiden er nødvendig for at kunne komme paa Højde med den udenlandske Konkurrence, ikke holder Stik, fordi en Forlængelse af Arbejdstiden i et Land, straks vilde trække en Forlængelse med sig i et andet. Derfor beslutter Kongressen indtrængende at anbefale Forbundene at gøre alt, hvad deres Kræfter formaar, for at opretholde Ottetimersdagen, og at yde ethvert Forbund, der staar i Kamp for denne Sag, den videstgaaende moralske og materielle Understøttelse. Af alle Landes Regeringer ventes en snarlig Ratifikation af Washington-Overenskomsten. Arbejderrepræsentanterne i Parlamenterne og i autoritative Stillinger opfordres til at søge en hurtig Afgørelse af Ratificeringen.

Derpaa fulgte en Debat over Gensidighedskontrakterne. Foranledningen hertil var en Erklæring fra det franske Forbund om, at en til Frankrig indrejsende Kollega kun kan erholde Understøttelse efter mindst at have ydet et Ugebidrag. En lang Række Talere udtalte sig herimod, hvorefter Kongressen paa Forslag af Præsidenten *Schlumpf* udtrykte sig, at intet Forbund havde Ret til at forlange Ydelse af et Bidrag af indrejsende Kolleger, saalænge vedkommende ikke staar i Kondition. Et saadant Forlangende er i Strid med Internationales Statuter.

Under Punkt 9 behandledes dernæst en Uenighed, der bestaar mellem de to rumænske Forbund i Bukarest og Klausenburg. Der forelaa et Forslag om ikke mere at anerkende Bukarestforeningen, da den fuldstændig savnede fagforeningsmæssig Karakter. Efter nogen Diskussion enedes man om at lade *Rothenstein* (Ungarn) indlede Forhandlinger mellem de to Forbund paa Sekretariatskommissionens Vegne, hvorefter *Geistlinger* tog sit Forslag tilbage i Forventning om et Resultat i Løbet af seks Maaneder.

Dernæst foretoges Valg af de Forbund, der skal danne, hvad man tidligere kaldte »Dreierkommission«, men som under Debatten blev udvidet til »Viererkommission«. Denne Kommission er en Udvidelse — vil man vel kunne sige — af Sekretariatskommissionen, som, naar den finder det paakrævet, kan indkalde denne til et fælles Sæde. Efter Debatten valgtes hertil Forbundsrepræsentanter for Tyskland, Frankrig (eller Belgien), Czekoslovakiet og Holland.

Kongressen beskæftigede sig derpaa indgaaende med Anmodningen om Optagelse af det allrussiske Forbund for den polygrafiske Industris Arbejdere. *Verdan* (Bern) og *Bruno* (Italien) udtalte sig direkte imod Optagelsen, medens samtlige andre Talere erklærede deres Beredvillighed, naar det allrussiske Forbund vilde anerkende det internationale Bogtrykkersekretariats Statuter. I denne Sammenhæng erklærede *Schlumpf*, at enhver international Typografkongres hidtil havde staaet paa dette Standpunkt, der ogsaa nu blev enstemmig vedtaget.

Derpaa valgtes Schweiz atter til vor Internationales Sæde, hvorfor *Schlumpf* takkede i hjertelige Ord, medens *Seitz* udtalte en Tak for Sekretariatskommissionens Arbejde under de saa svære Forhold.

Efter som sædvanlig at have overladt Sekretariatskommissionen Tid og Sted for den næste Kongres, var man naaet til Kongressens Ende.

Schlumpf slog fast, at der var ydet et godt Arbejde. Sammenslutningen mellem det internationale Sekretariat og Landsforbundene var gennem personligt Samvær paa ny befæstet. Takkede alle Deltagerne for den Iver og Opmærksomhed, der var blevet lagt for Dagen. Nu gælder det om hjemme at virke for Gennemførelsen af de fattede Beslutninger. Uløselige Traade forbinder os over alle Landegrænser. Taleren ønskede de delegerede en lykkelig Hjemrejse til de for en Del fjerne Hjem og et glædeligt Gensyn paa næste Kongres. Med et begejstret »Hoch« for alle Landes Typografers Solidaritet fandt den niende internationale Kongres sin Afslutning.

Jul. Samuelsen.

DEN STORE KAMP I 1899

(Fortsat.)

—

Det stod ogsaa den Gang Arbejderklassens Ledelse klart, at Arbejderne i det lange Løb altid har størst Fordel af at være varsom overfor Produktionsmulighederne. Arbejderklassens Fremmarsch er i saa høj Grad afhængig af det økonomiske Livs Vækst og Trivsel. Men den Gang som saa ofte senere viste det sig, at Arbejderklassens Modstandere, der altid taler om deres store »Risiko« og tyngende Ansvar, i Virkeligheden er langt mere letsindige i Omgangen med Samfundets Værdier. De sætter i det afgørende Øjeblik altid deres Klasseinteresser over Samfundets Fællesinteresser, hvad der ganske vist aldrig har forhindret dem i at maskere sig som Samfundets bekymrede Værnere overfor en »hensynsløs« Arbejderklasse.

Det blev hurtigt klart, at Storkampen *maatte* komme, fordi Arbejdsgiverne *vilde* den. »Dansk Arbejdsgiver- og Mesterforening«, som allerede var en Kendsgerning, selv om den først endelig konstitueredes i Maj, havde just opnaaet saa stærk Tilslutning paa Programmet: »Paany at gøre Arbejdsgiverne til Herre i eget Hus«. Højrebladene, der ogsaa ønskede at give den

hensmuldrende politiske Reaktion en Saltvandsindsprøjtning, iværksatte en fanatisk Agitation. I »Avisen« opfordrede afdøde Redaktør *Frederik Hansen* rentud Arbejdsgiverne til at slaa til i Vinterens Hjerte. Fagforeningerne vokser Samfundet over Hovedet — sagde han — de presser ikke blot paa og skruer Lønnen op i de gode Tider, men »som Palen i et Spil falder ned og hindrer Hjulet i at gaa tilbage, saaledes sætter de sig ogsaa i de daarlige Tider fast paa Byttet«. Naturligvis fremstilledes Arbejderne ogsaa som dovne, raa og drikfældige i den samme Presse.

Sprængstoffet hobedes op. Den første Eksplosion kom i Form af en Konflikt paa Maskinfabrikken »Titan« i København. Direktionen lod i Fabrikslokalerne opslaa en i brøsig Form affattet Meddelelse om, at fra en bestemt Dag vilde alt Arbejde i Centrifugeværkstedet, uanset at det hidtil var udført i Akkord, blive betalt med en af Direktionen egenmægtig fastsat Timeløn. Man gav som Begrundelse, at Arbejderne gentagne Gange havde nægtet at forhandle. Hermed forholdt det sig saaledes, at Arbejderne havde vægret sig ved at gaa ind paa en Nedsættelse af Akkordpriserne, men Direktionen havde hverken rettet nogen Henvendelse til Forbundet eller gennem Fabrikantforeningen søgt nogen som helst Forhandling. De Priser, som Direktionen vilde diktere, betød en Reduktion paa 33 pCt. Arbejdernes Modstand mod dette Diktat havde øjeblikkelig Afskedigelse til Følge. Fabrikkens øvrige Arbejdere gjorde paa Smedeforbundets Opfordring fælles Sag med de afskedigede. Smedeforbundets Krav var — i Overensstemmelse med den af Arbejdsgiverforeningen selv knæsatte Praksis — at Arbejdet skulde fortsættes paa de gamle Vilkaar, indtil nye var fastsatte gennem Forhandling. Men til almindelig Bestyrtelse svarede Arbejdsgiverforeningen, at den »som foreløbigt Skridt« vilde iværksætte Lockout i *hele Jernindustrien*, hvis Arbejdet ikke var genoptaget paa »Titan« i Løbet af 4 Dage.

Tonen og Indholdet i denne Skrivelse var mest af alt egnet til at udelukke enhver Forhandling, men De samvirkende Fagforbund vedtog desuagtet at tilbyde en saadan. Den kom ogsaa i Stand, men Arbejdsgiverne stillede straks Arbejderne overfor et Standpunkt, som var ensbetydende med Opgivelse af alt, hvad Fagbevægelsen hidtil havde opnaaet. Fabrikanterne erklærede kort og godt, at de ikke kunde forhandle med Arbejderne om Størrelsen af Akkordlønnen eller om Lønnens Fastsættelse i det hele taget. Hvis Arbejdsgiveren skulde være i Stand til at konkurrere, maatte han selv skønne over, hvad han var i Stand til at betale for Arbejdet! Arbejdsgiverforeningens Formand, *N. Andersen*, var dog knap saa krigersk som Jernfabrikanterne. Det lykkedes at faa nedsat et Fællesudvalg til at forhandle nærmere og at faa aflyst Lockouten, mens Forhandlingerne stod paa. N. Andersen maatte imidlertid tage en drøj Tørn indenfor Arbejdsgiverforeningen. Jernfabrikanterne gjorde Oprør og kun ved at true med Mandatnedlæggelse lykkedes det N. Andersen at opnaa den kvalificerede Majoritet, som han havde forlangt. Han fik sin Optræden godkendt med 44 Stemmer mod 22. Der kunde derefter ingen Tvivl være om, at Storkampen kun var afværget rent midlertidigt, at den vilde komme ved første givne Lejlighed, og at den vilde blive en ren Eksistenskamp for Fagorganisationerne.

Ved at navigere med den yderste Forsigtighed i de løbende Forhandlinger, der omfattede en hel Række Fag, lykkedes det trods alt at aabne Muligheder for fredelig Løsning overalt. Kun i Skotøjsfaget og Slagterfaget samt paa de danske Dampmøller kom det til Strejker, som imidlertid saa ud til at kunne føres til lempelig Afslutning. Men saa kom *Strejken mellem Snedkerne i de 7 jyske Byer* som den lille Gnist, der snart skulde faa hele Huset til at fænge.

(Fortsættes.)

ET FAVORABELT TILBUD

Det er jo ikke saa længe siden, den Beskyldning jævnlig blev rettet imod Arbejderne, at de ikke *vilde* bestille noget, og helt forstummet er denne Tale jo ikke endnu. Mange er de Eksempler, der kunde fremdrages imod Rigtigheden heraf — Eksempler, som tværtimod vidner om en Hunger efter Beskæftigelse, som ikke har været kendt paa lange Tider. De er imidlertid ikke alle lige tiltalende. Følgende Annonce, som vi har fundet i »Jyllandsposten«, er et Bevis paa, at man ogsaa kan komme *for* langt ud i Kapløbet efter at sikre sig det daglige Brød:

D'Hrr. Bogtrykkere!

1000 Kr. i Dusør

til den, der kan skaffe en ung Typograf (Akcidens-, Avis- og Annoncesætter) en absolut fast Plads snarest. Gode Anbefalinger haves. Sidste Plads i 4 Aar.

Billet, mrkt. »13196«, modtager »Jyllandsposten«s Kontor.

Tusinde Kroner for at komme i Arbejde — det er ensbetydende med at arbejde gratis et kvart Aar! Kom saa ikke og fortæl os, at der er Mangel paa Arbejdsvillighed.

TARIFEN I KØBENHAVN

Bør den opsiges?

Herom vil i en nær Fremtid en Generalforsamling komme til at træffe sin Afgørelse.

Forhaabentlig er det gaaet op for Medlemmerne, at det er denne Generalforsamling og de Beslutninger, der her træffes, der har afgørende Betydning.

Derfor bør ogsaa alle Medlemmer være til Stede paa denne Generalforsamling, hvor Afstemningen helst bør foregaa skriftlig.

Der kan naturligvis under disse vanskelige økonomiske Forhold anføres Grunde baade for og imod en Opsigelse.

For en Opsigelse kan anføres:

I første Række naturligvis, om Fagets Udøvere kan eksistere af den Fortjeneste, der bydes dem i Henhold til den bestaaende Overenskomst.

Ved tidligere Lejligheder har jeg ved skematisk Opstilling bevist, hvor umuligt det er for en Familieforsørger at skaffe blot det allernødvendigste ud af de bestaaende Lønninger.

Da det fra Flertallet af de forhandlende Arbejdsgivere som Regel er blevet afvist med et Skuldertræk som dem uvedkommende, er der jo ingen Anledning til at spilde Plads herpaa.

Familieforsørgere indenfor Organisationen kender jo desværre af praktisk Erfaring, hvor daarligt de er stillet.

Af andre Grunde kan nævnes Sommerferie og Ændring paa de Steder i Overenskomsten, hvor Arbejdsgiverne ved Hjælp af Lockouten uden rimelig Grund har tvunget os bort fra de fuldt ud berettigede smaa Fremskridt paa Overenskomsten, som Udviklingen nu en Gang naturnødvendigt bør føre med sig.

Der er naturligvis efter den lange Staaen i Stampe, som har kendetegnet ikke saa faa af de sidste Aar, ikke saa lidt mere, der kunde anføres som Grundlag for en Opsigelse.

Nogen egentlig frugtbringende *Forhandling* med vore Arbejdsgivere er der desværre næppe Udsigt til i Øjeblikket.

Derfor bør de Krav, der opstilles, ogsaa være saa faa og forsvarlige som muligt baade udad og indad til, uden at de derfor bør fremtræde som et Ultimatum.

Imod en Opsigelse kan anføres:

Vil en Forbedring, og derigennem en mulig Fordyring af Produktionen, skabe større Arbejdsløshed?

Herimod maa straks indvendes, at den meningsløse store Lønnedgang, vi blev tvungen til ved Hjælp af Lockouten, ikke har forbedret Forholdene det allermindste, tværtimod. Det har tvunget en Del arbejdsløse Kolleger til at begynde som Bogtrykkere, uden at disse har været i Stand til at tilføre Faget nye Udviklingsmuligheder.

I denne Forbindelse maa jo ogsaa anføres, at det færdige Bogtrykkerarbejde jo skal igennem mange andre Led end Sætning og Trykning, inden det kommer Kunderne i Hænde.

Her kan nævnes Bogbind, Boghandlere og mange andre Led.

Fire—fem Kroner om Ugen for en Arbejder i Bogtrykfaget kommer derfor ikke til at influere ret meget paa det færdige Eksemplar af en Bog paa nogle Tusinde eller paa Bogtrykarbejdet i al Almindelighed.

Endvidere naturligvis, hvis den Mulighed atter skulde svæve i Luften, at man efter en Del Møder, ligesom sidst, alligevel lader Slutresultatet blive en Fornyelse af den bestaaende Overenskomst.

Jeg har fremsat disse faa Betragtninger i Haab om, at de Beslutninger, der træffes, denne Gang maa vise en *fast samlet Vilje* hos Medlemmerne.

P. Berendt.

EN LÆGE OM 8 TIMERSDAGEN

Det franske *Arbejdsgiverblad* »La Journée Industrielle« bringer i en ledende Artikel en rosende Omtale af den af den franske Læge *Jaques Valdour* udgivne Bog, betitlet »Arbejdernes Liv«. Forfatteren, som indgaaende helliger sig Studiet af sociale Spørgsmaal, tilbringer inkognito sine Ferier blandt Fabriksarbejderne. Han konstaterer bl. a., at han sidste Sommer i Paris' største Arbejderkvarter kun observerede 10 Tilfælde af Drukkenskab. Beværtningerne besøges nu langt mindre end før Krigen, og deres Antal aftager stadigt. Paa Grundlag af indgaaende Undersøgelser kommer Valdour til den Slutning, at denne Udvikling væsentlig kan tilskrives den velgørende Indflydelse, 8 Timersdagen udøver. Den forkortede Arbejdstid bevirkede ogsaa, at ikke mindre end 300.000 Arbejdere er flyttet ud i Paris' Forstæder og dèr enten har ladet opføre eller selv opførte smaa Huse. Alle disse Arbejdere, siger Valdour, er nu gaaet tabt for Beværtningerne og vundne for deres Hjem. »Journée Industrielle« siger til sine Læsere, de franske Arbejdsgivere: »Læs denne Bog! Maaske vil De finde adskilligt, som ikke passer Dem, men De vil finde noget, der er sjælden nu om Stunder: en opvakt Aand, et alvorligt, kundskabsrigt og uegennyttigt Menneske.«

(I. F. C.)

FORRETNINGSUDVALGS-MØDER

22. September 1924.

1. Et ældre Medlem i Aalborg anmoder om Tilladelse til at maatte arbejde paa Dispensation, 4 Timer daglig for halv Dagløn. Afdelingsstyrelsen anbefaler og indstiller det paagældende Medlem til hel eller delvis Kontingentfrihed. — Tilladelsen gives, og vedkommende fritages for at svare Kontingent til faglig Afdeling.

2. Odense Lokalafdelingsstyrelse indstiller et Medlem til 4 Ugers ekstra Sygehjælp i Henhold til Lovenes § 119. — Bevilgedes.

3. Et Medlem i Haderslev anmoder om et Aars forlænget hvilende Medlemsret, fra 30. September d. A. at regne. — Tilstodes.

4. Personalet i Krohns Bogtrykkeri fremsender Klublove til Godkendelse. — Godkendtes.

5. Fra Borups Højskole forelaa en fornyet Henvendelse om økonomisk Støtte. — Der bevilgedes 200 Kr.

6. Et Medlem af den københavnske Sygekasse anmoder om Hjælp til Anskaffelse af et kunstigt Ben. — Halvdelen af Anskaffelsessummen bevilgedes.

7. Fra det internationale Sekretariat forelaa Regnskab for Aaret 1923 samt Budget for 1924 med Meddelelse om, at Kontingentet for 1924 er fastsat til $^1/_2$ pCt. af de respektive Landes Minimalløn og vil for vort Forbund udgøre Kr. 1278,15. — Beløbet afsendes.

8. Spørgsmaalet om Oprettelse af en Medicinalkasse i den københavnske Sygekasse har været forelagt Sygekasseinspektoratet, der udtaler, at Inspektoratet ikke vil kunne godkende den til dette Formaal nødvendige Kontingentforhøjelse, med mindre en saadan var vedtaget af et Delegeretmøde. — Til Efterretning.

9. Spørgsmaalet om Overholdelse af Lovenes § 25 drøftedes. — Forelægges Forbundsstyrelsen til Afgørelse.

10. Arbejdernes Landsbank fremsender Indbydelse til Aktietegning. — Forelægges Forbundsstyrelsen.

11. Et Medlem i Odense anmoder om et Aars forlænget hvilende Medlemsret, fra 1. August d. A. at regne. — Tilstodes.

NÆR OG FJÆRN

KØBENHAVNS STYRELSE holder Møde *i Aften, Fredag,* Kl. 7 paa Forbundskontoret.

Formanden.

DE JAPANSKE FAGFORENINGER. En Brevveksling, der i den seneste Tid er bleven ført mellem den japanske Landsorganisation og forskellige Arbejderrepræsentanter ved Arbejdsorganisationen (Jouhaux, Oudegeest, Mertens) har medført en Forandring i de japanske Fagorganisationers Stilling til den internationale Arbejdsorganisation. Denne nye Konstellation vil sikkert ogsaa bidrage til at hidføre en bedre Forbindelse mellem de japanske Fagforeninger og de den Internationale faglige Central tilsluttede Organisationer.

BREV henligger paa Kontoret til Typograf Ernst J. Christensen fra Farum.

SØLVBRYLLUP. Tirsdag den 7. Oktober kan vor Kollega *Jens Skaarup* og Hustru fejre deres Sølvbryllup.

JUBILÆUM. Torsdag den 25. September havde Trykker *Chr. Hansen* været ansat i Missionstrykkeriet i 25 Aar. Jubilaren, der er meget afholdt blandt Personalet og i en Aarrække har været dets Tillidsmand, fejredes ved en Festlighed, hvor han fik overrakt Gaver saavel fra Firma som fra Personale.

25 AARS JUBILÆUM. Den 1. Oktober var det 25 Aar siden, Maskinsætter *Vald. Nielsen* udlærtes i »Lolland-Falsters Folketidende«s Bogtrykkeri i Nykøbing F., hvor han fremdeles har sit Virke.

25 AAR. Onsdag den 1. Oktober har vor Kollega *Anton Nielsen* været ansat i De Ferslewske Blade i 25 Aar. Anton Nielsen, som er kendt og agtet af en stor Kreds af Kolleger, særlig indenfor Bladsætterne, er født i Thisted og har som ung Svend arbejdet hos Nielsen & Lydicke og i »Agrardagbladet«. Gennem disse 25 Aar har Anton Nielsen givet sine Kolleger her ved Stranden 18 talrige Beviser for sit gode kammeratlige Sind og ofte udnyttet sine gode Evner som Tillidsmand. Derfor samles Personalet Søndag den 5. Oktober i Kafé »National« for at bringe ham og *Johs. Uhrbrand,* som for kort Tid siden ogsaa fejrede 25 Aar Jubilæum, deres Hyldest og Tak ved en festlig Sammenkomst. *V. H.*

GUTENBERG-KORET
AFHOLDER EN
MUNTER AFTEN
I „DEN BLAA SAL"
PALADSTEATRET
SØNDAG DEN 19. OKTOBER 1924 KL. 7

PROGRAM:

Gutenberg-Koret (Dirigent Hr. *Knud Haase*).
O. Lindblad: Invitation till dans.
Simon Breu: Søndags-Fred.
Folkevise: Jeg gik mig ud.
Solo: Hr. C. Frantzen.
Veit: Skarnbassen og Rosen.

Hr. Skuespiller Harald Obel, Oplæser.
(Motto: En sund Latter er den bedste Livseliksir).
Humoristiske Historier. — Komiske Typer fra det daglige Liv.

Fru Ely Fischer-Kjerulf,
Vise- og Kabaretsangerinde.

Hr. Kai Anker-Nielsen, Improvisator.
Viser til eget Guitarakkompagnement og Improvisation over Emner opgivne af Publikum.

Gutenberg-Koret.
Folkevise: Roselil.
Schäffer: Aftonen. Solo: Hr. E. Fossing.
P. Heise: De smukke.

BAL TIL KL. 2

Billetter à 1 Krone faas hos Gutenberg-Korets Medlemmer, hos Lundin paa Forbundskontoret og hos Anton Jensen.

HOVEDBESTYRELSESMØDE I BOGTRYKFAGETS ARBEJDSLØSHEDSKASSE

22. September 1924.

1. Der forelaa Meddelelse om tilstaaet Understøttelse af Arbejdsløshedsfonden til et Medlem under Skoleophold. — Til Efterretning.

2. Et Medlem i København, der paa uretmæssig Maade havde tilegnet sig 6 Dages Understøttelse, idømtes 1 Maaneds Karantæne samt skal tilbagebetale de 6 Dages Understøttelse.

STYRELSESMØDER

DEN KØBENHAVNSKE STYRELSE

1. September 1924.

Protokollen for forrige Møde oplæstes og godkendtes. — Formanden beretter om en modtagen Klage, angaaende hvilken der havde været Mægling, hvor Klageren løb fra sin Anmeldelse. Sagen henlægges foreløbig. — Med Det forenede Dampskibsselskab var det grundet paa det nye foreliggende Dyrtidstal lykkedes at opnaa en hel ny Overenskomst, der forelaa beskrevet. Godkendtes. — Et Firma havde atter givet Anledning til, at der fra Afdelingens Side var klaget til Fabriksinspektoratet. Til Efterretning. — I Anledning af en Artikel i Bogbindernes Fagblad vedtoges det at lade den betræffende Sag overgaa til Forretningsudvalget. — Klublove for Klubben Krohn forelaa til Godkendelse. Gaar til Forretningsudvalget. — Til den socialdemokratiske Arbejderhøjskole forelaa Ansøgninger om Fripladser, hvilke fordeltes. — Et Forhold vedrørende Lærlingeskalaen vedtoges det forfulgt ved en af Retterne, efter at Mægling o. s. v. var forløbet forgæves. — Do. do. bragt i Orden. Til Efterretning. — Formanden refererer angaaende Sommerhuset. Regnskab er aflagt og gaar til Revisionen. Refererede endvidere et Par afsendte Skrivelser. Til Efterretning. — Angaaende Dyrtidstillæget i et Trykkeri refereredes. Til Efterretning. — Angaaende Borups Højskole foreligger en særlig Skrivelse med Anmodning om et Tilskud til Byggefond en Gang for alle. 100 Kr. bevilgedes. — Understøttelsesforhold behandledes. — Refusioner for Narkoser behandledes. — Hvilende Ret-Sager behandledes. — Formanden redegjorde for Sommerfestens Status, der tillod, at Festen næste Aar kunde gentages under noget mindre Former, dersom der til den Tid næres saadanne Ønsker. Til Efterretning. — Ekstra Hjælp bevilgedes til et Par arbejdsløse Kolleger. — Anmodning om Refusion for Sygetransport uden for Kommunen. Bevilgedes delvist. — Forlægningsgodtgørelse var nægtet betalt af et K. B.-Firma. Krav stilles til K. B. — Under Formandens Bortrejse til international Kongres fungerer Næstformanden, Holmen. — Mødet hævet.

KASSEEFTERSYN

Vi foretog Dags Dato et uanmeldt Kasseeftersyn hos Kassereren for den københavnske Afdeling, Hr. O. A. Lundin, og samtidig hos Hovedkassereren for Dansk Typograf-Forbund og Bogtrykfagets Arbejdsløshedskasse, Hr. Karl Sørensen. — Hr. O. A. Lundins Beholdning var Kr. 176.667,99, som fordeler sig saaledes:

Obligationer og Aktier	Kr.	34.462,00
Sparekassen	»	139.465,62
Kassebilag	»	866,83
Kontant Beholdning	»	1.873,54
Ialt	Kr.	176.667,99

og hos Hr. Karl Sørensen var Beholdningen Kr. 1.980.712,22, som fordeler sig paa følgende Maade:

Arbejdsløshedskassen:			
Statsgældsbeviser	102.000,00		
I Sparekassen	465.291,33		
		Kr.	567.291,35
De øvrige Kasser:			
Obligationer	203.432,00		
Prioriteter	235.601,22		
Aktier og Depositum i D. F. D. S.	21.000,00		
Sparekassen	952.637,06		
Kassebilag	19,95		
Kontant Beholdning	730,64		
		»	1.413.420,87
		Ialt Kr.	1.980.712,22

Alt var i Overensstemmelse med Bøger og Bilag; Sparekassebøger og Obligationer eftersete og Beholdningernes Tilstedeværelse konstateret.

København, 23. September 1924.

Carl J. Christoffersen. *Alb. Michelsen.*
Carl Schnoor. *Chr. Østergaard.*

DANSK TYPOGRAF-FORBUND BOGTRYKFAGETS ARBEJDSLØSHEDSKASSE

VESTERGADE 5, 1. SAL
KØBENHAVN B.

KONTORERNE er aabne for Ind- og Udbetaling fra 1—3 undtagen *Lørdag (11—1)* samt *Fredag* og *Mandag Aften Kl.* 5—6$^1/_2$. Telefon 4331.

FORMANDEN træffes som Regel til samme Tider. Telefon 13,331.

ANVISNINGSKONTORET. Telefon 4331. Før Kl. 9 Form. og efter 6 Aften gennem Str. 1683. Telegramadr.: Typforbundet, Kbhvn.

FORENINGSMEDDELELSER

TILSKUD FRA HOVEDKASSEN er efter lovformelig Begæring tilsendt følgende Afdelinger:

24. September: Middelfart 200,00. 26. September: Haderslev 500,00.

København, 30. September 1924.

Forretningsudvalget.

LÆGERNE

København: Dr. K. Spodsberg er flyttet til Godthaabsvej 404. Kons. 1—2. Torsdag 6—7.

LOKALFORMÆNDENE

Lokalformanden i Haderslev er flyttet til Aarøsundvej 27.

NYE MEDLEMMER

København: Trykker Poul Rasmussen, udl. 1. 10. 24 i Nordisk Bogtr. (arb. s. St.). Paal. Dagny Nielsen, udl. 1. 9. 24 hos B. Nielsen (arb. s. St.).

TILTRAADTE

København: 2873 E. Jørgensen fra Hillerød (arbl.). 410 Vagn Andersen fra Rejse (arbl.). 856 Aksel Nielsen fra Oliemøllernes Fagf. (arbl.).

Aarhus: 6207 Harry Rasmussen (Jysk Centraltrykkeri). Hillerød: 4329 Ove Pehrson (Pallesen).

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedkommende Lokalafd.

FRATRAADTE

København: 2873 E. Jørgensen til Næstved i Pl. 880 M. Enemark paa Rejse. 2947 R. Fabrowsky til Tyskland. 7249 Kaj Olsen til Esbjerg. 4420 R. Jensen paa Rejse. 4489 N. Jensen til Varde i Pl. 7339 Aksel Hansen til Sorø (arbl.).

Hillerød: 2873 Edwin Jørgensen til Kbhvn. (arbl.). Kolding: 7276 Paaske Buchwaldt paa Rejse og 3819 Ove E. Jensen paa Rejse. Odense: 6207 Harry Rasmussen til Aarhus i Pl. Ringsted: 7164 Lauritz Christiansen (overfl. til Dansk Arbejdsmandsforb.). Skive: 186 Martin Rasmussen paa Rejse. Thisted: 3461 Richard Johannesen paa Rejse.

UDMELDTE

København: 2642 H. Seidelin-Jensen (fratr. Faget). 2572 H. Rasmussen (fratr. Faget).

Odense: 5079 Jenny Elsner (fratr. Faget) og 5227 Marie Andersen (fratr. Faget).

UDSLETTET

Odense: 5167 Johs. Jørgensen.

UDSLETTEDE PAA GRUND AF RESTANCE

København: 1385 Alfred Andersen (Fraenckel). 1328 Carl Sternberg, Stereotypør (Berl. Tid.).

Odense: 7363 Kuno Jespersen.

DØD

København: 960 Robert Jensen.

Stereotypørernes Brancheklub.

Mandag den 6. Oktober Kl. 7 Aften i Rømersgade 22, 1. Sal til Gaden. Indbetaling af Kontingent.

ANNONCER

I Henhold til Anvisningskontorets Regulativ, Punkt 6, gøres opmærksom paa, at ingen maa slutte bindende Aftale om Pladstilbud, før Henvendelse er sket til Lokalkassereren i den paagældende By eller i København til Anvisningskontorets Bestyrer. Undladelse heraf medfører Karantæne.

Dygtig Sætter-Trykker,
kendt med alt forefaldende Arbejde i Avis- eller Akcidens-Trykkeri, søger Plads straks. Billet mrkt. »218« modtager Ekspeditionskontoret.

Ung Trykker,
med stor Interesse for sit Fag, søger efter udstaaet Læretid (15. Okt.) Arbejde paa et Trykkeri, hvor der er Mulighed for videre Uddannelse. — Billet mrkt. 224« modtager Ekspeditionskontoret.

Sætter-Trykker, kendt med alt forefaldende Arbejde i Avis- og Akcidenstrykkeri, søger Plads straks. — Bill. mrkt. »223« modtager Ekspeditionskontoret.

Mindre Parti Skrift,
ny, Fakturaværdi 800 Kr., sælges for ethvert rimeligt Bud. — Nærmere ved Billet mrkt. »230« til Ekspeditionskontoret.

Repræsentant
søges af 1. Kl.s Bogtrykkeri. Typograf, som mener sig egnet hertil, bedes indsende Billet mrkt. »231« til Ekspeditionskontoret.

Ugeavis og Bogtrykkeri
i stor nørrejysk Stationsby er til Salg. Nødvendig Udbetaling 10,000 Kr. Nærmere ved Billet mrkt. »229« til Ekspeditionskontoret.

Galten Bogtrykkeri
og Boghandel er til Salg straks. Ny, god Ejendom (stor Lejeindtægt) og gode Maskiner skal købes. Pris 36,000 Kr. Nødvendig Kapital 3000 Kr.
Henvendelse snarest til
Viggo Hansen,
Forretningsbestyrer.
Galten St.
(228)

Tandlæge Viggo Jensen
Klareboderne 2 II,
Hj. af Købmagergade 40.
Konsultationstid fra 10—7. Onsdag og Lørdag fra 10—3½. Telefon 15868. (168)

Tandlæge Edv. Møller,
Købmagergade 30, 2.
udfører enhver Tandbehandling til smaa Priser. Samvittighedsfuldt Arbejde. Bedøvelse hele Dagen. Konsultationstid 10—3½, 6—7 Efterm. Telefon 8181. (12)

A/S **F. L. BIE** Gothersgade 28, København K.
Telefoner: Centr. 11,462, 8062 & Palæ 1556.
Grafisk Fagforretning
leverer bedst og billigst fra Lager forniklede **Tænger, Aale, Vinkelhager** og alt andet Tilbehør for Trykkeriet og Sætteriet.
Stort Lager af alle grafiske Maskiner. (9)

ADOLPH WULFF
fører alle Artikler for Bogtrykkere.
Maskiner · Skrifter · Farver
fra de bedste Fabrikker.
Valsemassefabrik og Valsestøberi.
Brugte Maskiner haves altid paa Lager.
Gothersgade 8. Kjøbenhavn K.
Telefon Central 39 og 5539. (6)

BARNE VOGNE
S. JOHANSENS
BARNEVOGNSFABRIK
RATEBETALING
AMERIKAVEJ No. 1
TELEFON VESTER 2886X
(195)

PARITZ GOTTSHALCK
KONGENS NYTORV 8 · TELEFON 3378
Nye og brugte Maskiner haves paa Lager.
Stort Lager af alle Utensilier. (11)

Husk A. E.s Rabat.
Største Besparelse
for Foreningens Medlemmer er at benytte **A. E.s Rabatkort.** Kortene udleveres gratis paa Foreningens Kontor. (16)

Linotype-Sættemaskine
brugt, men godt vedligeholdt, ønskes straks til Købs. Tilbud med nærmere Oplysninger bedes sendt til
H. GEISEL
Bog- og Stentrykkeri, Flensburg
(Tyskland)
(221)

Modarbejd Arbejdsløsheden.
Brug DRUBINS Danske Trykfarver.
Eneste danske Specialfabrik for Bog- og Stentrykfarver.
Telefon 9090 Telegr.-Adr.: DRUBIN, Valby.
(14)

(152)
SKRIFTSTØBERI "AMSTERDAM" A/S.
AMSTERDAM · HOLLAND

Omgaaende Levering
Største Udvalg i moderne Brød- og Titelskrifter af reneste Raamaterialer. Messinglinier af fineste amerikanske Messing.
AGENTUR OG LAGER:
ERIK LEVISON · VESTRE BOULEVARD 36 · KØBENHAVN B.
TELEFONER: CENTRAL 3018 OG CENTRAL 14823 · FABRIK: VESTER 7982
Sat med: Hollandsk Mediæval og Hollandsk Mediæval Kursiv

Redaktør: Fr. Nielsen, Bygaardsstræde 8, Køge. Ekspeditør: Karl Sørensen, Vestergade 5, 1. Sal, Kbhvn. B.
Abonnem. gennem Postkontorerne: 1 Kr. 50 Øre Kv. Annoncer: 35 Øre pr. Petitlinje (pladss. Medl. 25 Øre). 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. Bording (V. Petersen). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 41 KØBENHAVN DEN 10. OKTOBER 1924 51. AARGANG

EN DEMAGOG

Forhenværende Minister for offentlige Arbejder Hr. *Slebsager* var for et Par Uger siden i Aalborg for at tale om Politik.

Ved denne Lejlighed kom Hr. Slebsager ind paa en Omtale af Arbejdstiden og Bolignøden, og han udtalte herom ifølge »Aalborg Amtstidende«s Referat bl. a.:

»Hvis man forlængede Arbejdstiden i Byggefagene, var der gjort den mest betydningsfulde Indsats i Kampen mod Bolignøden. . . . Men vi faar ikke Boliger nok, saa længe der ikke er Frihed, og man ikke lader Arbejderne arbejde mere end otte Timer.«

Vi føler os overbevist om, at den forhenværende Minister vilde blive i høj Grad skuffet af Resultatet, hvis Arbejderne — hvad de naturligvis ikke gør — fulgte hans Raad. Selv om Arbejdstiden blev forlænget med flere Timer daglig, vilde dette saamænd ingen som helst Indflydelse faa paa Bolignødens Afhjælpning, fordi Arbejdslønnen i vore Dage kun udgør en mindre Procentdel af Produktionsomkostningerne. Der er andre, der tager Profiten.

Nej, Bolignøden, saa vel som saa mange andre af vor Tids Onder, har ganske andre Aarsager end den kortere Arbejdstid. Den første og ikke mindste Hindring for Opførelse af Boliger møder vi i de svimlende Priser paa Byggegrunde. Der skal jo nu om Dage en hel Formue til for at erhverve nogle Alen Jord til at bygge et Hus paa. Men hvem bærer Skylden for disse høje Jordpriser? Er det den korte Arbejdstid eller den høje Arbejdsløn? Ingen tør dog paastaa det.

Prisstigningen paa Jord, der er udset til Byggegrunde, betinger intet Arbejde — det er netop det »fine« ved det for Jordspekulanten. For ham er kun to Ting nødvendig: Kapital og en fin Næse, der kan sige ham, hvor Menneskene snart vil sætte deres Fod. Jordspekulanten, som omklamrer Byerne og hindrer og besværliggør deres naturlige Trivsel — ham er det, der i første Række bærer Skylden for Bolignøden.

Det er saa let at rejse rundt og fortælle godtroende Sjæle, at det er Arbejdernes Skyld, naar en Vare er dyr, det er Arbejdernes Skyld, naar der er Boligmangel, og det er ogsaa deres Skyld, at der hersker Arbejdsløshed o. s. v. Men disse Paastande har blot intet med Virkeligheden at gøre. Thi selv om Arbejderne fordoblede deres Arbejdstid og halverede deres Løn, vilde der ikke indtræde den mindste Forandring, naar de kapitalistiske Spekulations-Hajer uhindret fik Lov at drive deres Virksomhed.

Hvad der indvandtes ved Arbejdernes fordoblede Anstrengelser vilde nemlig forsvinde i de sidstnævntes umættelige Gab.

Et godt Eksempel paa, at Arbejdslønnen spiller en underordnet Rolle, finder vi i Skotøjsarbejdernes Fagblad, som giver følgende interessante Oplysninger:

En Støvle, som sælges fra Fabrikken til en Pris af 22 Kr., kan højest regnes at indebære en Arbejdsløn af ca. 3½ Kr. eller 16 pCt. af Prisen. Mellemhandlerne sælger ikke samme Støvle under 30 pCt. Avance = 6 Kr. 60 Øre, og saa tør det vistnok endda siges, at Skotøjshandlere er nogle af de mest beskedne Avanceslugere.

Man vil heraf se, at selv om Skotøjsarbejderne arbejdede fuldstændig gratis, vilde det ingen mærkbar Indflydelse faa paa Skotøjspriserne.

Den forhenværende Minister for offentlige Arbejder vilde uden Tvivl ved en Undersøgelse faa konstateret, at noget lignende er Tilfældet i en Række andre Industrier. Han vilde endvidere opdage, at han i Aalborg er optraadt som en ægte Demagog. Og han vilde muligvis derved komme til en klar Forstaaelse af, hvorfor han kun er — *forhenværende.* *Fr. N.*

DEN STORE KAMP I 1899

(Fortsat.)

Sagen kom til Forhandling paa et Møde mellem Hovedorganisationerne og de modstaaende Organisationer i Snedkerfaget. Mødet sluttede med et af begge Parter tiltraadt Forslag, som ved den derefter foretagne Afstemning vedtoges af Mestrene, men forkastedes af Svendene ved to paa hinanden følgende Afstemninger.

Da Resultatet af den sidste Afstemning blev meddelt Arbejdsgiverforeningen, fremkom fra denne et Svar i Form af en Fællesmeddelelse til Pressen om, at der fra 2. Maj vilde være Lockout i Snedkerfaget over hele Landet. Saa længe kunde de krigslystne Mestre ikke vente. Allerede den 29. April udbrød Lockouten i alle de jyske Byer. De samvirkende Fagforbund modtog overhovedet ingen Meddelelse fra Arbejdsgiverforeningen, men afsendte desuagtet den 4. Maj en Skrivelse, hvori man udbad sig Forhandling om den ved Lockouten skabte Situation.

Den 6. Maj traadte Hovedbestyrelserne for samtlige indenfor De samvirkende Fagforbund staaende Forbund sammen til Møde i Rømersgade 22. Den store Forsamling, som talte 300 Deltagere, stemte med Undtagelse af 12 à 14 for en Resolution, der stærkt dadlede Snedkerforbundets syv Afdelinger, som maatte afskæres fra enhver Støtte, »da det er en absolut Betingelse for fremtidigt Samarbejde indenfor De samvirkende Fagforbund, at de enkelte Afdelinger bøjer sig for Hovedledelsen«. Resolutionen vendte sig ogsaa skarpt imod Arbejdsgivernes Holdning og udtalte, at Arbejdsgiverforeningen havde været uberettiget til at iværksætte Lockout overfor hele Forbundet, navnlig da den var iværksat uden Forhandling med De samvirkende Fagforbund. Forretningsudvalget blev opfordret til at gøre endnu et Forsøg paa at faa Overenskomsten gennemført. Dersom det stødte paa Modstand hos Arbejdsgiverne, skulde de udelukkede Snedkere have Understøttelse, men hvis Forsøget strandede paa Snedkerforbundets Medlemmer, skulde de udelukkes for Understøttelse. Resolutionen sluttede med Haabet om, at »samtlige Led i vor Centralorganisation i Fremtiden vil forstaa, at Tyngdepunktet i denne maa ligge hos den ansvarlige Ledelse, og at Ledelsen handler under Ansvar for De samvirkende Fagforbunds Generalforsamling«.

De samvirkende Fagforbund gav Arbejdsgiverforeningen Meddelelse om Vedtagelsen og udbad sig Forhandling. Svaret indløb først den 10. Maj og gik ud paa, at der ikke kunde forhandles paa Grundlag af Overenskomsten af 13. April, da Arbejdsgivernes Hovedbestyrelse allerede den 28. April havde erklæret denne for bortfalden.

Snedkerforbundet, som ved Lockouten havde faaet et Grundlag for Afslutning blandt samtlige Medlemmer, lod foretage en saadan og fik nu Overenskomsten vedtaget. Men da Arbejdsgiverne nu havde forladt Overenskomsten, var man lige vidt. Afstemningen havde til Følge, at Bygningssnedkerne i København meldte sig ud af Snedkerforbundet. Arbejdsgivernes Svar paa Arbejdernes Imødekommenhed var en Krigserklæring, hvori de senere saa berømte eller berygtede otte Punkter blev opstillet. De fortjener at gengives:

1. Fremtidige Overenskomster mellem Hovedorganisationerne maatte ikke gøres afhængige af Underorganisationernes Tilslutning, og Hovedorganisationerne skulde være *ansvarlige* for deres Gennemførelse.

2. Arbejdsgivernes Ret til selv at lede og fordele Arbejdet samt at anvende den efter deres Skøn til enhver Tid passende Arbejdskraft skulde fuldtud anerkendes og *garanteres* af Arbejdernes Hovedorganisation.

3. Fastlønnede Formænd og Arbejdsledere maatte ikke optages som Medlemmer af Arbejderorganisationerne.

4. Opsigelsestiden for Overenskomster angaaende Priskuranter og øvrige Arbejds-

forhold skulde *fastsættes til 1. Januar* med 3 Maaneders forudgaaende Opsigelse.

5. Samtlige Konfliktspunkter indenfor Snedkerfaget, herunder ogsaa de, der vedrørte Bygningssnedkerne i København, skulde behandles og afgøres, forinden Konflikten kunde sluttes.

6. Der maatte efter Konfliktens Afslutning ikke fra nogen af Siderne finde nogen Art af Boycotting Sted.

7. Samtlige Arbejdere skulde ved Konfliktens Afslutning gaa i Arbejde paa de samme Arbejdspladser som før Konfliktens Udbrud.

8. En eventuel Forhandling skulde omfatte samtlige under Konflikten hørende Arbejderorganisationer, *uanset om disse henhørte under Arbejdernes Hovedorganisation eller ej.*

Paa disse Punkter svarede De samvirkende Fagforbunds Forretningsudvalg, at hvad Punkt 1 angik vilde det »være umuligt baade for De samvirkende Fagforbund og Arbejdsgiverforeningen under alle Forhold at binde sig til en saadan Ordning«; Punkt 2 afskar Arbejderne fra at øve nogen som helst Indflydelse paa deres egne Arbejdsforhold; Punkt 3 var et Forsøg paa Indskrænkning i den personlige Frihed; Punkt 5 kunde antages, dersom det ikke ogsaa omfattede udenfor staaende Organisationer, og Punkt 7 vilde for sidste Dels Vedkommende ikke kunne opfyldes, fordi mange Arbejdere var bortrejste eller havde faaet andet Arbejde.

Iøvrigt pegede Forretningsudvalget paa hele den udæskende Karakter i Arbejdsgivernes Skrivelse. »Vi har hidtil anset en Strid for ophørt, naar dens Genstand var fjernet, og vi har bestræbt os for at begrænse og lokalisere Konflikterne. Arbejdsgiverne er nu gaaet den modsatte Vej.« De samvirkende Fagforbund tog bestemt Afstand fra de urimelige Fordringer, men erklærede sig trods alt endnu en Gang rede til Forhandling.

Arbejdsgivernes Svar var et blankt Afslag, og endnu før det var indløbet havde Arbejdsgiverforeningen offenliggjort Paabud om *Lockout* i 13 Fag, omfattende 30.000 Arbejdere. (Sluttes.)

ARBEJDSLØSE I BOGTRYKFAGET

Tilmeldte Ledige ved Centralarbejdsanvisningskontoret i København.

Branche	1. Okt. 1924	1. Sept. 1924	1. Okt. 1923	1. Okt. 1922	1. Okt. 1921
Haandsættere	180	243	227	247	306
Maskinsættere.....	13	11	17	18	22
Trykkere.....	47	52	60	46	103
Stereotypører m. fl.	1	»	2	»	6
Mandl. Hjælpearb.	22	18	27	34	47
Kvindel. —	47	61	78	78	219
Ialt...	310	385	411	423	703

Ved den offentlige Arbejdsanvisnings Kontorer fandtes der ved Maanedens Begyndelse tilmeldt ialt 576 Medlemmer af Bogtrykfagets Arbejdsløshedskasse, heraf ved Provinskontorer paa Øerne 102, i Jylland 164.

DEN INTERNATIONALE HØJSKOLES VINTERKURSUS FOR ARBEJDERE

3. NOVBR. 1924 TIL 20. MARTS 1925

Vinterkursuset paa Den internationale Højskole i Helsingør, der ogsaa søges af Elever fra Udlandet, navnlig England og Tyskland, har været besøgt af et stigende Antal Byhaandværkere i de Aar, den har eksisteret. Sidste Vinter deltog henved 20. Af disse var fire Typografer, hvoraf to, der ogsaa i Aar er arbejdsløse, igen i Vinter har indmeldt sig til Skolens Kursus. Der undervises i Dansk, Regning, Fysik, Geografi og Historie samt Samfundslære og moderne Sprog, der er Hovedfagene. Omgangen med de tyske og engelske Elever letter Opøvelsen af Færdighed i Tysk og Engelsk.

I Forening med Det kooperative Fællesforbund oprettes et Kursus i *Kooperation.*

Betalingen er 100 Kr. om Maaneden, men da Typografer kan faa udbetalt deres ekstraordinære Arbejdsløshedsunderstøttelse under Opholdet paa Skolen og derved dække alle Udgifter, vil de kunne udnytte deres ufrivillige Arbejdsløshed paa en udbytterig Maade. Forstander Mannicke, Helsingør, besvarer alle Henvendelser.

GUTENBERG-KORET
AFHOLDER EN
MUNTER AFTEN
I „DEN BLAA SAL"
PALADSTEATRET
SØNDAG DEN 19. OKTOBER 1924 KL. 7

Billetter à 1 Krone faas hos Gutenberg-Korets Medlemmer, hos Lundin paa Forbundskontoret og hos Anton Jensen. (4j)

NÆR OG FJÆRN

TYPOGRAFERNES SPORTSKLUB. Under god Tilslutning er det tidligere omtalte Motionshold nu begyndt, men der er Plads til flere Deltagere endnu. Kolleger kan altid overvære en Øvelsestime baade Onsdag og Søndag. Kom og se, hvor tilfredse de nye Medlemmer er, og De vil selv begynde at dyrke den gode og sunde Motionsgymnastik.

Selskabelig Sammenkomst afholdes i Morgen Lørdag den 11. ds. paa Gimle (rød Sal) Kl. 9—2. Billetter à 1 Kr. for Medlemmer og 1,50 for Besøgende kan bestilles pr. Telefon Nora 266 u. Medlemmer kan mod Forevisning af Medlemskort faa Billetter ved Indgangen.

25 AARS JUBILÆUM kan Fredag den 10. Oktober fejres af Typograf *Theodor Marius Petersen,* Rudkøbing. Jubilaren udlærte paa »Svendborg Amtstid.«, og efter at have arbejdet dels i Svendborg, dels i Nyborg kom han i Vinteren 1906 til det nylig oprettede »Langelands Folkeblad«, hvor han siden har virket, dels som Sætter-Trykker og dels som Annonce-Sætter.

»Thevedor« vil blive fejret af Afdelingen ved en lille Festlighed Lørdag Aften paa Landmandshotellet. Han, som flere Gange har glædet Kollegerne med sit Gemyt, vil faa at mærke Taknemmeligheden derover og sikkert selv tage sit allerbedste Humør med. *m. —n.*

— Tirsdag den 14. ds. kan Fru *Camilla Hansen* fejre sit 25 Aars Jubilæum som Paalæggerske i Missionstrykkeriet, i hvilket hun har Ord for at være en i høj Grad pligtopfyldende Arbejderske og Kollega.

INSTRUKTIONSKURSUS og Foredrag med Lysbilleder om Sættemaskinens Historie af Montør *C. Norland* afholdes Søndag den 19. Oktober i *Ringsted.*

DØDSFALD. En ung Kollega, *Robert Jensen,* født i København 22. Oktober 1899, udlært hos Mohr & Co. samme Dato i 1918, er pludselig afgaaet ved Døden som Følge af et Hjerteslag. Han begravedes forrige Fredag fra Sundby Kirke, hvor den nye Gutenbergfane stod ved hans Baare.

— Enke efter en i sin Tid meget kendt Kollega *Sparwath,* der arbejdede i »Berl. Tid.«, men døde for en halv Snes Aar siden, *Marie S.,* blev ligeledes jordet i Fredags, men paa Vestre Kirkegaard.

— *Fridthjof Bjarnum,* der i et halvt Aars Tid har været syg, er efter en pludselig opstaaet Blindtarmsbetændelse afgaaet ved Døden. Bjarnum, der var født i København den 23. December 1877, har udlært i Rudkøbing i 1897. I København havde han arbejdet hos S. L. Møller, hos Schultz og sidst i »Hafnia«, hvorfra han sygemeldtes. Han begravedes i Mandags paa Bispebjerg Kirkegaard, hvor Gutenbergfanen sænkedes over hans Grav.

— Endvidere er afgaaet ved Døden Paalæggerske *Isabella Jørgensen,* der arbejdede hos Egm. H. Petersen. I. J., der var født 6. Juni 1879 og udlært hos Schultz, var et gammelkendt Medlem indenfor Kvindeafdelingen. Begravelsen fandt Sted i Søndags paa Bispebjerg Kirkegaard.

— Ved Redaktionens Slutning kommer Meddelelse om endnu et Dødsfald, nemlig *Christen Madsen,* der i mange Aar har arbejdet hos O. C. Olsen & Co. Vi fejrede Madsen her i Bladet, da han i Foraaret holdt sit 50 Aars Jubilæum som Svend, ganske vist var han da syg og sengeliggende. Vi mindes dog hans rørte Glæde dengang, der var som et lille Barns, som han laa der, smilende og med fugtige Øjne imellem de mange Blomster og Telegrammer. Siden er det gaaet langsomt nedad med Madsens Helbred, og i Mandags Middag havde han udstridt og fik en befriende Ro. Madsen hørte til »de gamle« indenfor Faget, der ikke var saa meget kendt mere, som han har været. Men de, der kendte ham, føler og tænker paa ham som en prægtig gammel Kollega, der har sat sig et godt Minde. Begravelsen foregaar Lørdag Kl. 1¼ fra Søndre Kapel paa Vestre Kirkegaard.

TYPOGRAFERNE I NORGE har ved almindelig Afstemning vedtaget et Forslag om at lade den gældende Overenskomst med Principalerne løbe videre til 1. April 1926 mod, at Ugelønnen forhøjes for faglærte med 5 Kr. og for ufaglærte med 3 Kr.

TAK

Tak for Opmærksomheden paa min 25 Aars Jubilæumsdag 1. Oktober. *Anton Nielsen.*

Tak for al Opmærksomhed ved Festen i »Nationals Selskabslokaler«. En særlig Tak til »Klubben Royal« for den smukke Fest.
Johannes Uhrbrand. Anton Nielsen.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND BOGTRYKFAGETS ARBEJDSLØSHEDSKASSE

VESTERGADE 5, 1. SAL
KØBENHAVN B.

KONTORERNE er aabne for Ind- og Udbetaling fra 1—3 undtagen *Lørdag (11—1)* samt *Fredag* og *Mandag Aften Kl. 5—6½.* Telefon 4331.

FORMANDEN træffes som Regel til samme Tider. Telefon 13,331.

ANVISNINGSKONTORET. Telefon 4331. Før Kl. 9 Form. og efter 6 Aften gennem Str. 1683. Telegramadr.: Typforbundet, Kbhvn.

FORENINGSMEDDELELSER

KVITTERING FOR MODTAGNE JULI KVARTALS REGNSKABER. 6. Oktober: Nakskov 155,65; Rønne 650,00. 7. Oktober: Sønderborg intet at indsende; Skive 990,30.

København, 7. Oktober 1924.
Forretningsudvalget.

TILSKUD FRA HOVEDKASSEN er efter lovformelig Begæring tilsendt følgende Afdelinger: 2. Oktober: Struer 200,00. 7. Oktober: Randers 500,00; Viborg 500,00; Sønderborg 300,00.

København, 7. Oktober 1924.
Forretningsudvalget.

NYE MEDLEMMER

København: Sætter Erik Petersen, udl. 1. 10. 24 hos Hoffensberg (arb. s. St.). Trykker Thorkild Eriksen, udl. 4. 10. 24 hos Bryrup (arb. s. St.). Sætter Willy Anthonsen, udl. 7. 10. 24 hos Jørgensen & Co. (arb. s. St.). Trykker Svend Aage Strandberg, udl. 1. 10. 24 hos Kastrup (arb. s. St.). Trykker Paul Jørgensen, udl. 26. 9. 24 hos H. Meyer (arb. s. St.). Trykker Ferdinand Boysen, udl. 1. 10. 24 i Missionstrykkeriet (arb. s. St.).

(Fortsættes paa 4. Side.)

DEN TEKNISKE UDVIKLING I BOGTRYKFAGET MED HENBLIK PAA OFFSET-TRYKKET

Foredrag afholdt ved den internationale Typografkongres i Hamborg 1924 af Kollega Höhne.

I.

Den tekniske Udvikling i Bogtrykfaget er nu igen kommet ind i et for Arbejderne kritisk Stadium. Saadanne kritiske Tider har det grafiske Fags Udøvere allerede flere Gange maattet gennemleve.

For ca. 50 Aar siden begyndte Rotationsmaskinen sin Virksomhed, hvorved det ved Hjælp af Stereotypi blev muligt at reformere hele Bladvirksomheden. Ca. 25 Aar senere holdt Sættemaskinen sit Indtog i de forskellige Trykkerier og erobrede lidt efter lidt det ene Omraade efter det andet indenfor Satstekniken, og m. H. t. Fremstilling af Aviser og Værker blev mangt og meget muligt, hvad man tidligere ansaa for umuligt. Nu igen 25 Aar senere gør Tekniken vore Trykkere Rangen stridig, idet det saakaldte Offsettryk vinder mere og mere Indpas i de forskellige Trykkerier.

Medens det ved Indførelsen af Rotationsmaskinen og Sættemaskinen kun var Tekniken, som i Begyndelsen formindskede Arbejdsomraadet for Fagets Arbejdere, saa træder ved Indførelsen af Offsetmaskinen et helt nyt Moment frem: Et beslægtet Fags Udøvere gør paa Grund af den særlige Fremgangsmaade med Arbejdet ved denne Maskine alene Krav paa at betjene den og bestrider, at Trykkere indenfor Bogtrykbranchen, som jo kæmper om deres Eksistens, har Kompetence til at udføre dette Arbejde, og de kæmper med alle Midler mod, at Bogtrykbranchens Arbejdere betjener denne Maskine.

Lad os engang betragte den tekniske Side af Sagen. Offsettrykket bliver fremstillet som Fladtryk og blev allerede for lang Tid siden udført i Stentryk, særlig i Bliktryk; et Gummiklæde var lagt imellem den litografiske Sten og den Genstand, hvorpaa der skulde trykkes. Fremgangsmaaden ved Offsetmaskinen i dens nuværende Form er af amerikansk Oprindelse og havde fremfor alt sin Aarsag i den store Konkurrence, som den tyske Litografi- og Stentryk-Industri beredte Amerikanerne, og trods Toldbeskyttelse fra amerikansk Side gav Tyskerne ikke fortabt. Efter aarelange Bestræbelser er det lykkedes Amerikanerne at erstatte den litografiske Sten med Zinkpladen. Amerikanerne har altsaa maattet betale Lærepenge for Offsettrykket.

Offsettrykket blev i de første Aar kun udført i Stentrykkerierne, og det var hovedsagelig Arbejder, som tidligere var udført i Stentryk. Af Betydning for Bogtrykkerne blev det først, da det lykkedes at fremstille Værker, Tidsskrifter o. l. paa denne Maskine.

Den særlige Fordel ved Offsetmaskinen er, at Tilretningstiden reduceres til et Minimum, og at Maskinen kan være i Gang, medens en anden Form gøres trykfærdig. At en Maskine, mange Gange dagevis, er ude af Virksomhed paa Grund af Tilretning, som det jo ofte er Tilfældet i Bogtrykkerier, falder her omtrent bort. Det er denne Omstændighed, der har aabnet Vejen for Offsetmaskinen. De store Omkostninger, som er forbunden med Indretningen af en Offsetafdeling, bliver, ved Maskinens uafbrudte Virksomhed, snart indtjent igen.

Samtidig med denne Udvikling foregik ogsaa en Forandring af selve Maskinen. I Stedet for den langsomme Stentrykpresse kom den roterende Offsetmaskine, som i sin Konstruktion ligner Bogtryk-Ratotionsmaskinen. Ved Indførelsen af denne nye Maskine i Bogtrykkerierne blev ikke saa faa Hurtigpresser overflødige, idet Offsetmaskinen nu overtog dette Arbejde. Vore Trykkere blev arbejdsløse, og det Spørgsmaal blev da brændende, om ikke Bog-Trykkere havde Ret til at betjene denne Maskine.

Sten-Trykkerne var forholdsvis hurtig enig om, hvem der skulde betjene Offsetmaskinen. I deres Forsamlinger og Tidsskrifter blev i Tiden før Krigen dette Spørgsmaal ivrigt drøftet: »Det er ikke tilraadeligt, at lade den nye Offsetmaskine betjene af Bog-Trykkere; samtidig med Offsetmaskinen vil Sten-Trykkere holde deres Indtog i mangt et Bogtrykkeri.«

Spørgsmaalet om Offsetmaskinen var ogsaa til Drøftelse paa den internationale Kongres af Litografer og Sten-Trykkere i Wien 1913. Formanden for det tyske Sten-Trykker-Forbund erklærede ved denne Lejlighed: »For Aar tilbage gik visse Arbejder fra Stentryk over til Bogtryk, og da havde Sten-Trykkerne resigneret sagt: Godt, nu er det Bogtrykarbejde, som maa overlades Bog-Trykkerne. Men nu bringer den tekniske Udvikling med sig, at mange af disse Arbejder gaar tilbage til Stentryk igen. Og nu erklærer Bog-Trykkerne, at de ikke vil give Slip paa dette Arbejde, men at det maa være forbeholdt dem. Denne Opfattelse deler Kollegerne indenfor Stentrykbranchen ikke, idet de mener at maatte have deres Opmærksomhed henvendt paa, at disse Arbejder nu igen bliver overladt Sten-Trykkerne.«

En anden Kongresdeltager hævdede: Enhver Fremstilling, hvor Vekselvirkningen er Fedt og Vand, hører ind under Stentrykbranchen. Og Repræsentanten for Østrig betonede, at kun de kunde arbejde ved Offsetmaskinen, som fremstillede Trykmaterialet. Det kan Bog-Trykkeren ikke, thi for ham er Trykmaterialet ikke Litografi eller Helliogravure, men Sats eller Klichéer. Der er heller ikke Anledning til at oplære Bog-Trykkere.

Denne paa den internationale Kongres 1913 tagne Stilling danner endnu den Dag i Dag Retningslinien for Stentrykkerorganisationerne i alle Lande. Der er jo ingen Tvivl om, at Indførelsen af Tre- og Firefarvetrykket i Bogtrykbranchen tilføjede Stentrykbranchen stor Skade. Men det er ogsaa en Kendsgerning, at Stentrykbranchen tog denne Udvikling rolig, uden at træde i Forbindelse med Bog-Trykkerne. Det maa ganske vist indrømmes, at Overgangen fra Sten-Trykker til Bog-Trykker er betydelig sværere end fra Bog-Trykker til Offset-Trykker. Hvis der dengang havde været en Vej aaben til at hjælpe Sten-Trykkerne, saa havde Bog-Trykkerne sikkert gjort det. Det ligger nu engang i Bog-Trykkernes Mentalitet.

Den tyske typografiske Forening var allerede før Krigen klar over den Fare, som Offsettrykket vilde blive for Bog-Trykkerne. I Forhandlingerne med Sten-Trykker-Forbundet blev det vedtaget, at Offsetmaskinen, alt efter dens Virksomhed i Bogtrykkerier eller Stentrykkerier, skulde betjenes af det dertil hørende Personale. Nogen særlig praktisk Betydning havde denne Vedtagelse imidlertid ikke for Bog-Trykkerne dengang, da Offsetmaskinen mest fandt Anvendelse i Stentrykkerierne.

Denne Tilstand forandrede sig dog i væsentlig Grad efter Krigen, idet, som allerede sagt, Offsetmaskinen begyndte at udføre Bogtryk-Arbejder.

For at udføre disse Bogtryk-Arbejder i Offset, maa der forefindes en Satsform, der jo som bekendt kun udføres af Sættere. Trykmaterialet, som før blev udført af Litografer og Kemigrafer, bliver altsaa nu udført af Sættere. Af denne Satsform bliver der da, efter mere eller mindre Tilretning i en Bogtryk-Hurtigpresse, taget et Aftryk til Overføring. Altsaa dette for Offsettrykket vigtigste Arbejde udføres af Bogtrykfagets Arbejdere. Først herefter træder Sten-Trykkeren i Virksomhed.

Arbejdet med Omtrykket paa Zinkpladen, Pladens Præparering, til den er klar til Tryk, er af en saadan Beskaffenhed, at det ikke kan udføres af Bog-Trykkere. Hele Offsettryk-Fremstillingen afhænger af dette Arbejde. Den bedste Offset-Trykker magter intet, hvis Trykpladen ikke opfylder de Krav, som er nødvendige for at opnaa et godt Tryk.

Efter at Zinkpladen er gjort færdig til Tryk, er Offsetmaskinen klar til at trykke: Brochurer, Bøger, Prospekter, Aviser og Tidsskrifter: altsaa Bogtrykarbejder ved Hjælp af en Sten-Trykker!

Hvorledes staar det nu til m. H. t. Sten-Trykkerens Kompetence til at betjene Offsetmaskinen? Kendskabet til den kemiske Fremgangsmaade til Fremstilling af Tryk paa Sten er ikke nok. Paa samme Maade som Bog-Trykkeren staar Sten-Trykkeren ved Offsetmaskinen overfor et helt nyt Arbejdsomraade. Hvis ikke dette var Tilfældet, behøvede man ikke at sende Sten-Trykkerne paa et flere Maaneders Kursus i Offsetskolen, for at de der kan lære Fremgangsmaaden. Erfaringerne har lært, at et ikke ringe Antal af Sten-Trykkere aldrig formaaede at trænge ind i Offsettrykkets Hemmeligheder trods deres Kendskab til den kemiske Trykproces.

Men ikke alene overfor Offsettrykpressen staar Sten-Trykkerne fremmed, men ogsaa overfor selve Offsetmaskinen. Stentrykmaskinerne er yderst enkle, og med uvæsentlige Ændringer ligner den ene Maskine den anden. Dens Gang er langsom, i Reglen 300 Tryk pr. Time.

Offsetmaskinen er derimod teknisk set meget kompliceret. Enhver Maskinfabrik fremstiller sin særlige Maskintype. De Erfaringer, man har høstet ved Bygning af Bogtrykmaskiner, har man anvendt ved Bygning af Offsetmaskiner, saavel ved de mere enkle som ved Offset-Rotationsmaskinerne. Paalægnings-Apparater af forskellig System findes ogsaa paa Offsetmaskinerne. Det ved Bogtrykmaskinerne sædvanlige Arbejde, saasom at slaa Papiret om, Omstylpning o. s. v., bliver, alt efter Arbejdets Art, ogsaa fordret ved Offsetmaskinen.

I alle disse Ting af teknisk Art er Bog-Trykkeren selvfølgelig Sten-Trykkeren overlegen, da han har tilegnet sig alle disse tekniske Kundskaber efter aarelang Praksis. Disse maskintekniske Kundskaber maa Sten-Trykkeren først erhverve sig, hvad selvfølgelig ikke sker fra den ene Dag til den anden. Saa mangen Sten-Trykker, der var udset til at betjene en Offsetmaskine, er efter kort Tid vendt tilbage til sin enkle Stentrykpresse, hvis Betjening ikke volder saa mange Bryderier som Offsetmaskinen.

(Fortsættes.)

Trykker Kristian Hesselholdt, tidl Medlem. Sætter Willy Andersen, udl. 1. 10. 24 i Nordisk Bogtrykkeri (arb. s. St.). Paal. Valborg Nielsen, udl. 4. 10. 24 i Paritas (arb. s. St.). Hj.arb. Løndahl Rasmussen (O. C. Olsen). Hj.arb. Kai Sørensen (Bording). Lærl. Kaj Madsen (Syge- og Begravelseskassen).

Aalborg: Sætter Emil Hansen, udl. 4. 10. 24 hos O. C. Olsen, Nørresundby. Aarhus: Paal. Edith Petersen. Randers: Sætter Knud Valdemar Fisker, udl. 1. 10. 24 hos N. K. Nielsen.

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedkommende Lokalafd.

TILTRAADTE

København: 4285 Niels Andersen fra Rejse (arbl.). 3448 Harald Hansen fra Rejse (arbl.). 638 Niels Chr. Nielsen fra Rejse (arbl.). 4682 Johanne Jensen fra Korsør (arbl.). 1986 Ernst Nielsen fra Slagelse (arbl.). 14 Emil Burmester fra Rejse (arbl.). 4293 A. Løvstrøm fra Kolding (Frelsens Hær).

Aarhus: 3676 H. L. Andreasen (Jysk Centraltrykkeri). Esbjerg: 7249 Kai O. Olsen (arbl.). Herning: 4226 Henry Henriksen (Herning Avis). Kolding: 7276 Paaske Buchwaldt (arbl.). Næstved: 2873 Edwin C. K. Jørgensen (Soc.-Dem.). Odense: 7391 Gotthilf Petersen (Thillerups Bogtrykkeri) og Sophus Hans Chr. Hansen (overfl. fra Smede- og Maskinarbejderforb.). Slagelse: 1969 Valentin Christensen (Sorø Amtstidende). Sønderborg: 4166 Gustaf A. Holm (arbl.).

FRATRAADTE

København: 1353 O. Hein paa Rejse. 7314 Harry Knudsen til Løgstør i Pl. 1240 Johannes Petersen paa Rejse. 955 Vald. Clarin paa Rejse. 3252 Chr. Jensen (overfl. til Landarbejderforb.). 2531 Peter Jørgensen (overfl. til Havnearbejderforb.).

Aalborg: 3410 Oluf Petersen paa Rejse. Aarhus: 4285 N. A. Andersen til Kbhvn. (arbl.), 3823 Oscar Thomsen til Odder i Pl. og 1163 O. Thørnblad paa Rejse. Haderslev: 3357 Frede Hansen til Aabenraa i Pl. Hjørring: 7273 Karl Andersen (overfl. til Dansk Arbejdsmandsforb.). Horsens: 7226 Jens Chr. Nielsen paa Rejse. Kalundborg: 3527 A. Chr. Jensen paa Rejse. Kolding: 4293 V. A. Løvstrøm til Kbhvn. i Pl. og 1969 Valentin Christensen til Slagelse i Pl. Korsør: 4682 Johanne Jensen til Kbhvn. (arbl.). Randers: 3676 H. L. Andreasen til Aarhus i Pl. Slagelse: 1986 Ernst Nielsen til Kbhvn. (arbl.). Svendborg: 5025 Alfr. J. Jacobsen (overfl. til Dansk Arbejdsmandsforb.).

UDMELDTE

København: 4789 Gundhild Hansen (fratr. Faget). 1383 Poul Christensen (fratr. Faget). 2778 Bjørn Lauritzen (fratr. Faget).

Randers: 7264 Jens M. Jensen (fratr. Faget).

ANNULLEREDE UDSLETTELSER

København: 1385 Alfred Andersen (Fraenckel). 1328 Carl Sternberg, Stereotypør (Berl. Tid.).

Odense: 7363 Kuno Jespersen.

Restancen betalt indenfor den fastsatte Tidsfrist.

DØDE

København: 618 Frithjof Bjarnum. 948 Fru Marie Sparwath. 721 Christen Madsen. 2388 Isabella Jørgensen.

Typografernes Syge-Hjælpekasse.

Alle Restancer bedes af Hensyn til Kvartalsopgørelse indbetalt senest Fredag den 17. ds. Kl. 7—9.

Kassereren. (13 g)

T. S. Vintersæsonen er begyndt med følgende Tider:

Damehold: Mandag og Torsdag fra 7½—9½.
Herrehold: Onsdag: 7¾—8½ Motionshold.
Onsdag: 8½—9½ Sportsgymnastik.
Fredag: 8—9½ *Træningshold.*
Søndag: 10—11 Motionshold.
— 11—12 Sportsgymnastik.

Lørdag d. 11. Oktober afholdes selskabelig Sammenkomst paa Gimle Kl 9. (2 g)

·ERIK·LEVISON·
GRAFISKE ARTIKLER
EN GROS
VESTRE BOULEVARD 36-38 KØBENHAVN B
Stort Udvalg i alle grafiske Utensilier, Træmaterialer samt nye og brugte Maskiner
BESØG DE BETYDELIGT UDVIDEDE UDSTILLINGSLOKALER
(20)

Et Husmiddel er ikke at foragte.
Brug VALFA Tinktur.
Eneste danske Specialfabrik for Bog- og Stentrykfarver.
Telefon 9090 Telegr.-Adr.: DRUBIN, Valby.
(14)

Ordinær halvaarlig Generalforsamling afholdes Søndag d. 26. Oktbr. Kl. 11 Form. i Nørre Central-Café (1. Sal). Event. Forslag maa være Styrelsen i Hænde senest 8 Dage før Generalforsamlingen. (3 æ)

ANNONCER

I Henhold til Anvisningskontorets Regulativ, Punkt 6, gøres opmærksom paa, at ingen maa slutte bindende Aftale om Pladstilbud, før Henvendelse er sket til Lokalkassereren i den paagældende By eller i København til Anvisningskontorets Bestyrer. Undladelse heraf medfører Karantæne.

Sætter-Trykker.

Ung Typograf, kendt med alt i et mindre Akcidenstrykkeri forefaldende Arbejde, søger Plads snarest. Billet mrkt. »236« modtager Ekspeditionskontoret.

D'hrr. Bogtrykkere!

Ung Jyde, 21 Aar, som har gennemgaaet Kursus paa Maskinsætterskolen, ønsker Plads straks i København som Medhjælper ved Sættemaskine for videre Uddannelse og ellers deltage i alt forefaldende Arbejde i Sætteriet. Billet mrkt. »232« modt. Ekspeditionskontoret.

Maskinsætter søges.

En absolut dygtig Maskinsætter (Linotype) søges *straks* til et større Dagbladstrykkeri paa Øerne. Billet mrkt. »233« med Oplysning om tidligere Virksomhed modt. Ekspeditionskontoret.

Nødvendigt Salg!

Grundet paa Overtagelse af anden Virksomhed og Fremskaffelse af Driftskapital til samme, realiseres omgaaende komplet Trykkeriinventar, der udmærket egner sig for Nybegynder, bestaaende af:

Diegel (Vikt. S.), Rammev. 35 × 55 cm, 2 Sæt Valser, 3 Slutrammer, alt Tilbehør, **Skæremaskine,** ca. **285 kg nye Brød- og Titelskrifter, Litografia Skriveskrift,** ca. 25 kg **Messinglinier,** ca. 200 kg **Skyde- og Udslutningsmateriale, Brøktal, 2 Reoler** med Magasiner og Skriftkasser, **Papirskab** o. m. a.

Alt nyt Materiale sælges **25 pCt.** under Dagspris og brugt do. **50 pCt.**

Nærmere Oplysninger gennem Bill. mrkt. »235« til Ekspeditionskontoret.

Husk A. E.s Rabat.

Største Besparelse

for Foreningens Medlemmer er at benytte **A. E.s Rabatkort.** Kortene udleveres gratis paa Foreningens Kontor. (16)

En Eickhoff-Hurtigpresse,
dobb. Postil (55 × 87 cm) med ny Motor, to Slutterammer, ca. 500 Stk. smaat Sluttejern (nyt), og fornødent Værktøj, er til Salg for ialt 1500 Kr. ab Trykkeri Sjælland. Reflekterende kan se og prøve Maskinen ved Henvendelse til
C. A. E. Kjellberg, Marstalsgade 33, København, Telf. Øbro 4427 x. (234)

BARNE VOGNE
S. JOHANSENS
BARNEVOGNSFABRIK
RATEBETALING
AMERIKAVEJ No. 1
TELEFON VESTER 2886X
(195)

A/S F. L. BIE Gothersgade 28, København K.
Telefoner: Centr. 11,462, 8062 & Palæ 1556.
Samtlige Maskiner og Artikler for **Bogtrykkerier, Bogbinderier, Litho-Etablissementer, Klichéfabriker** og beslægtede Brancher.
Kulante Betingelser.
Stadigt stort Lager. (10)

PARITZ GOTTSHALCK
KONGENS NYTORV 8 · TELEFON 3378
Nye og brugte Maskiner haves paa Lager.
Stort Lager af alle Utensilier. (11)

Tandlæge Viggo Jensen
Klareboderne 2 II,
Hj. af Købmagergade 40.
Konsultationstid fra 10—7. Onsdag og Lørdag fra 10—3½. Telefon 15868. (168)

Tandlæge Edv. Møller,
Købmagergade 30, 2.
udfører enhver Tandbehandling til smaa Priser. Samvittighedsfuldt Arbejde. Bedøvelse hele Dagen. Konsultationstid 10—3½, 6—7 Efterm. Telefon 8181. (12)

Livsforsikring med eller uden Udbetaling i levende Live, *Konfirmationsforsikring* osv. tegnes bedst og billigst i **Arbejdernes Livsforsikring.** *Restancefrist under Arbejdsløshed.* Ugenlig Opkrævning sammen med Forenings-Kontingentet. *Brand- og Tyveri-Forsikring,* samt *alle Arter af Forsikring* billigt i 1. Klasses danske Selskaber. Forlang Oplysning hos ANTON JENSEN, Sundbyøster Boulevard 4².
(22)

Redaktør: FR. NIELSEN, Bygaardsstræde 8, Køge. Ekspeditør: KARL SØRENSEN, Vestergade 5, 1. Sal, Kbhvn. B.
Abonnem. gennem Postkontorerne: 1 Kr. 50 Øre Kv. Annoncer: 35 Øre pr. Petitlinje (pladss. Medl. 25 Øre). 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 42 KØBENHAVN DEN 17. OKTOBER 1924 51. AARGANG

DANSK TYPOGRAFFORBUND — KØBENHAVNS AFDELING

Ekstraordinær Generalforsamling

afholdes

førstkommende Søndag den 19. Oktober Formiddag Kl. 11 præcis

i Idrætshusets store Sal.

Dagsorden: **Tarifen.**

Samtlige Medlemmer anmodes om at give Møde. — Husk at medbringe Medlemskort, der skal forevises.

STYRELSEN.

TIL GENERALFORSAMLING

—

Ærede Kolleger!

Atter staar vi overfor den aarlige Begivenhed, hvor der skal raadslaas om Ophøret eller Fortsættelsen af vor Overenskomst, saaledes som den for Tiden er affattet.

Naar vi denne Gang i en særlig Artikel opfordrer til Medlemmernes Komme, er det belært af Erfaringen om, at en saa vigtig Afgørelse ikke bør finde Sted indenfor et mindre Forum. Denne bør derimod foregaa under saadan Tilslutning, at Forbundet og dets ledende Mænd har Afgørelsen som en tydelig Retningslinie i Arbejdet for Medlemmernes Interesser.

Om selve det foreliggende Emne kan der haves vidt forskellige Meninger, men navnlig de to vil brydes med hinanden: om vi skal sige Tarifen op for at hidføre Forbedringer, eller om vi skal holde fast paa den Tarif, som vi har. Der ligger i disse Alternativer et Spørgsmaal af Vigtighed og af Interesse for hver enkelt Kollega indenfor Afdelingen.

Naar dette Spørgsmaal skal besvares — og besvares afgørende — er det derfor nødvendigt, at alle Afdelingens Medlemmer giver Møde paa Søndag i Idrætshuset, det eneste Lokale, der kan rumme os.

Der vil her blive foretaget skriftlig Afstemning. Og Resultatet heraf maa blive bestemmende for den Politik, der skal føres og føres konsekvent.

I Anledning af Sagens Vigtighed anmodes derfor samtlige Medlemmer om at give Møde.

Med koll. Hilsen P. S. V.

Jul. Samuelsen.

EN NY TID?

—

Bogtrykker *Poul Hertz*, København, der synes at være Tilhænger af et bedre Forhold mellem Bogtrykkere og Typografer, har i sit Blad »Dansk Bogtryk« skrevet et Par Artikler med det Formaal at faa nye Mænd ind i Ledelsen af Københavns Bogtrykkerforening. Hr. Poul Hertz skriver bl. a.:

»Der hører ikke stor Spaakunst til at forudsige, at de københavnske Bogtrykkermestre i en overskuelig Fremtid vil blive samlet i én Organisation under en ny Bestyrelse og navnlig under en ny Formand. Faa Fag er i det skjulte saa talende som Mestre og Leverandører indenfor vort Fag. Og i den sidste Tid er Snakken mere livlig, end den plejer at være. Man faar Besøg af Kolleger, Konkurrenter, Venner og Leverandører.

— Har De hørt, at der er Forhandlinger i Gang om, at Bogtrykkerlauget skal slaas sammen med Bogtrykkerforeningen? De véd vel, at Arbejdsgiverforeningens Formand, Bogtrykker Langkjær, nu har givet Tilladelse dertil? Det er allerede vedtaget, hvem der skal sidde i den nye Bestyrelse. Selvfølgelig vil Lauget besætte nogle af Pladserne. Er De ikke blevet spurgt, om De vil ind i Bestyrelsen? Naa, De vil ikke sidde i Bestyrelsen. Det kan jeg ikke forstaa. Og har De hørt, hvem der skal være Formand? Bogtrykker Langkjær har givet sin Sanktion til, at Bogtrykker X maa blive det. Og saa er det naturligvis Meningen, at alle de Ting, Bogtrykker-Klubben har paa Spisesedlen, skal serveres i den nye Forening, og saa videre, og saa videre.

Ikke i mange Aar har jeg saa ofte haft Besøg af Kolleger, og Rygterne er saa vedholdende, at jeg forstaar, at det, »Dansk Bogtryk« og jeg har kæmpet for i de sidste Aar, er ved at blive til Virkelighed.

Det er ikke for at bringe Rygter til Torvs, at jeg her har grebet Pennen, men det er for at give mine Standsfæller et Raad, som jeg synes er et godt Raad.

Dørene op. I mange Aar er vore bekendte Palads-Revolutioner sket paa den Maade, at Maden har været lavet, og Saucerne, baade de, der er bagt op med Mel, og de, der er skarpe, har været tilberedte og færdige, naar vi satte os ved Generalforsamlings-Bordet. For lukkede Døre har man ordnet Bestyrelsesvalg, Formandsvalg og, hvad der ellers skal ordnes sammen med Arbejdsgiverforeningens Formand, og for lukkede Døre er Rollerne fordelt. Men nu burde vi lære, at det, der er sket under den sidste Regeringschef, har været uheldigt for vort Fag, at alt Hemmelighedskræmmeri, al Trækken i Snore og Sætten paa Plads, alle hemmelige Møder indenfor Styrelsen og i Arbejdsgiverforeningens Lokaler, at alt det har være til ubodelig Skade for Standen, og at det vil sætte sine sørgelige Spor langt, langt ind i Fremtiden. Nu er det endelig gaaet op for Mestrene, at det var forkerte Ledere, de har haft, men saa burde de ogsaa lære af det skete, at man i al sin Færd skal have aabne Døre. Vi, der belærte af Erfaringen ikke vil høre til de styrende indenfor en Organisation, vi, der i vor Organisation ser vor allesammens Forretning, vi ønsker, at de Folk, der sætter sig i de ledige Stole, ikke alene skal have rene Hænder, men at de er aabne og ærlige i al deres Færd. Ingen faar mig til at tro, at det er nødvendigt at holde noget skjult for de menige Medlemmer. Ingen faar mig til at tro, at en Forenings Formand nogensinde behøver at nægte et Medlem at skrive i Foreningens eget Blad, som vedkommende Medlem selv er med til at betale. Det er det første, vi kan forlange af de Mennesker, der vil tage Plads i Bestyrelsens Stole.

Dernæst forlanger vi dygtige Mænd, dygtige Haandværkere eller dygtige Købmænd, helst Mænd, der er dygtige paa begge Omraader. Mænd, der har vist, at de vil noget, og at de formaar noget. Nu bør absolut den Tid være forbi, da det er nok for et Bestyrelsesmedlem at kunne staa op i en Forsamling og skamrose den Bestyrelse, man sidder i, og forøvrigt bruge fornærmende og saarende Udtryk mod Foreningens Medlemmer, Foreningens Embedsmænd og Medlemmernes Medarbejdere.

Og saa vil jeg raade Organisationens Medlemmer til at ændre Lovene derhen, at Formanden vælges af Medlemmerne og ikke af Bestyrelsen. Det skal være *vor* Formand, og det skal være os, der sætter Manden paa Førstepladsen. Et enkelt Medlem af Bestyrelsen skal for Eksempel ikke kunne benytte sin Autoritet som Formand i en anden Organisation til at paanøde Bestyrelsen en Formand, som hverken den eller vi vil have.

Selvfølgelig kræves der i disse sørgelige Tider myndige Mænd til at sidde i Spidsen for en saa stor og af saa forskellige Virksomheder sammensat Organisation, men vi bør ikke forveksle Myndighed med Brutalitet.«

Det fremgaar tydeligt af ovenstaaende, at Poul Hertz ønsker Københavns Bogtrykkerforening befriet for Arbejdsgiverfor-

eningens eller dens Formands Formynderskab. Der er da heller ingen Tvivl om, at naar den Strid, der for et Par Aar siden fandt Sted indenfor vort Fag i København, kom til Udbrud og blev saa langvarig, da skyldes det ikke mindst Arbejdsgiverforeningens Indflydelse. En Fjernelse af denne Indflydelse kan kun blive til Gavn for en fredelig Udvikling indenfor vort Fag med Henblik paa Forholdet mellem Principaler og Arbejdere, hvorom Hr. Hertz for øvrigt skriver, at »ved kommende Forhandlinger med vore Medarbejdere vil der uden Tvivl fra Mestrenes Side blive lagt Vægt paa, at Tonen bliver saa urban som muligt. For Arbejdsfred og Fremskridtsfjed et Ord jeg véd: Fordragelighed«.

F. U. F.

EFTERAARSSEMESTER 1924

4 Foredragsrækker, hver paa 6 Foredrag med efterfølgende Spørgetime, Kl. 8¼—10 Aften.

1. »Udnyttelsen af indenlandsk Brændsel« (med Lysbilleder og Tørvefabrikationsfilm) af Professor ved Polyteknisk Læreanstalt, Dr. phil. Erik Schou. Tirsdag den 28. Oktober og følgende 5 Tirsdage. Polyteknisk Læreanstalt, Sølvgade.

2. »Praktisk Astronomi« (med Lysbilleder) af Underbibliotekar, Mag. scient. C. Luplau Janssen. Onsdag den 29. Oktober og følgende 5 Onsdage. Universitetsannekset, Studiestræde 6.

3. »Teatrets Historie i Europa« (med Lysbilleder) af Dr. phil. Torben Krogh, med Benyttelse af et Grundrids, udarbejdet af Dr. phil. Egill Rostrup, der er blevet forhindret i selv at holde Forelæsningsrækken. Fredag den 31. Oktober og følgende 5 Fredage. Universitetsannekset, Studiestræde 6.

4. »Arne, Hus og Tempel« (med Lysbilleder) af Inspektør ved Nationalmuseet Cand. mag. Hans Kjær. Torsdag den 6. November og følgende 5 Torsdage. Universitetsannekset, Studiestræde 6.

Adgangskort kan rekvireres hos Formanden, Telf. 13,331.

GENERALFORSAMLINGER OG MØDER

TYPOGRAFERNES SANGFORENING

afholdt Fredag den 26. September sin halvaarlige Generalforsamling. Dirigent: *Jul. Andersen.* — *Formanden* aflagde Halvaarsberetning. Den forløbne Sæson havde været fuld af Liv og Bevægelse. Der var bl. a. afholdt en Skovtur, som var overmaade vellykket; forskellige Sammenkomster i Pilealléen havde ogsaa fundet Sted. En Koncert i Typografernes Stiftelse blev modtaget med megen Velvilje af Tilhørerne, og i August fandt vor Høstfest Sted. Vi opførte som bekendt ved den Lejlighed en Revy, der fandt en saa gunstig Modtagelse, at den maatte gentages, og begge Gange var der overfyldt Hus. Tilsammen overværedes Revyen af henved 1000 Personer. Formanden vilde benytte Lejligheden til at bringe alle de medvirkende Foreningens Tak for det store Arbejde, de havde ydet. Med en Omtale af Centralforeningens nærforestaaende Koncert sluttede Beretningen. Efter at *C. E. Bynck* havde stillet et Par Spørgsmaal, som *Formanden* besvarede, godkendtes Beretningen enstemmigt.

Ved Styrelsesvalget genvalgtes Formanden, *Niels Nielsen,* med Akklamation, og Medstyrerne *Bernh. Møller* og *Ottenius Larsen* enstemmigt. Som Revisorer vedblev *Georg Petersen* og *Oscar Brandt* at fungere.

Under Eventuelt ønskede *Vald. Th. Hansen* og *Arnold Larsen* Oplysninger om Sangforeningens Forhold med Hensyn til det store Karneval. *Formanden* gav en fyldig Redegørelse herom, hvorefter Generalforsamlingen sluttede. *L. J.*

RØNNE LOKALAFDELING

afholdt Lørdag den 4. Oktober ordinær Generalforsamling i »Industrien«. Protokollen oplæstes og godkendtes.

Formanden aflagde Beretning og oplæste Regnskabet. Hovedkassen balancerede med 1836 Kr. 51 Øre, Lokalkassen med 594 Kr. 1 Øre. Sygeunderstøttelsen havde i Forhold til forrige Kvartal været forholdsvis lille, nemlig 134 Kr. Regnskaberne godkendtes.

Til Formand og Kasserer genvalgtes *Kürstein.* Ligeledes genvalgtes til Bestyrelsen *Alb. Hansen* og *Wilsky.* Som Kontrahenter genvalgtes *Kürstein* og nyvalgtes *Parksø* i Stedet for Andr. Jensen.

Eventuelt: *Formanden* oplyste, at Lærlingene nu skulde begynde deres Fagklasse igen, men da det var forbundet med en Del Udgifter, foreslog han, at Lokalkassen udredede de Penge, der var fornødne. Fra Bogtrykkerne kunde nok ventes et Tilskud paa 50 Kr. ligesom sidste Vinter. Forslaget vedtoges. Ligeledes vedtoges det til Brug for Fagklassen at abonnere paa »Typografische Jahrbücher«. — Sluttelig bevilgedes »Lokaleleje«.

S. P.

Vil De have

„En munter Aften"

Kom paa Søndag i Paladsteatret Kl. 7

Billetter à 1 Kr. faas hos Lundin paa Forbundskontoret og hos Gutenberg-Korets Medlemmer. (4 k)

CZEKOSLOVAKISK GRAFIK

og Bogkunst i Charlottenborgs Antiksal, som daglig er aaben fra Kl. 12 til 4, kan besøges af Dansk Typograf-Forbunds Medlemmer for halv Entré mod Forevisning af Medlemskort.

NÆR OG FJÆRN

STYRELSEN for de københavnske Trykkeriarbejdere indbyder — som det ses af omstaaende Annonce — til et Møde. Da det er Mødets Opgave at faa *alle* københavnske Trykkeriarbejdere i Tale, indbydes alle, uanset om de er Medlemmer af Klubben.

NOVEMBERFESTEN finder Sted Lørdag den 15. November. Programmet følger i næste Nr. af »Typ.-Tid.«.

SUSPENDERET UNDERSTØTTELSE. I Henhold til en Generalforsamlingsbeslutning og som Følge af Kassernes miserable Tilstand meddeles det rejsende uden Understøttelse, at al Udbetaling saavel fra Trykkeri- som Privatkasserne er suspenderet i 3 Maaneder fra den 20. Oktober til den 20. Januar. *Kalundborg Lokalafdeling.*

BREV henligger paa Kontoret til Typograf M. Esbensen fra Kolding.

TYPOGRAFERNES SPORTSKLUB. Grundet paa Rengøring i Gymnastiklokalet er Gymnastikken aflyst for Herrernes Vedkommende Onsdag den 22. og Fredag den 24. ds. og for Damernes Vedkommende Torsdag den 23. ds.

Styrelsen.

TYPOGRAFERNES SYGE-HJÆLPEKASSE. Af Hensyn til Kvartalsopgørelse bedes alle Restancer indbetalt i Dag, Fredag, Kl. 7—9.

DØDSFALD. Et sørgeligt Dødsfald har fundet Sted, idet *Henry Birkedal Theodor,* som arbejdede hos Egm. H. Petersen, er bukket under for en Lungebetændelse efter kun et Par Dages Sygdom. Theodor var født den 29. Oktober 1898 i København og udlært i Nationaltrykkeriet i 1918. Han var en udpræget Sportsmand og meget afholdt af sine Kammerater og nylig gift, som han var, begræder en ung Hustru Tabet af sin Ægtefælle. Begravelsen fandt Sted i Gaar, Torsdag, paa Vestre Kirkegaard, hvor Kolleger og Gutenbergfanen med Sorg fulgte hans Baare.

— Søndag den 13. Oktober afgik vor unge Kollega *Laurits Kristen Larsen* ved Døden i Slagelse. Larsen var en dygtig Trykker og en god og pligtopfyldende Kollega. Han blev udlært i »Næstved Tidende«s Bogtrykkeri den 6. August 1915 og arbejdede i Næstved til den 5. April 1920. Derefter fik han Plads i Slagelse i »Sorø Amtstidende«s Bogtrykkeri. En snigende Tuberkulose hindrede imidlertid allerede for godt 2½ Aar siden Larsen i at arbejde. I den sidste Tid laa han til Sengs. Han efterlader sin unge Hustru. Begravelsen foregaar i Næstved. *C. J.*

TAK

Tak for udvist Opmærksomhed ved vort Sølvbryllup.

Næstved, i Oktober.

Chr. Hansen og Hustru.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND BOGTRYKFAGETS ARBEJDSLØSHEDSKASSE

VESTERGADE 5, 1. SAL
KØBENHAVN B.

KONTORERNE er aabne for Ind- og Udbetaling fra 1—3 undtagen *Lørdag (11—1)* samt *Fredag* og *Mandag Aften Kl.* 5—6½. Telefon 4331.

FORMANDEN træffes som Regel til samme Tider. Telefon 13,331.

ANVISNINGSKONTORET. Telefon 4331. Før Kl. 9 Form. og efter 6 Aften gennem Str. 1683. Telegramadr.: Typforbundet, Kbhvn.

FORENINGSMEDDELELSER

KVITTERING FOR MODTAGNE JULI KVARTALS REGNSKABER. 10. Oktober: Svendborg 875,00. 11. Oktober: Assens pr. Bl. 85,35; Haslev 170,00; Roskilde pr. Bl. 300,00, Kt. 211,40, ialt 511,40. 13. Oktober: Haderslev pr. Bl. 489,25; Kalundborg 23,05; Randers pr. Bl. 650,00. 14. Oktober: Aabenraa pr. Bl. 200,00, Kt. 940,00, ialt 1140,00; Esbjerg 1350,00; Helsingør pr. Bl. 1399,50; Køge 189,85; Maribo 486,45; Thisted pr. Bl. 300,00; Tønder pr. Bl. 300,00, Kt. 500,00, ialt 800,00; Vejle 2400,00; Viborg pr. Bl. 364,00.

København, 14. Oktober 1924.

Forretningsudvalget.

TILSKUD FRA HOVEDKASSEN er efter lovformelig Begæring tilsendt følgende Afdelinger: 8. Oktober: Løgstør 250,00. 11. Oktober: Assens i St. f. Juli Kv. Overskud 85,35; Roskilde i St. f. en Del af Juli Kv. Overskud 300,00. 13. Oktober: Haderslev i St. f. Juli Kv. Overskud 489,25; Randers i St. f. Juli Kv. Overskud 650,00. 14. Oktober: Aabenraa i St. f. en Del af Juli Kv. Overskud 200,00; Helsingør i St. f. Juli Kv. Overskud 1399,50; Thisted i St. f. Juli Kv. Overskud 300,00; Tønder i St. f. en Del af Juli Kv. Overskud 300,00; Viborg i St. f. Juli Kv. Overskud 364,00; Brønderslev 300,00.

København, 14. Oktober 1924.

Forretningsudvalget.

NYE MEDLEMMER

København: Sætter Paul Larsen, udl. 1. 10. 24 hos Nielsen & Lydicke (arb. s. St.). Paal. Anna Nielsen, tidl. Medlem (I. A. Hansen). Paal. Ella Jensen, udl. 1. 10. 24 hos I. P. Jensen (arb. s. St.). Paal. Gudrun Alfastsen, udl. 22. 9. 24 hos Gustav Jensen (arb. s. St.).

Aarhus: Trykker Aksel Kristian Christensen, udl. 17. 10. 24 hos Th. Thrue. Esbjerg: Sætter Willy Axel Schrøder, udl. 1. 10. 24 hos Poul Schrøder, og Paal. Edith Jensen. Helsingør: Sætter Erik W. Hansen, udl. 3. 10. 24 i Helsingør Centraltrykkeri. Randers: Sætter Niels Reffstrup Christensen, udl. 1. 9. 24 hos Rasmussen, Hadsund. Roskilde: Sætter Heinrich Andersen, udl. 1. 10. 24 i Roskilde Tidende. Varde: Sætter Hjallar Andersen, udl. 1. 10. 24 i Vestj. Folkeblad. Viborg: Sætter Henry Frederiksen, udl. 1. 10. 24 hos Næser.

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedkommende Lokalafd.

TILTRAADTE

København: 3195 Johannes Cramer fra Holbæk (Rigsdagen). 7280 Svend Petersen fra Næstved (Luno). 7156 S. Kruchow fra Aalborg (arbl.). 706 W. Jessen fra Horsens (arbl.).

Aarhus: 4466 Einer Pedersen (syg) og 3823 Oskar Thomsen (arbl.). Helsingør: 6417 Gerhard Sørensen (arbl.). Lyngby: 7010 Holger Th. Krøyer (arbl.). Maribo: 7277 K. L. Larsen (arbl.). Nykøbing F.: 4476 Carl Aage Hansen (A/S Central-

(Fortsættes paa 4. Side.)

DEN TEKNISKE UDVIKLING I BOGTRYKFAGET MED HENBLIK PAA OFFSET-TRYKKET

Foredrag afholdt ved den internationale Typografkongres i Hamborg 1924 af Kollega Höhne.

II.

I Praksis har det vist sig, at Bog-Trykkeren, paa Grund af sit Kendskab til Maskinteknikken, har været Sten-Trykkeren en værdifuld Medarbejder ved Offsetmaskinen. Hvorledes Arbejdsgivernes Mening er om de to Branchers Kvalifikationer til Betjening af Offsetmaskinen, skal ikke her tages med i Betragtning. Dette er den tekniske Side af Spørgsmaalet, som Erfaringerne i Praksis har bragt med sig.

Men hvorledes ligger Offset-Spørgsmaalet, set fra et tarifligt Standpunkt? I Begyndelsen havde Sten-Trykkerne givet Bog-Trykkerne Mulighed til at betjene Offsetmaskinen. I August 1913 vedtog Sten-Trykkerne ved en Tarifforhandling, at Hurtigpresser, som blev benyttet til Offsettryk, foruden af Kobber-, Sten- og Lys-Trykkere ogsaa kunde betjenes af Bog-Trykkere. Ved Tarifforhandlingerne i Maj 1922 stillede Sten-Trykkerne følgende Forslag: »Offsetmaskiner og Zinkrotationsmaskiner betjenes kun af Sten-Trykkere.« Bog-Trykkerne blev altsaa her kort og godt udeladt.

Den nugældende Tarif har en indledende Bestemmelse om, at alle ved Offsetmaskiner beskæftigede Personer hører ind under Sten-Trykker-Tarifen, og Sten-Trykkerne mener af den Grund, at ikke alene de i Stentrykkerierne, men ogsaa de i Bogtrykkerierne beskæftigede Offset-Trykkere hører ind under denne Bestemmelse. I Schweiz indeholder Litografernes Tarif en lignende Bestemmelse, og den findes sikkert ogsaa i andre Lande.

I Tarifen for Tysklands Typografer 1921 var det overladt Arbejdsgiverne frit at antage Offset-Trykkere. Den nugældende Tarif indeholder ingen særlig Bestemmelse, men Offsetmaskiner falder ind under Begrebet Trykmaskiner, hvis Betjening udføres af Bog-Trykkere. I Schweizer-Tarifen staar der: Betjening af Offset- og Dybtryks-presser tilkommer Bog-Trykkerne.

Vi ser altsaa, at Bestemmelserne i de to nævnte Tarifer for Typografer gaar stik imod Litografernes Tarif, og dette Modsætningsforhold rummer den Fare i sig, at der hist og her kan opstaa Divergenser.

I Holland har man fundet en bedre Løsning paa Spørgsmaalet. Tarifen for Litograf-, Fotograf- og Kemigraf-Forbundet har den bevægelige Bestemmelse, at i Tilfælde af Arbejdsløshed blandt Bog-Trykkere paa Grund af Opstilling af Offsetmaskiner, kan Principalen efter Ønske ogsaa antage Bog-Trykkere til Betjening af Offsetmaskinen. Disse Bog-Trykkere skal inden 3 Maaneder være Medlemmer af et af de to Forbund. Det første Halvaar faar Offset-Bog-Trykkeren Løn som Bog-Trykker, det andet Halvaar som Sten-Trykker og efter et Aars Forløb fuld Løn som Offset-Trykker.

Det er imidlertid gjort Bog-Trykkerne meget svært at lære Offsettrykket. Den i Tyskland bestaaende Skole til Uddannelse af Offset-Trykkere har sluttet en Overenskomst med Sten-Trykker-Organisationen, hvorefter kun de, som tilhører Litograf- og Sten-Trykker-Forbundet, kan finde Optagelse her. Af den Grund maa Uddannelsen af Bog-Trykkerne finde Sted paa Trykkerierne.

Med Hensyn til Besættelse og Betjening af Offsetmaskiner har »Verband der Deutschen Buchdrucker« og »Verband der Lithographen und Steindrucker« bleven enige om Retningslinier, hvis Hovedpunkter er følgende:

Foruden de paa Stedet (Byen) arbejdsløse Sten-Trykkere skal ogsaa Bog-Trykkere kunne komme i Betragtning ved Plads-Besættelse ved Offsetmaskinerne. Løn- og Arbejdsforholdene ved Offsetmaskinerne ordnes udelukkende af Litograf-Forbundet. Bog-Trykkere kan kun ved Hjælp af Bestyrelsen for Litograf-Forbundet overgaa til Offsettryk. Offsettrykket hører ind under Litograf- og Sten-Trykker-Forbundets Organisationsomraade.

Litograf-Forbundet lagde stor Vægt paa at beholde Offsettrykket i deres Haand; thi for dem skulde Offset-Trykkerne være Forbundets Rygrad og Motoren til at drive Arbejdsbetingelserne frem. De nævnte Retningslinier blev vedtaget 1921 i en Tid, hvor Offsettrykket kun langsomt vandt Udbredelse, og hvor Litograf-Forbundet endnu var i Stand til at besætte Pladserne ved Offsetmaskinerne med sine Medlemmer. De ved Offsetmaskinerne uddannede Bog-Trykkere traadte tildels over i Litograf-Forbundet.

Indførelsen af Offsetmaskiner er i den senere Tid gaaet i et hurtigere Tempo; Antallet paa Bogtryk-Hurtigpresser, som maatte indstille deres Virksomhed, blev større og større samtidig med, at Antallet af arbejdsløse Bog-Trykkere steg. I Tyskland er der for Tiden ca. 1000 Offsetmaskiner i Virksomhed, og ved Aarets Slutning regner man med ca. 1500 Offsetmaskiner, som vil resultere i, at 4500 Bogtryk-Hurtigpresser maa indstille deres Virksomhed. Omtrent paa samme Maade foregaar Offsettrykkets Udbredelse.

Med denne Udvikling kunde Litograferne ikke tilfredsstille Kravet om Arbejdskraft, hvorfor der for Tiden hersker en følelig Mangel paa Offset-Trykkere. De forskellige Fag-Tidsskrifter har flere Sider fulde af Pladstilbud for Offset-Trykkere.

Under saadanne Forhold er det ikke muligt at opretholde de i Tyskland vedtagne Retningslinier. Der har da af den Grund allerede funden Forhandlinger Sted mellem de nævnte Forbund, som har til Formaal at ændre Retningslinierne derhen, at Bog- og Sten-Trykkere stilles lige m. H. t. Betjening af Offsetmaskiner. Endvidere skal Arbejdsforholdene for Offset-Trykkere i Bogtrykkerierne ordnes efter Typografernes Tarif, og ligeledes maa Overgang til Litograf-Forbundet ikke finde Sted, saalænge de fra Bogtrykfaget udgaaede Offset-Trykkere er beskæftiget i Bogtrykkerier. Det er dog endnu ikke kommet til nogen Forstaaelse, da Litograferne og Sten-Trykkerne sætter sig derimod. Til Trods for de bestaaende Retningslinier bliver der dog i enkelte Bogtrykkerier oplært Bog-Trykkere ved Offsetmaskinerne.

Saaledes som Tingene nu engang har udviklet sig, bliver Litograferne tvungen til at revidere deres engang tagne Holdning i Offset-Spørgsmaalet. Udviklingen kan man nu engang ikke standse. Der skal ved denne Lejlighed erindres om Tiden, hvor Sættemaskinerne holdt deres Indtog. Dengang var der ogsaa, paa Grund af det ukendte Arbejde og af Mangel paa skolet Arbejdskraft, særlig gunstige Løn- og Arbejdsforhold. Men alt eftersom Sættemaskinerne blev mere almindelige, da maatte Arbejdet ved disse ordnes tarifmæssigt. Fra Bogtrykfagets Organisationers Side i alle Lande skete det paa den Maade, at Udbyttet af det tekniske Fremskridt ikke alene tilfaldt Arbejdsgiveren, men at en Del ogsaa tilfaldt Arbejderen. Ud over de tarifmæssige Bestemmelser var der for særlige Præstationer ikke truffet nogen Grænse for Betalingen.

Denne Vej maa vel ogsaa betrædes i Offset-Spørgsmaalet og vil sikkert føre til det samme Resultat som i Sættemaskine-Spørgsmaalet. Det er paa Tide, at man hører op med Striden om, hvem der udfører Offsettrykket, og i Stedet for søger at komme til en Forstaaelse om, hvorledes dette tekniske Fremskridt i Stedet for at skade kommer til at gavne Arbejderne. I hvert Fald skulde man undgaa, at Arbejdsgiverne i de to Brancher tager Anledning til at paatvinge Arbejderne deres Vilje.

De tyske Principaler har allerede besluttet at oprette en Offsetskole for at bøde paa Mangelen af Offset-Trykkere; og her vil naturligvis Sten-Trykkerne blive udelukket.

Som Følge af Konflikten i Laupen har Schweizer-Typograf-Forbundet i Zürich oprettet en Offsetskole, hvor Bog-Trykkeren ikke alene bliver gjort bekendt med Offsettryk, men ogsaa med Fremgangsmaaden ved Overtrykket. Sten-Trykkerne har, takket være deres Stivnakkethed, paa den Maade udelukket sig selv fra Offsettrykket i Bogtrykkerierne. Begge de stridende Parter har ladet Sagen bedømme ved Voldgift, og denne har afsagt den Dom, at Bog-Trykkere har den samme Ret til at udføre Offsettryk som Sten-Trykkere.

Den simpleste Løsning af hele Spørgsmaalet vilde være at smelte alle de grafiske Forbund sammen i et Industri-Forbund. I Tyskland har det hidtil vist sig, at dette Spørgsmaal endnu ikke er modent til Løsning, og i de Lande, hvor grafiske Industri-Forbund bestaar, har man undertiden ikke haft de bedste Erfaringer. Det vil altsaa være denne Forsamlings Opgave at finde en Vej, som tilsikrer Bog-Trykkerne den dem tilkommende Andel i Teknikens Fremskridt.

Ved Siden af denne organisatoriske Side af Spørgsmaalet om Betjening af Offsetmaskinen er der endnu en anden. Tekniken, som ved Frembringelsen af Offsetmaskinen formindskede Arbejdsomraadet for Bog-Trykkerne, har stillet sig paa disses Side i Kampen mod Offsetmaskinen ved at fremstille Bogtryk-Offsetmaskinen.

Ved dene Bogtryk-Offsetmaskine bortfalder Processen med Overtrykket paa Zinkpladen. Af Satsformen tages der et Aftryk paa en Gummicylinder, som igen overfører Trykket paa en Metalplade, hvorfra da Trykket paa Papiret foregaar. Denne Forbindelse af Høj- og Fladtryk har allerede fundet Sten-Trykkernes Interesse. Til Trods for, at Farven fra Pladecylinderen til Papiret ikke har noget med Modsætningsforholdet Vand og Fedt at gøre, saa mener dog Sten-Trykkerne, at denne Fremgangsmaade ikke er rent Bogtryk. Ved Udbredelse af denne Maskine vilde det være nødvendigt, at Sten-Trykkerne traf nye organisatoriske Forholdsregler.

(Fortsættes.)

trykkeriet), 3941 Søren Sørensen (A/S Centraltrykkeriet) og 4253 Frederik Walther (arbl.). Randers: 7139 Poul Emil Damgaard (arbl.). Ringsted: 7326 Johannes Sørensen (arbl.) og 7339 Aksel Rasmus Hansen. Varde: 3880 Hans C. V. Knudsen (arbl.). Vejle: 6029 Albert Haagensen (arbl.). Viborg: 7203 H. Fledelius (arbl.).

FRATRAADTE

København: 7359 Ejner Back til Nykøbing M. (arbl.). 4295 Georg Hansen til Odense i Pl. 1866 Georg Lundberg til Udlandet.

Aalborg: 7156 S. Kruchow til Kbhvn. (arbl.). Haderslev: 7076 Jens Svendsen til Esbjerg (arbl.). Helsingør: 3297 Kai Rasmussen til Aarhus (arbl.). Holbæk: 3195 Johs. Cramer til Kbhvn. i Pl. Horsens: 706 W. Jessen til Kbhvn. (arbl.) og 7386 Ernst Hoffmann paa Rejse. Odense: 7227 W. Carstensen til Svendborg (arbl.). Ringsted: 6712 Hans Oscar Hansen til Kbhvn. (arbl.). Slagelse: 7326 Johannes Sørensen til Ringsted (arbl.). Sønderborg: 7139 P. E. Damgaard til Randers (arbl.), 3689 Andr. Pankoke til Aabenraa (arbl.), 7320 H. P. A. Hansen til Silkeborg (arbl.) og 7218 Ernst Christensen til Silkeborg (arbl.). Tønder: 3880 Hans Knudsen til Varde (arbl.). Varde: 3905 Harald Knudsen til Ringkøbing (arbl.). Viborg: 256 S. Albrechtsen til Kbhvn. (arbl.).

UDMELDT

Grenaa: 6336 Oluf Th. Jensen (Redaktør).

UDSLETTET

Nykøbing F.: 5192 Esther Christensen.

DØDE

København: 482 Henry Theodor.
Slagelse: 4495 Lauritz Kristen Larsen.

Trykkeriarbejdernes Klub

Styrelsen for ovennævnte Brancheklub indbyder herved til et Møde, der holdes i Café »Standseren«, Nørre Farimagsgade 76 (Indgang gennem Porten) Fredag d. 24 Oktober Kl. 8 Aften. — Mødet er aabent for *alle* københavnske Trykkeriarbejdere, uanset om de er Medlemmer af Klubben.

Styrelsen.

Typografernes Syge-Hjælpekasse.

Alle Restancer bedes af Hensyn til Kvartalsopgørelse indbetalt **i Dag Fredag Kl. 7—9.** *Kassereren.* (13 h)

Ordinær halvaarlig Generalforsamling afholdes Søndag d. 26. Oktbr. Kl. 11 Form. i Nørre Central-Café (1. Sal). Event. Forslag maa være Styrelsen i Hænde senest 8 Dage før Generalforsamlingen. (3ø)

ANNONCER

I Henhold til Anvisningskontorets Regulativ, Punkt 6, gøres opmærksom paa, at ingen maa slutte bindende Aftale om Pladstilbud, før Henvendelse er sket til Lokalkassereren i den paagældende By eller i København til Anvisningskontorets Bestyrer. Undladelse heraf medfører Karantæne.

Ung Trykker

(Provins) søger Arbejde, kendt med Rotary-Arkpaalægger og alt forefaldende Arbejde. Eventuelt som Hjælpearbejder eller Stereotypør, kendt med Stereotypi. Billet mrkt. »238« modtager Ekspeditionskontoret.

Alsidig Fagmand

i ledende Stilling, som ønsker Forandring, søger lignende Plads (Sætterfaktor), event. som Kompagnon i mindre, men solidt Bogtryk-Firma. 3 à 4000 Kr. disponibel. Billet mrkt. *5007* modtager *Bergenholz, Centralpavillonen B.* (243)

Ung Typograf,

Provins, 24 Aar, kendt med saavel Avis-, Annonce- som Akcidenssætning, søger Plads straks. Anbefaling haves. Billet mrkt. »237« modtager Ekspeditionskontoret.

Forbundterplads søges

efter endt Militærtjeneste. Har været beskæftiget i Faget i 4½ Aar som Haandsætter. Tilbud udbedes til Boghandl. *Wohlenberg, Aabenraa, Sønderjylland.* (240)

Sætter-Trykker.

Ung Typograf, kendt med alt i et mindre Akcidenstrykkeri forefaldende Arbejde, søger Plads snarest. Billet mrkt: »236« modtager Ekspeditionskontoret.

Plads ledig

for en dygtig Typograf til Avis- og Akcidensarbejde. — Skriftlig Henvendelse med Anbefaling tilsendes *Redaktør Jakobsen, Sæby.* (242)

Dagblads-Faktor.

En paalidelig og alsidig uddannet Faktor, der med Dygtighed kan lede Arbejdet paa et Avistrykkeri, søges. Billet mrkt. »241« med Oplysninger, Anbefalinger og Lønfordring tilstilles Ekspeditionskontoret.

Enk. Postil **Hurtigpresse** til at træde samt 2 Haand **Diegeltrykpresser** er billig **til Salg.** Billet mrkt. »239« modtager Ekspeditionskontoret.

Tandlæge Edv. Møller,

Købmagergade 30, 2.

udfører enhver Tandbehandling til smaa Priser. Samvittighedsfuldt Arbejde. Bedøvelse hele Dagen. Konsultationstid 10—3½, 6—7 Efterm. Telefon 8181. (12)

A/S F. L. BIE

Gothersgade 28, København K.

Telefoner: Centr. 11,462, 8062 & Palæ 1556.

Grafisk Fagforretning

leverer bedst og billigst fra Lager forniklede **Tænger, Aale, Vinkelhager** og alt andet Tilbehør for Trykkeriet og Sætteriet. **Stort Lager af alle grafiske Maskiner.** (9)

ADOLPH WULFF

fører alle Artikler for Bogtrykkere.

Maskiner · Skrifter · Farver

fra de bedste Fabrikker.
Valsemassefabrik og Valsestøberi.
Brugte Maskiner haves altid paa Lager.
Gothersgade 8. Kjøbenhavn K.
Telefon Central 39 og 5539. (6)

BARNE VOGNE

S. JOHANSENS
BARNEVOGNSFABRIK
RATEBETALING
AMERIKAVEJ No. 1
TELEFON VESTER 2886X

(195)

PARITZ GOTTSHALCK

KONGENS NYTORV 8 · TELEFON 3378

Nye og brugte Maskiner haves paa Lager.

Stort Lager af alle Utensilier. (11)

Tandlæge Viggo Jensen

Klareboderne 2 II,

Hj. af Købmagergade 40.

Konsultationstid fra 10—7. Onsdag og Lørdag fra 10—3½. Telefon 15868. (168)

Husk A. E.s Rabat.

Største Besparelse

for Foreningens Medlemmer er at benytte **A. E.s Rabatkort.** Kortene udleveres gratis paa Foreningens Kontor. (16)

Skal et Arbejde fremskyndes.

Brug DRUBIN Siccativet Rapido.

Eneste danske Specialfabrik for Bog- og Stentrykfarver.

Telefon 9090 **Telegr.-Adr.: DRUBIN, Valby.**

(14

(152)

SKRIFTSTØBERI "AMSTERDAM" A/S.

AMSTERDAM · HOLLAND

Omgaaende Levering

Største Udvalg i moderne Brød- og Titelskrifter af reneste Raamaterialer. Messinglinier af fineste amerikanske Messing.

AGENTUR OG LAGER:

ERIK LEVISON · VESTRE BOULEVARD 36 · KØBENHAVN B.

TELEFONER: CENTRAL 3018 OG CENTRAL 14823 · FABRIK: VESTER 7982

Sat med: Hollandsk Mediæval og Hollandsk Mediæval Kursiv

Redaktør: Fr. Nielsen, Bygaardsstræde 8, Køge. Ekspeditør: Karl Sørensen, Vestergade 5, 1. Sal, Kbhvn. B.

Abonnem. gennem Postkontorerne: 1 Kr. 50 Øre Kv. Annoncer: 35 Øre pr. Petitlinje (pladss. Medl. 25 Øre). 26 Gange og derover Rabat.

Trykt hos F. E Bording (V. Petersen). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 43 KØBENHAVN DEN 24. OKTOBER 1924 51. AARGANG

GENNEM en lang Aarrække har Typograferne ved frivillige Bidrag ved Juletid ydet deres Arbejdsløse og Syge, Enker efter Typografer eller Kolleger, som paa Grund af Sygdom og Arbejdsløshed er kommen tilbage i økonomisk Henseende, en hjælpende Haand.

Den ualmindelig store Arbejdsløshed, som vedvarende hærger vort Fag, gør Juleindsamlingen endnu mere nødvendig end nogen Sinde tidligere.

Vi opfordrer derfor indtrængende Kollegerne til straks at paabegynde Juleindsamlingen, og under Hensyn til den ekstraordinære Nød at gøre den større end sædvanlig, thi der er haardt Brug for den.

Forretningsudvalget.

FORBUNDSSTYRELSESMØDE
DEN 13. OKTOBER

Formanden, *Jul. Schrøder*, ledede Forhandlingen, og *Magnus Hansen* førte Protokollen.

Formanden aflagde Beretning. Henvendelsen til de to Provins-Principalorganisationer om en Forhandling om *Indskrænkning i Antagelsen af Lærlinge* paa Grund af den store Arbejdsløshed i Faget havde haft til Følge, at de nævnte Organisationer havde svaret, at de for Tiden ingen Anledning fandt til at optage en Forhandling om dette Spørgsmaal. — Sygekasseinspektoratet havde paa en Forespørgsel svaret, at der intet var til Hinder for, at man optog *Tandlægebehandlingen* for den københavnske Sygekasses Medlemmer. Derimod havde Direktoratet ikke kunnet godkende en Kontingentforhøjelse til Fordel for Oprettelsen af en *Medicinalkasse*, førend en saadan var vedtaget paa et Delegeretmøde. — Omtalte sin Deltagelse i Svensk Typograf-Forbunds Delegeretmøde, som havde vedtaget Oprettelsen af *et grafisk Industri-Kartel* — et Spørgsmaal, som vi ogsaa skulde tage Stilling til. — Til Formand for Voldgiftsretten i København var nu valgt Politimester *Goll*, efter at Principalerne havde kasseret Poul Hansen.

Berendt: Efter de foreliggende Regnskaber at dømme kan der vist nu blive Raad til en Kontingentnedsættelse.

Vald. Petersen: Vi maa nu have en Afgørelse af Spørgsmaalet om *Lærlingenes Arbejdstid*. Benyttelsen af Lærlingene efter Fyraften breder sig i en foruroligende Grad. Fabriksdirektoratet har givet os Medhold i, at Afvaskning af Valser m. m., hvortil Lærlingene benyttes, ikke kunde kaldes fagligt Arbejde. Den Sag har ligget altfor længe i Ministeriet. Jeg henstiller til de tre Rigsdagsmedlemmer i Forbundsstyrelsen at gaa til Ministeren for at faa Sagen fremmet. Det, der foregaar, er en ren og skær Omgaaelse af Loven.

Karl Sørensen: Jeg har ved en Henvendelse til Ministeriet faaet det Svar, at der i Spørgsmaalet om Lærlingenes Anvendelse ved Valsevaskning efter Arbejdstidens Afslutning ikke fra Ministeriets Side vilde blive truffet nogen endelig Afgørelse, da Sagen havde udviklet sig til at omfatte andre Spørgsmaal end det oprindeligt rejste. Efter en Forhandling med Fabriksdirektoratet vil Sagen nu blive rejst paa et nyt Grundlag med en Klage fra en anden Afdeling.

Henriette Crone: I den kommende Rigsdagssamling skal der, saa vidt mig bekendt, foretages en Revision af Lærlingeloven. Dette er maaske Grunden til, at Spørgsmaalets Afgørelse skydes ud.

Harald Jensen: Denne Sags Behandling er det rene Kineseri. Udsigten til en ny Lærlingelov i Vinter er meget lille, da det er en Forudsætning, at den gamle Lov løber videre, til man enes om en ny. Spørgsmaalets Afgørelse maa kunne fremskaffes gennem vor Organisation.

Rasmus Bindslev: Jeg tillægger Spørgsmaalet om Lærlingenes Overarbejde stor Betydning. Sluttede sig iøvrigt til Harald Jensens Betragtninger.

Berendt mente ikke, vi burde finde os i Forholdet.

Formanden kunde godt gaa med til at rette en Henvendelse til Ministeren.

Dette vedtoges.

Chr. Petersen omtalte Principal-Organisationernes Afslag med Hensyn til en Indskrænkning i Lærlingenes Antal, hvilket han betegnede som en Utilbørlighed. Det var maaske rigtigt — hvad Principalerne hævdede — at Bladudgiverne ikke udnyttede Lærlingeskalaen fuldtud, men dette kunde ikke siges om Bogtrykkerne. Ønskede en fornyet Henvendelse til Principalerne med Krav om Forhandling.

Karl Sørensen tvivlede paa Nytten af en fornyet Henvendelse. Saa maatte vi hellere bringe Spørgsmaalet frem ad tarifmæssig Vej.

Vald. Petersen ønskede ogsaa en ny Henvendelse. En gentagen Henstilling havde sin store Betydning. Tilgangen af Lærlinge var altfor stor for Tiden. Han havde forleden mødt tre arbejdsløse, som alle var udlærte paa samme Sted. Det var sørgelige Forhold.

Berendt mente ikke, vi kunde slaa os til Ro med Principalernes Svar.

Det vedtoges at rette en fornyet Henvendelse til Principalorganisationerne om en Forhandling.

—*Bindslev* refererede en Sag om en Afskedigelse paa »Viborg Social-Demokrat«.

— *Jul. Samuelsen* gjorde Rede for Styrelsens Stilling til Spørgsmaalet om Opsigelse af den københavnske Tarif. Til paa Forbundsstyrelsens Vegne at tiltræde en eventuel Tarifkommission valgtes *Helge Nygaard* og *Frederik Nielsen*.

— Efter en kort Forhandling vedtoges det af Hensyn til de ekstraordinære Arbejdsløshedsforhold indtil videre at *suspendere Paragraf 25*, der paabyder, at de Medlemmer, der ikke har haft mindst 26 Ugers Arbejde i de sidste fem Aar, slettes som erhvervsumulige.

— Bladet »Social-Demokraten« i København anmodede Forbundet om et Laan paa 45.000 Kr. Det vedtoges at yde Laanet, der forrentes med 5 pCt. og afdrages i Løbet af 15 Aar. Pengene tages af Provinsernes Begravelseskasse.

— Arbejdernes Landsbank indbød til ny Aktietegning. Det vedtoges at lade den københavnske Afdelings Begravelseskasse tegne 5 Aktier à 4000 Kr. Forbundet har i Forvejen tegnet Aktier i den nævnte Bank for 20.000 Kr., for hvilket Beløb Provinsernes Begravelseskasse hæfter.

DEN INTERNATIONALE HØJSKOLE

i Helsingør paabegynder den 3. Novbr. et nyt Kursus, der varer til 20. Juli 1925, men deles i et Vinter- og Sommerkursus; Vinterkursus fra 3. Novbr. 1924 til 20. Marts 1925 og Sommerkursus fra 20. Marts til 20. Juli.

Paa Vinterkursus'et undervises der, foruden i de hidtidige Fag, der bestaar af Dansk, Engelsk, Tysk, Fransk og Esperanto, Fysik, Sociologi, Nationaløkonomi og Historie, i Aar i Fagtegning for Snedkere, Murere, Tømrere og Smede af Arkitekt Rasmussen, København.

Vinterkursus'et er at anbefale for dem, der vil tilegne sig Kundskaber i Sprog som Engelsk, Tysk og Fransk, og det tjener som Forberedelse til Sommerkursus'et, til hvilket det er lykkedes Forstanderen at formaa den engelske Kooperations Førstemand, Prof. *Fred. Hall*, Holyoake House, Manchester, til at holde en Forelæsningsrække over den engelske Andelsbevægelse og International Kooperation. Forelæsningerne omfatter Juni og Juli Maaneder med 4 ugentlige Foredrag.

Endvidere vil Prof. *Paul Passy*, Paris, holde Foredrag om sociale og religiøse Strømninger i det nuværende Frankrig.

Saafremt Forholdene tillader det, vil Rektor *Julius Nielsen*, København, holde en Foredrags-

række paa Tysk over Emner fra den klassiske Kultur.

Af udenlandske Lærere medvirker Mrs. og Mr. *Marwick*, Edinburgh, *Fred. Mashford*, Fircroft, Dr. phil. *Victor Washnitius*, Wien.

Foruden de lokale Lærerkræfter giver cand. polit. *K. I. Kristensen*, Statistisk Departement, Foredrag over Andelsbevægelsen ude og hjemme, cand. jur. *Dalgaard* og Landbrugskandidat *Blicher-Dam* holder Foredrag over Arbejdernes og Landboernes Andelsbevægelser.

Som man vil se af ovenstaaende Uddrag af Planen for det kommende Kursus, vil det være af den allerstørste Interesse for unge Arbejdere at deltage deri. Desuden er der, udover den almindelige Udveksling af Elever mellem Højskolen og Fircroft i England, Finz i Tyskland og Brookwood i Amerika, fremkommet Tilbud om gratis Undervisning (ikke Kost og Logis) paa den engelske Andelsbevægelses Skole i Manchester for Elever, der har deltaget i Prof. Fred. Halls Forelæsninger.

Alene denne Omstændighed maa kunne bevæge unge Arbejdere til at søge et Kursus paa Højskolen for derigennem at erhverve sig Kendskab til vor Klasses og vore Organisationers Historie, hvilket vel nok er den første Betingelse for at blive i Stand til at yde den bedste Indsats i Kampen for Arbejderklassens Frigørelse.

— — —

For arbejdsløse, der tilhører Fag, hvori der er ekstraordinær Arbejdsløshed, kan der fra Arbejdsdirektoratet opnaas Understøttelse til et Ophold paa Skolen.

Iøvrigt modtager Forstanderen, cand. mag. *P. Manniche*, Helsingør, Indmeldelser samt besvarer alle Forespørgsler vedrørende Understøttelse, Stipendier o. lign.

Nyborg, 18. Oktober 1924.

Edwin Hansen.

GENERALFORSAMLINGEN

i Søndags i Idrætshusets Sal var til at begynde med ikke saa stærkt besøgt. Men da den paabegyndtes lidt senere, Klokken halvtolv, var der dog samlet ca. 1000 Kolleger. *Jul. Schrøder* valgtes til Dirigent, der gav Ordet til *Samuelsen*, som i sin Indledningstale gjorde Rede baade for de Bevæggrunde, der kunde være til Stede for en Opsigelse af Tarifen, og for de Grunde, der kunde være for at undlade dermed. Tilslut præciserede han nærmere Styrelsens Stilling, og Taleren erklærede, at man maatte være klar over, at en eventuel Opsigelse af Tarifen og i Forbindelse hermed stillede Krav vilde være ensbetydende med Kamp for disse Kravs Gennemførelse.

Der udspandt sig en kort, men livlig Diskussion, under hvilken der taltes baade for og imod Opsigelse, og under hvilken adskillige Talere havde Ordet.

Efter ca. 1½ Times Forløb gik man til skriftlig Afstemning angaaende det foreliggende Spørgsmaal: Opsigelse eller ikke, ved Ja- og Nej-Afstemning.

Efterhaanden som den store Idrætssal tømtes, nedlagdes Stemmesedlerne i forseglede Kasser, og en af Dagene vil et Udvalg af Stemmetællere blive indkaldt til Optælling.

UTYPOGRAFISK!

Burde det ikke være Kotume, at vort Fagblad gik i Spidsen, naar det gjaldt om at overholde de typografiske Regler? I »Typ.-Tid.«s Nr. 40 findes imidlertid en Notits, der ikke hævder dette Princip. Der staar om Anton Nielsen, at han har givet sine Kolleger *18* talrige Beviser for sit gode kammeratlige Forhold. Man studser uvilkaarlig og spørger sig selv, hvad det kan være for bestemt numererede Beviser. Men ved nærmere Eftertanke finder man ud af, at Tallet »18« hører hjemme oppe i den foregaaende Linje, hvor der staar, at han har »givet sine Kolleger ved Stranden 18« o. s. v. — Men det er dog en god gammel Regel, at slige Ordstillinger ikke maa brydes i to Linjer — hvad man særlig i dette Tilfælde bliver klar over er uheldigt. *A.*

— — —

Vi kan give A: Ret i, at det havde været heldigere, om Tallet 18 havde staaet i samme Linie som Gadens Navn. Den, som kender dansk Sprogbrug, vil dog ikke kunne misforstaa Meningen, eftersom man ikke, hvis man angav en Mands Fortjenester med et bestemt Tal, vilde sætte Ordet »talrige« bag ved, men dette er maaske undgaaet Hr. A.s kritiske Sans. *Red.*

TYPOGRAFERNES NOVEMBERFEST

TIL FORDEL FOR ARBEJDSLØSE VED JULETID
DEN 15. NOVEMBER 1924 KL. 8
I IDRÆTSHUSET

PROGRAM:

Koncert af stort Orkester
under Anf. af Hr. Stabsofficiant *Schultz:*
Johan Svendsen: Festpolonaise.
de P. la Combe: Aubade printaniere.

Koloratursangerinden Fru Ebba Wilton (det kgl. Teater):
Thomas: Arie af Op. »Mignon«.
A. Backer Grøndahl: Mot Kvell.
Arditti: »Il Bacio«.

Kgl. Kammermusicus Johan Nilsson:
Mozart: Gavotte.
Bull: Sæterjenten.
Wieniawsky: Tarantelle.

Typografernes Sangforening:
(Dirigent: Hr. *Mich. Braager.*)
Carl Nielsen: Sangen til Danmark.
Ove Scavenius: Sommeraften.
Ivar Widéen: Spelmansvisa.
Poul Hellmuth: Maj-Vise.

Kgl. Operasanger Poul Wiedeman:
Wagner: Vinterstorme af Op. »Valkyrien«.
Lange Müller: Salomons Sang med Brevduen.
Heise: Fager er den blide Vaar.

Koloratursangerinden Fru Ebba Wilton (det kgl. Teater):
Gounod: Vals-Arie af Op. »Romeo og Julie«.
Rossini: Arie af »Barberen i Sevilla«.

Oplæsning af kgl. Skuespiller Poul Reumert.

Orkestret:
Irwing Berlin: What'll I do. Valse moderato.
Relé de Duxeuil: Zaza. Foxtrott.

Akkompagnement: Pianistinden Fru *Mary Hornemann.* — Flygel: *Søren Jensen.*

BAL TIL KLOKKEN 4

Billetter til Novemberfesten koster 1 Kr. og 1 Kr. 50 Øre (iberegnet Garderobe og Program) og faas hos d'Hrr. Inkassatorer. *Balbilletter* ved Indgangene til Balsalen à 2 Kr.

FESTUDVALGET.

NÆR OG FJÆRN

KØBENHAVNS STYRELSE holder Møde førstkommende Mandag Kl. 7 i Vestergade 5.

Formanden.

REJSENDE KOLLEGER bedes bemærke, at Lokalkassereren i Odense *kun* træffes i sit Hjem hver Dag *Kl. 1 og 6.* Henvendelser paa Arbejdsstedet modtages ikke.

TRYKKERIARBEJDERNES KLUB. Styrelsen for de københavnske Trykkeriarbejderes Klub indvarsler herved til et Møde, der afholdes Fredag den 24. Oktober Kl. 8 Aften i Kafé »Standseren«, Nørre Farimagsgade 76 (Indgang gennem Porten til Klublokalet).

Paa dette Møde vil Styrelsen nærmere præcisere Klubbens Program, og derfor bedes alle Trykkeriarbejdere — uanset om de er Medlemmer af Klubben — venligst give Møde nævnte Aften.

Paa Styrelsens Vegne
P. Ulriksen,
p. T. Formand.

TYPOGRAFERNES SPORTSKLUB ingen Gymnastik paa Søndag den 26.

GUTENBERG-KORETS »muntre Aften« i Paladsteatret i Søndags svarede fuldt ud til sit Navn — det *blev* en munter Aften. Sangerne høstede fortjent Bifald for saa vel Kor- som Solosangene. Og de øvrige agerende søgte med Held at underholde de mange Kolleger, der med deres Damer havde indfundet sig i »Den blaa Sal«.

JUBILÆUM. Den 30. Oktober er der forløbet 25 Aar, siden vor Kollega *Ludvig Jensen* ansattes i Missionstrykkeriet, hvor han nu i en Del Aar har arbejdet som Maskinsætter. Jubilaren har ved sit Retsind og hele sin Færd vundet sig mange Venner.

— 25 Aars Jubilæum kan 1. November fejres af *Albert Marius Hansen*, »Vestlollands Avis«, idet han nævnte Dato for 25 Aar siden udlærtes i »Middelfart Dagblad«, der den Gang ejedes af Red. P. L. Erichsen. Efter i et Aar at have arbejdet i Vejle, foretog Hansen en længere Tur gennem Tyskland, Norditalien og Schweiz. Straks efter Hjemkomsten til Danmark fik Albert Arbejde i Nakskov paa »Vestl. Avis«, hvor hans Læremester nu var Redaktør, og Hansen har siden — med Undtagelse af sin Soldatertid — arbejdet her. *—m. —n.*

DEN TYPOGRAFISKE FORENING I AALBORG havde den 17. Oktober bestaaet i 50 Aar. I Anledning af Jubilæet har Foreningen ladet udarbejde et Festskrift, hvis Forfatter er Foreningens nuværende Formand, *Bernhard Nielsen.* Af dette fremgaar, at Foreningen, der nu virker som Syge- og Begravelseskasse, oprindelig ogsaa havde til Formaal at understøtte rejsende Kolleger. Denne Side af Foreningens Virksomhed ophørte imidlertid, da »Jyllands typografiske Forening« blev stiftet i 1882.

Den jubilerende Forenings første Bestyrelse bestod af Faktorerne *E. Geisler* og *A. F. Lautherborn* samt Typograf *Lauritz Jensen*, som valgtes til Formand. Dens nuværende Bestyrelse er: *Emil Eskildsen, Bernh. Nielsen, H. P. Pedersen, L. Petersen, S. P. Petersen, Chr. Sørensen, N. P. Sørensen* og *M. Wadum. Bernh. Nielsen* har været Formand siden 1902. Foreningen begyndte sin Virksomhed med 21 Medlemmer, og den 1. Rejseunderstøttelse udbetaltes den 20. Oktober 1874 til Chr. P. Vadum. Af de 21 er *Th. Chr. Madsen* endnu Medlem.

BEGRAVELSE. Vor unge Kollega *Laurits Larsen* begravedes i Søndags fra Herlufsholm Kirke under meget stor Tilslutning; foruden Næstved-Afdelingens Banner paraderede endnu et Par Faner. Af det store Væld af Kranse nævner vi: Slagelse Afdeling af Dansk Typ.-Forbund, Næstved-Afdelingen og »Sorø Amtstidende«s Personale (alle smukke Palmedekorationer med blaa Violer og hvide Roser og signerede Baand). Efter Jordpaakastelsen blev der bragt alle en varmfølt Tak for al udvist Deltagelse under Laurits Larsens Sygdom og Begravelse.

Æret være hans Minde! *c. j. p.*

DET HOLLANDSKE TYPOGRAFFORBUND har offentliggjort sin Beretning for 1923. I 1923 herskede stor Arbejdsløshed blandt Forbundets Medlemmer, hvad der havde til Følge, at Medlemsantallet gik ned fra 10.500 til 9730 ved Udgangen af 1923. Forbundets Formue beløber sig til 636.617 Gylden.

TAK

Hjertelig Tak for Deltagelsen ved Typograf *Henry Birkedal Theodors* Begravelse.

De efterladte.

DEN TEKNISKE UDVIKLING I BOGTRYKFAGET MED HENBLIK PAA OFFSET-TRYKKET

Foredrag afholdt ved den internationale Typografkongres i Hamborg 1924 af Kollega Höhne.

III.

Det bliver altsaa allerede nu antydet, at Sten-Trykkerne ogsaa gør Kravpaa, at denne Bogtryk-Offsetmaskine skal betjenes af dem til Trods for, at der trykkes direkte paa Skriftsats, og at Farveoverførelsen ikke har noget med Modsætningsforholdet Fedt og Vand at gøre! Men her faar vel Bog-Trykkerne ogsaa et Ord med at sige!

Det samme Princip, som er gældende for Offset-Bogtrykmaskinen, gælder ogsaa for Offset-Diegeltrykpressen. For at faa et Aftryk, virker følgende Mellemled: en Gummicylinder, som modtager Aftryk af Trykformen, overfører igen dette paa den ligeoverfor Diegelen liggende Gummiplade. Ved at denne Gummiplade berører Papiret, overføres Trykket. Altsaa ogsaa her er Trykket indirekte som ved Offsettrykket, kun med den Forskel, at det her drejer sig om Højtryk, som hverken arbejder med Fedt eller Vand.

I ca. 20 Aar har der været en Fladsats-Rotationsmaskine »Heuraka« i Brug, som ligeledes trykker fra Satsformen. En Cylinder modtager Skriftbilledet fra Satsen og overfører dette til en anden, som igen overfører Trykket paa Papirbanen, der løber mellem Overførings- og Modtrykscylinderen. »Heureka«-Maskinen finder Anvendelse i saadanne Trykkerier, hvor en Stereotypi-Afdeling paa Grund af det lille Oplag ikke betaler sig. Maskinen trykker 5—6000 Ekspl. pr. Time.

En anden Konkurrence til Offsettrykket er Winkler-Hurtigpresse II fra Winkler-Fallert-Værket i Bern, hvis Bogtryk-Hurtigpresser i Forbindelse med en Stereo-Proces skal tage Kampen op med Offset- og Stentrykket.

I England og Amerika foregaar der vigtige Forandringer med det typografiske Tryk, som ogsaa har til Hensigt at tage Kampen op med Offsettrykket. I de nævnte Lande arbejder man paa tre Processer for at præparere tynde Metalplader, lig Offset-Zinkpladerne, der kan benyttes til Tryk i en almindelig Hurtigpresse à la Miehle. Trykpladen er ikke ætset højt og behøver ikke at fugtes under Trykningen. Skulde denne Fremgangsmaade kunne føres igennem, saa bliver Bogtrykkeren i Stand til at konkurrere med Offsettrykket uden at være tvungen til at forandre sine Hurtigpresser i væsentlig Grad.

Offsetmaskinernes Præstation søges ivrigt sat i Vejret; alle Maskinfabrikker bygger nu Offsetmaskiner.

Kampen om Førstepladsen mellem Offset- og Dybtryk har allerede staaet paa i en Aarrække. Til Trods for, at Offsettrykket har vundet Udbredelse, findes der dog en stor Kreds indenfor Faget, som mener, at Dybtrykket engang vil overtage Førerstillingen indenfor Trykteknikken. Allerede nu staar Dybtrykket over Offsettrykket, hvad det enfarvede Tryk angaar, med dets bløde, matte Udseende, og hvis dybe Tone giver et fornemt Præg, men disse Fordele ved Dybtrykket kommer i endnu højere Grad frem ved Flerfarvetrykket. Hvad der indtil nu ikke er lykkedes ved Farve-Offsettrykket, at fremstille skarpe og tydelige Billeder, f. Eks. Farve-Kunstblade, det turde, efter de foreliggende Resultater, være muligt for Dybtrykket. Farve-Lystrykket, som jo gengiver Originalen mest naturtro, vil faa en alvorlig Rival i Farve-Dybtrykket. Forsøgene med at anvende Celluloid eller Cellon i Stedet for de svære Kobbercylindre ved Dybtryk synes endnu ikke at have naaet til et endeligt Resultat, endskøndt man for Aar siden kunde læse derom i Fagpressen.

En helt ny Maskintype er en Dybtryk-Offsetmaskine, som bliver bygget i London. Ved denne Maskine bliver Billedet fra Dybtrykspladen overført paa en Gummicylinder og derfra over paa Papiret. Som ved Offsetpressen trykker denne nye Maskine ogsaa ru og kornet Papir, og i Hurtighed overgaar den alle andre. En særlig Fordel ved denne Maskine er, at der ikke benyttes Fugteværk. Ved denne Maskine synes man altsaa at have løst Problemet at anvende tyndflydende Dybtryksfarve til Gummitryk.

Naar man tidligere vilde gengive allerede trykte Værker, benyttede man sig af den anastatiske Fremgangsmaade, som var ret svær og tilintetgjorde Originalen. Derfor søgte man efter mere egnede Overføringsprocesser og fandt en saadan i det fotografiske Kamera og ved Hjælp af Gennemlysningsprocessen. Den under Navnet Manultryk eller Obraltryk bekendte Proces har den Ulempe, at Originalen maa skilles ad i enkelte Blade.

Denne Ulempe fjernes ved Bresma-Trykket, en Opfindelse af en Indehaver af en Leipziger Kunstanstalt. Den til Overføring eller til nyt Tryk bestemte Bog bliver lagt i en fotografisk Automat, som selv blader Side for Side om, fotograferer, fører Filmen forbi, vender Siderne og holder den næste Side beredt til Reproduktion. Fremkaldelse af Filmen, Fiksering, Afskylning og Tørring foregaar ligeledes automatisk, d. v. s. det negative Baand løber maskinmæssig gennem de forskellige Bade og anbringes sammenlagt paa det dertil indrettede Tørringsapparat. Filmstrimlen bliver da kopieret paa Sten eller, hvis det drejer sig om Offsettryk, paa Zink. Der behøves kun en Mand til Betjening af dette Apparat, og det fremstiller ca. 1000 Negativer af Bogsider færdig til Offsettryk paa en Dag.

Altsaa ikke Offsettrykket alene formindsker Arbejdsomraadet for Udøverne af Bogtrykfaget, men ogsaa Nysats af Værker af enhver Art bliver ved Overføringsprocessen taget ud af Sætterens Haand.

Alt i alt opfordrer den her skildrede Udvikling af Trykindustrien til at være paa sin Post. Dette gælder ikke alene for de enkelte Brancher, men ogsaa for Organisationen.

Efter denne udførlige Fremstilling af Offsetproblemet kun nogle korte Betragtninger over den trykteknikke Udvikling.

Den for Aar siden planlagte Omlægning af Hurtigpressens Bevægelse — faststaaende Trykfundament med en løbende Cylinder over Formen — synes at støde paa flere Hindringer, end Opfinderen af denne nye Maskine havde tænkt sig.

De moderne Hurtigpresser har en meget kompakt Bygning. Deres Vægt beløber sig til det dobbelte af, hvad de tidligere Maskiner vejede, ca. 5000 kg. I Stedet for Jernbane- og Kredsbevægelsen har man nu den mere rolige Bevægelse paa Ruller. Trykvalserne kan opvarmes elektrisk om Vinteren og afkøles ved Vand om Sommeren. De nye Hurtigpresser med Selvpaalægger trykker 1800—2000 Ekspl. pr. Time.

Diegeltrykpresserne, som tidligere blev benyttet til mindre vigtige Arbejder, er nutildags bleven Specialmaskiner. Den automatisk arbejdende Diegeltrykpresse med Arktilfører og Arkudlægger trykker indtil 3000 Tryk pr. Time. I Stedet for de op- og nedgaaende Valser gives der nu nogle Typer, hvor Trykvalserne gaar rundt for at opnaa en bedre Indfarvning af Formen. En anden Maskintype erindrer en om en Hurtigpresse, der staar paa Hovedet: Valserne bliver paa Stedet, medens Trykformen gaar op og ned!

Rotationsmaskiner bygger man nutildags kun til 64 Sider, idet man har opgivet de tidligere Planer at bygge 96- og 128-sidige Maskiner.

Rotationsmaskinernes Hurtighed var tidligere afhængig af Papirføringen. De nye »Hurtigløber«-Rotationsmaskiner kan tage 12.000 til 13.000 Ture, hvilket er opnaaet ved en særlig mekanisk Drift til Papirrullen og ved Papirrullens særlige Stilling i Stjerneform. Papirets tidligere Hurtighed var 200 Meter i Minuttet, men er nu sat op til 300 Meter.

I Amerika er Farveværket ved Maskinerne med Hævert og lign. faldet bort, idet Farven nu gennem smaa Rør sprøjtes direkte paa den store Trykcylinder.

Flerfarvetrykket paa Rotationsmaskinen vinder mere og mere Udbredelse, og der er nu blevet bygget Fem-, ja endog Syvfarve-Rotationsmaskiner. Firefarvetrykket fremstilles ligeledes paa Rotationsmaskinen: Medens Papiret gennemløber Maskinen en Gang, er den ene Farve trykt ovenpaa den anden, og smukke firefarvede Billeder forlader Maskinen.

Endnu skal kun lige omtales Bogmaskinen, som i en Tur trykker, falser og samler en Bog paa 384 Sider, saa at kun det egentlige Bogbinderarbejde er tilbage.

I Stereotypien er Haandarbejdet fuldstændig fortrængt af Maskinerne. Her har Tekniken naaet sit Højdepunkt, idet de moderne Pladestøbemaskiner næppe kan tænkes at kunne præstere mere.

Paa lignende Maade er det med Sættemaskinerne. Med Opfindelsen af Liniestøbemaskinen og Enkeltbogstav Sætte- og Støbemaskinen var ved Slutningen af forrige Aarhundrede Problemet løst m. H. t. maskinmæssig Fremstilling af Sats. Linotype, Typograph og Monotype er de mest anvendte. Indenfor Sættemaskine-Omraadet er der ikke sket grundlæggende Forandringer; dog er der i de senere Aar kommet nogle Sættemaskiner paa Markedet, som dog væsentligt ligner Linotype, og hvis Patenter tildels er udløbet.

Linotype-Sættemaskinen med fire over hinanden liggende Magasiner, hvis Skrifter efter Behag kan bruges imellem hinanden, er en meget anvendt Maskine, som nu har faaet en Udvidelse af fire smaa Sidemagasiner, som dog kun indeholder Versalier. Disse Maskiner finder mest Anvendelse i Amerika og England, hvor de egner sig godt til den der brugelige Inseratsats. Disse smaa Sidemagasiner kan udveksles med andre, som er ophængt paa et ved Siden af Maskinen staaende Stativ.

(Sluttes.)

DANSK TYPOGRAF-FORBUND BOGTRYKFAGETS ARBEJDSLØSHEDSKASSE

VESTERGADE 5, 1. SAL
KØBENHAVN B.

KONTORERNE er aabne for Ind- og Udbetaling fra 1—3 undtagen *Lørdag (11—1)* samt *Fredag* og *Mandag Aften Kl. 5—6½*. Telefon 4331.

FORMANDEN træffes som Regel til samme Tider. Telefon 13,331.

ANVISNINGSKONTORET. Telefon 4331. Før Kl. 9 Form. og efter 6 Aften gennem Str. 1683. Telegramadr.: Typforbundet, Kbhvn.

FORENINGSMEDDELELSER

KVITTERING FOR MODTAGNE JULI KVARTALS REGNSKABER. 17. Oktober: Korsør 285,90; Stubbekøbing 230,00. 18. Oktober: Næstved 1482,80. 20. Oktober: Holbæk 81,40; Lyngby 100,00; Nykøbing F. 1295,65; Silkeborg pr. Bl. 450,00; Slagelse pr. Bl. 300,00, Kt. 900,00, ialt 1200,00. 21. Oktober: Hobro pr. Bl. 472,35; Horsens pr. Bl. 500,00, Kt. 289,10, ialt 789,10; Løgstør intet at indsende. Middelfart pr. Bl. 394,00; Varde 370,00; Hillerød 1200,00.

København, 21. Oktober 1924.

Forretningsudvalget.

TILSKUD FRA HOVEDKASSEN er efter lovformelig Begæring tilsendt følgende Afdelinger: 18. Oktober: Haderslev 400,00. 20. Oktober: Slagelse i St. f. en Del af Juli Kv. Overskud 300,00; Silkeborg i St. f. Juli Kv. Overskud 450,00. 21. Oktober: Hobro i St. f. Juli Kv. Overskud 472,35; Horsens i St. f. en Del af Juli Kv. Overskud 500,00; Middelfart 500,00, hvoraf 394,00 i St. f. Juli Kv. Overskud.

København, 21. Oktober 1924.

Forretningsudvalget.

NYE MEDLEMMER

København: Sætter J. Kryger, udl. 15. 10. 24 hos Ch. Christensen (arb. s. St.). Sætter Aage Larsen, udl. 1. 10. 24 i Vesterbros Bogtr. (arb. s. St.). Sætter Vilhelm Giese, udl. 11. 10. 24 i Centraltr. (arb. s. St.). Sætter Enoch Madsen, udl. 11. 10. 24 hos H. H. Thiele (arb. s. St.). Trykker Henry Hansen, udl. 15. 10. 24 hos Mayland (arb. s. St.). Trykker Ernst Thomsen, udl. 13. 10. 24 hos S. L. Møller (arb. s. St.). 4145 Sørensens Hustru Magna (Syge- og Begravelseskassen). Paal. Gerda Bruhn, tidl. Medlem (J. Jørgensen & Co.). Paal. Alma Hilfort, tidl. Medlem (Calberg). Paal. Karen Jensen, udl. 6. 10. 24 hos Nielsen & Lydicke (arb. s. St.). Paal. Monna Danneborg, udl. 13. 10. 24 hos Christtreu (arb. s. St.). Paal. Jonna Petersen, udl. 25. 9. 24 hos Thøgersen (arb. s. St.). Paal. Marie Berthelsen, udl. 15. 10. 24 hos Langkjær (arb. s. St.).

Aalborg: Sætter Hjalmar Poulsen, udl. 15. 10. 24 hos W. Burmester. Fredericia: Sætter Axel Blond Sørensen, udl. 14. 10. 24 i Fredericia Avis. Hobro: Sætter-Trykker Dora Olsen, udl. 15. 10. 24 hos Chr. Schrøder. Horsens: Sætter Jens Dahl Jensen, udl. 15. 10. 24 i Horsens Avis, og Sætter Carl Victor Jensen, udl. 15. 10. 24 i Horsens Folkebl. Nykøbing M.: Sætter Kaj Fønss Bach, udl. 15. 10. 24 hos Georg Nielsen, og Trykker Ingemann Christensen, udl. 15. 10. 24 i Morsø Folkebl. Skive: Sætter Victor P. Mortensen, udl. 1. 10. 24 i Skive Folkebl.

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedkommende Lokalafd.

TILTRAADTE

København: 6712 Hans Hansen fra Ringsted (arbl.). 256 Svend Albrechtsen fra Rejse (arbl.). 3003 Knud Bratholm fra Rejse (arbl.). 4263 Kaj Jacobsen fra Aalborg (Egm. H. Petersen). 7389 H. Hansen fra Næstved (Stender).

Aarhus: Hj.arb. Kaj Weidemann (overfl. fra Dansk Arbejdsmandsforb.). Esbjerg: 7076 Jens Svendsen (arbl.). Kolding: 4341 Chr. Lykke (Fr. Lumbye). Løgstør: 7314 Harry M. Knudsen (E. Knudsen). Nakskov: 7188 Anton Andersen (Vestl. Avis). Nykøbing F.: 6620 K. E. Fischer (syg). Odense: 7211 Marinus Refsgaard (arbl.) og 4295 Georg Hansen (arbl.). Ringkøbing: 3905 Harald Knudsen (arbl.). Silkeborg: 7208 Ernst Christensen (arbl.) og 7320 H. P. Hansen (arbl.). Tønder: Christian Nissen (arbl.).

FRATRAADTE

København: 461 Allerhand til Ungarn. 6619 Svend Thomsen til Næstved (arbl.). 3137 Ove Olsen paa Rejse.

Frederikshavn: 7336 Knud Larsen paa Rejse. Nakskov: 4341 Chr. S. Lykke til Kolding i Pl. Nykøbing F.: 3697 Niels Henriksen til Randers (syg). Næstved: 7188 Anthon Andersen til Nakskov i Pl. Odense: 4429 Herman Rasmussen til Svendborg (arbl.) og 7391 Gotthilf Petersen paa Rejse. Skive: 7233 Ivar Eriksen til Lemvig i Pl. Thisted: 6998 Peter Emil Christensen til Stege i Pl.

UDMELDT

København: 6079 Peter Petersen.

Typografernes Understøttelseskasse for Enker og Efterladte.

Legatuddelingen har fundet Sted. De Ansøgere, der er kommen i Betragtning, vil erholde Underretning herom i indeværende Uge. Kassereren træffes hver Mandag Aften Kl. 7—8 i sit Hjem, Hillerødgade 139.

(21 e) *Bestyrelsen.*

Ordinær halvaarlig Generalforsamling afholdes Søndag d. 26. Oktbr. Kl. 11 Form. i »Nørre Central-Café« (1. Sal) med følgende Dagsorden:

1) Protokollen, 2) Beretning, 3) Regnskab, 4) Valg, 5) Vinterfest, 6) Eventuelt. (3 A)

ANNONCER

Erfaren Trykker,
vant til Billedtryk og flerfarvet Tryk og som arbejder selvstændig, kan straks faa en fast Plads i en af Østjyllands middelstore Trykkerier. Billet mrkt. »244« med Anbefalinger og Oplysninger bedes hurtigst tilsendt Ekspeditionskontoret.

Tandlæge Edv. Møller,
Købmagergade 30, 2.
Konsultationstid 10—3½, 6—7 Efterm. — Telefon 8181. (12)

Tandlæge Viggo Jensen
Klareboderne 2 II,
Hj. af Købmagergade 40.
Konsultationstid fra 10—7. Onsdag og Lørdag fra 10—3½. Telefon 15868. (168)

·ERIK·LEVISON·
GRAFISKE ARTIKLER EN GROS
VESTRE BOULEVARD 36-38 KØBENHAVN B
Stort Udvalg i alle grafiske Utensilier, Træmaterialer samt nye og brugte Maskiner
BESØG DE BETYDELIGT UDVIDEDE UDSTILLINGSLOKALER
(20)

Brug ikke det første det bedste.
Anvend altid DRUBIN Tørringspasta 9090.
Eneste danske Specialfabrik for Bog- og Stentrykfarver.
Telefon 9090 Telegr.-Adr.: DRUBIN, Valby.
(14)

A/S F. L. BIE Gothersgade 28, København K.
Telefoner: Centr. 11,462, 8062 & Palæ 1556.
Samtlige Maskiner og Artikler for **Bogtrykkerier, Bogbinderier, Litho-Etablissementer, Klichéfabriker** og beslægtede Brancher.
Kulante Betingelser.
Stadigt stort Lager. (10)

J. G. A. Eickhoff, København B.

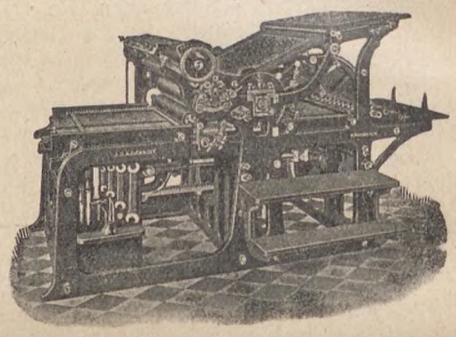

Vesterbrogade 97 · Telf. 12078-79.

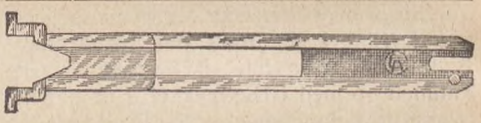

KILESPATIER
Nøjagtige. — Solide. — Billige.
Videreforhandlere Rabat.
C. A. E. Kjellberg, Marstalsgade 33.
København Ø. Telf. Øbro 4427 x. (142)

BARNE VOGNE
S. JOHANSENS BARNEVOGNSFABRIK
RATEBETALING
AMERIKAVEJ No. 1
TELEFON VESTER 2886X
(195)

PARITZ GOTTSHALCK
KONGENS NYTORV 8 · TELEFON 3378
Nye og brugte Maskiner haves paa Lager.
Stort Lager af alle Utensilier. (11)

Husk A. E.s Rabat.
Største Besparelse
for Foreningens Medlemmer er at benytte **A. E.s Rabatkort.** Kortene udleveres gratis paa Foreningens Kontor. (16)

Redaktør: Fr. Nielsen, Bygaardsstræde 8, Køge. Ekspeditør: Karl Sørensen, Vestergade 5, 1. Sal, Kbhvn. B.
Abonnem. gennem Postkontorerne: 1 Kr. 50 Øre Kv. Annoncer: 35 Øre pr. Petitlinje (pladss. Medl. 25 Øre). 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E Bording (V. Petersen). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 44 KØBENHAVN DEN 31. OKTOBER 1924 51. AARGANG

DEN STORE KAMP I 1899

(Sluttet.)

Selve Tallet paa de udelukkede — med Lockoutens Bivirkninger blev det vel op mod 40.000 ialt — giver i vore Dage ingen Forestilling om det Indtryk, som Kampen gjorde paa Samtiden. Man maa erindre, at hele Antallet af Arbejdere indenfor Landsorganisationen den Gang var 73.000, at en rivende industriel Udvikling gennem et kvart Aarhundrede har skabt en langt talrigere Arbejderbefolkning, og at hele Samfundets Struktur den Gang var en helt anden. Paa Tidens Baggrund maatte en saa stor Kamp føles som en uhyre Katastrofe. . . .

Lockouten gik sin Gang. Imidlertid var der bleven oprettet en Slags Enighedskammer efter tysk Mønster med lige mange Repræsentanter fra hver Side, men nogen Voldgiftsdomstol var dette ikke, idet Formanden ikke maatte deltage i Afstemningen, hvor alle Mesterrepræsentanterne stod imod Arbejderrepræsentanterne. . . .

Enighedskammeret holdt sit første Møde den 1. Juli og opløstes den 15. Juli uden at have afsagt nogen Kendelse. Formanden, Professor *Deuntzer*, stillede Forslag om en Voldgiftsafgørelse, der skulde afsiges med bindende Virkning af en Domstol, bestaaende af 3 Repræsentanter fra hver Side og en Opmand. Forudsætningen skulde være, at Lockouten hævedes den 20. Juli. *Forslaget antoges af Arbejderne, men forkastedes af Arbejdsgiverne.* I Bitterhed nedlagde Deuntzer sit Hverv som Formand for Fællesudvalget, der derefter opløstes.

Kampen fortsattes i fuldt Omfang. Den 24. Juli fremkom der fra Arbejdsgiverforeningen et nyt Ultimatum, der gentog Kravet om de *otte Punkters* uafkortede Gennemførelse og hertil føjede en Række skærpede Anmærkninger.

Den 26. Juli svarede De samv. Fagforbund med en Afvisning af dette Ultimatum, men føjede hertil et Forslag om Konfliktens Afslutning paa det Grundlag, at alle bestaaende Overenskomster, derunder ogsaa den af de jyske Snedkere antagne, skulde vedblive at være i Kraft, og at der fremtidig ingen Konflikt maatte iværksættes, før der fra Fællesudvalget var opnaaet Attest for, at en Opsigelsesfrist af tre Uger var udløben. Endvidere skulde begge Hovedorganisationer forpligte sig til ikke at støtte nogen Konflikt, som blev iværksat uden Overholdelse af disse Regler. Endelig knyttedes til dette Forslag Kravet om 9 Timers Arbejdsdag for alle Arbejdere.

Dette Krav fremsattes, dels fordi det før Lockouten havde været et stadigt tilbagevendende Stridsspørgsmaal, dels fordi en Arbejderne paaført voldsom Kamp gennem to Maaneder havde gjort det i høj Grad rimeligt, at Arbejderne under en eller anden Form maatte stille Krav om Erstatning for alle de Tab, de ganske uforskyldt havde maattet lide. Man fornyede dog samtidig fra Arbejdernes Side Tilbudet om den af Deuntzer foreslaaede Voldgift.

Arbejdsgiverne modtog heller ikke nu Tilbudet, men den fortsatte Kamp gjorde nu Bankerne betænkelige, og der blev stillet et Mæglingsforslag af Privatbankens Direktør *Heide*, Borgerrepræsentationens daværende Formand *Herman Trier* og Vekselerer *L. Bing*. Forslaget vedtoges af Arbejdsgivernes Generalforsamling den 5. August og blev 2 Dage efter vedtaget med kneben Majoritet af Hovedbestyrelserne for de Forbund, der var tilsluttet De samv. Fagforbund. Aarsagen til den ringe Majoritet var, at der blev spillet Arbejdernes Repræsentanter Tryksager i Hænde, som viste, at Arbejdsgiverne allerede havde udarbejdet Værkstedsregulativer, der var en fuldkommen Omgaaelse af Forliget, lige som de havde planlagt Oprettelsen af et »Anmeldelseskontor«, hvilende paa sorte Lister over Arbejderne. Arbejderne maatte da tage det udtrykkelige Forbehold, at Forliget blev loyalt overholdt, og dette Forbehold var nok til, at Arbejdsgiverforeningen betragtede Overenskomsten som bortfalden. Der truedes med nye store Udvidelser af Lockouten, der skulde omfatte 15.000 Mand, men inden dette var sat i Værk, tog selve Konseilspræsident *Hørring* i det skjulte Initiativet til ny Mægling, og den *5. September 1899* blev Forliget endelig sluttet paa en saadan Maade, at Arbejdsgiverne faktisk havde opgivet alle de overmodige Krav, og Arbejderne var sikrede mod Omgaaelse af Forliget. . . .

NOVEMBERFESTEN

I Morgen om 14 Dage, Lørdag den 15. November, finder den store Begivenhed Sted.

Vor Appel til Kollegerne skal denne Gang være kort og godt: »Hver Mand sin Billet!«

Programmet taler for sig selv, overdaadigt som det er, sat sammen med Festudvalgets sikre Haand, slaaet fast i Kollegernes Bevidsthed som en Begivenhed af Rang, alt afstemt til det vældige Lokale, og saa med sin Historie, behøver Novemberfesten ikke mere at opreklameres. Der findes ingen saa god og lødig Fest — ja, Fest er netop Ordet — her i Norden til en saa billig Penge, hvis man kan kalde en Krone for Penge, — som Typografernes Novemberfest.

Men det er Massen, der skal gøre det.

Lokalet koster et Tusind Kroner, de optrædende omtrent ligesaa. Og Musiken koster ogsaa et Tusind Kroner, og Garderoben, som er gratis for Deltagerne, ikke at forglemme, ca. halvandet Tusind Kroner. Der er noget at skrabe Penge sammen til.

Og ikke desto mindre skulde der gerne være et Par Tusind Kroner i Overskud til Uddelingen ved Juletid.

Forstaar man da ret den vældige Opgave. Den kan løses, naar alle Mand er med. Men det har de været hidtil. Og det vil de ogsaa være denne Gang.

Altsaa hver Mand sin Billet!

Prisen er en Krone og halvanden. Derfor faar man en enestaaende og opløftende Nydelse. Endvidere gratis Garderobe og gratis Program, eventuelt med Tekst, det sidste véd vi ikke endnu. Disse Kunstnere er ikke altid lige præcise med Aflevering af deres Tekster.

Vi beder nu Inkassatorerne sende en Liste ud til Tegning af Billetter, og ovenover skrives: *Hver Mand sin Billet!*

Mindst!

SYGEKASSEN I KØBENHAVN

Tandlægeordningen. Efter at Sygekassen har faaet Inspektoratets Tilladelse til at yde sine Medlemmer Tandpleje, vil dette kunne ske fra 1. Januar 1925. Da der imidlertid for Tiden føres Forhandlinger mellem De samv. Sygekasser og Københavns Tandlægeforening om Ændringer i den gældende Overenskomst, og da Parterne staar ret stejlt overfor hinanden, er der en Mulighed for, at hele Ordningen vil bortfalde fra 1. Januar 1925 for samtlige Sygekasser. Skulde Forhandlingerne føre til et Resultat, vil nærmere Meddelelse om den nye Ordning fremkomme senere.

SVENDEPRØVE-HUMBUG

Vi har foran os liggende en Svendeprøve fra Helsingør, udført paa et derværende Bladtrykkeri, og vi har særlig hæftet vor Opmærksomhed ved den skære Sats, som udviser en utilladelig Mængde Fejl, saaledes at denne Svendeprøve, som er godkendt, burde være kasseret. Vi har hos Lokalformanden i Helsingør indhentet Oplysninger om Kommissionens Sammensætning og fik at vide, at Kommissionen bestaar af en Fagmand (Principal) og en Del ikke Fagmænd, som naturligvis for en stor Del maa rette sig efter Fagmandens Dom, og da den ene Ravn jo ikke hugger Øjet ud paa den anden, kan man være sikker paa, at enhver Svendeprøve vil blive godkendt. Svendeprøven omfattede ogsaa Udskydning af 32 Kolumner i en prima og sekunda Form, men dette maatte opgives, da hverken Kommissionen eller den nyudlærte kunde løse Opgaven, og yderligere var der fra et af Kommissionsmedlemmerne udtalt, at der maatte tages blidt paa Svendeprøven fra det paagældende Trykkeri. En saadan typografisk »Uddannelse«

kan hverken den unge Svend eller det Forbund, han kommer til at tilhøre, være tjent med. Men Hovedsagen for mange Smaa-Aviser rundt om i Provinserne er jo kun den at kunne faa billig Arbejdskraft, om de er i Stand til at give Lærlingen en forsvarlig Uddannelse er af underordnet Betydning, og med det store Overskud af ledig Arbejdskraft, der i de sidste 5 Aar har været indenfor Faget, har Typografer med den ovenfor skitserede Uddannelse ingen Chance for at komme ind paa nogen Arbejdsplads, men vil havne i den store arbejdsløse Armé.

SYGEKASSEFESTEN I AALBORG

fejredes Søndag den 19. Oktober under de festligste Former i Klubben Enighedens Lokaler. Næsten alle Medlemmer med Damer var mødt. Under Middagen og ved Kaffebordet var der 7 Sange og 7 Taler, og de fleste mundede delvis ud i en velfortjent Lovprisning af Sygekassens utrættelige og paalidelige Formand, *Bernh. Nielsen*. Der dansedes med Liv og Lyst til langt over Midnat, og det var i det hele taget en god Fest, som vil mindes længe.

— Som »kontant Udbytte« af Festen kan noteres, at d'Hrr. Redaktører L. Schiøtz-Christensen og F. Jordan, der var indbudt til Festen, forhøjede deres Tilskud til Sygekassen fra 20 Kr. til 100 aarlig, hvilket man naturligvis er glad for. Desuden er Bogtrykker Carl Schølin bidragydende med fast ugentlig Kontingent.

Var det ikke en god Idé for Bogtrykkere andre Steder!

I Anledning af Festen bragte Aalborg-Pressen (med Undtagelse af »Nordj. Soc.-Dem.«) paa Grundlag af det af Formanden velskrevne og af Aalborg Stiftstidende flot udførte Festskrift udførlig Omtale af Foreningens Virksomhed, ledsaget af smigrende Ord om Typograferne og Pressen, som vi naturligvis er helt vigtige af. Jeg tager et lille Udklip af »Aalborg Venstreblad«:

»..... Det er derfor betegnende, at f. Eks. et meget stort Antal dygtige og personlighedsprægede Redaktører er rekrutterede fra Typografernes, navnlig Maskinsætternes Rækker. Og denne Overgang er mindre, end man tror. Den skrivende Journalist og Sætteren staar i et Samarbejdsforhold til hinanden, der styrkes fra Dag til Dag. De er uundværlige for hinanden, og for Dagbladets daglige Trivsel er Tilstedeværelsen af den rette Samarbejdets Aand en Livsbetingelse. . . .«

Vi siger mange Tak for alle de smigrende Ord i Aalborgpressen. Men hvem har stukket Venstrebladet den med Maskinsætterne. Saa vidt jeg véd, er der kun *en* Redaktør, der er »rekrutteret« fra Maskinsætterne, og han er Redaktør af — Maskinsætternes Medlemsblad!

Men der er maaske store Muligheder. *J. G.*

TRYKKERIARBEJDERNES KLUB

Paa Mødet den 24. Oktober vedtoges det at udsende en Opfordring til de Kolleger, som endnu ikke er Medlemmer af Klubben, om at indmelde sig i denne hurtigst muligt. Medlemsskab i Klubben er Hjælp til Selvhjælp, idet Forbundet, som bekendt, under Strejker og Lockouter kun yder 15 Kr. om Ugen til hver Trykkeriarbejder, hvad jo i vore Tider er saa godt som intet; men Medmerne af Klubben vil vi yde et Beløb, saaledes at de smaa Penge dog forhøjes en Del, og i Tilfælde af Sygdom og Arbejdsløshed bliver der ogsaa ydet en god Hjælp.

Vi finder, at det er enhver Trykkeriarbejders Pligt at være Medlem af vor Klub, saa at vi i dobbelt Forstand staar Last og Brast med hinanden i urolige Tider, og saaledes, at vi ved endnu mere at støtte hinanden under saadanne Kriser er bedre i Stand til at ride de Storme af, som til enhver Tid kan bryde ind over os.

Lad os derfor ikke kalde forgæves, naar vi beder de af vore Kolleger, som endnu ikke er Medlemmer, om at troppe op paa Fredag den 31. Oktober for at melde sig ind. Skulde en enkelt Kollega ikke have Tid den Fredag, saa træffes Kassereren saavel Fredag den 31. Oktober som hver Fredag Aften fra 5½ til 6½ i Kafé »Standseren«, Øster Farimagsgade 76. Indgang gennem Gaarden. *E. Nilsson*, Mødets Dirigent.

NÆR OG FJÆRN

JUBILÆUM. Peder Jensen Tinggaard kan den 1. November holde 25 Aars Svendejubilæum. Peder Jensen Tinggaard er udlært paa »Esbjerg Avis«s Trykkeri og har arbejdet i mange forskellige Byer. Han har valset en Del rundt baade her i Landet, i Tyskland og Schweiz og kom til Odense i 1901, men rejste igen fra Fyns Land. I 1907 slog han sig til Ro i Odense, hvor han de sidste 12 Aar har arbejdet paa Andelsbogtrykkeriet. Krølle Peder, ogsaa kaldet, er kendt som en god Kollega, der paa Jubilæumsdagen sikkert vil blive Genstand for megen Opmærksomhed.

— Den 30. Oktober er det 50 Aar siden, »Det Hoffensbergske Etbl.« begyndte sin kendte Virksomhed.

DØDSFALD. Tirsdag den 21. Oktober afgik Trykker *L. H. Axen* ved Døden paa Varde Sygehus af Nyrebetændelse. Axen blev udlært i København i 1895; men forlod ret hurtigt denne By for derefter at blive en »farende Svend«, der var kendt af de fleste Kolleger her i Landet. Først da han 1917 paa Rejsen kom til Varde og fik Plads paa »Amtstidende«, havde Rejselysten forladt ham, og han passede med Lyst og Interesse sit Arbejde, indtil den ondartede Sygdom, han havde paadraget sig ved Rejselivet, tog Overhaand, saa han maatte lade sig indlægge paa Sygehuset, hvor han efter 5 Ugers Ophold bukkede under for Sygdommen. — Søndag den 26. Oktober begravedes Axen fra Kapellet i Varde. Alle Kolleger fra Afdelingen var mødt samt mange af hans Venner. Esbjerg Afdeling var repræsenteret af 4 Medlemmer med Fane. Begravelsen, der var arrangeret af Lokalafdelingen, fik et smukt og højtideligt Forløb. *g. —f.*

GENERALFORSAMLINGER OG MØDER

THISTED LOKALAFDELING

afholdt Fredag den 10. Oktober ordinær Generalforsamling. 7 Medlemmer var mødt.

Formanden aflagde Beretning om Virksomheden i det forløbne Kvartal og omtalte bl. a. Sommerudflugten, Arbejdsløheden i Afdelingen og det store Antal rejsende paa Privatunderstøttelse. Hoved- og Lokalkassens Regnskaber balancerede med 2005 Kr. 82 Øre og 181 Kr. 97 Øre. Førstnævnte sluttede med en Kassebeholdning paa 1 Kr. 82 Øre, sidstnævnte med en do. paa 26 Kr. 62 Øre. Begge Regnskaber godkendtes.

Kontingentet til Lokalkassen forhøjedes fra 1. Oktober med 10 Øre for heltbetalende Medlemmer og 5 Øre for halvtbetalende pr. Uge. *H. H.*

NYKØBING M. LOKALAFDELING

afholdt Fredag den 10. Oktober ordinær Generalforsamling, som var besøgt af 7 Medlemmer. — Protokollen oplæstes og godkendtes. — Regnskaberne oplæstes ligeledes og godkendtes. Hovedkasseregnskabet balancerede med Kr. 696,90; Kvartalet sluttede med en Kassebeholdning paa Kr. 95,90. Lokalkasseregnskabet balancerede med Kr. 333,75.

Under Eventuelt behandledes et Par Ting af udpræget lokal Natur.

Generalforsamlingen hævet. *H. S.*

HERNING AFDELING

afholdt den 11. Oktober Generalforsamling paa Centralhotellet.

Formanden fremlagde Regnskabet for Hovedkassen, der balancerede med 1021 Kr. 6 Øre, og for Lokalkassen, der balancerede med 279 Kr. 35 Øre og sluttede med en Beholdning paa 65 Kr. 55 Øre.

Derefter afgav *Formanden* Beretning om Arbejdet for Oprettelsen af en Lærlingeafdeling, hvorunder han meddelte, at den stiftende Generalforsamling var afholdt 1. Oktober, og at samtlige Lærlinge i Byen havde indmeldt sig. — Som Afdelingens Repræsentant i Bestyrelsen valgtes *Ludv. Rasmussen*, ligesom Afdelingen betaler samtlige Protokoller m. m. til Underafdelingen.

— Hjælpekassens Regnskab udviste en Kassebeholdning af 207 Kr. 43 Øre. *J.*

ESBJERG LOKALAFDELING

afholdt kvartaarlig Generalforsamling den 11. Oktober 1924 paa »Phønix«. 18 Medlemmer til Stede. V. *Nielsen* valgtes til Dirigent. — *Munch* oplæste Forhandlingsprotokollen. — *J. Chr. Petersen* aflagde Beretning for Kvartalet og omtalte herunder nogle lokale Forhold, der var ordnet paa tilfredsstillende Maade. Meddelte, at Arrangementet med Arbejdernes Brændselforsyning om Køb af Brændsel paa Afbetaling virkede udmærket. — Protokol og Beretning godkendtes. — *J. Chr. Petersen* oplæste de reviderede Regnskaber, der begge godkendtes. — Da J. Chr. Petersens Tid er stærkt optaget af Foreningsarbejde, ønskede han ikke at modtage Genvalg som Formand og Kasserer, men paa Opfordring havde han lovet at fortsætte som Formand, og man vedtog derfor at dele Posten. Til Formand genvalgtes *J. Chr. Petersen* med Akklamation. Til Kasserer valgtes *Edv. Munch* (fra 1. Januar 1925). Revisorer: *M. Olesen* og *Berthelsen*. Fanebærer: *Chr. Frandsen*. Repræsentant til Lærlingeafdelingen: *V. Nielsen*. — Der bevilgedes 25 Kr. til Biblioteket. Det vedtoges — under visse Forudsætninger — at tegne for 800 Kr. Aktier i Arbejdernes Forsamlingsbygning. — Der bevilgedes Lokaleleje. *Em.*

STYRELSESMØDER

DEN KØBENHAVNSKE STYRELSE

22. September 1924.

Protokollen oplæstes og godkendtes. — Formanden berettede fra det samme Dag afholdte Forretningsudvalgsmøde: Klublove til Klubben Krohn godkendte. Med Hensyn til Spørgsmaalet om en Medicianalkasse havde Sygekasseinspektoratet været forespurgt og derpaa erklæret, at Inspektoratet ikke vilde kunne godkende en Kontingentforhøjelse, der skulde finde Sted uden et Delegeretmøde. Tidligere behandlet Sag var sendt til Voldgiftsretten. En arbejdsløs Kollega havde i sine sidste Pladser hævet Understøttelse af Arbejdsløshedskassen samtidig med, at han arbejdede. Var tilpligtet at tilbagebetale 33 Kr. og idømt en Maaneds Karantæne. Til Efterretning. — Tidligere behandlet Sag havde været til forberedende Møde i Den faste Voldgiftsret. Man var her enedes om at lade den gaa til Bogtrykfagets Voldgiftsret. Til Efterretning. — Spørgsmaal om Opsigelsesfrist behandledes. — Afskedigelsessag i Forbindelse med Spørgsmaal om særlig Understøttelse forelaa. Den Vedkommende var gaaet i nyt Arbejde. Efter Omstændighederne henlægges Sagen. — Tidligere behandlet Sag om Krav paa Forlægningsgodtgørelse gaaet i Orden. Til Efterretning. — En Bogtrykker, der er blokeret for manglende Arbejdsløn, fremlægger Forslag til en Ordning. Tilbudet modtages og visse Beslutninger toges. — Lundin fremlægger en Mæglingssag i Anledning af Krav om Erstatning for Makulatur. Godkendtes. — Et Bladfirma søger en Dispensation fra Tarifens Middagstidsbestemmelser derved, at Middagen bliver 3 Timer for nogle Sætteres Vedkommende. Kan ikke lade sig gøre. — En Kollega søger Dispensation fra Tarifens Arbejdstids- og Minimallønsbestemmelser af ganske særlige Grunde. Tillodes. — Do. do. af Hensyn til Alder og Svagelighed. Tillodes. — Tarifspørgsmaal forelaa. Undersøges nærmere. — Cirkulære fra Arbejdernes Oplysningsforbund. Til Efterretning. — Fra Arbejdernes Landsbank forelaa et Cirkulære, ifølge hvilket indbydes til Aktietegning, da Aktiekapitalen nødvendigvis skal forhøjes i Henhold til Bankloven. Det vedtoges at foreslaa Afdelingen, der ingen Aktie har i dette Foretagende, at tegne en Aktie ved den kommende ordinære Generalforsamling. — Anmodninger om Ekstrahjælp behandledes. — Hvilende Ret-Sager behandledes. — Det besluttedes at afholde nyt Møde angaaende Tarifen og dernæst at sikre Lokale til en ekstraordinær Generalforsamling i Løbet af Oktober Maaned. — Mødet hævet.

DEN TEKNISKE UDVIKLING I BOGTRYKFAGET MED HENBLIK PAA OFFSET-TRYKKET

Foredrag afholdt ved den internationale Typografkongres i Hamborg 1924 af Kollega Höhne.

IV.

Efter Krigen kom Intertype-Sættemaskinen paa Markedet, som i det store og hele ligner Linotype. En af de mange Modeller har ligeledes smaa Sidemagasiner for Versalier. Ved Maskinens Bygning er der paa Grundlag af Forespørgsler blandt Maskinsætterne lagt særlig Vægt paa at gøre Maskinens Mekanisme saa enkel som mulig. Liniebredden kan være indtil 39½ Cicero. Magasinerne indeholder Skrifter indtil 3 Cicero, og i de smaa Sidemagasiner kan der anbringes smalle Skrifter indtil 4 Cicero.

Linograph-Maskinen er ligeledes en Efterligning af Linotype. Medens de første Modeller har opretstaaende Magasiner og Matricen, efter at Linien er støbt, føres direkte til Aflæggeren, er de senere Modeller bygget efter Linotype-Systemet. Linographs Model 12 har ikke mindre end 12 Magasiner: et lille Sætteri med 24 Skrifter anbragt i en Maskine!

Som en tredie Konkurrent til Linotype er nu kommet Standard-Compositor. Denne Maskines Konstruktion er en Idé fra en for 25 Aar siden opfunden elektrisk Sættemaskine. Arbejdsmetoden svarer ogsaa her i det store og hele til Linotype. Magasinerne er opretstaaende, og Matricerne bliver ført op til Aflæggeren ved Hjælp af en Kæde. I Stedet for Tænder er Matricerne forsynede med en Hul-Kombination. Aflægningen af Matricerne er ret interessant: hele Matricerækken føres ind til Magasinets Midte, hvor de da udskilles, idet Matricerne ved Hjælp af Hul-Kombinationen og de saakaldte »Sporskifter« føres ind i Magasinets Kanaler.

Men de tre nye Sættemaskine-Typer har overfor Linotype den store Ulempe: de har kun et Aflægge-Apparat, og Magasinets Skrifter kan ikke bruges mellem hinanden.

En Maskine, som fremfor alt vil kunne formindske Arbejdsomraadet for Skriftstøberne, er Ludlow Typograph. Ved Anvendelse af en Art Linotype-Matricer kan der støbes Skrifter indtil 18 Cicero. Maskinen er bestemt for Inseratsats, Kataloger, Plakater, altsaa for Arbejder, hvor der bruges store Skrifter. Sætteren tager Matricerne fra en lille Sættekasse, i hvilken der som Regel findes 5—6 Stk. af hver af de smaa Bogstaver og 3 Stk. af hver af Versalierne. Matricerne bliver spændt ind i en forskydelig Ramme, og denne lægges paa Maskinen, hvor Linien bliver støbt ved Hjælp af en Løftestang. Matricerne bliver herefter straks lagt af og er da igen færdig til Brug. Maskinen er i Brug i Amerika og England og sparer Anskaffelsen af større Mængder af Annonce- og Titelskrifter.

For nogle Aar siden blev Fagverdenen opskræmt ved Efterretningen om den fotografiske Sættemaskine. Denne Maskine skulde tjene til at reformere hele Bogtryk-Industrien og især være en Forbundsfælle til Offsettrykket. Idéen til den fotografiske Sættemaskine er mere end 20 Aar gammel og befinder sig endnu i sine Børnesko. Desto mere maa man undre sig over, at man paa Grund af Tegninger, Patenter, Forsøg og lign., har udfoldet en Reklame, som ganske vist ikke er helt ubekendt i Historien om Sættemaskinerne, og allerede har forudsagt, hvornaar Bogtrykkerens sidste Time vilde slaa m. H. t. Udøvelsen af Gutenbergs Kunst.

Det er overflødigt her at gaa nærmere ind paa en Omtale af Sættemaskinerne, men skal dog bemærke, at den fotografiske Sættemaskine forlanger Bogtrykkeriernes Tilpasning til den nye Satsmetode i Modsætning til vore moderne Sættemaskiner, som har tilpasset sig den bogtrykkermæssige Praksis. At den fremadskridende Teknik ogsaa vil fremkalde mange Forandrinder indenfor Bogtrykkerierne er uden al Tvivl.

Den videre Udvikling af Radiovæsenet, Billedoverføring ad traadløs Vej o. s. v. vil maaske bringe Typograferne mange Overraskelser. Men denne Udvikling vil for disse blive mindre overraskende, naar de med Interesse følger den tekniske Udvikling.

Jeg tør vel gaa ud fra, at det her omtalte vil have overbevist Dem om det nødvendige i at pleje Tekniken i vore Forbund, ikke alene for de enkelte Kollegers Skyld, men ogsaa for Organisationen, thi Medlemmer, som staar paa Højde med det tekniske, er den stærkeste Rygrad for Organisationen.

Vi hidsætter her Typografernes Eksekutivkomités Forslag til Resolution, som vedtoges paa Hamborg-Kongressen:

Resolution angaaende Offsettrykket.

Den i Hamborg fra 8.—12. September 1924 forsamlede 9. internationale Typografkongres vedtager, efter at have hørt et Referat om Offsettrykket af Kollega O. Höhne, Forbundssekretær i Berlin, med paafølgende Diskussion, følgende:

1. At Offsettrykket ved Fremstillingsmaaden af Tryksager har fremkaldt dybtgaaende Forandringer;
2. at Offsettrykket ogsaa i Bogtryk-Industrien vinder mere og mere Indpas, og at hele Trykkeri-Afdelinger indrettes dertil.

I Erkendelsen af, at en rettidig Tilpasning til Forandringerne maa paakræves og de opstaaende Vanskeligheder undgaas, fordrer Kongressen:

a) Offset- og Dybtryk er Fælles-Gebet for Bog- og Stentryk-Arbejdere. Berettiget til at arbejde ved Offset- og Dybtryk er enhver Svend, som har gennemgaaet en regelret Læretid som Bog- eller Stentrykker.

b) For at kunne udøve denne Branche kræves en tilsvarende Uddannelsestid. Typograf- og Stentrykker-Forbundet (eventuelt i Fællesskab) skal sørge for tilstrækkelig Lejlighed til Uddannelse af nødvendig Arbejdskraft.

c) Arbejds- og Lønbetingelser for de i Bogtrykkerierne staaende Offset- og Dybtrykmaskiner skal ordnes af Typograf-Forbundene efter forudgaaende Forstaaelsesforsøg med Stentrykkerne.

d) Beskæftigelse ved Offset- og Dybtrykmaskiner maa ikke føre til tvangsvis Overgang fra den ene Organisation til den anden.

For at træffe en international Forstaaelse, anmodes begge Eksekutiv-Komitéer om snarest muligt at træde sammen. Hvis der paa denne Maade ikke opnaas en Forstaaelse, da skal Sekretærkommissionen efter Overenskomst med de tilsluttede Forbund træffe dertil egnede Forholdsregler.

TIL JULEUDDELINGEN har jeg modtaget følgende Bidrag:

Social-Demokraten (1.-2. B.) 200,00.

København, 28. Oktober 1924.

O. A. Lundin.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND BOGTRYKFAGETS ARBEJDSLØSHEDSKASSE

VESTERGADE 5, 1. SAL

KØBENHAVN B.

KONTORERNE er aabne for Ind- og Udbetaling fra 1—3 undtagen *Lørdag (11—1)* samt *Fredag* og *Mandag Aften Kl. 5—6½*. Telefon 4331.

FORMANDEN træffes som Regel til samme Tider. Telefon 13,331.

ANVISNINGSKONTORET. Telefon 4331. Før Kl. 9 Form. og efter 6 Aften gennem Str. 1683. Telegramadr.: Typforbundet, Kbhvn.

FORENINGSMEDDELELSER

KVITTERING FOR MODTAGNE JULI KVARTALS REGNSKABER. 22. Oktober: Kolding pr. Bl. 500,00, Kt. 220,25, ialt 720,25. 23. Oktober: Holstebro pr. Bl. 263,45, Kt. 371,55, ialt 635,00. 24. Oktober: Marstal 160,00; Nykøbing M. intet at indsende; København 18.682,93. 25. Oktober: Fredericia pr. Bl. 93,80. 27. Oktober: Aalborg 1200,00; Herning 925,00; Hjørring pr. Bl. 550,00; Skjern pr. Bl. 202,55; Stege 320,00. 28. Oktober: Aarhus pr. Bl. 1000,00, Kt. 2417,70, ialt 3417,70; Frederikshavn pr. Bl. 100,00, Kt. 200,00, ialt 300,00; Odder pr. Bl. 250,00, Kt. 150,00, ialt 400,00; Odense pr. Bl. 1000,00, Kt. 1402,55, ialt 2402,55; Ringkøbing pr. Bl. 183,35, Kt. 600,00, ialt 783,35; Rudkøbing 150,75; Struer pr. Bl. 100,00.

København, 28. Oktober 1924.

Forretningsudvalget.

TILSKUD FRA HOVEDKASSEN er efter lovformelig Begæring tilsendt følgende Afdelinger: 22. Oktober: Kolding i St. f. en Del af Juli Kv. Overskud 500,00; Sønderborg 300,00. 23. Oktober: Varde 500,00; Holstebro i St. f. en Del af Juli Kv. Overskud 263,45. 24. Oktober: Maribo 100,00. 25. Oktober: Fredericia i St. f. Juli Kv. Overskud 93,80. 27. Oktober: Skjern i St. f. Juli Kv. Overskud 202,55; Hjørring i St. f. Juli Kv. Overskud 550,00. 28. Oktober: Aarhus i St. f. en Del af Juli Kv. Overskud 1000,00; Frederikshavn i St. f. en Del af Juli Kv. Overskud 100,00; Odder i St. f. en Del af Juli Kv. Overskud 250,00; Odense i St. f. en Del af Juli Kv. Overskud 1000,00; Ringkøbing i St. f. en Del af Juli Kv. Overskud 183,35; Struer i St. f. Juli Kv. Overskud 100,00.

København, 28. Oktober 1924.

Forretningsudvalget.

LOKALKASSERERNE

Lokalkassereren i Køge er flyttet til Quistgaardsvej 27.

NYE MEDLEMMER

København: Sætter Carl Thomas, udl. 10. 10. 24 hos Chr. Andersen (arb. s. St.). Sætter Carl Teller, udl. 11. 10. 24 hos Hertz (arb. s. St.). Sætter Henry Thaarup, udl. 23. 10. 24 hos Christensen & Bjerring (arb. s. St.). Sætter Chr. Wendel, tidl. Medlem. Trykker Gunnar Hagemann, tidl. Medlem (H. H. Thiele). Trykker Aksel Hansen, udl. 15. 10. 24 hos Axelholm (arb. s. St.). Trykker Hans Wandrup, udl. 11. 10. 24 i Aka (arb. s. St.). 4034 Lohmanns Hustru Oda (Syge- og Begravelseskassen). 3083 Jensens Hustru Jeanne (Syge- og Begravelseskassen). 1436 Clausens Hustru Agnes (Syge- og Begravelseskassen). Paal. Minna Nielsen, tidl. Medlem (Egm. H. Petersen). Hj.arb. Carl Poulsen (Dyva & Jeppesen).

Holstebro: Sætter-Trykker Aage Hornshøj, udl. 15. 10. 24 hos Søren Sørensen, og Sætter-Trykker Jens Peder Gregersen, udl. 17. 10. 24 hos Bogtr.

Johansen. Odense: Trykker Axel Larsen, udl. 1. 11. 24 i Fyns Stiftstid. Randers: Sætter Nichlaus Ringe Ibsen, udl. 16. 10. 24 hos C. J. Rye. Rønne: Sætter Anker Christian Mogensen, udl. 18. 10. 24 i Bornholms Avis. Vejle: Sætter Aage Viggo Christensen, udl. 15. 10. 24 i Udbyes Bogtr.

TILTRAADTE

København: 6619 Svend Thomsen fra Næstved (Fraenckel). 880 Martin Enemark fra Rejse (arbl.). 965 Vald. Clarin fra Rejse (Nordisk Bogtr.). 2693 S. Mortensen fra Rejse (arbl.). 1353 O. Hein fra Rejse (arbl.). 1369 S. Keller fra Rejse (arbl.). Hj.arb. Aksel Petersen fra Dansk Arbejdsmandsforb. (Politiken).

Aalborg: 3845 A. Nicolay Jensen (arbl.). Aarhus: 6739 Jørgen P. Fischer (syg) og 7226 Jens Chr. Nielsen (syg). Nykøbing F.: 7139 P. E. Damgaard (Loll. Falst. Folketid.) og 1236 Aksel Hansen (A/S Centraltr.). Odense: 7391 Gotthilf Petersen (Mar. Hansens Bogtr.) og 6306 Charles Meyer (Fyns Stiftstid.). Randers: 3697 Niels Henriksen (arbl.). Stege: 6998 Peter Emil Christensen (L. M. Tommerup). Struer: 7233 Ivar Eriksen (M. A. Larsen, Lemvig). Thisted: 6998 Peter E. Christensen (Thisted Amts Tid.). Viborg: 6629 J. Chr. Nielsen (arbl.).

FRATRAADTE

København: 1429 Fr. Persson paa Rejse. 6712 H. Hansen til Ringsted (arbl.). 4859 Ebba Hansen til Aarhus. 1236 Aksel Hansen til Nykøbing F. i Pl. 1427 H. C. Rasmussen paa Rejse. 3380 Knud Petersen til Roskilde (arbl.).

Hjørring: 7275 Herluf Madsen (overfl. til Dansk Arbejdsmandsforb.). Kolding: 7246 Peter W. Jørgensen paa Rejse. Nykøbing F.: 6620 K. E. Fischer. Næstved: 7389 H. M. C. Hansen til Kbhvn. i Pl. Odense: 7211 Marinus Refsgaard paa Rejse og 6001 Oskar Nielsen (overfl. til Forgyldernes Fagforening). Randers: 7139 Poul Emil Damgaard til Nykøbing F. i Pl. Stege: 6998 Peter Emil Christensen til Thisted i Pl.

DØD

Varde: 4407 L. H. Axen.

Stereotypørernes Brancheklub.

Mandag den 3. November Kl. 7 Aften i Rømersgade 22, 1. Sal til Gaden. Indbetaling af Kontingent. — Kl. 8 fagligt Diskussionsmøde.

Bladsætterklubben

afholder *ordinær Generalforsamling* Søndag den 9. November Kl. 10½ præc. i Rømersgade 22, 1. Sal til Gaden.

Bestyrelsen.

Typografernes Sangforening.

Lørdag den 22. November: Torskegilde. Tegning sker i Sanglokalet, Café »Dronning Olga«, Falkonérallé 81, Fredag Aften eller skriftligt til Formanden inden 14. November. (1z)

ANNONCER

I Henhold til Anvisningskontorets Regulativ, Punkt 6, gøres opmærksom paa, at ingen maa slutte bindende Aftale om Pladstilbud, før Henvendelse er sket til Lokalkassereren i den paagældende By eller i København til Anvisningskontorets Bestyrer. Undladelse heraf medfører Karantæne.

Forbundter,

som har været ved Faget i ca. 3½ Aar, søger Plads straks eller 1. Novbr. (helst i Jylland). — Billet mrkt. »246« modtager Ekspeditionskontoret.

Sætter-Trykker,

der er kendt med alt forefaldende Arbejde, søger Plads. Billet mrkt. »245« modtager Ekspeditionskontoret.

Sætter-Forbundter

eller Sætter-Trykker-Forbundter med 1½ à 2 Aars Læretid kan straks antages i nyt Trykkeri. — Billet mrkt. »248« modtager Ekspeditionskontoret.

Sætter-Trykker

søger Plads

ved hvad som helst. Er kendt med saavel Avis som Akcidens, har arbejdet ved »Universal«-Selvpaalægger, og bestaaet Handelsskoleeksamen ved Handelsaftenskole. Fine Anbefalinger haves. — Billet mrkt. »250« modt. Ekspeditionskontoret.

Paalæggerske,

dygtig, saavel til Diegel som Hurtigpresse, og fuldt paalidelig til Farvearbejde, kan antages i nyt Bogtrykkeri. — Billet mrkt. »249« modtager Ekspeditionskontoret.

Erfaren Trykker,

vant til Billedtryk og flerfarvet Tryk og som arbejder selvstændig, kan straks faa en fast Plads i en af Østjyllands middelstore Trykkerier. Billet mrkt. »244« med Anbefalinger og Oplysninger bedes hurtigst tilsendt Ekspeditionskontoret.

Husk A. E.s Rabat.

Største Besparelse

for Foreningens Medlemmer er at benytte **A. E.s Rabatkort.** Kortene udleveres gratis paa Foreningens Kontor. (16)

Tandlæge Edv. Møller,

Købmagergade 30, 2.

Konsultationstid 10—3½, 6—7 Efterm. — Telefon 8181. (12)

A/S **F. L. BIE** Gothersgade 28, København K.

Telefoner: Centr. 11,462, 8062 & Palæ 1556.

Grafisk Fagforretning

leverer bedst og billigst fra Lager forniklede **Tænger, Aale, Vinkelhager** og alt andet Tilbehør for Trykkeriet og Sætteriet. **Stort Lager af alle grafiske Maskiner.** (9)

ADOLPH WULFF

fører alle Artikler for Bogtrykkere.

Maskiner · Skrifter · Farver

fra de bedste Fabrikker.

Valsemassefabrik og Valsestøberi.

Brugte Maskiner haves altid paa Lager.

Gothersgade 8. Kjøbenhavn K.

Telefon Central 39 og 5539. (6)

BARNE **S. JOHANSENS BARNEVOGNSFABRIK** VOGNE

RATEBETALING

AMERIKAVEJ No. 1

TELEFON VESTER 2886X

(195)

PARITZ GOTTSHALCK

KONGENS NYTORV 8 · TELEFON 3378

Nye og brugte Maskiner haves paa Lager.

Stort Lager af alle Utensilier. (11)

Tandlæge Viggo Jensen

Klareboderne 2 II,

Hj. af Købmagergade 40.

Konsultationstid fra 10—7. Onsdag og Lørdag fra 10—3½. Telefon 15868. (168)

Sætter-Trykker.

Alsidig uddannet Sætter-Trykker søger Plads snarest i et Avis eller Akcidenstrykkeri. Hurtig og perfekt og vant til at arbejde selvstændigt.

Billet mrkt. »247« modtager Ekspeditionskontoret.

Lurmærket for

grafiske Farver.

Telefon 9090 Telegr.-Adr.: DRUBIN, Valby.

Eneste danske Specialfabrik for Bog- og Stentrykfarver. (14)

(152)

SKRIFTSTØBERI "AMSTERDAM" A/S.

AMSTERDAM · HOLLAND

Omgaaende Levering

Største Udvalg i moderne Brød- og Titelskrifter af reneste Raamaterialer. Messinglinier af fineste amerikanske Messing.

AGENTUR OG LAGER:

ERIK LEVISON · VESTRE BOULEVARD 36 · KØBENHAVN B.

TELEFONER: CENTRAL 3018 OG CENTRAL 14823 · FABRIK: VESTER 7982

Sat med: Hollandsk Mediæval og Hollandsk Mediæval Kursiv

Redaktør: Fr. Nielsen, Bygaardsstræde 8, Køge. Ekspeditør: Karl Sørensen, Vestergade 5, 1. Sal, Kbhvn. B.

Abonnem. gennem Postkontorerne: 1 Kr. 50 Øre Kv. Annoncer: 35 Øre pr. Petitlinje (pladss. Medl. 25 Øre). 26 Gange og derover Rabat.

Trykt hos F. E Bording (V. Petersen). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 45 KØBENHAVN DEN 7. NOVEMBER 1924 51. AARGANG

Dansk Typograf-Forbunds Københavns Afdeling

(Samtlige Medlemmer)

Ordin. kvartaarlig Generalforsamling

afholdes

Søndag den 23. Novbr. Kl. 10 præcis

i Rømersgade 22 (Festsalen).

Dagsorden: 1. Beretning. 2. Regnskabet. 3. Forslag om Tegning af en Aktie i Arbejdernes Landsbank. 4. Eventuelt Valg af en Repræsentant til Arbejdernes Landsbank. 5. Valg eller Opstilling til Valg af 3 Voldgiftsretsmedlemmer samt 3 Suppleanter.

Medlemskort skal forevises ved Indgangen.

Lokalstyrelsen.

VOLDGIFTSRETTEN I KØBENHAVN

—

KLAGE

Til Bogtrykfagets Voldgiftsret.

Dansk Typograf-Forbund indklager herved Københavns Bogtrykkerforening paa Firmaerne »Politiken«s og O. C. Olsen & Co.s Vegne og nedlægger følgende Paastand:

»Det foretagne Afdrag i »Politiken« erklæres ulovligt. »Politiken« og O. C. Olsen & Co. dømmes til at udrede Forlægningsbetaling ogsaa til Akkordsættere paa mellemliggende Helligdage og til at efterbetale tilbageholdt Godtgørelse i Henhold til vedlagte Specifikationer, »Politiken« ialt 33 Kr. 18 Øre og O. C. Olsen & Co. ialt 420 Kr. 50 Øre.«

Til Begrundelse af Paastanden agter Dansk Typograf-Forbund under den mundtlige Forhandling at støtte sig til følgende Fakta:

I den mellem Parterne gældende Tarif indeholdes i § 1, 6te Stykke, følgende Stykke, der har været gældende siden 1. Januar 1914:

»Betalingen for saadan Arbejdstidsforlæggelse ydes som Tillæg til vedkommende Arbejders ordinære Ugeløn eller Akkordfortjeneste og bliver at beregne i pCt. af paagældende Branches Minimalløn saaledes, at« o. s. v.

hvorefter følger den nærmere specificerede Godtgørelsesprocent.

Firmaet »Politiken« har nu, efter bestandig at have betalt Akkordsættere fuld ugentlig Forlægningsgodtgørelse, hvilket andrager et Tidsrum af 3 à 4 Aar, i hvilket der har været arbejdet paa Akkord, pludselig fradraget de betræffende Sættere Forlægningsgodtgørelse for Kristi Himmelfartsdag, 2den Pinsedag og Grundlovsdagen. Fradraget skete, efter at Spørgsmaalet om den samme Betaling var rejst hos Firmaet O. C. Olsen & Co. Begrundelsen fra Firmaets Side var og har siden været, at dette handlede efter Ordre fra Københavns Bogtrykkerforening, medens denne sidste forsigtigt benægter at have givet en saadan Ordre, der i alle Tilfælde vilde være ulovlig ved sin Egenmægtighed. Men paa den anden Side nægter Københavns Bogtrykkerforening at medvirke til Ophævelsen af det faktisk foretagne Fradrag uden iøvrigt at give nogen Begrundelse for sin Stilling.

Dansk Typograf-Forbunds Begrundelse for det paastaaede Krav ligger først og fremmest i foranstaaende Tarifbestemmelses klare Ord, at Betalingen ydes som Tillæg til vedkommende Arbejders ordinære Ugeløn e l l e r Akkordfortjeneste. Der er hos O. C. Olsen & Co., uden at Dansk Typograf-Forbund har været vidende derom, anvendt den utarifmæssige Beregningsmaade, at Betalingen har været beregnet pr. Arbejdsdag, hvorved Sætterne nedsattes i Betalingen i Uger, hvori der forekommer mellemliggende Helligdage. I Tariffen er det saavel i § 1 som i § 7 udtrykkelig angivet, at Lønnen er ugentlig. Naar det nu er faktisk, at der indenfor Dansk Typograf-Forbunds ca. 10 Brancher ved Forlægning netop betales overalt uden Undtagelse for mellemliggende Helligdage og altsaa uden nogen som helst Afkortning for disse, maa det af Ordene »vedkommende Arbejders ordinære Ugeløn eller Akkordfortjeneste« ikke kunne fremgaa, at der med Hensyn til Akkordfortjenesten skal ske nogen Undtagelse med Hensyn til et fast Tillæg eller fra, hvad der er Regel for alle andre. Vi ser da heller ingen Forskel i Betalingsvilkaarene for de Arbejdere, der arbejder paa ordinær Ugeløn, og de, der har Akkordfortjeneste, hvad angaar f. Eks. Dyrtidstillæget, der er ens for alle, ligesom alle andre Tillæg, personlige Tillæg og Specialtillæg (f. Eks. § 95 i Tarifen) betales fuldt ud ogsaa i Uger med mellemliggende Helligdage.

Ser man paa § 1, 5. Stykkes historiske Oprindelse og dets Behandling i Tarifkommissionen, erfarer man ved Gennemgang af Protokollen, at Bestræbelserne hele Vejen gaar ud paa at gøre Tillæget ens for alle Brancher. Side 378 i Protokollen siger Formanden for Underudvalget ved Forelæggelsen af Forslaget om Godtgørelse for Forlægning:

». . . Med Hensyn til Underudvalgets Arbejde skulde Taleren knytte nogle Bemærkninger til det sammenarbejdede Forslag af Typografernes og Bogtrykkernes trykte Blade. Disse to Forslag har i Forbindelse med det almindelige Lønspørgsmaal været Genstandene for Udvalgets Forhandlinger, der atter er resulteret i, at Udvalget vender tilbage med en enig Indstilling, som Taleren nu ganske kort skal gøre Rede for. Den første Bestemmelse, som man vil fæste sin Opmærksomhed ved, er Forlægningsparagrafen, der er gennemgaaet en ret omfattende Forandring. Den gamle Paragraf var nemlig ganske mislykket og uden Betydning, fordi den kun gjaldt alene for Bogsættere, hvor man ikke vilde anvende den, den nye derimod betyder en væsentlig Forandring i dette Forhold og gælder for alle Brancherne, men medens den tidligere gik ud paa et Procenttillæg til de paagældendes Lønninger, vil man nu lægge Mærke til, at Procenttillæget sker paa Minimallønnen og saaledes bliver ens for alle Arbejdere. Derved er der sket et betydeligt Nedslag i Betalingen for Bogsætterne, medens de tidligere fik 25 pCt. for at arbejde til Kl. 12, er Betalingen nu 15 pCt., men da det er givet, at Bestemmelsen i sin hidtidige Form ikke har været anvendt ret meget, vil dette ikke faa nogen væsentlig Indflydelse.« . . .

Det vil heraf fremgaa, at man er enedes i Princippet om et ensartet Tillæg for alle Arbejdere, hvilket udtrykkeligt fremhæves. Dette Princip forsøger Københavns Bogtrykkerforening nu alligevel at fortolke saaledes, at en lille Branche indenfor Bogtrykfaget i et enkelt Tilfælde kan unddrages den almindelige Beregningsmaade for alle Tillæg, og som i Tilfælde af, at Københavns Bogtrykkerforening vilde faa Medhold, vil danne Indledningen til en lang Række Stridigheder og Gnidningstilfælde paa alle andre Omraader. Saavel af principielle som af specielle Grunde maa Dansk Typograf-Forbund derfor nedlægge ovenstaaende Paastande.

København, den 3. Juli 1924.

Ærbødigst

Dansk Typograf-Forbunds Københavns Afdeling

(sign.) *Jul. Samuelsen,*

Formand.

SVARSKRIFT

Til Bogtrykfagets Voldgiftsret.

I Anledning af Dansk Typograf-Forbunds Klage med Paastand om, at Københavns Bogtrykkerforening dømmes til paa A/S »Politiken«s og Firmaet O. C. Olsen & Co.s Vegne at udrede Forlægningsbetaling til Akkordsættere paa mellemliggende Helligdage, tillader vi os at paastaa Københavns Bogtrykkerforening pure frifundet.

Til Begrundelse af denne vor Paastand skal vi anføre følgende:

I § 1, 6te Stykke, bestemmes, at Betalingen for Arbejdstidsforlæggelse ydes som Tillæg til vedkommende Arbejders ordinære Ugeløn eller Akkordfortjeneste. Om Akkordfortjeneste bliver der jo imidlertid kun Tale for *Arbejdsdage*, idet Begrebet Akkord involverer Betaling for ydet Arbejde. Da der ikke arbejdes paa de omtalte mellemliggende Helligdage, bliver der ikke Tale om Akkordfortjeneste og saaledes ej heller om Tillæg dertil.

I Modsætning hertil staar Forholdet for den ugelønnede Arbejder, der erholder den samme Løn, hvad enten Ugens 6 Dage alle er Arbejdsdage eller der deri findes en eller flere Helligdage.

Naar A/S »Politiken« i nogle Aar har betalt Forlægningsgodtgørelse til Akkordsættere paa mellemliggende Helligdage, skyldes det en Misforstaaelse af Tarifen, som blev opklaret, da Dansk Typograf-Forbund rejste Kravet hos Firmaet O. C. Olsen & Co.

Ved de Møder, der har været afholdt om dette Spørgsmaal, har Københavns Bogtrykkerforening overfor Dansk Typograf-Forbund begrundet sin Nægtelse af at medvirke til Genindførelse i »Politiken« af den efter Foreningens Mening uhjemlede Forlægningsbetaling under Henvisning til, at der ikke kunde kræves Tillæg til en Akkordfortjeneste, der ikke var oparbejdet.

Vi skal tillade os at henvise til, at ikke alene Typograferne hos Firmaet O. C. Olsen & Co., men ogsaa Typograferne i »De Ferslewske Blade« og »Berlingske Tidende«, det sidstnævnte Sted saa længe, der fandtes Akkordsættere, har haft samme Opfattelse, som Københavns Bogtrykkerforening nu har.

Dansk Typograf-Forbunds Henvisning til, at Tarifens § 1 og 7 udtrykkelig angiver, at Lønnen er ugentlig, indeholder intet Bevis til Støtte for dets Paastand, thi heri fastslaas kun, for hvilken Periode og paa hvilket Tidspunkt Arbejdslønnen skal udbetales. Der ligger heller ikke nogen Støtte for Forbundets Paastand i den Omstændighed, at Forlægning honoreres for mellemliggende Helligdage i andre Brancher, thi Akkordarbejde adskiller sig jo netop fra Lønningsmaaden i de andre Brancher derigennem, at der kun ydes Vederlag for præsteret Arbejde. Medens en ugelønnet Typograf kan oppebære en højere Løn,

end hans Præstation berettiger, kan dette aldrig blive Tilfældet med en Akkordsætter. Dette ligger i Begrebet Akkord. Forlægningsbetalingen for Akkordsættere er saaledes ikke noget fast Tillæg som f. Eks. Dyrtidstillæget, der har den ganske bestemte Opgave at udligne Stigningen i Leveomkostningerne. Den samme Betragtning gælder de øvrige Tillæg, personlige Tillæg, der dækker særlige Kvalifikationer hos Arbejderne, og Specialtillæget efter § 95, der ækvivalerer en større Arbejdsydelse hos de paagældende Arbejdere, og som forøvrigt aldrig kan komme paa Akkord ifølge den nugældende Tarif.

Naar Formanden for Underudvalget i Tarifkommissionen af 1913 om § 1, 5te Stykke, siger, at Forlægningstillæget bliver ens for alle Arbejdere, tænker han ganske naturligt ikke paa Akkordsætterne, hvoraf der kun findes 0,4 pCt. i København, altsaa et meget lille Tal.

Men selv om han havde tænkt ogsaa paa Akkordsætterne, er Udtrykket »at Procenttillæget sker paa Minimallønnen, og saaledes er ens for alle Arbejdere«, ikke urigtigt, thi han mener dermed, at der ikke i Fremtiden vil være ét Tillæg for Bogsættere, et andet for Trykkere og et tredje for Stereotypører.

Hvis den ærede Ret giver Københavns Bogtrykkerforening Medhold i dette Synspunkt, vil der ikke opstaa Stridigheder paa andre Omraader som Følge af Dommen. Skulde Retten mod Forventning give Dansk Typograf-Forbund Medhold, maa vi paastaa os frifundet for Erstatning for ikke udbetalt Forlægningsgodtgørelse, der ligger forud for Klagens Dato.

Ærbødigst
P. F. V.
E. B.
(sign.) *E. Adamsen.*

KENDELSE I SAG NR. 1/1924:
Dansk Typograf-Forbund mod Københavns Bogtrykkerforening.

Under nærværende Voldgiftssag gør Dansk Typograf-Forbund gældende, at Dagbladet »Politiken« og Firmaet O. C. Olsen & Co. med Urette har fradraget Akkordsætterne i Uger, paa hvilke der indtræffer mellemliggende Helligdage, Forlægningsbetaling for saadanne Dage, og har derfor nedlagt Paastand paa, at de to nævnte Firmaer dømmes *til* at udrede saadan Betaling, *til* at de foretagne Afdrag erklæres ulovlige, og *til* at efterbetale forholdt Godtgørelse i Henhold til fremlagt Specifikation, »Politiken« 33 Kr. 18 Øre, O. C. Olsen & Co. 420 Kr. 50 Øre.

Københavns Bogtrykkerforening hævder derimod, at de foretagne Afdrag er berettigede efter Tarifens Forskrifter og paastaar sig derfor frifunden, subsidiært for Erstatning for ikke udbetalt Forlægningsgodtgørelse.

Typograf-Forbundet henviser til, at Tarifens § 7 bestemmer, at Arbejdslønnen udbetales ugevis, og at dens § 1, *5. og 6. Stk.*, der giver Forskrifter for Godtgørelse for Arbejdsforlæggelse og hjemler dens Beregning i Procenter af paagældende Branches Minimalløn efter nærmere angivne Satser, udtrykkelig indeholder, at den erlægges som Tilskud til vedkommende Arbejders ordinære Ugeløn *eller Akkordfortjeneste* og saaledes, forsaavidt denne Godtgørelse angaar, ganske ligestiller Ugeløns- og Akkordarbejdere, hvilket stemmer med, at saadan Ligestilling gælder ogsaa med Hensyn til Dyrtidstillæg, personlige Tillæg og Specialtillæg f. Eks. det i Tarifens § 95 omhandlede. Endelig har Forbundet henvist til, at Ligestilling af de 2 Arbejdsmetoder ogsaa var tilsigtet ved Tarifens Udarbejdelse i Tarifkommissionen, i hvilken Heseende særlig er citeret en Udtalelse af Formanden for det i sin Tid nedsatte Underudvalg.

Københavns Bogtrykkerforening fastholder derimod, at Akkordbetaling kun erlægges for ydet Arbejde og derfor ikke ydes for Helligdage, hvor intet Arbejde præsteres. Herefter kan der efter Foreningens Opfattelse ej heller blive Tale om Tillæg til Akkordfortjenesten paa Helligdage, i Modsætning til ugelønnet Arbejde, der lønnes paa samme Maade, hvad enten Ugen indeholder Helligdage eller ej. Foreningen formener, at Tarifens §§ 1 og 7 maa forstaas i Overensstemmelse med denne Grundsætning, og kan ikke anerkende, at Forlægningstillæget kan betragtes som et fast Tillæg i Lighed med Dyrtidstillæget og de øvrige af Forbundet nævnte Tillæg. Den bestrider endelig, at der ved Forslagets Udarbejdelse i Tarifkommissionen og de brugte Udtalelser af Underudvalgets Formand har været tænkt paa Akkordsættere i denne Forbindelse, idet disse i København kun udgør et meget lille Antal.

Ved Voteringen i Voldgiftsretten delte Stemmerne sig ligeligt mellem de to angivne Opfattelser, hvorefter Tvistens Afgørelse tilfaldt Formanden.

Da det nu af Tarifens § 3, 3. Stk., fremgaar, at almindelige Helligdage ikke kan afkortes i den *faste* Ugeløn, og da der saaledes ikke tilkommer Akkordarbejdere — i Modsætning til de ugelønnede Arbejdere — Fortjeneste for de almindelige Helligdage, er det en Selvfølge, at Arbejdsforlæggelsestilskud, der i § 1, 6. Stk., netop betegnes som Tillæg til Lønnen eller Akkordfortjenesten, kun kan regnes for de Dage, i hvilke der tilkommer vedkommende Arbejder Løn eller Akkordfortjeneste, altsaa for de ugelønnede Arbejderes Vedkommende saavel Hverdage som Helligdage, for Akkordarbejdere kun Hverdage.

Herefter vil Københavns Bogtrykkerforening være at frifinde. Sagens Omkostninger findes at burde ophæves.

Thi kendes for Ret:

Københavns Bogtrykkerforening bør for Tiltale af Dansk Typograf-Forbund i denne Sag fri at være.

Sagens Omkostninger ophæves.

København, den 16. August 1924.

Aug. Goll.

KONTINGENTET

I Referatet af Forbundstyrelsens Møde den 13. Oktober d. A. (»Typ.-Tid.« Nr. 43) fremgaar, at *Berendt* udtalte: »Efter de foreliggende Regnskaber at dømme kan der vist nu blive Raad til en Kontingentnedsættelse.«

Da Referatet ikke bringer nogen Oplysning om, hvilken Stilling Forbundsstyrelsen tog til denne Udtalelse, vil jeg gerne bede rette Vedkommende i »Typ.-Tid.« klargøre nærmere for, hvilken Skæbne Udtalelsen led.

Samtidig vil jeg henlede Forbundsstyrelsens Opmærksomhed paa, at der er flere af vore arbejdsløse Medlemmer — baade gifte og ugifte — der er i stor Nød, da de nu har opbrugt al Understøttelse fra Forbundet. Kunde man ikke komme dem til Hjælp nu, da Vinteren stunder til?

Naar vi har Raad til at købe for Tusinder af Kroner Bank- og Bladaktier, maa vi ogsaa have Raad til yderligere et Stykke Tid at hjælpe de arbejdsløse Kolleger uden Understøttelse, som det har været umuligt hidtil at faa Stilling udenfor Faget.

Men det var maaske ogsaa Forbundsstyrelsens Mening, da den suspenderede Paragraf 25 og gjorde Forbundet til Kuponklipper i stort Format?

Horsens, 26. Oktober 1924.

Chr. Nielsen.

— — —

Berendts Bemærkning gav ikke Anledning til nogen Meningsudveksling ud over en kort Udtalelse af Hovedkassereren om, at Kontingentet stod i Forhold til de fastsatte Ydelser. *Red.*

TARIFEN I KØBENHAVN

Resultatet af Optællingen af Stemmesedlerne angaaende Tarifen i København, som fandt Sted forrige Fredag Eftermiddag, blev det, at det med stor Majoritet var vedtaget, at Tarifen skulde opsiges.

Om Københavns Bogtrykkerforenings Stilling til Tarifen paa Generalforsamlingen den 30. Oktober vides intet officielt.

Men den 31. om Eftermiddagen var Aftalen mellem Organisationerne den, at en eventuel Meddelelse om Opsigelse fra een eller begge Sider skulde finde Sted inden Kl. 5 for at være gyldig — i dette Tilfælde.

I Henhold til Afstemningen og Aftalen fandt Opsigelsen Sted fra Dansk Typograf-Forbunds Side lidt før Kl. 5. Fra Københavns Bogtrykkerforenings Side forløb intet før Dagen efter, da Bekræftelse paa Modtagelsen af Opsigelsen fremkom.

GENERALFORSAMLINGER OG MØDER

HADERSLEV AFDELING

afholdt Lørdag den 11. Oktober ordinær Generalforsamling. Efter at *Formanden* havde aabnet med at byde velkommen, og Protokollen var oplæst og godkendt, fremlagdes de reviderede Regnskaber, der for Hovedkassens Vedkommende balancerede med Kr. 2420,50. Lokalkassen udviste en Balance paa Kr. 309,05 og sluttede med en Kassebeholdning paa Kr. 65,60. Med Hensyn til den private Rejsekasse, der hidtil har været ført specielt, vedtoges det efter Henstilling fra *Kassereren* fremtidig at sammenlægge dennes Regnskab med Lokalkassens, da det, grundet paa det store Antal rejsende, jo alligevel bliver denne, der maa »bløde« i den sidste Ende. Alle Regnskaberne godkendtes.

Næste Punkt drejede sig om Anskaffelse af en Fane. *Formanden* fremlagde herunder en Skitse af et Silkebanner, hvorpaa bl. andet Fader Gutenberg vil prange i lyst Silkebroderi paa blaa Grund. Det paatænkte Banner, der vil koste ca. 450 Kr., vakte alle Medlemmernes Bifald, og man vedtog enstemmigt at anskaffe den. Den vil kunne være færdig hen imod Jul. — Til et af Afdelingen paatænkt Gaasespil vedtoges at stille 300 Kr. til det nedsatte Udvalgs Raadighed.

Under Eventuelt aflagde Repræsentanten Beretning fra Kontrahentmødet Søndag den 5. Oktober, der særlig havde drejet sig om eventuel Oprettelse af et socialdemokratisk Trykkeri her i Byen. Efter at et Par mindre væsentlige Sager var behandlet, sluttede det over al Maade rolige Møde. *H. J. Nissen.*

VEJLE LOKALAFDELING

afholdt ordinær Generalforsamling Lørdag den 11. Oktober i Arbejdernes Forsamlingsbygning. Dirigent *Johs. Schmidt.* — Efter at et Par lokale Sager var drøftet, oplæste og fremlagde *Kassereren* de reviderede Regnskaber, der begge godkendtes. Forbundsregnskabet balancerede med 3153 Kr. 72 Øre og sluttede med en Kassebeholdning paa 17 Kr. 82 Øre. Indsendt til Hovedkassen 2400 Kr. Lokalkassens Regnskab balancerede med 933 Kr. 69 Øre. Derefter foretoges de forskellige Valg. Til Formand genvalgtes *Just Rasmussen.* Skuemestre: *Ærenlund-Madsen* og *Carl Lund,* Suppleant *Rich. Nissen.* Repræsentanter til »Soc.-

Dem.«: *Ærenlund-Madsen* og *Rich. Nissen*, Suppleant *Carl Lund*. Repræsentant til Lærlingeforeningen: *Just Rasmussen*. Revisorer: *Alfred Berg* og *Villy Petersen*, Suppleant *Chr. Svejstrup*. — Efter at der under »Eventuelt« var behandlet et Par lokale Sager, sluttede Dirigenten den godt besøgte Generalforsamling. *C. L.*

NÆSTVED LOKALAFDELING

holdt Torsdag den 16. Oktober ordinær Generalforsamling paa Industribygningen. Formanden, *Chr. Jensen Petersen*, indledede med nogle smukke Mindeord om vor i Slagelse afdøde Kollega Laurits Larsen, der altid havde været et offervilligt og interesseret Medlem af vort Forbund, og Ære vil være hans Minde! (Alle rejste sig i Tilslutning hertil.)

Derefter oplæstes samtlige Regnskaber, der godkendtes med en Bemærkning om, at rejsende Kolleger ikke vil kunne vente Bidrag af Lokalkassen mere end højst én Gang pr. Kvartal, da det var ved at blive almindeligt at komme 2 Gange, og Kassens Midler var ringe. — Iøvrigt drøftedes enkelte lokale Forhold, og det vedtoges at sende Krans og deltage med Banneret ved Laurits Larsens Begravelse, der foregaar i Herlufsholm ved Næstved. Mødet hævet. *c. j. p.*

SLAGELSE AFDELING

afholdt Generalforsamling den 18. Oktober paa Hotel »Slagelse«. — *Formanden* mindedes afdøde Kollega Trykker Laur. Larsen, som havde bedt Formanden bringe Kollegerne en Tak for den ydede Hjælp, og skildrede ham som en god og trofast Kollega. Forsamlingen rejste sig.

Derefter aflagde *Formanden* Beretning for det forløbne Kvartal, omtalte bl. a. Arbejdsløsheden, som for Tiden kun udviste 3 arbejdsløse i Afdelingen. Beretningen godkendtes. — Forbundsregnskabet oplæstes og udviste en Balance paa 2919 Kr. 25 Øre samt en Beholdning ved Kvartalets Slutning paa 33 Kr. 75 Øre; Lokalkassens Regnskab balancerede med 562 Kr. 88 Øre og udviste en Beholdning paa 285 Kr. 13 Øre.

Formanden omtalte og anbefalede Arbejderhøjskolen velvilligt.

Under Eventuelt gav *H. A. Hansen* en Oversigt over Forbundsstyrelsens sidste Møde. *—d.*

SILKEBORG LOKALAFDELING

holdt Generalforsamling den 18. Oktober. Regnskaberne balancerede med Kr. 2350,35 for Hovedkassen og Kr. 300,85 for Lokalkassen. — Afdelingens Formand og Kasserer igennem 17 Aar, *Rs. Bindslev*, havde ønsket sig fritaget for Hvervet, da mange andre Hverv lagde Beslag paa hans Tid; efter Opfordring fra Styrelsen havde Bindslev dog lovet at modtage Genvalg som Formand, og Styrelsen foreslog da at dele Formands- og Kassererposten fra 1. Januar 1925 og at genvælge Bindslev som Formand. Forslaget vedtoges, og *Bindslev* genvalgtes med Akklamation; til Kasserer valgtes *Jul. Haug*. — Til Styrelsesmedlemmer genvalgtes *P. Gaardsted*, *Rud. Jensen* og *Chr. Nielsen*. Til Revisorer genvalgtes *Mathiesen* og *Ejnar Nielsen*. Som Repræsentanter genvalgtes til »Social-Demokraten« *Rud. Jensen* og *Ørvad*, til Fællesbageriet *Agerskov*, og nyvalgtes til Lærlingeafdelingen *Rich. Petersen*. — *Bindslev* aflagde Beretning fra Forbundsstyrelsesmødet; til Efterretning. — 18 Medlemmer var mødt. *C.*

HORSENS LOKALAFDELING

afholdt Mandag den 20. Oktober ordinær Generalforsamling i Forsamlingsbygningen. Dirigent: *A. E. Christensen*.

Punkt 1: Forhandlingsbogen. Oplæstes og godkendtes enstemmigt.

Punkt 2: Beretning. *Formanden* gav forskellige interessante Oplysninger, og *Ch. Fischer* forespurgte, om der ikke kunde ske en Ændring med Hensyn til Bedømmelsen af Svendeprøver, saaledes at Typograferne kunde blive repræsenteret i Bedømmelsesudvalget. Paatalte ligeledes Antagelsen af en Lærling paa et herværende mindre Trykkeri. — *Formanden* oplyste, at Spørgsmaalet Svendeprøver tidligere havde været behandlet i Afdelingen, men som Forholdene laa i Øjeblikket, var der ikke Udsigt til nogen Ændring. — Dermed godkendtes Beretningen enstemmigt.

Punkt 3: Regnskaberne. Hovedkassens Regnskab, der balancerede med Kr. 2600,35, godkendtes enstemmigt. Samme Skæbne led Lokalkassens og Hjælpekassens Regnskaber.

Punkt 4: Afdelingens 50 Aars Jubilæum. *Formanden* indledede Spørgsmaalet med at oplyse, at Afdelingen var stiftet den 15. Juni 1875, men sikkert igen opløst efter de københavnske Typografers tabte Strejke i 1876. I Juni 1880 dannedes »Jyllands typografiske Forening«, og Foreningen i Horsens blev genoprettet den 1. Juli 1880. Spørgsmaalet var nu, om 15. Juni 1875 eller 1. Juli 1880 skulde lægges til Grund som Stiftelsesdag og -aar. Bestyrelsen havde paa et foregaaende Bestyrelsesmøde drøftet Spørgsmaalet og vedtaget at henstille til Generalforsamlingen, at Spørgsmaalet udsættes til næste Møde, saa Bestyrelsen kunde indhente nærmere Oplysninger. Efter at en Del Talere havde haft Ordet, vedtoges Bestyrelsens Forslag enstemmigt.

Punkt 5: Eventuelt. *Alf. Rasmussen* oplyste, at der nu var 2 gifte Medlemmer i Afdelingen uden Understøttelse, og forespurgte, om der ikke kunde gøres noget for disse fra Kollegernes Side. Nævnte Medlemmer havde forgæves søgt at komme i Stilling udenfor Faget, og Hjælpekasseunderstøttelsen, de oppebar, drejede sig om 15 — femten — Kr. pr. Uge pr. Familieforsørger, som det selvsagt var umuligt for disse at leve af. Der udspandt sig nu en meget langtrukken Diskussion om Spørgsmaalet, hvori deltog *Formanden*, *Alf. Rasmussen*, *S. Chr. Jensen*, *Rs. Pedersen* og *Chr. Nielsen*, og sluttelig stillede *Niels Andersen* Forslag om, at den sædvanlige Lokaleleje udbetaltes disse 2 Medlemmer som Brændselhjælp, og *Alf. Rasmussen* stillede Forslag om, at Afdelingen skulde indbyde de øvrige Fagforeninger i Horsens til at deltage i et Møde, hvor man skulde søge vedtaget en Resolution, der opfordrede Kommunalbestyrelsen til at yde mere Hjælp til de arbejdsløse eller skaffe dem Arbejde. *Formanden* og *S. Chr. Jensen* kunde ikke støtte Alf. Rasmussens Forslag, da man fandt, at Fællesorganisationen burde være Indbyder til et saadant Møde. *Chr. Nielsen* henstillede til de to Forslagsstillere at tage deres Forslag tilbage og stillede derefter, da dette var sket, Forslag om, at det overlades til Bestyrelsen at udbetale de to Medlemmer et Beløb hver til Brændsel af Lokalafdelingens Hjælpekasses Midler. Dette vedtoges enstemmigt, hvorefter Dirigenten kunde slutte Generalforsamlingen, der var besøgt af 22 Medlemmer. *Chr. —n.*

FORRETNINGSUDVALGS-MØDER

27. Oktober 1924.

1. Forretningsføreren aflagde Beretning fra en Forhandling med »Vendsyssel Folkeblad«, Brønderslev. — Til Efterretning.

2. Det tyske Typografforbund har pr. 15. Oktober tilbagebetalt det i Oktober 1923 erholdte Laan paa 5000 Kr. plus Renter, ialt 5225 Kr. — Til Efterretning.

3. Herning Lokalafdeling meddeler, at der er oprettet en Lærlingeafdeling og fremsender Love for samme til Godkendelse. — Lovene godkendtes i den foreliggende Affattelse.

4. Et Medlem i Haderslev tilstodes forlænget hvilende Medlemsret fra 27. August til 1. Oktober d. A. samt fik Tilladelse til fra 1. Oktober d. A. kun at staa som Medlem af Syge- og Begravelseskassen.

5. De samvirkende Fagforbund udskriver et Strejkebidrag af 25 Øre for heltbetalende og 12½ Øre for halvtbetalende Medlemmer i Anledning af de i Foraaret godkendte Strejker i forskellige Fag. — Beløbet indbetales.

6. Fra det internationale Sekretariat forelaa Meddelelse om, at der paa Grund af Lønbevægelse er spærret for Tilgang til Estland. — Til Efterretning.

7. 5 Medlemmer i Aarhus, 1 i Roskilde, 1 i Nykøbing M., 1 i Holstebro og 1 i Haderslev tilstodes hvilende Medlemsret for et Aar.

8. Fra De samvirkende Fagforbund forelaa Anmodning til de Organisationer, som har flere end 100 kvindelige Medlemmer, om at bringe et Medlem i Forslag til Valg til den internationale Arbejderskekomité. — Det vedtoges at foreslaa Frk. H. Crone.

NÆR OG FJÆRN

KØBENHAVNS STYRELSE holder Møde førstkommende Mandag Kl. 7 i Vestergade 5.

Formanden.

BILLETTER til Novemberfesten, som eventuelt ikke benyttes, maa være afleverede *senest* Mandag Aften Kl. 6 paa Forbundskontoret. I modsat Fald betragtes de som solgte.

JUBILÆUM. Det Hoffensbergske Etablissements Jubilæum den 30. Oktober fejredes bl. a. ved at være en Fridag for Personalet. Ved en lille Festlighed paa Trykkeriet uddelte Direktør *Helger* til Personalet Pengegaver, der varierede fra 25—125 Kr. Personalet overrakte Direktøren et Skrivegarniture og en Sølv-Cigarkasse. — Et smukt Festskrift var udarbejdet i Dagens Anledning.

LOMMEBOG FOR ARBEJDERE 1925 vil som sædvanlig udkomme i Begyndelsen af December og kommer til at koste Kr. 1,75 i det fikse Helshirtingsbind, hvori den de senere Aar har foreligget. Efter Opfordring lader Forlaget fremstille et mindre Parti i dyrere Indbindinger til Kr. 2,50 og i fuldt Skindbind til Kr. 4,75. Sidste Aar blev disse Udgaver meget hurtigt udsolgt, og tilraades det at indsende sine Bestillinger i god Tid.

KRIGENS BIOLOGI, Professor Nicolais verdensberømte Bog, kan erholdes i Ny Tids Forlag, Hans Tavsensgade 23, for kun 3 Kr. Om denne Bog, der tidligere har kostet 15 Kr. og er paa 500 Sider, siger *Romain Rolland*, at »det er det ejendommeligste Værk, som er steget frem af disse Afgrundens Aar«, og *Georg Brandes* skriver, at den indeholder »en Rigdom af sunde Tanker«. Den tilsendes potofrit ved Indsendelse af Beløbet til Forlaget eller pr. Efterkrav med Tillæg af Porto.

ARBEJDEROPLYSNINGEN. Den 11. Oktober var den internationale Arbejderoplysningskomité samlet til Møde i Heyst-sur-Mer i Belgien. Nærværende var J. Brown, Sekretær i I. F. C., C. Mertens, Belgien, R. Weimann, Tyskland, og A. Jauniaux, Belgien. Der blev bl. a. vedtaget en Resolution, der kræver Oprettelse af en international Arbejder-Oplysningsfond i 1925. Denne Fonds Midler skal sammensættes af de ordentlige Kontingenter, frivillige Bidrag (saavidt muligt fra Landsorganisationerne, de enkelte Forbund og de internationale Fagsekretariater), Indsamlinger blandt Arbejderorganisationer og Salg af illustrerede Postkort og Mærker. De forskellige Lande kan selv bestemme, i hvilken Form de ønsker at yde finansiel Understøttelse. En Del af Oplysningsfondens Midler skal anvendes til Oprettelse af en international Arbejderhøjskole. Andre Resolutioner vedrører Afholdelse af en international Sommerskole til næste Aar, hvor Undervisningen kun skal foregaa paa et Sprog, Udgivelse af en international Arbejdersangbog, Indførelse af internationale Korrespondance-Kursus, Prøvelse af Spørgsmaalet om Muligheden for Anvendelse af Esperanto ved den internationale Korrespondance mellem Arbejderorganisationer og Anvendelse af Biografen i Oplysningens Tjeneste.

STYRELSESMØDER

DEN KØBENHAVNSKE STYRELSE

3. Oktober 1924.

Protokollen fra forrige Møde oplæstes og godkendtes. — Paa given Foranledning vedtoges det at afsende en Skrivelse til De samvirkende Fagforbund. — Et Lønforhold i et Trykkeri forelaa. Beslutning toges. — Et Par Firmaer havde ikke kunnet betale Arbejdsløn. Tilfredsstillende Ordning forsøges. I modsat Fald blokeres de vedkommende Firmaer. — Optagelsessag behandledes. — Anmodning med Lægens Anbefaling om Landophold forelaa. Bevilgedes. — Formanden gav Oplysninger om Voldgiftsretten og dens Behandling af Sag Nr. 1/1924. Til Efterretning. — Anmodninger om ekstra Hjælp behandledes. — Derefter paafulgte en længere Debat om Tarifen og dens eventuelle Opsigelse. Enighed om Styrelsens Stilling hertil og til den kommende Generalforsamling konstateredes. — Mødet hævet.

TAK

Kolleger fjern og nær! Min hjerteligste Tak for Opmærksomheden paa min Jubilæumsdag.

Odense, November 1924.

Peder Jensen Tinggaard.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND
BOGTRYKFAGETS ARBEJDSLØSHEDSKASSE
VESTERGADE 5, 1. SAL
KØBENHAVN B.

KONTORERNE er aabne for Ind- og Udbetaling fra 1—3 undtagen *Lørdag (11—1)* samt *Fredag* og *Mandag Aften Kl. 5—6½*. Telefon 4331.

FORMANDEN træffes som Regel til samme Tider. Telefon 13,331.

ANVISNINGSKONTORET. Telefon 4331. Før Kl. 9 Form. og efter 6 Aften gennem Str. 1683. Telegramadr.: Typforbundet, Kbhvn.

FORENINGSMEDDELELSER

KVITTERING FOR MODTAGNE JULI KVARTALS REGNSKABER. 29. Oktober: Faaborg 285,00; Grenaa 100,20; Nyborg pr. Bl. 400,00; Ringsted 350,00. 1. November: Skanderborg 370,30. 3. November: Brønderslev pr. Bl. 228,35.

København, 4. November 1924.

Forretningsudvalget.

TILSKUD FRA HOVEDKASSEN er efter lovformelig Begæring tilsendt følgende Afdelinger: 29. Oktober: Nyborg i St. f. Juli Kv. Overskud 400,00; Viborg 500,00. 30. Oktober: Silkeborg 400,00. 3. November: Brønderslev i St. f. Juli Kv. Overskud 228,35; Aalborg 500,00; Helsingør 500,00. 4. November: Roskilde 400,00; Rønne 300,00.

København, 4. November 1924.

Forretningsudvalget.

NYE MEDLEMMER

København: Sætter Siegfred Petersen, udl. 31. 10. 24 hos Axelholm (arb. s. St.). Sætter Helge Søborg, udl. 24. 10. 24 hos C. C. Petersen (arb. s. St.). Sætter Svend Jensen, udl. 15. 10. 24 i Ekstra (arb. s. St.). Trykker Carlo Baes, udl. 31. 10. 24 hos Kihl (arb. s. St.). Lærling Thorleif Krohn (Syge- og Begravelseskassen). Sætter Ove Holm, tidl. Medlem (Politiken). Paal. Oda Christiansen, udl. 30. 10. 24 hos E. Christensen (arb. s. St.). Hj.arb. Karen Petersen (Bording).

Aalborg: Hj.arb. Olaf Marinus Jensen. Aarhus: Trykker Sigurd Bernhard Hansen, udl. 1. 11. 24 i De foren. Bogtr. *(arbl.)*. Grenaa: Sætter Einar Eldrup, udl. 1. 11. 24 hos Bogtr. Holm *(arbl.)*. Haderslev: Trykker Gustav Ad. Stormlund, udl. 31. 10. 24 hos H. Hansen. Hillerød: Sætter Jørgen Anker Jørgensen, udl. 1. 11. 24 i Nordsj. Venstreblad. Hjørring: Sætter Eduard Viggo Nielsen, udl. 21. 10. 24 hos Johs. Nielsen. Kalundborg: Sætter Carl Emil Nielsen, udl. 1. 11. 24 hos Chr. G. Tortzen. Kolding: Sætter Jens Pippenbring, udl. 15. 10. 24 i Kolding Avis. Skanderborg: Sætter Svend Vestergaard Mikkelsen, udl. 1. 11. 24 i Skanderborg Amts Bogtr. Slagelse: Sætter Thorvald Emanuel Hansen, udl. 1. 11. 24 hos T. J. Louw *(arbl.)*. Svendborg: Paal. Anna Jørgensen (tidl. Medlem). Vejle: Sætter Harry Mebus, udl. 1. 11. 24 i Vejle Amts Folkeblad, og Paal. Anna Jensen Aagaard.

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedkommende Lokalafd.

TILTRAADTE

København: 7339 Aksel Hansen fra Ringsted (arbl.). 3857 Sofus Neess fra Aarhus (Egm. H. Petersen). 3423 Svend Frantzen fra Rejse (Centraltr.). 7263 Lauritz Olsen fra Varde (arbl.). 3326 Peter Larsen fra Randers (arbl.). 1866 Georg Lundberg fra Udlandet (arbl.).

Aalborg: 7359 E. A. Bach (arbl.) og 7046 Ernst Christensen (Krogh, Nørresundby). Esbjerg: 3375 Søren Møller (arbl.). Hillerød: 3311 Niels Peter Petersen (arbl.). Kolding: 4327 Evald Larsen (arbl.). Nykøbing F.: 7237 Ove Christensen (arbl.). Odense: 3932 Ove Appel (Andelsbogtr.). Roskilde: 3380 Knud Petersen (arbl.). Silkeborg: 6039 S. A. Mikkelsen (arbl.). Svendborg: Margrethe Kirkegaard (overfl. fra Bogbinderforb.).

FRATRAADTE

København: 4201 Ejner Sørensen til Nykøbing M. (arbl.). 856 S. Nielsen til Oliemøllerne. 2109 Sigrid Boesen til Elektropletarbejderne.

Aalborg: 3845 A. Nic. Jensen til Nykøbing M. (arbl.). og 5309 Anna Christensen til Sønderborg (arbl.). Aarhus: 3857 Sophus W. Neess til Kbhvn. i Pl., 3546 O. A. Holtzmann til Kbhvn. (arbl.) og 7260 Alfred Petersen til Esbjerg (Arbejderhøjskolen). Esbjerg: 7076 Johan Svendsen paa Rejse. Faaborg: 6306 Charles Meyer til Odense i Pl. Haderslev: 3375 Søren Møller til Esbjerg (arbl.). Helsingør: 3409 Anker Nielsen til Aarhus (arbl.). Holbæk: 3311 N. P. Pedersen til Hillerød (arbl.). Kolding: 7290 Henry Nielsen paa Rejse. Nyborg: 3343 Edw. A. Hansen til Esbjerg (Arbejderhøjskolen). Randers: 3326 Johs. P. Larsen til Kbhvn. (arbl.). Ringsted: 7339 Rasmus Hansen til Kbhvn. (arbl.). Tønder: 4327 Ewald Em. Larsen paa Rejse. Vejle: 6029 Albert Haagensen til Esbjerg (Arbejderhøjskolen).

DØD

København: 1560 Hansens Hustru Ingeborg.

Bladsætterklubben

afholder *ordinær Generalforsamling* Søndag den 9. November Kl. 10½ præc. i Rømersgade 22, 1. Sal til Gaden.

Bestyrelsen.

Gutenberg-Koret.

Lørdag den 29. November Kl. 6 afholdes Torskegilde i Café »Patricia«, Fælledvej 2. Det anbefales passive Medlemmer at deltage. Indtegning hos Erh Fossing, Øster Allé 2, Valby. Telf. Valby 569. (41)

ANNONCER

Forbundter,

som har været ved Faget i ca. 3½ Aar, søger Plads straks eller 1. Novbr. (helst i Jylland). — Billet mrkt. »246« modtager Ekspeditionskontoret.

Typograf,

23 Aar, Provinsianer, søger Plads straks som Akcidens-, Annonce- eller Avissætter. Anbefaling haves.

Typograf **Th. Nielsen,**
Schandorphsvej 20.
(251) Ringsted.

Sætter-Trykker,

der er kendt med alt forefaldende Arbejde, søger Plads. Billet mrkt. »245« modtager Ekspeditionskontoret.

·ERIK·LEVISON·
GRAFISKE ARTIKLER EN GROS
VESTRE BOULEVARD 36-38 KØBENHAVN B
Stort Udvalg i alle grafiske Utensilier, Træmaterialer samt nye og brugte Maskiner
BESØG DE BETYDELIGT UDVIDEDE UDSTILLINGSLOKALER
(20)

Modarbejd Arbejdsløsheden.
Brug DRUBINS Danske Trykfarver.
Eneste danske Specialfabrik for Bog- og Stentrykfarver.
Telefon 9090 Telegr.-Adr.: DRUBIN, Valby.
(14)

A/S F. L. BIE Gothersgade 28, København K.
Telefoner: Centr. 11,462, 8062 & Palæ 1556.
Samtlige Maskiner og Artikler for **Bogtrykkerier, Bogbinderier, Litho-Etablissementer, Klichéfabriker** og beslægtede Brancher.
Kulante Betingelser.
Stadigt stort Lager. (10)

PARITZ GOTTSHALCK
KONGENS NYTORV 8 · TELEFON 3378
Nye og brugte Maskiner haves paa Lager.
Stort Lager af alle Utensilier. (11)

BARNE VOGNE
S. JOHANSENS BARNEVOGNSFABRIK
RATEBETALING
AMERIKAVEJ No. 1
TELEFON VESTER 2886X
(195)

Tandlæge Edv. Møller,
Købmagergade 30, 2.
Konsultationstid 10—3½, 6—7 Efterm. — Telefon 8181. (12)

Husk A. E.s Rabat.
Største Besparelse
for Foreningens Medlemmer er at benytte **A. E.s Rabatkort.** Kortene udleveres gratis paa Foreningens Kontor. (16)

Tandlæge Viggo Jensen
Klareboderne 2 II,
Hj. af Købmagergade 40.
Konsultationstid fra 10—7. Onsdag og Lørdag fra 10—3½. Telefon 15868. (168)

Arbejdernes Livsforsikring tegner Livsforsikring med eller uden Udbetaling i levende Live. — **Konfirmationsforsikring** tegnes paa særlig fordelagtige Vilkaar **med Præmiefrihed ved Forsørgerens Død.** — Arbejdernes Livsforsikring er i sin Afdeling med Lægeundersøgelse **betydelig billigere end andre Selskaber** med ugentlige Præmier, ligesom alle Forsikringer er genforsikrede i Statsanstalten. **Restancefrist under Arbejdsløshed eller anden uforskyldt Aarsag.** — Ugenlig Opkrævning sammen med Foreningskontingentet. — Forlang Oplysning hos
ANTON JENSEN,
(23) Sundbyøster Boulevard 4².

Redaktør: FR. NIELSEN, Bygaardsstræde 8, Køge. Ekspeditør: KARL SØRENSEN, Vestergade 5, 1. Sal, Kbhvn. B.
Abonnem. gennem Postkontorerne: 1 Kr. 50 Øre Kv. Annoncer: 35 Øre pr. Petitlinje (pladss. Medl. 25 Øre). 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 46 KØBENHAVN DEN 14. NOVEMBER 1924 51. AARGANG

Dansk Typograf-Forbunds Københavns Afdeling

(Samtlige Medlemmer)

Ordin. kvartaarlig Generalforsamling

afholdes

Søndag den 23. Novbr. Kl. 10 præcis

i Rømersgade 22 (Festsalen).

Dagsorden: 1. Beretning. 2. Regnskabet. 3. Forslag om Tegning af en Aktie i Arbejdernes Landsbank. 4. Eventuelt Valg af en Repræsentant til Arbejdernes Landsbank. 5. Valg eller Opstilling til Valg af 3 Voldgiftsretsmedlemmer samt 3 Suppleanter.

Medlemskort skal forevises ved Indgangen.

Lokalstyrelsen.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND KØBENHAVNS AFDELING

—

VALG AF TARIFKOMMISSION

Der skal vælges Tarifkommission, saaledes som foreskrives i Forbundslovene. I Henhold hertil indkalder Branche- og Klubformænd til Branchemøder i de respektive Brancher, paa hvilke Møder der foretages Valg af Brancherepræsentanter. Til disse Møder har enhver Udøver i vedkommende Branche Adgang, er stemme- og valgberettiget, alt forsaavidt vedkommende er Medlem af Forbundet, men uden Hensyn til Medlemsskab af Brancheklubberne. Iøvrigt bekendtgøres Dagsordenen paa de respektive Møder. *Lokalstyrelsen.*

I Henhold til ovenstaaende indkaldes til Møde for:

Bog- og Akcidenssætterne

Fredag den 21. November Kl. 8 Aften i Rømersgade 22, den lille Sal o. G.

Carl F. Hansen,
Formand for Bog- og Akcidenssætterklubben.

Maskinsætterne

Søndag den 16. November Kl. 10½ Form. i Rømersgade 22, 2. Sal til Gaden.

W. Møller,
Formand for Maskinsætterklubben.

Dagbladssætterne

Onsdag den 19. November Kl. 11 Form. i Rømersgade 22, 1. Sal til Gaden.

Magnus Søndergaard,
Formand for Bladsætterklubben.

Trykkerne

Onsdag den 19. November Kl. 8 Aften i Rømersgade 22, den lille Sal o. G.

H. Nygaard,
Formand for Den typografiske Trykkerforening.

Stereotypørerne

Fredag den 21. November Kl. 7 Aften i Rømersgade 22, 1. Sal til Gaden.

Franz Dupont,
Formand for Stereotypørklubben.

Mandlige Hjælpearbejdere

Tirsdag den 18. November Kl. 8 Aften i Kafé »Standseren«, Nørre Farimagsgade 76.

P. Ulriksen,
Formand for Trykkeriarbejdernes Klub.

Kvindelige Hjælpearbejdere

Onsdag den 19. November Kl. 8 Aften i Rømersgade 22, 1. Sal til Gaden.

H. Crone,
Formand for De kvindelige Trykkeriarbejderes Fagforening.

VOLDGIFTSRETTEN I KØBENHAVN

—

Kendelse i Sag Nr. 2/1924: Dansk Typograf-Forbund kontra Københavns Bogtrykkerforening.

Under nærværende Voldgiftssag paastaar Dansk Typograf-Forbund Københavns Bogtrykkerforening paa Nationaltrykkeriets Vegne dømt til at betale til Dansk Typograf-Forbund tilbageholdt Arbejdsløn for Typograf C. Andersen Kr. 254,64, Typograf Lundby-Jensen Kr. 82,04 og Paalæggerske Albrechtsen Kr. 91,14 — ialt Kr. 427,82.

Københavns Bogtrykkerforening paastaar sig derimod frifunden.

Den af Dansk Typograf-Forbund nedlagte Paastand støttes paa, at Nationaltrykkeriet den 13. Juni d. A. opsagde de nævnte Arbejdere til Fratrædelse den 20. Juni, men ved deres Fratrædelse nævnte Dag undlod at udbetale dem deres tilgodehavende Løn for udført Arbejde og Dagen efter, altsaa den 21. Juni, erklærede sig Konkurs. Dansk Typograf-Forbund formener, at der herved er handlet i Strid med Tarifens § 7, og at Københavns Bogtrykkerforening ifølge sammes §§ 116, 129 og 125 har paataget sig en saadan Garanti for Opfyldelsen af Tarifens Bestemmelser, at Foreningen maa være pligtig til at udrede de omhandlede Lønbeløb.

Af de citerede Bestemmelser kan nu § 125 ikke paaberaabes i denne Forbindelse, da den alene omhandler de kontraherende Foreningers Pligt til at sørge for Efterlevelse af Voldgiftsrettens Domme, hvorom den foreliggende Tvist ikke drejer sig.

Da dernæst § 129 kun angaar Brud paa Tarifens Bestemmelser, der opstaar ved, at Medlemmer af Københavns Bogtrykkerforening beskæftiger Arbejderne paa ringere Vilkaar end i Tarifen fastsat, og nærværende Sag ikke drejer sig om et saadant Brud, bliver der kun Spørgsmaal om, hvorvidt der af § 116, 1. Stk., sammenholdt med § 7 kan udledes nogen Forudsætning til Sagens Afgørelse.

Det er nu vel saa, at de to Foreninger efter Bestemmelsen i § 116 er forpligtet til at arbejde for Tarifens Overholdelse, og at § 7 i det her omhandlede Tilfælde forsaavidt ikke er overholdt af Nationaltrykkeriet, som Udbetaling af Arbejdsløn ikke er sket den paagældende Fredag.

Da dette imidlertid efter det oplyste skyldes Firmaets Insolvens, og da Københavns Bogtrykkerforening ikke uden en udtrykkelig Hjemmel, som ikke forefindes, kan antages overfor Dansk Typograf-Forbund at have paataget sig noget Ansvar for dens Medlemmers Betalingsevne i Forhold til deres Arbejdere, ganske særlig naar Insolvensen saaledes som i dette Tilfælde er konstateret ved den umiddelbart efter Betalingsnægtelsen indtraadte Konkurs, kan den af Dansk Typograf-Forbund nedlagte Paastand ikke tages til Følge.

Thi eragtes:

Den af Dansk Typograf-Forbund nedlagte Paastand kan ikke tages til Følge.

København, den 22. Oktober 1924.

Aug. Goll.

STATENS DYRE TRYKSAGER

—

Hr. Redaktør! Forund mig Plads for følgende:

Saavel under Finanslovsbehandlingen i Folketinget som i Forenklingskommissionen har Statens Anskaffelse af Tryksager været Genstand for Kritik, i alt væsentligt gaaende ud paa, at det Firma, der hovedsagelig fremstiller Statens Tryksager, Aktieselskabet *J. H. Schultz,* har været altfor stram med sine Priser.

Folketingsmand, Typograf *Jul. Schrøder* har Ret, naar han i sin Finanslovstale siger, at man kan daarligt dømme i Sager uden at kende de nærmere Omstændigheder, under hvilke Tryksagerne fremstilles; thi her ligger Hunden begravet.

Fremstillingen af Statens Tryksager fordyres nemlig efter min Formening i en uhyggelig Grad ved *en mangelfuld Affattelse af selve Manuskriptet.*

Mange Gange faar man det Indtryk, at Manuskriptet kun er en Ramme, indenfor hvilken et Lovforslag eller en Betænknings Indhold først *senere* skal trækkes op, Teksten synes at være det underordnede — i første Omgang.

Nu maa man erindre, at et Lovforslag eller en Betænkning ikke er en Avisartikel eller en Nic-Carterroman, paa hvilken man læser en Korrektur, retter Bogstavfejl og saa ellers kører Satsen i Maskinen til Trykning. Blot en fejl Sætningsbygning eller et forkert anbragt Skilletegn kan give en Lovparagraf, en Sætning en hel anden Betydning end tilsigtet. Derfor bliver der paa Statens Tryksager ofte *en Korrektur af den anden Verden* — især naar Manuskriptet ikke er korrekt affattet fra første Haand — som sikkert ikke kendes andet Sted.

Man har Eksempler paa, at der i et færdigt Lovforslag maaske ikke findes et Bogstav tilbage af Lovforslaget i den oprindelige Sats, i den Grad har Tryksagen været Genstand for Korrektur. En væsentlig Aarsag til de dyre Tryksager!

Til bindtykke Værker leveres *Manuskriptet i Stumper og Stykker*, mange Gange i Leveringer paa en halv Snes Linier eller mindre, saa at man forundres over, at nogen overhovedet finder Rede i det hele! Mon ikke *det* fordyrer Tryksagen?

Tykke Betænkninger omskydes og ompagineres for et godt Ord, fordi Arbejdet ikke er ordentligt planlagt fra første Færd. Ogsaa det fordyrer Tryksagen!

Kort sagt, *der savnes Plan i Affattelsen* af Manuskriptet i de ministerielle Kontorer; man savner en sidste Instans, der siger, *inden* Manuskriptet gaar til Trykkeriet: Saadan skal det være!

Naar saa dertil kommer, at det Firma, der kontraherer med Staten om dens Tryksager, er nødt til at holde *en Stab af Arbejdere ud over det øjeblikkelige Behov*, fordi Firmaet aldrig véd, hvilket Øjeblik Staten kaster et Stykke Arbejde ind i Trykkeriet, et Arbejde, der skal være færdigt indenfor et Tidsrum af 0,5, saa synes jeg ikke, der er Anledning til at falde i Forundring over, at Staten maa betale noget mere for sine Tryksager end alle andre.

Jeg véd ikke, om der af rette vedkommende bliver set med venlige Øjne paa dette mit Skriveri, men det faar saa være. Jeg synes dog, at Firmaet *J. H. Schultz* fortjener at tages i Forsvar, netop af en Arbejder, fordi Firmaet ikke — som saa mange andre Firmaer vilde og kunde have gjort — har gjort sit Trykkeri til en Gæstgivergaard, men har holdt sammen paa Personalet, og det samme synes da heldigvis ogsaa flere end *C. V. Rantzau.*

DET NYE KULD

Af »Typograf-Tidende«s forskellige faste Rubrikker er »Nye Medlemmer« ikke den mindst interessante, idet den jo danner et i hvert Tilfælde nogenlunde sikkert Barometer for Fagets Tilgang. I denne Uge er saaledes ikke mindre end 21 unge Mænd og Kvinder blevet Indehavere af den lille, sorte Bog. Alene denne store Tilgang var i og for sig tilstrækkelig til at overraske, men hvad der i denne Uges Fortegnelse særlig har tiltrukket sig min Opmærksomhed er, at af disse 21 nye Medlemmer har ikke mindre end tre faaet »Sparket« samme Dag, som de er blevet udlærte.

Efter gennem fem lange Aar at have staaet og »neglet« paa for at skaffe det størst mulige Udbytte til Principalen, oprinder Dagen, hvor den nybagte Svend skal til at høste Lønnen — lad den end være nok saa beskeden — af Læreaarenes »Uddannelse«; men nej, ikke engang en Uges Svendeløn bliver ham forundt. Et beklagende Skuldertræk — — — »det er jo sløje Tider, men se op om nogen Tid; det kan jo være, at der bliver bedre Gang i Forretningen. Farvel og Tak!« Og en ny Kunstdiscipel rykker ind paa den ledige Plads.

Hvilken haarrejsende Sjofelhed!

Men er vi — den nye Svends Kolleger — egentlig ikke medskyldige i, at sligt kan finde Sted? Jeg spørger blot — eller har vi virkelig gjort alt, hvad vi evnede for at regulere Tilgangen til Faget, saaledes at der i hvert Fald i nogen Grad er Beskæftigelsesmuligheder til Stede for dets Udøvere.

For disse tre nye Svende var der altsaa ingen Beskæftigelsesmulighed — end ikke for en Uges Arbejde paa deres Lærested. Er de ikke saa »svineheldige« at kunne gaa over i andet Erhverv, er der praktisk talt ingen anden Eksistensmulighed end — Landevejen. Og det skulde vel egentlig ikke være Slutresultatet efter fem Aars »Uddannelse« i det typografiske Fag.

Denne Tildragelse bør for os være en alvorlig Opfordring til ved kommende Tarifforhandlinger at gøre et energisk Arbejde paa at revidere Lærlingeskalaen, saa den er analog med Fagets Behov. Thi gør vi ikke det, da ender vi »Arbejdets Studenter« som — »Arbejdets Proletarer«.

Esbjerg, 7. November 1924.

Johs. Bertelsen.

GENERALFORSAMLINGER OG MØDER

HILLERØD LOKALAFDELING

afholdt ordinær Generalforsamling paa Hotel »København« Søndag den 19. Oktober. *Harald Olsen* dirigerede.

Formanden, *Alfr. Rasmussen*, aflagde en kort Beretning over det forløbne Kvartal.

Kassereren, *Oskar Jensen*, oplæste Regnskaberne. Hovedkasseregnskabet balancerede med 2289 Kr. 25 Øre. Lokalkasseregnskabet balancerede med 881 Kr. 50 Øre.

Bestyrelsen fik Bemyndigelse til af Lokalkassens Midler at foretage Juleuddeling blandt Afdelingens arbejdsløse Medlemmer.

Paa Forslag af *Eyvind Jensen* blev der nedsat et Festudvalg, der bl. a. skulde arrangere Maskeraden 1925. Udvalget bestaar af *Person, Chr. Nielsen* og *Eyvind Jensen* med Ret til at supplere sig blandt Afdelingens Medlemmer.

Derefter oplæste *Ernst Christensen* Regnskabet for den lokale Sygehjælpekasse. Regnskabet godkendtes.

AARHUS LOKALAFDELING

afholdt en nogenlunde velbesøgt Kvartalsgeneralforsamling den 24. Oktober. *Aksel Andersen* valgtes som Dirigent, *P. Christiansen* som Sekretær. Forhandlingsbogen oplæstes og godkendtes.

Kassereren, *Chr. Rostgaard*, oplæste de reviderede Regnskaber for Juli Kvartal, som enstemmigt godkendtes. Forbundskassens Balancesum var Kr. 12.448,70 og Lokalkassens Kr. 4341,05 med Kr. 3064,99 i Kassebeholdning.

Til Aftenskolen for Arbejdere bevilgedes et Tilskud paa 15 Kr. og til Foredragsforeningen af 1901 15 Kr. samt til Lokalafdelingens Bibliotek (til Indbinding) 100 Kr., ligeledes bevilgedes til den nye Institution »Arbejdernes Oplysningsforbund« 25 Kr. og 5 Elevkontingenter à 10 Kr. Alt enstemmigt.

Angaaende Tilskudet til Biblioteket ønskede *Hans Hammer* at gøre den Bemærkning, at vort lille Forbund sikkert ikke i det lange Løb evnede at bringe de økonomiske Ofre, som var nødvendige til denne Sag, og henviste til, at vi jo her i Aarhus var saa heldige at have Statsbiblioteket. *Holger Hansen* oplyste, at 33 pCt. af Afdelingens Medlemmer aftog Bøger i Biblioteket, og da der som Regel i hvert Laan var fra 2—3 og indtil 5 Bøger, turde det vel ikke paastaas, at Virksomheden var i særlig Stagnation. Angaaende Tilskudet til Oplysningsforbundet vilde *Hans Hammer* benytte Lejligheden til at takke de Mænd, der havde viet deres Kræfter til denne for Arbejderklassen saa betydningsfulde Sag.

E. Stecher Christensen aflagde Beretning fra »Arbejdernes Brugsforening« og nævnte Hovedtallene i Foreningens sidst aflagte Regnskab, hvoraf fremgik, at Gælden nu var nedbragt med 50.000 Kr. Opfordrede til fortsat Tilslutning til Foreningen. Beretningen godkendtes uden Diskussion.

Som Repræsentant til Fagets Lærlingeafdeling genvalgtes *Ernst Pedersen* enstemmigt.

Formanden, *Marthin Pedersen*, forelagde paa Styrelsens Vegne Spørgsmaalet, hvorvidt Afdelingen i Vinter skulde arrangere Karneval med den lille Udvidelse i Programmet, at alle Lokalerne i Arbejdernes Forsamlingsbygning lejes hertil. Skitserede i store Træk Arrangementet og udtalte, at Entréen, 3 Kr. pro persona, næppe vil virke afskrækkende paa nogen, naar der baade var Variété, Maskebal og almindeligt Bal m. v. at vælge imellem paa samme Tid.

Efter Bemærkninger imellem *Hammer, Formanden, Lehmann, Clausen* o. s. v. vedtoges det enstemmigt, at Afdelingen arrangerer det nævnte Karneval.

— — —

Derefter afholdt Hjælpekassen Generalforsamling. Forhandlingsbogen godkendtes. *Rostgaard* oplæste det reviderede Regnskab, som enstemmigt godkendtes. Balancesummen var Kr. 7509,59. Til 11 Enker og en Kollega med meget lang Sygdomsperiode bevilgedes 765 Kr.

LOKALAFDELINGEN I KØBENHAVN

EKSTRAKT AF REGNSKABET FOR JULI KVARTAL 1924

INDTÆGT:

Beholdning den 1. Juli 1924:		
Sætternes Privatkasse	51.178,49	
Trykkernes do.	5.163,56	
do. Begravelseskasse	5.719,24	
Kvindernes Privatkasse	763,72	
Lokalkassen	72.345,49	
Det særlige Fond	28.297,04	
		163.467,54
Arbejdsløshedskassen og Reservefonden:		
Kontingent af heltbetalende	81.373,95	
do. af halvtbetalende	13.162,60	
Refunderet fortsat Hjælp	23.012,25	
Indskud	191,00	
		117.739,80
Sygekassen:		
Kontingent	27.453,15	
Administration fra Invalidefonden	204,05	
Underskud i Kvartalet	3.650,89	
		31.308,09
Hjælpekassen:		
Kontingent		4.226,60
Begravelseskassen:		
Kontingent		7.113,25
Invalidefonden:		
Kontingent		4.081,05
Lokalkassen:		
Kontingent af heltbetalende	13.402,85	
do. af halvtbetalende	1.693,80	
Renter af Sparekassen	1.016,00	
Tilskud fra Sygekassen	450,00	
do. fra Begravelseskassen	200,00	
Refunderet Understøttelse	149,94	
Administration fra de kommunale Hjælpekasser	438,67	
Indtægt ved Sommerfesten	1.379,10	
do. fra Sommerhuset	941,50	
Bonus fra Telefonselskabet	64,00	
Refunderet Arbejdsløn	50,00	
		19.785,86
Det særlige Fond:		
Kontingent	5.764,30	
Renter	500,59	
		6.264,89
Sætternes Privatkasse	937,56	
Trykkernes do.	154,73	
do. Begravelseskasse	215,04	
Kvindernes Privatkasse	71,94	
		1.379,27
	Balance Kr.	355.366,35

UDGIFT:

Arbejdsløshedskassen og Reservefonden:		
Understøttelse p. Stedet à 4,00	23.304,00	
do. à 3,50	16.341,50	
do. à 3,00	7.776,00	
do. à 2,75	1.958,00	
do. à 2,50	3.897,50	
Hjælpekasseunderstøttelse	26.145,81	
Fortsat Hjælp	23.777,33	
Rejseunderstøttelse à 3,75	138,75	
do. à 3,25	113,75	
do. à 2,75	63,25	
Understøttelse paa Skole	396,00	
Omflytningsbidrag	12,00	
Indsendt til Hovedkassen	13.815,91	
		117.739,80
	At overføre Kr.	117.739,80

	Overført Kr.	117.739,80
Sygekassen:		
Pengehjælp i Hjem og paa Hospital	18.612,00	
Betalt Hospital	1.630,90	
Lægehonorar	6.986,41	
Speciallæge	2.289,52	
Ekstra Læge	364,04	
Barselhjælp	600,00	
Medicin til arbejdsløse	80,97	
Nationalforeningen	294,25	
Administration	450,00	
		31.308,09
Hjælpekassen:		
Pengehjælp	3.799,00	
Indsendt til Hovedkassen	427,60	
		4.226,60
Begravelseskassen:		
Begravelseshjælp	2.100,00	
Administration	200,00	
Indsendt til Hovedkassen	4.813,25	
		7.113,25
Invalidefonden:		
Invaliderente	599,94	
Administration	204,05	
Indsendt til Hovedkassen	3.277,06	
		4.081,05
Lokalkassen:		
Lønninger	2.797,22	
Porto	234,20	
Tryksager	458,75	
Budløn	605,00	
Møder, Lokaleleje og Husleje	1.920,90	
Brændsel, Belysn. og Rengør.	362,33	
Telefon og Telegrammer	401,51	
Overført til Sætterafdelingen	50,00	
do. til Trykkerafdelingen	73,00	
do. til Kvindeafdelingen	50,00	
do. til Invalidefonden	127,45	
Ekstra Hjælp	585,85	
Sommerfesten	2.636,30	
En Fane	1.243,00	
Skab og Reol	367,50	
Afdrag og Renter paa Sommerhuset	1.190,26	
Arbejdstab	18,00	
Skovturen for de arbejdsløse	2.713,70	
Anskaffelser og Istandsættelser ved Sommerhuset	938,88	
Udlagt Arbejdsløn	212,49	
Refunderet Komm. Hjælpekasse	160,00	
Bladhold og Assurance	53,31	
Kontorsager og Duplikering	128,23	
Banneret til Begravelser	44,50	
Laur. Jensens Enke	75,00	
Andre Udgifter	179,36	
		17.626,74
Det særlige Fond:		
Sygehjælp	3.617,00	
Ekstra Hjælp	1.196,10	
Lønninger	2.360,00	
Budløn	605,00	
Borups Højskole	100,00	
Kl. 5's Ferieture	50,00	
Lokaleleje	700,00	
Boserups Minde	25,00	
		8.653,10
Sætternes Privatkasse	50,00	
Trykkernes do.	73,00	
do. Begravelseskasse	0,00	
Kvindernes Privatkasse	50,00	
		173,00
Beholdning den 30. Septbr. 1924:		
Sætternes Privatkasse	52.066,05	
Trykkernes do.	5.245,29	
do. Begravelseskasse	5.934,28	
Kvindernes Privatkasse	785,66	
Lokalkassen	74.504,61	
Det særlige Fond	25.908,83	
		164.444,72
	Balance Kr.	355.366,35

København, 21. Oktober 1924.

O. A. Lundin.

Revideret 28. Oktober 1924.

Carl Christoffersen. *Albert Michelsen.*
Carl Schnoor. *Chr. Østergaard.*

ARBEJDSLØSE I BOGTRYKFAGET

Tilmeldte Ledige ved Centralarbejdsanvisningskontoret i København.

Branche	1. Nov. 1924	1. Okt. 1924	1. Nov. 1923	1. Nov. 1922	1. Nov. 1921
Haandsættere	168	180	205	239	177
Maskinsættere	11	13	20	21	22
Trykkere	36	47	58	44	28
Stereotypører m. fl.	3	1	4	2	5
Mandl. Hjælpearb.	20	22	29	33	14
Kvindel. —	38	47	77	81	77
Ialt	276	310	393	420	323

Ved den offentlige Arbejdsanvisnings Kontorer fandtes der ved Maanedens Begyndelse tilmeldt ialt 533 Medlemmer af Bogtrykfagets Arbejdsløshedskasse, heraf ved Provinskontorer paa Øerne 96, i Jylland 161.

Ring til 13,331
og reserver Billetter til Typografernes Novemberfest.

NÆR OG FJÆRN

BILLETTER til Novemberfesten faas paa Kontoret i Aften Kl. 5—6½ og i Morgen, Lørdag, Kl. 11—1. Intet Billetsalg ved Indgangen.

OPPOSITIONEN imod Københavns Bogtrykkerforenings Formand, Hr. *Einar Levison*, fik en krank Skæbne paa Foreningens Generalforsamling forleden, idet kun *fem* Mand stemte imod Formandens Forbliven. Hovedmanden for Oppositionen, Hr. *Poul Hertz*, der i sit Blad saa godt som havde afsat den gamle Bestyrelse, foretrak at blive hjemme og overlod til Hr. *Bjarnøe* at optage den haabløse Kamp med Fægteren Levison, som nu rider videre paa sin stejle Ganger — foreløbig i hvert Fald.

TIL HAANDSÆTTERNE! Tarifen er sagt op. I den Anledning indkalder Brancheklubben til Møde, hvor man behandler nye Tarifforslag samt vælger Repræsentanter til Tarifkommissionen. Da Brancheklubben er det eneste Sted, hvor en ordentlig Behandling af disse Ting finder Sted, opfordres Haandsætterne til at møde fuldtallig op paa Bog- og Akcidenssætterklubbens Møde Fredag den 21. November i Rømersgade 22.

For Bog- og Akcidenssætterklubben
Carl F. Hansen.

TIL MASKINSÆTTERNE! Dagsordenen for Generalforsamlingen paa Søndag bliver: 1) Drøftelse af Tarifen. 2) Valg af Brancherepræsentant til Tarifkommissionen. — Umiddelbart efter Branchemødet afholder K. M. K. ekstraordinær Generalforsamling med følgende Dagsorden: 1) Den aarlige Frokost (der er stillet Forslag om ikke at afholde Frokost i Aar). 2) Eventuelt.

For Maskinsætterklubben
W. Møller.

60 AAR. Lørdag den 15. November fylder Typograf *P. M. Dabelsteen*, Frederikssundsvej 96 A, 60 Aar. D., der er en meget afholdt Kollega, er kendt for sit gode Humør og sine glimrende Sange, som han ved mange forskellige Lejligheder har glædet Typograferne med. Han arbejder paa »Kristeligt Dagblad«, hvor han har været de sidste 20 Aar.

FORTEGNELSE NR. 4. Bog- og Papirhandelen »Fremad«, Frederiksborggade 33, har i disse Dage udsendt en ny Fortegnelse over social Literatur og over en Række Romaner og Fortællinger, der udsælges til meget billige Priser — helt ned til 35 Øre! Fortegnelsen sendes gratis og franko fra Firmaet.

SOCIALISMENS STORMÆND. At fremskaffe virkelig gode Billeder af Socialismens betydeligste Forkæmpere har hidtil været ret vanskeligt, hvorfor Bogforlaget »Fremad« har formaaet den bekendte Raderer W. Pech, hvis Speciale netop er Portrættet, til i sin store Samling »Berømte Mænd« at optage Billeder af *Karl Marx, Fr. Engels, F. Lasalle, Aug. Bebel* og *Karl Kautsky*. Resultatet er blevet usædvanlig smukt, de vellignende og fint udførte smaa Raderinger sælges endda til den meget billige Pris af Kr. 1,50 pr. Stk. og vil være en virkelig Pryd paa enhver Væg. Et Prospekt med formindsket Gengivelse af de her nævnte Billeder udleveres gratis fra Bog- og Papirhandelen »Fremad«, Frederiksborggade 33, København.

Trængende ved Juletid
arbejdsløse, Enker, syge uden Understøttelse, gamle Kolleger, som har lagt Roret op, og hvem som ellers kan være værdig dertil, hjælper man ved at købe en Billet til
Typografernes Novemberfest.

KASSEEFTERSYN

TYPOGRAFERNES UNDERSTØTTELSESKASSE FOR ENKER OG EFTERLADTE

Ved et Dags Dato af undertegnede Revisorer foretaget uanmeldt Kasseeftersyn hos Kassereren *Carl J. Christoffersen* forefandtes:

I Obligationer	69.000,00
I Sparekassen	12.772,08
Kontant	325,38
Ialt Kr.	82.097,46

Endvidere i:

Legatfonden	4.000,00
Sparekassen	146,36
Ialt Kr	4.146,36

hvilket var i Overensstemmelse med Bøger og Bilag.

København, 3. November 1924.

E. Hammer. *Carl O. Petersen.*

DANSK TYPOGRAF-FORBUND BOGTRYKFAGETS ARBEJDSLØSHEDSKASSE

VESTERGADE 5, 1. SAL
KØBENHAVN B.

KONTORERNE er aabne for Ind- og Udbetaling fra 1—3 undtagen *Lørdag (11—1)* samt *Fredag* og *Mandag Aften Kl. 5—6½*. Telefon 4331.

FORMANDEN træffes som Regel til samme Tider. Telefon 13,331.

ANVISNINGSKONTORET. Telefon 4331. Før Kl. 9 Form. og efter 6 Aften gennem Str. 1683. Telegramadr.: Typforbundet, Kbhvn.

FORENINGSMEDDELELSER

KVITTERING FOR MODTAGNE JULI KVARTALS REGNSKABER. 6. November: Ribe pr. Bl. 100,00, Kt. 120,00, ialt 220,00.

Dermed er samtlige Regnskaber indgaaet.

København, 11. November 1924.

Forretningsudvalget.

TILSKUD FRA HOVEDKASSEN er efter lovformelig Begæring tilsendt følgende Afdelinger: 6. November: Ribe i St. f. en Del af Juli Kv. Overskud 100,00; Køge 200,00. 10. November: Sønderborg 300,00. 11. November: Fredericia 150,00.

København, 11. November 1924.

Forretningsudvalget.

NYE MEDLEMMER

København: Sætter Holger Nielsen, udl. 31. 10. 24 i Nørrebros Centraltr. (arb. s. St.). Sætter Aage Hinrick, udl. 26. 10. 24 hos Kjellin (arb. s. St.). Trykker Svend Erik Adolphsen, udl. 1. 11. 24 i Exprestr. (arb. s. St.). Trykker Johan Zimmerdahl, udl. 1. 11. 24 hos Christtreu (arb. s. St.). Trykker Hans Larsen, udl. 11. 10. 24 hos Kandrup & Wunsch (arb. s. St.). 1476 Poulsens Hu-

stru Anna (Syge- og Begravelseskassen). Paal. Carla Hammer, udl. 7. 11. 24 hos Weiss (arb. s. St.).

Aalborg: Sætter Aage Gregersen, udl. 5. 11. 24 hos P. Hansens Eftfl. Aarhus: Sætter Børge Andreasen, udl. 1. 11. 24 i Nationaltr., og Trykker Vilhelm Reibke Nielsen, udl. 1. 11. 24 i Jydsk Centraltr. Esbjerg: Sætter Jens Jensen, udl. 3. 11. 24 i »Vestkysten«. Frederikshavn: Sætter-Trykker Henry Valdemar Nielsen, udl. 1. 11. 24 hos Bogtr. Frederiksen. Hjørring: Sætter Hans Thorvald Marius Nielsen, udl. 1. 11. 24 hos Bogtr. Mortensen, og Sætter Frode Lund Nielsen, udl. 1. 11. 24 hos Bogtr. Jørgensen. Holbæk: Sætter Karl Aug. Vilh. Mouritzen, udl. 1. 11. 24 i Amtsavisen, og Sætter Henning Jul. Nielsen, udl. 29. 10. 24 i Holbæk Amtstid. Lyngby: Sætter Alex. Julius Clarè, udl. 1. 11. 24 i Eksprestr. Odder: Trykker Arne Jensen, udl. 1. 11. 24 hos E. Kjeldsen. Ringsted: Sætter Aksel Holger Hansen, udl. 1. 11. 24 hos Ahrent Flensborg.

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedkommende Lokalafd.

TILTRAADTE

København: 1240 Johannes Petersen fra Rejse (arbl.). 4420 R. Elm Jensen fra Roskilde (Schultz). 4201 Ejner Sørensen fra Nykøbing M. (arbl.). Hj.arb. Hans Mølholm fra Jord- og Betonarb. Fagf. (Christtreu).

Aalborg: 4263 Kaj V. Jacobsen i Pl. Aarhus: 3546 O. A. Holtzmann (arbl.). Esbjerg: Charles Sørensen (overfl. fra Specialarbejderforb.), 3343 Edwin Hansen (Højskole), 6029 Albert Haagensen (Højskole), 7260 Alfred Petersen (Højskole) og 3845 N. Nic. Jensen (Højskole). Haderslev: 3375 Søren Møller (Modersmaalet). Haslev: 3460 R. Bruno Frederiksen (Skole). Helsingør: 3409 Anker Nielsen (arbl.), 3763 Carl Emil Hellner (Højskole) og 3147 Ch. Krogh (Højskole). Nykøbing F.: 6152 Martin Pedersen (A/S Centraltr.). Sønderborg: 5309 Anna Christensen (arbl.).

FRATRAADTE

København: 6152 Otto Petersen til Nykøbing F. (Centraltr.). 3521 Reinhardt Nielsen paa Rejse.

Aalborg: 7046 Ernst Christensen paa Rejse. Esbjerg: 3375 Søren Møller til Haderslev i Pl. og 4254 Ejner Olsen til Tønder (Militær). Faaborg: 3932 Ove Appel til Odense i Pl. Frederikshavn: 7144 Harry Rasmussen til Nørresundby i Pl. Haderslev: 7181 Hans Bryld til Udlandet i Pl. Helsingør: 6544 Hans Sørensen Egholm paa Rejse. Horsens: 7284 Kristian Sørensen til Sønderborg (Militær). Løgstør: 7232 Aage Chlemmensen paa Rejse. Ribe: 3468 Johan Lausten paa Rejse. Sønderborg: 3830 Friedrich Hess paa Rejse. Tønder: Chr. Nissen paa Rejse. Viborg: 3460 Bruno Frederiksen til Haslev (Skole), 3763 Carl E. Hellner til Helsingør (Skole) og 3392 V. Riemenschneider til Kbhvn. (arbl.).

UDMELDT

København: 4062 Hans Jørgensen (Bogtrykker).

Typografernes Sangforening.

Alle Sangerne bedes møde præcis Kl. 8 i Aften. — Efter Prøven forskellige Meddelelser samt event. Medlemsmøde. (1æ)

ANNONCER

I Henhold til Anvisningskontorets Regulativ, Punkt 6, gøres opmærksom paa, at ingen maa slutte bindende Aftale om Pladstilbud, før Henvendelse er sket til Lokalkassereren i den paagældende By eller i København til Anvisningskontorets Bestyrer. Undladelse heraf medfører Karantæne.

Sætter-Trykker.

Ung, alsidig uddannet Typograf, der har gennemgaaet Fagskolens Sommerkursus 1924, ønsker Plads snarest. — Billet mrkt. »254« modtager Ekspeditionskontoret.

Dygtig Trykker,

som er kendt med alt i et mindre Akcidenstrykkeri forefaldende Arbejde og kan arbejde selvstændig, kan faa Plads.

Bill. mrkt. 2128 modtager *Sylvester Hvid, Nygade 7, København K.* (256)

Trykker

søger Plads som Akcidens- eller Avistrykker, kendt med moderne Maskiner, har arbejdet selvstændigt; i Mangel heraf, som Medhjælper. God Anbefaling haves.

Billet mrkt. »253« bedes tilsendt Ekspeditionskontoret.

Ved Trykkeri søges

Stilling af 25-aarig Typograf med god Handelsskoleeksamen. Kontor-, Ekspeditions- eller typografisk Arbejde. Event. søges en *mindre Forretning* (Trykkeri, Bog- & Papirhandel) til Leje eller til Købs; gerne i Stationsby. — Billet mrkt. »255« modtager Ekspeditionskontoret.

Tandlæge Edv. Møller,

Købmagergade 30, 2.

Konsultationstid 10—3½, 6—7 Efterm. — Telefon 8181. (12)

Husk A. E.s Rabat.

Største Besparelse

for Foreningens Medlemmer er at benytte **A. E.s Rabatkort.** Kortene udleveres gratis paa Foreningens Kontor. (16)

Tandlæge Viggo Jensen

Klareboderne 2 II,

Hj. af Købmagergade 40.

Konsultationstid fra 10—7. Onsdag og Lørdag fra 10—3½. Telefon 15868. (168)

Typografernes Stiftelse.

Den aarlige Generalforsamling

afholdes

Søndag den 30. Novbr. 1924 Kl. 10½ pr.

i Rømersgade 22, 1. Sal til Gaden.

Dagsorden: 1) Aarsberetning og Regnskab for Virksomheden 1923—24. 2) Forslag angaaende Bevilling af Midler til Anvendelse i det løbende Regnskabsaar. 3) Forslag til Lovændring (§ 18—20). 4) Opstilling til Valg af Formand (afgaaende H. C. Nielsen), 2 Styrelsesmedlemmer (afgaaende Oscar Johansen og Carl Nielsen) og 1 Revisor (afgaaende Christoffersen). 5) Eventuelt.

(252) *Styrelsen.*

A/S F. L. BIE

Gothersgade 28, København K.

Telefoner: Centr. 11,462, 8062 & Palæ 1556.

Grafisk Fagforretning

leverer bedst og billigst fra Lager forniklede **Tænger, Aale, Vinkelhager** og alt andet Tilbehør for Trykkeriet og Sætteriet.

Stort Lager af alle grafiske Maskiner. (9)

PARITZ GOTTSHALCK

KONGENS NYTORV 8 · TELEFON 3378

Nye og brugte Maskiner haves paa Lager.

Stort Lager af alle Utensilier. (11)

BARNE VOGNE

S. JOHANSENS BARNEVOGNSFABRIK

RATEBETALING

AMERIKAVEJ No. 1

TELEFON VESTER 2886X

(195)

ADOLPH WULFF

fører alle Artikler for Bogtrykkere.

Maskiner · Skrifter · Farver

fra de bedste Fabrikker.

Valsemassefabrik og Valsestøberi.

Brugte Maskiner haves altid paa Lager.

Gothersgade 8. Kjøbenhavn K.

Telefon Central 39 og 5539. (6)

Godt Arbejde kræver godt Værktøj.

Brug DRUBINS Danske Trykfarver.

Eneste danske Specialfabrik for Bog- og Stentrykfarver.

Telefon 9090 Telegr.-Adr.: DRUBIN, Valby.

(14)

(152)

SKRIFTSTØBERI "AMSTERDAM" A/S.

AMSTERDAM • HOLLAND

Omgaaende Levering

Største Udvalg i moderne Brød- og Titelskrifter af reneste Raamaterialer. Messinglinier af fineste amerikanske Messing.

AGENTUR OG LAGER:

ERIK LEVISON • VESTRE BOULEVARD 36 • KØBENHAVN B.

TELEFONER: CENTRAL 3018 OG CENTRAL 14823 • FABRIK: VESTER 7982

Sat med: Hollandsk Mediæval og Hollandsk Mediæval Kursiv

Redaktør: Fr. Nielsen, Bygaardsstræde 8, Køge. Ekspeditør: Karl Sørensen, Vestergade 5, 1. Sal, Kbhvn. B.
Abonnem. gennem Postkontorerne: 1 Kr. 50 Øre Kv. Annoncer: 35 Øre pr. Petitlinje (pladss. Medl. 25 Øre). 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. Bording (V. Petersen). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 47 KØBENHAVN DEN 21. NOVEMBER 1924 51. AARGANG

DANSK TYPOGRAF-FORBUND

TIL REVISORERNE I LOKAL-AFDELINGERNE

I nærværende Numer bringes et Sammendrag af Afdelingernes indsendte Regnskaber. Sammendragets Rubriker er ganske de samme, som findes i Skema V, »Kvartalsopgørelse«, i Kassebogen.

Revisorerne erindres om, at det er deres uafviselige Pligt at forvisse sig om, at de her anførte Summer svarer til Kassebøgerne. Det skal gøres for at kontrollere, at Afdelingskassererne indsender det rigtige Regnskab, og at Hovedkassereren opfører de indsendte Regnskaber.

København, 19. November 1924.

Forretningsudvalget.

Dansk Typograf-Forbunds København Afdeling

(Samtlige Medlemmer)

Ordin. kvartaarlig Generalforsamling

afholdes

Søndag den 23. Novbr. Kl. 10 præcis

i Rømersgade 22 (Festsalen).

Dagsorden: 1. Beretning. 2. Regnskabet. 3. Forslag om Tegning af en Aktie i Arbejdernes Landsbank. 4. Eventuelt Valg af en Repræsentant til Arbejdernes Landsbank. 5. Valg eller Opstilling til Valg af 3 Voldgiftsretsmedlemmer samt 3 Suppleanter.

Medlemskort skal forevises ved Indgangen.

Lokalstyrelsen.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND KØBENHAVNS AFDELING

VALG AF TARIFKOMMISSION

Bog- og Akcidenssætterne

Fredag den 21. November Kl. 8 Aften i Rømersgade 22, den lille Sal o. G.

Carl F. Hansen,
Formand for Bog- og Akcidenssætterklubben.

Stereotypørerne

Fredag den 21. November Kl. 7 Aften i Rømersgade 22, 1. Sal til Gaden.

Franz Dupont,
Formand for Stereotypørklubben.

TIL SITUATIONEN

Som bekendt er Tarifen opsagt. Den er opsagt i Overensstemmelse med Typografernes Beslutning paa den Generalforsamling, der afholdtes den 19. Oktober i Idrætshuset.

Men se, — ikke saa snart var Opsigelsen sket, før der i et anbefalet Brev indløb Ændringsforslag, og disse var lige saa mange og lige saa lange som et ondt Aar. De kom fra Københavns Bogtrykkerforening og til Dansk Typograf-Forbund og omhandlede den af Forbundet opsagte Tarif.

Denne Anmasselse bekræfter sig som noget nyt i Forholdet mellem de to kontraherende Parter. Tidligere var det altid saaledes, at den Part, der sagde op, ogsaa gjorde de indledende Skridt til Forhandling om en ny Overenskomst.

Saaledes var det, ja — men saaledes er det ikke mere, ak nej! Og den gode Tradition er brudt fra Københavns Bogtrykkerforenings Side.

Dette kunde nu være, hvad det er. Men dernæst kommer Arten af disse Ændringsforslag. Ingen skal sige, at Betegnelsen Anmasselse er for stærk. Tværtimod. De modtagne Ændringsforslag er af den Art, at en Haan og en Spot mod Typograferne ikke kunde være tydeligere placeret. Det er, som al Forstaaelse af det kollektive Forhold er *blæst* væk, og i Stedet synes man at tro, at Tarifen kan laves om til en Slavekontrakt, og at man med denne Slavekontrakt kan lægge Typograferne og deres Organisation i Lænker?

Hvad er det dog for en Opfattelse?

I »De grafiske Fag« har vi jo ganske vist set alle de Deklamationer, Hr. Levison fornylig paa en hel Aften har foredraget i Københavns Bogtrykkerforening. *»Maadehold«* kunde have været Titlen paa dette sørgmuntre Teaterstykke.

Efter — ifølge det samme Blad — at have deklameret sit Maadehold i offentlig Polemik, forsvarer og fortæller Hr. Levison K. B.s Medlemmer sit Maadehold overfor Typograferne med følgende Begyndelse:

> »Det blev endvidere sagt, at jeg var umaadeholden i min Optræden overfor Typografernes københavnske Afdelings Formand, Samuelsen . . . .«

hvorefter der afleveres en ganske køn Prøve paa Maadeholdet, som i hvert Fald undertegnede skal skaane Læserne for.

Og fortsat:

> »Det er bebrejdet mig, at jeg indtog en umaadeholden Forsvarsstilling overfor alle opdukkende Spørgsmaal. Det er muligt, at jeg personlig i visse Tilfælde med Henblik paa de her anførte Ting har indtaget en noget stærkere Forsvarsstilling, end mange synes om. Jeg er selv opdraget i Bogtrykkerkredse i 3 Generationer. Jeg har set, hvorledes Bogtrykkerne Gang paa Gang er veget ud og har ladet sig træde under Fødder. Dette har præget mit Sind. Jeg finder det forsvarligt, at Organisationen optræder bestemt . . . .«

Her har vi Forklaringen paa Hr. Levisons Maadehold! Det er den Art af Maadehold, der ogsaa præger de modtagne Ændringsforslag.

Disse bliver dog ikke mere berettigede, naar de ses i Belysning af Hr. Levisons Generalforsamlingstale for 2 Aar siden, i hvilken det lød:

> »Ved Tarifen af 1. April 1922 har vi (Bogtrykkerne) opnaaet mange Fordele samtidig med, at der er ydet Typograferne Retfærdighed paa de Omraader, hvor der tiltrænges Ændringer.«

Hvorledes nu faa Overensstemmelse med denne Udtalelse for 2 Aar siden og saa med de tilsendte Ændringsforslag? Ja, man maa nok spørge! Thi Forholdene har dog ikke forværret sig siden den Gang, tværtimod.

Men med de tilsendte Ændringsforslag, som Hr. Levison beder Forbundet tage under velvillig Overvejelse, tror jeg, at disse nok skal bidrage sit til at klare *Typografernes* Stilling.

Den Art Maadehold, der er nedlagt i Forslagene, staar derfor som et saa ejendommeligt Udslag af »Bogtrykkernes Overvejelser«, at det ogsaa kan komme til at kræve sit *Ansvar.* *Jul. Samuelsen.*

LÆRLINGELOVENS § 7

AFVASKNING AF VALSER ETC.

Som det vil være Medlemmerne bekendt, stod der for ca. halvtredje Aar siden en Strid vedrørende Lærlinges Beskæftigelse ved »Oprydning og Tilrettelægning af Arbejdet« i den ekstra halve Time udover de faglærte Medhjælperes Arbejdstid, som Lærlingelovens § 7 hjemler Ret til.

Til Trods for den ret klare Ordlyd: »Oprydning og Tilrettelægning af Arbejdet« var der en Del af Principalerne, der i denne halve Time beskæftigede Lærlingene ved rent teknisk Arbejde, bl. a. Valsevaskning.

For at afskaffe dette Misbrug indsendte Fredericia Afdeling i Maj 1922 en Klage til Fabriksinspektøren. Denne tog Klagen til Følge og forbød dette Forhold. Principalerne appellerede Sagen til Direktoratet i København, men dette stadfæstede Forbudet.

Nu rejstes imidlertid Spørgsmaalet om Fabriksdirektoratets Kompetence til at afgøre saadanne Sager, og dette Spørgsmaal forelagdes daværende Indenrigsminister Kragh, som dog — selvfølgelig — intet gjorde ved Sagen.

Efter saaledes at have faaet Sagen grundig forkludret, fortsatte d'Herrer Principaler ganske roligt med Misbruget.

For at faa en Ende paa denne gamle Sag rejste Forbundets Formand Sagen i Folketinget under den nysafsluttede Finanslovdebat.

Socialminister *Borgbjerg* svarede følgende:

»Hr. Schrøder fremdrog nogle Lærlingespørgsmaal. For det første et Forhold med nogle Lærlinge paa et Bogtrykkeri i Fredericia, hvor disse Lærlinge blev sat til at afvaske Maskinerne og andre Jerndele udenfor den almindelige Arbejdstid. Der blev klaget herover. Fabriksinspektøren forbød det som stridende mod Loven, der siger, at den halve Time, der kan tillades saadanne Lærlinge udover den regelmæssige Arbejdstid, maa anvendes til Tilrettelægning eller Oprydning, og Fabriksinspektøren mente, at dette Arbejde med Afvaskning af Maskiner og Jerndele ikke kunde henføres derunder. Sagen gik saa videre til Fabriksinspektoratet, som godkendte Fabriksinspektørens Afgørelse, altsaa forbød en saadan Ordning. Men saa tog Provinsens Bogtrykkerforening Affære og indankede Sagen for Socialministeriet, *dog ikke selve Sagen om dette særlige konkrete Forbud i Fredericia. Det blev betragtet som færdigbehandlet.* Derimod indankede man Spørgsmaalet om hele den principielle Stilling om, hvorvidt Fabriksinspektøren og Fabriksinspektoratet havde Myndighed til at udstede et saadant Forbud. Dette Spørgsmaal er for Tiden til Overvejelse i Arbejdsraadet, som yderligere er foranlediget til at overveje dette Spørgsmaal derved, at den internationale Arbejdskonference i Genève i Fjor havde vedtaget en Henvendelse om, at hele dette Spørgsmaal tages op til Overvejelse. Saadan ligger Sagen, der vil blive afgjort saa hurtigt, som det overhovedet er muligt.«

Som man ser, er Sagens Realitet »Afvaskning af Maskiner og Jerndele« (derunder Afvaskning af Valser), som Afdelingen i Fredericia indankede, definitivt afgjort. Saadant maa Lærlinge ikke beskæftiges med, hverken før eller efter den for de faglærte Medhjælpere gældende Arbejdstid.

Skulde saadant desuagtet finde Sted, bedes vedkommende Afdeling uopholdelig klage til den paagældende Fabriksinspektør.

UPTON SINCLAIR:

MAN KALDER MIG TØMMERMAND

(Ny Tids Forlag.)

—

Det er en lidt underlig Bog, Upton Sinclair her har skrevet. I en Drøm lader han Kristus genopstaa iblandt os, og med Interesse følger man Forfatterens Skildring af, hvorledes han tænker sig, den ny Messias vilde blive modtaget i en moderne amerikansk Storby. Først føres han ind i de velhavendes Kreds, hvor han præsenterer sig selv i følgende Vending: Man kalder mig Tømmermand. Men han opdager hurtigt, at her hører han ikke hjemme, og snart finder vi ham midt iblandt de fattige, mellem de strejkende Arbejdere og dømte »Forbrydere«, hvorfor han erhverver sig Navnet »Bolschevik-Profet«. Hans Bolschevisme er imidlertid af en egen Art og kan udtrykkes i følgende, som Forfatteren lader ham sige til en Skare fattige Mennesker:

»Hvad godt vilde det gøre Jer, mine Venner, om I dræbte disse Slyngler? De Blodsugere, der piner Livet ud af de fattige, de skal ikke dræbes med Vold. Der er altfor mange af dem, og flere kommer der til i Stedet for dem, der dør. Og det værste er, at hvis I dræbte dem, saa tilintetgør I det i Jer selv, som gør Jer bedre end dem og giver Jer Ret til Livet. I tilintetgør disse Taalmodets og Barmhjertighedens Dyder, som er den fattiges Pryd og gør ham til Fyrste i Kærlighedens Rige. Lad os bevare vor Medlidenheds Krone og ikke erhverve os vore Undertrykkeres Laster. Lad os vokse i Visdom og finde Midler til at gøre en Ende paa Verdens Slaveherredømme uden at drage vore egne Hjerter ned i Smudset. I saa mange Menneskealdre har vi været taalmodige, lad os nu vente blot en lille Stund endnu og finde den rette Vej. Oh, mit Folk, mine elskelige fattige, ikke i Voldsomhed, men i Endrægtighed, i Broderskab ligger Midlet!«

En kort Tid prædiker Tømmermanden Fredens og Retfærdighedens Evangelium for Menneskene i den moderne Stad. Men tilsyneladende til ingen Nytte. Han ser med Sorg, at Menneskene er de samme nu som for to Tusind Aar siden. Og han udbryder: »Det er Rom, den evige Stad, det er Rom, som aldrig forgaar!« Han føjer til: »Jeg var kommen for at dø for dette Folk! Men nu — lad dem dø for sig selv!«

Upton Sinclairs Bog fremtræder ikke under de Former, man er vant til at se slige Emner behandlet paa. Men det er maaske nødvendigt af Hensyn til det Publikum, han har ønsket at tale til. Den indeholder imidlertid mange gode Sandheder og er af den Grund værd at læse.

Fr. N.

---

70 AAR.

En af Koldings ældste Kolleger — i hvert Fald den ældste »fungerende« — nemlig *Knud Elmsøe* (tidl. K. H. Sørensen) fylder Fredag den 28. November 70 Aar.

Elmsøe har i næsten en Menneskealder arbejdet i Kolding — først ved »Kolding Avis«, hvor han ogsaa ved adskillige Lejligheder tog Del i det journalistiske Arbejde, dernæst blev han Driftsbestyrer paa Kolding lith. Anstalt. Da denne Virksomhed i 1900 overtoges af Fr. Lumbye, virkede Elmsøe dèr som Faktor.

1921 startede det radikale »Venstrebladet« i Kolding, der i en Aarrække var blevet trykt hos Bogtr. Fr. Lumbye, eget Trykkeri, og Elmsøe knyttedes da til dette Foretagende. Og den Dag i Dag staar den gamle Svend, der nu har naaet Støvets Aar, og producerer Annoncer til »Venstrebladet«s Spalter.

Mange Kolleger vil mindes vor gamle Kollega paa 70 Aarsdagen.

Til Lykke! *H.—m.*

JULETRÆSFESTEN

Den af Typografernes Syge-Hjælpekasse aarlig arrangerede Juletræsfest afholdes Onsdag den 31. December (Nytaarsaften) i Idrætshuset og vil blive arrangeret paa samme Maade som de tidligere afholdte Julefester, med Dans om et kæmpestort Juletræ (hvert Barn faar en Present og en Plade god Spisechokolade); forskellig Underholdning og derefter gratis Dans for Børnene. Bal for voksne fra Kl. 7—4 til Tonerne af et stort Orkester under Ledelse af den populære Dirigent fra Tivolis Promenade-Orkester, Hr. Hjalmar Koefoed.

Billetpriserne er 75 Øre for Medlemmers Børn (Ikke-Medlemmers Børn Kr. 1,75) og 1 Kr. for voksne (inkl. Garderobe) og faas hos Kassereren, A. Andreasen, Vølundsgade 3 4, fra Fredag den 28. ds. og fremdeles hver Fredag Kl. 7—9. (Salget af Børnebilletter slutter Fredag den 19. December). Syge-Hjælpekassens Inkassatorer anmodes om at lade Medlemmerne tegne sig paa en Liste, og mod Aflevering af denne udleveres de bestilte Billetter.

REGNSKABS-OVERSIGT
FOR
DANSK TYPOGRAF-FORBUND
JULI KVARTAL 1924

A. Afdelingerne.

Indtægt:

Beholdning den 1. Juli 1924	1.356,81
Ordinært Kontingent	226.893,85
Andre Indtægter	404,55
Tilskud fra Hovedkassen	17.525,40
Balance Kr.	246.180,61

Udgift:

Rejseunderstøttelse	2.483,30
Understøttelse paa Stedet	87.103,30
Understøttelse af Hjælpekassen	45.585,39
Sygeunderstøttelse	49.827,09
Begravelseshjælp	2.900,00
Andre Udgifter	2.421,39
Indsendt til Hovedkassen	54.378,73
Beholdning den 30. Septbr. 1924	1.481,41
Balance Kr.	246.180,61

B. Hovedkassen.

Indtægt:

Beholdning den 1. Juli 1924	1.968.604,83
Renter	5.260,32
Indsendt fra Afdelingerne	54.378,73
Kommunetilskud	25.830,77
Abonnement og Annoncer	238,72
Ref. Telegrammer	38,35
Balance Kr.	2.054.351,72

Udgift:

Tilskud til Afdelingerne	17.525,40
Overfartsbilletter	101,50
Typograf-Tidende	5.024,87
Legatunderstøttelser	500,00
Administrationsbidrag til Det internationale Sekretariat	1.278,15
Kontingent til Forening for Socialpolitik	20,00
Bidrag til Borups Højskole	200,00
Redningskorpset	30,00
Repræsentationsudgifter	106,66
Rengøring	252,00
Kontorartikler	33,26
Lønninger og Honorarer	5.017,50
Rejseudgifter og Diæter	1.316,50
Porto	142,65
Telegram og Telefon	200,26
Tryksager	268,25
Bogbinder	99,00
Beholdning den 30. Septbr. 1924	2.022.235,72
Balance Kr.	2.054.351,72

København, 11. November 1924.

Karl Sørensen.

GENERALFORSAMLINGER

AALBORG LOKALAFDELING

afholdt Generalforsamling Fredag den 24. Oktober hos »Tinus«. — Af Beretningen fremgik det, at der har været arbejdet paa Oprettelse af en Fagklasse i Teknisk Skole, men Sagen er strandet paa manglende Interesse fra Principalernes Side(!). Et Par Dispensationssager refereredes. Paa et herværende Trykkeri beskæftiges en uorganiseret Hjælpearbejder formentlig under Tarifen. Forholdet søges ordnet. Der er i Øjeblikket 13 arbejdsledige i Afdelingen. — *Kassereren* oplæste de reviderede Kvartalsregnskaber. I Sygeunderstøttelse var udbetalt 1311 Kr. Lokalkassens Beholdning var 376 Kr. Beretning og Regnskab godkendtes. — Det vedtoges at afholde Juletræ i de nye Lokaler paa Hotel »Kronprinsen« den 28. December. — Sluttelig vedtoges det for næste Aar at bibeholde det nuværende Kontingent til Lokalkassen, 30 og 15 Øre.

— Efter Generalforsamlingen meddelte »Typografia«s Kasserer, *Joh. Gerdt*, at for ikke at overanstrenge(!) Medlemmerne, der lige havde været til Sygekassefest og snart skulde til Juletræ, vilde der ikke blive Fest før i Januar, men det bliver en »Knippelfest«. *C. C.*

REGNSKAB FOR JULI KVARTAL 1924

	Indtægt												Udgift																		Kassebeholdn. ved Kvartalets Slutn.	
	Kassebeholdn. fra forrige Kvartal		Ordinært Kontingent		Ekstra-Kontingent		Andre Indtægter		Tilskud fra Hovedkassen		Ialt		Rejseunderstøttelse		Understøttelse paa Stedet		Hjælpekasse-understøttelse		Reservefonds-understøttelse		Sygeunderstøttelse		Begravelses-hjælp		Andre Udgifter		Indsendt til Hovedkassen		Ialt			
	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.
Aabenraa	4	05	1327	35	»	»	»	»	»	»	1331	40	34	75	»	«	22	»	»	»	111	»	»	»	14	50	1140	»	1322	25	9	15
Aalborg	18	79	5065	65	»	»	»	»	»	»	5084	44	31	50	1610	50	798	»	»	»	1311	»	»	»	55	»	1200	»	5006	»	78	44
Aarhus	»	»	12448	70	»	»	»	»	»	»	12448	70	148	75	4223	»	2420	»	»	»	2096	»	»	»	143	25	3417	70	12448	70	»	»
Assens	25	»	381	80	»	»	»	»	140	05	546	85	17	»	263	50	152	»	»	»	»	»	»	»	4	»	85	35	521	85	25	»
Brønderslev	15	»	257	30	»	»	»	»	140	55	412	85	6	50	98	»	60	»	»	»	»	»	»	»	5	»	228	35	397	85	15	»
Esbjerg	12	50	1888	65	»	»	»	»	»	»	1901	15	11	»	267	»	146	»	»	»	76	»	»	»	20	»	1350	»	1870	»	31	15
Faaborg	26	65	521	35	»	»	»	»	»	»	548	»	113	05	»	»	66	»	»	»	48	»	»	»	5	50	285	»	517	55	30	45
Fredericia	35	»	1295	10	»	»	»	»	285	70	1615	80	44	75	669	»	434	»	»	»	315	»	»	»	24	25	93	80	1580	80	35	»
Frederikshavn	31	01	464	80	»	»	»	»	475	»	970	81	43	75	149	50	74	»	»	»	364	»	»	»	»	»	300	»	931	25	39	56
Grenaa	15	»	427	45	»	»	»	»	»	»	442	45	16	25	60	»	50	»	»	»	198	»	»	»	3	»	100	20	427	45	15	»
Haderslev	»	»	1414	50	»	»	6	»	1000	»	2420	50	18	50	897	»	458	»	»	»	540	»	»	»	17	75	489	25	2420	50	»	»
Haslev	7	15	215	80	»	»	»	»	»	»	222	95	6	50	21	»	16	»	»	»	»	»	»	»	»	»	170	»	213	50	9	45
Helsingør	6	20	904	40	»	»	»	»	3057	50	3968	10	117	75	1176	50	596	»	»	»	228	»	400	»	20	»	1399	50	3937	75	30	35
Herning	24	51	996	55	»	»	»	»	»	»	1021	06	39	50	»	»	24	»	»	»	«	»	»	»	9	»	925	»	997	50	23	56
Hillerød	61	70	2227	55	»	»	»	»	»	»	2289	25	159	50	149	»	160	75	»	»	562	»	»	»	21	75	1200	»	2253	»	36	25
Hjørring	10	69	1145	50	»	»	»	»	200	»	1356	19	9	75	574	»	200	«	«	»	»	»	»	»	14	»	550	»	1347	75	8	44
Hobro	35	»	308	85	»	»	»	»	293	»	636	85	6	50	72	»	46	»	»	»	»	»	»	»	5	»	472	35	601	85	35	»
Holbæk	35	»	1946	65	»	»	»	»	200	»	2181	65	16	25	1305	»	654	»	»	»	70	»	»	»	20	»	81	40	2146	65	35	»
Holstebro	»	»	1087	95	«	»	»	»	671	55	1759	50	26	»	563	50	326	»	»	»	196	»	»	»	13	»	635	»	1759	50	»	»
Horsens	»	»	2600	35	»	»	»	»	»	»	2600	35	41	25	939	»	446	»	»	»	354	»	»	»	31	»	789	10	2600	35	»	»
Kalundborg	35	»	962	60	»	»	»	»	»	»	997	60	15	75	585	80	262	»	»	»	76	»	»	»	»	»	23	05	962	60	35	»
Kolding	35	»	3776	»	»	»	»	»	1100	»	4911	»	49	75	2062	25	1153	»	»	»	852	»	»	»	38	75	720	25	4876	»	35	»
Korsør	15	»	478	65	»	»	»	»	»	»	493	65	130	75	»	»	54	50	»	»	»	»	»	»	7	50	285	90	478	65	15	»
Køge	15	»	640	35	»	»	»	»	»	»	655	35	19	50	157	50	102	»	»	»	164	»	»	»	7	50	189	85	640	35	15	»
Lyngby	18	88	153	55	»	»	»	»	150	»	322	43	49	»	68	»	63	25	»	»	»	»	»	»	3	50	100	»	283	75	38	68
Løgstør	35	»	166	»	»	»	»	»	400	»	601	»	»	»	391	»	182	»	»	»	»	»	»	»	3	50	»	»	576	50	24	50
Maribo	35	»	538	20	»	»	»	»	»	»	573	20	28	25	»	»	18	»	»	»	«	»	»	»	5	50	486	45	538	20	35	»
Marstal	9	20	161	85	»	»	»	»	»	»	171	05	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	1	»	160	»	161	»	10	05
Middelfart	34	72	637	30	»	»	»	»	800	»	1472	02	36	»	373	50	228	»	»	»	388	»	»	»	18	50	394	»	1438	»	34	02
Nakskov	35	»	1582	60	»	»	»	»	»	»	1617	60	55	45	461	50	194	»	»	»	700	»	»	»	16	»	155	65	1582	60	35	»
Nyborg	35	41	1005	25	»	»	»	»	400	»	1440	66	73	25	123	»	225	25	»	»	584	»	»	»	10	»	400	»	1415	50	25	16
Nykøbing F.	35	»	2513	65	»	»	»	»	200	»	2748	65	18	50	679	50	386	»	»	»	308	»	»	»	26	»	1295	65	2713	65	35	»
Nykøbing M.	50	»	646	90	»	»	»	»	»	»	696	90	12	50	348	»	234	»	»	»	»	»	»	»	6	50	»	»	601	»	95	90
Næstved	35	»	2597	05	»	»	13	»	»	»	2645	05	33	25	714	»	316	»	»	»	34	»	»	»	30	»	1482	80	2610	05	35	»
Odder	34	90	459	95	»	»	»	»	218	»	712	85	»	»	117	»	78	»	»	»	78	»	»	»	6	25	400	»	679	25	33	60
Odense	»	«	9183	05	»	»	76	50	500	»	9759	55	56	75	3436	25	1897	25	»	»	1876	»	»	»	90	75	2402	55	9759	55	»	»
Randers	15	91	3117	75	»	»	»	»	1000	»	4133	66	32	50	2091	25	1098	»	»	»	177	»	»	»	39	50	650	»	4088	25	45	41
Ribe	34	10	432	15	»	»	»	»	»	»	466	25	27	25	99	»	84	»	»	»	»	»	»	»	5	»	220	»	435	25	31	»
Ringkøbing	32	45	1064	15	»	»	»	»	»	»	1096	60	29	25	181	»	92	»	»	»	»	»	»	»	11	»	783	35	1096	60	»	»
Ringsted	33	95	1279	75	»	»	»	»	»	»	1313	70	18	»	537	50	327	»	»	»	40	»	»	»	14	50	350	»	1287	»	26	70
Roskilde	»	»	1825	60	»	»	»	»	797	05	2622	65	102	75	1256	75	699	75	»	»	52	»	»	»	»	»	511	40	2622	65	»	»
Rudkøbing	56	25	921	30	»	»	»	»	300	»	1277	55	44	80	652	»	346	»	»	»	46	»	»	»	14	»	150	75	1253	55	24	»
Rønne	6	01	1830	50	»	»	»	»	»	»	1836	51	52	»	590	»	366	75	»	»	134	»	»	»	20	»	650	»	1812	75	23	76
Silkeborg	32	40	1607	95	»	»	10	»	700	»	2350	35	36	»	703	50	396	»	»	»	716	»	»	»	18	»	450	»	2319	50	30	85
Skanderborg	»	»	431	80	»	»	»	»	200	»	631	80	34	»	»	»	20	»	»	»	202	»	»	»	5	50	370	30	631	80	»	»
Skive	35	»	1453	05	»	»	»	»	»	»	1488	05	16	25	52	50	40	»	»	»	338	»	»	»	16	»	990	30	1453	05	35	»
Skjern	35	»	215	80	»	»	»	»	»	»	250	80	8	25	»	»	5	»	»	»	»	»	»	»	»	»	202	55	215	80	35	»
Slagelse	22	45	2496	80	«	»	»	»	400	»	2919	25	50	«	623	»	392	»	»	»	592	»	»	»	28	50	1200	»	2885	50	33	75
Stege	10	12	313	«	»	»	»	»	»	»	323	12	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	320	»	320	»	3	12
Struer	12	06	261	»	»	»	»	»	600	»	873	06	3	25	479	50	264	»	»	»	»	»	»	»	2	»	100	»	848	75	24	31
Stubbekøbing	21	22	269	75	»	»	»	»	»	»	290	97	24	»	»	»	12	»	»	»	»	»	»	»	2	50	230	»	268	50	22	47
Svendborg	25	71	2003	70	»	»	»	»	»	»	2029	41	49	25	595	»	291	»	»	»	189	»	»	»	15	»	875	»	2014	25	15	16
Sønderborg	36	»	741	»	»	»	»	»	265	»	1042	»	56	50	526	»	312	»	»	»	80	»	»	»	12	»	»	»	986	50	55	50
Thisted	21	82	984	»	»	»	»	»	1000	»	2005	82	13	»	859	»	452	»	»	»	180	»	200	»	»	»	300	»	2004	»	1	82
Tønder	36	05	473	10	»	»	»	»	350	»	859	15	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	11	»	800	»	811	»	48	15
Varde	12	03	746	35	»	»	»	»	»	»	758	38	22	75	»	»	14	»	»	»	330	»	»	»	8	»	370	»	744	75	13	63
Vejle	21	02	3132	70	»	»	»	»	»	»	3153	72	41	75	252	»	167	»	»	»	243	»	»	»	32	15	2400	»	3135	90	17	82
Viborg	35	90	1356	85	»	»	»	»	1682	»	3074	75	18	50	1365	50	754	»	»	»	322	»	200	»	15	50	364	»	3039	50	35	25
	1356	81	89387	25	»	»	105	50	17525	40	108374	96	2167	55	33418	30	18674	50	»	»	15170	»	800	»	967	40	35695	80	106893	55	1481	41
København	»	»	137506	60	»	»	299	05	»	»	137805	65	315	75	53685	»	26910	89	»	»	34657	09	2100	»	1453	99	18682	93	137805	65	»	»
	1356	81	226893	85	»	»	404	55	17525	40	246180	61	2483	30	87103	30	45585	39	»	»	49827	09	2900	»	2421	39	54378	73	244699	20	1481	41

VILHELM ROSBERG,

der er født den 23. November 1849, fylder altsaa paa Søndag sine 75 Aar. Rosberg udlærtes hos Løser paa Købmagergade og indmeldtes i Københavns Afdelingen den 1. Septbr. 1874. Han arbejdede senere hos Hvidberg, i Rigsdagen og i over 25 Aar i de hensovede »Avisen« og »Vort Land«. En Gang i 80-erne var Rosberg Medlem af Styrelsen for Den typografiske Forening.

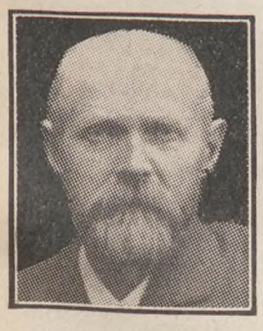

Trods sin Alder nyder Rosberg den Lykke efter Omstændighederne at være en rask og munter Svend. De sidste Aar har han dog ikke arbejdet og er nu paa Aldersrente. Han er fra Arbejdspladsen kendt som den solide og gode Kollega, der altid havde Tanker for andre. I Cirkulærernes Tid gik et saadant aldrig forbi Rosberg, uden at han tegnede sig.

Rosberg bor i Danmarksgade 3, 3. Sal, Postdistrikt V. Adskillige Hilsener fra dem, der kender Rosberg, vil nok paa Søndag finde Vej derud og glæde ham.

NÆR OG FJÆRN

MØDER I AFTEN. Opmærksomheden henledes paa de paa Forsiden indvarslede Tarifmøder til i Aften.

NOVEMBERFESTEN. Den smukke og nydelige Novemberfest havde ikke samlet saa mange Deltagere, som den plejer. Hvor mon det kan være? Kun godt og vel halvandet Tusind Deltagere havde givet Møde, og man saa mange tomme Pladser. Aftenen var som sagt sædvanlig god. Kunstnerne gjorde deres Ting med Bravour, og mange Ekstranumre maatte fremføres. Aftenen var dog mest *Ebba Wiltons.* Vi er ikke tilstrækkelig kyndig i det tekniske. Men alle beundrede hendes Sangkunst. Klokkerén, men tillige fænomenal, lagde hun alle Tilhørerne for sine Fødder! Sangforeningen gav nogle nylærte og friske Smaasange, der fik En til at lytte. Hr. *Mich. Braager* er i Færd med at lokke noget frem!

Ballet varede til Kl. 4 om Morgenen. Og Bal er godt for gamle og unge, naar det giver lidt Overskud, hvad vi haaber, at det har gjort.

ODENSE MASKINSÆTTERKLUB afholder Instruktionsmøde førstkommende Søndag den 23. Kl. 10 Form. i »Fyns Soc.-Dem.«s Maskinsætteri. Montør *C. Norland,* København, kommer til Stede. Om Eftermiddagen Kl. 3 vil Hr. Norland holde et Foredrag (med Lysbilleder) paa Teknisk Skole, Klasseværelse 17. Foredragets Titel er »Sættemaskinens Udvikling i vore Dage«.

Udenbys Kolleger er velkomne, og Lokalafdelingens og Lærlingeafdelingens Medlemmer er indbudt til at overvære Foredraget.

FOREDRAG OM OFFSET. Tirsdag den 2. December afholdes i Trykkerforeningen Foredrag om dette for Trykkerne vigtige Spørgsmaal. Vi anbefaler Kollegerne at benytte Lejligheden til at faa Indblik i Offsetpressens Teknik, nu da der gives Lejlighed dertil. Tid og Sted bliver bekendtgjort i næste Nr. af »Typ.-Tid.«.

ET NYT MIDDAGSBLAD, »Dagen«, har set Dagen i Nørresundby (Aalborg). For Fagets Skyld maa man haabe, det maa opleve mange Dage.

TAK

Alle, der glædede mig paa 60-Aars Dagen, beder jeg modtage min hjerteligste Hilsen og Tak.

P. M. Dabelsteen.

TIL JULEUDDELINGEN har jeg modtaget følgende Bidrag:

Social-Demokraten (3.-4. B.) 200,00, J. Jørgensen & Co. (1.-3. B.) 165,50, Frk. Frederiksen 4,00, Oskar Johansen 10,00; tilsammen 379,50. — Ialt med tidligere indkomne Bidrag *Kr. 579,50.*

København, 18. November 1924.

O. A. Lundin.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND BOGTRYKFAGETS ARBEJDSLØSHEDSKASSE

VESTERGADE 5, 1. SAL
KØBENHAVN B.

KONTORERNE er aabne for Ind- og Udbetaling fra 1—3 undtagen *Lørdag (11—1)* samt *Fredag* og *Mandag Aften Kl. 5—6½*. Telefon 4331.

FORMANDEN træffes som Regel til samme Tider. Telefon 13,331.

FORENINGSMEDDELELSER

TILSKUD FRA HOVEDKASSEN er efter lovformelig Begæring tilsendt følgende Afdelinger: 12. November: Nyborg 200,00.

København, 18. November 1924.

Forretningsudvalget.

NYE MEDLEMMER

København: Sætter Carlo Abildskov, udl. 1. 11. 24 i Byens Bogtrykkeri (arb. s. St.). Sætter Christen Nielsen, tidl. Medlem (Trier). Paal. Edith Larsen, udl. 15. 11. 24 hos Hoffensberg (arb. s. St.). Paal. Karla Petersen, udl. 4. 11. 24 hos P. Christiansen (arb. s. St.).

Køge: Sætter-Trykker Herman Christensen, udl. 1. 11. 24 hos Brdr. Larsen, Faxe. Odense: Hj.arb. Peter Ditlev Ditlevsen, tidl. Medlem.

TILTRAADTE

København: 3656 Carl Vald. Hansen fra Slagelse (Egm. H. Petersen). 3380 Knud Petersen fra Roskilde (Egm. H. Petersen). 7386 Ernst Hofmann fra Rejse (arbl.). 2663 A. Donath fra Ungarn (C. Aller). 390 Carl Helms fra Rejse (arbl.). 6476 Larsen Holm fra Rønne (Egm. H. Petersen). 461 N. Allerhand fra Udlandet (arbl.). 3436 Carl Rasch fra Rønne (arbl.). 6558 Carl Andersen fra Rønne (arbl.).

Aalborg: 7144 H. Rasmussen, 7119 Fr. Boysen og 6997 Bernh. Jensen (alle Dagbladet »Dagen«, Nørresundby). Aarhus: 2569 Niels Jensen (arbl.). Assens: 6923 Axel Frederiksen (Amtsavisen). Esbjerg: 3375 Søren Møller (arbl.). Haslev: 7152 Erhardt Andersen (Torkildsens Eftfl.). Holbæk: 3311 N. P. Pedersen (arbl.). Kolding: 7290 Henry Nielsen (arbl.). Skive: 1281 Jens Chr. Jørgensen (Folkebladet). Tønder: 4254 Ejner Olsen (Militær).

FRATRAADTE

København: 3900 Svend Madsen til Vejle (arbl.). 6438 Johannes Trab til Næstved i Pl.

Aarhus: 7226 Jens Chr. Nielsen til Nyborg i Pl. og 3823 Oskar Chr. Thomsen til Hjørring (arbl.). Haderslev: 3375 Søren Møller til Esbjerg (arbl.) og 7161 Chr. Hultgreen til Tønder i Pl. Hjørring: 7354 Jacob Christiansen paa Rejse. Kolding: 4327 Evald Larsen (overfl. til Tekstilarb.). Næstved: 7152 Erhardt Andersen til Haslev i Pl. Odense: 7102 E. Elsner til Tønder i Pl. og 7119 Friederich Boysen til Nørresundby i Pl. Roskilde: 3380 Knud Petersen til Kbhvn. i Pl.

UDMELDTE

København: 4848 Ingeborg Sørensen (fratraadt Faget).

Fredericia: 3169 Mar. Vald. Rasmussen (fratraadt Faget). Næstved: 4899 M. M. Jacobine Hansen (fratraadt Faget).

Gutenberg-Koret.

Torskegilde afholdes Lørdag den 29. November Kl. 6 i Café »Patricia«, Fælledvej 4. Der serveres Torsk, Smør og Ost, Øl og Kaffe for Kr. 5.50. — Indtegning maa ske inden Onsdag den 26. ds. til Korets Medlemmer eller til E. Fossing. Telf. Valby 569. (4m)

Typografernes Sangforening.

Fredag intet Møde. — Til Torskegildet Lørdag bedes Deltagerne møde **senest Kl. 7½.** (1ø)

Udslettelse. Paa Grund af Restance og Restgæld paa Karnevalsbilletter udslettes *V. Christoffersen* fra Dags Dato.

Styrelsen.

·ERIK·LEVISON·
GRAFISKE ARTIKLER
EN GROS
VESTRE BOULEVARD 36-38 KØBENHAVN B
Stort Udvalg i alle grafiske Utensilier, Træmaterialer samt nye og brugte Maskiner
BESØG DE BETYDELIGT UDVIDEDE UDSTILLINGSLOKALER
(20)

Er det koldt i Trykkerlet.
Brug DRUBINAL Tinktur.
Eneste danske Specialfabrik for Bog- og Stentrykfarver.
Telefon 9090 Telegr.-Adr.: DRUBIN, Valby.
(14)

ANNONCER

Sætter-Trykker
antages straks. Bill. mrkt. »3311« modtager *De Forenede Annoncebureauer, Amagertorv 23, K.* (261)

En ikke helt ung Sætter,
der har nogen Øvelse i Akcidens- og Bogarbejde, kan faa Plads i et større Bogtrykkeri i Jylland. Hvis der opnaas gensidig Tilfredshed, kan Pladsen blive varig for en omgængelig og intelligent Mand. Billet mrkt. »257« modt. Ekspeditionskontoret.

Typograph-Maskinsætter
søger Pladsforandring 15. Januar eller senere. Billet mrkt. »259« modtager Ekspeditionskontoret.

Typograf,
23 Aar, Provinsianer, søger Plads straks som Akcidens-, Annonce- eller Avissætter. Anbefaling haves.
Typograf **Th. Nielsen,** *Schandorphsvej 20.* Ringsted.
(251)

Bogtrykkeri
Paa Grund af Ejerens Svagelighed er et i god Drift værende mindre Akcidenstrykkeri i en Købstad paa en af Øerne til Afstaaelse. Der er en god, solid Kundekreds, og for den rette Mand vil der være store Muligheder. Nødvendig Kapital 10 à 12,000 Kr. Billet mrkt »77123« modtager **Monterossi,** *Amagertorv 9.* (260)

Trykkeri til Salg.
Et lille godt Trykkeri, eneste i Byen, er til Salg straks. En Typograf med journalistisk Sans vil være at foretrække. Udbetaling 1500 Kr. — Billet mrkt. »258« modtager Ekspeditionskontoret.

Tandlæge Viggo Jensen
Klareboderne 2 II,
Hj. af Købmagergade 40.
Konsultationstid fra 10—7. Onsdag og Lørdag fra 10—3½. Telefon 15868. (168)

Husk A. E.s Rabat.
Største Besparelse
for Foreningens Medlemmer er at benytte **A. E.s Rabatkort.** Kortene udleveres gratis paa Foreningens Kontor. (16)

A/S **F. L. BIE** Gothersgade 28, København K.
Telefoner: Centr. 11,462, 8062 & Palæ 1556.
Samtlige Maskiner og Artikler for **Bogtrykkerier, Bogbinderier, Litho-Etablissementer, Klichéfabriker** og beslægtede Brancher.
Kulante Betingelser.
Stadigt stort Lager. (10)

BARNE S. JOHANSENS BARNEVOGNSFABRIK VOGNE
RATEBETALING
AMERIKAVEJ No. 1
TELEFON VESTER 2886X
(195)

PARITZ GOTTSHALCK
KONGENS NYTORV 8 · TELEFON 3378
Nye og brugte Maskiner haves paa Lager.
Stort Lager af alle Utensilier. (11)

J. G. A. Eickhoff, København B.

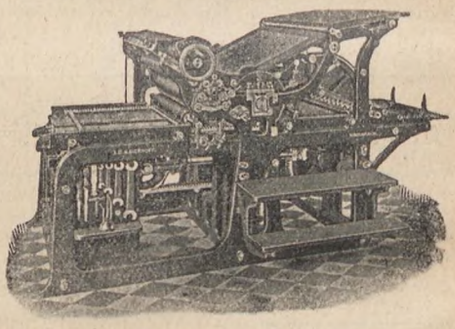

Vesterbrogade 97 · Telf. 12078-79.

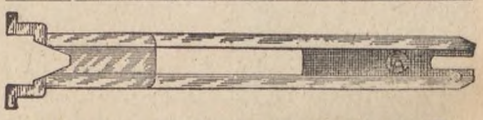

KILESPATIER
Nøjagtige. — Solide. — Billige.
Videreforhandlere Rabat.
C. A. E. Kjellberg, Marstalsgade 33.
København Ø. Telf. Øbro 4427 x. (142)

Tandlæge Edv. Møller,
Købmagergade 30, 2.
Konsultationstid 10—3½, 6—7 Efterm. — Telefon 8181. (12)

Redaktør: Fr. Nielsen, Bygaardsstræde 8, Køge. Ekspeditør: Karl Sørensen, Vestergade 5, 1. Sal, Kbhvn. B.
Abonnem. gennem Postkontorerne: 1 Kr. 50 Øre Kv. Annoncer: 35 Øre pr. Petitlinje (pladss. Medl. 25 Øre). 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. Bording (V. Petersen). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 48 KØBENHAVN DEN 28. NOVEMBER 1924 51. AARGANG

JULEUDDELINGEN

D'Hrr. Lokalformænd bedes *senest Mandag den 15. December* indsende en Fortegnelse over de i deres Afdelinger værende arbejdsledige eller trængende Kolleger eller Enker, som maatte ønske at komme i Betragtning ved Juleuddelingen, samt angive de nærmere Omstændigheder, som kan berettige disse til Andel i Juleindsamlingen. Ligeledes oplyses om Vedkommende er gift eller ugift, nyder Understøttelse osv.

De Rejsende, som maatte ønske at komme i Betragtning ved Uddelingen, maa ligeledes *senest den 15. December* til Forretningsudvalget, Vestergade 5, København B., opgive Opholdssted den 24. December, ledsaget af de foran begærede Oplysninger; de vil da af den paagældende Afdelingskasserer erholde deres eventuelle Part udleveret. Til Udlandet sendes intet.

Arbejdsløse og trængende Medlemmer i København eller Enker efter disse maa *indgive Andragende* inden Mandag den 15. December til Afdelingskontoret, Vestergade 5. **Det er ikke tilstrækkeligt, at man staar opført i Arbejdsløshedsprotokollen.**

København, den 26. November 1924.

Forretningsudvalget.

VOLDGIFTSRETTEN I KØBENHAVN

Kendelse i Sag Nr. 3/1924: Dansk Typograf-Forbund kontra Københavns Bogtrykkerforening.

Under nærværende Voldgiftssag har Dansk Typograf-Forbund i Klage af 26. September nedlagt følgende Paastand overfor Københavns Bogtrykkerforening:

»Den hos Aug. Christensen sidst foretagne Lærlingeansættelse erklæres ulovlig, og Københavns Bogtrykkerforening tilpligtes inden en nærmere bestemt Dato at fjerne vedkommende Lærling, eventuelt anbringe ham i lovlig Stilling andetsteds.«

Dansk Typograf-Forbund begrunder sin Paastand ved, at Aug. Christensen beskæftiger 2 Sættere og 1 Trykker og derfor efter Tarifens § 115 kun er berettiget til at ansætte 1 Sætter- og 1 Trykkerlærling, men desuagtet siden Februar d. A. har beskæftiget 3 Lærlinge.

Københavns Bogtrykkerforening har paastaate sig frifunden og har under Proceduren til Støtte herfor gjort gældende, at Aug. Christensen selv arbejder med som Sætter og følgelig efter den citerede Bestemmelse er berettiget til at have 2 Sætterlærlinge.

Da det imidlertid ved Vidneafhøringer er oplyst, at Hr. Christensen i de sidste 12 Maaneder før Ansættelsen af den tredje Lærling i hvert Fald ikke har taget en saadan stadig Del i Sætterarbejdet, at det kan berettige ham til at holde Sætterlærling, og da han saaledes efter Tarifens § 115 kun er berettiget til at ansætte 1 Sætterlærling og 1 Trykkerlærling, vil den af Dansk Typograf-Forbund nedlagte Paastand være at tage til Følge.

Thi eragtes:

Københavns Bogtrykkerforening bør inden 14 Dage fra Dato fjerne den hos Aug. Christensen den 2. Februar d. A. ansatte Lærling og derefter om muligt anbringe ham i lovlig Stilling andet Sted.

København, 13. November 1924.

Aug. Goll.

ABSOLUT PAAKRÆVET

Man svæver stadig i Uvished om, hvorvidt Københavns Bogtrykkerforening vilde have opsagt Tarifen eller ikke. Da Opsigelsen fra Dansk Typograf-Forbund i den ellevte Time kom Hr. Levison i Hænde, havde K. B.s Styrelse endnu ikke tilendebragt sine Overvejelser — skriver Hr. Levison.

Formanden for Københavns Bogtrykkerforening er altid heldig, naar han staar over for Spørgsmaalet om en Opsigelse af Tarifen.

Paa K. B.s Generalforsamling den 30. Oktober fortalte Hr. Levison, hvorledes han slap uden om Spørgsmaalet i Fjor. »De grafiske Fag« refererer herom følgende:

»Som bekendt opsagde Dansk Typograf-Forbund Tarifen af 1923 til Ophør allerede den 30. Oktober 1923, det vil sige *et Par Maaneder før nødvendigt,* idet Opsigelsen ifølge en mellem Arbejdsgiverforeningen og De samvirkende Fagforbund afsluttet Overenskomst *trods Tarifens Bestemmelse* kunde have været udsat til 1. Januar 1924.«

I Aar havde man altsaa ikke tilendebragt sine Overvejelser, da Typografernes Budskab kom!

Imidlertid er der næppe nogen Tvivl om, at Bogtrykkerforeningens Ledelse vilde have opsagt Tarifen. Vi har ligefrem ikke Lov til at mistænke den for det modsatte. Thi Hr. Levison vilde selvfølgelig ikke handle imod Parolen fra sine Aands- og Klassefæller i Arbejdsgiverforeningen. Og disse har jo udsendt en Resolution, hvori man finder det *absolut paakrævet,* at alle Overenskomster, som udløber i Foraaret, opsiges.

Naa — Spørgsmaalet om, *hvem* der har sagt Tarifen op, er jo slet ikke det afgørende. Hovedsagen er nu at faa lavet en ny Overenskomst for det kommende Aar, som kan bringe Tilfredshed, helst til begge Sider.

Naar Typograferne nu for anden Gang med stort Flertal har tilkendegivet deres Misfornøjelse med den gældende Tarif, skyldes det sikkert ikke mindst den Kendsgerning, at Københavns Afdeling fremdeles er Stedbarn med Hensyn til en *tariferet Sommerferie.* Dette er et beklageligt Forhold, som Bogtrykkerne simpelt hen ikke kan være bekendt at opretholde. Det er en mørk Plet i den københavnske Tarif, som bør fjernes, saa meget mere som større Firmaer, der ellers plejer at give deres Personaler Ferie, i Aar har inddraget den. Det er ikke den Slags Handlinger, der fremmer *Fordrageligheden.*

Man taler jo fra Bogtrykkeres Side om Fordragelighed og god Forstaaelse i Arbejdsforholdet. Men en Betingelse herfor er bl. a., at man med Hensyn til Sommerferien stiller de københavnske Typografer paa lige Fod med deres Fagfæller i det øvrige Land.

Ogsaa det er *absolut paakrævet.*

Fr. N.

OM AT HOLDE SIG TIL SAGEN

Man kan ikke tale Tarif, uden at der snakkes Arbejdsløshed.

Og naturligvis er der en vis Vekselvirkning mellem *Lønnens Størrelse* og *Arbejdets Mængde.* Men selve Begrebet »arbejdsløs« (d. v. s. at en Mand med Evne, Vilje og Attraa til Arbejdet intet kan faa) har i Virkeligheden kun ringe Aarsagssammenhæng med høj eller lav Løn.

Man kan ved lav Løn *en Tid* besværge en sløj Periode og kalde Ordrer frem, og en høj Løn kan tvinge Arbejdsmængden ned. Men i begge Tilfælde vil en Tidsperiode udligne Forskellen, og et Fag med en lav Løn kan blive hjemsøgt af en Arbejdsløshed fuldt saa stærk som det højere lønnede Fag, idet den lave Løn vel har trukket Arbejdsmængder til Branchen, men samtidig øget Tilgangen af baade Forretninger og Individer.

Enten et Fag opnaar en høj eller lav Løn, vil Arbejdsløsheden trænge sig frem, saa længe de dybere liggende Aarsager til denne er til Stede.

En af de vægtigste af disse Aarsager synes at være den *Mekanisering* af alle Driftsmaader og mere og mere af det levende Menneske, som vor Tid gennemgaar, og hvis hele Tendens i sin Logik synes at skulle ende i en Form, hvor et enkelt »Hoved« trykker paa en Knap, og saa spræller hele Menneskeheden, og Hjulene snurrer i det Tempo, som Trykket paa Knappen angiver.

Nu er Beskæftigelses-Spørgsmaalet selvfølgelig af fundamental Betydning for os og i det hele en Sag, til hvis Løsning vort Forbund maa yde, hvad det evner af Indsigt og Midler, men det vil sikkert være formaalsløst at lade kommende Tariffor-

handlinger i særlig Grad præges af dette Spørgsmaal.

Hvor gerne end vi med hele vor Energi og alle vore Evner ønsker at yde vort Bidrag til Ondets Afhjælpning, bør vi forstaa vor Begrænsning, og at noget virkningsfuldt overfor Arbejdsløsheds-Problemet kun kan skabes af et Forum, i hvis Magt det ligger at præge Lovene om Skat, Jordeje, Samfærdsel, Bolig, Produktion og Penge paa en Maade, saa Menneskestrømmen og Menneskevirke netop ledes ad Veje, hvor der er Betingelser for alles Eksistens.

Under de Forhandlinger, som vel bliver Følgen af Københavner-Tarifens Opsigelse, gælder det da at fastholde det primære i denne Forbindelse: *at skabe økonomiske Eksistensmuligheder for vore Medlemmer, naar de arbejder.*

18. November 1924. *Hans Petersen.*

TARIFKOMMISSIONEN

i København er nu valgt og bestaar for Svendenes Vedkommende af:

For Bogsætterne: *Emil Frederiksen, C. F. Hansen, S. Hellberg* og *S. Henriksen.*

For Bladsætterne: *M. Søndergaard.*

For Maskinsætterne: *W. Møller.*

For Trykkerne: *Carl Schmidt* og *Axel Jensen.*

For Stereotypørerne: *Frantz Dupont.*

For de mandlige Hjælpearbejdere: *P. Ulrichsen.*

For de kvindelige Hjælpearbejdere: *H. Crone* og *A. Gram-Petersen.*

For Forbundsstyrelsen: *Fr. Nielsen* og *H. Nygaard.*

Endvidere *Jul. Schrøder, Karl Sørensen* og *Jul. Samuelsen.*

Møde afholdes Mandag den 8. December efter nærmere Indkaldelse.

ANATOLE FRANCE

Ved Anatole Frances Grav holdt den franske Landsorganisations Generalsekretær, *Léon Jouhaux,* paa de organiserede Arbejderes Vegne en Tale, hvori han bl. a. sagde:

Arbejderklassen vil aldrig glemme, at Anatole France paa det vanskeligste og mest kritiske Tidspunkt i vor politiske og sociale Historie ikke tøvede et eneste Øjeblik med at stige ned til os og blande sig i Kampen. Ogsaa som fremragende Geni bevarede han sit jævne og simple Væsen og kæmpede i hele sit Liv for Sandheden, Friheden, Retten, Retfærdigheden, for det frie, forløsende og frugtbare Arbejde og mod Tyranniet, Vilkaarligheden, Undertrykkelsen, Udbytningen og Fornedrelsen. Arbejderne er Anatole France taknemmelig for, at han følte sig ét med dem, forstod dem og forsvarede dem. De véd ogsaa, at han forstod deres Væsen bedre end de selv.

Med stor Forstaaelse fulgte han vore Bestræbelser og bidrog sin Del til deres heldige Forløb. Han forherligede Arbejdets Ophøjelse, og ingen Bestræbelse syntes ham uvigtig, som kunde bidrage til en Forbedring og Forskønnelse af Menneskets Liv. Som Jaurès elskede ogsaa han Arbejderne, og Arbejderne omfattede begge Navne med den samme Følelse af uendelig Kærlighed. Arbejderklassen forstaar tilfulde at skatte Betydningen af en saa uegennyttig Bistand, og Tanken herom forøger deres Selvbevidsthed. Ærligt og helt understøttede Anatole France det jævne Folks Sag med sin Kunsts hele Magt.

Anatole France har sagt os og styrket os i vor Overbevisning, at uden Fornuft kan intet varigt opstaa. »Vi vil først have tilkæmpet os Friheden, naar Uvidenheden og Frygten er besejret«, skriver Anatole France i sin Roman »La Révolte des Anges«. Denne Lære vil Arbejderklassen holde fast ved, og den er stolt over, at den store Digters Overbevisning falder sammen med deres Bestræbelser. Paa Arbejderklassens Vegne bøjer jeg mig for vor store Mesters Baare.

Den typ. Trykkerforening.

Tirsdag den 2. Decbr. Kl. 8 prc. holder Driftsleder *Nissen* Foredrag om

Offsettryk.

Foredraget afholdes i Rømersgade 22 (Festsalen).

Alle Medlemmer af Dansk Typograf-Forbunds Københ.s Afdeling har Adgang.

Styrelsen.

VOLDGIFTSDOMMEN

Læserne vil omstaaende have bemærket en Dom, i hvilken Dansk Typograf-Forbund er givet Medhold.

Sagen forholdt sig saaledes, at Afdelingsformanden havde faaet den Opgave at undersøge Lærlingebestanden i Aug. Christensens Bogtrykkeri. I denne Anledning forespørger han Hr. Christensen, som han véd er gammel Fagmand, om denne arbejder med. Hr. Christensen svarer hertil: Næ, nej, ork nej, dertil er jeg saamænd bleven for gammel! Da Samuelsen saa hertil bemærker, at saa er den for nogen Tid siden antagne Lærling uretmæssig antaget og maa eventuelt bort, siger Hr. Christensen: Naa, ja det har jeg ikke noget imod, naar det da er lovligt, at han kræves fjernet. Og dermed sluttes Samtalen.

Samuelsen henvender sig derefter ganske korrekt til Københavns Bogtrykkerforenings Formand, Hr. Levison, med skriftlig Anmodning om at faa Sagen bragt i Orden.

Men nu faar Piben en helt anden Lyd!

Samtalen er en Misforstaaelse. Hr. Christensen leder sin egen Forretning og har under dette Tilsyn med Lærlingene, og han sætter — ih, hvor han »arbejder« med. Og en Haanlatter af den fine Hr. Levison og Kaptajn Dederding følger Samuelsen til Farvel fra Mæglingsmødet.

Derefter følger Forretningsudvalgsmøde, forberedende Møde i Arbejdsgiverforeningen, saa Voldgiftsretsmøde med Procedure, Vidneafhøring og Votering, Kendelsesudkast og Domsafsigelse.

Her bliver Dansk Typograf-Forbund givet Medhold og faar — efter at alle Instanser af Hr. Levison har været forsøgt til det modsatte — endelig Ret!

Historien tjener til Belysning af det gode Forhold mellem Organisationerne og Betingelserne derfor. *Peter.*

LÆRLINGESKALAEN

Paa Bladudgiverorganisationens Generalforsamling den 25. September udspandt der sig en længere Diskussion om Lærlingeskalaen, foranlediget af en Skrivelse fra Dansk Typograf-Forbund om en Regulering. I Bladudgivernes Medlemsblad sammendrages Diskussionen i følgende korte Referat:

Fra flere Sider hævdedes det, at Skalaen i Forvejen var et ret stærkt Indgreb overfor Principalerne, og at vort Fag omtrent var det eneste, der overhovedet havde indladt sig paa at lade Forbundet være medbestemmende om det Antal Lærlinge, Forretningen maatte beskæftige.

Man var enig i at beklage den store Arbejdsløshed, men for det første maatte man endnu være berettiget til at anse dette Forhold som forbigaaende, og for det andet var der jo Arbejdsløshed i saa mange andre Fag, saa det vilde blive meget vanskeligt overhovedet at faa Ungdommen anbragt ved noget Fag, hvis der skulde tages saadanne Hensyn. Paa den anden Side var der ligeledes Enighed om, at man burde gøre alt muligt for at lade Lærlingene faa en saa god Uddannelse som muligt, netop med de vanskelige Forhold for Øje, saaledes at den udlærte Typograf ikke vilde være afskaaret fra at slaa ind paa andre Veje, hvis han skulde blive tvunget ud i Arbejdsløshed. Flere af Talerne gav Eksempler paa, hvorledes de sørgede for deres Lærlinges Uddannelse baade i Handelskundskab og særlig i fremmede Sprog for derved at gøre dem saa modstandsdygtige som muligt.

Formanden udtalte, at Organisationen selvfølgelig kun kunde se paa saadanne Bestræbelser med den største Velvilje og gerne vilde opfordre Medlemmerne til at gaa videre ad den Vej.

Enkelte Talere hævdede, at Lærlingeskalaen ikke blev overholdt flere Steder, hvor Principalen stod udenfor sin Organisation, og det henstilledes til Dansk Typograf-Forbund at have sin Opmærksomhed henvendt paa saadanne Forhold, der sikkert godt kunde ændres.

Af ovenstaaende fremgaar det med al ønskelig Tydelighed, at Principalerne ikke nærer noget Ønske om at modarbejde den i vort Fag herskende abnorme Arbejdsløshed ved en Indskrænkning i Tilgangen af Lærlinge. Man synes tværtimod at føle sig forarget over, at vort Forbund overhovedet har nogen Indflydelse paa dette Omraade. For at man ikke skal tro, at Typograferne i Danmark er de eneste, der har faaet gennemført en Lærlingeskala, gengiver vi her den Skala, der er gældende i Bogtrykfaget i Tyskland:

Fra 0—4 Typografer en Lærling, fra 5—10 to Lærlinge, fra 11—20 tre Lærlinge, fra 21—30 fire Lærlinge, fra 31—45 Typografer fem Lærlinge, og videre for hver 15 Typografer en Lærling mere.

Som man vil se, er denne Skala betydelig skrappere end den, der er gældende i vort Fag her i Landet.

DEN SVENSKE FORLAGS-BOGHANDELS HISTORIE

I Aaret 1926 kan det svenske »Kungliga boktryckeriet« fejre sin 400-aarige Tilværelse. Men allerede den 1. December 1923 kunde det Bogtrykkeri i Stockholm, som i Nutiden er det »kongelige Bogtrykkeri«, fejre sit 100-aarige Bestaaen. Dette Trykkeri er Sveriges største Bogtrykkeri, og Firmanavnet er *P. A. Norstedt & Söner.* Foruden Bogtrykkeriet omfatter Virksomheden ogsaa en stor Forlagsboghandel.

I Anledning af dette 100-Aarsminde har Firmaet anmodet den kendte svenske Professor og Forfatter til adskillige grafiske Værker, *Henrik Schück,* om at udarbejde et Værk om den svenske Forlagsboghandel. Og Resultatet heraf foreligger i et meget stort Værk: *»Den svenska förlags-bokhandelns historia«,* i to Dele paa henholdsvis 256 og 476 Sider i Kvartformat. Værket er sat med Cicero Cochinskrift. Omslag og Initialer er tegnede af *Akke Kumlien,* der ogsaa har vaaget over Værkets Typografi. Papiret er svært, gulligt, men udmærket. Selvfølgelig er Værket udført i Firmaets eget Bogtrykkeri, ligesom det er udkommet paa eget Forlag. Titlerne er delvis trykte med rød Farve, ligesom Initialerne. Værket præsenterer sig helt igennem som et første Klasses Bogtrykarbejde, der som Helhed og i Detailler er den svenske Bogtrykkerkunst fuldtud værdig. Dette gælder Udstyrelsen.

Hvad Indholdet angaar er det et Standardværk for den svenske Boghandels Vedkommende, som det paa sine 732 Sider giver en saa udtømmende Beskrivelse af lige fra Tiden, før Bogtrykket kom (Haandskrifterne), og helt op til Nutiden. Det er

dog ikke alene om Boghandelen, der gives udtømmende Oplysninger. Ogsaa som et Bidrag til Bogtrykkerkunstens Historie i Sverige er Værket udmærket og giver en Mængde Oplysninger, der har Interesse for vort Fags Udøvere.

Det er et *Festskrift* ikke alene i Udstyrelse, men ogsaa hvad Indholdet angaar.

Prisen paa Værket — 30 svenske Kroner — vil vel nok hindre det langt overvejende Antal af vort Fags Udøvere her i Landet fra at anskaffe sig det. Men det burde ikke savnes i noget af vore Folkebiblioteker.

— — —

At komme ind paa Firmaets Historie her vilde tage for megen Plads i en enkelt Artikel. Men nogle enkelte Oplysninger i Tal skal dog gives (efter en Artikel af *Bertil Oldenburg* i »Nordisk Boktryckarekonst«, December 1923): I 1860 var der en 1 Kontormedhjælper, 12 i 1879, 54 i 1904, 91 i 1911 og 140 i 1923. Af Arbejdere og Formænd beskæftigedes i 1830 ialt 39, 66 i 1860, 152 i 1879, 533 i 1904, 591 i 1911 og 741 i 1923. Af Trykpresser var der i Gang: 14 i 1840, 15 i 1879 og 70 i 1923. Forlagsboghandelens Aarssalg var i 1860 ialt 167.000 Kr., i 1879 ialt 510.000 Kr., i 1911 ialt 1.499.000 Kr. og i 1922 ialt 4.264.000 Kr. I Forfatterhonorarer udbetalte Firmaet i Aaret 1889 ialt 65.000 Kr. og i 1922 ialt 680.000 Kr. — Disse Tal viser paa deres egen stilfærdige Maade, hvilken mægtig Fremgang dette Firma har haft og har — men det viser tillige den store Betydning, det har for svensk Aandsliv og for de grafiske Fag. I Tidens Løb har det Norstedtske Bogtrykkeri opslugt et Par andre større Bogtrykkerier, nemlig »Iduns Tryckeri-Aktiebolag« og »P. Palmquist Aktiebolag«. I de Tal, som her er nævnte for 1923, er disse Trykkerier medregnede.

Margrethebo, Svendborg, 1924.

L. Chr. Nielsen.

GENERALFORSAMLINGER OG MØDER

—

TYPOGRAFERNES CYKLEKLUB

afholdt halvaarlig Generalforsamling Søndag den 26. Oktober i »Nørre Central Kafé«. Til Dirigent valgtes *Jul. Sørensen* og til Sekretær *H. Leisner*. Sekretæren oplæste Protokollen, som godkendtes. *Formanden* aflagde Beretning over den forløbne Sæson, som var gaaet udmærket; Beretningen godkendtes. *Kassereren* fremlagde Regnskabet, som balancerede med 1250 Kr. 13 Øre; Kassebeholdning 328 Kr. 31 Øre. Regnskabet godkendtes. Til Styrelsesmedlem genvalgtes *A. Bengtson* trods Protest med Akklamation. Til Revisor valgtes *Godfr. Nielsen*. Til Karnevalsudvalg valgtes *V. Fauerhøj* og *N. M. Nielsen*.

Det vedtoges at afholde en Vinterfest i Januar Maaned, som Bestyrelsen fik Mandat til at arrangere. Efter Generalforsamlingen samledes man om et fælles Kaffebord. *H. Leisner.*

ODENSE LOKALAFDELING

afholdt Søndag den 26. Oktober sin ordinære Generalforsamling med *O. Møller-Madsen* som Dirigent. Formanden, *Magnus Hansen*, aflagde Beretning, der enstemmig godkendtes. — Kassereren, *J. Th. Petersen*, oplæste Regnskaberne, af hvilke det fremgik, at Hovedkassen balancerede med 9759 Kr. 55 Øre, indsendt 2402 Kr. 55 Øre. Lokalkassen balancerede med 4673 Kr. 33 Øre, i Sparekassen 3462 Kr. 63 Øre. Disse Regnskaber foruden Regnskabet for Sommerudflugten godkendtes enstemmigt. — Bestyrelsens Forslag om at bibeholde Lokalkassens Understøttelse til arbejdsløse uden vedtægtsmæssig Understøttelse og Understøttelsen til rejsende vedtoges ligeledes. — Som Repræsentanter til De samv. Fagforbunds Repræsentantskab valgtes: *Magnus Hansen, J. Th. Petersen, Jul. Nielsen, Fr. Larsen* og *Møller-Madsen*. Til Lærlingeafdelingens Bestyrelse genvalgtes *Formanden*. Til Revisorer nyvalgtes *Th. Andersen* og *A. Tiedje* med *A. Hansen* som Suppleant. Til Bannerbærer genvalgtes *Niels Rasmussen*.

Angaaende Typograflærlingenes Undervisning paa Teknisk Skole førtes en længere, interessant Diskussion. Det var ikke absolut Tilfredshed, der kom til Orde under denne, og det overlodes Formanden at lade Afdelingens Anskuelse og Mening blive ført frem for Skolens Bestyrelse.

Til Dækning af Udgifter i Anledning af Restaurering af Folkets Hus bevilgedes 1 Kr. pr. Medlem. Arbejdernes Aftenskole fik 25 Kr., Svendehjemmet 25 Kr. og De samv. Fagforeningers Juleindsamling 50 Kr.

Det vedtoges at afholde en Vinterfest med Fællesspisning, hvortil Lokalkassen yder 2 Kr. pr. Kuvert samt gratis Bal.

Under Eventuelt førtes nogen Diskussion om, hvad der kunde gøres for at faa Afdelingens Generalforsamling bedre besøgt. *Formanden* takkede de afgaaede Revisorer C. O. Madsen og P. Olsen og aflagde sluttelig Beretning fra sidste Forbundsstyrelsesmøde. *—n.*

NÆR OG FJÆRN

—

TYPOGRAFERNES STIFTELSE afholder ordinær Generalforsamling Søndag den 30. ds. Kl. 10½ i Rømersgade 22, 1. Sal til Gaden.

JUBILÆUM. Typograf *J. A. Weiergang*, der i Fireoghalvfems udlærtes hos Nielsen & Lydicke, kunde i Gaar (Torsdag) fejre 25-Aarsdagen for sin Ansættelse hos Firmaet Holger Meyer.

VI HENLEDER Opmærksomheden paa omstaaende Annonce angaaende den i sidste Nr. anmeldte Bog af Upton Sinclair. Man kan indsende Beløbet pr. Postanvisning (25 Øre) eller i Frimærker.

NOVEMBERFESTEN. Efter Aftenunderholdningen den 15. November er vi et Par Tilhørere, som gerne vil have Lov til at sige Ledelsen Tak for en nydelsesrig Aften, ikke alene for alt det smukke, vi hørte af de »kendte Navne«, men ogsaa en lille taknemmelig Hilsen vil vi gerne bringe Typografernes Sangkor for dets kønne, taktfaste Sang, ligefra Sopranerne til den ene Side og de raske Brumbasser paa den anden.

Det var en Fornøjelse at være Tilhører den 15. November. *J. L. M.*

HR. LEVISONS MAADEHOLD. Efter i »De grafiske Fag« at have udtalt sig meget anerkendende om Rantzaus Artikel om Statens Tryksager, siger Hr. Levison: »Vi vilde ønske, at Forholdet mellem Parternes Organisationer kunde komme til at ligne det skitserede, og vi føler os overbevist om, at D. T.-F. vilde opnaa langt mere med det gode end ved at forsøge en Optræden efter Principet »Vi bestemmer«. — Samtidig som Hr. Levison skrev dette, sendte han aldeles ukaldet Dansk Typograf-Forbund Forslag om Arbejdstidens Forlængelse for Maskinsættere, Overarbejde fra Kl. 5 om Morgenen godtgøres med 25 pCt., Nedsættelse af Lønningerne over det hele med Bortfald af Dyrtidstillæget og ingen Regulering, Udvidelse af Lærlingeskalaen og et halvt Hundrede andre smaa Presenter til »velvillig Overvejelse«, hvilket formentlig vil sige, det vi kan opnaa »med det gode«. — Prosit!

FJORD OG FJELD er Navnet paa en Digtsamling, som en Kollega, *Andr. Lund-Drosvad*, Holstebro, agter at udsende til Jul. De, som ønsker at købe Bogen, der er paa 120—140 Sider og koster 7 Kr., kan bestille den hos Forfatteren.

JUGOSLAVIEN. Tilgangen for grafiske Arbejdere til Jugoslavien er spærret paa Grund af Tarifbevægelse.

ARBEJDERNES STILLING I CHILE. Af en fra Chile modtagen Beretning gengiver vi følgende: »Chile, som besidder uhyre naturlige Rigdomme og navnlig tjener vældige Summer ved Salget af sit Salpeter, har en Arbejderklasse, som er prisgiven den største Udbytning og frataget alle Rettigheder. Den største Del af Arbejderne gaar bogstavelig talt klædt i Pjalter, og Arbejdernes Boliger har intet tilfælles med Menneskeboliger.

Den almindelige Valgret bestaar kun af Navn, thi Vælgernes Stemmer købes ganske aabenlyst og ugenert. Arbejdsgiverne skalter og valter med Arbejderne efter Forgodtbefindende, og den grænseløse Korruption spotter enhver Beskrivelse«.

STYRELSESMØDER

—

DEN KØBENHAVNSKE STYRELSE

27. Oktober 1924.

Protokollen fra forrige Møde oplæstes og godkendtes. — I et Bladtrykkeri havde der været antaget en Stereotypørmedhjælper i Strid med Tarifens § 105. Formanden havde krævet denne afskediget og Tarifen sket Fyldest, hvilket derefter var opfyldt. Til Efterretning. — Ved Død var en Friplads i socialdemokratisk Arbejderskole blevet ledig. Tildeltes Rich. Krogh. — Folkeuniversitetsforeningen fremsender Regnskab og Beretning. Til Efterretning. — Nogle Erstatningssager for Makulatur behandledes. — Dansk litografisk Principalforening fremsender Opsigelse af den mellem den og Forbundet bestaaende Overenskomst til Ophør førstkommende 1. Februar. Til Efterretning. — En Lærling fra et Trykkeri arbejdede i sin Fritid paa et andet. Det paalægges ham at høre op hermed. — Dom forelaa nu endelig i Sag Nr. 1/1924, ifølge hvilken Københavns Bogtrykkerforening var frikendt. Til Efterretning. — I Sag Nr. 2/1924 var ogsaa faldet Dom, ligeledes med Frikendelse for K. B. Det vedtoges at kræve Udlæg i Boet ved Frederiksberg Skifteret. — Et Firma tilbyder Demonstration af Offsetmaskinen for de af vore Medlemmer, der har Interesse deraf. Modtoges med Tak og overgives til Trykkerafdelingen. — Anmodninger om Refusioner af Lægeregninger, Hjælp og ekstra Hjælp behandledes. — Hvilende Ret-Sager behandledes. — Ordinær Generalforsamling afholdes den 23. November. — Formanden refererede en Sag om Indrejsetilladelse, der var givet af Ministeriet, men i hvilken der nu var foranlediget Politiundersøgelse. Til Efterretning. — Det vedtoges paany at blokere Gustav Jensens Bogtrykkeri grundet paa Gæld til Afdelingen. — Mødet hævet.

TAK

Hjertelig Tak for de smukke Mindeord i »Typ.-Tid.«, for de nydelige Telegrammer og kære Hilsener fra gamle Venner og Kolleger i Anledning af min 75aarige Fødselsdag. *Vilh. Rosberg.*

TIL JULEUDDELINGEN har jeg modtaget:
Sønderborg Lokalafdeling 95,00.
København, 25. November 1924.

Karl Sørensen.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND BOGTRYKFAGETS ARBEJDSLØSHEDSKASSE

VESTERGADE 5, 1. SAL

KØBENHAVN B.

KONTORERNE er aabne for Ind- og Udbetaling fra 1—3 undtagen *Lørdag (11—1)* samt *Fredag* og *Mandag Aften Kl. 5—6½*. Telefon 4331.

FORMANDEN træffes som Regel til samme Tider. Telefon 13,331.

ANVISNINGSKONTORET. Telefon 4331. Før Kl. 9 Form. og efter 6 Aften gennem Str. 1683. Telegramadr.: Typforbundet, Kbhvn.

FORENINGSMEDDELELSER

TILSKUD FRA HOVEDKASSEN er efter lovformelig Begæring tilsendt følgende Afdelinger: 19. November: Løgstør 200,00; Sønderborg 395,00. 20. November: Rudkøbing 300,00. 21. November: Middelfart 300,00.

København, 25. November 1924.

Forretningsudvalget.

NYE MEDLEMMER

København: Sætter Harald Offersen, tidl. Medlem (V. Petersen). Paal. Olga Bergkvist, udl. 19. 11. 24 hos Egm. H. Petersen (arb. s. St.). Paal. Elly Olsen, udl. 17. 11. 24 hos C. C. Petersen (arb. s. St.). Paal. Antonia Rasmussen, tidl. Medlem (Calberg). 3148 Grumstrups Hustru Karen (Syge- og Begravelseskassen).

Aalborg: Paal. Yelva Nielsen, tidl. Medlem. Aarhus: Paal Johanne Nielsen. Nyborg: Sætter-Trykker Otto W. Nielsen, tidl. Medlem. Sønderborg: Hj.arb. Christian Christiansen.

TILTRAADTE

København: 7211 M. Refsgaard fra Rejse (arbl.). 6438 J. Trab fra Næstved (Dyva & Jeppesen). Esbjerg: 7046 Ernst Christensen (arbl.). Grenaa: 7407 Charles Andersen (arbl.). Hjørring: 3823 Oskar Thomsen (arbl.). Kolding: 7354 Jacob Christiansen (arbl.). Nyborg: 7226 J. Chr. Nielsen (Schönemann). Næstved: 6438 Johannes Trab (Sydsj. Soc.-Dem.) og 7152 Erhard Andersen (arbl.). Odense: 3757 Alfred Sørensen (Fyns Stiftstidende). Randers: 3900 Svend G. Madsen (arbl.). Skanderborg: 1163 Ove Thørnblad og 7246 P. Willemoes Jørgensen (begge Skanderborg Amtsbogtrykkeri). Tønder: 7161 Christian Hultgreen (Neue Tond. Zeitung) og 7102 Ewald Elsner (Neue Tond. Zeitung).

FRATRAADTE

København: 7157 Poul Hartwig Meyer til Næstved i Pl. 1348 Aksel Petersen til Dansk Arbejdsmandsforb. 7339 Aksel Hansen til Randers (arbl.). Aarhus: 6739 Jørgen P. Fischer paa Rejse, 561 Laur. A. Nielsen til Skanderborg i Pl., 3070 Ejnar Sørensen til Skanderborg i Pl. og 4297 Henry Peitersen til Skanderborg i Pl. Haslev: 7152 Erhard Andersen til Næstved (arbl.). Holbæk: 3205 Wentzel Petersen til Kbhvn. Kolding: 6997 Bernh. Jensen til Nr. Sundby. Næstved: 6438 Johannes Trab til Kbhvn. i Pl. Slagelse: 3656 Vald. Hansen til Kbhvn. i Pl. Sønderborg: 7059 Heinr. Hansen til Udlandet i Pl.

Stereotypørernes Brancheklub.

Mandag den 1. December Kl. 7 Aften i Rømersgade 22, 1. Sal til Gaden. Indbetaling af Kontingent. — Kl. 8 fagligt Diskussionsmøde.

Gutenberg-Koret.

Torskegildet i Café »Patricia«, Fælledvej 4, i Morgen Kl. 6.

ANNONCER

I Henhold til Anvisningskontorets Regulativ, Punkt 6, gøres opmærksom paa, at ingen maa slutte bindende Aftale om Pladstilbud, før Henvendelse er sket til Lokalkassereren i den paagældende By eller i København til Anvisningskontorets Bestyrer. Undladelse heraf medfører Karantæne.

1. Kl.s Farve- og Illustrationstrykker
søger Stilling i København. 1. Kl.s Anbefalinger. Billet mrkt. »265« modtager Ekspeditionskontoret.

Ung Sætter,
der staar i Plads, men ønsker Forandring, søger Plads snarest i København eller Provinsen. — Billet mrkt. 264« modtager Ekspeditionskontoret.

Sætter-Trykker,
Provinsianer, der er kendt med alt forefaldende Arbejde, søger Plads. Bill. mrkt. »262« modtager Ekspeditionskontoret.

Trykkeri til Salg.
Et lille godt Trykkeri, eneste i Byen, er til Salg straks. En Typograf med journalistisk Sans vil være at foretrække. Udbetaling 1500 Kr. — Billet mrkt. »258« modtager Ekspeditionskontoret.

En smuk Julegave!
Indtil Jul sælges Gutenberg-Naalen med 10 pCt. Rabat. Sølvnaal 1,35 — oxyderet Naal 1,80 — dobb.-forg.-Naal 2,25. Forhandlere antages i hver Afdeling. Naalen faas kun hos Fremstilleren, Typ. W. Ammundsen, Østergaardsvej 10¹, Kolding.
Benyt det fine Tilbud. (266)

Typografernes Stiftelse.

Den aarlige Generalforsamling
afholdes
Søndag den 30. Novbr. 1924 Kl. 10½ pr.
i Rømersgade 22, 1 Sal til Gaden.

Dagsorden: 1) Aarsberetning og Regnskab for Virksomheden 1923—24. 2) Forslag angaaende Bevilling af Midler til Anvendelse i det løbende Regnskabsaar. 3) Forslag til Lovændring (§ 18—20). 4) Opstilling til Valg af Formand (afgaaende H. C. Nielsen), 2 Styrelsesmedlemmer (afgaaende Oscar Johansen og Carl Nielsen) og 1 Revisor (afgaaende Christoffersen). 5) Eventuelt.
(252) *Styrelsen.*

Aarets ejendommeligste Bog

UPTON SINCLAIR:
Man kalder mig Tømmermand
Kr. 2,75

Det er en alvorlig og gribende, spændende og tankevækkende Bog, fortalt med al den berømmelige Forfatters Fantasi og Evne til at stille Tingene i deres rette Belysning. Kristus føres rundt i alle Samfundslag, fra Pøbelen til Adelen, fra Arbejdere til Filmsskuespillere og Soldater — en Vandring, som det er en spændende Oplevelse at følge i Upton Sinclairs Beskrivelse. **Afholdsdagbladet.**

I Bogladerne eller portofrit tilsendt ved Inds. af Beløbet til *NY TIDS FORLAG, Hans Tavsensg. 23, Kbh. N.* (263)

Tandlæge Viggo Jensen
Klareboderne 2 II,
Hj. af Købmagergade 40.
Konsultationstid fra 10—7. Onsdag og Lørdag fra 10—3½. Telefon 15868. (168)

A/S **F. L. BIE** Gothersgade 28, København K.
Telefoner: Centr. 11,462, 8062 & Palæ 1556.
Grafisk Fagforretning
leverer bedst og billigst fra Lager forniklede **Tænger, Aale, Vinkelhager** og alt andet Tilbehør for Trykkeriet og Sætteriet.
Stort Lager af alle grafiske Maskiner. (9)

BARNE VOGNE
S. JOHANSENS
BARNEVOGNSFABRIK
RATEBETALING
AMERIKAVEJ No. 1
TELEFON VESTER 2886X
(195)

ADOLPH WULFF
fører alle Artikler for Bogtrykkere.
Maskiner · Skrifter · Farver
fra de bedste Fabrikker.
Valsemassefabrik og Valsestøberi.
Brugte Maskiner haves altid paa Lager.
Gothersgade 8. Kjøbenhavn K.
Telefon Central 39 og 5539. (6)

PARITZ GOTTSHALCK
KONGENS NYTORV 8 · TELEFON 3378
Nye og brugte Maskiner haves paa Lager.
Stort Lager af alle Utensilier. (11)

Tandlæge Edv. Møller,
Købmagergade 30, 2.
Konsultationstid 10—3½, 6—7 Efterm. — Telefon 8181. (12)

Husk A. E.s Rabat.
Største Besparelse
for Foreningens Medlemmer er at benytte **A. E.s Rabatkort.** Kortene udleveres gratis paa Foreningens Kontor. (16)

Modarbejd Arbejdsløsheden.
Brug DRUBINS Danske Trykfarver.
Eneste danske Specialfabrik for Bog- og Stentrykfarver.
Telefon 9090 Telegr.-Adr.: DRUBIN, Valby.
(14)

(152)
SKRIFTSTØBERI "AMSTERDAM" A/S.
AMSTERDAM · HOLLAND

Omgaaende Levering
Største Udvalg i moderne Brød- og Titelskrifter af reneste Raamaterialer. Messinglinier af fineste amerikanske Messing.
AGENTUR OG LAGER:
ERIK LEVISON · VESTRE BOULEVARD 36 · KØBENHAVN B.
TELEFONER: CENTRAL 3018 OG CENTRAL 14823 · FABRIK: VESTER 7982
Sat med: Hollandsk Mediæval og Hollandsk Mediæval Kursiv

Redaktør: Fr. Nielsen, Bygaardsstræde 8, Køge. Ekspeditør: Karl Sørensen, Vestergade 5, 1. Sal, Kbhvn. B.
Abonnem. gennem Postkontorerne: 1 Kr. 50 Øre Kv. Annoncer: 35 Øre pr. Petitlinje (pladss. Medl. 25 Øre). 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. Bording (V. Petersen), København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 49 KØBENHAVN DEN 5. DECEMBER 1924 51. AARGANG

JULEUDDELINGEN

D'Hrr. Lokalformænd bedes *senest Mandag den 15. December* indsende en Fortegnelse over de i deres Afdelinger værende arbejdsledige eller trængende Kolleger eller Enker, som maatte ønske at komme i Betragtning ved Juleuddelingen, samt angive de nærmere Omstændigheder, som kan berettige disse til Andel i Juleindsamlingen. Ligeledes oplyses om Vedkommende er gift eller ugift, nyder Understøttelse osv.

De Rejsende, som maatte ønske at komme i Betragtning ved Uddelingen, maa ligeledes *senest den 15. December* til Forretningsudvalget, Vestergade 5, København B., opgive Opholdssted den 24. December, ledsaget af de foran begærede Oplysninger; de vil da af den paagældende Afdelingskasserer erholde deres eventuelle Part udleveret. Til Udlandet sendes intet.

Arbejdsløse og trængende Medlemmer i København eller Enker efter disse maa *indgive Andragende* inden Mandag den 15. December til Afdelingskontoret, Vestergade 5. **Det er ikke tilstrækkeligt, at man staar opført i Arbejdsløshedsprotokollen.**

København, den 26. November 1924.

Forretningsudvalget.

ILDE ANBRAGT

Sidste Numer af »Typ.-Tid.« bragte til Medlemmernes Kundskab nogle af de mest iøjnespringende Ændringer, som Københavns Bogtrykkerforening gennem sin energiske Formand har sendt til »velvillig« Behandling.

Man vægrer sig dog ved at tro, at disse Ændringer er andet end et Udtryk for Hr. Levisons *personlige* Opfattelse af, hvad man kan byde Danmarks Typografer i det Herrens Aar 1924.

Der er jo dog ingen Mors Sjæl, der tror paa Muligheden af en Lønreduktion — den være nok saa lille — saa længe Varepriserne stiger. Og det tror Hr. Levison saamænd heller ikke paa. Han har blot villet være morsom.

Men for ligesom at kaste et Skær af Alvor over sit Krav om Lønnedsættelse henviser Københavns Bogtrykkerforenings Formand i sin Følgeskrivelse til Valutaraadets Betænkning, hvori der »gøres stærkt og enstemmigt gældende, at de ledende Faktorer i Samfundet anser en Indskrænkning i Befolkningens Købeevne som nødvendig til Opnaaelse af en forbedret økonomisk Stilling for vort Land«.

Vi er mange, der ingen Tro har paa »de ledende Faktorer«s Paastand om, at naar blot Befolkningen berøves sin Købeevne, saa vil Kronen hæves og alt blive godt. Hvis dette Dogme havde noget paa sig, hvor vilde der da ikke herske herlige, for ikke at sige paradisiske Tilstande i de Lande, hvor »Købeevnen« er nede paa et Lavmaal — for Eksempel i Tyskland eller i Kina? Vi véd, at Elendighed raader dèr.

Vi kan heller ikke tro, at det er den store Befolkning, hvortil Arbejderne hører, Valutaraadet har tænkt paa, da det udsendte sin Opfordring om en Indskrænkning af Købeevnen. Thi Arbejderne taaler ingen yderligere Indskrænkning paa dette Omraade. De har ydet *deres* Tribut til »Erhvervslivets Ophjælpning«. Og det har vi Typografer ogsaa.

Er der Folk her i Landet, hvis Forbrug trænger til at nedsættes, saa maa de søges i andre Samfundslag — og ikke mindst blandt dem, der er saa heldige at kunne betjene sig af noget, man med et fremmed Ord kalder *Avance.*

Vi har sagt det adskillige Gange før, og vi bliver ikke træt af at gentage det: Saa længe vort Land eller vort Erhvervsliv kan bære den uhyre Fordyrelse af Varerne, der finder Sted, efter at de har forladt Frembringerens Haand, og indtil de kommer Forbrugeren i Hænde — ja, saa har man ingen som helst Ret til at kræve — hverken ved velvillige Henstillinger eller ved Trusler — at Arbejderne skal spænde Livremmen yderligere ind.

Hr. Levisons Henvisning til Samfundets »ledende Faktorer«s Opfattelse er derfor ilde anbragt og berettiger eller underbygger aldeles ikke de Ændringsforslag, han saa omgaaende har præsenteret os.

Fr. N.

FRATAGELSE AF FERIE SOM STRAFFEMOMENT?

Vor Redaktør skriver i Nr. 48 af »Typ.-Tid.« en Artikel »Absolut paakrævet«. Han tager heri til Orde mod visse Ting med Hensyn til Tarifen, som er kommet frem i »De grafiske Fag«. Disse Ting angaar bl. a. Tarifen, som der næppe skulde være Tvivl om, at Bogtrykkerforeningens Ledelse vilde have opsagt.

Det er nu ikke saa ganske sikkert, det!

Og at vi ifølge »De grafiske Fag« kunde have ventet et Par Maaneder forrige Aar med at opsige Tarifen, er heller ikke saa sikkert. Bogtrykkerforeningens Formand siger og skriver saa meget — ja, ja. Men man skal nu heller ikke føle sig forpligtet til at tro alt, hvad han fremfører, for at være den rene, skære Sandhed!

Ikke desto mindre er Redaktørens Bemærkninger om en tariferet Sommerferie ganske veltrufne og paa sin Plads. Naar man erindrer Afdelingsformandens Ord om, at man nu indenfor Københavns Bogtrykkerforening har taget sig paa at benytte Fratagelse af Sommerferie som et Straffemoment over for de Personaler, der i en eller anden Sag har paadraget sig Principalernes Mishag, nuvel, saa er det paa Tiden at faa Forholdet tariferet.

Formanden nævnte et Par konkrete Tilfælde. Det ene Sted havde man fradraget et Par Trykkere et større Beløb for Makulatur. Da det kom til Forbundets Kundskab, maatte vedkommende Firma naturligvis aflevere Pengene igen. At Føjen til Erstatning næppe har været til Stede, ses deraf, at Sag udeblev. Men kort Tid efter mistede Personalet sin vanlige Sommerferie.

Det er et Tilfælde, der mere ligner en Tanke!

Hos Hasselbalch, hvor Bogtrykkerforeningen var ude i en Skidtsag og skulde hente en Formue hjem i Erstatning, men fik Lamperøg, gik det paa lignende Maade. Og spurgte man om en Forklaring, fik man en saadan, der nok skulde dække Fingerpeget fra et vist Sted.

Man kunde derfor ligefrem fristes til at knalde Vinkelhagen i Kassen og sige: ikke et Slag mér, før Sommerferien er i Orden.

Det er derfor i Sandhed paa Tiden, at vi faar den tariferet! Har man ikke det i Norge og i Sverige og i Tyskland og i Provinsen — alle Vegne rundt om os, kun ikke i det kære, lille København.

Hvorfor *det* i Grunden?

Hvorfor skal Principalerne med deres nuværende Konkurrence ikke stilles mere lige i Betingelserne f. Eks. med Pligten til Sommerferie?

Skal Straffemomentet i at kunne borttage Sommerferien, naar det af ganske underordnede Grunde maatte kunne passe, skal det opretholdes i Nittenhundredogsnarthalvtreds, naar Sommerferie som Ret og Pligt har holdt Jubilæum i den øvrige Verden?

Nej — og atter Nej!

Nu kan det være nok. Sommerferien i København bør ikke længere være nogen Naade, men *Ret* — naturligvis den Ret, der ligesom al anden Ret forpligter, men samtidig glæder og giver Arbejdslyst. Med den gældende Tusindbetaling er Sommerferien indtjent. Den er indtjent med det Arbejde, der udføres for de ydede Lønninger.

Ogsaa i Bogtrykfaget maa gælde det gamle Ord: at en Arbejder er sin Løn værd!

Og saa skal han ikke straffes.

Peter.

EN SAMMENLIGNING

Mange vil mene, at Tiden er ugunstig for et økonomisk Fremstød, men enhver maa ved en Undersøgelse træffes af den Erkendelse, at vort Fags Udøvere er stillet i økonomisk Skygge af Befolkningselementer, vi kunde kræve at være mindst paa lige Fod med.

Lad os for at dokumentere denne Paastand sammenligne en Bogtrykkersvends Gerning og Løn med f. Eks. en københavnsk Sporvognsfunktionærs Virke og Gage.

Vi forsøger at tegne et Billede af den tekniske Indsigt, faglige Uddannelse og trænede Erfaring, der kræves i vort Fag, og vælger som Eksempel en Trykker ved en Hurtigpresse i et Værktrykkeri.

Paa hans Slutbord er 16 Kolumner skudt ud, bl. a. indeholdende Autotypier paa Jern og Strege-Klicheer paa Træ. Trykkeren véd, at under Behandlingen paa de skraa Reoler lægger Satsen sig; derfor hamrer han med Fløjlsfingre paa hver Kolumne, efterhaanden som Snoren tages af, og retter Satsen op; Stokkene bringes paa Skrifthøjde, og med sikker Haand hamres Autotypierne fast. Øjnene mønstrer Formen, at alt er i Orden, saa skrues den fast til og lægges hen i Maskinen, hvor nu Tilretningen begynder.

Op og ned gaar det paa begge Sider af Maskinen, bag om til Fratagerbordet og foran til Fundamentet for at ordne snart et, snart et andet i Formen. Derefter Indstilling af Register. Nu den ene Ende af et stort Brædt paa Skødet med et Aftryk til Mærkning af Oplapning og Udskæring, saa Kropfældning over Cylinderen Time efter Time; det værker i Ryggen og svier i Øjnene, men Arbejdet kræver Manden. Ved Hjælp af Klisterklatten paa venstre Haand, Silkepapir og sin lille Kniv skaber han det ensartede Tryk; som en Kunstner arbejder han paa Cylinderen, skærer ud her og lapper op der. Anlæg, Bændler og Paalægningsapparat skal ordnes, Valser og Farve reguleres, hele Maskinens sammensatte Organisme forstaas i hver Enkelthed.

Endelig kan der køres væk. Bliver der nu ingen Kvaler med Papir, Farve, Form, Bændler o. s. v., kan Trykkeren faa sig nogle forholdsvis rolige Timer, idet dog Maskinens Gang kræver stadig Agtpaagivenhed. Men driller Papiret, paavirker Temperaturen Valserne uheldigt, er Farven mindre anvendelig, kommer der Spiser, da bliver det en stadig Anspændthed hele Oplaget igennem, indtil Formen lægges ud i Vasken, mens den næste allerede ligger paa Slutbordet.

En stadig Kamp for at forme Stoffet til det færdige Produkt, der skal tjene til Glæde og Nytte under Menneskenes Stræben i Tidens ustandselig glidende Strøm.

Og saa er dette kun én Side af den Indsigt, man forlanger af Trykkeren. Han kan blive stillet til Farvetryk, til fine Akcidenser og store Plakater, til gigantiske Dobbeltpresser, der kræver et ganske forceret Arbejdstempo, til Diegel- og Rotationspresser af mange forskellige Størrelser og Former.

Aar efter Aar under vekslende Forhold stilles han stadig overfor nye tekniske Opgaver, og altid maa han være paa Post for at aflure Stofferne deres Reaktion under Behandlingen.

November 1924 har denne Mand en Grundløn af 62 Kr., et Dyrtidstillæg paa 11 Kr., er der Paalægningsapparat paa Maskinen 3 Kr. 75 Øre (surt tjente Penge!), ialt 76 Kr. 75 Øre, hvortil for en jævn dygtig Arbejder kan komme et personligt Tillæg paa 4—10 Kr., sjældent højere.

— — —

En Sporvognsfunktionærs Gerning kan enhver Publikummer analysere. Der er noget ved alting, og Mandens Virksomhed er maaske ikke særlig behagelig i mange Tilfælde, men det maa dog indrømmes, at én Gang sat ind i Tjenesten, og det varer dog kun faa Maaneder, stiller den ingen nye Opgaver, men Tingene gaar deres ensartede Gang.

Og Aars-Lønnen for en gift Mand med 9 Aars Tjeneste er følgende:

Grundløn	3120 Kr.
Alderstillæg	440 »
Dyrtidstillæg	702 »
Forlagt Arbejdstid	330 »
	4592 Kr.

Hertil kommer fri Uniform, der tør ansættes til mindst 200 Kr., og ved en Sammenligning med en Bogtrykkersvends Løn maa dennes Udgift til Arbejdsløsheds- og tildels til Sygeforsikring, altsaa mindst 200 Kr. aarlig, enten godskrives Sporvognsmanden som Indtægt eller fradrages Typografens Aarsløn; vælges den første Form, bliver det 400 Kr., der skal lægges til de 4592, og vi er da oppe paa en Løn af 5000 Kr.; da to af Aarets 52 Uger er Ferie, bliver det nøjagtig 100 Kr. pr. arbejdende Uge i Løn for en Sporvejsfunktionær i Sammenligning med en Typograf, idet — for at gentage det — dennes Kontingent til Arbejdsløshedskassen er opført som en Indtægt for Sporvognsmanden, der jo som fast ansat ikke kender denne Udgift.

At Sporvognsmanden har fast Arbejde, kører gratis til og fra Tjenesten, hvad mangen anden Arbejder aarlig betaler 100—150 Kr. for, og endelig for manges Vedkommende tjener en Ekstraskilling indenfor Tjenestetiden ved Kufferter og lign., skal kun anføres for til Bunds at forstaa de nævnte to Arbejdergruppers økonomiske Basis.

— — —

Nu er Københavner-Tarifen sagt op. I Beskæmmelse over Fagets økonomiske Nedværdigelse har et Flertal ingen anden Vej kunnet finde.

Det har frembragt et Røre i vor Trykkers Sind, og som han i denne graa Novemberaften gaar fra Arbejde, kredser Tankerne om Arbejde og Løn, om Læreaar og Arbejdspladser; ud flyver de langs Europas vidtstrakte Landeveje, hvor saa mangen en Tørn med godt Humør blev klaret, for det indre Øje genskues Floder, Bjerge og Byer, hvor han drog hen for at udvikle sig i »Kunsten«. Med en behagelig Dvælen mindes de herlige to Aar i Ølbyen ved Isars stride Strøm og Sommeren i den svejtsiske By mellem de to store Søer, hvor han kun trykkede Spise- og Vinkort, og hvor han fra sit Tagkammer kunde se »Jomfruen«s evige Sne. Mere haandhændet var Aarene i Norge med deres »Huleture« og Vinterstrabadser.

I hans lyse Sind har Bitterheden svært ved at fæste Bo, men en vis Harm over hans økonomiske Skyggetilværelse har dog sneget sig ind.

Han spekulerer og reflekterer, men øjner ingen Udvej. Livet er en stor Modsigelse, har han engang læst.

To Sporvogne klimter forbi hinanden ude paa Gaden, Han sukker som truffet af den i hans Øjne store Modsigelse, at de samme Kræfter, som paa Københavns Raadhus takserer det Arbejde at føre Sporvogne frem til 100 Kr. pr. Uge, andre Steder tilraader f. Eks. en Trykkeriarbejder at erklære sig tilfreds med 59 Kr. ugentlig for et griset og ofte anstrengende Arbejde.

23. November 1924. *Hans Petersen.*

TARIFEN OG LÆRLINGE-SKALAEN

Af en lille Notits i »Typ.-Tid.« fremgaar det, at Bogtrykkerforeningen efter Sædvane har spærret Gabet op — ligesom Hvalfisken i sikker Forventning om, at er blot Gabet tilstrækkelig stort, bliver der altid et Par Tanglopper hængende, naar Vandet løber fra. Blandt mange andre Tarifpunkter, som ægger Bogtrykkernes Madlyst, er ogsaa Lærlingeskalaen, og det er godt, at d'Herrer ønsker denne Paragraf ændret, for det gør vi andre nemlig ogsaa! De sidste Numre af »Typ.-Tid.« har med Hensyn til Lærlingespørgsmaalet været gode at faa Forstand af, og mange Læsere har sikkert ved at se Referatet af den Voldgiftssag, vi omsider vandt, slaaet efter i Tarifen og betragtet Lærlingeskalaen. Der foresvæver nemlig mange Kolleger en Mindelse om, at Skalaen engang har krævet 3 Sættere for hver Lærling. Men det *er* altsaa nu 1 Sætter for 1 Lærling.

Den sidste Optælling af arbejdsløse viser Tallet 533.

En løselig Sammentælling efter »Typ.-Tid.« af Tilgang af *mandlige* faglærte Medlemmer giver Tallet 215 for indeværende Aar, hvilket betyder, at efter Fradragning af døde og udmeldte vil der ved Aarets Slutning kunne regnes med en Forøgelse af Medlemsantallet (d. v. s. de arbejdsløses Antal) af ca. 150 Trykkere og Sættere.

Paa eet enkelt Aar 150 nye arbejdsløse!

Gaar man ud fra, at hvert Aar bringer en lignende Tilvækst som det sidste, kan der om ti Aar ventes at være godt og vel et Par Tusind faglærte arbejdsløse. (Kvinderne er ikke medregnede.)

Altsaa: Sætter vi vore Sønner i Typografiære — hvad saa mange Kolleger har en mærkværdig Trang til — eller kommer en anden Yngling i Lære i Dag, saa vil han efter udstaaet Læretid — om 5 Aar — kunne optages i vort Forbund blandt ca. 1300 andre faglærte arbejdsløse! Intet Under, at Provinsens Bladudgivere begynder at uddanne deres Lærlinge i »Handelskundskab«, saa de med Tiden lettere kan ernære sig som Avissælgere eller Pæreprangere.

Ja, lad os snakke om Lærlingeskalaen, ikke blot indbyrdes, men med Principalerne. Lad os fritage dem for de besværlige Lærlingeuddannelse et Par Aars Tid, eller lad os, i Forstaaelse med Principalerne, hindre de smaa Kælder-Trykkerier i deres ved Hjælp af Lærlinge stedfindende Smudskonkurrence.

I det Øjeblik, Tilbudet om Arbejdskraft svarede til Efterspørgslen, vilde vi rolig kunne følge Principalerne ret langt i Retning af Tarifforringelser — men da kunde det ogsaa tænkes, at vore ærede Modstandere i nogen Grad tabte Interessen derfor.

Spørgsmaalet om Lærlingeantallet er et fundamentalt Punkt for os, og faar vi ikke Arbejdsgiverne bragt til Fornuft, maa vi, i Lighed med f. Eks. Murerfaget, simpelthen nægte at være medvirkende til den F o r b r y d e l s e, det er, stadig at øge de arbejdsløses ulykkelige Armé.

De fleste kender et eller flere unge Mennesker, som efter 5 Aars Læretid praktisk talt har gaaet ledige i baade to og tre Aar.

Og hundredvis af københavnske Typografer viger ikke tilbage for — selv gennem Konflikt — at skabe Plads blandt de arbejdende for disse.

Til Slut skal lige bemærkes, at den gældende Lærlinge-Overenskomst er indgaaet under ganske andre Forudsætninger end Nutidens, nemlig paa et Tidspunkt, hvor Haandsætning var almindelig, medens man nu regner Landets ca. 600 Maskinsættere plus Faktorer og Principaler med som Grundlag for Lærlingeantallet.

Sæt derfor Lærlingespørgsmaalet øverst blandt Tarifkommissionens Krav og vær forvisset om, at de menige Medlemmer, uden Hensyn til Branche- og Særinteresser, vil være rede til at sætte noget ind paa dets Gennemførelse.

København, 30. November 1924.

F. Traugott Nielsen.

Den typ. Trykkerforening.

Demonstration af Offsetpressen

finder Sted Søndag den 7. December Kl. 10 Form. prc. i P. Cnristiansens Stentrykkerier, Julius Blomsgade 20.

Adgang har alle Medlemmer af Dansk Typograf-Forbunds Københavns Afdeling.

Styrelsen.

GENERALFORSAMLINGER OG MØDER

DANSK TYPOGRAF-FORBUNDS KØBENHAVNS AFDELING

afholdt ordinær Generalforsamling Søndag den 23. November i Rømersgade 22. Til Dirigent valgtes *Holmen*, til Sekretær *Lundin*.

1. *Beretning.* Formanden, *Jul. Samuelsen*, refererede de i Kvartalet afgjorte Voldgiftsretsager, tre i det hele. Den første Sag angik Forlægningsbetalingen for mellemliggende Helligdage til Akkordsættere, som var tabt, men hvis Retsbehandling ikke var sket tilstrækkelig Fyldest. Næste Sag havde klaret Parternes Stilling overfor hinanden, hvor der var Tale om manglende Udbetaling af Løn grundet paa Insolvens, og var for saa vidt ogsaa tabt. Sidste Sag angaaende Overtrædelse af Lærlingeskalaen var efter en hel Del Møje vundet. Iøvrigt refererede Taleren en Række Lærlingesager, der havde været behandlede i Kvartalet, og hvor Beslutninger var udførte. Omtalte et Par Blokader, der bl. a. var fornyet og endnu bestod hos Gust. Jensen, Kattesundet. Med Det forenede Dampskibsselskab havde Taleren faaet en ny og tilfredsstillende Overenskomst angaaende Lønninger o. s. v. En lang Række spredte Sager blev derefter hver for sig klarlagte i korte Foredrag. Dansk litografisk Principalforening havde dernæst opsagt Overenskomsten angaaende kvindelige Hjælpearbejdere i Stentrykkerier. I Henhold til Afstemningen var dernæst med stor Majoritet vor Overenskomst med Københavns Bogtrykkerforening vedtaget opsagt. Den derefter opstaaede Situation var vanskelig, navnlig derved at Københavns Bogtrykkerforening allerede havde sendt et Læs vidtgaaende Ændringer. Haabede, at det skulde lykkes at undgaa Kamp. Men Taleren kunde ikke tænke sig at komme tilbage med det samme en Gang til. Angaaende Sommerferien havde vi Erfaringer for, at Københavns Bogtrykkerforening lod disse inddrage paa Arbejdspladser, hvor Sager var afgjorte i vor Favør. Det kunde vi ikke længere finde os i. Sluttede iøvrigt med en Del alvorlige Bemærkninger i Anledning af Situationen.

Efter Beretningen fulgte en meget lang Diskussion, i hvilken deltog *Berendt, Frederiksen, Traugott-Nielsen, Formanden, Chr. Clausen, Hellberg, H. C. Jørgensen* og fl. Fra alle Sider udtaltes stærk Utilfredshed med den nugældende Tarif og Ønsker om ved de kommende Forhandlinger at opnaa virkelige Forbedringer. — Beretningen godkendtes.

2. *Regnskabet.* Kassereren, *Lundin*, forelagde det reviderede Regnskab og knyttede nogle enkelte Bemærkninger dertil, hvorefter det godkendtes.

3. *Tegning af en Aktie i Landsbanken. Formanden* foreslog paa Styrelsens Vegne at tegne en Aktie paa 4000 Kr. Efter Udtalelser af *Henriksen, Gundorph Sørensen* og *Lundin* vedtoges det med stor Majoritet at tegne en Aktie.

4. *Valg af en Repræsentant til Landsbanken.* Formanden valgtes.

5. *Valg af 3 Medlemmer til Voldgiftsretten.* Det foresloges at genvælge de afgaaende paa Generalforsamlingen. Da ingen havde noget at indvende mod denne Fremgangsmaade, genvalgtes *Jul. Schrøder, Emil Frederiksen* og *Otto Rundberg* og som Suppleanter *Sigv. Hellberg, Carl Christoffersen* og *Helge Nygaard.*

Generalforsamlingen hævet.

FORTEGNELSE OVER DANSK TYPOGRAF-FORBUNDS LOKALFORMÆND

Aabenraa: Typ. C. Boldt, Søndertorv 3.
Aalborg: Fmd. Typ. Magnus Christensen, Danmarksgade 84. Kasserer: Typ. Joh. Gerdt, Rosenlundsgade 4.
Aarhus: Fmd. Typ. Marthin Pedersen, Strandvej 30 A 1. Kasserer: Typ. Chr. Rostgaard, Bülowsgade 52 3.
Assens: Typ. A. Hansen-Møller, Jerichausgade 5.
Brønderslev: Typ. Alfred Sørensen, Vends. Folkeblad.
Esbjerg: Typ. J. Chr. Petersen, Norgesgade 35 2.
Faaborg: Typ. Johs. Pedersen, Bøjestræde.
Fredericia: Typ. Johs. Honoré, Falstersgade 5.
Frederikshavn: Typ. Marinus Olesen, Havebyen.
Grenaa: Typ. R. M. Borg, Storegade 4 2.
Haderslev: Typ. Friedrich Flade, Aarøsundvej 27.
Haslev: Typ. Søren Jensen, Ringstedvej.
Helsingør: Typ. Alb. D. Birn, Gl. Banegaardsvej 9.
Herning: Typ. Anton Jensen, Bryggergade 17.
Hillerød: Fmd. Typ. Alfred Rasmussen, Slangerupsgade 20. Kasserer: Typ. Oscar Jensen, Lille Gasværksvej 3.
Hjørring: Typ. Hans Fr. Bjørn, Fredensgade 1.
Hobro: Typ. S. Chr. Jensen, Ankerhus.
Holbæk: Borgmester Alfred Hansen, Henriettevej 27.
Holstebro: Typ. H. Fuglsang, Allégade 25.
Horsens: Typ. C. Christoffersen, Fælledvej 5.
Kalundborg: Typ. Sofus Andersen, Gisselørevej 19.
Kolding: Fmd. Typ. Vald. Petersen, Højskolebladet. Kasserer: Typ. P. Pedersen, Stejlbjergallé 10, St.
Korsør: Typ. O. E. Rasmussen, Sylowsvej 75.
København: Fmd. Jul. Samuelsen, Vestergade 5. Telefon 13,331. Kasserer: O. A. Lundin, Vestergade 5. Telefon 4331.
Køge: Fmd. Typ. Vald. Jensen, Jens Johansensvej 4. Kasserer: Typ. Carl Chr. Andersen, Quistgaardsvej 27.
Lyngby: Typ. O. Christoffersen, Eksprestrykkeriet.
Løgstør: Typ. S. Chr. Pedersen, Elmevej.
Maribo: Fmd. Typ. A. V. Rasmussen, Østergade 35. Kasserer: Typ. M. Lindhardtsen, Musæumsgade 7.
Marstal: Typ. A. Kromann, Tværgade 9.
Middelfart: Fmd. Typ. Carl Petersen, Algade 31 1 o. G. Kasserer: Typ. J. P. Jacobsen, Algade 66 2.
Nakskov: Typ. C. Poulsen Due, Hammerichsgade 5.
Nyborg: Typ. C. Pelck, Wilsonsgade 3.
Nykøbing F.: Fmd. Typ. John Nilsson, Sdr. Boulevard 2. Kasserer: Typ. H. J. J. Hansen, Vesterskovvej 25.
Nykøbing M.: Typ. Henry Ebbesen, Munkegade 35.
Næstved: Typ. Chr. Jensen Petersen, Fixvej 21.
Odder: Typ. M. Andersen, Mørupsvej.
Odense: Fmd. Typ. Magnus Hansen, Lahnsgade 66 2. Kasserer: Typ. J. Th. Petersen, Prinsesse Maries Allé 17.
Randers: Fmd. Typ. Alfred Andersen, Mariagervej 26. Kasserer: Typ. Andrew Jensen, Rejersensvej 5 1.
Ribe: Typ. H. J. H. Larsen, Sønderportsgade.
Ringkøbing: Typ. H. Bjørnstrup, Østergade 37.
Ringsted: Typ. C. C. Madsen, Schaldemosevej 2.
Roskilde: Fmd. Typ. Wm. Villumsen, Ringstedgade 2. Kasserer: Typ. A. Rost, Maglegaardsvej.
Rudkøbing: Typ. Mads Frederiksen, Reberbanen.
Rønne: Typ. H. Kürstein, L. Madsegade 139.
Silkeborg: Typ. R. Bindslev, Soc.-Dem.
Skanderborg: Typ. P. Tuborgh, Adelgade.
Skive: Typ. Chr. Mortensen, Nordbanevej 26 2.
Skjern: Typ. S. Jensen, Pileallé 5.
Slagelse: Typ. C. Jacobsen, Tordenskjoldsgade 5 1.
Stege: Typ. Eigil Hansen, Møens Dagblad.
Struer: Typ. Peter Larsen, Nørregade 26.
Stubbekøbing: Typ. R. Rasmussen, Nykøbingvej 46.
Svendborg: Fmd. Faktor M. P. Nielsen, Sydfyns Soc.-Dem. Kasserer: Typ. Søren Jensen, Willemoesvej 16.
Sønderborg: Fmd. Typ. B. Helmke, Skolegade. Kasserer: Typ. W. Sprenger, Humletorvet 6.
Thisted: Typ. H. Hansen, Møllevej 16.
Tønder: Typ. A. Maak, Søndergade 23.
Varde: Typ. P. J. Kjær, Ribe Amtstidende.
Vejle: Fmd. Typ. Just Rasmussen, Rolighedsvej 10. Kasserer: Typ. Ærenlund-Madsen, Enggade 5.
Viborg: Fmd. Typ. A. Vilh. Jensen, Fredensgade 51. Kasserer: Typ. P. Jørgensen, Jyllandsgade 5.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND

Formand: Jul. Schrøder, Kong Oscarsgade 9 3, Str.

Hovedkasserer, Forretningsfører for Provinserne: Karl Sørensen, Vestergade 5, B. Telefon 4331. Telegram-Adresse: Typforbundet.

ANVISNINGSKONTORET

For København og Provinserne: O. A. Lundin, Vestergade 5, B. Telefon 4331. Telegram-Adresse: Typforbundet.

TYPOGRAF-TIDENDE

Redaktion: Fr. Nielsen, Bygaardsstræde 8, Køge.
Ekspedition: Karl Sørensen, Vestergade 5, B. Telefon 4331. Telegram-Adresse: Typforbundet.

NÆR OG FJÆRN

KØBENHAVNS STYRELSE holder Møde *i Aften, Fredag,* Kl. 7 i Vestergade 5.

FESTUDVALGET holder Møde Mandag Kl. 7½ i Vestergade 5.

TARIFKOMMISSIONEN holder Møde Mandag Kl. 10 i Jernbanegade 11, 1. Sal.

Formanden.

DØDSFALD. Maskinsætter *Hans Lassen,* Aabenraa, er afgaaet ved Døden af Blyforgiftning. Lassen, der har arbejdet paa »Hejmdal« i en længere Aarrække, var en dygtig Arbejder og meget afholdt af Kolleger. Han vil blive savnet i vore Rækker.

BREV henligger paa Kontoret til Typograf M. Esbensen fra Kolding og til Typograf S. M. Collatz.

TRYKKERNES OPMÆRKSOMHED henledes paa Demonstrationen af Offsetpressen, som finder Sted førstkommende Søndag Kl. 10 pr. De Kolleger, som overværede Foredraget i Tirsdags, vil jo sikkert benytte den Lejlighed, som tilbyder sig, for at lære det nye tekniske Vidunder at kende paa nærmere Hold, men ogsaa de Kolleger, som var forhindret i Tirsdags, vil jeg tilraade at benytte Søndag Formiddag til at aflægge et Besøg i Julius Blomsgade 20. *H. Nygaard.*

SOMMERFERIER. Bogtrykfagets Arbejdere i *Tyskland* har en fastsat Ferie paa 3—12 Dage. Feriens Længde bestemmes efter den Tid, vedkommende har været beskæftiget i Bedriften. Efter 6 Maaneder erholdes 3 Dages Ferie, efter 9 Maaneder 5 Dage og for hvert Aar en Dag mere.

Ferien for *Lærlinge* er fastsat saaledes: Første Læreaar 9 Arbejdsdage, andet 8, tredie 7 og fjerde Læreaar 6 Arbejdsdage.

I *Norge* har Typograferne som bekendt 14 Dages tariferet Sommerferie.

TYPOGRAFERNE I TYSKLAND har faaet forhøjet deres Løn. De krævede en Ugeløn af 44 Mark, og de havde givet dette Krav Eftertryk ved at opsige Pladserne i Landets samtlige Trykkerier. Arbejdsministeren greb imidlertid ind i Konflikten og afsagde en Kendelse, hvorefter Lønnens højeste Skala sattes til 40 Mark. Denne Kendelse er bleven antaget af begge Parter, og Konflikten er dermed sluttet. Overenskomsten gælder kun til Udgangen af Januar Maaned 1925.

TAK

Hjertelig Tak for al Opmærksomhed ved mit Jubilæum. *J. Weiergang.*

Min hjerteligste Tak for venlig Opmærksomhed paa min 70-aarige Fødselsdag. *Knud Elmsøe.*

TIL JULEUDDELINGEN har jeg modtaget følgende Bidrag:

Chr. Andersens Pers. 20,00, Social-Demokraten (5.-6. B.) 200,00, Klubben »Politiken« (1. B.) 200,00, Hasselbalch (1. B.) 50,00, J. Jørgensen & Co. (4.-5. B.) 101,50, N. Winkelmann 5,00, J. Unger 10,00, Aage Hansens Pers. (1.-2. B.) 22,00, G. H. 5,00; tilsammen 613,50. — Ialt med tidligere indkomne Bidrag *Kr. 1193,00.*

København, 2. December 1924.

O. A. Lundin.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND BOGTRYKFAGETS ARBEJDSLØSHEDSKASSE

VESTERGADE 5, 1. SAL
KØBENHAVN B.

KONTORERNE er aabne for Ind- og Udbetaling fra 1—3 undtagen *Lørdag (11—1)* samt *Fredag* og *Mandag Aften Kl. 5—6½*. Telefon 4331.

FORMANDEN træffes som Regel til samme Tider. Telefon 13,331.

ANVISNINGSKONTORET. Telefon 4331. Før Kl. 9 Form. og efter 6 Aften gennem Str. 1683. Telegramadr.: Typforbundet, Kbhvn.

FORENINGSMEDDELELSER

TILSKUD FRA HOVEDKASSEN er efter lovformelig Begæring tilsendt følgende Afdelinger:

26. November: Hobro 200,00; Silkeborg 350,00. 27. November: Nyborg 200,00; Helsingør 500,00. 1. December: Køge 200,00. 2. December: Esbjerg 500,00.

København, 2. December 1924.

Forretningsudvalget.

NYE MEDLEMMER

København: Trykker Henry Nielsen, udl. 22. 11. 24 hos Luno (arb. s. St.). Sætter Kaj Jørgensen, tidl. Medlem (Kandrup & Wunsch). Paal. Selma Svendsen, udl. 24. 11. 24 hos R. Steenbech (arb. s. St.). Paal. Antonia Andersen, tidl. Medlem (Th. Thomsen). 1024 Hansens Hustru Helga (Syge- og Begravelseskassen). 1564 Kleists Hustru Rigmor (Syge- og Begravelseskassen).

Frederikshavn: Sætter Niels Peter Christensen, udl. 1. 12. 24 i Sæby Folkeblad. Svendborg: Sætter Henry Svend Aage Albrecht, udl. 20. 11. 24 i Svendborg Avis. Vejle: Sætter-Trykker Chr. Hveisel Hansen, udl. 1. 12. 24 i Vejle ny Bogtrykkeri.

TILTRAADTE

København: 7226 Jens Chr. Nielsen fra Rejse (Rasmussen). 7230 Thomas Jensen fra Aalborg (arbl.). 7167 Paul H. Meyer fra Næstved (arbl.). 1075 Alfred Jensen fra Trælastarbejderne (arbl.). Sætter Christian Nissen fra Rejse (Egm. H. Petersen). Hj.arb. R. Olsen fra Sadelmagerforb. (O. C. Olsen).

Aarhus: 4468 Ejnar Hansen (arbl.). Hobro: 3616 N. P. Rask (arbl.). Nakskov: 3789 Thorvald Nielsen (Centraltrykkeriet). Nykøbing F.: 6968 Th. Petersen (A/S Centraltrykkeriaet). Randers: 7339 Aksel R. Hansen (arbl.), 4253 Fr. Walther (Eksprestrykkeriet) og 3664 Harald Jensen (arbl.). Skanderborg: 4297 Henry Peitersen, 561 Laur. Andr. Nielsen og 3070 Ejnar Sørensen (alle Skanderborg Amtsbogtrykkeri).

FRATRAADTE

København: 1269 Svend Aage Keller paa Rejse. Aalborg: 7230 Thomas Jensen til Kbhvn. (arbl.). Aarhus: 7311 Valdemar Nielsen til Kolding i Pl. og 4287 Aug. Zilm til Kbhvn. i Pl. Hjørring: 3823 Oskar Thomsen til Odder i Pl. Nykøbing F.: 4253 Frederik Walther til Randers i Pl. Næstved: 7167 Paul Hartvig Meyer til Kbhvn. (arbl.). Randers: 4468 Ejnar Hansen til Aarhus (arbl.) og 3900 Svend G. Madsen til Odense i Pl. Ringsted: 6712 Hans Oscar Hansen til Aalborg i Pl. og 3789 Thorvald Nielsen til Nakskov i Pl. Skive: 1281 Jens Chr. Jørgensen paa Rejse.

DØD

Aabenraa: 7107 Hans Lassen.

Dagblad til Salg.

I stor midtjydsk Købstad er et upolitisk Dagblad til Salg med eller uden Trykkeri. Lille Udbetaling. Henvendelse snarest i Billet mrkt. »268« til Ekspeditionskontoret.

·ERIK·LEVISON·
GRAFISKE ARTIKLER
EN GROS
VESTRE BOULEVARD 36-38 KØBENHAVN B
Stort Udvalg i alle grafiske Utensilier, Træmaterialer samt nye og brugte Maskiner
BESØG DE BETYDELIGT UDVIDEDE UDSTILLINGSLOKALER (20)

Et Husmiddel er ikke at foragte.
Brug VALFA Tinktur.
Eneste danske Specialfabrik for Bog- og Stentrykfarver.
Telefon 9090 Telegr.-Adr.: DRUBIN, Valby.
(14)

Typografernes Stiftelser.

Det meddeles herved samtlige Medlemmer, at Generalforsamlingen den 30. November *enstemmig* med Akklamation vedtog at genvælge: til Formand *H. C. Nielsen*, til Styrelsesmedlemmer *Carl Nielsen* og *Oscar Johansen* samt til Revisor *Michelsen*. Revisor-Suppleant bliver Christoffersen.

Forsaavidt der ingen Indsigelse fremkommer *inden 14 Dage* betragtes Valget som godkendt.

Den 1. December 1924.

P. S. V.
H. C Nielsen,
p. t. Formand.

ANNONCER

I Henhold til Anvisningskontorets Regulativ, Punkt 6, gøres opmærksom paa, at ingen maa slutte bindende Aftale om Pladstilbud, før Henvendelse er sket til Lokalkassereren i den paagældende By eller i København til Anvisningskontorets Bestyrer. Undladelse heraf medfører Karantæne.

Bogtrykkerileder.

For en absolut alsidig dygtig Fagmand med Evner som Kalkulator og Driftsleder samt med gode Forretningsforbindelser bliver Stilling ledig i herværende ældre Trykkeri. Billet mrkt. 3339 modtager *De Forenede Annoncebureauer, Amagertorv 23, København K.* (267)

En smuk Julegave!

Indtil Jul sælges Gutenberg-Naalen med 10 pCt. Rabat. Sølvnaal 1,35 — oxyderet Naal 1,80 — dobb.-forg.-Naal 2,25. Forhandlere antages i hver Afdeling. Naalen faas kun hos Fremstilleren, Typ. W. Ammundsen, Østergaardsvej 10¹, Kolding.

Benyt det fine Tilbud. (266)

Tandlæge Edv. Møller,

Købmagergade 30, 2.

Konsultationstid 10—3½, 6—7 Efterm. — Telefon 8181. (12)

Husk A. E.s Rabat.

Største Besparelse

for Foreningens Medlemmer er at benytte **A. E.s Rabatkort.** Kortene udleveres gratis paa Foreningens Kontor. (16)

PARITZ GOTTSHALCK

KONGENS NYTORV 8 · TELEFON 3378

Nye og brugte Maskiner haves paa Lager.

Stort Lager af alle Utensilier. (11)

A/S **F. L. BIE** Gothersgade 28, København K.

Telefoner: Centr. 11,462, 8062 & Palæ 1556.

Samtlige Maskiner og Artikler for **Bogtrykkerier, Bogbinderier, Litho-Etablissementer, Klichéfabriker** og beslægtede Brancher.

Kulante Betingelser.

Stadigt stort Lager. (10)

BARNE
S. JOHANSENS
BARNEVOGNSFABRIK
RATEBETALING
AMERIKAVEJ No. 1
TELEFON VESTER 2886X
VOGNE
(195)

Tandlæge Viggo Jensen

Klareboderne 2 II,

Hj. af Købmagergade 40.

Konsultationstid fra 10—7. Onsdag og Lørdag fra 10—3½. Telefon 15868. (168)

Ønsker De at sikre Deres Hustru og Børn en Sum, hvis De dør ung, eller Dem selv en Nødskilling til Støtte paa de gamle Dage, sker dette bedst ved at henvende Dem til **Arbejdernes Livsforsikring,** der i sin Afdeling med Lægeundersøgelse, som betales af Selskabet, er det billigste danske Folkeforsikrings-Selskab med ugentlige Præmier.

Konfirmationsforsikringer tegnes paa særlig fordelagtige Vilkaar, saaledes at den ugentlige Præmie **bortfalder** ved Forsørgerens Død **uden** Afkortning i Summen til Konfirmationen.

Alle Forsikringer ere genforsikrede i Statsanstalten for Livsforsikring.

Ugentlige Præmier **fra 10 Øre.**

Forlang Oplysninger hos

ANTON JENSEN,
Sundbyøster Boulevard 4².
(24)

Redaktør: FR. NIELSEN, Bygaardsstræde 8, Køge. Ekspeditør: KARL SØRENSEN, Vestergade 5, 1. Sal, Kbhvn. B.
Abonnem. gennem Postkontorerne: 1 Kr. 50 Øre Kv. Annoncer: 35 Øre pr. Petitlinje (pladss. Medl. 25 Øre). 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 50 KØBENHAVN DEN 12. DECEMBER 1924 51. AARGANG

GRUNDLOVSSTRIDIGT

Om det Forslag til Bedriftsraad, Socialminister *Borgbjerg* forleden fremsatte i Folketinget, kan man næppe med Føje sige, at det er særlig vidtgaaende eller anmassende. Ministeren betegnede det da ogsaa selv som et konservativt Forslag, der tog Sigte paa at tilvejebringe en bedre social Struktur for at hindre de revolutionære Tendensers Fremgang.

Det viser sig mere og mere nødvendigt — sagde Hr. Borgbjerg bl. a. — at sætte Arbejderne i direkte og interesseret Kontakt med Arbejdet og dets Ledelse i de større Virksomheder. Den moderne Maskinteknik truer med at gøre Arbejderne til rene Automater. Der er Fabrikker i Amerika, hvor en Arbejder fra sit 20. til 50. Aar daglig i 8—10 Timer uafbrudt er beskæftiget alene med at slaa et bestemt Hul i en Urfjeder ved Hjælp af en Maskine, og der er ogsaa herhjemme mange Industrier, hvor hver enkelt Arbejder Dag ud og Dag ind maa udføre nøjagtig de samme bestemte Drejninger med en Maskine. Det er ikke mærkeligt, at en saadan Arbejdsform dræber baade Arbejdsglæde og Arbejdslyst, ja afføder et skjult Had, som under gunstige Vilkaar kan slaa ud i Flammer. Det er derfor en vigtig social Opgave i vor Tid at skaffe Arbejderne noget af de gamle Tiders Arbejdsglæde tilbage, at gøre dem interesserede i den Virksomhed, hvor de er ansat, og saaledes skabe en vis Solidaritet mellem Virksomheden og dens Arbejderstab. Denne Solidaritet er den vigtigste Garanti for en fredelig Udvikling, det bedste Bolværk mod revolutionære Omvæltninger. Hvad der her tilsigtes, er i Virkeligheden en Arbejdernes Frigørelse af lignende Karakter som Bøndernes Frigørelse paa de store Landboreformers Tid.

Ganske vist kan er Udstykning i smaa selvstændige Virksomheder ikke gennemføres, men Trællemærket kan afkastes, et dybtgaaende socialt Skel slettes. Og samtidig vil da de store ødelæggende Arbejdskampe forsvinde. Politisk Demokrati kan ikke i Længden forenes med økonomisk Slaveri. Det er denne indre Modsigelse, der holder Verden i evig Uro, og det er en Betingelse for en rolig Fremtidsudvikling, at den fjernes.

Dette meget beskedne Forsøg paa at udjævne de modstridende Interesser har naturligvis ikke fundet Naade for Arbejdsgiverforeningens Formands Øjne. Fra den Side tænker man kun paa at bevare eller udvide den økonomiske Magtstilling, som Kapitalen i Øjeblikket forlener et meget lille Mindretal med. Efter at have fremsat en Række Anker imod Forslaget slutter Hr. Langkjær sin Kritik med at betegne det som *grundlovsstridigt!*

Den samme Tale hørte man ogsaa fra Godsejernes Side, da man begyndte at pille ved de store Jordegodser. Men den betyder ikke saa meget.

Værre var det, om man kunde paaberaabe sig, at det var *naturstridigt!*

HVAD MANGLER VI?

I.

I Arbejderbevægelsens Morgen var der ingen, der tænkte paa at sætte Aarstal i Forbindelse med vore Fædres Haab og Tro. Men Bevægelsen gav Løfter, og Løfter er hellige, de skal indfries, eller deres Ophav maa miste sin Magt. Firsernes Folk saa ingen Resultater, Halvfemsernes begyndte at ane dem, men først i vort Aarhundrede naaede man saa vidt, at man fik Lov til at være med at bære Ansvar.

Da de første Repræsentanter kom ind i Kommunernes Raad, hed det, at »én Svale gør ingen Sommer«, man skulde have Flertallet; og da man fik Flertallet, var det Ministeriet, der som Kommunernes Formynder var i Hænderne paa Modstanderne. I Staten er det gaaet paa samme Maade. Nu er Arbejderpartiet Regering, men de har Landstinget at slaas med; og naar Landstinget en Gang falder, saa behøver man heldigvis ikke endda at være læns for Argumenter, thi først naar Kapitalen er afskaffet, og Staten er blevet alles Forsørger, kommer Paradiset paa Jorden.

Og mens alt dette foregaar, skriver Verdenshistorien sig selv, som den har gjort det i de mange Tusinde Aar. Og Menneskene lever Historien med, nogle aktivt, de fleste passivt, mens en almindelig Sløvhed og Ligegyldighed for Problemerne mere og mere breder sig blandt Masserne. Film og Fodbold er Tidens Løsen — to tilpas Modsætningsforhold, der gensidig kræver hinanden, og som ikke lodder dybere, end at et flegmatisk Verdenspublikum kan adoptere dem.

Hvad fattes os da?

Den nylig afdøde franske Digter Anatole France, der altid var en villig aandelig Vaabendrager for Arbejderne, har jo sagt, at Frygt og Uvidenhed var de Egenskaber hos Standen, der hindrede denne i at erobre Magten. Og dette er rigtigt; naar Menneskene har overvundet Frygten og Uvidenheden, saa ejer de Magten. Men heller ikke et Øjeblik før. Mennesket hører nemlig til paa den Plads, hvor det selv sætter sig.

Medens faglig Sammenslutning har været kendt og benyttet snart sagt saa længe Verden har staaet, er de socialistiske Idéer jo af ny Dato. Men fra den Dag, Karl Marx lancerede sine fængende Teorier om Kapitalen som Samfundsfjenden, droges al faglig Organisationstrang hos Arbejderne ind under den nyskabte Samfundspolitik. Fagbevægelsen blev sat i System. Den kom i Lære hos Socialismen fra dennes første Dage, og den har siden hentet al sin Næring der.

Karl Marx' Lære var en Bunke Teorier, maaske nok værdifulde, naar de anvendes paa rette Maade, men den tørre tyske Videnskabsmand saa ikke det, som den følende franske Digter saa: at Uvidenheden og Frygten først maatte væk. Maaske vil man hævde, at Karl Marx saa højere og videre, men Tiden og Udviklingen synes at lære os, at det vilde have været heldigt, om Mesteren og hans Apostle havde faaet trukket dette Punkt stærkere op i deres Program.

Thi det er her, det skorter. Aldrig lød Ordet om Oplysning stærkt nok, og naar det lød, var det kun Ord, der ikke fandt den Sangbund, der tiltrængtes.

Det blev aldrig den politiske Bevægelses Opgave at skabe Mennesker, men derimod at skabe Hære. Kollektivismen blev knæsat paa Individets Bekostning, og det enkelte Menneskes Udvikling skete kun for at gøre det tjenligt til at føjes ind paa sin Plads i Kæden. Selvstændighed blev ikke fremelsket, snarere dræbt, der var ingen Plads for den i Partiet. Hvad der skete, skete i den hellige Socialismes Navn — for at skabe Soldater til den Armé, der skal styrte Kapitalismen.

Kunde man lære at se paa Historien, vilde man erfare, at det gennem hele Verdensudviklingen er den personlige Magt og den personlige Evne, der overalt har været den raadende, og at ligesaa vel som de menneskelige Urdrifter — her kan nævnes Egoisme, Forplantningsdrift og Religion — er evige, ligesaa vel har det menneskelige Samfund sine Grundlove, der aldrig forandres.

Under Bestræbelserne for at erobre Magten glemte man helt Betingelserne for at kunne bevare Magten. Hvis det ikke drejede sig om andet end at erobre Magten ved Hjælp af en Stemmeseddel, saa vilde Arbejderne have haft den for længe siden, thi »vi er jo de mange«. Herigennem, om ikke paa anden Vis, maa Masserne kunne se, at Talmajestæten regerer ikke alene. Tusind Nuller bliver kun Nul, men tusind Enere giver en Sum. Den politiske Kamp er en Tovtrækning Verden over. Det er først, naar Arbejderpartierne kommer til Magten, at det begynder at dæmre for dem, at Teorier gør det ikke alene, og at meget af det, de før stod imod eller haanede, er Grundpiller, som de maa lade staa. Eller efter Revolutioner! Naar Stormen er endt, naar Liv og Værdier er ødelagt, da maa man begynde at bygge op paa den gamle

Maade, fra neden af, med alle de gamle Midler under de gamle Verdenssamfunds evige, uforgængelige Grundlove. Og naar det saa ender med et Knald for de nye Magthavere, saa synes det ikke, som de har høstet den Lære og de Erfaringer deraf, som de kunde have gjort.

Det har gaaet som en rød Traad gennem den politiske Arbejderbevægelse fra Karl Marx til hans seneste Epigoner, at det var Klassekamp, der skulde føres. Altid lød Raabet: Klasse, Klasse, Klasse; altid bar man Sten til at højne Klassemuren med i Stedet for at vælte den. Devisen: »Proletarer i alle Lande« satte et Stempel paa Standen, som den ikke har kunnet viske ud, og dertil sang Overbye for os: »Og Jorden saa aldrig saa usselt et Kuld«. Fra at være Slaver af Tyrannernes Magt gjorde man sig til Slaver i egen Indbildning.

Det har været den altbeherskende Fejltagelse i Underklassens Kamp: at rejse Klasseskel i Stedet for at slette dem. Man laver *Arbejder*foreninger, bygger *Arbejder*boliger, udgiver *Arbejder*blade og *Arbejder*almanaker, giver *Arbejder*forestillinger, opretter *Arbejder*undervisning og *Arbejder*skoler, hele Standen er som Sygekassemedlemmer kun 2. Klasses Patienter. Og Arbejdsgiverne gnider sig i Hænderne og smiler. En større Tjeneste kan man ikke gøre dem end at klassificere, proletarisere sig selv, sætte sig ved Samfundets Tærskel og tvætte dets Fødder. Saa længe vi fører Kampen paa den Maade, er der ingen Fare for, at de skal miste deres Magt og Indflydelse. Aldrig naar vi frem, og aldrig naar vi op, hvis vi ikke lægger Roret om, hvis vi ikke kan naa dertil i Aand og Tankegang, at en Stenslager og en Universitetslærer socialt set staar lige højt, idet de begge udfører et samfundsnyttigt Arbejde. Teaterlogen, Sommerhuset og Bilen er ligesaa vel for den tekniske som for den administrerende Arbejder. Jeg har virkelig hørt den Udtalelse fra ledende Arbejderpolitikere, at det burde forbydes Arbejderbørn at studere, da de derved vilde blive Forrædere mod deres Ophavs Idéer og Kampe. Dette er forfærdeligt. Det maa dog blive os, der skal følge med dem, og ikke dem, der skal blive nede hos os.

Selvstændighedsfølelse og Ansvarsbevidsthed hører sammen; det er disse to Ting, der skal fremelskes. *N. Th. S.*

KOMMUNEVALG MARTS 1925

BETAL SKATTEN — ELLERS MISTES VALGRETTEN

For at faa Valgret ved de kommunale Valg i Marts 1924 skal man have betalt sin Skat det sidste Aar. Ifølge den nye kommunale Valglov er Bestemmelserne herom følgende: I København, hvor Skatten opkræves kvartalsvis, skal man have betalt for alle 4 Kvartaler 1924 — altsaa ogsaa for Oktober Kvartal, der først opkræves i Januar 1925. Paa Frederiksberg, hvor Skatten betales halvaarsvis, skal følgende to Halvaar være betalt inden Valglisternes endelige Berigtigelse: Halvaaret Oktober 1923—Marts 1924 og Halvaaret April 1924—September 1924.

De, der har Restancer, maa altsaa omgaaende søge at faa dem betalt, for at det sidste Kvartal (eller Halvaar) ogsaa kan blive betalt i rette Tid.

Oktober Kvartal 1924, der skal være betalt i København, maa betales senest 2. Februar, dersom man vil undgaa Rentetillæg.

I begge Kommuner gælder imidlertid, at Restancer kan betales lige indtil den Dag, da Valglisternes endelige Berigtigelse finder Sted, det vil antagelig sige inden 15. Februar 1925.

I særlige Tilfælde (Sygdom, Dødsfald, trykkende Familieforhold, Militærtjeneste, Arbejdsløshed og andre lignende Forhold) kan en Del af Skatten eftergives, uden at Valgretten tabes.

De, der paa Grund af saadanne særlige Omstændigheder ønsker at søge Skatteeftergivelse, maa hurtigst muligt henvende sig til Oppebørsels- eller Rodemesterkontoret for at faa indgivet den nødvendige Ansøgning. — Paa Frederiksberg sker Henvendelsen til Skattevæsenets Kontor, Falkoner Allé 9.

I Henhold til Loven kan der efter 15. Februar ikke finde Eftergivelse Sted, saaledes at Valgretten bevares, og ligeledes kan der i Henhold til Loven ikke eftergives mere end Halvdelen (i ganske særlige Tilfælde dog to Tredjedele) af noget Kvartals eller Halvaars Skattebeløb.

Det nytter ikke, at man har betalt nogle Rater af sidste Kvartals (Halvaars) Skat (selv om de foregaaende Kvartaler eller Halvaar er betalt helt og fuldt). — Bortset fra, hvad der er virkelig eftergivet efter Ansøgning, skal alt være betalt helt ud inden Valglisternes Berigtigelse.

Det samme gælder, dersom man har faaet Henstand med Betalingen ud over »Pantefristen«. Dersom man ikke vil slettes af Valglisten ved den endelige Berigtigelse, maa denne Restance betales.

Husk, at det er to Personer (Mand og Hustru), der mister Valgretten, dersom en gift Mand slettes for Skatterestance!

EN RESOLUTION

Den skandinaviske Fagkonference, som i afvigte Uge afholdtes i København, har med alle Stemmer mod to vedtaget følgende Resolution:

»Erfaringen har vist, at Arbejderklassen i alle Lande behøver en fælles og stærk faglig Organisation, Arbejderne maa derfor overalt bekæmpe ethvert Forsøg paa at splitte Fagbevægelsen.

Konferencen mener ogsaa at kunne konstatere, at det praktiske Fagforeningsarbejde har vist, at den heldigste Organisationsform for Fagbevægelsen er, at de lokale Fagforeninger slutter sig sammen i Fag- eller Industriforbund paa den Maade, som besluttes i hvert Land, og at Forbundene sammensluttes i en fælles Landsorganisation. Da Fagorganisationernes Styrke i et Land ikke kan komme helt til sin Ret, uden at alle Organisationer er med i Landsorganisationen, opfordrer Konferencen de Forbund, som staar udenfor, til at gaa ind i deres respektive Landsorganisationer.

Mod alle Splittelsesforsøg maa Fagbevægelsen indtage en bestemt afvisende Holdning, og alle Sørorganisationer paa det faglige Omraade maa med Kraft bekæmpes, da de kun svækker Arbejderklassens Stilling.

Ligesom Fagorganisationerne i hvert Land bør være organiseret i en Landsorganisation, bør ogsaa det internationale Samarbejde mellem de forskellige Landes Fagorganisationer forenes i en fælles faglig Internationale.

Flertallet af de faglige Landsorganisationer er nu tilsluttet Amsterdam, og i Henhold til Wiener-Kongressens Beslutning i 1924 er Forhandlingerne allerede indledet for at faa de endnu udenforstaaende i Rusland, Nordamerika, Meksiko og Irland med i den faglige Internationale. Konferencen hilser derfor med Glæde den norske Landsorganisations Repræsentantskabs Beslutning om at ville forny det internationale Samarbejde, og udtaler Ønsket om, at Landsorganisationen i Norge og Finland snarest ved Beslutning om internationalt Samarbejde maa bidrage til Opnaaelse af en Samling af alle faglige Landsorganisationer i en fælles faglig Internationale.

Alle de nordiske Landsorganisationers Tilslutning til en faglig Internationale vil ogsaa styrke det mere intime Samarbejde mellem Arbejderne i disse Lande. Dette Samarbejde, som i Tidens Løb har vist sig at være til stor Nytte for Fagorganisationerne i disse Lande, maa ikke sættes paa Spil ved et mangelfuldt internationalt Samarbejde, men styrkes og uddybes.

Endvidere vil Konferencen udtale, at Forbundene i hvert Land maa tilslutte sig de respektive internationale Fagsammenslutninger, saaledes at Broderkæden mellem Fagorganisationerne i alle Lande kan blive knyttet til Fremme af Arbejderklassens Interesser.«

KAMPEN OM HØJERE LØN I TYSKLAND

Efter I. F. C. bringer vi følgende Artikel om de elendige økonomiske Forhold, hvorunder de tyske Arbejdere for Tiden lever:

Efter at det har vist sig, at den af den tyske Regering indledede Aktion for en almindelig Nedgang i Varepriserne, takket være de besiddende Klassers manglende Ansvarsfølelse, nu kan betragtes som fuldstændig mislykket, idet de for en Prisnedsættelse af Regeringen trufne Foranstaltninger er blevet benyttede til yderligere at forøge Arbejdsgivernes og de handlendes Gevinst, er de tyske Arbejderes Utilfredshed med de gældende utilstrækkelige Lønninger steget i den Grad, at der maa regnes med en almindelig Lønbevægelse over hele Landet. De for Tiden i den tyske Industri betalte Reallønninger er langt lavere end Lønningerne i 1913. Ifølge officielle Meddelelser var den gennemsnitlige Realløn i 1913 for faglærte Arbejdere 34,35 Mk., for ufaglærte Arbejdere 24 Mk. Ifølge den officielle Statistik for Juli Maaned d. A. var den gennemsnitlige Realløn iberegnet den forlængede Arbejdstid derimod 29,92 Mk. eller 87,1 pCt. af de faglærte Arbejderes Løn før Krigen og 23,59 Mk. eller 98,2 pCt. af Førkrigslønnen for ufaglærte Arbejdere. Ved disse officielle Tal maa endda tages med i Betragtning, at: 1) Indtægtsskatten for Tiden er betydelig højere end før Krigen; 2) Socialforsikrings-Bidragene nu er dobbelt saa store som tidligere; 3) de officielle Pris- og Dyrtidstal nu er beregnede efter Prisen paa Varer af langt mindre Kvalitet; 4) Pris- og Dyrtidstallene ikke er i Overensstemmelse med de virkelige Dyrtidsforhold.

Hertil kommer, at alle tyske Byer i de sidste Maaneder melder om nye Prisstigninger, saaledes at ovennævnte Reallønninger ikke mere kommer i Betragtning. I det store hele kan det antages, at den tyske Arbejders Levestandard for Tiden er ca. 30 til 40 pCt. forringet, sammenholdt med Tiden før Krigen.

Under disse Omstændigheder er det forstaaeligt, at Arbejderne med stadig forøget Styrke kræver en retfærdig Lønregulering, og at denne Fordring har givet sig Udslag i talrige Lønkonflikter.

Saavel Myndighederne som de private Arbejdsgivere modsætter sig af al Magt enhver Lønforhøjelse, delvis under Henvisning til Vedtagelsen og Gennemførelsen af Dawes Planen, til Trods for, at denne Plan udtrykkelig udtaler sig imod en Sænkning af de tyske Arbejderes Levestandard under Standarden i de andre europæiske Lande.

Den 23. og 24. Oktober afholdt de tyske Samvirkende Fagforbunds lønpolitiske Udvalg Møde i Berlin, i hvilket ogsaa deltog Repræsentanter for AfA-Forbundet (Privat-

funktionærerne). Ogsaa i dette Møde bevistes gennem en Række Eksempler, at de af det Statistiske Departement offentliggjorte Tal angaaende Dyrtiden og Lønningerne er fuldstæidig misvisende. Udvalget tog ogsaa Stilling til den stigende Dyrtid og den som Følge heraf nødvendige Lønregulering og protesterede mod Regeringens og Arbejdsgivernes Holdning.

Udvalgets Forhandlinger lod ingen Tvivl tilbage om, at saavel Regeringen som Arbejdsgiverne maa være klare over, at Betingelsen for at undgaa dybtgaaende Rystelser af det produktionsmæssige Liv i Tyskland er Gennemførelse af en passende Lønregulering. Efter at det nu har vist sig, at Regeringens Foranstaltninger med Hensyn til at hidføre en Nedgang i Varepriserne har været fuldstændig forgæves, var den Mening fremherskende, at den rolige økonomiske Udvikling i Tyskland vil blive stærkt truet, naar Arbejdsgiverne og de statlige Mæglingsinstanser fremdeles modsætter sig en Lønregulering i Overensstemmelse med Pristallet.

GENERALFORSAMLINGER OG MØDER

SLAGELSE AFDELING

afholdt Lørdag den 29. November Generalforsamling paa Hotel »Slagelse«. — Til Juleuddelingen bevilgedes 300 Kr. samt henstilledes til Formanden at søge Tilskud bevilget hos de forskellige Firmaer. — Til Forplejningsstationen bevilgedes 25 Kr. — Det vedtoges at afholde det kommende Aars Generalforsamlinger paa Hotel »Slagelse«. — Et Arbejdsforhold paa et herværende Trykkeri drøftedes indgaaende. — Derefter gik man over til de forskellige Valg. Til Formand valgtes *Vilh. Sjølin*. Næstformand *Axel Jensen*. Til Bestyrelsen: *Oluf Nielsen, Laur. Larsen* og *J .P. Nielsen*. Revisorer: *Friis* og *R. P. Jensen;* Suppleant: *G. Pilegaard*. Fanebærer: Trykker *Christensen*; Suppleant: *P. Jensen*. Kontrahenter: *H. A. Hansen, S. V. Nielsen*. Repræsentanter til Fællesorganisationen: *Vilh. Sjølin, Axel Jensen, S. V. Nielsen*. Repræsentant til Brugsforeningen: *H. A. Hansen*. Bestyrelsesmedlem til Lærlingeafdelingen: *Vilh. Sjølin*. Bestyrelsessuppleanter: *Poul Hansen, P. Jensen*. Repræsentanter til Fællesbageriets Generalforsamlinger: Bestyrelsen. — Under Eventuelt omtalte *Formanden* den private Juleuddeling, og *Chr. Nielsen* foreslog, at der udsendes en Liste, og at det henstilledes til Medlemmerne at tegne sig for et Mindstebeløb af 1 Kr., hvilket vedtoges. — Til Slut bragte *Chr. Nielsen* den afgaaende Formand en Tak for hans Arbejde og store Interesse for Afdelingens Anliggender, hvortil Generalforsamlingen sluttede sig. —*d.*

VEJLE LÆRLINGEAFDELING

afholdt Lørdag den 29. November Generalforsamling med Bestyrelsesvalg. Formanden, Chr. Hvejsel Hansen, der blev Svend 1. December, afgik som Formand, og i hans Sted valgtes *Jens Bach*. Næstformanden Erik Nielsen afgik ligeledes og i Stedet valgtes *Svend Thureby*. Som Sekretær valgtes *Heinrich Schwartz* i Stedet for Aksel Petersen. Til Revisorer valgtes *Ingvard Maaløe* og *Jens Ryborg*. *H. S.*

FORRETNINGSUDVALGS-MØDER

18. November 1924.

1. Forretningsføreren aflagde Beretning fra et Møde med Afdelingsstyrelsen i Slagelse samt refererede en Mæglingssag fra Nyborg. — Til Efterretning.

2. Et Medlem af den københavnske Sygekasse bevilgedes 25 Kr. til Insulinkur.

3. En Nyudlært fra »Apenrader Tageblatt« søger om Optagelse, idet han kun har staaet 4 Aar i Lære i Henhold til de forud gældende tyske Regler for Lærlinge. — Det tilraades vedkommende at søge Plads som Forbundter.

4. Fra Bestyrelsen for Maskinsætterklubben forelaa en Protestskrivelse, fordi Maskinsætterne kun havde faaet tildelt een Repræsentant i Tarifkommissionen. Bestyrelsen mente, at Maskinsætterne maatte have Ret til to Repræsentanter. — Til Efterretning.

5. De samvirkende Fagforbund meddeler, at Frk. Henriette Crone er blevet valgt til Medlem af Den internationale kvindelige Arbejderkomité. — Til Efterretning.

6. Efter udtalt Ønske vedtoges det at optage en Statistik over Lærlinge- og Arbejdsløshedsforholdene i Provinserne.

7. Et Medlem i Rønne fik Tilladelse til kun at staa som Medlem af Syge- og Begravelseskassen.

8. 7 Medlemmer, henholdsvis fra Aarhus, Esbjerg, Herning, Holbæk, Køge, Nyborg og Svendborg, tilstodes hvilende Medlemsret for et Aar.

Typografernes Syge-Hjælpekasse
afholder
STOR JULETRÆSFEST
med paafølgende
NYTAARSBAL
Onsdag d. 31. Decbr. (Nytaarsaften) Kl. 7—4
i Idrætshuset.
20 Mands Orkester under Direktion af Hr. Kapelmester *Hjalmar Koefoed*.
Billetter à 0.75 (Medl.s Børn), 1.75 (Ikke-Medl.s Børn) og 1.00 (Voksne) faas hos Kassereren, A. Andreasen, Vølundsg. 3⁴. Billetter à 1.75 og 1.00 faas tillige hos A. Juul Sørensen, Rigensg. 5³ og C. Christoffersen, Hillerødgade 139. — *Salget af Børne-Billetter slutter den 19. Decbr.*

NÆR OG FJÆRN

TIL TRYKKERNE. De udsendte Skemaer maa indleveres senest Mandag den 15. ds.

TIL JULETRÆS-LOTTERIET har vi modtaget følgende Gaver: L. Levison junr.: 1 Pakke Æskepost; A/S F. L. Bie: Vinkelhager, Pincetter, Aale, Tenakler, Tilretningsknive m. m.; Aschehoug & Co.s Forlag: 1 Pakke Børnebøger. — Gaver modtages fremdeles med Tak.

LOMMEBOG FOR ARBEJDERE 1925. 12. Aargang af denne »Arbejder-Statskalender«, kan man godt kalde Lommebogen, foreligger nu i det sædvanlige bekvemme Format og praktiske Udstyr. Det er en forbavsende Stofmængde, der her bydes, og man ser tydeligt Redaktøren, Folketingsmand Harald Jensens Bestræbelser for mere og mere at gøre Bogen til den uundværlige Haandbog med sine Oplysninger om alt det, Arbejderen fagligt, politisk og kulturelt har Brug for af Adresser og Kendskab til Institutioner, som kan være ham til Nytte. Foruden det sædvanlige righoldige Kalenderstof bringer Lommebogen en ypperlig Artikel »Af det daglige Livs Retsregler«, skrevet af Landsretssagfører Karmark Rønsted, der paa en klar og anskuelig Maade vejleder i de mangfoldige Retsforhold, vi alle kan komme ud for fra Fødsel til Død.

I Anledning af de kommunale Valg, der skal finde Sted over hele Landet i det kommende Aar, bringes en meget aktuel Artikel af Partisekretær Alsing Andersen med mange interessante Oplysninger om den ny Valglov og Partiernes Stilling baade statistisk og overfor de mange Mærkesager. Den vil være god at have ved Haanden i den kommende Tid.

Social-Statistik, Aldersrentetabeller, Skatteskemaer og en Mængde Stof, som ellers maa søges i mange forskellige og dyre Haandbøger, bringer Lommebog for Arbejdere, saa den er ærlig sin Pris Kr. 1,75 værd, en Pris, der forøvrigt kun kan sættes saa lavt paa Grund af den store Tilslutning. Men i Aar har Redaktionen yderligere en Trumf i Baghaanden, idet Socialdemokratisk Forbund har stillet en Sum af 3000 Kr. til Raadighed, som kommer Lommebogens Indehavere til Gode i Form af en Kupon paa 3 Kr. ved Køb af Kautskys interessante Bog »Kommunisme og Terrorisme«, det vil sige dem, der kommer først, og maa man altsaa skynde sig, om man vil være delagtig i denne ekstra Fordel.

ØSTRIGSKE TOLDAFGIFTER OG 8 TIMERS DAGEN. Det østrigske Deputeretkammer, som nylig har været beskæftiget med Opsættelsen af en ny Toldtarif, har vedtaget en Bestemmelse, i Henhold til hvilken Regeringen bemyndiges til at forhøje Toldafgifterne paa Industriprodukter med $33^1/_3$ pCt. i Tilfælde af, at disse Produkter kommer fra Lande, som endnu ikke har indført 8 Timers Dagen.

STYRELSESMØDER

DEN KØBENHAVNSKE STYRELSE

10. November 1924.

Protokollen fra forrige Møde oplæstes og godkendtes. — En Række Lærlingeforhold med Hensyn til Tarifens Lærlingeskala paa forskellige Trykkerier behandledes og Beslutning toges. — Klage over en Opsigelse forelaa. Klagens Berettigelse modsagdes af vedkommende Personale. Da Klagens Omfang ikke kunde opretholdes, vedtoges det at henlægge Sagen. — Tidligere behandlet Erstatningssag var nu gaaet i Orden. Til Efterretning. — Arbejdende Typograf, der tillige er udøvende Bogtrykker, anmoder om at kunne fortsætte hermed til en nærmere bestemt Dato. Kan ikke lade sig gøre. Beslutning toges. — Den lille Forening T. B. anmoder om Hjælp til Julen. 25 Kr. bevilgedes. — Tidligere forlængst behandlet Organisationsstrid havde været for i Grænseudvalget. Ved fornyet Undersøgelse af Sagens mange Detailler forelaa nu nye Oplysninger, hvis Rigtighed bekræftedes af tilstedeværende Vidner. Det vedtoges paa Grundlag heraf at henlægge Sagen. — Hvilende Ret-Sager behandledes. — Resultatet af Afstemningen angaaende Tarifen havde været, at denne skulde opsiges, hvilket var foretaget. Det vedtoges at indkalde Tarifkommission gennem Brancheklubberne. — Angaaende det aktuelle Offsetspørgsmaal vedtoges en Henvendelse til Litografisk Forbund gennem Forretningsudvalget. — Et Par Sager af fortrolig Art behandledes. — Det vedtoges at tilføje Generalforsamlingens Dagsorden som nyt Punkt: Valg af en Repræsentant til Arbejdernes Landsbank. — Anmodning om Refusion for Speciallægebehandling indrømmedes delvis. — Anmodninger om ekstra Hjælp bevilgedes. — Mødet hævet.

TIL JULEUDDELINGEN har jeg modtaget følgende Bidrag:

S. H. 5,00, Krigsministeriets Trykkeri 10,00, Exprestrykkeriet 33,00, Harald Jensen 10,00, Hoffensberg 100,00, Chr. Catos Pers. 30,00, Wilh. Søeborgs Eftf. 16,00, Schou & Madsen 17,00, V. C. 25,00, Henrik Germar 10,00, Social-Demokraten (7.-8. B.) 200,00, Klubben »Royal« 700,00, Triers Pers. 38,00, Hamburger 112,00, Kr. Dagblad 129,00, Kgl. Hof-Bogtr. Bagges Pers. (1. B.) 100,00, J. Jørgensen & Co. 56,00, Schultz (1. B.) 300,00, Henry Wich 5,00, Jernbanens Billettrykkeri 69,00, Forbundskontoret 88,00; tilsammen 2053,00. — Ialt med tidligere indkomne Bidrag *Kr. 3246,00*.

København, 9. December 1924.

O. A. Lundin.

TIL JULEUDDELINGEN har jeg modtaget følgende Bidrag:

Haslev Lokalafdeling 20,00; *Holstebro:* Afdelingens Medlemmer 96,00, Red. Mortensen 10,00, Faktor Larsen 5,00, Red. Haagensen 10,00, Bogtr. Thomsen 5,00, Bogtr. Johansen 5,00, ialt 131,00; *Korsør* Lokalafdeling 35,00; *Middelfart* Lokalafdeling 38,00; *Randers:* Afdelingens Medlemmer 181,00, Bogtr. Buch 10,00, Faktor Helmuth Bech 10,00, Lokalkassen 50,00, ialt 251,00; *Slagelse* Lokalafdeling 300,00, Vestsj. Social-Demokrat 25,00, Centraltrykkeriet 25,00, Forretningsfører Anderschou 10,00, Bogtr. S. Nielsen 5,00, Faktor Enggaard 5,00, ialt 370,00; tilsammen Kr. 845,00. — Ialt med det tidligere indkomne *Kr. 940,00*.

København, 9. December 1924.

Karl Sørensen.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND BOGTRYKFAGETS ARBEJDSLØSHEDSKASSE

VESTERGADE 5, 1. SAL
KØBENHAVN B.

KONTORERNE er aabne for Ind- og Udbetaling fra 1—3 undtagen *Lørdag (11—1)* samt *Fredag* og *Mandag Aften 5—6½*. Telefon 4331.

FORMANDEN træffes som Regel til samme Tider. Telefon 13,331.

ANVISNINGSKONTORET. Telefon 4331. Før Kl. 9 Form. og efter 6 Aften gennem Str. 1683. Telegramadr.: Typforbundet, Kbhvn.

FORENINGSMEDDELELSER

TILSKUD FRA HOVEDKASSEN er efter lovformelig Begæring tilsendt følgende Afdelinger: 5. December: Aabenraa 300,00.

København, 9. December 1924.

Forretningsudvalget.

NYE MEDLEMMER

København: Sætter Henry Theils, udl. 12. 11. 24 hos Egm. H. Petersen (arb. s. St.). Paal. Viola Johansen, tidl. Medlem (L. Andersen). Sætter Holger Jensen, tidl. Medlem (O. C. Olsen). Hj.arb. Hans Møller (Bryrup).

Herning: Sætter Magnus Madsen, udl. 1. 11. 24 i Herning Folkeblad.

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedkommende Lokalafd.

TILTRAADTE

København: 7203 Henry Fledelius fra Viborg (Fraenckel). 1269 Svend Aage Keller fra Rejse (arbl.). 4287 August Zilm fra Aarhus (Egm. H. Petersen). Gravør A. Müller fra Udlandet (Grafisk Comp.). 7339 Aksel Hansen fra Randers (arbl.). 3137 Ove Olsen fra Rejse (arbl.). 1237 Th. Hansen fra Dansk Arbejdsmandsforb. (arbl.).

Aalborg: 6712 Hans O. Hansen (Krogh, Nørresundby) og 7461 Niels P. Christensen (»Dagen«, Nørresundby). Kalundborg: 3527 Chr. A. Jensen (arbl.). Kolding: 7311 Vald. Nielsen (Fr. Lumbye) og 7046 Ernst Christensen (Højskolebladet). Løgstør: 7232 Aage Chlemmensen (arbl.). Odense: 3900 Svend Madsen (Fyns Stiftstidende). Ringsted: 7164 Lauritz Christiansen (arbl.). Rudkøbing: 3830 Friedrich Hess (Langelands Centraltrykkeri). Skive: 3310 N. J. C. Jacobsen (Folkebladet). Sønderborg: 7284 K. Sørensen (Militær) og 3689 A. Pankoke i Pl.

FRATRAADTE

København: 2585 Ernst Thaarup til Dansk Læder- og Skindarb. Forb 7167 Hartwig Meyer til Næstved (Soc.-Dem.). 7330 Thomas Jensen til Aalborg (arbl.). 5011 Poula Nielsen til Holbæk (arbl.). 7386 Ernst Hofmann paa Rejse.

Esbjerg: 7046 Ernst Christensen paa Rejse og 7293 Andreas Frandsen til Aabenraa i Pl. Frederikshavn: 7461 Niels Peter Christensen til Nørresundby i Pl. Grenaa: 7340 Joh. Harrits paa Rejse. Horsens: 1767 Ejnar Christensen paa Rejse. Kolding: 7032 Albert Hansen til Aabenraa i Pl. Nyborg: 7226 J. Chr. Nielsen til Kbhvn. i Pl. Odense: 6461 A. Thor Hansen (overfl. til Handels- og Kontormedhj.). Randers: 7339 Aksel R. Hansen til Kbhvn. (arbl.). Silkeborg: 3664 Harald Jensen til Randers (arbl.). Struer: 3775 Henry Sørensen til Holstebro i Pl. Sønderborg: 4166 Gustav Holm paa Rejse og 5309 Anna Christensen. Viborg: 3310 J. Jacobsen til Skive i Pl. og 7203 H. Fledelius til Kbhvn. i Pl.

UDMELDTE

København: 4287 August Zilm. 2100 Kristine Petersen (fratr. Faget). 2869 Christensens Hustru (Syge- og Begravelseskassen).

Aarhus: 6077 P. A. Thorsen (Amerika). Løgstør: 4255 N. Edv. Andersen (Bogtrykker).

DØD

København: 2941 Anna Ellebo.

ANNONCER

Sætter-Trykker,
kendt med alt i et Bogtrykkeri forefaldende Arbejde, søger Plads snarest. Billet mrkt. »272« modt. Ekspeditionskontoret.

En dygtig
Sætter-Trykker
antages straks paa Æskefabrik.
Billet mrkt. »273« modtager Ekspeditionskontoret.

For Nybegynder!
En Augsburger-Trædepresse sælges *snarest*. Pris 750 Kr. — I Handelen medfølger en lille Kasse Skrift, et Bord og en Reol. Lempelige Betalingsvilkaar. — Billet mrkt. »270« modtager Ekspeditionskontoret.

Sætter-Trykker
søges til den 14. Decbr. Maa være kendt med alt Akcidens-Trykkeri. Tilbud med Arbejdsprøver bedes sendt til
J. D. Nønken,
St. Raadhusgade 8.
Sønderborg.
(271)

En smuk Julegave!
Indtil Jul sælges Gutenberg-Naalen med 10 pCt. Rabat. Sølvnaal 1,35 — oxyderet Naal 1,80 — dobb.-forg.-Naal 2,25. Forhandlere antages i hver Afdeling. Naalen faas kun hos Fremstilleren, Typ. W. Ammundsen, Østergaardsvej 10¹, Kolding.
Benyt det fine Tilbud. (266)

Tandlæge Edv. Møller,
Købmagergade 30, 2.
Konsultationstid 10—3½, 6—7 Efterm. — Telefon 8181. (12)

A/S **F. L. BIE** Gothersgade 28, København K.
Telefoner: Centr. 11,462, 8062 & Palæ 1556.
Grafisk Fagforretning
leverer bedst og billigst fra Lager forniklede **Tænger, Aale, Vinkelhager** og alt andet Tilbehør for Trykkeriet og Sætteriet.
Stort Lager af alle grafiske Maskiner. (9)

ADOLPH WULFF
fører alle Artikler for Bogtrykkere.
Maskiner · Skrifter · Farver
fra de bedste Fabrikker.
Valsemassefabrik og Valsestøberi.
Brugte Maskiner haves altid paa Lager.
Gothersgade 8. Kjøbenhavn K.
Telefon Central 39 og 5539. (6)

BARNE **S. JOHANSENS BARNEVOGNSFABRIK** VOGNE
RATEBETALING
AMERIKAVEJ No. 1
TELEFON VESTER 2886X
(195)

PARITZ GOTTSHALCK
KONGENS NYTORV 8 · TELEFON 3378
Nye og brugte Maskiner haves paa Lager.
Stort Lager af alle Utensilier. (11)

Tandlæge Viggo Jensen
Klareboderne 2 II,
Hj. af Købmagergade 40.
Konsultationstid fra 10—7. Onsdag og Lørdag fra 10—3½. Telefon 15868. (168)

Husk A. E.s Rabat.
Største Besparelse
for Foreningens Medlemmer er at benytte **A. E.s Rabatkort.** Kortene udleveres gratis paa Foreningens Kontor. (16)

Skal et Arbejde fremskyndes.
Brug DRUBIN Siccativet Rapido.
Eneste danske Specialfabrik for Bog- og Stentrykfarver.
Telefon 9090 Telegr.-Adr.: DRUBIN, Valby.
(14)

(152)

SKRIFTSTØBERI "AMSTERDAM" A/S.
AMSTERDAM · HOLLAND

Omgaaende Levering

Største Udvalg i moderne Brød- og Titelskrifter af reneste Raamaterialer. Messinglinier af fineste amerikanske Messing.

AGENTUR OG LAGER:
ERIK LEVISON · VESTRE BOULEVARD 36 · KØBENHAVN B.
TELEFONER: CENTRAL 3018 OG CENTRAL 14823 · FABRIK: VESTER 7982

Sat med: Hollandsk Mediæval og Hollandsk Mediæval Kursiv

Redaktør: Fr. Nielsen, Bygaardsstræde 8, Køge. Ekspeditør: Karl Sørensen, Vestergade 5, 1. Sal, Kbhvn. B.
Abonnem. gennem Postkontorerne: 1 Kr. 50 Øre Kv. Annoncer: 35 Øre pr. Petitlinje (pladss. Medl. 25 Øre). 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E Bording (V. Petersen) København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 51 KØBENHAVN DEN 19. DECEMBER 1924 51. AARGANG

Da Postvæsenet ikke modtager Ugeblade til Befordring i Dagene 21.—24. December, vil næste Numer af Typograf-Tidende ikke være Medlemmerne i Hænde før Mandag den 29. ds.

HVAD MANGLER VI?

II.

(Sidste Artikel.)

Hvis der skal være nogen Alvor i den saakaldte Underklasses Kamp for Fremskridt, saa kommer man til at bruge andre Midler end de, der nu anvendes. Vi maa væk fra Klassevrøvlet. Politik skal ikke være et Klasseprogram, men et Retfærdighedsprogram. Ordet Arbejder maa ikke benyttes af en Stand for at betegne, at den ligger nederst. Arbejder skal være en Fællesbetegnelse for alt Virke, der hjælper til at holde et Samfund oppe og giver Brød til den enkelte Udøver. Lad dem, der kaldes Overklasse, bruge Betegnelsen »Arbejder« i skelsættende Betydning om os andre, saa længe de finder Ordet betegnende nok, men lad os ivrigt modarbejde denne Anvendelse af Ordet.

Den Bevægelse, vi skal føre til Fremme af vore Standsinteresser, bør foreløbig væsentlig være af faglig Art i Forbindelse med et stort Oplysningsarbejde til Dygtiggørelse af Individet i Samfundets Tjeneste; her skal Klassekampen i Form af Standens Højnelse og Klassenavnets Kuldkastelse føres; ikke et ensidigt socialistisk Oplysningsarbejde, som man nu har planlagt det indenfor Partiet. Vi skal ikke opdrages til at stilles ind i en bestemt politisk Baas, men til at gøre os gældende i det menneskelige Samfund. Arbejdernes politiske Kamp, saaledes som den nu føres, bliver et evindeligt Sisyfos-Arbejde. Saa tidt, man tror at være ved Maalet, bliver man sat tilbage igen. Saaledes viser den nyeste Historie os det, og saaledes vil den blive ved at vise, indtil man forstaar, at Stemmetal alene gør det ikke.

Man kan ikke tage Menneskesjælene og putte dem i lige store Glas, for at de kan udvikles indenfor dets Rammer og ingen ud derover. Hvad det enkelte Individs frie Vækst har betydet og fremdeles betyder som aandelig og materiel Værdiskaber i Samfundslivet, kan ingen ærlig Person med blot en Smule Dannelse og Kultur være blind for. Socialismen kan maaske en Gang faa Anvendelse for nogle af sine Teorier, naar Menneskene forstaar at drage Nytte af dem, ligesom den allerede har gjort sin Nytte som Vækker af de slumrende Masser; men den er alt for meget et Legeme af materialistiske Teorier, uden Aand, og derfor kan den ikke trives, paa samme Maade som et Legeme af Nerver ikke kan trives uden Blod.

Den nuværende Tilstand er demoraliserende og ødelæggende for alt individuelt Liv. Efterhaanden som Arbejdsmaaden bliver mere og mere industrimæssig, og efterhaanden som nye tekniske Hjælpemidler mere og mere tages i Arbejdets Tjeneste, lader Menneskene sig mere og mere forfladige og upersonliggøre. De lader sig sætte under Tvang indenfor Virksomhederne som af Institutionerne udenfor disse. De lystrer Kontrolfaktorer paa Arbejdsstedet, paa samme Maade som de lystrer de offentlige og private Kontrolfaktorer i Fagforeningerne, i Sygekasserne og lignende Steder. De trækker Ure op, de gaar Spidsrod og lader sig afstemple, og nu er vi naaet til den sidste Fase herhjemme: man lader sig kropslig visitere — under Lovgivningsmagtens Medhold og Beskyttelse. Det er en Skamplet i vore Fagorganisationers Liv, at man har taalt dette. Ingen Magt paa Jorden kan tvinge mig til at lade mig visitere, med mindre jeg staar under Øvrigheden som mistænkt eller Forbryder; og den Virksomhed, der forlanger det af mig, kan jeg forlade. Det er Personlighed og Selvstændighed, der mangler.

Derfor maa al Kraft sættes ind paa at erobre den økonomiske Magt, og det er hertil, vore faglige Sammenslutninger skal hjælpe os. Vi kan ikke overtage den økonomiske Magt den Dag, vi har den politiske, men vi kan gøre det modsatte. Vi har altid kæmpet for Fedtskillingerne ved vore Lønkampe i Stedet for for social Magt og Indflydelse, og derfor har ogsaa vor Fremmarch været den March paa Stedet, som den er blevet kaldt. Hvad betyder det for de Herrer at give os den To-Øre, som de straks derpaa tager fra os i Form af Varefordyrelse. Nej — vi har Arbejdskraften, og I har Arbejdsmidlerne (det gælder i denne Forbindelse det samme, hvad enten det er Staten eller den private, der har Arbejdsmidlerne); vi to Parter har Brug for hinanden, vi indgaar et Kompagniskab. Se, det er Vejen. Det har en Mand som Dr. P. Munch klart forstaaet, mens Arbejderlederne har stillet sig uforstaaende.

Naar man ser de to Samfundsgrupper, der begyndte at rejse sig samtidig, Smaabønderne og Arbejderne, saa kan man vel ikke være i Tvivl om, hvem der har taget bedst Bestik. Som stærkt producerende Stand har Haandværkerne og Ikke-Fagarbejdere de bedste Betingelser for at hævde sig og er saaledes bedre stillet end for Eksempel Folk i de immaterielle Virksomheder.

Under hvilke Former, Samarbejdet iøvrigt skal foregaa, skal ikke her skitseres. Forslag i denne Retning er der nok, der kan bringe; men der maa prøves og erfares. Let vil det ikke blive at finde den rigtige og endelige Form, og relativt længe vil det vare, før vi naar til at gøre os mærkbart gældende. Der er talt meget om Bedriftsraad, og i denne Retning vil Udviklingen naturligvis komme til at gaa. Men lad det blive klart slaaet fast, at Lønforhøjelser, Udbyttedeling og Gratialer gør det ikke. Det er Bluff, som vi ikke maa tragte efter, hvor ikke Indflydelse paa Ledelsen følger med. Til Indtægt for de her gjorte Anskuelser tjener ogsaa Arbejdsgivernes hele Stilling til Spørgsmaalene. Hvor mange Rigsdagsmænd vi faar, tager de sig temmelig let; det afleder blot vor Opmærksomhed fra det, der er dem pinligere. Saa snart der er Tale om Bedriftsraad, reagerer de stærkt.

Løn og Fortjeneste bliver naturligvis aldrig ens. Hvor Personligheden regerer, bliver det altid dennes Fortjenester, der gør sig gældende. Og da Anlæg og Styrke er saa uhyre forskellig, bliver Kaarene det ogsaa. Det er sjæleligt Mord at ville tvinge alle Individer ind under samme Maal.

Der er langt igen, før de smaa bliver store. De maa først sidde paa Skolebænken, og derefter maa de udvikles til hver især at tage sit Ansvar. Vor arbejdende Stand kan tage denne Udvikling paa sig, naar den blot vil tage fat i Alvor. Da vil vi ogsaa en Dag se det nye Land for os, der skal blive vort. Som Holger Drachmann synger i sit lille Digt: »Faklen i Vejret«:

Da styrter vor Kasteaands Bolværker ned,
da mødes vi, Lige med Lige,
og bygger en Bro fra Vankundigheds Bred
mod Oplysningens Tusindaars-Rige.

Digt! Javel. Men paa Digtningens Efterlevelse beror Menneskehedens Lykke.

N. Th. S.

BAANDET, DER BRISTER

»De grafiske Fag« er naturligvis, ligesom sit aandsbeslægtede Forbillede »Arbejdsgiveren«, ude med lange Artikler for at aflive det af Socialministeren fremsatte Forslag om Bedriftsraad. Det førstnævnte Blad kalder Forslaget »et Attentat paa Ejendomsretten« og udbryder ved Tanken om, at det skulde blive Lov i Danmark:

»Dermed er det Baand bristet, som bestod mellem Arbejdsgiveren og nogle af Arbejderne.«

Det lyder jo meget sørgeligt, hvis Resultatet af det fremsatte Forslag skulde blive, at det sidste spinkle Baand, der endnu knytter Arbejder og Arbejdsgiver sammen, skulde sønderrives gennem dette »Indgreb i den hellige Ejendomsret«.

Det vil næppe heller gaa saa galt. Vi har tværtimod den Opfattelse, at hvis Arbejdsgiverne kunde overvinde sig selv og stige ned fra det »ophøjede« Stade, en stor Del af dem nu har anbragt sig paa, ned blandt deres Arbejdere og gøre dem fortrolige med og interesserede i Bedrifterne, da

vilde Følgen blive, at man kom til at knytte en betydelig Ende til det Baand, der nu kun omfatter de enkelte — for at skaffe Plads til alle de øvrige.

Med Hensyn til det »bristende Baand« er der saamænd ingen Grund til Frygt.

Men saa er der Indsigten og Erfaringen. Arbejderne har ingen som helst Forudsætninger for at blive delagtige i Ledelsen, paastaar man. Det vil blive den rene Bedrøvelighed. Og som et Eksempel i den Retning fortæller »Arbejdsgiveren« en Historie, der er saa morsom, at den fortjener at gengives. Den lyder: Arbejderne i Milano i Italien besluttede at indføre Bedriftsraad og lede Virksomhederne selv. Følgelig stormede de Fabrikkerne og jog Arbejdsgiverne bort. Derefter raadslog de om, hvad der nu var at gøre — og vedtog enstemmigt at nedlægge Arbejdet!

Historien er god nok — til at vise Arten af de Argumenter, der føres i Marken.

Vi vil minde om en anden lille Historie om en Statsmand, der en Gang skal have udtalt: Min Søn, hvis du vidste, med hvor ringe Visdom Verden styres —?

Der er al Grund til at minde om denne Sandhed, naar man nu vil give det Udseende af, at det at være Arbejdsgiver er saa uhyre svært, kræver et Overmaal af Kløgt og er forbundet med et centnertungt Ansvar.

Det er for øvrigt ikke vanskeligt at finde Eksempler paa, hvor lidet man har været sig dette Ansvar bevidst i de senere Aar, hvor Svindel og Fallitter har hørt til Dagens Orden. Dette er dog sket under et System, hvor Arbejderne ingen Indflydelse har haft paa Ledelsen. Mon det var gaaet værre, hvis de havde haft den?

»De grafiske Fag« synes ganske at have glemt, at det er vort nuværende af dette Blad saa varmt forsvarede Samfundssystem med sin ukrænkelige »Ejendomsret«, der har bragt os ud i det økonomiske Uføre, hvori vi sidder til Halsen. Det lyder derfor nærmest komisk, naar Bladet med Henblik paa Arbejdernes eventuelle Indflydelse paa Bedriftsledelsen skriver: »Kapitalen er mistænksom. Den vover sig nødig ud paa gyngende Grund(?), og vil søge andet Steds hen.«

Der er ingen Grund til at opstille alle disse Skræmmebilleder i Anledning af Socialministerens Forslag. Thi det staar ikke i Forbindelse med Verdens Undergang. Om det løser det sociale Problem, er derimod et andet Spørgsmaal, men at det vil være et Skridt henimod Udjævningen af de Modsætninger, der nu hersker i Arbejdsforholdet, er der næppe nogen Tvivl om.

Fr. N.

DU!

Vi kender to Ting, som gaar under Navnet: Socialismen og Arbejderstanden; og vi véd, at den sidste arbejder med den første til Menneskehedens Gavn.

Men vi kender ogsaa noget, som gaar under Navnet: Forfængelighed — Smaalighed — Egoisme! Disse Ting er ikke fri for at findes indenfor Arbejderstanden, Arbejder og Arbejder imellem. Og ikke mindst blandt vi »Arbejdets Studenter«, der anses for »noget særligt«, hvordan disse to Ord nu end skal forstaas; men ét maa vi forstaa, at vi, trods andre Haandværkere »aandsoverlegne«, dog kun er Slaver og Lønarbejdere som disse, under samme Kaar, paa samme materielle Niveau.

Omend Forfængeligheden findes i mange Retninger, saa er der dog kun én, der særlig fremtrædende har fundet en Plads i mine Tanker; og det er den, der stadig gentager sig, naar den unge, nybagte Svend med lidt forlegne Skridt træder ind i de ældres Rækker som et Nummer i Fagforeningsprotokollen.

Det kan maaske lyde sentimentalt, men det er virkelig sandt: Den første Svendetid blandt Kollegerne er ikke morsom for den unge Mand. Han er ikke rigtig klar over, hvem han skal sige Du og hvem De til. Nogle af Svendene tiltaler ham med De straks fra den første Dag, han er udlært; medens andre vedbliver at sige Du til ham. Dette gør ham raadvild, han føler det svært at svare med Du igen, mens det derimod er lige saa svært for ham at sige De til dem, der tiltaler ham med Du.

Den Kollega, som er saa smaalig, at han føler sin Forfængelighed stødt ved at tiltales med Du, han burde gøre den ny Kollega opmærksom paa det.

Men gør han det? — Nej, han gør det ikke, ganske af samme Grund som den unge ikke tiltaler ham med Du. Men, Kollega, er du ikke én af disse smaaligt-forfængelige, saa kan du bede din yngre Kollega tiltale dig med Du. Det er ganske simpelt din Pligt som ældre.

Som Forholdet er mellem den nyudlærte og den gifte Svend (at de begge er De's), er det naturligt; men som det er mellem den nyudlærte og den yngre, ugifte Svend, hvor den ene er Dus — mens den anden er De's — dét er utilgiveligt.

Hvis man vil spørge: Hvad kommer alt dette Socialismen og Arbejderstanden ved, som nævnt først i denne Artikel, saa vil jeg svare: Jo, Parolen lyder: Frihed, Lighed, Broderskab i Socialismens Navn.

Men det viser sig — Arbejder og Arbejder imellem som sagt — i de mindste, dagligdags Ting at være Fraser, mens de ægte — rene, uforfalskede, vaskeægte — Socialistledere og Arbejderførere godt kan trykke en Arbejders Næve og sige Du.

Men den ene Arbejder kan ikke gøre det samme overfor den anden.

Før vi har lært ikke at være snæverhjertede i det smaa, før naar vi ikke en Brøkdel af et Skridt frem i det store.

Disse to Ord: »De« og »Du« har slet ikke saa lidt at sige, som man maaske vil tro. De sætter Skel, hvor der skulde være Samling.

Tænk lidt over dette, men hold dit Ræsonnement udenfor din Smaaligheds og Forfængeligheds Grænser!

A. B. J.

KASSEEFTERSYN

Vi foretog Dags Dato et uanmeldt Kasseeftersyn hos Kassereren for den københavnske Afdeling, Hr. O. A. Lundin, og samtidig hos Hovedkassereren for Dansk Typograf-Forbund og Bogtrykfagets Arbejdsløshedskasse, Hr. Karl Sørensen. — Hr. O. A. Lundins Beholdning var Kr. 182.818,49, som fordeler sig saaledes:

Obligationer og Aktier	Kr.	38.462,00
Sparekassen	»	142.645,62
Kassebilag	»	1.196,85
Kontant Beholdning	»	514,02
	Ialt Kr.	182.818,49

og hos Hr. Karl Sørensen var Beholdningen Kr. 2.022.459,28, som fordeler sig paa følgende Maade:

Arbejdsløshedskassen:			
Statsgældsbeviser	102.000,00		
I Sparekassen	452.290,37		
		Kr.	554.290,37
De øvrige Kasser:			
Obligationer	201.432,00		
Prioriteter	279.601,22		
Aktier og Depositum (D. F. D. S.)	41.000,00		
Sparekassen	936.403,05		
Kassebilag	2.409,95		
Kontant Beholdning	7.322,69		
		»	1.468.168,91
		Ialt Kr.	2.022.459,28

Alt var i Overensstemmelse med Bøger og Bilag; Sparekassebøger og Obligationer eftersete og Beholdningernes Tilstedeværelse konstateret.

København, 16. December 1924.

Carl J. Christoffersen. *Alb. Michelsen.*
Carl Schnoor. *Chr. Østergaard.*

GENERALFORSAMLINGER OG MØDER

HOLSTEBRO LOKALAFDELING

Lørdag den 18. Oktober 1924 afholdtes ordinær Generalforsamling paa Knudsens Hotel med følgende Dagsorden: Punkt 1: Forhandlingsbogen; 2: Regnskaberne; 3: Teknisk Skole; 4: Ekstrakassens Rejseunderstøttelse; 5: Eventuelt. Formanden, *H. Fuglsang*, valgtes til Dirigent. Forhandlingsbogen oplæstes og godkendtes. — *Formanden* oplæste de rividerede Regnskaber, der udviste følgende Balancer: Hovedkassens Regnskab Kr. 1759,50, indsendt til Hovedkassen Kr. 635,00; Sygekassen Kr. 187,02, Kassebeholdning Kr. 155,02; Ekstrakassen Kr. 233,92, Kassebeholdning Kr. 19,42. Samtlige Regnskaber godkendtes. — *Formanden* fremsatte Forslag om at indmelde 3 Medlemmer i Teknisk Skoleforening, hvilket vedtoges, og hertil valgtes den til enhver Tid siddende Bestyrelse. — Ekstrakassens Rejseunderstøttelse drøftedes en Del. *Formanden* fremsatte Forslag om at nedsætte Kontingentet fra 5 til 4 Kr. paa Grund af, at den hidtidige Beholdning Kr. 600,00 nu var opbrugt. *Gullander* foreslog at forblive ved det bestaaende, men tog senere sit Forslag tilbage. Formandens Forslag vedtoges. — Under Eventuelt fremsatte *Gullander* en Henstilling til Skuemestrene om, at de paaser, at der føres den rigtige Kontrol ved Aflæggelse af Svendeprøver. Henstillingen bifaldtes. *A. S.*

TYPOGRAFERNES STIFTELSE

afholdt Generalforsamling den 30. November i Rømersgade. Til Dirigent valgtes *Carl Nielsen*, til Sekretær *Alb. V. Jeppesen*.

Punkt 1. Formanden, *H. C. Nielsen*, aflagde en udførlig Beretning, underbygget med dertil hørende Talstørrelser. Forskellige Kalamiteter havde de nye Kedler til Kulfyring i Boyesgade forvoldt, hvorfor man var gaaet over til Blanding af Kul og Koks. 1. Maj sprang 11 Elementer, hvorved Stiftelsen fik en Udgift paa 1400 Kr. Huslejenævnet havde godkendt et Andragende om Lejeforhøjelse paa 10 pCt. for Boyesgade-Ejendommen. Viktoriagade- og Lille Istedgade-Ejendommene havde stadig god Fremgang. De var nu blevet helt moderniserede med elektrisk Lys og W. C., hvilket sidste var blevet indlagt i to smukke og solide Tilbygninger. Medlemmerne burde tage Ejendommene i Ojesyn i deres nye Skikkelse.

Kassereren, *Peter Jensen*, fremlagde Regnskabet, der var dokumenteret for Underskud, men sikkert kunde det opstilles til et klækkeligt Overskud. Boyesgade-Ejendommen bliver omvurderet og maaske til 550.000 Kr. (hidtil 490.000) og Viktoriagade- og Lille Istedgade-Ejendommene sandsynligvis tilsammen til 180.000 Kr. (hidtil 136.000). Til Trods for, at Medlemsantallet var steget og dermed Kontingentet, havde Udgifterne dog været saa store, at nye Indtægtskilder maatte søges.

Der udspandt sig en længere Diskussion om Beretningen, i hvilken *O. Rasmussen, P. Jensen, Christoffersen, Alb. Jeppesen, O. Johansen, Carl Nielsen* og *Formanden* deltog. Resultatet blev, at Styrelsen bemyndigedes til at undersøge Forholdene med Hensyn til en Lejeforhøjelse i de gamle Ejendomme. Efter Forslag af *Carl Nielsen* vedtoges Beretning og Regnskab enstemmigt.

Punkt 2. Forslag angaaende Bevilling af Midler til Anvendelse i det løbende Regnskabsaar (Brændselshjælp 1326 Kr. og Huslejehjælp 1600 Kr.). Efter Anbefaling af *Carl Nielsen* og *Christoffersen* vedtoges Forslaget.

Punkt 3. Forslag om Lovændring til § 18. *O. Johansen* anbefalede Ændringen. Den store Virksomhed kræver meget Administrationsarbejde, og kun et ringe Vederlag ydes derfor. Kassereren faar 400 Kr., Formanden 300 Kr. og Revisorerne hver 25 Kr. aarlig. Disse Lønninger bør forhøjes til 600 Kr. for Kassereren, 500 Kr. for Formanden og 50 Kr. for hver af Revisorerne. *Michelsen* bemærkede, at man kunde have beholdt Østergaard, hvis Lønnen den Gang var blevet saaledes forhøjet for Kassereren, men anbefalede forøvrigt Forslaget. Efter anbefalende Bemærkninger af *O. Rasmussen, Wendt, O. Johansen* og *Carl Nielsen* vedtoges dette enstemmigt.

Punkt 4. Opstilling til Valg af Formand (afgaaende H. C. Nielsen), 2 Styrelsesmedlemmer (afgaaende Carl Nielsen og Osc. Johansen) og 1 Revisor (afgaaende C. Christoffersen). Ved Afstemningen vedtoges det med Akklamation at genvælge til Formand *H. C. Nielsen*, til Styrelsesmedlemmer *Carl Nielsen* og *Osc. Johansen* samt til Revisor *Alb. Michelsen*. Til Revisorsuppleant valgtes *C. Christoffersen*. Valget betragtes som godkendt, hvis ingen Indsigelse fremkommer inden 14 Dage.

Punkt 5. Eventuelt. *Østergaard* opfordrede Styrelsen til at lade Lovene optrykke, da Oplaget var opbrugt. *Carl Nielsen* mente, at Bestyrelsen først burde revidere disse og derefter maaske indkalde til Ekstrageneralforsamling.

Derpaa hævedes Generalforsamlingen.

A. V. J.

NÆR OG FJÆRN

TIL INKASSATORERNE. Indbetaling af Bidrag til Juleuddelingen eller Opgivelse af det indkomne Beløbs Størrelse maa ske *senest* i Aften Fredag den 19. Decbr. *O. A. Lundin.*

RESTANCER. Af Hensyn til Aarsregnskaberne maa *alle* Restancer være betalt inden denne Maaneds Udgang.

KØBENHAVNS STYRELSE holder Møde *Mandag den 29. December* Kl. 7 i Vestergade 5.

Formanden.

ALT MANUSKRIPT til det i Juleugen udkommende Numer maa indsendes, saa det er Redaktionen i Hænde *senest* Søndag den 21. ds.

BREV henligger paa Kontoret til Typograf Marius Refsgaard fra Norge.

SPÆRRET. Paa Grund af Tarifbevægelse er Tilgangen til Czekoslovakiet spærret for grafiske Arbejdere — meddeler det internationale Typograf-Sekretariat.

EFTERLYSNING. Medl. Nr. 3424, *Christian Bendix Hansen*, bedes *snarest* opgive sin Adresse til *Lokalformanden i Næstved.*

TYPOGRAFERNES CYKLEKLUB afholder sin Vinterfest Søndag den 18. Januar (3. Søndag i Januar) i Sct. Andreas-Ordenens hyggelige Selskabslokaler. Da der loves Medlemmerne en god og munter Aften for en moderat Betaling, bedes man tegne sig i god Tid. — Se iøvrigt Annoncerne.

70 AAR. Tirsdag den 23. December fylder Helsingørs ældste Typograf, *Fr. W. Böttcker*, 70 Aar. Den gamle Svend, der i 48 Aar uafbrudt har arbejdet paa »Helsingørs Dagblad«, hvor han endnu stot og roligt passer sin Dont, kan glæde sig ved et godt Helbred. Fødselsdagsbarnet har tilhørt Dansk Typograf-Forbund, siden han blev udlært. Han er et kendt og skattet Medlem indenfor Afholdsbevægelsen, i hvis Rækker han har staaet i ca. 40 Aar. Vi gratulerer i Dagens Anledning.

adb.

PRISNEDSÆTTELSE. L. Chr. Nielsen, Svendborg, har nedsat Prisen paa nogle af sine i Tidens Løb udgivne Bøger, som nu kan faas til følgende Priser: »Blaa Mandag eller fri Mandag«, 80 Sider, 75 Øre; »Pariserkommunen 1871«, historisk Skuespil, 80 Sider, 50 Øre; »Moderne Reklame, moderne Bogtryk«, 16 Sider, 35 Øre. Samtlige Bøger er hæftede og i Omslag. Prisnedsættelsen gælder kun til Nytaar.

»DAGEN«, det ny Middagsblad for Aalborg-Nørresundby, er gaaet ind i den evige Nat. Der blev kun et Par Snese»Dage« ud af det — og det bliver hovedsagelig kun savnet af det Par Koller, som herved blev arbejdsløse. Noget »længe dybtfølt Savn« afhjalp »Dagen« ikke, thi Aalborg har en godt redigeret og velunderrettet Presse.

Men saa mange Blade som muligt — derfor næste Mand frem! *G.*

JULETRÆSFESTEN. Salget af Børnebilletter slutter i Dag Kl. 7—9 hos Kassereren.

Af Gaver til Lotteriet har vi endvidere modtaget: Fru Karen Hjorth: 1 Par Damestøvler; Poul Holm, Silkegade: 5 Herre Stof-Hatte, 1 uldden Damevest; Hasselbalchs Forlag: 1 Pakke Bøger; Carlsberg Bryggerier: 20 Kr. — Gaver modtages fremdeles med Tak.

DET SPANSKE TYPOGRAF-FORBUND »Federacion Grafica Espanola« fejrede forleden sit 42 Aars Jubilæum. Forbundets Oprettelse skete paa Initiativ af den nu 53 Aar gamle Typograf-Fagforening i Madrid, hvis Formand i mange Aar var det spanske Socialdemokratis gamle Forkæmper Paplo Iglesiao.

PESTALOZZI-KALENDEREN for 1925 indeholder ligesom sine Forgængere en Rigdom af interessante Oplysninger, Gengivelser af Malerier og Raderinger og meget andet til nyttig Tidsfordriv. Vi anbefaler Kalenderen paa det bedste som en nyttig og god Lommebog.

Typografernes Syge-Hjælpekasse
afholder **Juletræsfest** og
stort Nytaarsbal
Onsdag d. 31. Decbr. (Nytaarsaften) Kl. 7—4
i Idrætshuset.
Billetter à 1.00 faas hos A. Juul Sørensen, Rigensgade 5³, C. Christoffersen, Hillerødgade 139 og Kassereren, A. Andreasen, Vølundsgade 3⁴.
Intet Billetsalg ved Indgangen. (13)

TIL JULEUDDELINGEN har jeg modtaget følgende Bidrag:

Truelsen 8,00, Georg Rasmussen 8,00, Aamodt 32,00, Chr. E. Jensen 10,00, Nordisk Nodestik 5,00, Furø & Magnussen 6,00, Birch 12,00, Løvgreen 5,00, Thiele (1. B.) 74,50, Hafnia (Principal og Pers.) 42,50, C. Johansen 30,00, Kihl 14,00, Klubben »Politiken« (2. B.) 200,00, Emil Petersen 5,00, Kaj Nielsen 5,00, Hohlenberg 16,00, Landschultz 73,00, Chr. Andersens Pers. (2. B.) 19,35, C. C. Petersen 90,00, Rønagers Pers. 50,00, Jarmer 40,00, Axelholm 100,00, Fraenckels Pers. 80,00, H. Rasmussen 10,00, Bøttcher (Overbetaling) 2,00, S. L. Møller 183,00, Brürups Pers. 43,00, Qvist & Co. 12,00, Rud. og Inger 10,00, Martins Forlag 40,00, Dansk Bladforlag 161,00, Ritzau 25,00, Industritrykkeriet 27,50, C. W. Bærentzen 122,50, Missionstrykkeriets Pers. og Bestyrer Fischmann (25 Kr.) 198,00, Provinsbladenes Andelsselskab 35,00, Allers Pers. (1.-4. B.) 136,50, »Absalon«s mandl. Pers. 6,00, Elektra 5,00, Bianco Luno (Trykkeriet) 154,00, Dansk Andelstrykkeri 120,00, Hasselbalch (2. B.) 106,00, H. Crone 10,00, Social-Demokraten (9. B.) 91,00, Nielsen & Lydicke (Sætteriet) 216,00, do. (Trykkeriet) 77,00, Schmidt & Magnussen 20,00, Aage Hansens Pers. 22,00, Christtreu (Principal og Pers.) 66,50, Bording (Principal og Pers.) 146,00, Spuhr & Siebuhr 42,00, J. Jørgensen (7. B.) 56,00, Johnsen & Co. 26,00, Centraltrykkeriet 87,00, Wilh. Hansens Pers. 38,00, P. Hansens Pers. 97,00, Dansk Bogtrykkeri 30,00, Nørrebros Centraltrykkeri 28,00, Fraenckel (2. B.) 15,00, Overskud fra Novemberfesten 1002,15; tilsammen 4391,50. — Ialt med tidligere indkomne Bidrag *Kr. 7637,50.*

København, 15. December 1924.

O. A. Lundin.

TIL JULEUDDELINGEN har jeg modtaget følgende Bidrag:

Aalborg: Aalborg Amtstidende 50,00, Aalborg Stiftstidende 50,00, Carl Schølin 15,00, N. A. Hansen 10,00, P. Hansens Eftfl. 20,00, Red. A. L. Thomassen 10,00, Centraltrykkeriet 10,00, A. Sørensen (Reklametrykkeriet) 10,00, Wilh. Burmester 10,00, Ballermann & Jensen 10,00, N. Mouritzen 10,00, C. W. Obels Tobaksfabr. 10,00, Oluf Olufsen 5,00, A/S Ad. Holst 10,00, F. Hestbech & Co. 10,00, Red. A. Hagensen 10,00, Aalborg Venstreblad 5,00, V. Thomsen, Vejgaard 10,00, H. Søndergaard, Nibe 5,00, Faktor P. Christensen 5,00, Faktor T. E. Olsen 5,00, Værkmestrene Ch. Jensen 3,00 og J. Chr. Møller 2,00, Nørresundby: G. R. Krogh 10,00, O. C. Olsen 5,00, Jacobsen 5,00, Afdelingens Medlemmer 216,00, ialt 521,00; *Assens* Lokalafdeling 41,00; *Fredericia:* Red. Joh. J. Jørgensen 10,00, Red.-Sekr. Rich. H. Jørgensen 10,00, Frk. Cathr. Rasmussen 5,00, Fredericia Soc.-Dem. 10,00, Fredericia Centraltrykkeri 10,00, Rest. Valdemar Petersen 15,00, Kontorbest. Heinr. Hansen 5,00, Bogtrykker R. Ottesen 10,00, Bogtrykker E. Rasmussen 5,00, Red. E. Brændgaard Jensen 10,00, Fredericia Avis' Pers. 46,00, Soc.-Dem.s Pers. 40,00, Centraltrykkeriets Pers. 18,00, Dagbladets Pers. 50,00, Ottesens Pers. 10,00, ialt 254,00; *Helsingør* Lokalafdeling 50,00; *Hillerød* Lokalafdeling 478,00; *Hobro:* Himmerland 15,00, Venstrebladet 5,00, Bogtrykker Schrøder 5,00, Red. Lauritzen 5,00, Faktor Andersen 5,00, Afdelingens Medlemmer 30,00, ialt 65,00; *Holbæk:* Faktor Sundahl 5,00, Bogtrykker S. M. Olsen 10,00, Holbæk Amtstidende 15,00, Faktor Tjalve 5,00, Bogtrykker N. Chr. Hansen 5,00, Holbæk Amts Venstrebl. 15,00, Lokalafdelingens Medlemmer 93,00, ialt 148,00; *Horsens:* Soc.-Dem. 25,00, Bogtrykker Andr. Hansen 10,00, Bogtrykker I. A. Kloster 10,00, Horsens Avis 10,00, Forrf. C. P. Pedersen 5,00, Handelstrykkeriet 10,00, Bogtrykker A. Backhausen 10,00, F. Schur & Co. 10,00, Horsens Venstreblad 10,00, Horsens Bogtrykkeri 10,00, Horsens Folkeblad 20,00, Bogtrykker E. Lund 10,00, 47 Medlemmer 210,00, ialt 350,00; *Køge* Lokalafdeling 47,00, Faktor Nordholt 5,00, Bogholder Christiansen 5,00, Østsj. Folkeblad 10,00, Frk. Gettermann 2,00, Frk. Funch 2,00, Redaktionen 5,00, Faktor Jørgensen 5,00, Bogtrykker Reill 10,00, Red. Axelsen 5,00, Red. Hansen 5,00, Andersens Bogtrykkeri 4,00, ialt 105,00; *Maribo:* 9 Medlemmer 17,00, Red. M. Andersen 15,00, Red. M. Jensen 5,00, Red. Regnar Petersen 5,00, Red. D. Ditlevsen 5,00, Faktor P. Madsen 5,00, Red. Aage Pedersen 2,00, Red. N. M. Nielsen 2,00, Red. C. E. Christiansen 2,00, ialt 58,00; *Nakskov:* Soc.-Dem. 10,00, Red.-Sekr. Christensen 3,00, Journalist Grove 2,00, Forrf. E. Nielsen 5,00, Nakskov Tidende 10,00, Faktor Søren Hansen 5,00, Øbergs Bogtrykkeri 5,00, Centraltrykkeriet 10,00, Bagaribestyrer Aug. Svendsen 2,00, Afdelingens Medlemmer 65,00, ialt 117,00; *Nyborg:* C. Schönemann 10,00, Soc.-Dem. 5,00, Red. Egebjerg 10,00, Faktor Egebjerg 2,00, Reklametrykkeriet 3,00, Afdelingens Medlemmer 40,00, ialt 70,00; *Nykøbing M.* Lokalafdeling 129,00; *Odense:* Afdelingens Medlemmer 457,00, Fyns Venstreblad 10,00, Fyns Soc.-Dem. 10,00, Andelsbogtrykkeriet 15,00, Fyns Tidende 20,00, A/S Hagen & Sievertsen 10,00, Odense lith. Anstalt 10,00, Fyns Stiftstidende 20,00, Bogtrykkerne Søndergaard sen. 10,00, Søndergaard jun. 5,00, Thillerup 5,00, A. P. 5,00, Mar. Hansen 5,00, Wilh. Pald 10,00, Forrf. Johs. Nielsen 5,00, Faktorerne Sprogøe 5,00, Hvidhjelm Petersen 5,00, C. G. Fich 5,00, Chr. Brixtofte 5,00, Red. Elmholt 5,00, Journalisterne Knud Larsen 2,00, Martin Petersen 5,00, Povl Sabroe 4,00, Winther Jensen 5,00, N. Gyde 5,00, ialt 643,00; *Ribe:* 7 Medlemmer 35,00; *Ringkøbing* Lokalafdeling 50,00, 16 Medlemmer 36,00, Faktor Jepsen 3,00, ialt 89,00; *Roskilde* Lokalafdeling 184,00; *Rudkøbing:* Langelands Avis 10,00, Langelands Folkeblad 10,00, Ølandenes Dagblad 10,00, Bogtrykker Rasmussen 5,00, Afdelingens Medlemmer 72,00, ialt 107,00; *Skanderborg* Lokalafdeling 50,00; *Skive:* Skive Folkeblad 25,00, Firmaet Lauritz Pedersen 25,00, Afdelingens Medlemmer 91,00, ialt 141,00; *Struer:* 4 Medlemmer 20,00; *Stubbekøbing:* Red. Føns 5,00, Personalet 30,00, ialt 35,00; *Svendborg:* Red.-Sekr. Lerbæk Petersen 2,00, Bogtrykker Ernst Meyer 5,00, Bogtrykker Arnberg 5,00, Bogtrykker Frk. Westermann 5,00, Faktor Michaelsen 5,00, Faktor Johansen 3,00, Faktor Rasmussen 5,00, Faktor J. Petersen 5,00, Bogtrykker S. Høgfeldt 5,00, Red. Mar. Andersen 10,00, Svendborg Avis 20,00, Typ. Gornitzka 4,00, Afdelingens Medlemmer 176,00, ialt 250,00; *Thisted* Lokalafdeling 100,00; *Varde:* Lokalafdelingen 58,00, A/S Ribe Amtstidende 10,00, A/S Vestj. Folkeblad 10,00, ialt 78,00; *Vejle:* Vejle Amts Folkeblad 30,00, Faktor Petersen 5,00, Personalet 49,00, Vejle Soc.-Dem. 15,00, Journalist Hans Nielsen 3,00, Forrf. S. Sørensen 3,00, Personalet 23,00, Red. Schweitzer 5,00, Journalist Lorentzen 3,00, Personalet 40,00, Bogtrykker Chr. Udbye 5,00, Bogtrykker Ths. Udbye 5,00, Personalet 19,00, Grosserer Ch. Hindborg 10,00, Personalet 30,00, Bogtrykker Sehested 3,00, Chr. Hveisel Hansen 2,00, Borgmester Jacobsen 20,00, Forsørgelsesinspektør Gu-

stav Andersen 5,00, Papirhandler J. P. Sørensen 2,00, ialt 277,00; *Viborg:* Bogh. N. Christensen 5,00, Næsers Bogtrykkeri 5,00, Bogtrykker Thomsen 5,00, Forrf. Schmidt 5,00, Red. Nielsen 5,00, Faktor Gottschalk 5,00, Faktor Pallesen 5,00, Afdelingens Medlemmer 100,00, ialt 135,00; Red. F. H. Andersen, Ærøskøbing 5,00; *Esbjerg* Lokalafdeling 344,00; tilsammen Kr. 4879,00. — Ialt med det tidligere indkomne *Kr. 5819,00.*

København, 16. December 1924.

Karl Sørensen.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND BOGTRYKFAGETS ARBEJDSLØSHEDSKASSE

VESTERGADE 5, 1. SAL
KØBENHAVN B.

KONTORERNE er aabne for Ind- og Udbetaling fra 1—3 undtagen *Lørdag (11—1)* samt *Fredag* og *Mandag Aften 5—6½.* Telefon 4331.

FORMANDEN træffes som Regel til samme Tider. Telefon 13,331.

ANVISNINGSKONTORET. Telefon 4331. Før Kl. 9 Form. og efter 6 Aften gennem Str. 1683. Telegramadr.: Typforbundet, Kbhvn.

FORENINGSMEDDELELSER

TILSKUD FRA HOVEDKASSEN er efter lovformelig Begæring tilsendt følgende Afdelinger: 10. December: Holbæk 200,00. 12. December: Nyborg 100,00. 13. December: Rudkøbing 300,00. 15. December: Hobro 300,00. 16. December: Fredericia 200,00; Esbjerg 500,00.

København, 16. December 1924.

Forretningsudvalget.

LOKALFORMÆNDENE

Hjørring: Lokalform. er flyttet til Nr. Allé 4. *Slagelse:* Formand: Typograf H. A. Hansen, Platanvej 30 [1]. Kasserer: Typograf Chr. Hartmann, Bredegade 58 [2]. Rejsende modtages *kun* Bredegade 58 fra Kl. 1—2 Eftm. og 6—7 Aften.

NYE MEDLEMMER

København: Sætter Willy Nielsen, udl. 2. 12. 24 hos Laursen (arb. s. St.). Sætter Harry Jørgensen, udl. 1. 11. 24 hos Mayland (arb. s. St.). Paal. Marie Hansen, udl. 5. 12. 24 hos P. Christiansen (arb. s. St.). 1098 Pejtersens Hustru Ester (Syge- og Begravelseskassen). Paal. Karen Madsen, udl. 21. 11. 24 hos Tobiesen (arb. s. St.).

Rønne: Paal. Agnes Jensen (Møllers Bogtr.).

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedkommende Lokalafd.

TILTRAADTE

København: 2873 Edwin Jørgensen fra Næstved (syg). Hj.arb. Heinrich Henriksen fra Metalarb. (O. C. Olsen).

Aalborg: 7230 Thomas Jensen (arbl.) og 5309 Anna Christensen (A/S Holst). Esbjerg: 7076 Jens Svendsen (syg). Hillerød: 6702 Carl Jacobsen (Frederikssund Bogtr.) og 6154 Victor Jensen (arbl.). Holbæk: 5011 Poula Nielsen (arbl.). Nyborg: 3857 Sophus W. Neess (Schönemann). Næstved: 7167 Paul H. Meyer (Soc.-Dem.). Ringsted: 6712 Hans Osc. Hansen (arbl.). Slagelse: 3656 Georg Hansen (arbl.). Struer: 3775 Henry Sørensen (arbl.).

FRATRAADTE

København: 3857 S. Neess til Nyborg i Pl. 4205 Ejner Gade til Odense (arbl.). 3380 Knud Petersen til Roskilde (arbl.).

Aalborg: 7144 H. Rasmussen til Frederikshavn i Pl., 6712 H. Hansen til Ringsted (arbl.) og 7182 Niels Petersen til Haderslev (arbl.). Hillerød: 6702 Carl Jacobsen paa Rejse. Næstved: 2873 Edwin Jørgensen til Kbhvn. Randers: 3697 Niels Henriksen til Aalborg (arbl.). Svendborg: 6344 Carl Fr. Jensen til Sønderborg i Pl.

Typografernes Syge-Hjælpekasse.

Kassereren træffes i næste Uge Lørdag den 27. ds. Kl. 7—9. (13 i)

·ERIK·LEVISON·
GRAFISKE ARTIKLER
EN GROS
VESTRE BOULEVARD 36-38 KØBENHAVN B
Stort Udvalg i alle grafiske Utensilier, Træmaterialer samt nye og brugte Maskiner
BESØG DE BETYDELIGT UDVIDEDE UDSTILLINGSLOKALER (20)

Brug ikke det første det bedste.
Anvend altid DRUBIN Tørringspasta 9090.
Eneste danske Specialfabrik for Bog- og Stentrykfarver.
Telefon 9090 Telegr.-Adr.: DRUBIN, Valby.
(14)

T. S. Medlemmernes Opmærksomhed henledes paa, at Søndag d. 21. er sidste Gymnastikdag i dette Aar, idet der ikke er nogen Gymnastik mellem Jul og Nytaar. — Første Gang i det nye Aar bliver Søndag d. 4. Januar for Herrerne og Mandag d. 5. for Damerne.
(2 i) *Styrelsen.*

ANNONCER

I Henhold til Anvisningskontorets Regulativ, Punkt 6, gøres opmærksom paa, at ingen maa slutte bindende Aftale om Pladstilbud, før Henvendelse er sket til Lokalkassereren i den paagældende By eller i København til Anvisningskontorets Bestyrer. Undladelse heraf medfører Karantæne.

Sætter

kendt med alt forefaldende Arbejde, ønsker Pladsforandring. Har været i nuværende Plads i 6 Aar. — Billet mrkt. »274« modtager Ekspeditionskontoret.

Sættemaskine

(Linotype, brugt) ønskes til Købs. Nærmere Oplysninger med allerlaveste Pris indlægges paa Ekspeditionskontoret i Billet mrkt. »276«.

For Nybegynder!

En Augsburger-Trædepresse sælges *snarest.* Pris 750 Kr. — I Handelen medfølger en lille Kasse Skrift, et Bord og en Reol. Lempelige Betalingsvilkaar. — Billet mrkt. »270« modtager Ekspeditionskontoret.

Prisnedsættelse paa Bøger.

Min Prisnedsættelse paa nogle af mine Bøger er nu udsendt til samtlige Lokalformænd i Provinsen og til flere Inkassatorer i København. Bedes cirkulere! »*Boktryckerikonstens uppfinning*« *er udsolgt.* — Benyt mine Bøger til Julegaver.

Margrethebo, Svendborg.
(275) **L. Chr. Nielsen.**

Tandlæge Viggo Jensen

Klareboderne 2 II,
Hj. af Købmagergade 40.
Konsultationstid fra 10—7. Onsdag og Lørdag fra 10—3½. Telefon 15868. (168)

Husk A. E.s Rabat.
Største Besparelse
for Foreningens Medlemmer er at benytte **A. E.s Rabatkort.** Kortene udleveres gratis paa Foreningens Kontor. (16)

A/S F. L. BIE Gothersgade 28, København K.
Telefoner: Centr. 11,462, 8062 & Palæ 1556.
Samtlige Maskiner og Artikler for **Bogtrykkerier, Bogbinderier, Litho-Etablissementer, Klichéfabriker** og beslægtede Brancher.
Kulante Betingelser.
Stadigt stort Lager. (10)

BARNE S. JOHANSENS BARNEVOGNSFABRIK VOGNE
RATEBETALING
AMERIKAVEJ No. 1
TELEFON VESTER 2886 X
(195)

PARITZ GOTTSHALCK
KONGENS NYTORV 8 · TELEFON 3378
Nye og brugte Maskiner haves paa Lager.
Stort Lager af alle Utensilier. (11)

J. G. A. Eickhoff, København B.

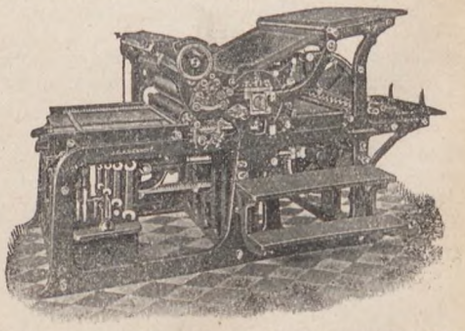

Vesterbrogade 97 · Telf. 12078-79.

KILESPATIER
Nøjagtige. — Solide. — Billige.
Videreforhandlere Rabat.
C. A. E. Kjellberg, Marstalsgade 33.
København Ø. Telf. Øbro 4427 x. (142)

Tandlæge Edv. Møller,
Købmagergade 30, 2.
Konsultationstid 10—3½, 6—7 Efterm. — Telefon 8181. (12)

Redaktør: Fr. Nielsen, Bygaardsstræde 8, Køge. Ekspeditør: Karl Sørensen, Vestergade 5, 1. Sal, Kbhvn. B.
Abonnem. gennem Postkontorerne: 1 Kr. 50 Øre Kv. Annoncer: 35 Øre pr. Petitlinje (pladss. Medl. 25 Øre). 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E Bording (V. Petersen). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 52 KØBENHAVN DEN 26. DECEMBER 1924 51. AARGANG

EN JULEPRÆDIKEN

Kun én Gang om Aaret er Menneskene besjælede af den Følelse, som til enhver Tid *burde* være den fremherskende i et civiliseret Samfund.

Denne Følelse eller Stemning indfinder sig nogle Dage før Jul. Den kommer i Følge med de grønne Graner, naar disse holder deres Indtog paa Torve og Gader, og den bestyrkes og udvikles, naar Butikernes Lys straaler over alle de herlige Sager, som skal glæde og vederkvæge Menneskene i Højtidsdagene.

Saa bliver Menneskene lige som blødere om Hjertet, og som et Feltraab, der stille forplanter sig mellem dem, lyder det: I Julen maa ingen sulte.

Saadan er det Gudskelov endnu. Endnu, ja. Men vil det vedblive at være saaledes? Naar man ser paa den Udvikling, Slægten i vore Dage er underkastet, kan der i én komme op en Angst for, at den sidste Rest af en af de Egenskaber, der adskiller os fra Dyrene — Næstekærligheden — skal forsvinde. I Stedet for, at den skulde vokse og udvikles, saa den blev stedsevarende og ikke blot en forbigaaende Stemning.

Men desværre er Virkeligheden saadan, at denne Stemning hurtigt afløses af det vilde Jag efter Mammon — et Kapløb, hvorunder der intet Hensyn tages til Næstens Ve og Vel. Og det, skønt Forholdet dog er dette, at Jorden er rig nok til at føde os alle.

De bugnende Butiker bekræfter jo tilfulde, at der er nok. Jorden er ikke karrig, den yder os alt, hvad vi har behov. Naar der alligevel findes Millioner, som sulter og lider ondt, da er det, fordi de menneskelige Love er saaledes affattede, at de tillader de faa at gøre sig til Herrer over Jorden og dens Afgrøde og Rigdomskilder.

Mod dette Røveruvæsen er det, Kampen staar.

— — —

Som det fremgaar af Overskriften, var denne Artikel tænkt som en »Prædiken«. Vi giver derfor i det følgende Ordet til en Præst:

Vil nogen vide, hvad det sociale Spørgsmaal indeholder, da skal det i al Korthed siges ham, at det først og fremmest er et Spørgsmaal om *Retfærdighed*. Skaf Menneskene deres Ret. Det er Hovedsagen.

Der er dem af os, der vil sige: Var det ikke bedre at tale om Kærlighed end om Retfærdighed? Men dertil vil jeg svare: Jeg er ikke i Tvivl om, at *Kærligheden* er det dybe Ord, det, der rummer alt andet godt, og at med det er hele det rette Forhold mellem Menneskene betegnet. Elsk hverandre, mere behøves ikke. Men jeg vil slaa fast, at det hører Kærligheden til at øve Retfærdighed. Det maa dog virkelig være noget af det første, man gør for den, man elsker, at man stiller sig paa hans Side, naar han forurettes. Og med Retfærdighed mener jeg simpel borgerlig Retfærdighed. Den Retfærdighed, der er udtrykt med Ordene: Enhver sit!

Skaf Menneskene deres Ret! Mere behøves ikke — men det maa til. Før det sker, kan det sociale Spørgsmaal ikke komme til Ro — og skal ikke. Man klager over al den Utilfredshed med Tingenes Tilstand, som er oppe i Tiden, og man er meget vred paa dem, som puster til denne Utilfredshed, disse Førere for de utilfredse, disse Agitatorer, disse Levebrødspolitikere, eller hvad man nu kalder dem. Men lad os ikke gaa hen og ønske, at Folk skulde give sig tilfreds og slaa sig til Ro med det uretfærdige.

»Gaa aldrig paa Akkord med Uretten,« sagde en dansk Politiker i sin Tid. Og det er ikke noget daarligt Valgsprog, heller ikke upassende for kristne. . . . Thi man behøver ikke at være meget klarsynet for at opdage, at det er saa langt fra, at Menneskene her til Lands er ligestillede, at det tværtimod hænger saaledes sammen, at vi i vort borgerlige Samfund er belemret med Særrettigheder af den fordærveligste Art, at den frie Kappestrid paa det kraftigste forhindres, og at der tillades de privilegerede en gennemført Plyndring af alle de andre. Jeg tænker her først og fremmest paa den Særrettighed, som de sidder inde med, der har Ejendomsretten over Fædrelandets Jord, og den Plyndring af alle andre, som er dem tilladt.

Mener De, at der er nogen Mulighed for at faa alle dem i et Folk, der kan og vil gøre Gavn, med i Arbejdets Kappestrid under lige Vilkaar, saa længe man har det saaledes indrettet, at den Jordbund, som er Kilden til alle Værdier, tilhører nogle enkelte i Folket?

Er der Mulighed for *retfærdig Lighed* i et Samfund, saa længe det er saa, at de, der ejer Jorden, kan forud, uden noget Arbejde fra deres Side, tage deres store Part af alt Arbejdsudbyttet i Landet?

Er det Retfærdighed, at Godsejeren, som ofte gør mindre for sit Gods end den ringeste Husmand, tager forud Broderparten af sine tusinde Arbejderes Fortjeneste under Paaskud af, at det er hans Jord, de arbejder paa?

Jeg tror, det er uimodsigeligt, at hvert Menneske, der fødes paa Jorden, har samme Ret til Jorden som alle andre, Godsejerbarnet ikke mere end Husmands- og Arbejdsmandsbarnet, og at krænke denne Ret, er at krænke Grundloven, som Gud har sat for Menneskenes Benyttelse af Jorden. Det er en Selvmodsigelse at sige: *Fader vor — min Jord!*

— — —

Ja, saaledes talte for en Del Aar tilbage den for kort Tid siden afdøde Pastor Koch, Odense. Meget vilde sikkert have været anderledes her i Verden, hvis hans Embedsbrødre rundt i Landene havde været besjælede af lignende Anskuelser og — turdet udtale dem.

Alt for ensidigt har de prædiket Nøjsomhed, Ydmyghed og Taalmodighed. Thi selv om dette er gode Egenskaber at komme igennem Livet paa, saa er det dog ikke nok. Der mangler et Led i Kæden — Retfærdighed.

Fr. N.

OFFSETTRYK OG BOGTRYK

Jeg har læst Artiklerne i »Typ.-Tid.«, hørt Hr. Nissens Foredrag samt været Deltager ved Demonstrationen af Offsetpressen hos Firmaet P. Christiansen.

Jeg kunde have Lyst til at gøre nogle Sammenligninger og samtidig berolige Kollegerne, som efter alt at dømme har faaet den Opfattelse, at Faget er en Stagnation nær overfor »det nye tekniske Vidunder«, som Hr. Nygaard betegner Offsetpressen.

Vi bør imidlertid se den lidt paa Vrangsiden.

Det vidunderlige maa Kollegerne selv forestille sig; det nye kan der tvistes om, Opfindelsen er nemlig lige saa gammel som Hr. Nygaard selv. Den første Offsetpresse, jeg saa, var i Firmaet »Curtis Publishing Co.«, Philadelphia. En Virksomhed, som den Gang (1907) beskæftigede over 3000 Funktionærer, Halvdelen Kvinder, der blandt sine over 100 Hurtigpresser, 40 Rotationspresser, ogsaa havde Offsetpresse, bygget af »Potters Printing Press Co.«, Plainfield N. J. Et andet Firma »Sigmund Ullmand & Co.«, New York, byggede ogsaa den Gang Offsetpresser.

Lad mig begynde med, at Sætteren gøres overflødig ved Optryk af trykte Bøger, Skrifter og desl. Jeg maa hertil sige, at dette er Offset ikke alene om, det kan nemlig lige saa let lade sig gøre i Bogtryk og finder umaadelig Anvendelse, ikke alene i Udlandet, men ogsaa her hjemme; det kan saaledes nævnes, at da Hagerups Leksikon i sin Tid (ca. 12 Aar siden) ved Subskription blev overtegnet og større Oplag krævedes, blev de første Bind optrykt efter fotografisk Plade. Her har man tilmed den Fordel, at man ved Indsnit i Pladen, som i Reglen ligger paa Jernunderlag, kan anbringe og trykke paa selve Original-Klichéen, hvis den haves. Ved Tilretningen kan de dybe Partier fremhæves i Klichéen og de lysere lettes, og selvfølgelig ligeledes med Skriften, saa den kan fremkomme med tydeligt Skriftbillede — hvilket en Offsettrykker, hvis Zinkpladen ikke opfylder alle Krav, ikke magter.

Der hentydes til Tilretningen, som tager saa lang Tid. Ja, ganske vist. Men Rotationspresserne fordrer, særlig paa den amerikanske Maade (med Gummi paa Cylinderen), ingen Tilretning. Paa Bogtrykpressens Omraade er Gummi ogsaa indført paa mange Maskiner, f. Eks. paa Winkler Hurtigpresse II, hvoraf der findes flere her i Landet.

Gummi er absolut godt og en stor Fordel, og da der samtidig er til at foretage almindelig Tilretning som ellers paa Cylinderen, vil det have sin Skønhed overfor Offsettrykket: fast Skriftbillede og Klichéerne fremtræde med bløde Linier.

Overfor Trykket paa ru Papir har Offset overfor Rotationspressen ingen Fordel, og Rotationspressen har paa almindelig Avispapir med en eller flere Farver lige saa fine, om ikke finere Resultater at opvise. Overfor Hurtigpressen kan der maaske indrømmes et lille Fortrin paa ru Papir, men Bogtrykkeren har jo paa sværere ru Papirsorter den Udvej at trykke Blanktryk. Luften paa et Billede fra Offset har jeg endnu ikke set staa ren, enten mangler den helt eller halvt, eller ogsaa er der andre Taagepartier.

Der tales om Hurtigheden. Da den fotografiske Sættemaskine endnu ikke har naaet sin Fuldendelse, er det en Kendsgerning, at man endnu ikke kan undvære Sætteren til nye Frembringelser, og derfor er han *endnu* en Nødvendighed ved Aviserne. Altsaa, vi vil se paa Hurtigheden efter Sætteren. Jeg har et Udklip af en amerikansk Avis liggende foran mig, hvor der spørges om, hvor lang Tid det tager fra det Øjeblik, Sætteren afleverer Formen, til Stereotypipladen er anbragt paa Rotationspressen, og Svaret lyder — 9 Minutter. Spørgsmaalet er saa, om Arbejdet med Omtrykket paa Zinkpladen, Pladens Præparering, til den er fastgjort paa Offsetpressen og klar til Tryk, er af samme Hurtighed. Tales der om Rotationspressens Ydelse af Eksemplarer i Timen, kan Offset ikke konkurrere, særlig saa længe de er prisgivet de idelige Afvaskninger.

Til Slut maaske det vigtigste — og jeg tænker, at et Bogtrykfirma tager Hensyn hertil — det er, at efter den nuværende Prisforskel er det saaledes, at man, bortset fra de nødvendige Hjælpemaskiner, kan faa 2 af samme Størrelse tilsvarende Hurtigpresser for en Offset, og da der, fraregnet »Baby Offset«, fordres 2 Mand til Pasning af denne, bliver det et Spørgsmaal, hvad der betaler sig, enten *to* Hurtigpresser med hver sin Mand eller *en* Offset med 2 Mand.

For Rotationspressernes Vedkommende maa den ogsaa blive dyrere, saafremt der fordres 1 Valseværk til Vand og 1 til Farve samt 3 Cylindre til hver Plade mod Rotationspressens 2 Cylindre og et Valseværk.

Selvfølgelig kan man ikke komme bort fra Offsetpressens Betydning, og det har undret mig, at den ikke før har vundet Indpas i de danske Stentrykkerier. Bogtrykkeren skal ikke frygte den, men se op til den som et nyt Fremskridt, og at de nye Opfindelser eller Fremskridt, udnyttede paa den rigtige Maade, lige saa let kan falde ud til Fordel for Bogtrykmaskinen.

København, i December 1924.

Oluf Hansen.

OM EFTERGIVELSE AF SKAT

Ved Anmodning om Eftergivelse af Skat iagttages følgende:

Skatteydere paa Frederiksberg henvender sig til Skattevæsenets Kontor, Falkoner Allé 9, hvor Ansøgningsblanketter udleveres.

I København findes ikke Ansøgningsblanketter.

Der affattes saa kort som muligt en Ansøgning med alle nødvendige Oplysninger stilet til Direktoratet for Københavns Skattevæsen.

Altsaa saaledes:

Undertegnede . . . . . tillader sig herved at ansøge Skattedirektoratet om den størst mulige Nedsættelse af min Skat for . . . . Kvartal. Grunden til Ansøgningen er, at jeg o. s. v. (Dødsfald i Familien, Sygdom, Arbejdsløshed, andre trykkende Familieforhold, Militærtjeneste og lign.).

Der anføres Sygdommens eller Arbejdsløshedens Langvarighed, Understøttelsens Størrelse, Børneantal under 15 Aar, om Hustruen har Erhverv o. s. v.

Ansøgningen maa personlig underskrives af Ansøgeren med Navn, Stilling og Adresse.

Derpaa afleverer Ansøgeren personlig Ansøgningen hos Rodemesteren eller paa Oppebørselskontoret for straks at kunne give yderligere Oplysninger mundtligt, dersom det ønskes.

Det gælder nemlig om at faa Sagen fremskyndet, da Valgretten tabes, dersom Ansøgning indgives saa sent, at Eftergivelse først kan finde Sted efter 15. Februar.

I Henhold til Loven kan der ikke for noget Kvartal (Halvaar) i Almindelighed eftergives mere end Halvdelen, kun i ganske særlige Tilfælde to Trediedele, men aldrig mere. Man kan altsaa blot ansøge om den størst mulige Eftergivelse.

JULENS KLOKKER

Saa toner Julens Klokker
paa ny i Hjertets Have
og spreder ud sin milde
forunderlige Gave;
sin Sang til Hjertets Længsel
i Livets blygraa Trængsel.

Og Klokkers Julehymner
nedsænkes i vort Hjerte,
og minder om det fine,
vi i vor Barndom lærte,
om Livets rene Klange
i Barnets skønne Sange.

Og ind i Hjertets Kamre
en salig Fred sig lister,
og tyst i Øjenkrogen
en Taare langsomt brister —
af Sindets blide Tanker
gror røde Rosers Ranker.

Thi det er Julens Klokker,
der toner i vort Hjerte,
som tænder fin og gylden
en festlig Mildheds Kærte —
den straaler i vort Øje
med Farver fra det høje.

Carl Hallberg.

FRA UDLANDET

Det svenske Typografforbund har 6660 Medlemmer, hvoraf 405 Kvinder (5216 heltbetalende og 1444 halvtbetalende).

Kontingentet til Forbundet er Kr. 1,80 pr. Uge for heltbetalende og 0,90 for de halvtbetalende Medlemmer. Hertil kommer et Ekstrabidrag til Arbejdsløshedskassen; dette varierer mellem 75 og 25 Øre pr. Uge. Den samlede Indtægt beløb sig til Kr. 600.887,75 og Udgiften til Kr. 272.050,61. Formuen var Kr. 1.117.876,40. Dertil kommer Medlemmernes særskilte Garantifond med et Indskud af 50 Øre pr. Uge for de heltbetalende og 25 Øre for de halvtbetalende Medlemmer. Dette Fonds Formue beløb sig til Kr. 731.086,82 ved Udgangen af 1923.

Det svenske Forbund har to Landstariffer (en for Aviserne og en for Værktrykkerierne) gyldig fra 1. Juli 1922 til 1. Juli 1923 og senere forlænget indtil 1. Juli 1924 og sidst til 1. Juli 1925. Landet er inddelt i 7 Lønklasser. I 1. Klasse er Minimallønnen i Værktrykkerierne for Maskinsættere og Maskinmestre paa Rotationsmaskiner o. s. v. Kr. 61,90 og i Trykkerier med Dagblade Kr. 60,75 pr. Uge. I samme Klasse er Minimallønnen for Haandsættere og Maskinmestre o. s. v. i Værktrykkerier Kr. 56,45, og i Trykkerier med daglig udkommende Blade Kr. 63,00. Arbejdstiden er om Dagen 48 og om Natten 45 Timer pr. Uge. Søndagsarbejde er tilladt ved alle dagligt udkommende Aviser. I Beregning er Prisen paa 1000 Bogstaver i 1. Klasse 97 Øre.

De samlede Arbejdsledighedsdage paa Stedet og paa Rejse var i Aaret 1923 med et rundt Tal 95.495. Herfor udbetaltes en Understøttelse af Kr. 163.148,46. I de fire Aar 1920, 1921, 1922 og 1923 udbetalte Forbundet i Rejse- og Arbejdsledighedsunderstøttelse den nette Sum af Kr. 1.319.986,39 for 479.692 Dage.

Denne store Arbejdsløshed er i høj Grad blevet fremtvunget ved Konkurrence fra de valutasvage Lande. De svenske Forlagsboghandlere har f. Eks. i de fire Aar 1920—1923 importeret til Sverige ca. 1.050.000 kg (1050 Ton) Bøger trykt i det svenske Sprog fra Tyskland og Finland.

*

Forbund for Bogtrykarbejdere i den czekoslovakiske Republik. Dette Forbund havde ved Slutningen af Aaret 1923 et samlet Medlemantal paa 6831 Medlemmer. Tallet fordeler sig saaledes: Bøhmen 4436 Medlemmer, Mähren 1233, Schlesien 260 og Slovakiet 902 Medlemmer.

Arbejds- og Lønforholdene er reguleret gennem 2 Kollektivoverenskomster. Den første Kollektivoverenskomst gælder for Bøhmen, Mähren og Schlesien, den anden for Slovakiet. Begge er gældende til Slutningen af 1924. Efter disse to Kollektivoverenskomster afgøres Stridsspørgsmaal, som opstaar, af Tarifvoldgiftsretten, og som Faginstans de to Tarifamter i Prag og Bratislava. Disse har desuden ogsaa den Pligt at paase, at Tariffen bliver overholdt og at modtage Ændringsforslag til Revision af Tariffen. Minsteløn-nen i Bøhmen, Mähren og Schlesien er 195 Kr., den højeste Løn Kr. 320,50 pr. Uge. I Slovakiet er den laveste Løn 180, den højeste 300 Kr. Beregning er tilladt for Haandsatsens Vedkommende, men ikke paa Sættemaskinerne. Arbejdstiden er i Almindelighed 8 Timer, men bliver om Lørdagen forkortet med $^1/_2$ Time, saa at den effektive Arbejdstid er $47^1/_2$ Time pr. Uge. Søndagsarbejde er ikke tilladt. 19 Helligdage bliver betalt. Arbejdsledigheden var som Følge af den almindelige Krise i 1923 temmelig stor. Der var i det hele 1867 arbejdsløse med 71.666 Arbejdsledighedsdage. Understøttelsen for disse var 622.520 Kr. Men der blev foruden denne Sum udbetalt en ekstraordinær Understøttelse, som var langt større.

GENERALFORSAMLINGER OG MØDER

SLAGELSE AFDELING

afholdt den 13. December ekstra Generalforsamling som Følge af den nyvalgte Formands Protest mod Valget, og da der forelaa Lægeerklæring angaaende Sjølins Helbred, vedtog man ikke at opretholde Valget. Da der ikke var foreslaaet andet Formandsemne, vedtog man efter en Del Diskussion at dele Formandsposten til Formand og Kasserer i Lighed med, hvad der var Tilfældet i mange andre Byer. Derefter valgtes *H. A. Hansen* til Formand og *Hartmann* til Kasserer med Løn henholdsvis 100 og 200 Kr. aarlig.

—d.

HOLSTEBRO LOKALAFDELING

Lørdag den 13. December 1924 afholdtes ordinær Generalforsamling paa Knudsens Hotel med følgende Dagsorden: De forskellige Valg og Eventuelt. Til Stede var 11 Medlemmer. Formanden, *H. Fuglsang*, valgtes til Dirigent. Til Formand genvalgtes *H. Fuglsang* med Akklamation, han takkede for Valget og haabede paa godt Samarbejde i det kommende Aar. Da P. Lunding efter fleres Opfordring bestemt nægtede at modtage Genvalg som Næstformand, valgtes *D. Ras-*

mussen, 7 St. Suppleanter blev *Rosenkilde* og *V. Naae*, som Sekretær genvalgtes *A. Sørensen*. Til Revisorer genvalgtes *Rosenkilde* og *Gullander*, Suppleant *Aavold*. Til Kontrahenter genvalgtes *Jensen* og *Olsen*, Suppleant *A. Sørensen*. — Under Eventuelt forespurgte *Naae*, om det var lovligt, naar en Mand tilkaldes til at begynde at arbejde Kl. cirka 10 Form. og saa arbejder fortsat de 8 Timer. *D. Rasmussen* betonede, at det var paa »Social-Demokraten«, at ovennævnte var foregaaet, og pointerede, at det skete, fordi de netop ønskede at undgaa Overarbejde, saa hellere antage en Mand mere. Efter en Del Drøftelse vedtoges det, at lade Formanden forespørge Karl Sørensen. *Formanden* oplyste, at han havde været til et Møde med Fællesorganisationens Bestyrelse, hvor samtlige Fagforeningsformænd var indbudt. *Rasmussen* gjorde rede for Sagen og oplyste, at Planen med Mødets Afholdelse var at iværksætte en Agitation for det forestaaende Valg. *Gullander* replicerede stærkt, særlig til Bestyrelsen, og foreslog at lade den Sag ligge. Dette vedtoges. *A. S.*

NYKØBING F. LOKALAFDELING

afholdt Generalforsamling den 6. December paa Jernbanehotellet. Formanden, *John Nilsson*, bød Velkommen, og til Dirigent valgtes *C. Søderberg*. Sekretæren, *Chr. Borgvold*, oplæste Protokollen, der godkendtes. Formanden og Kassereren, *H. J. J. Hansen*, genvalgtes med Akklamation. Til Bestyrelsen genvalgtes *Karl Andersen* og *Wachter*. Da Wachter havde bedt sig fritaget som Bestyrelsesmedlem for Lærlingeforeningen, bragte *Formanden* ham en Tak for hans Arbejde der og foreslog at vælge *Martin Pedersen*. Dette skete. Som Kontrahent til »Social-Demokraten« genvalgtes *Vilh. Hansen*. Revisoren, *Nemmøe*, genvalgtes ligeledes, *Brodthagen* blev Suppleant. — D. U. I. androg om Tilskud. Efter en lille rask Diskussion bevilgedes 15 Kr. *Vald. Jørgensen* fraraadede at give Tilskud, da han ikke kunde indse, at D. U. I. var til nogen Gavn. *Schmidt* udtalte, at D. U. I. var en Bevægelse indenfor Arbejderstanden og virkede ganske i Modsætning til de kristelige og militær-opdragende Drengeorganisationer. *Nimand Hansen* og flere anbefalede Sagen, og *Karl Andersen* foreslog at give 15 Kr.; dette vedtoges. Socialdemokratiets Valgfond bevilgedes 20 Kr., og Forplejningsstationen fik 35 Kr. — *Formanden* omtalte Juleuddelingen og meddelte, at Indsamlingslisten snarest vilde cirkulere. Der bevilgedes 100 Kr. af Lokalkassens Midler. — Under Eventuelt kom Aftenens Chou, da *Vald. Jørgensen* rejste en Debat om det forestaaende Byraadsvalg, idet han udtalte, at han fandt det mærkeligt, at Typograferne i Nykøbing F. altid havde holdt sig tilbage med Hensyn til Kandidaternes Opstilling. Han kunde tænke sig, at vi satte noget ind paa at faa opstillet en Kandidat og vilde anbefale, at vi samlede os om Søderberg, der vilde blive os en god Repræsentant i Byraadet. Flere udtalte sig i Tilslutning til »Jørgen«, men da Søderberg erklærede, at han ikke havde videre Lyst til et Byraadsmandat, blev Sagen udsat til næste Generalforsamling.

Vilh. Hansen gav Sekretæren et lille »Hip«, idet han bad om at faa et lille Referat i »Typ.-Tid.« — — for at andre kan se, at der endnu er noget, der hedder Nykøbing F. Lokalafdeling. Hermed Referatet, og der skal nok komme et efter hver Gang, vi har Generalforsamling — ogsaa kaldet — — »Friaften«. *—tæren.*

ROSKILDE LOKALAFDELING

afholdt Generalforsamling Lørdag den 13. December. Et Forslag fra Bestyrelsen om for det kommende Aar at ansætte Kassererens Løn til 50 Kr. Kvartalet vedtoges.

Til Formand genvalgtes *Wm. Villumsen*. Kasserer: *Aksel Rast*. Medlemmer af Bestyrelsen: *H. Aasvang*, *Vald. Rasmussen*, *Hans Hansen*. Revisorer: *Svend Møller*, *E. Mardahl*. Revisorsuppleant: *H. P. Øllgaard Jensen*. Repræsentanter i Fællesorganisationen: *Formanden* og *Holger Hansen*. I Fællesbageriet: *Holger Hansen*. Fanebærer: *Wm. Andersen*.

Afdelingen har i det sidste Aar været stærkt hjemsøgt af Arbejdsløshed, idet til Tider ca. 25 pCt. af Afdelingens 50 Medlemmer har været ledige.

50-AARS SVENDEJUBILÆUM

Vor Kollega *Charles Schrøder* kan 1ste Nytaarsdag fejre sit 50-Aars Svendejubilæum. Den 1. Januar 1875 udlærte han hos Isak Cohen og har i sine yngre Dage arbejdet forskellige Steder, bl. hos O. C. Olsen & Co., Ludv. Jørgensen og i en længere Aarrække i »Politiken«. De sidste 25

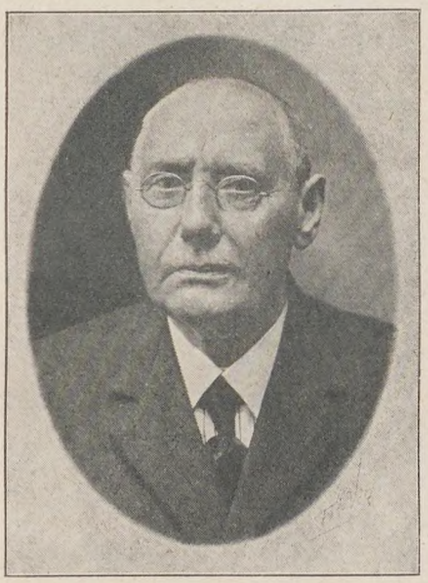

Aar har Schrøder arbejdet hos Græbe. Jubilaren er trods sin Alder i Besiddelse af sin fulde Arbejdskraft — han er en af de snart sjældne gamle Svende, der ved Hyggelighed, jævn og bramfri Optræden og et godt Humør har forstaaet at gøre sig afholdt af sine Arbejdskammerater. Vi ønsker »Chas« til Lykke og haaber, at han maa virke endnu i mange Aar og stadig bevare alle de gode Egenskaber, han er i Besiddelse af. *E. Fr.*

TARIFFORHANDLINGERNE

Det Forhandlingsmøde, der var aftalt mellem Københavns Bogtrykkerforening og Dansk Typograf-Forbund i Teknologisk Institut til den 5. Januar, og om hvilket de fleste af Forbundets Repræsentanter har erholdt mundtlig Besked, er annulleret efter Anmodning af Hr. Levison.

Jul. Samuelsen.

NÆR OG FJÆRN

KØBENHAVNS STYRELSE holder Møde i Aften (Mandag) Kl. 7 i Vestergade 5.

Formanden.

SØLVBRYLLUP. Vor tidligere Kollega, Forretningsfører ved »Nordj. Soc.-Dem.« *Robert Nielsen* og Hustru fejrer 2. Juledag deres Sølvbryllup.

DØDSFALD. Forrige Fredag afgik ved Døden vor Kollega, *Carl Emil Andersen*, der i 19 Aar har arbejdet i »Social-Demokraten«s Sætteri. En frisk og rask Mand, som afdøde var, faldt som Offer for en heftig Rosen, der kastede ham paa et tre Ugers Sygeleje. Andersen, der iøvrigt var noget tilbageholden, skal her mindes som en udmærket Kollega og som saadan afholdt. Han var født i 1862 og efterlader sig Enke. Begravelsen fandt Sted i Tirsdags fra Holmens Kirkegaards Kapel, hvor »Social-Demokraten«s Personale var mødt fuldtalligt op og fulgte hans Baare, over hvilken Afdelingens nye Fane til Slut sænkedes.

FAGFORENINGERNE OG HANDELSOVERENSKOMSTERNE. Den fornylig af den tyske Landsorganisation til den tyske Rigsøkonominister rettede Skrivelse, i hvilken Organisationen udtaler sin Beklagelse over, at der til de stedfindende Forhandlinger angaaende Afslutning af en tysk-fransk Handelsoverenskomst ikke var tilkaldt nogen Fagforeningsrepræsentant, har ikke forfejlet sin Hensigt. For nogle Dage siden har Landsorganisationen samt de øvrige faglige Hovedorganisationer modtaget en Meddelelse fra Udenrigsministeret om, at Rigsregeringen ved kommende Handelsoverenskomst-Forhandlinger vil imødekomme Fagforeningernes Henstilling. Fagforeningerne opfordres allerede nu til at udpege deres Repræsentanter, for at der i givet Tilfælde kan tilgaa dem Indbydelse til Deltagelse i Forhandlingerne.

SVENSK TYPOGRAF SOM FORFATTER. For nogle Aar siden udgav vor svenske Kollega, Typograf *Joh. Fr. Englund*, i Malmø et mindre, illustreret Værk under Titlen: *Chicago*. Det var en Skildring af Byen og dens Forhold samt Institutioner i denne. Nu har han atter udgivet et interessant Værk: *På äfventyr i vilda vesten*, der er udkommet paa Svensk Typograf-Forbunds Forlag. Det er et meget interessant Værk og i smuk Udførelse med Illustrationer fra Alaska o. fl. Steder i Amerika. Det er Selvoplevelser, der fortælles i Værket. Forfatteren er nemlig meget berejst, idet han har rejst en stor Del af Europa og Nord-Amerika igennem paa Kryds og Tværs.

Husk det store

NYTAARSBAL

Nytaarsaften Kl. 7—4

i Idrætshuset.

20 Mands Orkester under Direktion af Hr. Kapelmester *Hjalmar Koefoed*.

Billetter à 1.00 faas hos A. Juul Sørensen, Rigensgade 5[3], C. Christoffersen, Hillerødgade 139 og Kassereren, A. Andreasen, Vølundsgade 3[4].

Intet Billetsalg ved Indgangen.

TIL JULEUDDELINGEN har jeg modtaget følgende Bidrag:

Firmaet J. Jørgensen & Co. 50,00, Langkjærs Pers. 56,00, Dagbladet »København« 266,00, Nielsen & Lydiche (Restbidrag fra Sætteriet) 6,00, Berlingske Tid. (Haandsætteriet) 601,50, Firmaet Berlingske Tid. 100,00, Driftsbestyrer Olsen 20,00, Overfaktor Hjorth 20,00, Faktor Gustav Petersen 10,00, Redaktør Helveg Larsen 25,00, Forfatter Chr. Houmark 10,00, Journalist V. Barfoed 10,00, Journalist Husum 10,00, Berlingske Tid. (Maskinsætteri) 400,00, Berlingske Tid. (Trykkeri, Stereotypi, Hjælpearb.) 395,00, Rigsdagens Pers. 50,00, Vald. Petersens Pers. 32,00, Roms Pers. 25,50, Matzens Klichéanstalt 10,00, X og Y 2,00, Aug. Christensens Pers. 10,00, Bogtr. Aug. Christensen 10,00, Rich. Steenbechs Pers. 62,50, Fjeldsøe (Firma, Bestyrer og Pers.) 44,00, Christensen & Mikkelsen 12,00, Ihrich 42,00, C. Th. Thomsen 30,50, L. A. Jørgensen 60,00, Fru Hansen 2,00, Vallentin & Lund 25,00, Rosenberg 14,75, Ugens Nyheder 20,00, Knudtzon 74,00, C. Ferslews Pers. 77,50, Bogtr. Holger Meyer og Pers. 100,00, Weiss 69,00, Det graf. Institut (Principal og Pers.) 35,00, Frederiksberg Bogtrykkeri 108,00, Ekselcior (Trykkeriet) 45,50, Kr. Dagblad (Rest) 5,00, O. Testmann (Princ. og Pers.) 27,00, Kandrup & Wunsch 42,00, Dyva & Jeppesen (Sølvgade) 160,00, Thiele (2. B.) 120,00, Emil Kristensens Pers. 37,50, Bogtrykker Emil Kristensen 10,00, O. C. Olsen 438,00, Chr. Christensens Pers. ÷ Trykkeren 18,00, Schultz (2. B.) 319,50, A. W. Henningsen 12,00, Bianco Luno (Sætteriet) 265,00, Truelsens Bogtr. 6,00, Græbe 100,00, L. Laursen 74,00, Rasmussen & Rugh 5,00, Carl Christoffersen 10,00, Bogtr. P. Hansen 10,00; tilsammen 4599,75. — Ialt med tidligere indkomne Bidrag *Kr. 12.237,25.*

København, 20. December 1924.

O. A. Lundin.

TIL JULEUDDELINGEN har jeg modtaget følgende Bidrag:

Aabenraa: »Hejmdal« 50,00, »Tageblatt« 20,00, W. Boje 15,00, Afdelingens Medlemmer 115,00, ialt 200,00; *Assens* II: Red. Vejle 5,00; *Esbjerg* II: Esbjerg Journalistklub 50,00; *Haderslev:* A/S Modersmaalet 10,00, Red. Thomsen 5,00, Red. Nielsen 5,00, Bogholder Nissen 3,00, A/S Haderslev Stiftstidende 5,00, Red.sekr. Klixbüll 2,00, Bogholder Jacobsen 2,00, Haderslev Amtstidende 5,00, Red. Rud 2,00, Bogtr. Kampradt 2,00, Afdelingens Medlemmer 91,00, ialt 132,00; *Kalundborg:* Kalundborg Dagblad 10,00, Kalundborg Folkeblad 10,00, Red. Vejlø 5,00, Red.sekr. Madsen 5,00, X 10,00, Afdelingens Medlemmer 128,00,

ialt 168,00; *Kolding:* Typografer og Hjælpearb. 350,00, Bibliotekar Torkild Petersen 10,00, Bogtr. L. Fuglsang 10,00, Bogtr. P. Rasmussen 10,00, »Kolding Social-Demokrat« 10,00, Red. Knud Hansen 5,00, Red. S. M. Jensen 5,00, Forrf. A. P. Thomsen 5,00, Red.sekr. Hans Jensen 5,00, Fru M. Jørgensen, »Højskolebladet« 10,00, Bogholder V. Schmidt 5,00, »Kolding Avis« 10,00, Frk. Hansen 1,00, Frk. Petersen 1,00, Bogtr. Andr. Lumbye 10,00, »Vænstrebladet« 5,00, Red. J. Sørensen 5,00, Fabrikant P. Blicher 10,00, Faktor Karl E. Hansen 10,00, »Kolding Folkeblad« 20,00, Forrf. J. Rasmussen 2,00, Red. Chr. Nielsen 4,00, Red.-sekr. V. Behrens 1,00, Faktor A. E. Nielsen 5,00, Red. H. Schrøder 2,00, Skatteopkræver N. P. Nielsen 4,00, Bogtr. Christiansen 5,00, Bogtr. S. M. Herholdt 50,00, Faktor Kai Schousbo 5,00, Bogtr. Jochumsen 5,00, Trykkeribest. M. J. Michelsen, Vejen 5,00, Red. Rasmussen, Vejen 2,00, Red. Thomsen, Vejen 2,00, ialt 589,00; *Marstal:* Ærø Folkeblad 10,00, Ærø Avis 10,00, 3 Medlemmer 15,00, ialt 35,00; *Nykøbing F.:* Lokalafdelingen 100,00, A/S Centraltrykkeriet 50,00, Personalet 68,00, Social-Demokraten 10,00, Journalist L. C. Svendsen 2,00, Loll.-Falst. Folketidende 50,00, Journalist H. E. Jørgensen 2,00, Personalet 36,00, Loll.-Falst. Stiftstidende 50,00, Personalet 28,00, Loll.-Falst. Venstreblad 50,00, Personalet 30,00, Leonh. Nielsen 2,00, Bogtr. Laur. Jensen, Sakskøbing 15,00, Personalet 4,00, N. P. Nielsen 5,00, Bogtr. Nissen Pedersen 2,00, ialt 504,00; *Næstved:* A/S Næstved Tidende 30,00, Forrf. Larsen 10,00, A/S Sydsj. Venstreblad 15,00, Faktor Frandsen 5,00, Red. I. Porst 5,00, Forrf. Holst 5,00, Sydsj. Soc.-Dem. 15,00, Forrf. Birkedal 5,00, Red. Olsen 10,00, Red.sekr. Hansen 4,00, Red. Neerup 5,00, A/S Næstved Avis 10,00, Red.-sekr. Thureholm 5,00, Journalist Jensen 5,00, Journalist Nielsen 3,00, Faktor Nielsen, Vordingborg 10,00, Red. Olsen, Vordingborg 5,00, 47 Medlemmer 227,00, ialt 374,00; *Odder:* Bogtr. E. Kjeldsen 10,00, Bogtr. A. Grønning 5,00, Bogtr. Th. Eriksen 3,00, Odder Dagblad 10,00, Afdelingens Medlemmer 25,00, ialt 53,00; *Rønne:* Bornh. Soc.-Dem. 10,00, N. C. Nielsen 5,00, Hans Rasmussen 5,00, Fogh 5,00, Bornh. Avis 10,00, K. Thorsen 2,00, H. Hansen 1,00, E. Hansen 2,00, Bornh. Tidende 10,00, H. Stenbæk 5,00, L. Dam 5,00, H. P. Petersen 3,00, M. Broen 2,00, Afdelingens Medlemmer 151,00, ialt 216,00; *Silkeborg:* Red. Sofus Sørensen 10,00, Red. P. Taba 6,00, Journalist Frandsen 5,00, Bogtr. Bernh. Larsen 5,00, Bogtr. E. Stecher 5,00, Bogtr. L. P. Nielsen 5,00, 31 Medlemmer 163,00, ialt 199,00; G. J., Faxe 5,00; *Aarhus:* Aarhus Amtstidende 25,00, Personalet 98,00, W. 5,00, J. 5,00, Reklametrykkeriet 30,00, P. Mariager 5,00, Demokraten 50,00, Personalet 125,00, Landstingsmand Har. Jensen 10,00, De foren. Bogtrykkerier, Mads Hansen 100,00, Personalet 89,00, Alfred Hansen 10,00, Thrues Bogtrykkeri 10,00, Personalet 21,00, Stiftsbogtrykkeriets Personale 225,00, Bogtr. Funch Thomsen 100,00, Clemenstrykkeriets Personale 27,00, Jydsk Centraltrykkeris Personale 100,00, Sigrid Sorts Personale 10,00, Bogtr. M. Frederiksen 5,00, Personalet 6,00, Jyllands Papirværk A/S 25,00, Personalet 89,00, N. Purups Personale 25,00, Bogtr. S. Jensen Sort 5,00, Personalet 10,00, Bogtr. V. Frederiksen 5,00, Aage Pedersen 5,00, Bogtr. Chr. Olsen 10,00, V. Dahlsen 5,00, E. Hestbek 5,00, Frida Keilstrup 2,00, Bogtr. M. Geertsen 25,00, Personalet 10,00, Zeuners Personale 17,00, Aarhus Bogtrykkeris Personale 8,00, Nationaltrykkeriet 8,00, Personalet 10,00, Dam Christensen 5,00, Bogtr. Carl Holm 5,00, Bogtr. Licius Nielsen 10,00, Personalet 10,00, Jyllandspostens Personale 125,00, N. 100,00, Møllers Personale 10,00, ialt 1585,00; *Brønderslev:* 5 Medlemmer 25,00, Bogtr. Henriksen 5,00, ialt 30,00; *Grenaa:* Red. Gustav Andersen 5,00, Grenaa Folketidende 10,00, Venstrebladet 5,00, 7 Medlemmer 29,00, ialt 49,00; *Hørning:* Folkebladets Personale 36,00, Red. Stampe 5,00, A. R. Bendixen 5,00, H. Bendixen 5,00, Avisens Personale 27,00, Faktor Sv. Christensen 10,00, Faktor P. Christensen 5,00, Typ. N. C. Rasmussen 5,00, ialt 98,00; tilsammen Kr. 4292,00. — Ialt med det tidligere indkomne *Kr. 10.111,00.*

1. Bidrag fra *Esbjerg* er indkommet paa følgende Maade: Soc.-Dem. 10,00, Centraltrykkeriet 10,00, Esbjerg Venstreblad 10,00, Bogtr. Andreasen 10,00, Esbjerg-Posten 20,00, »Vestkysten« 30,00, Faktor Nielsen 10,00, Rosendahl & Co. 10,00, Bogtr. Schrøder 10,00, Afdelingens Medlemmer 224,00, ialt 344,00.

København, 22. December 1924.

Karl Sørensen.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND BOGTRYKFAGETS ARBEJDSLØSHEDSKASSE

VESTERGADE 5, 1. SAL
KØBENHAVN B.

KONTORERNE er aabne for Ind- og Udbetaling fra 1—3 undtagen *Lørdag (11—1)* samt *Fredag* og *Mandag Aften 5—6½.* Telefon 4331.

FORMANDEN træffes som Regel til samme Tider. Telefon 13,331.

ANVISNINGSKONTORET. Telefon 4331. Før Kl. 9 Form. og efter 6 Aften gennem Str. 1683. Telegramadr.: Typforbundet, Kbhvn.

FORENINGSMEDDELELSER

TILSKUD FRA HOVEDKASSEN er efter lovformelig Begæring tilsendt følgende Afdelinger: 18. December: Lyngby 100,00. 19. December: Middelfart 300,00. 20. December: Assens 200,00.

København, 22. December 1924.

Forretningsudvalget.

NYE MEDLEMMER

København: Carl August Ludvig Hansen (Krohn), tidl. Medlem. Martha Frida Johanne Frederiksen (O. C. Olsen), tidl. Medlem.

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedkommende Lokalafd.

TILTRAADTE

København: 2584 Thaarup (fra Skind- og Læderarb.) (arbl.).

Aalborg: 3697 Niels Henriksen (syg). Frederikshavn: 7144 Harry Rasmussen (Frederikshavns Avis). Grenaa: 6555 Karl Sørensen (arbl.). Haderslev: 7182 Niels Petersen (arbl.). Roskilde: 3380 Knud Petersen (arbl.). Sønderborg: 6344 Carl Frederik Jensen (D. Nønken).

FRATRAADTE

København: 461 Allerhand til Udlandet. 1746 Lindner til Udlandet. 3232 M. Bøstrup til Frederikshavn.

Aalborg: 7119 Fr. Boysen til Tønder (arbl.) og 6997 Bernh. Jensen til Randers (arbl.). Assens: 6923 Axel Frederiksen til Holbæk (arbl.). Stege: 6619 Svend Gustav Thomsen til Næstved (arbl.). Sønderborg: 7088 Theodor Lull til Udlandet i Pl.

UDMELDT

København: 120 Chr. Andersen (Bogtrykker).

DØDE

København: 1006 Carl Andersen. 316 Emma Wincentzen (Syge- og Begravelseskassen).

Silkeborg: 6708 Jacob Christensen.

Gutenberg-Koret.

Sangøvelserne begynder i det nye Aar i nyt Lokale, Café »Belvedere«, Sjællandsgade 2, Fredag den 2. Januar 1925 Kl. 8½. Koret ønsker sine passive Medlemmer: »Et godt Nytaar«, med Tak for det svundne Aar, og et hjerteligt Velkommen i de nye Lokaler. (40)

ANNONCER

Typograf-Forbundter.

En ung Mand, som har været 3 Aar ved Faget, er paa Grund af Trykkeriets Salg ledig og ønsker Plads som Forbundter. Henvendelse til

Jens Chr. Jensen, Algade 8. Sæby

(278)

Stereotypist.

En dygtig Stereotypist, der samtidig har Kendskab til Fornikling og Montering, kan straks faa en fast og vellønnet Stilling. *A/S H. Matzens Cliché-Anstalt, Købmagergade 22, København.* (217)

A/S F. L. BIE Gothersgade 28, København K.
Telefoner: Centr. 11,462, 8062 & Palæ 1556.
Grafisk Fagforretning
leverer bedst og billigst fra Lager forniklede **Tænger, Aale, Vinkelhager** og alt andet Tilbehør for Trykkeriet og Sætteriet.
Stort Lager af alle grafiske Maskiner. (9)

ADOLPH WULFF
fører alle Artikler for Bogtrykkere.
Maskiner · Skrifter · Farver
fra de bedste Fabrikker.
Valsemassefabrik og Valsestøberi.
Brugte Maskiner haves altid paa Lager.
Gothersgade 8. Kjøbenhavn K.
Telefon Central 39 og 5539. (6)

BARNE VOGNE
S. JOHANSENS
BARNEVOGNSFABRIK
RATEBETALING
AMERIKAVEJ No. 1
TELEFON VESTER 2886X
(195)

PARITZ GOTTSHALCK
KONGENS NYTORV 8 · TELEFON 3378
Nye og brugte Maskiner haves paa Lager.
Stort Lager af alle Utensilier. (11)

Tandlæge Viggo Jensen
Klareboderne 2 II,
Hj. af Købmagergade 40.
Konsultationstid fra 10—7. Onsdag og Lørdag fra 10—3½. Telefon 15868. (168)

Husk A. E.s Rabat.
Største Besparelse
for Foreningens Medlemmer er at benytte **A. E.s Rabatkort.** Kortene udleveres gratis paa Foreningens Kontor. (16)

Tandlæge Edv. Møller,
Købmagergade 30, 2.
Konsultationstid 10—3½, 6—7 Efterm. — Telefon 8181. (12)

Lurmærket for grafiske Farver.
Telefon 9090 Telegr.-Adr.: DRUBIN, Valby.
Eneste danske Specialfabrik for Bog- og Stentrykfarver.
(14)

Redaktør: Fr. Nielsen, Bygaardsstræde 8, Køge. Ekspeditør: Karl Sørensen, Vestergade 5, 1. Sal, Kbhvn. B.
Abonnem. gennem Postkontorerne: 1 Kr. 50 Øre Kv. Annoncer: 35 Øre pr. Petitlinje (pladss. Medl. 25 Øre). 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. Bording (V. Petersen). København.